ሃዕሮ ወኣድ መጻፈ

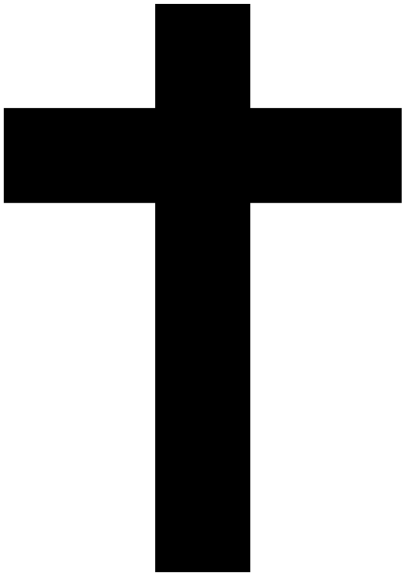

Alaba-K'abeena: **ሃዕሮ ወኣድ መጻፈ** (New Testament)

ሃዕሮ ወኣድ መጻፈ
Alaba-K’abeena: ሃዕሮ ወኣድ መጻፈ (New Testament)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Alaba-K’abeena (Alaba-K'abeena)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025
740fd658-7c09-56dd-a374-995d21c2d66d

Contents

ማቶሴ እንጂለ 1
ማርቆሴ እንጂለ 32
ሉቃሰ እንጂለ 53
ያህይ እንጂለ 86
ሶቀማኖ ሆጉተ 110
ሮሜ 141
ዋኔ ቆሮንቶሰ 155
ለንክ ቆሮንቶሰ 169
ገለትይ 178
ኤፌሶን 183
ፍልጵሰዩስ 188
ቆላሲያሰ 192
ዋኔ ተሰሎንቄ 196
ለንክ ተሰሎንቄ 199
ዋኔ ጢሞትዎሴ 201
ለንክ ጢሞትዎሰ 205
ቲቶ 208
ፍልሞኒሃ 210
እብራውያን 211
ያቁብ 221
ዋኔ ጴጥሮሴ 225
ለንክ ጴጥሮሰ 229
ዋኔ ያህይ 232
ለንክ ያህይ 236
ሰቅ ያህይ 237
ይሁደ 238
ያህይ ለዕዮ መናመት 240

ማቶሴ ከተቦሃ ቀርችኔ መሲህ ኢሰ እንጂለ ኣጉሰ

ማቶሴ እንጂሉ ኢሰ እሜት ተብሳሃ ሄጭ ኩለሞ ጡምሳንቹ እሁሰለከ መገኑ ኑባቾ ጉዲን መኒሃሰ ኣሴ ተብሴ ላገተ ዊንሼእንኩ እሲን እሁሰ ኩለኖ ተሸት ላገተ እፎእሃን። ኩ ተሸት ላገት ኢሰ በለሰ እለሞ ነጼ ጠለዕል እይሁዲሃ እሁዕነ ጉዕማንከ ኣዱንያ አል መኒሃት።

ማቶሴ እንጂሉ ጡመገ አገዕሪን ተቃጠቦሃ መጸፈ፤ ኢሰ እለሞህኒች ኬሸ ጠመቀሙሰለከ ፌተነሰተኔሃ ጠወዕዮች ኤተሮን ገሊለን አዕዮ አዋጂሰ ተማርሱሰለከ ጥዘናመተ ፈይሰ ክድመተ ሆንጠህሰኖ። ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ገሊለች ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮገለከ ከን ኣዱንያ አሌን ሄዕዮ ዘማን ጎፍሜ ሳምንታን እኮ ጠወ ኩለኖ። ኩ ጠዉንኩ ሰቀለሙሰ ሪሁሰለከ ሪሆች ኬኤሰ ጉዕመንከ ጠወእኖ።

ኩ እንጂሉ ኢሰ መገን ሕገ ፈሰሪሃ ሹምነቱ ዮሲሃለከ መገን ዋምነትተኔሃ ተማርሰኖ ሎረ አሰተማርቹ እሁሰ እኮገ አዕይ ሆንጠህሰኖ ትምርቲችሰ በተእኖሰ አዱ ጠረኘ ሃሌን ኦንቱ ቤቹ ቤህሞእሃን፦

1. መገን ዋምነቱ ወረሰ መን ህል መብቲተ ግዲጅለከ መጨረሽ ወጢ ደግሲሰኖ ቆተ አል ትምርተ (ፎሎ. 5-7)
2. ቶነ ለሙንኩ አሳበት እንጂሊ ዱዱብሰቶተ ሶሃንቶ ወክት ኣሰሞሰ አዋኑ ሀሰሰኖሰ ጠወ (ፎሎ. 10)
3. መገን ዋምነትተኔሃ ሆንጠኮ አደደ ምሳልተ (ፎሎ. 13)
4. ኢሰ አዎንተኔሃ ለሊሰኖ ትምርተ (ፎሎ. 18)
5. ከን ዘማን ጎፍሞንለከ መገን ዋምነቱ አሜቱሰ ኩለኖ ትምርተ (ፎሎ. 24-25)

መጸፉሰ አፎሃ

መሲህ ኢሰ እለንሸሰ ደቡተለከ እለሙሰ *(1፥1—2፥23)*

ጠመቃንቾ ያህይ ክድመተ *(3፥1-12)*

ኢሰ ጠመቀሙሰለከ ፌተነሙሰ *(3፥13—4፥11)*

ኢሰ ዊመ ሆጉሰ ገሊለን ጀመሩሰ *(4፥12—18፥35)*

ገሊለች ዬሩሳሌመ *(19፥1—20፥34)*

መጨረሽ ሳምንተ ዬሩሳሌማንለከ አዝጋጌንከሰ *(21፥1—27፥66)*

ቀርቹኔ ኬኤሰለከ ልግብ ወክት ለሉሰ *(28፥1-20)*

ኢሰ እለሞ አበናኖተኔሃ
(ሉቃ. 3፥23-38)

1 መሲህ ኢሰ ደዉዴለከ እብራሂም ደቦች ከለቀሙሰ ህት ከተበሞኡ።
2 እብራሂም ኢሳቀ እሎ፤ ኢሳቅ ያቁበ እሎ፤ ያቁብ ይሁደለከ አመሰ ኦሱተ እሎ፤
3 ይሁድ ትማሬች ፋሬሰለከ ዛረ እሎ፤ ፋሬሰ ሄሰሮን እሎ፤ ሄሰሮንን አራሜ እሎ፤
4 አራም አምናደበ እሎ፤ አምናደብ ነኣሶነ እሎ፤ ነኣሶንን ሱልማነ እሎ፤
5 ሰልሞን ራኣቤች ቦኤዘ እሎ፤ ቦኤዝ ሩቴች ኢዮቤደ እሎ፤ ኢዮቤድን እሴዬ እሎ፤
6 እሴይን ዎመ ደዉዴ እሎ፤ ደዉድን ኦርዮ ጫች ሱላይማነ እሎ፤
7 ሱላይማንን ሮብኣመ እሎ፤ ሮብኣምን አብየ እሎ፤ አብየን አሳፈ እሎ፤
8 አሳፍን ኢዮሳፈጠ እሎ፤ ኢዮሳፈጥን ኢዮራመ እሎ፤ ኢዮራምን ኦዝየ እሎ፤
9 ኦዝየን ኢዮኣታመ እሎ፤ ኢዮኣታምን አካዘ እሎ፤ አካዝን ሕዝቅያሰ እሎ፤
10 ሕዝቅያሰን ምናሴ እሎ፤ ምናሰን አሞጼ እሎ፤ አሞጽን ኢዮሰያሰ እሎ፤
11 ኢዮሰያሰ እሰራኤል ኤመቱ ባብሎነ አገንት መርቶ ወክት እኮንያኔለከ አመሰ ኦሱተ እሎ።
12 ባብሎናን አገንት መርቶች ኤተሮን እኮንያን ሰላቴል እሎ፤ ሰላቴልን ዘሩባቤሌ እሎ፤
13 ዘሩባቤልን አብዮደ እሎ፤ አብዮድን ኤልያቄመ እሎ፤ ኤልያቄምን ኣዞረ እሎ፤
14 ኣዞርን ሳዶቀ እሎ፤ ሳዶቅን አኪመ እሎ፤ አኪምን ኤልዮደ እሎ፤
15 ኤልዮድን አልዓዛረ እሎ፤ አልዓዛርን ማታነ እሎ፤ ማታንን ያቁበ እሎ፤
16 ያቁብን ዩሱፈ እሎ፤ ዩሱፍን «መሲህ»* ዬኖ ኢሰ እልቶ መርየመ ምኒ አነ እኮ።
17 ህካን እኮቤቺሃ እብራሂሚች ደዉዴ ኢለ ቶነ ሾሎ እለንሸ፤ ህትን ደዉዴች ባብሎን አግተእ መርቶኢሃ ኢለ ቶነ ሾሎ እለንሸ እኮ፤ ህትን ባብሎን አግቶች መሲህ ኢለ ቶነ ሾሎ እለንሸ።

መሲህ ኢሰ እለሞገ
(ሉቃ. 2፥1-7)

18 መሲህ ኢሰ እለንሹ ህትጎታን፤ አመሰ መርየመ ዩሱፍሃ ኣሰንት ዮሃኔን ደቀንቱዕናን ጠሊለ አያን ወልቃን ላፈተ እካን መኑ ጉዕሙንኩ ደጎ።
19 ጠዕሜ ዩሱፍ ፈየ መንቹ እኮቤቺሃ መናን ፍሹዕነ ጠወሰ አጉሮተ ሰውዬእ።
20 ህካን ሰውየንን ቀርች መላይኬቹ ሀቂን ለልሰ «ዩሱፋ ደዉዴ ቤቶ! ኣሴመሄ መርየመ ላፈተ እኮኢሁ ጠሊለ አያኒን እኮቤቺሃ እሴተ ኣእቶተ ዋጅቶት።
21 እሴን ለቤ ጩል እልታአ፤ እሰን ኤመትሰ ጩቢችሰ ጡምሰናቤቺሃ ሱዕመሰ ‹ኢሰ› ይታንት» ዬሰ።
22 ሁኩን ጉዕሙንኩ እኮሁ ቀርቹ ነብዬችን
23 «ሀፍቱት ላፈተ እክ ለበ ጩል እልታአ፤ ህትን ሱዕመሰ ‹አማኑኤለ› ይት ገእታአ» አማኑኤለ ዩ «መገኑ ኒንት» ዩሃን።

1:1 መዝ. 132፥11፤ ኢሳ. 11፥1። **1:11** 2 ነገ. 24፥14-15፤ 2 ዱዱ. 36፥10፤ ኤር. 27፥20። * **1:16** መሲህ፦ ዩ ቡረሞሃ ዩሃን። **1:18** ሉቃ. 1፥27። **1:21** ሉቃ. 1፥31። **1:23** ኢሳ. 7፥14። † **1:25** ደቀሞበእ፦ ዩ ምኒ እኒገለከ ምኒ መንቾገ እክ ኦሰኦበእ ዩሃን። **1:25** ሉቃ. 2፥21።

24 ህካን እኮቤቺሃ ዩሱፍ ግሰኛች በቅዬ ወክት
ቀርች መላይኬቹ አዘዙገን መርየመ ኣኤሴ።
25 ጠዉ እኮጎሬ መርየመ ዎኔሴ ጩል እልቶተ
ኢለ እሴን ደቀሞበኢ † እቅ፤ ዩሱፍን እለሞ ጩል
«ኢሰ» ይ ሱዕመ ቁሼሰ።

2

ሸርቂን አሜቶ ቤዜተ ዎለኣ ኤንኬዕናመተ

1 ሄሮድሰ ዎመ እኮ ዘማን ኢሰ ይሁድ ባደን
ቤተሌም ከተማን እለሞ ወክት ቤዜተ ዎለኣ
ኤንኬዕናሙ መኑ ሸርቂች ዬሩሳሌመ እሜቶኤ።
2 እሰን «አይሁድ ዎመ እሀኖ ጩሉ እለሞሁ
ህካንቤቾንት? ሸርቂን ቤዜተ ለዕን እሲሃ
ሰገንዶተ እሜንቶም» ይት ጠዕሞቶኤ።
3 ዎሙ ሄሮድሰ ህካን ሞጮጩ ወክት
አበ ህልቆ፤ ህትን ዬሩሳሌም መኑ ጉዕሙንኩ
ህልቆኤ።
4 እሰን ኤመትሰ ቂሰ እዎንሳኑተለከ ሕግ
አሰተማረተ ጉዕመንከ ጭምአዕይ «ቡረሞ
መሲህ እለመኖሁ ህከቤች» እሁሰ ጠዕሜሰ።
5 እሰን «ይሁድ ባደን ቤተሌም ከተማን
እለመኖ፤ መሰንትሰ ነብዬቹ
6 «ቤተሌም ከተመ!
አት ይሁድ ባድ አዎንሳኖች ጉዕሚችን
ሆፈኣንትበኢ፤
ህካን እኮቤቺሃ ኪች ኢ መነ እሰራኤለ
አገረናለከ አዎንሰኖሁ እለመኖ ይ
ከተቦኤ» ይቶኤ።
7 ህከኒች ኤተሮን ሄሮድሰ ህከ ኤንኬዕናሙ
መነ ማጭ ገእ ጠወሰ ፎፎጅ ቤዜት ለልቶ ወክት
ጠዕሞ ደኅ።
8 እሰን እሰንተ «መርቴን ህከን ጩልተኔሃ
ጡመገ አጥረመቼ፤ ደጌንተጎሬ አሜቴን
ኩልቴነንተኤ፤ አኒሁ ሰገዶተ መራሞ» ይ ቤተሌመ
ሶኮ።
9-10 እሰን ሄሮድሴች ሞጮጭት ፉልቶ ወክት
ሸርቂን ለኦ ቤዜት አዎንሰተንሰ ለኦ ወክት አበ
ሙንደኦኤ፤ ሁኩ ሸርቃን ለኦ ቤዜንት ጩሉ ዮ
ምኒ ቡዕላን ኡርታኢሃ ኢለ አዎንሰቶሰ።
11 እሰን ህከ ምኒ ኣጎ ወክት ጩሉ አማንተሰ
መርየማን ሜጡበ ዮኢሃ ለእ ብሬሰ ጉሉድት
ሰገደኤ፤ ህከኒች ኤተሮን ሳጥነ ፈንት ዎርቀ፥
ህጣነለከ ከርቤተ ዬኖ ህጣነ ፉሸት ኣቶኤ።
12 ሁኩ ኤንኬዕናሙ መኑ ሄሮድሴበ ፈንቀልት
መርታበእገ መገኑ ሀቄን ኩላን ዎሎ ዎቄን ባዱሰ
ፈንቀልቶኤ።

ዩሱፍ ጩሊንለከ አማን ግብጸ ሁቾገ

13 እሰን መርቶች ኤተሮን ቀርች መላይኬቹ
ሀቄን ዩሱፊሃ ለልሰ «ሄሮድሰ ጩል ሾተ
ሀሰኖቤቺሃ ጩልለከ አመተ ኣእት ግብጽ ባዱ
ሁን፤ እን ኩሎሄተ ኢለ ህከኔ አቍዕል» ዬሰ።
14 ዩሱፍ ህንከዕሬን ኬዕይ ጩልለከ አመተ ኣእ
ግብጽ ባዱ ኦሮዕዮ።
15 ህከኔን ሄሮድሰ ሪሆተ ኢለ አቍዕሌእ፤ ሁኩን
እኮሁ ቀርቹ ነብዬችን «ቤቱኤ ግብጺች ገኤም» ዬ
ላገት ዊንቶታት እቅ።

ሄሮድሰ ኦሱተ ሸሲሾገ

16 ሄሮድሰ ቤዜተ ለኦ መኑ ጣንሱሰ ደኅ
ወክት አበ ኡሙዕሬእ፤ ቤተሌማንለከ ህኪን አዳን
ጉዕማንን ዮ ለሞ ዘማንለከ ለሞ ዘማኒች ዎሮን
ዮ ለቤ ኦሱተ ጉዕመንከ ሾኖተ አዘዙ፤ ህከ
ወክትንከ ደኅሁ ኤንኬዕናሙ መኑ ኩልቶሰጋት
እቅ።
17 ሁኩን እኮሁ ነብዬቹ ኤርምያሰ
18 «ራሄል እላተሴ ኦእን
ያርትለከ ጩንጩነት ራማ ዬኖቤቾን
ሞጮጩንቶኤ፤ እለሴ ሬቶቤቺሃ ሰብር
አቶበአ» ዬኢሁ ዊሞታት።

ዩሱፍ ጩሊንለከ አማን ግብጺች ፈንቀሉሰ

19 ሄሮድሰ ሬዮች ኤተሮን ግብጽ ባደን ቀርች
መላይኬቹ ዩሱፍበ ሀቄን እሜች
20 «ጩል ሸቶተ ሀሶ መኑ ሬቶቤቺሃ ኬእ አት
ጩልለከ አመተ ኣእት እሰራኤል ባዱ ፈንቀል» ይ
ኩሎ።
21 ህከ ወክት ዩሱፍ ጩልለከ አመተ ኣእ
እሰራኤል ባዱ ፈንቀሎ።
22 ይሁድ ባደን አርኬላዎሰ አኒሰ ሄሮድሴ
ቤቾን ዎመ እክ ሄዕዮገ ዩሱፍ ሞጮጭ ይሁድ
ባዱ ኦሮኤ ዋጄእ፤ መገኑ ዩሱፍሃ ሀቄን ኩላንሰ
ገሊል ባዱ ኦሮዕዮ።
23 ህከቤቹንከ ኢሌ ወክት ናዝሬት ከተማን
ሄዕዮ፤ ሁኩን እኮሁ ነብያኖን « ‹ናዝሬት መንቼ›
ዬን ገኤኖ» ዬማሁ ዊሞታት።

3

ጠመቃንቾ ያህይ አዋጀ

(ማር. 1፥1-8፤ ሉቃ. 3፥1-18፤ ያህ. 1፥19-28)

1 ህከ ወክት ጠመቃንቹ ያህይ ይሁድ ባድ
ኡድማን እዋጀን አሜቾ።
2 «ሁኩዕኑን! ሰሜ ዎምነቱ ሆንጠኮቤቺሃ
ጩብክዕኔ ቶበቴን ፈንቀሌ» የኖ እቅ።
3 ነብዬቹ እሰያሰ «መቱ መንቼ ኤለ ኡድማን
‹ቀርቼ ህገናቤቹ ብዝ አዕዬ ህትን ዎቃሰ ጌጥ
አዕዬ› ይ ያርተን ሄኦ ላገተ» ዬኢሁ ያህይተኔሃት።
4 ያህይ ኦድኑት ጋሜል ኦርዛች ደዴመተ
እቅ፤ ረመዙሰ ጠፍሪን ቆዕረኖ እቅ፤ ህትን ዳመ
መለቡለከ ከንቸፈሩሃ እተኖ እቅ።
5 ህከ ወክት ዬሩሳሌም ከተሚች፥ ይሁድ
ባዲች ጉዕሚችለከ ዮርዳኖሰ ዊ እዳን ዮ ባዲች
ጉዕሚችን መኑ ያህይበ አሜተኖ እቅ።
6 ጩብስ ቶበተን ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዊን ያህይ
ጠመቀኖሳት እቅ።
7 ያህይ ልግቡ ፈርሳዊትለከ ሰዱቃውት እሰበ
ጠመቀንቶተ አሜተን ለዕዮ ወክት እሰንተ «እዕኑ
ዎሪች እለት! መገኒች አሜታ ኡሙዕሬች
ጡምቶኖተ ኩሎህዕኔሁ አዬት?
8 ቴሱንገ ጩብክዕኔ ቶበቴን ፈንቀሉክዕኔ
ለሊሳ ጡመ ሆጉተ አዕዬ።
9 ህትን ነኡ ‹እብራሂምተ እለ› ይቴነን
ጡምቴነንታሃ አጉዱንከህዕኔ፤ መገኑ ከን ክኒች

2:2 ኤር. 23፥5፤ ዘካ. 9፥9፤ ዘጉ. 24፥17። **2:6** ሚክ. 5፥2። **2:15** ሆሴ. 11፥1። **2:18** ኤር. 31፥15። **2:23** ኢሳ. 11፥1፤ ማር. 1፥24፤ ሉቃ. 2፥39፤ ያህ. 1፥45። **3:2** ማቶ. 4፥17፤ ማር. 1፥15። **3:4** 2 ነገ. 1፥8፤ ዘካ. 13፥4፤ ሌዋ 11፥22። **3:7** ማቶ. 12፥34፤ 23፥33። **3:9** ያህ. 8፥33።

እብራሂም እለተ አዕይ ኬሶተ አታለናገ አን ኩላንክዕኔ።
10 ከልቱ ሀቅ ፎቃን አፉዕልዮኡ፤ ጡመ ላልቹ ላልበ ሀቀ ጉዕመንከ ሙሪን ጊራን ዋሬኖ።
11 ጨብክዕኔ ቶበቴን ፈንቀሉክዕኔ ለልሲሃ ዊን ጠመቃንክዕኔ፤ እኮጎሬ ኩ ኢች ኤተሮን አሜተናሁ ጠሊለ አያኒንለከ ጊራን ጠመቀኖህዕኔ፤ እሰ ኢች አበ ሎረሃን፤ አን ጫዕመሰ እጆተ በቀዕዮምበእሃን።
12 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ኦዱ መክሶተለከ አቶተ ጋቢች አደ አኦተ ቤሉ ዮሰ፤ አደ አዕዮች ኤተሮን ጠለሼ አቶተ ጭምአዕይ ጎተራን ዋረኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጋበሰ ጠዕታበእ ጊራን ቡሰኖ» ዬእ።

ኢሰ ጠመቀሙሰ
(ማር. 1፥9-11፤ ሉቃ. 3፥21-22)

13 ህከ ወክት ኢሰ ገሊላች ያህይበ ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዋን ጠመቀሞተ እሜቾ።
14 እኮጎሬ ያህይ «እን ኪን ጠመቀሙ ሀሰሰኖኤ ቤሉ አት ሀት ኢቤቹ ጠመቀንቶተ እሜቶንት?» ይ ከሞተ ሀሾ።
15 ኢሰን «ነኡ መገኑ ሀሰኖርቹ ጉዕመንከ ዊንሹ ሀሰሰኖኔቺሃ ቴሱ ከንቶቴኤ» ዬ ወክት ያህይ ጠዋንከሰ ኢተቀም ኢሰ ጠመቆሰ።
16 ኢሰን ጠመቀም ዊ ኣዚች ደዕል ፉሎ፤ ህከኒች ኤተሮን ሰሞ ፊልተዕይ ፈንተዕያን መገን አያኑ ሀንደዕሬገ እክ ድር ኢሰ አሌን አፉዕለን ለዕዮ።
17 ህከ ወክት «እን ሙንደኣምለከ ኢታም ቤቱኤ ከኒት» ይታ ላገት ሰሜች እሜቶኡ።

4

ኢሰ ፌተነሙሰ
(ማር. 1፥12-13፤ ሉቃ. 4፥1-13)

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እልብሲን ፌተነሞተ መገን አያኑ ኡለ ኡድመ መሴሰ።
2 ህከኔን ሸይሉ በርለከ ሸይሉ ሀንከዕርተ ሶመኞች ኤተሮን ኢሰ ጎሩ አፎሰ።
3 ህከ ወክት እልብሱ ኢሰ ፌተኖተ አሜች «አት መገን ቤቱ እኮንትጎሬ ህንዴ ከ ክነተ እቸተ እእ» ዬሰ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ፈንቀሸ « ‹መኑ መገን አፌች ፉልታ ላጋኒት ቤሉ ጠለዕል እቻን ሄአኖበእ› የመም ከተበሞኡ» ዬሰ።
5 ህከኒች ኤተሮን እልብሱ ኢሰ ጠሊለ ዬሩሳሌም ከተመ መሴሰ፤ ህከኔን ዱእ ምኒ እሌ አል ፉሸ ኡርሾ
6 ጠሊለ መጸፋን
« ‹ሎከክ ክኖን ቆዕልታበእገ ኬሳሃ አገርት ኬሰ
አፎተ መገኑ መላይከሰ እዘዘኖ› የመም
ጠሊለ መጸፋን ከተበሞኡ፤
ህካን እኮቤቺሃ አት መገን ቤቱ እኮንትጎሬ
ህንዴ ዋሮ ዋልት ኡብ» ዬሰ።
7 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ፈንቀሸ « ‹ቀርቹ መገኑክ ፌተንቶት› የመም ወዕናንከ ከተበሞኡ» ዬእ።
8 ህከኒች ኤተሮን እልብሱ ኢሰ ሎረ ቆተ አል ፉሸ ኣዱንያ አል ዋመተ ጉዕመንከ ሎርመሰ ለሊሸ
9 «ኤሳሃ ሙግይት ሰገድንቴኤ ጎር ካን ጉዕመንከ ኣሳንኬ» ዬእ።
10 ኢሰ ፈንቀሸ «አት ሸይጣኑ ኢች ቁዕር፤ ጠሊለ መጸፋን ቀርቾ ‹መገኒሃክ ሰገድ፤ ጠለዕል እሲሃ ጠገም› የመም ከተበሞኡ» ዬእ።
11 ህከ ወክትንከ እልብሱ ኢሰ እጉሮ፤ ህትን መላይከንት አሜት ካደንቶሰ።

ኢሰ ገሊላን ተማርሱ ጀመሩሰ
(ማር. 1፥14-15፤ ሉቃ. 4፥14-15)

12 ኢሰ ያህይ ኡሱረሞገ ሞጮጩ ወክት ገሊለተ ኦሮዕዮ፤
13 ጠዉ እኮጎሬ ናዝሬት ከተመ እጉር ዛብሎንለከ ንፍታሌም ባዶን ሎረ ባር መዴን ዮ «ቅፍርናሆመ» ዬኖ ከተማን ሄዕዮ።
14 ሁኩን እኮሁ ነብዬቹ እሰያሰ
15 «ገሊለ ባር እደ መሰኖ ዋቄ እዲን
ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዊ ዉድ እዲን ለለኖ
ዛብሎን ባድ መኑ፥ ንፍታሌም ባድ መኑለከ
አይሁደ እኮበእ ገሊለ መኑ
16 ሁኩ ቱንሰችን ሄእኖ ኡመቱ እበ ኑር ለዕዮ፤
ህትን ሬሆ ሀሌ ኣዜን ዮ መኒሃ ኑሩ ፉሎሰ»
ጠወዕዮ ራግ ላገት ዊንቶታት።
17 ህከን ወክቲች ኬሸ ኢሰ «ሰሜ ዋምነቱ ሆንጠኮቤቺሃ አዕኑ ጨብችክዕኔ ፈንቀሌ» የን ተማርሱ ጀመሮ።

ኢሰ ሾሉ ቁርጩሜተ ወሻዳረ ገኡሰ
(ማር. 1፥16-20፤ ሉቃ. 5፥1-11)

18 ኢሰ ገሊለ ባር መዲን ሃመን ለሞተ እመኡሱተ ለዕዮ፤ እሰን «ጴጥሮሴ» ዬኖ ሰሞኔትለከ እመሰቤቱ እንድራሴት እቅ፤ ቁርጩሜተ ወሻዳእረ እኮቤቺሃ ወሻዳሰ ሎረ ባራን ኡጅተን ለዕዮ።
19 ኢሰን «እሜ ኤሳሃ አዎኜኤ፤ እን ክዕኔተ ቁርጩሜተ ወሻዴነንተገን መነ መገን አደ ኤቤነንተረ እኣንክዕኔ» ዬሰ።
20 እሰን ህከ ወክት ወሻደሰ እጉርት ኢሰ አዎንቶኡ።
21 ህከንቤቺች ቀዉተ ህጎገን ዘብዴዎሴ እለተ እኮእሩ ዋልት ለሞተ እመኡሱት ያቁብለከ ያህይ እኒንከሰን ሜጡበ እክ ጀልብ ኣዜን ቁርጩሜ ወሻደ ጎበን ለዕይ ኢሰ ገኤሰ።
22 እሰን ህከ ወክት አነሰለከ ጀልበሰ ጌኛአት ኢሰ አዎንቶኡ።

ኢሰ ልግብ መነ ተማርሱሰለከ ፈይሱሰ
(ሉቃ. 6፥17-19)

23 ኢሰ ጭምትሰ ምናን ተማርሰንለከ መገን ዋምነት ተሸት ላገተ አዋጀን ገሊለ ባዱ ጉዕመንከ ሃመኖት እቅ፤ እደደ ጥዘነተለከ ጎግ ጥዘነተ ፈይሰኖት እቅ።

3:10 ማቶ. 7፥19። **3:17** ክል. 22፥2፤ መዝ. 2፥7፤ ኢሳ. 42፥1፤ ማቶ. 12፥18፤ 17፥5፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 9፥35። **4:1** እብ. 2፥18፤ 4፥15። **4:2** ፉል. 34፥28፤ 1 ነገ. 19፥8። **4:4** ዘዳ. 8፥3። **4:5** ነህ. 11፥1፤ ዳን. 9፥24። **4:6** መዝ. 91፥11-12። **4:7** ዘዳ. 6፥16። **4:10** ዘዳ. 6፥13። **4:12** ማቶ. 14፥3፤ ማር. 6፥17፤ ሉቃ. 3፥19-20። **4:13** ያህ. 2፥12። **4:16** ኢሳ. 9፥1-2። **4:17** ማቶ. 3፥2።

24 ሁኩ ዱዱቡ ሶርይ ባደን ጉዕማንን
ሞጮጨሞቤቺሃ መኑ እደደ ጥዘናን ጥዝ
ኦርጨቀንተ መነ እሰበ ኤቦኤ፤ ጥዘናመ በላን
ደሮረኖ ዱሩ እፎ መኑሁ፥ ጮቱ እፎ መኑለከ ናፉ
መኑ ሄዕዮ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ጉዕመንከሰ
ፈይሾ።
25 ገሊችለከ «ቶኑ ከተመ»* ዬኖ ባዲቺ፥
ዬሩሳሌሚቺ፥ ይሁዲችለከ ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዊ
ዉድ እዲች እሜቶ ኤመቱ ኢሰ እዎንቶኤ።

5

ኢሰ ቆተ አሌን ተማርሱሰ
(ፎሎጨት 5—7)

1 ኢሰ ልግብ ኤመት ለዕይ ቆተ እል ፉል ህከኔ
እፉዕሌ ወክት አሳበሰ እሰቤቹ ሆንጠኮኤ።
2 እሰንተ ተማርሱ ጀመሮ።

ህንቅ በረከተ ደዕተ መነ
(ሉቃ. 6፥20-23)

3 ኢሰ «ገዉሰ ሆፍሰ መገኖን ድከኣእሩ
ሰሜ ዎምነቱ እሳሃ እኮቤቺሃ ማሰእንቶእረ።
4 ሻዛሩ መገኑ ሰብር ኣሰኖሰቤቺሃ ማሰእንቶእረ።
5 መረርሲጭታእሩ ኤለተ ረገኣቤቺሃ ማሰእንቶእረ።

6 መገን ፈይመተ ጎራይታሩለከ ሰገባእሩ
መገኑ ዱሰኖሰቤቺሃ ማሰእንቶእረ።
7 እሙዛእሩ መገኑ እሙዘኖሰቤቺሃ ማሰእንቶእረ።
8 ነጡ ቀልቡ ዮሰሩ
መገኑ ለኣቤቺሃ ማሰእንቶእረ።
9 ሀራርሰታእሩለከ ወገሬት እታእሩ
መገን እለተ የመንታቤቺሃ ማሰእንቶእረ።
10 መገኒሃ አዘዘንቶቤቺሃ ያየንታሩ
ሰሜ ዎምነቱ እሳሃ እሀኖቤቺሃ ማሰእንቶእረ።

11 «ኢ መሳን መኑ ቦሮረንክዕኔለከ ሸረንክዕኔ
ክዝቢን ሱዕመክዕኔ ቤሴነኒሁ ተሸ ዩንክዕኔ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ሰማን ሎረ ዋገ
ኣእቴነንተቤቺሃ ሙንደዕዬ፤ ተሸ ዩንክዕኔ፤
ክዕኔች ብርተ ሄኦ ነብያኑት ህትን ኦርጨቀንቶኤ»
ዬእ።

መጥኔለከ ኑር ምሳልተ
(ማር. 9፥50፤ ሉቃ. 14፥34-35)

13 ኢሰን «እዕኑ ዱንየ አልሃ መጥኔተ፤
ጠዉ እኮጎሬ መጥንት ጤኤ ሆጋረ ሀት እኤን
ጤኣገ አኤኖሴ? ህት መጥንት መቶርቺሃ
ደግለልታበእቤቺሃ ቶሬናንሴ መኑ ሎካን ከደኖሴ
ቤሉ መቶርቺሃ ደግለልታበእ።
14 እዕኑ ኣዱንያ አሊሃ ጉዕሚንከ ኑርሃ፤ ቆተ
አሌን ዮ ከተሙ ማጠሞተ አታለኖበእ።
15 እዪሁ ኩራዘ ለሊሸ ምኒ ኣዜን ዮ መኒሃ
ጉዕሚንከ ለለኖ ቤችን እፉሸኖ ቤሉ ሎንቆች
ዎርን እፉሸኖበእ።
16 ህትን መኑ ክዕኔ ጡመ ሆጉክዕኔ ለእ ሰማን
ዮ እነክዕኔ ገለትጭቶተ ክዕኔ ኑሩሁ መኒሃ ለሉን»
ዬእ።

ሕግ ትምህርትተኔሃ
17 ህትን ኢሰ «መገኑ ሙሲሃ ኣሴ ሕገለከ
ነብያኑት ተማርሰቶኢሃ ድጆተ እሜቾሚሃ
አጉዱንከህዕኔ፤ እን እሰ ተማርሰቶኢሃ አቶኖተ
አሜቾም ቤሉ ድጆተ አሜቾምበእ።
18 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኤለትለከ ሰሞሁ ህጎተ
ኢለ ኩ ሕጉ ጉዕሙንኩ ዊመኖ ቤሉ ሕጊች መት
እልቲ በኣበእ።
19 ህካን እኮቤቺሃ እዪሁ ሕጊች ቀውሃሲ
አዘዘምበጎሬለከ መኑ አዘዘመኖበእገ ተማርሴጎሬ
እሰ ሰሜ ዎምነቴን ጉዕሚችን ቀዉ እህኖ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ሕገ ቶገኖሁለከ ዎሉ መኑ ሕገ ቶጋገ
ተማርሰኖሁ ሰሜ ዎምነቴን ሎረ እህኖ።
20 ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔ ፈይመት ሕግ
አሰተማራችለከ ፈርሳዌ ፈይማች በተእባች ሆሮ
ሰሜ ዎምነቱ ኣጌነንተበእገ ኩላንክዕኔ።

ኡሙዕሬተኔሃ ተማርሴገ
21 «ዎዕኔ ዘማን መኒሃ ‹መነ ሸቶት፤ መነ ሼ እን
አሌን ፈረደመኖሰ› የመሞሃ ሞጮጭቴንታእ።
22 እኮጎሬ እን ያሚሁ ከኒት፤ እመሰ ቤቲን
ኡሙዕረኖህኒን ፈረደመኖሰ፤ እመሰቤቱ ቦሮረኖሁ
ኦገት ዳኞኖበ ሆንጠህኖ፤ ህትን ‹ኩ ደግለልትባሁ›
ይ መነ ቦሮረኖሁ ሆሮን ጠእትበ ጊራን ፍርደ
ኣእኖ።
23 መገኒሃ ክትሜኖ ጠረጴዝ አሌን
ክትመ ሆንጠህሳንት ወክት ኪን ኡሙዕሬሄሃ
ሰውይቶንትጎሬ
24 ክትመ ሆንጠህሳንት ጠረጴዝ አሌን ህከኔ
ጌኛአት እመክቤትበ መርት ሀራዕረም፤ ህከኒች
ኤተሮን አሜት ክትመ ሆንጠህሰ።
25 ባለጋሩክ ከሰሻንኬ ፍርድ ምኔን
ኡርታንትህኒች ሄጭት ባለጋርንከክ ሀራዕረም፤
ህካን አትበጎሬ ባለጋሩክ ዳኚሃ ህግሸ ኣሰኖሄ፤
ዳኙንኩ ኡሱር ምኒ ኣግሰኖሄ።
26 ህንቅንከ ያንኬ፤ አሌክ ዮ ኤዳሃ ሹልት
ባቱዕነ ኡሱር ምኒች ሆሮ ቍልታንትበእ» ዬእ።

ዝነት ሂለ እሁሰ ተማርሴገ
27 ኢሰ « ‹ዝነተ አቶኖቼ› የመሞሃ
ሞጮጭቴንታእ።
28 እኮጎሬ ቴሱ እን ኩላንክዕኔ፤ መንቹተ
ለዕይ ቀልቤሰ ሄዕላች መንቹ ዝነተ እዕዮህንገ
ዎለእመኖ።
29 መኬክ እልት ጅሰሚችክ መቱሰ ሉሰሶ ጎሬ
እሴተ ቍሸት ኡጅ፤ መሰንትሰ ዊሙ ጅሰሙክ
አዛቤን ቡበኖህኒች ጅሰሚችክ መትተ እልተ
ሆጎንቲሁ ቆህኖ።
30 መኬክ እንገክ ሉሲሶሄ ጎሬ ሙርት ኡጅ፤
መሰንትሰ ጅሰሙክ ጉዕሙንኩ አዛቤን ኣገኖህኒች
ጅሰሚችክ መኬክ እንገተ ሆጎንቲሁ ቆህኖ» ዬእ።

---

* **4:25** ቶኑ ከተመ፦ የኖሁ ግሪክ እፎ ጠወኣእ እይሁደ እኮበእ መኑ ሜጡበ ሄኣ ቤቹ ቶኑ ከተመ ዬኖ፤ ኩ ከተሙ ልግቡሰ ሄኣኢሁ ገሊለ ባር ሸርቂንለከ ቅልብ ሸርቅ አዲንት። **5:4** ኢሳ. 61፥2። **5:5** መዝ. 37፥11። **5:6** ኢሳ. 55፥1-2። **5:8** መዝ. 24፥3-4። **5:10** 1 ጴጥ. 3፥14። **5:11** 1 ጴጥ. 4፥14። **5:12** 2 ዱዱ. 36፥16፤ ሶቀ. 7፥52። **5:13** ማቶ. 9፥50፤ ሉቃ. 14፥34-35። **5:14** ያህ. 8፥12፤ 9፥5። **5:15** ማር. 4፥21፤ ሉቃ. 8፥16፤ 11፥33። **5:16** 1 ጴጥ. 2፥12። **5:18** ሉቃ. 16፥17። **5:21** ቍል. 20፥13፤ ዘዳ. 5፥17፤ 16፥18። **5:29** ማቶ. 18፥9፤ ማር. 9፥47። **5:30** ማቶ. 18፥8፤ ማር. 9፥43።

ጫተ ገፈርተኔሃ ተማርሱሰ
(ማቶ. 19፥9፤ ማር. 10፥11-12፤ ሉቃ. 16፥18)

31 ህትን «ጫሰ ገፍረናሁ ጉዕሙንኩ ገፈሮ
ፉርመ ኣሱንሴ» የመሞኤ።
32 እኮጎሬ ቴሱ እን ኩላንክዕኔ፤ ዝነተ እቱዕነ
መንቹሰ ገፈረናሁ ጉዕሙንኩ ዝነተ አታገ
እእናሴ፤ ህተ ገፈሮ መንቹተ ኣእናሁ ጉዕሙንኩ
ዝነተ አዕዮሃ እህኖ።

ጤሌዕልተኔሃ ኣሰሞ ትምርት
33 ህትን «ከኒች ብርተ ሄኦ መኒሃ ‹መገኒሃ
ኣጎንት ወኣድ ላገተ ዊንሽ ቤሉ ድጅቶት› የመሞሃ
ሞጮጭቴንታኣ።
34 እኮጎሬ እን ቴሱ ኩላንክዕኔ፤ ሰማን ሆሮ
ጤሌዕልቶኖቹ፤ መሰንትሰ ሰሞሁ መገን ጄነትተ
ቦርጭመ።
35 ኤላን እኮ እቃ ጤሌዕልቶኖቹ፤ ኤለት
መገን ሎከት ፎሎጭታሃ ቤቹ፤ ህትን ዬሩሳሌማኒ
ጤሌዕልቶኖቹ፤ ዬሩሳሌሙ ሎረ ዎምየ ከተመ፤
ህካን ኦኮቤቺሃ ሆሮ ጤሌዕልቶኖቹ።
36 ሙሚችክ መትተ ዋጁተ ህከረንገ ገንበለ
አቶተ አታልታንትበእቤቺሃ ጤሌዕልቶት።
37 ህካን እኮቤቺሃ ጠወኤነታሁ እህኖህ እህኖ
እህባሁ እህኖበአ ዩ ህሰሰኖ፤ ከኒች አደ እካ ላገት
ጉዕሙንኩ ሸይጣንቺት» ዬእ።

ገዱተ አፉ ህሰሲባሃ እሁሰ
(ሉቃ. 6፥29-30)

38 እሰን « ‹እልተ ፉሼህኒሃ እልሰ ፉሸ፤
እንኩተ ብጮህኒሃ እንኩሰ ቢጥ› የመሞሃ
ሞጮጭቴንታኣ።
39 እኮጎሬ ቴሱ ኩላንክዕኔሁ አዕኑ እዬሃ ገዱተ
ፈንቀሸቶኖቹ፤ እዪሁ መኬክ መጫለ ዎቀረኖህኒሃ
ጉረ አድ መጫለ ዎቀሮተ ኣሰ።
40 መቲ መንቹ ሸሚዘክ ኣኦተ ህሸ ከሰሾሄ ጎሬ
ኮቲክ በርግት ኣሰ።
41 መቲ መንቹ ‹ቀዉ ጌሰ ህርሲሴኤ› ዬጎሬ እት
ለሙ እፎ በርግት ህርሲሰሰ።
42 ኡጨኖሄህኒሃ ኣሰ፤ ህትን ሌቄጮተ
ህሰኖህኒሃ ሌቄሰሰ» ዬእ።

ዲነ ኢትተኔሃ
(ሉቃ. 6፥27-36)

43 ኢሰን « ‹ጀለክ ኢት! ዲነክ ግብ› ዬማሃ
ሞጮጭቴንታኣ።
44 እኮጎሬ እን ኩላንክዕኔ፤ ዲነክዕኔ ኢትዬ፤
ሸርታህዕኔህኑኤተ ዱአ አዕዬ ያንክዕኔ።
45 ህካን አቴንተጎሬ ሰማን እኒሃክዕኔ እለተ
እኬነንተ፤ መሰንትሰ እሰ ሂላኖተለክ ጡመ መኒሃ
አሩ ፉሸኖ፤ ህትን ፈየ መኒሃለክ ጨበኛኖተ ጤነ
ኣሰኖ።
46 ኢተኖህዕኔሃ ኢትቴንተ ጎር መ ዋጉ ዮህዕኔ?
ህካን ጨበኛኑንት አታእሃበእንዶ?
47 ጠለዕል እሉክዕኔ ወገሬትሴንተ ጎሬ ዎሎ
መኒች መ ቆኬነን? ህካን እይሁደ እኮበእ መኑሁ
አታእ።
48 ህካን እኮቤቺሃ ሰማን ዮ እኑክዕኔ
ኩሌኖሰሁ ዮበኢሃ እኮገን አዕኑሁ ኩሌኖህዕኔርቹ
ዮበእረ እኬ» ዬእ።

6

ሰደቀተ ኣሰተኔሃ
1 ኢሰን «ጡመተ ሆጉተ እቴንተገ መኑ ለዕይ
ገለትጩን ይቴን መን ብሬን እኢች አገዕርዬ፤
ህካን አቴንተጎር ሰማን ሄዕዮ መገኒች መቱርቹሃ
ደእቴነንተበእ።
2 ህካን እኮቤቺሃ ቡጥቻኖተ ሰደቀተ ኣቴነንተ
ወክት መኑ ለኦሰተ አታ መኑ ዱአ እኤኖ ምናን
አታህንገ መኑ ለኡኔ ይቴን አቶኖቹ፤ ህንቅንከ
ያንክዕኔ፤ እሰ ሆጎሰ ዋገ ኣእቶኡ።
3 እኮጎሬ እት ቡጥቻኖተ ሰደቀተ ኣታንት ወክት
አዪሁ ደጉዕነ ማጥ ኣሰ።
4 መሰንትሰ ማጥ ሰደቀተ ኣሱክ ደገኖ መገኑ
ጡመ ሆጎክ ወጥ ኣሰኖሄ» ዬእ።

ዱአ አእተኔሃ
(ሉቃ. 11፥2-4)

5 ኢሰን «ዱአ አቴነንተ ወክት መኑ ለኦሰተ ዱአ
አኤኖ ምናንለክ ዎቄ ገበላን ኡርት አታ መንገ
አቶኖቹ፤ ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ እሰ ሆጎሰ ወጥ
ኣእቶኡ።
6 ዱአ አቴነንተ ወክት ምንክ ኣግ ጡፈ ጡፍ
ማጠም ዮ እንክ ቤቹ ዱአ እእ፤ ማጤን አኤማሃ
ለእኖ መገኑክ ጡመ ሆጎክ ዋገ ባተኖሄ።
7 ዱአ አታንት ወክት አይሁደ እኮበእ
መንገ ፈንቀላንሰቴነን ዱአ አቶኖቹ፤ ሁኩ መኑ
ፈንቀላንሰት ዱአ አቶቤቺሃ መገኑ ሞጮጨኖሳሃ
እት ቂራርሰት ዱአ አታእ።
8 አዕኑ እሰገ እኮኖቹ፤ እሰን ክዕኔ እኑ
ህሰሰኖህዕኔሃ ጠዕምቶኑዕነ ሄጭ ደገኖ።
9 «ህካን እኮቤቺሃ
« ‹ሰማን ዮንቲ ኒ እኑ!
ጠሊሉ ሱዕሙክ ሎዕሩን፤
10 ዎምነቱክ እሜቱን፤
ሃሸኣቱክ ሰማን እኮገን
ህትን ኣዱንያ እሌን እኩን።
11 ከበሬተ እካኔ እቸተ ኣሰኔ።
12 ነኡ ዎሎ መኒ ቤሱ አጉርናምገን
ኒ ቤሱሃ አጉርኔ።
13 ሂለርቺች ጡምስኔ ቤሉ
ፌተናን ኣግሶትኔ፤
ኣሚዕን› ይቴነን ዱአ አዕዬ።
14 «መን ቤሱ አጉርቴንተ ጎሬ ሰማን ዮ እኑክዕኔ
ክዕኔ ቤሱሃ አጉረናህዕኔ።
15 ጠዉ እኮጎሬ መን ቤሱ አጉሮንሰ ይቴንባች
ሰማን ዮ እኑክዕኔ ክዕኔ ቤሱሃ አጉረናህዕኔበእ»
ዬእ።

5:31 ዘዳ. 24፥1-4፤ ማቶ. 19፥7፤ ማር. 10፥4። **5:32** ማቶ. 19፥9፤ ማር. 10፥11-12፤ ሉቃ. 16፥18፤ 1 ቆሮ. 7፥10-11። **5:33** ሌዊ 19፥12፤ ዘኁ. 30፥2፤ ዘዳ. 23፥21። **5:34** ያቁ. 5፥12፤ ኢሳ. 66፥1፤ ማቶ. 23፥22። **5:35** ኢሳ. 66፥1፤ መዝ. 48፥2። **5:37** ሌዊ 19፥12፤ ዘኁ. 30፥2፤ ዘዳ. 23፥21። **5:38** ፉል. 21፥24፤ ሌዊ 24፥20፤ ዘዳ. 19፥21። **5:42** ዘዳ. 15፥8፤ ምሳ. 24፥29። **5:43** ሌዊ 19፥18። **5:44** ምሳ. 25፥21-22። **5:48** ሌዊ 19፥2፤ 18፤ ዘዳ. 18፥13። **6:1** ማቶ. 23፥5። **6:5** ሉቃ. 18፥10-14። **6:7** 1 ነገ. 18፥25-29። **6:15** ማቶ. 11፥25-26።

ሶመንተኔሃ ተማርሱሰ

16 ኢሰ «ሶመንቴነንተ ወክት መኑ ለኦሰተ እታ መነገ ሻዞኖቼ፤ እሰ ሶመኑሰ መኑ ለኦተ ይት ሚንሰ ቤሳአ፤ ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ እሰ ሆጎሰ ወጥ ኣእቶኤ።
17 ጠው እኮጎሬ አት ሶመንታንት ወክት ሚንተ ኣዕልት ቡዕለክ ቡዕር።
18 ህካን አቶንትጎሬ ማጭ ለእኖ እኒክ ቤሉ ዋሉ እዪሁ ለእኖበእ፤ ማጭ ለእኖ አኑክ ሆጎክ ወጥ ኣሰኖሄ» ዬእ።

ዱንያተ ጭም አኡ ገበእባሃ እሁሰ
(ሉቃ. 12፥33-34)

19 ኢሰ «ሞጋኑት ኣግ ቢጥ ሞግታቤቾኒ፥ ብሉት እታቤቾንለከ ቡሃይ በእኖቤቾን ዱንያክዕኔ ኣዱንያ አሌን ጭምአቶኖቼ።
20 ጠዉ እኮጎሬ ብሉት እታበእቤቾኒ፥ ቡሃይ በእኖበእቤቾንለከ ሞጋኑት ቢጥ ኣግ ሞግታበእቤችን ሰማን ዱንያክዕኔ ጭም አእዬ።
21 ህካን እኮቤቺሃ ዱንያክ ዮቤቾን ቀልቡክ ህከኔ ሄአኖ» ዬእ።

ጅሰም ኑር
(ሉቃ. 11፥34-36)

22 ኢሰን «እልክ ጅሰምህክ ኑርሃን፤ እልክ ፈየተ እኮጎሬ ጅሰሙክ ጉዕሙንኩ ኑር እክ ለለኖ።
23 እልክ ፈየተ እክበጎሬ ጅሰሙክ ጉዕሙንኩ ቱንሰቼ እህኖ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኬሳን ዮ ኑሩ ቱንሰቼ እኮጎሬ ቱንሰቼሰ ሄንከ በተአኖሃ እህኖ?» ዬእ።

ሄእተኔሃ ጨነቀሙ ገበእባሃ እሁሰ
(ሉቃ. 16፥13፤ 12፥22-31)

24 ህትን ኢሰ «መቱ መንቼ ለሞ ቀርቺሃ ጠገሞተ አታለኖበእ፤ መቱሰ ኢተኖ፤ ዋሉሰንገ ግበኖ፤ ህከረንገ መቱሰ ሎርሰኖ፤ ዋሉሰንገ ህንቀኖ፤ ህትን መገኒሃለከ ብሪሃ ጠገሚሃ አታልቴነንተበእ።
25 ህካን እኮቤቺሃ እን ኩላንክዕኔ ‹መ እንታም? መ አንጋም? መ ኦደዕናም?› ይቴን ሄእክዕኔተኔሃ ሻዞኖቼ፤ እቲች ሄኡ ኦድኖች ጅሰሙ በተአኖበእንዶ?
26 ህንዴ ሰማን ብርይታ ጪኡተ ለዕዬ፤ እሰ ዉጣበእ፤ ምዳበእ፤ ቀፎኒ ዋርታበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሰሜ አኑክዕኔ እትሰኖሰ፤ ህከረ አዕኑ ጪኦች በተኤነንተበእንዶ?
27 ክዕኔኤች ጨነቀሙ ኡሙሬንከሰ መቱ በር * በርጎተ አታለኖሁ አዬት?
28 ህትን ሚሃ ኦድኖተ ሻዜነንታት? ህንዴ አብሌን ዮ ቦብሉት ነጽታገ ለዕዬ፤ እሰ ገይሀሰ ሆጎን ሆጋበእ ህከረንገ ደዳበእ።
29 እን ኩላንክዕኔ፤ ሆሮ ዋሙ ሱላይማን ህከን ጉዕመንከ ሎርማንተሰ ከን ቦብሎች መትሴገ ኦደዕዮበእ።
30 መገኑ ከበር ለልት ጋቴተ ጊራን ቡባ ህጤተ ህት ኦደኣገ አእኖሃ እኮች አዕኑ አመዕነቱ ሆፈዕዮህዕኔሩ ክዕኔተ ቆህሸ ኦዲሰኖህዕኔ።
31 ህካን እኮች ‹መ እንታም? መ አንጋም? መ ኦደዕናም?› ይቴን ሻዞኖቼ።
32 ህካን አይሁደ እኮበእ መኑሁ ሀሳእ፤ ክዕኔሃ ሁኩ ጉዕሙንኩ ሀሰስኖህዕኔገ ሰሜ አኑክዕኔ ደገኖ።
33 አዕኑ እኮጎሬ ሄጭቴን መገን ዋምነቱሰለከ ፈይመሰ ህሼ፤ ሁኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ በርገመኖህዕኔ።
34 ህትን ጋቴተክዕኔ ይቴን ሻዞኖቼ፤ ጋት ገዬተሴ ሻዛአ፤ በሪሃሰ በሬሰ ጭንቀት እካአ» ዬእ።

7

መን አሌን ፈረዱ ገበእባሃ እሁሰ
(ሉቃ. 6፥37-42)

1 ኢሰን «ፈረደመኖህዕኔበእገ ፈረዶኖቼ።
2 መሰንትሰ አዕኑ ፈረዴንተገን ፈረደመኖህዕኔ፤ ህትን ብክቴነንተህኔን ብከመኖህዕኔ።
3 ኪ እሌን ዮ ሎረ ሁረ ለኡዕናን ህት ኪ አመክ ቤት እሌ ኣዜን ዮ ሁረ ለኣንቲት?
4 ህትን ኪ እሌን ዮ ሎረ ሁረ ከንቱዕነ ኪ አመክቤቱ ‹ህንዴ እሌክ ዮ ሁረ ፉሻም› ይቶተ ህት አታልተን?
5 እት እን ሎረሃን ይታንቲሁ፤ ሄጭት እሌክ ዮ ሎረ ሁረ ፉሽ፤ ህከኒች ኤተሮን አመክ ቤት እሌን ዮ ሁረ ፉሽቶተ አጥረመት ለኣንት።
6 መገኒሃ አደ እኮርቼ ዉሻተ ኣቶኖቼ፤ ህትን ሎካንከሰ ከድ ቤሳበእገ ዎርቀ ቦኬ ብሪን ኡጅቶኖቼ፤ ዉሸንት ፈንቀልት ገዕምታህዕኔ» ዬእ።

ዱአ አኤን ደእተኔሃ
(ሉቃ. 11፥9-13)

7 ህትን ኢሰ «ኡጭዬ ኣእቴነንተ፤ ህሼ ደእቴነንተ፤ ህትን ኡሩተ ቆጭዬ ፈነመኖህዕኔ።
8 ህካን እኮቤቺሃ እዪሁ ኡጨኖሁ ቶገኖ፤ እዪሁ ህሾ ጎሬ ደእኖ፤ ህትን እዪሁ ኡሩተ ቆጩጎሬ ፈንተእኖሰ።
9 ክዕኔኤች እዪሁ ቤቱሰ ዳቡተ ኡጩጎሬ ክኑ ኣሰኖሁ እዬት?
10 ህትን ቁርጨሜተ ኡጩጎሬ ዎሪቼ ኣሰኖንዶ?
11 አዕኑ ሂላኑተ እኬነን እላተክዕኔ ጡመርቼ ኣሉ ደገንታች ሰማን ዮ አኑክዕኔ ኡጭታህኑኡተ ጡመርቼ በትሸ ኣሰኖበእንዶ?
12 ህካን እኮቤቺሃ መኑ አሶህዕኔተ ኢትቴንታሃ ጉዕመንከ አዕኑ እሳሃ ህትን አዕዬ፤ መሰንትሰ መገን ሕጋን ዬማሁለከ ነብያኑት ኩልቶኢሁ ህከኒት» ዬእ።

ሩካሸ ኡሮተኔሃ
(ሉቃ. 13፥24)

13 ኢሰ «ሩካሸ ኡሮን ኣጌ፤ መሰንትሰ በእቤቼ መሰታ ኡሩት አልባዕሎታን፤ ህትን ዎቆሲ ሎረሃን፤ ህከን ዎቃን ሃመኖ መኑ ልግብያ።

6:16 ኢሳ. 58፥5። **6:19** ያቁ. 5፥2-3። * **6:27** ኡሙርሰ ዘማኔን መቱ በር፦ የኖሁ መት መቶ ፈሰሬመ መጻፋን «ኡርሸሰ አሌን መት ብኩተ» የኖሁ ሄአኖ። **6:27** መዝ. 39፥5-7። **6:29** 1 ነገ. 10፥4-7፤ 2 ዱዱ. 9፥3-6። **7:2** ማር. 4፥24። **7:12** ሉቃ. 6፥31። **7:14** ኤር. 21፥8፤ ዘዳ. 30፥19።

14 እኮጎሬ ሄእቤቹ እዎንሰታ ኡሩት ሩካሸታን፤
ህትን ዎቆሲ ኦርሰናሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ ህከ
ዎቃሃ ደእኖ መኑ ቀዎሃን» ዬእ።

ህቁ ላልቺንከሰ ደገመኖ
(ሉቃ. 6፥43-44)

15 ኢሰ «እዕኑ ክዝብ ነብያኖች እገዕርዬ፤ እሰ
ክዕኔቤቹ ሆለተ እጉድ እሜታእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ወልቅሸ እተኖ ኦሌገ ዮእረ።
16 እሰንተ ደጌነንተሳሁ ላልቺንከሳት፤ ኡት
ህቂች ወይነ ዬኖ ላልቹ ህትን ቃልቃልች ኦድ ላልቹ
መጤኖበእ።
17 ህትን ጡሙ ህቁ ጡመ ላልቹ ላለኖ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ሂሉ ህቁ ሂለ ላልቺንከ ላለኖ።
18 ጡሙ ህቁ ሂለ ላልቹ ላሎተ ህትን ሂሉ ህቁ
ጡመ ላልቹ ላሎተ እታለኖበእ።
19 ጡመ ላልቹ ላለኖበእ ህቀ ጉዕመንከ ሙሬን
ጊራን ቡሴኖ።
20 ህካን እኮቤቺሃ ክዝብ ነብያኑተ ሆጎሰ
ላልቺን ደጌነንተሰ» ዬእ።

ኢሰ «አነ ደጋንክዕኔበእ» ዩሰ
(ሉቃ. 13፥25-27)

21 ኢሰ «ሰማን ሄእኖ ኢ አን ሃሸኣቱተ
ዊንሸኖሀን ቤሉ ‹ቀርኞ! ቀርኞ!› የኖኤሁ
ጉዕሙንኩ ሰሜ ዎምነቱ ሆሮ ኣገኖበእ።
22 ፍርድ በር ልግቡ መኑ ‹ቀርኞ! ቀርኞ!
ሱዕሚንከክ ራገ ጠወዕንበእንዶ? ሱዕሚንከክ
ሩሃንያ ፉሸንበእንዶ? ህትን ሱዕሚንከክ ልግብ
እጀብሲሰኖ ጠወ እዕንበእንዶ?› ይታእ።
23 ህከ ወክት ‹አነ ሆሮ ደጋንክዕኔበእ፤ እዕኑ
መገን ትዛዝ ቶጌንቡሩ ኢች ካጳ ሸቄ› ያሞ» ዬእ።

ክኖንለከ ሸፋር አሌን እጀረንቶ ምነተ
(ሉቃ. 6፥47-49)

24 ኢሰ «ህከ ኢ ላገተ ሞጮጭ አገረኖ መንቹ
ምንሰ ክን አሌን ጠረኻሸ እጀሮ ኤንኬዕናሙ
መንቹ አጉደኖ።
25 ምንሰ አሌን ጠረኙ ጤኑ ኡቦ፤ ድርሱንኩ
እሜኞ፤ ህትን ቦብሩ ህንበሎሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ ምኑ
ክን አሌን እጀረሞቤቺሃ ኡቦበእ።
26 ጠዉ እኮጎሬ ኢ ላገተ ሞጮጭ አገርቡ
መንቹ ምንሰ ሸፋር አሌን እጀሮ ገወ መንቹ
አጉደኖ።
27 ምንሰ አሌን ጤኑ ኡቦ፤ ድርሱንኩ እሜኞ፤
ህትን ቦብሩ አበ ህንበላንሰ ምኑሰ ሸፋር አሌን
እጀረሞቤቺሃ ወክትንከሰ ኡቦ፤ ሁኩ ምኑንኩ
ሂለገ ኡቦ» ይ ተማርሴእ።
28 ኢሰ ህካን ተማርሰ ሹሎ ወክት እሰ ተማርሴ
ትሞርታን ኡመቱ አበ እጀብሲጩእ።
29 መሰንትሰ እሰተ ተማርሴኢሁ ሹምነቱ ዮሰ
መንጋት ቤሉ ሕግ እሰተማረጋበእ።

8

ኢሰ ጎግ ጥዘነት አፎሰ መንቹ ፈይሱሰ
(ማር. 1፥40-45፤ ሉቃ. 5፥12-16)

1 ኢሰ ቆታች ድሪ ወክት ልግቡ ኡመቱ
አዎንቶሰ።
2 ህከ ወክት አሌን ፉልታ ጎግ ጥዘነት * አፎሰ
መቱ መንቹ ኢሰበ አሜኞ፤ እሰን ብሪሰ ጉሉጽ
«ቀርኞ! ኢትቶንትጎር ነጠ አቶኤተ አታልታንት»
ዬእ።
3 ኢሰን አንገሰ ሂር ህከ መንቹ እፍ «ፈቀጆም
ነጠ እህ» ዬእ፤ ህከ ወክት ሁኩ ጎግ ጥዘነት
አጉርቶሰ።
4 ህከ መንቹ ኢሰ «ከ ጠወ አዬሃ ጠወኑት፤
ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ መርት ነጠ እሁክ ቂሰቺሃ
ለልሰ፤ ህትን መኒሃ ጉዕሚንከ ምሰክር እሆተ
ሙሰ አዘጉገን መገኒሃ ክትም ሆንጠህሰ» ዬእ።

ኢሰ ጥቤ ሀለቅች ካዲንቹ ፈይሱሰ
(ሉቃ. 7፥1-10)

5 ኢሰ ቅፍርናሆም ከተመ ኣጎ ወክት መቱ ጥቤ
ሀለቁ ኢሰበ እሜች
6 «ቀርኞ! ካዲንቹኤ ናፈ እክ አበ ኦርጨቀመን
ምኔን ኦሰዕዮኡ» ዬእ።
7 ኢሰን «እን መር ፈይሳንሰ» ዬሰ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ጥቤ ሀለቁ «ቀርኞ! እት
ኢ ምኒ ኣጎተ እን በቀዕባ መንቹ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጠለዕልመት ላገተ ጠወእ፤ ካድንቹኤ ፈየኖ።
9 እን ገዉንኩእ ኢች አሊን ዮ ዳኚሃ እዘዘማም፤
ህትን ኢች ዎሮን እን እዘዛም ዎታደሩ ዮኤ፤ መቱሰ
‹ካጳ ኦሮእ› ዬም ጎሬ ኦሮእኖ፤ ዎሉንገ ‹ከበ እም›
ዬም ጎሬ እሜተኖ፤ ኢ ካድንቹንኩ ‹ካን እእ› ዬም
ጎሬ እእኖ» ይ ፈንቀሼእ።
10 ኢሰ ካን ሞጮጩ ወክት እጀብሲጭ
እዎንተን ሄኦ መኒሃ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ህትኔ
እመዕነቱ እሰራኤላን ደጎምበእ።
11 ከ ጠወ እጥራመቼ፤ ልግቡ መኑ ሸርቂችለከ
ገርቢች እሜት ሰሜ ዎምነቴን እብራሂሚን፥
ኢሳቂንለከ ያቁቢን ሜጡበ እክ ማዳን እፉዕልት
እታእ።
12 ሰሜ ዎምነት እለት ኢብሌ ቱንሰቹን
ኡጄናንሰ ህከኔ አልፋቴተለከ እንኩተ እጡ እህኖ»
ዬሰ።
13 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጥቤ ሀለቂቹ «ኦሮእ፤
እመዕንቶንትገን እሁን» ዬሰ፤ ካድንቹሰ ህከ
ወክት ፈዬእ።

ኢሰ ልግብ ጥዘናመተ ፈይሱሰ
(ማር. 1፥29-34፤ ሉቃ. 4፥38-41)

14 ኢሰ ጴጥሮሴ ምኒ ኣገኖ ወክት ጴጥሮሴ
በሌት ፋረ ደሙሜን አበ ጥጉንሴ ኦሰኣን ለዕዮ።
15 እሰ አንገሴ ኡሎ ወክት ፋረት አጉርቶሴ፤
እሴን ኬእ እሰንተ ካደንቶኡ።
16 ህዎሬ ወክት ልግቡ መኑ ሩሃንዩ እፎሰ መነ
ኢሰበ ኤቦኡ፤ እሰን ላጋንተሰ ልግብ ዶሮረኖ ዱር
ፉሼእ፤ ህትን ጥዘናመተ ጉዕመንከ ፈይሾ።
17 ህካን አዕዮሁ ነብዬች እሰያሴን «እሰ ጥዘነኔ
ኣኤእ፤ ጥዘነኔ እጄእ» ዬኢሁ ዊሞታት እቅ።

ኢሰ አሳባተ እልታሰ ኦርሸተ
(ሉቃ. 9፥57-62)

7:15 ሕዝ. 22፥27። **7:19** ማቶ. 3፥10፤ ሉቃ. 3፥9። **7:19** ማቶ. 12፥33። **7:23** መዝ. 6፥8። **7:29** ማር. 1፥22፤ ሉቃ. 4፥32። * **8:2** ጎግ ጥዘነተ፦ የኖሁ ጠሊሉ መጻፉ የኖሁ ጎግ እሌን ፉልታ እደደ ጥዘነተ ጉዕመንካት። **8:4** **8:11** 13፥29። **8:12** **8:17** ኢሳ. 53፥4።

18 ኢሰ ልግቡ ኡመቱ እሰ መዴን ጭምዬኢሃ
ለዕዮ ወክት «ከን ባርች ዉድ አደ ቶሌ» ይ አሳበሰ
አዘጉ።
19 ህከኒች ኤተሮን ሕግ አሰተማራች መቱ
ኢሰበ አሜች «አሰተማርች! እት መርታንትቤቹ
ጉዕመንከ አዎናንኬ» ዬሰ።
20 ኢሰ «ዎለንጌሃ ኤሎ ዮሰ፤ ሰሜ ጪኦንተ
ጎዕምት ዮሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ መንች ቤቲሃ ገዉሰ
ፎሎሲሰኖ ቤቹ ዮሰበእ» ይ ፈንቀሼእ።
21 ህትን አሳባችሰ መቱ «ቀርች! ሄጭ መር
አነኤ ሞጎተ † ፈቀደኤ» ዬሰ።
22 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ሬዮ መነ ሬዮ መኑንኩ
ሞጉን፤ እት ኤሳሃ አዎኔኤ» ዬሰ።

ኢሰ ዊ ሁለ ጨለ አዕዮገ
(ማር. 4፥35-41፤ ሉቃ. 8፥22-25)

23 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጀልባን ኣጎ ወክት
አሳባንት ሜጡበ ኣጎኤ።
24 ጠረኙ ቦብሩ ባር እሌን ኬዕያን ዊ ሁሉ
ጀልባ ጥምብሶተ እኮ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ግሾ እቅ።
25 አሳበንት ኢሰበ ሆንጠክ «ቀርች!
በዕናሚት፤ ጡምሰኔ» ይት ግሰኛች ኬሶኤ።
26 ኢሰን «አዕኑ አመዕነቱ ሆፈዕዮህዕኔዱ፤
ሚሃት ዋጅቴነንታሁ?» ዬሰ፤ ህከኒች ኤተሮን
ኢሰ ኬዕይ ቦብረለከ ባረንከ አጉረኖገ ሻቃን ጨለ
ዬእ።
27 መኑ አበ አጀብሲጭ «ቦብሩለከ ባሩ
አዘዘመኖሲሁ ኩን ሀትናሙወ መንቹ» ይቶኤ።

ኢሰ ዱሪን አፈንቶ ለሙ መነ ፈይሱሰ
(ማር. 5፥1-20፤ ሉቃ. 8፥26-39)

28 ኢሰ ገሊለ ባረ ቶል ጌርጌሶን ባዱ አሜቾ፤
ህከኔን ሩሃንዩ እፎሰ ለሙ መኑ ሎድ ኣዚች ፉልት
ደቀንቶሰ፤ እሰ መነ ምርታእረ እኮቤቺሃ አዪሁ
ህከን ዎቄን ህጎተ አታለኖበ እቅ።
29 እሰን ያርተን «መገን ቤቶ! ኔሳለከ ኬሳሃ
ሚ ደቅንሹ ዮኔ? ወክቴ እሉዕነ ኦርሶኔተ
አሜቶንትንደ?» ይተን ያርቶኤ።
30 እሳች ቀዉንተ ህግ ቦኬ መሰረት ዘግ ይቶ
እቅ።
31 ዶሮረኖ ዱሩ «ፉሸታንትኔ ጎሬ ህከን ቦኬ
መሰራን ኣንጋምገ እእኔ» ይት ኤጭቶኤ።
32 ኢሰን «መሬ» ዬሰ፤ ህከን መኒች ፉልት
መርት ቦኬን ኣጎኤ፤ ሁኩ ቦኬ መሰረት ጉዕሙንኩ
ቆተ መዲች ደጉደን ባራን ጥንብሰንት ሬቶኤ።
33 ህከን ቦኬ ዜማኑት ሁንት ከተመ ኣግ
ጉዕመንከ ጠወለከ ሩሃንዩ አፎ ለሞንከ መናን እኮ
ጠወ መኒሃ ጧወኦኤ።
34 ህከኒች ኤተሮን ህከን ከተሞ መኑ
ጉዕሙንኩ ኢሰ ለኦተ መርቶኤ፤ ለኦ ወክት ባዱሰ
ገፈር ኦሮአኖገ ኤጭቶሰ።

9

ኢሰ እንገተ ናፈ መንቹ ፈይሱሰ
(ማር. 2፥1-12፤ ሉቃ. 5፥17-26)

1 ኢሰ ጀልባን ኣግ ባረ ቶል ገይሰ ከተመ አሜች።
2 ህከቤቹንከ መቱ ናፈ መንቹ ዴሰን እጅት
ኤቦኤ፤ ኢሰን አመዕነቱሰ ለዕይ «ኢ ቤቶ!
ዋጅቶት፤ ጨቡክ ፈቁን የመሞኤ» ዬእ።
3 ህከ ወክት ሕግ አሰተማራች መት-መቱ
ገገዉንኩሰን «ኩ መንቹ መገን አሌን ቦሮር ላገተ
ጠወእናት» ይት ቀልቤንከሰ ሰውይቶኤ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ቀልብሰ ጠወ ደግ «እዕኑ
ሚሃት ሂለ ጠወ ቀልቤንከክዕኔ ሰውይቴነንታሁ?
5 ‹ጨቡክ ፈቁን የመሞሄ› ዬችለከ ‹ኬእ ኤርት
ሃም› ዬች ሀኩንሰ ቆሀኖ?
6 ጠዉ እኮጎሬ መንች ቤቱ ኣዱንያ አሌን ጨብ
ፈቁን ዮተ ወልቀት ዮሲሃ እሁሰ ደጌ» ይ ናፈ መንቹ
«ኬእ ዴሰክ እጅት ምንክ ኦሮእ» ዬሰ።
7 መንቹንኩ ኬዕይ ምንሰ ኦሮዕዮ።
8 ኤመቱንኩ ህካን ለኦ ወክት ዋጅት ህትኔ
ዎልቀተ መኒሃ ኣሴ መገኑ ገለትጭቶኤ።

ኢሰ ማቶሴ ዬመ ሌዊ ገኤሰ
(ማር. 2፥13-17፤ ሉቃ. 5፥27-32)

9 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ኦሮእን «ማቶሴ» ዬኖ
ቀረጠ ሙረኖሃ ቀረጠ ሙረኖ ቤቾን ኢፉዕሌኢሃ
ለዕይ «እወኔኤ» ዬሰ፤ እሰን ኬዕይ አዎቾሰ።
10 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ማቶሴ ምኔን
ማዳን አፉዕሌህኔን ልግቡ ቀረጠ ሙርታእሩለከ
ጨበኞኑት ህከ ቤቹ እሜት እሲንለከ አሳባንን
ማዳን አፉዕልቶኤ።
11 ህካን ፈርሳውት ለእ አሳበሰ «አሰተማርቹክዕኔ
ጨበኞኖንለከ ቀረጠ ሙርታህኑኤን ሜጡበ
እተኖሁ ሚሃት?» ይቶኤ።
12 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ህካን ሞጮጭ «ህኪሙ
ሀሰሰኖሁ ጥዘናማታት ቤሉ ፈየ መኒሃትበእ።
13 ኦሮዕዬ ‹እን ኢታሚሁ ማርቱታት ቤሉ
ክትምሃትበእ› የመም ከተበሞሃ መሃጎር
አጥራመቴን ደጌ፤ እን እሜቾሚሁ ጨበኞኑት
ጨብችሰ ፈንቀልታገ ገኦታት ቤሉ ፈየ መነ
ገኦታበእ» ይ ፈንቀሼሰ።

ሶመንተኔሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማር. 2፥18-22፤ ሉቃ. 5፥33-39)

14 ህከ ወክት ያህይ አዎናኑት ኢሰበ አሜት
«ነኤለከ ፈርሳውት ሶመን እነፈን ኪ አሳበት
ሶመንታበኢሁ ሚሃት?» ይት ጠዕሞቶኤ።
15 ኢሰን «እዜቹ እሳን ሜጡበ ሄእን ጀለት
ሻዛእንደ? ጠው እኮጎሬ እዜቹ እሳች እደ እህኖ
ወክቱ አሜተኖ፤ ህከ ወክት ሶመንታእ።
16 እዪሁ ኑባጵቶ ኦድኖን ሃዕሮ ቃፈተ ቃፈናሁ
ዮበእ፤ ቃፌጎሬ ኦድኑሰ ፊልተኣእ፤ ፊልተኤንኩሰ
ወዕኔች ባሰ እህኖ።
17 ህትን ሃዕሮ ጠጀ ኑባጴ ሆቆማዶን
ዎሬኖበእ፤ ህካን እኤመ ጎሬ ሃዕሮ ጠጁ ኑባጴ
ሆቆማዱ ፊልኖ፤ ጠጁሲ ዱንተእኖ፤ ጠው እኮጎሬ
ሃዕሮ ጠጀ ሃዕሮ ሆቆማዶን ዎሬናረ ጠጁሲ
ዱንተእናበእ፤ ህትን ሆቆማዱንኩ ፊልተእናበእ»
ይ ፈንቀሼእ።

ኢያሮሴ ጨልተለከ ኢሰ ኦድኑተ ኡልቶ መንቹተ
(ማር. 5፥21-43፤ ሉቃ. 8፥40-56)

† **8:21** ሞጎተ፦ የኖሁ እኑሰ ሬሆተ ኢለ ጦር ሞጎተ ዮሰ ሃሸኣቱተ ለሊሰናሃ እጉደና። **8:29** መሳ. 11፥12፤ 2 ሳሙ. 16፥10። **9:11** 15፥1-2። **9:13** ሆሴ. 6፥6፤ ማቶ. 12፥7።

18 ኢሰ ህካን ጠወእንን መቱ ሹሙ ኢሰበ
አሜች ብሬሰ ጉሉጵ «ጩልኤ ቴሱ ሬቶኤ፤ ጠዉ
እኮጎሬ አት አሜት አንገክ እሴ አሌን አቶንት ጎር
ፈይታአ» ዬእ።
19 ኢሰ ኬዕይ አሳባንተሰን ሜጡበ ህከ መንቹ
አዋጭ።
20 እሰን ሃንተን ሄኦገን ቶነ ለሙ ዘማን
ጅሰምችሴ ቄጉ ዲንተእን ኦርጨቀንተን ሄኣ መት
መንቹት አሜት ኤተርሰ አዲን ኢሰ ኦድናሰ ሰኑተ
አንጋንተሴ ኡልቶኤ።
21 ህካን አቶኢሁ ቀልቤንከሴ «ኦድናሰ ሰኑተ
ኡሎም ጎሬ ፈያም» ይቲት እቅ።
22 ኢሰን ፈንቀል እሴንተ ለዕይ «ኢ ጩሌ!
ዋጅቶት፤ አመዕነቱክ ፈይሾሄ» ዬሴ፤ ህከ
ወክትንከ እሴ ፈይቶኤ።
23 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ሹም ምኒ ኢሌ ወክት
አልፋቴተ ጡሩንበ ቡሰን ምኒ ኣዜን ኦአኖ መነ
ለዕዮ።
24 «ጉዕሙንኩክዕኔ ከን ምኒች ፉሌ! ሀፍቱት
ግሶ ቤሉ ሬቶበአ» ዬእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ
ኦሰዕልቶኤ።
25 መኑ ፉሎች ኤተሮን ኢሰ ሀፍቶ ጀናዘት ዮ
ቤቹ ኣግ አንገሴ አፎ ወክት ኬኦኤ።
26 ሁኩ ጠዉ ጉዕሙንኩ ህከን ባዶን
ሞጮጨሞ።

ኢሰ ለሙ እልተ ቆቆ መነ ፈይሱሰ

27 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ኦርእን ሄዕዮገን
ለሙ ቆቁ መኑ «ደዉዴ ቤቶ! ሀዕይ እሙዝኔ»
ይተን አዎንቶሰ።
28 ኢሰ ምኒ ኣጎ ወክት እሰ መድ ሆንጠክ «እን
ካን እኣምገ አመዕንቴነንዶ?» ዬሰ፤ እሰን «ኤ
ቀርኾ!» ይት ፈንቀሸቶኤ።
29 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እንጋንተሰ እልሰ እፍ
«አመዕንቴንተገን እሁንክዕኔ» ዬሰ።
30 እልሰ ፈንተኦኤ፤ ኢሰን «ከ ጠወ እዬሃ
ጠወኦኖቺ» ይ ጠረኻሸ አዘጉሰ።
31 ጠዉ እኮጎሬ እሰ መርት ህከን ባዶን
ጉዕማንን ኢሰተኔሃ ኩልቶኤ።

ኢሰ መቱ ዲደ መንቹ ፈይሱሰ

32 ሁኩ እልሰ ፈንተኣን ለኦ መኑ መርቶገን ዋሉ
መኑ ዶሮረኖ ዱሩ እፎሰ ዲደ መንቹ ኢሰበ ኤቦኤ።
33 ዶሮረኖ ዱሩ ፉሎች ኤተሮን ሁኩ መንቹ
ጠወኤ ጀመሮ፤ መኑ «ህትናሙ ጠወ እሰራኤላን
ሆሮ ለዕናምበአ» ይት አጀብሲጭቶኤ።
34 ጠዉ እኮጎሬ ፈርሳውት «እሰ ሩሃንየ ፉሸናሁ
ሩሃንይ ዋሞ ወልቃኒት» ይቶሰ።

ኢሰ መኒሃ አሙዙሰ

35 ኢሰ ዱኣ አኤኖ ምናን ተማርሰን፥ መገን
ዋምነት ተሸት ላገተ አዋጀንለከ መነ ጥዘናች
ጉዕሚችን ፈይሰን ከተመለከ ቀዕየተ ጉዕመንከ
ሃመን ተማርሰኖ እቅ።
36 እሰ መኑ ዜሞ ዮበእ ሆለገ እክ ብን ይት
ኦርጨቀንተን ለዕዮሰ ወክት አሙዣሰ።
37 ህካን እኮቤቺሃ አሳባተሰ «አኤኖሰ ሆጉት
ልግብያን፤ ጠዉ እኮጎሬ ሆጉተ አእኖ መኑ
ቀዎሃን።
38 ህካን እኮቤቺሃ ሆጎሰ አኑ ሆጎቤቹ መነ
ሶሆተ ኡጭዬ» ዬሰ።

10

ቶነ ለሞንከ አሳበተኔሃ
(ማር. 3፥13-19፤ ሉቃ. 6፥12-16)

1 ኢሰ ቶነ ለሙንከ አሳበተ እሰበ ገእ ዶሮረኖ
አያነ ፉሸቶተለከ መነ እደደ ጥዘናች ጉዕሚችን
ፈይሰ ወልቀተ ኣሴሰ።
2 ቶነ ለሞንከ አሳበ * ሱዕሙ ከነች ዎሮን
ከተበሞኤ፤ እሰን «ጴጥሮሴ» ዬኖ ሰሞኔት፥
እመሰቤቱ እንድራሴት፥ ዘብዶሴ ኦሱት ያቁባት፥
ያህይት፥
3 ፍልጶሴት፥ ባርቴለሞሴት፥ ቶማሴት፥ ቀረጠ
ሙረኖ ማቶሴት፥ እልፎሴ ቤቱ ያቁባት፥ ታዶሴት፥
4 ባዱሰ ኢተናሁ † ይሁዳት እቅ።

ቶነ ለሙንኩ አሳበተ ተማርሲሃ ሶሀሙሰ
(ማር. 6፥7-13፤ ሉቃ. 9፥1-6)

5 ኢሰ ህከ ቶነ ለሙንከ አሳበተ «እይሁደ
እኮበእ መንቤቹ መርቶኖቺ፤ ህትን ሰመር ከተመ
ኣጎኖቺ።
6 ሆለገ እክ በኦ እሰራኤል መንቤቹ ኦሮዕዬ
7 ‹ሰማ ዎምነቱ ሆንጠኮ› ይቴነን ተማርሰዬ።
8 ጥዘናመተ ፈይሼ፤ ሬዮ መነ ሬሆች ኬሼ፤ ጎግ
አሌን ፉልታ ሂለ ጥዘነት ዮ መነ ነጠ አዕዬ፤ ሩሃንየ
ፉሸዬ፤ ጠለዕላን ኣኢቴንታሃ ጠለዕላንን ኣሰዬ።
9 ክሳንከክዕኔ ሳንትበተ አፎኖቺ።
10 ዎቄሃክዕኔ ከረጥትተ ህከረንገ ለሙ
ቀንቢሰ ህከረንገ ጫዕመተ ህከረንገ በርተ
አፎኖቺ፤ መሰንትሰ ሆጉተ አእኖ መንቺሃ እተናሁ
ሀሰስኖሰ።
11 አዕኑ ኣጌነንተ ከተሚን ህከረንገ ቀኤን
ክዕኔተ ቶጎተ ሙንደአኖ መንቹ እጥራመቴን ደጌ፤
ህከ ቤቹ አጉርቴን መርቶኖተ ኢለ እሲን ሜጡበ
አገሪ።
12 መን ምኒ ኣጌነንተ ወክት ‹ወገሬትሼ›።
13 ምኔን ዮ መኑ ወገሬትክዕኔ ቶጎ ጎሬ
ወገሬቱክዕኔ እሰ አሌን እሁን፤ ጠዉ እኮጎሬ
ወገሬትክዕኔ ቶጉ ግቦጎሮ ወገሬቱክዕኔ ክዕኔ
አደንከ ፈንቀሌን።
14 አዪሁ ቶጉ ግበኖህዕኔ ወክት ህከረንገ
ጠወኤነንተ ጠወ ሞጮጩ ግበኖህዕኔ ወክት
ህከ ምኒ ህከረንገ ህከ ከተመ አጉርቴን ፉልቴነን
ሎከክዕኔ ትበ ግግሸቴን ፉሌ።
15 እን ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ፍርድ በር ህከን
ከተሚች በትሸ ሶደምለከ ጎሞር ከተም መኒሃ
ቅጣቱሰ ቆሀኖ» ይ እዘዥ ሶኮ።

9:20 ዘኁ. 15፥38፤ ዘዳ. 22፥12። **9:34** ማቶ. 10፥25፤ 12፥34፤ ማር. 3፥22፤ ሉቃ. 11፥15። **9:35** ማቶ. 4፥23፤ ማር. 1፥39፤ ሉቃ. 4፥44። **9:36** ዘኁ. 27፥17፤ 1 ነገ. 22፥17፤ 2 ዳዱ. 18፥16፤ ሕዝ. 34፥5፤ ዘካ. 10፥2፤ ማር. 6፥34። **9:38** ሉቃ. 10፥2። * **10:2** አሳበተ፦ የኖሁ መገኒች ሶህንቶረ ዬሃን። † **10:4** አሰቆሮቶ፦ የኖሁ ከን ላገ ኣሌን ለሙ ሰዉቴ ዮኤ፤ መቱ ሰዉቴ ባዲን ህከረንገ ቤቺን ሜጡ እእን ዋሉሰ ሰዉቴ ይሁዳ ክዝበኘ ህከረንገ ጣንሳንቹ ዬን ቦሮሬኖ ለምቂያ ሱዕመ። **10:7** ሉቃ. 10፥4-12። **10:10** 1 ቆሮ. 9፥14፤ 1 ጢሞ. 5፥18። **10:14** ሶቀ. 13፥51። **10:15** ማቶ. 11፥24፤ ክል. 19፥24-28።

ቀርቹ አሜቲች ብርተ ኦርሸት እካገ
(ማር. 13፥3-13፤ ሉቃ. 21፥12-17)

16 ኢሰን «ህትን ፉሽ ሆለገ ኦሌ በላን
ሶሃንክዕኔ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዎሪችገ ኤንኬዕናመተ
ሀንደዕሬገ ጎደበ ላቁኑተ እኬ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ፍርድ ኦገት ዳኛኖበ
ህግሴን ኣሴኖህዕኔ፤ ዱኢ እኤኖ ምናን ሀለንጌን
ኦሌኖህዕኔ፤ ህካን እኮቤቺሃ መኒች አገዕርዬ።
18 ኢተኔሃ ባድ ዳኛኖቤቹሃ ዎም ብርተ
መሴኖህዕኔ፤ አዕኑ እሳሃለከ አይሁደ እህበ መኒሃ
መስከርቴነንተ።
19 መኑ ፍርድቤቹ ሆንጠህሰኖህዕኔ
ወክት ጠወኤነንተ ጠዉ ህከ ወክትንከ
ኣሰመኖህዕኔቤቺሃ ‹ህት› ህከረንገ ‹መ
ጠወዕናም?› ይቴን ሻዞኖቼ።
20 መስንትሰ ክዕኔ ኣዜን ጠወእኖሁ ሰሜ
እንክዕኔሃ እያነ ቤሉ ጠወኤነንታሁ እዕናበእ።
21 መኑ ገይሰ አመቤቱ ሬሆተ ህግሽ ኣሰኖ፤
ህትን እኑ ገይሰ ቤቱ ሬሆተ ህግሽ ኣሰኖ፤ እለት
እነሰ ህከረንገ አመሰ ዲንሰት ሬሆተ ህግሰ ኣታእ።
22 ጉዕሙንኩ መኑ ኢ ሱዕሞተኔሃ ግበናህዕኔ፤
ጠዉ እኮጎሬ መጨረሽ ኢለ ጠረኝ ኡረናሁ ፈቀኖ።

23 መቶ ከተማን ኦርሸት በተኣ ወክት ዎሉ
ከተመ ሁኜ፤ እን ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ መንች ቤቱ
ፈንቀል አሜቶተ ኢለ እሰራኤል ከተመ ጉዕመንከ
ኢልቴነንተበእ።
24 ተማረናሁ ተማርሰናሰህኒች ህትን ካድንቹ
ቀርቺች በተእናበእ።
25 ህካን እኮቤቺሃ ተማረናሁ ተማርሰናህንገ
ህትን ካድንቹ ቀርችሰገ እኮች እህናሰ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ምንሰ እነ ‹ቤዔልዜቡል› ዬን ገኤመ
ጎሬ ምንሰ አበርሰ ህከኒች ባሰ ሂለ ሱዕሚን
ገኤናበእንዶ?» ዬእ።

እዬ ዋጁ ሀሰስና ጎሬ
(ሉቃ. 12፥4-7)

26 ኢሰ «መነ ዋጅቶናቼ፤ መስንትሰ እፍሰሞሁ
ፈንተኤነ ህትን ማጠሞርቹ ለሉዕነ ፈቀናበእ።
27 እን ቴንሰቾን ኩላንክዕኔሃ እዕኑ በራን ኩሌ፤
ህትን ማጤን ኩሌነን ሞጮጭቴንተ ጠወ በነቻን
ሱልቴን ጠወዕዬ።
28 ማለ ሸታረ እኮጎሬ ፎል ሸቶተ አታልታበእረ
ዋጅቶናቼ፤ ጠዉ እኮጎሬ ማለለከ ነብሳሃ ጠእትበ
ጊራን ኤጆተ አታለኖ መገኑ ዋጅዬ።
29 ለሞተ ጭኤት መቶ በከናን ህረንታእበእንዶ?
ጠዉ እኮጎሬ ሰሜ እኑክዕኔ ይበጎሬ ኢች ሆሮ መት
ጭኤቲ ኡለ ኡብ ፈቃበእ።
30 ክዕኔ ሙሙክዕኔ ፈቁዕነ ዎለእሞእሃን።
31 ህካን እኮቤቺሃ ዋጅቶናቼ፤ አዕኑ ልግብ
ጭኦች በተኤነንተ።
32 «መን ብሬን ኢተኔሃ መስከረናህኒሃ
ጉዕሚንከ እን ሰማን ዮ እኒኤ ብሬን መስከራንሰ።
33 ጠዉ እኮጎሬ መን ብሬን ለገእናኤሃ እዬሁ እን
ሰማን ዮ እኒኤ ብሬን ለገኣንሰ» ዬእ።
34 ኢሰ «እን ኣዱንያ አሌን ወገሬት ኤቦተ
እሜቾሚሃ እጉዱንከህዕኔ፤ እን እሜቾሚሁ በገዙ
ኤቦታት ቤሉ ወገሬት ኤቦታበእ።
35 መሰንትሰ ቤቱ እኒን ህትን ቤቱተ እማንተሴ
ቤቲተ በሎንተሴ ብተንሶተ እሜቾም።
36 መኒ ባለገሩ ገይሰ ምኒ መነ እህኖ።
37 እዬሁ እነሰለከ አመሰ ኢች በትሸ ኢቴ
ጎሬ ኤሳሃ እሆተ ህሰሰናበእ፤ ህትን እዬሁ ቤቱሰ
ህከረንገ ቤቱተ ኢች በትሸ ኢተናሁ ኤሳሃ እሆተ
ህሰሰናበእ።
38 ገይሰ መሰቀለ እጅ እዎንበኤሁ እዬሁ ኤሳሃ
እሆተ ህሰሰናበእ።
39 ፎልሰ ፌሶተ ኢተናሁ እዬሁ ቤሰና፤ ጠዉ
እኮጎሬ ፎልሰ ኢተኔሃ ቤሰናሁ እዬሁ ፈቀኖ።
40 ክዕኔተ ቶገናሁ እዬሁ ኤሳሃ ቶገና፤ ኤሳሃ
ቶገናሁ እዬሁ ኤሳሃ ሶኮሃ ቶገና።
41 ነብዬቹ ነብዬች ሱዕሚን ቶገናሁ ነብዬች
ዋጋ ደእና፤ ፈየ መንቹ ፈዬ ሱዕሚን ቶገናሁ ፈዬ
ዋጋ ደእና።
42 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኢ እሳቤቹ እኮቤቺሃ ከን
ማዕናናች መትሀሰ መቱ ቡርጩቆ ዋሀ ኣሰናሁ
እዬሁ ዋገሰ ደኡዕነ ፈቀናበእ» ዬእ።

11

1 ኢሰ ቶነ ለሙንከ አሳበሰ እዎንታገ አዘዥ
ሹሎች ኤተሮን ህከ ቤቹ ጌኝ አዕይ ግደናን ዮ
ከተመ ዱዱብሶተለከ ተመርሶተ ኦሮዕዮ።

ጠመቃንቾ ያህዬች ኢሰበ ሶህንቶ ሶቀማኑተ
(ሉቃ. 7፥18-35)

2 ህከ ወክት ጠመቃንቹ ያህይ ኡሱር ምኔን
ሄዕዮገ መሲህ ኢሰተኔሃ ሞጮጭ
3 « ‹እሜተኖ› ዬመ መሲህ ኢሰ እቴትንዶ?
ህከረንገ ዎሉ አገርኑ» ይ አዎናኑሰ ኢሰበ ሶኮ።
4 ኢሰ «መርቴን ለኤንታሃለከ ሞጮጭቴንታሃ
ያህዬሃ ኩሌ።
5 ሁኩዕኑን ቆቃኑት ለኣኢት፤ ሎከተ ናቆ መኑ
ጌጥ ይ ሃመኖት፤ ጎግ አሌን ቁልታ ሂለ ጥዘነት
አፎሰ መኑ ነጠ እካኢት፤ ዶንቁ መኑ ሞጮጨኖት፤
ሬዮ መኑ ሬሆች ኬእኖት፤ ቡጥቻኖተ እንጂሉ
ዱዱብሰመኖት።
6 ኢተኔሃ ሸክባሁ ማሰእሞእሃ» ዬእ።
7 ያህይ አዎናኑት መርቶች ኤተሮን ኢሰ ህከኔ
ጭምዬ መኒሃ ያህይተኔሃ ጠወእን «መ ለኢሃት
ኡለ ኡድመ ቁልቴንታሁ? ቦብሩ ሌንቄቅሰኖ
ሸምቦቁተ ለኢሃትንዶ?
8 መ ለኦኖተ ቁልቴን? ጡመተ ኦድኑተ ኦደዕዮ
መነ ለኢሃትንዶ? ጡመተ ኦድኑተ ኦደዕዮ መኑ
ሄእኖሁ ዎመ ምናኒት።
9 ህከረ መ ለኦኖተ ቁልቴን? ነብዬቹ
ለኦኖታትንዶ? ኤ! እን ያንክዕኔ፤ ነብዬቺች
በተእናሃ ለኢሃት።

10:16 ሉቃ. 10፥3። **10:17** ማር. 13፥9-11፤ ሉቃ. 12፥11-12፤ 21፥12-15። **10:20** ማር. 13፥12፤ ሉቃ. 21፥16። **10:22** ማቶ. 24፥9፤ 13፤ ማር. 13፥13፤ ሉቃ. 21፥17። **10:24** ሉቃ. 6፥40፤ ያህ. 13፥16፤ 15፥20። **10:25** ማቶ. 9፥34፤ 12፥24፤ ማር. 3፥2፤ ሉቃ. 11፥15። **10:26** ማር. 4፥22፤ ሉቃ. 8፥17። **10:33** 2 ጢሞ. 2፥12። **10:36** ሚክ. 7፥6። **10:38** ማቶ. 16፥24፤ ማር. 8፥34፤ ሉቃ. 9፥23። **10:39** ማቶ. 16፥25፤ ማር. 8፥35፤ ሉቃ. 9፥24፤ 17፥33፤ ያህ. 12፥25። **10:40** ማር. 9፥37፤ ሉቃ. 9፥48፤ 10፥16፤ ያህ. 13፥20። **11:5** ኢሳ. 35፥5-6፤ 61፥1። **11:10** ሚል. 3፥1።

10 ‹ሁኩዕኑን ዎቃክ ብዝ አእኖ ሶቀማንቹኤ
ብሬክ ሶሃም› የመሞ እሰተኔሃ ከተበሞሁ ከኒት።

11 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ከን ኣዱንያ አሌን
ከለቀሞ መኒች ጉዕሚችን ጠመቃንቾ ያህዬች
በተአኖሁ ዮበአ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሰሜ ዎምነቴን
ጉዕሚችን ሆፈአኖሁ እሲች ሎዕረኖ።
12 ጠመቃንቾ ያህይ ዘማኒች ኬሽ ከበሬ ኢለ
ሰሜ ዎምነቱ ወልቃን ኣጎተ አበ አጸንታኢት። *
13 «ነብያኑትለከ ሙሰ አንጋን ኣሰሞ ሕጉሁ
ጠመቃንቾ ያህይ ወክት ኢለ ራገ ጠወኦኤ።
14 ቴሱ ቶጎኖተ ህሴንተ ጎሬ ‹አሜተኖ› ዬመ
እልያሰ ከኒት።
15 ሞጮጭታ መጨት ዮሲሁ ዮ ጎሬ
ሞጮጩን።
16 «ጠዉ እኮጎሬ ከን ዘማን መነ ሚን
አጉጣቀንሳም? እሰ ጌባን አቍዕልት መት-መቱሰ
ገእተን
17 ‹ሁሉሌተ ቡንሳንክዕኔረ ቦለቸ ከዴንታበእ፤
ህትን ኦዕናሞረ ቶጌንታኔበአ› ይተን አለጽታ እለተ
አጉዳእ።
18 መሰንትሰ ያህይ እቱዕነለከ አጉዕና አሜቾ
ወክት ‹ዶሮረኖ ዱሩ አፎሰ› ይቶሰ።
19 መንች ቤቱ እተንለከ አገን አሜተኖረ ‹ኩ
መንቹ እቱሃ አጉሃ ኢተኖ፤ ህትን ቀረጠ ሙረኖ
መኒሃለከ ጨበኞኖተ ጀላ!› ዬመሰ፤ እኮጎሬ ሀይቹ
ሆጎንተሰ ለለኖ» ዬእ።

አመዕኑ ሆግንከሰ ዎቀሰንቶ ከተመተ
(ሉቃ. 10፥13-15)

20 ኢሰ ልግብ አጀብሲሰኖ ጠወ አዕዮ ከተም
መኑ ጨብችሰ ፈንቀሉ ግቦቤቺሃ ዎቀሱ ጀመሮ።
21 «ኣዬ ኮራዜ! ኣዬ ቤተ ሳይዳ! ክዕኔን
እኮ አጀብሲሰኖ ጠወ ጢሮሰለከ ሲዶን ከተሚሃ
አሰሞ እቃን ሁኩ መኑ ሄጭት ጥጅ ኦድኑተ ኦደእ
ጠበሩ አሌሰ አት ጨብችሰ ፈንቀሉሰ ለሊሳ እቅ።

22 ጠዉ እኮጎሬ አነ ያንክዕኔ፤ ፍርድ በር ክዕኔች
አበ ጢሮሰለከ ሲዶን ከተም መኒሃ ፍርዱሰ
ቢለኖ።
23 አት ቅፍርናሆም ከተንቹት! ሰማሃ ኢለ ጎት
ጎት ይቶንትንዶ? አዛቤን ድርታንት፤ ኪን አሰሞ
አጀብሲሰኖ ጠወ ሶዶም ከተማን አሰሞ እቃኔተ
ሁኩ ከተሙ ከበሬ ኢለ በኡዕነ ኢልታ እቅ።
24 አነ ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ፍርድ በር ኪች በትሽ
ሶዶም ከተም ፍርዱ ቆህኖ» ዬእ።

መሲህ ኢሳን ፎሎጩ ደኡ
(ሉቃ. 10፥21-22)

25 ህከ ወክት ኢሰ «ሰሜለከ ኡለ ቀርቹ
እኮንት ኢ አነ! ካን ህይቻኖችለከ ደጋህኑኤች
ማጥ ቀልቡሰ ኦሶገ ቶገኖ መኒሃ ለሊሶንትቤቺሃ
ገለትጫንኬ።
26 ኤ ኢ አነ! ኪ ጡሙ ሰውቱ ህትናሙሃን።

27 አኑኤ ጉዕመርቹንከ ኣሰዮኤ፤ አኒ ቤሉ ቤቱ
ደገኖሁ እዪሁ ዮበአ፤ ህትን ቤትለከ ቤቱ ለሊሶተ
መጠሮ መንች ቤሉ አነ ደገኖሁ ዮበአ።
28 «አዕኑ እጅነት ኬዕምታንክዕኔ ሆጌንተ መኑ
ጉዕሙንኩ ኢቤቹ እሜ፤ አነ ፎሎሲሳንክዕኔ።
29 ኢ አንገቺተ እጅዬ፤ ኢችን ትምርት ኣእዬ፤
አን ጎደበ ላፋለከ መረርሲጫምሃን፤ ፎልሃክዕኔ
ፎሎጩቱ ደዕቴነንተ።
30 አንገቺእ ኬዕምታበእታን፤ እጅነኤን
ኬዕምታበአ» ዬእ።

12

አበ በሬተ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማር. 2፥23-28፤ ሉቃ. 6፥1-5)

1 ህከ ወክት ኢሰለከ አሳበሰ አበ በሬን
አለሰ ኣዚን ህጋኢት እቅ፤ አሳበሰ ጎሩ አፎስበቺሃ
ሀማሙተ ተንቅሰ ቁሰት እቱ ጀመርቶኡ።
2 ፈርሳዉት ህካን ለኦ ወክት ኢሰ «አሳበክ አበ
በሬን አኡ ገበእበ ጠወ አታኢሃ ለእ» ይቶኡ።
3 ኢሰን ፈንቀሸ «ዳዉድለከ እሲን ሜጡበ
ሄዕዮ መኑሁ ጎሩ አፎሰ ወክት ዳዉድ አዕዮሃ
አነበቤንታበእንዶ?
4 ዱእ ምኒ ኣግ ቂሰ ቤሉ እሰ ህከረንገ እሲን
ሜጡበ ሄኦ መኑ እቶተ ፈቀደሞበእ መገኒሃ አደ
እኮ ዳቡተ እቶኡ።
5 ህትን ቂሰት አበ በሬን መገን ምኔን
አተን ፎሎጭ በሬ ሕገ ድጅታ ወክት ቤሱ
እሀኖሰበእገ ሙሰ መሳን ኣሰሞ ሕጋን ከተበሞሃ
አነበቤንታበእንዶ?
6 ጠዉ እኮጎሬ መገን ምኒች በተአኖሁ ከበ
ዮኡ።
7 ‹አን ክትሚች አበ አሙዙ ኢታም› ዩ መ
ዩሃ ጎሬ አጥራመቴንታእቃን ቤሾበእ መን አሌን
ፈረዴነንተበ እቅ።
8 እኮጎሬ መንች ቤቱ አበ በሬተ ቀርቹሃን» ዬእ።

ኢሰ አንገተ ናፈ መንቹ ፈይሱሰ
(ማር. 3፥1-6፤ ሉቃ. 6፥6-11)

9 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ጭምትሰ ምኒ
ኦሮዕዮ።
10 ህከንቤቾንን መቱ አንገተ ናፉ መንቹ ሄዕዮ
እቅ፤ እሰን ከሰሶሰተ ሀሰ «አበ በሬን ጥዘናሙ
ፈይሱ ፈቀደሞአንዶ?» ይት ኢሰ ጠዕሞቶኡ።
11 ኢሰን ፈንቀሸ «ክዕኔኤች መት ሆልቹት
ዮሲሁ አበ በሬን በዋን ኡቦጎሬ በዊች ፉሸባሁ
እዬት?
12 ህካን እኮች መንቹ ሆልቺች አበ
በተአኖበእንዶ? ህካን እኮቤቺሃ አበ በሬን ጡመ
ጠወ አኡ ሀሰሰኖሃን» ዬእ።
13 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አንገተ ናፈ መንቹ
«አንገክ ሂር» ዬእ፤ መንቹንኩ አንገሰ ሂሮ ወክት
ዎሌ አንገሰገን ፈየተ አንገተ እኮኡ።
14 እኮጎሬ ፈርሳውት ህከንቤቺች ፉልት ኢሰ
ሀት አት ሸታሰጎሬ አማዕለንቶኡ።

---

* **11:12** አጸንታአ፦ ህንበዕለሙለከ አጸንሹ ለሊሰኖሁ ሰሜ ጁነት ኣጊሃ ጉዕሙንኩ መኑ አአኖሃ አጸንሸ። **11:13** ሉቃ. 16፥16። **11:14** ሚል. 4፥5፤ ማቶ. 17፥10-13፤ ማር. 9፥11-13። **11:21** ኢሳ. 23፥1-18፤ ሕዝ. 26፥1-28፤ 26፤ ኢዩ. 3፥4-8፤ አሞጽ 1፥9-10፤ ዘካ. 9፥2-4። **11:23** ኢሳ. 14፥13-15፤ ክል. 19፥24-28። **11:24** ማቶ. 10፥15፤ ሉቃ. 10፥12። **11:27** ያህ. 3፥35፤ 1፥18፤ 10፥5። **11:29** ኤር. 6፥16። **12:4** ሌዊ 24፥9። **12:7** ማቶ. 9፥3፤ ሆሴ. 6፥6። **12:11** ሉቃ. 14፥5።

መገኑ መጠሮ ካዲጎችተኔሃ

15 ኢሰ እስ እማዕለሙሰ ደግ ህከጎቤቺች
ገበጭ ዬእ፤ ህትጎ ልግቡ መኑ እዎጎቶሰ፤ እሰጎ
ጉዕመጎከሰ ፈይሾ።
16 እሰጎ እሰተኔሃ አዬሃ ጠወኣበእገ አዘጉሰ።
17 ሁኩጎ እኮሁ መገኑ ነብዬች እሰያሴጎ
18 «ሁኩዕኑ! እጎ መጠሮም ካዲጎቹኤ፤
እሰ እጎ ኢታሚሃለከ ሙጎደኣምሃጎ፤
እሰ አሌጎጎ ጠሊለ አያነኤ እኣም፤
እሰጎ ሀጎቅ ፍርደ አይሁደ እህበ ኤመቲሃ
አዋጀኖ።
19 እሰጎ ኦደኖበአ ህከረጎገ ያረኖበአ፤
ዎቄ አሌጎ ጉዕማጎጎ ላገሰ ሞጮጨኖሁ
ዮበእ።
20 እሰጎ ሀጎቅ ፍርደ አኦተ ኢለ
ቀጠቀጠጎቶ ሾምቦቁተ ቢጠኖበእ፤
ህከረጎገ ዉሊለኖ ኩራዝ ፈትለ ኤፍ አዕይ
ጠእሰኖበእ፤
21 ህትጎ መገኑ ደግቡ መኑ ሱዕማጎከሰ ተብሳሃ
አእኖ» ዬ ጠዉ ዊሞታት።

ኢሰለከ ብዔልዜቡለ
(ማር. 3፥20-30፤ ሉቃ. 11፥14-23)

22 ህከኒች ኤተሮጎ መኑ መቴ ዶሮረኖ ዱሩ አፎሰ
ቆቀለከ ዱደ መገቹ ኢሰበ ኤቦኤ፤ ኢሰጎ ህከ
መገቹ ጠወእኖገለከ ለእኖጋ አዕይ ፈይሾ።
23 ህካጎ እኮቤቺሃ መኑ ጉዕሙጎኩ አጀብሲጭ
«ኩጎ ደዉዴየ ቤቱጎዶ?» ይቶኤ።
24 እኮጎሬ ፈርሳውት ህካጎ ሞጮጭቶ ወክት
«ኩ መገቹ ሩሃጎየ ፉሸኖሁ ‹ብዔልዜቡል› ዬኖ
ሩሃጎይ ሀለቅች ዎልቃኒት» ይቶኤ።
25 ኢሰ እስ ቀልብ ጠወ ደግ «መቴ ዎሙ አደ
እክ ገገይጎከሰ ብተመኖሃ እኮች ሁኩ ዎሙ ኤበኖ፤
ህትጎ መቴ ከተሙ ህከረጎገ መቶ ምኔጎ ሄአኖ መኑ
ገገይጎከሰ አደ እኮች ጠረኛ ሄኦተ አታለኖበእ።
26 ሸይጣነ ሸይጣኑ ፉሸኖሃ እኮች ገገይጎተሰ
አደ እኮ ዩሃጎ፤ ህካጎ እኮች መጎግሰቱሰ ሀት እክ
ጠረኛ ሄኦተ አታለኖ?
27 እጎ ብዔልዜቡሌ ዎልቃጎ ሩሃጎየ ፉሻሚሃ
እኮች ክዕኔ መኑ አዬ ዎልቃጎ ፉሸታአ? ህካጎ
እኮቤቺሃ መኑክዕኔ ክዕኔ አሌጎ ፈረዳእረ እካአ።
28 እጎ ሩሃጎየ ፉሻሚሁ መገጎ እያኒጎ እኮች ቴሱ
መገጎ ዎምነቱ ክዕኔቤቹ እሜተኖ።
29 ህትጎ መቴ መጎቹ መቴ ጠረኛ መጎቹ
ኡሱርባች ምጎሰ ቢጭ ኣግ ዱጎያሰ ዘረፎተ ሀት
እክ አታለኖ? እኮጎሬ ህከ ጠረኛ መጎቹ ኡሱሮች
ኤተሮጎ ዱጎያሰ ዘረፎተ አታለኖ።
30 አዪሁ ኢጎ ሜጡ እህባሁ ኢጎ ሀጎበዕለመኖ፤
ህትጎ ኢጎ ጭምእእቡ ጉዕሙጎኩ ብጎእእኖ።
31 ህካጎ እኮቤቺሃ እጎ ኩላጎክዕኔ፤ መኑ አዕዮ
ጨቡ ጉዕሙጎኩ፥ ቦሮር ላገቲ ፈቄጎ የመጎታእ፤
እኮጎሬ ጠሊለ አያጎ አሌጎ ጠወኤኖ ቦሮር ላገት
ጉዕሙጎኩ ማረመኖሰበእ።
32 መገች ቤት አሌጎ ቦሮር ላገተ ጠወእኖእጎ
ቤሱ ማረመኖሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጠሊለ አያጎ አሌጎ
ቦሮር ላገተ ጠወእኖእጎ ቤሱ ከጎ ዘማጎንለከ
አሜተኖ ዘማጎኔ ማረመኖሰበእ» ዬእ።

ጡሙ ሀቄ ላልቺጎከሰ ደገመኖ
(ሉቃ. 6፥43-45)

33 ኢሰ «ሀቄ ጉዕሙጎኩ ላልቺጎከሰ
ደገመኖቤቺሃ ጡሙ ላልቹ ሄኤጎክዕኔ፤ ላልቹሰ
ጡመ እኮጎሬ ሀቄሲ ጡመሃጎ፤ ላልቹሰ ሂለ
እኮጎሬ ሀቄሲ ሂለ ዩሃጎ።
34 ቀልቤጎ ዊሞህኒች እፎሁ ጠወእኖቤቺሃ
አዕኑ ኩ ዎሪች እለት! ሂላኑተ እኬነጎ ህት እኬጎ
ጡመ ጠወ ጠወኦኖተ አታልቴነጎ?
35 «ጡሙ መጎቹ ጡመ ጠወ ማጮ ጡመ
ቤቺች ጠወእኖ፤ ሂሉ መጎቹ ሂለ ጠወ ማጮ ሂለ
ቤቺች ጠወእኖ።
36 እጎ ህጎቅጎከ ያጎክዕኔ፤ ህኩ መጎቹሁ ህትጎ
ጠወእኖ ህሰሰበ ጠዊሃ ጉዕሚጎከ ፍርድ በር
ጠዕመመኖ።
37 መሰጎትሰ ጠወኦጎት ላጋጎ ነጠ እካጎት፤
ህትጎ ሂለ ጠወኦጎት ላጋጎጎ ፈረደመኖሄ» ዬእ።

አጀብሲሰኖ ጠወ ለኢሃ ሆጎጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማር. 8፥11-12፤ ሉቃ. 11፥29-32)

38 መት-መቴ ሕግ አሰተማረትለከ ፈርሳውት
ኢሰ «አሰተማርች! እት መላተ አተጎ ለዕኖተ
ህጎሳሞ» ይቶኤ።
39 እሰጎ ፈጎቀሸ «ከጎ ዘማጎ ሂሉለከ አመዕጎቡ
ክልቀቴ መላተ ለኦተ ሀሰኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ነብዬች
ዩኑሰ መላ ቤሉ ዎልት መላት ኣሰመኖሰበእ።
40 ዩኑሰ ሎረ ቁርጩሜ ጎደባጎ ሰሱ በራለከ ሰሰ
ሀዎሩተ ዱጎኬህጎገጎ መጎች ቤቱሁ ኤለ ኣዜጎ ሰሱ
በራለከ ሰሰ ሀዎሩተ ዱጎከኖ።
41 ናናዌ ከተሞ መኑ ፍርድ በር ከጎ ዘማጎ
መኒጎ ሜጡበ እክ እሰ አሌጎ ፈረዳአ፤ መሰጎትሰ
ናናዌ መኑ ዩኑሰ ዱዱብሴኢሃ ሞጮጭቶ ወክት
ጩብችሰ ቶበት ፈጎቀልቶኤ፤ ሁኩዕኑ ዩኑሲች
በተእኖሁ ከበ ዮኤ።
42 ካኣጵ ዎመት ሱለይማጎ ሀይመተ
ሞጮጭቶተ ኤለ ገበሊች አሜቶቤቺሃ ፍርድ
በር ከጎ ዘማጎ መኒጎ ሜጡበ እሰ አሌጎ ፈረዳአ፤
ሁኩዕኑ ሱለይማኒች በተእኖሁ ከበ ዮኤ» ዬእ።

ዶሮርኖ ዱሩ መጎ ኣዝ ፈጎቀሉሰ
(ሉቃ. 11፥24-26)

43 ኢሰ «ዶሮረኖ ዱሩ መጎቺች ፉሎ ወክት
ፎሎጩኖ ቤቹ ሀሰጎ ዉሁ ዮበእቤችጎ ጉዕማጎጎ
ዘሀኖ፤ እኮጎሬ ደእኖበእ።
44 ህካጎ እኮቤቺሃ ‹ፉሎም ምኒ ፈጎቀል
ኦሮኣም› የኖ፤ እሰጎ ፈጎቀል አሜተኖረ ምኦሰ ኦነ
እክ ሀጣወሞ ተቃጠብያጎ ደገኖ።
45 ህከኒች ኤተሮጎ ኦሮዕይ እሲች ሂላኑተ ዎሉ
ለመለ ሩሃጎየ ኤበኖ፤ እሰጎ ህከጎ መጎቾጎ ኣግ
ሄኣእ፤ ህካጎ እኮቤቺሃ ህከጎ መጎች ሄኤ ዎኔች
ኤተርሲሁ በትሸ ሂለ እሀኖ፤ ከጎ ዘማጎ ሂለ መጎ
አሌጎ ህትኔ ጠዉ እሀኖ» ዬእ።

ኢሰ እመተለከ እመሰ ኦሱተ
(ማር. 3፥31-35፤ ሉቃ. 8፥19-21)

46 ኢሰ ኤመቲሃ ጠወእጎጎ እመሰለከ
እመሰኦሱት ደቀጎቶሰተ ሀሰ አብሌጎ ኤርቶ እቅ። [

12:21 ኢሳ. 42፥1-4። **12:30** ማር. 9፥40። **12:32** ሉቃ. 12፥10። **12:33** ማቶ. 7፥20፤ ሉቃ. 6፥44። **12:34** ማቶ. 3፥7፤ 23፥33፤ 15፥18፤ ሉቃ. 3፥7፤ 6፥45። **12:38** ማቶ. 16፥1፤ ማር. 8፥11፤ ሉቃ. 11፥16። **12:39** ማቶ. 16፥4፤ ማር. 8፥12። **12:40** ዩኑ. 1፥17። **12:41** ዩኑ. 3፥5። **12:42** 1 ነገ. 10፥1-10፤ 2 ዱዱ. 9፥1-12።

47 መቱ መንቹ ኢሰ «አመክለከ አመክ ኦሱት
ደቀንቶሄተ ሀሰ አብሌን ኡርቶኤ» ዬሰ።]*
48 እኮጎሬ ኢሰ ህከን መንቺሃ ፈንቀሸ
«አመኢለከ አመኤ ኦሱቲ እዬኤታን?» ዬእ።
49 ህከኒች ኤተሮን እንገሰ አሳበሰ እደ ለልሰን
«አመእለከ አመኤ ኦሱቲ ከኑኤታን።
50 መሰንትሰ ሰማን ዮ እንኤ ሃሸኣቱተ ዊንሸኖሁ
ጉዕሙንኩ አመኤየ ቤቱ፥ አመኤተ ቤቱለከ
አመተኤ» ዬእ።

13

ዜሬተ ውጠኖ መንች ምሳልተ
(ማር. 4፥9፤ ሉቃ. 8፥4-8)

1 ህከ በር ኢሰ ምኒች ፉል ባር መዴን
አፉዕሌእ።
2 ልግቡ ኡመቱ እሰበ አሜች ጭምዬቤቺሃ ኢሰ
ጀልባን ኣግ አፉዕሌእ፤ ኡመቱ ጉዕሙንኩ ባር
መዴን ኡርዮ እቅ።
3 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ልግብ ጠወ ማቆን ኩለን
«ሁኩዕኑን! መቱ መንቹ ዜሬተ ዉጦተ ፉሎ።
4 ዉጠንን መት-መቱሰ ዎቂ ገበላን ኡባን
ጪኡት አሜት እቶኡ።
5 ዎሉ ዜሬቱ ልግቡ ትቡ ዮበእቤቾን ክኑ ዮ
ኡላን ኡቦ፤ ልግቡ ትቡ ዮበእቤቺሃ ደዕል ሙቾ፤
6 ጠዉ እኮጎሬ እሩ ፉሎ ወክት ቆሮ፤ ጠጹ
ዮሰበእቤቺሃ ሞሎ።
7 ዎሉሰ ዜሬቱ ኡት ኣዜን ኡቦ፤ ኡቱ ነጽ ሙተ
እጉዕሜእ።
8 ዎሉ ዜሬቱ ጡመ ኡላን ኡብ ሙቾ መቱሰ
ጥብተ፥ መቱሰ ሌሃዉ፥ መቱሰ ሰጂ እቶቾ
9 ሞጨጭታ መጨት ዮሲሁ ሞጭጩን» ዬእ።

ኢሰ ማቆን ሚሃ ጠወዕዮ ጎሬ
(ማር. 4፥10-12፤ ሉቃ. 8፥9-10)

10 ህከኒች ኤተሮን እሳበሰ ኢሰበ እሜት «መኒሃ
ማቆን ጠወኣነቲሁ ሚሃች?» ይቶኡ።
11 ኢሰን ፈንቀሸ «ሰሜ ዎምነት ምሰጥረ
ደጉ ኣሰሞህዕኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህካን ደጉ እሳሃ
ኣሰሞሰበእ።
12 መሰንትሰ ዮሰ መንቺሃ ኣሰመኖሰ፤ እበንከ
በተእኖሰ፤ ዮሰበእህኒች ሁኩ ዮሲንኩ ኣእመኖሰ።
13 እን እሳሃ ማቆን ኩላንሳሃ ለእን ለእበረ፥
ሞጨጭተን ሞጨጭትበረ፥ እጥራመትቡረ
እኮቤቺሃት።
14 ህካን እኮቤቺሃ ነብዬች እሰያሴን
« ‹ሞጨጩ ሞጨጭቴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ
እጥራመቴነንተበእ፤
ለኡሰ ለኤነንተ ጠዉ እኮጎሬ ሆሮን ቀልብ
እቴነንተበእ።
15 መሰንትሰ ከን መን ቀልቡ ዱጆኤ፤
መጨንትሰ እፍሰንቶኡ፤ እልንትሰ ቆቆኡ፤
ህት እኮበእቀ፥ እሌንከሰ ለእ፥
መጫንከሰ ሞጨጭት፥
ቀልብንከሰ እጥረመት፥
ኢ እደ ፈንቀልቶ እቃን ፈይሳንሰ እቅ› »
የመሞ ጠዉ አሌሰ ዊመኖ።
16 «እኮጎሬ ክዕኔ እልት ለኣቤቺሃ፥
መጨክዕኔን ሞጨጭታቤቺሃ ማሰእንቶእራን።
17 እን ህንቅ ያንክዕኔ፤ ከ አዕኑ ለኤነንታሃ
ልግቡ ነብያኑትለከ ልግቡ ጠሊላኑት ለኡተ አበ
ሄዕላቶ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ለኡበእ፤ ህትን ከ
አዕኑ ሞጨጭቴንታሃ ሞጨጭቶተ ሄዕላቶ እቅ፤
እኮጎሬ ሞጨጭቶበእ» ዬእ።

ዜሬተ ዉጣንች ምሳሌ ፍሳረተ
(ማር. 4፥13-20፤ ሉቃ. 8፥11-15)

18 ኢሰ «ቴ እዕኑ ከን ዜሬተ ዉጣንች ምሳሌ
ፍሳረተ ሞጨጭዬ።
19 እዬሁ መገን ዎምነት ላገተ ሞጨጭ
እጥራመትቡ ዎቂ አሌን ኡቦ ዜሬተ እጉደኖ፤
ሸይጣኑ እሜች ዉጠንቶ ላገተ ቀልቢችሰ ኣእ
ከመኖ።
20 ልግቡ ትቡ ዮበእቤቾን ክኑ ዮ ኡላን ኡቦ
ዜሬቴ ላገሰ ሞጨጭ ደዕል ሙንዲኖን ቶገኖ
መንችተ ምሳል።
21 እኮጎሬ ጠጹ ዮሰበእቤቺሃ ቀዉ ወክት
ዲንከኖ፤ ህከን ላገ መሳን ኦርሸት ህከረንገ ያየሙ
ኬእዮእቃን ወክትንከሰ ደዕልን አመዕነቲችሰ
ኡበኖ።
22 ሁኩ ኡት ኣዜን ኡቦ ዜሬቱ ላገሰ ሞጭጨኖ
መንችተ ምሳል፤ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አሌን ሄእ
ጠወ ሰውዬለከ ቀባጦን ናጠቀሙ ቀልቤሰ ኣግ
ሞጭጩ ላገተ እቶቱ ዮበኢሃ ፌሰኖ።
23 ጡመ ኡላን ዉጠሞ ዜሬቱ ላገሰ ሞጭጭ
ቀልቤሰ ቶግ ኣኤ መንችተ ምሳል፤ እሰን መቱ
ጥብተ መቱ ሌሃዉ መቱ ሰጂ እቶተኖ» ዬእ።

ቅንጩ ምሳልተ
24 ህችን ኢሰ ዎሌ ምሳሌን «ሰሜ ዎምነቱ
ኡላንከሰ ጡመ ዜሬተ ዉጮ መንቺን
እጉጣቀመኖ።
25 ጠዉ እኮጎሬ መኑ ግሾ ወክት ዲኡሰ እሜች
አለሰ ኣዜን ቅንጭተ ዉጭ ኦሮዕዮ።
26 ህካን እኮቤቺሃ አለሱ ነጽ አቶቾ ወክት
ቅንጭንትሰ ህከ ወክት ለልቶኡ።
27 ካዲመሰ ኡለሰ እንቤቹ እሜት ‹ቀርቾ!
እቡራንከክ ጡመ ዜሬተ ዉጦንት እቅበእንደ?
ህከረ ቅንጭት ህከን እዲች እሜቶኡ?› ይቶኡ።
28 እሰን ፈንቀሸ ‹ህካን እዕዮሁ ዲና› ዬእ፤
ካዲመንት ፈንቀሸት ‹ህከረ መርን ቅንጭተ
ቡቱንክ ከሞተ ሀሰንንደ?› ይት ጠዕሞቶኡ።
29 እሰን ፈንቀሸ ‹እሀኖበእ! መሰንትሰ ቅንጭተ
ቡቱኬነንተ ወክት አለሱ ሜጡበ ቡቱኬነንተ።
30 ህካን እኮቤቺሃ ምዴኖ ወክቱ ኢሎተ ኢለ
አለሱ ቅንጩን ሜጡበ ነጹን፤ ምዴኖ ወክት
ምዳህኑኡተ ሄጭቲን ቅንጭተ ቡቱኬን ጊረ ቡቦተ
ኡሱሬ፤ እኮጎሬ አለሱሰ ጭምእቴን ጎተራንከኤ
ዎሬ ያም› ዬእ» ይ ኩሎሰ።

ዎንጌ እሌ ዜሬት ምሳልተ
(ማር. 4፥30-32፤ ሉቃ. 13፥18-19)

31 ኢሰ «ሰሜ ዎምነቱ መቱ መንቹ ጋሮ ኣዜን
ዉጮ ዎንጌ እሌ ዜሬተ እጉዳኣ።
32 እሴን ዜሬት እሌች ጉዕሚችን ቀዉቲ፤
እኮጎሬ ነጽቶ ወክት ጋሮን ካሴኖ አታክልቲች

---

* **12:47** መቱ መንቹ ኢሰ «አመክለከ አመክ ኦሱት ደቀንቶሄተ ሀሰ አብሌን ኡርቶኤ» ዬሰ፦ መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎልንሸ 47 ዮሰበእ።

13:2 ሉቃ. 5፥1-3። **13:12** ማቶ. 25፥29፤ ማር. 4፥25፤ ሉቃ. 8፥18፤ 19፥26። **13:15** ኢሳ. 6፥9-10። **13:17** ሉቃ. 10፥23-24።

በተኣእ፤ ሎረ እካን ሰሜ ጪኡት እሜት ሀማንከሴ ምኒ እጃርታእ» ይ ዋሉ ምሳልተ ኩሎሰ።

ራጭት ምሳልተ
(ሉቃ. 13፥20-21)

33 ኢሰ ዋሎ ምሳሌን «ሰሜ ዋምነቱ መት መንቹት ጉዕሙንኩሰ ሁፍ ዮተ ሰሶ ኮርቦቦ ቀማን ሜጡበ ቁፍሶ ራጭተ እጉዳእ» ይ ኩሎሰ።

ኢሰ ምሳሌን ሚሃ ተማርሴጎሪ
(ማር. 4፥33-34)

34 ኢሰ ከ ጉዕመንከ ጠወ ልግብየ ኡመቲ ምሳሌን ጠወዕዮ፤ ምሳልት ዮበኢሃ መቱርቹሃ ጠወዕዮሰበእ።
35 እሰን ነብዬቾን
«ጠወኤ ምሳሌን ኩላም፤
ኣዱንያት ከለቀንቶች ኬሽ ደጵ ዬ ጠወ
ጠወኣም» የመሞሁ ዊሞታት።

ኢሰ ቅንጬ ምሳልተ ጠወኡሰ
36 ኢሰ ልግብ ኡመት እጉር ምኒ ኣጎ ወክት እሳበሰ እሰበ እሜት «አለሲን ሜጡበ ነጼ ቅንጬ ምሳልተ መሃጎር ኩልኔ» ይት ጠዕምቶኡ።
37 ኢሰን ፈንቀሸ «ጡመ ዜሬተ ዉጬሁ መንችየ ቤቱ።
38 እቡረሰ ከን ኣዱንያሃ አል፤ ጡሙ ዜሬቱ መገን ዋምነትተ እለ፤ ቅንጭንት ሸይጣንተ እለ።
39 ቅንጭተ ዉጬ ባለጋሩ እልቢሰሃን፤ ምዴኖሰ ወክቱ ኣዱንያሃ መጨረሸ፤ ምዳእሩ መገንተ መላይከ።
40 ህትን ቅንጭተ ጭምእኤን ጊራን ቡሴኖሀንገን ዘማን ጎፍሞኒ ህት እሀኖ።
41 መንች ቤቱ መላይከሰ ሶክ መኑ ጨብ እእኖገ እታረለከ ሂለ ሆጉተ እቶረ እሰ ዋምነቲችሰ መጥ ፉሸታእ።
42 እሰንተ ጠረኘ ጊራን ኤጄናን ኦኤለከ የቡሩ ገዕሙ እሀኖ።
43 እኮጎሪ ሙጨራኑት እንሰ ዋምነቴን እሪገ ለሊሳእ፤ ሞጮጭታ መጨት ዮሲሁ ሄዕዮ ጎሪ ሞጮጨን» ዬእ።

ማጠንቶ ቀባጦ ምሳልተ
44 ኢሰ «ሰሜ ዋምነቱ መቴ እቡረ ኣዜን ማጠንቶ ቀባጡተ እጉዳእ፤ መቱ መንቹ ህከ ቀባጡተ ደኤ ወክት ፈንቀሸ ማጭ ሙንደእን ኦሮዕዮች ኤተሮን ዮሲሃ ጉዕመንከ ህር ህከ ኡለተ ህዕሬእ።»

ጤእተ እኮ ክን ምሳልተ
45 ህትን ኢሰ «ሰሜ ዋምነቱ አበ ጤእተ እኮ ክኑ ህዕሮተ ሀሰኖ ነጋዴተ እጉዳኣ።
46 እሰን ዋጉሰ አበ ጤእተ እኮ ክኑ ደኤ ወክት ምንሰ ኦሮዕይ ዮሲሃ ጉዕመንከ ህር ህከ አበ ጤእተ እኮ ክኑ ህዕሬእ» ዬእ።

ዋሻድ ምሳልተ
47 ህትን ኢሰ «ሰሜ ዋምነቱ ባራን ኤጄናን እደደ ቁርጬሜተ ጭምእኖ ዋሻደ እጉዳኣ።
48 ዋሻዱሰ ዊሞ ወክት መኑ ገበለ ፉሸ ጡመሰ መጠር ኦዳንከሰ ዋር ሂለሰ ቶረኖ።
49 ዘማን ጎፍሞን ህት እሀኖ፤ መገን መላይካት እሜት ጨበኞኑተ ፈየ መኒች አደ እታእ።
50 ጨበኞኑሰ ጠእትበ ጊራን ቶሬናን ኦኤለከ የቡሩ ገዕሙ እሀኖሰ» ዬእ።
51 ኢሰ እሳባተሰ «ህካን ጉዕመንከ እጥራመቴንታእንደ?» ይ ጠዕሜሰ ወክት «ኤ» ይቶኡ።
52 ኢሰን «ህከረ ሰሜ ዋምነት ምሰጥር ተማረኖ ሕግ እሰተማርቹ ማጮ ቀባጡተ ምኒችሰ ኑባቹለከ ሃዕሮ ኦዳተ ፉሸኖ መንቹ እጉደኖ» ዬእ።

ናዝሬት መኑ ኢሰ ቶጉ ግቦገ
(ማር. 6፥1-6፤ ሉቃ. 4፥16-30)

53 ኢሰ ህከ ምሳልተ ሹሎች ኤተሮን ህከንቤቺች ኦሮዕዮ።
54 ገይሰ ባዱ እሜች ህከኔ ጭምትሰ ምናን ተማርሰኖሳት እቅ፤ እሰን እበ እጀብሲጭት «ኩ መንቹ ከ ሀይመተለከ ከ እጀብሲሰኖ ጠወ ህከን አዲች ኤቦ?
55 ኩን እናጤችየ ቤቱበእንደ? እመሰ ማይረመ ዬኖተበእንደ? እመሰ ኦሱንት ያቁባቲ፥ ዩሱፏቲ፥ ሰሞኔትለከ ይሁዳበእንደ?
56 ህትን ሜእኖ እመሰ ኦሱንት ጉዕሙንኩ ከኔ ኒን ሄኣእበእንደ? ህካን እኮጎሬ ኩ መንቹ ከ ጠወ ጉዕመንከ ህከን አዲች ደኤእ?» ይቶኡ።
57 እሰን ኢሰ ሙንደእ ቶጎበእ፤ ኢሰን እሳንከ «ነብዬቹ ኬዕምሴኖሰበኢሁ ባዶንከሰለከ ጠለዕል ገይሰ ምኔንት» ዬእ
58 እመዕነቱ ዮሰበእቤቺሃ ኢሰ ህከን ቤቾን ልግብ እጀብሲሰኖ ጠወሃ እዕዮበእ።

14

ጠመቃንቾ ያህይ ሬሁተ
(ማር. 6፥14-29፤ ሉቃ. 9፥7-9)

1 ህከ ወክት ገሊለ ባዱ ገሸኖ ሄሮድሰ ኢሰ ዱዱቡ ሞጮጨእ።
2 ህካን እኮቤቺሃ ሄሮድሰ ካዲመሰ «ኩን ጠመቃንቾ ያህዬት፤ ከ እጀብሲሰኖ ጠወ አእኖቲሁ ሬሆች ኬዕዮቤቺሃት» ዬሰ።
3-4 መስንትሰ ሄሮድሰ «ፍልጶሴ» ዬኖ እመሰ ቤት ጫተ «ሄሮዳደ» ዬኖተ ኣኤቤቺሃ ያህይ «ሄሮዳደ ኣኡ ሀሰሰኖሄበእ» ዬሰቤቺሃ ሄሮድሰ ያህይ ኡሱርሰሾ እቅ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ሄሮድሰ ያህይ ሾተ ሀሰኖ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኡመቱ ያህይ ነብዬችገ አዕይ ለእኖሰቤቺሃ ዋጁእ።
6 ሄሮድሰ እለሞ በር ከበጀኖ በሬን ሄሮዳደ ቤቱት እሜት እሱለከ እሰ ኮህ ቦሎቾ አለጽተን ሙንዲሲሶኡ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ሄሮድሰ «ኢትታንት ጠወ ጉዕመንከ ኣሳንኬ» ይ ጤሌዕሌእ።
8 እሴን አመሴ ሸዛንሴ «ጠመቃንቾ ያህይ ቡዕለ ከን ሳናን እት ቴሱ ኣሴኤ» ይቶኡ።
9 ዋሙ ህከን ጠዋን እበ ሻዣ፤ እኮጎሬ ላገተ ኣጎቤቺሃ ማዳን እፉዕልቶ ኮህ ማሌተ ይ ያህይ ቡዕለ ኣሴኖሴገ አዘዣ።

13:35 መዝ. 78፥2። **13:57** ያህ. 4፥44። **14:3-4** ሉቃ. 3፥19-20። **14:3-4** ሌዋ 18፥16፤ 20፥21።

10 ህካን እኮቤቺሃ መቴ መንቹ ሶክ ያህይ
ቡዕለ ኤሱር ምኔን ሙርሲሾ።
11 እሰ ቡዕለንከ ሳናን ዋሬን ኣሴናንሴ እማተሴ
መሰት ኣቶኤ።
12 ያህይ እዋናኑት እሜት ጀናዘሰ መሰት ሞጎች
ኤተሮን ጠወሰ ኢሰሃ ኩልቶኤ።

ኢሰ ኦንቶ ኩሜ መኒሃ እትሾገ
(ማር. 6፥30-44፤ ሉቃ. 9፥10-17፤ ያህ. 6፥1-14)

13 ኢሰ ያህይ ሪሁተ ሞጮጬ ወክት ጀልባን
ኣግ ኤለ ኤድመ ሜጢህሰ ኦሮዕዮ፤ ኤመቴንኩ
ህካን ሞጮጭቶ ወክት ከተሚች ቁልት ሎካን
እዋንቶሰ።
14 ኢሰ ጀልብች ቁል ልግብ ኤመት ለዕዮ ወክት
እሙጉሰ፤ ጥዘናመሰን ፈይሾ።
15 ኤለት ህዋርቶ ወክት እሳበት ኢሰበ እሜት
«ኩ ቤቹ ኤለሃ ኤድመ፤ ወክቴንኩ ህዋርዮኤ፤
ህካን እኮቤቺሃ ኩ መኑ ግደናን ዮ ቀእተ መርት
እታኢሃ ህዕርቶተ ህርሲሰስ» ይቶኤ።
16 ኢሰን «እሰ እታኢሃ እዕኑ ኣሰዬ ቤሉ እሰ
ህትን እቱዕነ ኦሮኤ ህሰስኖበእ» ዬሰ።
17 እሳበንት «ኦንቴ ጣብተለከ ለሜ ቁርጩሜ
ቤሉ መቴርቹሁ ዮኔበእ» ይቶኤ።
18 ኢሰን «ኢቤቹ ኤቤ» ዬእ።
19 ህከኒች ኤተሮን መኑ ኤላን እቍዕሎተ
እዘጉ፤ ኦንቴ ጣቢተለከ ለምተ ቁርጩሜተ እፍ
ሰማ ለእን መገኑ ገለትጭ ጣቢተ ቢጭ እሳባተሰ
ኣሴእ፤ እሰን መኒሃ ኣቶኤ።
20 ጉዕሙንኩ መኑ እተን ዱባን ፈቆ ቍርቍሩ
እሳበሰ ቶነ ለሙ መሶበ ዊመ ኬሶኤ።
21 ህካን እኾ መን ዋሊንሹ ሜንቴሁ፥ ኦሱቲ
ፈቀን ጎኑ ኦንቶ ኩሜ መን ጌሰ እሀኖ እቅ።

ኢሰ ባር አሌን ሃመን ኦሮዕዮገ
(ማር. 6፥45-52፤ ያህ. 6፥15-21)

22 ኢሰ ኤመት ህርሲሰን እሳበሰ ጀልባን ኣግ
እሱ ሄጭት ዊች ዉድ እደ ቶልታገ እዘጉሰ።
23 ኤመት ህርሲሾች ኤተሮን ዱኢ እኦተ
ሜጥህሰ መቶ ቆተ እል ቍሎ፤ ኤለት ህዋርቶ ወክት
ኢሰ ሜጢህሰ ህከኔ ሄዕዮ እቅ።
24 ህከ ወክት ጀልቡ ኤላች ቂዕር ዮህኔን ዋሎ
እዲን ቦብረኖ ቦብሪን ህንበለመን ዊ ሁሉ ከበሃ
ካጸ እእን ጨነቀኖሳት እቅ።
25 ህንከዕሬ ቶኖ ሰኣት ጌሳን ኢሰ ባር አሌን
ሃመን እሳበሰበ እሜቾ።
26 እሳበሰ ባር አሌን ሃመን ለኡ ወክት እበ
ህልቅ «ኩን ህብዙላትሃ» ይት ዋጅት ያርቶኤ።
27 ኢሰ ህከ ወክት እሳበሰ «እደብ እዕዬ!
ዋጅቶኖቺ እኔት» ይ ጠወዕዮሰ።
28 ህከ ወክት ጴጥሮሰ «ቀርቾ! እቴትጎሬ ዊ
አሌን ሃመን ኪበ እሜቶተ እዘዜኤ» ዬእ።
29 ኢሰን «እም» ዬእ፤ ጴጥሮሰን ጀልብ ኣዚች
ቍል ዊ አሌን ሃመን ኢሰበ ኦሮዕዮ።
30 ጠዉ እኮጎሬ ጠረኘ ቦብረ ለዕዮ ወክት
ዋጀእ፤ ዊ ኣዝ ዋል ኣእሞተ እኮ ወክት «ቀርቾ!
ፌሴኤ» ይ ያሮ።
31 ኢሰን ወክትንከሰ እንገሰ ሶክ እፍ «ኩ
እመዕነቱ ሆፈዕዮኤሁ! ሚሃት ሸክቶንቲሁ?»
ዬእ።
32 ኢሰለከ ጴጥሮሰ ጀልባን ኣጎ ወክት ቦብሩ
ጨለ ዬእ።
33 ህካን እኮቤቺሃ ጀልባን ሄኦ እሳበት
«ሀንቅንከ እት መገንየ ቤቱ» ይት ኢሲሃ ሰገዶኤ።

ኢሰ ጌንሴሬጣን ጥዘናመተ ፈይሱሰ
(ማር. 6፥53-56)

34 ኢሰለከ እሳበሰ ባረ ቶልት «ጌንሴሬጠ» ዬኖ
ባዱ ኢልቶኤ።
35 ህከን ባደን ሄዕዮ መኑ ኢሰ እሁሰ ደጎ
ወክት ህከን እዳን ሄዕዮ ባዱ ጉዕመንከ ሶካን
ጥዘናመተ ጉዕመንኪ እሰበ ኤቦኤ።
36 ሁኩ ጥዘናመት ጠለዕል ኦድኖሰ ሰኑተ
ኤልቶቲ ኤጭቶሰ፤ ኦድኑሰ ኤልቶእሩ ጉዕሙንኩ
ጥዘናችሰ ፈይቶኤ።

15

እናኖ ዋገ
(ማር. 7፥1-13)

1 ፈርሳውትለከ ሕግ እሰተማረት ዬሩሳሌሚች
ኢሰበ እሜት
2 «ሚሃት እሳበክ ባልቅ ዋገ ድጅታኢሁ?
መሰንትሰ እንገተ ኣዕልቱዕናን እታኢሁ ሚሃት?»
ይት ጠዕምቶኤ።
3 ኢሰ ፈንቀሸ «እዕኑ ሚሃት ዋጊህክዕኔ ይቴነን
መገን ትዛዝ ድጅቴነንታት?
4 መሰንትሰ መገኑ ‹እነክለከ እመክ ኬዕምሰ›
ህትን ‹እንሰለከ እመሰ እሌን ቦሮር ላገተ
ጠወእኖሁ ሬሆን ቀጠእሙን› ይ እዘጉኤ።
5 እኮጎሬ እዕኑ ‹መቴ መንቹ እነሰለከ እመሰ ኢች
ደእቴነንታሃ እን መገኒሃ ኣሰዮም› ዬጎሬ
6 ‹ሁኩ መንቹ እነሰ * ኬዕምሱ ሀሲሰኖበእ›
ይቴነንተ፤ ህካን እኮቤቺሃ እዕኑ ገይክዕኔ ዋጊሃ
ይቴን መገን ሕገ ድጅቴነንታት።
7 እዕኑ ኩ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን እቴነንተሩ!
ነብዬቹ እሰያሰ ክዕኔተኔሃ
8 « ‹ኩ መኑ እፌንከሰ ኬዕምሰኖኤ፤
እኮጎሬ ቀልቡሰ ኢች ቂዕርዮኤ፤
9 እሰ መን ወገለከ ሴረ
ሕግገ እት ተማርሰተን ኤሳሃ ሰገዱሰ ተሰ
ዮንከሰ ሀንቅ ራጎኤ› » ዬእ።

መነ ንጀሰሰኖ ጠወ
(ማር. 7፥14-23)

10 ኢሰ ኤመት እሰቤቹ ገእ «ሞጮጭዬ!
እጥራመቺ!
11 መነ ንጀሰሰኖሁ እፌች ቍለኑወ ቤሉ
እፎንከሰ ኣገኖሃበእ» ዬእ።
12 ህከኒች ኤተሮን እሳበሰ እሰበ እሜት
«ፈርሳውት ከ ጠወ ሞጮጭቶ ወክት
ኤሙዕርቶገ ደጎንትንደ?» ይት ጠዕምቶኤ።
13 ኢሰን ፈንቀሸ «ሰማን ዮ እኑኤ ካሰቡ ሀቁ
ጉዕሙንኩ ቡቱከመኖ።

15:4 ቍል. 20፥12፤ 21፥17፤ ዘዳ. 5፥16፤ ሌዊ 20፥9። * **15:6** እነሰ፦ የኖሁ መት-መቴ ሉህ ክታበት እነሰ ህከረንገ እመሰ ይታእ።
15:9 ኢሳ. 29፥1።

14 እሰ ቆቃኑተለከ ቆቃኑተ እዎንሰታረ እኮቤቺሃ ጌኝ እዕዬሰ፤ ቆቁ ቆቀ እዎንሴ ጎር ለሙንኩ ኤሎን ኡባእ» ዬእ።
15 ጴጥሮሰ ኢሰ «ከን ማቆ ፍሳረተ ኩልኔ» ዬሰ።
16 ኢሰ ፈንቀሸ «አዕኑ ቴሶ ኢለ አጥራመቴንታበእንዶ?
17 አፎን ኣጎርቼ ጉዕሙንኩ ጎደባን ኣግ ሹመተ እክ ፉለኖገ ደጌነንተበእንዶ?
18 እኮጎሬ አፌች ፉለኖሁ ቀልቤን ዮሀኒችት፤ መነ ንጀሰሰኖሁ ህከኒት።
19 መሰንትሰ ሂለ ሰውዬሁ፥ መነ ሹሁ፥ ዝነት፥ ሞጉሁ፥ ክዝብ መስከፉሁ፥ መን ሱዕመ ቤሱሁ ሁኩን ጉዕሙንኩ መን ቀልቢች ፉለኖሃን።
20 መነ ንጀሰሰኖሁ ህከኒት ቤሉ አንገተ አዕሎኑዕነ እቱ ሆሮ ንጀሰሰኖበእ» ዬእ።

መቲ መንቾ እመዕነቱ
(ማር. 7፥24-30)

21 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ጢሮሰለከ ሲዶነ ዬኖ ባዱ ኦሮዕዮ።
22 ህከን ባደን ሄኣ መት ከነኣናውቼት መንቼት ኢሰበ አሜት «ደዉዴ ቤቶ ቀርቾ! ቤቱኤ ዶሮረኖ አያኑ አቈንሴ አበ ኦርጨቀንታኢት፤ ሀዕይ አሙዚኤ» ይት ኤጭቶሰ።
23 እኮጎሬ ኢሰ መት ላገታ ፈንቀሸዮበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ አሳበሰ እሰበ ሆንጠክ «ት መንቼት ኔሳሃ አዎንተን ጨንጭታቤቺሃ ሀዕይ መርታገ አእሴ» ይት ኤጭቶሰ።
24 ኢሰን «እን ሶህሞሚሁ እሰራኤል ምኒች በኦ ሆላታት ቤሉ ወሊሃ ሶህሞምበእ» ይ ፈንቀሼእ።
25 እኮጎሬ ህት መንቼት «ሀዕይ ቀርቾ ሀዕሌኤ» ይት ሎከሰ ኡቦኤ።
26 ኢሰ «ኦሱት እታ እቸተ ዉሻተ ቶሩ ሀሰሰኖበእ» ዬእ።
27 እሴን «ቀርቾ ሁኩን ህንቅሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ዉሸት ምኒ መን ማዲች ፈቆ ፉርፉሩ እታእ» ይቶኤ።
28 ህከ ወክት ኢሰ «እት እቡ እመዕነቱ ዮሄተ መንቼ፤ ህካን እኮቤቺሃ እት ኢትቶንትገን እሆሄ» ዬሴ፤ ህከ ወክትንከ ቤቱሴ ፈይቶኤ።

ኢሰ ልግብ ጥዘናመተ ፈይሱሰ
29 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ገሊለ ባር መዲን ህግ ቆተ እል ፉል ህከኔ እፉዕሌእ።
30 ልግቡ ኤመቱ ሎከተ ድናኑታ፥ ቆቃኑታ፥ ናፎ መነሃ፥ ዱዳኑታለከ ዋልት ጥዘናመታ ኣእት ኢሰበ አሜት ሎከሰ መዴን እፉሸቶኤ፤ እሰን ፈይሾሰ።
31 ህካን እኮቤቺሃ ኤመቱ ዱዳኑት ጠወእን፥ ናፉኑት ፈይተን፥ ድናኑት ጌጥ ይት ሃንተን፥ ቆቃኑት ለእን ለኦ ወክት አጀብሲጭት እሰራኤል መገኑ ገለትጭቶኤ።

ኢሰ ሾሌ ኩሜ መነ እትሱሰ
(ማር. 8፥1-10)

32 ኢሰ አሳበሰ እሰበ ገእ «ኩ ኤመቱ እን ሜጡበ ሰሱ በር ዱንክቶኤ፤ እታኢሁ መቱርቼሁ ዮሰበእቤቺሃ አሙዛንሰ፤ ዋቃን ሆጋቤቺሃ ጎሪንከሰ መርቶተ ገፈራንሰበእ» ዬእ።
33 አሳበሰ «ህከረ ከን ጉዕማንከ መኒሃ እካ እቸተ ከን ኡለ ኡድማን ሀከንቤቺች ኤምባሞ?» ይቶኤ።
34 ኢሰ «ሄንኩ ጣቢቱ ዮህዕኔ?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን «ለመሉ ጣቢቱለከ ቀዉንኩ ቀቀዋኑት ቁርጨሜት ዮኔ» ይቶኤ።
35 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ኡመቱ ኡላን አፉዕለኖገ አዕዮ።
36 ህት አዕይ ለመለ ጣቢተለከ ቁርጨሜተ አፍ መገኑ ገለትጭ ቢጭ አሳባተሰ ኣሰያን አሳበሰ መኒሃ ኣቶኤ።
37 ጉዕሙንኩሰ እት ዱባን ፈቆ ፉርፉሩ አሳበሰ ለመለ መሶበ ዊመ ኬሶኤ።
38 እቾ መኑ ሜንቱለከ ኦሱተ ወለእንቱዕናን ሾሌ ኩሜ ጎነ እቅ።
39 ኢሰ ኡመት ህርሲሾች ኤተሮን ጀልባን ኣግ «መጌዶነ» ዬኖ ባዱ ኦሮዕዮ።

16

መላተ ለኢሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቴተ
(ማር. 8፥11-13፤ ሉቃ. 12፥54-56)

1 ፈርሳውትለከ ሰዱቃውት አሜት ኢሰ ፌተንቶተ «ህንዴ ሰሜች መላተ ለሊሰኔ» ይት ጠዕሞቶሰ።
2 ኢሰ ፈንቀሸ «ኤለት ሀዋርቶ ወክት ሰሞሁ ቢሸዕዮኡ፤ [ጋተ ኤለት ብረተ እካእ› ይቴነንተ።
3 ህትን ገሰመ ‹ሰሞሁ ጎመተ እኮኡ፤ ከበር ጠረኙ ጤኑ ኤበኖ› ይቴነንተ፤ ሰማሃ ለኤን እደ አቴን ደጌነንታት፤ ህከረ ሚሃት ዘማንሰ መላተ እደ አቴን ደጌነንተበኢሁ?]*
4 እመዕነቱ ዮበእ ሂሉ ከን ዘማን መኑ መላተ ለኦተ ሀሰኖ፤ እኮጎሬ ዩኑሰ መላ ቤሉ ዋልት መላት ኣሰንታሰበእ» ዬሰ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እሰተ አጉር ዋሉቤቹ ኦሮዕዮ።

ፈርሳዌለከ ሰዱቃዌ ራጭትተኔሃ
(ማር. 8፥14-21)

5 ኢሰ አሳበት ባረ ቶልቶ ወክት እቸተ አፉዕነ ሀቦ እቅ።
6 ኢሰ «ፈርሳዌለከ ሰዱቃዌ ራጭቲች ጠረኚቴን አነዕርዬ» ዬሰ።
7 እሰን «እቸተ አነፍበቤቺሃትጎር?» ይት ገገዉንኩሰ ጠወኦኤ።
8 እኮጎሬ ኢሰ ህካን ደግ «ኩ እመዕነቱ ሆፈዕዮህዕኔ መኑ! እቸተ አንፍበቤቺሃት ይቴነን ሚሃት ገገዊንከክዕኔ ጠወኤነንታት?
9 ቴሶሃ ኢለ አጥራመቴንበረንዶ? ኦንቱ ጣቢተ ኦንቶ ኩሜ መኑ እቻን ፈቆ ፉርፉሩ ሄንከ መሶበ ኬሴንተጎሬ ሰውይቴነንተበእንዶ?
10 ህትን ለመለ ጣቢተ ሾሌ ኩሜ መኑ እተን ፈቆ ፉርፉሩ ኬሴንታሁ ሄንካጎሬ ሰውይቴነንተበእንዶ?

15:18 ማቶ. 12፥34። **16:1** ማቶ. 12፥38፤ ሉቃ. 11፥16። * **16:3** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዋሊንሽ ለሞንለከ ሰሶን ዮኢሃ ኢሰ ጠወእዮሃ በርግታበእ። **16:4** ማቶ. 12፥39፤ ሉቃ. 11፥29። **16:6** ሉቃ. 12፥1። **16:9** ማቶ. 14፥17-21። **16:10** ማቶ. 15፥34-38።

11 አነ ጠወዕዮሚሁ እቸተኔሃ እሁ ሆጉሰ
ሀት አጥረመቴነንተበአ? ፈርሳዌለከ ሰዱቃዌ
ራጭቲች አገዕርዬ» ዬሰ።
12 እሳበሰ ኢሰ «አገዕርዬ» ዬሳሁ ፈርሳዌለከ
ሰዱቃዌ ትምርቲች ቤሉ ጣብት ራጭቲች እሁ
ሆጉሰ አጥረመቶኤ።

ኢሰ ቡረሞሃ እሁሰ ጴጥሮሰ መስከሩሰ
(ማር. 8፥27-30፤ ሉቃ. 9፥18-21)

13 ኢሰ «ፍልጶሰ ቂሳረ» ዬኖ ባዱ እሜቾ ወክት
እሳበሰ «መኑ መንች ቤቱ እዬት ይታኢት?» ይ
ጠዕሜሰ።
14 እሰን «መት-መቱ ‹ጠመቃንቾ ያህዪት›
ዋሉሰ ‹እልያሴት› ዋሉሰንገ ‹ኤርምያሴት ህከረንገ
ነብያናች መቶሃሰ› ይታኢት» ይቶኤ።
15 ኢሰ «አዕኑ ኤሳሃ አዬት ይቴነንተኤት?»
ዬሰ።
16 ሰሞን ጴጥሮሰ «አት ሄአኖ መገኒየ ቤቱ
መሲህት» ዬእ።
17 ኢሰን «ዮነ ቤቱ ሰሞኔ! አት
ማሰእነቶንትሃንገ፤ መሰንትሰ ካን ለሊሾሄሁ ሰማን
ዮ አናኤ ቤሉ መናበአ።
18 አነ ኩላንኬ፤ ኪ ሱዕሙ ጴጥሮሴት፤ ጠረኛ
ክኑ፤ ከን ክን አሌን ጭምት ዱእ ምኒ እጃራም፤
ህካንን ሬሆ ዋልቀት ቄልታበአ።
19 አነ ኬሳሃ ሰሜ ዋምነት ቁልፋከተ ኣሳንኬ፤
ኤላን ኤሱርቶንቲሁ ሰማን ኤሱረሞሃ እሀኖ፤ ህትን
ኤላን ሂርቶንቲሁ ሰማን ሂረሞሃ እሀኖ» ዬእ።
20 ህከኒች ኤተሮን አሳበሰ እሰ መሲህ እሁሰ
አዬሃ ኩልታበእገ ጠረኛሽ አዘዙሰ።

ኢሰ ሬሁሰለከ እልታሰ ኦርሸተ ጠወኤሰ
(ማር. 8፥31-33፤ ሉቃ. 9፥22-27)

21 ህከን ወክቲች ኬሽ ኢሰ አሳበሰ «ዬሩሳሌመ
ኦሮኣም፤ ህከኔን ባድ ባልቃች፥ ሎርሎረ ቂሳችለከ
ሕግ አሰተማራች ኦርሸት ኢልታኤ፤ ሸታኤ፤ እኮጎሬ
ሰቅ በር ሬሆች ኬኣም» ዩ ጀመሮ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ጴጥሮሰ ኢሰ መድ ዋሸ
«ቀርቾ! ሆሮ እህኖበአ፤ ኩ ጠዉ ሆሮን
እለናሄበአ» የን ሻቁ ጀመሮ።
23 እኮጎሬ ኢሰ ጴጥሮሴ አደ ፈንቀል «ኩ
ሻይጣንቹ መዲችኤ ሸቅ! አት መኒሃ ቤሉ መገን
መኑ ሰውየኖ ሃሊን ሰውይታንትበእቤቺሃ ቆፉተ
እኮንቴኤ» ዬእ።

መሲህ አዎኑ ዋጋ ባትሲሰናሃ እሁሰ
(ማር. 8፥34—9፥1፤ ሉቃ. 9፥23-27)

24 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሳበሰ «አዪሁ ኤሳሃ
አዎኖተ ሀሰናሁ ገዉሰ ለገኤን፤ ህትን መሰቀለሰ
እጅ ኤሳሃ አዎኑን።
25 አዪሁ ፎልሰ ፌሶተ ሀሾ ጎሬ ቤሰኖ፤ ህትን
አዪሁ ኢተኔሃ ፎልሰ ቤሰኖሁ ደአኖ።
26 መቴ መንቹ ኣዲንያ አሌን ዮኢሃ ጉዕመንከ
ደእ ፎልሰ ቤሾ ጎሬ መ ደግለለኖሰ? ህከረንገ መቴ
መንቹ ፎልሰ ወጥ መ ባቶተ አታለኖ?
27 መንች ቤቱ አንሰ ኬዕሞኚን ገይሰ መላይካን
ሜጡበ አሜተኖ፤ ህከ ወክት እሰን አነኒንከ ሆጎሰ
ወጥ ባተኖ።
28 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ መንች ቤቱ ጀነቴንከሰ
አሜተን ለኦተ ኢለ ከኔ ኤርቶሀኑኤች ሬታበእሩ
ዮኤ» ዬእ።

17

ኢሰ ደኑ ዶረሙሰ
(ማቶ. 19፥2-13፤ ሉቃ. 9፥28-36)

1 ሌሆ በሬች ኤተሮን ኢሰ ጴጥሮሴ፥ ያቁበለከ
ያቁብ አመቤቱ ጠለዕል ያህይ አዎንሰ መቴ ቆተ
አል ቱሎ።
2 ኢሰ ደኑንኩ ብሬሰ ዶረሞ፤ ሚንሰን አርገ ኑር
እኮኤ፤ ኦድኑሰን ዋቅይት ዋጀእ ኑርገ በለቆኤ።
3 ህከኔን ሙሲለከ እልያሰ ኢሲን ጠወእን
ለኦኤ።
4 ህከ ወክት ጴጥሮሰ ኢሰ «ቀርቾ! ከንቤቾን
ሄኤ ኔሳሃ ጡመሃንገ፤ ሀሶንት ጎሬ ሰሱ ዳሰ ዳሳም፤
መቱሰ ኬሳሃ፥ መቱሰ ሙሲሃ መቱሰ እልያሴሃ»
ዬእ።
5 ጴጥሮሰ ህካን ጠወእንን በለቃ ጎመት
ቴልቶሰ፤ ህከን ጎመ ኣዜን «እሲን ተሸ የኖኤ
ኢታም ቤቱኤ ከኒት፤ እሱ ሞጨጭዬ» ይታ ላገት
አሜቶኤ።
6 እሳበሰ ህከ ላገተ ሞጨጭቶ ወክት አበ
ዋጅት ኡለ ኤቦኤ።
7 እኮጎሬ ኢሰ እሰበ አሜች አንጋንከሰ አፍ
«ኬዕዬ፤ ዋጅቶኖቼ» ዬሰ።
8 እሰን ኬእ ለኣ ወክት ኢሰ ቤሉ ዋሉ አዬሃ
ለኦበእ።
9 እሰን ቆታች ድርተን ኢሰ «መንች ቤቱ ሬሆች
ኬአኖ ኢለ ከ ለኤንታሃ አዬሃ ኩልቶኖቼ» ይ
አዘዙሰ።
10 እሳበሰ «ህከረ ሚሃ ሕግ እሰተማረት ‹ሄጭ
እልያሰ አሜቱ ሀሰሰናሰ› ይታኢት?» ይተን ኢሰ
ጠዕምቶሰ።
11 ህትን ኢሰ «እልያሰዕኑ ሄጭ አሜች
ጉዕመርቹንከ ቅጥአአኖ።
12 አነ ኩላንክህዕኔ፤ እልያሰ ሄጭ አሜቾኤ፤
እኮጎሬ መኑ እሱ ነብዬቹ አዕይ ቶጎሰበአ፤ ህካን
እኮቤቺሃ እሱሃ ሀሶገ አቶሰ፤ ህትን መንች ቤቱ
እሳች ኦሪሸተ ቶገኖ» ይ ፈንቀሼእ።
13 ህከ ወክት አሳበሰ ኢሰ ጠወዕዮሁ
ጠመቃንቾ ያህይተኔሃ እሁሰ አጥራመቶኤ።

ኢሰ ዱሩ አፎሰ ጩል ፈይሱሰ
(ማር. 9፥14-29፤ ሉቃ. 9፥37-43)

14 እሰን ኤመት ቤቹ እሜቶ ወክት መቱ መንቹ
ኢሰበ አሜች ብሬሰ ጉሉጵ
15 «ቀርቾ! ጮት ዱሩ አፍ ልግብ ወክት
ጊራንለከ ዋን ኤጀንሰ አበ ኦርሰናሰቤቺሃ ቤቱኤ
መረርሰጭሰ።
16 አሳበክቤቹ ኤቦም ወክት ፈይሶተ
አታልቶበእ» ዬእ።

16:14 ማቶ. 14፥1-2፤ ማር. 6፥14-15፤ ሉቃ. 9፥7-8። **16:16** ያህ. 6፥66-69። **16:19** ማቶ. 18፥18፤ ያህ. 20፥23። **16:24** ማቶ. 10፥38፤ ሉቃ. 14፥27። **16:25** ማቶ. 10፥39፤ ሉቃ. 17፥33፤ ያህ. 12፥25። **16:27** ማቶ. 25፥31፤ መዝ. 62፥12፤ ሮሜ 2፥6። **17:1** 2 ጴጥ. 1፥17-18። **17:5** ክል. 22፥2፤ ዘዳ. 18፥15፤ መዝ. 2፥7፤ ኢሳ. 42፥1፤ ማቶ. 3፥17፤ 12፥8፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 3፥22። **17:10** ሚል. 4፥5። **17:12** ማቶ. 11፥14።

17 ኢሰን «እዕኑ ኩ እመዕንቴንቡለከ ሾኩ ከን
ዘማን መኑ! ህከ በር ኢለ ክዕኔን ሄኣም? ህከ በር
ኢለ ክዕኔተ አታላም? ህንዴ ጩልሰ ከበ ኤቤ»
ዬሰ።
18 ኢሰን ዱር ሻቃን ህከን ጩሊች ፉሎ፤
ጩሉንኩ ህከ ወክት ፈዬእ።
19 ህከኒች ኤተሮን እሳበት ኢሰበ እደደ እክ
እሜት «ነኡ ካን ፉሸኖተ አታልንባሁ ሚሃት?» ይት
ጠዕምቶኡ።
20 ኢሰ «እመዕነቱ ሆፈዕዮህዕኔቤቺሃት፤
ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ዎንጌ እሌ ጌሱ እመዕነቱ
ሄዕዮህዕኔ እቃን ከ ቆተተ ‹ከንቤቺች ኬእ ካጸ
ኦሮእ› ይቴንተጎሬ ኦሮታእ፤ ዎልቅሰኖህዕኔርቹ
መቱርቹሁ ሄእኖበእ።
21 [እኮጎሬ ህትኔ ዱሩ ዱኢንለከ ሶመኒን
እህባች ሆሮ ፉለኖበእ»]*

ኢሰ ሬሁሰለከ ኬኡሰ ለንኪሃ ጠወዕዮገ
(ማር. 9፥30-32፤ ሉቃ. 9፥43-45)

22 እሳባሰ ገሊለን ሄኦህኔን ኢሰ «መንች ቤቱ
መን እንጋን ህግሴን ኣሴኖ፤
23 እሰን ሸታሰ፤ እኮጎሬ እሰ ሰቅ በር ሬሆች
ኬእኖ» ዬሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰ አበ ሻዞኡ።

መገን ምኒሃ ግብረ ባትተኔሃ
24 ኢሰለከ አሳበሰ ቅፍርናሆም ከተመ
ኢልቶ ወክት ዱእ ምኒ ግብረ ጭምእታ መኑ
ጴጥሮሴቤቹ እሜት «እሰተማርቹክዕኔ መገን
ምኒ ግብረ ባተኖበእንዶ?» ይት ጠዕምቶኡ።
25 ጴጥሮሰ «ኤ ባተኖ» ይ ምኒ ኣጎ ወክት ኢሰ
ሄጭ «ሰሞኔ! ኬሳሃ መ እጉደኖሄት? ከን ኣዲንያ
አል መንግሰታከት ቀረጠለከ ግብር ቶጋኢሁ
እላችሳትንዶ ዎሎ መኒቺት?» ይ ጠዕሜእ።
26 ጴጥሮሰን «ዎሎ መኒቺት» ዬእ፤ ኢሰ «ህከረ
ኦሱሰ ግብር ባትበረንዶ?
27 እኮጎሬ እሰ ቆዕልታበእገ ባር አሌን ዎሻደ
ኡጅት ሄጭት ፉልቶ ቁርጩሜተ አፍ አፎሴ
ፈንቶንት ወክት ባታንት ጌሰ ብረ ደጋንት፤ ህካን
መሰት ኢለ ኪ ወጥ ባት» ዬእ።

18

ጉዕሚችን በተእኖሁ እዬት?
(ማር. 9፥33-37፤ ሉቃ. 9፥46-48)

1 ህከ ወክት እሳበት ኢሰበ እሜት «ሰሜ
ዎምነቴን ጉዕሚችን በተእኖሁ እዬት?» ይት
ጠዕምቶኡ።
2 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ መቱ ጩል ገእ በላንከሰ
ኡርሸ
3 «እን ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ሰዊቱክዕኔ ጡመ
እህባችለከ ኦሶገ እኬንባች ሰሜ ዎምነቱ ሆሮ
ኣጌነንተበእ።
4 ሰሜ ዎምነቴን ሎሩ ከን ጩልገ ገዉሰ
ሆፍሰኖሃን።
5 ከን ጩልገ ዮኢሃ ኢ ሱዕሚን ቶገኖሁ እዪሁ
ኤሳሃ ቶገኖ።

መነ ቆዕለኖገ አኢች አገዕሩ
(ማር. 9፥42-48፤ ሉቃ. 17፥1-2)

6 «ኢን እመዕንቶ ከን ማዕናኖች መቱሰ ሉሲሰኖ
መንቹ ሎረ ሪትም ክኑ ጎበሰ ኡሱሬን ጥዕላሸ
ባራን ቶረም ኣእሞእቀ ቆሀኖሰ» ዬእ።
7 ኢሰ «ሉሲሰኖርቹ እሜተኖቤቺሃ ከን ኣዲንያ
አል መኒሃ ኣዬ! መሰንትሰ ሉሲሰኖርቹ እሜቱዕነ
ሆሮ ፈቀኖበእ፤ ሉሲሰኖርቹ እሰ መሳን እሜተኖ
መንቺሃ ኣዬ!
8 ህካን እኮቤቺሃ እንገክ ህከረንገ ሎከክ
ሉሲሳሄትጎሬ ሙርት ኡጅ፤ መሰንትሰ ለሞተ
እንገት ህከረንገ ለሞተ ሎከት ሄኣንኬ ዘላለሚሃ
ሆሮ ጠእትበ ጊራን ኣጋንትሀኒች ድኑለከ እንገተ
ሙረሞሃ እክ ሄእቤቹ ኣጉ ቆሀኖሄ።
9 ህትን እልክ ሉሲሳሄትጎሬ ፉሸት ቶር፤
መሰንትሰ ለሜ እሌን ሄእ እዛብ ጊራን ኣጋንትሀኒች
መትእልቹ እክ ሄእቤቹ ኣጉ ቆሀኖሄ።
10 ከን ማዕናኖች መቱሰ ህንቂነንተበእገ
አገዕርዬ፤ እን ኩላንክዕኔ፤ ሰማን ዮ እሰ መላይከት
ጉዕመ ወክት ሰማን ዮ እንኤ ብሬን ለልታእ። [
11 መሰንትሰ መንች ቤቱንኩ እሜቾሁ በዕዮሃ
ጡምሲሃት»]*

በዕይ ደገሞ ሆልች ምሳልተ
(ሉቃ. 15፥3-7)

12 ኢሰ «ህንዴ መ እጉደኖህዕኔ፤ መቶ መንቺሃ
ጥቤ ሆለት ዮሰሀኒች መትሴ በኦሰጎሬ ሆንሳይኔ
ሆንሱንከ ቆተ አሌን አጉር በዕዮሲሃ ሀሶተ
ኦሮእኖበእንዶ?
13 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ሀሸ ደጎ ወክት በኡዕነ
ፈቆ ሆንሳይኔ ሆንሶ ሆላች በትሸ በዕያን ደጎ
ሆልቺሃ ሙንደእኖ።
14 ህትን ሰማን ዮ እኑክዕኔ ከን ማዕናኖች
መቱሰ በኦተ ኢተኖበእ» ዬእ።

ቤሾ መንቺሃ መ እኤ ሀሰሰኖ ጎሬ
15 ኢሰ «እመክቤቱ ቤሾሄ ጎሬ መርት ቤሱሰ
ገዪንከሰን ኩል፤ እሰን ቤሱሰ አመዕኔሄጎሬ
አመክቤቱ አቶንትሰ ዩሃን።
16 ሞጮጩ ግቦሄጎሬ ጠዉ ጉዕሙንኩ ለሞ
ህከረንገ ሰሶ ምሰክር ላጋን ዊመኖቤቺሃ መቱ
ህከረንገ ለሙ መንቹ እፍ እሰቤቹ መር።
17 እሰ ይታኢሃ ሞጮጩ ግበኖረ ዱእ ምኒ መኒሃ
ኩል፤ ዱእ ምኒ መኒሃ ሞጮጩ ግበኖረ መገኑ
አመዕንበ መንችገለከ ሰጭ ፈንቀልበ ጩበኝገ
ዎለእ።
18 «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኤለ ኡሱርቴንታሁ
ሰማን ኡሱረሞሃ እህኖ፤ ኤላን ሂርቴንታሁ ሰማኒ
ሂረሞሃ እህኖ።
19 ህትን እን በርግ ኩላንክዕኔ፤ ክዕኔ በሊች
ለሙ መንቹ መ ጠወሃ ኢተቀንት ዱእ አቶጎሬ
ሰማን ዮ እኑኤ ህከ ጠወ እእኖሰ።

17:20 ማቶ. 21፥21፤ ማር. 11፥23፤ 1 ቆሮ. 13፥2። * **17:21** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎሊንሸ 21 ዮኢሃ በርግታበእ፤ ላገንትሰ ማር. 9፥29 ዮኢሃ እጉደኖ። **17:24** ፉል. 30፥13፤ 38፥26። **18:1** ሉቃ. 22፥24። **18:3** ማር. 10፥15፤ ሉቃ. 18፥17። **18:8** ማቶ. 5፥30። **18:9** ማቶ. 5፥29። * **18:11** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎሊንሸ 11 ዮኢሃ በርግታበእ፤ ላገንትሰ ሉቃ. 10 ዮኢሃ እጉደኖ። **18:11** ሉቃ. 19፥10። **18:15** ሉቃ. 17፥3። **18:16** ዘዳ. 19፥15። **18:18** ማቶ. 16፥19፤ ያህ. 20፥23።

20 መሰንትሰ ለሙ ህከረንገ ሰሱ መንቹ
ሱዕሚንከኤ ጭምይቶቤቾን እን በላንከሰ
እሃምቤቺሃት» ዬእ።

አጉርተኔሃ

21 ህከኒች ኤተሮን ጴጥሮሰ ኢሰቤቹ ሆንጠክ
«ቀርቾ! አመኤቤቱ በደሎኤሪ ሜኤ ወክት
አጉሩሰ? ለመለ ወክት አጉሩሰንዶ?» ዬእ።
22 ኢሰን «ለመላዩ ወክት ለመላ ቤሉ ጠለዕል
ለመለ ወክት ያንኬበእ» ዬሰ።
23 ህካን እኮቤቺሃ «ኢሰ ሰሜ ዋምነቱ
ካዲማንከሰ ሜጡበ ሆጎተሰ ሀሰሰኖ ህሳበ
አማዕለመኖ ዋመ አጉዲኢ።
24 እሰን ሰሌት እኤ ጀመርቶ ወክት ቶኖ ኩሜ
መክሊት † ኤደሁ ዮሰ መቱ ካዲንቹ አፍ እሰበ
ኤቦኤ።
25 ሁኩ ካዲንቹ ኤዳሰ ባቱ ሆጎቤቺሃ ገዉሲ፥
መንቹሰለከ እሊሰ ዮሰርቹ ጉዕመንከ ህሬን ኤዳሰ
ባተመኖገ ቀርቹሰ እዘጉ።
26 ህካን እኮቤቺሃ ካዲንቹሰ ቀርችሰ ሎካን
ኡብ ‹ኢ ቀርቾ! ሀዕይ ቀዉ ጌሰ አገሬኤ፤
ጉዕመንከሰ ባታም› ይ ኡጩሰ።
27 ቀርቹንኩሰ አሙጉሰቤቺሃ ገፈሮሰ፤ ኤዳሰ
ጉዕመንከ አጉሮሰ።
28 «ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ካዲንቹ ህኪንቤቺች
ፉል ኦሮእን ጥቤ ዲናረ ሌቂሾ ሆጎሰ ጀለ ደግ
‹ሌቂሾንኬሃ ባቴኤ› ይ ቆኤሰ ለንግ አፎ።
29 ጀሉንኩሰ ሎከሰ አሌን ኡብ ‹ሀዕይ ቀዉ ጌሰ
አገሬኤ፤ ባታንኬ› ይ ኡጩሰ።
30 እኮጎሬ መንቹሰ ግብ ኤዳሰ ባቶተ ኢለ
ኡሱርሲሾሰ።
31 ሆጎሰ ጀለት ህካን ለኡ ወክት አበ ሻዝ እኮ
ጠወ ጉዕመንከ ቀርቺሃንሰ መርት ኩልቶኤ።
32 ቀርቹንኩ ህከ ካዲንቹ ገእሲሽ ‹ኩ ሂሉ
ካዲንቹ፤ ኡጭቶንቴኤረ ህከ ኤዳክ ጉዕመንከ
አጉርበሄንዶ?
33 እን አሙጉኬገን አቲሁ ጀልሀክ
አሙዛንትሰበእንዶ?› ይ
34 ቀርቹሰ ኡሙዕር ኤዳሰ ጉዕመንከ ባች
ሹሎተ ኢለ ኡሱር ምኒ ሀለቅቺሃ ህግሽ ኣሴእ።
35 «ህትን እዕኑሁ አመክዕኔቤት ብድል ቀልቢን
ሹልቴን አጉርቴንበጎሬ ሰማን ዮ እኑኤ ህትን
እእናህዕኔ ዬሰ።»

19

ሜንቱ ገፈርተኔሃ ኢሰ ጠዕሜመገ
(ማር. 10፥1-2)

1 ኢሰ ህከ ጠወ ጠወዕይ ሹሎች ኤተሮን
ገሊላች ኬዕይ ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዊ ዉድ እዲን
ሄዕዮ ይሁድ ባዲ ኦሮዕዮ።
2 ልግቡ ኡመቱ እዋኞሰ፤ እሰን ህከኔ ፈይሾሰ።
3 ህከ ወክት ፈርሳውት ኢሰበ እሜት
ሉሲሶተ «መቱ መንቹ ጫሰ እኮሰ መሳን ሸሩ
ፈቀደመኖሰንዶ?» ይት ጠዕሞቶኤ።
4 እሰን ፈንቀሸ «ካልቁሰ ዋዕናንከ ‹ሜኣተለከ
ለባሃ አዕይ ከለቆሰ› የመሞሃ አነበቤንታበእንዶ?
5 ህትን ‹መንቹ አነሰለከ እመሰ አጉር ጫንከሰ
ሜጡ እሀኖ፤ ለሙንኩ መቱ ጅሰመ› እካእ።
6 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ከኒች ኤተሮን መቶሃ
ጅሰመ ቤሉ ለሞሃበእ፤ መገኑ ሜጡ አዕይ
በርጌኢሃ መኑ አደ አኡንከ» ዬሰ።
7 እሰን «ህከረ ሙሰ ሚሃት ምኒ እኑ መንቾተሰ
ንከሴ ሂር ገፈሮተ አዘጉ?» ይት ጠዕሞቶሰ።
8 ኢሰ «ሙሰዕኑ ሜንቴክዕኔ ገፈርቶኖተ
ፈቀጀሁ ቀልቡክዕኔ ዱጀቤቺሃት፤ እኮጎሬ ዋዕናሃ
ህትጎተበእ።
9 «እን ያንክዕኔ፤ ዝነተ አቱዕነ ጫሰ ገፈር ዋልተ
ጫተ ኣእኖሁ ጉዕሙንኩ ዝነተ አእኖሃን» ዬሰ።
10 እሳበሰ «ለቤለከ ሜኣ ደኑ ካን እኮች ኣኡ
ሆጉ ቆህኖ» ይቶሰ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ኣሰሞሰህኑኡ ቤሉ ኩ
ጠዉ ጉዕመ መኒሃ አታልሲሰበሃን።
12 መሰንትሰ እለንተንን ለቤነቱ ዮሰበእሩ ዮኡ፤
ህትን መኑ ቃሮሰሩ ዮኡ፤ ህትን ሰሜ ዋምነቲሃ ይት
ምኒሃ እሁ ግቦእሩ ዮኡ፤ ህካን ቶጎተ አታለናሁ ዮ
ጎሬ ቶጉን» ዬሰ።

ኢሰ ኦሱተ ማሰዕዮገ
(ማር. 10፥13-16፤ ሉቃ. 18፥15-17)

13 ህከ ወክት እንገሰ አሌሰ አዕይ ዱእ እኦተ
መኑ ኦሱተ ኢሰቤቹ ኤቦኤ፤ እሳበሰ ኤቦ መነ
ኤሙዕርቶሰ።
14 እኮጎሬ ኢሰ «ሰሜ ዋምነቱ ከኡኣገ
ዮሀኡኤተ እኮቤቺሃ አጉሬሰ፤ ኦሱት ኢቤቹ እሜቶተ
ከንቶኖቼሰ» ይ
15 እንገሰ አሌሰ አዕዮች ኤተሮን ዋሉ አደ
ኦሮዕዮ።

ኣዲንያ ቀባጡተለከ ሰሜ ዋምነትቲሃ
(ማር. 10፥17-31፤ ሉቃ. 18፥18-30)

16 መቱ በር መቱ መንቹ ኢሰበ እሜች
«እሰተማርች! ዘላለሚሃ ሄእኖ ሄኤ ደኦተ መ
ጡመ ጠወሃ እኤ?» ዬእ።
17 ኢሰን «ጡመ ጠውተኔሃ ሚሃ
ጠዕሞታንቴኤት? ጡሙ ሜጥቾሃ መገኑ፤
ሄእቤቹ ኣጎተ ሀሶንት ጎሬ ትዛዝ አገር» ዬእ።
18 መንቹንኩ «ህከ ትዛዝዩት?» ዬእ።
ኢሰን «ሸቶት፥ ዝነተ አቶት፥ ሞግቶት፥ ጩብ
መሰከርቶት፤
19 እነክለከ እመክ ኬዕሞሰ፤ ዋሉ መነ ገይክገ
አት ኢት» ዬሰ።
20 እሰን ኢሰ «ከ ትዛዝ ጉዕመንከ አዕዮም፤
ዋሉ ፈቆኤሁ መርቹሃን?» ዬእ።
21 ኢሰን «ዊመ እኮተ ሀሶንት ጎሬ መርት ዮሄ
ዱንያተ ጉዕመንከ ህርት ቡጥቺሃ ኣሰ፤ ሰማን
ዱንያት ሄኣሄ፤ ህከኒች ኤተሮን እሜት አዎኔኤ»
ዬሰ።
22 ሁኩ ዋይልቹ ህካን ሞጮጩ ወክት እቡ
ዱንያት ዮሰቤቺሃ ሻዘን ኦሮዕዮ።

18:21 ሉቃ. 17፥3-4። **18:22** ክል. 4፥24። † **18:24** መክሊተ፦ መቱ መክሊቱ ህከ ወክት ቶነ ኦነቶ ዘማን በሬ ሆጉተ እእኖ መንቺሃ ባተመኖ ደሞዝችሰ በተእኖሃን እቅ። **19:4** ክል. 1፥27፤ 5፥2። **19:5** ክል. 2፥24። **19:7** ዘዳ. 24፥1-4፤ ማቶ. 5፥31። **19:9** ማቶ. 5፥32፤ 1 ቆሮ. 7፥10-11። **19:18** ፉል. 20፥13-16፤ ዘዳ. 5፥17-20። **19:19** ፉል. 20፥12፤ ዘዳ. 5፥16፤ ሌዊ 19፥18።

23 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሳበሰ «ህንቅንከ
ያንክዕኔ፤ ቀባጣሞ መንቺሃ ሰሜ ዎምነቱ ኣጉ አበ
ኦርሰኖሃን።
24 ለንኪሃ ያንክዕኔ፤ ቀባጣሙ መንቹ መገን
ዎምነቱ ኣገኖሀኒች ጋሜሉ መርፌ ጠላዕላን ሕጉ
ቆሀኖ» ዬሰ።
25 አሳበሰ ህካን ሞጮጭቶ ወክት አበ
አጀብሲጭት «ህከረ አይ ጡሞተ አታለኖ?»
ይቶኡ።
26 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሰተ ለአን «ኩ
ጠዉ መኒሃ አታለምበሃን፤ እኮጎሬ መገኒሃ
ጉዕሙርቹንኩ አታለመኖሰ» ዬሰ።
27 ህከ ወክት ጴጥሮሰ ፈንቀሸ «ሁኩዕኑን ነኡ
ጉዕመርቹንከ አጉርን አዎኖንኬ፤ ህከረ ደእናሚሁ
መርቹሃን» ዬእ።
28 ኢሰን «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ አዕኑ ኤሳሃ
አዎንቴንተሩ መንች ቤቱ ጉዕሙርቹንኩ ሃዕሮ
እሀኖ ዘማኔን ኬዕምኛ ቦርጭማን አቍዕለኖ
ወክት አዕኑ ቶነ ለሞ ቦርጭማን አቍዕልቴን ቶነ
ለሞሃንከ እሰራኤል ደቦ አሌን ፈረዴነንተ።
29 ህትን ኢ ሱዕምተኔሃ ምነተ ህከረንገ አመሰ
ኦሱተ ህከረንገ አነ ህከረንገ አመተ ህከረንገ
እለሰ ህከረንገ ኡለሰ አጉሮሁ ጉዕሙንኩ ጥቤ
አፎሃ ኣአኖ፤ ህትን ዘላለሚሃ ሄአኖ ሄኡ ደአኖ።
30 ጠዉ እኮጎሬ ልግቡ ብርት ሄኦእሩ ኤተራኑተ
ኤተራኑንት ብርተ ሄኦእረ እካእ» ዬእ።

20

ጡመ ሆጉተ አሲሰኖ መንች ምሳልተ

1 ኢሰ «ሰሜ ዎምነቱ ዎይነሰ አሰሲሶተ ሆጉተ
አታ መነ ቀጠሮተ ገሰመ ሱጽተ ፉሎ ኡለ አነ
አጉዳኖ።
2 ኢሰን መት-መትህሰ በሬን መት-መቱ ዲናረ
ባቶተ ኢተቀሞ ሆጉተ አታ መነ ዎይነ መክሴኖ
ላልች ኣዝ ሶኮ።
3 ኡለሰ አኑንኩ ሰሶ ሰኣት ጌሳን ፉል ሆጉተ
ሆግ በነቻን ኡርቶ ዎሉ መነ ለዕዮ።
4 እሳንከ ‹አዕኑ ዎይን ላልች ኣዝ መርቴን ሆጉተ
አዕዬ፤ ሀሰሰኖ ጌሰ ባታንክዕኔ› ዬሰ።
5 እሰን ዎይን ላልች ቤቹ መርቶኡ፤ ህትን ሌሆ
ሰኣትለከ ሆንሶ ሰኣት ጌሳን ፉል ህትን አዕዮ።
6 ህትን ቶነ መቶ ሰኣት ጌሳን ፉል ዎሉ ኡርቶ
መነሃ ደግ ‹ከኔ ዊመ በር ሆጉት ዮበኢሃ ኡርቴን
ሚሃ ሆሴንታአ?› ዬሰ።
7 እሰን ‹ቀጠረኖ መንቹ ሆንጊት› ይቶሰ፤ እሰን
‹አዕኑ ዎይን ላልች ኣዝ መርቴን ሆጉተ አዕዬ›
ዬሰ።
8 «ኡለት ሀዎርቶ ወክት ዎይን ላልች አኑ
ሆጎሰ ሀላፌቹ ‹ሆጉተ አታእረ ገእት መጨረሻን
ቀጠረንቶሀኑኤች ኬሰ ዎዕናሃ ቀጠረንቶእረ ኢለ
ሆጉተ አቶ ዲናረ ባት› ዬሰ።
9 ህከ ወክት ቶነ መቶ ሳኣቴን ቀጠረንቶእሩ
ሆንጠክ መት-መቱሰ መት-መቱ ዲናረ ኣእቶኡ።
10 ህትን ዎዕና ቀጠረንቶእሩ ሆንጠኮ ወክት
በትሰ ኣእታኢሃ አጉጆሰ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሳ
መት-መቱ ዲናረ ኣእቶኡ።
11-12 እሰ ዲናረ ኣእተን ‹ኩ ኒች ኤተሮን
ቀጠረንቶእሩ ሆጉተ አቶኢሁ መቶሃ ሰኣት፤ ዊመ
በረ አሮን ቡንብ አዕነን ሆንሶም ኒን ቅጡ ባቶንት›
ይት ኡለሰ አኒን ቁንቁንቶኡ።
13 ኡለሰ አኑንኩ ህከን ሆጉተ አታ መኒች
መቱሰ ‹ኢ ጀለ አን መቱርቹሃ ቤሾምበእ፤ አት ኢን
መቶ በሬተ መቱ ዲናረ ባቶሄተ ኢተቀሞምበእንዶ?
14 ህካን እኮቤቺሃ ወጥክ ኣኢት ኦሮእ፤ አን
ኬሳሃ ኣሴምህንገን መጨረሻን አሜቾ መኒቺሃ
ኣሶተ ኢትዮም።
15 ገይኤሃ ኢቴምገ አኦተ አታላምበእንዶ?
ህከረንገ አን ጡመ እኮምቤቺሃ ምቀኝቶንትንዶ?›
» ይ ፈንቀሼእ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ «ኤተሩ ሄኦእሩ ብርተ
እካአ ህትን ብርተ ሄኦእሩ ኤተሩ እካእ» ዬእ።

ኢሰ ሬሆሰተኔሃ ሰቅ ወክት ጠወኡሰ
(ማር. 10፥32-34፤ ሉቃ. 18፥31-34)

17 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ዬሩሳሌም ከተመ አሌ
ዋል ኦሮአን ቶነ ለሙንኩ አሳበተ አደ አዕይ እሰበ
መሰ
18 «ሁኩዕኑን ነኡ ዬሩሳሌመ መርናሚት፤
ህከኔን መንች ቤቱ ቂሰ አዎናኖተለከ ሕግ
አሰተማራታ ህግሴን ኣሴናን እሰን አሌሰ ሬሆ
ፍርደ ፈረዲኡ።
19 ህትን እሰ ቀለደንሰለከ አበ ገረፈንሰ
ሰቀልቶተ አይሁደ እኮበእ መኒሃ ኣታሰ፤ ህትን ሰቅ
በር ሬሆች ኬአኖ» ዬሰ።

ዜብዶሴ ኦሶ እመ ኡጨቱተ
(ማር. 10፥35-45)

20 ዜብዶሴ ኦሶ እመት ኦሱሴ ኣእት ኢሰበ
እሜት ብሬሰ ጉሉጵት መቱ ጠወ እኦተ ኡጭቶኡ።
21 ኢሰን «መ ሀሶንት?» ዬሴ፤ እሴን
«ዎምነቴንከክ ለሜ እላችኤ መቱሰ መኬ አዲን
መቱሰ ጉረ እዲን እቍዕልታገ እእ» ይቶሰ።
22 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ኡጭቴነንታሃ
ደጌነንተበእ፤ አን ግደኖ በሬን አጋም ኦርሸ
ጠበቴሃ አጎኖተ አታልቴነንንዶ?» ዬእ፤ እሰን «ኤ
አታልናም» ይቶሰ።
23 ኢሰን «ኦርሻኤ ጠበትተ አጎኖተ
አታልቴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጉረኤ አዲንለከ
መኬኤ አዲን እኣሚሁ አኔበእ፤ ሁኩ ቤቹ
ኣሰመኖሁ እኑኤ ቅጥአዕዮ መኒሃት» ዬእ።
24 ፈቆ ቶኑንኩ አሳበት ህከ ጠወ ሞጮጭቶ
ወክት ለሞንከ አመኦሶ አሌን ኡሙዕርቶኡ።
25 እኮጎሬ ኢሰ ጉዕመንከሰ እሰበ ገእ «ኣዱንያ
አል መን ሀለቀት መነሰ ገሸታእራን፤ አዎንሳኑሰን
እሰ አሌን ሹምነቱ ዮሰገ ደጌነንተ።
26 ክዕኔ በላን ህት እሁንከ፤ ጠዉ እኮጎሬ አዪሁ
ክዕኔ በሊች ሎረ እሆተ ኢተኖሁ ሄዕዮ ጎሬ ክዕኔ
ካድንቹ እሁን።
27 ህትን አዪሁ ክዕኔ በሊች ጉዕሚችን ሎረ
እሆተ ኢተኖሁ ሄዕዮ ጎሬ ክዕኔ ካድንቹ እሁን።
28 ህትን መንች ቤቱ ፎልሰ ልግብ መኒሃ
ዎዝኑተ አዕይ ኣሶተ አሜቾ ቤሉ ካደሞኖሰተ
አሜቾበእ» ዬሰ።

19:28 ማቶ. 25፥31፤ ሉቃ. 22፥30። **19:30** ማቶ. 20፥16፤ ሉቃ. 13፥30። **20:8** ሌዊ 19፥13፤ ዘዳ. 24፥15። **20:16** ማቶ. 19፥30፤ ማር. 10፥31፤ ሉቃ. 13፥30። **20:26** ሉቃ. 22፥25-26። **20:27** ማቶ. 23፥11፤ ማር. 9፥35፤ ሉቃ. 22፥26።

ለሙ ቆቀ መነ ኢሰ ፈይሱሰ
(ማር. 10፥46-52፤ ሉቃ. 18፥35-43)

29 ህከኒች ኤተሮን ኢሰለከ አሳበሰ ኢያርኮ
ከተሚች ፉልት መርተን ልግቡ ኤመቱ እዋቹሰ።
30 ዋቂ ገበላን እፉዕልቶ ለሙ ቆቁ መኑ ኢሰ
ህከን እዲን ህገን ሞጮጭቶ ወክት ላገሰ ጎት እት
«ቀርቾ ዳዉዴ ቤቶ! መረርሲጭኔ» ይተን ያርቶኡ።
31 ሁኩ ኤመቱ «ጨለ ይዬ» ይት ሻቆሰ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እሰን ዋዕኔች በትሰ «ቀርቾ ዳዉዴ ቤቶ!
ህዕይ እሙዝኔ» ይት አበ ያርቶኡ።
32 ኢሰን ኡር እሰበ ገእ «መ እኦህዕኔተ
ህሴነን?» ዬሰ።
33 እሰን «ቀርቾ! እልኔ ፈንተኣገ እእኔ» ይቶሰ።
34 ኢሰን እሙዥ እልሰ እንጋን እፎ ወክት
እጀብሲሰኖ ሃሊን እልሰ ፈንተኣን እዎንቶሰ።

21

ኢሰ ኬዕምኚን ዬሩሳሌም ከተመ ኣጉሰ
(ማር. 11፥1-11፤ ሉቃ. 19፥28-40፤ ያህ. 12፥12-19)

1 ኢሰለከ አሳበሰ ዬሩሳሌም ከተመ ሆንጠኮ
ወክት ዘይት ህቁ ነጸኖ ቆተ እሌን ዮ «ቤተ ፋጌ»
ዬኖ ቀእተ ኢልቶኡ፤ ህከ ወክት ኢሰ አሳባችሰ ለሙ
2 «ብሬክዕኔ ዮ ቀእተ መሬ፤ ህከኔን መት ሀሩቹተ
ዎተሪንከሴን ኡሱሬማሃ ደጌነንተ፤ እሰንተ ሂርቴን
ኤቤ።
3 እዪሁ መቱርቹ ዬህዕኔሳሬ ‹ቀርቹ ሀሾቤቺሃት›
ይዬ፤ እሰን ወክትንከሰ ሶህኖ» ይ ሶኮ።
4 ሁኩን እኮሁ ነብዬቾን
5 «ጽዮን ቤቶ *
‹ሁኩዕኑን! ዎሙክ ገዉሰ ሆፍሸ
ሀሩቾንለከ
ሀሩቾ ዎተራን ቆጽ ኪቤቹ እሜተኖ!› ይቴን
ኩሌሰ» የመም ጠወእሞሁ ዊሞታት።
6 አሳበንት መርት ኢሰ ዬሰገን አቶኡ።
7 እሰን ሀሩቹተ ዎተሪንከሴን ኤብ ኦድኑሰ
ሀሩቾ ጉጆን አታን ኢሰ ቆጸ።
8 ህከን መኒች ልግቡሰ ኦድኑሰ ዎቃን ዌሶኡ፤
ዎሉሰንገ ሀቅ ሀበረ ተንቅሰን ዎቃን ዊሳኢት እቅ።
9 ልግቡ መኑ ብሬ አዲንለከ ኤተር አዲን ላገሰ
ጎት እት «ሆሳና!† ጡምሳንቺሃኔ ደዉዴ ቤቲሃ፤
ቀርች ሱዕሚን እሜተኖሁ ማሰእሞእሃን፤ ሆሳና!
አሌ ሰማን» ይታኢት እቅ።
10 ኢሰ ዬሩሳሌም ከተመ ኣጎ ወክት «ኩን
እዬት?» ይተን ከተም መኑ ጉዕሙንኩ ረበሾኡ።
11 ሁኩ ኤመቱ «ኩን ገሊለ ባደን ዮ ናዝሬት
ከተሚች አሜቾሃ ነብዬቾ ኢሳት» ይቶኡ።

ኢሰ ዱእ እኤኖ ምናን ጌባ አታእረ ሸሩሰ
(ማር. 11፥15-19፤ ሉቃ. 19፥45-48፤ ያህ. 2፥13-22)

12 ኢሰ ዱእ ምኒ ኣግ ዱእ ምኒ ኣዜን
ህርታእረለከ ህዕርታእራ ሸር ፉሼእ፤ ብረ ዶርታ
ጠረጴዘተለከ ህንደዕርተ ህርታ መን ቦርጭመተ
ኮሎንኮዕልሾ።
13 እሰን « ‹ምኑኤ ዱእ እኤኖ ምኒ ዬን ገኤኖ›
የመም ከተበሞኡ፤ እኮጎሬ አዕኑ ሸፍጡ እፉዕለኖ
ሻንቀ አቴንተ» ዬሰ።
14 ኢሰ መገን ምኔን ዮህኔን ቆቃኑትለከ ድናኑት
እሰበ አሜታን ፈይሾሰ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ቂሰ አዎንሳኑትለከ ሕግ
አሰተማረት ኢሰ አዕዮ እጀብሲሰኖ ጠወ
መገን ምኔን «ሆሳና! ደዉዴ ቤቲሃ» ይተን
ጨንጭቶቤቺሃ ኤሙዕርቶኡ።
16 እሰን «ኩ ኦሱት ይታኢሃ ሞጮጭታንቲትንደ?»
ይቶሰ፤ ኢሰን «ኤ! ‹ኦሾችለከ ቀንታህኑኤ
አፌች ገለት ቅጥ አቶንት› ይታ ላገተ ሆሮ
አነበቤንታበእንደ?» ዬሰ።
17 ኢሰን እሳች እደ እክ ዬሩሳሌም ከተሚች
ፉል «ቢታነ» ዬኖ ቀእተ ኦሮዕይ ህከኔ ገሎ።

ኢሰ ቦሮሮ ኦድ ህቁቹተ
(ማር. 11፥12—14፥20-24)

18 ኢሰ ለንክ በር ገሰመ ሱጽተ ዬሩሳሌም
ከተመ ፈንቀል ኦሮእን ጎሩ እፎሰ።
19 እሰን ዎቄ ገበላን ዮ መት ኦድ ህቁቹተ ለዕይ
እሴቤቹ ኦሮዕዮ፤ እኮጎሬ ህበር ቤሉ መቱ ላልቹሃ
ደጎሴበእ፤ ህከ ኦድ ህቁቹተ «ለንኪሃ ኬሳሃ ሆሮ
ላልቹ ሄኤንከሄ» ዬሴ፤ ኦድ ህቁቹንት ህከ ወክት
ሞልቶኡ።
20 አሳበሰ ህካን ለኦ ወክት እጀብሲጭት «ህት
ት ኦድ ህቁቹት ሜጦረን ሞልቶኡ?» ይቶኡ።
21 ኢሰን ፈንቀሸ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ እመዕነቱ
ሄዕዮህዕኔጎሬ፥ ሸክቴንበረ ከን ኦድ ህቁቾን እኮ
ጠወ ጠለዕል አቴነንተበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ተ
ቆተተ ‹ከንቤቺች ቡቱከንት ባሪን ኡብ› ይቴንተጎሬ
እህኖህዕኔ።
22 እመዕነቱ ሄዕዮህዕኔጎሬ ኡጭቴነንተርቹ
ጉዕመንከ ደእቴነንተ» ዬሰ።

ኢሰ መ ሹምነቲን አእኖት ጎሬ ጠዕሜመገ
(ማር. 11፥27-33፤ ሉቃ. 20፥1-8)

23 ኢሰ ዱእ ምኒ ኣግ ተማርሰን ቂሰ
አዎንሳኑትለከ ባድ ባልቀት እሰበ እሜት «ከ
ጠወ ጉዕመንከ እታንቲሁ መ ዎልቃኔት? ህትን
ከ ዎልቃተ ኣሴሄሁ አዬት?» ይቶሰ።
24 ኢሰን ፈንቀሸ «መቱርቹ ጠዕማንክዕኔ፤
እዕኑ ህካን ፈንቀሸቴንተጎሬ እኒሁ ካን መ ዎልቃን
እኣሚት ጎሬ ኩላንክዕኔ።
25 ያህይ ጥምቀቱ ህከን እዲች እሜቾ? መገን
እዲችትንደ መን እዲችት?» ዬሰ፤ ገገዉንኩሰን
« ‹መገኒችት› ይኖምጎሬ ‹ህከረ ሚሃ ያህዬን
እመዕንቴንታበእ?› የኖኔ።
26 ጠዉ እኮጎሬ ‹መኒችት› ይኖምጎሬ መኑ
ጉዕሙንኩ ያህይ ‹ነብዬቹወ› ይ አመዕኔቤቺሃ መነ
ዋጅኖም» የቀንቶኡ።
27 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ኢሲሃ «ደንጋምበእ»
ይት ፈንቀሸቶኡ፤ ኢሰን «እኒሁ ካን ጉዕመንከ መ
ዎልቃን እኣምትጎሬ ኩላንክዕኔበእ» ዬሰ።

ለሜ ኦሶ ምሳልተ

---

* **21:5** ጽዮን ቤቶ የመሞሁ፦ ሴነቱ እህን ፍሳረሰ ዬሩሳሌም መነ ዩሃን። **21:5** ዘካ. 9፥9። † **21:9** ሆሳና፦ ዩ ዕብራይስጥ
እፌን ጡሙ ዩሃን፥ እት ጡምሰኔ ዩሃን። **21:9** መዝ. 118፥25-26። **21:13** ኢሳ. 56፥7፤ ኤር. 7፥11። **21:16** መዝ. 8፥2።
21:21 ማቶ. 17፥20፤ 1 ቆሮ. 13፥2።

28 ኢሰ «መ አጉደናህዕኔት? መቶ መንቺሃ
ለሞተ ኦሱት ሄኦሰ እቅ፤ እሰን መትሰቤቹ ሆንጠክ
‹ከበር ዋይን ኣዝ መርት ሆጉተ አእ› ዬእ።
29 ቤቱንኩሰ ‹መራምበእ› ይ ፈንቀሼእ፤ እኮጎሬ
ኤተሮን ሸጭ ሆጉተ እኦተ መሮ።
30 ህትን ለምቅሰ ቤት ቤቹ መር ዋዕኔህንገን
ዬሰረ ‹ኤኩ ኢ አነ መራም› ዬእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መሩዕነ ፈቆ።
31 ህከን ለሜ ኦሶች እኒህሰ አዘዘሞሁ
ህከኒት?» ዬእ፤ እሰን «ዋኔሰየ» ይቶኤ፤ ኢሰን
«ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ቀረጠ ሙርታእሩለከ ዝነተ
አታእሩ ክዕኔተ ሄጭት መገን ዋምነቱ ኣጋእ።
32 መሰንትሰ ያህይ መገኒን ሄኤኖ ዋቃሃ
ለሊሶህዕኔተ አሜቾ ጎሬ አመዕንቴንታሰበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ ቀረጠ ሙርታሩለከ ዝነተ አታእሩ
አመዕንቶሰ፤ አዕኑ ኤተሮን ህካን ለኤኒ ቶበቴን
አመዕንቴንታሰበእ» ዬእ።

ዋይን ላልች ሆጉተ አታ መን ምሳልተ
(ማር. 12፥1-12፤ ሉቃ. 20፥9-19)

33 ኢሰ «ዋልት ምሳልተ ሞጮጭዬ፤ ኡላንከሰ
ዋይን ላልቹ ዮሰ መቱ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን
ዋይነሰ ኦች ላልቹሰ ጩንሼኖ ኡለተ እም አገርታ
መኒሃ ህንሸሩ እጀር ቀባኖተ ኣሰ ዋሉ ባዱ ኦሮዕዮ።

34 ዋይኑሰ ላለኖ ወክቱ እካን ላልቺችሰ ኤቦተ
ካዲመሰ ቀባኖቤቹ ሶኮ።
35 ሁኩ ቀባኑት ካዲማች መቱሰ ኦልቶኤ፤
መቱንገ ሸቶኤ፤ ዋሉሰንገ ክኒን ቀሶኤ።
36 ለንኪሃ ኡለሰ እኑ ዋኔሀኑኤች በተኣ
ካዲመተ ሶኮረ ሁኩ ቀባኑት ዋኔረ እቶገን እቶኤ።
37 ህከኒች ኤተሮን ‹ቤቱኤ ከበጅታሰ› ይ ቤቱሰ
ሶኮ።
38 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ቀባኑት ቤቱሰ ለኦ ወክት
መት-መትሀሰ ‹ረገእናሁ ከኒት፤ እሜ እሱ ሸን
ዮሰርቹ ጉዕመንከ ረገዕናም› የቀንቶኤ።
39 እሰን እሱ እፍ ዋይን ኣዚች እብል ፉሸት
ሸቶኤ።
40 «ኡለሰ እኑ እሜቾ ወክት ህከ ቀባኑተ መ
እእኖሰ?» ዬሰ።
41 እሰን «ህከ ሂለ መነ ሂለገ አዕይ ሸ ዋይን
ላልቹ ወክቲን አታ ዋሎ ቀባኖተ ኣሰኖ» ይቶሰ።
42 ኢሰን
« ‹ግንበኞኑት ህንቆ ክኑ
እሰ ሙረበ ቡዕል ክኑ እኮ፤
ሁኩንን ቀርችተ ሆጉ፤ እሌን ለኢሃ
አጀብሲሰኖሃን› የመሞ መጸፋን
ከተበሞሃ ሆሮ እነበቤንታበእንዶ?
43 «ህካን እኮቤቺሃ አን ኩላንክዕኔ፤ መገን
ዋምነቱ ክዕኔች ከሜን ላልቹ ላለኖ ኡመቲሃ
ኣሴኖ።
44 [ህከን ክን እሌን ኡበኖሁ ቁሸቁሸ የኖ፤ ሁኩ
ክኑ እዬ እሌኒ ኡቦጎሬ ፍጭርቀኖሰ» ዬሰ።]‡
45 ቂሰ እዋንሳኑትለከ ፈርሳውት ኢሰ ጠወዕዮ
ምሳልተ ሞጮጭቶ ወክት እሰተኔሃ ጠወኡሰ
አጥራመቶኤ።
46 ህካን እኮቤቺሃ እሰ አፎሰተ ሀሶኤ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ኡመቱ ኢሰ ነብዬችገ ለእኖሰቤቺሃ መነ
ዋጅቶኤ።

22

ቦለች ድግሰ ምሳሌተኔሃ
(ሉቃ. 14፥15-24)

1 ኢሰን ለንኪሃ ምሳሌን
2 «ሰሜ ዋምነቱ ቤቲህሰ ቦለች ድግሰ
ቅጥአዕዮ ዋመ አጉደኖ።
3 ዋሙንኩ ቦለቺሃ ገኤመ መነ ገእቶተ
ካዲመሰ ሶኮ፤ ጠዉ እኮጎሬ ገኤመ መኑ አሜቱ
ግቦኤ።
4 «ለንኪሃ ዋሙንኩ ዋልት ካዲመሰ ‹ሁኩዕኑን
ድግሰኤ ቅጥ አዕዮም፤ ቦረኤለከ ምሶ ደርገጌተ
ጎረጮም፤ ጉዕሙርቹንኩ ቅጥ ይዮኤ፤ ድግሰቤቹ
አሜ ይቴን ገኤመሀኑኤሃ ኩሌ› ይ ሶኮ።
5 እሰን ጠወሰ ህንቅ መቱ አቡረ ቤቹ ዋሉሰንገ
ህትን ንግድቤቹ መርቶኤ።
6 ፈቆሩ ህትን ካዲመሰ እፍ ዋቀርት ሸቶኤ።
7 ዋሙንኩ ኤሙዕር ዋታደረሰ ሶክ ህከ ሸቶ
መነ ሸሲሾ፤ ህከ ከተመንከ ቡሴእ።
8 ህከ ወክት ካዲማተሰ ‹ድግሱኤ ቅጥ ይዮኤ፤
እኮጎሬ ገኤመ መኑ ድግሲህሰ ገበእበረ እኮኤ።
9 ህካን እኮቤቺሃ ዋቃሃ ፉልቴን ደጌንተ መነ
ጉዕመንከ ድግሲሃ ገእዬ› ዬሰ።
10 ካዲመንትሰ ጎዳነ ፉልት ደጎኢሃ ጉዕመንከ
ሂለለከ ጡመ ጭምአታን ቦለች ምኒ መኑ ዊሞ።
11 «ዋሙ ህከ መነ ለኦተ ምኒ ኣጎ ወክት ቦለች
ኦድኑተ ኦደእበ መንቹ ለዕይ
12 ‹ኢ ጀለ! ቦለች ኦድኑተ ኦደኤዕነ ህት ከበ
ኣጎንት?› ዬሰ፤ ሁኩ መንቹንኩ ጨለ ዬእ።
13 ህከኒች ኤተሮን ዋሙ ካዲማተሰ
‹አንገሰለከ ሎከሰ ኡሱርቴን እብሌ ቱንሸችን
ኡጅዬ፤ ህከን ቤችን ኦኤለከ የቡሩ ገዕሙ እህኖ›
ዬእ።
14 መሰንትሰ ገእንቶእሩ ልግብየ፤ እኮጎሬ
መጠረንቶእሩ ቀዋሃን» ዬእ።

ግብር ባቲሃ ኢሰ ጠዕሜመገ
(ማር. 12፥13-17፤ ሉቃ. 20፥20-26)

15 ህከኒች ኤተሮን ፈርሳውት መርት ኢሰ
ጠወእኖ ጠዊን ሉሲሶተ አማዕለንቶኤ።
16-17 እሰን «አሰተማርቾ! እት ህንቀኘ
እሁክለከ መገን ዋቃሃ ህንቂን ተማርሰታንቲሃ
እሁክ ህትን መን እልተ ለእ ፈረድባሃ እሁክ
ደንጋም፤ ህንዴ ኩልኔ መ እጉደኖሄት? ሮም ዋሚሃ
ግብር ባቱ ፈቀደሞሃንዶ ፈቀደሞበእሃን?» ይቶተ
አዋናኑሰለከ ሄሮድሴ እድ መነ ሶኮኤ።
18 ኢሰን ሂልመሰ ደግ «አዕኑ ኩ
መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን አቴነንተሩ፤ ሚሃት
ፌተንቴነንተኤሁ?
19 ህንዴ ግብር ባቴኖ ዲናረ ለልሼኤ» ዬሰ፤
እሰን መቱ ዲናረ ኤብ ኣቶሰ።
20 ኢሰን «ከን ዲናር እሌን ከተበሞሁለከ
ፎቱሰ አዬሃን?» ዬሰ።

21:32 ሉቃ. 3፥12፤ 7፥29-30። **21:33** ኢሳ. 5፥1-2። **21:42** መዝ. 118፥22-23። ‡ **21:44** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዋሊንሸ 44 በርግታበእ፤ ላገንትሰ ሉቃ. 20፥18 ዮኢሃ እጉደኖ። **22:13** ማቶ. 8፥12፤ 25፥30፤ ሉቃ. 13፥28።

21 እሰን «ሮም ዋምሃን!» ይቶኡ፤ ኢሰን «ህካን
እኮች ቄሳሪሃ ቄሳሪንከ መገኒሃ መገኒንከ ኣሰዬ»
ዬሰ።
22 እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት እጀብሲጭት
አጉርት መርቶኡ።

ሪሆች ኬእተኔሃ ኢሰ ጠዕሜመገ
(ማር. 12፥18-27፤ ሉቃ. 20፥27-40)

23 ህከ በር «ሪዮ መኑ ኬእኖበእ» ይታ
ሳዱቃውት ኢሰበ እሜት
24 «አሰተማርቾ! ሙሰ ‹መቱ መንቹ እለተ
እሉዕነ ሪዮ ጎሪ እመሰቤቱ ጫሰ ረገዕይ ሪዮ
እመሰቤቲህሰ እለተ እሉን› ዬእ።
25 ለመሉ እመኡሱት ኒ አዳን ሄኡ እቅ፤ ህንገፉሰ
ጫተ ኤብ እለተ እሉዕነ ሪያን ማዕኑ እመሰቤቱ
ጫሰ ረገዕዮ።
26 ህትን ለንክሁ፥ ሰቂሁ ለመልቂሃ ኢለ ረገእ
እለተ እልቱዕነ ሬቶኡ።
27 ጉዕሚችሰን ኤተሮን ህት ጫቲ ሬቶኡ።
28 ጉዕሙንኩሰ ኣእቶሴቤቺሃ ሪሆች ኬኤኖ
ወክት ህት ጫት ህከን ለመለ እመኡሶች ህከንሰ
ጫተ እካእ?» ይት ጠዕሞቶሰ።
29 ጠዉ እኮጎሪ ኢሰ ፈንቀሸ «መጸፈለከ መገን
ዋልቀተ ደጌነንተበእቤቺሃ ሉሴነንታት።
30 መሰንትሰ ሪሆች ኬኤኖ ወክት እሰ ሰሜ
መላይከገ እካ ቤሉ ኣእታበኢ፤ መእሲሰንታበኢ።
31 ሪሆች ኬእተኔሃ እኮጎሪ መገኑ ክዕኔኤሃ
32 ‹እነ እብራሂምሃ መገኑ፥ ኢሳቂሃ መገኑለከ
ያቁብሃ መገኑ› ዬኢሃ እነበቤንታበእንዶ? እሰ ሄኣ
መኒሃ መገኑ ቤሉ ሪዮ መኒሃ መገኑበእ» ዬሰ።
33 ሁኩ ኡመቱ ህካን ሞጮጭቶ ወክት ኢሰ
ትምርታን እበ እጀብሲጭቶኡ።

ጉዕሚችን በተእኖ ትዛዝ
(ማር. 12፥28-34፤ ሉቃ. 10፥25-28)

34 ኢሰ ሰዱቃውተ መሰለ ከሞሰገ ፈርሳውት
ሞጮጭቶ ወክት ሜጡበ እክ እሰበ እሜቶኡ።
35 እሳችን መቲ ሕገ ደገኖ መንቹ ፌተኖሰተ
36 «አሰተማርቾ! ሕግ ኣዜን ዮ ትዛዚች ሀኩን
በተእኖ?» ይ ጠዕሜሰ።
37 ኢሰን ፈንቀሸ «ቀርቹ መገኑክ ዊመ
ቀልብንከኪ፥ ዊመ ነብሴንከክለከ ዊመ
ሰውቲንከክ ኢት።
38 ኩን ጉዕሚችን በተእኖሃለከ ዎኔሃ ትዛዝ።
39 ህካን እጉደኖ ለንክ ትዛዙ ‹ዎሉ መነ ገይክገ
ኢት› የኖሃን።
40 ሕጉለከ ነብያኑት ይቶኢሃ ኩ ለሙ ትዛዙ
ሜጡበ እዕይ አፈኖ» ዬእ።

መሲህተኔሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማር. 12፥35-37፤ ሉቃ. 20፥41-44)

41 ፈርሳውት ሜጡበ እክ ጭምይቶ ወክት ኢሰ
42 «መሲህተኔሃ መ ሰውይቲነን? እሰ እዬሃ
ቤቱ?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን «ደዉዴየ ቤቱ» ይቶኡ።
43 እሰን «ህካን እኮች ደዉድ ጠሊለ እያኒን
እክ ሀት ‹ቀርቾ› ይ ገእኖሰ?
44 « ‹ቀርቹ መገኑ ኢ ቀርቺሃ
ባለጋረክ ሎካችክ ዎሮ እዲን እኣሚሃ ኢለ
መኬኤ እዲን እቱዕል› ዬእ።
45 ደዉድ ገዉንኩሰ ‹ቀርቾ› ይ ገኤኢች ሀት እክ
ቤቱሰ እሆተ እታለኖ?» ዬሰ።
46 ህካን እኮቤቺሃ እዪሁ መት ላገታ ፈንቀሾተ
አታሎበእ፤ ህከን በሪች ኬሰ እሰ መቱርቹሃ
ጠዕሞቶተ መለልቶበእ።

23

ሕግ አሰተማረተለከ ፈርሳዊ ሂልመተኔሃ
(ማር. 12፥38-39፤ ሉቃ. 11፥43-46፤ 20፥45-46)

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ኡመትሀለከ እሳባተሰ
2 «ሕግ አሰተማረትለከ ፈርሳውት ሙሰ
ቦርጭማን እቱዕልቶኡ።
3 ህካን እኮቤቺሃ እሰ አታኢሃ እሁዕነ
ኩልታህዕነሃ ጉዕመንከ አዕዬሁ፥ አገሪሁ፤
መሰንትሰ እሰ ኩልታ ጠወ ሆጎን ሆሲሳበእራን።
4 እሰ እዪሁ አታልቡለከ ኬዕሞተ እጅነተ
ኡሱርት መን ጌነኖን እጅሲሳእራን፤ እኮጎሪ ገዉሰ
ዙሩዕሜሰ ሰኖኒ ኡልቶተ ህሳበእራን።
5 ሆጉተ አታኢሁ መኒሃ ለሊሶታት፤ መሰንትሰ
መገን ላጋች መት-መቱ ከተቤን ጎቤመ *
ክታበ አልባሸት ሚኔሰ ኡሱርታኢሁ፥ እንገሰለከ
ጌነኖንከሰ ኦደአ ኦድኖሰ ሰኑተ ቄራርሰታአ።
6 ድግሰ ምናን ኬዕሞኝ ቤቾን አቱዕሉለከ
ጭምት ምናን ጡመ ቦርጭማን እቱዕሉ
ኢትታአ።
7 ህትን በነቻን ጠብሲሶኖሰተለከ መኑ
‹አሰተማርቾ!› ይ ገኡሰተ ኢትታአ።
8 ጠዉ እኮጎሪ ጠለዕል መቱ አሰተማርቹ
ዮህዕኔቤቺሃ፥ አዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ እመኡሱተ
እኬነተቤቺሃ ‹አሰተማርቾ!› የመንቴን
ገእንቶኖቼ።
9 ህትን ሰማን ዮ አኑክዕኔ መጡ እኮቤቺሃ
አዬሁ ከን ኣዱንያ አሌን ‹ኒ አነ!› ይቴን ገእቶኖቼ።
10 ህትን እዎንሳንቹክዕኔ ሜጡ መሲህ
እኮቤቺሃ ‹እዎንሳንቹ!› የመንቴን ገእንቶኖቼ።
11 ክዕኔኤ በሊች ጉዕሚችን ሎሩሰ
ካዲንቹክዕኔ እሁን።
12 ገዉሰ ሎርሰኖሁ ሆፈእኖ፤ ህትን ገዉሰ
ሆፍሰኖሁ ሎዕረኖ» ዬእ።

ሕግ አሰተማረተለከ ፈርሳውተ ዎቀሴመሰገ
(ማር. 12፥40፤ ሉቃ. 11፥39-42፤44፤52፤ 20፥47)

13 ኢሰ «መኑ ሰሜ ዎምነቱ ኣገኖበእገ ጡፌን
ከንቴነንተ ሕግ አሰተማረተለከ ፈርሳዊሃ ክዕኔኤ
ከን መኑ ለኡህዕኔተ ይቴን እቴነንተሀኑኡሃ ኣዬ!
አዕኑ ገዉክዕኔ ኣጌነንተበእ፤ ኣጎተ ሀሳእሩ ኣጋበእገ
ከንቴነንታት።
14 [«ለኡዕኔ ይቴን ሆንጠህሴነንተ ቄራዕሩ
ዱእ መሰተ እቴን ምንሰ እኑ ሪዮ ሜንቱ

22:23 ዮቀ. 23፥8። **22:24** ዘዳ. 25፥5። **22:32** ፉል. 3፥6። **22:35** ሉቃ. 10፥25-28። **22:37** ዘዳ. 6፥5። **22:39** ሌዊ 19፥18። **22:44** መዝ. 110፥1። * **23:5** መገን ላጋች መት-መቱ ከተቤን ጎቤመ መጸፉ፦ እይሁድ ሃይማኖት እዎንሳኑት ለኡኖሰተ ይት ሚኔሰ፥ እንጋንከሰለከ ጌነኖሰ ዱእ አታ ወክት ኦደአ ኦድኖ ሰኖን ቅራርሰት ኦደኣእሃን **23:5** ማቶ. 6፥1፤ ዘኁ. 15፥38፤ ዘዳ. 6፥8። **23:11** ማቶ. 20፥26-27፤ ማር. 9፥35፤ 10፥43-44፤ ሉቃ. 22፥26። **23:12** ሉቃ. 14፥11፤ 18፥14።

ዮሰርቹ ሹልቴነንተ አዕኑ ሕግ አስተማረትለከ ፈሪሳውያኑት ቆሀኖህዕኔ! ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔሃ ባሱ ፍርዱ አሌክዕኔ አሜተኖ።]†

15 «አዕኑ ኩ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን አቴነንተ ሕግ አስተማረትለከ ፈርሳውት መቱ መንቹ ክዕኔኤ አመዕነቶን ፈንቀሸቶናተ ባርለከ ኡለ አሌን ዘህቴነንተ፤ እሰን ፈንቀሎ ወክት ክዕኔኤች ለሙ እፎሃ በተእ ዘላለሚሃ ጠእትቡ ጊራን ቀጠሞኢሃ አቴነንተቤቺሃ ክዕኔኤሃ ቆሀኖህዕኔ!

16 «አዕኑ ቆቁ እዎንሳኑት! ‹መቱ መንቹ መገን ምኔን ጤሌዕሌጎሬ መቱርቹሃ ደግለለኖሰበእ፤ እኮጎሬ መገን ምኔን ዮ ዎርቃን ጤሌዕሌጎሬ ጤሌዕልንከሰ አፈመኖ› ይቴነንተቤቺሃ ክዕኔኤሃ ቆሀኖህዕኔ!

17 አዕኑ ኩ ቆቃኑትለከ ገዋኑት! ዎርቀሰ ጠሊለ እእኖ መገን ምኑንደ ዎርቁሰ በተእኖ?

18 ህትን ‹መቱ መንቹ መገኒሃ ክትመ ሆንጠህሴኖ ጠረጴዝ ቤቾን ጤሌዕሌጎሬ መቱርቹሃ ደግለለኖሰበእ፤ እኮጎሬ ክትሜኖ ቤቾን ክትሚሃ ሆንጠህሴኖርቾን ጤሌዕሌጎሬ ጤሌዕልንከሰ አፈመኖ› ይቴነንተ።

19 አዕኑ ኩ ቆቃኑት! ክትመ ጠሊለ እእኖ መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ ጠረጴዙንደ ክትሙሰ በተእኖ?

20 ህካን እኮቤቺሃ መገኒሃ ክትም ‡ ሆንጠህሴኖ ጠረጴዛን ጤሌዕሌኢሁ መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ ጠረጴዘለከ ዮርቾን ጉዕማንን ጤሌዕለኖ።

21 ህትን መገን ምኔን ጤሌዕሌኢሁ መገን ምኔንለከ ኣዜንከሰ ሄእኖ መገኖን ጤሌዕለኖ።

22 ህትን ሰማን ጤሌዕለኖሁ መገን ጀነት ቦርጭማንለከ ጀነት ቦርጭማን አፉዕለኖህኔን ጤሌዕለኖ።

23 «አዕኑ ኩ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን አቴነንተ ሕግ አስተማረትለከ ፈርሳውት፤ መንዞቺ፥ ዎሰማሚቺ፥ አደደ ጠጎቺ ቶኒች መቱ ፉሸቴን ሕግ ኣዜን ዮ ሎረሰ ጠወ ህንቅ ፍርደሃ፥ አሙዙለከ አመዕነሙ አጉርቴነንተቤቺሃ ክዕኔኤሃ ቆሀኖህዕኔ! ዎሉሰ አጉርቶኑዕነ ካን እኡ ሀሰስኖህዕኔ እቅ።

24 አዕኑ ቆቁ እዎንሳኑት! አጌነንተህኒች ጉዕሚችን ቢንቤገ ቀቅቹ እኮሃ ጠሊሸቴነን ኡጅቴነንተ፤ እኮጎሬ ጋሜልገ ዮ ሎረሰ አጉዕሞቴነንታት።

25 «አዕኑ ኩ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን አቴነንተ ሕግ አስተማረትለከ ፈርሳውት ቡርጩቆልከ ሳህን አብል እደ ሙጩርሰቴነንታት፤ እኮጎሬ ኣዙክዕኔ አደደ ገዶንለከ ጎራሞማን ዊሞቤቺሃ ክዕኔኤሃ ቆሀኖህዕኔ!

26 አዕኑ ኩ ቆቃኑት ፈርሳውት! ኤተርሰ አዱ ሙጩራን ሄጭቴን ቡርጩቆልከ ሳህን ኣዝሰ ሙጩሩ አዕዬ።

27 «አዕኑ ኩ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን አቴነንተ ሕግ አስተማረትለከ ፈርሳውት፤ ኣዜሰ ሬዮ መን ምቁለከ ንጀሾርቹ ጉዕሙንኩ ዊማንሰ እኮጎሬ አብል አዲን ጡመ ተሸ የኖ ኖሪን መክሴመ ሎደ አጉዴነንተቤቺሃ ክዕኔኤሃ ቆሀኖህዕኔ!

28 ህከንገን አዕኑ መኒሃ ፈየ አጉዴን ለልቴነን ኣዜንከክዕኔ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴነን አኡለከ አዘዘሙ ግቡ ዊሞህዕኔ።

29 «አዕኑ ኩ መኑ ለኦህዕኔተ ይቴን አቴነንተ ሕግ አስተማረትለከ ፈርሳውት፤ ነብያኖ ሎደ ግምብቴነንለከ ፈየ መን ሎዳን ሐዉልተ መክሴነን

30 ‹አናኖኔ ዘማኔን ሄዕኖም እቃ አናኑኔ ነብያኖ ቄጉ ዱንተን ነኡ ሜጡበ እንካምበአ እቅ› ይቴነንተቤቺሃ ክዕኔኤሃ ቆሀኖህዕኔ!

31 ህከኒን ነብያኑተ ሸቶ መን እለተ እሁክህዕኔ ገዉንኩክዕኔ መሰከርቴነንታት።

32 ህካን እኮች አዕኑ አናኑክዕኔ አቶተ ጀመርቶ ሂለ ሆጉተ ሹሌ።

33 አዕኑ ኩ ደህችለከ ዎሪች እለት አዛብ ፍርዲች ሀት እኬን ፈቄነን?

34 ህካን እኮቤቺሃ ሁኩዕኑን እን ነብያኑተ፥ ሀይቻኑተ፥ አስተማረተ ክዕኔቤቹ ሶሃም፤ እሳችን መት-መቱሰ ሸቴነንተ፤ መት-መቱሰ ሰቀልቴነንተ፤ ህትን መት-መቱሰ ጭምትክዕኔ ምኔን እብዳዴን ኦልቴነንተ፤ መቶ ከተሚች ዎሉ ከተመ ሸርቴነንተሰ።

35 ህካን እኮቤቺሃ ጠሊለ አቤሌ ቄጊች ጀመር መገን ምኔንለከ መገኒሃ ክትም ክትሜኖ ጠረጴዝ በላን ሸቴነተ በራክዮ ቤቱ ዘከርያ ቄጉ ኢለ ኡለ አሌን ዱንተዕዮ ጠሊለኖ ቄጊሃ ጉዕሚነከ አዕኑ ጠዕመንቴነንተ።

36 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኩ ቄግ ቅጣቱ ጉዕሙንኩ ከን ዘማን መን አሌን ኢለኖ።»

ኢሰ ዬሩሳሌሚሃ ኦዕዮገ
(ሉቃ. 13፥34-35)

37 «ዬሩሳሌማ! ዬሩሳሌማ! ነብያኑተ ሸታንቲት! ኪቤቹ ሶህንቶእረ ክኒን ቀሰ ሸታንቲት! ህንጠቤቹት ጪጮረሴ ጎኔሴ ኣዜን ህንቀፋገን እኒሁ ኪ እለተ ጭምእኑተ ሀሾሚሁ ሄንከ ወክትሃት? እኮጎሬ አዕኑ ሀሴንታኤበእ።

38 ሁኩዕኑን ምኑክዕኔ ኦነ እህኖ።

39 መሰንትሰ እን ኩላንክዕኔ፤ ‹ቀርች ሱዕሚን እሜተኖሁ ማስእሞእሃን› ይቶኖተ ኢለ ለንኪሃ ለኤነንተኤበእ» ዬሰ።

24

ዱእ ምኒ ድጀምተኔሃ ኢሰ ራጎገ
(ማር. 13፥1-2፤ ሉቃ. 21፥5-6)

1 ኢሰ መገን ምኒች ፉል ኦሮእን አሳበሰ ዱእ ምኒ ግምበ ለሊሶሰተ ሆንጠኮኡ።

2 እኮጎሬ እሰ «ከ ጉዕመንከ ለኤነንታትንደ? ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ክኑ ክን አሌን እኮገን መቱ ክኑሁ ከንቤችን ፈቁዕነ ድጀመኖ» ዬእ።

ቀርቹ እሜቱዕናን ብርተ እካ ኦርሸተ
(ማር. 13፥3-13፤ ሉቃ. 21፥8-19)

† **23:14** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎሊነሸ 14 በርግታበእ፤ ላገንትሰ ማር. 12፥40 ዮኢሃ እጉደኖ። ‡ **23:20** ክትም፦ ዩ መኑ መገኒሃ ሆንጠህሰኖርቹ ጉዕሙንኩ ክትም የመመኖ። **23:27** ሶቀ. 23፥3። **23:33** ማቶ. 3፥7፤ 12፥34፤ ሉቃ. 3፥7። **23:35** ክል. 4፥8፤ 2 ዱዱ. 24፥20-21። **23:38** ኤር. 22፥5። **23:39** መዝ. 118፥26።

3 ኢሰ ዘይት ሀቁ ነጸና ቆተ አል ፉል
አፉዕሌህኔን ጠለዕል አሳበሰ እሰበ ሆንጠክ «ኪ
አሜቱለከ ቂያመት ቢጠም መላት መሃን? ህትን
ኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እሀናሁ መ ወክትዪት?» ይት
ጠዕምቶሰ።
4 ኢሰን ፈንቀሸ «እዪሁ ሉሲሰናህዕኔበእገ
አገዕርዬ።
5 መሰንትሰ ልግቡ መኑ ‹እን መሲህት!› ይተን
ሱዕሚንከኤ አሜት ልግብ መነ ሉሲሳእ።
6 በገዙለከ በገዝ ትምርት ሞጮጭቴነንተ፤
ሁኩን ጉዕሙንኩ እሁዕነ ፈቀናበእቤቺሃ
ህልቆናቼ፤ እኮጎሬ መጨረሹሰ ኢልዮበእ።
7 መኑ መን አሌን ዋሙ ዋም አሌን በገዙ
ኬሰና፤ ጎሩለከ አደደ ቤቾን ኤለ ሌንቂቁ እሀና።
8 ሁኩን ጉዕሙንኩ ኒጠኛ ጭንቃተ ዎኔሲሃ
እሀና።
9 ህከ ወክት ኦርሻተ ህግሴን ኣሴናህዕኔ፤
ህትን ሼናህዕኔ፤ ክዕኔተ ኢ ሱዕሞተኔሃ ጉዕማንከ
መንቤቾን ግቤናህዕኔ።
10 ህትን ልግቡ መኑ ህከ ወክት ሀይማናተሰ
ካደእ፤ ህትን መቱ መቱሰ ህግሸ ኣሰና፤ መኑ
ገገይንከሰ ብተመና።
11 ልግቡ ክዝብ ነብያኑት ኬእ ልግብ መነ
ሉሲሳእ።
12 ሂሉ ጠዉ በተዕዮቤቺሃ ልግብያ መን ኢተት
በኣእ።
13 ጠዉ እኮጎሬ መጨረሸ ኢለ ጠረኘናሁ
ጡመና።
14 መን ጉዕሚንከ ምሰክር እሆተ ኩ መገን
ዎሞነት ተሸት ላገት ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን
ዱዱብሰንታአ፤ ህከ ወክት ቅያመት ሆንጠካአ»
ዬእ።

አበ ኦርሸተኔሃ
(ማር. 13፥14-23፤ ሉቃ. 21፥20-24)

15 እነበበናሁ ካን እጥራመቱን፤ ነብዬቼ ዳኔል
ጠወዕዮገን ኮፍየና ንጀሾርቼ ማሰእሞ ቤቾን
እካን ለኤነንተ ወክት
16 ይሁድ ባዶን ሄኣእሩ ቆተ አል ሁንቱን።
17 ሞኒ እሌ አሌን ዮ መንቼ ምኔሰ ዮርቼ ኣኦተ
ድሩንከ።
18 ህትን አቡረ ቤቾን ዮ መንቼ ኦድኑሰ ኣኦተ
ምንሰ ፈንቀሉንከ።
19 ህከ ወክት ቀንሰተሀኑኤተለከ ላፈ ሜንቲሃ
ኣዬ።
20 ሁንቴነንተ ወክቱ ከርሜን ህከረንገ አበ በር
እሀናበእገ ዱአ እዕዬ።
21 ህከ ወክት ኣዱንያ አሉ ከለቀሞች ጀመር
እኮቢኢሁለከ ብርተ ዋሸ ሆሮን እሀናበእ አቡ
ኦሪሸት እሜታአ።
22 ሁኩ ኦሪሸ ወክቱ ገቦጥዮበእቃን መቱ
መንቼሁ ጡሞተ አታለናበአ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መጠረንቶ መንተኔሃ ሁኩ ወክቱ ገበንቼ እሀና።
23 ህከ ወክት እዪሁ «መሲሁ ከበ ዮኤ!»
ህከረንገ «ካጳ ዮኤ!» ዬህዕኔጎሬ አመዕንቶናቼ።
24 መሰንትሰ ክዝብ መሲህት ይታእሩለከ
ነብያኑት ኬኢሃ አታልቶ እቃን መጠረንቶ መነሃ
ፈቁዕናን ሉሲሶተ አበ መላተለከ እጀብሲሰና
ጠወሃ ለሊሳቤቺሃት።
25 ሁኩዕኑን አን ጉዕመርቼንከ ሄጭ
ኩሎንክዕኔ።
26 ህካን እኮቤቺሃ «ሁኩዕኑን! ኡድማን
ዮኤ» ዬመህዕኔጎሬ ፉልቶናቼ፤ ህትን «ሁኩዕኑን!
ማጠሞ ቤቾን ዮኤ» ዬመህዕኔጎሬ አመዕንቶናቼ።

27 መሰንትሰ ጉገኛት ጉጋ ወክት ሸርቂች ኬሸ
ገርበ ኢለ ለለናህንገን መንች ቤት አሜቱሁ ህትን
እሀና።
28 ሬሹ ኡቦቤቼ ዞብሩ ጭምየና ዬእ።

መንች ቤቱ ለንኪሃ አሜቱሰ
(ማር. 13፥24-27፤ ሉቃ. 21፥25-28)

29 ኢሰ «ህኪን ኦርሻች ኤተሮን ወክትንከሰ አሩ
ቱንሰና፤ እገንቼንኩ ለሊሰናበእ፤ ቤዜት ሰሜች
ኤባእ፤ ሰማንዮርቼ ጉዕሙንኩ ሌንቂቀና።
30 ህከ ወክት መንች ቤት መላት ሰማን
ለልታአ፤ ኣዱንያ አሌን ዮ መኑ ጉዕሙንኩ አበ
ኦአና፤ መንች ቤቱንኩ ዎልቃንለከ ሎረ ኬዕሞኚን
ሰሜ ጎማን እሜተን ለኣእ።
31 ጡሩምበ ሎረ ላጋን ቡሳ መላይከተ ሶህና፤
እሰን ሾሎንከ ሰሜ ዳንጊች እሲሃ መጠረንቶእረ
ጭምአታአ» ዬእ።

ኦድ ሀቁኞ ምሳሌተኔሃ
(ማር. 13፥28-31፤ ሉቃ. 21፥29-33)

32 ኢሰ «ኦድ ሀቁኞ ምሳሌች ተማሬ፤ ሀሙሴ
ለተንለከ ሀበሩሴ ገምበለዕያን ለኤንተ ወክት ህጎ
* ሆንጠሁሰ ደጌነንተ።
33 ህትን እዕኑ ኩ ጠዉ ጉዕሙንኩ እህን
ለኤነተ ወክት ጠወእንቶ ላገኤ ዊንታ ወክቱ ኢሌገ
ደጌ።
34 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኩን ጉዕሙንኩ ዊሞተ
ኢለ ከን ዘማን መኑ ህገናበእ።
35 ሰሞሁለከ ኡለት ህጋእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ላገኤ
ሆሮ ህጋበእ» ዬእ።

መንች ቤቱ አሜቱሰ አዪሁ ደገናበእ
(ማር. 13፥32-37፤ ሉቃ. 17፥26-30፤ 34-36።)

36 ኢሰን «ህከ በርለከ ህከ ሳኣት እነ መገን
ቤሉ ሰሜ መላይከት እኮእቃን ቤቱሃ እቃን እዪሁ
ደጎተ አታለናበእ።
37 ኑህ ዘማን እኮገን መንች ቤቲ አሜቱሁ ህትን
እሀና።
38 ህከ ዘማን ቤሰና ዊች ሄጭ ኑህ መርከባን
ኣገና በር ኢለ መኑ እተናቲ፥ አገናቲ፥ ኣእናትለከ
መዕሲሰናት እቅ።
39 ቤሰና ውሁ አሜች ጉዕመንከሰ ሀጣው
መሶተ ኢለ ደጎበእህንገን መንች ቤቲ አሜቱሁ
ህትን እሀና።

24:9 ማቶ. 10፥22። **24:13** ማቶ. 10፥22። **24:15** ዳን. 9፥27፤ 11፥31፤ 12፥11። **24:17** ሉቃ. 17፥31። **24:24** ዳን. 12፥1፤ መና. 7፥14። **24:26** ሉቃ. 17፥23-24። **24:28** ሉቃ. 17፥37። **24:29** ኢሳ. 13፥10፤ 34፥4፤ ሕዝ. 32፥7፤ እዩ. 2፥10-31፤ 3፥15፤ መና. 6፥12-13፤ ዳን. 7፥13፤ ዘካ. 12፥10-14፤ መና. 1፥7። * **24:32** ሀጎ፦ ኩን ለሊሰናሁ እስ ባዶን ሀቁ ቀንሰናሁለከ ሀበሩ ለተናሁ ሀጎ ሆንጠካኒት። **24:37** ክል. 6፥5-8። **24:39** ክል. 7፥6-24።

40 ለሙ መኑ አቡርታቤቺኾ መቱሰ መሴናን
መቱሰ ፈቀኖ።
41 ለሙ ሜንቱ ሪትማን ሪታ ቤቺኾ መትሴ
መሴናን መትሴ ፈቃእ።
42 ህካን እኮቤቺሃ ቀርቹክዕኔ እሜተኖ በር
ደጌነንተበእቤቺሃ ጠረኚቴን አገዕርዬ።
43 ጠዉ እኮጎሬ ካን ደጌ፤ መቶ ምኒ እኑ ሞጋንቹ
ህንከዕሬን ህከ ወክት እሜተኖጎሬ ደጎእቃን ምንሰ
እሞኖተ ሰዕምየኖበእ እቅ።
44 ህካን እኮቤቺሃ መንኾ ቤቱ ሰውይቴንበ
ወክቴን እሜተኖቤቺሃ አዕኑ ተቃጠቤን አገሬ»
ዬእ።

አመዕነሞሃለከ አመዕነሞበእ ካዲንኾ ምሳልተ
(ሉቃ. 12፥41-48)

45 ኢሰ «ምንሰ አበሮሲሃ እቸተ ወክቲን ኣሶተ
ቀርቹሰ አበሮሰሰ ኢሌን ዳኛ እእዮሰ አመዕነሞለከ
ኤንኬዕናሙ ካዲንቹ እዬት?
46 ቀርቹሰ እሜኾ ወክት እሰ ዬገን አእን ደገመኖ
ካዲንቹ ማሰአሞእሃን።
47 አን ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ህከ ካዲንቹ ቀርቹሰ
ዮሰ ዱንያ አሌን ጉዕማንን ሹመ እእኖሰ።
48 እኮጎሬ ሂሉ ካዲንቹ ‹ቀርቹኤ ቴሱ
አሜተኖበእ› ይ ሰውዬጎሬ
49 ሆጎሰ ጀለተ ኦለን ሰካራሚን ሜጡበ
እቱለከ እጉ ጀመሮጎሬ
50 ህከን ካዲንኾ ቀርቹ አገሮበእ በሬንለከ
ሳኣቴን እሜኾ
51 ህከ ካዲንቹ ቀጠእኖሰ፤ ህትን መኑ ለኦሰተ
ይት አታ መኒን ሜጡበ እዐያንሰ ህከኔ ኦኤለከ
የቡሩ ገዕሙ እህኖሰ» ዬእ።

25

ቶኖ ሜኣኖ ምሳልተ
1 ኢሰን ሰሜ ዋምነቱ ኩረዘ እፍ እዜቹ ቶጎተ
ቍልቶ ቶን ሜኣኑተ እጉዲእ።
2 እሳችን ኦንቱሰ ገዋኑተ፥ ኦንቱሰ ኤንኬዕናመተ
እቅ።
3 ገዋኑሰ ኩረዘ እፎ እቅ፤ እኮጎሬ ጋዘ እፎበእ።
4 ኤንኬዕናመት ኩረዘለከ ዋሌ ኦዳን ጋዘ እፎ
እቅ።
5 እዜቹ እሜቱዕነ ዱንኬ ወክት ጉዕመንከሰ
ግሰኛት ቄልታንሰ ኦሰኦኤ።
6 እኮጎሬ ሀዋሮ በላን «ሁኩዕኑን! እዜቹ
አሜኾኤ፤ ቍልቴን ቶጌ!» ዬኖ ጨንጨነት እኮኤ።
7 ህከ ወክት ጉዕሙንኩ ሜኣኑት ኬእ ኩረዘሰ
ቅጥአቶኤ።
8 ገዋኑት ኤንኬዕናመተ ኩረዙኔ ጠኦታት፤
ህካን እኮቤቺሃ ጋዝችክዕኔ ኣሰዬኔ ይት
ኤጭቶኤ።
9 ኤንኬዕናመት ፈንቀሸት ክዕኔኤሃለከ ኔሳሃ
እህኖ ጋዙ ዮኔበእ፤ ሱቀ መርቴን ክዕኔ እህኖህዕኔ
ጋዘ ህዕርዬ ይት ፈንቀሸቶኤ።
10 ሁኩ ገዋኑንት ጋዘ ህዕርቶተ መርቶ ጌሳን
እዜቹ እሜኾ፤ ተቃጠብ አገርቶ ሜኣኑት እዜቺን
ሜጡበ ቦለች ድግሰቤቹ ኣጋን ኤሩት ጡፈንቶኤ።
11 «ሁኩ ገዋኑት ኤሩት ጡፌማች ኤተሮን
አሜት ‹ቀርኾ! ቀርኾ! ህዕይ ኤሩተ ፈንኔ› ይቶኤ።
12 እኮጎሬ እሰ ፈንቀሸ ‹ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ አን
ደጋንክዕኔበእ› ዬሰ።
13 ህካን እኮቤቺሃ በርሰለከ ሰኣትሰ
ደጌነንተበእቤቺሃ ጠረኚቴን አገዕርዬ» ዬእ።

ኤገተ ኣሴመ ሰሶ ካዲመ ምሳልተ
(ሉቃ. 19፥11-27)

14 ኢሰ «ሰሜ ዋምነቱ ዋሌ ባዱ ሃሞተ
ካዲመሰ ገእ ዮሰ ዱንያተ ኣሴ መንቹ እጉደኖ።
15 መት-መትህሰ ዋልቀሰ ጌሰ ቤህን መቲህሰ
ኦንቱ መክሊተ * ሁኩ መክሊቱ መኬኢሁ ጠገር
ብርቺት። መቲህሰ ለሙ መክሊተ ህትን ዋልህሰ
መቱ መክሊተ ኣሰ ዋሌ ባዱ ኦሮዕዮ።
16 ኦንቱ መክሊተ ኣኤኢሁ ወክትንከሰ ኦሮዕይ
ነገጅ ዋሌ ኦንቱ መክሊተ ተረፍሾ።
17 ህትን ለሙ መክሊተ ኣኤኢሁ ነገጅ ዋሌ
ለሙ መክሊተ ተረፍሾ።
18 እኮጎሬ መቱ መክሊተ ኣኤኢሁ ኦሮዕይ ኤለተ
እም ቀርችሰ መክሊተ ሞጎ።
19 «ልግብያ ወክቲች ኤተሮን ህከን ካዲመ
ቀርቹ ኦሮዕዮ ቤቺች እሜች ካዲማንከሰን
መክለተ እሰቡ ጀመሮ።
20 ኦንቱ መክሊተ ቶጎ ካዲንቹ ዋሌ ኦንቱ
መክሊተ እፍ ቀርችቤቹ እሜች ‹ቀርኾ! ኦንቱ
መክሊተ ኣቶንቴኤ እቅ፤ ሁኩዕኑን ዋሌ ኦንቱ
መክሊተ ተረፍሾም› ዬእ።
21 ቀርቹንኩ ፈንቀሸ ‹ጡመ አቶንት፤ ኩ
ጡሙለከ አመዕነንቶንት ካዲንቹ! ከን ቀዋርችን
አመዕነንቶንትቤቺሃ ሎረርችን ሹመ አኣንኬ፤
አም! ቀርችክ ሙንዲኖቤቹ ኣግ!› ዬሰ።
22 ህትን ለሙ መክሊተ ቶጎ ካዲንቹ እሜች
‹ቀርኾ! ለሙ መክሊተ ኣቶንቴኤ፤ ሁኩዕኑን አን
ዋሌ ለሙ መክሊተ ተረፍሾም› ዬእ።
23 ቀርቹንኩ ‹ጡመ አቶንት፤ እት ኩ
ጡሙለከ አመዕነንቶንት ካዲንቹ! ከን ቀዋርችን
አመዕነንቶንትቤቺሃ ሎረርችን ሹመ አኣንኬ፤
አም! ቀርችክ ሙንዲኖቤቹ ኣግ› ዬሰ።
24 መቱ መክሊተ ቶጎ ካዲንቹ እሜች ‹ቀርኾ!
እት ዉጥበቤቺች ምዳንቲሃለከ ፍንጭትበቤቺች
ጭምአታንቲ አሙዝበ መንቹ እሁክ ደጎም።
25 ህካን እኮቤቺሃ ዋጅ መክሊተክ ኤለ ኣዜን
ሞጎም፤ ሁኩዕኑን መክሊቱክ› ዬሰ።
26 ቀርቹንኩ ‹እት ኩ ሂሉ ደግለልትቡ
ካዲንቹ! አን ዉጨምበእቤቺች ምደምገለከ
ፍንጭበቤቺች ጭምአኣምገ ደገንጎድ?
27 ህካን እኮች አን እሜች መክሊተእ
ትርፊንከሰን ኣኦተ ተረፍሰኖ መኒሃ ኣሱ ሀሰሰኖኤ
እቅ።
28 ህካን እኮቤቺሃ መቱ መክሊተ ኣእቴን ቶኑ
መክሊቱ ዮሰ መንቺሃ ኣሰዬ።

24:44 ሉቃ. 12፥39-40። **25:1** ሉቃ. 12፥35። **25:12** ሉቃ. 13፥25። **25:14** ሉቃ. 19፥11-27። * **25:15** መክሊተ፦- መቱ መክሊቱ መቶ በሬ ሆጉተ አእኖ መንቺሃ ቶነ ኦንቶ ዘማኒያ ደሞዘ **25:29** ማቶ. 13፥12፤ ማር. 4፥25፤ ሉቃ. 8፥18። **25:30** ማቶ. 8፥12፤ 22፥13፤ ሉቃ. 13፥28።

29 መሰንትሰ ዮሰ መንቺሃ ኣሰመኖሲሁ፥
በተአኖሲሁ፤ እኮጎሬ ዮሰበእህኒች ሁኩ ዮሲንኩ
ኣእመኖሰ።
30 ህከ ደግለልቡ ካዲንቹ አብሌ ዮ ቱንሰቹን
ፉሸቴን ኡጅዬ፤ ህከኔን ኦኡለከ የቡሩ ገዕሙ
እሀኖሰ› ዬሰ» ዬእ።

ዘማን ጎፎን እሀኖ ፍርድተኔሃ

31 ኢሰ «መንች ቤቱ ጉዕመንከ መላይካንተሰ
እጀበም እሜቾ ወክት ኬዕሞኣሰ ጄነት ቦርጭማን
አፉዕለኖ።
32 መኑ ጉዕሙንኩ ብሬሰ ጭምየኖ፤ እሰን
ዜማንቹ ሆለተ ፌዕላኢች እደ እእኖህንገ መቱ-
መቲች እደ እእኖ።
33 ህትን ሆለተ መኬሰ አዲን ፌዕላኡ ጉረሰ
አዲን ኡርሰኖ።
34 ህከ ወክት ዋሙ መኬሰ አዲን ዮህኡኡተ
‹አዕኑ አኑኤ ማሰእዮህዕኑ አሜ! ኣዱንያት
ከለቀንቶች ኬሽ ቅጠሞህኔ ዋምነቱ ረገዕዬ።
35 መሰንትሰ ጎጉ አፋዕኔ እትሴንታኤ፤ ሰገባዕኔ
አግሴንታኤ፤ ኮህቹ እክ አሜቻን ቶጌንታኤ።
36 ኦድኑተ ሆጋን ኦድሴንታኤ፤ ጥዣዕኔ
ጠዕሞቴንታኤ፤ ኡሱረማን ለኤንታኤ› የኖሰ።
37 ህከ ወክት ጠሊላኑት ‹ቀርቾ! ጎጉ አፋንኬ
ለዕን ህከረ እትንሶንኬ ህከረንገ ሰገብት አፋንኬ
ለዕን ህከረ አግንሶንኬ?
38 ህትን ኮህቹ እክ አሜታን ህከረ ቶንጎንኬ?
ኦድኑተ ሆጋን ለዕን ህከረ ኦዲንሶንኬ?
39 ህትን ህከረ ጥዣን ህከረንገ ኡሱረንታን
ለዕኖንኬ?› ይት ፈንቀሸታሰ።
40 ዋሙንኩ ‹ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ከን
እመኤኦች መቶ ቀይህሰ አቴንታሁ ጉዕሙንኩ
ኤሳሃ አቴንተህንጋት› ይ ፈንቀሸኖሰ።
41 ህትን ጉረ እዲን ሄኦህኡተ ‹አዕኑ
ቦሮረንቴንታእሩ! ኢች ቂዕርዬ! እልቢሰህለከ
አዎንታሰ መላይከተ ቅጥይቶ ዘላለሚሃ ጠእትቡ
ጊራ ኣዝ ኦሮዕዬ።
42 መሰንትሰ ጎጉ አፋዕኔ እትሴንታኤበእ፤
ሰገባን አግሴንታኤበእ።
43 ኮህቹ እካን ቶጌንታኤበእ፤ ኦድኑተ ሆጋን
ኦዲሴንታኤበእ፤ ጥዣን ህከረንገ ኡሱረማን
ጠዕሞቴንታኤበእ› የኖሰ።
44 እሰን ፈንቀሸት ‹ቀርቾ! ጎጉ አፋንኬ
ለዕን ህከረንገ ሰገባን ህከረንገ ኮህቹ እካን
ህከረንገ ኦድኑተ ሆጋን ህከረንገ ጥዣን ህከረንገ
ኡሱረንታን ህከረ ለዕን ህዕልኦዕነ አጉርኖንኬ?›
ይታሰ።
45 ዋሙንኩ ‹ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ከን
ቀቀዋኖች መቲህሰ አቴንባች ኤሳሃ አቴንበኤህንጋት›
የኖሰ።
46 ህካን እኮቤቺሃ ጩበኖኑት ዘላለሚሃ
ቀጠእነታቤቹ መርታእ፤ እኮጎሬ ፈያኑት ዘላለሚሃ
ሄእኖ ሄእቤቹ መርታእ» ዬእ።

26

ኢሰ ሸቶተ አማዕለንቶገ

(ማር. 14፥1-2፤ ሉቃ. 22፥1-2፤ ያህ. 11፥45-53)

1 ኢሰ ካን ጉዕመንከ ተማርሰ ሹሎች ኤተሮን
አሳባተሰ
2 «ለሞ በሬች ኤተሮን ሻሸግ ከበጀት ከበጄኖሃ
ደጌነንተ፤ ህትን መንች ቤቱ ሰቀሊሃ ህግሴን
ኣሴኖ» ዬእ።
3 ህከ ወክት ቂሰ ኢዎንሳኑትለከ ባድ ባልቀት
«ቀያፈ» ዬኖ ሎረ ቂሰች ግቤን ጭምይቶኡ።
4 እሰ ኢሰ ተንኮን አፍ ሸቶተ አማዕለንቶኡ።
5 ጠዉ እኮጎሬ እሰ «መን በላን ብተት ኬኣቤቺሃ
ከበጀት በሬን እሁንከ» ይቶኡ።

መትት መንቹት ኢሳን ሸቱተ ቡርቶገ

(ማር. 14፥3-9፤ ያህ. 12፥1-8)

6 ጎግ እሌን ፉልታ ጥዘነት ዮሰ ሰሞኔ ምኔን
«ቢታነ» ዬኖቤቾን ኢሰ ዮህኔን
7 መት መንቹት ዋጉሴ እበ ጤእተ እኮ ሸቱት
ዊንቶእ «አልባሰጥሮስ»* ዬኖ ብልቃጠ አፍ
ኢሰቤቹ አሜቶኡ፤ እሰን ማዳን አፉዕሌቤችን
ቡዕለሰ ሸቱተ ዱንቶኡ።
8 እኮጎሬ አሳበሰ ለእ ኡሙዕርት «ኩ ሸቱት ሚሃ
ተሰ በኣኢ?
9 ከ ሸቱተ እበ ብረ ህሬን ቡጥቻኖተ ኣሴመ
እቃን ጡመ እቅ» ይቶኡ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሰ ይታኢሃ ደግ
«ት መንቹት ኤሳሃ ጡመርቹ አቶኤ፤ ሚሃ
ኦርሴነንተሴት?
11 መሰንትሰ ቡጥቻኑት ጉዕመ ወክት ክዕኔን
ሄኣእረ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን ጉዕመ ወክት ክዕኔን
ሜጡበ ሄኣምበእ።
12 እሴ ከ ሸቱተ አሌኤ ዱንቶኢሁ ሞጎኖኤተ
ቅጥ አቶታት።
13 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኩ ተሸት ላገት ኣዱንያ
አሌን ዱዱብሰመኖቤቾን ጉዕማንን ት መንቹት
አቶ ጠዉ እሴተ ሰውዬኖሴገ አእኖ» ዬእ።

ኢሰ ይሁድ ህግሸ ኣሶተ አማዕለሞገ

(ማር. 14፥10-11፤ ሉቃ. 22፥3-6)

14 ቶነ ለሞንከ አሳባች መቱሰ አሰቆሮቶ ይሁድ
ቂሰ እዎንሳኖቤቹ መር
15 «እን ኢሰ ህግሸ ኣሴንክዕኔጎሬ መ ኣቴነዕኔ?»
ዬእ፤ እሰን ሰጁ ጠገር ብረ ኣቶሰ።
16 እሰን ህከን ወክቲች ጀመር ኢሰ ህግሸ ኣሶተ
መከኖ ወክት ሀሰኖት እቅ።

ኢሰ ሻሸግ ሁርባት አሳባንተሰን እቱሰ

(ማር. 14፥12-21፤ ሉቃ. 22፥7-14፤ 21፥23፤ ያህ. 13፥21-30)

17 ጦሮሹ እቴነን ከበጄኖ ከበጀት ዋኔ
በር አሳበት ኢሰበ ሆንጠክ «ሻሸግ ሁርባት
ህከንቤቾን ቅጥአናሄተ ሀሶንት?» ይት
ጠዕሞቶሰ።
18 ኢሰን «ከተመ መርቴን ‹አሰተማርቹ ወክቱእ
ኢሌቤቺሃ አሳባንተኤነ ሻሸግ ከበጀት ሁርባት

25:31 ማቶ. 16፥27፤ 19፥28። **25:46** ዳን. 12፥2። **26:2** ቁል. 12፥1-27። * **26:7** አልባሰጥሮስ፦ ኬዕሞኣ ኦዳተ መክሴኖ ዋጂወ ማዕድንየ ክኑ። **26:7** ሉቃ. 7፥37-38። **26:11** ዘዳ. 15፥11። **26:15** ዘካ. 11፥12።

እታሚሁ ኪ ምኔንት የኖት› ይቴን ኩሌሰ» ይ መቶ መንችቤቹ ሶኮ።
19 አሳበሰን ኢሰ አዘዞገን ሻሸግ ሁርባት ቅጥአቶኤ።
20 ኡለት ሀዋርቶ ወክት ኢሰ አሳባንተሰን ማዳን አቍዕሌእ።
21 እተንን «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ክዕኔች መቱ ኤሳሃ ህግሸ ኣሰኖ» ዬእ።
22 አሳበንት ህከን ጠወን አበ ሻዝ «ቀርቾ! ኤሳህትንዶ?» ይተን መት-መቱሰ ጠዕሞቶኤ።
23 ኢሰን ፈንቀሸ «ቴሱ ኢን ሜጡበ አንገሰ ብጥራን ወረኖሁ ኤሳሃ ህግሸ ኣሰናኤ።
24 መንች ቤቱ እሰተኔሃ ከተበሞገን ሬሀኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ መንች ቤቱ ህግሸ ኣሰኖ መንቺሃ ቆሀኖሰ! ሁኩ መንቹ እለሞበእቃን ቆሀኖሰ እቅ» ዬእ።
25 ህግሸ ኣሰኖ ይሁድን ፈንቀሸ «አሰተማርቾ! ኤሳህትንዶ?» ዬእ፤ ኢሰን ፈንቀሸ «እት ይቶንትጋንት» ዬሰ።

ቀርች ሁርባት ሴረ
(ማር. 14፥22-26፤ ሉቃ. 22፥15-20፤ 1 ቆሮ. 11፥23-25)

26 እሰ እተንን ኢሰ ዳቡተ ኬሸ ማሰዕይ ቢጭ አሳባተሰ «ኩን ማላኤ፤ ኣእቴን እቹ» ይ ኣሴሰ።
27 ጠበቴሃ ኬሸ መገኑ ገለትጭ ዱኢ አዕዮች ኤተሮን «ጉዕሙንኩክዕኔ ህከን ጠበቴች ኣጌ።
28 ልግብያ መን ጩቡ ፈቆተ ሃዕሮ ጉዲሃ ዱንተእኖሃ ቄጉሃኤ።
29 ሃዕሮ ወይነ እንኤ ዋምነቴን ክዕኔን ሜጡበ አጋም በሩ ኢለ ከን ወይን ላልቺን ዋሬማሃ ሆሮን አጋምበእ» ዬሰ።
30 ህከኒች ኤተሮን መዝሙረ ዘመርት ቆተ አል ቍልቶኤ።

ኢሰ ጴጥሮሰ ለገእኖሰገ ሄጭ ኩሌሰ
(ማር. 14፥27-31፤ ሉቃ. 22፥31-34፤ ያህ. 13፥36-38)

31 ህከ ወክት ኢሰ «ከበሬ ሀንከዕርተ ጉዕሙንኩክዕኔ ኤሳሃ ለገኤነንተኤ፤ መሰንትሰ ‹ዜማንቹ ዎቀራም፤ ዜሜ ሆለንት ብን ይታእ› የመሞ ከተበሞኤ።
32 ጠዉ እኮጎሬ ሬሆች ኬዕዮሚች ኤተሮን ክዕኔተ ሄጭ ገሊለተ ኦሮኣሞ» ዬእ።
33 ጴጥሮሰ ፈንቀሸ «ዎሉ ጉዕሙንኩ ለገዕዮሄ ጎሬ እን ሆሮን ለገኣንኬበእ» ዬእ።
34 ኢሰን «ህንቅንከ ያንኬ፤ ከበሬ ሀንከዕርተ ሀንጠቦ ዎዱዕነ ሄጭት ኤሳሃ ሰሶረ ለገኣንቴኤ» ይ ፈንቀሼእ።
35 እኮጎሬ ጴጥሮሰ ፈንቀሸ «ሆሮ ኪን ሜጡበ ሬሃምያ ጎሬ እን ሆሮን ኬሳሃ ለገኣንኬበእ» ዬእ፤ ፈቆ አሳበንት ህትን ይቶኤ።

ኢሰ «ጌተሰማኔ» ዬኖቤቾን ዱኢ አዕዮገ
(ማር. 14፥32-42፤ ሉቃ. 22፥39-46)

36 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሳባንከሰን ሜጡበ «ጌተሰማኔ» ዬኖ እቡረ ቤቹ ኦሮዕዮ፤ እሳንከ «እን ካጳ ኦሮዕይ ዱኢ እኦተ ኢለ አዕኑ ከኔ አገሬ» ዬሰ።
37 እሰን ጴጥሮሴለከ ዘብዶሴ ኦሱተ ኣእ ኦሮዕይ አበ ሻዥ ጨነቀመኖት እቅ።
38 ህትን «ሩህቹኤ ቍልቶተ ኢለ አበ ሻዦም፤ አዕኑ ከኔ አገሬ፤ ኢን ሜጡበ ጠረኝዬ» ዬሰ።
39 እሳች መቱ ጌሰ ቄዕር ኦሮዕዮች ኤተሮን ኡለ ኤብ ዱአ እእን «ኢ እነ! እታለመኖሄ ጎሬ ከ ኦርሸ ጠበትተ ኢች ህግሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን ሀሾሞገ እሁዕነ እት ሀሶንትገ እሁን» ዬእ።
40 ህከኒች ኤተሮን ሰሶንከ አሳበቤቹ ፈንቀል እሜተኖ ወክት ግሶኢሃ ለዕይ ጴጥሮሴ «ኢን ሜጡበ መቶ ሳኣት ጌሰ አታሉ ሆጌንታእንዶ?
41 ፌተናን ኣጌነንተበእገ ጠረኝቴን ዱኢ አዕዬ፤ መገን እያኑ ቅጥ ይዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ማሉ ላፈሃን» ዬእ።
42 ህትን ኢሰ ለንክ ወክት ቀዉንከ ቄዕር ኦሮዕይ «ኢ እነ! ኩ ኦርሸ ጠበትተ እን አጉዕናን ህገኖበኢሃ እኮጎሬ አት ይቶንትገ እሁን» ይ ዱኢ አዕዮ።
43 ህትን እሰ ፈንቀል ኣሜተኖ ወክት እልሰ ግሰኛት ኬዕምታን ትርክሞ ይታኢት እቅ።
44 ህትን እሰንተ አጉር ኦሮዕይ ሰቅ ወክት ዎዕኔገን ይ ዱኢ አዕዮ።
45 ህከኒች ኤተሮን አሳበሰቤቹ እሜች «ቴሱ ግሴን ፎሎጭቴንታእትንዶ? ሁኩዕን! መንች ቤቱ ጩበኛኖ አንጋን ህግሴን ኣሴኖ ወክቱ ኢልዮኤ።
46 ኬዕዬ ኦሮዕኖ፤ ሁኩዕኑን ህግሸ ኣሰኖኤሁ ሆንጠኮኤ» ዬሰ።

ኢሰ አፌመገ
(ማር. 14፥43-50፤ ሉቃ. 22፥47-53፤ ያህ. 18፥3-12)

47 ኢሰ ጠወእንን ቶነ ለሞንከ አሳባች መቱ «ይሁደ» ዬኖሁ እሜቾ፤ እሲን ሜጡበ ቂሰ አዎንሳኖችለከ ባድ ባልቃች ሶሄመ ልግቡ መኑ ሲፈለከ በርተ እፍ እሜቶኤ።
48 ኢሰ ህግሸ ኣሰኖ ይሁድን እሲን ሜጡበ እሜተኖ መኒሃ «አዕኑ እን ሱንቃንሲሃ እሱ አፌ» ይ መላተ ኩሎሰ እቅ።
49 እሰን ህከ ወክት ኢሰበ ሆንጠክ «አሰተማርቾ! ወገሬቴ!» ይ ሱንቄሰ።
50 ኢሰን «ኢ ጀለ! እሜቶንት ሰውትክ ዊንሸ» ዬሰ፤ ህከኒች ኤተሮን መኑ ኢሰበ ሆንጠክ እፎሰ።
51 ህከ ወክት ኢሲን ሜጡበ ዮህኑኤች መቱሰ ሲፋ ፉሸ ቂሰ አዎንሳንች ካዲንች መጨተ ሙሮ።
52 ኢሰን «ብስክ ኮቦን ዎር፤ ብሰ ኬሳሩ ጉዕሙንኩ ብሲን በኣእ።
53 እን እነኤ ኡጭያን እሰ ቶነ ለሞ ጎጎት † መላይካተ ሶሆተ እታልባሃ እጉደኖሄንዶ?
54 ህካን እኮች ከ ጠወ ጉዕመንከ ቶጉ ሀሰሰኖ የኖ መጸፏን ከተቤመ ላገት ሀት እክ ዊንቶተ አታልታእ?» ዬእ።
55 ህከ ወክት ኢሰ ህከኔ ሄዕዮ ኡመቲሃ «ሸፍጠ አፌነንተሀንገ ብሰለከ በርተ አፌን አፎኖኤተ አሜቴንንዶ? ጉዕመ ወክት መገን ምኔን አቍዕል ተማርሰን አፌንታኤበእ እቅ።

26:23 መዝ. 41፥9። **26:28** ቁል. 24፥8፤ ኤር. 31፥31-34። **26:31** ዘካ. 13፥7። **26:32** ማቶ. 28፥16። † **26:53** ጎጎተ፦ ዩ ሮም መንግሰት ወክት መቱ ጎጎቱ ሌሆ ኩሜ ዎታደር ጌሰ እሀኖ። **26:55** ሉቃ. 19፥47፤ 21፥37።

56 ጠዉ እኮጎሪ ሁኩን ጉዕሙንኩ እኮሁ ነብያኖ መጸፏን የመሞ ጠዉ ዊሞታት» ዬእ፤ ህከ ወክት አሳበሰ ጉዕሙንኩ ጌኝአት ሁንቶኡ።

ኢሰ ፍርድ ዳኛኖበ መሴመሰገ

(ማር. 14፥53-65፤ ሉቃ. 22፥54-55፤ ያህ. 18፥13-14፤ 19፥24)

57 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አፎ መኑ ሕግ አሰተማረትለከ ባድ ባልቁ ጭምይታቤቹ ኣእት ሎረ ቂሰች ቀያፍበ መሰቶኡ።

58 ጠዉ እኮጎሪ ጴጥሮሰ ሎረ ቂሰች ግቤ ኣዝ ኢለ ቄዕራሻን እዎነኖት እቅ፤ ጠወሰ መጨረሸ ኢለ ለኦተ ግቤ ኣዜን ካዲማንን ሜጡበ አቍዕሌእ።

59 ቂሰ እዎንሳኑትለከ እይሁድ ኦገት ዳኛኑት ጉዕሙንኩ ኢሰ ሸሲሶተ ክዝብ ጠወ አሌሰ ሀሳኢት እቅ።

60 ሄንከሃ ክዝብ ምሰክሩ ሆንጠሁን ቤሉ ሪሁተ ፈረድሲሰኖ ጠወሃ ደጎሰበእ፤ ጠዉ እኮጎሪ መጨረሸ ለሙ ክዝብ ምሰክሩ ሆንጠክ

61 «ኩ መንቹ ‹እን ዱእ ምኒ ድጅ ሰሶ በሪን እጀራም› ይዮኡ» ይቶኡ።

62 ሎሩ ቂሰቹ ኬዕይ «ኩ መኑ አሌክ መሰከሮ ጠዊሃ ፈንቀሸታንትሁ መቱርቹሁ ዮሄበእንደ?» ዬሰ።

63 ጠዉ እኮጎሪ ኢሰ መቱርቹሃ ይዮበእ፤ ሎሩ ቂሰቹ ኢሰ «መሲህ‡ መገን ቤቱ እኮንትጎሪ ሄእኖ መገኖን መገኝዮንኬ ኩልኔ» ዬእ።

64 ኢሰን ሎረ ቂሰቹ «እት ይቶንትጋንት፤ እን ኩሎንክዕኔ መንች ቤቱ መገን መኬ እዲን አቍዕልሃን ለኤነንተ፤ ህትን ሰሜ ጎማን እሜተን ለኤነንተ» ዬእ።

65 ህከ ወክት ቂሰ እዎንሳንቹ ኦድኑሰ ፊል «መገኑ ቦሮሮኡ፤ ከኒች ኤተሮን ም ምሰክሩ ሀሰሰኖ? መገኑ ቦሮሩሰ እዕኑ ሞጮጭቴንታእ።

66 ቴሱ መ እጉደኖህዕኔት?» ዬእ፤ እሰን «ሬሁት ገበኣሰ» ይት ፈንቀሸቶኡ።

67 ህከ ወክት ኢሰ አሌን እንጀ ቱይቶኡ፤ ጡንጢንን ዎቀርቶኡ፤ ህትን መጨለ ዎቀርተን፥

68 «መሲህ! ህንዴ እይ ዎቀሮሄ ጎሬ ራገ ጠወእ» ይታሰ እቅ።

ጴጥሮሰ ኢሰ ለገዕዮገ

(ማር. 14፥66-72፤ ሉቃ. 22፥56-62፤ ያህ. 18፥15-18፥25-27።)

69 ጴጥሮሰ ሎረ ቂሰች ምኒች አብሌን ግቤ ኣዜን እቍዕሌሀኔን መት ገረድቹት እሰበ ሆንጠክ «እት ገሊለ ኢሰን ሜጡበ ሄኦንት» ይቶኡ።

70 ጠዉ እኮጎሪ እሰ «እት ይታንቲሁ እዬት ጎሬ ደጋመበእ» ይ ጉዕምሰ ብሬንን ለገዕዮ።

71 ጴጥሮሰ ቍሎተ ብትምቤቹ ሆንጠኮሀኔን ገረድቹት ለእ ህከኔ ሄዕዮ መኒሃ «ኩ መንቹ ናዝሬት ኢሰን ሜጡበ ሄዕዮሃን» ይቶኡ።

72 ጴጥሮሰ ለንኪሃ ጤሌዕለን «እት ይታንት መንቹ ደጋመበእ» ይ ለገዕዮ።

73 ቀዎ ወክቲች ኤተሮን ህከኔ ኡርቶ መኑ እሰበ ሆንጠክ «ጠወኣንትጉ ለሊሰኖት፤ ሀንቅንከ እት እሳች መቶሃሰ» ይቶኡ።

74 ጴጥሮሰን «እን ከ መንቹ ደጋመበእ» የን ገዉሰ ቦሮዕሩሃ ጤሌዕሉሃ ጀመሮ፤ ወክትንከሰ ሀንጠቦ ዎጅ።

75 ጴጥሮሰን ኢሰ «ሀንጠቦ ዎዱዕነ ሰሶረ ለገኣንቴኤ» ዬ ላገተ ሰውይ አብል ቍል ቡብ ኦዕዮ።

27

ኢሰ ጵላጦሴበ መሴመገ

(ማር. 15፥1፤ ሉቃ. 23፥1-2፤ ያህ. 18፥28-32)

1 ኡለት ሶዞ ወክት ቂሰ እዎንሳኑትለከ ኡመት ባልቁ ጉዕሙንኩ ኢሰ ሸቶተ እማዕለንቶኡ።

2 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ኡሱርት መሰት ሮም ባድ ገሻንች ጵላጦሴቤቹ ህግስ ኣቶኡ።

3 ህከ ወክት ኢሰ ህግሸ ኣሴ ይሁድ ኢሰ እሌን ሬሆ ፍርደ ፈረዴማሃ ለዕዮ ወክት እበ ሰጭ ሰጁ ጠገር ብረ ቂሰ እዎንሳኖተለከ ባድ ባልቃተ ፈንቀሸ ኤብ ኣሴእ።

4 «ፈየ መንቹ ሬሆተ ህግሸ ኣሴምቤቺሃ እን ቤሾም» ዬእ፤ ጠዉ እኮጎሪ «ኔሳሃ ም ኦርሾኔ፤ እት ገዉክ ሹል» ይቶኡ።

5 ይሁድን ሰጁ ብረንከ መገን ምኔን ብንእዕይ ቍል ለንገቅ ሬዮ።

6 እኮጎሪ ቂሰ እዎንሳኑት ብረሰ ኬሰ «ኩ ብሩ ቄግ ብረ እኮቤቺሃ ዱእ ምኒ ብራን ሜጡበ እኡ ሀሰሰኖበእ» ይቶኡ።

7 ህካን እማዕለንቶች ኤተሮን ኮህ እክ እሜች ሬዮ መነ ሞጎተ ቍግቺች ኡለተ ህዕርቶኡ።

8 ህካን እኮቤቺሃ ህተ ኡለተ ከበሬ ኢለ «ቄግ ኡለተ» ዬነን ገኤኖ።

9 ህከን ሃሌን «እሰራኤል ኦሱት ‹ሄንከ ቍሸኖ› ይት ገመቶ ዋገ ሰጁ ጠገር ብረ ኣእቶኡ፤

10 ቀርቹ እዘጉኤገን ቍግቺች ኡለተ ህዕሬመ» የመሞ ነብዬች ኤርምያሴን ጠወአሞ ራጉ ዊሞ።

ጵላጦሰ ኢሰ ጠዕሜገ

(ማር. 15፥2-5፤ ሉቃ. 23፥3-5፤ ያህ. 18፥33-38)

11 ህከ ወክት ኢሰ ገሻንች ቤቹ ኤቤመ፤ ገሻንቹንኩ «እት እይሁድየ ዎመንደ?» ይ ጠዕሜእ፤ ኢሰን «እት ይቶንትጋት» ይ ፈንቀሼእ።

12 ጠዉ እኮጎሪ ቂሰ እዎንሳኑትለከ ባድ ባልቁ ኦደሰ ወክት መቱ ጠወሃ ፈንቀሸዮበእ።

13 ህከኒች ኤተሮን ጵላጦሰ «ኩ መኑ ኬንከ ኦዳሄ ጠወ ሞጮጭታንትበእንደ?» ዬሰ።

14 እኮጎሪ ኢሰ ገሻንቹ አበ አጀብሲጮተ ኢለ መቱ መሰለሃ ፈንቀሸዮበእ።

ኢሰ አሌን ሬሆ ፍርደ ፈረዴመገ

(ማር. 15፥6-15፤ ሉቃ. 23፥13-25፤ ያህ. 18፥39-40፤ 19፥1-16)

15 ሻሸግ ከበጀት ወክት መኑ መጠሮ መቱ መንቹ ኡሱሮች ሂር ገፈረኖ ሮሸት ገሻንቾ ጵላጦሴሃ ሄኦሰ እቅ።

26:61 ያህ. 2፥19። ‡ **26:63** መሲህ፦ ዩ ግሪክ እፎን ቡረሞሃ ዩ እህን አይሁድ መኑ አሜተኖ ይተን አገርታሰሃን። **26:64** ዳን. 7፥13። **26:66** ሌዋ 24፥16። **27:8** ሶቀ. 1፥18-19። **27:10** ዘካ. 11፥12-13፤ ኤር. 32፥6-15። * **27:16** ልግቡ ክታበት ባርባኔ የኖሃ፦ ኢሰ ባርባሴት ይታእ።

16 ህከ ወክት «ባርባኔ»* ዬኖ ለልዮኢሁ ኡሱር
ምኔን ሄዕዮ እቅ።
17 መኑ ጭምዬ ወክት ጵላጦሰ «እዬ
ሂሮህዕኔተ ሀሴነን? ባርባኔይትንደ መሲህ
የመሞሃ ኢሰ?» ይ ጠዕሜሰ።
18 ጵላጦሰ ህካን ዮተ እታሎሁ ኢሰ ጢቄን
ህግሰ ኣቶገ ደገናቤቺሃት እቅ።
19 ጵላጦሰ ፍርድ ቦርጭማን እቍዕሌህኔን
ጫሰ «ከን ነጠ መንች አሌን መቱርቹሃ አቶት፤ እን
እሰ መሳን ህንከዕርተ ሀቄንተኤ አበ ጨነቀመን
ገሎምንተገ» ይት ሶኮኡ።
20 ህከ ወክት ቂሰ እዎንሳኑትለከ ባድ ባልቀት
መኑ ጵላጦሴ ባርባኔ ሂር ኢሰ ሾን ይተን ኡጭታገ
እቶኡ።
21 ገሻንቹንኩ «ከን ለሞንከ መንቺች ህካንሰ
ሂሮህዕኔተ ሀሴነን?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን «ባርባኔ
ሂርኔ» ይት ፈንቀሸቶኡ።
22 ጵላጦሰን «መሲህ የመሞ ኢሰ መ እኡ?»
ዬሰ፤ ጉዕሙንኩሰ «ሰቀሎን» ይቶኡ።
23 ገሻንቹንኩ «ሚሃት? እሰ እዕዮ ሂሉ ጠዉ
መርቹሃን?» ዬእ፤ እሰን «ሰቀለሙን» ይት በትሰ
ጨንጭቶኡ።
24 ጵላጦሰን ኩ ጠዉ ብተተ ኬሰ ቤሉ
መቱርቹሃ ደግለለኖበእገ ለዕዮ ወክት ጉዕማንከ
ኡመት ብሬን ዋሃ ኤብሲሸ አንገሰ ኣዕለን «እን ከን
መንች ቄጊች ነጠሃን፤ አዕኑን ሹዕልዬ» ዬእ።
25 ኡመቱ ጉዕሙንኩ «ቄጉሰ ኒለከ እለኔ አሌን
እሁን» ይቶኡ።
26 ህከ ወክት ጵላጦሰ ባርባኔ ሂር ገፈሮ፤
እኮጎሬ ኢሰ ኦልሲሾች ኤተሮን ሰቀሎኖተ ህግሸ
ኣሴእ።

ዎታደሩ ኢሰ አሌን ቀለዶገ
(ማር. 15፥16-20፤ ያህ. 19፥2-3)

27 ሮም ዎታደሩ ኢሰ ጵላጦሴ ግብተ መሰቶኡ፤
ህትን ዎታደረ ጉዕመንከ ኢሰ መዴን ጭምአቶኡ።
28 ኦድኑሰ ኣእት ብሸ ኦድኑተ ኦድሶኡ።
29 ኤት አክሊለ መክሰ ቡዕለሰ ዎርት መኬሰ
እንጋን ሾምቦቁተ አፍሲሶሰች ኤተሮን ብሬሰ
ሰገደን «አይሁድ ዎመ! ወገሬቱ ኬሳሃ እሁን!»
ይተን ቀለዳሲት እቅ።
30 አሌሰ እንጀ ቱይተን እንጋችሰ ሾምቦቁተ ኣእት
ቡዕለሰ ዎቀርታኢት እቅ።
31 ቀለዶሲች ኤተሮን ብሸ ኦድኑተ ፉሸት ገይሰ
ኦድኑተ ኦድሰ ሰቀልቶተ ኣእት መርቶኡ።

ኢሰ ሰቀሌመገ
(ማር. 15፥21-32፤ ሉቃ. 23፥26-43፤ ያህ. 19፥17-27)

32 ገሻንች ግቤች ፉልተን «ሰሞኔ» ዬኖ
ቀሬን ባድ መንቺን ደቀንት ኢሰ መሰቀለ ግዳን
እጅሲሶኡ።
33 እሰን «ጎልጎተ» ዬኖቤቹ ኢልቶኡ፤ «ጎልጎተ»
ዩ «ቡዕል ቁሌ ቤቹ» ዩሃን።
34 ህከኔን ደምብቹ ልቃለቀሞ ዎይን ጠጀ አጎተ
ኢሲሃ ኣቶኡ፤ እኮጎሬ እሰ ቀመሸ ለዕይ አጉ ግቦ።
35 ኢሰ ሰቀልቶች ኤተሮን ኦድኑሰ እጠ ኡጅት
ቤቀንቶኡ።
36 እሰን ህከኔ አቍዕልት አገርታሲት እቅ።
37 «ኩን እይሁድየ ዎመ ኢሳት» ዬኖ ከሰሶ ጠወ
ከተብ ቡዕልሰ አሌ አዲን አቍሸቶኡ።
38 ኢሲን ሜጡበ ለሙ ወንበድት መቱሰ መኬ
አዲን መቱሰ ጉረ አዲን ሰቀለንቶ እቅ።
39 መዲንከሰ ህጋ መኑ ህንቅ ቡዕለሰ
ሌንቀቅሰን
40 «አት ዱእ ምኒ ድጅት ሰቅ በር እጀርታንቲሁ
ህንዴ ገዉክ ጡምሰ፤ መገን ቤቱ እኮንትጎሬ ህንዴ
መሰቀሊች ድር» ይተን ቀለዳሲት እቅ።
41 ህትን ቂሰ እዎንሳኑት፥ ሕግ አሰተማረትለከ
ባድ ባልቀት ቀለደን
42 «ዎሉ መነ ፌሾ፤ ጠዉ እኮጎሬ ገዉሰ
ጡምሶተ አታሎበእ፤ እሰ እሰራኤል ዎመ እኮጎሬ
ህንዴ መሰቀሊች ድሩን፤ ነኡሁ አመዕንናም።
43 ‹እን መገንየ ቤቱ› ይ መገኖን እመዕንዮኡ፤
ህካን እኮቤቺሃ መገኑ እሱ እትዮሰጎሬ ህንዴ ቴሱ
ፌሱንሰ» ይቶኡ።
44 ህትን እሲን ሜጡበ ሰቀለንቶ ዎንበድት
ህትን ይተን ቦሮርታሲት እቅ።

ኢሰ ሬዮገ
(ማር. 15፥33-41፤ ሉቃ. 23፥44-49፤ ያህ. 19፥28-30)

45 ሌሆ ሰኣቲች ኬሽ ሆንሱ ሰኣት ኢለ ኡለት
ቱንሰቹ እኮኡ።
46 ሆንሶ ሰኣት ጌሳን ኢሰ ሎረ ላጋን «ኤሎሄ!
ኤሎሄ! ላማ ሰበቅታኒ?» ይ ያሮ፤ ህት ዩ «ኢ
መገኖ! ኢ መገኖ! ሚሃ እጉርቴኤ?» ዩሃን።
47 ህከኔ ኡርቶ መኒች መት-መቱ መኑ ህካን
ሞጨጭት «ኩ መንቹ እልያሴ ገእኖት» ይቶኡ።
48 ህከ ወክት እሳች መቱ ደጉጅ ሆለጨ ወይነ
ጥጢን ጩፍ ሾምቦቆን አዕይ ኢሰ አጎተ አፌሰበ
ሸቅ አዕዮ።
49 ዎሉሰ «አገር ህንዴ እልያሰ አሜች ፌሰኖሰ
ጎሬ ለዕናሞ» ይቶኡ።
50 ኢሰ ለንኪሃ ሎረ ላጋን ያር ነብሳሰ ህግሸ
ኣሴእ።
51 መገን ምኔን ሰቀሌመ መጋረጁ አሊች ኡለተ
ኢለ ለሙ እደ እክ ፊልተዕዮ፤ ኡለት ሌንቂቅቶኡ፤
ክኑንኩ ጦጭ ፊልተዕዮ።
52 ህትን ሎዱ ፈንተዕያን ዎዕነ ሬቶ ጠሊለ
መኒች ልግቡሰ ሬሆች ኬኦኡ።
53 እሰን ሎዲች ፉልት ኢሰ ሬሆች ኬዕዮች
ኤተሮን ዬሩሳሌም ከተመ ኣግ ልግብየ መኒሃ
ለልቶኡ።
54 ጥቤ ሀለቁለከ እሲን ሜጡበ ኢሰ አገርተን
ሄኦ መኑ ኡለት ሌንቂቁለከ እኮሰ ጠወ ጉዕመንከ
ለኦ ወክት አበ ዎጅት «ህንቅንከ ኩን መገንያ ቤቱ
እቅ» ይቶኡ።
55 ህከኔን ልግቡ ሜንቱ ቄዕራሻን ኡርት
ለኣኢት እቅ፤ እሰን ገሊላች ጀመርት ኢሰ ሀዕልተን
አዎንተን ሄኦእረ።

27:24 ዘዳ. 21፥6-9። **27:34** መዝ. 69፥21። **27:35** መዝ. 22፥18። **27:39** መዝ. 22፥7፤ 109፥25። **27:40** ማቶ. 26፥61፤ ያህ. 2፥19። **27:43** መዝ. 22፥8። **27:46** መዝ. 22፥1። **27:48** መዝ. 69፥21። **27:56** ሉቃ. 8፥2-3።

56 ህከን ሜንቲን ሜጡበ መግደል ከተም መርየመ፥ ያቁብለከ ዩሱፍ እመት መርየመለከ ዘብዶሴ ኦሶ እመት ሄኑ እቅ።

ኢሰ ሞገሙሰ
(ማር. 15፥42-47፤ ሉቃ. 23፥50-56፤ ያህ. 19፥38-42)

57 ኡለት ሀዋርቶ ወክት አርማትይ ከተም «ዩሱፈ» ዬኖ መቱ ቀባጣሙ መንቹ ህከ ቤቹ አሜቾ፤ እሰን ኢሰየ አሳቤቹ እቅ።
58 ሁኩ መንቹ ኢሰ ጀናዘተ ኣሶሰተ ጵላጦሴ ኡጩሃን ኣሶኖሰተ አዘዥ።
59 ዩሱፍ ኢሰ ጀናዘተ ኣእ ነጠ ጥጥ ጋቤን ከፈኝ
60 ገይሃሰ ክኒች መክሾ ሃዕሮ ሎድ ኣዜን ኢሰ ጀናዘተ አፉሸ ሎድሰ አፎን ሎረ ክኑ ኮሎንኮዕልሸ ጡፎች ኤተሮን ኦሮዕዮ።
61 ህከኔን መግደል ከተም መርየመለከ ዋልት መርየመ ሎድ ብሬን አፉዕልቶ እቅ።
62 ህከ ለንክ ፎሎጭ በር ቂሰ እዎንሳኑትለከ ፈርሳውት ሜጡበ ጵላጦሴቤቹ መርት
63 «ቀርኾ! ሁኩ ሉሲሰናሁ ሪሁዕናን ሄጭ ‹ሰሶ በሬች ኤተሮን ሪሆች ኬእም› ዬ ጠዉ ቃገሞኔ።
64 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ አሳበት መርት ሞግታበእገ ሪሆች ኬዕዮኡ ይት መኒሃ ኩልታበእገ ሎደሰ ሰቅ በር ኢለ አገርታገ አዘዝ፤ ህካን እህባች ወኔሰ ሉጨንሺች ኤተርሰ ሉጨንሹ ባሾሃ እሀኖ» ይቶኡ።
65 ጵላጦሰ «አገርታ ዋታደሩ ዮህዕኔ፤ መርቴን ደጌነንተ ሃሌን አገርሲሼ» ዬሰ።
66 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ሎድበ መርት ሎድ አፎን ዮ ክኖን ማተቢን አሸግ ዋታደሪን አገርሲሶኡ።

28

ኢሰ ሪሆች ኬዕዮገ
(ማር. 16፥1-10፤ ሉቃ. 24፥1-12፤ ያህ. 20፥1-10)

1 አበ በሩ * ህጎች ኤተሮን ሳምንትሰ ዋኔ በሬን ኡለት ሶዘን መግደል ከተም መርየመለከ ዋልት መርየመ ሎደ ለኡተ መርቶኡ።
2 ህከ ወክት አቡ ኡለ ሌንቄቁ እኮ፤ ቀርች መላይኬቹ ሰሜች እሜች ሎድ ኡሩተ ጡፌመ ክኑ ፈኝ ጎንብሸ አሌሰ አፉዕሌእ።
3 መላይኬችሰ ክልቀቱ ጉገኛገ ዮእሃ እቅ፤ ኦድኑሰ በረድገ ዋጁተ እቅ።
4 አገርታሩንኩ መላይኬቹ ዋጅት ሁጦኡ፤ ሬዮ መንገን እኮኡ።
5 ጠዉ እኮጎሬ መላይኬቹ ሜንቲ «አዕኑ ሰቀሌመ ኢሰ ሀሴነንተገ ደጋምቤቺሃ ዋጅቶኖቺ።
6 እሰ ወዕና ዬገን ሪሆች ኬዕዮኡ፤ ከንቤቾን ዮበእ፤ ጀናዘሰ እፉሼመ ቤቹ እሜ ለዕዬ።
7 ቲሱ ደዕልቴን መርቴን አሳባተሰ ‹ኢሰ ሪሆች ኬዕዮኡ፤ ክዕኔተ ሄጭ ገሊለተ ኦሮእኖ፤ ህከኔ እሱ ለኤነንተ› ይቴን ኩሌሰ፤ ሁኩዕኑን ኩሎንክዕኔ» ዬሰ።
8 ህክኒች ኤተሮን እሰ ዋጅተንለከ አበ ሙንዲኖን እሳባተሰ ኩልቶተ ሎድቢች ደዕልት ደጉድ መርቶኡ።
9 ኢሰ እሳን ደቀም «ወገሬቴ ክዕኔሃ እሁን!» ዬሰ፤ እሰን እሰበ ሆንጠክ ሎከሰ ኡብ ሰገዶኡ።
10 ህከ ወክት ኢሰ «ዋጅቶኖቺ! መርቴን እመኤ ኦሱት ገሊለተ ህጋገ ኩሌ፤ ኤሳሃ ህከኔ ለኣኤ» ዬሰ።
11 ሜንቴንኩ መርተን ሄኦገን ሁኩዕኑን! ዘበኛኖች መት-መቱ ዋታደሩ ከተመ መርት እኮ ጠወ ጉዕመንከ ቂሰ እዎንሳኖተ ኩልቶኡ።
12 ቂሰ እዎንሳኑት ባድ ባልቂን ጭምይት አማዕለንት ዋታደሪሃ ልግብ ብረ ኣት
13 «መኒሃ ‹ነኡ ግንሶምእኔን ሀንከዕሬን አዎናኑሰ አሜት ሞግት መሰቶኡ› ይቴን ኩሌ።
14 ከ ጠወ ባድ ገሻንቹ ሞጨጩ ጎሬ ክዕኔ አሌን ኦርሸት አሜታበእገ ነኡ ጠወሰ ብዝ አዕን ኩልናንሰ» ይቶኡ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ዋታደሩ ብረሰ ቶግ ይቶሰገን አቶኡ፤ ሁኩ ጠዉ ከበሬ ኢለ አይሁድ በላን ጠወአመኖት።

ኢሰ አሳባተሰ ለሉሰ
(ማር. 16፥14-18፤ ሉቃ. 24፥36-49፤ ያህ. 20፥19-23፤ ሶቀ. 1፥6-8፤ 1 ቆሮ. 15፥3-8)

16 ቶነ መቱንኩ አሳበት ኢሰ መርቶተ አዘዦገን ገሊለ ባድን ዮ ቆተቤቹ መርቶኡ።
17 እሰን ለኦሰ ወክት ሰገዶሰ፤ እኮጎሬ መት-መቱሰ ሸክቶኡ።
18 ኢሰን እሰበ ሆንጠክ «ዋልቀት ጉዕሙንኩ ሰማንለከ ኡላን ኤሳሃ ኣሰንቶኡ።
19 ቴሱ መንቤቹ ጉዕመንከ መርቴን እንኤ ሱዕሚኒ፥ ቤት ሱዕሚኒለከ ጠሊለ እያን ሱዕሚኒ ጠመቄነን እዎናኑኤ አዕዬ።
20 አዘዦንክዕኔሃ ጉዕመንከ አገርታገ ተማርሰዬ፤ እን ዘማን መጨረሸ ኢለ ጉዕመንከ ወክት ክዕኔን ሜጡበ እሃም» ዬሰ።

27:63 ማቶ. 16፥21፤ 17፥23፤ 20፥19፤ ማር. 8፥31፤ 9፥31፤ 10፥33-34፤ ሉቃ. 9፥22፤ 18፥31-33። * **28:1** ፎሎጭ በሩ፦ የኖሁ ከንቤቾን ፎሎጭ በር የመሞሁ ሆፍቹታት። **28:19** ሶቀ. 1፥8።

ማርቆስ ከተቦሃ ቀርችኔ መሲህ ኢሰ እንጂለ ኣጉሰ

ማርቆስ እንጂሉ «ኩነ መገነ ቤቲ መሲህ ኢሰ ተሸት ላገ ዋኔሃን» የን ጀመረኖ፤ ከን እንጂል ኣዜን ኢሰ ሆጎለከ ሹምነቱ ዮሰ መንቹ እክ ሆንጠኮኤ፤ ሹምነቱሰ ትምርቲንከሲ ሩሃንይ አሌን ዮሰ ዋልቃንለከ መን ጩብ ፈቁን ዮንከሰ ለልዮኤ። ኢሰ «መነ ጩብ ሮሰማች ነጠ ፉሾተ ነብሳኤ ህግሽ ኣሶተ አሜቾም መንችሃ ቤቱ» ይ ገዉንኩሰ ጠወዕዮኤ።

ማርቆስ ኢሰ ሄሱተ ሆንጠህሾሁ ጌጥዬለከ ዋልቀተ ዊሞ ዋቄን እህን ጠረኝሾንኩ ኢሰ ላጋንለከ ትምርቴንከሰ እሁዕነ አዕዮ እጀብሲሰኖ ጠዊንት እቅ። ጠመቃንቾ ያህይ ሄሱተ ኢሰ ጠመቀሙሰለከ ፈተነሙሰ ገበንቹ ኣጉ አዕዮች ኤተሮን ከተቦሁ ኢሰ ተማርሰለከ ፈይሰ ክድመተ ሂር ኩለኖ። ወክቲች ኤተሮን ኢሰ አባበት ኢሰ ዋዕኔች እበ ደገን መርቶ ቁድሬን ኢሰ ግባእሩ በትሰ ግበንሰ መርቶኤ። ጎፍሜ ፎሎጭ አሌን ኢሰ ጎፍሜ ሳምንት ኣዜን እኮ ጠውተኔሃ በትሸ ሰቀለሙሰለከ ኬኤሰ ኩልታእራን።

እንጂል ጎፍሞን ቀቦን ለልቶ ለሙ ክፍሉ መት-መቶ ከተበንቶ መጻፋን ጠለዕል ሄኣእራን።

መጻፉሰ እፎሃ

እንጂልሰ ዋኔሃ *(1፥1-13)*
ኢሰ ክድመሰ ገሊላን ጀመሩሰ *(1፥14—9፥50)*
ዬሩሳሌማን ካደሙሰ *(10፥1-52)*
ዬሩሳሌማንለከ እዝጋጌንከሰ ጎፍሜ ሳምንተ *(11፥1—15፥47)*
ቀርቹ ሬሆች ኬኤሰ *(16፥1-8)*
ሬሆች ኬዕዮ ቀርቹ ለሉሰለከ ሰማ ኦሮኤሰ *(16፥9-20)*

ጠመቃንቹ ያህይ አዋጁገ
(ማቶ. 3፥1-12፤ ሉቃ. 3፥1-18፤ ያህ. 1፥19-28)

1 ኩነ መገነ ቤቲ * መሲህ ኢሰ እንጂሊሃ ዋኔሃን።
2 ነብዬች እሰያሴን
«መገኑ ‹እን ወዕቃክ ቅጥአኖ
ሶቀማንቹኤ ብሬንከክ ሄጭ ሶሃም› ዬእ።
3 ሁኩንን፦
‹ቀርች ወቃሃ ቅጥአዕዬ፤
ጭርቴን ጌጥ አዕዬ› የን
ኤለ ኤድማን ላገሰ ጎት አዕይ ያረኖ መንች
ላገተ»
የመሞ ከተበሞጋት።
4 ህካን እኮቤቺሃ ጠመቃንቹ ያህይ «ጩብክዕኔ ፈቁን የመሞተ ቶበቴን ጠመቀሜ» የን እዋጀን ኤለ ኤድመ አሜቾ።
5 ይሁድ ባዶንለከ ዬሩሳሌም ከተማን ሄዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ አሜት ጩብሰ ቶበተን ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዋን ጠመቀኖሳት እቅ።
6 ህትን ያህይ ጋሜል ኦርዛች ደዴማ ኦድኑተ ኦደዕይ ረመዞንከሰ ጠፍራ ቆዕረኖ እቅ፤ እሰን ከንቸፈሩሃ፥ ኤድም ዳመ መለቡሃ እተኖ እቅ።
7 እሰን «እን ሙግይ ጫዕመሰ ወደሩ ሂሮተ በቀዕባሁ ኢች በተእኖሁ ኢች ኤተሪን አሜተኖ፤
8 ህትን እነ ዊን ጠመቆንክዕኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ጠሊለ አያኒን ጠመቀኖህዕኔ» የን አዋጀኖ እቅ።

ኢሰ ጠመቀሙሰለከ ፈተነሙሰ
(ማቶ. 3፥13-17፤ 4፥1-11፤ ሉቃ. 3፥21-22፤ 4፥1-13)

9 ህከ ወክት ኢሰ ገሊል ባዶን ሄዕዮ ናዝሬት ከተሚች አሜቻን ያህይ ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዋን ጠመቆሰ።
10 ወክትንከሰ ኢሰ ዊች ፉሎ ወክት ሰሞ ፊልተዕይ ፈንተዕያን ጠሊሉ አያኑ ህንደዕሬገ እክ እሰ አሌን ድረንሰ ለዕዮ።
11 ህከ ወክት «ኢታንኬ ቤቱኤ አቴት ኪን ተሸ የኖኤ» ይታ ላገት ሰሜች አሜቶኤ።
12 ወክትንከሰ መገነ አያኑ ኢሰ ኡለ ኡድመ ኦሮአኖገ አዕዮሰ።
13 ህከን ኡለ ኡድማን ሸይጣኑ ኢሰ ፈተኖተ አጸመን ሸይሉ በር ኢሰ አብል ቡሳዊን ሜጡበ ዱንኬእ፤ ሰሜ መላይከንት ካደንቶሰ።

ኢሰ ተማርሰ ሆጉተ ገሊላን ጀመሩሰ
(ማቶ. 4፥14-17፤ ሉቃ. 4፥14-15)

14 ያህይ ኡሱሬማች ኤተሮን ኢሰ መገነ ተሸት ላገተ አዋጀን ገሊለተ አሜቾ።
15 እሰን «ዘማኑ ጎፎኤ፤ መገነ ዋምነቱ ሆንጠኮቤቺሃ ጩብችክዕኔ ፈንቀልቴን ተሸት ላጋን አመዕንዬ» የኖት እቅ።

ኢሰ ቁርጩሜተ ዋሻዳ ሾሉ መነ ገኤሰ
(ማቶ. 4፥18-22፤ ሉቃ. 5፥1-11)

16 ኢሰን «ገሊለ» ዬኖ ባር መዴን ህገን ሰሞንለከ እመሰቤቱ እንድርያሴን ቁርጩሜተ ዋሻዳእራ እኮቤቺሃ ዋሻደሳ ባር አሌን ኡጅተን ለዕዮሰ።
17 እሰንተ ኢሰ «ኤሳሃ አዋኜ፤ አዕኑ ቁርጩሜተ ዋሻዴነንተገን መነ መገነ አደ ኤቤነንተረ ኣሳንክዕኔ» ዬሰ።
18 ወክትንከሰ ወሻደሰ ኡጅት እዋንቶሰ።
19 ኢሰ ህከንቤቺች ቀውተ ህጎገን ዘብዴዎሴ ኦሱት ያቁቢለከ ያህይ ጀልብሰ አሌን እቱዕልት ወሻደሰ መክሰን ለዕዮ።
20 ኢሰን ወክትንከሰ ገኤሰ፤ እሰን ያቁብ ያህይ እነሰ ዘብድዎሴለከ እኒሃሰ ሆጉተ እእኖ መነሃ ጀልብ ኣዜን አጉርት ኢሰ አዋንቶሰ።

ዱሩ እፎሰ መንቹ ፈዬሰ
(ሉቃ. 4፥31-37)

---

* **1:1** መት-መቱ ክታበት «መገነ ቤቱ» ይታ ላገተ በርግታበእ። **1:2** ሚክ. 3፥1። **1:3** ኢሳ. 40፥3። **1:6** 2 ነገ. 1፥8። **1:11** ክል. 22፥2፤ መዝ. 2፥7፤ ኢሳ. 2፥1፤ ማቶ. 3፥17፤ 12፥18፤ ማር. 9፥7፤ ሉቃ. 3፥22። **1:15** ማቶ. 3፥2። † **1:21** ጭምት ምኒ፦ የኖሁ አይሁድ መኑ ዱእ አታእሃ ምኒ።

21 ኢሰ እሳባንተሰን «ቅፍርናሆመ» ዬኖ ከተመ
እሜች አበ በሬን ጭምት ምኒ † ኣግ ተማርሱ
ጀመሮ።
22 ኢሰ ሕገ ተማርሰታሀኑኣገ እሁዕነ ሎሩ
ሹምነቱ ዮሰ መንችገ ተማርሰናሃ ለእ ህከኔ
ሄዕዮ መኑ ሞጮጭት ትምርቴንከሰ አበ
አጀብሲጭቶኡ።
23-24 ጭምትሰ ምናንን መቱ ዶሮረኖ እያኑ
እፎሰ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን «ናዝሬት ኢሰ!
ኔሳለከ ኬሳሃ ም ደቀንሹ ዮኔ? ቤሶኔተ አሜትንደ?
እት አዬት ጎሬ እን ደጋንኬ፤ እት መገንያ ጠሊለ»
የን ሎረ ላጋን ያሮ።
25 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰን «ጨለይት እሲች ፉል»
ይ ሻቆሰ።
26 ሁኩ ዶሮረኖ እያኑ ህከ መንቹ መቱ ጌሰ
ከጣቀንሴሲች ኤተሮን ሎረ ላጋን ያረን እሲችን
ፉሎ።
27 ህከኔ ሄዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ «ኩን
መርቾሃን? ዶሮርታ ዱራከተ ሹምነቲንከሰ
ተማርሰሃን እዘዘንታሰ» ይተን አጀብሲጭት መቱ
መቱሰ ጠዕሞቶኡ።
28 ህከ ወክትንከ ዱዱቡሰ ገሊለ ባዶን
ጉዕማንን ሞጮጨሞ።

ኢሰ ልግብ ጥዘናመተ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥14-17፤ ሉቃ. 4፥38-41)

29 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ያቁብንለከ ያህይን
ሜጡበ ጭምት ምኒች ፉል ሲሞኔለከ እንድርያሴ
ምኒ ኣጎ።
30 ህከኔን ሰሞኔ በሉት ፋረ ደሙሜን አበ
ጥዝ ኦሰኦ እቅ፤ እሴ ጥዞገ ወክትንከሰ ኢሲሃ
ኩለሞሰ።
31 ኢሰን እንገሴ እፍ ኬሻንሴ ፋረ ደሙሜ
ጥዘናችሴ ፈይቶኡ፤ እሴን ኬእ እሰንተ ካደንቶሰ።
32 ህከ በር እሩ ኣገን ሀዋርዮ ወክቴን መኑ
ጥዘናመተለከ ሩሃንዪን አፈንቶረ ጉዕመንከ
ኢሰበ ኤባኢት እቅ።
33 ከተምሰ መኑ ጉዕሙንኩ ህከን ኡሮን
ጭምይቶኡ።
34 ኢሰን ልግብ መነ አደደ ጥዘናች ፈይሾ፤
ልግብ ሩሃንየንከ ፉሼእ፤ ልግቡ ሩሃንዪንኩ ኢሰ
አዬት ጎር ደጎሰቤቺሃ ኢሰ ጠወኦተ ፈቀጀሰበ እቅ።

ኢሰ ገሊለን ተማርሱሰ
(ሉቃ. 4፥42-44)

35 ኢሰ ሶዞተ ሆንጠኮ ወክቴን ኬዕይ መኑ
ዮበእቤቹ መር ህከን ቤችን ዱአ አዕዮ።
36 ጠዉ እኮጎሬ ሰሞንለከ እሲን ሜጡበ
ሄኦእሩ ኢሰ ሀሶተ ፉልቶኡ።
37 እሰን ደጎሰ ወክት «መኑ ጉዕሙንኩ ኬሳሃ
ሀሰኖሄት» ይቶሰ።
38 ኢሰን «ወዕናንከ አሜቾሚሁ ተማርሶተ
እኮቤቺሃ ግደኖ ዮ ቀእተ መርን ህከኔ ተማርሰኖ»
ዬሰ።
39 ህካን እኮቤቺሃ ጭምትሰ ምናን
ዱዱብሰንለከ ሩሃንየ ፉሸን ገሊለ ባዶን ዮ
ጉዕመ ቤቹንከ ፈንቀላመኖ እቅ።

ኢሰ ጎግ አል ጥዘነተ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥1-4፤ ሉቃ. 5፥12-17)

40 ጎግ አል ጥዘነተ ጥጉ መንቹ ኢሰበ እሜች
ሎከሰ አሌን ኡብ «ኢትቶንቴኤ ጎሬ ፈይሶኤተ
አታልታንት» ይ ኡጩሰ።
41 ኢሰን እበ መረርሰጭ አንገሰ አሌሰ እዕይ
«ፈቀጀሞ ፈይ» ዬእ።
42 ወክትንከሰ ጎግ አል ጥዘነት ገፈርታንሰ
ፈዬእ።
43-44 ኢሰን ህከ መንቹ «ከ ጠወሃ እዬሃ
ጠወኣንትበእገ አገዕር፤ ጠዉ እኮጎሬ ሎረ ቂሰችበ
መርት ጅሰመክ ለሊሰ፤ መሰንትሰ አት ነጠ እክ
ፈይቶንትገ መኑ ደጎተ ሙሰ አዘዡገን መገኒሃ
ክትሞ ሆንጠህሰ» ይ አዘዡሰ።
45 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ መንቹ ጠወሰ ወክትንከሰ
መኒሃ ጠወኡ ጀመሮ፤ ህከን መንች መሳን
ኢሰ ከተማን ለል ፈንቀላሞተ አታሉ ሆጎቤቺሃ
ከተሚች አብሌን መኑ ዮበእቤችን ሄአኖ እቅ፤
ህካን እኮቤቺሃ መኑ እሰዮቤቹ ጉዕመ ቤቺችን
አሜተኖ እቅ።

2

ኢሰ ናፈ መንቹ ፈይሱሰ
(ማቶ. 9፥1-8፤ ሉቃ. 5፥17-26)

1 ቀዎ በሬች ኤተሮን ኢሰ ቅፍርናሆም ከተመ
ፈንቀል እሜች፤ ህከን ቤችን «ኢሰ ምኔን ዮኡ» ዬኖ
ዱዱቡ ሞጮጨሞ።
2 ህከ ወክት ልግቡ መኑ ኢሰ ዮ ምኒ ኡሩት
ሩክታኢሃ ኢለ ጭምዬእ፤ ህከኔን ኢሰ መገን ላገተ
ተማርሰኖሳት እቅ።
3 ህከ ወክት መቱ ናፈ መንቹ ሾሉ መኑ እጅት
ኤቦኡ።
4 ጠዉ እኮጎሬ መኑ በተዕዮቤቺሃ ህከ ናፈ
መንቹ ኢሰበ ሆንጠህሶተ ቤቹ ሩኬሰቤቺሃ ኢሰ
ዮ አዲን ምኒ እልተ ፈንት ናፈ ኦሰዕዮ ዴሰንከሰን
ድርሶኡ።
5 ኢሰን አመዕነቱሰ ለዕይ ናፈ መንቹ «ኢ ጩሌ
ጩቡክ ፈቁን የማሞሄ» ዬሰ።
6-7 ህከኔ እፉዕልቶ ሕግ እሰተማራች መት-
መቱሰ ቀልቤንከሰ «ኩ መንቹ ሚሃት ህትኔ ቦሮር
ላገተ መገን አሌን ጠወእናሁ? ሜጡው መገን
ቤሉ ጩብ አጉሮተ እታለናሁ አዬት?» ይት
ሰውይቶኡ።
8 ወክትንከሰ ኢሰ ቀልብሰ ጠወ እያኒንከሰ ደግ
«ሚሃት ቀልቤንከክዕኔ ካን ሰውይቴነንታሁ?
9 ናፈ መንቹ ‹ጩቡክ አጉረሞሄ› ዬቺለከ ‹ኬእ
ዴሰክ እጅት ኦሮእ› ዬቺ ሀኩንሰ ቆሀኖ?
10 ጠው እኮጎሬ መንች ቤቱ ኡለ አሌን ጩብ
ፈቁን ዮተ ሹምነቱ ዮሲሃ እሁሰ ደጌ» ይ ናፈ መንቹ
11 «ኬእ ዴሰክ እጅት ምንክ ኦሮእ ያንኬ» ዬሰ።
12 ናፉንኩ ወክትንከሰ ዴሰ እጅ መን
ብሬን ፉሎ፤ ህካን እኮቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ
እጀብሲጭ «ህትኔ ጠወ ሆሮን ለዕኖምበእ» ይት
መገኑ ገለትጭቶኡ።

ኢሰ ማቶሴ ዬኖ ሌዊ ገኡሰ
(ማቶ. 9፥9-13፤ ሉቃ. 5፥27-32)

13 ኢሰ ፈንቀል ገሊለ ባር መድ ኦሮዕዮ፤ ልግቡ
መኑ እሰበ እሜታን ተማርሴስ።

1:22 ማቶ. 7፥28። **1:39** ማቶ. 4፥23፤ 9፥35። **1:43-44** ሌዊ 4፥1-32።

14 ህከን አዲን ህገን እለፍዮሴ ቤቱ ሌው
ቀረጠ ሙረን ለዕይ «እዎኔኤ» ዬሰ፤ እሰን ኬዕይ
እዎጀሰ።
15 ህከ ወክት ኢሰ እዎጅ መኒች ልግቡሰ
ቀረጠ ሙርታህኑኤነለከ ጩበኛናን ጉዕሙንኩ
ኢሲንለከ አሳባን ሜጡበ እክ ሌዌ ምኔን እቸተ
እታኢት እቅ።
16 ፈሪሳዌ አዲች ሕግ አሰተማረት ኢሰ ቀረጠ
ሙርታህኑኤነለከ ጩበኛናን ሜጡበ እተን ለእ
«ጩበኛናንለከ ቀረጠ ሙርታህኑኤን እተናሁ
ሚሃት» ይት አሳበሰ ጠዕምቶሰ።
17 ኢሰን ህካን ሞጮጭ «ህኪሙ ሀሰሰናሁ
ጥዘናማታት ቤሉ ፈየ መኒሃበእ፤ እን አሜቾሚሁ
ጠሊላኑተ እሁዕነ ጩበኛኑተ ገኡታት» ዬሰ።

ሶመንተኔሃ ኢሰ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 9፥14-17፤ ሉቃ. 5፥33-39)

18 ጠመቃንቹ ያህይ እዎንታእሩለከ ፈርሳውት
ሶመንታ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ መቱ-መቱ መኑ
ኢሰበ እሜት «ጠመቃንቾ ያህይለከ ፈርሳዊተ
እዎንታእሩ ሶመንታ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኪ እሳበት
ሶመንታበኢሁ ሚሃት?» ይት ጠዕምቶኤ።
19 ህከ ወክት ኢሰን ኢዚቹ እሳን ሜጡበ ሄእን
ጀለሰ ሶመንቶተ ሀሰሰናሰንዶ? ሀሰሰናሰበእ፤
እዚቹ እሳን ሜጡበ ሄዕዮገ ሶመንታበእ።
20 ጠዉ እኮጎሬ «እዚቹ እሳች ኣኤኖ በሩ
እሜተኖ፤ እሰን ህከ ወክት ሶመንታእ።
21 «ኑባጵቶ ኦድኖን ሃዕሮ ቃፈተ ቃፈናሁ ዮበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ ህካን እዕዮ ጎሬ ሃዕሮ ቃፈት ኑባጵቶ
ኦድኑተ ሁዙዝ ፍልታእ፤ ሁኩ ፍልተዕዮ ቤቹንኩ
ወዕኔች ባሰ እሀኖ።
22 ህትን ኑባቾ ሆቆማደን ሃዕሮ ቃርቡተ
ፉሸናሁ ዮበእ፤ ህካን አኤመ ጎሬ ቃርቡት
ሆቆማዱ ፊልታእ፤ ህትን ቃርቡንት ዱንተኣእ፤
ሆቆማዱንኩ ፊልተአኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሃዕሮ
ቃርቡተ ሃዕሮ ሆቆማደን ዋዱ ሀሲሰኖ» ዬሰ።

አበ በሬተኔሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማቶ. 12፥1-8፤ ሉቃ. 6፥1-5)

23 አበ በሬን ኢሰ እዎንታእሩ አለሰ ዉጠ
በሊን ህገን እዎንታእሩ አለሰ ሀማሙተ ተንቅሱ
ጀመርቶኤ።
24 ህከ ወክት ፈርሳውት ኢሰ «ከ ለእ! ኬሳሃ
እዎንታእሩ አበ በሬን እኤ ፈቀዴንባሃ ሚሃት
አታኢሁ?» ይት ጠዕምቶኤ።
25-26 ኢሰን « ‹ኣብያተሬ› ዬኖ መንቹ ሎረ ቂሰቹ
እክ ሄዕዮ ወክት ደዉድለከ ደዉዴን ሜጡበ ሄኦ
መኑ ጎሩ እቈንሰ ኦርጨቀንቶ ወክት ደዉድ ዱእ
ምኒ ኣግ ሎረ ቂሰ ቤሉ ዋሉ መኑ እቱ ፈቀደሞበእ
መገን የመንቶ ዳቡተ እቾገለከ እሲን ሜጡበ ዮ
መኒሃ ኣሴጋ አነበቤንታበእንዶ?
27 ህትን አበ በሩ መኒሃ ከለቀሞ ቤሉ መኑ አበ
በሬተ ከለቀሞበእ።
28 ህካን እኮቤቺሃ መንች ቤቱ አበ በሬተ
ቀርቾሃ» ዬእ።

3

ኢሰ አንገተ ናፈ መንቹ ፈይሱሰ
(ማቶ. 12፥9-14፤ ሉቃ. 6፥6-11)

1 ለንኪሃ ኢሰ ጭሞት ምኒ ኣጎ፤ ህከኔን አንገተ
ናፉ መንቹ ሄዕዮ እቅ።
2 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ከሰሶተ ሀሶ መኑ «አበ በሬን
ፈይሰኖ ጎሬ ለዕናም» ይት አገርታኢት እቅ።
3 ኢሰን ህከ አንገተ ናፈ መንቹ «አም ከን በላን
ኡር» ዬሰ።
4 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «አበ በሬን ጡመ
ህከረንገ ሂለ እኤ ፈቀደሞኤ? ፎል ጡምሱንዶ
ህከረንገ ፎል ቤሱ?» ይ ጠዕሜሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ
እሰ ጩለ ይቶኤ።
5 ኢሰን ቀልብሰ ዱድመተ ለዕይ አበ ሻዥ
መዴሰ ዮ መነ ኤሙዕሬን ለዕይ ህከ አንገተ ናፈ
መንቹ «አንገክ ሂር» ዬሰ፤ እሰን አንገተ ሂሮ ወክት
አንገሰ ፈይቶኤ።
6 ወክትንከሰ ፈሪሳውት ጭምት ምኒች ፉልት
ኢሰ ሀት አት ሸቶተ አታልታ ጎሬ ሄሮድሴን ሜጡበ
ዮ መኒን አማዕለንቶኤ።

ኤመቱ ባር መዴን ኢሰበ ጭምይቶገ
7-8 ኢሰ አሳባንተሰን ሜጡበ ገሊለ ባርበ
ኦሮዕዮ፤ ኢሰ አዕዮ አጀብሲሰኖ ጠወ ሞጮጭቶ
ወክት ልግቡ መኑ እዎቾሰ፤ እዎንቶሰሩንኩ ገሊል
ባዲች፥ ይሁድ ባዲች፥ ኤዶምየ ባዲች፥ ዮርዳኖሰ
ዉድ አዲን ዮ ባዲች፥ ህትን ዬሩሰሌም ከተሚች፥
ጢሮሰ ከተሚችለከ ሰዶን ከተሚች እሜቶዕረ
እቅ።
9 መኑ ቢተዕዮቤቺሃ ህንበዕለመን ሃሙ
ከመኖሰበእገ ጀልበ ቅጥአቶተ እዎናኑሰ ኣዘዡ።
10 ልግብ መነ ጥዘናች ፈይሾቤቺሃ ጥዘናን
ኦርጨቀንታሩ ጉዕሙንኩ አንጋን አፎሰተ
ህንበዕለንታ እቅ።
11 ዶሮርታ እያናከት እሱ ለኡ ወክት ብሬሰ ኡብ
«እት መገንያ ቤቱ» ይተን ያርታ እቅ።
12 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ገዉሰ እዬት ጎሬ
ኩልታበእገ ጠረኝሽ እዘዡሰ።

ኢሰ ቶነ ለሙ አሳበተ መጠሩሰ
(ማቶ. 10፥1-4፤ ሉቃ. 6፥12-16)

13 ኢሰ ቆተ አል ፉሎ ወክት እሰ ሀሾሰረ እሰበ
ገኤእ፤ እሰን እሰበ አሜቶኤ።
14-15 እሰን እሰን ሜጡበ ሄኦታ፥ ተሸት
ላገተ ተማርሰቶተ ሶሆሰተለከ ሩሃንየ ፉሸታ
ሹምነቱ ኣሶተ ቶና ለሙንከሰ መጠር እሳበተ ይ
ሱዕምሾሰ።
16 እሰን መጠሮሰ ቶነ ለሙንኩ አሳበት
ከኑኤታን «ጴጥሮሴ» ይ ሱዕመ ፉሼ ሰሞኒ፥
17 «ቦአርኔጌሰ» ህከረንገ «ጉገኛ ኦሱተ» ይ
ሱዕምሾሰ ዘብዴዎሴ ኦሱት ያቁባትለከ ያህይት፥
18 እንድርያሴት፥ ፍልጶሴት፥ ባርቶሎሞሴት፥
ማቶሴት፥ ቶማሴት፥ እልፍዮሴ ቤቱ ያቁባት፥
ታዶሴት፥ ባዱሰ ኢተኖ ሰሞኔት፥
19 ኢሰ ህግሽ ኣሴ አሰቆሮቶ ይሁዳቲ እቅ።

2:23 ዘዳ. 23፥25። **2:25-26** ሌዋ 24፥9። **3:9** ማር. 4፥1፤ ሉቃ. 5፥1-3።

ኢሰለከ ብዔልዘቡለ
(ማቶ. 12፥22-32፤ ሉቃ. 11፥14-23፤ 12፥10)

20 ኢሰ ምኒ ኦሮዕያን ልግቡ መኑ ለንኪሃ
ጭምይት አሜቶኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢሰለከ
አሳበት እቸተ እታ ወክቱ ዮሰበአ እቅ።
21 «ኢሰ በርገጎኡ» ዬኖሃ እሉሰ ሞጮጭቶ
ወክት እሱ አፎተ አሜቶኡ።
22 ዬሩሳሌሚች አሜቶ ሕግ አሰተማረት «እሱ
ብዔልዘቡል አፎሰ፤ እሰ ሩሃንየ ፉሸኖሁ ህከን
ሩሃንይ ዋመ ብዔልዘቡል ወልቃኒት» ይታ እቅ።
23 ኢሰን እሰንተ እሰበ ገእ ምሳሌን «ሼይጣኑ
ሀት አዕይ ሼይጣን ፉሾተ እታለኖ?
24 መቱ ዋሙ ገሸኖ መኑ ገገዉንኩሰን እደ እክ
ብተመኖሃ እኮች ሁኩ ዋሙ ሀት እክ ጠረኝ ኡሮተ
አታለኖ?
25 ህትን መቶ ምኔን ሄአኖ መኑ ብተንት ሀት እክ
ጠረኝት ሄኦተ አታልታአ?
26 ህካን እኮች ሼይጣኑ ገገዉሰ እደ እክ
ብተመኖሃ እኮች በእኖ ቤሉ ጠረኝ ሄኦተ
አታለኖበእ።
27 «ህትን መቶ ጠረኝ መንች ምኒ ኣጌን ቦጎኖተ
ሄጩን ህከ ጠረኝ መንቹ ኡሱሮኑዕነ ምንሰ ኣጌን
ቦጎኖተ አታሌኖበእ።
28 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኡመቱ እታ ጩቡሉከ
ጠወኣ ቦሮር ላገት ጉዕሙንኩ ፈቁን የመመኖሰ።
29 ጠዉ እኮጎሬ ጠሊለ አያን አሌን ቦሮር
ላገተ ጠወእኖህን አሌን ጉዕማንን ዘላለሚሃ
መገን ኡሙዕርት አሌሰ እካ ቤሉ ጩቡሰ
ማረመኖሰበእ» ዬሰ።
30 ኢሰ ህካን ጠወዕዮሁ «ዱሩ አፎሰ» ይቶ
መሳኒት እቅ።

ኢሰ እመተለከ እመሰ ኦሱተ
(ማቶ. 12፥46-50፤ ሉቃ. 8፥19-21)

31 ኢሰ እመትለከ እመሰኦሱት እሜት አብሌን
ኡርት እሰበ መነ ሶክ ገእሲሶሰ፤
32 ኢሰ መዴን ልግቡ መኑ አፉዕልዮ እቅ፤ እሰን
«እመክለከ እመክ ኦሱት አብሌን ኡርት ኬሳሃ
ሀሳሄት» ይት ኩልቶሰ።
33 እሰን «አመኤለከ እመኤ ኦሱት አዬኤታን?»
ይ መሰለ ፈንቀሼሰ።
34 ኢሰን መዴሰ አፉዕልቶሀኑ አደ ለእን
«እመኤለከ እመኤ ኦሱት ከኑኡታን።
35 መገን ሰውት አእኖ አዪሁ እኮጎር ኤሳሃ
እመዕያ ቤቱ፥ እመኤተ ቤቱለከ እመተኤ» ዬእ።

4

ዉጣንኹ ምሳልተ
(ማቶ. 13፥10-17፤ ሉቃ. 8፥4-8)

1 ኢሰ ለንኪሃ ገሊለ ባር መዴን ተማርሱ
ጀመሮ፤ ልግቡ መኑ እሰቤቹን ጭምይታን እሰ ባር
አሌን ዮ ጀልባን ኣግ አፉዕሌእ፤ ህትን ልግቡ መኑ
ባር መዴን ሄዕዮ እቅ፤
2 ህከኔን ኢሰ ምሳሌን ልግብርቹ ተማርሰኖት
እቅ፤ ተማርሰንን
3 «ሞጮጭዬ! መቱ አቡራንቹ ዜሬተ አፍ
ዉጦተ ፉሎ።
4 ዜሬተ ዉጠንን መት-መቱሰ ዋቄ አሌን ኡባን
ጪኡት ኣሜት እቶኡ።
5 ህትን ዋሉ ዜሬቱ ልግቡ ትቡ ዮበእቤቹን ክን
ኣሌን ኡብ ደዕልን ሙቾ፤ መሰንትሰ ቤቾንከሰ ኣዝ
ኢለ ልግቡ ትቡ ዮበእ እቅ።
6 ሁኩንን እሩ ፉል ቀሾረ ቆሮ፤ ህትን ሙቾንኩ
ጠጹ ዮሰበእቤቺሃ ሞሎ።
7 ዋሉሰ ዜሬቱ ኡቱ ጭምዬ በላን ኡቦ፤ ኡቱንኩ
ነጽ ለንግ አፎሰቤቺሃ እቶተ እቶቱዕነ ፈቆ።
8 ህትን ዋሉሰ ዜሬቱ ጡመ ኡላን ኡብ ሙቾ፤
ሙቾንኩ ነጽ እቶተ እቶቾ፤ ሁኩንን መቱሰ ሰጂ
ዋሉሰንገ ሌሃዉ ፈቆሲሁ ጥብተ እቶቾ» ዬእ።
9 ኢሰን «ሞጮጭታ መጨት ዮሲሁ
ሞጮጨን!» ዬእ።

ኢሰ ምሳሌን ሚሃ ጠወዕዮ ጎር
(ማቶ. 13፥10-17፤ ሉቃ. 8፥9-10)

10 ኢሰ ሜጥሀሰ ሄዕዮ ወክት መዴንከሰ ሄኦ
መኑለከ ቶና ለሙንኩ አሳበት ሜጡበ ምሳሌሰ
ፍሳረተ ጠዕምቶሰ።
11 እሰን «ክዕኔሃ መገን ዋምነትሰ ምሰጥር
ደጎኖተ ኣሰሞህዕኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኡብሌን
ዮሀኑኡተ ጉዕሙ ጠዉንኩ ምሳሌን ኩለመኖሰ።
12 ህካን እኮቤቺሃ
« ‹እሰ መገን አደ ፈንቀልቶ እቃ
መገኑ ጩብሰ አጉረኖሰ እቅ፤
ጠው እኮጎሬ እሰን ለእን ለኦኢሃ ደጋበእ፤
ህትን ሞጮጭተን ሰዉ ይት ኣእታበእ› »
ዬሰ።

ዉጣንኹ ምሳሌ ፍሳረተ
(ማቶ. 13፥18-23፤ ሉቃ. 8፥11-15)

13 ኢሰን «ክዕኔሃ ት ምሳልት ኣጎህዕኔበእንዶ?
ህከረ ዋልት ምሳልተ ሀት አቴን እጥራመቶኖተ
አታልቴነን?
14 ዉጠኖሁ መገን ላገተ ኩለኖሃን።
15 ሁኩ ዋቄ ገበላን ኡቦ ዜሬቱ ለሊሰኖሁ ላገሰ
ሞጮጨኑሃ መነ፤ እሰን ሞጮጭቶ መገን ላገተ
ሼይጣኑ እሜች ቀልብችሰ መጭ መሰኖ።
16 ህትን ሁኩ ክን እሌን ኡቦ ዜሬቱ መገን ላገት
ኩለንታ ወክት ተሸቲን ደዕል ቶገኖ መነ አጉደኖ።
17 ጠዉ እኮጎሬ እሰን ወክትሃሲት ቤሉ ጠጹ
ዮሰበእቤቺሃ ጠረኝት ኡርታበእ፤ ህከን ላገ መሳን
መት ኦሪሸት ህከረንገ ቶቸሙ አሜቾ ወክት
ደዕልት ቆዕልት ኡባእ።
18 ህትን ዋሉንገ ጭምዬ ኡት በላን ኡቦ
ዜሬትጋት፤ እሰን ላገሰ ሞጮጭታእሃ መነ፤
19 ጠዉ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አል ሻዘነት፥
ዱንያተ ኢቱሁ ዋሉ ልግብርቹ ሄዕላቱ ቀልብሰ ኣዝ
ኣግ ህከ መገን ላገተ ለንግ አፋን አቶቱዕነ ፈቆኡ።
20 ጠዉ እኮጎሬ ጡመ ኡላን ዉጠሞ ዜሬቱ
ለሊሰኖሁ መገን ለገተ ሞጮጭት ቶጋእሃ መነ፤
ሁኩ መኑንኩ መቱሰ ሰጂ መቱንገ ሌሃዉ ዋሉንገ
ጥብተ እቶተኖ» ዬእ።

መብራቱ ለሊሰኖሁ ኑር ኣሲሃ እሁሰ
(ሉቃ. 8፥16-18)

3:23 ማቶ. 9፥34፤ 10፥25። **3:29** ሉቃ. 12፥10። **4:1** ሉቃ. 5፥1-3። **4:12** ኢሳ. 6፥9-10። **4:21** ማቶ. 5፥15፤ ሉቃ. 11፥33።

21 ለንኪሃ ኢሰ ፈንቀሸ «መኑ ኩራዘ አፍሲሸ
ሰቀሌኖ ቤቾን አፉሹ አጉር ዛሌ ኣዜን ህከረንገ
ሀንሸሪች ዎሮን አፉሸኖንዶ?
22 ህትን ህኩ ማጠሞርቹ ለሉዕነ ህትን
እፍሰሞርቹ ፈንተኡዕናን ፈቀኖበእ።
23 ሞጮጭታ መጨት ዮሲሁ ዮ ጎሬ
ሞጮጩን» ዬሰ።
24 ኢሰን «ሞጮጭቴነንታሃ ጉዕመንከ
አገዕርዬ፤ አዕኑ ዎሎ መናን ፈረዴንተገን ክዕኔ
አሌን ፈረደመኖ፤ በትሸን በርገመኖህዕኔ።
25 ዮሲህኒሃ ኣሰመኖሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ዮሰበእህኒች ሁኩ ዮሲንኩ ኣእመኖሰ» ዬእ።

ዜሬት ነጽ ምሳልተ

26 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «መገን ዎምነቱ ኡለ
አሌን ዜሬተ ዉጦተ ፉሎ መንቹ አጉደኖ።
27 ሁኩ ዜሬተ ዉጮ መንቹንኩ ህንከዕርተ
ኦሰእኖ፤ ሶጉ ወክት ኦሶች ኬእኖ፤ ሁኩ ዉጠሞ
ዜሬቱ ሀት እሀኖጎሬ ዳጎኡዕናን ሙች ነጸኖ።
28 ኡለት ገይንትሴ ህከ ሙተ ነሰታእ፤ ህከኒች
ኤተሮን ሀበረ ኤበኖገ አታእ፤ ህከ ሀበረ ነሰቶች
ኤተሮን አቶተ አቶተኖገ አታእ።
29 ዉጠት ኢልቶ ወክት ወክቱሰ ዉጠተ ጭሞ
እኤኖ ወክት እኮቤቺሃ መንቹሰ ዘዘረተ ቅጥ አዕይ
ሞደኖ» ዬእ።

ዎንጌ ዜሬት ምሳልተ
(ማቶ. 13፥31-34፤ ሉቃ. 13፥18-19)

30 ኢሰን «መገን ዎምነቱ መርቺን ቅጥ
አዕናሞ? ህትን መ ምሳሌን ሂርን ጠወዕናሞ?
31 መገን ጄነቱ ዎንጌ እልተ እጉዳእ፤ እሴን
ዉጠንታ ወክት ኡለ አሌን ዮ ዜሬቺች ጉዕሚችን
በትሰ ቀዎታን።
32 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ዜሬቱንኩ ዉጠሞች
ኤተሮን ነጽ ጋሮን ካሴመሀኒች ጉዕሚችን
በተእኖሃ አሀኖ፤ ቅራዕሩ ሀመ ነሰኖ፤ ህካን
እኮቤቺሃ ሰሜ ጪኡት ምኒ መክሰ እሰ አሌን
ሄኣኣ» ዬሰ።
33 ኢሰን መኑ ሰውዬ አታልታገ ካን አጉዳ ልግቤ
ምሳሌን ላገሰ ኩለኖሳት እቅ።
34 እሰን ምሳልት ዮበኢሃ መቱርቹሃ
ጠወዕዮሰበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰን እሳባን ሀለኘሰ
ሄኦ ወክቴን ጉዕመርቹንከ ሂር ኩለኖሰ እቅ።

ኢሰ ዊ ሁለ ጨለ እኡሰ
(ማቶ. 8፥23-27፤ ሉቃ. 8፥22-25)

35 ህከ በር ሀዎሬ ወክት ኢሰ አሳበሰ «ከን ሎረ
ዊች ዉድ እደ ቶልኖ» ዬሰ።
36 እሰን ህከኔ ዮ መነ አጉርት ኢሰ ዮ ጀልባን
ኣግ ኢሰ ኣእት መርቶኡ፤ ህከ ወክትንከ ዎሉ ጀልቡ
እሳን ሜጡበ ሄዕዮ እቅ።
37 ድንገቴን ጠረኙ ቦብሩ ዊ አሌን ኬዕዮ፤ ዊ
ሁሉንኩ ጀልበ ካጸለከ ከበ ህንበለን ዊ ጀልብ
ኣዜን ዊሞተ እኮ።
38 ህከ ወክትንከ ኢሰ ጀልብ ኣዜን ኤተር
አዲን ቦርከዕይ ግሾ እቅ፤ አሳበሰ እሱ ግሰኛች
በቅእት «አሰተማርኛ! ነኡ በዕነን እት ሀት ጨለ
ይቶንት?» ይቶሰ።
39 እሰን ኬዕይ ቦብረንከ ሻቆ፤ ዊ ሁሌንከ
«ጨለይ» ዬእ፤ ቦብሩንኩ አጉሮ፤ አበንከ ጨለ
ዬእ።
40 ኢሰን «ሚሃት ዎጅቴነንታሁ? ቴሁ እመዕነቱ
ዮህዕኔበእንዶ?» ዬሰ።
41 እሰን አበ ዎጅት መት-መቱሰ «ጠረኙ
ቦብሩለከ ዊ ሁሉ አዘዘመኖሲሁ ኩን ሀትናሙወ
መንቹ?» የቀንቶኡ።

5

ኢሰ ዱሪን አፈንቶ ለሙ መነ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥28-34፤ ሉቃ. 8፥26-39)

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሳባንተሰን ገሊለ ባረ
ቶልት «ጌርጌሴኖን» ዬኖ ባዱ ኢልቶኡ።
2 ኢሰ ጀልቢች ፉሎገን ዶሮረኖ እያኑ አፋንሰ
ሎደቤቾን ሄአኖ መንቹ ወክትንከሰ ህከን አዲች
ፉል ደቀሞሰ።
3 ሁኩ መንቹንኩ ሎደ ኣዜን ሄአኖ እቅ፤ ህከ
ወክት አዪሁ እሱ ሰንሰለቲን ኡሱሮተ አታለኖበእ
እቅ።
4 ልግብ ወክት አንገሰለከ ሎከሰ ኡሱሬኖ ወክት
እሰ ህካን ጉዕመንከሰ ሙረንሰኖ እቅ፤ ህካን
እኮቤቺሃ አዪሁ እሱ አፍ ኡሱሮተ አታለኖበእ።
5 ህትን እሰ ጉዕመ ወክት ሀዎሩተለከ በራሃ
ሎዱለከ ቆተቲ ዮቤቾን ዘሀን አልሰ ክኒን
ሀንፈጠን ያረኖ እቅ።
6 እሰን ኢሰ ቄዕራሻን ለዕዮ ወክት ደጉጅ እሜች
ብሬሰ ጉልጽ ሰገጅ።
7 ህትን ሎረ ላጋን ያረን «አት ጉዕሚችን ሎረ
መገን ቤቶ ኢሰ! ኤሳለከ ኬሳሃ ም ደቀንሹ ዮኔ?
አነ ኪች መገኖን መገኛዮንኬ ቤሶቴኤ» ዬእ።
8 ህት ዮተ አታሎንኩ ኢሰ «ኩ ዶሮርታንት ዱሩ
ከን መንቺች ፉል» ይ አዘጉቤቺሃት እቅ።
9 ኢሰን ሱዕሙክ አዬት? ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን
«ናኡ ልግብ እንኮምቤቺሃ ሱዕሙኤ ሌጌዎኔት»* ይ ፈንቀሼእ።
10 እሰን ህከን ባዲች ፉሽ ሸረኖሰበእገ ኢሰ
ጠረኛሸ ኡጨሰ።
11 ህከን ቆሮ መዴን ልግቡ ቦኬ መሰረት ዘግ
ይት እታኢት እቅ።
12 ሁኩ ዶሮረኖ እያኑንኩ «ሀዕይ ህከን ቦኬ
መሰራን ኣንጋሞገ እእኔ» ይት ኢሰ ኡጭቶሰ።
13 ኢሰ «መርቴን ኣጌ» ዬሰ፤ ሁኩ ዶሮረኖ እያኑ
ህከን መንቺች ፉልት ቦኬ መሰራን ኣጎኡ፤ ህከኒች
ኤተሮን ለሞተ ኩሞተ እካ ቦኬ መሰረት ቆሮ
መዲች ደጉደን ሎረ ባራን ኣእንቶኡ።
14 ህከን ቦኬ ዜማኑት ሁንት ከተማንለከ
ህከን ባዶን ሄአኖ መኒሃ ጠወሰ ኩልቶኡ፤ መኑንኩ
እኮ ጠወ ለኡተ እሜቶኡ።
15 እሰን ኢሰበ እሜት ዶሮረኖ እያኑ አፎሰሃ፥
ሌጌዎንን ሄዕዮሰ መንቹ ፈይ ኦድኑተ ኦደዕይ
አፉዕልያን ለኡ ወክት ጉዕሙንኩሰ ዎጅቶኡ።
16 ኢሰ ዶሮረኖ እያነ ህከን መንቺች ፉሸንለከ
ዶሮረኖ እያኑንኩ ቦኬን ኣገን ወዕና ህከን ቤቾን ሄእ
ለኡሩ እኮ ጠወ ጉዕመንከ መኒሃ ኩልቶኡ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ህከን ባድ መኑ ኢሰ ህከን
ባዲች ፉል ኦሮእኖገ ኡጭቶሰ።

4:22 ማቶ. 10፥26፤ ሉቃ. 12፥2። **4:24** ማቶ. 7፥2፤ ሉቃ. 6፥38። **4:25** ማቶ. 13፥12፤ 25፥29፤ ሉቃ. 19፥26። **4:29** ኢዩ. 3፥13። * **5:9** ሌጌዎኔ፦ ዩ ጎጎተ ህከረንገ ልግብ ዩሃን።

18 ኢሰ ጀልባን ኣገን ሩሃንየ እቈንሰ ፈዬ መንቹ
ኢሰ «እን ኪን ሜጡበ ኦሮኣም» ይ ኡጨሰ።
19 ጠዉ እኮጎሪ ኢሰ «እን ሜጡበ
መርታንትበእ፤ ምንክ መርት ቀርቹ ሄንከ ሎረ
ጠወ ኣዕዮሄ ጎሪ ህትን ህት ኣዕይ ፈይሾሄጎሪ
ምንክ መኒሃለከ እልሀክ ጠወእ» ዬሰ።
20 ሁኩ መንቹ ኢሰ ኣዕዮሰ ጠወ «ቶኑ ከተመ»
ዬኖ ባደን ጉዕማንን እዋጂ ጀመሮ፤ ጠወሰ
ሞጨጭቶ መኑ ጉዕሙንኩ እጀብሲጭቶኡ።

ኢያኢሮሴ ጩልተለከ ኢሰ ኦድኑተ ኡልቶ መንቹተ

(ማቶ. 9፥18-26፤ ሉቃ. 8፥40-56)

21 ኢሰ ጀልባን ኣግ ባር ዉድ ኣደ ፈንቀል
ቶሎገን ልግቡ መኑ እሰ መዴን ጭምዬእ፤ ህከ
ወክት ኢሰ ባር መዴን ሄዕዮ እቅ።
22 ህከኔ ጭምት ምኒ ገሸታሀኑኡች መቱሰ
«ኢያኢሮሴ» ዬኖ መንቹ እሜች ኢሰ ለዕዮ ወክት
ሎከሰ እሌን ኡብ
23 «ኢ ቀዉት ጩልኤ እበ ጥዞኡ፤ እት እሜት
ጡሞቶተለከ ፎልን ሄኑተ እሴ እሌን እንገክ እእ»
ይ ኢሰ ጠረኻሸ ኡጨእ።
24 ኢሰን እሲን ሜጡበ ኦሮዕዮ፤ ህከ ወክት
ልግቡ መኑ ኢሰ እዋነን ከን እዲንለከ ካጽ እዲን
ህንበዕለንተን ሃሙ ከንት ጨነቃሲት እቅ።
25 ህከን መን በላን ቶነ ለሞ ዘማን ጌሰ ቄጉ
ዲንተእንሴ ኦርጨቀንተን ሄኣ መት መንቹት ሄኑ
እቅ።
26 እሴን ሐኪሚች ሐኪመ ልግብ ወክት
ፈንቀላንት ዲንያሴ ጉዕመንከ ሹልቶ እቅ፤ ጠዉ
እኮጎሪ ባሾሴ ቤሉ መቱርቹሃ ደግለሎሴበእ እቅ።
27-28 እሴን መኑ ኢሰተኔሃ ጠወእና ዲዲቡ
ሞጨጭቶቤቺሃ ህንበዕለመኖ መን በሊን ኤተር
ኣዲን እሜት ኦድኑሰ ኡልቶኡ፤ ህካን እቶኢሁ
ቀልቤንከሴ «እን እሰ ኦድኑተ ኡሎም እቃ ፈያም»
ይታ እመዕነቱ ሄዕዮሴ እቅ።
29 ህከ ወክትንከ ቄጉ ዲንተኡ እጉሮሴ፤ እሴን
ጥዘናችሴ ፈዩሴ ጅሰሚንከሴ ደጎኡ።
30 ኢሰን ወልቀት እሲች ፉልቶገ ደጎቤቺሃ መን
እደ ዘህ ለዕይ «እዬት ኦድኑእ ኡሎሁ?» ይ
ጠዕሜሰ።
31 እሳበሰ «እት ኬንኩ መኑ ህንበዕለመን
እዋነኖሄ ለእን ሀት ‹እዬት ኡሎኤሁ› ይተን» ይቶሰ።
32 ጠዉ እኮጎሪ ኢሰ ህካን እዕዮሁ እዬት ጎሪ
ለኦተ ዘህ ለዕዮ።
33 ህት መንቹት እኮ ጠወ ደጎቤቺሃ ዋጅት
ሁጠን ሎከሰ ኡብ ክዝቡዕነ ህንቅ እኮ ጠወ
ጉዕመንከ ኩልቶኡ።
34 ኢሰን እሴተ «ኢ ቤቶ እመዕነቱክ ፋይሾሄ
ወገሬቲን መር፤ ጥዘናችክ ፈይ» ዬሴ።
35 ኢሰ ህካን ጠወእን ሄዕዮገን ጭምት ምኒ
ሀለቅች ምኒች ሶቀንት እሜቶ መናከት ጭምት
ምኒ ሀለቅቹ «ጩልክ ሪቶኡ፤ ቴሱ እሰተማርቹ
ሚሃት ኦርሳንትሲሁ?» ይቶሰ።
36 ጠዉ እኮጎሪ ኢሰ እሰ ይታ ጠወ ሞጨጭ
ጭምት ምኒ ሀለቅቹ «እመዕን ቤሉ ዋጅቶት»
ዬሰ።
37 ህትን ኢሰ ጴጥሮሴችለከ ያቁቢች፥ ያቁብ
እመቤቱ ያህይ ቤሉ እዪሁ እዎኖሰተ ፈቀጀበእ።
38 ኢሰን ጭምት ምኒ ሀለቅች ኢያኢሮሴ ምኒ
ኢሌ ወክት ህከን ምኔን መኑ ያረንለከ ኦእን
ጨንጭተን ለዕዮ።
39 ኢሰን ምኒ ኣግ «ሚሃት ያርቴነንታሁለከ
ኦኤነንታሁ? ጩልት ግሶ ቤሉ ሬቶበእ» ዬሰ።
40 እሰን እሶን እበ ኦሰዕልቶኡ፤ ጠዉ እኮጎሪ
እሰንተ እብል ፉሽ ጩሌ እነለከ እመተ እሲን
ሜጡበ ሄኦእረ እዎንሰ ጩልት ዮ ቤቹ ኣጎ።
41 ኢሰን ህተን ጩሌ እንገተ እፍ «ጣሊታ
ቁሚ!» ዬሴ፤ ፍሳረሰ «ቴ ጩሌ ኬእ» ዩሃን።
42 ጩልንት ቶነ ለሞ ዘማንተ ጩል
እቅ፤ ወክትንከሰ ኡርት ከበለከ ካጸ እከን
ፈንቀላንቶኡ፤ ህከኔ ሄኦ መኑ ከ ጠወ ለኦ ወክት
እጀብሲጭቶኡ።
43 ህከ ወክት ኢሰ ከ ጠወ እዬሃ ጠወኣበእገ
ጠረኻሸ ኩል «ጩሌተ እታኢሃ ኣሰዬ» ዬሰ።

6

ናዝሬት መኑ ኢሰ ቶጉ ግቡሰ

(ማቶ. 13፥53-58፤ ሉቃ. 4፥16-30)

1 ኢሰ ህከንቤቺች ቍል ገይሰ ባዱ እሳባንተሰን
ሜጡበ እሜቾ።
2 ህከኔን ኢሰ እበ በሬን ጭምት ምኔን ተማርሱ
ጀመሮ፤ ህከኔ እሰ ተማርሰኖሃ ሞጨጭቶ ኡመቱ
እበ እጀብሲጭት ገገዉንኩሰን «ኩ መንቹ ከ
ጠወሃ ጉዕመንከ ሀከኔ ደኤእ? ህትኔ ሀይመት
ኣሰንቶሰ? ህትኔ እጀብሲሰኖ ጠወ እእኖሁ
ሀትጎታን?» ይተን እጀብሲጭታ እቅ።
3 ህከኒች ኤተሮን «እሰ ማይረመ ቤቱ
እነጤቾሃበእንዶ? ያቁቤሃ፥ ዮሳ፥ ይሁዲለከ
ሰምዖኔሃ እመ ቤቱበእንዶ? ሜኣ እመሰ ኦሱንት
ከኔ ኒን ሜጡበ ዮእረበእንዶ?» ይተን ህንቅ
ቶጉዕናንሰ ፈቆኡ።
4 እኮጎሪ ኢሰ እሰንተ «ነቢዬቹ ዋሎ ባደን
ኬዕምሴኖሰ፤ ጠዉ እኮጎሪ ገይሰ ባድ መኑሁ፥
ገይሰ እሌለከ ገይሰ ምኒ መኑ ህንቀኖሰ» ዬእ።
5 ህከኔ ሄኦ ቀዋ ጥዘናመ እሌን እንገተ
እዕይ ፈይሰቤሉ ዋሉ እጀብሲሰኖ ጠወሃ እኦተ
እታሎበእ፤
6 ጠዉ እኮጎሪ ኡመቱ እመዕንቱዕነ ፈቆቤቺሃ
እበ ቦሮረንቶኡ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ቀኤች ቀእተ
ዘሀን ተማርሰኖ እቅ።

ቶና ለሙንኩ እሳበት ተማርሲሃ ሶህሙሰ

(ማቶ. 10፥5-15፤ ሉቃ. 9፥1-6)

7 እሰን ቶነ ለሙንከ እሳበተ እሰበ ገእ ለሙ
ለሙ እዕይ ዶሮረኖ ዱር ፉሽታ ሹምነቱ ኣሰ
ሶኮሰ።
8 እሰን እሰንተ «ዋቃ ሃንተን በርት ቤሉ
እቴኖሃ እኮ ኢቶንከሰ ብረለከ ከረጥትተ እፋበእገ
አዘዦሰ።
9 ሎካንከክዕኔ ጫዕመተ ወዕርዬ ቤሉ ለሙ
ዋልት ኦድኑተ ኦደኦኖቼ» ዬሰ።
10 ህትን እሰ «እዕኑ መርቴነንተ ቤቾን መቱ
ምኒ ኣጌነንተ ወክት ህከ ቤቹ እጉርቴን ፉልቶኖተ
ኢለ ህከን ምኔን አገሬ።
11 መርቴንተ ቤቾን ጉዕማንን ‹ሀበይ ወገሬቲን
አሜቴን› ዬን ቶጉለከ ሞጭጩ ግቤመህዕኔጎሬ

6:4 ያህ. 4፥44። **6:8** ሉቃ. 10፥4-11።

እዕኑ ሎከክዕኔ ትበ ህከኔ ግግሸቴን አጉርቴን ቍሌ፤ ሁኩ ትቡንኩ እሳሃ እማኘ እህኖ» ይ ኩሎስ። *

12 እስን መርት መኑ ጨብችስ ፈንቀልት ቶበታገ ዱዱብስቶኤ።
13 ህትን እስን ልግብ ሩሃንየ ቍሸቶኤ፤ ጥዘናመ አሌን ዘይተ ቡርተን ልግብ ጥዘናመተ ፈይሶኤ።

ጠመቃንቹ ያህይ ሼመሰገ
(ማቶ. 14፥1-12፤ ሉቃ. 9፥7-9)

14 ኢስ ሱዕሙ ጉዕመ ባዶንን ደገሞቤቺሃ ዋሙ ሄሮድስ እስተኔሃ ሞጮጩእ፤ ህትን መት-መቱ መኑ «ጠመቃንቹ ያህይ ሪሆች ኬዕዮኤ፤ ህካን እኮቤቺሃ ከ እጀብሲሰኖ ጠወ አእኖ ወልቀተ ደኤእ» ይታ እቅ።
15 ዋሉ መኑ «እልያሴት» ይታኢት እቅ፤ ህትን ፈቆ መኑ «ሄጭት ሄኦ ነቢያኖች መትሰጋት» ይታ እቅ።
16 ጠዉ እኮጎሬ ሄሮድስ ህካን ጉዕመንከ ሞጮጭ «እን ጎበስ ሙርሲሾም ጠመቃንቹ ያህይ ሪሆች ኬዕዮኤ» ዬእ።
17-18 ሄሮድስ እመስ ቤት ፍልጾሴ ጫተ ሄሮድያደ ኣኤቤቺሃ ያህይ «እመክ ቤት ጫተ እኤ ኬሳሃ ፈቀደሞሄበእ!» ይ ጠወዕዮቤቺሃ ሄሮድስ ሶክ አፍሲሸ ያህይ ኡሱርሲሾ እቅ።
19 ህካን እኮቤቺሃ ሄሮድያዳ ያህይን ገዱተ እፍ ሸሲሶሰተ ሀሳኢት እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሸሲሶሰተ አታልቶበእ።
20 መስንትስ ያህይ ፈየ መንቹለከ ጠሊለ መገን መንቹ እሁስ ሄሮድስ ደገናቤቺሃ ዋጅ አገረኖስ እቅ፤ ህትን እስን ያህይ ጠወእኖ ጠወ ሞጮጩ ወክት ባበኖ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሙንደዕይ ሞጮጨኖስ እቅ።
21 ሄሮድስን እለሞ በሬ ከበጀት ከበጂሃ ባድ ገሻኑተለከ ገሊለ ሎርሎረ መነ ጉዕመንከ ድግስ ድግሸ ገኤእ፤ ሁኩ በሩ ሄሮድያደ ያህይ ሸሲሶሰተ መኩተ እኮሴ።
22 ህከ በርንከ ሄሮድያዳ ቤቱት መኑ ጭምዬ ምኒ ኣግ ቦሎቸ ከደን ሄሮድሴለከ እሲን ሜጡበ ሄዕዮ ኮህ ሙንዲሲሶኤ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዋሙ ህተ ጨልተ «አት ኢትታንት ጉዕመንከ ጠዕሜኤ፤ ኣሳንኬ» ዬሴ።
23 «ሆሮ ዋምነትኤ ደሩ እኮጎሬ አት ይቶንቲሃ ጉዕመንከ ኣሳንኬ» ይ ጤሌዕሌእ።
24 እሴን እመሴቤቹ መርት «መ ኣሴኤ ዩ?» ይት እመሴ ጠዕሞቶ ወክት « ‹ጠመቃንቾ ያህይ ቡዕለ ኣሴኤ› ይ» ይቶሴ።
25 ጨልንት ደዕልት ወምበ ኣግ «ጠመቃንቾ ያህይ ቡዕለ ሳናን እኤን ቴሱ ኣሶኖኤተ ሀሳም» ይቶኤ።
26 ዋሙ ህከን ጠዋን አበ ሻጉ፤ እሁን ቤሉ ጤሌዕሌቤቺሃለከ እሲን ሜጡበ ሄኦ ኮህተኔሃ ጠዕሞቶኢህ ከሞተ ሀሾበእ።
27 ህካን እኮቤቺሃ ህከ ወክት ዋሙ ወታደሪች መቱ ያህይ ቡዕለ ሙር ኤበኖገ ኡሱር ምኒ ሶኮ፤ ወታደርቹንኩ ኡሱር ምኒ መር ያህይ ቡዕለ ሙሮ።
28 ሙር ኤቦ ቡዕለንከ ጩሌተ ሳናን አዕይ ኣሴሴ። ጩልንት መሰት እማተሴ ኣቶኤ።
29 ያህይ እዎንታእሩ ህከን ሞጮጭት ኡሱር ምኒ አሜት ጀናዘሰ መሰት ሞጎኤ።

ኢሰ ኦንቶ ኩሜ መኒሃ እትሱስ
(ማቶ. 14፥13-21፤ ሉቃ. 9፥10-17፤ ያህ. 6፥1-14)

30 ሶቀማኑት ሶህንቶ እዲች ፈንቀልት ኢሰ ብሬን ጭምይቶኤ፤ ተማርሰቶኢሃለከ እቶኢሃ ጉዕመንከ እሲሃ ኩልቶኤ።
31 ኢሰን እስንተ «አዕኑ ሜጥሃክዕኔ መርቴን መኑ ዮበእቤቾን ቀዉ ጌሰ ፎሎጭዬ ዬሰ» ህካን ዬኢሁ እሰበ አሜተኖሁለከ መረኖሁ ልግብ እኮቤቺሃ እቸተ እታ ወክቱ ዮሰበእቤቺሃት እቅ።
32 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ሜጥህሰ ጀልባን ኣግ መኑ ዮበእቤቹ መርቶኤ።
33 ጠዉ እኮጎሬ እሰ መርተንን ልግቡ መኑ ለዕይ እሰተ እሁሰ ደግ ከተሚች ጉዕሚችን ደዕልት ቍልት ሎካን ደጉደን ሄጭት ቤቹሰ ኢልቶኤ።
34 ህከን ቤቾን ኢሰ ጀልቢች ድረን ልግብ መነ ለዕዮ፤ መኑንኩ ዚማንቹ ዮሰበእ ሆለገ እካን ለዕይ አበ መረርሲጩሰ፤ ህከኔን ልግብ ጠወ ተማርሱ ጀመሮ።
35 ህከኔን ኤለት ሀዎርቶቤቺሃ አሳበሰ እሰበ ሆንጠክ «ዮም ቤቹ ኡድመሃን፤ ወክቱስ ሀዎርዮኤ፤
36 ህካን እኮቤቺሃ እታኢሁ ዮሰበእቤቺሃለከ ከን ቀኤን ዮ ገጠረለከ ኦሎሃ መርት እቸተ ገይሃሰ ህዕርታገ ከ መነ ህርሲሰ» ይቶኤ።
37 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሰንተ «ኩ መኑ እታኢሃ አዕኑ ኣሰዬሰ» ዬሰ፤ እስን «ህካን እኮች እታኢሃ ለሜ ጥቤ ዲናሪን † ህዕርን ኣሰኖሰንዶ?» ይቶኤ።
38 ኢሰን ፈንቀሸ «ህንዴ ሄንኩ ጣብቱ ዮህዕኔጎሬ መርቴን ለእዬ» ዬሰ፤ እስን መርት ለእ «ኦንቱ ጣብቱለከ ለምት ቁርጩሜት ዮኔ» ይቶኤ።
39 ኢሰን እሳበሰ መነ ለቶ ህጤ አሌን ቤቾን ቤቾን አቍሸታገ አዘዦሰ።
40 ህካን እኮቤቺሃ መኑሰ መት መቶ ቤቾን ጥብተ ጥብተ ህትን መት-መቶ ቤቾን ኦንታሁ ኦንታሁ እክ አቍዕልቶኤ።
41 ኢሰን ኦንቱ ጣብታለከ ለም ቁርጩሜተ ኣእ ሰማ ዋሸ ለዕይ መገኑ ገለትጩእ፤ ህከኒች ኤተሮን ጣብተንከ ቢጭ መኒሃ ሆንጠህሶተ እዎንታሀኑኤተ ኣሴእ፤ ህትን ለም ቁርጩሜተ መኒሃ ጉዕሚንከ ቤኮ።
42 መኑ ጉዕሙንኩ እች ዱቦ።
43 እሳቢንት መን ብሬች ፈቆ ቍርቍሩለከ ቁርጩሜች ፈቆሃ ቶነ ለሙ ሳጠራ ዊሞሃ ኬሶኤ።
44 እቸተ እቾ ጎን ዋሊንሹ ኦንቶ ኩሜ መነ እቅ።

---

* **6:11** ግዕዝ ሃዕሮ ወኣድ ላገት 1947 ማርቶ ዘማኔን ከተበሞሁ አማረኝ ጠሊሉ መጻፉ ከኒች ዋሮ አዲን ከተበሞሃ በርገኖ። «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ህከን ከተም ፍርዲች ሶዶምለከ ጎሞር ከተሚሃ ፍርድ በር ቆሀኖስ።» ጠዉ እኮጎሬ ኩ ሰውቱ እኮሰ ግሪክ መጻፍ ኣዜኒ ደገመኖበእ። **6:13** ያቁ. 5፥14። **6:15** ማቶ. 16፥14፤ ማር. 8፥28፤ ሉቃ. 9፥19። **6:17-18** ሉቃ. 3፥9-20። **6:34** ዘኁ. 27፥17፤ 1 ነገ. 22፥17፤ 2 ዱዱ. 18፥16፤ ሕዝ. 34፥5፤ ማቶ. 9፥36። † **6:37** መቱ ዲናሩ፦ መቶ በሬ ሆጉተ እኤን ደኤኖ ዋግሃ ጌስ።

ኢሰ ባር አሌን ሃሙሰ
(ማቶ. 14፥22-33፤ ያህ. 6፥15-21)

45 ህከ ወክት ኢሰ መነ ህርሲሰን ኢሳበሰ ጀልባን ኣግ ዉድ እደ «ቤተ ሳይዳ» ዬኖቤቹ እሱ ሄጭት መርቶተ አዘዙሰ።
46 እሰ መነ ህርሲሾች ኤተሮን ዱአ አኦተ ቆተ አል ፉሎ።
47 ኤለት ሀዋርቶ ወክት ጀልቡንኩ ባር በላን ሄዕዮ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ሜጥሀሰ ኤለ አሌን ሄዕዮ እቅ።
48 እሳበሰ ብሬን ዊ አሌን ጠረኙ ቦብሩ ኬዕይ ጀልበ ብሬ አደ ዋሸ ሃሙ ከማን ኦርጨቀንተንን ኢሰ ለዕዮሰ፤ ሁኩንን ሆንሲች ቶና ለሞ ሳኣት ጌሳን ባር ኣሌን ሃመን እሰ እዲን አሜች አጉር ህጎታት እቅ።
49 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ባር አሌን ሃመን ለእ ሀብዙላት አጉጀንሰ ያርቶኤ።
50 ጉዕሙንኩ ለኦሰ ወክት ህልቆኤ፤
ህከ ወክት ኢሰ «ጠረኝዬ! እኔት! ዋጅቶኖቼ!» ዬሰ።
51 እሰን ጀልብ ኣዝ እሰበ ኣጎ ወክት ቦብሩንኩ አጉሮ፤ አሳበሰ ህከን ጠዋን እበ እጀብሲጭቶኤ።
52 እሰ ቀልቡንኩ ዱጀሁ ወዕና ኢሰ ኦንቶ ኩሜ መኒሃ ኦንቱ ጣብተ እትሾ ጠወ ሰውዩ ሆጎቤቺሃት እቅ።

ኢሰ ጌንሴሬጣን ጥዘናመተ ፈይሱሰ
(ማቶ. 14፥34-36)

53 ባሪች ቶልት «ጌንሴሬጠ» ዬኖ ባዱ ኢልቶኤ፤ ጀልበንከ ዊ አሊች ኤለ መድ ሆንጠህሰ ኡሱርቶኤ።
54 እሰ ጀልቢች ፉልቶገን ኢሰ እሁሰ መኑ ደጎ።
55 ህካን እኮቤቺሃ መኑ ህከን ቀኤን ሄዕዮ ኦሎ ጉዕመንከ ደጉደን መርት ኢሰ ዮኤ ዬመ ቤቹ ጥዘናመተ ዴሲን እጅት ኤባኢት እቅ።
56 ኢሰ ኦሮዕዮ ቤቹ ጉዕመንከ ቀኤች፥ ከተሚችለከ ገጠሪች ጥዘናመተ ጉዕመንከ በነቻን ኢሰ መድ ሆንጠህሰን ኦድኖሰ ሰኑተ ኤልቶተ ኤጭታኢት እቅ፤ ህትን ኢሰ ኦድኖ ሰኑተ ኤልቶእሩ ጉዕሙንኩ ጥዘናችሰ ፈይታኢት እቅ።

7

አናኖ ዋገ
(ማቶ. 15፥1-9)

1 መት-መቱ ፈርሳውትለከ ዬሩሳሌሚች አሜቶ ሕግ አሰተማረት ኢሰበ አሜት ጭምይቶኤ።
2 እሰን ኢሰ አሳበት መት-መቱሰ አንገሰ ነጠ አቱዕነ ዩ ኣዕልቱዕነ ጣብተ እተን ለኦኤ።
3 ፈርሳውትለከ ኣይሁዱ ጉዕሙንኩ ባልቅ ዋገ አገርቶተ አንገሰ ኣዕልቱዕናን እታበአ።
4 ህትን ጌቤች ፈንቀልት አሜታ ወክት ሄጭት ኣዕልቱዕናን እታበአ፤ ኩባየለከ ጀከ፥ ናሰ ምዳኑተለከ መዕነተ፥ ልግብ ህትኔ ዋገ አገርታአ እቅ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ፈርሳውትለከ ሕግ አሰተማረቲ ኢሰ «አሳበክ ባልቅ ዋገ አገሩ ግብ አንገሰ ኣዕልቱዕናን ጣብተ እታኢሁ ሚሃት?» ይት ጠዕምቶሰ።
6 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሳንከ ፈንቀሽ «ክዕኔተኔሃ ራጎገን አዕኑ ኩ ለዕዬኔ ይቴነንተህኑኤተ ነቢዬቹ እሰያሰ ጠወዕዮገን
« ‹ኩ መኑ አፎንከሰ ኬዕምሰኖኤት ቤሉ
ቀልቡሰ ኢች እበ ቄዕርዮእሃን!
7 መሰንትሰ መን ትዛዝ ተማርሰተን ኤሳሃ ህትን
ሰገዳኤት›
የመሞ ከተበሞ ራጉ ህንቅሃን።
8 አዕኑ መገን ትዛዝ አጉርቴን መን ዋገ ጠረኻሴን
አገርቴንታአ» ዬሰ።
9 ህትን ኢሰ እሰንተ «አዕኑ ክዕኔ ዋገ አገርቶኖተ መገን ትዛዝ አጉርቴንታአ።
10 ሙሰ ‹አነክለከ እመክ ከበጅ፤ ህትን አዬሁ አንሰ ህከረንገ እመሰ አሌን ሂለ ጠወ ጠወእኖኦሁ ሬሁን› ይ አዘዙ።
11 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ መቱ መንቹ አነሰ ህከረንገ አመሰ ‹አኒሃሰለከ አማተሰ አኤ ሀሰሰኖ ጠወ ጉዕመንከ መገኒሃ ኣሰዮም› ዬህዕኔጎሬ
12 አነሰ ህከረንገ አመሰ ደግለሎበአ ዬን ጠዕሜኖሰበአ።
13 ከን ሃሌን ገይክዕኔ ዋገ አገርቶኖተ መገን ላገተ ድጅቴነንታት፤ ህትን አዕኑ ህትኔ ልግብ ጠወ አቴነንታት» ዬሰ።

መነ ንጀሰሰኖ ጠወ
(ማቶ. 15፥10-20)

14 ኢሰ ለንኪሃ ኤመትሰ እሰበ ገእ «አዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ አን ጠወእንክዕኔ ጠወ አጥራመቴን ቶጌ።
15 መንቹ ንጀሰሰኖሁ ኣዚች ፉለኖሃ ጠወ ቤሉ አብሊች ኣዝ ኣገኖሁ መነ ንጀሰሰኖበአ»
16 [ሞጨጭታ መጨት ዮሲሁ አዬሁ ሞጭጩን] ዬእ። *
17 ኢሰ ኤመት አጉር ምኒ ኣጎ ወክት አሳበሰ እሰ ተማርሴ ምሳሌተኔሃ ሂር ኩሎሰተ ጠዕምቶሰ።
18 ኢሰ እሰንተ «አዕኑ ቴሁ ካን አጥራመቴን ቶጌነንተበእንዶ? አብሊች መን ጎደባን ኣገኖሁ ንጀሰሰኖበእገ ደጌነንተበእንዶ?
19 መሰንትሰ አፌች ጎደባን ኣግ ሹመተ እክ ፉለኖህን ቤሉ ቀልብበ ኦሮአኖበአ» ዬሰ፤ ኢሰ ህካን ዩሰ እቸት ጉዕሙንኩ ነጠ ዩሃንሰ።
20 ለንኪሃ ኢሰ «መነ ንጀሰሰኖሁ መን ቀልቢች ፉለኖሃን።
21 ሁኩንን ሂሉ ሰውቱ፥ ሞጉ፥ ዝነት፥ መነ ሹ፥
22 ጎራምመት፥ ሂለተ ሆጉተ አኤ፥ ጣንሱሁ፥ ሀሶገ እሁ፥ ምቀቾመት፥ ሄምት፥ ቦኑለከ ዋንክዕሉሁ
23 ኩን ጉዕሙንኩ ሂሉ ጠዉ መን ቀልቢች ፉለኖ፤ እሰን መነ ንጀሰሰኖሃን» ዬእ።

መቲ መንቾ አመዕነቱ
(ማቶ. 15፥21-28)

24 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ህከ ጢሮሰ ባዱ ኦሮዕዮ፤ ህከኔን መቱ ምኒ ኣግ ህከኔ ሄኤሰ አዬሁ ሞጭጨኖበእገ ሀሾ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከኔ ማጠሞተ አታሎበአ።

7:7 ኢሳ. 29፥13። **7:10** ፉል. 20፥12፤ 21፥17፤ ሌዊ 20፥9፤ ዘዳ. 5፥16። * **7:16** ህትን ሞጭጭታ መጨት ዮሲሁ ዮ ጎሬ አዬሁ ሞጭጩን፦ የኖሃ ከ ዋልንሽ መት-መቱ ሉህ ክታበት ወሊንሽ 16 በርግታበእ፤ ላገሰ 4፥23 ዮኢሃ እጉደኖ

25 ድሮረኖ እያኑ አፏንሴ ጥዞ ጩልት ዮሴ መንቹት ኢሰ ዱዱቡ ሞጮጭቶ ወክት እሰበ
እሜት ሎከሰ ኡቦኡ።
26 መንቹንት ሲሮ ባደን ፊንቃዌ አዲች ከለቀንቶእተ ግርካዊቾተ እቅ፤ እሴን ጩሌችሴ
ድሮረኖ ዱር ፉሾት ኢሰ ኤጭቶሰ።
27 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ህተን መንቾተ «ኦሶ እቾተ ዉሻተ ኣሱ ሀሰሰኖበእ፤ ሄጭት ኦሱት እት ዱቡ
ሀሰሰኖ» ዬሴ።
28 ህት መንቹት ፈንቀሸት «ቀርቾ ሁኩን ሀንቅሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ዉሸት ኦሱት እቶ ቁኒች
ኡቦ ፉርፉሩ እታእ» ይቶሰ።
29 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ «ካን ጠወኦንተክ ጩሌችክ ዶሮረኖ እያኑ ፉሎኡ፤ ቴሱ ምንክ መር»
ዬሴ።
30 እሴን ምንሴ ፈንቀልት መርቶ ወክት ጩሌችሴ ዶሮረኖ እያኑ ፉላን መዕነ አሌን ኦሰእን
ደጎሴ።

ኢሰ ዶንቀለከ ዱደ መንቹ ፈይሱሰ

31 ህትን ጢሮሰ ባዲች ፉል ሰደን አዲን «ቶኑ ከተመ» ዬኖ ባዲን ህግ ገሊለ ባርበ አሜቾ።
32 ህከኔን መኑ መቱ ዶንቃለከ ዶንቀ እኮ መንቹ ኢሰበ ኤቦኡ፤ እሰን ኢሰ ህከን መንች አሌን አነገሰ
እኦተ ኤጭቶሰ።
33 ኢሰ ህከ መንቹ መኒች እደ አዕይ ሜጥሀሰ እሱ መሰ ዙሩዕማሰ ህከን መንች መጫን ኣግሾ፤
ህትን ኢሰ አንጀሰ ቱይ ህከን መንች አረብተ አነጋንከሰ ሀጣዌእ።
34 ኢሰ ሰማ ዋሸ ኦሎሸ ቀልቤሰ ሻዥ ህከ መንቹ «ኤፍታህ!» ዬሰ፤ ፍሳረንትሰ «ሂርተእ»
ዩሃን።
35 ህከ ወክትንከ መጨሰ ፈንተኦኡ፤ ህትን አረብሰ ሂርተኣን ጠሊሸ ጠወዕዮ።
36 ኢሰን መኑ ህከ ጠወ አዬሃ ኩልታበእገ አዘዡሰ፤ እሁን ቤሉ ጠወኣበእገ ኩሎሰ ጌሰንከ
ልግቤ መኒሃ ኩልቶኡ።
37 እሰን አበ እጀብሲጭት «ጉዕመንከ ጠወ ጡመገ አዕዮ፤ ዶንቃኑት ሞጮጭታገለከ
ዱዳኑት ጠወኣገ አእኖ» ይቶኡ።

8

ኢሰ ሾሌ ኩሜ መኒሃ እትሱሰ
(ማቶ. 15፥32-39)

1 ህከን ታቦን ልግቡ መኑ ጭምዬእ፤ ህከን መኒሃ እታኢሁ ዮሰበእ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ
አሳበሰ እሰበ ገእ
2 «ኩ መኑ ኢን ሜጡበ ሰሱ በር አገርቶኡ፤ እሳንከ እታኢሁ ዮሰበእቤቺሃ አን አበ
መረርሲጫንሰ።
3 ህት ጎራይቶገን ምንሰ መርታገ አዕዮንሰ ጎሬ ዋቃን አበ ሆጋእ፤ ህትን እሳችን መት-መቱሰ
ቄዕራሺች አሜቶእራን» ዬሰ።
4 አሳበሰ ፈንቀሸት «ህከረ ከን ኡለ ኡድማን ኬንከ መኒሃ እታኢሃ እይ ኣሶተ አታለኖ?» ይቶሰ።
5 ኢሰ አሳበሰ ፈንቀሸ «ሄንኩ ጣብቱ ዮህዕኔ?» ይ ጠዕሜሰ፤
እሰን ፈንቀሸት «ለመሉ ጣብቱ ዮኔ» ይቶሰ።
6 ህከ ወክት ኢሰ መኑ ኡለ አሌን እፉዕለኖገ አዘዡ፤ ለመለንከ ጣብተ ኣእ መገኑ ገለትጭ ቢጥ
መኒሃ ሆንጠህሶተ አሳባተሰ ኣሴእ፤ እሰን መኒሃ ሆንጠህሶኡ።
7 ህትን ቀዉት ቁርጩሜት ዮሰ እቅ፤ እሴንተ ኬሸ ኣእ መገኑ ገለትጭ አሳበሰ መኒሃ
ሆንጠህሶተ ኣሴእ።
8 መኑንኩ እት ዱባን ፈቆሃ አሳበሰ ለመለ መሶበ ዊመ ፉርፉሩ ኬሶኡ።
9 ህካን እቾ መን ዋሊንሹ ሾሌ ኩሜሃ ጌሰ እቅ፤ እሰንተ ኢሰ ህርሰሾሰ።
10 ህከ መነ ህርሲሾች ኤተሮን ኢሰ አሳባንን ሜጡበ እክ ጀልባን ኣግ «ደልማኑተ» ዬኖ ባዱ
ኦሮዕዮ።

እጀብሲሰኖ ጠወ ለኢሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማቶ. 16፥1-4)

11 ፈርሳውት ኢሰበ እሜት ሉሲሶተ «ሰሜች እጀብሲሰኖ ጠወ ለሊሰኔ» ይት ኦዱ ጀመርቶኡ።

12 ህከ ወክት ኢሰ ቀልቤሰ ሻዥ «ከን ዘማን መኑ እጀብሲሰኖ ጠወ ሚሃ ሀሰኖት? ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ከን ክልቀቲሃ እጀብሲሰኖ
ጠዉ ኣሰመኖሰበእ» ዬሰ።
13 እሰንተ አጉር ጀልባን ኣግ ዉድ እደ ቶሎ።

ፈርሳዌለከ ሄሮድሴ ራጭተ
(ማቶ. 16፥5-12)

14 አሳበት እሀኖሰ ጌሰ ጣብተ እፉዕናን ሀብ መቱ ጣብታ አፍ ጀልብ ኣዜን ሄኡ እቅ።
15 ኢሰን እሰንተ «ፈርሳዌለከ ሄሮድሴ ራጭቲች ጠረኚቴን አገዕርዬ» ይ አዘዡሰ።
16 ህከ ወክት ገገዉንኩሰን «ህት ዩሰ እቴኖሃ አንፉዕናን አሜንቶምቤቺሃት» ይት ገገዉንኩሰን ጠወኦኡ።
17 ኢሰን ሰውትሰ ደግ « ‹እቴኖሁ ዮኔበእቤቺሃት› ይቴን ሚሃት ሰውይቴነንታት? ቴሶ ኢለ መቱርቹሃ ደጌነንተበዕንደ? ህከረንገ
ኣገኖህዕኔበዕንደ? ህትን ቀልቡክዕኔ ቴሶ ኢለ ዱጀዕትንደ?
18 እልት ሄኦህዕኔገን ለኤነንተበእንደ? ህትን መጨት ዮህዕኔገን ሞጮጭቴነንተበእንደ? ህት ሆሮን ሰውይቴነንተበእ?
19 አን ኦንቶ ኩሜ መኒሃ ኦንቱ ጣብተ ቢጭ ኣሰን ፈቆ ፉርፉሩ ሄንከ መሶበ ኬሴን?» ዬሰ፤
እሰን «ቶነ ለሞ መሶበ ዊመ» ይት ፈንቀሸቶኡ።
20 ህትን ኢሰ «ለመለ ጣብተ ሾሌ ኩሜ መኒሃ ቢጭ ኣሴምህኒች ፈቆ ፉርፉሩ ሄንከ መሶበ ኬሴን?» ዬሰ፤ እሰን «ለመለ መሶበ ዊመ» ይቶኡ።
21 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ፈንቀሸ እሰንተ «ቴሁ አጥራመቴነንተበእንደ?» ይ ጠዕሜሰ።

ኢሰ ቤተ ሳይዳን ቆቀ መንቹ ፈይሱሰ

22 ኢሰ አሳበት «ቤተ ሰይዳ» ዬኖቤቹ ኢልቶ ወክት መኑ መቱ ቆቀ መንቹ ኢሰበ ኤብ አንገሰ
አሌሰ አኦተ ኤጭቶሰ።

8:11 ማቶ. 12፥38፤ ሉቃ. 11፥16። **8:12** 12፥39፤ ሉቃ. 11፥29። **8:15** ሉቃ. 12፥1። **8:18** ኤር. 5፥21፤ ሕዝ. 12፥2፤ ማር. 4፥12።

23 እሰን ህከ ቆቀ መንቹ እንገሰ እፍ እዎንሰ
ቀኤች አብል ፉሼሰ፤ ኢሰን ህከን መንች እሌን
እንጀ ቱይ እልሰ እንጋን ሀጣው «ለእንትርቹ
ዮዕንዶ» ይ ጠዕሜሰ።
24 ሁኩ ቆቁንኩ ጌጥ ይ «ኤ! መነ ለኣሚት፤
ጠዉ እኮጎሬ ሃመኖ ሀቀ አጉደናኤት» ዬእ።
25 ለንኪሃ ኢሰ ህከን መንች እሌን እንገሰ
አዕዮ፤ ህከ ወክት መንቹሰ አጥራመች ለዕዮ፤
ህትን ፈይ ጉዕመርቹንከ አጥራመች ለኡ ጀመሮ።
26 ህከኒች ኤተሮን ህከ መንቹ ኢሰ «ከ ቀእተ
ኣጎት * አዬሃ ከ ጠወ ጠወኦት» ዬሰ።

ኢሰ ቡረሞሃ እሁሰ ጴጥሮሰ ጠወኤሰ
(ማቶ. 16፥13-20፤ ሉቃ. 9፥18-21)

27 ኢሰለከ አሳበሰ «ፍልጾሰ ቄሳረ» ዬኖ ባድን
ዮ ቀእተ መርታኢት እቅ፤ ዎቄ አሌን ሄኦገን
ኢሰ አሳበሰ «መኑ ኤሳሃ አዬት የኖኤሁ?» ይ
ጠዕሜሰ።
28 አሳበሰ ፈንቀሸት «መት-መቱ መኑ
‹ጠመቃንቾ ያህዬት› የኖሄት፤ ዎሉሰንገ ‹ነብዬቹወ
እልያሴት› የኖሄት፤ ህትን ዎሉ መኑ ‹ነብያኖች
መቱሃሰ› የኖሄት» ይቶሰ።
29 ኢሰ ፈንቀሸ «አዕኑ ኤሳሃ አዬት
ይቴነንታት?» ይ ጠዕሜሰ፤ ጴጥሮሰን «እት
መሲሂት» ዬሰ።
30 ህከ ወክት ኢሰ እሰንተ «አዕኑ ኢተኔሃ አዬሃ
ጠወኦኖቼ» ይ ጠረኻሸ አዘዙሰ።

ኢሰ ሪሁሰለከ ኬኡሰ ሄጭ ጠወኤሰ
(ማቶ. 16፥21-28፤ ሉቃ. 9፥22-27)

31 ኢሰ አሳባተሰ «መንች ቤቱ ልግብ ኦርሸተ
ቶጉ ሀሰሰኖሰ፤ ህትን ባድ ባልቀት፥ ቂሳከ
አዎንሳኑትለከ ሕግ አሰተማረት ቶጉ ግብ ሸታሰ፤
ጠዉ እኮጎሬ እሰ ሰቅ በሬን ሪሆች ኬእኖ» የን
ተማርሱ ጀመሮ።
32 ኢሰ ህከ ጠወ ኣገኖሰገ ኩሎሰ፤ ህከ ወክት
ጴጥሮሰ ኢሰ መድ ዋሸ ኡሙዕሬሰ።
33 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ኤተሩ ፈንቀል አሳበሰ
ለእነ ጴጥሮሌ «እት ሸይጣንቹ ኢች ካጳ ቄዕር፤
እት መን ሰዉት ቤሉ መገን ሰዉት ደጋንትበእ» ይ
ሻቆሰ።

መሲህ አዎኑ ዋጋ ባትሲሰኖሃ እሁሰ
(ማቶ. 10፥38-39፤ 16፥24-28፤ ሉቃ. 9፥23-27፤ 14፥25-27)

34 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ልግብ መነ አሳባንተሰን
ሜጡበ እሰበ ገእ «ኤሳሃ እዎኖተ ኢተኖሁ ዮ ጎሬ
ገይሰተኔሃ ሰውዬ አጉር መሰቀለሰ እጅ አዎኑዕኔ።
35 ነብሳሰ ጡምሶተ ሀሰኖሁ ጉዕሙንኩ
ነብሳሰ ቤሰኖ፤ ኢተኔሃለከ ተሸት ላገተኔሃ ነብሳሰ
ህግሸ ኣሰኖሁ ነብሳሰ ጡምሰኖ።
36 እዬሁ ኣዱንያ እሌን ዮኢሃ ጉዕመንከ ደእ
ነብሳሰ ቤሾ ጎሬ መ ደግለለኖሰ?
37 ህትን መንቹ ነብሴሰ ወጥ መ ባቶተ
አታለኖ።
38 ከን ጨበኞኖንለከ ለገእኖ ክልቀት ብሬን
ኢንለከ ኢ ላጋን ሙለኖ መንች ቤቱ እንሰ
ኬዕሞኚን ጠሊላኖ መላይካን ሜጡበ እሜተኖ
ወክት እሲን ሙለኖ» ዬሰ።

9

ኢሰ ደኑ ዶረሙሰ
(ማቶ. 17፥1-13፤ ሉቃ. 9፥28-36)

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤
ቴሱ ከኔ ኤርቶ መን በሊች መት-መቱሰ መገን
ዎምነቱ ሎረ ወልቃን ገሸኖ ወክት ለኦተ ኢለ
ሬታበእሩ ዮኡ» ዬሰ።
2 ሌሆ በሬች ኤተሮን ኢሰ ጴጥሮሴ፥ ያቁበለከ
ያህይ ሰሱንከሰ ኣእ ሎረ ቆተ እል ፉሎ፤ ህከኔን
ኢሰ ደኑ ብሬሰን ዶረሞ።
3 ኢሰ ኦድኑት ኣዱንያ እሌን እዬሁ ሜጭ ዋቅ
አዕይ ዋጂ እእኖበእ ጌሰ ዋቅይት በለቆኡ።
4 ህከ ወክት እልያሰለከ ሙሰ አሜት ኢሲን
ሜጡበ ጠወእንን ሰሱንኩ እሳበት ለኦሰ።
5 ጴጥሮሰ ኢሰ «አሰተማርች! ከኔ ሄኡ ኔሳሃ
አበ ጡመሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ መቱ ኬሳሃ፥ መቱ
ሙሲሃለከ መቱንገ እልያሴሃ ዳሰ እጃርኖ» ዬእ።
6 ህከ ወክት ሰሱንኩ አሳበት አበ ዋጅቶቤቺሃ
ጴጥሮሰ ጠወእኖሃ ደገኖበእ እቅ።
7 ጎመንት እሜት ቴልታን ጎማች ኣዚን «ኢታም
ቤቱኤ ከኒት፤ እሱንከ ሞጮጭዬ» ይታ ላገተ
ሞጮጨንቶኡ።
8 ወክትንከሰ ሰሱንኩ አሳበት እደሰ ዘህት ለኣ
ወክት እሳን ሜጡበ ኢሰ ቤሉ እዬሁ ዮበእ እቅ።
9 ቆተ እሊች ድርተን ኢሰ «መንች ቤቱ ሬሆች
ኬኦተ ኢለ ከ ለኤንተ ጠወ አዬሃ ጠወኦኖቼ» ይ
አዘዙሰ።
10 እሰን ዬሰ ጠወ ቀልቤሰ እፍ «ኩ ‹ሬሆች
ኬኡ› ዩ መ ዩህን» ይት ጠዕሞቶኡ።
11 እሰን ኢሰ «ሕግ አሰተማረት ‹ሄጭ አሜቱ
ሀሰሰኖሲሁ እልያሴት› ይታኢሁ ሚሃት?» ይት
ጠዕሞቶሰ።
12 እሰን «ሁኩን ህንቅሃን፤ እልያሰ ሄጭ እሜች
ጉዕመርቹንከ መክሰኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ መንች ቤቱ
አበ ኦርሸተ ቶገኖገለከ ህንቀመናሃ እሁሰ ጠሊለ
መጸፉን ከተበሞሁ ሀትጎታን?
13 ጠዉ እኮጎሬ እን ያንክዕኔ፤ እልያሰ ሄጭ
አሜቾኡ፤ እሰተኔንከ ጠሊለ መጸፉን ከተበሞገን
መኑ ሀሶገ አቶሰ» ዬሰ።

ዱሩ እፎሰ ጩል ኢሰ ፈይሱሰ
(ማቶ. 17፥14-21፤ ሉቃ. 9፥37-43)

14 ኢሰለከ እሲን ሜጡበ ሄኦ ሰሱንኩ አሳበሰ
ፈንቀልት እሜቶ ወክት ልግቡ መኑ ፈቆ አሳባን
ጭምይሃን ህከኔን መት-መቱ ሕግ አሰተማረት
ኢሰ አሳባን ኦዳኢት እቅ።
15 መኑ ጉዕሙንኩ ኢሰ ለኦ ወክት አበ
እጀብሲጭቶኡ፤ ህትን እሰበ ደጉድ መርት
ዝያርቶሰ።
16 ኢሰን አሳበሰ «መ ጠዋኒት ኦዴነንታሁ?» ይ
ጠዕሜሰ።

---

* **8:26** ከ ቀእተ ኣጎት፦ የኖሃ ከ ጠወ እዬሃ ጠወኦት የኖ። **8:28** ማር. 6፥14-15፤ ሉቃ. 9፥7-8። **8:29** ያህ. 6፥68-69። **8:34** ማቶ. 10፥38፤ ሉቃ. 14፥27። **8:35** ማቶ. 10፥39፤ ሉቃ. 17፥33፤ ያህ. 12፥25። **9:2** 2 ጴጥ. 1፥17-18። **9:7** ማቶ. 3፥17፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 3፥22። **9:11** ሚል. 4፥5፤ ማቶ. 11፥14።

17 ህከን ልግብያ ኡመቲች መቱ መንቹ
«አሰተማርች! ዱሩ አፍ ጠወኡ ከሞ ጩልኤ
ኪቤቹ ኤቦሞ።
18 ሁኩ ዱሩ ኬዕዮሰ ወክት ኡጀናሰ፤ ህትን
አፈን ሁንብ ኩፍ እእን እንኩተ እጥሲሰኖ፤ አልሰ
ክቺች አዕይ ሞሸናሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ህከ
ዶሮረኖ አያነ ፉሸቶተ አሳበክ ጠዕምዮም እቅ፤
ጠዉ እኮጎሬ እሰ ፉሸቶተ አታልቶበእ» ዬእ።
19 ኢሰ እሰንተ «አዕኑ አመዕነቱ ዮህዕኔበእ
መኑ፤ ሄንከ በር ኢለ ክዕኔን ሜጡበ ሄኣም? ህከ
በር ኢለ አታላንክዕኔ? ህንዴ ጩል ኢበ ኤቤ»
ዬሰ።
20 እሰን ጩል እሰበ ኤቦኤ፤ ሁኩ ዶሮረኖ
ዱሩ ኢሰ ለዕዮ ወክት ጩል ኡለ አሌን ኡጅ
ከጣቀንሴሰ፤ ጩሉንኩ ኡለ አሌን ኮሎንኮዕለን
አፎንከሰ ሁንብ ኩፍ እኡ ጀመሮ።
21 ኢሲን ህከን ጩል እነ «ኩ ጥዘነት እፎሲች
ሄንከ ዘማን እኮሰ?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን ፈንቀሸ
«ኦሰማችሰ ኬሺት።
22 ኩ ዶሮረኖ ዱሩ ሾተ ሀሸ ልግብ ወክት
ጊራንለከ ዋን ኡጀናሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ መቱርቹ እኡ
አታልታንት ጎር መረርሲጭኔ! ሀዕልኔሁ» ዬእ።
23 ኢሰን «ሀት አታልታንት ጎሬ ይታንቴኤት?
አመዕነናሀኒሃ ጉዕሙርቹንኩ አታለመናሰ» ዬሰ።
24 ህከ ወክት ጩል እኑ ኢሰ «አመዕኑ
አመዕናም፤ ጠዉ እኮጎሬ አመዕኑ ሆጋም ጠዊሃ
ጉዕሚንከሰ ቴሁ እት ሀዕሌኤ!» የን ያሮ።
25 ኢሰን መኑ ደጉደን እሜተኖገ ለዕዮ
ወክት ህከ ዶሮረኖ ዱር «እት ዱዱለከ ደንቁ
ዱሩ ከን ጩሊች ፉልት ለንኪ እሰበ ፈንቀልት
አሜታንትበእገ አዘጉንኬ» ይ ሻቆሰ።
26 ሁኩ ዶሮረኖ ዱሩ ሎረ ላጋን ያር ጩል መቱ
ጌሰ ኡጅ ከጣቀንሴሲች ኤተሮን ፉሎ፤ ህከ ወክት
ጩሉሰ ደሜቤቺሃ መኑ «ሬዮ» ይ ሰውዬእ።
27 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ጩል እንገተ እፍ ኬሻንሰ
ኬዕይ ኡሬእ።
28 ኢሰ ምኒ ኣጎ ወክት እሳበሰ «ነኤ ከ ዶሮረኖ
ዱር ፉሸኖተ አታልናምበኢሁ ሚሃት?» ይት
ሜጡሰ ጠዕምቶኡ።
29 ኢሰን እሰንተ «ህትናሙርቹ ዱኢንለከ
ሶመኒን እህባች ዋሎርቺን ሆሮን ፉሎተ
አታለኖበእ» ይ ፈንቀሼሰ።

ኢሰ ሬሁሰለከ ሬሆች ኬኡሰ ለንኪሃ ጠወኡሰ
(ማቶ. 17፥22-23፤ ሉቃ. 9፥43-45)

30 ኢሰለከ እሳበሰ ህከ ቤቹ ጌኘእት ገሊለ
እዲን ህጎኡ፤ ኢሰ የቤቹንከ እዪሁ ደጎተ ሀሾበ
እቅ፤
31 ሁኩን እኮሁ ኢሰ እሳበሰ «መንች ቤቱ መን
እንጋን ህግሴን ኣሴኖሰ፤ እሰን ሸታሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ሬሆች ሰቅ በር ኬእኖ» የን ተማርሴሰ።
32 እሳበሰ ኩ ጠዉ ኣጎሰበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጠዕምቶሰተ ዋጅቶኡ።

ጉዕሚችን በተአኖሁ አዬት?
(ማቶ. 18፥1-5፤ ሉቃ. 9፥46-48)

33 ኢሰለከ አሳበሰ ቅፍርናሆም ከተመ
እሜቶኡ፤ ኢሰ ምኒ ኣጎች ኤተሮን አሳበሰ «ዎቃን
ሄኤንተ ወክት ኦዴነንተ ጠዉ መርቹሃን?» ይ
ጠዕሜሰ።
34 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ዎቃን «ጉዕሚችኔ
በተአናሁ አዬት?» የቀንቶቤቺሃ መሰለ ኣቶሰበእ።

35 እሰን አፉዕሌኢች ኤተሮን ቶነ ለሙንከ
አሳበሰ እሰበ ገእ «ዎኔሃ እሆተ ሀሰኖሁ ጉዕሙንኩ
ጉዕሚንከ ካድመለከ ጉዕሚችን ቀዉ እሁ
ሀሰሰኖሰ» ዬሰ።
36 መቱ ቀዉ ጩል ኤብ በላንከሰ ኡርሾ፤ ህከ
ጩልንከ ሀንቀፍ
37 «ከን ጩልገ ዮኢሃ ሱዕሚንከኤ ቶገኖሁ
ኤሳሃ ቶገኖኤ፤ ኤሳሃ ቶገኖሁ ጉዕሙንኩ ጠለዕል
ኤሳሃ ቶጉ እሁዕነ ኤሳሃ ሶኮንከ ሜጡበ ቶገኖ»
ዬሰ።

ግብበኔሁ ጉዕሙንኩ ኒንት።
(ሉቃ. 9፥49-50)

38 ጠዉ እኮጎሬ ያህይን ኢሲሃ ፈንቀሸ
«እሰተማርች መቱ መንቹ ሱዕሚንከክ ሩሃንየ
ፉሸን ለዕን ኒን ሜጡበ እክ እዎንበኔቤቺሃ
ከሞንሰ» ዬሰ።
39 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ሱዕሚንከኤ እጀብሲሰኖ
ጠወ እእን ወክትንከሰ ኢ አሌን ሂለርቹ ጠወእኖሁ
ዮበእቤቺሃ ኣጉሬ፤ ከንቶኖቹሰ።
40 መሰንትሰ ኒን ሀንበዕለምባሁ ጉዕሙንኩ
ኒንት።
41 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ መሲህሃ እኬንተቤቺሃ
ሱዕሚንከኤ መቶ ቡርጩቆ ዋሃ አጎተ ኣሰኖሁ
እዪሁ ወጥሰ ደእኖ» ዬሰ።

መነ ሉሰሲች ገዉ አገዕሩ
(ማቶ. 18፥6-9፤ ሉቃ. 17፥1-2)

42 ኢሰ «ኢን እመዕንቶ ከን ማዕናኖች መቱሰ
ሉሲሰኖ መንቹ ሎረ ሪትም ክኑ ጎባንከሰ ኡሱሬን
ባራን ቶረሙሰ ቆሀኖ።
43 ህካን እኮቤቺሃ እንገክ ሉሲሳሄትጎሬ ሙርት
ኡጅ፤ መሰንትሰ ለምት እንገት ሄኣንኬ አዛቤን
ዘላለሚሃ ጠዕትበ ጊራን ኣጊች አንገክ ሙርተኣን
ነብሴን ሄኤን ሄኡ ደኡ ቆሀኖ።
44 ህከን ቤቾን እሰተ እታ ዘቡዕሉት ሬታበእ፤
ህትን ጊረሲ ሆሮ ጠእታበእ። *
45 ህትን ሎከክ ሉሲሳሄትጎሬ ሙርት ኡጅ፤ ለም
ሎከት ሄኣንኬ አዛቤን ዘላለሚሃ ጠዕትበ ጊራን
ቶሬናሄህኒች ድኑ እክ ነብሴን ሄኡ ደኡ ቆሀኖሄ።
46 ህከን ቤቾን እሰተ እታ ዘቡዕሉት ሬታበእ፤
ህትን ጊረሲ ሆሮ ጠእታበእ።
47 ህትን እልክ ሉሲሳሄትጎሬ ፉሸት ኡጅ፤
መሰንትሰ ለም እልት ሄኣንኬ ዘላለሚሃ ጠእትቡ
ጊራን ቶሬናሄህኒች መት እላሙ እክ መገን
ዎምነቴን ሄኡ ቆሀኖሄ።

9:34 ሉቃ. 22፥24። **9:35** ማቶ. 20፥26-27፤ 23፥11፤ ማር. 10፥43-44፤ ሉቃ. 22፥26። **9:37** ማቶ. 10፥40፤ ሉቃ. 10፥16፤ ያህ. 13፥20። **9:40** ማቶ. 12፥30፤ ሉቃ. 11፥23። **9:41** ማቶ. 10፥42። * **9:44** አዛቡ ዘቡዕሉት ሬታበኢሁለከ ጊረስ ጠዕታበኢሃ ቤቹ፦ መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎሊንሸ 44 ዮኢሃ በርግታበእ። ላገንትሰ ዎሊንሸ 48 ዮኢሃ እጉዳእ **9:44** ማቶ. 5፥30። **9:47** ማቶ. 5፥29። **9:48** ኢሳ. 66፥24። † **9:49** መጥንትለከ ጊረት ሀት እክ ነጠ እካገ፦ ሌዊ 2፥13 ሚል. 3፥2-3 ፊል. 3፥17 ዮኢሃ ለኡ ሀሰሰኖ።

48 ህከን እዛቤን እስተ እታ ዘቡዕሉት ሆሮን
ሪታበእ፤ ህትን ጊረንት ሆሮን ጠእታበእ።
49 «ክትሙ መጥኔን ነጠ እህኖ † ህንገን
50 መጥንት ጡመተ፤ እሁን ቤሉ መጥንት
እሁሴ ጤእባች ህት አቴን ጤኣገ አቴነን? ክዕኔንከ
መጥኔ ጤዕንሹ ሄኤንክዕኔ፤ ገገዉንኩክዕኔ
ኢተቀንቴን ወገሬቲን ሄዕዬ» ዬስ።

10

ኢሰ ጎጆሃ እህተኔሃ ተማርሱስ
(ማቶ. 19፥1-12፤ ሉቃ. 16፥18)

1 ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ ይሁድ ባዱ ህግ
ዮርዳኖሰ ዛዘኖ ዊች ገርብ አዲን ቶል ኦሮዕዮ፤
ልግቡ መኑ ለንኪሃ እሰበ ጭምይታን ወዕና ሮሾገን
ተማርስኖሳት እቅ።
2 ፈርሳዌች መት-መቱስ ኢሰ ሉሲሶተ ሀሰ
እሜት «መቱ መንቹ ጫሰ ገፈሮተ ሕግን
ፈቀደመኖሰንደ?» ይት ጠዕምቶስ።
3 ኢሰን ፈንቀሸ «ሙሰ ከን ጠዊሃ መ
አዘዙህዕኔ?» ዬስ።
4 እሰን «ሙሰ ‹እሴንከ ንከሴ ሂር ሸሩን› ይ
አዘዙኔ» ይቶኡ።
5 እኮኅሬ ኢሰ እሳሃ ፈንቀሸ «ሙሰዕኑ ከ
ትዛዝ ከተቦተ አታሎሁ ቀልቡክዕኔ ዱጃን
ሞጮጭቴነንተበእቤቺሃት ዬስ።
6 ጠዉ እኮኅሬ መገኑ ወዕና ክልቀት ከለቆ
ወክት ለባለከ ሜኣተ አዕይ ከለቆ።
7 ህካን እኮቤቺሃ መኑ አነሰለከ አመሰ አጉረኖ
ምንሰ አማን ሜጡ እህኖ።
8 ህትን ለሙንኩሰ ሜጡ ጅሰመ እካኣ፤
ህከኒች ኤተሮን እሰ ሜጡ ጅሰመ እካ ቤሉ ለሙ
ጅሰመ እካበእ።
9 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ ሜጡ አዕዮሃ መኑ
መለሉንከሰ» ዬእ።
10 እሰን ምኒ ፈንቀልት አሜቶ ወክት አሳበሰ
ህከን ጠውተኔሃ ፈንቀልት ኢሰ ጠዕምቶሰ።
11 እሰን «ጫሰ ገፈር ዎሉ ሜንቴ ኣእኖሁ
ጉዕሙንኩ እሴ አሌን ዝነተ አዕዮኡ።
12 ህትን ምንሴ መንቺች ፉልት ዎሉ ጎነ ኣግሶ
ጎሬ እሴሁ ዝነተ አቶኡ ዩሃን» ዬእ።

ኢሰ ኦሱተ ማሰዕዮገ
(ማቶ. 19፥13-15፤ ሉቃ. 18፥15-17)

13 መት-መቱ መኑ እለስ አሌን አንገተ አዕይ
ማስኦሰተ ኢሰበ ኤቦኡ፤ ጠዉ እኮኅሬ አሳበሰ ህከ
ኦሱተ ኤቦ መነ ሻቆኡ።
14 ኢሰን ህካን ለዕዮ ወክት አሳበሰ ኡሙዕር
«መገን ዎምነቱ ከኑኤገ ዮሀኑኤተ እኮቤቺሃ ኦሱት
ኢበ አሜቱን ከንቶኖቼ» ዬስ።
15 ኢሰ «ህንቅንከ ያንክኔ፤ መገን ዎምነቱ ኦሶገ
እክ ቶግባሁ መገን ዎምነቱ ኣጎተ ሆሮ አታለኖበእ»
ዬእ።
16 ህከኒች ኤተሮን ኦሱተ ሀንቀፍ አንገሰ አሌስ
አዕይ ማስዕዮስ።

ዱንያ አል ቀባጡተለከ መገን ዎምነቱ
(ማቶ. 19፥16-30፤ ሉቃ. 18፥18-30)

17 ኢሰ ህከን አዲች ፉል ሃመን ሄዕዮገን
መቱ መንቹ እሰበ ደጉደን እሜች ብሪሰ ጉሉጵ
«መረርሲጭታንት አሰተማርች! ጉዕመ ዘማን
ሄኡ ደኦተ መ አኡ ሀሰስኖኤ?» ይ ጠዕሜሰ።
18 ኢሰን ፈንቀሸ «ሚሃት መረርሲጫንቾ
ይታንቴኤሁ? ሜጦ መገን ቤሉ መረርሲጫንቹ
አዪሁ ዮበእ።
19 ትዛዝ ደጋንት፤ ትዛዙንኩ ‹ሸቶት፥ ዝነተ
አቶት፥ ሞግቶት፥ ጩብ መስከርቶት፥ ጣንሰቶት፥
አነክለከ እመክ ከበጅ› የኖሃን» ዬስ።
20 ሁኩ መንቹንኩ ፈንቀሸ «እሰተማርቾ! እን ከ
ትዛዝ ጉዕመንከ ኦሰማችኤ ኬሸ አገሮም» ዬእ።
21 ኢሰን ህከ መንቹ ለዕይ እሱንከ ኢቴሰ፤
«መቱ ጠዉ ጠለዕሉ ፈቆሄ፤ እሰን መርት ዮሄ
ዱንያክ ጉዕመንከ ህርት ብረሰ ቡጥቻኖተ ኣሰ፤
እት ሰማን ጭምይቶ ዱንያተ ደእታንት፤ ህከኒች
ኤተሮን እሜት ኤሳሃ አዎንት ኢች ተማር» ዬስ።
22 መንቹንኩ ከ ጠወ ሞጮጩ ወክት ልግቡ
ዱንያት ዮሰቤቺሃ ሚንተ በዕይ ሻዘን ኦሮዕዮ።
23 ህከ ወክት ኢሰ አሳበሰ ዘህ ለዕይ
«ቀባጣሙ መኑ መገን ዎምነቱ ኣጉ ሀትኔታ ኦርሸ»
ዬስ።
24 አሳበሰ ላጋንተሰ እጀብሲጭቶኡ። ኢሰን
ፈንቀሸ «ኢ ኦሶ መገን ዎምነቱ ኣጉ ሀት
ኦርስኖሃን?
25 ቀባጣሙ መገን ዎምነቱ ኣገኖ ዬች ጋሜሉ
መርፌ ጠላዕላን ህገኖ ዩ ቆህኖ» ዬስ።
26 ህከን ጠዋን አሳበሰ እበ እጀብሲጭት
ገገዉንኩሰን «ከን ሃሌን እይ ጡሞተ እታለኖ?»
የቀንቶኡ።
27 ኢሰን እሰ እደ ለዕይ «መኒሃ አታለምቡ
መገኒሃ አታለመኖ፤ መሰንትሰ መገኒሃ
ጉዕሙርቹንኩ አታለመኖሰ» ዬስ።
28 ጴጥሮሰን «ነኡ ጉዕመርቹንከ አጉርን
አዎኖንኬ» ዬእ።
29 ኢሰን «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኢተኔሃለከ
እንጂልተኔሃ ምንሰለከ አመሰ ኦሱተ፥ ላባኑተለከ
ሜኣኑተ፥ እመሰለከ አነሰ፥ እለሰለከ ኡለሰ
አጉረኖሁ በትሸ አበ ደእኖ።
30 ከን ዘማኔን ሆሮ ምንሰለከ አመሰ ኦሱታ፥
እማኑሰለከ እለሰ፥ ኡለሰ አመዕነትተኔሃ ያየም
ኦርጨቀሞጎሬ ጥቤ ለሙ እፎ ደእኖ፤ ህትን
አሜተኖ ኣኬሩ ዘማኔን ጉዕማን ጎፍበ ሄኡ ደእኖ።
31 ጠዉ እኮኅሬ ልግቡ ብሬሩ ኤተርረ ህትን
ልግቡ ኤተርሩ ብሬረ እካእ» ዬስ።

ኢሰ ሬሆሰተኔሃ ሰቅ ወክት ጠወኡሰ
(ማቶ. 20፥17-19፤ ሉቃ. 18፥31-34)

32 ኢሰለከ አሳበሰ ዬሩሳሌመ መሰኖ ዎቃን
ሜጡበ ሄኦገን ኢሰ እሰ ብሬን ሃመኖ እቅ፤ አሳበሰ
እጀብሲጭቶኡ፤ ህትን ኤተርሰ አዲን አዎንተን ሄኦ
መኑ ዋጅቶ እቅ፤ ኢሰ ቶነ ለሙንከ አሳበሰ ለንኪሃ
እሰበ ሆንጠህሸ ኢልታሰ ኦርሸተ ኩሎሰ።
33 ኢሰን እሰንተ «ሁኩዕኑን! ቴሱ ዬሩሳሌመ
መርናሚት፤ ህከንቤችንን መንች ቤቱ ቂሰ
አዎንሳኖተለከ ሕግ አስተማረተ ህግሴን ኣሴኖሰ፤

9:50 ማቶ. 5፥13፤ ሉቃ. 14፥34-35። **10:4** ዘዳ. 24፥1-4፤ ማቶ. 5፥31። **10:6** ክል. 1፥27፤ 5፥2። **10:8** ክል. 2፥24። **10:11** ማቶ. 5፥32፤ 1 ቆሮ. 7፥10-11። **10:15** ማቶ. 18፥3። **10:19** ፉል. 20፥12-16፤ ዘዳ. 5፥16-20። **10:31** ማቶ. 20፥16።

እስን ሬሆ ፍርደ ፈረድ አይሁደ እህበ መኒሃ ህግስ ኣታእ።
34 እስን ቀለዳስ፤ አንጀ ቱ ይታስ፤ ኦልታስ፤ ሸታስ፤ ጠዉ እኮጎሬ እስ ስቅ በር ሬሆች ኬእኖ» ዬስ።

ያቁብለከ ያህይ ኤጭቱተ
(ማቶ. 20፥20-28)

35 ዜብዴዎስ ኦሱት ያቁብለከ ያህይ ኢስበ ሆንጠክ «አስተማርቾ! ኤጭናንኬ ጉዕመርቹንከ ኣቶኔተ ሀንሳም» ይቶኤ።
36 ኢስን «መ እኦህዕኔተ ኢትቴነን?» ዬስ።
37 እስን «ኬዕምኣክ ዎምነቴን መቱኔ መኬ አዲን መቱኔ ጉረ አዲን አፉዕልናምገ አእኔ» ይቶኤ።
38 ጠዉ እኮጎሬ ኢስ እስንተ «ኤጭቴነንታሃ ደጌነንተበእ፤ አነ ቶጋም ኦርሽ ጠበትተ ቶጎኖተ አታልቴነንንዶ? ህትን አነ ጠመቀማም ጥምቀት ጠመቀሙ አታልቴነንንዶ?» ዬስ።
39 እስን ፈንቀሸት «ኤ አታልናም» ይቶኤ፤ ህትን ኢስ ፈንቀሸ «አነ ቶጋም ኦርሽ ጠበቴሃ አዕኑ ቶጎኖተ አታልቴነንተ፤ ህትን አነ ጠመቀማም ጥምቀት ጠመቀንቴነንተ።
40 እኮጎሬ ኢ መኬ አዲንለከ ጉረ አዲን አፉዕሌኖገ አኣሚሁ አኔበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ቤቹ መገኑ ቅጥ አዕዮስሀኑኤሃ ኣስመኖሃን» ዬስ።
41 ፈቆ ቶኑንኩ አሳበት ህካን ሞጮጭቶ ወክት ያቁበለከ ያህይ ኤሙዕርቶኤ።
42 ህከ ወክት ኢስ እስንተ እስበ ገእ «አይሁደ እህበ ኤመቲሃ ዬን ገኤኖስገለከ አዎንሳኑሰን እስ አሌን ሹምነቱ ዮሳሃ አሁስ ደጌነንተ።
43 ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔቤችን ህት እሁ ሀስስኖበእ፤ አዪሁ ክዕኔ በላን ሎረ እሆተ ኢተኖሁ ሄዕዮ ጎሬ ክዕኔንከ ካዲንቹ እሁ ሀስስኖስ።
44 ህትን ክዕኔ በላን ዎኔሃ እሆተ ሀስኖሁ ጉዕሚንከክዕኔ ሮስቹ እሁን።
45 ህትን መንች ቤቱ ካደሞተለከ ነብሳስ ልግብያ መኒሃ ዎዥ ኣዮተ አሜቾ ቤሉ እስ ካደሞኖሰተ አሜቾበእ» ዬስ።

ኢስ እልተ ቆቀ በርጤሞሴ ፈይሱስ
(ማቶ. 20፥29-34፤ ሉቃ. 18፥35-43)

46 ህከኒች ኤተሮን እስን ኢያርኮ ከተመ አሜቶኤ፤ ኢስ አሳበስ ልግብያ መኒን ሜጡበ ኢያርኮ ከተሚች ፉለንን ጤሞሴ ቤቱ «በርጤሞሴ» ዬኖ ቆቁ ዎቄ መዴን አፉዕል ኤጨኖት እቅ።
47 ህከን አዲን ህገኖሁ ነዝሬት ኢስ እሁስ ሞጮጩ ወክት «ደዉዴ ቤቶ ኢስ! ሀዕይ መረርሲጩኤ» የን ያሩ ጀመሮ።
48 ኢስ አዎንተን ሄኦ መኑ «ጨለይ» ይት ኤሙዕርቶስ፤ ጠዉ እኮጎሬ እስ «ደዉዴ ቤቶ ሀዕይ መረርሲጩኤ» የን ወዕኔች በትሽ ያሮ።
49 ኢስን ኡር «ገእዬስ» ዬእ፤ እስን ህከ ቆቀ መንቹ «ቴ ጠረኝ ኬእ፤ ኢስ ገእኖሄት» ይት ገእቶስ።
50 እስን ኦደዕዮ ኦድኑስ ኤጅ ኡር ኮርጀን ኬዕይ ኢስበ አሜቾ።
51 ኢስን «መ እኦሄተ ሀስን?» ይ ጠዕሜስ።
ሁኩ ቆቁንኩ መንቹ «አስተማርቾ! ሀዕይ እልኤ ለኣገ አኤኤ» ዬስ።
52 ኢስን «ቴ ኦሮእ፤ አመዕነቱክ ፈይሾሄ» ዬስ፤ ወክትንከስ እልስ ፈንተኣን ለዕይ ኢስ አዎቾ።

11

ኢስ ሎረ ኬዕምኚን ዬሩሳሌመ ኣጉስ
(ማቶ. 21፥1-11፤ ሉቃ. 19፥28-40፤ ያህ. 12፥12-19)

1 ኢስለከ አሳበስ ዬሩሳሌመ ሆንጠኮ ወክት ቤተ ፋጌለከ ቢታን ከተም አዲን ዘይት ሀቁ ነጸኖ ቆተበ ኢልቶኤ፤ ህከንቤቺች ኢስ አሳባች ለሙስ
2 «ብሬ አዲን ዮ ቀዕየተ መሬ፤ ህከ ቤቹ እልቴንተ ወክት እዪሁ ሆሮን ቆጸበእ ወተረ ኡሱረሞሃ ደጌነንተ፤ እሱንከ ሂርቴን ኤቤኤ።
3 እይደጎ እዪሁ ‹ካን ሚሃ አቴነንታት?› ዬህዕኔሬ ‹ቀርቹ ሆሾቤቺሃት፤ እስን ደዕል ፈንቀሸ ሶህኖህዕኔ› ይዬ» ይ ሶኮስ።
4 እስን መርት ዎተሩስ ዎቄ መዴን ኤሮ ቀፈቴን አሱረሞሃ ደግ ህርቶኤ።
5 ህከ ወክት ህከኔ ኤሬ መኒች መት-መቱስ «ከ ዎተረ ሂርቴነንታሁ ሚሃት?» ይት ጠዕሞቶስ።
6 እስን ኢስ እሳሃ ዬገን ይት ኩልቶኤ፤ ሁኩ መኑንኩ «መስዬ» ይቶኤ።
7 አሳበስ ዎተረ ኢስበ ኤብ ኦድኑስ ዎተር ጉጅ አሌን አታን ኢስ ቆጸ።
8 ልግቡ መኑ ኦድኑስ ዎቃን ዌሳኢት እቅ፤ ዎሉስንገ ቆጢች ሀቅ ሀበረ ተንቅስን ዌሳእት እቅ።
9 ብሬ አዲን ሃንተን ሄኦእሩለከ ኤተር አዲን አዎንተን ሄኦ ጉዕሙንኩ «መገኒሃ ኬዕምኙ እሁን! ቀርች ሱዕሚን አሜተሮሁ ማስእሞሃን።
10 አሜተሮ አንኔ ደዉዴ ዎምነቱ ማስእሞሃን፤ መገኒሃ ኬዕምኙ አሌ ሰማን እሁን» ይተን ሎረ ላጋን ገለትጭታኢት እቅ።
11 ኢስ ዬሩሳሌመ ኢሌ ወክት ዱአ አኤኖ ምኒ ኣጎ፤ እስን ህከኔ ዮ ጉዕመርቹንከ ለዕዮ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኡለት ሀዎርቶቤቺሃ ቶነ ለሞንከ አሳባን ቢታን ከተመ ኦሮዕዮ።

ኢስ ቦሮሮ ኦዴቹተ
(ማቶ. 21፥18-19)

12 ለንክ በር ቢታን ከተሚች አሜተንን ኢስ ጎሩ አፎስ።
13 እስን ሀበረ ለቶ ኦድ ሀቁቹተ ቄዕራሻን ለዕይ «እይደጎ ላልቹ ዮሴ ጎሬ» ይ እሴበ ኦሮዕዮ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከ ኦድ ሀቁቾበ ሆንጠኮ ወክት ኦዲ ላለኖ ወክቱ ኢልዮበእቤቺሃ ሀበር ቤሉ ላልቹ ዮሴበ እቅ።
14 ህካን እኮቢቺሃ ኢስ ኦድ ሀቁቹተ «እዪሁ ከኒች ኤተሮን ኪች ላልቹ እቱንከ» ዬሴ። ህካን ጠወእንን አሳበንት ሞጮጭቶኤ።

ኢስ ዱአ አኤኖ ምናን ጌባ አታእረ ፉሹስ
(ማቶ. 21፥12-17፤ ሉቃ. 19፥45-48፤ ያህ. 2፥13-22)

15 እስን ዬሩሳሌመ ኢልቶ ወክት ኢስ ዱአ አኤኖ ምኒ ኣግ ምንስ ኣዜን ህርታእረለከ

10:38 ሉቃ. 12፥50። **10:42** ሉቃ. 22፥25-26። **10:43** ማቶ. 23፥11፤ ማር. 9፥35፤ ሉቃ. 22፥60። **11:9** መዝ. 118፥25-26።

ህዕርታእረ ፉሼእ፤ ብረ ዶርተ መን ጠረጴዘተለከ ሀንደዕርተ ህርታ መን ቦርጭመተ ገለበጮ።
16 ኢሰ አዩሁ ዱአ አኤኖ ምኒ ግቤ ኣዚን መቱርቹሃ እጅ ህገኖበእገ አዘዙ።
17 ህትን ኢሰ እሳሃ « ‹ምኑኤ ኡመቱ ጉዕሙንኩ መገኑ ኡጨኑወ ምኒ› የመሞ ጠሊለ መጸፋን ከተበሞበእንዶ? እኮጎሬ አዕኑ ሸፍጥ ቆጠ አቴንታአ» ይ ተማርሴሰ።
18 ቂሰ ሀለቀትለከ ሕግ አሰተማረት ህካን የን ሞጮጭቶ ወክት እሱ ሸታ ዎቃሃ ሀሶኤ፤ እኮጎሬ እሰ ተማርሰን መኑ ጉዕሙንኩ ትምርቴንከሰ እጀብሲጮቤቺሃ ዋጅቶኤ።
19 ኢሰለከ አሳበሰ ኡለት ሀዎርቶ ወክት ከተሚች አብል ፉልቶኤ።

ኦድ ሀቁቾች ደገሞ ትምርት
(ማቶ. 21፥20-22)

20 እሰን ለንክ በር ሱድተ ዎቄን ህገን ኦድ ሀቁቹት ጠጸሴ ኢለ ሞልቶኢሃ ለኦኤ።
21 ጴጥሮሰን ጠወሰ ሰውይ ኢሰ «አሰተማርቾ ከለእ! አት ቦሮርቶንትሴ ኦድ ሀቁቹት ሞልቶኤ» ዬእ።
22 ኢሰን እሰንተ «መገኖን አመዕንዬ።
23 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ እዩሁ ቀልቤንከሰ ሸኩዕናን ዬኢሁ ጉዕሙንኩ እሀኖገ አመዕን ከ ቆተተ ‹ከንቢች ኬእ ባራን ኡብ› ዬጎሬ እሀኖሰ።
24 ህካን እኮቤቺሃ እን ኩላንክዕኔ፤ አዕኑ መገኑ ኡጭቴነንተርቹ ጉዕሙንኩ ክዕኔሃ ኣሰመኖህዕኔገ አመዕንቴንተጎሬ ክዕኔሃ ኣሰመኖህዕኔ።
25 አዕኑ ዱአ እኢሃ ኡርቴነንተ ወክት አዬ እሌኒ አፈንተ ገዱተ አጉሬ፤ ህካን እኮቤቺሃ ሰማን ዮ እኑክዕኔ ጩብክዕኔ አጉረኖህዕኔ።
26 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ መኑ በደሎህዕኔሃ አጉርቴንበጎሬ ሰማን ዮ እኑክዕኔ ክዕኔ ብድልሃ አጉረኖበእ» ዬሰ። *

ኢሰ መ ሹምነቲን አእኖጎሬ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 21፥23-27፤ ሉቃ. 20፥1-8)

27 ኢሰለከ አሳበሰ ለንኪሃ ዬሩሳሌመ መርቶኤ፤ ህክኔ ኢሰ ዱአ አኤኖ ምኔን ፈንቀላመን ቂሰ አዎንሳኑት፥ ሕግ እሰተማረትለከ ባድ ባልቀት እሰበ አሜት
28 «ከ ጠወ አታንቲሁ መ ሹምነቲንት? ህከረንገ ካን አታንት ወልቀተ ኣሴሄሁ አዬት?» ይት ጠዕምቶሰ።
29 ኢሰን እሳንከ ፈንቀሸ «እን መቱ ጠወ ጠዕማንክዕኔ፤ አዕኑ እን ጠዕሜምርቹ ፈንቀሸቲንተጎሬ አን መ ወልቃን ከ ጠወ አኣሚት ጎሬ ኩላንክዕኔ።
30 ህንዴ ኩሌኤ፤ ያህይ ጠመቀኖ ጥምቀቱ መገኒችትንዶ ህከረንገ መኒችት?» ዬሰ።
31 ህከ ወክትንከ እሰን «መ ይኑ?» ይት ገገዉንኩሰን አማዕለንት « ‹መገኒችት› ይኖምጎሬ ‹ሚሃ ያህይን አመዕንቴነንተበእ?› የኖኔ።
32 ‹መኒችት› ይኑንዶ?» ይቶኤ፤ ህካን ይታበእገ ኡመቱ ጉዕሙንኩ ያህይ «ነብዬቹወ» የኖቤቺሃ መነ ዋጅቶኤ።
33 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ኢሰሃ «ነኤ ደንጋምበእ» ይት ፈንቀሸቶኤ፤ ኢሰን እሰንተ «እን ካን መ ወልቃን አኣሚት ጎሬ ኩላንክዕኔበእ» ዬሰ።

12

ወይን ላሉተ አገርታ መንተኔሃ
(ማቶ. 21፥33-46፤ ሉቃ. 20፥9-19)

1 ኢሰ እሳንከ ማቆን መቱ ወክት መቱ መንቹ ወይነ ዬኖ ላልቹ ካሾ፤ ህከቤቹንከ ዘህሸ ኦች ላልቹሰ ጩንሼኖ ኤሎ እም ወይነ አገረኖህኒሃ ህንሸሩ እጀር መክሾ፤ ህኪች ኤተሮን ሁኩ መንቹ ወይነሰ ቀባኖተ ኣሰ ቄዕራሸ ባዱ ኦሮዕዮ።
2 ወይኑሰ ላለኖ ወክት ካድንቹሰ መር ላልቺችሰ ኤቦተ ቀባኖበ ሶኮ።
3 እሰን ህከ ሶሄመ ካድንቹ እፍ ኦልት መቱርቹሃ ኣቱዕናን ኦነሰ ሸርቶኤ።
4 ለንኪሃ ወይንሰ እኑ ዎሉ ካድንቹ ሶኮ፤ ቀባኑሰ ህከ ካድንቹ ቡዕለሰ ፍልት ጡላይሰ ሆፍሰሰ ሸርቶኤ።
5 ህትን ወይንሰ እኑ ዎሉሰ ሶኮረ ሸቶኤ፤ ህትን ልግብ መነ ሶኮረ መት-መቱሰ ዎቃርቶኤ፤ ዎሉሰንገ ሸቶኤ።
6 ቴሁ መንቺሀሰ ፈቆሁ ኢተኖ ቤቱሰ ሶኋን፤ ህካን እኮቤቺሃ «ኢ ቤቱ ከበጅታሰ» ይ ሰውይ ኤተሮን ቤቱሰ ቀባኖሰበ ሶኮ።
7 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ቀባኑት ገገዉንኩሰን «ከለዕዬ! ኤለሰ ረገአኖሁ ከኒት፤ ህካን እኮቤቺሃ አሜ እሱ ሸኖ፤ ነኤ ኤለሰ ረገዕናሞ» የቀንቶኤ።
8 እሰን እሱ አፍ ሸት ወይን አቡረ ኣዚች አብል ፉሸት ቶርቶኤ።
9 ህካን እኮቤቺሃ ሁኩ ወይንሰ እኑ መ እእኖ? አሜች ህከ ቀባኑሰ ሸ ወይነሰ ዎሎ መኒሃ ኣሰኖ።
10 ጠሊለ መጸፋን
«ግንበኞኑት ህንቆ ክኑ
እሰ ሙረበ ቡዕል ክኑ እኮ።
11 ሁኩንን ቀርችተ ሆጉ፤
ሁኩ ሆጉንት እሌተኔ አጀብሲሳእታን
የመሞ ከተበሞሃ አነበቤንታበእንዶ?» ዬእ።
12 አይሁድ ሀለቀት ኢሰ ጠወዕዮ ምሳልተ እሰንተ ለአኖሃ እሁሰ ደጎቤቺሃ አፎተ ሀሶ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኡመት ዋጅቶቤቺሃ አጉርት መርቶኤ።

ግብር ባቲሃ ኢሰ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 22፥15-22፤ ሉቃ. 20፥20-26)

13 ጠወእኖ ጠዊን ሉሲሶተ መት-መቱ ፈርሳውትለከ ሄሮድሴሃ እሉ እሀኖ መነ ኢሰበ ሶኮኤ።
14 እሰን እሰበ አሜት «አሰተማርቾ! መቱ እደ ጎልቱዕናን ሀንቅ መገን ዎቃሃ ተማርሲታንትሃንገ፤ አት ሀንቅ አታንቲሃ እሁክ ደንጋም፤ ሮም ዎሚሃ ግብር ባቱ ገበእኑሃንዶ ገበእበሃን? ግብር ባንቱንዶ ህከረንገ ባንቱንከ?» ይቶኤ።

11:17 ኢሳ. 56፥7፤ ኤር. 7፥11። **11:23** ማቶ. 17፥20፤ 1 ቆሮ. 13፥2። **11:25** ማቶ. 6፥14-15። * **11:26** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎሊንሽ 26 ዮኢሃ በርግታበእ፤ ላገሰ ማቶ. 6፥15 ዮኢሃ አጉደና። **12:10** መዝ. 118፥22-23።

15 ኢሰን እሰ ሂለ ጠወ ደግ «ሚሃ ሉሰሶኖኤተ
ሀሴነንታት? ህንዴ ዲናረ ኤቤ ለእም» ዬሰ።
16 እሰን መቱ ዲናረ ኤቦኤ፤ እሰን እሰንተ
«ከን ዲናር አሌን ዮ ፎቱትለከ ከተበሞ ሱዕሙሁ
እዬሃን?» ዬሰ፤
እሰን «ቄሳርየ» ይቶኤ።
17 ኢሰን ፈንቀሸ «ህካን እኮች ዋሚሃ ዋሚንከ
ህትን መገኒሃ መገኒንከ ኣሰዬ» ዬሰ፤ እሰን
ጠዋንከሰ እጀብሲጭቶኤ።

ሬዮ መኑ ኬእሃሰ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማቶ. 22፥23-33፤ ሉቃ. 20፥27-40)

18 «ሬዮ መኑ ሬሆች ኬእኖበእ» ይታ ሰዱቃውት
ኢሰበ እሜት፤
19 «አሰተማርች! ሙሰ ‹መቱ መንቹ እለተ
እሉዕናን ሬዮ ጎሬ ህከን ሬዮ መንች እመሰቤቱ
ጫሰ ረገዕይ ህከን ሬዮ መንቺሃ እለተ እሉን› ይ
ከተቦኔ።
20 መቱ ወክት ለመሉ እመኦሱት ሄኦ እቅ፤
እሳችን ህንገፉሰ ጫተ ኤብ እለተ እሉዕናን ሬዮ።
21 ህትን ለንክሁ ህተ ጫተ ረገዕይ እሉዕነ ሬዮ፤
ሰቂሁ ህትን እኮ።
22 ከን ሃሌን ለመሉንኩ ህተ ጫተ ረገእ
እልቱዕናን ሬቶኤ፤ ህከኒች ኤተሮን ጫንትሰ
ሬቶኤ።
23 ህካን እኮቤቺሃ ለመሉንኩ እመኦሱት ተሪን
ተሪን ረገኦሴቤቺሃ ሬዮ መኑ ሬሆች ኬእኖ በር ህት
ጫት እዬተ እካእ?» ይት ጠዕሞቶኤ።
24 ኢሰን እሳንከ ፈንቀሸ «አዕኑ ህት ሉሴነንታሁ
ጠሊለ መጸፈተለከ መገን ዋልቀተ ደጉ
ሆጌንተቤቺሃትበእንዶ?
25 ሁኩ ሬቶ መኑ ሬሆች ኬኣ ወክት መላይከገ
እካ ቤሉ ኣኢታበኢሁ፤ ኣእቀንታበኢሁ።
26 ጠዉ እኮጎሬ ሬቶሀኑኤተ ኬእተኔሃ መገኑ
ቡበኖ ሸፎ ኣዜን ሙሰ ‹እን እብራሂሚሃ፥
ኢሳቅለከ ያቁብሃ መገኑ› የኖሃ ጠሊለ መጸፊች
እነበቤንታበእንዶ?
27 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ ፎሉዮ መኒሃ መገኑዋ
ቤሉ ሬዮ መኒሃ መገኑሃበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ
ሉሴነንታት» ዬእ።

ጉዕሚችን በተእኖ ትዛዝ
(ማቶ. 22፥34-40፤ ሉቃ. 10፥25-28)

28 ህከን ቤችን ሕግ አሰተማራች መቱ
ኦደንታኢሃ ሞጮጨሮት እቅ፤ እሰን ኢሰ ሁኩ ሬዮ
መኑ ኬእኖበእ ይታ ሰዱቃዊተ ጡመገ ፈንቀሸገ
ለዕይ ኢሰበ ሆንጠክ «ትዛዚች ጉዕሚችን
በተእኖ ሎረሃን?» ይ ጠዕሜእ።
29 ኢሰን እሲሃ ፈንቀሸ «ጉዕሚችን በተእኖ
ትዛዝ ‹እሰራኤል መኑ ሞጮጭዬ! ቀርቹ መገኑኔ
ሜጦሃ ቀርቹ።
30 እቲሁ ቀርቹ መገኑክ ዊመ ቀልብንከክ፥
ዊመ ነብሴንከክ፥ ዊመ ሰውቲንከክለከ ዊመ
ወልቃንከኪ ኢት› የኖሃን።
31 ህትን ካን እጉደኖ ለንክ ትዛዙ ‹ዎሉ መነ
ገይክገ እት ኢት› የኖሃን፤ ከን ለሞ ትዛዚች በተእኖ
ዎሉ ትዛዙ ዮበእ» ይ መሰለ ፈንቀሼእ።
32 ሁኩ ሕግ አሰተማርቹንኩ «አሰተማርች!
ጡመሃን! ‹መገኑ ሜጥቹሃን፤ እሰ ቤሉ ዎሉ
መገኑ ዮበእ› ይት ጠወኦንቲሁ ህንቅሃን።
33 ህካን እኮቤቺሃ መኑ ዊመ ቀልብንከሰ፥
ዊመ ሰውትንከሰ፥ ዊመ ወልቃንከሰ መገኑ ኢቱ
ሀሰሰኖሰ፤ ህትን ዎሉ መነ ገይሰገ ኢቱ ሀሰሰኖሰ፤
ጭንጭ ክትመለከ ዎሉ ክትመ ጉዕመንከ መገኒሃ
ኣሲች ከ ለሙ ትዛዝ እገዕሩ በተእኖ» ዬእ።
34 ኢሰን ሁኩ ሕግ አሰተማርቹ ሀይማንከሰ
ፈንቀሼገ ለዕይ «እት መገን ዎምነቲች
ቄዕርትበሃን» ዬሰ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጠዕሞተ
መለሎሁ እዬሁ ዮበእ።

መሲህተኔሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማቶ. 22፥41-46፤ ሉቃ. 20፥41-46)

35 ኢሰ ዱእ ምኔን ተማርሰን «ሕግ አሰተማረት
‹ፌሳንቹ መሲህ ደዉዴሃ ቤቱ› ምህ ይታአ? ይ
ጠዕሜሰ።
36 ዳዉድ ገዉንኩሰ መሲህተኔሃ መገን ጠሊሉ
እያኑ እዎንሴሃንሰ
« ‹መገኑ ኢ ቀርቺሃ
እን ባለጋራክ ሎካችክ ዎሮን እኦሄተ ኢለሬተ
መኬኤ እዲን እቱዕል ዬእ› ይዮሰ።
37 ዳዉድ ገዉንኩሰ ‹ቀርች› ይ ገኤሲች መሲህ
ሀት እክ ደዉዴ ቤቱ እህኖ?» ህከኔን ልግቡ መኑ
ኢሰ ጠወእኖሃ ተሸቲን ሞጮጭታኢት እቅ።

ሕግ አሰተማረተለከ ፈርሳውያኑት ዎቀሰንቶገ
(ማቶ. 23፥1-36፤ ሉቃ. 20፥45-47)

38 ኢሰ ተማርሰን እሰንተ «ሕግ አሰተማራች
አገዕርዬ፤ እሰ ቅራዕሩ ኦድኑተ ኦደእ ሃንተን ጌቤ
ኣዜን ኬዕምኚን ጠዉሲሶኖሰተ ኢትታእ።
39 እሰን ጭምት ምናን ኬዕምኝ ቦርጭማን
እቱዕሉለከ ድግሳኒን ኬዕምኝ ቤችን እቱዕሉ
ኢትታእ።
40 እመሰልት ቅራርሰት ዱእ አተን ምንሰ እኑ
ሬዮ ሜንቱ ጣንሰተን እታእ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሳሃ
በተእኖ ፍርዱ አሌሰ እህኖ» ዬእ።

ምንሴ እኑ ሬዮ መንች ኣሰቱተ
(ሉቃ. 21፥1-4)

41 ኢሰ ዱእ እኤኖ ምኔን ሰደቀ ብረ ዎሬኖ ቀዎ
ሳጥን መዴን ኣቱዕል ኡመቱ ብረ ኣሰኖሃ ለእኖት
እቅ፤ ህከኔን ልግቡ ቀባጣሙ መኑ ልግብ ብረ
ኣሰኖት እቅ።
42 ህከ ወክት መት ቡጥቹት ምንሴ እኑ ሬዮ
መንቹት እሜት ለሙ ሳንትበ እህኖ ናሰ ብረ ኣቶኤ።
43 ኢሰ እሳበሰ እሰበ ገእ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤
ከን ሳጥን ኣዜን ብረ ዎርቶሀኑኤች ጉዕሚችን
ምንሴ እኑ ሬዮ ቡጥቹት መንቹት በትሰ ኣቶኤ።
44 መሰንትሰ ዎሉ ጉዕሙንኩ ኣቶኢሁ ዮሰ
ቀባጦች ፈቆሰሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ት ቡጥቹት
መቱርቹሃ ፌሱዕናን ዮሴሃ ጉዕመንከ ኣቶኤ»
ዬሰ።

13

ዱእ ምኑ ድጀመኖገ ኢሰ ራጎገ
(ማቶ. 24፥1-44፤ ሉቃ. 21፥5-33)

12:18 ዮቀ. 23፥8። **12:19** ዘዳ. 25፥5። **12:26** ፉል. 3፥6። **12:28** ሉቃ. 10፥25-28። **12:30** ዘዳ. 6፥4-5።
12:31 ሌዊ 19፥18። **12:32** ዘዳ. 4፥35። **12:33** ሆሴ. 6፥6። **12:36** መዝ. 110፥1።

1 ኢሰ ዱእ ምኒች ፉለንን አሳባች መቱ
«አሰተማርች! ከ እጀብሲሰኖ ዱእ ምኒ ክኑለከ
ግምብ ምነታ ለእ» ዬእ።
2 ኢሰ «ከ ሎረ ምኒ ለኣነቲትንድ? ኩ ክኑ
ድጀሙዕናን መቱ ክኑ መቶ ክን አሌን ግምበሞገ
ፈቀኖበአ» ይ ፈንቀሼእ።

አኬሩ ዘማን መላተ
(ማቶ. 24፥3-14፤ ሉቃ. 21፥7-19)

3 ኢሰ ዱእ አኤኖ ምኒች ብሪ አዲን ዘይት ሀቁ
ነጸኖ ቆተ አሌን አፉዕልዮሀኔን ጴጥሮሰ፥ ያቁቢ፥
ያህይለከ እንድራሰ ሜጡበ ኢሰበ መርት
4 «ኩን እሀኖሁ መ ወክትዪት? ህትን ሁኩ ጠዉ
ጉዕሙንኩ እሆተ ሆንጠኮ ወክት መላሰ መሃጎር
ኩልኔ» ይት ጠዕምቶሰ።
5 ኢሰ እሰንተ «እዪሁ ሉሰሰኖህዕኔበእገ
አገዕርዬ።
6 ልግቡ መኑ ‹እን መሲህት› ይተን ኢ ሱዕሚን
አሜት ልግብ መነ ሉሲሳእ።
7 አዕኑ በገዝ ዱዱቡለከ በገዙሃ
ሞጮጭቴነንተ ወክት ህልቆኖቼ፤ ሁኩን ሆሮ
እሁዕነ ፈቀኖበእ፤ ጠዉ እኮጎሪ ሁኩንን ኣዲንያ
ጎፊሃ መጨረሸሰበእ።
8 ህካን እኮቤቺሃ መኑ መን አሌን ዎሙ ዎሞ
አሌን ኬአኖ፤ ህትን እደደ ቤችን ኡለ ሌንቄቁለከ
ጎሩ እሀኖ፤ እኮጎሪ ሁኩን ኒጠና ኦርሻተ ወኔሃን።
9 «መኑ እፍ ዳኛኖተ ኣሰኖህዕኔ፤ ህትን ጭሞት
ምኔን ዎቀርታህዕኔ፤ ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ
ገዉክዕኔ አገዕርዬ፤ ኢ ሱዕሞተኔሃ ምሰክር
እኮኖተ ሹመለከ ዎመ ብሪን ፍርዲሃ ኡርቴነንተ።
10 ሄጭ ተሸት ላገት ኡመቲሃ ጉዕሚንከ
ዱዱብሰሙ ሀሰሰኖ።
11 መኑ እፍ ዳኛኖበ ሆንጠህሰኖህዕኔ ወክት
‹መ ይናሞ? ህከረንገ መ ጠወዕናሞ?» ይቴነን
ጨነቀንቶኖቼ፤ እኮጎሪ ህከ ወክት ኣሰንታህዕኔ
ላገተ ጠወዕዬ፤ መሰንትሰ ህከ ወክት ጠወእኖሁ
ጠሊለ አያነ ቤሉ አዕናበእ።
12 ህከ ወክት እመቤቱ እመሰቤቱ፥ እኑሁ ቤቱሰ
ሾኖተ ህግሸ ኣሰኖ፤ ህትን ኦሱት እነለከ እመ አሌን
ዲኖማን ኬእ ሸታሰ።
13 ኢ ሱዕሞተኔሃ ጉዕሙንኩ መኑ ግበኖህዕኔ፤
ጠዉ እኮጎሪ መጨረሸ ኢለ አደቢን አታዕለኖሁ
ጡመኖ።

ጨነቃ ኦርሸተ
(ማቶ. 24፥15-28፤ ሉቃ. 21፥20-24)

14 ኮፍየኖ ሂሉርቼ እሁ ገበእበቤችን እሀኖሃ
ለኤነንተ፤ ህከ ወክት ህካን እነበበናሁ ሰውዬን፤
* ህካን እኮቤቺሃ ይሁድ ባዶን ዮ መኑ ቆተተ
ሁንቴን።
15 ምኒ እሌ አሌን ዮ መንቼ ምኒች መቱርቼ
ኣእም የን ድረን ወክት ቤሱንከ።
16 ህትን እቡረ ቤችን ዮኢሁ ኦድኑሰ ኣኦተ
ኤተሩ ዋል ምንሰ ፈንቀሉንከ።
17 ህከ ወክት ላፈ ሜንቲሃለከ ቀንሰታ ሜንቲሃ
ኦርሸት በተኣሰ።
18 ሁኩን ጉዕሙንኩ ከርሜን እሀኖበዕገ ዱእ
አዕዬ።
19 ህከ ወክት መገኑ ክልቀት ከለቆች ከበሪ
ኢለ እኮበእ ኦርሸት እካእ፤ ህትን ህትኔ ጭንቀት
ከ ኤተሩ እካበእ።
20 ቀርቼ ህከ በራከተ ገቦትሾበዕቃኔተ መኑ
ጉዕሙንኩ ጡመኖበእ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሪ እሰ
መጠሮ መንተኔሃ በራከሰ ገበንቼ እእኖ።
21 ህከ ወክት እዪሁ «መሲህ ሁኩዕኑን ከበ
ዮኡ» ህከረንገ «ሁኩዕኑን ካጳ ዮኡ» ዬህዕኔጎሪ
እመዕንቶኖቼ።
22 ክዝብ መሲሁለከ ክዝብ ነብያኑት እሜታእ፤
እሰን አታለሞሰ ጎሪ መገኑ መጠሮ መነ ሉሲሶተ
አጀብሲሰኖ ጠወ እታእ።
23 እኮጎሪ ኩ ጠዉ እሆተ ሄጭ ጉዕመርቼንከ
ኩሎንክዕኔቼሃ አገዕርዬ።

መሲህ ፈንቀል አሜቱሰ
(ማቶ. 24፥29-31፤ ሉቃ. 21፥25-28)

24 ህከ ወክት ኦርሻች ኤተሮን እርቼት ቱንሰቼ
እካእ፤ ህትን አገንቼ ለሊሰኖበእ።
25 ቤዜት ሰሜች ኡባእ፤ ህትን ሰማን ዮ ዎልቀት
ጉዕሙርቼንኩ ሌንቄቀኖ።
26 ህከኒች ኤተሮን እሰን መንች ቤቱ ሎረ
ወልቃንለከ ኬዕምኛን ጎመ ኣዚን አሜተን ለኣእ።
27 ህከኒች ኤተሮን እሰ መላይከተ ሶክ ሾሎንከ
አዲን ሰሜች ዎሮን ኡለ ዳንጊች ዳንገ ኢለ መገኑ
መጠሮ መነ ጭምእእኖ።

ቀርቼ አሜተኖገ ለሊሰ ኦድ ሀቄች ምሳልተ
(ማቶ. 24፥32-35፤ ሉቃ. 21፥29-33)

28 ኦድ ሀቄች ምሳልት ተማርሰቴንክዕኔ፤
ሀሙንኩሴ ቀንሰንለከ ሀበረ ኤብ ለተኖ ወክት
ሀጎ ሆንጠሁሰ ደጌነንተ።
29 ህትን አዕኑ ሁኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እህን
ለኤነተ ወክት ኡሮን ሆንጠኮሃ እሁሰ ደጌ።
30 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ከን ዘማን መኑ ኩ ጠዉ
እሁዕነ ሄጭ ህገኖበእ።
31 ሰሞሁለከ ኡለት ህጋእ፤ ጠዉ እኮጎሪ ላገኤ
ሆሮን ህጋበእ።

ቀርቼ አሜተኖ በር እዪሁ ደገኖበእ
(ማቶ. 24፥36-44)

32 ህከ በርለከ ህከ ወክት መገን ቤሉ
እዪሁ ደጎተ እታለኖበእ፤ ህትን ሆሮን ሰሜ
መላይከትለከ ቤቱሁ ደገኖበእ።
33 አዕኑ ወክቱሰ መ ወክት እሀኖጎሪ
ደጌነንተበእቤቺሃ ጠረኚቴን አገዕርዬ።
34 ሁኩንን መቱ ዎቃ ሃመኖ መንቼ እጉደኖ፤
እሰን ምንሰ አጉር ሃመን ካዲመሰ እሰገ እክ
ሆጉተ አታገ መት-መትሃሰ ሆጉተ ኣሴእ፤ ህትን
አገራንቼንከ ጠረኚት አገር ይ አዘጉ።
35 ህካን እኮቤቺሃ ምንሰ እኑ መ ወክት
አሜተኖጎሪ ደጌነንተበእቤቺሃ ጠረኚቴን
አገዕርዬ፤ መሰንትሰ እሰ ሀዎሩተ ህከረንገ
ህንከዕሪ በላን ህከረንገ ህንጠቦ ወደን ህከረንገ
ሱድተ አሜቱሰ ደጌነንተበእ።

13:9 ማቶ. 10፥17-20። **13:13** ማቶ. 10፥22። * **13:14** አነበበናሁ ሰውዬን፦- ዬኢሁ ኢሰ እሁዕነ ማርቆሴህት። **13:14** ዳን. 9፥27፤ 11፥31፤ 12፥11። **13:15** ሉቃ. 17፥31። **13:19** ዳን. 12፥1፤ መና. 7፥14። **13:25** ኢሳ. 34፥4፤ እዩ. 2፥10፤ መና. 6፥13። **13:26** ዳን. 7፥13፤ መና. 1፥7። **13:32** ማቶ. 24፥36። **13:34** ሉቃ. 12፥36-38።

36 ህካን እኮቤቺሃ ድንገቴን ኦሳኤናን
አሜተኖበዕገ ጠረኻቴን አገርዕዬ።
37 «ክዕኔሃ ኩሎምገን ዋሎ መኒሃ ጉዕሚንከ
ጠረኻቴን አገዕርዬ! ያም» ይ ተማርሴእ።

14

ኢሰ አሌን እድመ እኤመገ
(ማቶ. 26፥1-5፤ 22፥1-2፤ ያህ. 11፥45-53)

1 ሻሸገለከ ራጭቱ ዮበኢሃ ጨልሰሞ እቸተ
እቴነን ከበጆኖ ከበጀ በሪሃ ለሙ በሩ ፈቆሰ እቅ፤
ቂሰ እዎንሳኑትለከ ሕግ አሰተማረት ኢሰ መኑ
ደጉዕነ እፍ ሸቶተ እሳሃ ቆሀኖ ዎቃሃ ሀሳኢት እቅ።
2 ጠዉ እኮጎሬ እሰን «ከን ከበጀ በሬን
እፎኑንከ፤ መሰንትሰ መኑ ብተተ ኬሰኖ» ይቶኤ።

ኢሲሃ ሸቱተ ቡርቶ መንቹተ
(ማቶ. 26፥6-13፤ ያህ. 12፥1-8)

3 ጎግ አሌን ቍልታ ጥዘነት እፎሰ «ሰሞኔ» ዬኖ
መንች ምኔን ብታን ከተማን ኢሰ ማዳን አቍዕልዮ
እቅ፤ ህኪ ወክት መት መንቹት «አልባሰጥሮሰ»
ዬኖ ክኒች መክሴመ ብልቃጣን «ናርዶሰ» ዬኖ
ሸቱት ዊንቶኢሃ አፍ አሜቶኤ፤ ሸቱሰን እበ ጤአተ
እቅ፤ እሴን ብልቃጥ እፈ ብጥ ሸቱሰ ኢሰ ቡዕላን
ዱንቶኤ።
4 ህከኔ ሄዕዮ መኒች መት-መቱሰ ኤሙዕርት
«ኩ ሸቱት ተሳን በኣኢሁ ሚሃት?
5 ኩ ሸቱት ሰሴ ጥቤ ዲናረ ህሬን ብረሰ
ቡጥቻኖተ ኣሴመ እቃን ጡመሃበእንዶ?» ይተን
መንቹተ ቀነጦሴ።
6 ጠው እኮጎሬ ኢሰን «እሴተ ሚሃት
ኦርሴነንተሴሁ? አጉሬሴ፤ እሴ ኤሳሃ ጡመርቹ
አቶኤ።
7 ቡጥቻኑት ጉዕመ ወክትንከ ክዕኔን
ሜጡበ ሄኣቤቺሃ ሀሴንተ ወክት ሀዕልቶኖሰተ
አታልቴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን ክዕኔን ጉዕመ
ወክት ከኔ ሄኣምበእ።
8 እሴ አቶተ አታልቶኢሃ አቶኤ፤ እን
ሞገሙዕናን ሄጭት አሌንከኤ ሸቱተ ቡርቶኤ።
9 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኤለ አሌን ተሸት ላገተ
ዱዱብሴኖ ቤቾን ጉዕማንን እሴ አቶርቹ እሴተ
ቃጎኖተ ኩለመኖሴ» ዬሰ።

ይሁድ ኢሰ ህግሽ ኣሶተ እማዕለሙሰ
(ማቶ. 26፥14-16፤ ሉቃ. 22፥3-6)

10 ህከኒች ኤተሮን ቶነ ለሞንከ እሳባች
መቱሰ አሰቆሮንቶ ይሁድ ኢሰ ህግሽ ኣሶተ ቂሰ
አዎንሳኖቤቹ ኦሮዕዮ።
11 እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት ሙንደእ እሲሃ
ብረ ኣቶተ ላገተ ኣጎኤ፤ ይሁድን ህከን ወክቲች
ኬሽ ኢሰ ህግሽ ኣሶሰተ ጡመ ወክት ሀሰኖት እቅ።

ኢሰ ሻሸግ ሁርባት እሳባንተሰን እቱሰ
(ማቶ. 26፥17-25፤ ሉቃ. 22፥7-14፤ 21፥23፤ ያህ. 13፥21-30)

12 ሻሸግ ሆልቹ ጎራጤን ጦሮሹ እቴነን ከበጆኖ
ከበጀ ዎኔ በሬን አሳበሰ ኢሰበ አሜት «ሻሸግ
ሁርባት እቶተ ህከቤቹ መርን ቅጥ አዕኖሄተ
ሀሰን?» ይት ጠዕምቶሰ።
13 እሰን አሳባችሰ ለሙሰ «ከተመ መርቴን
ዊ ኮሩ እጄ መንቺን ደቀነቴንሰ ህከ መንቹንከ
አዎኜ።
14 እሰ ኣገኖ ምኒ መርቴን ምንሰ እነ
‹አሰተማርቹ አሳባንን ሻሸግ ሁርባት እታም ኮህ
ምኑ ህከንቤቾንት? የኖት› ይዬ ይ ሶኮሰ።
15 እሰን ሎረ አልባዕሎ ፉቅ ምኔን
ሀሰስኖህዕኔርቹ ጉዕሙንኩ ቅጠሞኢሃ
ለሊሰናህኔ፤ ህከን ቤቾን ቅጥአዕዬ» ዬሰ።
16 ለሙንኩ አሳበንት ህከንቤቺች
ፉልት ከተመ መርቶኤ፤ እሳንከ ኢሰ ዬገን
ጉዕሙርቹንኩ እኮ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰን ሻሸግ
ሁርባት ህከን ቤቾን ቅጥእቶኤ።
17 ኤለት ሀዎርቶ ወክት ኢሰ ቶና ለሞንከ
አሳባን ሜጡበ አሜቾ።
18 ህከን ቤቾን ጉዕሙንኩሰ ማዳን አፉዕልት
እተንን ኢሰ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ክዕኔች መቱ ኢን
ከኔ ቴሱ ሁርባት እተናሁ ኤሳሃ ህግሽ ኣሰኖ» ዬሰ።

19 እሰን ህከ ወክት አበ ሻዝ ተሪን ተሪን ኢሰ
«አኔትንዶ?» ይተን ጠዕምቶኤ።
20 ኢሰን ፈንቀሸ «ህካን አእኖሁ ቶነ
ለሚችክዕኔ መቱሃሰ፤ እሰን ኢን ሜጡበ ብጥራን
አንገተ ወር እተናሃን።
21 መንች ቤቱዕኑ እሰተኔሃ ከተበሞገን
ሬሁዕናን ፈቀኖበእ፤ ጠው እኮጎሬ መንች ቤቱ
ህግሽ ኣሰናሀኒሃ ቆሀኖሰ፤ ሁኩ መንቹ ሄጭ
ከለቀሞበእቀ ቆሀኖሰ እቅ» ዬእ።

ጠሊለ ቁርባን ሴራ
(ማቶ. 26፥26-30፤ ሉቃ. 22፥14-20፤ 1 ቆሮ. 11፥23-25)

22 እሰን ሜጡበ እተንን ኢሰ ጦሮሹ ኬሽ ዱአ
አዕይ ብጭ አሳባተ «ሂዕዬ፤ ኩን ማላኤ» ይ
ኣሴሰ።
23 ጠበቴሃ ኬሽ ዱአ አዕይ አሳባተሰ ኣሴእ፤
ጉዕሙንኩሰ ህከን ጠበቴች እጎኤ።
24 ህትን ኢሰ እሳሃ «ኩን ልግብያ መኒሃ
ዱንተእኖሃ ወኣድ ቄጓኤ።
25 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ መገን ዎምነቴን ሃዕሮ
ሃሌን አጋሚሃ ኢለ ከን ወይን ላልቺች ጩንሸሞሃ
ለንኪሃ እጋምበእ» ዬሰ።
26 ህከኒች ኤተሮን መዝሙረ ዘመርት ዘይት
ሀቁ ነጸኖ ቆተተ ፉልቶኤ።

ጴጥሮሰ ለገእኖሰገ ኢሰ ሄጭ ጠወኤሰ
(ማቶ. 26፥31-35፤ ሉቃ. 22፥31-34፤ ያህ. 13፥36-38)

27 ኢሰን እሳባሰ « ‹ዜማንቹ ዋቀር ሻሞ፤
ሆለንትሰ ብን ይታኢ› የመሞ ከተበሞቤቺሃ
ጉዕሙንኩክዕኔ ኤሳሃ ለገኤን አጉርቴን
ሁንቴነንተ።
28 ጠዉ እኮጎሬ ሬሆች ኬዕዮሚች ኤተሮን
ገሊለተ ክዕኔተ ሄጭ መራም» ዬሰ።

14:1 ዘዳ. 12፥1-7። **14:3** ሉቃ. 7፥37-38። **14:7** ዘዳ. 15፥11። **14:18** መዝ. 41፥9። **14:24** ቁል. 24፥8፤ ኤር. 31፥31-34። **14:27** ዘካ. 13፥7። **14:28** ማቶ. 28፥16።

29 ህከ ወክት ጴጥሮስ ፈንቀሸ «ዎሉ መኑ
ጉዕሙንኩ ለገዕዮሄ ጎሬ እን ሆሮን ለገኣንኬበእ»
ዬእ።
30 ኢሰን ጴጥሮሴ ፈንቀሸ «ህንቀንከ ያንኬ፤
ከበሬ ህንከዕርተ ህንጠቦ ለሞረ ወዱዕናን ሄጭት
ስዮረ ለገኣንቴኤ» ዬእ።
31 ጠው እኮጎሬ ጴጥሮስ «እን ኪን ሜጡበ
ሬሀም ጎሬሁ ለገኣንኬበእ» የን ጠረኝሸ ጠወዕዮ፤
ፈቆ እሳበንት ጉዕሙንኩ ህትን ይቶኤ።

ኢሰ ጌቴሴማኔን ዱእ እኤሰ
(ማቶ. 26፥36-46፤ ሉቃ. 22፥39-46)

32 ህከኒች ኤተሮን «ጌቴሴማኔ» ዬኖቤቹ
መርቶኤ፤ ህከን ቤቾን ኢሰ እሳባንተሰን «እነ ዱእ
እኦተ ኢለ ከንቤቾን እገሬ» ዬሰ።
33 እሰን ጴጥሮሴ፥ ያቁበለከ ያህይ እዋንሰ
ኦሮዕዮ፤ ህከን ቤቾን እሰን እበ ሻዘን ጨነቀሙ
ጀመሮ።
34 እሳንከ «ነብሴቹኤ ሬቶተ ኢለ እበ ሻዞኤ፤
እዕኑ ከኔ ግሶኑዕናን እገሬ» ዬሰ።
35 እሳችን ቀው ቄዕር ኦሮዕዮ፤ ሚነንኪሰ ኤላን
ጎምብሰም ኤብ እታለመኖሄ ጎሬ ሁኩ ኦርሸ ወክቱ
እሲች ህጎተ ዱእ እዕዮ።
36 እሰን «ኢ እነ! ጉዕሙርቹንኩ እታለመኖሄ፤
ከ ኦርሸ ጠበቴሃ ኢች መሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን
ዬምገ እሁዕነ እት ኢትቶንትገ እሁን?» ይ ዱእ
እዕዮ።
37 ህከኒች ኤተሮን ሰሶንከ እሳበሰበ ፈንቀል
እሜተኖ ወክት እሰን ግሶ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ
ጴጥሮሴ «ሰሞኔ! ግሶንትዶ? ሆሮን መቱ ሳኣቲሃ
በቅ ይት አገሩ እታልቶንትበዕንዶ?» ዬሰ።
38 ህትን «ፈተናን ኣጌነንተበእገ ጠራኝቴን ዱእ
እዕዬ፤ እያኑ ቅጥ ይዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ማሉ
ላፈሃን» ዬእ።
39 ለንኪሃ ኦሮዕይ ወዕና ጠወዕዮ ላገንተ
ጠወእን ዱኢ እዕዮ።
40 ህከኒች ኤተሮን እሳበሰበ ፈንቀል እሜተኖ
ወክት ግስኛት ኬዕምታንሰ ግሶ እቅ፤ ጠዕመኖ
ወክትንከ ፈንቀሸቶተ እታልቶበእ እቅ።
41 ለንኪሃ እሰበ ፈንቀል እሜች «ቴሁ
ግሴንተገለከ ፎሎጭቴንተገን ዮንተንድ? ቴሱ
እሀኖ፤ ወክቱ ኢልዮኤ፤ መንች ቤቱ ጨበኛኖ እንጋን
ህግሴን ኣሴኖ።
42 ቴሱ ኬዕዬ መርኖ፤ ኤሳሃ ህግሸ ኣሰኖኤሁ
ሁኩዕኑ ሆንጠኮኤ» ዬእ።

ኢሰ ህግሴን እሴመገለከ አፌመገ
(ማቶ. 26፥47-56፤ ሉቃ. 22፥47-53፤ ያህ. 18፥3-12)

43 ወክትንከሰ ኢሰ ካን ጠወእን ሄዕዮገን ቶነ
ለምችሰ መቱሰ «ይሁደ» ዬኖሁ እሜቾ፤ እሲን
ሜጡበ በርተለከ ብሰ እፎ ልግቡ መኑ ሄዕዮ እቅ፤
እሰን ቂሰ እዋንሳኑትለከ ሕግ እሰተማረት ባድ
ባልቃች ሶህንቶእረ እቅ።
44 ህግሸ ኣሰኖ ይሁድን እሰንተ እዕኑ «እን
ሱንቃንሲሃ ጠረኝሴን አፌን መሰዬ» ይ መላተ
ኩሎሰ እቅ።
45 ወክትንከሰ ይሁድ ደዕል እሜች ኢሰበ
ሆንጠክ «እሰተማርቾ!» ይ ሱንቄሰ።
46 ህከኒች ኤተሮን ሁኩ መኑ ኢሰ እፎኤ።
47 መይንከሰ ኤርቶሀኑኤች መቱሰ ብሰ ኮብ
ኣዚች ፉሸ ሎረ ቂሰች ካዲንቹ መጨሰ ሙሮ።
48 ህከ ወክት ኢሰ «ብሰለከ በርተ አፌን
አሜቴንታሁ ሸፍጥገ አፎኖኤታትንድ?
49 ጉዕመንከ በር ዱእ ምኔን ተማርሰን ክዕኔን
ሜጡበ ሄእን እፌንታኤበ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኩን
እኮሁ ጠሊለ መጸፋን ከተበሞሁ ዊሞታት» ዬሰ።

50 እሳበሰ ጉዕሙንኩ እሱ አጉርት ሁንቶኤ።
51 ነጠለ ኦደዕዮ መቱ ዋደልቹ እዎነኖሲት እቅ፤
እሱንከ ሁኩ መኑ እፎኤ።
52 እፎሰ ወክት ነጠለሰ ኤጅ ከልሰ ሁኛ
ፉሸኤእ።

ኢሰ ይሁድ ፍርድ ኦገትበ መሴመሰገ
(ማቶ. 26፥57-68፤ ሉቃ. 22፥54-55፤ 63-71፤ ያህ. 18፥13-14፤19-24)

53 ህትን ኢሰ ሎረ ቂሲች ምኒ መሰቶሰ፤ ህከን
ቤቾን ቂሰ እዎንሳኑት፥ ባድ ባልቀትለከ ሕግ
አሰተማረት ጉዕሙንኩ ጭምይቶኤ እቅ።
54 ጴጥሮሰን ኢሰ ቂሰ እዎንሳንች ምኒ ኡሮ
ብትም ኣዝ ኢለ ቄዕራሻን እዎነኖሲት እቅ፤ ህከኔን
እሰ ዘበኛን ሜጡበ ጊረተ ኢብጨኖት።
55 ቂሰ እዎንሳኑትለከ ኦገት ደኛኑት ጉዕሙንኩ
ኢሰ ሸሲሶተ ምሰክር ሀሳኢት እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መቱርቹሃ ደጎበእ።
56 መሰንትሰ ልግቡ ክዝብ ምሰክሩ ልግብ ጠወ
አሌሰ መሰከርቶ እቅ፤ እኮጎሬ አሌሰ መሰከርቶ
ላገት እደደ እኮኤ።
57-58 መቴ-መቴ መኑ ኬእ « ‹እን ከን መን
እንጋን እጀረሞ ዱእ ምኒ ድጅ ዎሉ መን እንጋን
እጀረሞበኢሃ ሰሶ በሬች ኤተሮን እጃራም› የን ሞጨጭኖሞ» ይተን ክዝብ ኢሰ አሌን
መሰከርቶኤ።
59 ህት ይቶ ጎሬሁ ምሰክሩ ጠወዕዮ ላገት ሜጡ
እኮበእ።
60 ሎሩ ቂሰቹንኩ ብሬንከሰ ኤር ኢሰ
«ጠወእንትርቹ ዮበእንድ? ኩ መኑ ኪ አሌን
መሰከርታኢሁ መርቹሃን?» ይ ጠዕሜእ።
61 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ መቱርቹሃ ጠወኤናን
ጨለ ዬእ፤ ሎሩ ቂሰቹንኩ ኢሰ ፈንቀሸ «ማሰእሞ
መገን ቤቱ መሲሁ አቴትንድ?» ይ ጠዕሜሰ።
62 ኢሰን «ኤ እኔት፤ መንች ቤቱ ጉዕመንከ
አታለኖ መገን መኬ እዲን አፉዕል ሰሜ ጎማን
አሜተን ለኤነንተ» ዬእ።
63 ሎሩ ቂሰቹንኩ ኦድኑሰ ፊል «ዎሉ ምሰክሩ
ሚሃ ሀሰሰናኔ?
64 እዕኑ እሰ ቦሮር ላገተ መገን አሌን ጠወእን
ሞጨጭቴንታኢ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኩ ጠዉ ክዕኔሃ
መ አጉደናህዕኔ?» ዬእ፤ ህከ ወክት እሰ
ጉዕሙንኩሰ መቴ ላጋን «ሬሁት ገበኣሰ» ይት
ፈረዶኤ።
65 መት-መቴ መኑ አሌሰ እንጀ ቱ ዩ ጀመርቶኤ፤
እልሰ ኦድናን ድብ ኤሱርት መጫለ ዎቀርተን

14:49 ሉቃ. 19፥47፤ 21፥37። **14:57-58** ያህ. 2፥19። **14:62** ዳን. 7፥3። **14:64** ሌዋ 24፥6።

«ህንዴ እዬት ዎቀሮሄሁ? ደግ! ራገ ጠወእ» ይታሲት እቅ፤ ህትን አገርታሩንኩ ኦልተን መሰቶሰ።

ጴጥሮሰ ኢሰ ለገኡሰ
(ማቶ. 26፥69-75፤ ሉቃ. 22፥56-62፤ ያህ. 18፥15-18-25-27)

66 ጴጥሮሰን ቂሰ እዎንሳንች ምኒ ዎሮ እዲን ግቤ ኣዜን ሄዕዮገን ቂሰ እዎንሳንች መት ገረድቹት እሜቶኡ።
67 እሴን ጴጥሮሰ ጊረተ ኢብጨን ቱክ ይት ለእ እሱ «አት ነዝሬት ኢሰን ሜጡበ ሄኦነት እቅ» ይቶሰ።
68 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰ «እን ደጋንሰበእ፤ እት ይታንትንኩ ኣጎኤበእ» ይ ለገዕዮ፤ ህካን ይ አብል ፉሎግን ሀንጠቦ ዎጀ።
69 ህት ገረዴቹንት ጴጥሮሴ ለእ ህከኔ ኡሬ መኒሃ «ኩን እሳች መቱሃሰ» ይቶኡ።
70 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ቴሁ ለገዕዮ፤ ህትን ቀዉ ጌሰ ኣገርት ህከኔ ኡርቶ መኑ «እት ገሊለ መንቹ እኮንትቤቺሃ ሀንቅንከ እት እሳች መቱሃሰ» ይቶሰ።
71 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰ «እዕኑ ከ ይቴነንተ መንቹ ደጋንሰበእ» የን ገውሰ ቦሮሩለከ ጤሌዕሉ ጀመሮ።
72 ህከ ወክት ሀንጠቦ ለንኪሃ ዎጀ፤ ጴጥሮሰን «ሀንጠቦ ለሞረ ወዱዕነ እት ኤሳሃ ሰሶራ ለገኣንት» ዬ ኢሰ ጠወዕዮ ጠወ ሰዉ ይ ቡብ ኦዕዮ።

15

ኢሰ ጵላጦሴበ መሴመገ
(ማቶ. 27፥1-2፤11-14፤ ሉቃ. 23፥1-5፤ ያህ. 18፥28-38)

1 ገሰመ ሱጵተ ቂሰ እዎንሳኑት፥ ባድ ባልቀትለከ ሕግ እሰተማረት ኦገት ደኖኖን ሜጡበ ጉዕሙንኩ ደቀንት እማዕለንቶኡ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ኡሱርት መሰት ገሻንቾ ጵላጦሴሃ ህግሰ ኣቶሰ።
2 ጵላጦሰን ኢሰ «እት እይሁድያ ዎመንዶ?» ይ ጠዕሜሰ።
ኢሰን ፈንቀሸ «እት ይቶንትጋንት» ዬሰ።
3 ህትን ቂሰ እዎንሳኑት ኢሰ እበ ጠዊን ኦዳሲት እቅ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ጵላጦሰ ኢሰ «ሄንከ ጠዊን ኦደሄት ከ ለእ! ከን መኒሃ መቱርቹሃ ፈንቀሸታንትበዕንዶ?» ይ ለንኪሃ ጠዕሜሰ።
5 ጵላጦሰ እበ እጀብሲጮተ ኢለ ኢሰ መቱርቹሃ ፈንቀሸዮበእ።

ኢሰ አሌን ሬሆ ፍርደ ፈረዴመሰገ
(ማቶ. 27፥15-26፤ ሉቃ. 23፥13-25፤ ያህ. 18፥39-40፤ 19፥1-16)

6 ጵላጦሰ ዘማን ዘማኔ እይሁድ ሻሸግ ከበጀ ወክት ሂሮኖተ መኑ ሀሶኢሃ ኡሱሬመ መኒች መቱ መንቹ ሂረኖ እቅ።
7 ህከ ወክት ዎምነቱክ ግብ መነ ሸት ኡሱረንቶ መን በሊች «ባርባኔ» ዬኖ መንቹ ሄዕዮ እቅ።
8 መኑንኩ ጵላጦሴበ እሜት ሮሾገን መቱ መንቹ ሂሮተ ጠዕሞቶሰ።
9 እሰን «እይሁድ ዎመ ሂሮህዕኔተ እትቴነንንዶ?» ይ ጠዕሜሰ።
10 ህካን ዬኢሁ ቂሰ እዎንሳኑት ኢሰ ህግሰ ኣቶኢሁ ጢቄን እሁሰ ደጎቤቺሃት እቅ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ቂሰ እዎንሳኑት «ባርባን ሂረሙኔ ቤሉ ኢሰ ሂረሙንከ» ይት መኑ ጵላጦሴ ጠዕመኖገ መነ ኬሰንሰቶኡ።
12 ጵላጦሰ ለንኪሃ ፈንቀሸ «ህካን እኮች ከ አዕኑ ‹አይሁድ ዎመ› ይቴነንታሃ መ እኡ?» ይ ጠዕሜእ።
13 እሰን «ሰቀል» ይተን ላገሰ ጎት እት ጨንጭቶኡ።
14 ጵላጦሰን «ሚሃት? እሰ አዕዮ ሂሉርቹ መርቹሃን?» ዬሰ፤
ጠዉ እኮጎሬ እሰን «ሰቀል» ይተን ወዕኔች በትሰ ጨንጭቶኡ።
15 ጵላጦሰ መነ ሙንዲሲሶተ ይ ባርባኔ ሂር ገፈሮ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ገረፍ ሰቀልቶተ ህግሸ ኣሴእ።

ወታደሩ ኢሳን ቀለዱሰ
(ማቶ. 27፥27-31፤ ያህ. 19፥2-3)

16 ሮም ዎታደሩ ኢሰ ጵላጦሴ ግብተ መሰቶኡ፤ ፈቆ ወታደረ ጉዕመንከ ገእቶኡ።
17 ሰመ አጉደኖ ብሸ ኦድኑተ ኢሲሃ ኦዲሰ ኤት አክሊለ መክሰ ቡዕለሰ አቶኡ።
18 ህካን አቶች ኤተሮን «አይሁድ ዎመ! ወገሬቱ ኬሳሃ እሆሄ!» ይተን ቀለዳሲት እቅ።
19 እሰን ሾምቦቆን ቡዕለሰ ዎቀርተን አንጀ አሌሰ ቱ ይታኢት እቅ፤ ህትን እሰን ቀለደን ብሬሰ ጉሉጵት ሰገዶሰ።
20 እሰን እሲን ቀለዶች ኤተሮን ህከ ሰመ አጉደኖ ቢሸ ኦድኑተ ፉሸት ገይሰ ኦድኑተ ኦድሰ ሰቀልቶሰተ ኣእት መርቶኡ።

ኢሰ ሰቀለሙሰ
(ማቶ. 27፥32-44፤ ሉቃ. 23፥26-43፤ ያህ. 19፥17-27)

21 መርተንን እሰክንድርለከ ሩፎሴ እኑ ቀሬን ባድ «ሰሞኔ» ዬኖ መንቹ ገጠሪች ከተመ እሜተን ደቀንት ኢሰ መሰቀለ እጀተ ግዳጅሶሰ።
22 እሰን ኢሰ «ጎልጎተ» ዬኖቤቹ መሰቶሰ፤ «ጎልጎተ» ዩ ቡዕል ቁላሃ ዩሃን።
23 እሰን ኢሲሃ «ከርቤተ» ዬኖ ዘቢን ልቀለቀሞ ወይን ጠጀ አጎተ ኣቶሰ፤ ጠው እኮጎሬ ኢሰ አጎበእ።
24 ህከኒች ኤተሮን እሱ ሰቀልቶኡ፤ ህትን ሀኩንሰ እዬሃ ኢለኖ ጎሬ ደጎተ ኦድኑሰ እጠ ኡጅት ቤቀንቶኡ።
25 እሰን ኢሰ ሰቀልቶ ወክቱ ገሰሜ ሰሶሃ ሳኣት እቅ።
26 ህትን ወንጀልሰ ለልሶተ «አይሁድ ዎመ» የኖ ከተበሞ እቅ።
27 እሰን ኢሲን ሜጡበ ለሙ ሸፍጠ መቱ መኬ አዲን መቱሰ ጉረ አዲን ሰቀልቶኡ።

15:21 ሮሜ 16፥3። **15:24** መዝ. 22፥18። **15:28** ኢሳ. 53፥12። * **15:28** መት-መቱ ሉህ ክታበት ወሊነሸ 28 በርግታበእ፤ ላገንትሰ ሉቃሰ 22፥37 ዮኢሃ አጉደኖ።

28 [ከን ሃሌን «ሾከ መኒን ዋለአሞ» የመሞ ራግ
ላገት ዊንቶኡ።]*
29 እሰ መዲን ህገኖ መኑ እሱ ህንቅ ቡዕለሰ
ሌንቄቅሰን «ለዕዬሰ! አት ዱእ ምኒ ድጅት ሰሶ
በሬን እጃርታንቲሁ!
30 ህንዴ ቴሱ መሰቀሊች ድርት ገውክ ፌሰ»
ይታሲት እቅ።
31 ህትን ቂሰ አዎንሳኑትለኪ ሕግ አሰተማረት
ገገዉንኩሰን «እሰ ዋሉ መነ ፌሾኡ፤ እኮጎሬ ገውሰ
ፌሶተ አታሎበእ።
32 እሰ ፌሳንቹ መሲሁ እሰራኤል ዋመ እኮጎሬ
ህንዴ ቴሱ ከን መሰቀሊች ድሩን፤ ነኡን ለዕን
አመዕንናም» ይተን ህንቃሲት እቅ፤
ህትን እሲን ሰቀለንቶእሩ ህትን ይተን
ቦሮርታሲት እቅ።

ኢሰ ሬሁሰ
(ማቶ. 27፥45-56፤ ሉቃ. 23፥44-49፤ ያህ. 19፥28-30)

33 ህከ በር ሌሆ ሳቲች ኬሽ ሆንሱ ሳት ኢለ
ኡለ አሌን ጉዕማንን ቴንሰቹ እኮ።
34 ሆንሱ ሳት እኮ ወክት ኢሰ «ኤሎሄ! ኤሎሄ!
ላማ ሰበቅታኒ» ይ ሎረ ላጋን ያሮ፤ ፍሳረንትሰ «ኢ
መገኖ! ኢ መገኖ! ሚሃ አጉርቴኤ» ዩሃን።
35 ህከኔ ኡርቶ መኒች መት-መቱሰ እሰ ያረናሃ
ሞጮጭት «እልያሴ ገእናት» ይቶኡ፤
36 እሳችን መቱሰ ደጉጅ መር ሆለጮ ወይነ
ጠጀ ሰፍነገ † ዬኖሀኒን ዊንሽ ጩፍ ሾንቦቆ ሰኖን
አዕይ ኢሲሃ ኣሰ «ህንዴ አገሬ፤ እልያሰ አሜች
ድርሰኖሰ ጎር ለዕናም» ዬእ።
37 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ሎረ ላጋን ያር ሬዮ።
38 ህከ ወክት ዱእ ምኒ መጋረጁ አሌች ወሮ
ኢለ ለሙበ እክ ፊልተዕዮ።
39 ኢሰ ሰቀለሞ መሰቀል ብሬን ኡርዮ መቱ
ጥቤ ሀለቅቹ ኢሰ እክ ሬዮገ ለዕይ «ሀንቅንከ ኩን
መገንያ ቤቱ እቅ» ዬእ።

ጎልጎታን ሄኦ ሜንቱ
(ማቶ. 27፥55-56፤ ያህ. 19፥25-27)

40 ቂዕራሻን ኤርት ለእን ሄኦ መት-መቱ ሜንቱ
ህከኔ ሄኦ እቅ፤ እሰ በላን መግደል ከተም
መርየማ፥ ማዕነ ያቆቤለከ ዮሲ እመት መርየማ፥
ሰሎሚ ሄኦ እቅ።
41 እሰን ኢሰ ገሊላን ሄዕዮ ወክት እዎንተን
ካደንታሰረ እቅ፤ ህትን ኢሲን ሜጡበ የሩሳሌመ
አሜቶ ልግቡ ሜንቱ ሄኦ እቅ።

ኢሰ ሞገሙሰ
(ማቶ. 27፥57-61፤ ሉቃ. 23፥50-56፤ ያህ. 19፥38-42)

42 በሩሰ ተቃጠቤኖ በር እኮቤቺሃ ሀዋሬ ወክት
ፎሎጭ በሬች ብርተ እኮ።
43 አይሁድ ኦገት ደኛኖች መቱ ጡመገ
ኤንኬዕነሞ አርማትያሰ ከተም ዩሱፍ መገን
ዎምነቱ ተቢሴን አገዕረኖሁ ጵላጦሴበ መር
መለል ኢሰ ጀናዘተ ኣሶኖስተ ኡጨእ።
44 ጠው እኮጎሬ ጵላጦሰ «ሀት ደዕል ሬዮ?»
ይ አጀብሲጭ ጥቤ ሀለቅቹ ገእ «ሀንቅንከ ሬዮች
ዲንክዮእንደ?» ይ ጠዕሜእ።
45 እሰን ኢሰ ሬሁሰ ጥቤ ሀለቅቹ ሞጮጩች
ኤተሮን ጀናዘሰ ዩሱፍ መሰኖገ ፈቀጀሰ።
46 ዩሱፍን ሃዕሮ ከፈን ኦድኑተ ህዕር ኢሰ
ጀናዘተ መሰቀል አሊች ድሪሽ ከፈቹ፤ ህከኒች
ኤተሮን ክኒች ሸሄን መክሴመ ሎድ ኣዜን
አፉሼእ፤ ሎረ ክኑ ኮሎንኮዕልሽ ኤብ ሎድሰ
ኡሩተ ጡፎ።
47 መግደል ከተም መርየመሊከ ዮሳ እመት
መርየማ ኢሰ ጀናዘተ ሀከኔ አፉሼኖ ጎሬ ለኣኢት
እቅ።

16

ኢሰ ሬሆች ኬኡሰ
(ማቶ. 28፥1-8፤ ሉቃ. 24፥1-12፤ ያህ. 20፥1-10)

1 ፎሎጭ በሩ ህጎች ኤተሮን መግደል ከተም
መርየማ፥ ያቁብ እመት መርየመለከ ሰሎሚ ኢሰ
ጀናዛን ቡርቶተ ሸቱተ ህዕርቶኡ።
2 እበ በር ገሰመ ሱጴን እሩ ፉለንን ሎድበ
መርቶኡ።
3 ገገዉንኩሰ «አይ ሎድ ኡሮች ክኑ
ኮሎንኮልሽ ፈነኖኔ?» ይተን ጠወእን ሃንታኢት
እቅ።
4 ህካን ይቶኢንኩ ክኑሰ ሎረ እኮቤቺሃት፤ እሰን
ህት ይተን ሎድበ ኦሎሰ ለኣ ወክት ክኑሰ ሎድ
ኡሮች መቱ እደ ዋል ኮሎንኮዕልዮ እቅ።
5 ህትን ሎድ ኣዝ ኣጎ ወክት ዋጁ ኦድኑተ
ኦደዕዮ ወደልቹ መኬ እዲን እፉዕሌኢሃ ለኡቤቺሃ
ህልቆኡ።
6 ጠው እኮጎሬ እሰ እሰንተ «ህልቆኖቼ፤ እዕኑ
ሀሴነንታሁ ሰቀሌመ ናዝሬት ኢሰ እሁሰ እን
ደጋም፤ እሰ ሬሆች ኬዕዮኡ፤ ከንቤቾን ዮበእ፤
ከለዕዬ! እሱ ሞጌማ ቤቼንኩ ኩዕኑን።
7 ቴሱ መርቴን እሳባተለከ ጴጥሮሴሃ ‹ከኒች
ብርተ እሰ ዬህዕኔገን ክዕኔንተ ሄጭ ገሊለ መረኖ፤
ህከኔን ለኤነንተሰ› ይቴን ኩሌ» ዬሰ።
8 ሁኩ ሜንቱንኩ ዋጅት ሁጠን ሎድቢች ፉልት
ሁንቶኡ፤ እሰን እበ ዋጅቶቤቺሃ መቱርቼሃ መቶ
መንቺሃ ጠወኦበ እቅ። *

ኢሰ መግደል ከተም መርየማሃ ለሉሰ
(ማቶ. 28፥9-10፤ ያህ. 20፥11-18)†

[

15:29 መዝ. 22፥7፤ 109፥25፤ ማር. 14፥58፤ ያህ. 2፥19። **15:34** መዝ. 22፥1። † **15:36** ሰፍነገ፦ ዩ ኳሰ እጉደኖርቹ እክ ባር ኣዜን ሙተኖ ሙተ፥ ዊሙ እሉሰ እልት ዮሲሃለከ ዋሃ ሙጭ እፈናሃ ባር ኡንጉዳይተ እጉደናሃን። **15:36** መዝ. 69፥21። **15:38** ፉል. 26፥1-33። **15:41** ሉቃ. 8፥2-3። **16:7** ማቶ. 26፥32፤ ማር. 14፥28። * **16:8** መት-መቶ ሄጭት ሄኦ መጻፋን ከን ፎሎጮን ዋሊንሽ ሄዜት አሌን ዮ ላገት በርገንቶኡ።፦ ሜንቱ ጴጥሮሴለከ ጀለሰበ መርት መላይኬቹ ኩሎሰ ጠወ ጉዕመንከ ጠወኦኡ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ገዉንኩሰ ዘላለሚሃ ጡሙ እኮ ዶረሞበእ ጠሊለ እንጂለ ሸርቂች ኬሽ ገርበ ኢለ እዎንታሰሀኡ መሳን ሶኮ። † **16:8** ሄጭት ሄኦ መት-መቱ ሉህ ክታበት ዋሊንሽ 9-20 ኢለ ዮኢሃ በርግታበእ።

9 ኢሰ እበ በር ገሰመ ሱጵተ ሪሆች ኬዕዮች
ኤተሮን ወዕና ለመሉ ሩሃንዩ ፉሎሴ መግደል
መርየማን ሄጭ ደቀሞ።
10 እሴን መርት ሻዘናንለከ አለፉቴን ሄኦ
አሳባተሰ ኩልቶኤ።
11 እሴን «ኢሰ ሪሆች ኬዕዮኤ እሰን ፎሊን ዮኤ፤
እንን እሌንከኤ ለዕዮም» ይት ኩልቶሰ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እሰ ጠወሰ አመዕንቶበእ።

ኢሰ ለሞ አሳባተሰ ለሉሰ
(ማቶ. 28፥16-20፤ ሉቃ. 24፥13-35)

12 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ከተሚች ገጠረ
መርተን ሄኦ ለሞንከ አሳባንተ ዎሎ ደኒን ለሌእ።
13 እሰን ፈንቀልት መርት ፈቆ አሳባተ ኩልቶኤ፤
ጠዉ እኮጎሬ እሰንተ አመዕንቶበእ።

ኢሰ ቶነ መቶንከ አሳባተሰ ለሉሰ
(ማቶ. 28፥16-20፤ ሉቃ. 24፥36-49፤ ያህ. 20፥19-23፤ ሶቀ. 1፥6-8)

14 ህከኒች ኤተሮን ቶነ መቶንከ አሳባተሰ ማድ
አሌን እተን ሄኦገን ኢሰ ለሌሰ፤ እሰን «ኢሰ ሪሆች
ኬዕይ ፎልን ዮኤ፤ ነኤን ለዕኖም» ይቶ ጠወ
ቀልቡሰ ዱጆን አመዕኑ ሆጎቤቺሃ ዎቀሾሰ።
15 ኢሰን «ጉዕማንከ ኣዱንያ አል ባዱ መሬ፤
መኒሃ ጉዕሚንከ ተሸት ላገተ ተማርሰዬ፤
16 አመዕን ጠመቀሞሁ ፈቀኖ፤ እኮጎሬ
አመዕንበህኒሃ ፈረደመኖሰ።
17 ኢን አመዕንቶህኑኤተ ጉዕሚንከ አጀብሲሰኖ
ጠወ እታ ወልቀት ኣሰንታሰ፤ ኢ ሱዕሚን ሩሃንየ
ፉሸታእ፤ ህትን ወዕና ጠወእበ ሃዕሮ ላጋን
ጠወኣእ።
18 ወሪቹንከ አፎእቀ ህከረንገ ሸኖ ዘቡ አጎእቀ
ምረኖሰበእ፤ እሰን ጥዘናመ እሌን እንገተ አቶእቃ
ጥዘናችሰ ፈይታአ» ዬእ።

ኢሰ ሰማሃ ኦሮኤሰ
(ሉቃ. 24፥50-53፤ ሶቀ. 1፥9-11)

19 ህካን ቀርቹ ኢሰ ጠወዕይ ሹሎች ኤተሮን
መገኑ ሰማሃ መሴሃንሰ መገን መኬ እዲን
አፉዕሌእ።
20 እሳበንት ጉዕመ ቤቹንከ መርት ተሸት ላገተ
ተማርሰቶኤ፤ ቀርቹንኩ እሳን ሜጡበ እእኖት እቅ፤
አጀብሲሰኖ ጠወ እታ ወልቀተ ኣሲን ተማርሰታ
ጠዉ ሀንቅ እሁሰ ሆጎን ለሊሰኖት እቅ።]

16:15 ሶቀ. 1፥8። **16:19** ሶቀ. 1፥9-11።

ሉቃስ ከተቦሃ
ቀርችኔ መሲህ ኢሰ እንጂለ ኣጉሰ

ሉቃስ እንጂሉ ኢሰ ሆንጠህሰኖሁ ሄጭ እሜተኖ የመም ነቢያካን ጠወእሞሁ እበ ዘማኒሃ ተቢሴ እነ እኮ እሰራኤል ኤመቱ እገረን ሄዕዮ «ቡረሞ መሲህ ኢሰ» ህትን መን ዘሬተ ጉዕሚንከ «ጡሞሳንቹ» እሁሰ ለሊሰኒት። ሉቃስ ኢሰ «ቡጥቻኖተ እንጂለ ዱዱብሶተ» እኒችሰ ሶህሞሃ እሁሰለከ ኩ እንጂሉ መኑ ዮሰ መት-መቶ ኦሪሻተ ደግለለኖሃ እሁሰ ሂር ኩለኖ። ሉቃስ እንጂል ኣዜን በትሸን ኢሰ አሜቱ ኩልታ ዋዕኔ ፎሎጮንለከ ህትን ኢሰ ሰማሃ ኦሮኡሰ ኩልታ መጨረሽ ፎሎጮን ለሊ ጠወእሞኢሁ ሙንዲኖተኔሃት። ኢሰ ሰማሃ ኦሮዕዮች ኤተሮን እመዕነቱ ሀት እክ ለንኪሃ አልባዕሉሰ ኩለኖ ሄሱት ሶቀማኖ ሆጎ መጸፍ ኣዜን ካን ከተቦ መንቺን ኩለሞኡ።

መላይከ መዝሙረ ኢሰ እለሞ ወክት ዜማኑት ለኦሰገ ኩልታ ሄሱት ኢሰ ኦሰማንከሰ ዱእ ምኒ መሩሰ ጎደበ ላፈ ሳምራውችለከ በዕይ ደገሞ ጩል ሄሱት ጠለዕል ሉቃስ እንጂላን ሄኣእራን። እንጂል ኣዜን ገበሊች ገበለ ኢለ አበ ሰው የመሞኢሁ ዱእ እእተኔሃ፥ ጠሊለ እያንተኔሃለከ ሜንቱ ኢሰ ክድመ ኣዜን ሄኡ ሀሰሰኖሰ ቤቹለከ መገኑ ጩብ ፈቁን ዩሲት።

መጸፉሰ እፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1-4)*

ጠመቃንቾ ያህይለከ ኢሰ እለሙሰ *(1፥5 — 2፥52)*

ጠመቃንቾ ያህይ ክድመተ *(3፥1-20)*

ኢሰ ጠመቀሙሰለከ ፌተነሙሰ *(3፥21 — 4፥13)*

ኢሰ ክድመሰ ለሊሸ ገሊላን ጀመሩሰ *(4፥14 —9፥50)*

ገሊላች ዬሩሳሌመ *(9፥51—19፥27)*

መጨረሽ ሳምንተ ዬሩሳሌማንለከ ኦሎንከሴ *(19፥28—23፥56)*

ቀርቹ ሬሆች ኬኡሰ፥ ለሉሰለከ ሰማሃ ኦሮኡሰ *(24፥1-53)*

1 ከበጀንቶንት ቴዎፍሎሴ! ኒ በላን እኮ ጠውተኔሃ ልግቡ መኑ ማቁሰ ከኒች ዋዕናሃ ከተቦኡ።
2 ህከ ሶህኑተ ኔሳሃ ህግሶእሩ ወዕኔችን ኬሰ እሌንከሰ ለኦእረለከ ላገሰ ካዲመተ እኮእሃ መነ።
3 ህትን እነ ወዕኔችን ኬሸ ጉዕመ ጠወንከ ጠረኛሽ አጥራመቾሚች ኤተሮን ጠወሰ ቅልቢን ከተቡ ጡመ አጉጅ ለሌኤ።
4 ካን እኡኤ ተማርቶንት ትምህርቱ ህንቅ እሁሰ ጡመገ ደጎተ ይዪት።

ጠመቃንቹ ያህይ እለመኖገ መላይከቹ ጠወኡሰ

5 ይሁድ ባድ ዋመ ሄሮድሴ ዘማኔን «አብየ» ዬኖ ቂሶመ ክድመ አዲሁ «ዘከርየ» ዬኖ መቱ ቂሰቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን ሀሩን ዘሬች እኮኢት «ኤልሳቤጤ» ዬኖ መንቹት ሄኡሰ እቅ።
6 ህትን ለሙንኩ ቀርች ትዛዝለከ ሴረ ጉዕመንከ ሂሉርቹ ዮበኢሃ አገርተን መገን ብሬን ፈየ መነ እቅ።
7 ኤልሳቤጥን እልትባተ እኮቤቺሃ እለት ዮሰበእረ፤ ህትን ለሙንኩ ባልቆእረ እቅ።
8 ህከ ወክት ዘከርየ አዲሃ ሆጎ ተሩ ኢልሃን መገን ብሬን ቂሶመ ሆጉተ እእንን
9 ቂሰ ሴር ሃሊን ዱእ ምኒ ኣግ ህጣነ እጪሶተ እጡ ኢሌሰ።
10 ህከ ህጣነ እጪሴኖ ወክት ኤመቱ ጉዕሙንኩ እብሌን ኡር ዱእ እታኢት እቅ።
11 ቀርች መላይከቹ ህጣነ እጪሴኖ ጠረጴዝ መኪ እዲን ኡርኬዕይ ዘከርይሃ ለሌእ።
12 ዘከርይን መላይከቹ ለዕዮ ወክት ህልቆ፤ አበ ዋጀእ።
13 ጠው እኮጎሬ መላይከቹ «ዘከርየ! ዱኡክ ሞጮጪሞቤቺሃ ዋጅቶት፤ መንቹክ ለባ ጩል እልታሄ፤ ሱዕመሰ ‹ያህይ› ይት ገእታንት።
14 ኬሳሃ እቡ ሙንዲኑት እካሄ፤ ጩሉ እለሞቤቺሃ ልግቡ መኑ ሙንደእኖ።
15 መሰንትሰ እሰ መገን ብሬን ሎረ እሀኖ፤ ህትን ወይኒን ቦበጤማሀለከ ዋሉ ሰከርስኖ አጌኖርቹ ሆሮን አገኖበእ፤ ህትን እመሰ ጎደባን ሄዕዮ ሰኣቲች ኬሸ ጠሊለ እያኒን ዊሞሃ እሀኖ።
16 እሰን እሰራኤል ኤመቲች ልግብሰ ቀርቾሃ መገን እደ ፈንቀሸኖ።
17 ህትን ቅጥይቶ መነ ቀርቺሃ ቅጥ እኑታ፥ እናኑተለከ እለተ ሀራርሰ ሜጡበ እኑተለከ አዘዘንታበእ መን ቀልብ ጠሊላኖ ደጉ ፈንቀሾታ፥ እልያሴ እያኒንለከ ወልቃን ቀርች ብሬን ሃመኖ» ዬሰ።
18 ዘከርየን ህከ መላይከቹ «እን ባልቆሞ፤ ጫንትኤ ባልቆኡ፤ ኩ ጠው ህንቅ እሁሰ ማን ደጎተ አታላሞ?» ዬእ።
19 መላይከቹንኩ ፈንቀሸ «እን መገን ብሬን ኡራም ጅብርላት፤ ከ ተሸት ኩሎሄተ ሶቀም አሜቾም እቅ።
20 እኮጎሬ ወክቲንከሰ እካ ላገኤ አመዕንትበቢቺሃ ኩ ጠው እሆተ ኢለ ዱደ እካንት፤ ጠወኡንከ አታልታንትበእ» ዬሰ።
21 ህከ ወክት መኑ ዘከርየ አገረኖት እቅ፤ እሰን ዱእ ምኒ ኣዜን ዱንኬቤቺሃ አጀብሲጭቶኡ።
22 ዘከርየን ዱእ ምኒች ፉሎ ወክት መኒን ጠወኦተ አታሎበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዱእ ምኔን መቱርቹ ለሌሰገ ደጎኡ፤ መሰንትሰ እንጋን ቀቀሰን ኩለኖሳት እቅ፤ እሰን ዱደ እኮ።
23 ክድመ ወክቲንኩ ጎፋን ምንሰ ኦሮዕዮ።
24 ቀወ ወክቲች ኤተሮን ጫሰ ኤልሳቤጥ ላፈተ እኮኡ፤
25 «ቀርቹ ከ ጡመርቹ አዕዮኤ፤ መን በላን ዮኤ ህንቀሙ ከሞኤ» ይት ኦንቱ አገነ መኒች ማጠንቶኡ።

ኢሰ እለመኖገ መላይከቹ ጠወኡሰ

1:5 1 ዱዱ. 24፥10። **1:15** ዘጉ. 6፥3። **1:17** ሚል. 4፥5-6። **1:19** ዳን. 8፥16፤ 9፥21።

26 ኤልሳቤጥ ላፈተ እኮ ሌህቅ አገናን
መላይኬቹ ገሊለ ባደን ሄዕዮ «ናዝሬተ» ዬኖ
ከተማን ሄኣ መቴ ሀፍቶበ መገን አዲን ሶህሞ።
27 እሴን ዳዉዴ ዘሬች እኮ «ዩሱፈ» ዬኖ
መንቺሃ ኣሰንቶእቲ እቅ፤ ሀፍቶስ ሱዕሙ
«መርየመ» ዬኖተ እቅ።
28 ሁኩ መላይኬቹንኩ እሴቤቹ እሜች «መገን
ኣሰቱት ዊሞሄት፤ ወገሬቱ ኬሳሃ እሁን፤ መገኑ
ኪን ዮኤ፤ እት ሜንቲች ጉዕሚችን ማስእንቶንትተ»
ዬሴ።
29 ጠዉ እኮጎሬ እሴን ህከ መላይኬቹ ለኦ
ወክት ጠዊንከሰ አበ ህልቅ «ኩን ሀትናሙሃ
ወገሬት?» ይት ሰውይቶኤ።
30 ሁኩ መላይኬቹንኩ እሴንተ «ቴ መርየማ!
መገን እያኑ ዮሄቤቺሃ ዋጅቶት።
31 ሁኩዕኑ! እት ላፈተ እካንት፤ ለባ ጩልንከ
እልታንት፤ ሱዕመሰ ‹ኢሰ› ይት ገእታንት።
32 እሰን ሎረ እሀኖ፤ ጉዕሚችን ሎረ መገን ቤቱ
የመመኖ፤ ህትን ቀርቹ መገኑ እንሰ ደዉዴ ሎረ
ኬዕምኛ ቦርጭመተ ኣሰኖሰ።
33 ያቁብ እለ አሌን ዘላለሚሃ ዎመ እሀኖ፤
ወሞማተሰ ዳንጉ ዮሰበእ» ዬሴ።
34 መርየመ ህከ መላይኬቹ «እነ ሀፍቱተ
እኮምቤቺሃ ኩ ጠዉ ሀት እሆተ እታለኖ?» ይቶሰ።
35 መላይኬቹንኩ ፈንቀሸ «መገን ጠሊሉ እያኑ
ኪ አሌን አሜተኖ፤ ጉዕሚችን ሎረ መገን ወልቀት
ኪ አሌን እካእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኪች እለመኖ
ጠሊለ ጩል ‹መገን ቤቱ› ዬን ገኤኖሰ።
36 ህንዴ ለእ! እልቹክ ኤልሳቤጥ
ባልቅማንተሴ ለባ ጩል ላፈታን፤ እሴን
‹እልትበታን› ዬነንሴ ሄእ እሴ ላፈተ እኮኢች ኩን
ሌህቅያ አገነ።
37 መሰንትሰ መገኑ ቄለኖሰ መቱርቹሁ ዮበእ»
ዬሴ።
38 መርየማን «ሁኩዕኑን እን መገንተ
ሮሰቹ፤ ኤሳንከ እት ይቶንትገ እሁዕኔ» ይቶኤ፤
መላይኬቹንኩ እሴች እደ እክ ኦሮዕዮ።

መርየመ ኤልሳቤጤ ለኦተ መሩሴ

39 ህከ ወክትንከ መርየመ ቆተ ባደን ሄዕዮ
ይሁድ ከተመ ደዕልት መርቶኤ።
40 እሴን ዘከርየ ምኒ ኣግ ኤልሳቤጤ
ወገሬትሶኤ።
41 ኤልሳቤጥን መርየመ ወገሬትሶ ላገተ
ሞጮጭቶ ወክት ጎደባንከሴ ዮ ጩሉ አለጼእ፤
ኤልሳቤጥን ጠሊለ መገን እያኒን ዊንት
42 ላገሴ ጎት እት «አት ሜንቲች ጉዕሚችን
ማስእነቶንትታን፤ ኪች እለመኖሁ ማስእሞእሃን።
43 ህትን ቀርችኤ እመት ኢቤቹ እሜቱ
ሀትናሙሃ ሎረ ኬዕምኛ?
44 መሰንትሰ ከለእ! ወገሬትክ ላገተ
ሞጮጩም ወክት ጎደባንከኤ ዮ ጩሉ ተሸቲን
አለጼእ።
45 ህትን ቀርቹ ኩሎሴ ጠዉ ዊመኖሃ እሁሰ
አመዕንቶኢት እሴ ማስእንቶእቲ» ይቶኤ።

መርየመ መገኑ ገለትጩሴ

46 መርየመ
«ፎልቹኤ መገኑ ገለትጭታእ፤
47 ህትን ቀልቡኤ ፌሳንቾ መገኖን ሙንደእኖ።
48 መሰንትሰ መገኑ ሮሰቾሰ ህንቀሙ ለዕዮኤ፤
ህትን ከበሬች ኬሸ መኑ ጉዕሙንኩ
‹ማስእንቶእተ› የኖኤ።
49 ህትን ወልቃሙ መገኑ ኤሳሃ አበ ጠወ አዕዮኤ።
ሱዕሙሰን ጠሊለሃን።
50 ህትን እሱ ዋጅታ መኒሃ ጉዕሚንከ መገኑ
እላች እለ እለተ ኢለሬተ ማረኖሰ።
51 እንጋንተሰን ጠረኘ ሆጉተ አዕዮኤ፤
ቦንታ መነንከ ቀልብሰ ሰውቲንን ብን አዕዮ።
52 ህትን ሎራኑተ ሹምነቱ ዮሰረ ኬዕምኛ
ቦርጭማችሰ ድርሾኤ፤
ጠው እኮጎሬ ገዉሰ ሆፍሳእረ ኬዕምሾሰ።
53 ህትን ጎሩ እፎሰራ ጡመ ጠዊን ዱሴሰ፤
እኮጎሬ ቀባጣመተ ኦነ እንገንተ መርታገ
አዕዮሰ።
54-55 ህትን መገኑ አናኖተኔ ጠወዕዮገን
እብራሂሚሃለከ ዘሬተሰ
ዘላለሚሃ አጉሩሰ ሰውይ
ሮሰቹሰ እሰራኤለ ሀዕልዮኤ» ይቶኤ።
56 መርየመን ኤልሰቤጤን ሜጡበ ሰሶ
አገን ጌሰ አቱዕልቶች ኤተሮን ምንሴ ፈንቀልት
መርቶኤ።

ጠመቃንቹ ያህይ እለሙሰ

57 ኤልሳቤጥ እልታ ወክቱ ኢልየን ለቤ
ጩልንከ እልቶኤ።
58 ህከኒሃ ኦሎሴለከ እሉሴ ጉዕሙንኩ መገኑ
አበ አሙጉሰገ ሞጮጭት እሴንን ሜጡበ
ሙንደኦኤ።
59 እሰን ህዘትቅ በሬን ጩል ጡርከንቶተ
አሜት አንሰ ሱዕሚን «ዘከርየ» ይት ገእቶተ
ሀሶኤ።
60 ጠው እኮጎሬ አመሰ «ህትጎተበእ፤ ‹ያህይ›
የመሞ ገእመኖ» ይቶኤ።
61 ህካን እኮቤቺሃ እሰን «ኪ ዘሬች ከን
ሱዕሚን ገእሞኢሁ ዮበእንዶ?» ይቶሴ።
62 ህከኒች ኤተሮን እሰን ጩሉሰ እዬ የመሞ
ገእሞተ ሀሰኖ ጎሬ ደጎተ እነሰ መላን ጠዕሞቶኤ።
63 ዘከርየን ከተቤኖሃ አሶኖሰተ ጠዕሞ
«ሱዕሙሰ ያህይት» ይ ከተቦ፤ ህከን ጠዋንን
ጉዕሙንኩሰ እጀብሲጭቶኤ።
64 ህከ ወክት ዘከርየ እፎሰ ፈንተዕያንለከ
አረብሰ ሂርተኣን መገኑ ገለትጩን ጠወኤ ጀመሮ።
65 ህካን እኮቤቺሃ ቀዕየ መኑ ጉዕሙንኩ
ዋጁእ፤ ህትን ሁኩ ጠው ጉዕሙንኩ ቆተ ይሁድ
ባደን ጉዕማንን ጠወእሞ።
66 ህከ ጠወ ሞጮጩ መኑ ጉዕሙንኩ «ኩ
ጩሉ ሀትናሙ እሆታት?» የን ጠወሰ ቀልቤንከሰ
እፎ፤ መሰንትሰ መገን ዋልቀት እሲን ሜጡበ
ሄኦቤቺሃት እቅ።

ዘከርይ ጠወዕዮ ራገ

67 ጩል እኑ ዘከርይ ጠሊለ እያኒን ዊም
68 «ኤመትሰ ለዕዮቤቺሃለከ ፌሾቤቺሃ
እሰራኤል ቀርቹ መገኑ ማስእሞሃ እሁን!

1:27 ማቶ. 1፥18። **1:31** ማቶ. 1፥21። **1:33** 2 ሳሙ. 7፥12-13፤ 16፤ ኢሳ. 9፥7። **1:37** ክል. 18፥14። **1:46** 1 ሳሙ. 2፥1-10። **1:48** 1 ሳሙ. 1፥11። **1:52** እዩ. 5፥11። **1:54-55** ክል. 17፥7። **1:59** ሌዋ 12፥3።

69 ካዲንቹ ደዉዴ ዘሪ ምኒች ጠረኘ ጡምሳንቹ
ኬሾኔ፤
70 ዎዕኔ ዘማኒች ኬሽ ሄኦ ጠሊለኖ ነብያኖ እፎን
ጠወዕዮገን፤
71 ዲኒችለከ ግበናኔ መን እንጋች ፌሾኔ።
72 ህካን አዕዮንኩ እናካተኔ እጉሮተለከ
ጠወዕዮ ወኣድ ላገተ ዊንሾተ ሰው ይዬት።
73 ከ ወኣድ ላገንተ ጤሌዕል ኣሴኢሁ እኒህኔ
እብራሂሚሃ
74 ዲን እንጋች ነጠ ፉልን
ዋጅኑዕናን ካደሞሲታት፤
75 ህትን ሄዕናሞ ዘማኔን ጉዕማንን
መገን ብሬን ጠሊልማንለከ ፈይማን
ሄዕኖታት።
76 ህትን ኮ ጩሌ! ጠሊለ ሎረ መገን ነብዬቹ
ዬኖሄ።
ወቃንከ ብዝ አቶተ ሄጭት ቀርች ብሬን
መርታንት።
77 ቀርቹ ጩብሰ አጉሮ ይ
ጡም ኤንኬዕኑ ኣሰናሰ።
78 መገኑኔ መረርሲጫንቹለከ ጎደበ ላፈ እኮቤቺሃ
ፈቅ ኑሩ ሰሜች ለሎተ እእኖ።
79 እሰን ቱንሰቾንለከ ሬሆ ሀላን እፉዕልቶ መኒሃ
ጉዕሚንከ ለሊሰኖ፤
ሎከኔ ወጌሬት ወቃሃ እዋንሰኖ» ይ ራገ
ጠወዕዮ።
80 ሁኩ ጩሉንኩ ገዉሲ ነጽ እያኒን ጠረኘ
እኮ፤ እሰራኤል መኒሃ ለለኖ በሩ ኢሎተ ኢለ ኡለ
ኡድማን ሄዕዮ።

2

ኢሰ እለሞገ
(ማቶ. 1፥18-25)

1 ህከ ወክት ሮሞ ገሸቶ ኣዜን ዮ መነ ጉዕመንከ
ወለኢሃ ሮሞ ዎሚች አውግሰጦሴች ትዛዙ ፉሎ።
2 ህከ ወዕኔ ዎሊንሸ ወክት «ቄሬኔዎሰ» ዬኖ
መንቹ ሶሪይ ባዱ ገሸኖ እቅ።
3 ህካን እኮቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ ሱዕመሰ
ከተብሲሶተ ገገዉንኩሰ ገገይሰ ከተመ መረናት
እቅ።
4-5 ዩሱፍን እለንሹሰ ደዉዴ ምኒ ዘርተ
እኮቤቺሃ እሲሃ ኣሴናንሰ ላፈተ እኮ መርየማን
ሜጡበ ገሊለን ሄዕዮ ናዝሬት ከተሚች ኬዕይ
ይሁድ ባደን ሄዕዮ «ቤተሌመ» ዬኖ ደዉዴ ከተመ
ኦሮዕዮ።
6 ለሙንኩሰ ህከኔ ሄኦገን መርየመ እልታ
ወክቱ ኢሌእ።
7 ህከንቤቾንን ሀንገፈ ጩል እለቶኤ፤ ኮሁ
ገለኖ ምኔን ቤቹ ዮሰበእቤቺሃ ኦድኖን ጣጥ ጋድር
ብሬን ለሉ ህጥተ እተኖ ገበት ኣዜን ኦሲሶሰ።

ዜማኑተለከ መላይከተ
8 ህከን ቀኤን ባዳን ሆለ ዜሞሃ አገርተን አብሌ
ገልታ ዜማኑት ሄኦ እቅ፤
9 እሳንከ ቀርች መላይኬቹ ለሌሰ፤ ህትን ቀርች
ኬዕሞኝ ኑሩ አዳንከሰ በለቆ፤ እሰን አበ ዋጅቶኤ።
10 ጠዉ እኮጎሬ መላይኬቹንኩ እሰንተ
«መኒሃ ጉዕሚንከ አበ ሙንዲኑተ አፍ ክዕኔበ
አሜቾምቤቺሃ ዋጅቶኖቼ።
11 ከበር ደዉዴ ከተማን ጡምሳንቹ ቀርቹ
መሲሁ እለሞህዕኔ።
12 ሰብዬቹ ሆጮን ጣጤን ለሉ ህጥተ
እተኖ ገበታን ኦሰሴናን ደጌነንተ፤ ሁኩን መላተ
እሀኖህዕኔ» ዬሰ።
13 ድንገቴን ልግቡ ሰሜ መላይከ ጎጎቱ ህከን
መላይኬቺን ሜጡበ ለልቶኤ፤ እሰን መገኑ
ገለትጭተን
14 «ሎርመት እሌ ሰማን መገኒሃ እሁን፤
መገኑ መረርሲጨናሰ መኒሃ ኡለ አሌን
ወገሬቱ እሁን» ይታኢት እቅ።
15 ሁኩ መላይከንት እሳች እደ እክ ሰማ
መርቶ ወክት ዜማኑት ገገዉንኩሰን «ቴሁ ኬዕዬ!
ቤተልሄመ ኢለ መርን ቀርቹ ኩሎኔ ከ እኮ ጠወሃ
ለዕኖ» የቀንቶኤ።
16 እሰን ደዕልት መርት መርየመለከ ዩሱፈ
ህትን ለሉ ህጥተ እተኖ ገበታን ኦሰዕዮ ጩል
ደጎኤ።
17 ህትን ሰብዬቹ ጩል ለኦ ወክት ህከን
ሰብዬችተኔሃ ኩለሞስርቹ ጠወኦኤ።
18 ህካን ሞጮጭቶእሩ ዜማኑት ኩልቶሰ
ጠዋን አጀብሲጭቶኤ።
19 ጠው እኮጎሬ መርየመ ህከ ጠወ ጉዕመንከ
ቀልቤንከሴ አፍ ሰውይታኢት እቅ።
20 ዜማኑት ኩለሞስገን ሞጮጭቶሀኒሃለከ
ለኦህኒሃ ጉዕሚንከ መገኑ ሎርሰተንለከ ሹክር
ኣተን ፈንቀልት መርቶኤ።

ጩል ኢሰ ዱእ ምኒ መሴመገ
21 ህዜትቅ በር ጩልለሰ ጡርከሜኖ ወክት
ሱዕመሰ «ኢሰ» ዬን ገኤመ፤ ሁኩንን እመሰ
ጎደባን እፉዕሉዕናን ሄጭ መላይኬቹ ፉሸዮሰየ
ሱዕመ እቅ።
22-23 ሙሰ ሕጋን የመሞገን እሰን ነጠ
እካ ወክቱ ሆንጠካን መገን ሴራን «ዎዕነ
እለመኖ ለቤ ቤቱ ጉዕመንከ መገኒሃ ኣሴናን እደ
እሁን» የመም ከተበሞገን ጩልለሰ ቀርች ብርተ
ሆንጠህሲሂሃ ዬሩሳሌመ መሰቶኤ።
24 ህትን መርቶኢሁ ቀርች ሕጋን «ለሙ
ሀንደዕርተ ህከረንገ ለሙ ዱብህንደዕሬ ጭጮራ
ሆንጠህሱን» የመሞገን ክትመ ሆንጠህሲሃት
እቅ።
25 ህከ ወክት ዬሩሳሌም ከተማን «ሰሞኔ» ዬኖ
ገዉሰ መገኒሃ ኣሴ ፈዩ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን
እሰራኤል ጡም ተቢሳሃ አገረናት እቅ፤ ጠሊሉ
አያኑ እሰ አሌን ሄዕዮ እቅ፤
26 እሰን መገኑ እቴሰ ቀርቹ መሲህ ለኡዕናን
ሄጭ ሬህበገ መገን አያኑ ለሊሾሰ እቅ።
27 ሰሞን ጠሊሉ አያኑ ቃግሻንሰ ዱእ ምኒ
ኦሮዕዮ፤ ዩሱፍለከ መርየመ ሴራን ሮስሞገን አቶተ
ጩል ኢሰ ዱእ ምኒ እፍ ኣጎኤ።
28 ህከ ወክት ሰሞን ጩል ቶግ ሀንቀፍ መገኑ
ገለትጩን
29 «ቀርቾ!
ቴሱ ካድንቹክ ጠወኦንት ላገክገን ወገሬቲን
ህርሰሴኤ፤
30 ጡምሱክ እሌንከእ ለዕዮም፤

1:76 ሚል. 3፥1። **2:21** ሌዋ 12፥3፤ ሉቃ. 1፥13።

31 እሰን መገኑ አመዕንበ መን ጉዕም ብሬን
ቅጥአቶንቲሃን፤
32 እሰን መገኑ አመዕንዮበእ መኒሃ ፈኻ ለሊሰኖ
ኑር እሀኖ፤
ህትን እሰራኤል ኡመቲሃ ኬዕምኻያ» ዬእ።
33 እመሰለከ አኑሰ ጩልተኔሃ ዬን ጠወኤመ
ጠዋን እጀብሲጭቶ እቅ።
34-35 ሰሞንን እሰንተ ማሰዕዮሰ፤ ህትን ጩልሰ
እመት መርየመ «ኩ ጩሉ አበ መን ቀልብ ሰውቱ
ደገሞተ እሰራኤል ኣዜን ሄዕዮ ልግብያ መኒሃ
ኡቢሃለከ ኬኢሃ መገኑ ኤቦሰ፤ ህከ መላተ ልግቡ
መኑ ግቦሰ፤ ኪ ቀልብ ሻዙት ሲፍገ ሙርታእ»
ዬሴ።
36 ህትን አሴር ደቦች ፋኑኤሌ ቤቱት «ሃነ»
ዬኖ ራጋንቹት ሄኑ እቅ፤ እሴን ገልቶች ኤተሮን
ጨይንከሴ ሜጡበ ለመለ ዘማን ሄኑእተ እቅ፤
ህትን አበ ባልቆ እቅ።
37 እሴን ምንሴ እኑ ዮበኢሃ ህዜታይኔ ሾሉ
ዘማን ሄኑ እቅ፤ እሴን ሀንከዕርተለከ በራሃ ዱእ
ምኒች ሆሮ አደ እኩዕናን ሶመንተንለከ ዱእ አተን
መገኑ ካደንታ እቅ።
38 ህከ ወክትንከ እሴ አሜት መገኑ
ገለትጭተን ዬሩሳሌም ጡሙ ተቢሴን አገርታ
መኒሃ ጉዕሚንከ እሰተኔሃ ኩልቶኡ።

ናዝሬተ ፈንቀሉሰ

39 ዩሱፍለከ መርየመ ጉዕመርቹንከ ቀርች
ሕጋን የመሞገን አቶች ኤተሮን ገሊለን ሄዕዮ
ከተመ ናዝሬተ ፈንቀልት መርቶኡ።
40 ጩሉንኩ ነጽ ጠራኜእ፤ ህትን ሀይቹ እኮ፤
ህትን መገን ኣሰቱት እሲን ሜጡበ ሄኑ እቅ።

ጩሉ ኢሰ መገን ምኔን እሁሰ

41 እኑሰለከ አመሰ ዘማን ዘማኔን ሻሸግ
ከበጀት ከበጅቶተ ዬሩሳሌም ከተመ መርታ እቅ።

42 ኢሲንከ ቶነ ለሙ ዘማን እኮሰ ወክት ዎዕነ
ሮሰሞገን ከበጀት ከበጂሃ ዬሩሴሌመ መርቶኡ።
43 በሩሰ ጎፎች ኤተሮን እሰን ምኒ ፈንቀልታን
ጩሉ ኢሰ ዬሩሳሌማን ፈቆ እቅ፤ ህካን እኑሰለከ
አመሰ ደጎበእ።
44 ሀራቲን ሜጡበ አሜተኖሃ አጉጀንሰ መቶ
በሬ ዎቃ ሃንተን ሆሶኡ፤ ህከኒች ኤተሮን እሉሰ
ዮቤቹለከ ደጋ መንቤቾን ሀሶሰ።
45 ህሰ ሆጎ ወክት እሱ ህሰን ዬሩሳሌመ
ፈንቀልት መርቶኡ።
46 እሰን ተማርሲሰ መን በላን አፉዕል
ሞጮጨንለከ ጠዕሞቱተ ጠዕመን ሰሶ በሬች
ኤተሮን መገን ምኔን ደጎሰ።
47 ሞጮጭቶ መኑ ጉዕሙንኩ አጥራመች
ቶጊንከሰለከ መሰሊንከሰ እጀብሲጭቶኡ።
48 ዩሱፍለከ መርየመ ለኦ ወክት አበ
አጀብሲጭቶኡ፤ አመሰን «ኢ ጩሌ! ሚሃት
ህት አቶንትኔሁ? ህትን አኑኪ አን ጨነቀመን
ሀንሳንኬት እቅ» ይቶሰ።
49 እሰን «ሚሃ ሃሴነዕኔ? እኒህኤ ዮርቾን እሁ
ሀሰሰኖኤህ እሁሰ ደጌነንተበእንዶ?» ዬሰ።
50 እሰን ጠወዕዮሰ ጠወሃ አጥራመቶበእ።
51 ህከኒች ኤተሮን እሳኒን ሜጡበ ናዝሬተ
አሜቾ፤ እሳንከ አዘዘመኖሰ እቅ፤ አመሰ ህከ
ጠወሃ ጉዕመንከ ቀልቤንከሴ አቆ እቅ።
52 ኢሰ መገንለከ መን ብሬን አያኒን ዊም
ሀይማንለከ ጉባን ነጸን መረኖት እቅ።

3

ጠመቃንቹ ያህይ ተማርሱሰ

(ማቶ. 3፥1-12፤ ማር. 1፥1-8፤ ያህ. 1፥19-28)

1 ሮም ዎሙ ጢባርዮሰ ዎመ እኮ ቶና ኦንትቅ
ዘማን ጴንጠናዊ ጵላጦሰን ይሁዳ ገሸኖ እቅ፤
ህትን ሄሮድሰን ገሊላ ባዱ ሄሮድሴ እመቤቱ
ፊልጶሰን «ኢጡርያሰለከ ጥራኮኒዶሰ» ዬኖ ባዱ
ሊሳንዮሰ ህትን «አቢሌኔ» ዬኖ ባዱ ገሸታእረ
እቅ።
2 ህትን ሐናኒለከ ቀያፊ መገን ምኔን ሎርሎራኖ
ቂሰተ አዎንሰኖ እቅ፤ ህከ ወክት መገን ላገት
ዘከርይ ጩልቤቹ ያህይበ ኡለ ኡድማን አሜቶኡ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ያህይ ዮርዳኖሰ ዊ አዝጋጌን
ጉዕማንን ዘሀን «ጩብህክዕኔ ጡሙ ደእቶኖተ
ቶበቴን ጠመቀሜ» የን ተማርሰኖ እቅ።
4 ህካን እኮሁ ነቢዬቹ እሰያስ ያህይተኔሃ ሄጭ
«ሁኩዕኑን! ኩን ኡለ ኡድማን ህት የን ያረኖ
መንችተ ላገ፤
‹መገን ዎቃሃ ቅጥአዕዬ!
ህገኖ ቤቹንከ ብዝ አዕዬ!
5 በዕዮቤቹ ጉዕሙንኩ ዊሙን!
ቆተትለከ ቆሩት ጉዕሙንኩ ራሰተ እኩን!
ሾኩ ዎቆንኩ ጌጥ ዬን!
ሂሉ ዎቆንኩ ብዝ ዬን!
6 መኑ ጉዕሙንኩ መገን ጡምሱ ለኡን!›»
የመሞ ከተበሞጋት።
7 ህካን እኮቤቺሃ ጠመቆሰተ አሜቶ ልግብ መነ
ያህይ «አዕኑ ኩ እዳዊ እለት! አሜታ ኡሙዕሬች
ሁንቶኖተ አይ ኩሎህዕኔ?
8 ቴሱ ቶበቱክዕኔ ለሊሳ ሆጉተ አዕዬ
ቤሉ ነኡ ‹እብራሂሞተ እለ› ይቴነን ቀልብክዕኔ
ጠዊን ድከኦኖቼ፤ መሰንትሰ መገኑ ከን ክኒች
እብራሂሚሃ እለተ አዕይ ኬሶተ አታለኖገ
ኩላንክዕኔ።
9 ቴሱ ከልቱ ህቅ ፎቃን አቍዕልዮኡ፤ ህካን
እኮቤቺሃ ጡመ ላልቹ ላልቡ ህቁ ጉዕሙንኩ
ሙርተዕይ ጊራን ኣገኖ» ዬእ።
10 ሁኩ መኑንኩ ያህይ «ቴሱ መ አዕኑ?» ይት
ጠዕምቶሰ።
11 እሰን ፈንቀሸ «ለሙ ኦድኑት ዮሲሁ
ዮሰበእህኒሃ ኣሱን፤ እቴኖሁ ዮሲሁ እቴኖሁ
ዮሰበእህኒሃ ቤሁን» ዬእ።
12 ህትን ቀረጠ ሙርታእሩ ጠመቀንቶተ አሜት
«አሰተማርቾ! ነኡ መ አዕኑ?» ይት ጠዕምቶ
ወክት
13 «ሕጊን ፈቀደሞህዕኔህኒች በትሴን
ኣእቶኖቼ» ዬሰ።
14 ህትን ወታደሩንኩ «ነኡ መ አዕኑ?»
ይት ጠዕምቶ ወክት «መቶ መንቺች ወልቃን

2:39 ማቶ. 2፥23። **2:41** ፉል. 12፥1-27፤ ዘዲ. 16፥1-8። **2:52** 1 ሳሙ. 2፥26፤ ምሳ. 3፥4። **3:6** ኢሳ. 40፥3-5። **3:7** ማቶ. 12፥34፤ 23፥33። **3:9** ማቶ. 7፥19። **3:12** ሉቃ. 7፥29።

ዘረፎኖቼ፤ መቱ መንቹሃ ክዝቢን ከሰሶኖቼ፤ ገይክዕኔ ደሞዙ እሁንክዕኔ» ዬስ።
15 መኑ ተብሴን አገረናቤቺሃ ጉዕሙንኩ መኑ
ቀልቤንከስ ያህይ «ኩን መሲህትንዶ?» ይት
ሰውይታ እቅ።
16 ያህይን «እነ ዊን ጠመቃንክዕኔ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እን ጫዕማስ ወደሩ ሂሮተ አታልቡ ኢች
ጠረኙ እሜተኖ፤ እሰን ጠሊለ መገን እያኒንለከ
ጊራን ጠመቀኖህዕኔ፤
17 እሰን ኦድ አሌን ዉጠተ ጋቢች እደ አኦተ ቤለ
እንጋንከስ አፎኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጋበስ እደ አዕዮች
ኤተሮን ዉጠተ ቀፎን ወረኖ፤ ጋበንከ ጠእትበ
ጊራን ቡሰኖ» ዬስ።
18 ህትን መነ አበ ሸዘነተ ሸዘን ተሸት ላገተ
ዱዱብስኖ እቅ።
19 ጠዉ እኮጎሬ ገሊለ ባድ ገሻንቹ ሄሮድስ
እመስ ቤት ፊልጶሴ ጫተ ሄሮድያደ ኣኤቤቺሃለከ
ዋሉ አዕዮ ተንኮተ ጉዕሚንከ ያህይ ሻቆስ።
20 ሄሮድስ ተንኮ አሌን ተንኩተ አዕይ ያህይ
ኡሱር ምኒ አግሾስ።

ኢሰ ጠመቀሙስ
(ማቶ. 3፥13-17፤ ማር. 1፥9-11)

21 መኑ ጉዕሙንኩ ጠመቀሞች ኤተሮን ኢሰ
ጠመቀሞ፤ እሰን ዱአ አእንን ሰሞ ፈንተዕያን
22 ጠሊሉ አያኑ ህንደዕሬገ እክ አሌስ ድሬእ፤
ህከ ወክትንከ «ኢታም ቤቱኤ አቴት ኪን ተሸ
የኖኤ» ይታ ላገት ስሜች አሜቶኡ።

ኢሰ እለሞ አበናኖተኔሃ
(ማቶ. 1፥1-17)

23 ኢሰ ሆጉተ ጀመረኖ ወክት ሰጂ ዘማን ጌስ
እኮስ እቅ፤ መኑ እሱ ዩሱፍያ ቤቱ ይ ሰውየኖ እቅ፤
ዩሱፍ ኤልያ ቤቱ እቅ።
24 ኤል ማቲያ ቤቱ፥ ማት ሌዊያ ቤቱ፥ ሌዊ
ሚልክያ ቤቱ፥ ሚልኪ ዮና ቤቱ፥ ዮና ዩሱፍያ ቤቱ።
25 ዩሱፍ ማታትዩያ ቤቱ፥ ማታትዩ አሞጽያ
ቤቱ፥ አሞጽ ናሆምያ ቤቱ፥ ናሆም ኤሰልምያ ቤቱ፥
ኤሰልም ናጌያ ቤቱ።
26 ናጌ ማኣትያ ቤቱ፥ ማኣት ማታትዩያ ቤቱ፥
ማታትዩ ሴሜይያ ቤቱ፥ ሴሜይ ዩሱፍያ ቤቱ፥
ዩሱፍ ዮዳያ ቤቱ።
27 ዮዳ ዮናንያ ቤቱ፥ ዮናን ሬሰያ ቤቱ፥ ሬሰ
ዘሩባቤልያ ቤቱ፥ ዘሩባቤል ሰላትያልያ ቤቱ፥
ሰላትያል ኔርያ ቤቱ።
28 ኔር ምልክያ ቤቱ፥ ሚልኪ ሐድያ ቤቱ፥
ሐዲ ቆሳምያ ቤቱ፥ ቆሳም ኤልሞዳምያ ቤቱ፥
ኤልሞዳም ዔርያ ቤቱ።
29 ዔር ዮሴዕያ ቤቱ፥ ዮሴዕ ኤልዔዛርያ ቤቱ፥
ኤሌዔዛር ዮራምያ ቤቱ፥ ዮራም ማጣትያ ቤቱ፥
ማጣት ሌዊያ ቤቱ።
30 ሌዊ ስሞንያ ቤቱ፥ ስሞን ይሁድያ ቤቱ፥
ይሁድ ዩሱፍያ ቤቱ፥ ዩሱፍ ዮናንያ ቤቱ፥ ዮናን
ኤልያቅያ ቤቱ።
31 ኤልያቅ ሜልያ ቤቱ፥ ሜልያ ማይናንያ ቤቱ፥
ማይናን ማጣትያ ቤቱ፥ ማጣት ናታንያ ቤቱ፥ ናታን
ዳዉድየ ቤቱ።
32 ዳዉድ እሴይያ ቤቱ፥ እሴይ ኢዮቤድያ ቤቱ፥
ኢዮቤድ ቦኤዝያ ቤቱ፥ ቦኤዝ ሰልሞንያ ቤቱ፥
ሰልሞን ነአሶንያ ቤቱ።
33 ነአሶን አምናደብያ ቤቱ፥ አምናደብ
አድምንየ ቤቱ፥ አድሚን አሮኒያ ቤቱ፥ አሮኒ
ሔጽሮምያ ቤቱ፥ ሔጽሮም ፋሬሰያ ቤቱ፥ ፋሬሰ
ይሁድያ ቤቱ፥ ይሁድ ያቁብያ ቤቱ።
34 ያቁብ ኢሳቅያ ቤቱ፥ ኢሳቅ እብራሂምያ ቤቱ፥
እብራሂም ታራሃ ቤቱ፥ ታራ ናኮርያ ቤቱ።
35 ናኮር ሰሩጊያ ቤቱ፥ ሰሩግ ረኡያ ቤቱ፥ ረኡይ
ፈሌቅያ ቤቱ፥ ፋሌቅ አቤርያ ቤቱ፥ አቤር ሳላሃ
ቤቱ።
36 ሳላ ቃይንያ ቤቱ፥ ቃይን አርፋክሰድያ ቤቱ፥
አርፋክሰድ ሴምያ ቤቱ፥ ሴም ኑህያ ቤቱ፥ ኑህ
ላሜህያ ቤቱ።
37 ላሜህ ማቱሳልያ ቤቱ፥ ማቱሳል ሔኖክያ
ቤቱ፥ ሄኖክ ያሬድያ ቤቱ፥ ያሬድ መላልኤልያ ቤቱ፥
መላልኤል ቃይናምያ ቤቱ።
38 ቃይናም ሄኖሰያ ቤቱ፥ ሄኖስ ሼትያ ቤቱ፥ ሼት
ኣደምያ ቤቱ፥ ኣደም መገንያ ቤቱ ይታ እቅ።

4

ኢሰ ፈተነሙስ
(ማቶ. 4፥1-11፤ ማር. 1፥12-13)

1-2 ኢሰ ጠሊሉ አያኑ ዊማንሰ ዮርዳኖሰ ዊች
ፈንቀል እሜቹ፤ ህከኒች ኤተሮን ጠሊሉ አያኑ ኢሰ
ኡለ ኡድመ ኦሮእኖገ አዕዮስ፤ ህከኔን ሸይሉ በር
እልብሱ ፊተቹስ፤ ህከን በራካንን መቱርቹሃ እቱ
ሆጎቤቺሃ በሩሰ ጎሮ ወክት ጎር አፎስ።
3 ህከ ወክት ሸይጣኑ ኢሰ «ህንዴ አት መገን
ቤቱ እኮንትጎሬ ከ ክኑ ዳቡተ እሁን ይት አዘዝ»
ዬስ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ « ‹መኑ ጠለዕል እቴኖርቺን
ሄእኖበእ› የመም ከተበሞኡ» ይ ፈንቀሼእ።
5 ህከኒች ኤተሮን እልብሱ ኢሰ ቆሮ እል ቁሸ
ኣዲንያ አል ዋመተ ጉዕመንከ ገለብቴንን ለሊሸስ
ኬዕይ
6 «ከ ገሸ ወልቀተለከ ሎርማስ ጉዕመንከ
ኣሳንኬ፤ ኩ ኬዕምኙ ኤሳሃ ኣስሞኤቺሃ እን
ሀሾምህኒሃ እዬሃ ኣሶተ አታለሞ።
7 ህካን እኮቤቺሃ እት ኤሳሃ ሰገዶንቴኤ ጎሬ ኩን
ጉዕሙንኩ ኬሳሃ እሀኖሄ» ዬስ።
8 ኢሰን « ‹ቀርቹሃ መገኒሃክ ሰገድ፤ ጠለዕል
እሲንከ እባደተ እእ› የመም ከተበሞኡ» ይ
ፈንቀሼእ።
9 ህከኒች ኤተሮን እልቢሱ ኢሰ ዬሩሳሌመ
መሰሰ ዱእ ምኒ እሌ እሌን ኡርሸ «እት መገን ቤቱ
እኮንትጎሬ ህንዴ ገዉክ ዎሮ ዋልት ኡብ፤
10 ‹ኬሳሃ አገርቶተ መገኑ መላይከተ አዘዘኖ፤
11 ህትን ሎከክ ክኖን ቆዕልታበእገ አንጋንከስ
ኬሰ አፋሄ› የመም ከተበሞኡ» ዬስ።
12 ኢሰን « ‹ቀርቹ መገኑክ ፈተንቶት› የመም
ከተበሞኡ» ይ ፈንቀሼስ።
13 እልቢሱ ኢሰ ፈተኝ ሹሎች ኤተሮን
ወክቲሃስ እጉር ኦሮዕዮ።

3:20 ማቶ. 6፥17-18። **3:22** ክል. 22፥2፤ መዝ. 2፥7፤ ኢሳ. 42፥1፤ ማቶ. 3፥17፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 9፥35። **4:4** ዘዳ. 8፥3። **4:8** ክል. 6፥13። **4:10** መዝ. 91፥11። **4:11** መዝ. 91፥12። **4:12** ዘዳ. 6፥1።

ኢሰ ሆጉሰ ገሊላን ጀመሩሰ
(ማቶ. 4፥12-17፤ ማር. 1፥14-15)

14 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጠሊለ እያን ዋልቃን
ዊም ገሊለተ ፈንቀሎ፤ እሰ ዱዱቡንኩ ህከን
አዲን ዮ ባዶን ጉዕማንን ሞጮጨሞ።
15 እሰን ጭምት ምኔን ተማርሰኖ ወክት መኑ
ጉዕሙንኩ ገለትጨኖሰ እቅ።

ናዝሬት ከተማን ኢሰ ግቤመገ
(ማቶ. 13፥53-58፤ ማር. 6፥1-6)

16 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ነጼ ባዱ ናዝሬተ አሜች
ሮሾገን አይሁድ እበ በሬን ዱአ እኤኖ ምኒ ኣግ
አነበቦተ ኬዕዮ።
17 ህከ ወክት ነብዬቾ እሰያሴ መጸፈ ኣሰቶሰ፤
ህከ ጣጠሞ መጸፈ ፈቾ ወክት
18 «ቀርች እያኑ ኢ አሌኒት፤
ተሸት ላገተ ቡጥቻኖተ ዱዱብሶተ ሹመ
አዕይ ቡሮኤ፤
ኡሱረንቶእሩ ሂረንቶተ፥
ቆቁ መኑ ለኣገ አዋጀተ፥
ጭንፈንቶራ ሰዋልድማን ፉሾተለከ
19 ህትን ቀርቹ ሙንዲሲሰኖ
ወክቱ እሌገ እዋጀተ ሶኮኤ» የመሞ
ከተበሞቤቹ ደጎ።
20 ኢሰን መጸፈ ጣጭ እሰናደኖህኒሃ ኣሰ
እፉዕሌእ፤ ጭምት ምኔን ሄዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ
ቱክ ይት ለኣሰት እቅ።
21 እሰን «ከበር ከን መጸፍ ላገት አዕኑ
ሞጮጭቴነን ዊንቶኤ» ዬሰ።
22 ጉዕሙንኩ መኑ እሰተኔሃ ጡመ ጠወ
ጠወእኖት እቅ፤ ህትን ጠወእኖ ኣሰቶ ላጋን
አጀብሲጭት «ኩን ዩሱፍሃ ቤቱበእንዶ?» ይቶሰ።
23 ኢሰን « ‹አት ህኪንቹ! ህንዴ ገዉክ ፈይሰ›
ይታ ተ ምሳልተ ሸክት ዮበኢሃ ኤሳሃ ይቴነንተገ
ደጋም፤ ህትን ‹ቅፍርናሆም ከተማን አቶንቲሃ ነኤ
ሞጮጭኖሚሃ ከን ገይክ ባዶን እእ› ይቴነንተኤ»
ዬሰ።
24 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ነብዬቹ ገይሰ ባዶን
ሆሮን ኬዕሞሴኖበእ።
25 «ሀንቅንከ ያንክዕኔ እልያሴ ዘማኔን ሰሱ
ዘማንለከ ሌሁ አገነ ጤኑ ኡቡ ሆጎቤቺሃ ባዶን
ጉዕማንን ጎሩ እኮ ወክት እሰራኤል ባዶን ምንስ
አኑ ሬዮ ልግቡ ሜንቱ ሄኑ እቅ።
26 ጠዉ እኮጎሬ እልያሰ ሲዶነ ዬኖ ባዶን ሄዕዮ
ሰረጵተ ዬኖ ቀዕያን ሄኣ ምኒ እኑ ዮሴበእ መንቾ
ቤሉ ወልህሰ እዬሃ እሰራኤላን ሄኣ ምንስ እኑ ሬዮ
ሜንትቤቹ ሶህሞበእ።
27 ህትን ነብዬቾ እልሳኤ ዘማን እሰራኤላን ጎግ
አል ጥዘነት እፎሰ ልግቡ መኑ ሄዕዮ እቅ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ሶርየ ዬኖ ባድ ንዕማኔ ዬኖ መንች ቤሉ
ዋሉሰ ፈይቶበእ» ዬሰ።
28 ህከን ጭምት ምኔን ሄዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ
ህካን ሞጮጭቶ ወክት ኡሙዕርቶኤ።
29 ጉዕሙንኩሰ ከተሚች አብል ፉሸቶሲች
ኤተሮን ዋሮ ዋሸት ኡጅቶተ ህሰ ከተሙሰ እጃራሞ
ቆሮ ገርደብ መድ መሰቶሰ።
30 ጠዉ እኮጎሬ እሰን በሊንከሰ ፉል ኦሮዕዮ።

ዶሮረኖ ዱሩ አፎሰ መንቹ ፈዩሰ
(ማር. 1፥21-28)

31 ኢሰን ገሊላን ሄዕዮ ቅፍርናሆም ከተመ ዋሮ
ዋል ኦሮዕዮ፤ ህከኔን አይሁድ አበ በሬን ጉዕመረን
ተማርሰኖሳት እቅ።
32 ጠዉሰ ደጊን እኮቤቺሃ እሰ ተማርሰኖ
ትምርቴን ጉዕሙንኩ አጀብሲጭታ እቅ።
33 ህከኔን ዱእ ምኔን ዶሮረኖ ዱሩ አፎሰ መንቹ
ሄዕዮ እቅ፤ እሰን ሎረ ላጋን
34 «ናዝሬት ኢሰ! ኔሳሃለከ ኬሳሃ ሞ ደቀንሹ
ዮኔ? ቤሶኔተ አሜትንዶ? አት እዬት ጎሬ ደንጋንኬ፤
አት መገንየ ጠሊለ» ይ ያሮ።
35 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ጨለይት እሲች ፉል!»
ይ ሻቆሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዶሮረኖ ዱሩ ህከ መንቹ
መን በላን ኡጅ መቱርቹሃ ምሩዕናንሰ እሲች
ፉሎ።
36 ጉዕሙንኩ አጀብሲጭት ገገዉንኩሰን
«ኩን ሀትኔታ ላገ? ወልቃንለከ ዳቾማን ዶሮረኖ
ዱር አዘዘኖ ወክት እሰን አዘዘንት ፉልታኢት»
የቀንቶኤ።
37 ኢሰ ዱዱቡንኩ ህከን አዝጋጌን ሄዕዮ ባዶን
ጉዕማንን ሞጮጨሞ።

ኢሰ ልግብ ጥዘናመተ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥14-17፤ ማር. 1፥29-34)

38 ኢሰ ዱእ ምኒች ፉል ሰሞኔ ምኒ ኣጎ፤ ህከኔን
ሰሞኔ በሉት ፉረ ደሙሜን ጥዞ እቅ፤ እሰን
እሴንተ ፈይሶተ ኢሰ ኡጭቶሰ።
39 እሰን እሴ መድ ሆንጠክ ኡርኬዕይ ሁኩ ፉረ
ደሙምት ገፈርቶተ እዘዣን አጉሮሴ፤ ህከ ወክት
ኬእ እሰንተ ካደሙ ጀመርቶኤ።
40 አሩ ኣጎ ወክት መኑ አደደ ጥዘናን ጥዞ
ጥዘናመተ ጉዕመንከ ኢሰበ ኤቦኤ፤ እሰን መት-
መትሰ አሌን አንገሰ አሌሰ አዕይ ጉዕመንከሰ
ፈይሾ።
41 ህትን ሩሃንዩንኩ ልግብያ መኒች «አት
መገንየ ቤቱ» የን ያረን ፉሎ፤ ጠው እኮጎሬ ኢሰ
ሻቆሰ፤ ህትን ዶሮረኖ ዱሩ እሰ መሲህ እሁሰ
ደጎቤቺሃ እሲን ጠወኦተ ፈቀጀሰበእ።

ኢሰ ገሊላን ተማርሱሰ
(ማቶ. 4፥23-25፤ ማር. 1፥35-39)

42 ኡለት ሶዞ ወክት ኢሰ ህከንቤቺች ኬዕይ
መኑ ዮበእቤቹ ኦሮዕዮ፤ ጠው እኮጎሬ መኑ እሱ
ሀሰን እሜት እሰንተ አጉር ኦሮእኖበእገ ኡጭቶሰ።
43 እሰን «ዋሎ ከተሚሃ መገን ዋምነት
ተሸት ላገተ ዱዱብሱ ሀሰሰኖኤ፤ መሰንትሰ አን
ሶህሞሚሁ ተን ሆጎታት» ዬሰ።
44 ህካን እኮቤቺሃ ይሁድ ባድ ጭምት ምናን
ፈንቀላመን ተማርሰኖ እቅ።

5

ኢሰ ዋዕኔ አሳበተ ገኡሰ
(ማቶ. 4፥18-22፤ ማር. 1፥16-20)

1 መቱ በር ኢሰ «ጌንሴሬጠ» ዬኖ ባር መዴን
ኡርዮሃኔን ልግቡ መኑ እሰበ ሆንጠክ መገን ላገተ
ሞጮጭቶተ ህንበዕለንተን

4:19 ኢሳ. 61፥1-2። **4:24** ያህ. 4፥44። **4:25** 1 ነገ. 17፥8-16። **4:27** 2 ነገ. 5፥1-14። **4:32** ማቶ. 7፥28-29።

2 ኢሰ ባር ገበላን ኡርት ሄኦ ለሙ ጀልበ ለዕዮ፤
ቁርጩሜተ ወሻዳሩ ጀልብ ኣዚች ፉልት ወሻደሰ
ኣንሸታኢት እቅ።
3 ኢሰን ህከን ጀልቢች መቶንከሰ ሰሞኔህኔን
ኣግ ሎረ ባርበ ሸቅ ኢኦተ ሰሞኔ ጠዕሜሰ፤ ህከን
ጀልባን እፉዕል ኤመት ተማርሴእ።
4 ኢሰ ጠወዕይ ሹሎች ኤተሮን ሰሞኔ
«ጥዕላሻ ኢደ ዋሸቴን ቁርጩሜተ ወሻደኖተ
ወሻዳክኔ ኡጅዬ» ዬሰ።
5 ሰሞንን ፈንቀሸ «ቀርቾ! ዊመ ሀዋሩተ
እጸመን ገልን መቱርቹሃ እንፎምበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
እት ይቶንቴኤች ወሻዳኤ ኡጅም» ዬእ።
6 እሰ ዬገን አቶ ወክት ልግብ ቁርጩሜተ አፋን
ወሻዱሰ ፊልተኡ ጀመሮ።
7 እሰን ዋሎ ጀልባን ሄኦ ጃለሰ አሜት
ሀዕልቶሰተ ቀቀሶሳ፤ ጃለሰን አሜት ለሞ ጀልባን
ቁርጩሜተ ዊንሸታን ጀልቡሰ ዊን ኣእሞተ እኮ።
8 ሰሞን ጴጥሮሰ ህካን ለዕዮ ወክት ኢሰ ሎከ
አሌን ኡብ «ቀርቾ! እን ጩበኘ እኮምቤቺሃ ኢ
መድ ሆንጠኮት» ዬእ።
9 እሰ ህካን ዬ መሰት አፎ ቁርጩሜተሰ
እሰለከ እሰን ሜጡበ ሄኦእሩ ጉዕሙንኩ አበ
አጀብሲጭቶቤቺሃት እቅ።
10 ህትን ሰሞኔ ጃለት ዘብደዎሴ ኦሱት
ያቁብለከ ያህይ አጀብሲጭቶኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ኢሰ ሰሞኔ «ዋጅቶት ከኒች ኤተሪሃ መነ
ወሻዳንቲሃ እካንት» ዬሰ።
11 እሰን ጀልበሰ ኡለ አደ ሸቅ አቶች ኤተሮን
ጉዕመርቹንከሰ አጉርት ኢሰ እዎንቶኡ።

ኢሰ ጎግ አል ጥዘነተ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥1-4፤ ማር. 1፥40-45)

12 መቱ በር ኢሰ መቶ ከተማን ሄዕዮገን ጎግ
አል ጥዘናን * ጥጉ መቱ መንቹ እሜች ኢሰ
ለዕዮ ወክት ብሬንከሰ ኡብ «ቀርች! ተሸዬሄ ጎሬ
ፈይሶኤተ አታልታንት» ይ ኡጩሶ።
13 ኢሰን እንጋንከሰ አልሰ ሀጣዊ «ኤ ፈይ!»
ዬሰ፤ ህከ ወክትንከ ሁኩ ጎግ አል ጥዘነት
ገፈርቶሰ።
14 ህትን ኢሰ መንቹሰ «ከ ጠወ መቶ መንቺሃ
ጠወኦት፤ ጠዉ እኮጎሬ መርት ገዉክ ቂሰቺሃ
ለሊሰ፤ እሲንከ እማኘ እሆተ ሙሰ አዘዞገን
ፈይቶንትቤቺሃ ክትመ ሆንጠህሰ» ዬሰ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ዱዱቡ ጉዕመ
ወክቲችን በትሸ ሞጮጨሞ፤ ልግቡ መኑ እሲች
ሞጮጭቶተለከ ጥዘናችሰ ፈይቶተ ጭም
ይታኢት እቅ።
16 እሁን ቤሉ እሰ ኡለ ኡድመ መር ሜጡንኩሰ
ዱአ አእኖ እቅ።

ኢሰ ናፈ መንቹ ፈይሱሰ
(ማቶ. 9፥1-8፤ ማር. 2፥1-12)

17 መቱ በር ኢሰ ተማርሰን ገሊላን ይሁድ ባደን
ዮ ኦሌች ጉዕሚችለከ ዬሩሳሌም ከተሚች እሜቶ
ፈርሳውያኑትለከ ሕግ አስተማረት መዴንከሰ
አፉዕልቶ እቅ፤ ኢሲንከ ጥዘናመተ ፈይሰኖ ቀርች
ዎልቀት አሌሰ ሄኦ እቅ።
18 ህከ ወክት መቱ ሎከተ ናፈ መንቹ ዴሲን
እጅት ኤቦኡ፤ እሱንከ ምኒ ኣግሰ ኢሰ ብሬን
አፉሸቶተ ዎቃ ሀሳኢት እቅ።
19 ጠዉ እኮጎሬ መኑ በተዕዮቤቺሃ ሎከተ ናፈ
መንቹ ምኒ ኣግሳ ዎቃሃ ሆጎኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ
ምኒ እሌ አል ፉልት እሌሰ ብሎኬቲች መቱ ጌሰ
ፈንት ህከ ናፈ መንቹ ዴሲንከሰን ኢሰ ብሬን
ድርሶኡ። †
20 ኢሰን አመዕነቱሰ ለዕይ «ኮ መንች! ጩቡክ
አጉረሞሄ» ዬሰ።
21 ህካን እኮቤቺሃ ሕግ አስተማረትለከ
ፈርሳውት «ኩ መገን አሌን ቦሮር ላገተ ጠወአኖሁ
አዬት? ሜጥቾሃ መገን ቤሉ ጩብ ፈቁን ዮተ
አታለኖሁ አዬት?» ይተን ሰውዬ ጀመርቶኡ።
22 ኢሰ ሰውትሰ ደግ «ካን ቀልቤንከክዕኔ
ሚሃት ሰውይቴነንታሁ?
23 ‹ጩቡክ ፈቁን› ዬችለከ ‹ኬዕ ሃም› ዬች
ህኩንሰ ቆሀኖ?
24 ጠዉ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አሌን መንች ቤቲሃ
ጩብ ፈቁን የኖ ሹምነቱ ሄኡሰ ለሊሳንክዕኔ» ይ
ፈንቀሸ ናፈ መንቹንከ «እን ኬሳሃ ያንኬ፤ ኬእ
ዴሰክ እጅት ምንክ ኦሮእ» ዬሰ።
25 ህከ ወክትንከ ብሬሰ ኬዕይ ኦሰዕዮ ዴሰ እጅ
መገኡ ገለትጩን ምንሰ ኦሮዕዮ።
26 ህካን እኮቤቺሃ ጉዕመንከ መነ አጀብሲሻን
መገኡ ገለትጭተን «ከበር እጀብሲሰኖ ጠወ
ለዕኖሞ» ይት አበ ዋጅቶኡ።

ኢሰ ማቶሴ ዬኖ ሌዌ ገኡሰ
(ማቶ. 9፥9-13፤ ማር. 2፥13-17)

27 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ህከን አዲች ፉል
«ሌዌ» ዬኖ ቀረጠ ሙረኖሃ ቀረጤኖቤቾን
አፉዕሌእሃ ለዕይ «እወኔኤ» ዬሰ።
28 እሰን ጉዕመርቹንከ አጉር ኬዕይ አዎቾሰ።
29 ሌዊን ኢሰሃ ምኔንከሰ አበ ድግሰ ቅጥ
አዕያን ልግቡ ቀረጠ ሙርታእሩለከ ዎሉ መኑሁ
እሳን ሜጡበ ማዳን አፉዕልቶ እቅ።
30 ፈርሳዊያኑትለከ ሕግ አስተማረት ኢሰ
አሳበተ «ቀረጠ ሙርታህኡኤለከ ጩበኞኖን
ሜጡበ እቴነንታሁለከ አጌነንታሁ ሚሃት» ይት
ቁንቁቶኡ።
31 ኢሰን «ህኪሙ ሀሰሰኖሁ ጥዘናማታት ቤሉ
ፈይሃበእ።
32 እን አሜቾሚሁ ፈያኑተ ገኡተ እሁዕነ
ጩበኞኑት ጩብችሰ ቶበት ፈንቀልታገ አኦታት»
ይ ፈንቀሸእ።

ሶመንተኔሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ
(ማቶ. 9፥14-17፤ ማር. 2፥18-22)

33 ህከኒች ኤተሮን መት-መት መናከት ኢሰ
«ያህይ እዎናኑትለከ ፈርሳዊያኖ እዎናኑት ልግብ
ወክት ሶመንተን ዱአ እታእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኪ

5:3 ማቶ. 13፥1-2፤ ማር. 3፥9-10፤ 4፥1። **5:5** ያህ. 21፥3። **5:6** ያህ. 21፥6። * **5:12** ጎግ አል ጥዘነተ፦ የኖሁ ጠሊለ መጻፍ ፍሳረገ መን አሌን ለለኖ አደደ እኮ ህጋ ጎግ ጥዘነተ ለሊሰኖ (ዘሌ 13 ዮኢሃ ለእ)። **5:14** ሌዌ 14፥1-32። † **5:19** አይሁድ ምነ እልት ከበር እጃሬኖ ፉቅ ምነገ እጃረንቶእራን፤ ሁኩንን ጡፈሞሁ ብሎኬቲን መክሴመ እፊኒት፤ ህከ ብሎኬት እፈ ፈንት ህከ ናፈ መንቹ ዴሲንከሰን ኣግሱሰ ለሊሰኖ። **5:30** ሉቃ. 15፥1-2።

አሳበት እታኢሁለከ አጋኢሁ ሚሃት?» ይት ጠዕምቶሰ።
34 ኢሰን «እዜቹ እሳን ሜጡበ ሄዕዮገን ቦሎቸ ገኤመ ኮሃ ሶመንታገ አቶኖተ እታልቴነንንዶ?
35 ጠዉ እኮጎሬ እዜቹንከ እሳች አደ አኤን መሴኖ ወክቱ አሜተኖ፤ ህከ ወክት ሶመንታአ» ዬሰ።
36 ኢሰን መት ምሳልተ «እዪሁ ሃዕሮ ኦድኖች ቃፈተ ፊል ኑባጽቶ ኦድኖን ቃፈኖሁ ዮበእ፤ ህካን አዕዮ ጎሬ ሃዕሮ እሱ ፊለኖ ቤሉ ሃዕሮ ቃፈት ኑባጽቶ ኦድኖን መክታበእ።
37 ህትን እዪሁ ሃዕሮ ወይነ ቦበጤማሃ ኑባቾ ሆቆማዶን አፉሸኖበእ፤ ህካን አዕዮ ጎሬ ሃዕሮ ወይነ ቦበጤማሁ ሆቆማዱንከ ፊላንሰ እሰን ዱንተአኖ፤ ሆቆማዱንኩ በእኖ።
38 ህካን እኮቤቺሃ ሃዕሮ ወይነ ቦበጤማሃ ሃዕሮ ሆቆማዶን አፉሹ ሀሰሰኖ።
39 ህትን እዪሁ ‹ዱንኬኢሁ ቆሀኖ› የኖቤቺሃ ዱንኬ ወይነ ቦበጤማሃ አጎች ኤተሮን ሃዕሮ እሱ ሀሰኖሁ ዮበእ» ይ ኩሎሰ።

6

አበ በሬተኔ ሆንጠኮ ጠዕምቱተ
(ማቶ. 12፥1-8፤ ማር. 2፥23-28)

1 ኢሰ አበ በሬን ውጠ በሊን ህገን እሳበሰ ሀማሙተ ተንቅሰ እንጋንከሰ ቁሰተን እታኢት እቅ።

2 ህካን እኮቤቺሃ ፈርሳዉያኖች መት-መቱሰ «አበ በሬን እኤ ገበእላሃ አዕኑ ሚሃት አቴነንታት?» ይቶኤ።
3 ጠው እኮጎሬ ኢሰ «ደዉዴለከ እሲን ሜጡበ ሄኤ መኑ ጎሩ እፎሰ ወክት አዕዮህ
4 ሁኩንን እሰ ዱእ ምኒ ኣግ ቂሰ ቤሉ ዋሉ መኑ እቱ ፈቀደሞበእ ክትም ዳቡተ ኬሽ እቱሰለከ እሲን ሜጡበ ሄኑ መኒሃ ኣሴገ አነበቤንታበእንዶ?» ይ ፈንቀሼእ።
5 ህትን እሰ «መንች ቤቱ አበ በሬተ ቀርቼሃን» ዬሰ።

አንገተ ናፈ መንቹ ኢሰ ፈይሱሰ
(ማቶ. 12፥9-14፤ ማር. 3፥1-6)

6 ዋሎ አበ በሬን ኢሰ ጭምት ምኒ ኣግ ተማርሰኖት እቅ፤ ህከንቤችንን መኬሰ አንገተ ናፎ መንቹ ሄዕዮ እቅ።
7 ሕግ ኢሰተማረትለከ ፈርሳዉያኑት ኢሰ ከሰሶተ ወንጀል ደጎተ አበ በሬን ፈይሰኖ ጎሬ ለዕናሞ ይት አገርታ እቅ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ቀልብሰ ጠወ ደግ አንገተ ናፈ መንቹ «ኬእ መን በላን ኡር» ዬሰ፤ ኬዕይን ኡሬእ።
9 ኢሰን «ህንዴ መት ጠዕምቱተ ጠዕማንክዕኔ፤ አበ በሬን ጡመ ጠወ አኡሃንዶ ሂለ ጠወ አኡሃን ፈቀደመኖሁ? ነብሳሃ ጡምሱሃንዶ ህከረንገ ቤሱሃን?» ዬሰ።
10 እሰን ጉዕመንከሰ ዘህ ለዕዮች ኤተሮን አንገተ ናፈ መንቹ «አንገክ ሂር» ዬሰ፤ ሁኩ መንቹንኩ አንገሰ ሂሮ ወክት አንገንትሰ ፈየተ እኮኡ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ሕግ አሰተማረትለከ ፈርሳዉያኑ እሰን ኡሙዕርት «ከ ኢሰ መ አዕኑ?» ይት አማዕለንቶኡ።

ኢሰ ቶነ ለሙ አሳበተ መጠሩሰ
(ማቶ. 10፥1-4፤ ማር. 3፥13-19)

12 ህከ ወክት ኢሰ ዱአ አኦተ ቆተ አል ሱል ኬዕይ ዊመ ህንከዕርተ ዱአ አእን ገሎ።
13 ኡለት ሶዞ ወክት አሳበሰ እሰበ ገእ እሳችን ቶና ለሙ መጠር «አሳበተ» ይ ሱዕሞሾሰ።
14 እሰን «ጴጥሮሴ» ይ ሱዕሞሾ ሰሞኔት፥ ሰሞኔ አመቤቱ እንድርያሴት፥ ያቁባት፥ ያህይት፥ ፍልጶሴት፥ ቤርቶሎሜዎሴት፥
15 ማቶሴት፥ ቶማሴት፥ እልፍዮሴ ቤቱ ያቁባት፥ ባዱሰ ኢተኖ ሰሞኔት፥
16 ያቁብ ቤቱ ይሁዳትለከ ኢሰ ህግሸ ኣሴ አሰቆሮንቶ ይሁዳት እቅ።

ኢሰ ልግብ ኡመት ተማርሱሰለከ ፈይሱሰ
(ማቶ. 4፥23-25)

17 ኢሰ አሳባንን ሜጡበ ቆታች ድር ባዳን ልግቤ ኡመቲን ኡሬእ፤ ሁኩ ኡመቱንኩ ሞጮጭቶተለከ ጥዘናችሰ ፈይቶተ ይሁድ ባዲች ጉዕሚች ዬሩሳሌም ከተሚችለከ ባር መዴን ሄዕዮ ጢሮሰለከ ሰዶን ከተሚች አሜቶእራ እቅ።
18 ዶሮረኖ እያኑ አቈንሰ ኦርጨቅንተን ሄኦእሩ ፈይቶኡ።
19 ኢሲችን ወልቀት ሱልታን ጉዕመንከ ፈይሰኖቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ እሱ ኡሎተ ሀሰኖት እቅ።

ሙንዲኖለከ ሻዘነ መላተ
(ማቶ. 5፥1-12)

20 ኢሰን እሳበሰ ለእን «መገን ዎምነቱ» ክዕኔሃ እኮቤቺሃ አዕኑ ቡጥቻኑት ማሰእንቴንታእራን።
21 አዕኑ ቴሱ ጎሩ እፎህዕኔሩ ዱቤነንተቤቺሃ ማሰእንቴንታእራን፤ ህትን አዕኑ ቴሱ ኦኤነንተሩ ኦሰዕልቴነንተቤቺሃ ማሰእንቴንታእራን።
22 መንች ቤት መሳን መኑ ግቦህዕኔ ጎሬ፥ ያዬመህዕኔ ጎሬ፥ ህንቄመህዕኔ ጎሬ፥ ሱዕመክዕኔ ሂልማን አፈመህዕኔ ጎሬ ማሰእንቴንታእራን።
23 ዋጉክዕኔ ሰማን ሎረ እኮቤቺሃ ሁኩን ኢለኖህዕኔ ወክት ሙንዲኖን ተሸ ዩንክዕኔ፤ እናኑሰን ከኒች ብርንተ ነብያኑተ ህት አቶእራን።
24 ጠዉ እኮጎሬ «አዕኑ ቀባጣመት» መከኖህዕኔርቹ ጉዕመንከ ደእቴነንተቤቺሃ
ቆሃኖህዕኔ!

25 ህትን «አዕኑ ቴሱ ዱቤንተሩ»
ጎሩ እፈኖህዕኔቤቺሃ ክዕኔሃ ቆሃኖህዕኔ!
ህትን «አዕኑ ቴሱ ኦሰዕልቴነንተሩ»
ሻዜነንተቤቺሃለከ ኦኤነንተቤቺሃ ክዕኔሃ
ቆሃኖህዕኔ!
26 መኑ ጉዕሙንኩ ጡመ ዱዱቡ ክዕኔተኔሃ ዱዱብሴህዕኔጎሬ ቆሃኖህዕኔ! እናኑሰን ክዝበኞኑተ ነብያኑተ ህት አቶእራን ዬእ።

ዲነ ኢቱ
(ማቶ. 5፥38-48፤ 7፥12)

6:1 ዘዳ. 23፥25። **6:3** 1 ሳሙ. 21፥1-6። **6:4** ሌዋ 24፥9። **6:23** 2 ዱዱ. 36፥16፤ ሶቀ. 7፥52።

27 ኢሰ «እን ክዕኔሃ ሞጮጭቲነንተኤሀኑኤተ
ያንክዕኔ፤ ዲነክዕኔ ኢትዬ፤ ግባህዕኔሀኑኤሃ ጡመ
አዕዬ፤
28 ቦሮርታህዕኔረ ማሰዕዬ፤ ቤሶህዕኔሀኑኤተ
ዱኢ አዕዬ፤
29 መጫለክ ዋቀረኖሀኒሃ ለንክ እሱ ኣሰሰ፤
ነጠለክ ኣእኖሀኒሃ ሹራበክ በርግት ኣሰ፤
30 ኤጨኖሄሀኒሃ ጉዕሚንከ ኣሰ፤ ኪች ዱንያተ
ኣኤ መንቹ ፈንቀሾሄተ ጠዕሞቶትሰ።
31 መኑ ክዕኔሃ እኦተ ሀሴነንታሃ አዕኑሁ ህትን
አዕዬ» ያንክዕኔ።
32 ኢትታህዕኔረ ኢትቴንተ ጎሬ መ
ደግለለኖህዕኔ? መሰንትሰ ጨበኞኑት ኢትታሰረ
ኢትታእ።
33 ህትን ጡመ አታህዕኔሀኑኤተ ጡመ
አቴንተጎሬ መ ደግለለኖህዕኔ? ጨበኞኑቲ ህካን
አታእ።
34 ፈንቀሸቴን እእቶኖተ ተቢሳ አቴነንተሀኑኤተ
ሌቁሲንተ ጎሬ ም ገለቱ ዮህዕኔ? ሌቁሶ ብከ
ፈንቀሸት ኣእቶተ ጨበኞኑቲ ጨበኞኖተ ሌቁሳእ።
35 ጠዉ እኮጎሬ ገለትጭትበሀኑኤተ ገዉሰ
ኢትታሀኑኤተ መገኑ መረርሲጫንቹ እኮቤቺሃ
ዲነክኔ ኢትዬ፤ ጡመ አዕዬ፤ መቱርቹሃ
ፈንቀሸቴን ኣእቶኖተ ተቢሳ አቶኑዕነ ሌቁሼ፤
ህከኒሃ እድሩክዕኔ ሎረ እህኖ፤ ጉዕሚችን ሎረ
መገን እለተ እኬነንተ።
36 ሰሜ እኑክዕኔ መረርሲጫንቹ እኮገን አዕኑሁ
መረርሲጫኑተ እኬ ዬእ።

ዋሎ መን አሌን ፈረዱ ገበኢባሃ እሁሰ
(ማቶ. 7፥1-5)

37 ኢሰ «ፈረዶኖቺ ፈረደመኖህዕኔበእ፤ ዋሉ
መነ ዋሃኦኖቺ ዋሃኣንቴነተበእ፤ ‹ማሮንሰ› ይዬ
አጉረመኖህዕኔ።
38 ኣሰዬ ኣሰመኖህዕኔ፤ ጡመ ብካንኞን
ጢቤን ቱጉሜን ብኬናን በተዕይ ደፈፍ ይዮኢሁ
ኣሰመኖህዕኔ፤ መሰንትሰ ብክቴንተ ኦዳኒን
ብከመኖህዕኔ» ዬእ።
39 ኢሰ ምሳሌኒን «ቆቁ መንቹ ቆቀ መንቹ
እዎንሶተ እታለኖንዶ? ህካን አዕዮ ጎሬ ለሙንኩሰ
ኤሎን ኤባበዕንዶ?
40 ተማረኖሁ ተማርሰኖህኒች በተእኖበእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እዬሁ ጠረኛ ተማሮ ጎሬ እሰተማርችሰገን
እህኖ።
41 «ገይክ እሌን ሎሩ ሁሩ ሄዕዮገን ጀልክ እሌን
ዮ ሁረ ሚሃ ለእን?
42 እት ገይክ እሌን ዮ ሎረ ሁረ ለኡዕናን ህት
ጀልሃክ ‹ኢ ጀላ እሌክ ዮ ሁረ ፉሻም› ይቶተ ህት
እታልተን? ኩ ገዉክ ሎርሰታንቲሁ! ሄጭት ገይክ
እሌች ሁረ ፉሸ፤ ህከኒች ኤተሮን ጀልክ እሌች ሁረ
ፉሸቶተ እጥረመት ለኦተ እታልታንት» ዬሰ።

ህቁ ላልቺንከሰ ደገመኖ
(ማቶ. 7፥16-20፤ 12፥33-35)

43 ኢሰ «ጡሙ ህቁ ሂለ ላልቹ ህከረንገ ሂሉ
ህቁ ጡመ ላልቹ ሆሮ ላለኖበእ።
44 ህካን እኮቤቺሃ ህቁ ጉዕሙንኩ ላልቺንከሰ
ደገመኖ፤ ኦዴኞ ላልቹ ኤቲች መጦኖተለከ ወይን
ላልቹ ኤታሞ ህቂች መጦኖተ እታሌኖበእ።
45 መኑ ቀልቤንከሰ ዊሞ በተዕዮሃ እፌን
ጠወእኖቤቺሃ ጡሙ መንቹ ጡመ ቀልቢችሰ
ጡመ ጠወ ፉሸኖ፤ ህትን ሂሉ መንቹ ሂለ
ቀልቢችሰ ሂለ ጠወ ፉሸኖ» ዬሰ።

ክኖንለከ ሸፋር አሌን እጀረንቶ ምነተ
(ማቶ. 7፥24-27)

46 ኢሰ «እን ኩላንክዕኔሃ አቴነንተበእ፤ ሚሃት
‹ቀርኞ! ቀርኞ!› ይቴነን ገእቴነንተኤሁ?
47 ኢ ቤቹ እሜተኖሁ ጉዕሙንኩ ላገኤ
ሞጮጭ እእኖሁ እዬሁ መ አጉደኖ ጎሬ
ለሊሳንክዕኔ።
48 ሁኩ መንቹ ምኒ እጀሮተ ጠረኛሽ ቀበበ እም
ክን አሌን ምኒ ኤሎ እመኖ መንቹ እጉደኖ፤ ድርሱ
አሜኞ ወክት ህኪ ምን ህንበሎ፤ ጠዉ እኮጎሬ ክን
አሌን እጀረሞቤቺሃ ሌንቂቅሶተ አታሎበእ።
49 ላገኤ ሞጮጭ እእቡ መንቹ ምኒሀሰ ቀበብ
ኤሎሃ እሙዕናን ኡለ አሌን ምኒ እጀሮ መንቹ
አጉደኖ፤ ህከ ምኒ ድርሱ ህንበላን ወክትንከሰ
ኤቦ፤ ህከን ምኒ ኡቡንኩ ሂለ እኮ» ይ ኩሎሰ።

7

ኢሰ ጥቤ ሀለቅች ካድንቹ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥5-13)

1 ኢሰ መኑ ሞጮጨን ጠወዕይ ሹሎች ኤተሮን
ቅፍርናሆም ከተመ ኦሮዕዮ።
2 ህከኔ መቱ ጥቤ ሀለቁንኩ ሄዕዮ እቅ፤ እሲንከ
አበ ደግለለናሰ ካድንቹ ጥዥ ሪሆተ ሆንጠኮ
እቅ።
3 ጥቤ ሀለቁንኩ ኢሰተኔሃ ሞጮጩ ወክት
እይሁድ ባልቃተ ኢሰ እሜች ካድንቹኤ ፈይሶተ
መርቴን ኤጭዬ ይ ሶኮሰ።
4 እሰን ኢሰበ እሜቶ ወክት «ከ ጠወ አቶተ
ሀሰሰኖሃ መንቹ።
5 መሰንትሰ ኩ መንቹ መነኔ ኢተኖሃን፤ ህትን
ጭምት ምኒ እጀሮኔ» ይት ጠራኛሰ ኤጭቶሰ።
6 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰን እሳን ሜጡበ ኦሮዕዮ፤
ጠው እኮጎሬ ምንሰ ሆንጠኮ ወክት ጥቤ ሀለቁ
ጀለሰ «ቀርኞ! እት ኢ ምኒ ኣጎተ እን ገበእበ መንቹ
እኮምቤቺሃ ኢቤቹ እሜቶተ ተርበ ይቶት።
7 ህካን እኮቤቺሃ እን ኪበ እሜቶተ ገበእበሃን፤
ጠዉ እኮጎሬ እት ላገክ ጠወኦንት ጎር ካድንቹኤ
ፈየኖ።
8 እን ኢች በተኣ ሀለቃተኤ አዘዘመን ኢች ዋሮን
አዘዛንሰ ወታደሩ ዮኤ፤ ህከኑኤችን መቱሰ ‹መር›
ዬም ጎሬ መረኖ፤ ዋሉሰንገ ‹እም› ዬም ጎሬ እሜተኖ፤
ህትን ካድንቹኤ ‹ካን እእ› ዬም ጎሬ እእኖ» ይ
ኢሰቤቹ ሶኮ።
9 ኢሰ ህካን ሞጮጩ ወክት እሰን አበ
እጀብሲጭ እዎነን ሄዕዮ ልግብያ መንቤቹ ፈንቀል
«እን ኩላንክዕኔ፤ እሰራኤላን ህትኔ እመዕነቱ
ሆሮን ለዕዮምበእ» ዬሰ።
10 ሁኩ ሶህንቶእሩ ምኒ ፈንቀልት እሜታ ወክት
ካድንቹሰ ፈይሃን ለኦኡ።

6:31 ማቶ. 7፥12። **6:39** ማቶ. 15፥14። **6:40** ማቶ. 10፥24-25፤ ያህ. 13፥16፤ 15፥20። **6:44** 12፥33። **6:45** ማቶ. 12፥34።

ምንሴ አኑ ሪዮ መንቹ ጩል

11 ኢሰ ለንክ በር አሳባንለከ ልግቤ መኒን
ሜጡበ «ናይነ» ዬኖ ከተመ ኦሮዕዮ።
12 እሰን ከተመ ኣጌኖ ኡሩተ ሆንጠኮ ወክት
ጀናዘተ እጅቶ መኑ ከተሚች እጅት ፉልታኢት እቅ፤
እሰን አማተሰ ሜጥቹሃ ቤቱ እቅ፤ አመሰን ምኒ አኑ
ዮሴበእተ መንቹ እቅ፤ ህከን ከተም መኒች ልግቡ
መኑ እሴን ሜጡበ ሄኑ እቅ።
13 ቀርቹንኩ ለዕዮሴ ወክት መረርሲጭሴ
«ኦኦት» ዬሴ።
14 ኢሰን ሆንጠክ ዴሰሰ ኡሎ ወክት
እጅቶእሩንኩ ኡርቶኡ፤ እሰን «ወደልች! እን ኬሳሃ
ያንኬ፤ ኬእ!» ዬእ።
15 ህከ ወክት ሁኩ ሪዮ ጩልኑኩ ጎበሰ ኬሽ
አፉዕል ጠወኡንከ ጀመሮ፤ ኢሰን ህከ ወደልቹንከ
አማተሰ ኣሴእ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ጉዕመንከሰ ባበነት
አፏንሰ «ጠረኙ ነብዬቹ በላንከኔ ኬዕዮኡ፤ ህትን
መገኑ መነ ጡምሶተ አሜቾኡ» ይተን መገኑ
ገለትጭቶኡ።
17 እሰ ዱዱቡንኩ ይሁዳንለከ ህከን እዝጋጌን
ዮ ባደን ጉዕማንን ሞጮጨሞ።

ጠመቃንቾ ያህዬች ኢሰበ ሶሀንቶ ሶቀማኑተ
(ማቶ. 11፥2-19)

18 ያህይ እዋናኑት ህካን ጉዕመንከ
ዱዱብሰቶሰ። ህካን እኮቤቺሃ ያህይ እዋናናችሰ
ለሙ እሰቤቹ ገእ
19 «ሁኩ እሜተኖ ዬኖ መሲሁ እቴትንዶ
ህከረንገ ዎሉ አገርኑ?» ይ ኢሰቤቹ ሶኮሰ።
20 እሰን ኢሰቤቹ መርት «ጠመቃንቹ ያህይ
‹አሜታንት ዬኖ መሲሁ እቴትንዶ ህከረንገ ዎሉ
አገርኑ?› ይ ኪቤቹ ሶኮኔ» ይቶኡ።
21 ህከ ወክት ኢሰ ልግብ መነ አደደ ጥዘናች
ፈይሾ፤ ህትን ዶሮረኖ ዱርሃ ፉሼእ፤ ልግብ ቆቆ መነ
ለኣገ አዕዮ።
22 ኢሰን ሶሀንት አሜቶእረ «መርቴን ያህይሃ
ለኤንታሃለከ ሞጮጭቴንታሃ ሁኩንን ‹ቆቆ መኑ
ለአኖት፤ ድኑ መኑ ሃመኖት፤ ጎግ አል ጥዘነት
አፎሰሩ ፈይታኢት፤ ዶንቁ መኑ ሞጮጨኖት፤
ሬቶእሩ ሬሆች ኬኣኢት፤ ቡጥቻኖተ ተሸት ላገት
ተማርሴኖት።
23 ኢን ቆዕልባሁ ማሰአሞእሃን› ይቴን ኩሌሰ»
ይ ፈንቀሼሰ።
24 ያህይ አዋናኑት መርቶ ወክት ኢሰ ህከን
ልግቤ መኒሃ ያህይተኔሃ ጠወኡ ጀመሮ፤ እሰን
«መ ለኦኖታት ኡለ ኡድመ መርቴንታሁ? ቦብሩ
ሌንቂቅሰኖ ሾምቦቁተ ለኦኖታትንዶ?
25 ህከረንገ መ ለኦኖተ ፉልቴን? ጡመ ኦድኑተ
ኦደዕዮ መንቹ ለኦኖታትንዶ? ህትጎተበእ፤
ጡመ ኦድኑተ ኦደኦእሩ መኬሃንሰ ሄኣኢሁ ዎመ
ሞናኒት።
26 ህከረንገ መ ለኦኖተ መርቴን? ነብዬቹ
ለኦኖታትንዶ? ህትጎተበእ! እን ኩላንክዕኔ፤
ነብዬቺች በተእኖሃ ለኢሃት።
27 ‹ከለእ! ሄጭ ብርክ ሃመን ወቃክ ቅጥእእኖ
ሶቀማንቹኤ ሶሃም› የመም እሰተኔሃ ከተበሞሁ
ከኒት።
28 እን ኩላንክዕኔ፤ ሜንቲች እለንቶሀኑኤ በላን
ያህዬች በተእኖሁ እዬሁ ዮበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መገን ዎሞነቴን ጉዕሚችን ሆፈእኖሁ ጉዕሚችን
በተእኖ» ዬእ።
29 ጉዕሙንኩ መኑለከ ቀረጠ ሙርታእሩ ህካን
ሞጮጭቶ ወክት ያህዬን ጠመቀንቶእረ እኮቤቺሃ
መገን ሆጉት ሀንቅ እሁሰ ደጎኡ።
30 ጠዉ እኮጎሬ ፈርሳዊያኑትለከ ሕግ
አሰተማረት ያህዬን ጠመቀሙ ሆጎቤቺሃ መገን
ሰውት ግቦኡ።
31 ኢሰ «ከን ዘማን መነ ሚን አጉጣቀንሳንሰ?
እሰንገ መ አጉዳእ?
32 ኩ መኑ ጌባን አፉዕልት መት-መቱሰ ገእተን
‹ሁሉሌተ ቡንሶንክዕኔ፤ አዕኑንገ አለጽቴንታበእ፤
ህትን ኦእሲንሳም ወክት ኦኡ ግቤንታእ› ይተን
መት-መቲንከሰ ገእቀንታ ኦሱተ አጉዳእ።
33 ጠመቃንቹ ያህይ እቸተ እቱዕነለከ ወይነ
ቦበጤማሃ አጉዕነ አሜቾረ ‹ዶሮረኖ ዱሩ ዮሰ›
ይቴንታኡ።
34 መንች ቤቱ እተንለከ አገን አሜቾ
እቃን ‹ቆኤቻማተ፥ ሰከርታሀኑኡሃ፥ ቀረጠ
ሙርታሀኑኤተለከ ጩበኛኖተ ጀለ› ይቴነንተ።
35 ጠዉ እኮጎሬ መገን ሀይመት ሀንቅ እሁሰ
ደገመኖሁ እሰ ሀይመተ አዎንታህኑኡሃት» ዬሰ።

መትት መንቹት ኢሰ ሎካን ሸቴተ ቡሩሴ

36 ፈርሳውያኖች መቱ መንቹ ኢሰ ምኔሰ እቶተ
ገኤሃን ህከን ፈርሳውች ምኒ ኣግ ዛበዕይ ማዳን
አፉዕሌእ።
37 ህከን ከተማን መትት ጩበኘት ጫት ኢሰ
ፈርሳውች ምኔን ማዳን ዛበዕይ አፉዕሌኢሃ ደጎ
ወክት ሸቴት ዊንቶ «እልባሰጥሮሰ» ዬኖ ክኒች
መክሴመ ብልቃጠ አፍ አሜቶኡ።
38 እሴን ኤተርሰ እዲን ሎከሰ መዴን ኡርት ኦእን
እንጂጀሴ ሎከሰ አሌን ዱንተንለከ ሙሚንከሴ
ሎከሰ ሺንሸተንለከ ሱንቅተን ሎከሰ አሌን ሸቴተ
ቡርቶኡ።
39 ህከ ወክት ኢሰ ገኤ ፈርሳውቹ ህካን ለዕዮ
ወክት «ኩ መንቹ ነብዬቹ እኮ እቃን ካን አታሰ
ጫት ጩበኘተ እኮቤቺሃ ሃትናሜተ ጫ ጎሬ ደገኖ
እቅ» ይ ቀልቤንከሰ ሰውዬእ።
40 ኢሰን «ሰሞኔ! ጠወኣንኬ ጠዉ ዮኡ» ዬሰ፤
እሰን «አሰተማርች! መርቾሃን?» ይ
ፈንቀሼሰ።
41 ኢሰን «መቶ መንቺች ብረ ሌቂጭቶ ለሙ
መኑ ሄኡ እቅ፤ ህከኑኡችን መቱሰ ኦንቴ ጥቤ ዲናረ
ዎሉንገ ኦንታሁ ዲናረ ሌቂጭቶ እቅ።
42 እሰን ሌቂጭቶኢሃ ባቴ ሆጎ ወክት
ሌቂሾ መንቹ ለምሰ ኤዳሃ ጌኝ አዕይ አጉሮ፤
ሌቂጭቶሀኑኤች ህኩንሰ በትሽ ኢተኖሰ?» ዬእ።
43 ሰሞንን «አበ ሌቃሃ አጉሬመሲሃ አጉደናኤ»
ይ ፈንቀሼእ፤ ኢሰን «ህንቅንከ ፈረዶንት» ይ
ሰሞኔሃ ጠወዕዮሰ።
44 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ህተን ጫ አደ ፈንቀል
ሰሞኔ «ተ ጫተ ለኣንቲትንዶ? እን ምንክ

7:22 ኢሳ. 35፥5-6፤ 61፥1። **7:27** ሚል. 3፥1። **7:29** ማቶ. 21፥32፤ ሉቃ. 3፥12። **7:38** ማቶ. 26፥7፤ ማር. 14፥3፤ ያህ. 12፥3።

ኣጎም ወክት አት ሎካተኤ ዋሃ ኣቶንቴኤበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሴ እንጂጆንከሴ ሎከኤ ቁፍሰ ሙሚንከሴ ሺንሸቶኤ።
45 ህትን አት ሱንቅቲንቴኤቢእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሴ ምንክ ኣጎምህኒች ኬሸ ሎከኤ ሱንቁ አጉርቶበእ።
46 አት ቡዕላንከኤ ሆሮ ዘህተሃ ቡርቶንቴኤበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሴ ሎካንከኤ ሸቱተ ቡርቶኤ።
47 ህካን እኮቤቺሃ እን ያንኬ፤ በትሰ ኢትቶቤቺሃ ልግቡ ጨቡሴ አጉረሞሴ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቀው አጉረመናሲሁ ቀው ኢተና» ዬሰ፤
48 ኢሰ ህተ ጫተ «ጨቡክ አጉረሞሄ» ዬሴ።
49 እሲን ሜጡበ ማዳን ሄኦእሩ «ኩ ጨብ ፈቁን ዮተ አታለናሁ አዬት?» ዩ ጀመርቶኤ።
50 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ህተ ጫተ «አመዕነቱክ ፈይሾሄ፤ ወገሬቲን ኦሮእ» ዬሴ።

8

ኢሰ አሳበተለከ ካደንተን ሄኦ ሜንቱ

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ መገን ዎምነት ተሸት ዱዱብሰን ከተማንለከ ኦሎን ጠወእን ህገኖ እቅ፤ ቶና ለሙንኩ አዎንተን ሄኦእሩ እሲን ሜጡበ ሄኦ እቅ።
2 ህትን ዶሮረኖ አያኦ ገፈሮሰሩለከ አደደ ጥዘናች ፈይቶ መት-መቱ ሜንቱ አዎንታሲት እቅ፤ እሰን ለመለ ሩሃንየንከ ፉሼመ «መግደል» መርየማት፥
3 ሄሮድሴ ምኔን አዘዘን ሄዕዮ «ኩዘ» ዬኖ መንች ጫት ዮሃናቲ፥ «ሶሰነ» ዬኖተንለከ ዎሉ ልግቡ ሜንቱ ሄኦ እቅ፤ እሰን ዱንያንከሰ ኢሰለከ አዎንታሰረ ካደንታ እቅ።

ዉጣንች ማቁተ
(ማቶ. 13፥1-9፤ ማር. 4፥1-9)

4 ልግቡ መኑ ከተሚች ጉዕሚችን አሜች ጭምዬ ወክት ኢሰ
5 «መቱ ዉጣንቺ ዜሬተ ዉጦተ ፉሎ፤ ዉጠንን መት-መቱ ዎቂ ገበላን ኤብ ሎካን ከደሞ፤ ህትን ሰሜ ጪኡት እቶሰ።
6 ዎሉንገ ክን አሌን ኤብ ሙቾ፤ እኮጎሬ ቤቹሰ ሙጥመት ዮሰበእቤቺሃ ሞሎ።
7 ህትን መት-መቱሰ ኤት ኣዜን ኤቦ፤ ኤቱንኩ እሲን ሜጡበ ነጽ ለንግ አፎሰ።
8 ህትን መት-መቱ ጡመ ኤላን ኤብ ሙቾ፤ ነጼ ወክት ጥብተ ጥቤን አቶች» ይ ማቆን ኩሎሰ፤ ህካን ጠወዕይ ኬዕይ ላገሰ ጎት አዕይ «ሞጮጭታ መጨት ዮሲሁ አዬሁ ሞጮጩን!» ዬእ።

ኢሰ ምሳሌን ጠወዕዮ መሰት
(ማቶ. 13፥10-17፤ ማር. 4፥10-12)

9 እሳበሰ ኢሰ «ኪን ምሳሌ ፍሳረሰ መርቹሃን?» ይት ጠዕሞቶ ወክት
10 «ክዕኔሃ መገን ዎምነት ምሰጥር ደጉ ኣሳሞህዕኔ፤ እኮጎሬ ዎሉ መኑ ለእን ቀልብ አትበገለከ ሞጮጭተን እጥራመትበገ ኩለመናሳሁ ምሳሌኒት» ዬእ።

ዉጣንች ምሳሌ ፍሳረተ
(ማቶ. 13፥18-23፤ ማር. 4፥13-20)

11 ኢሰ «ምሳሌሰ ፍሳረት ከኒት፤ ዜሬቱ መገንተ ላገ።
12 ህትን ወቂ ገበላን ኤቦ ዜሬቱ ለሊሰናሁ መገን ላገተ ወክቲህሰ ሞጮጨኖ መነሃት፤ ጠዉ እኮጎሬ አመዕንት ፈቅበገ እልቢሱ አሜች ሞጮጭቶ ላገተ ቀልብችሰ መሰኖ።
13 ክን አሌን ኤቦ ዜሬቱ ለሊሰናሁ መገን ላገተ ሞጮጭታ ወክት ተሸቲን ቶጋእራን፤ እኮጎሬ እሰ አመዕንቶኢሁ ወክቲሃሰት፤ ጠጹ ዮሰበእቤቺሃ ኦሪሸ ወክት ለገኣእ።
14 ህትን ኤት ኣዜን ኤቦ ዜሬቱ ለሊሰናሁ መገን ላገተ ሞጮጨኖ መነሃት፤ እኮጎሬ ከ ኣዱንያ ጠወ ሰውዩ፥ ቀባጡትለከ ናጠቀሙ ለንግሃንሰ አቶቲዕናን ቆሸ እካእ።
15 ህትን ጡመ ኤላን ኤቦ ዜሬቱ ለሊሰናሁ ጡመ መክዮ ቀልቢን መገን ላገተ ሞጮጭት ጠረኛት አገርታእረ፤ እሰን አታዕሊን አቶተ አቶታእ» ዬእ።

ዛሌ ኣዜን ዮ ኩራዝተኔሃ
(ማር. 4፥21-25)

16 ኢሰ «እዬሁ ኩራዘ ቀሾች ኤተሮን ኦዳን እፍሸ አፉሸኖሁ ህከረንገ መቃጢች ዎሮን አፉሸኖሁ ዮበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ምኒ ኣገኖህኒሃ ጉዕሚንከ ለሎተ ጎትዬ ቤቾን አፉሼኖ።
17 «መሰንትሰ ቴዕሌርቹ ደገሙዕነ ማጠሞርቹንኩ ለሉዕናን ፈቀኖበእ።
18 «ህካን እኮቤቺሃ ህት እኬን ሞጮጭቴነንተ ጎሬ አገዕርዬ፤ መሰንትሰ ዮሰህኒሃ በርገሙ ኣሰመኖሰ፤ እኮጎሬ ዮሰበእህኒች ሁኩ ዮኤ ይ ሰውየኖንኩ ኣአመኖሰ» ዬእ።

ኢሰ እመትለከ አመሰኦሱት
(ማቶ. 12፥46-50፤ ማር. 3፥31-35)

19 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እመትለከ አመሰኦሱት እሰቤቹ እሜቶኤ፤ እኮጎሬ መኑ በተዕዮቤቺሃ እሲን ደቀንቶተ አታልቶበእ።
20 ህካን እኮቤቺሃ «አመክለከ አመክ ኦሱት ደቀንቶሄተ ሀሰ ኤሮን ኤርቶኤ» ዬን ኩሌመሰ።
21 ጠው እኮጎሬ እሰ «መገን ላገተ ሞጮጭት አዘዘንታእሩ ጉዕሙንኩ አመተኤለከ አመኤተ ኦሱ» ዬሰ።

ኢሰ ዊ ሁለ ኤርሱሰ
(ማቶ. 8፥23-27፤ ማር. 4፥35-41)

22 መቱ በር ኢሰ አሳባንከሰን ሜጡበ ጀልባን ኣግ «ኪን ባርች ዉድ እደ ቶልና» ዬሰ ወክት እሰን መርቶተ ኬኦኤ።
23 መርተን ሄኦገን ኢሰ ግሾ፤ ዊ ሁሌንኩ ህከን ባር አሌን ኬዕይ ዉሁ ህከን ጀልባን ኣግ ዊሞተ እኮቤቺሃ ጨነቀንታኢት እቅ።
24 እሰን እሰቤቹ መርት ግሰኛች ኬሰ «ቀርቾ! ቀርቾ! ጎንፎታት» ይቶኤ፤ እሰን ኬዕይ ቦብረለከ ዊ ሁለ ሻቆ ወክት ኤሬእ፤ አበንከ ጨለ ዬእ።
25 ኢሰን «አመዕነቱክዕኔ ህንዴ?» ዬሰ፤ እሰን አበ እጀብሲጭትለከ ዋጅት መት-መቱሰ «ኩ

8:3 ማቶ. 27፥55-56፤ ማር. 15፥40-44፤ ሉቃ. 23፥49። **8:16** ማቶ. 5፥15፤ ሉቃ. 11፥33። **8:17** ማቶ. 10፥26፤ ሉቃ. 12፥2። **8:18** ማቶ. 25፥29፤ ሉቃ. 19፥26።

ቦብረለከ ዋሃ እዘዘናሁ ህትን እሰን አዘዘንታሲሁ ሀትናሙሃ መንቹ?» የቀንቶኡ።

ኢሰ ዱሪን አፈንቶ መነ ፈይሱሰ
(ማቶ. 8፥28-34፤ ማር. 5፥1-20)

26 ህከኒች ኤተሮን ገሊለ ዉድ አዲን ሄዕዮ «ጌርጌሴኖነ» ዬኖ ባዱ ኢልቶኡ።
27 ኢሰ ጀልቢች ኡለተ ድሬገን ሩሃንዩ አፎሰ መንቹ ከተሚች ቉ል ህከኔ ደቀሞሰ፤ እሰን ልግብያ ወክቲች ኬሸ ኦድኡተ ኦደኡ አጉሮ እቅ፤ ህትን እሰ ሄእናሁ ምኔን እሁዕነ ሎድ ኣዜኒት እቅ።
28 እሰን ኢሰ ለዕዮ ወክት ብሬንከሰ ያር ኡብ ሎረ ላጋን «ጉዕሚችን ሎረ መገን ቤቶ ኢሰ! ኤሳለከ ኬሳሃ ም ደቀንሹ ዮኔ? ሀዕይ ኤገተክ ኦሪሶቴኤ» ዬእ።
29 ህካን ዬኢሁ ሁኩ ዶሮረኖ ዱሩ ህከን መንቺች ቉ሎተ ኢሰ ሻቆሰቤቺሃት፤ መሰንትሰ ከኒች ብርተ ልግብ ወክት እፎሰቤቺሃ ሰንሰለቲንለከ ሎከ ብረቲን ኡሱሬን አገሬናሰ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሰንሰለተ ተንቅሸ ሎከ ብረቲንከ ቢጭ ዶሮረኖ ዱሩ አዎንሰንሰ ኡለ ኡድመ መሰኖሰ እቅ።
30 ኢሰን «ሱዕሙክ አዬት?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን ልግቡ ሩሃንዩ አሌሰ ጭምዬቤቺሃ ሱዕሙኤ «ጎጎተሃን»* ይ ፈንቀሼሰ።
31 ሁኩ ዶሮረኖ ዱሩ «ሀዕይ ጥዕላሸ በዋን ኣንጋምገ አቶትኔ» ይት ኡጭቶሰ።
32 ህከን ቤቾን ቆተ መዴን ልግቡ ቦኬ መሰረት ዘግ ይቶ እቅ፤ ሁኩ ዶሮረኖ ዱሩንኩ «ህከን ቦኬ መሰራን ኣንጋምገ እእኔ» ይት ኢሰ ኡጭቶሰ፤ እሰን ኣጎተ ፈቀጆሰ።
33 ህከኒች ኤተሮን ሩሃንዩንኩ ህከ መንቹ ገፈር ቦኬን ኣጎ ወክት ቦኬ መሰረንት ሂለ ብከ ደጉደን ገርደብ አሊች ጨነቀንተን ድርት ባራን ኣእንቶኡ።
34 ቦኬ ዘማኑት እኮ ጠወ ለኡ ወክት ሁንት መርቶች ኤተሮን ከተማንለከ ገጠራን ጠወሰ ዱዱብሰቶኡ።
35 መኑንኩ እኮ ጠወ ለኡተ ምኒች ኢሰቤቹ እሜቶኡ፤ ሩሃንዩ ቉ሎሰ መንቹ ቀልቡሰ ፈንቀላን ኦድኡተ ኦደዕይ ኢሰ ሎከሰ ብሬን እቁዕሌኢሃ ለኡ ወክት ዋጅቶኡ።
36 ወክትሰ ሄኡ መኑ ሩሃንዩ አፎሰ መንቹ ሀት እክ ፈዬ ጎሬ ዱዱብሰቶሰ።
37 ህከኒች ኤተሮን «ጌርጌሴኖነ» ዬኖ ቀኤን ሄዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ እበ ዋጅቶቤቺሃ ኢሰ እሰ ባዲች ኦሮኦተ ኡጭቶሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ጀልባን ኣግ ወዕና እሜቾ ባዱ ፈንቀል ኦሮዕዮ።
38 ሩሃንዩ ቉ሎሰ መንቹ ኢሰ እዎናንኬ ይ ኡጨሰ፤ እኮጎሬ ኢሰ ህርሲሸሰ
39 «ምንክ ፈንቀልት መርት መገኑ ኢዕዮሄ ጠወ ጉዕመንከ ጠወእ» ዬሰ፤ ሁኩ መንቹንኩ ኢሰ አዕዮሰ ጠወ ከተማን ጉዕማንን ጠወእን ኦሮዕዮ።

ኢያሮሴ ቤቱለከ ኢሰ ኦድኡተ ኤልቶ መንቹተ
(ማቶ. 9፥18-26፤ ማር. 5፥21-43)

40 ኢሰ ፈንቀል አሜቾ ወክት ልግቡ መኑ አገርቶሰቤቺሃ ሙንዲናን ቶጎሰ።
41 ህከቤቹንኪ ጭምት ምኒ ገሻንቹ «ኢያሮሴ» ዬኖ መቱ መንቹ እሜች ኢሰ ሎከ አሌን ኡብ «ምኒኤ እም» ይ ኡጨሰ።
42 ህካን ዬኢሁ ቶና ለሙ ዘማን እኮሴ መት ቤቱሰ ጥዝ ሬቶተ ሆንጠኮቤቺሃት እቅ። ኢሰን እሳን ሜጡበ መረን ሄዕዮገን እዎንተን ሄኡ መኑ ከን እዲንለከ ካጽ እዲን ረብ አፎሰ እቅ።
43 ቶና ለሙ ዘማን ጉዕመንከ ቂጉ ዱንተእን ኦርጨቀንተን ሄኣ መት መንቹት ሄኡ እቅ፤ እሴን ዱንያሴ ጉዕመንከ ሀኪማን ሹልት አዪሁ ፈይሶሴተ እታሎበእ።
44 እሴን ኢሰቤቹ ኤተርሰ አዲን ሆንጠክ ኦድኖሰ ሰኑተ ኡልቶኡ፤ ህከ ወክትንከ ቂግሴ ቡቂት ኡርቶኡ።
45 ኢሰን «አዬት ኡሎኤሁ?» ይ ጠዕሜሰ። ጉዕሙንኩ መኑ «ኡልናኬበኣ» ዬ ወክት ጴጥሮሰለከ እሰን ሜጡበ ሄኦእሩ «እሰተማርቾ! ኬንኩ መኑ ጉዕሙንኩ ህንበዕለመን አዎነንኬ ለእን ‹አዬት ኡሎኤሁ› ይተንንዶ?» ይቶኡ።
46 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰን «ወልቀት ኢች ቉ልቶገ ደጎምቤቺሃ መቱ መንቹ ኡሎኤ» ዬእ።
47 ህት መንቹንት ማጠሙ ሆጉሴ ደጎ ወክት ሁጠን ኢሰቤቹ እሜት ሎከሰ አሌን ኡብ ጉዕማንከ መን መዴን ሚሃ ኡልቶሰጎሬለከ ህከ ወክት ሀት እክ ፈይቶጎሬ ኩልቶኡ።
48 ኢሰን «ኢ ቤቶ፤ እመዕነቱክ ፈይሾሄ ወገሬቲን ኦሮእ» ዬሴ።
49 ኢሰ ህካን ጠወእን ሄዕዮገን መቱ መንቹ ጭምት ምኒ ገሻንች ምኒች እሜች «ጩልክ ሬቶኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰተማርቹ ጠለዕላን ሆግሶትሰ» ዬእ።
50 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ህካን ሞጮጭ «ዋጅቶት፤ እመዕን ቤሉ፤ ጩልክ ፈይታኡ» ዬሰ።
51 ኢሰ ኢያሮሴ ምኒ ኢሌ ወክት ጴጥሮሴች፥ ያህይች፥ ያቁቢች፥ ጩሌ እንለከ እመ ቤሉ ዋሉ መኑ ሜጡሁ እሰን ሜጡበ ምኒ ኣጎተ ፈቀጆበ እቅ።
52 ህከኔ ሄዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ ጩሌተኔሃ «ኣዬ! ኣዬ!» ይተን ኦኣእት እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ኦኦኖቼ፤ ጩልት ግሶ ቤሉ ሬቶበእ» ዬሰ።
53 እሰን ጩልት ሬሁሴ ደጎቤቺሃ ጉዕሙንኩ ቀለደን ኦሰዕልቶሰ።
54 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ጩሌ እንገተ አፍ «ቴ ጩሌ ኬእ!» ዬሴ።
55 እሴን ሩሁሴ ፈንቀሎቤቺሃ ወክትንከሰ ሾት ይት ኬኦኡ፤ ኢሰን «እታኢሃ ኣሰዬሴ» ዬእ።
56 ጩሌ እመትለከ እኑ እጀብሲጭቶኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ እኮ ጠወ ሜጢሃ ጠወኦኖቼ ይ ኢሰ አዘዦሰ።

9

ቶነ ለሙንኩ እሳበት ተማርሲሃ ሶህሙሰ
(ማቶ. 10፥5-15፤ ማር. 6፥7-13)

1 ኢሰ ቶና ለሙንከ እሳበተ ሜጡበ ገእ ሩሃንየ ቉ሸቶተ፥ ጥዘነተ ጉዕመንከ ፈይሳ ወልቀተለከ ሹምነቱ ኣሴሰ።

---

* **8:30** ጎጎተ፦ ዩ ልግብ ዩሃን። **9:3** ሉቃ. 10፥4-11፤ ሶቀ. 13፥51።

2 ህት አዕይ መገን ዎምነቱ አሜቱስ መኒሃ
ጉዕሚንከ ጠወኦተለከ ጥዘናመተ ፈይሶተ
ሶኮስ።
3 ህትን ዎቄህክዕኔ «በርተሃ እኮ እቃ ከረጥትታ
እኮ እቃ ሸንቅታ እኮ እቃ ብረሃ እኮ እቃ ዶዕርቶኖተ
ኦድኑታ እኮ እቃ አፎኖቼ።
4 ህትን ኮህ እኬን ኣጌነተ ምኒች ፉልቴን
መርቶኖተ ኢለ ህከን ምኔን አገሬ።
5 ‹ህበይ ወገሬቲን አሜቴን› ይ መኑ
ቶግበህዕኔጎሬ ህከ ከተመ አጉርቴን ፉልቴነንተ
ወክት እሳንከ እማኘ እሆተ ሎከክዕኔ ትበ
ግግሸቴን ኦሮዕዬ» ዬስ።
6 ህካን እኮቤቺሃ አሳበት ህከን አዲች ፉልት
ተሸት ላገተ ተማርሰተንለከ ጉዕመ ቤቾንን
ጥዘናመተ ፈይሰን ቀዕያን ጉዕማንን ህጋ እቅ።

ኢሰ ዱዱቡ ሄሮድሰ ሞጮጩሰ

7 ገሊለ ባድ ገሻንቹ ሄሮድሰ ኢሰ አዕዮ ጠወ
ሞጮጩ ወክት ዱዲቅ ዬሰ፤ ህካን እኮሁ መት-
መቱ መኑ «ጠመቃንቹ ያህይ ሬሆች ኬዕዮኡ»
8 ህትን መት-መቱ መኑ «እልያሰ ፈንቀል
አሜቾኡ» ይተን ዎሉሰንገ «ሄጭት ሄኑ ነቢያኖች
መቱ ኬዕዮኡ» ይታቤቺሃት እቅ።
9 ሄሮድሰን «ያህይ ቡዕለ ሙርሲሾም እቅ፤
ጠዉ እኮጎሬ እሰተኔሃ ህትኔ ጠወ ሞጮጫሚሁ
ኩን አዬት?» ዬእ፤ ለኦሰተ ሀሰኖት እቄ።

ኢሰ ኦንቶ ኩሜ መኒሃ እትሱሰ

(ማቶ. 14፥1-2፤ ማር. 6፥30-44፤ ያህ. 6፥1-14)

10 አሳበሰ ሶሄመ አዲች ፈንቀልት አሜት አቶ
ጠወ ጉዕመንከ ኢሲሃ ኩልቶኡ፤ እሰን «ቤተ
ሳይዳ» ዬኖ ከተማን ገበጭ ዬቤቼ ሜጥሃሰ ኣእ
ኦሮዕዮ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ልግቡ መኑ ህካን ሞጮጩ
ወክት አዎቾሰ፤ እሰን መነሰ ቶግ መገን
ዎምነትተኔሃ ተማርሴሰ፤ ጥዘናች ፈይቶተ
አሜቶእረ ፈይሾሰ።
12 ኡለት ሀዎርቶተ ሆንጠኮ ወክት ቶና
ለሙንኩ አሳበሰ ኢሰቤቼ ሆንጠክ «ኩ ነኡ ዮም
ቤቼ ኡድመ እኮቤቺሃ ከን ቀኤን ዮ ከተመለከ
ገጠረ መርት ገልቶተለከ እታኢሃ ሀሶተ ከ መነ
ህርሲሰ» ይቶሰ።
13 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰን «እታኢሃ አዕኑ
ገዉንኩክዕኔ ኣሰዬ» ዬ ወክት «ኔሳሃ ዮኔሁ ኦንቱሃ
ጣብተለከ ጠለዕል ለሜተ ቁርጩሜ፤ መርን ከን
ኡመቲሃ ጉዕሚንከ እካ እቾተ ህዕርን ኤምቦተ
ሀሰንንዶ?» ይቶኡ።
14 ጎኑሰ ኦንቶ ኩሜ ጌሰ እህኖ እቅ። ኢሰን
አሳበሰ «ኦንታሁ ኦንታሁ መት-መቶ ቤቾን እክ
አፉዕለኖገ አዕዬ» ዬሰ።
15 እሰን እሰ አዕዬ ዬገ አት መኑ አፉዕለኖገ
አቶኡ።
16 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ኦንቱ ጣብተለከ ለም
ቁርጩሜተ አፍ ሰማ ዋሸ ለዕይ ማሰዕይ ቢጭ
መኒሃ አሰናዶተ አሳባተሰ ኣሴእ።
17 ጉዕሙንኩ እት ዱቦኡ፤ መኑ እተን ፈቆ
ፉርፉሩ ቶና ለሙ መሶበ ዊመ አሳበሰ ኬሶኡ።

ኢሰ መሲህ እሁሰ ጴጥሮሰ ጠወዕዮገ

(ማቶ. 16፥13-19፤ ማር. 8፥27-29)

18 መቱ በር ኢሰ ሜጥሀሰ ዱእ እእን አሳበሰ
እሲን ሜጡበ ሄኑ እቅ፤ እሰን «መኑ ኤሳሃ እዬት
የኖኤሁ?» ይ ጠዕሜሰ።
19 እሰን ፈንቀሸት «መት መቱ መኑ ‹ጠመቃንቾ
ያህዬት› ዎሉሰንገ ‹እልያሴት› ህትን ዎሉሰ ‹ሄጭት
ሄኑ ነቢያካች መቱሰ ኬዕዮኡ› ይታኢት» ይቶኡ።
20 እሰን አዕኑንገ «ኤሳሃ እዬት ይቴነንታት?»
ይ ጠዕሜሰ፤ ጴጥሮሰን «እት መገኑ መጠሮሄ
መሲህ ኢሳት» ዬእ።
21 ኢሰን ከ ጠወ አዬሃ ጠወኣበእገ ጠረኻሸ
ኩሎሰ።

ኢሰ እዎንተኔሃ

(ማቶ. 10፥38-39፤ 16፥24-28፤ ማር. 8፥34-38፤ ሉቃ. 14፥25-27)

22 ኢሰን «መንች ቤቱ ልግብ ኦሪሸተ ቶጎተ
ባልቃን፥ ቂሰ እዎንሳኖንለከ ሕግ አሰተማራን
ግበሞተ፥ ሪሆተለከ ሰቅ በሬን ሪሆች ኬእኖ» ይ
ጠረኻሸ አዘዙሰ።
23 ኢሰን ጉዕሚንከሰ «እዬሁ ኤሰ እዎኖተ
ሀሰኖኤሁ ገዉሰ ለገዕይ በሬን በሬን መሰቀለሰ
እጅ እዎኑዕኔ።
24 ነብሳሰ ፌሶተ ሀሰኖሁ ጉዕሙንኩ ነብሳሰ
ቤሰኖ፤ ጠው እኮጎሬ ኢተኔሃ ነብሳሰ ቤሰኖሁ
ጉዕሙንኩ ነብሳሰ ጡምሰኖ።
25 መቱ መንቹ ከን ኣዱንያ ቀባጡተ ጉዕመንከ
ደእ ነብሳሰ ቤሾ ጎሬ መ ደግለለኖሰ?
26 ህትን እዬሁ ኤሳንለከ ኢ ላጋን ሙሌ ጎሬ
መንች ቤቱ ገይሰ ኬዕሞኚን፥ አነሰ ኬዕሞኚንለከ
ጠሊላኖ መላይከ ኬዕሞኚን አሜተኖ ወክት
ህከኒን ሙለኖ።
27 ጠው እኮጎሬ ሀንቅሰ ኩላንክዕኔ፤ ከኔ
ኤርቶሀኑኤች መት-መቱ መገን ዎምነቱ ለኤዕናን
ሄጭት ሬትበሩ ዮኡ» ዬሰ።

ኢሰ ደኑ ዶራሙሰ

(ማቶ. 17፥1-8፤ ማር. 9፥2-8)

28 ኢሰ ህከ ጠወ ጠወዕዮ ህዜቱ በር እኮች
ኤተሮን ጴጥሮሴ፥ ያህይለከ ያቁበ ሜጡበ አዕይ
ዱእ እኑተ መቴ ቆተ እል ፉሎ።
29 ዱእ እእንን ሚኔሰ ደኑ ዶረሞ፤ ህትን ኦድኑሰ
ዋጀእ በለቆኡ።
30 ህከ ወክት ለሙ መኑ እሜት እሲን
ጠወኣኢት እቅ፤ እሰን ሙሳትለከ እልያሴት እቅ።
31 ኬዕሞኝን ለሊት ጠወእን ሄኑ ጠዉንኩ ኢሰ
ዬሩሳሌም ከተማን መገን ሃሸኣቱተ ሬሆንከሰ
ዊንሸኖ ወቄሃት እቅ።
32 ጠው እኮጎሬ ጴጥሮሴለከ እሲን ሜጡበ
ሄኦእራ ግሰኛት ቄልቶሰ እቅ፤ እሰን ግሰኛች ኬኦ
ወክት ኢሰ ኬዕሞኛለከ እሲን ሜጡበ ኡርቶ ለም
መናከተ ለኦኡ።
33 ለም መናከንት ኢሲች አደ እክ መርተንን
ጴጥሮሰ ኢሰ «አሰተማርኛ! ከኔ እሁ ኔሳሃ ጡመ
እኮቤቺሃ ሰሱ ዳሰ መቱ ኬሳሃ መቱ ሙሲሃ
መቱንገ እልያሴሃ እጃርኖ» ዬሰ፤ ጠው እኮጎሬ
ጠወእኖርቼ መሃጎሬ ደጎበ እቅ።

9:8 ማቶ. 16፥14፤ ማር. 8፥28፤ ሉቃ. 9፥19። **9:9** ማቶ. 14፥1-2፤ ማር. 6፥14-15፤ ሉቃ. 9፥7-8። **9:20** ያህ. 6፥68-69።
9:23 ማቶ. 10፥38፤ ሉቃ. 14፥27። **9:24** ማቶ. 10፥39፤ ሉቃ. 17፥33፤ ያህ. 12፥5።

34 ጴጥሮስ ከ ጠወ ጠወእን ጎመት እሜት
ቴልቶኡ፤ ጎመት ቴልቶስ ወክት ዋጅቶኡ።
35 ህትን ህከን ጎመ ኣዚች «መጠሮም ቤቱኤ
ከኒት፤ እሱ ሞጮጭዬ!» ይታ ላገት እሜቶኡ።
36 ህት ላገት ጠወእነቶሀኒች ኤተሮን ኢሰ
ሜጥህሰ እክ ደገሞ፤ ህትን እስ ለኦ ጠዊች
መቱርቹሃ ህከን ወክቴን እዬሃ ጠወኡዕናን ጨለ
ይቶኡ።

ኢሰ ዶሮረኖ ዱሩ እፎ ጩልል ፈይሱሰ
(ማቶ. 17፥14-18፤ ማር. 9፥14-27)

37 ለንክሰ በር እስ ቆታች ድርቶ ወክት ልግቡ
መኑ ኢሰን ደቀንቶኡ።
38 ህከን መኒች መቱሰ «እሰቲማርቾ! እሰ
ኤሳሃ ሜጥቹ ጩልኤ እኮቤቺሃ ፈይሶኤተ
ኡጫንኬ።
39 እሱንከ ዶሮረኖ ዱሩ እፍ ድንገቴን
ያርሲሰኖሰ፤ ህትን ሁንብ ኩፍ እእንሰ
ከጣቀንሰኖሰ፤ ጅሰመሰ ቁሰ ፍትፍት እዕይ ጨነቅ
ገፈረኖሰ።
40 ህከ ዶሮረኖ ዱር ፉሸቶተ እዋንታሄረ
ኡጭዮም እቅ፤ እኮሬ እስ እታልቶበእ» ይ ያሮ።
41 ኢሰን «ኩ ሂሉለከ እመዕነቱ ዮህዕነበእ ከን
ዘማን መኑ ሄንከ በር ኢለ ክዕኔን ሜጡበ ሄኣም?
ህትን መ በር ኢለ እታላንክዕኔ? ህንዴ ቤቱክ ከበ
ኤብ» ዬእ።
42 ጩሉንኩሰ እሜተንን ሁኩ ዶሮረኖ ዱሩ ኡጅ
ከጣቀንሴሰ፤ ጠው እኮሬ ኢሰ ህከ ዶሮረኖ ዱር
ሻቅ ጩልንከሰ ፈይሽ እኒህሰ ኣሴእ።
43 ህካን እኮቤቺሃ ኡመቱ ጉዕሙንኩ
መገን ሎረ ወልቀተ ለኦቤቺሃ እጀብሲጭቶኡ፤
ጉዕሙንኩ ኢሰ እዕዮ ጠዋን እጀብሲጨን
ሄዕዮገን እስን እሳበሰ
44 «መንች ቤቱ መን እንጋን ህግሰም
ኣሰመኖቤቺሃ ከ ላገተ ሰውይቴን ሞጮጭዬ»
ዬሰ።
45 ጠው እኮሬ ጠውሰ እግበሰገ
ቴለሞሰቤቺሃ ህከ ጠወ ደጎበእ እቅ፤ ህትን ህከን
ጠዊንከ ጠዕሞቶስተ ዋጅቶኡ።

ጉዕሚችኔ በተእኖሁ እዬት?
(ማቶ. 18፥1-5፤ ማር. 9፥3-37)

46 እሳበሰ በላን «ኒች ጉዕሚችኔ በተእኖሁ
እዬት?» ይታ ኦደት ኬኦኡ።
47 ጠዉ እኮሬ ኢሰ ቀልብሰ ጠወ ደግ መቱ
ጩልል ኤብ መዴንከሰ ኡርሽ
48 «ከ ጩልል ሱዕሚንከኤ ቶገኖሁ ጉዕሙንኩ
ኤሳሃ ቶገኖ፤ ህትን ኤሳሃ ቶገኖሁ ጉዕሙንኩ ኤሳ
ሶኮኤሃ ቶገኖ፤ መስንትሰ በላንከክዕኔ ጉዕሚችን
ሆፈእኖሁ እሰ ጉዕሚችክዕኔን ሎረሃን» ዬሰ።
49 ህከኒች ኤተሮን ያህይ «ቀርቾ! መቱ መንቹ
ሱዕሚንከክ ሩሃንየ ፉሸን ለዕኖሞ፤ እኮሬ እሰ ኒን
ሜጡበ እዋንበሄሃ እኮቤቺሃ ከሞንሰ» ዬእ።
50 ጠዉ እኮሬ ኢሰን «ኦደምበህዕኔሁ
ጉዕሙንኩ ክዕኔሃ እኮቤቺሃ ከንቶኖቼሰ» ዬእ።

ሰማር ባድ መኑ ኢሰ ቶጉ ግቡሰ
51 ኢሰ ሰማ ኦሮእኖ ወክቴ ሆንጠካን
ዬሩሳሌመ ኦሮኦተ ሙርሲጭ ኬዕዮ።
52 እሲች ሄጭት መርታ እሳበተ ሶካን እሰን
ጉዕመርቹንከ ቅጥእቶተ «ሰማርያ» ዬኖ ባዶን ዮ
መት ቀዕየተ መርቶኡ።
53 ጠው እኮሬ ህከን ቀዕየ መኑ ኢሰ ህከኒን
ህግ ዬሩሳሌመ መረኖገ ደጎቤቺሃ ቶጎሰተ
ሀሶበእ።
54 እሳበሰ ያቁብለከ ያህይ ህካን ለኦ ወክት
«ቀርቾ! ሰሜች ጊረት ድርት ከ መነ ቡሰቶተ *
አዘንዞተ ሀሰንንደ?» ይቶሰ።
55 እሰን ኤተሩ ፈንቀል ሻቆሰ።
56 ህከኒች ኤተሮን ዋልተ ቀዕየተ መርቶኡ። †

ኢሰ አሳበ አሌን ኢልታሰ ኦርሸተ
(ማቶ. 8፥19-22)

57 ኢሰለከ እሳበሰ ዋቃን ህንተንን መቱ መንቹ
ኢሰ «መርታንትቤቹ ጉዕመንከ አዋናንኬ» ዬሰ
ወክት
58 ኢሰን «ወለንጌሃ ኤሎ ዮሰ፤ ህትን ሰሜ
ጭኦተ ጎዕምት ዮሰ፤ ጠው እኮሬ መንች ቤቲሃ
ገዉሰ ኣግሸ ፎሎሲሰኖ ቤቹ ዮሰበእ» ዬሰ።
59 ኢሰ ዋሉ መንቹሃ «እዋኔኤ» ዬእ፤ ጠው
እኮሬ መንቹሰ «ቀርቾ! ሄጭ እነኤ ሞጎተ
ፈቀዴኤ» ዬሰ ወክት
60 ኢሰ «ሬቶእሩ ሬሸሰ ሞጎተ አጉርሰ፤ ጠው
እኮሬ እት መርት መገን ዎምነትተኔሃ ጠወእ»
ዬሰ።
61 ህትን ዋሉ መንቹ «ቀርቾ! እን እዋናንኬ፤
ጠው እኮሬ ሄጭ መር አበሮሰኤ ‹ወገሬቲን
ሄዕዬ› ዮተ ፈቀዴኤ» ዬእ።
62 ኢሰን «እቡሮተ ከዶ ወኚተ እንጋንከሰ እፍ
ኤተሩ ለእኖ መኑ ጉዕሙንኩ መገን ዎምነቲሃ
በቀእበሃን» ዬሰ።

10

ኢሰ ለመላይኔ ለሙ እሳበተ ሶሁሰ
1 ህከኒች ኤተሮን ቀርቹ ኢሰ ለመላይኔ ለሙ
* እሳበተ መጠር እሰ መሮተ ሰውዬ ከተመለከ
ጉዕመ ቤቹንከ ለም ለሙ እዕይ ሄጭት መርታገ
ሶኮሰ።
2 እሰን «እዝመሩሰ ልግብሃን፤ እኮሬ ሆጉተ
እታእሩ ቀዎሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ ሆጎሰ እኑ ሆጉተ
እእኖ መነ ሶሆተ ኡጭዬ።
3 ቴ መሬ! ሁኩዕኑን እን ሆለገ ኦሌ በላን
ሶሃንክዕኔ።
4 ወቄህክዕኔ ቦርሰ ህከረንገ ከረጢትተ
ህከረንገ ጫዕመተ እፎኖቼ፤ ህትን እዬኒ ዎቃን
ጠውሲጨንቴነን ወክት ቤሶኖቼ።

9:35 ኢሳ. 42፥1፤ ማቶ. 3፥17፤ 12፥18፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 3፥22። **9:46** ሉቃ. 22፥24። **9:48** ማቶ. 10፥40፤ ሉቃ. 10፥16፤ ያህ. 13፥20። * **9:54** ሰሜች ጊረት እሜት ቡሰቶተ፦ የኖሃ «ኤልያስ እዕዮገን ሰሜች ጊረት እሜት ቡሶሰተ» ይታ ላገተ በርግታእ። **9:54** 2 ነገ. 1፥9-16። † **9:56** መት-መቶ ኪታባን እዕኑ ሀትናሞ እያኒች እኬንተ ጎር ደጌነንተበእ፤ ጠዉ እኮሬ «መንች ቤቱ መን ነብሳሃ ፌሶታት ቤሉ ቤሶተ እሜቾበእ» የኖሁ መት-መቶ መጸፋን ዮበእ። **9:61** 1 ነገ. 19፥20። * **10:1** ለመላይኔ ለሙ፦ የኖሃ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ለመላዩ» ይታእ። **10:2** ማቶ. 9፥37-38። **10:3** ማቶ. 10፥16። **10:4** ማቶ. 10፥7-14፤ ማር. 6፥8-11፤ ሉቃ. 9፥3-5።

5 ህከ ምኒሃ ኣጌነተ ወክት ሄጭቴን ‹ወገሬቱ
ከን ምኒሃ እሁን› ይዬ።
6 ህከንቤቾንን ወገሬት መንቹ ሄዕዮ ጎሬ
ወገሬቱክዕኔ ህከን መንቾን እህኖ፤ ዮበእ ጎሬ
ወገሬቱክኔ ክዕኔቤቹ ፈንቀለኖ።
7 ሆጉተ እእኖ መንቺሃ ደሞዙ ህሰሰኖሰ፤ ከን
ህሌንን እዕኑሁ ኣጌነተ ምኔን ሆንጠህሴመህዕኔሃ
እቴነንለከ እጌነን ህከን ምኔን እገሬ ቤሉ መቶ
ምኒች መቱ ምኒ ፈንቀላንቶኖቹ።
8 ህትን ኣጌነተ ከተማን ጉዕማንን
ቶጌመህዕኔች ሆንጠህሴመህዕኔሃ እቹ።
9 ህከን ከተማን ዮ ጥዘናመተ ፈይሼ፤ ህትን
‹መገን ዎምነቱ ክዕኔቤቹ ሆንጠኮኤ› ይዬሰ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ህከ ከተመሃ ኣጌነተ ወክት መኑ
ቶግበህዕኔጎሬ ከተሞ በነቻን ፉልቴን
11 ‹ሁኩዕኑን ጡር እሆህኔተ ሎከኔ እሌን ዮ
ከተሞክዕኔ ትበ ግግሸናንክዕኔ፤ እኮጎሬ መገን
ዎምነቱ ክዕኔቤቹ ሆንጠሁሰ ደጌ› ይዬ።
12 እን ኩላንክዕኔ፤ ፍርድ በር ህከን ከተሚች
በትሸ ሰዶሞ ከተሚሃ እኮ ጠዉ ቢለኖ» ዬሰ።

እመዕኑ ሆግንከሰ ዎቀሰንቶ ከተመተ
(ማቶ. 11፥20-24)

13 ኢሰ «ቆህኖሄ እት ኩራዝ ከተንቾ!
ቆህኖሄ እት ቤተ ሰይደ! ክዕኔቤቾን እሰሞ
እጀብሲሰኖርቹ ጢሮሰለከ ሰዶን ከተማን እሰሞ
እቃን እሰን ጥጅ ኦድኑተ ኦደእ ጠበሮን እፉዕልት
አበ ወክቲች ብርተ ጩብሰ እጉርኔ ይታ እቅ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ፍርድ በር ክዕኔች በትሸ
ጢሮሰለከ ሰዶን ከተሚሃ ቅጣቱሰ ቢለኖሰ።
15 ህትን ቴ ቅፍርናሆሞ ከተንቾ! ሰማሃ ኢለ
ጎት ጎት ይቶተ ሀሰንዶ? እዛቤን ድርታንት» ዬእ።
16 ህትን አሳበሰ «ክዕኔተ ሞጮጨኖሁ ኤሳንከ
ሞጮጨኖሃንን፤ ህትን ክዕኔተ ቶግባሁ ኤሳንከ
ቶግባሃንን፤ ህትን ኤሳሃ ቶግባሁ ኤሰ ሶኮኤንከ
ቶግባሃን» ዬሰ።

ለመላይኔ ለሙንኩ አሳበት ሶህንቶቤቺች ፈንቀሉሰ
17 ለመላይኔ ለሙንኩ አሳበት ሶህንቶ አዲች
አበ ሙንዲኖን ፈንቀልት «ቀርቾ! ኪ ሱዕሚን
ሩሃንዩ እዘዘሞኔ!» ይቶኡ።
18 ኢሰን «ሻይጣንቹ ጉገኖገ እክ ሰሜች ኡባን
ለዕዮንሰ።
19 ሁኩዕኑን እን ዎሪቹለከ ‹ግንጠ› ዬኖ መርዙ
ዮሰ ዎርቹ ኪዶኖተለከ ዲን ዎልቀተ ጉዕመንከ
አታልቴነንተ ሹምነቱ ኣሰዮንክዕኔ፤ ሚረኖህዕኔሁ
መቱርቹሁ ዮበእ።
20 ሩሃንዩ እዘዘሞህዕኔ ቤቺሃ ተሸ ዩንከህዕኔ፤
ጠዉ እኮጎሬ ሱዕሙክዕኔ ሰማን ከተበሞቤቺሃ
ሙንደዕዬ» ዬሰ።

ኢሰ ሙንደዕዮገ
(ማቶ. 11፥25-27፤ 13፥16-17)

21 ህከ ወክት ጠሊሉ እያኑ ኢሰ ተሸቲን
ዊንሸሰ «ሰሜለከ ኡለ ቀርቹ እኮንት ኢ እነ!
ከ ጠወ ህይቻኖችለከ ደጋህኑኤች ማጥ ኦሶተ
ደግሰሶንትቤቺሃ ገለትጫንኬ፤ ኤ ኢ እነ!
መሰንትሰ ኪ ጡሙ ሰውቱ ህትናሙሃን።
22 «ጉዕሙርቹንኩ አኒችኤ ኣሰሞኤ፤ ቤቱ
እዬት ጎሬ እን ቤሉ እዪሁ ደገኖበእ፤ ህትን እኑ እዬት
ጎሬ ቤቲችለከ ቤቱ ለሊሶሰተ መጠሮ መንች ቤሉ
እዪሁ ደገኖበእ» ዬእ።
23 ህከኒች ኤተሮን እሳበ እደ ፈንቀል
ኬዕይ ጠለዕል እሳሃ «አዕኑ ለኤነንታሃ ለኣእሩ
ማሰእንቶእራን።
24 እን ኩላንክዕኔ፤ መሰንትሰ ልግቡ
ነብያከትለከ ዎመት አዕኑ ለኤነንታሃ ለኦተ ሄዕላቶ
እቅ፤ እኮጎሬ ለኦበእ፤ ህትን አዕኑ ሞጮጭቴንታሃ
ሞጮጭቶተ ሄዕላቶ እቅ፤ እኮጎሬ ሞጮጭቶበእ»
ዬሰ።

ጎደበ ላፈ ሰሞራውቹ
25 መገን ሕገ ደገኖ መቱ መንቹ አሌ ዋል
ኡርኬዕይ ኢሰ ፌተኖሰተ «አሰተማርች! ዘላለም
ሄኤ ደኦተ መ እኤ?» ዬእ።
26 ኢሰን «ሕጋን ከተበሞሁ መርቾሃን? ህትን
ህካን ሀት አነበባንቲት?» ዬሰ።
27 ሁኩ መንቹንኩ « ‹ቀርቹ መገኡክ
ዊመ ቀልቢንከክ፥ ዊመ ፎልኪከክ፥ ዊመ
ወልቃንተክለከ ዊመ ሰውቲንከክ ኢት፤ ህትን ዎሉ
መነ ገይክገ ኢት› የኖ» ዬሰ።
28 ኢሰን «ሀንቅንከ ይቶንት፤ ካን አእ፤ ዘላለም
ሄኤ ደእታንት» ዬሰ።
29 ሁኩ መገን ሕገ ደገኖ መንቹንኩ ገዉሰ ፈየ
እኦተ ሀሸ ኬዕይ ኢሰ «ኦሌቹኤ እዬት?» ይ
ጠዕሜሰ።
30 ኢሰን ፈንቀሸ «መቱ መንቹ ዬሩሰሌም
ከተሚች ኢያርኮ ከተመ ህገኖት እቅ፤ ህከ
መንቹንከ ሸፍጡ እፍ ኦድኑሰ ቃርት ኦልቶች
ኤተሮን ሪሆተ ሆንጠካን ሂለ ፎልሰ አጉርት
መርቶኤ።
31 ህትን ህከን ዎቂን መቱ ቂሰቹ ህገኖት እቅ፤
እሰን ህከ መንቹ ገምባትንከ ለዕዮ ወክት አጉር
መዲንከሰ ኦሮዕዮ።
32 ህትን መቱ ሌውቹ ህከን ቤቺን ህገን ህከ
መንቹ ለዕይ ዎሎ አዲን አጉር ኦሮዕዮ።
33 ጠዉ እኮጎሬ መቱ ሰማር ባድ መንቹ ህከን
አዲን ኦሮእን ሁኩ መንቹ ዮ ቤቺን አሜቾ፤ እሰን
ለዕዮሰ ወክትንከ አሙጉሰ፤
34 እሰበ ሆንጠክ ዘይተለከ ወይነ ቦበጤማሃ
ጡላንከሰ ዎር ጡላሰ ኡሱሮ፤ ህት አዕይ ገይሰ
ገማሞን ቆጵሲሸ ኮሁ ገለኖቤቹ መሰ ጥሰሾሰ።
35 እሰን ለንክ በር ገሰማን ኦሮእን ኮሁ ገለኖ
ምኒ እኒሃ ለሙ ዲናር ፉሸ ኣሰ ‹ከ መንቹ ጡመገ
እት ጥሲሰሰ፤ ከኒች በተእኖ ዲናረ ፉሸቶንት ጎሬ
ፈንቀል እሜታም ወክት ባታንኬ› ዬሰ።
36 ቴሱ ህከን ሰሶንከ መንቺች ሸፍጡ ኦልታንሰ
ኤቦ መንቺሃ ጀላ እሁሰ ለሊሾሁ ህከን እሶት?»
ዬእ።

10:7 1 ቆሮ. 9፥14፤ 1 ጢሞ. 5፥18። **10:11** ሶቀ. 13፥51። **10:12** ክል. 19፥24-28፤ ማቶ. 11፥24፤ 10፥15። **10:13** ኢሳ. 23፥1-8፤ ሕዝ. 26፥1-18፤ ኢዩ. 3፥4-8፤ አሞ. 1፥9-10፤ ዘካ. 9፥2-4። **10:15** ኢሳ. 14፥13-15። **10:16** ማቶ. 10፥40፤ ማር. 9፥37፤ ሉቃ. 9፥48፤ ያህ. 13፥20። **10:19** መዝ. 91፥13። **10:25** ማቶ. 22፥35-40፤ ማር. 12፥28-34። **10:27** ሌዋ 19፥18፤ ዘዳ. 6፥5። **10:28** ሌዋ 18፥5።

37 መገን ሕገ ደገኖ መንቹንኩ «እሙዥ
ሀዕሌሰሃን» ዬእ፤ ኢሰን «እቲሁ መርት ህትን እእ»
ዬሰ።

ኢሰ ማርተለከ መርየመ ምኒ መሩሰ

38 ኢሰ እሳባንተሰን ዎቃሃ ሃመን መት ቀዕተ
ኣጎ፤ ህከኔን «ማርተ» ዬኖ መት መንቹት ምኔንከሴ
ቶጎሰ።
39 እሴንከ «መርየመ» ዬኖ እመቤቱት ሄኦሴ
እቅ፤ እሴን ኢሰ ሎካች ዎሮ አዲን እቍዕልት
ተማርሰኖሃ ሞጮጭታኢት እቅ።
40 ጠዉ እኮጎሬ ማርተ ሆጉት በተኣንሴ
መቲምማተሴ ኢሰቤቹ መርት «ቀርኾ! እመኤ
ቤቱት ሆጉቲ አእን ኦርጨቀሞተ ኤሳሃ ሜጥሃኤ
አጉርቶኤጉ ሻዝሰኖሄበእንዶ? ቴሱ ሀዕልቶኤተ
ኩልሴ» ይቶሰ።
41 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ፈንቀሽ «ማርታ!
ማርታ! እት አበ ጠዊን ጨነቀንታንቲትለከ
ኦርጨንታንቲት።
42 እኮጎሬ ሀሰሰኖሁ ጠለዕል መቶ ጠወ፤ ህከን
እኮቤቺሃ እሴሃ አዪሁ ኣኦተ አታለኖበ፤ ቆሀኖሲሃ
መጠርቶኡ» ዬእ።

11

ዱአ አእተኔሃ
(ማቶ. 6፥9-13፤ 7፥7-11)

1 መቱ በር ኢሰ መቶ ቤቾን ዱአ አእኖት እቅ፤
ዱአ አዕይ ኬዕዮ ወክት አሳባችሰ መቱ «ቀርኾ!
ያህይ አዎናኦሰ ዱአ አታገ ተማርሴገን አቲሁ ዱአ
አዕናሞገ ተማርሰኔ» ዬሰ።
2 ኢሰን ዱአ እቴነንተ ወክት
«ሰማን ዮንቲሁ ኒ አኦ!
ጠሊሉ ሱዕሙክ ማሰአሞሃ እሁን፤
ዎምነቱክ አሜቱን!
3 በሪሃ ሀሰሳ እቸተ በሬን በሬን ኣሰኔ!
4 ነኤ በደልቶኔረ ፈቁን ይን አጉርናሞህንገን፥
ብድልኔ ፈቁን ይኔ፤
ፌተናን ኣግሶትኔ ይዬ» ዬእ።
5-6 እሰን አሳበሰ «ክዕኔች እዪሁ ጀሉ ዮሲሁ
ሀዎሮ በላን ጀልሰቤቹ መር ‹ኢ ጀላ! ሰሱ
ጣብተ ሌቂሴኤ፤ መቱ ጀሉኤ ቂዕራሽ ባዲች ኢ
ምኒ አሜቾኤ፤ እሲንከ ሆንጠህሳም መቱርቹሁ
ዮኤበእ› ዬሰ ጎር
7 «ምኒ ኣዚን ዮኢሁ ‹ኦርሶቲኤ! ኡሩት
ጡፈንቶኤ፤ እለኤ ኢን ሜጡበ መዕናን ኦሰኦኤ፤
ህከን እኮቤቺሃ ኬዕይ መቱርቹሃ ኣሶሄተ
አታላምበእ› የኖንዶ?
8 እን ያንክዕኔ፤ ጀለሰ እኮቤቺሃ ኬዕይ ኣሲሃ
ሀሰበ ጎሬ ዎርዎቾሰቤቺሃ ኬዕይ ሀሰኖርቹ
ጉዕመንከ ኣሰኖሰ።
9 «እኒሁ ያንክዕኔ፤ ኡጭዬ ኣሰመኖህዕኔ፤ ሀሼ
ደእቲነንተ፤ ኡሩተ ቆጭዬ ፈንተእኖህዕኔ።
10 መሰንትሰ ኡጨኖሁ ጉዕሙንኩ ኣእኖ፤
ሀሰኖንኩ ደእኖ፤ ህትን ኡሩተ ቆጨኖህኒሃ
ፈንተእኖሰ።
11 «ክዕኔች ቤቱክዕኔ ‹ቁርጩሜተ ኣሴኤ› ይ
ኡጨጎሬ ዎሪቹ ኣሰቲነንዶ?
12 ህከረንገ ቡጳ ኣሴኤ ይ ኡጨጎሬ ‹ግንጠ›
ዬኖ መርዙ ዮሰ ዎሪቹ ኣቲነንሰንዶ?
13 እዕኑ ሂላኑተ እኬነን እላተክዕኔ ጡመርቹ
እኤ ደጌንታች ሰማን ሄእኖ እኑክዕኔ ኡጭታህኡተ
ጠሊለ እያነ ሀት በትሽ ኣሰኖሰበእ!» ዬሰ።

ኢሰለከ ብዔልዜቡለ
(ማቶ. 12፥22-30፤ ማር. 3፥20-27)

14 መቱ በር ኢሰ መቶ መንቺች ዶሮረኖ
ዱር ፉሸኖት እቅ፤ ዶሮረኖ ዱሩንኩ ፉሎ ወክት
ዲዲንኩ ጠወዕዮ፤ መኑንኩ ህከን ጠዋን እበ
እጀብሲጩእ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ህከን መኒች መት-መቱሰ «እሰ
ሩሃንየ ፉሸኖሁ ሩሃንይ ብዔልዜቡል ወልቃኒት»
ይቶኡ።
16 ህትን ዎሉ መኑ ፌተንቶሰተ ሀሰ ሰሜች
መላተ ለሊሶሰተ ጠዕሞቶሰ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ቀልብሰ ጠወ ደግ «መቶ
ዎም ኣዜን ሄዕዮ መኑ ገገዉንኩሰን አደደ እኮጎሬ
ሁኩ ዎሙ ድጀመኖ፤ ህትን መቶ ምኔን ሄእኖ መኑ
አደደ እክ ገገዉንኩሰ ብተሞ ጎሬ ብን የኖ።
18 ህትን እዕኑ ኤሳሃ ‹እሰ ፉሸኖሁ ብዔልዜቡሌ
ወልቃኔት› ይቴነንተኤቤቺሃ ሻይጣን ዎሙ
ገገዉንኩሰ ብተም ብን የናሃ እኮጎሬ ሀት እክ
ጠረኛ ኡሮተ አታለኖ?
19 እን ሩሃንየ ፉሻሚሁ ብዔልዜቡሌ ወልቃን
እኮጎሬ እለክዕኔ እዬ ሱዕሚን ፉሸታአ? ህካን
እኮቤቺሃ ገይክዕኔ እለት ክዕኔ አሌን ፈረዳእረ
እካእ።
20 ጠዉ እኮጎሬ እን ሩሃንየ ፉሻሚሁ
መገን ወልቃን እኮች መገን ዎምነቱ ክዕኔቤቹ
አሜተሮት።
21 ህትን መቱ ጀቡ መንቹ ጌሬንጌሩለከ
በገዙ አፍ ምንሰ አገረኖረ ዮሰ ዱንያሰ ጡመገ
አገረንታአ።
22 ጠዉ እኮጎሬ እሲች ጀቡ መንቹ እሜች
ብተም ቂሎ ወክት ወዕና አመዕን ሄዕዮ እቅ በገዝ
ኦደተ ኣእ ከም ዘረፎ ኦዳተ መኒሀሰ ቤሀኖ።
23 «ኢን ሜጡበ እህቡ ጉዕሙንኩ ኢን
ሀንበዕለመኖ፤ ህትን ኢን ሜጡበ ጭምእእቡ
ጉዕሙንኩ ብንአዕይ ከመኖ» ዬሰ።

ዶሮርኖ ዱሩ መን ኣዝ ፈንቀሉሰ
(ማቶ. 12፥43-45)

24 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «ዶሮረኖ ዱሩ መንቺች
ፉል ኦሮዕዮ ወክት ፎሎጨኖ ቤቹ ሀሰን ዉሁ
ዮበእቤቾን ሃመን ዘሀኖ፤ ፎሎጨኖ ቤቹ ሆጎ
ወክት ‹ወዕና ፉሎም ምኒኤ ፈንቀል ኦሮኣም› የኖ።
25 ፈንቀል እሜተኖ ወክት ምኑሰ መክ
ሀጠወማን ደገኖ።
26 ህከኒች ኤተሮን መር እሲች ባሰ ሂላኑተ
ለመለ ዎሉ ሩሃንየ ኤበኖ፤ እሰን ኣግ ህከኔ ሄኣእ፤
ህከን መንች ኤተሩሰ ወዕኔችሰ በትሽ ሻዝሰኖሃ
እሀኖ» ዬእ።

ሀንቅ ማሰተ

27 ኢሰ ህካን ጠወእን ሄዕዮገን ልግቤ መን
በላን መት መንቹት ላገሴ ጎት አት ኢሰ «ኬሳሃ
እልቶ መንቹት ማሰእንቶእታን» ይቶሰ።

10:39 ያህ. 11፥1። **11:15** ማቶ. 9፥34፤ 10፥25። **11:16** ማቶ. 12፥38፤ 16፥1፤ ማር. 8፥11። **11:23** ማር. 9፥40።

28 ጠዉ እኮጎሬ እሰ «ማሰአንቶእሩኑ መገን ላገተ አገርታእረ» ዬሴ።

ዮኑሰ መላተ እሁሰ
(ማቶ. 12፥38-42)

29 ልግቡ መኑ ጭምዬ ወክት ኢሰ «ከን ዘማኒ መኑ ሂለሃን፤ መላተ ለኦተ ሀሰኖ፤ እኮጎሬ ዩኑሰ መላ ቤሉ ዎልት መላት ሆሮን ኣሰንታሰበእ።
30 መሰንትሰ ዩኑሰ ናናዌ ከተም መኒ መላተ እኮገን ህትን መንች ቤቱሁ ከን ዘማን መኒሃ መላተ እሀኖ።
31 ካበ ባድ ዳኘት ‹ሳበ› ዬኖት ሱላይማኔ ሀይመተ ሞጮጭቶተ ኤለ ዳንጊች አሜቶቤቺሃ ፍርድ በር ከን ዘማን መኒን ሜጡበ ኬእ እሰተ ዎቀሳአ፤ ከለዕዬ! ሱልማኒች በተአኖሁ ከበ ዮኤ።
32 ህትን ናናዌ ከተም መኑ ዩኑሰ ዱዱብሰያንሰ ጨብሰ ቶበቶቤቺሃ ፍርድ በር ከን ዘማን መኒን ሜጡበ ሬሆች ኬእ እሰተ ዎቀሳአ፤ ከለዕዬ! ዩኑሲች በተአኖሁ ከበ ዮኤ» ዬእ።

ጅሰም ኑርተኔሃ
(ማቶ. 5፥15፤ 6፥22-23)

33 ኢሰን «እዪሁ ኩራዘ ቀሸ ምኒ ኣገኖ መኑ ኑር ለኢሃ አታለኖቤቾን ኩራዘ ሱተኖ ቤሉ ማጭ ሰፈ እፍሰኖሁ ዮበእ።
34 ህትን እልክ ጅሰምሃክ ኑርየ፤ እልክ ፈየተ እኮ ወክት ጅሰሙክ ጉዕሙንኩ ኑርን ዊሞሃ እሀኖ፤ ህትን እልክ ፈየተ እክበ ወክት ጅሰሙክ ጉዕሙንኩ ቱንሰቹ እሀኖ።
35 ህካን እኮቤቺሃ ኪን ዮ ኑሩ ቱንሰቹ እሀኖበእገ አገዕር።
36 ጅሰሙክ ሜጡ ቤቹሁ ቱንሰቹ ሄኡዕናንሰ ጠለዕል ኑር እኮጎሬ ኩራዝ ኑሩ አበ ለሊሰኖ ጌስ ጅሰሙክ ጉዕሙንኩ ኑር እሀኖ» ዬእ።

ፈርሳዉያኑትለከ ሕግ አሰተማረት ዎቀሰሙሰ
(ማቶ. 23፥1-36፤ ማር. 12፥38-40)

37 ኢሰ ህካን ጠወእንን መቱ ፈርሳውቹ ምኔንከሰ ዛበዕይ ሆሹ እቶተ ኤጩሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ምኒ ኣግ ሆሹ እቶተ አፉዕሌእ።
38 ኢሰ ሆሹ እቱዕነ ሄጭ እንገተ ኣዕሉ ሆጉሰ ሁኩ ፈርሳውቹ ለዕዮ ወክት አበ እጀብሲጩእ።
39 ህካን እኮቤቺሃ ቀርቹ ህከ ፈርሳውቹ «አዕኑ ፈርሳውያኑት! ኩበየለከ ሳነ አብልሰ ኣንሸቴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኣዜንከክዕኔ ወልቅሴን ኣኤለከ ሂሉ ጠዉ ዊሞህዕኔ።
40 ኩ ገዋኑት! ኤተርሰ አደ ከለቆሁ ኣዝሰ አደ ከለቆበእንዶ?
41 ህከን ኣዜን የኢሃ ቡጥቻኖተ ዘከተ ኣሰዬ፤ ጉዕሙርቹንኩ ሙጩሩ እሀኖህዕኔ።
42 «ጠው እኮጎሬ አዕኑ ፈርሳውያኑት ገንበለ ጠጉተ፥ ጫሮቴችለከ ጋሮ ጠጎች ጉዕሚችን ዘከተ ፉሸቴነን ሀንቅ ፍርደለከ መገኑ ኢቱ ህንቄንተቤቺሃ ክዕኔሃ ቆሀኖህዕኔ! እኮጎሬ ዎሉሲንገ አጉርቶኑዕናን ከ ጠወ እኤ ሀሰሰኖህዕኔ እቅ።
43 ህትን «ጭምት ምናን ኬዕምኛ ቦርጭማን እፉዕሌለከ ጌቦ ዮቤቾን ጠውሲሶኖህዕኔተ ሀሴነንተቤቺሃ ክዕኔ ፈሪሳውያኖተ ቆሀኖህዕኔ!
44 መኑ ደጉዕነ አሌሰ ሃመኖ ለልቡ ሎደ አጉዴነንተቤቺሃ ክዕኔሃ ቆሀኖህዕኔ!» ዬሰ።
45 መገን ሕገ ደጋሀኑኤች መቱሰ ፈንቀሸ «አሰተማርቾ! ካን ዩክ ህትን ኔሳሃ ቦሮሩሃክበዕንደ!» ዬሰ።
46 ኢሰን ፈንቀሸ «አዕኑ ኬዕምተ እጅነተ መናን እጅሲሴን እጅነሰ አዕኑ ዙሩዕሜንከክዕኔ ኤልቴነንተበእቤቺሃ መገን ሕገ ደጌነንተ ክዕኔሃ ቆሀኖህዕኔ!
47 ህትን አናከክዕኔ ሸቶ ነቢያከ ሎደሰ ምልካንሰቴን መክሴነንተረ እኬንተቤቺሃ ክዕኔሃ ቆሀኖህዕኔ!» ዬእ።
48 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ምሰክረተለከ አናከክዕኔ ሂለ ሆጎን ኢተቀንቴንታእረ፤ መሰንትሰ አናከክዕኔ ሸቶኤ፤ አዕኑንገ ሎደሰ መክሴነንታት።
49 ህካን እኮቤቺሃ መገን ሀይመት እን እሰቤቹ ነቢያከተለከ ሶቀማኑተ ሶሃም፤ እሳችን መት-መቱሰ ሸታአ፤ ፈቆረ ሸርታአ ይቶኤ።
50 ሁኩን እኮሁ ኣዱንያት ከለቀንቶች ኬሸ ነብያካች ዱንተዕዮ ቄጊሃ ከን ዘማን መኑ ጠዕመመኖ።
51 ሁኩንን አቤሌ ቄጊች ኬሸ መገን ክትም ሆንጠህሴኖ ጠረጴዛንለከ ዱእ ምኒ በላን ሬዮ ዘከርያሴ ቄጉ ኢላት፤ ኤ! እን ያንክዕኔ፤ ህከን ቄጊሃ ከን ዘማን መኑ ጠዕመመኖ።
52 አዕኑ «ሕገ ደጌነንተሩ ቆሀኖህዕኔ! ደግ ቁልፈ ፈኔኖሃ ሀንቅ ቁልፈ አፌንታእ፤ ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ገዉንኩክዕኔ ኣጌንታበእ፤ ኣጉ ሀሳእራ አጋበእገ ከንቴንታእ።»
53-54 ኢሰ ኦሮእን ሕግ አሰተማረትለከ ፈርሳዊያኑት መት ሉሰተ አፌችሰ ደግ እፎተ ሀሰ አበ ጥቅሰ ጢቄን ልግብ ጠዕሞቱተ ጠዕሞቶሰተ ኤለንሰታሲት እቅ።

12

ኢሰ «ገዉ ሎርሲች አገዕርዬ» ዩሰ
(ማቶ. 10፥26-27)

1 ህከ ወክት ልግቡ ኩሜ መኑ ጭምይ ኬዕይ ገገዉንኩሰን ህንበዕለንተን ከጣቀንታእት እቅ፤ ኢሰን ሄጭ አሳባተሰ «ፈርሳዊ ራጭቲች አገዕርዬ፤ እሰን ለዕዬኤ ዩሃን።
2 ጠው እኮጎሬ እፍሰሞርቹ ፈንተኡዕነለከ ማጠሞንኩ ለሉዕነ ፈቀኖበእ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ቱንሰቾን ጠወኤንተርቹ ጉዕሙንኩ ኑሬን ሞጮጨመኖ፤ ህትን ጡፈንቶ ጎጅን ኩሸኩሸይቴን ጠወኤንታሃ በነቻን አዋጄኖ» ዬእ።

እዬ ዋጁ ሀሰሰኖ?
(ማቶ. 10፥28-31)

4 ኢሰ «ክዕኔተ ኢ ጀላ ያንክዕኔ፤ ጅሰመ ሸቶተ አታልታእረ ዎሉ መቱርቹሃ አቶተ አታልትበረ ዋጅቶኖቹ።
5 ጠዉ እኮጎሬ እዬ ዋጁ ሀሰሰኖ ጎሬ ጠረኘሸ ኩላንክዕኔ፤ ሼች ኤተሮን ዘማኒሃ ጉዕሚንከ ጠእትበ ጊራን ዎረኖ ወልቀት ዮሰ መገኑ ዋጅዬ፤ ኤ! እን ያንክዕኔ፤ እሱ ዋጅዬ።

11:29 16፥4፤ 8፥1። **11:30** ዩኑ. 3፥4። **12:1** ማቶ. 16፥6፤ ማር. 8፥15። **12:2** ማር. 4፥22፤ ሉቃ. 8፥17።

6 «ኦንት ጭኤት መቱ ሳንትበ ህረንታእበእንዶ? ሆሮን እሳች መቱስ መገን ብሬን ህበንታበእ።
7 ክዕኔሁ ሆሮ ቡዕልክዕኔ ሙሙሁ ጉዕሙንኩ ዋለእሞእሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ እዕኑ ልግቤ ጭኦች በትሴን ደግለልቴነንተቤቺሃ ዋጅቶኖቼ» ዬስ።
8 ኢስ እን ኩላንክዕኔ፤ መን ብሬን መስከረኖኤህኒሃ ጉዕሚንከ መንች ቤቱ መገን መላይካ ብሬን መስከረኖስ።
9 ህትን መን ብሬን ለገእኖኤህኒሃ እኒሁ መገን መላይከ ብሬን ለገኣንሰ።
10 ህትን መንች ቤት አሌን ቦሮር ላገተ ጠወእኖህኒሃ ጉዕሚንከ ጨቡስ ማረመኖስ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጠሊለ እያን አሌን ቦሮር ላገተ ጠወእኖህኒሃ ጨቡስ ሆሮን ማረመኖስበእ።
11 «መኑ ጭምት ምንቤቹ፥ ገሻኖ ብርተለከ ዳኛኖ ብርተ ፍርድ ሆንጠህስኖህዕኔ ወክት ‹ህት ፈንቀሸናም? ህከረንገ መ ጠወዕናም?› ይቴን ጨነቀንቶኖቼ።
12 መስንትሰ ጠወኤ ህስስኖህዕኔሃ ህከ ወክትንከ ጠሊሉ እያኑ ኩለናህዕኔ» ዬእ።

ቀባጣሞ መንች ገውመተ

13 ህከን ልግብያ መን በሊች መቱ መንቹ «አሰተማርች እንኤ ወጥ ኤሳሃ ቤሆተ አመኤ ቤቲሃ ኩል» ዬስ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ኢስ «ኮ መንች! ክዕኔ አሌን ዳኛለከ ወጥ ቤሃንቹ እዕዮኤሁ አዬት?» ዬስ።
15 እስን ጉዕማንከ መኒሃ «መን ሄኤ ቀባጦሰ በትኜን እህበቤቺሃ ሄዕላቻች ጉዕሚችን ጠረኛቴን አገዕርዬ» ዬስ።
16 ኢስን መኒሃ «መቶ ቀባጣሞ መንች ኤለት አበ እቶተ አቶቶኤ።
17 ሁኩ መንቹንኩ ቀልቤንከሰ ‹አቶተእ ጭም አእም ቤቹ ዮኤበእቤቺሃ መ አዕዮምጎሬ ቆህኖኤ?› ይ ሰውዬእ።
18 እሰን ‹አእሚሁ ከኒት፤ ጎተረኤ ጉዕመንከ ድጅ አልባዕሉ ጎተረ እጀራም፤ ህት አዕዮሚች ኤተሮን አቶተ ጉዕመንከ ጭምአዕይ አፉሻም።
19 እንን ነብሲያኤ ኢ ነብሴቹ! ልግቤ ዘማኒሃ እካ ቀባጡት ዮሄ፤ ህካን እኮቤቺሃ ፎሎጭ! እት! እግ! ሙኀደእ! ያንሴ› ዬእ።
20 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ‹ኩ ገዉ! ከበሬ ህንከዕሬን ነብሳክ ኪች ሀሳም፤ ኩ ጭም አቶንት ዱንያት ጉዕሙንኩ እዬሃ እካእ?› ዬስ።
21 «ገይሀሰ ዱንያተ ጭም አእን መገንህኔን ቀባጣሙ እህቡ ጉዕሙንኩ ህትናሙሃን» ይ መት ማቁተ ኩሎስ።

መገኖን አመዕኑ
(ማቶ. 6፥25-34)

22 ኢስ አሳበሰ «አን ያንክዕኔ፤ ነብሴሃክዕኔ እቴነንተህኒሃለከ አሊሀክዕኔ ኦደኤነንተህኒሃ ኦርጨቀንቶኖቼ።
23 መስንትሰ እቴነንተህኒች ነብሶሁ ኦድኖችን ጅሰሙ በተእኖ።
24 ህንዴ ቁሬኤተ ለዕዬስ፤ ዉጣበእ፤ ምደበእ፤ ህትን ጭምአታ ምኑ ህከረንገ ጎተሩ ዮሰበእ፤ እሁን ቤሉ እታኢሃ መገኑ ኣሰኖስ፤ እዕኑ ጭኦች በተኤነንተበእንዶ?
25 ህትን ክዕኔች ጨነቀሞ ኤሙርሰ ዘማኔን መቱ በር በርጎተ አታለኖሁ አዬት?
26 ከ ቀዉ ጠወ አኢሃ አታልቴንቡረ እኬነን ዋሎ ጠዊሃ ሚሃ ሻዜነን?
27 ህትን ቦብሉት ሀት እክ ነጽታ ጎሬ ለዕዬ፤ እሰን ሆጎን ሆጋበእ፥ ደዳበእ፤ እኮጎሬ ዋሉስ ፈቅ ሱላይማን ህከን ጉዕማንከ ሎርማንከሰ ህከን ቦብሎች መትሴገ ኦደዕዮበእ።
28 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ከበር ለልት ጋቴተ ጊረ ኤጄኖ አብል ህጥተ ሄንከ ኑርስኖ እኮች እዕኑ እመዕነቴ ሆፈዕዮህዕኔሩ! ክዕኔተ ሄንከ ኑርስኖህዕኔ እቅ!
29 «ህካን እኮቤቺሃ ‹መ እንታም? መ አንጋም?› ይቴነን ጉዕመ ወክት ሻዞኖቼ።
30 ህካን ጉዕመንከ ኣዱንያ አሌን ዮ መኑ ጉዕሙንኩ ሀስኖ፤ እኮጎሬ ሀሲስኖህዕኔሃ ክዕኔ እኑንኩክዕኔ ደገኖ።
31 እዕኑ መገን ዋምነቱ ሀሼ፤ ሀሴነንታሁ ጉዕሙንኩ ኣስመኖህዕኔ» ዬእ።

ዱንያተ ጭም እኤ ገበእባሃ እሁሰ
(ማቶ. 6፥19-21)

32 እዕኑ ቀዉ መስረት! ሰሜ እኑክዕኔ ዋምነቱ ኣሶህዕኔተ ኢቴቤቺሃ ዋጅቶኖቼ።
33 ህካን እኮቤቺሃ ዮህዕኔሃ ጉዕመንከ ህርቴን ቡጥቻኖተ ኣሰዬ፤ ጎፍበ ከረጥትተ መክሴን ጎፍበ ዱንያተ ኣዜሰ እቴን ሞጋንቹ ኣእበቤችንለከ ብሉት እትበቤችን ሰማን እፉሸዬ።
34 መስንትሰ ዱንያክዕኔ ሄኣቤችን ህከኔ ቀልቡክዕኔ ሄእኖ።

ጠረኘ ካዲንቹ
35 ኢስ «ረመዙክዕኔ ኤሱርቴን ኑሩክዕኔ ለሌኢሃ እሁን።
36 ህትን ቀርቹሰ እሜች ኤሩተ ቆጨ ወክት ፈንቶተ ቦለች ምኒች ፈንቀል እሜቶተ ኢለ ጠረኛ አገረኖ መነ እኬ።
37 ቀርቹሰ እሜቾ ወክት ተቃጠብ አገርተን ደገኖሰ ካዲመት ማሰእንቶእረ፤ ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ እሰን ረመዙሰ ኤሱር ማዳን እፉሸ ካደመን እትሰኖሰ።
38 አይደጎ ቀርቹሰ ህንከዕሬ በላን ህከረንገ ህንከዕሬ በሊች ኤተሮን እሜቾ ወክት ጠረኘት አገርተን ደገኖ ካዲመት ማሰእንቶእረ።
39 ጠዉ እኮጎሬ ካን ደጌ፤ መቱ መንቹ ምንሰ ሞጋንቹ መ ወክት እሜተኖጎሬ ደጎእቀ ምንሰ እሞተ ሰዕምይ አጉረኖበ እቅ።
40 ህትን መንች ቤቱ ሰውይቴንበ ወክት እሜተኖቤቺሃ አዕኑሁ ተቃጠቤን አገሬ» ዬስ።

ጡመ ካዲንችለከ ሂለ ካዲንች ምሳልተ
(ማቶ. 24፥45-51)

41 ጴጥሮሰን «ቀርች! ከ ምሳልተ ጠወኣነቲሁ ኒሳህትንደ? ህከረንገ ጉዕሚሃንት?» ዬእ።
42 ቀርቹንኩ ፈንቀሸ «ህካን እኮች በሬ በሬተ እታኢሃ ወክቲን አሶሰተ ቀርቹ ካዲመሰ አሌን ዳኛ አእኖ እመዕነሞ ቀልባሙ መንቹ አዬት?

12:10 ማቶ. 12፥32፤ ማር. 3፥29። **12:27** 1 ነገ. 10፥4-7፤ 2 ዱዱ. 9፥3-6። **12:35** ማቶ. 25፥1-13። **12:36** ማር. 13፥34-36። **12:39** ማቶ. 24፥43-44።

43 ቀርቹስ አሜች ዬሰገ አእነ ደገኖስ ሁኩ
ካዲጎቹ ማስአሞእሃጎ።
44 ሀንቅጎከ ያጎክዕኔ፤ ቀርቹስ ህከ ካዲጎቹ ዮሰ
ዱጎያንተሰ ጉዕማጎን ዳኛ አእኖስ።
45 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ካዲጎቹ ቀልቤጎከሰ
‹ቀርቹኤ አሜቱዕናን ዱጎከኖ› ይ ሜንትለከ ጎን
ካዲመተ ኦለን እቱ፥ አጉለከ ሰከሩ ጀመሮረ
46 ህከን ካዲጎች ቀርቹ ‹አሜተኖ› ይ አገርበ
በሬንለከ ደጎበእ ሰጓቴን ድንገቴን አሜች ቀጠዕይ
አመዕነሞበእ መኒን ሜጡበ አእኖስ።
47 «ቀርች ሰውት ደገን ተቃጠብቡለከ ቀርቹስ
ሀሾ ሃሊን አእቡ ካዲጎቹ አበ ገረፈመኖ።
48 እኮጎሬ ቀርችሰ ሰውት ደጉዕናን ቀጠአመኖ
ሆጉተ አእኖ ካዲጎቹ ቀዉ ገረፈመኖ፤ መሰንትሰ
ልግብ ጠወ ጓሴመሰ መንቺች ልግብንከ ሀሴኖ፤
ህትን ልግብ ኤገተ ጓሴመ መንቺች ልግብንከ
ጓኦኖተ ሀሴኖስ» ዬእ።

ጉዕመርቹ አጉሬን ኢሰ አዎኑ
(ማቶ. 10፥34-36)

49 ኢሰ «አን ጓዱንያ አሌን ጊረተ አፍሲሶተ
አሜቾም፤ ህካን እኮቤቺሃ ደዕልት አጽቶ እቃ
ሄንከ ኢታም እቅ።
50 ጠዉ እኮጎሬ መቱ ጠመቀማም ኦርሸ
ጥሞቀቱ ዮኤ፤ እሰን እሆተ ኢለ ጨነቀሞም።
51 አን ወገሬት ኤቦተ ጓዱንያ አሊሃ
አሜቾሚሃ አጉደናህዕኔንደ? ህትጎተበእ፤
ሀንቅሰ ጠወጓንክዕኔ፤ አን አሜቾሚሁ አደደመተ
ኤቦታት።
52 ከበሬች ኬሸ መቶ ምኔን ሄጓ ኦንቶ መኒች
ሰሱሰ ለም አሌን ህትን ለሙሰ ሰሰ አሌን ኬእ
ብተንታእ።
53 ህትን እኑ ቤትሰ አሌን፥ ቤቱንኩ አንሰ አሌን፥
አመንት ቤቶሴ አሌን፥ ቤቱንት አመሴ አሌን፥
በሉት ቤት ጫ አሌን፥ ቤት ጫንት በሎሴ አሌን
ኬእ አደደ እካእ» ዬእ።

ወክትሰ ጠወ ደጉ
(ማቶ. 16፥2-3)

54 ኢሰ ኡመቲሃ «ጎመት ገርብ አዲን ኬእን
ለኤንተ ወክት ከበር ‹ጤነ ኡቦታት› ይቴነንተ፤
ይቴንተገን እሀኖ።
55 ህትን ከጓጽ አዲን ቦብርሰን ለኤንተ ወክት
‹አበ ፋረተ እሆታት› ይቴነንተ፤ እሰን ይቴንተገን
እሀኖ።
56 አዕኑ ኩ ለዕዬኔ! ለዕዬኔ! ይቴነንተሩ
ሰሜለከ ኡለ ጠወ ለኤን አደደ አቴን ደጌነንተ፤
ጠዉ እኮጎሬ ሚሃት ከን ዘማኔን እሀኖ ጠወ አደ
አቴን ደጌነንተበኢሁ?» ዬሰ።

ዲነ ኢቱ
(ማቶ. 5፥25-26)

57 ኢሰ «አዕኑ ገዉክዕኔ ሚሃት ሀንቅ እኮ ጠወ
ፈረዴነንተበእ?
58 ባለጋርንከክ ሜጡበ ዳኛቤቹ መርታንት
ወክት ዎቃን ሀራዕረም፤ ህካን እህባች ባላጋሩክ
ዳኛበ መሴሃን ዳጉንኩ ወታደሪሃ ህግሽ ጓሰኖሄ፤
ህትን ወታደሩንኩ ኡሱር ምኒ ጓግሰኖሄ።
59 ሀንቅንከ ያንኬ፤ መቱርቹሁ ፈቁዕነ ባቱዕናን
ህከን ኡሱር ምኒች ሆሮ ፉልታንትበእ» ዬእ።

13

ጨብሰ ቶበትባሁ በእኖሃ እሁሰ
1 ህከ ወክት መኑ አሜች «ገሊለ ባድ መነ
ክትመ ሆንጠህሰን ጲላጦሰ ሸኬዕይ ቄጉሰ
ክትምንከሰ ሜጡበ ሊቃልቆ» ይት ኢሲሃ
ኩልቶኡ።
2 ኢሰን ፈንቀሸ «ገሊል ባድ መኑ ህትኔ በኡ
እሌሰቤቺሃ ገሊለ ባደን ዮ ዎሎ መኒች ጉዕሚችን
አበ ጨበኛኑተ እጉዳህዕኔንደ?
3 እን ኩለንኪዕኔ፤ ህትጎተበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ቶበቴንባች እዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ ህትን
በኤነንተ።
4 ህትን ‹ሰልሆመ› ዬኖቤቾን ሎሩ ግንቡ
አሌሰ ኡብ ሼ ቶነ ህዜቴ መንቹ ዬሩሰሌማን
ሄጓ ዎሎ መኒች ጉዕሚችን በትሰ ጨበኛኑተ
አጉዳህዕኔንደ?
5 እን ኩለንክዕኔ፤ ህትጎተበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ቶበቴንበጎሬ እዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ ህትን
በኤነንተ» ዬሰ።

ላልቹ ላልትበ ኦድ ሀቁቾ ምሳልተ
6 ኢሰ «መቶ መንች ጋሮሰ ኣዜን ሄኑ ህቅ በላን
መት ኦድ ሀቁቹት ሄኑ እቅ፤ እሰን ላልቹ ሀሽ
እሴቤቹ እሜቾ ወክት መቱርቹሃ ደጎበእ።
7 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ህከን ሆጉተ አእኖ
መንቺሃ ‹ከለእ! ከን ሰሶ ዘማኔን ተን ኦድ ሀቁቾች
ላልቹ ሀሽ መቱርቹሃ ደጎምበእ፤ ሙርት ከም፤
ሚሃ ኡለተ ቤሳእ?› ዬሰ።
8 ሆጉተ አእኖንኩ ‹ቀርቾ! ፎቀሴ ሀረሞተለከ
መዳበራ ዎሮተ ጠለዕል ከዘማኔተ አጉር።
9 እሜተኖ ዘማን ላልቹ ላልቶጎሬ ጡመሃን፤
ጠዉ እኮጎሬ ላልትበ ጎሬ ሙርቶተ አታልታንት› ይ
ፈንቀሼሰ» ይኬዕይ ተ ምሳልተ ኩሎሰ።

ጉብራይቶ መንቹተ ኢሰ ፈይሱሰ
10 ኢሰ አበ በሬን ጭምት ምናች መቶንከሰ
ተማርሰኖት እቅ።
11 ህከኔን ቶነ ህዜቴ ዘማን ዶሮረኖ ዱሩ
ጉብራይሾሴ መት መንቹት ሄኑ እቅ፤ እሴን ጌጥ
ይት ኡርቶተ ሆሮን አታልታበ እቅ።
12 ኢሰን ለዕዮሴ ወክት እሰቤቹ ገእ «መንቾ!
ሆግሳሄ ጥዘናች ፈይቶንት» ይ
13 አንገሰ አሌንከሴ አዕዮ፤ ህከ ወክቲንከ ጌጥ
ይት ኡርት መገኑ ገለትጭቶኡ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ አበ በሬን ፈይሾሴቤቺሃ
ህከን ጭምት ምኒ ገሻንቹ ኡሙዕር መኒሀሰ
«ሳምንታን ሆጉተ አኤኖ ሌሁ በሩ ዮኤ፤
ህከን በሬን አሜቴነን ፈይዬ ቤሉ አበ በሬን
አታልሲሰኖበእ» ዬሰ።
15 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ፈንቀሸ «ኩ ለዕዬኔ
ለዕዬኔ ይቴነንተሩ! ክዕኔች መት-መትችክዕኔ አበ
በሬን ቦረሰ ጋድሪች ህከረንገ ሀርሰ ጎሊች ሂር ዋሃ
አግሶተ መሰኖበእንደ?

12:50 ማር. 10፥38። **12:53** ሚክ. 7፥6። **13:14** ፉል. 20፥9-10፤ ዘዳ. 5፥13-14።

16 ት ጫት ቶነ ህዚቱ ዘማን ሽይጣኑ ኡሱራንሴ
ሄኑ እብራሂምተ ቤቱ፤ እሴን አበ በሬን ኡሱሮችሴ
ሂርተኡ ሀሰስኖሴበእንዶ?» ዬሰ።
17 ኢሰ ህካን ጠወእንን እሲን ሀንበዕለንተ
መኑ ጉዕሙንኩ ሙልቶኡ፤ ህትን መኑ ጉዕሙንኩ
ኢሰ አዕዮ አጀብሲሰኖ ጠዋን ጉዕማንን አበ
ሙንደኦኡ።

ዋንጌ እሌ ዜሬት ምሳልተ
(ማቶ. 13፥31-32፤ ማር. 4፥30-32)

18 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «መገን ዋምነቱ መ
አጉደኖ? ህትን እን ሚን አጉጣቀንሳንሰ?
19 መገን ዋምነቱ መቱ መንቹ ጋርሰ ዉጬ
ወንጌ እልተ አጉደኖ፤ እሴን ነጽት ሀቅ ጌሰ እካእ፤
ሰሜ ጪኡት ሀማንከሰ ምኒ እጀርታእ» ዬእ።

ራጭት ምሳልተ
(ማቶ. 13፥33)

20 ለንኪሃ ኢሰ «መገን ዋምነቱ ሚን
አጉጣቀንሳም?
21 መገን ዋምነቱ መት መንቹት ሰሶ ኮርቦቦ
ዊሙ ቀሙ ሁፍ ዮተ ቀማንከሰ ቁሰቶ ራጭተ
አጉደኖ» ዬእ።

ሩካሸ ዋቄተኔሃ
(ማቶ. 7፥13-14፤ 21—23)

22 ኢሰ ዬሩሳሌመ መረን ከተማንለከ ገጠራን
ጉዕማንን ተማርሰን ህገናት እቅ።
23 ህከ ወክት መቱ መንቹ «ቀርቾ! ጡምታእሩ
ቀዉሃ መነንዶ?» ይ ጠዕሜሰ፤ ኢሰን
24 «ሩካሸ ኡሮን ኣጎኖተ ሄጫቀሜ፤ መሰንትሰ
ልግቡ መኑ ህከን ኡሮን ኣጎተ ሀሰ እታልታበእገ
ኩላንክዕኔ።
25 ምንሰ እኑ ኬዕይ ኡሩሰ ጡፍ ከሞች ኤተሮን
አዕኑ አብልን ኡርቴን ኡሩተ ቆጭቴነን ‹ቀርቾ!
ፈንኔ!› ይቴነንተ፤ እሰን ፈንቀሸ ‹ህከን እዲች
አሜቴንተጎር ደጋንክዕኔበእ› የናህዕኔ።
26 ህከ ወክት አዕኑ ‹ብሬክ እንቶም፥ እንጎም፤
ህትን በነቻንተኔን ተማርሰቶንትኔ› ይቴነንተ።
27 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ‹እን ያንክዕኔ፤ ህከን
እዲች አሜቴንተጎር ደጋንክዕነበእ፤ አዕኑ ሂለ
ጠወ እቴነንተሩ ጉዕሙንኩክዕኔ ኢ መዲች ሸቂ›
የናህዕኔ።
28 አዕኑ እብራሂመ፥ ኢሳቀለከ ያቁበ ጉዕመንከ
ነብያከተ መገን ዋምነቴን ለኤን አዕኑ እብሌን
ፈቁክዕኔ ደጌንተ ወክት ህከኔን ኦኡለከ እንኩተ
እጡ እህናህዕኔ።
29 ህትን ልግቡ መኑ ሸርቂች፥ ገርቢች፥
ቅልቢችለከ ከኣጽ እዲች አሜት መገን ዋምነት
ማዳን አፉዕልታእ።
30 ህካን እኮቤቺሃ ኤተራኑት ብራኑተ ህትን
ብራኑት ኤተራኑተ እካእሩ ዮኡ» ዬሰ።

ኢሰ ዬሩሳሌሚሃ ኦኡሰ
(ማቶ. 23፥37-39)

31 ህከ ወክት ፈርሳዊች መት-መቱ መኑ አሜት
ኢሰ «ሄሮድሰ ሾተ ሀሰናቤቺሃ ከንቤቺች ፉልት
ኦሮእ» ይቶሰ።
32 እሰን «ህከን ወለንጌቺሃ መርቴን ‹ከበርለከ
ጋታ ሩሃንየ ፉሻም፤ ጥዘናመንተ ፈይሳም፤ ሰቅ በር
ሆጉእ ሹዕላም› የናት ይቴን ኩሌሰ።
33 ጠዉ እኮጎሬ ነብዬቹ ዬሩሳለም ቤሉ ሪሁ
ገበእበሰቤቺሃ ከበር ጋተለከ ጋቶሽ ዬሩሳሌመ
ኦሮኦተ ዋቄ እሌን እሁ ሀሰስኖኤ።
34 «ዬሩሳሌማ! ዬሩሳሌማ! ነብያከተ
ሸታንቲት! ኪበ ሶሃንቶእረ ክኒን ቀሳንቲት!
ህንጠቤቹት ጭጮረሴ ጎኔንተሴ ጭም አታገን
እን እለክ ጭምእኦተ ሀሾሚሁ ሄንከ ወክትዬት?
ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ህካን ሀሴንታበእ።
35 ህካን እኮቤቺሃ ምኑክዕኔ ኦነ እህኖ፤
እን ኩላንክዕኔ፤ ‹ቀርች ሱዕሚን እሜተኖሁ
ማስእሞኢሃን› ይቶኖተ ኢለ ከኒች ኤተሮን
ለኤነንተኤበእ» ዬሰ።

14

ኢሰ ለንኪሃ አበ በሬን ፈይሱሰ
1 መቶ እበ በሬን ኢሰ ፈርሳዊ አዎንሳኖች መትሰ
ምኔን ሆሹ እቶተ ኣጎ እቅ፤ እሰን መ አእኖ ጎር ለኦተ
አገርታኢት እቅ።
2 ህከኔን አሉሰ ደርሸዮ መቱ መንቹ ብሬሰ ሄዕዮ
እቅ።
3 ኢሰን መገን ሕገ ደጋረለከ ፈርሳውተ «አበ
በሬን ፈይሱ ሀሰስኖንዶ ሀሰስኖበእ?» ይ
ጠዕሜእ።
4 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ጨለ ይቶኡ፤ ህከኒች
ኤተሮን ኢሰ ህከ ጥዘናሙ እፍ ፈዬሽ ህርሲሾሰ።
5 ኢሰን «ክዕኔች ቤቱሰ ህከረንገ ቦሩሰ አበ
በሬን ኤሎን ኡቦጎሬ ህከ ወክት ኤሌች ፉሸኖበኢሁ
እዬት?» ዬሰ።
6 እሰ ህከን ጠዊሃ መቱርቹሃ ፈንቀሸቶተ
አታልቶበእ።

ገዉ ሆፍሰተኔሃ
7 ገኤመ መኑ ኬዕሞኝ ቤቾን እፉዕልቶተ
መጠርተን ኢሰ ለዕይ
8 «እዪሁ ቦለቾ ገኤሄ ወክት ኬዕሞኝ ቤቾን
እፉዕልቶት፤ መሰንትሰ አይደጎ ኪች ሎዕረኖ
መንቹ ገኤማሃ እህኖ፤
9 ለሙንከክዕኔ ገኤ መንቹ ኪቤቹ አሜች
‹ከቤቹ ከን መንቺሃ ኣሰ› የኖሄ፤ ህከ ወክት ሙልት
ቀዋ ቤቾን እፉዕልታንት።
10 ጠዉ እኮጎሬ ቦለቾ ገኤመሄ ወክት ቀዋ
ቤቾን እፉዕል፤ ገኤሄ መንቹ ኪቤቹ አሜች ‹ኢ
ጀለ! ኬዕሞኝ ቤቾን እፉዕል› የኖሄ፤ ህከ ወክት
ኪን ሜጡበ ማዳን እፉዕሌ መን ብሬን ኬዕሞኝ
ደእታንት።
11 መሰንትሰ ገዉሰ ሎርሰኖሁ ጉዕሙንኩ
ሆፈእኖ፤ እኮጎሬ ገዉሰ ሆፍሰኖሁ ኬዕሞኝ ደእኖ»
ይ መት ምሳልተ ኩሎሰ።
12 ህትን ኢሰ እሱ ገኤ መንቹ «ሆሹ ህከረንገ
ሁርባት ተቃጠቦንት ወክት እሰ አይደጎ ፈንቀሸት
ገእት ሌቃ ባትበገ ጀላክ ህከረንገ አመክ ኦሱተ
ህከረንገ እሉክ ህከረንገ ቀባጣሙ ቀኤክ መነ
ገእቶት።

13:27 መዝ. 6፥8። **13:28** ማቶ. 22፥13፤ 25፥30። **13:29** ማቶ. 8፥11-12። **13:30** ማቶ. 19፥30፤ 20፥16፤ ማር. 10፥31። **13:35** መዝ. 118፥26፤ ኤር. 22፥5። **14:5** ማቶ. 12፥11። **14:11** ማቶ. 23፥12፤ ሉቃ. 18፥1።

13 ጠዉ እኮጎሪ ድግሰ ድግሳንት ወክት ቡጥቻኑተ፥ እንገተ ሎከተ ሙርተኦእረ፥ ናቁኑተለከ ቆቃኑተ ገእ።
14 ህካን አቶንትጎር እቶንቲሃ ባቶተ አታልታበእቤቺሃ ማሰእንቶንቲሃ እካንት፤ ህትን ፈዩ መኑ ሪሆች ኬኣ ወክት መገኑ ባተኖሄ» ዬሰ።

አበ ድግሰ ምሳልተ
(ማቶ. 22፥1-10)

15 ኢሲን ሜጡበ ማዳን እቁልቶሀኑኤች መቱ ህካን ሞጮጩጭ ወክት «መገን ዋምነቴን ማዳን እተኖሁ ሀት ማሰእሞእሃን!» ዬሰ።
16 ጠዉ እኮጎሪ ኢሰ ፈንቀሸ «መቱ ወክት መቱ መንቼ ሁርባት ድግሰ ቅጥ አዕይ ልግብ መነ ገኤእ።
17 ሁርባት እቴኖ ወክቱ እካን ‹ቴሱ ጉዕሙርቼንኩ ቅጥዬቤቺሃ አሜ› ዮተ ካድንቼሰ ገኤመ መንቤቼ ሶኮሰ።
18 ጠዉ እኮጎሪ ገኤመ መኑ ጉዕሙንኩ መቲን መቲን ድግሰሰ ፈቆተ ሄዕላት መሰተ ኩሉ ጀመርቶኤ፤ መቱሰ ‹ኤለተ ህዕሪምቤቺሃ መር ለኤ ሀሰሰናኤ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኤገተክ መረርሲጨኤ› ዬሰ።
19 ህትን ዋሉሰ ‹ኦንቶ ጥንድ ቦረተ ህዕሪምቤቺሃ አቡርታገ ለኦተ መራሚት፤ ህካን እኮቤቺሃ ኤገተክ መረርሲጨኤ› ዬእ።
20 ህትን ዋሉሰ ‹ጫተ ኤብ እዜቼ እኮምቤቺሃ አሜቶተ እታላምበእ› ዬእ።
21 «ሁኩ ካድንቼንኩ አሜች ህካን ጉዕመንከ ቀርቺሃሰ ኩሎ፤ ህከ ወክት ምንሰ መንቼ ኡሙዕር ካድንቼንከሰ ‹ደዕልት ከተም ዋቃህ፥ በል ዋቃህ መርት ቡጥቻኑተ፥ እንገተ ሎከተ ሙርተኦእረ፥ ቆቃኑተለከ ናቁኑተ ኤብ ኣግሰ› ዬሰ።
22 ካድንቼንኩ ‹ቀርቾ! እዘዞንቴኤገን አዕዮም፤ እኮጎሪ ቴሁ ፈቆ ቤቼ ዮኤ› ዬእ።
23 ቀርቼንኩ ካዲንቺህሰ ‹ገጠር ዋቃለከ በል ዋቃሃ መርት ምኑኤ ዊሞተ ኢለ መኑ እሜተኖገ እእ።
24 መሰንትሰ እን ያንክዕኔ፤ ህከን ገእሞ መኒች መቱሁ ሁርበቲችኤ ቀመሰኖበእ› ዬእ» ዬሰ።

ኢሰ እዎኑ ዋገ ባትሲሰኖ እሁሰ
(ማቶ. 10፥37-38)

25 ልግቡ መኑ ኢሲን ሜጡበ ሃመኖት እቅ፤ እሰን መን እደ ፈንቀል
26 «ኢቤቼ እሜተናሁ ጉዕሙንኩ አነሰ፥ እመሰ፥ ጫሰ፥ እለሰ፥ እመሰ ኦሱተለከ ዋሉ ፈቅ ገይሰ ፎሉ ፈቁዕነ ለገእበጎር እዎኖኤተ አታለኖበእ።
27 ህትን እዪሁ መሰቀለሰ እጅ እዎንበኤሁ እዎናንቼኤ እሆተ አታለኖበእ።
28 «ክዕኔች ግንበ እጀሮተ ሀሾ መንቼ ወዕና አቁዕል እጀር ሹልሲሰኖ ብሩ ዮ ጎሬ ይ ሰው ይባሁ አዬት?
29 ህካን እህባች ቀበበ ጀመር ሹል እጀሩ አታልባች ለዕዮሁ ጉዕሙንኩ
30 ‹ኩ መንቼ እጀሮተ ጀመር ሹሉ ሆጎ› ይተን ቀለዳሰ።
31 ህትን «ቶኖ ኩሜ ወታደሩ ዮሰ ዎሙ ለሞድመ ኩሜ ወታደረ አፍ አሜተኖ ዎሚን ኦለሞተ አታለናንደ? ኦልሃ መሩዕነ ሄጭ አቁዕል አማዕለመኖበእንደ?
32 ህካን እህባች ኦሊሃ አሜተኖ ወሙ ቄዕራሻን ሄዕዮገን ወገሬት ሶቀማኑተ ሶክ ሀራዕረሞተ ኡጨኖ።
33 ህትን ዮሲሃ ጉዕመንከ አጉርባሁ አዪሁ አዎናንቼኤ እሆተ አታለኖበእ» ዬሰ።

ደግለልትበ መጥኔተኔሃ
(ማቶ. 5፥13፤ ማር. 9፥50)

34 ቴሁ ኢሰ «መጥንት ጡመታን፤ ጠዉ እኮጎሬ መጥንት ጤዕበ ጎሬ ጤኣገ ሚን እኦኖተ አታሌኖ?
35 ህትናሞት መጥንት ኡላተ መዳበረ እክ ደግለልታበእቤቺሃ ቁሼን አብሌን ኡጄኖሰ፤ ሞጮጭታ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን» ዬሰ።

15

በዕይ ደገሞ ሆልች ምሳልተ
(ማቶ. 18፥12-14)

1 መቱ ወክት ቀረጠ ሙርታእሩለከ ጩበኛኑት ጉዕሙንኩ ኢሲች ሞጮጭቶተ ሆንጠካኢት እቅ።
2 ጠዉ እኮጎሬ ፈርሳውትለከ ሕግ አሰተማረት «ኩ መንቼ ጩበኛኑተ ቶግ እሳን ሜጡበ እተናት» ይት ቁንቁቶኡ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ እሰንተ
4 «ክዕኔች ጥቤ ሆለት ዮሲሁ ህከን ሆላች መትሴ በኦጎር ሆንሳይኔ ሆንሰተ ሆለተ ኡለ ኡድማን እጉር በኦ ሆልቼተ ደጎተ ኢለ ሀሶተ መርባሁ እዬት?
5 ደጎሴ ወክት ሙንደዕይ ቆዕሌሰ እጅ አሜተኖ።
6 ምንሰ ኢሌ ወክት ጀላሰለከ ኦሌሰ መነ ሜጡበ ገእ ‹በዕዮ ሆልቼኤ ደኤምቤቺሃ ኢን ሜጡበ ሙንደዕዬ› የኖሰ።
7 እን ኩላንክዕኔ፤ ህከንገን ጩብሰ ቶበቱ ሀሰሰናሰበእ ሆንሳይኔ ሆንሶ ጡመ መኒች እበ ጩብሰ ቶበተኖ መቶሃ ጩበኚሃ ሰማን እቡ ሙንዲኑት እካእ» ይ ኩሎሰ።
8 ህትን «ቶኑ ሸልንጉ ዮሴሀኒች መቱሰ ሸልንጉ በዕዮሴራ ኩራዘ ለሊሰ ምንሴ ሀጣውት ደጎተ ኢለ ኩት እት ሀሰባት እዬት?
9 ደጎ ወክት ጀላከሴለከ ኦሌሴ መነ ሜጡበ ገእት ‹በዕዮኤ ሸልንገ * ደኤምቤቺሃ ኢን ሜጡበ ሙንደዕዬ› ይታሰ።
10 እን ኩላንክዕኔ፤ ህካን እኮገን ጩብሰ ቶበተኖ መቶሃ ጩበኚሃ መገን መላይከ ብሬን ሙንዲኑት እካእ» ይታ ምሳልተ ኩሎሰ።

በዕይ ደገሞ ጩልተኔሃ
11 ኢሰ «መቶ መንቺሃ ለም ኦሱት ሄኦሰ እቅ።
12 ህከኑኤች ማዕኦሰ እነሰ ‹ኢ እነ! ዮሄ ዱንያችክ እለኖኤ ወጥ ኣሴኤ› ዬእ፤ እኦሰ ዮሰ ዱንያች ለሚንከሰ ቤኮ።
13 ቀዎ በሬች ኤተሮን ማዕኑ ጩሌ ዮሰ ዱንያተ ጉዕመንከ እፍ ቄዕራሸ ባዱ ኦሮዕዮ፤ ህከኔን

14:26 ማቶ. 10፥37። **14:27** ማቶ. 10፥38፤ 16፥24፤ ማር. 8፥34፤ ሉቃ. 9፥23። **15:2** ሉቃ. 5፥29-30። * **15:9** ሸልንገ ዬኖሁ፦ መቱ ሸልንጉ መቶ በሬ ሆጉተ አእኖ መንቺሃ መቶ በሬተ ባቴኖሰሃ ደሞዘ።

ዱንያሰ ጉዕመንከ ገውማን ደግለልበርኾን ብን
አይ ቤሾ።
14 ዮሰርቹ ጉዕመንከ ሹሎኾ ኤተሮን ህከን
ባዶን ጠረኙ ጎሩ እካን ሁኩ ጩሉ ኦርጨቀሞ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ህከን ባድ መኒኾ መቶ
መንኾን ኤገተ ኣጎ፤ ሁኩ መንቹኩ ቦኬ ዜማንቹ
አዕዮሰ።
16 ሁኩ ጩሉንኩ ቦክት እታ ሀርቁተ እቶተ
ሄዕላተኖ እቅ፤ እኮጎሬ መቱርቹሃ ኣሰኖሲሁ ዮበእ።
17 ኤተሮን ቀልቡሰ ፈንቀላን ‹እንኤ ምኔን ሄኣ
ካዲመት ጉዕሙንኩ ጣብተ እት ዱባን ፈቀኖሳት፤
እኮጎሬ እን ከኔ ጎሮን ሬሃሚት።
18 ህካን እኮቤቺሃ ከንቢኾ ኬዕይ እንኤቤቹ
መር ኢ እነ! መገኒሃለከ ኬሳሃ ቤሾም።
19 ከኒኾ ኤተሮን ቤቱክ የመም ገእሙ
ሀሰሰኖኤበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ቀጠረንት እታ
ካዲማኾክ መትሰገ ወለኤኤ ያንሰ› ይ ሰውዬእ።
20 ህከንቤቺችን ኬዕይ እነሰቤቹ እሜኾ፤
«እሰን ቄዕራሻን ሄዕዮገን እኑሰ ለዕይ ሻዥ
ደጉጅ መር ጎበሰ ሀንቀፍ ሱንቄሰ።
21 ቤቱንኩሰ ‹ኢ እነ! መገኒሃለከ ኬሳሃ
ቤሾም፤ ከኒኾ ኤተሮን ቤቱክ የመም ገእሙ
ሀሰሰኖኤበእ› ዬሰ።
22 ጠዉ እኮጎሬ እኑሰ ካዲመሰ ገእ ‹ደዕልቴን
እበ ጡመ ኦድኑተ ኤቤን ኦድሼሰ፤ ህትን እንገሰ
ጨንባረ ሎከሰን ጫዕመተ ዋሬሰ።
23 ህትን ምሾ ደርገጌሽ ኤቤን ጎራጩ፤ ነኤ
እንቶሁ፥ ሙኀደዕናሁ።
24 መሰንትሰ ኩ ቤቱኤ ሬዮ እቅ፤ ሁኩዕኑን ቴ
ፎሊን ዮኤ፤ ህትን በዕዮ እቅ፤ ቴ ደገሞኤ› ዬ ወክት
ሙኀደኤ ጀመርቶኤ።
25 «ህከ ወክት ህንገፉ ቤቱ እቡረ ቤቹን
እቡረናት እቅ፤ ፈንቀል እሜተን ምንቤቹ
ሆንጠኮ ወክት ከረቡተ ዋቀሬነን ቦለቾ ከዴናሃ
ሞጨጩእ።
26 እሰን ካዲማች መቱሰ ገእ ‹ኩን መርቹሃን?›
ይ ጠዕሜሰ።
27 ሁኩ ካዲንቹንኩ ‹አመክቤቱ እሜኾኤ፤
በዕዮ ቤቱሰ ደገሞቤቺሃ እኑክ ምሾ ደርገጌሽ
ጎራጩኤ› ዬሰ።
28 ጠዉ እኮጎሬ «ህንገፉ ቤቱ ኤሙዕር ምኒ ኣጉ
ግቦ፤ እኑሰ ምኒች ፉል ምኒ ኣጎተ ኤጩሰ።
29 እሰን እኒህሰ ፈንቀሸ ‹ሁኩዕኑን!
ልግብ ዘማን ካደሞንኬ፤ እዘዜንቴኤንከ ሆሮ
ግቦሞበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ደረቦጎተእ ሜጡበ
ሙኀደኦተ መቱ ኮርቤሸሃ ኣቶንቴኤበእ።
30 ጠዉ እኮጎሬ ኩ ቤቱክ ዱንያክ ጉዕመንከ
ዝነተ እታ መኒን ሜጡበ ሹል እሜቻን ምሾ
ደርገጌሽ ጎረጦንትሰ› ዬእ።
31 እኑንኩ ‹ኢ ቤቶ! እት ጉዕመ ወክትንከ እን
ሜጡበ ዮንት፤ ኤሰ ዮኤርቹ ጉዕሙንኩ ኪሃን።
32 ጠዉ እኮጎሬ ኩ እመክቤቱ ሬዮ እቅ፤ ቴሱ
ፎልን ዮኤ፤ ህትን በዕዮ እቅ፤ ቴሱ ደገሞኤ፤ ህካን
እኮቤቺሃ እበ ሙኀደኤ ሀሰሰኖን› ዬሰ» ዬእ።

16

አመዕነሞበእ ሹመ

1 ኢሰ እሳበሰ «መቱ ወክት መቱ ቀባጣሙ
መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሲንከ ምንሰ አዘዘኖ መቱ
ሀላፌቹ ሄዕዮሰ እቅ፤ ህከን ቀባጣሞ መንቺሃ
‹ምንክ ገሻንቹ ዮሄ ዱንያክ ብንአዕይ ቤሰኖት› ዬን
ኩሌመሰ።
2 ሁኩ ቀባጣሙ መንቹንኩ ምንሰ ሀላፌቹ
ገእሲሸ ‹ኩ ሞጮጫም ጠዉ መርቹሃን? ከኒች
ኤተሮን ምንእ ገሸቶተ አታልታንትበእቤቺሃ
አቶንት ዋልቀክ ጌሰ ኩሌኤ› ዬሰ።
3 ሁኩ ሀላፌቹንኩ ቀልቤንከሰ ‹ቴሱ ሀለቁኤ
ኣሴኤ ሆጎች ሸሮኤታት፤ ህካን እኮቤቺሃ መ እኤ?
አቡር አታላምበእ፤ ጦለብ እቱ ሙልሰኖኤ።
4 ገሸኤ ሆጎች ሸሬመኤ ወክት መኑ ምናንከሰ
ኤሳሃ ቶጎተ እኣም ጠወ ደጎም› ዬእ።
5 «ህካን እኮቤቺሃ ቀርች ኤዴ መነ ጉዕመንከ
መቲን መቲን ገእ ዋዕኔሰ መንቹ ‹ኢ ቀርቺሃ
ባታንት ሄንኩ ኤደ ዮሄ?› ዬሰ።
6 መንቹሰ ‹ጥቤ ምዳኖ ዘይት ኤደ ዮኤ›
ዬእ፤ ሀላፌቹንኩ ‹ኤደክ ከተበሞ ወረቀተ ኣእት
እፉዕልት ኦንታሁ ምዳኑተ ይት ደዕልት ከተብ›
ዬሰ።
7 ህከኒች ኤተሮን ለንክ መንቹሃ ‹ሄንኩ ሌቆ
ዮሄ?› ዬሰ፤ መንቹንኩ ‹ጥቤ ሆቆማድ * አለሰ
ሌቆሁ ዮኤ› ዬእ፤ ሀላፌቹንኩ ‹ኤደክ ከተበሞ
ወረቀተ ኣእት ህዜታሁ ሆቆማዱ ይት ከተብ› ዬሰ።
8 ሀለቁንኩ አመዕነሞበእ ሀላፌቹንከ እት
ብላታሞሃን!» ዬሰ፤ መሰንትሰ ከን ሂለ ኣዱንያ
አል መኑ ገገዉሰ ሀዕሊሃ ኑሬን ሄኣ መገን መኒች
በትሰ ኤንኬዕናመተ እሁሰ ለሊሰኖ።

ዱንያተ ቤቺን ደግለሸቀሙ

9 እን ኩላንክዕኔ፤ ከን ኣዱንያ አል ተንኩተ
አቴን ደእቴነንተ ቀባጦንከክዕኔ ገይሀክዕኔ
ጀለተ መክሴነንተ፤ ሁኩ ቀባጡክዕኔ ጎፎ ወክት
ጀለክዕኔ ዘላለሚሃ ሄኣ ምኔንከሰ ቶጋህዕኔ።
10 ቀዋርችን አመዕነሞሁ ሎረርቾን
አመዕነሞእሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ቀዋን ጡመርቹ
አእቡ መንቹ እበ ጠዋን ጡመርቹ አእኖበእ።
11 ቴሱ ተንኩተ እኤን ደኤመ ቀባጦን
አመዕነንቴንተረ እኬነባች ህንቅ ቀባጦተ አይ
ኤገተ ኣሰኖህዕኔ?
12 ህትን ዋሎ መን ቀባጦን አመዕነንቴንተረ
እኬነባች ገይሀክዕኔ እካ ቀባጡተ አይ
ኣሰኖህዕኔ?
13 «ለሙ ቀርቹ ካደመኖ ካዲንቹ ዮበእ፤ ህካን
እኮቤቺሃ መቱሰ ግብ መቱሰ ኢተኖ፤ መቱሰ
ኬዕምሸ መቱሰ ሆፍሰኖ፤ ህትን መገኒሃለከ
ዱንያሃ ጠገንቶኖተ አታልቴነንተበእ» ዬእ።
14 ዱንያተ ኢትታ ፈርሳውት ኢሰ ጠወዕዮሃ
ጉዕመንከ ሞጮጭት ቀለዶሰ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «አዕኑ መን መዴን
ገዉክዕኔ ፈየ እቴነንተሩ፤ እኮጎሬ መገኑ
ቀልብክዕኔ ደገኖ፤ መሰንትሰ መንቤችን ሎረ እክ
ለለናርቹ መገንህኔን ህንቀሞእሃን» ዬእ።

መገን ሕገለከ ጎጅሃ እህተኔሃ

(ማቶ. 11፥12-13፤ 5፥31-32፤ ማር. 10፥11-12)

* **16:7** ሆቆማዱ፦ ዩ መቱ ሆቆማዱ ሰሰ ጥብተ ህዜታዩ ሌትሮ ዊ ጌሰ አፈኖ፤ ሁኩንን ኦንቴ ጥቤ ኪሎ ዉጠ ጌሰ አፈኖ። **16:13** ማቶ. 6፥24።

16 ኢስ «መገን ሕገለከ ነብያከት ጠወኦኢሁ
ጠመቃንቹ ያህይ ወክቱ ኢሎተ ኢለ ሹምነቱ
ሄዕዮስ እቅ፤ ህከን ወክቲች ኬሽ መገን
ዎምነት ተሸት ላገት ሜጡበ ተማርሴናት፤
መኑ ገገዉንኩስ ህከ ዎምነቱ ወልቃን ኣጎተ
ሄጫቀመኖት።
17 ጠዉ እኮጎሬ መገን ሕግ ላጋች ቀቅቹት
በኣህኒች ስሞለከ ኡለት ህጋ ዩ ቆሀኖ።
18 «ጫስ ገፈር ዎልተ ጫተ ኤበኖሁ ጉዕሙንኩ
ዝነተ እእኖት፤ ህትን ጨይችሴ ፉልቶ ጫተ ኣእኖሁ
ጉዕሙንኩ ዝነተ እእኖት» ዬእ።

ቀባጣሙ መንቹለከ ቡጥቹ አልዓዛሬ

19 ኢስ ስመ አጉደኖ ብሸተ ኦድኑተለከ ጡመገ
መክሴን ደዴመ ኦድኑተ ኦደእኖ መቱ ቀባጣሙ
መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እስን በሬን በሬን መክያንስ
ተሰቂነጭ ሙንዲኖን ሄእኖ እቅ።
20 ህትን አሉስ ጡሌን ጡለ እኮ አልዒዛሬ ዬኖ
መቱ ቡጥቹ መንቹ ህከን ቀባጣሞ መንች ግቤስ
ብትም መዴን ኦስዕዮ እቅ።
21 ሁኩ ቡጥቹንኩ ቀባጣሞ መንች ማዲች
ኤቦ ፉርፉሩ እቶተ ሄዕላተኖ እቅ፤ ዉሸት እሜት
ጡላስ ላጠ እቅ።
22 ሁኩ ቡጥቹ መንቹ ሬዮች መላይከት
እብራሂም መድ መሰቶስ፤ ህትን ሁኩ ቀባጣሙ
መንቹንኩ ሬይ ሞገሞ።
23 ሁኩ ቀባጣሙ መንቹ እዛቤን ኦርጨቀመን
ቂዕራሻን እልስ ኬሽ እብራሂመለከ ጋለስ እፉዕሌ
አልዓዛሬ ለዕዮ።
24 እስን ኢ እነ እብራሂመ! ሀዕይ
ኤሳሃ እሙዜኤ፤ እን ከኔ ጊራ ለበነ ኣዜን
ኦርጨቀመምቤቺሃ ዙዕሩሜስ ዋን ጩፍ
አራብኤ ቅዝሶተ አልዓዛሬ ሶሄኤ ይ ገኤእ።
25 ጠዉ እኮጎሬ እብራሂም ኢ ቤቶ! ፎሊን
ሄኦንት ወክት ናጆን ሄኦንትገ ስውይ፤ ህትን
አልዓዛር ኦርጨቀሞገ ስውይ፤ ህካን እኮቤቺሃ
እሲሃ ቴሱ ከኔ መከኖስ፤ እት ኦርጨቀንታንት።
26 ህትን ህከኒች ጉዕሚችን በትሽ ከን አዲች
ክዕኔ እደ ህጎተ ሀላእሩ እታልታበእገለከ ህካጽ
እዲች እዪሁ ኒ እደ ቶለናበእገ ኒለከ ክዕኔ በላን
አቡ በዉ ዮኤ ዬስ።
27 ሁኩ ቀባጣሙ መንቹንኩ ኢ እነ! ህካን
እኮች አልኣዛሬ እንኤ ምኒ ሶሆተ ኤጫንኬ።
28 መስንትስ ህከኔ ኦንቱ አመኤ ኦሱት ዮኤ፤
እስን ከ ኦርሸ ቤቹ አሜታበእገ እስን መር ጠረኛሽ
ኩሉን ዬእ።
29 ጠዉ እኮጎሬ እብራሂም «እሳንከ ሙሲለከ
ነብያኖ ክታበት ዮስ፤ ህካን ሞጨጭቱን ዬ ወክት
30 ሁኩ ቀባጣሙ መንቹ ፈንቀሸ ‹ኢ እነ
እብራሂመ! ህትጎተበእ፤ ሬዮ መኒች መቱ መንቹ
ኬዕይ መሮ ጎሬ ጩብስ ቶበታእ› ዬእ።
31 እብራሂምን ‹ሙሲለከ ነብያኑት ከተቦ
ክታበት ይታኢሃ ሞጨጭታበእሃ እኮች ሬዮ መኒች
መቱ መንቹ ኬዕይ ኩሎስ ጎሬሁ አመዕንታበእ›
ዬስ» ዬእ።

17

መነ ሉሲስኞች አገዕሩ
(ማቶ. 18፥6-7፤ 21—22፤ ማር. 9፥42)

1 ኢስ እሳበስ «መነ ሉሲስኖርቹ እሜቱዕነ ሆሮ
ፈቀኖበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከ ሉሲስኖርቹ ኤበኖ
መንቺሃ ቆሀኖስ!
2 ሁኩ መንቹ ከን ቀቅቻኖች መቱስ
ሉሲስኖሀኒች ርትም ክኑ ጎበስ ኡሱሬን ባራን
ቶሬናንስ ቆሀኖስ እቅ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ገይሀክዕኔ አገዕርዬ፤
እመክቤቱ ቤሾሄ ጎሬ ሻቅስ፤ እስን ስጭ ፈንቀሎ
ጎሬ አጉርስ።
4 መቶ በሬን ለመለ ወክት ቤሾ ጎር ለመለ
ወክትንከ ‹ስጭ ፈንቀሎም› የን ኪቤቹ ፈንቀሎ
ጎሬ አጉሩ ሀስስኖሄ» ዬእ።
5 አሳበንት ቀርቹ ኢስ «ሀዕይ አመዕነቱ
በርግኔ» ይቶስ።
6 ቀርቹንኩ ፈንቀሸ «ጣፌ እሌ ጌሱ አመዕነቱ
ሄዕዮሀዕኔ እቃን ከ ኦድ ሀቀ ‹ከንቤቺች ቡቱከንት
ባራን ካስሞ› ይቴነንተረ አዘዘመናሀዕኔ» ዬስ።
7 ህትን «አቡረኖ ህከረንገ ሆለተ አላለኖ
ካዲንቹ ዮሲሁ ካዲሙስ አቡራች ፈንቀሎ ወክት
‹ደዕልት እቱዕልት እት› የኖሁ ክዕኔች እዬት?
8 ህካን የኖ ወጥ ‹ቴሱ ሁርባት እቶተለከ አጎተ
ኢለ ረመዙክ ቆዕርት ካደሜኤ፤ ህከኒች ኤተሮን
አት እታንትለከ አጋንት› የኖስበእንዶ?
9 ህትን እስ አዘዞርቹ አዕዮሀኒሃ ህከ ካዲንቹ
ገለትጨኖስንዶ?
10 ህትን አዕኑሁ አዘዘንቴንተርቹ ጉዕመንከ
አቴንተ ወክት ‹ነኤ ገለት ሀንስበረ፤ አኤ ሀስስኖ
ጠወ ጠለዕል አዕኖም› ይዬ» ዬስ።

ኢስ ቶኑ ጎግ አል ጥዘናመተ ፈይሱስ

11 ኢስ ዬሩሳሌም ከተመ መረን ስመርለከ
ገሊል በሊን ህገኖት እቅ።
12 መት ቀዕተ ኣጎ ወክት ጎግ አል ጥዘነት አፎስ
ቶኑ መኑ ቂዕራሻን ኡርቶሀኑኤን ደቀሞ።
13 እስን ላገስ ጎት አት «ቀርቾ ኢስ! ሀዕይ
አሙዝኔ!» ይቶኤ።
14 ኢስን እስተ ለዕይ «መሬ አልክዕኔ ቂሲሃ
ለሊሼ» ዬስ፤ እስን መርተንን ጎግ አሌን ፉልቶ
ጥዘናች ፈይቶኤ።
15 እሳችን መቱስ ፈዩስ ለዕዮ ወክት ሎረ ላጋን
መገኑ ገለትጨን ፈንቀል እሜቾ።
16 እስን ሚኔንከስ ሙግይ ኢስ ሎከ አሌን ኡብ
ገለትጩስ፤ መንቹንኩስ ስመር ባድየ እቅ።
17 ኢስን «ፈይቶሩ ቶኑሃ እቅበእንዶ? ሆንሱስ
ህከበ ዩኤ?
18 ከን ዎሎ ባድ መንች ቤሉ መገኑ ገለትጮተ
ፈንቀል አሜቾሁ ዮእንዶ?» ይኬዕይ
19 ህከ መንቹ «አመዕነቱክ ፈይሾሄ፤ ኬእ
ኦሮእ» ዬስ።

መገን ዎምነቱ እሜተኖገ
(ማቶ. 24፥23-28፤ 37-41)

16:16 ማቶ. 11፥12-13። **16:17** ማቶ. 5፥18። **16:18** ማቶ. 5፥32፤ 1 ቆሮ. 7፥10-11። **17:3** ማቶ. 18፥15። **17:14** ሌዊ 14፥1-32። * **17:20** መገን ጆነቱ እሜተኖሁ መኑ አገረኖ ሃልንበእ የኖሁ፦ መኑ ለእኖ ሃልጋበእ ዩሃን።

20 ፈርሳውት ኢሰ «መገን ዎምነቱ መ ወክት
እሜተኖ?» ይት ጠዕምቶሰ ወክት «መገን
ዎምነቱ እሜተናሁ መኑ አገረኖ ሃልጋበእ። *
21 ህትን ‹ሁኩዕኑን ከበ ዮኤ› ህከረንገ ‹ካጰ
ዮኤ› ዬኖሴበእ፤ መሰንትሰ መገን ዎምነቱ ዮኢሁ
ክዕኔ በላንት»† ዬሰ።
22 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሳበሰ «መንች ቤት
በሬች መቱ በር ለኡኖተ ሄዕላቴነንተ ወክቱ
እሜተኖ፤ እኮጎሬ ለኤነንተበእ።
23 ህትን መኑ ‹ሁኩዕኑን ከበ ዮኤ› ህከረንገ
‹ሁኩዕኑን ካጰ ዮኤ› የኖህዕኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰተ
እዎንቴን መርቶኖቼ» ዬሰ።
24 መሰንትሰ ሰማን ጉገኖት በለቅ ከን እድ
ገበሊች ካጵ አዲ ገበለ ኢሎተ ኢለ ለሊሰኖገን
መንች ቤቱ እሜተኖ ወክት ህትን እህኖ።
25 ጠዉ እኮጎሬ ህከኒች ሄጭ መንች ቤቱ ልግብ
ኦርሸተ ቶጎተለከ ከን ዘማን መኒን አበ ግበሞተ
ሀሰሰኖሰ።
26 ህትን ኑህ ዘማን እኮገን መንች ቤት ዘማኔን
ህትን እህኖ።
27 ሁኩንን ኑህ መርከባን ኣገኖ በሩ ኢሎተ ኢለ
መኑ እተኖት፥ አገኖት፥ ኤበቀኖትለከ መእሲሰኖት
እቅ፤ ቤሰኖ ውሁ እሜች ጉዕመንከ ቤሾ።
28 ህትን ሉጥ ዘማንገን እህኖ፤ ህከ ወክት መኑ
እተኖት፥ አገኖት፥ ህረኖት፥ ህዕረኖት፥ ካሰኖትለከ
እጀረኖት እቅ።
29 እኮጎሬ ሉጥ ሶደም ከተሚች ፉሎ ወክት
ጊረትለከ ዲን ሰሜች ጤንገ ኡብ ጉዕመንከ ቤሾ።

30 መንች ቤቱ ለለኖ በርሃ ህትን እህኖ።
31 ህከ በርንከ ምኒ እንት አሌን ሄዕዮ መንቼ
ምኔሰ ዮ ኦደተ ኣኦተ ድሩንከ፤ ህትን አቡረ ቤቾን
ዮእንኩ ኤተሩ ዋል ፈንቀሉንከ።
32 ህትን ሉጤ ጫንተ ሰውይዬ።
33 ፎልሰ ፌሶተ ሀሰኖሁ ጉዕሙንኩ ፎልሰ
ቤሰኖ፤ ህትን ፎልሰ ሆገኖሁ ጉዕሙንኩ ፎልሰ
ደእኖ።
34 እን ኩላንክዕኔ፤ ህከ ሀዎሮን ለሙ መንቼ
መቶ መዕናን ኦሰኣእ፤ ህከኦኤችን መቱሰ መሴናን
መቱሰ ፈቀኖ።
35 ህትን ለሙ ሜንቱ ሜጡበ ሪታእ፤
ህከኦኤችን መትሴ መሴናን መትሴ ፈቃእ።
36 [ህትን ለሙ መኑ መቶ ቤቾን አቡርታእ፤
እሳችን መቱሰ መሴናንሰ መቱሰ ፈቀኖ።]‡
37 ህካን እኮቤቺሃ አሳበሰ ኢሰ «ቀርቾ!
ህከበዪት?» ይት ጠዕምቶሰ፤ እሰን «ሬሹ ዮቤችን
ዞብሩ ጭምየኖ» ዬሰ።

18

ጨዉሴ ሪዮ መንቼተለከ ሂለ ዳኛ

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ መኒሃ ሆጉዕናን ጉዕመ
ወክትንከ ዱእ እኡ ሀሰሰኖሃ እሁሰ ተማርሶተ መት
ምሳልተ ኩሎሰ።
2 እሰን «መቶ ከተማን መገኑ ዋጅቡለከ መነ
ከበጅቡ መቱ ዳኙ ሄዕዮ እቅ።
3 ህከን ከተማንን መት ጨዉሴ ሪዮ መንቼት
ሄኡ እቅ፤ እሴን ህከን ዳኝቤቼ ጉዕመ ወክት
አሜተን ‹ባላጋርንከኤ ኦዳም ጠወ ፈረዴኤ›
ይታሲት እቅ።
4 እሰን ልግብ ወክት ፈረዱ ግቦሴ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ኤተሮን ቀልቤንከሰ ‹መሃ መገኡ ዋጅበጎሬ
መነሃ ከበጅበጎሬ
5 ት ጨዉሴ ሪዮ ጫት ኦርሳኤቤቺሃ ፈረዳንሴ፤
ህካን እህባች ጉዕመ ወክትንከ እሜተን
ኦርሱንከኤ› ይ ሰውዬእ» ዬሰ።
6 ቀርቼ ኢሰን «ሁኩ ህንቅ ፈረድቡ ዳኙ ዬ ጠወ
ሞጨጭዬ።
7 መገኡ ህንከዕርተለከ በራሃ እሰቤቼ ዋርዋታ
መጠረንቶሀኡሃ ፈረደኖሰበእንዶ? ህትን
ፈረዱዕናን ልግብ ወክት ዱንከኖንዶ?
8 እን ኩላንክዕኔ፤ ደዕል ፈረደኖሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መንች ቤቱ እሜተኖ ወክት ኣዱንያ አሌን አመዕነቱ
ደገኖንዶ?» ዬእ።

ፈርሳውችለከ ቀረጠ ሙረኖ መንች ምሳልተ

9 ኢሰ «ነኡ ፈያኖታን» ይተን ገዎንከሰ
ድከኣሀኑኡተለከ ዎሉ መነ ህንቃ መኒሃ ከ ምሳልተ
ኩሎሰ።
10 ሁኩንን ለም መናከት ዱእ አቶተ ዱእ ምኒ
መርቶኤ፤ ህከኑኤችን መቱሰ ፈርሳውቼሃ፤ ህትን
ለንክሰሁ ቀረጠ ሙረኑሃን እቅ።
11 ፈርሳውቼሰ ሜጥሀሰ ኡር ቀልቤንከሰ
መገኖ! ዎሎ መንገ ሁኩንን ወልቅሰ ኣእታ መንገ፥
ሾከ መንገለከ ዝነተ አእኖ መንገ ባሰንከሰ ከን
ቀረጠ ሙረኖ መንችገ እህበቤቺሃ ገለትጫንኬ።
12 እንን ሳምንታን ለሞረ ሶመናሚት፤ ህትን
ደኣምሀኒች ጉዕሚችን ቶኒች መቱ ዘከተ ፉሻሚት
ይ ዱእ አዕዮ።
13 ጠዉ እኮጎሬ «ቀረጠ ሙረኖሁ ቄዕራሻን
ኡርኬዕይ እልሰ አሌ ዋሸ ሰማ ለኦተ መለሎበእ
እቅ፤ እኮጎሬ ወዘነሰ ዎቀረን ‹መገኖ! ኤሰ ጩበኛ
መረርሲጩኤ!› የኖት እቅ።
14 እን ኩላንክዕኔ፤ ፈርሳውቺች እበ ቀረጠ
ሙረኖሁ ፈየ እክ ምንሰ ፈንቀሎ፤ መሰንትሰ ገዉሰ
ሎርሰኖሁ ጉዕሙንኩ ሙግ የኖ፤ እኮጎሬ ገዉሰ
ሙግ አእኖሁ ሎረኖ» ዬሰ።

ኢሰ ኦሱተ ማሰዕዮገ
(ማቶ. 19፥13-15፤ ማር. 10፥13-16)

15 መኑ ቀቀዋኑ ኦሱተ ኢሰ እንገሰ አሌሰ አኦተ
እሰቤቼ ኤቦኡ፤ ኢሰ አሳበት ህካን ለኦ ወክት ህከ
መነ ሻቆኡ።
16 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ኦሱተ ገእ «መገን ዎምነቱ
ህትናሚተ እኮቤቺሃ ኦሱት ኢቤቼ እሜቱን፤
ከንቶኖቼሰ።
17 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ መገን ዎምነቱ ኦሶገ እክ
ቶግባሁ እዪሁ መገን ጄነት ሆሮ ኣገኖበእ» ዬእ።

ኣዱንያ ቀባጡተለከ ሰሜ ዎምነቱ
(ማቶ. 19፥16-30፤ ማር. 10፥17-31)

---

† **17:21** መገን ጄነቱ ዮኢሁ ክዕኔ በላኒት፦ የኖሁ ክዕኔ ኣዘኒት ዩሃን። **17:26** ክል. 6፥5-8። **17:27** ክል. 7፥6-24። **17:29** ክል. 18፥20፤ 19፥25። **17:31** ማቶ. 24፥17-18፤ ማር. 13፥15-16። **17:32** ክል. 19፥26። **17:33** ማቶ. 10፥39፤ 16፥25፤ 18፥35፤ ሉቃ. 9፥24፤ ያህ. 12፥25። ‡ **17:36** መት-መቶ መጻፏን ዎሊንሸ *36* ዮኢሃ በርግታበእ፤፦ ሁኩንን ማቶ 24፥40 ዮኢሃ እጉደኖ። **18:14** ማቶ. 23፥12፤ ሉቃ. 14፥11።

18 መቱ ገሻንቹ ኢሰ «ጡመ አሰተማርቾ! ዘላለሚሃ ጎፍበ ሄኡ ደኦተ መ አኡ?» ይ ጠዕሜእ።
19 ኢሰን «ሚሃ ‹ጡመ› ይት ገእታንቴኤት? መገን ቤሉ ጡሙ አዪሁ ዮበእ።
20 ህትን ትዛዝ ጉዕመንከ ደጋንት፤ ትዛዙንኩሰ ‹ዝነተ አቶት፤ ሸቶት፤ ሞግቶት፤ ክዝብ መሰከርቶት፤ አነክለከ አመክ ከበጅ› የኖሃን» ዬሰ።
21 መንቹንኩሰ «ካን ጉዕመንከ ኦሰማችኤ ኬሸ አገሮም» ዬእ።
22 ኢሰን ህካን ሞጮጩ ወክት «መቱ ጠዉ ፈቆሄ፤ ሁኩንን ዮሄርቹ ጉዕመንከ ህርት ቡጥቻኖተ ኣሰ፤ ሰማን ጭምይቶ ዲንያተ ደእታንት፤ ህት እክ አሜት እዋኔኤ» ዬሰ።
23 ጠው እኮጎሬ መንቹሰ አበ ቀባጣሙ እኮቤቺሃ ህካን ሞጮጩ ወክት ህለብከ ሻጉ።
24 ኢሰን ሁኩ መንቹ ሂለ ብከ ሻጉገ ለዕይ «ቀባጣመት መገን ዎምነቱ ኣጉ ሄንከ ኬዕመኖሃን!
25 ህትን ቀባጣሙ መንቹ መገን ዎምነቱ ኣገኖሀኒች ጋሜሉ መርፌ ጠላዕላን ሕጉ ቆህኖ» ዬእ።
26 ህካን ሞጮጭቶ መኑ «ህካን እኮች አይ ጡሞተ አታለኖ?» ይቶኤ።
27 ጠው እኮጎሬ ኢሰ «መኒሃ አታለምቡ መገኒሃ አታለመኖ» ዬእ።
28 ጴጥሮሰን «ሁኩዕኑ ነኡ ጉዕመርቹንከ አጉርን አዎኖንኬ» ዬሰ።
29 ኢሰን «ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ መገን ዎምነትተኔሃ ምንሰ ህከረንገ ጫሰ ህከረንገ አመሰ ኦሱተ ህከረንገ አነሰ ህከረንገ አመሰለከ እለሰ አጉር
30 ከን ዘማኔን ልግብ ወክቲሃ አበ አፎ ኣእቡ ህትን አሜተኖ ዘማኔን ዘላለሚሃ ጎፍቡ ሄኡ ደኡዕነ ፈቀኖ መንቹ ዮበእ» ዬሰ።

ኢሰ ሪሆሰተኔሃ ሰቅ ወክት ጠወኡሰ
(ማቶ. 20፥17-19፤ ማር. 10፥32-34)

31 ኢሰ ቶና ለሙንከ አሳበሰ መድሰ ሸቅ አዕይ «ሁኩዕኑን! ነኡ ዬሩሳሌም ከተመ መርናሚት፤ ህትን መንች ቤትተኔሃ ነብያከት ከተቦ ጠዉ ጉዕሙንኩ ዊመኖ።
32 እሱንከ አይሁደ እህቡ መኒሃ ህግሴን ኣሴናን ቀነጣሰ፥ ቦርርታሰለከ አሌሰ አንጀ ቱ ይታሰ።
33 ኦልቶሲች ኤተሮን ሸታሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰን ሰቅ በር ሪሆች ኬእኖ» ዬሰ።
34 ጠዉ እኮጎሬ አሳበሰ ህከን ጠውች መቱርቹሃ አጥራመቶበእ፤ ህትን ጠወኦ ጠዉንኩ ለሉ ሆጎሰቤቺሃ ጠወአሞ ጠወሃ ደጎበእ።

ኢሰ ቆቀ መንቹ ፈይሱሰ
(ማቶ. 20፥29-34፤ ማር. 10፥46-52)

35 ኢሰ ኢያርኮ ከተመ ሆንጠኮ ወክት መቱ ቆቁ መንቹ ሰደቀተ ኡጨን ዎቄ ገበላን አቱዕልዮ እቅ።
36 ልግቡ መኑንኩ መዲንከሰ ህገን ሞጮጭ «ኩን መርቹሃን?» ይ ጠዕሜሰ።
37 መኑንኩ «ናዝሬት ኢሰ ከን አዲን ህገኖት» ይት ኩልቶሰ።
38 ሁኩ ቆቁንኩ «ዳዉዴ ቤቶ ኢሰ! ሀዕይ አሙዜኤ» የን ያሮ።
39 ብሬን ሃንተን ሄኦ መኑ «ጨለይ!» ይት ሻቆሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ቆቁንኩ «ዳዉዴ ቤቶ! ሀዕይ አሙዜኤ» የን ላገሰ ጎት አዕይ ያሮ።
40 ኢሰን ኤር እሰቤቹ ኤባገ አዘጉ፤ ሁኩ ቆቁንኩ እሰቤቹ ሆንጠኮ ወክት
41 ኢሰ «መ እኦሄተ ሀሰን?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን «ቀርች! ለኢሃ ሀሳም!» ዬእ።
42 ኢሰን «ለእ! አመዕነቱክ ፈይሾሄ» ዬሰ።
43 ሁኩ ቆቁ ህከ ወክትንከ ለዕዮ፤ እሰን መገኑ ገለትጨን ኢሰ አዎቾ፤ ህትን ኤመቱ ጉዕሙንኩ ህካን ለኦ ወክት መገኑ ገለትጭቶኡ።

19

ኢሰለከ ዘክዮሴ
1 ኢሰ ኢያርኮ ከተመ ኣግ ህከን አዲን ህገኖት እቅ።
2 ህከኔን «ዘክዮሴ» ዬኖ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን ቀረጠ ሙርታሀኑኤተ አዛዣለከ ቀባጣሙሃ መንቹ እቅ።
3 ሁኩ መንቹንኩ ኢሰ አዬት ጎር ለኦተ ሀሰኖ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ገበንቹ እኮቤቺሃለከ መኑሰ ልግብ እኮቤቺሃ ለኦተ አታሎበእ።
4 ኢሰ ህከን ዎቄን ህገኖቤቺሃ ዘክዮሰ ብሬን ደጉደን ህግ ኢሰ ለኦተ መቶ ኦድ ሀቃን ቆጾ።
5 ኢሰን ህከ ቤቹ ኢሌ ወክት አሌ ዋል ለዕይ «ዘክዮሴ! ከበር ኪ ምኔን ሆሱ ሀሰሰናቤቺሃ ደዕልት ድር» ዬሰ።
6 ህካን እኮቤቺሃ ዘክዮሰ ደዕል ድር ሙንዲኖን ቶጎሰ።
7 መኑንኩ ህካን ለዕዮ ወክት «ጨበኛ መንች ምኒ እቶተ ኣጎ» ይት ጉዕሙንኩሰ ቁንቁቶኡ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ዘክዮሰ ኡር ኢሰ «ቀርች! ዮኤ ዲንያች ጉዕሚችን ደሩሰ ቡጥቻኖተ ኣሳም፤ ህትን እዬሁ ጣንሰ ኣኤም ጎር ሾሉ አፎሰ እሲንከ ፈንቀሸ ኣሳም» ዬእ።
9 ኢሰን «ኩ መንቹ እብራሂም ቤቱ እኮቤቺሃ ከበር ጡሙ ከን ምኒሃ እኮኡ።
10 መሰንትሰ መንች ቤቱ በዕዮሃ ሀሶተለከ ጡምሶተ አሜችኡ» ዬሰ።

ቶኖ ካዲመ ምሳልተ
(ማቶ. 25፥14-30)

11 መኑ ህካን ሞጮጨንን ኢሰ መት ምሳልተ በርግ ኩሎሰ፤ መሰንትሰ ኢሰ ዬሩሳሌመ ኢሎተ ሆንጠኮቤቺሃትለከ መገን ዎምነቱ ደዕል ለለኖሃ አጉጀሰቤቺሃት እቅ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ መቱ ጡመ ደቦች እለሞ ሎሩ መንቹ ዎመ እክ ፈንቀሎተ ቄዕራሸ ባዲ ኦሮዕዮ።
13 ህካን እኮቤቺሃ ካዲማችሰ ቶኑሰ ገእ መት-መትሀሰ ቶኑ ቶኑ ምናነ * ኣሰ ፈንቀል እሜቶተ ኢለ ከንን ነገጂ ዬሰ።

18:20 ፉል. 20፥12-16፤ ዘዳ. 5፥16-20። **19:10** ማቶ. 18፥11። **19:11** ማቶ. 25፥14-30። * **19:13** ምናኑ- ኪሎተ ብኬናሃን፤ ህትን ብረሃን፤ መቱ ምናኑ መቶ በሬ ሆጉተ አእኖ መንቺሃ ሰሶ አገን ደሞዝየ ጌሰ።

14 ባድሰ መኑ ግቦሰቤቺሃ ኩ መንቹ ኒ አሌን
ዋመ እሆተ ህንሳምበአ ይት እሰ ኦሮዕዮች ኤተሮን
ሶቀማንቹ ሶኮኤ።
15 ሁኩ መንቹንኩ ዋመ እክ ፈንቀሎ ወክት
ምናነ ኣሴሰ ካዲመት ነገድ ሄንከ ተረፍሶ ጎር
ደጎተ እሰቤቹ ገእቶተ እዘዡ።
16 ወዕኔሰ ካዲንቹ እሰቤቹ ሆንጠክ ‹ቀርኾ!
መቱ ምናኑ ቶኑ ምናነ ተረፎኤ› ዬሰ።
17 ሀለቅቹንኩ ‹ጡመገ እቶንት! እት ጡሙ
ካዲንቹ ቀዋ ጠዋን እመዕነንቶንትቤቺሃ ቶኖ
ከተም ሹመ እህ› ዬሰ።
18 ህትን ለንክሲንኩ እሜች ‹ቀርኾ! መቱ ምናኑ
ኦንቱ ምናነ ተረፎኤ› ዬሰ።
19 ሀለቅቹንኩሰ እሲሃ ‹እት ኦንቶ ከተሚሃ
ሹመ እህ› ዬሰ።
20 ህትን «ዋሉሰ እሜች ‹ቀርኾ! ሆጮን ጣጭ
ማጮም መቱ ምናኑ ሁኩዕኑን።
21 መሰንትሰ እት እፉሸቱዕናን ኣእታንቲሀለከ
ዉጡዕነን ጭም እታንት እዲዳንቹ መንቹ እሁክ
ደግ ዋጀምቤቺሃት› ዬሰ።
22 ሀለቅቹንኩ ‹ኩ ሂሉ ካዲንቹ! ገዉክ
ጠወኦንት ጠዊን ፈረዳንኬ፤ እን እፉሸባንከ
ቶጋሚሃለከ ዉጥባንከ ጭምእኣም እድዳንቹ
መንቹ እሁእ ደጎንት!
23 ህካን እኮች ምናነኤ ሚሃት ባንካን
እፉሸቶንትበኢሁ? እንን እሜች ትርፊንከሰን ኣኣም
እቅ› ዬሰ።
24 ህከኒች ኤተሮን ሀለቅቹንኩ ህከኔ ኡርቶ
መነ ‹ምናነሰ ቶጌን ቶኑ ምናኑ ዮሰሀኒሃ ኣሰዬ› ዬሰ።
25 እሰን ‹ቀርኾ! እሲሃ ቶኑ ምናኑ ዮሰ!› ይቶሰ።
26 ሀለቅቹንኩ ‹እን ኩላንክዕኔ፤ ዮሰሀኒሃ
ጉዕሚንከ በርጌን ኣሴኖሰ፤ እኮሬ ዮሰበእሀኒች
ሁኩ ዮሲንኩ ኣእመኖሰ።
27 ጠዉ እኮሬ እን ዋመ እሆተ እትትበ ህከ
ዲነኤ ኢቤቹ ኤቤን እልኤ ለእን ሽዬ› ዬሰ» ዬእ።
28 ኢሰ ከ ምሳልተ ጠወዕዮች ኤተሮን
ዬሩሳሌመ ኦሮእን ብርተ ዋል ሃመኖት እቅ።

ኢሰ ሎረ ኬዕምኚን ዬሩሳሌመ ኣጉሰ
(ማቶ. 21፥1-11፤ ማር. 11፥1-11፤ ያህ. 12፥12-19)

29 እሰን «ዘይት ሀቁ ነጸኖ ቆተተ» ዬኖቤቾን
ሄዕዮ «ቤተ ቁጌለከ ቢታነ» ዬኖቤቹ ሆንጠኮ
ወክት አሳባች ለሙሰ
30 «ብሬክዕኔ ዮ ቀእተ መሬ፤ ህኪቤቹንከ
ኢልቴንተ ወክት እዪሁ ሆሮን ቆጾበእ ሀሩች ዋተረ
ኡሱረሞሃ ደጌነንተ፤ ህካን ሂርቴን ከቤቹ ኤቤ።
31 እዪሁ ‹ሚሃት ሂርቴነንታሁ?› ይ ጠዕሜህዕኔ
ጎር ‹ቀርቹ ሀሾቤቺሃት› ይዬ» ይ ዮኮሰ።
32 እሳበንት መርቶ ወክት ጉዕሙርቹንኩ ኢሰ
ኩሎሰገን እካን ደጎኤ።
33 እሰ ዋተረ ሂርተን ዋተርሰ እናከት «ዋተረ
ሚሃት ሂርቴነንታሁ?» ይቶሰ።
34 እሰን «ቀርቹ ሀሾቤቺሃት» ይት ፈንቀሸቶኤ።
35 ህከኒች ኤተሮን ዋተራሰ ኢሰቤቹ ኤብ
ኦድኑሰ ዋተር እሌን እት ኢሰ ቆጽሲሶኤ።
36 ኢሰን ቆጽ ሃመን መኑ ኦድኑሰ ዋቃን ዊሳኢት
እቅ።
37 ኢሰን ዘይት ሀቁ ነጸኖ ቆተ አዲን መሰኖ
ዋቄን ዬሩሳሌመ ኢሎተ ሆንጠኮ ወክት እዋነን
ሄዕዮ ልግቡ መኑ ሄጭት ለኑ እጀብሲሰኖ ጠወ
ጉዕመንከ ሙጎደእን ላገተ ጎት እት መገኑ
ገለትጩ ጀመርቶኤ።
38 እሰን «ቀርች ሱዕሚን እሜተኖ ዋሙ
ማሰእሞእሃን፤ ወገሬቱ ሰማንለከ ኬዕሞኙ
መገኒሃ እሁን» ይታኢት እቅ።
39 እኮሬ ህከን ኤመት በላን ሄኑ ፈርሳዊች
መት-መቱሰ «አሰተማርኾ! ኬሳሃ አዋንታ መነ
ጨለ ይታገ ሻቅ!» ይቶኤ።
40 ኢሰን «እን ኩላንክዕኔ፤ እሰ ጨለ ይቶጎሬ ኩ
ክኑ ያረኖ» ይ ፈንቀሼእ።

ኢሰ ዬሩሳሌም ከተሚሃ ኦኤሰ
41 ኢሰን ዬሩሳሌም ከተመ ሆንጠክ ለዕዮ
ወክት ከተንቾተሰ ኦዕዮ።
42 «ወገሬት ኣሰኖ ጠወ ከበር ደጋንቲሃ እኮ እቃ
ጡመሃን፤ ጠዉ እኮሬ ቴሱ እሌችክ ደጽይዮኤ።
43 ዲኑክ ጉዕመ አዲን ድችረ ድችር ከን
አዲንለከ ካጽ አዲን ረብ ፉሉ ከንታሄ ወክቱ
አሜተኖ።
44 ህትን መገኑ ጡምሶሄተ አሜቾ ወክት
አጥራመትበቤቺሃ ዲኑክ ኬሳለከ እለክ ድጅታአ፤
ህትን ኣዜንከክ መቱ ክኑሁ መቶ ክን አሌን
ፈቀኖበአ» ይ ኦዕዮ።

ኢሰ ዱእ ምናች ጌባ እታእረ ፉሹሰ
(ማቶ. 21፥12-17፤ ማር. 11፥15-19፤ ያህ. 2፥13-22)

45 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ዱእ ምኒ ኣግ ነገደኖ
መነ አብል ሸሬእ።
46 ህትን እሰንተ « ‹ምኑኤ ዱእ አኤኖሃ ምኒ›
የመሞ ከተበሞኤ፤ እኮሬ አዕኑ ሸፍጡ ማጠንታ
ሻንቀ አቴንታአ» ዬእ።
47 እሰን ጉዕመ በርንከ መገን ምኔን
ተማርሰኖት እቅ፤ ቂሰ አወንሳኑት፥ ሕግ
አሰተማረትለከ መነ አዎንሰታእሩ ኢሰ ሸቶተ
ሀሳኢት እቅ።
48 ጠዉ እኮሬ መኑ ጉዕሙንኩ ኢሰ ጠወእኖ
ጠወ ቀልቢን ሞጮጭታቤቺሃ እሰ መ አታጎር
ደጎበአ።

20

ኢሰ መ ሹምነቲን እእኖሬ ጠዕሚመገ
(ማቶ. 12፥23-27፤ ማር. 11፥27-33)

1 መቱ በር ኢሰ ዱእ አኤኖ ምኔን መነ
ተማርሰንለከ ተሸት ላገተ ዱዱብሰን ቂሰ
አዎንሳኑት፥ ሕግ አሰተማረትለከ ባድ ባልቀት
ሜጡበ እሜት
2 «ህንዴ ኩልኔ፤ ካን አታንቲሁ መ ዋልቃኒት?
ህከረንገ ካን አታንት ዋልቀተ ኣሴሄሁ አዬት?»
ይት ጠዕሞቶሰ።
3 ኢሰን «እን መቱ ጠወ ጠዕማንክዕኔ፤ ህንዴ
ቴሱ ኩሌኤ፤
4 ያህይ ጠመቀኖ ዋልቀተ ደኤኢሁ መገን
አዲኒትንዶ መን አዲኒት?» ዬእ።

19:26 ማቶ. 13፥12፤ ማር. 4፥25፤ ሉቃ. 8፥18። **19:38** መዝ. 118፥26። **19:46** ኢሳ. 56፥7፤ ኤር. 7፥11። **19:47** ሉቃ. 21፥37።

5 ህከ ወክት ገገዉንኩሰን « ‹መገን አዲኒት› ይኖም ጎር ‹ሚሃት ያህዬን እመዕንቴንታበእ?› የኖኔ፤
6 ጠዉ እኮጎሬ ‹መን አዲኒት› ይኖም ጎር መኑ ጉዕሙንኩ ያህይ ነብዬቹ እሁሰ እመዕነኖቤቺሃ ክኒን ቀሳኔ» ይት ጠወኦኡ።
7 ህካን እኮቤቺሃ «ህከን አዲኒት ጎር ደንጎምበእ» ይት ፈንቀሸቶኡ።
8 ኢሰን እሰንተ «እን ካን እዬ ወልቃን እኣም ጎር ኩላንክዕኔበእ» ዬእ።

ወይን ላሉተ ካሶ አቡራኖ ምሳልተ
(ማቶ. 21፥33-46፤ ማር. 12፥1-12)

9 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ መኒሃ «መቱ መንቹ ወይን ላሉተ ካሾ፤ ወይነሰ ቀባንቺሃ ኣሰ ዋሉ ባዱ ኦሮዕይ ልግብ ወክት ዱንኬእ።
10 እሰን ወይኡሰ ላለኖ ወክቱ እሌ ውክት ወይን ላልቺች እሲሃ ኢለኖ ወጥ ኣቶተ መቱ ካዲንቹ ቀባኖሰቤቹ ሶኮ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቀባኡሰ ሶህሞ ካዲንቹ ኦልት መቱርቹሃ ኣቱዕነ ሸርቶኡ።
11 ለንክ ወክት ዋሉ ካዲንቹ ሶኮ፤ ህትን እሰን ህከ ካዲንቹ ኦልትለከ ሙልሰ መቱርቹሃ ኣቱዕነ ሸርቶኡ።
12 ህትን ሰቂሃ ሶኮ ወክት እሱንከ ኦልት ጡላይሰ አብል ዋሸት ኡጅቶሰ።
13 ህከኒች ኤተሮን ወይንሰ አኑ ‹መ አኡ? ኢታም ቤቱኤ ሶሃም፤ አይደጎ እሱ ከበጅታኢሃ እህኖ› ዬእ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ቀባኡንት እሱ ለኡ ወክት መት-መቲንከሰ ‹ረገአኖሁ ከኒት፤ ዮሰርቹ ኒህ እሆተ እሱ ሸኖ› የቀንቶኡ።
15 እሰን እሱ ወይን ኣዚች አብል ፉሸት ሸቶኡ፤ ቴሱ ወይንሰ አኑ ህከ ቀባኡተ መ አእኖ?
16 ወይንሰ አኑ እሜች ህከ ቀባኡተ ሸ ኬዕይ ወይነሰ ዋሎ መኒሃ ኣሰኖ» ይታ ምሳልተ ኩሎሰ። እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት «ህትኔርቹ መገኡ ኤቡንከኔ» ይቶኡ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሰንተ ለዕይ «ህካን እኮች ‹ግንበኞኑት ህንቆ ክኡ እሰ ሙረበ ቡዕል ክኡ እህኖ› የመም ከተበሞሁ መ ለሊሰኖ?
18 ህከን ክኖን ኡቦ አዪሁ ቁሸቁሸ የኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ክኡ አዬ አሌኒ ኡቦጎሬ ፍጭርቀኖሰ» ዬእ።

ግብር ባቲሃ ኢሰ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 22፥15-22፤ ማር. 12፥13-17)

19 ሕግ አሰተማረትለከ ቂሰ እዎንሳኑት ኢሰ ህከን ምሳሌን እሳሃ ጠወኡሰ ደግ ህከ ወክትንከ አፎሰተ ሀሶኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ መነ ዋጅቶኡ።
20 ህትን ገሸ ወልቀትለከ ሹምነቱ ዮሰ ገሻንቺሃ ህግሰ ኣቶተ መከኖ ወክት ሀሳኢት እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ፈየ መነ አጉደን ጠውንከሰ ትርቲባ መነ ሶኮኡ።
21 እሰን ኢሰ «አሰተማርቾ! ህንቅ ጠወኣንትገለከ ህንቅ ተማርሰታንትገ መን እልተ ለእ ጎልቱዕነ ህንቅ መገን ዋቃሃ ተማርሰታንትገ ደንጋም።
22 ሮም ዋሚሃ ግብር ባቱ ፈቀደሞእሃንዶ ፈቀደሞበእሃን?» ይት ጠዕሞቶኡ።
23 ጠው እኮጎሬ ኢሰ ተንኩሰ ለዕይ
24 «መቱ ዲናረ ለሊሼኤ፤ ከን ዲናር አሌን ዮ ፎቱትለከ ሱዕሙ አዬሃን?» ዬሰ፤ እሰን ቂሳርያ ይቶኡ።
25 እሰን «ህካን እኮች ዋሚሃ ዋሚንከ ህትን መገኒሃ መገኒንከ ኣሰዬ» ዬሰ።
26 ህካን እኮቤቺሃ እሰን እሰ ጠወዕዮ ጠዊን መን ብሬን ትርቲቦሰተ አታልቶበእ፤ እኮጎሬ እሰ ፈንቀሼ ጠዊን እጀብሲጭት ጨለ ይቶኡ።

ሬሆች ኬእተኔሃ
(ማቶ. 22፥23-33፤ ማር. 12፥18-27)

27 ህከኒች ኤተሮን «ሬዮ መኑ ሬሆች ኬእኖበእ» ይት ተማርሰተ «ሰዱቃውተ» ዬኖ መኒች መት-መቱ ኢሰቤቹ እሜት
28 «አሰተማርቾ! ሙሰ ‹መቱ መንቹ ጫተ ኤብ እለተ እሉዕነ ሬዮጎር መንችሰ እመቤቱ ሬያን ጫሰ ረገዕይ አመሰ ቤቲህ እለተ እሉን› ይ ሴራን ከተቦኔ።
29 መቱ ወክት ለመሉ እመኦሱት ሄኡ እቅ፤ እሳችን ህንገፉሰ ጫተ ኤብ እለተ እሉዕነ ሬዮ።
30 ህትን አሌሰ እለሞ አመሰቤቱ ጫሰ ረገዕዮ፤
31 አሌሰ እለሞ ሰቅ ማዕኑንኩ ረገዕዮ፤ ከን ሃሌን ለመሉንኩ እመኦሱት ረገእ እለተ እልቱዕነ ሬቶኡ።
32 ጉዕሚችሰ ኤተሮን ህት ጫቲ ሬቶኡ።
33 ህካን እኮቤቺሃ ለመሉንኩ ኣእቶሴቤቺሃ ሬቶሩ ሬሆች ኬኣ ወክት ህት ጫት ህከኒህሰ እካእ?» ይት ጠዕሞቶሰ።
34 ኢሰን እሳንከ «ከን ኣዱንያ አሌን ሄአኖ መኑ ኤባኢሁ፥ መእሲሳኢሁ።
35 ጠዉ እኮጎሬ ሬሆች ኬኢህለከ እሜተኖ ዘማኔን ሄኦተ ህሰሰኖሰሩ ኤበቅታበኢሁ፥ መእሲሳበኢሁ።
36 እሰን ሰሜ መላይከገ እካቤቺሃ ለንኪሃ ሬታበእ፤ ህትን እሰን ሬሆች ኬኦቤቺሃ መገንተ ኦሱ።
37 ህትን ሙሰ ቡባ ሸፎተኔሃ ከተቦህኔን ቀርቹ ‹እብራሂምሃ መገኑ፥ ኢሳቅሃ መገኑለከ ያቁብሃ መገኑ› ይ ገእ ሬቶሩ ኬኣገ ለሊሾኡ።
38 ህካን እኮች መገኑ ፎልን ሄዕዮ መኒሃ መገኑ ቤሉ ሬዮ መኒሃ መገኑበእ፤ መስንትሰ እሲን ጉዕሙንኩ ፎሊን ሄኣቤቺሃት» ይ ፈንቀሼእ።
39 ህትን ሕግ አሰተማራች መት-መቱ ፈንቀሸት «አሰተማርቾ! ጡመገ ጠወኦንት» ይቶኡ።
40 ህከኒች ኤተሮን እሰን ኢሰ መቱርቹሃ ጠዕሞቶተ መለልቶበእ።

ኢሰ ገይስተኔሃ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 22፥41-46፤ ማር. 12፥35-37)

41 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «እሰንተ ‹መሲሁ ደዉዴሃ ቤቱ› ዪ እታልቶኢሁ ህትዪት?
42-43 መስንትሰ ዳዉድ ገዉንኩሰ መዝሙር መጸፏን
« ‹ቀርቹ ቀርቺሃኤ
እን ዲነክ ሎከክ ኣዚን እኦተ ኢለ
መኬኤ እዲን እፉዕል› ዬሰ የኖ።

20:9 ኢሳ. 5፥1። **20:17** መዝ. 118፥22። **20:27** ሶቀ. 23፥8። **20:28** ዘዳ. 25፥5። **20:37** ቁል. 3፥6። **20:42-43** መዝ. 110፥1።

44 ዳዉድ ‹ቀርኾ› ይ ገኤሲኾ መሲሁ ሀት እክ
ቤቱስ እሀኖ?» ዬስ።

ኢሰ ሕግ እስተማራች አገዕርታገ ጠወኤሰ
(ማቶ. 23፥1-36፤ ማር. 12፥38-40)

45 ህትን መኑ ጉዕሙንኩ ሞጮጨን ኢሰ
አሳበሰ
46 «ቅራዕሩ ኦድኑተ ኦደእ ሃሙ፥ በነቻን
ኬዕሞኚን ጠዉሲሶኖስተ፥ ጭምት ምናን
ኬዕሚኝ ቦርጭማን እፉዕሎለክ ድግስ ድግሴመ
ቤቾን ኬዕሚኻ ቤቹ ኢትታ ሕግ እስተማራች
አገርዕዬ።
47 እሰን እመስልት መኑ ለኦስተ ቅራርስት ዱአ
አተን ምንስ እኑ ሬዮ ሜንቱ ጣንስተን እታአ፤ ህካን
እኮቤቺሃ እሳሃ አበ ፍርደ እሀኖስ» ዬእ።

21

ምንሴ እኑ ሬዮ መንቹት ኣቶ ኣስቱተ
(ማር. 12፥41-44)

1 ኢሰ ስደቀተ ቶጌኖ ሳጥናን ቀባጣመት ብረ
ዋርተን እልሰ አሌ ዋሽ ለእኖት እቅ።
2 ህትን ምንሴ እኑ ሬዮ ቡጥቹት መንቹት ለም
ቀቅቻኑተ ሳንትበተ ወርተን ለዕዮ።
3 እሰን «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ት ምንሴ እኑ ሬዮ
ቡጥቹት መንቹት ጉዕሚችሰን አበ ኣቶኤ።
4 መሰንትሰ እሰ ጉዕሙንኩሰ ኣቶኢሁ
ዮሰ ዱንያች በተዕዮሳሃት፤ ጠዉ እኮጎሬ
እሴ ቡጥማንከሴ ሄኦተ ደግለለኖሴሃ ዮሴሃ
ጉዕመንከ ኣቶኤ» ዬእ።

ዱእ ምኑ ድጀመኖገ ኢሰ ራጎገ
(ማቶ. 24፥1-2፤ ማር. 13፥1-2)

5 መት-መቱ መኑ መገን ምኑ ተሸ የኖ ክኒንለከ
መገኒሃ ኣሴመ ኣሰቶን መክሴናን ተሸ የኖሃ እሁሰ
ጠወኣኢት እቅ።
6 ኢሰን «ኩ ለኤነንተ ክኑ መቶ ክን አሌን እክ
ፈቁዕነ ድረሸመኖ በሩ አሜተኖ» ዬእ።
7 ህከኒች ኤተሮን እሰን «አሰተማርኾ! ኩ
ጠዉ እሀኖሁ መ በርሃት? ህትን ኩ ጠዉ እሆተ
ሆንጠሁሰ ደንጋም መላሰ መርቹሃን?» ይት
ጠዕሞቶስ።

ቀርቹ አሜቱዕናን ሄጭ እካ ኦርሸተ
(ማቶ. 24፥3-14፤ ማር. 13፥3-13)

8 ኢሰን «እዱሁ ሉሰስኖህዕኔበእገ አገርዕዬ፤
መሰንትሰ ልግቡ መኑ ‹እን መሲሁት› ይተንለከ
‹ወክቱ ኢልዮኤ› ይተን ሱዕሚንከኤ አሜታአ፤
እኮጎሬ እሰንተ እዎንቶኖቺ።
9 ህትን ኦለለከ ተንበከሰ ሞጮጭቴንተ ወክት
ህልቆኖቺ፤ መሰንትሰ ሁኩን ሄጭ እሁ ሀሰስኖስ፤
ጠዉ እኮጎሬ መጨረሹ ደዕል እሀኖበአ» ዬእ።
10 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እሳሃ «ኤመቱ ኤመት
አሌን ዎሙ ዎም አሌን ኬአኖ።
11 ህትን አቡ ኤለ ሌንቄቁ፥ ቤቾን ቤቾን ጎሩለከ
ዊረሩ እሀኖ፤ ህትን ዋጅሲሰኖርቹለከ አቡ መላት
ሰማን ለልታአ።
12 ጠዉ እኮጎሬ ህከን ጠዊች ጉዕሚችን
ሄጭ ክዕኔተ መኑ አፈናለከ ሸረኖ፤ ህትን ጭምት
ምኒለከ ኡሱር ምኒ ህግሰ ኣስታህዕኔ፤ ህትን
ሱዕሞኤተኔሃ ዳኞኖለከ ገሻኖ ብርተ ኤባህዕኔ።
13 ህከ ወክትንከ አዕኑ እሳሃ መስከርቶኖተ
መከኖ ወክት እሀኖህዕኔ።
14 ሄጭቴንን ‹መ ይን ፈንቀሸናሞ› ይቴን
ጠዊህሰ ቀልቤክዕኔ ሸዞኖቺ።
15 መሰንትሰ እን ዲንችክዕኔ እዪሁ እታሎተ
ህከረንገ ህምበዕለሞተ አታልበ ላገተለከ
ሀይመተ ኣሳንክዕኔ።
16 ሆሮን እናከክዕኔ፥ እመክዕኔ ኦሱት፥
እሉክዕኔለከ ጀለክዕኔ ፈቁዕነ ህግሰ ኣስታህዕኔ፤
ህትን እሰን ክዕኔች መቱ-መቱክዕኔ ሸታአ።
17 ህትን ሱዕሞኤተኔሃ ጉዕማንከ መንቤቾን
ግበንቴንታእረ እኬነንተ።
18 ጠው እኮጎሬ ቡዕልክዕኔ ሙሚች ሜጥት
በኣበአ።
19 ህካን አታዕሊን ፎልክዕኔ ጡምሴነንተ»
ዬእ።

ኢሰ ዬሩሳሌም ከተሙ በእኖገ ሄጭ ጠወኤሰ
(ማቶ. 24፥15-21፤ ማር. 13፥14-19)

20 ኢሰ «ዬሩሳሌመ ወታደሩ ረብ እቁን ለኤንተ
ወክት በኢሃ ሆንጠሁሰ ደጌ።
21 ህከ ወክት ይሁድ ባደን ሄዕዮ መኑ ቆተተ
ዋል ዞሁን፤ ህትን ዬሩሳሌም ከተም ኣዜን ሄኦእሩ
ህከን አዲች ፉልቴን፤ ህትን ከተሚች አብል ባደን
ሄኦእሩ ከተም ኣዝ ኣጉንከ።
22 መሰንትሰ ከተበሞርቹ ጉዕሙንኩ ዊሞተ
ኩን ገዱተ ፉልሃ ወክት።
23 ህከ ወክት ላፈ ሜንቲህለከ ቀንሰታ ሜንቲሃ
ቆሀናህዕኔ፤ መሰንትሰ እቡ ኦርሸት ኣዱንያ አሌን
እካአ፤ ህትን መገን ኡሙዕርት ከን ኡመት አሌን
አሜታአ።
24 እሳችን መት-መቱሰ ሲፊን ጎረጠንታአ፤
ህትን ዎሉሰ አገነት ኡመት ቤቹ ጉዕመንከ
መርታአ፤ ህትን አይሁዳ እህቡ መኑ ወክቱሰ
ኢሎተ ኢለ ዬሩሳሌማን ተንበከሳአ» ዬእ።

ኢሰ ለንኪሃ ፈንቀል አሜቱሰ
(ማቶ. 24፥29-31፤ ማር. 13፥24-27)

25 ኢሰ «አሮን፥ አገንቾንለከ ቤዜን መላት
ለልታአ፤ ህትን ኣዱንያ አሌን ሄዕዮ መኑ ባርለከ
ዊ ሁል ዋጅሲሰኖ ላጋች ኬዕዮህኒን ዋጅት
ጨነቀንታአ።
26 ሰማንዮርቹ ሌንቄቀኖ ቤቺሃ መኑ ዋጅት
ኣዱንያ አል አሜተኖርቹ አገዕርተን ቀልብሰ
ሉሳአ።
27 ህከ ወክት እሰን መንች ቤቱ ወልቃንለከ ሎረ
ኬዕሚኚን ጎመ ኣዚን አሜተን ለኣአ።
28 ኩ ጠው ጉዕሙንኩ እሆተ ጀመሮ ወክት
ጡሙኔ ሆንጠኮቤቺሃ አሌ ዋሸቴን ለዕዬ» ዬእ።

ቀርቹ አሜተኖገ ለሊሰ ኦድ ህቁኾ ምሳልተ
(ማቶ. 24፥32-35፤ ማር. 13፥28-31)

29 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ መት ምሳልተ እሳንከ
«ኦድ ህቁቹተለከ ዎሉ ጉዕመንከ ህቀ ቀልቢን
ለዕዬ።

21:14 ሉቃ. 12፥11-12። **21:22** ሆሴ. 9፥7። **21:25** ኢሳ. 13፥10፤ ሕዝ. 32፥7፤ ኢዩ. 2፥31፤ መና. 6፥12-13። **21:27** ዳን. 7፥13፤ መና. 1፥7።

30 ሁኩ ህቁንኩ ለቾገ ለኤነንተ ወክት ህጎ
ሆንጠሁሰ ገውንኩክዕኔ ደጌነንተ።
31 ህትን ኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እህን ለኤነተ
ወክት መገን ዎምነቱ ሆንጠሁሰ ደጌ።
32 «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኩ ጉዕሙንኩ ጠው
እሆተ ኢለ ከን ዘማን መኑ ህገናበእ።
33 ሰሞለከ ኡለት ህጋእ፤ ጠው እኮጎሬ ላገኤ
ሆሮን ህጋበእ።»

ጠረኜን አገዕሩ

34 ወክቲህሰ «ደግለልበርቹ እቲን፥ ሰከሪንለከ
ከን ኣዱንያ እል ጠው ሻዞን ቀልቡክዕኔ ሆግበገ
ሁኩ በሩ ድንገቴን ወሻድገ አሌክዕኔ እሜች
አፍበህዕኔገ ገዉክዕኔ አገዕርዬ።
35 መሰንትሰ ሁኩ በሩ ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን
ሄእኖ መንቤቹ እሜተኖ።
36 ህካን እኮቤቺሃ ከን እሜተኖ ጠዊች
ጉዕሚችን ጡሞቴነንተ ዎልቀተ ደእቶኖተለከ
መንች ቤት ብሬን ኡሩ አታልቶኖተ ዱአ አቴነን
ጉዕመ ወክትንከ ጠረኚዬ» ይ ኩሎ።
37 ኢሰን መገን ምኔን ጉዕመ በርንከ ተማርሰን
ኡለት ህዎርታ ወክት ዘይት ህቁ ነጸኖ ቆተተ ፉለን
ገለኖ እቅ።
38 ህትን መኑ ጉዕሙንኩ መገን ምኔን እሲች
ሞጮጮተ ገሰመ ሱጽተ እሰቤቹ እሜተኖ እቅ።

22

ኢሰ ሾኖተ እማዕለሜመገ

(ማቶ. 26፥1-5፤ ማር. 14፥1-2፤ ያህ. 11፥45-53)

1 ራጭቱ ዮበኢሃ ጨሊሰሞ ጦሮሹ እቴነን
ከበጁኖ ከበጀቱ ሆንጠኮ እቅ።
2 ህከ ወክት ቂሰ እዎንሳኑትለከ ሕግ
አሰተማረት መነ ዋጅቶቤቺሃ ኢሰ ሀት አት ሸታጎር
ዎቃ ሀሳኢት እቅ።

ይሁድ ኢሰ ህግሸ ኣሶተ እማዕለሙሰ

(ማቶ. 26፥14-16፤ ማር. 14፥10-11)

3 ህከኒች ኤተሮን ቶና ለሞንከ እሳባች
መቶንከሰ «አሰቆሮንቶ» ዬኖ ይሁዳን ሼይጣኑ
ኣጎ።
4 እሰን ኦሮዕይ ቂሰ እዎንሳኖንለከ ዱእ ምኒ
አገርታ ወታደር አዛዣን ኢሰ እሳንከ ህግሸ ኣሰኖ
ዎቃሃ እማዕለሞ።
5 እሰን ሙጎደእ ብረ ኣቶተ ዉለ ኡርሶኡ።
6 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ዉላንከሰ እማዕለም
መኑ ዮበእቤችን ኢሰ እሳሃ ህግሸ ኣሶተ መከኖ
ወክት ሀሰኖት እቅ።

ኢሰ ሻሸግ ሁርባት እሳባንተሰን እቱሰ

(ማቶ. 26፥17-25፤ ማር. 14፥12-21፤ ያህ. 13፥21-30)

7 ህከኒች ኤተሮን ሻሸግ ሆልቹ ዱሌን ራጭቱ
ዮበኢሃ ጨሊሰሞ ጦሮሹ እቴነን ከበጁኖ ከበጀ
በሩ ሆንጠኮ።
8 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ጴጥሮሴለከ ያህይ
«መርቴን ሻሸግ ሁርባት እንቶተ ተቃጠቤ» ይ
ሶኮ።
9 እሰን «ህካን ህከንቤቾን ተቃጠንቦሄተ
ሀሰን?» ይቶሰ።
10 እሰን «ከተመ ኣጌንተ ወክት ዊ ምዳኑተ እጄ
መንቺን ደቀንቴነንተ፤ እሰን ኣገኖ ምኒ እዎንቴን
መርቴን
11 ምንሰ እኒንከ ‹አሰተማርቹ እሳባንን ሻሸግ
ሁርባት እታም ኮሁ ገለኖቤቹ ህከንቤችንት?
የኖሄት› ይቴን ኩሌሰ።
12 እሰን ሀሰስኖርቹ ጉዕሙንኩ ተቃጠቦ ፉቅ
ምኔን አልባዕሉ ቤቹ ለሊሰኖህዕኔ፤ ህከን ቤችን
ቅጥአዕዬ» ዬሰ።
13 እሰን መርት ጉዕሙርቹንኩ ኢሰ
ጠወዕዮሰገን እካን ህከን ቤችን ሻሸግ ሁርባት
ቅጥአቶኡ።

ጠሊለ ቁርባን ሴረ

(ማቶ. 26፥26-30፤ ማር. 14፥22-26፤ 1 ቆሮ. 11፥23-25)

14 ሁርባት ወክቱ እሌሃን ኢሰ እሳባንን ሜጡበ
ማዲን እፉዕሌእ።
15 እሰን እሳሃ «ኦርጨቀማምህኒች ሄጭ ከ
ሻሸግ ሁርባት ክዕኔኤን ሜጡበ እቶተ አበ
ሄዕላቾም እቅ።
16 መሰንትሰ መገን ዎምነቴን ሻሸግ ሁርባት
ለልዮበእ ምሰጥሩ ለሎተ ኢለ እን ከ ሻሸግ
ሁርባት ሆሮን እታምበእገ ኩላንክዕኔ» ዬሰ።
17 ህትን ኢሰ ኩባያ ኬሽ መገኑ ገለትጭ «ከን
ጠበቴን ዮኢሀ ኣእቴን ቤቀሜ።
18 እን ከን ወክቲች ኬሽ መገን ዎምነቱ አሜቶተ
ኢለ ወይን ላልቺች ጩንሼማሃ ሆሮን አጋምበእገ
ኩላንክዕኔ» ዬሰ።
19 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ዳቡተ ኬሽ መገኑ
ገለትጨእ፤ ህካንን ቢጭ እሳንከ ኣሰ «ኩን
ክዕኔሃ ኣሰሞሃ ማላእ፤ ካን ኤሳሃ ቃጎኖተ አዕዬ»
ዬእ።
20 ህትን ሁርባቲች ኤተሮን ጠበቴሃ ኬሽ አሌ
ዋሽ «ኩ ጠበቴሁ ክዕኔኤሃ ዱንተአኖ ቄጊንከኤ
እህኖ ሃዕሮሃ ወኣድ።
21 «ጠዉ እኮጎሬ ከለዕዬ፤ ኤሳሃ ህግሸ
ኣሰኖኤህን እንገሰ ኢን ሜጡበ ማዲን ዮኡ።
22 መንች ቤቱ እሰተኔሃ ሄጭ ቀደሮሰገን ሬሀኖ፤
እኮጎሬ ህግሸ ኣሰኖ መንቺሃ ቆሀኖሰ!» ዬእ።
23 ህካን ገገዉንኩሰን «ካን አእኖሁ ኒ በላን
አዬት?» ይተን መት-መቱሰ ጠዕሙ ጀመርቶኡ።

ጉዕሚችን በተአኖሁ አዬት?

24 ህትን አሳበሰ «ኒ በላን ጉዕሚችኔን ሎሩ
አዬት?» ይተን ኦደተ ጀመርቶኡ።
25 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ እሰተ «ኤመት ዎመት
መነሰ ገዘኣኢ፤ ህከ ገዘኣ ዎመንተ ‹ጡመ ጠወ
አቶኡ› ዬን ገኤኖሰ።
26 እኮጎሬ አዕኑ ህት እኮኖቼ፤ ህከን ወጥ ክዕኔ
በላን ሎረ እኮሁ ቀዉ እሁን፤ ህትን አዎንሳንቹ
እኮሁ ካዲንቹ እሁን።
27 ማዲን አፉዕል እተኖህኒችለከ ኡር
ካደመኖህኒች በተአኖሁ አዬት? በተአኖሲሁ
ማዲን አፉዕሌሃበእንዶ? ጠዉ እኮጎሬ እን
በላንከክኔ ካዲንችጋች።

21:37 ሉቃ. 19፥47። **22:1** ፉል. 12፥1-27። **22:21** መዝ. 41፥9። **22:24** ማቶ. 18፥1፤ ማር. 9፥34፤ ሉቃ. 9፥46። **22:25** ማቶ. 25፥27፤ ማር. 10፥42-44። **22:26** ማቶ. 23፥11፤ ማር. 9፥35። **22:27** ያህ. 13፥12-15።

28 ህትን እዕኑ ኢን ሜጡበ ኦርሸኤ ወክት
ጉዕመንከ ሄኤንታእራን።
29 ህካን እኮቤቺሃ እኑኤ ኤሳሃ ዳኛ እዕዮኤገን
እኒሁ ክዕኔተ ዳኛኑተ እዕይ ሾማንክዕኔ።
30 ጀነቴንከኤ ኢ ማዲች እቶኖተለከ እጎኖተ
ህትን ቶና ለሞንከ እሰራኤል ደቦን ፈረዶኖተ ዎመ
ቦርጭማን እቱዕልቴነንተ ዳኝነቱ ኣሳንክዕኔ»
ዬሰ።

ጴጥሮሰ ለገአናሰገ ኢሰ ሄጭ ጠወኤሰ
(ማቶ. 26፥31-35፤ ማር. 14፥27-31፤ ያህ. 13፥36-38)

31 ኢሰን «ሰሞኔ! ሰሞኔ! ገበሬቹ እለሱ
ጋቢች እደ እዕይ ጠለሸኖህንገን ሼይጣኑ ክዕኔተ
ጠለሾህዕኔተ ጠረኝሸ ሀሾ።
32 እኮጎሬ እን አመዕነቱክ በእበገ ኬሳሃ ዱአ
እኣሞ፤ ህካን እኮቤቺሃ እት ቶበት ፈንቀልቶንት
ወክት እመክ ኦሱተ ጠረኝሰ» ዬእ።
33 እሰን ኢሰ «ቀርኾ! ኪን ሜጡበ
ኡሱረሞተለከ ሬሆተ ተቃጠቦሞ» ዬእ።
34 ኢሰን «ጴጥሮሴ! እን ያንኬ፤ ከበር ሀንጠቦ
ዎዶተ ኢለ ‹ደጋንሰበእ› ይት ሰሶረ ለገኣንቴኤ»
ዬእ።
35 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሳበሰ «ከረጢትት፥
ሆቆማዲለከ ጫዕመት ሄኡዕነ ሶኮንክዕኔ ወክት
ሆፈዮዕኔ ሄዕዮእቅንዶ?» ዬሰ።
እሰን «መቱርቹሁ ሆፈዕዮኔበእ» ይቶኤ።
36 እሰን «ቴሱ ከረጢትትለከ ሆቆማዲ ዮሲሁ
እቱን፤ ህትን ብሱ ዮሰበኢሁ ኦድኑሰ ህር መቱ ብሰ
ህዕረን።
37 ህካን እኮቤቺሃ ‹ሂለ መኒን ወለአሞ›
የመም ከተበሞሁ ኢ አሌን ዊሙ ሀሰሰኖ እሁሰ
ኩላንክዕኔ፤ መሰንትሰ ኢተኔ ከተበሞ ጠዉ
ጉዕሙንኩ ዊመኖቤቺሃት» ዬእ።
38 ህትን እሳበሰ «ቀርኾ! ከለእ፤ ለሙ ብሱ
ከበ ዮኤ» ይቶኤ፤
እሰን «እህኖ» ዬእ።

ኢሰ ዘይት ህቁ ነጸኖ ቆታን ዱአ አኤሰ
(ማቶ. 26፥36-46፤ ማር. 14፥32-42)

39 ኢሰ ከተሚች ቱል ወዕና ሮሾገን ዘይት ህቁ
ነጸኖ ቆተተ ኦሮዕዮ፤ ህትን እሳበሰ እሱ እዎንቶኤ።
40 እሰን ቤቹሰ ኢሌ ወክት እሳንከ «ፌተናን
ኣጌነበገ ዱአ አዕዬ» ዬሰ።
41 ህከኒች ኤተሮን ክኑ ቶሬን እልሴኖ ቤች ጌሰ
እሳች ቂዕር ጉሉጵ
42 «ኢ እነ! እት ሀሶንት ጎሬ ከ ኦርሸ ጠበቴሃ
ኢች ቂርሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን ሀሳምገ እሁዕነ እት
ሀሳንትገ እሁነ» ይ ዱአ አዕዮ።
43 ኢሰን ኣዜሰ አበ ሻዥ ጠረኝ ዱአ አዕዮ፤
44 ሁንኩ ቂግገ ኡላን ዛዘኖት እቅ፤ ህከ ወክት
መገን መላይኬቹ ሰሜች እሜች እሱ ጠረኝሰን
ህከን ቤችን እሰሃ ለሌሰ።
45 ህትን ዱአ አእኖቤቺች ኬዕይ አሳበሰበ
አሜቾ ወክት አበ ሻዞቤቺሃ ግሳን ደጎሰ።
46 እሰን እሰንተ «ሚሃት ግሴነንታሁ? ፌተናን
ኣጌነንተበእገ ኬኤን ዱአ አዕዬ» ዬሰ።

ኢሰ አፈሙሰ
(ማቶ. 26፥47-56፤ ማር. 14፥43-50፤ ያህ. 18፥3-11)

47 ኢሰ ጠወእን ሄዕዮገን ቶና ለሞንከ አሳባች
መቱሰ «ይሁደ» ዬኖሁ እዎንሴሃን ልግቡ መኑ
ህከ ቤቹ አሜቶኤ፤ ይሁድን ሱንቆተ ኢሰቤቹ
ሆንጠኮ።
48 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ይሁደ! መንች ቤቱ
ሱንቅት ህግሰ ኣተንንዶ?» ዬሰ።
49 እሰ እሳበት እሀኖ ጠወ ለኦ ወክት «ቀርኾ!
ብሲን ዎቀርኑንሰንዶ?» ይቶኤ።
50 ህትን እሳችን መቱሰ ቂሰ እዎንሳንች ካዲንቹ
ዎቀር መኬ እድ መጨተ ሙሮ።
51 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «ካን አቶት!» ይ መንችሰ
መጨተ አፍ ፈይሾሰ።
52 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ህከ እፎሰተ እሜቶ
ቂሰ እዎንሳኑተ፥ ዱእ ምኒ አገርታ ገሻኑተለከ ባድ
ባልቀተ «ቆጥ ሸፍጠ አፌኖህንገ ብሰለከ በርተ
አፌን እሜቴንንዶ?
53 እን መገን ምኔን ጉዕመ በርንከ ክዕኔን
ሜጡበ ሄዕዮም ወክት አፌንታኤበእ እቅ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ኩ ወክቱ ክዕኔሃለከ ቱንሰች ሹምነቱ
ዮሰህንሃን» ዬሰ።

ጴጥሮሰ ኢሰ ለገኤሰ
(ማቶ. 26፥57-58፤ 69-75፤ ማር. 14፥53-54፤ 66-72፤ ያህ. 18፥12-18፤ 25-27)

54 ህከኒች ኤተሮን ሁኩ መኑ ኢሰ እፍ
ቂሰ እዎንሳኖ ምኒ እዎንሰት ኤቦኤ፤ ጴጥሮሰን
ቄዕራሻን ሃመን እዎነናት እቅ።
55 ህትን እሰን ግቤ በላን ጊረተ ቡሰተን ሜጡበ
እቱዕልቶ ወክት ጴጥሮሰ አሜች በለሰ እቱዕሌእ።
56 እሰን ለለኖ አዲን እቱልዮህኒን መት
ገረድቹት ቱክ ይት ለእ «ኩ መንቹ ኢሲን ሜጡበ
ሄዕዮ እቅ» ይቶኤ።
57 ጠው እኮጎሬ ጴጥሮሰ «ቴ መንኾ! እን እሱ
ደጋምበእ» ይ ለገዕዮ።
58 ህትን ቀዉ ጌሰ አገር ዎሉ መንቹ እሱ ለዕይ
«እት እሳች መቶሃሰ» ዬእ፤ ጠው እኮጎሬ ጴጥሮሰ
«ኮ መንኾ እኔበእ!» ዬእ።
59 ህትን መቶ ሳኣት ጌሰ አገሮች ኤተሮን ዎሉ
መንቹ «ኩ መንቹ ገሊል ባድ መንቹ እኮቤቺሃ
ሀንቅንከ እሲን ሜጡበ ሄዕዮ እቅ» ይ ጠራኝሸ
ጠወዕዮ።
60 ጠው እኮጎሬ ጴጥሮሰ «ኮ መንኾ እት
ይታንቲሃ እን ደጋንሰበእ» ዬእ፤ ህከ ወክት እሰ
ጠወእንን ሀንጠቦ ዎጀ።
61 ኢሰን ኤተሩ ፈንቀል ጴጥሮሴ ለዕዮ፤
ጴጥሮሰን «ከበር ሀንጠቦ ዎዶተ ኢለ ሰሶራ
ለገኣንቴኤ» ዬሰ ቀርች ላገተ ሰውዬእ።
62 ህካን እኮቤቺሃ አብል ቱል ቡብ ኦዕዮ።
63 ህከ ወክት ኢሰ አፎ መኑ ህንቃሲትለከ
ዎቀርታሲት እቅ።
64 ህትን እልሰ ጉንጉሸት ዎቀርተን «ዎቀሮሄሁ
አዬት? ህንዴ ደግ» ይተን ጠዕምታሲት እቅ።
65 እሰን ዎሉ ልግብ ጠወ ጠወእን ቦሮርታሲት
እቅ።

22:30 ማቶ. 19፥28። **22:35** ማቶ. 10፥9-10፤ ማር. 6፥8-9፤ ሉቃ. 9፥3፤ 10፥4። **22:37** ኢሳ. 53፥12። **22:53** ሉቃ. 19፥47፤ 21፥37።

ኢሰ ፍርድ ባልቀቤቹ መሴመሰገ
(ማቶ. 26፥59-66፤ ማር. 14፥55-64፤ ያህ. 18፥19-24)

66 ኤለት ሶዞ ወክት ባድ ባልቁ፥ ቂሰ
እዎንሳኑትለከ ሕግ አሰተማረት ጭምይት ኢሰ
ኦገትሰቤቹ መሰቶኤ።
67 እሰን «አት መሲህ እኮንትጎሬ ኩልኔ»
ይቶኤ፤ ጠው እኮጎሬ እሰ «ኩሎንክዕኔ ጎሬ
እመዕንቴነንተኤበእ።
68 ህትን እነ ጠዕሜንክዕኔ ጎሬ ፈንቀሸቴነንተበእ።
69 ጠው እኮጎሬ ቴሶች ጀመር መንች ቤቱ
ዋልቀት ዮሲ መገን መኬ አዲን አቍዕለኖ» ዬሰ።
70 እሰን ጉዕሙንከሰ «ህካን እኮች እት መገንየ
ቤቱንዶ?» ይቶኤ፤ እሰን «ኤ እዕኑ ይቴንተጋንት»
ዬሰ።
71 ህካን እኮቤቺሃ እሰን «ነኤ ገዉንኩኔ ገይሰ
አፌች ሞጮጭኖምቤቺሃ ዎሉ ምሰክር ሚሃት
ህንሳሚሁ» ይቶኤ።

23

ኢሰ ጵላጦሴቤቹ መሴመሰገ
(ማቶ. 27፥1-2፤11-14፤ ማር. 15፥1-5፤ ያህ. 18፥28-38)

1 ህከኒች ኤተሮን ሁኩ ኦገቾ መኑ ጉዕሙንኩ
ሜጡበ እክ ኢሰ ጵለጦሴቤቹ ኤቦኤ።
2 እሰን «ኩ መንቹ መነኔ ሉሲሰን፥ ሮም ዎሚሃ
ግብር ባታበእገ ከመንለከ ‹እነ ዎመ መሲህት› የን
ደንጎንሰ» ይተን ኦደሙ ጀመርቶሰ።
3 ጵላጦሰን «አት ይሁድሃ ዎመንዶ?»
ይ ጠዕሜሰ፤ ኢሰን «አት ይቶንትጋንት» ይ
ፈንቀሼእ።
4 ህከኒች ኤተሮን ጵላጦሰ ቂሰ እዎንሳኖተለከ
ህከን ልግቤ መኒሃ «ከን መንቾን መቱ ቤሱሃ
ደጎምበእ» ዬእ።
5 ጠው እኮጎሬ እሰን «ገሊለች ኬሸ ከኣጸ
ኢለ ይሁድ ባዶን ጉዕማንን ተማርሰን ጨንጨነተ
ኬሰኖት» ይተን ጠረኝሰ ጠወኦኤ።

ጵላጦሰ ኢሰ ሄሮድሴቤቹ ሶኮገ
6 ጵላጦሰን «ገሊለተ» ይተን ሞጮጩ ወክት
«ገሊለ ባድሃ መንቹንዶ?» ይ ጠዕሜእ።
7 እሰን ኢሰ ሄሮድሰ ገሸኖ ባዲሃ እሁሰ ደጎ
ወክት ኢሰ ሄሮድሴቤቹ ሶኮ፤ ሄሮድሰ ህከ ወክት
ዬሩሳሌማን ሄዕዮ እቅ።
8 ሄሮድሰን ኢሰ ለዕዮ ወክት እበ ሙንደዕዮ፤
መሰንትሰ እሰተኔ ልግብ ጠወ ሞጮጭ ለኦሰተ
ልግብ ወክት ሄዕላተኖት እቅ፤ ህትን እጀብሲሰኖ
ጠወ አእን ለኦተ ተብሳሃ አእኖት እቅ።
9 ህካን እኮቤቺሃ ሄሮድሰ ኢሰ ልግብ ጠወ
ጠዕሜሰ፤ እኮጎሬ ኢሰ መቱርቹሃ ፈንቀሸዮበእ።
10 ህትን ቂሰ እዎንሳኑትለከ ሕግ አሰተማረት
ህከኔ ኡርት ጠረኝሰ ኦዲሲት እቅ።
11 ህትን ሄሮድሰ ወታደሪንከሰን ሜጡበ
ህንቆሰ፤ ህከኒች ኤተሮን ቀለደን በለቃ ኦድኑተ
ኦዲሸ ጵላጦሴቤቹ ፈንቀሸ ሶኮ።
12 ህከ በር ጵላጦሰለከ ሄሮድሰ ጀለተ እኮኤ፤
ህከኒች ብርተ ለሙንኩሰ ብታን ሄኦ እቅ።

ኢሰ አሌን ሬሆ ፍርደ ፈረዴመገ
(ማቶ. 27፥15-26፤ ማር. 15፥6-15፤ ያህ. 18፥39-40፤ 19፥1-16)

13 ህከኒች ኤተሮን ጵላጦሰ ቂሰ እዎንሳኑተ፥
ደኞኑተለከ ኡመት ሜጡበ ገኤእ
14 « ‹ኦመት አሌን ብተተ ኬሰኖ› ይቴን ከ
መንቹ ኢቤቹ ኤቤንታእ፤ እንን ህትን አዕኑ ለኤነን
መረመርሰ ሆንጠህሴንተ ክሲች ጉዕሚችን ከን
መንች አሌን መቱ ቤሱሃ ደጎምበእ።
15 ህትን ሄሮድሰ መቱ ብድልሃ ደጉ ሆጎቤቺሃ
ኒቤቹ ፈንቀሸ ሶኮሰ፤ ከለዕዬ ሬሆተ ኢልሰኖሰ
መቱርቹሃ አዕዮበእ።
16 ህካን እኮቤቺሃ እነ እሱ ገረፍ ገፈራሞ»
ዬሰ።
17 [ዘማን ዘማኔን ጵላጦሰ ኡሱረኚች መቱ
መንቹ ሂር ገፈሩ ግዳሰ እቅ።]*
18 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ጉዕሙንኩሰ ሜጡበ እክ
«ከ መንቹ ሸ! ባርባኔ ሂር!» ይተን ጨንጭቶኤ።
19 ባርባን ከተም ኣዜን ጨንጨነተ ኬሰንለከ
መነ ሸን ኡሱር ምኔን ኡሱረሞእሃ መንቹ እቅ።
20 ጵላጦሰን ኢሰ ሂር ገፈሮሰተ ሀሸ ለንኪሃ
መኒሃ ጠወዕዮ።
21 ጠዉ እኮጎሬ እሰን «እሱ ሰቀል! እሱ
ሰቀል!» ይተን ጨንጭቶኤ።
22 ሰቅ ወክት ጵላጦሰ «ኩ መንቹ ሆሮን
አዕዮ ጠዉ መርቹሃን? እን ሬሆተ ኢልሰኖሰርቹ
ደጎምበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ገረፍ ገፈራንሰ» ዬሰ።
23 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ላገሰ ጎት እት ሰቀል!
ይተን ያርቶኤ፤ ኤመቲሁለከ ቂሰ እዎንሳኖ ላገንት
በተኦኤ።
24 ህካን መሳን ጠዕሞቶ ጠዉ እሆሰተ
ጵላጦሰ ፈረጅ።
25 እሰን እሰ ጠዕሞቶገን ህከ ርብሸተ አሰለከ
መነ ሺ ኡሱር ምኔን ኡሱረሞ መንቹ ሂር ገፈሮ፤
ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ተሸ የኖሰገ አቶተ ህግሸ ኣሴሰ።

ኢሰ ሰቀሌመገ
(ማቶ. 27፥32-44፤ ማር. 15፥21-32፤ ያህ. 19፥17-27)

26 ህከኒች ኤተሮን እሰን ኢሰ መሰተን ሄኦገን
ገጠሪች ከተመ እሜተኖት እቅ፤ «ሰሞኔ» ዬኖ ቀሬን
ባድ መንቹ እንገሰ እፍ መሰቀለ እጅሲሰ ኢሰ
እዎነኖገ እቶኤ።
27 ልግቡ ኡመቱ «ኣዬ! ኣዬ!» ይተን እሰ በላንን
ወዘነሰ ዎቀርተን ኦኣ ሜንቱ ኢሰ እዎንታሲት እቅ።
28 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሰ አደ ፈንቀል
«ዬሩሳሌም ሜንቶ! ኤሳሃ ኦኦኖቼ፤ እኮጎሬ ክዕኔሃ
ገይህክዕኔለከ እላተክዕኔ ኦዕዬ።
29 መሰንትሰ ‹እልትበሩ፥ እልበ ጎደቡለከ
ቀንሰበ ኡኑ ማሰእሞእሃ› ዬኖ ወክቱ እሜተኖት።
30 ህከ ወክት መኑ ቆተተ ‹አሌኔ ኡቤ!› ህትን
ቆሩንተ ‹ማጨኔ› የኖ።
31 እሰን ሙጠ ህቅ እሌን ህካን እኤማሃ እኮች
ሞሎ ህቅ እሌን መ እኤኖሃ እሆታት?» ዬእ።
32 ህትን ጨብ እቶ ዎሉ ለም መናከተ ኢሲን
ሜጡበ ሸቶተ መሰቶኤ።

---

* **23:17** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዎሊንሸ 17 ዮኢሃ በርግታበእ፤ ላገሰ ማር. 15፥6 ዮኢሃ እጉደኖ። **23:30** ሆሴ. 10፥8፤ መና. 6፥16።

33 እስን «ቡዕል ቁላ» ዬኖቤቹ ኢልቶ ወክት
ህከን ቤቾን ኢስ ስቀልቶኤ፤ ህትን ጩብ አዕዮሃ
መቱስ መኬ አዲን ዋሉስ ጉረስ አዲን ስቀልቶኤ።
34 ኢስን «ኢ አነ! እስ አታርቹ ደጋበእቤቺሃ
መረርሲጭስ» ዬእ፤ እስን ኦድኑስ እጠ ኤጅት
ቤቀንቶኤ።
35 ህትን ኤመቱ ኤር ለአኖት እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ዳኛኑት «ዋሉ መነ ፌሾኤ፤ መጠረሞ መገን መሲህ
እኮጎሬ ህንዴ ገዉስ ፌሱን!» ይተን ቀለዳሲት
እቅ።
36 ህትን ዋታደሩ እስቤቹ ሆንጠክ ሆለጭ
ዋይነ ቦበጤማሃ ኣትስ
37 «እት አይሁድ ዋመ እኮንትጎሬ ገዉክ ፌስ!»
ይተን ቀለዳሲት እቅ።
38 ህትን «ኩን አይሁድያ ዋመ» ዬን ከተቤማሁ
ቡዕልስ አሌ አዲን ሄዕዮ እቅ።
39 ሂለርቹ አታን ስቀሌመሀኑኤች መቱስ «እት
መሲህ በእንዶ? ህንዴ ገዉክለከ ኔሳሃ ፌስ» የን
ቦሮሮስ።
40 ጠዉ እኮጎሬ ዋሉስ «አቲሁ መቲ ሬሆ ፍርድ
ኣዜን ሄኦንትገን መገኑ ዋጅታንትበእንዶ?
41 ነኤዕኑ ሆጎኔተኔሃ ሀስስኖኔ ፍርደ
ኣእናምቤቺሃ ኒሁ ህንቅሃ ፍርደ፤ እኮጎሬ ኩ መንቹ
መቱ ሂለርቹ አዕዮበእ» ይ ኤሙዕሬስ።
42 ህትን «ኢስ! አሜትክ ወክት ኪ ዋምነቴን
ቃጌኤ» ዬእ።
43 ኢስን «ህንቅንከ ያንኬ፤ ከበር እን ሜጡበ
ጄነቴን እካንት» ዬስ።

ኢስ ሬዮገ
(ማቶ. 27፥45-56፤ ማር. 15፥33-41፤ ያህ. 19፥28-30)

44 ሌሆ ስኣት ጌስ እኮች አሩ ቱንስሻን ኤለ
አሌን ጉዕማንን ሆንሱ ስኣት ኢለ ቱንስቹ እኮ፤
45 ህከ ወክት ዱእ ምኒ መጋረጂ ቅጡ ለሙ
ቤቹ እክ ፊልተዕዩ።
46 ኢስ ሎረ ላጋን ያር «ኢ አነ! ነብሴቹኤ
አንጋተክ ኤገተ ኣሳም!» ዬእ፤ ህካን ዬች ኤተሮን
ሬዮ።
47 ጥቤ ሀለቅቹ ህከ እኮ ጠወ ለዕዮ ወክት
«ህንቅንከ ኩ መንቹ ፈየሃ እቅ» ይ መገኑ
ሎርሴእ።
48 ህካን ለኦተ ጭምይቶ መኑ ጉዕሙንኩ እኮ
ጠወ ለኦ ወክት ሻዝ ዋዘነስ ዋቀርተን ምነስ
ፈንቀልቶኤ።
49 ጠዉ እኮጎሬ ኢስን ኤንኬዕነንተ መኑ
ጉዕሙንኩ፥ ገሊላች እሱ እዋንታሲት እቅ፤
ሜንቱሁ ቄዕራሻን ኡርት ህከ ጠወ ለኣኢት እቅ።

ኢስ ሞገሙስ
(ማቶ. 27፥57-61፤ ማር. 15፥42-47፤ ያህ. 19፤38-42)

50 «አርማትየ» ዬኖ አይሁድ ከተማን ሄአኖ
«ዩሱፈ» ዬኖ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እስን ፈያለከ
ጡመሃ መንቹ እቅ፤ ህትን እስን ኦገት ዳኛኖች
መቶሃስ እቅ።
51 እኮጎሬ አማሌንከስለከ ሆጎንከስ
ኢተቀሞበእ እቅ፤ ህትን መገን ዋምነቱ ተብሴን
አገረኖሃ መንቹ እቅ።
52 ሁኩ መንቹንኩ ጵላጦሴቤቹ መርኬዕይ
ኢስ ጀናዘተ ኣሶኖስተ ፍቃድ ጠዕሜእ።
53 ህከኒች ኤተሮን ጀናዘተ ጡመ ጥጥ ኦድኖን
ከፈኞ፤ ህት አዕይ አዪሁ ሞገሞበእ ክኑ ሸሄን
መክሴመ ሎዳን አፉሼእ።
54 ሁኩንን ፎሎጭ በሩ ኣጎተ ሆንጠካን
ተቃጠቤኖ ጅዕማቴተ ህዋሩ እቅ።
55 ገሊላች ኢሲን ሜጡበ እዋንተን እሜቶ
ሜንቱ ሆንጠክ ሎደስለከ ጀናዘስ አፉሼመገ
ለኦኤ።
56 እስን ምነስ ፈንቀልት አንጀኖርቹለከ ሸቱተ
ቅጥአቶኤ፤ ሕግስጊን ፎሎጭ በርንከ አዘዘሞገን
ፎሎጭቶኤ።

24

ኢስ ሬሆች ኬኤስ
(ማቶ. 28፥1-10፤ ማር. 16፥1-8፤ ያህ. 20፥1-10)

1 ሁኩ ሜንቱ ሳምንት ዋኔ በር ገስመ ሱጵተ
ቅጥአቶ ሸቱተ እፍ ሎድቤቹ መርቶኤ።
2 እስን ክኑ ሎድ አፌች ኮሎንኮዕልሃን ለኦኤ።
3 ጠዉ እኮጎሬ ሎድስ ኣዝ ኣጎ ወክት ቀርች ኢስ
ጀናዘተ ደጎበእ።
4 እስን ህከን ጠዋን እበ እጀብሲጭተን በለቃ
ኦድኑተ ኦደኦ ለሙ መኑ ድንገቴን መዴንከስ
ኡርቶኤ።
5 ሜንቱንኩ እበ ዋጅት ሙግይት ለእን
ለሙንኩ መንቹ «ፎሊን ዮኢሃ ሬቶሀኑኤ በላን ሚሃ
ህሴነንታት?
6-7 እስ ከበ ዮበእ፤ ኬዕዮኤ፤ ገሊለን ሄዕዮ
ወክት ‹መንች ቤቱ ጩበኛኖ አነጋን ህግሴን ኣሱ፥
ስቀለሙለከ ስቅ በር ሬሆች ኬኤ ሀስስኖስ› ይ
ኩሎህዕኔገ ሰውይዬ» ይቶስ።
8-9 ሜንቱንኩ ኢስ ጠወ ሰውይት ሎድቢች
ፈንቀልት ህከ ጠወ ጉዕመንከ ቶና መቶሃንከ
አሳባተለከ ፈቆሀኑኤተ ጉዕሚንከ ኩልቶኤ።
10 ህከ ጠወ አሳባተ ጠወኦእሩ መግደል ከተም
መርየማት፥ ዮሃናት፥ ያቁብ አመት መርየማትለከ
እሳንን ሜጡበ ሄኦ ዋሎሃ ሜንቱ እቅ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ሜንቱ ጠወኦ ጠዉ ሀንቅ
አጉጅስበእቤቺሃ አሳበት አመዕንቶስበኢ።
12 ጴጥሮስ ኬዕይ ሎድቤቹ ደጉጅ፤ ህከን
ቤቾን ሙግይ ከፈኔመ ጥጥ ኦድኑት ሄኦኢሃ
ለዕይ ጠዋንከስ አጀብሲጨን ምኒ ፈንቀሎ።

ኢስ ለሞ አሳባተ ለሉስ
(ማር. 16፥12-13)

13 ህከ በርንከ ኢስ አሳባች ለሙ «ኤማሁስ»
ዬኖ ቀእተ መርታኢት እቅ፤ ሁኩቤቹንኩ
ዬሩሳሌሚች ለሞ ስኣት ጌስ መሰኖሃ ዎቃ እቅ።
14 ህትን ገገዉንኩስ ህከ እኮ ጉዕመንከ
ጠውተኔሃ ሀሳውታኢት እቅ።

23:34 መዝ. 22፥18። **23:35** መዝ. 22፥7። **23:36** መዝ. 69፥21። **23:45** ቁል. 26፥31-33። **23:46** መዝ. 31፥5። **23:49** ሉቃ. 8፥2-3። **23:56** ቁል. 20፥10፤ ዘዳ. 5፥14። **24:6-7** ማቶ. 10፥33-34፤ ሉቃ. 9፥22፤ 18፥31-33።

15 ጠራኻስ ሀሳውተንን ኢስ ገዉንኩስ
ሆንጠክ እሳን ሜጡበ ሃመኖት እቅ።
16 ጠዉ እኮጎሬ እሱ ደግበገ እሌንከስ ለእንን
አጥራመቶበአ እቅ።
17 እስን «ሃንቴነን ገገዉክዕኔን ጠወኤነን
ሄኤንተ ጠዉ መርቹሃን?» ዬስ፤
እስን ሻዝ ጨለይት ኡርቶኡ።
18 ህከኒች ኤተሮን እሳችን መቱስ «ቀላዮጳ»
ዬኖሁ «ከን ሳምንታን ህከኔ እኮ ጠወ ደግባሁ
ዬሩሳሌም ከተማን ጠለዕል አት ኮህቹሃንደ?»
ይ ፈንቀሼስ።
19 ኢስን «መ ጠወ?» ዬስ፤ እስን «ሆጎንለከ
ጠወኢን መንለከ መገን ብሬን ጠረኘ ነቢዬች
ናዝሬት ኢስተኔሃት።
20 ቂስ አዎንሳኑትለከ ዳኛኑት ሬሆ ፍርዲሃ
ህግስ ኣቶች ኤተሮን ስቀልቶስ።
21 እኮጎሬ ነኡ ‹እሰራኤለ ፌስናሁ እሶት› ይን
ተቢሳሃ እዕኖም እቅ፤ ህትን ህከን ጉዕመንከ ጠው
አሌንን ኩ ጠዉ እኮች ከበር ስቅየ በር።
22 ዎሉነገ ህትን ኒ በሊች ሱጵተ ፉልት
ሎድቤቹ መርቶ መት-መቱ ሜንቱ እጀብሲሶኔ።
23 ጠዉ እኮጎሬ እስን ጀናዘስ ደጎተ አታልቶበአ፤
ህትን ‹እሰ ፎሊን ዮኡ› ይታ መላይከተ ለዕኖም
ይተን ፈንቀልት አሜቶኡ።
24 ህትን ኒን ሜጡበ ሄኡህኡኤች መት-መቱ
መኑ ሎድቤቹ መርት ሁኩ ሜንቱ ይቶገን እኮሃ
ደጎኡ፤ እኮጎሬ እሱ ለኡሰበአ» ይቶስ።
25 ኢስን «አዕኑ ኩ ገዋኑት፤ ነቢያኑት
ጠወኡ ጠወ ጉዕመንከ ቀልቡክዕኔ ደዕል
አመዕንዮበእሩ።
26 መሲሁ ከ ኦርሸተ ጉዕመንከ ቶጎተለከ
ኬዕሞኚን ኣጎተ ሀስሰናሰበእንዶ?» ዬስ።
27 ህትን ሙሲችለከ ጉዕማንከ ነቢያኖች ኬሽ
መጸፏን ጉዕማንን እስተኔሃ ከተበሞ ጉዕመንከ
ቤቺች ቤቺች ኩሎስ።
28 ህከኒች ኤተሮን እስን መርታ ቀእተ
ሆንጠካን እሰ ቂዕራሻን ሃመኖህንገ እኮ።
29 እስን «ኡለት ሀዎርቶኡ፤ እሩ ኣጎተ እኮቤቺሃ
ኒን ገል» ይት ጠራኻስ ኡጭቶስ፤ ህካን እኮቤቺሃ
እሳንን ሜጡበ ገሎተ ኣጎ።
30 እስን እሳን ሜጡበ ማዲን አፉዕሌ ወክት
ጦሮሹ ኣእ ዱአ አዕይ ቢጭ እሳሃ ኣሴእ።
31 ህከ ወክት እልስ ፈንተኣን እሱ ደጎኡ፤ እስን
ብሬችስ ገበጭ ዬእ።
32 እስን መት-መትሀስ «ዎቃን ኒን ጠወእን
መጸፈተ ሂር ኩሎኔ ወክት ቀልቡኔ ሙንዲኖን
ተሸይበነንዶ?» የቀንቶኡ።
33 እስን ህከ ሰኣትንከ ኬእ ዬሩሳሌመ
ፈንቀልት አሜት ቶና መቱንኩ አሳበትለከ ዎሎ
መኒን ጭምይት
34 «ቀርቹ ኢስ ሀንቅንከ ሬሆች ኬዕዮኡ፤
ስሞኔንከ ለልዮኡ» ይተን ደጎኡ።
35 ለሙንኩ ህትን ዎቃን እኮ ጠውተኔሃ ጦሮሹ
ቢጮ ወክት እሱ አጥራመቶሰገ ኩልቶስ።

ኢስ አሳባተስ ለሉስ
(ማቶ. 28፥16-20፤ ማር. 16፥14-18፤ ያህ. 20፥19-23፤ ሶቀ. 1፥6-8)

36 ህካን ጠወእንን ኢስ ገዉንኩስ በላንከስ ኡር
«ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን» ዬስ።
37 ጠዉ እኮጎሬ እስን እያነ ለኣኢሃ አጉጀንስ
ህልቅ ዋጅቶኡ።
38 እስን «ሚሃት ህልቄነንታሁ? ህትን ሚሃት
ቀልቤንከክዕኔ ሸክቴነንታቲሁ?
39 ኤሳሃ ገዉእ እሁእ እንገእለከ ሎከእ ለእዬ፤
ህትን ለኤነንተኤገን ኤሳሃ ዮ ማሉ፥ ምቁለከ እያኑ
ዮሰበእቤቺሃ ኤሳሃ እፌን ለዕዬ» ዬስ።
40 ህካን ይኬይ እንገስለከ ሎከስ ለሊሾስ።
41 እስን እበ ሙንደእ እጀብሲጭቶቤቺሃ
ጠወስ አመዕንቶበአ እቅ፤ ኢስን እስተ «እቴኖርቹ
ዮህዕኔንዶ?» ዬስ።
42 እስን ሬዕዮ ቀዉተ ቁርጩሜተ ኣቶስ።
43 እስን ኣእ ኬዕይ ብሬንከስ እቾ።
44 ህከኒች ኤተሮን ኢስ «ክዕኔኤን ሜጡበ
ሄዕዮም ወክት ‹ሙሲ ሕጋን፥ ነቢያኖለከ
መዝሙር መጸፏን እተኔሃ ከተበሞሁ ጉዕሙንኩ
እሁ ሀስስኖስ› ይ ኩሎንክዕኔ ላገት ተኒት» ዬስ።
45 ህከ ወክት ጠሊሉ መጸፉ የኖሃ ስውይታገ
ቀልብስ ፈቾ።
46 ህትን « ‹መሲሁ ኦርሸተ ኣእኖ፤ ስቅ በርንከ
ሬሆች ኬእኖ፤
47 ህትን ቶበቱለከ ጩብ አጉሩ ዬሩሳሌሚች
ኬሽ ጉዕማንከ ኤመት በላን እስ ሱዕሚን
ኩለመኖ› የመሞ ከተበሞኡ።
48 እዕኑ ከን ጉዕመንከ ጠዊሃ ምስክረታን።
49 እን እኑኤ ኣሴ ተብሳሃ ሶሃንክዕኔ፤ ጠዉ
እኮጎሬ አሊች ዎልቀት ኣስንቶህዕኔተ ኢለ
ዬሩሳሌም ከተማን አገሬ» ዬስ።

ኢስ ስማ ኦሮኡስ
(ማር. 16፥19-20፤ ሶቀ. 1፥9-11)

50 ህከኒች ኤተሮን ኢስ አሳበስ ዬሩሳሌም
ከተሚች ፉሽ «ቢታን» ዬኖ ከተመ መሴስ፤ ህከኔን
እንገስ ሂር ማስዕዮስ።
51 ማስእንን እሳች እደ እክ ስማ ኦሮዕዮ።
52 እስን እሲሃ ሰገድ ኬእ አበ ሙንዲኖን
ዬሩሳሌም ከተመ ፈንቀልት
53 መገን ምኔን ጉዕመ ወክትንከ መገኑ
ገለትጭተን ሄኣኢት እቅ።

24:49 ሶቀ. 1፥4። **24:51** ሶቀ. 1፥9-11።

ያህይ ከተቦሃ
ቀርችኔ መሲህ ኢሰ እንጂለ ኣጉሰ

ያህይ እንጂሉ ኢሰ ሆንጠህሰኖሁ መንቹ እክ መን በላን ደገንት ሄኣ መገን ላገተ እሁሰ ለሊሶታት፤ መጸፉ ገዉንኩሰ ለሊሰኖሁ ኩ እንጂሉ ከተበሞሁ አነበባእሩ ኢሰ ጡምሳንቹ እክ እሜተኖ የመሞሁ መገን ቤቱ እሁሰ እመዕንቶተለከ እሲን እመዕንሰ መሳን ዘላለም ሄኡ ሄአኖሰገ ደጋጋት (20፥31)

እንጂልሰ ዋኔ ክፍሉ ጉዕመ ዘላለሚሃ ሄኣ መገን ላገትለከ ኢሰ ሜጡ እሁሰ ኣግ ደኒን ሆንጠህሾች ኤተሮን ኢሰ ጡምሳንቹ እክ እሜተኖ የመሞሁ መገን ቤቱ እሁሰ ለሊሳ መት-መቱ አጀብሲሰኖ ጠወ ሆንጠህሰኖ፤ ሁኩ አጀብሲሰኖ ጠዉ መሃጎር ሂርት ኩልታ ሄሱት እዎንታአ፤ ኩ መጸፉ ኩለኖሁ መት-መት መናከት ኢሳን እመዕንት እሰ ካዲመተ እሁሰለከ ዋሉሰንገ ሀት ግቦሰጎሬሁ እሲን እመዕንናምበአ ይቶጋት፤ ፎሎጭ 13-17 ኢሰ አፈሞ ህንከዕርተ እሳባን እቡ ደቀንሹ ሄኡሰለከ ሰቀሌናሰህኒች ሄጭ ተቃጠቤን ጠረኜኖ ላገተ ኩሎሰገ ኩልታአ። ጎፍሜ በር ኢሰ አፈሙሲ፥ ፍርዲሃ ሆንጠሁሲ፥ ሰቀለሙሰለከ ኬኡሰ ህትን ኬዕዮች ኤተሮን እሳባተሰ ለሉሰ ኩልታእራን።

ያህይ ጠረኝሰኖሁ ዘላለም ሄእ ኣሰቱት ደገንታኢሁ ኢሲን እሁሲት። ኩ ኣሰቱት ቴሶች ኬሸ ኢሰ ዋቃሃ፥ ህንቅለከ ሄኡ እት ቶጋሀኑታት። ያህይ እንጂለ አደ አእሮሲሁ መገን እያነ ህንቅ ደግሲሶተ ሮሴመለከ በር ጉዕመ ደግለሸቀማም ዊገ፥ ጣብትገ፥ ኑርገ፥ ዜማንቹ፥ ሆለተ፥ ዋይን ሀቁቹተለከ ዋይን ላልቹ እጉደኖ ምሳሌን ሆንጠህሱሃሰ።

መጸፉሰ እፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1-18)*

ጠመቃንቾ ያህያለከ ኢሰ ዋኔ እሳበተ *(1፥19-51)*

ኢሰ ክድመሰ ጀመሩሰ *(2፥1—12፥50)*

ዬሩሳሌማንለከ አዝጋጌንከሰ ጎፍማ በር *(13፥1—19፥42)*

ቀርች ኬኡሰለከ ለሉሰ *(20፥1-31)*

ገሊላን ለንኪሃ አዎንታሀኑኤተ ለሉሰ *(21፥1-25)*

ሄእ ላገተኔሃ

1 ዋዕናሃ ላገት ሄኡ እቅ፤ ላገንትሰ መገንሀኔን ሄኡ እቅ፤ ህት ላገንት መገኡወ እቅ።
2 እሰን ዋዕኔችን ኬሸ መገንሀኔን ሄዕዮ እቅ።
3 ጉዕሙርቹንኩ እሲን እሜቾ፤ እሰ ዮበኢሃ መቱርቹሁ እሜቾበአ።
4 ሁኩ እሜቾንኩ እሲን ዮእሃ ሄኡ፤ ሁኩ ሄኡንኩ መን እላተ ኑርሃን።
5 ሁኩ ኑሩንኩ ቱንሰቾን ለለና፤ ቱንሰቹንኩ ሆሮን ቄለኖሰበአ።
6 መቱ «ያህይ» ዬኖ መንቹ ሄዕዮ፤ እሰን መገኡ ሶኮሰየ መንቹ እቅ።
7 እሰ ኑርተኔሃ መሰከሮተ እሜቾ፤ ህከን እሰ መሰከሮሀኔን ጉዕሙንኩ መኡ እመዕንታአ።
8 እሰ ኑርተኔሃ መሰከሮተ እሜቾኡ ቤሉ እሰ ገዉሰ ኑርሃበአ።
9 ሁኩ ሀንቅ ኑሩ ከ ኣዱንያ አል አሜች መኒሃ ጉዕሚንከ ኑር ለሊሰኖ እቅ።
10 እሰን ከን ኣዱንያ አሌን ሄዕዮ እቅ፤ ኩ ኣዱንያንት እሲን እሜቶጎሬሁ ከን ኣዱንያ አል መኡ እሱ ደጎሰበ እቅ።
11 እሰን ገይሰ መንቤቹ እሜቾ፤ እኮጎሬ ገይሰ መኡ ቶጎሰበ እቅ።
12 ጠዉ እኮጎሬ ቶጎሰረለከ ሱዕሚንከሰ አመዕንቶእረ መገን እለተ እካ ሹምነቲ ኣሴስ።
13 እሰን መገኒች እለንቶኡ ቤሉ ቄጊች ህከረንገ ማል ሄዕላቸገ መን ሃሺኣቶን እለንቶበአ።
14 ላገንት መንቹ እኮኡ፤ እሲን ኒን ሄዕዮ፤ ነኡ እሰ ኬዕምኛ ለዕኖም፤ ሁኩ ኬዕምኙንኩ ሜጦ አኒች እለሞእሃን፤ እሲን ኣሰቶንለከ ሀንቂን ዊሞእሃን።
15 ያህይን « ‹ኢች ኤተሮን አሜተኖሁ ኢች በተአኑሃን፤ መሰንትሰ እሰ ኢች ሄጭ ሄዕዮ› ይ ኩሎንክዕኔሁ ከኒት» ይ እሰተኔሃ ላገሰ ጎት አዕይ ጠወዕዮ።
16 ነኡ ጉዕሙንኩኔ እሰ ኣሰቶ ዊምማች ኣሰቶ አሌን ኣሰቴተ ደዕናም።
17 መገን ሕጉ ሙሰ አዲን ኣሰሞ፤ እኮጎሬ ኣሰቴትለከ ሀንቂ መሲህ አዲን እሜቾ።
18 መገኡ ለዕዮሁ እዬሁ ዮበአ፤ እሁን ቤሉ መገንሀኔን ዮ ሜጥቹሰ ቤቱ ኔሳሃ ለሊሾኔ።

ጠመቃንቹ ያህይ መሰከሩሰ
(ማቶ. 3፥1-12፤ ማር. 1፥1-8፤ ሉቃ. 3፥1-18)

19 ኩን ያህይሃ ምሰክርነቴ፤ እይሁድ አዎንሳኑት ዬሩሳሌም ቂሰተለከ ሌዋውያኑተ ያህይበ ሶክ «እት እዬት?» ይት ጠዕምሲሶሰ ወክት
20 ያህይ «እን መሲህበአ» ይ መሰከሮ ቤሉ ካጀበአ።
21 እሰን «ህካን እኮች እት እዬት? እልያሴትንዶ?» ይት ጠዕምቶሰ፤
እሰን «እን እሶበአ» ዬሰ።
እሰን «እሜተኖ ዬመ ነቢዬቹሃንዶ?» ይቶሰ።
እሰን «እሶበአ» ዬሰ።
22 እሰን «እት እዬት? ሶኮኔ መኒሃ ኩልኖተ ገይክተኔሃ መ ይተን?» ይቶሰ።
23 እሰን ነቢዬቹ እሰያሰ ጠወዕዮገን
እን « ‹ቀርች ዋቃሃ ጌጥ አዕዬ› የን
ኡለ ኡድማን ያረኖ መንችተ ላገ» ዬእ።
24 ሁኩ መኑንኩ ፈርሳዌ አዲች ሶህንቶእረ እቅ።
25 እሰን «እት መሲህ ህከረንገ እልያሴ ህከረንገ ነቢዬቹ እክባች ሚሃት ጠመቃንቲት?» ይት ጠዕምቶሰ።
26 ያህይን ፈንቀሸ «እን ዊን ጠመቃንክዕኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ደጌንቡ በላንከክዕኔ ዮኡ።
27 እሰ ኢች ኤተሮን አሜተኖ፤ ዋሉ ፈቅ እን እሰ ሎከሰ ጫዕመሰ ወደሩ ህሮተ በቀዕበሃን» ዬእ።

1:6 ማቶ. 3፥1፤ ማር. 1፥4፤ ሉቃ. 3፥1-2። **1:21** ዘዳ. 18፥15፤ 18፤ ሚል. 4፥5። **1:23** ኢሳ. 40፥3።

28 ኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እኮሁ ያህይ መነ
ጠመቀኖ ዮርዳናሰ ዊኽ እሩ ፉለኖ አዲን ሄዕዮ
«ቢታንያ» ዬኖ ከተማኒት እቅ።

መገን ሆልቹ

29 ለንክ በር ያህይ ኢሰ እሰቤቹ እሜተን ለዕይ
«ኣዱንያ አል መኒች ጉዕሚችን ጩብ ከመኖ
መገን ሆልቹ ሁኩዕኑን ከለዕዬ!
30 ‹ኢች በተእኖ መንቹ ኢች ኤተሮን እሜተኖ፤
መሰንትሰ እሰ ኢች ሄጭ ሄዕዮ› ዬሚሁ ሁኩዕኑን።
31 እን ገዉንኩእ እሱ ደጋንሰበ እቅ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እሰራኤል መኑ እሱ ደጋገ እን ዊን ጠመቀን
እሜኾም» ዬእ።
32 ለንኪሃ ያህይ «ጠሊሉ እያኑ ሀንደዕሬገ እክ
ሰሜች ድር አሌሰ አፉዕለን ለዕዮም።
33 ህትን እን ገዉንኩእ ደጋንሰበእ እቅ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እን ዊን ጠመቆተ ሶኮኤሁ ‹ጠሊሉ እያኑ
ድረንለከ አሌሰ አፉዕለን ለኣንቲሁ ጠሊለ እያኒን
ጠመቀኖሁ እሶት› ይ ኩሎኤ።
34 እንን ህካን ለዕዮም፤ እሰ መገን ቤቱ እሁሰ
መሰከራም» ይ መሰከሮ።

ኢሰ እዎንቶ ዎዕኔ አሳበተ

35 ህትን ለንክ በር ያህይ ለሞንከ አሳባን
ሜጡበ ኡርዮ እቅ።
36 ያህይን ኢሰ ህከን ቤቺን ህገን ለዕይ «መገን
ሆልቹ!» ዬእ።
37 ያህይ ህካን የን ሞጮጭት ለሙንኩ
አዎንታሰሩ ኢሰ አዎንቶኡ።
38 ኢሰን ህከ አዎንታረ ፈንቀል ለዕይ «መ
ሀሴነንታት?» ዬሰ፤
እሰን «ረቢ! ሀከንቤቾን ሄኣንቲት?» ይት
ጠዕምቶሰ። *
39 እሰን «እሜቴን ሄኣም ቤቹ ለዕዬ» ዬሰ፤
እሰን እሜት ሄአኖ ቤቹ ለኦኡ፤ ህከ በር እሲን
ሜጡበ ሆሶኡ፤ ሁኩ ወክቴንኩ በሬ ቶኖ ሰኣትየ
ጌሰ እቅ።
40 ህከ ያህይ ጠወ ሞጮጭት አዎንቶሀኑኡች
መቴሰ ሰሞን ጴጥሮሴ እመቤቱ እንድራሴት እቅ።
41 እሰን ሄጭ እመሰ ቤቲን ሰሞኔን ደቀም
«መሲህ ደንጎም» ዬሰ፤ (መሲህ ዩ ቡረሞሃ ዩሃን)
42 እንድርያሰን ሰሞኔ ኢሰቤቹ እፍ እሜቾ፤
ኢሰን እሱንከ ለዕይ «እት ዮነሃ ቤቱ ሰሞኔት፤
እትን ‹ኬፈ› የመንታንት» ዬእ፤ (ኬፈ ዩ ጠረኘ ክኑ
ዩሃን) ሁኩንን «ጠረኘ መንቹ» ዩሃን።

ኢሰ ፍልጶሴለከ ናትናኤለ ገኤገ

43 ለንክ በር ኢሰ ገሊለተ መሮተ ሀሾ፤ እሰን
ፍልጶሴን ደቀም «እዎኔኤ» ዬሰ።
44 ፍልጶሰን እንድርያስለከ ጴጥሮሰ ሄኣ «ቤተ
ሳይዳ» ዬኖ ከተምየ መንቹ።
45 ፍልጶሰን ናትናኤሌን ደቀም «ሙሲ ሕጋን
ህትን ነቢያከት እሰተኔሃ ከተቦ ዩሱፍ ቤቱ ናዝሬት
ኢሰ ደንጎም» ዬሰ።
46 ናትናኤልን «ናዝሬት ከተማን ጡሙርቹ
ደገመኖንዶ?» ዬእ፤ ፍልጶሰን «እሜት ለእ» ዬሰ።
47 ኢሰን ናትናኤል እሰቤቹ እሜተን ለዕይ
«ተንኩት ዮሰበእ ሀንቅ እሰራኤል መንቹ ከለዕዬ»
ዬእ፤
48 ናትናኤልን ኢሰ «ሀከኔ ደገዕኔ?» ዬሰ፤ ኢሰን
ፈንቀሸ «ፍልጶሰ ገኡዕናንኬ ሄጭ ኦድ ሀቁኾ
ፎቃን ሄኦንት ወክትንከ ደጎንኬ» ዬሰ።
49 ህከ ወክት ናትናኤል ፈንቀሸ «እሰተማርኾ!
እት መገኒየ ቤቱ፤ ህትን እት እሰራኤልየ ዎመ»
ዬሰ።
50 ህትን ኢሰ «ኦድ ሀቁኾ ፎቃን ለዕዮንኬ
ዬምቤቺሃ እመዕንቴኤንዶ? ከኒች በተእኖርቹ
ለኣንት።
51 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ሰሞሁ ፈንተዕያን መገን
መላይከት መንች ቤትበ እሜተንለከ መርተን
ለኤነንተ» ዬእ።

2

ኢሰ ቦለች ቀኤነ ዋሃ ዎይን ጠጀን ዶሩሰ

1 ሰቅሰ በሬን ገሊለ ቃናን ቦለቹ ሄዕዮ እቅ፤
ህከን ቤቾን ኢሰ አመት መርየመ ሄኦ እቅ።
2 ህትን ኢሰ አሳባንከሰን ህከን ቦለቺሃ ገእሞ
እቅ።
3 ዎይን ጠጀንኩ ህከን ቦለች ምኔን ጎፎ ወክት
ኢሲሃ አመሰ «ዎይን ጠጁ ጎፎሰ» ይቶሰ።
4 ኢሰን «ኪን ም ዮኤ፤ ወክቱኤ እልዮበአ»
ዬሴ።
5 ህከ ወክት አመሰ ህከን ቤቾን ሄኦ ካዲማተ
«እሰ የኖህዕኔሃ ጉዕመንከ አዕዬ» ይቶኡ።
6 ህከንቤቾንን እይሁድ ሴር ሃሊን ነጠ እኮተ
ኣዕልታ ዋሃ ዎሬኖ ሌሁ ክን ዛለት ሄኦ እቅ፤ እሰን
መት-መቴሰ ለሙ-ለሙ ህከረንገ ሰ-ሰሱ ኮሪ ጌሰ
አፋዕረ እቅ።
7 ኢሰን ህከኔ አታ ካዲማተ «ከን ሌሆንከ ዛላን
ዋሃ ዊንሸዬ» ዬሰ፤ እሰን ህከን ዛላን አፎሰ ኢለ
ዋሃ ዊንሸቶኡ።
8 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «ከኒች እንኪልቴን ከን
ድግሰ አሰናዳንቺሃ ኣሰዬ» ዬሰ፤ እሰን መሰት
ኣቶኡ።
9 ሁኩ መንቹንኩ ዎይን ጠጀ እክ ዶራሞ ዋሃ
ፊጭ ይ ለዕዮ ወክት ህከንቢች እሜቾ ጎሬ ደጎበእ፤
ጠው እኮጎሬ ዋሰ እንኪልት ዛሌን ወርቶ ካዲመት
ህከንቤቺችት ጎሬ ደጎ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ሁኩ
አሰናዳንቹ እዜቹ ገእ
10 «መኑ ጉዕሙንኩ ዎዕና ጡመ ወይን ጠጀ
ኣሰኖ፤ ህትን መኑሰ ሰከሮች ኤተሮን ሂለሰ ኣሰና፤
ጠው እኮጎሬ አት ከ ወክት ኢለ ጡመሰ ወይን
ጠጀ ማጦንት» ዬሰ።
11 ኢሰ ከ ዎኔሰ እጀብሲሰኖ ጠወ ገሊለ
ባደን ዮ «ቃነ» ዬኖቤቾን አዕዮ፤ ህት አዕይ
ኢሰ ኬዕምኚሰ ለልሾ፤ ህትን አሳበንት እሲን
አመዕንቶኡ።
12 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እማንተሲ፥ አመሰ
ኦሶንለከ አሳባን ሜጡበ «ቅፍርናሆመ» ዬኖ
ከተመ መር ህከኔ ቀው በር አገሮ።

ኢሰ መገን ምኔን ነገዳረ ሸሩሰ

(ማቶ. 21፥12-13፤ ማር. 11፥15-17፤ ሉቃ. 19፥45-46)

13 ሻሸግ ከበጀት በሩ ሆንጠኮቤቺሃ ኢሰ
ዬሩሰሌመ ኦሮዕዮ፤

---

* **1:38** ረቢ ዩ አሰተማርቹ ዩሃን። **1:51** ክል. 28፥12። **2:12** ማቶ. 4፥13። **2:13** ፉል. 12፥1-27።

14 መገን ምኔን ቦተተ፥ ሆለተለከ ህንደዕርተ
ህርታ መነለከ ህትን እቱዕልት ብረ ዶርታእረ ደጎ።
15 ህከ ወክት ወደር ጮርቄተ ደጅ ጉዕመንከ
መነ ሆላንተስለከ ቦታንከስ መገን ምኒች ሸር
ቱሼእ፤ ብረ ዶርታሀኑኤ ብረ ብንእዕይ ጠራጼዘ
ገለበጮ።
16 ህንደዕርተ ህርታእረ «ካን ከንቤቺች ከሜ፤
እነኤ ምኒ ንግድ ምኒ አቶናቼ» ዬስ።
17 ህከ ወክት አሳበት «ምኒህክ ዮኤ ኢተት
ጊረገ ቡስቶኤ» የመም ከተበሞሃ ስውይቶኤ።
18 ህካን እኮቤቺሃ አይሁድ እዎንሳኑት «እት
ካን አታንት ዋልቀት ዮሄጎሬ ደንጎተ መ መላተ
ለሊስኔ?» ይቶኤ።
19 ኢስን ፈንቀሸ «ከ ዱእ ምኒ ድጅዬ፤ እነ ስሶ
በሬን ፈንቀሸ እጃራም» ዬስ።
20 እስን ፈንቀሸት «ኩ መገን ምኑ ሸይልኔ
ሌሆ ዘማኔን እጀረም ጎፎኤ፤ እት ህካን ስሶ በሬን
እጃርተንዶ?» ይቶስ።
21 ጠዉ እኮጎሬ ኢስ «ዱእ ምኒ» ዬእሁ ገይስ
ጅስመሲት እቅ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ኢስ ሬሆች ኬዕዮች ኤተሮን
አሳበስ ከ ጠወ ስውይት ኢስ ጠወዕዮሃለከ
ጠሊለ መጻፋን ከተበሞሃ እመዕንቶኤ።
23 ኢስ ሻሸግ ከበጀ ወክቴን ዬሩሳሌማን አዕዮ
እጀብሲስኖ ጠውተኔሃ ልግቡ መኑ እስ ሱዕማን
እመዕንቶእ።
24 ጠዉ እኮጎሬ ኢስ ጉዕመንከ መነ ደገኖቤቺሃ
ጎደቢ ኣስዮስበእ እቅ።
25 እስን መን ቀልቤን ዮኢሃ ጉዕመንከ
ደገኖቤቺሃ መንተኔሃ እዪሁ እሲሃ ኩሉተ
ሀስሾስበእ እቅ።

3

ኢስ ንቆድሞሴ ተማርሴገ

1 «ንቆድሞሴ» ዬኖ መቱ መንቼ ሄዕዮ እቅ፤
እስን ፈርሳዌ አዲች እይሁድ መኒሃ ሀለቀ እቅ።
2 ሁኩ መንቼ ኢስቤቼ ሀዋሮን አሜች «ረቢ!
እት መገን አዲች አሜቶንት አስተማርቼ እሁክ
ደንጎም! መገኑ እሲን ሜጡበ ሄዕዮ መንች ቤሉ
እት አታንት እጀብሲስኖ ጠወ አኑተ አታለኖሁ
እዪሁ ዮበእ» ዬእ።
3 ኢስን ፈንቀሸ «ህንቅንከ ያንኬ፤ መኑ ለንኪሃ
* እለምባች መገን ዋምነቱ ለኑተ አታለኖበእ»
ዬስ።
4 ንቆድሞስን «መኑ ባሊቆች ኤተሮን ሀት እክ
እለሞተ አታለኖ? ለንኪሃ አመስ ጎደበ ፈንቀል ኣግ
እለሞተ አታለኖንዶ?» ይ ጠዕሜእ።
5 ህትን ኢስ ፈንቀሸ «ህንቅንከ ያንኬ፤ መኑ
ዊችለከ ጠሊለ እያኒች እለምባች መገን ዋምነቱ
ኣጎተ አታለኖበእ።
6 መኒች እለመኖሁ መንቼሃን፤ እያኒች
እለመኖሁ እያነ።
7 ‹ለንኪሃ እለሙ ሀስስኖህዕኔ› ዬምህኒን
እጀብሲጭቶት።
8 ቦብሩ ሀሾ እደ ዋል ቦብርስኖ፤ እትን ላገስ
ሞጮጭታንት ቤሉ ህከን እዲች አሜች ህከ እደ
መረኖጎሬ ደጋንትበእ፤ እያኒች እለሞሁ ህትዪንት»
ዬእ።
9 ንቆድሞስን ፈንቀሸ «ኩን ሀት እክ እሆተ
አታለኖ?» ዬእ።
10 ኢስን ንቆድሞሴ «እት እሰረኤል
አስተማርቼ እክ ከ ጠወ ደጋንትበእንዶ?
11 ህንቅንከ ያንኬ፤ ደንጋሚሃ ጠወዕናሞ፤
ህትን ለዕኖሚሃ መስከርናሞ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መስከርኖሚሃ ቶጌነንተበእ።
12 እን ከን ኣዱንያ አል ጠወ ኩላን
እመዕንቴንበሩ ሰሜ ጠወ ኩሎንክዕኔ ጎሬ ሀት
እኬን እመዕንቴነን?
13 ሰሜች እሜቾህኒች ሁኩንን መንች ቤት ቤሉ
ሰማ አሌ ዋል ኦሮዕዮሁ እዪሁ ዮበእ። †
14 «ሙሰ ኤለ ኤድማን ዋሪቼ እሌ ዋሽ ኬሾገን
ህትን መንች ቤቱሁ እሌ ዋል ኬኤ ሀስስኖስ።
15 ሁኩንን እሲን እመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ ጉዕመ
ዘማኒሃ ሄእኖ ሄኤ ደኦታት።
16 «ቤቶንከስ እመዕነኖህኒሃ ጉዕሚንከ
ዘላለሚሃ ሄእኖ ሄኤ ሄኦስታት ቤሉ በእኖበእገ
መገኑ ሜጥቼስ ቤቱ ኣሶተ ኢለ ከን ኣዱንያ አል
ህትን ኢቴእ።
17 መገኑ ቤቱስ ከ ኣዱንያ አል ሶኮሁ ኩ
ኣዱንያት እስ አዲን ጡምቶታት ቤሉ ፈረዶታበእ።
18 «እሶን እመዕነኖህኒሃ ፈረደመኖስበእ፤
ጠው እኮጎሬ እሲን እመዕንበህኒሃ መገን ሜጥቾ
ቤቶንከስ እመዕኒበቤቺሃ ዋዕናንከ ፈረደሞስ።
19 «ፍርዱንኩስ ከኒት፤ ኑሩ ከ ኣዱንያ አል
አሜች፤ ጠው እኮጎሬ መኑ ሆጉስ ሂለ እኮቤቺሃ
ኑሪች በትሽ ቱንስቼ ኢቴእ።
20 ሂለርቼ እእኖሁ ጉዕሙንኩ ኑር ግበኖ፤ ሂለ
ሆጉስ ለልታበእገ ኑርቤቼ አሜተኖበእ።
21 ጠው እኮጎሬ እስ አዕዮ ጡመ ሆጉት
መገኒች እኮኢተ እሁሴ ደጎኖተ ህንቅ ጠወ አእኖሁ
ጉዕሙንኩ ለለኖ ቤቼ አሜተኖ» ዬእ።

ጠመቃንቼ ያህይ ኢስተኔሃ መስከሩስ

22 ህከኒች ኤተሮን ኢስ አሳባንተስን ሜጡበ
ይሁድ ባዱ ኦሮዕዮ፤ ህከን ቤቾን ጠመቀን እሳንን
ሜጡበ ቀው ጌስ ዱንኬእ።
23 ህከ ወክት ያህይ ልግቡ ውሁ ሄዕዮ
«ሳሌመ» ዬኖ ቤች መዴን «ሄኖ» ዬኖቤቾን
ጠመቀኖት እቅ፤ ህከ ቤቼ መኑ አሜተን
ጠመቀመኖት እቅ።
24 ያህይ ህከ ወክት ኡሱር ምኒ ኣጎበእ እቅ።
25 ያህይ እዎናኖለከ መቶ እይሁድ ‡ መንች
በላን ሴርስ ሃሊን ነጠ እህተኔሃ ኦደት ኬኦኤ።
26 ያህይ አዎናኑት ሆንጠክ «እስተማርቾ!
ዮርዳኖስ ዊ ዉድ አዲን ኪን ሜጡበ ሄዕዮእቂሁ
እት እስተኔሃ መስከርቶንቲሁ ጠመቀኖት፤ ህትን
መኑ ጉዕሙንኩ እስበ መረኖት» ይት ኩልቶስ።
27 ያህይን «ሰሜች ኣስምባች ህኩ መንቼሁ
መቱርቼሃ ኣኦተ አታለኖበእ።

2:17 መዝ. 69፥9። **2:19** ማቶ. 26፥61፤ 27፥40፤ ማር. 14፥58፤ 15፥29። * **3:3** ከን ዋልንሻን «ለንኪሃ» ይታ ላገት፦ ግርክ መን እፎን «አሊች» ይታ ለንክ ፍሳረት ዮሴ። † **3:13** ሰሜች እሜቾ መንች ቤት ቤሉ ሰማ ዋል ኦሮዕዮሁ እዪሁ ዮበእ፦ የኖሁ «ሰማን ሄእኖ መንች ቤት ቤሉ» ይታ መት-መቱ ሉህ ክታበት ዮኤ። **3:14** ዘጎ. 21፥9። **3:24** ማቶ. 14፥3፤ ማር. 6፥17፤ ሉቃ. 3፥19-20። ‡ **3:25** አይሁደ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ቀዎ አይሁዲን» ይታእ።

28 ‹እን እሲች ሄጭ ሶህሞም ቤሉ እን መሲህበእ› ይ ኩሎንክዕኔገን እዕኑ ገዉንኩክዕኔን ምስክርሃን።
29 እዜቹት ዮሲሁ እዜቹሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ እዜች ጀሉ እዜች መዴን ኡር ላገሰ ሞጮጨን ሙንደእኖ፤ ህትን እን ቴሱ ዊመ ሙንዲኑተ ደእዮሞ።
30 እን እሲች ሆፈእን እሰን ኢች በተእን መሩ ሀሰሰኖሰ» ዬእ።
31 አሊች እሜተኖሁ እሰ ጉዕሚችን ሎረሃን፤ ከን ኡላች እሀኖሁ ጉዕሙንኩ ኡላሃን፤ ከን ኡለ አል ጠወ ጠወእኖ፤ ሰሜች እሜተኖሁ እሰ ጉዕሚችን ሎረሃን።
32 እሰ ለዕዮሃለከ ሞጮጨኡሃ መሰከረኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ መሰከሮሃ እዪሁ ቶገኖበእ።
33 እሰ መሰከሮሃ ቶገኖሁ መገኑ ሀንቅ እሁሰ ደገን ቶጎእሃን።
34 መሰንትሰ መገኑ ሶኮሲሁ መገን ላገተ ጠወእኖቤቺሃ ጠሊለ እያነሰ በትሸ ኣሰኖሰ።
35 እኑ ቤቱሰ ኢተኖቤቺሃ ጉዕመርቹንከ እንገሰ ህግሸ ኣሰዮሰ።
36 መገን ቤቶን አመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ ዘላለሚሃ ሄእኖ ሄኡ ደእኖ፤ መገን ቤቶን አመዕንበሀን አሌን መገን ኡሙዕርት እካ ቤሉ ዘላለሚሃ ሄእኖ ሄኡ ደእኖበእ።

4

ኢሰለከ ሰማር ባድ መንቹተ

1-3 ህከ ወክት ኢሳ አሳበሰ ያህይ አዋናኖች በተኡገለከ ልግብ መነ ኢሰ ጠመቀኖገ ፈርሳውት ሞጮጨሰ ኢሰ ደጎ ወክት ይሁድ ባዱ አጉር ለንኪሃ ገሊለተ ኦሮዕዮ፤ ጠው እኮጎሬ ኢሰ አሳበት ጠመቃኢት ቤሉ ኢሰ ገዉሰ ጠመቆበእ።
4 ህከ ቤቹ መረን ሰማር ባዲን ህጉ ሀሰሾሰ እቅ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ያቁብ ቤትሀሰ ዩሱፊሃ ኣሴ ኡለ መዴን ሰማር ባዶን ሄዕዮ «ሲካረ» ዬኖ ሰማር ከተመ አሜቾ።
6 ህከን ቤቾን ያቁብ ዊ ኤሎሁ ሄዕዮ እቅ፤ ኢሰ ዎቀሃ ሃም ሆጎቤቺሃ ህከን ኤሌ መዴን አፉዕሌእ፤ ወክቱሰን ሌሁ ሳት እኮ እቅ።
7 ህከ ወክት መት ሰማር ባድ መንቹት ዋሃ እንኪልቶተ አሜቶኡ፤ ኢሰን ህተ መንቹተ «ዊች አግሴኤ» ዬሴ።
8 አሳበሰ እቸተ ህዕርቶተ ከተመ መርቶ እቅ።
9 ህት መንቹንት ፈንቀሸት «አት አይሁድቹ እክ ኤሳሃ ሰማር ባዲተ ሀት ‹ዊች አግሴኤ› ይት ጠዕምታንቴኤት?» ይቶሰ፤ ህት ይቶኢንኩ አይሁድ መኑ ሰማር መነን ቶቀንታበእቤቺሃት።
10 ኢሰን «መገን ኣሰቱተለከ ‹ዊች አግሴኤ› ያኖሄሁ እዬት ጎሬ ደጎንት እቀ እት እሱ ኡጭታንትሰ እቅ፤ እሰንገ ህትን ሄእ ዋሃ ኣሰኖሄ እቅ» ዬሴ።
11 መንቹንት ፈንቀሸት «ቀርኾ! ኬሳሃ እንኪልታንቲንኩ ዮሄበእ፤ ህትን ኤሎንኩሰ ሂለ ጌሰ ጥዕላሸሃን፤ ከ ሄእ ዋሃ ህከንቤቺች ኤበን?
12 ህንቅንከ እት ከ ዊ ኤሎ ኣሴኔ እኒችኔ ያቁቢች በተእንንደ? እሰ፥ ኦሱሰለከ ግዙሰ ከን ኤሌ ዊች እጎኡ» ይቶኡ።
13 ህትን ኢሰ «ከን ዊች አገኖሁ ጉዕሙንኩ ለንኪሃ ሰገበኖሰ።
14 ጠው እኮጎሬ እን ኣሳም ዊች አገኖሁ ጉዕሙንኩ ሆሮን ሰገበኖበእ፤ መሰንትሰ ኣሳም ውሁ እሰ ኣዜን ዘላለም ሄእኖ ሄኡ ቡቃ ዊ ቡቁተ እሀኖ» ዬሰ።
15 መንቹንት «ቀርኾ! ከኒች ኤተሪሃ ሰገብበኤገለከ ህትን ከቤቹንከ ዋሃ እንኪሎተ አሜትበገ ህከ ዋሃ ኣሴኤ» ይቶኡ።
16 ኢሰን መንቹተ «መርት ምንክ እነ አፍ ከቤቹ አም» ዬሴ።
17 እሴን «ምኒ እኑ ዮኤበእ» እሰን «ምኒ እኑ ዮኤበእ ይቶንቲሁ ህንቅሃን።
18 ጠዉ እኮጎሬ ኦንቴ ምኒ እኑ ሄዕዮሄ እቅ፤ ህትን ቴሁ ኪን ዮኢሁ ምኒክሃ መንቹበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ህንቅ ጠወኦንት» ዬሴ።
19 መንቹንት «ቀርኾ! እት ራጋንቹ እኮንትገ ቴ ደጎም።
20 እናከክዕኔ ተን ቆታን ሰገዶኡ፤ ጠው እኮጎሬ አዕኑ እይሁዱ ‹መኑ መገኒሃ ሰገዱ ሀሰሰኖሁ ዬሩሳሌማኒት› ይቴነንተ» ይቶኡ።
21 ህትን ኢሰ «ቴ መንቾ! እነ መገኒሃ ሰገዴነንተ ተን ቆተ አሌን ህከረንገ ዬሩሳሌማን እሀኖበእ ወክቱ አሜተኖገ አመዕኔኤ።
22 አዕኑ ሰማር ባድ መኑ ደጌንበሀኒሃ ሰገዴነንቲ፤ ጠዉ እኮጎሬ ነኡ ጡሙ እሜተኖሁ አይሁዲች እኮቤቺሃ ደንጋም መገኒሃ ሰገንዳም።
23 ህትን ህንቂን ሰገዳእሩ እነ መገኒሃ ዊመ እያኒንለከ ህንቂን ሰገዳ ወክቱ እሜተኖ፤ ወክቱንኩሰ ከኒት፤ እኑ መገኑንኩ ሀሰኖሁ ህት ሰገዳእራት።
24 መገኑ እያነሃን፤ ሰገዳእሩ እያኒንለከ ህንቂን ሰገዱ ሀሰሰኖሰ» ዬእ።
25 መንቹንት « ‹መሲህ› የመመኖሁ እሜተኖገ ደጋም፤ እሰ እሜቾ ወክት ጉዕመርቹንከ ኩለኖኔ» ይቶኡ።
26 ኢሰ «ቴሱ ጠወኣንኬሁ እን እሶት» ዬሴ።
27 ህከ ወክት አሳበሰ መርቶ እዲች እሜቶኡ፤ እሰን ኢሰ መንቾን ጠወእን ለእ እበ እጀብሲጭቶኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ «መ ሀሶንት? ህከረንገ እሴን ሚሃ ጠወኣንቲት?» ይ ጠዕሜሲሁ እዪሁ ዮበእ።
28 ህከ ወክት መንቹት ዊ ኮሩ ህከን ቤቾን አጉርት ከተመ መርት መኒሃ
29 «እሜ! እን እዕዮም ጠወ ጉዕመንከ ኩሎኤ መንቹ ለዕዬ፤ እይደጎ እሰ መሲህት ጎር?» ይት ኩልቶኡ።
30 መኑንኩ ከተሚች ፉል እሰበ መረኖት እቅ።
31 ህከ ወክትንከ እሳ «አሰበሰ አሰተማርኾ! እቸተ እት» ይት ኡጭቶሰ።
32 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሳሃ «አዕኑ ደጌንቡ እን እታም እቸት ዮኤ» ዬሰ።
33 አሳበሰ ገገዉንኩሰን «መኑ እቸተ ኤቦሰጎሬ?» የቀንቶኡ።
34 ኢሰን ፈንቀሸ «ኢ እቸት ሶኮኤሀን ቀልብሰ ጠወ ዊንሾሃለከ ሆጉሰ ሹል እኡሃን።

3:28 ያህ. 1፥20። **3:35** ማቶ. 11፥27፤ ሉቃ. 10፥22። **4:5** ክል. 33፥19፤ ኢያ. 24፥32። **4:9** ኢዝ. 4፥1-5፤ ነህ. 4፥12።

35 እዕኑ ‹ምዴኖ ወክቱ ኢሎተ ሾሉ አገኑ ፈቆኡ› ይቴነንታበእንዶ? እኮጎሬ እን እልክዕኔ እሌ ዋሸቴን
ውጠተ ምዴኖገ ሆንጠሁሰ ለእዬ ያንክዕኔ።
36 ምደናሁ ሆጎሰ ሁንክ ኣእኖ፤ ዘላለሚሃ
ሄኡ እሀኖ ላልቹ ጭምእእኖ፤ ህካን እኮቤቺሃ
ዉጠኖሁለከ ምደናሁ ሜጡበ ሙንደኣእ።
37 ‹መቱ ውጠኖ፤ ዋሉሰንገ ምደኖ› የመሞሁ
ሀንቅ እሀኖ።
38 እንን እዕኑ ኦርጨቀንቴንታበኢሃ ምዶኖተ
ሶኮንክዕኔ፤ ዋሉ መኑ ህከን ሆጎን እበ ሆጎኡ፤ እሰ
ሁንኪን እዕኑ ደግለሸቀንቴንታአ» ዬሰ።
39 ህት መንቹንት «እዕዮም ጠወ ጉዕመንከ
ኩሌኤ» ይት መሰከርቶ ጠወ ሞጮጭቶ ህከን
ከተማን ሄኣ ልግቡ ሰማር ባድ መኑ እሲን
እመዕንቶኡ።
40 ሁኩ መኑንኩ ኢሰበ እሜቶ ወክት እሰቤቾን
እፉዕሎተ ኡጭቶሰ፤ እሰን ለሙ በር ህከን ቤቾን
አገሮ።
41 እሰ ጠወዕዮ ጠውተኔሃ ዋሉ ልግቡ መኑሁ
እሲን እመዕንቶኡ።
42 እሰን መንቹተ «ነኡ ቴሱ እሱ እመዕንናሚሁ
አት ኩልቶንትኔቤቺሃ እሁዕነ ነኡ ገውንኩኔ
እሲች ሞጮጭናሞቤቺሃትለከ እሰ ሀንቅንከ ከን
ኣዱንያ አሊሃ ጡሞሳንቹ እሁሰ ደንጎሞቤቺሃት»
ይቶኡ።

ኢሰ ሹም ቤቱ ፈይሱሰ

43 ኢሰ ሰማር ባዶን ለሙ በር ዱንኬኢች
ኤተሮን ገሊለ ባዱ ኦሮዕዮ።
44 ኢሰ «ነብዬቹ ገይሰ ባዶን ከበጀመኖበእ» ይ
ጠወዕዮ እቅ።
45 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ገሊለ ባዱ እሜቾ ወክት
መኑ ጡመ ሃሊን ቶጎሰ፤ መስንትሰ እሰን ሻሸግ
ከበጀተ ከበጅቶተ ዬሩሳሌመ መርቶ ወክት እሰ
ህከጼ አዕዮ ጠወ ጉዕመንከ ለኦ እቅ።
46 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ዋሃ ዋይን ጠጀ አዕዮ
ገሊለ ባዶን ሄዕዮ «ቃነ» ዬኖቤቹ ለንኪሃ መሮ፤
ህከ ወክት ቅፍርናሆማን ቤቱሰ ጥዦ መቱ ዋም
ምኒ ሹሙ ሄዕዮ እቅ።
47 እሰን ኢሰ ይሁድ ባዲች ገሊለ ባዱ እሜቱሰ
ሞጮጭ ኢሰበ ኦሮዕዮ፤ ሬሀኖ ጌሰ ጥዦ ቤቱሰ
ቅፍርናሆመ መር ፈይሶሰተ ኢሰ ኡጨሱ።
48 ኢሰን «አዕኑ መላተለከ እጀብሲሰኖርቹ
ለኤንባች እመዕንቴነንተበእ» ዬሰ።
49 ሁኩ ሹሙንኩ «ቀርቾ! ቤቱእ ሬሁዕናን
ኢንን ደዕልት ኬእ» ዬእ።
50 ኢሰን «ምንክ ኦሮእ፤ ቤቱክ ፈየኖ» ዬሰ፤
መንቹንኩ ኢሰ ዬኢሃ አመዕን ምንሰ ኦሮዕዮ።
51 እሰን ምንሰ መረን ዎቂ አሌን ሄዕዮገን
ካዲመሰ ደቀንት «ቤቱክ ፈይዮኡ» ይቶኡ።
52 መንቹንኩ ቤቱሰ ፈዬኢሁ ሄንክ ሳኣቴን
እኮጎር ጠዕሜሰ፤ እሰን «ደሙምት አጉርቶሲሁ
ቤሬተ ለመለ ሳኣቴኒት» ይቶኡ።
53 ጨልሰ አኑንኩ ኢሰ «ቤቱክ ፈየኖ» ዬ
ወክቴን እሁሰ ደጎ፤ ህካን እኮቤቺሃ ሁኩ
መንቹለከ ምንሰ አበሮሱ ኢሳን አመዕንቶኡ።
54 ሁኩ እጀብሲሰኖ ጠዉ ኢሰ ይሁድ
ባዲች ገሊለ ባዱ እሜቾ ወክት አዕዮ ለንኪሃ
እጀብሲሰኖሃ ጠወ።

5

ኢሰ መቱ ናፈ መንቹ ፈይሱሰ

1 ህከኒች ኤተሮን እይሁድ ከበጀት ከበጄኖ
ወክቱ ኢሌቤቺሃ ኢሰ ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮ።
2 ዬሩሳሌማን ሆለ ኡሮ መዴን እብራዊ መን
አፎን «ቤተ ሳይዳ» ዬኖቤቾን መት ቡቁት ሄኦ
እቅ፤ ህከኔን ኣጌኖ ኦንት ጎልጌ ኡሩት ሄኦ እቅ።
3 ህከንቤቾንን ልግቡ ጥዘናመተ፥ ቆቃኑተ፥
ድናኑተለከ ናፋኑተ ህከን ህጌኖ ኦንቴ ጎልጌ ኡሮን
ኦሰእ ውሁ ሌንቁቀኖገ አገርታኢት እቅ።
4 መት-መቱ ወክት ቀርች መላይኬቹ ድር ህከ
ዋሃ ሌንቁቅሰኖ እቅ፤ ሁኩን ሌንቁቁኢች ኤተሮን
ሄጭ ህከ ዊ ኣዝ ኣጎ መንቹ ዮሰ ጥዘናች ፈየኖ
እቅ። *
5 ህከንቤቾንን ሰጅኔ ህዜቱ ዘማን ጥዦ
ጥዘናሙ ሄዕዮ እቅ።
6 ኢሰን ሁኩ መንቹ ህከኔ ኦሰዕዮሃ ለዕይ
ልግብያ ዘማኒች ኬሸ ጥዦ እሁሰ ደግ «ፈይቶተ
ሀሰንንዶ?» ይ ጠዕሜሰ።
7 ሁኩ ጥዘናሙንኩ «ቀርቾ! ውሁ ሌንቁቁ
ወክት ኤሳሃ መሰ ህከን ዋን ኣግሰኖኤ መኑ
ዮኤበእ፤ እን መሮተ እህንን ዎሉ መኑ ኤሳሃ ሄጭ
ኣገኖ» ዬእ።
8 ኢሰን «ኬእ! ኦሰኦንት ዴሰክ እጅት ኦሮእ»
ዬሰ።
9 ሁኩ መንቹ ወክትንከሰ ፈይ ዴሰሰ እጅ
ኦሮዕዮ፤ ሁኩንን እኮሁ ፎሎጭ በሬኔት እቅ።
10 ህካን እኮቤቺሃ እይሁድ እዎንሳኑት
ህከን ጥዘናች ፈዬ መንቺን ደቀንት «ከበር
ፎሎጩኖ በር እኮቤቺሃ ኦሰኦንት ዴሰ እጁ ሕጉ
ፈቀደናሄበእ» ይቶሰ።
11 ጠው እኮጎሬ እሰ «ኤሳሃ ፈይሾ መንቹ
‹ዴሰክ እጅት ኦሮእ› ዬኤ» ይ ፈንቀሼሰ።
12 እሰን «ዴሰክ እጅት ኦሮእ ዬሄ መንቹ
እዬት?» ይት ጠዕሞቶሰ።
13 ህከን ቤቾን መኑ በተዕዮቤቺሃለከ ኢሰ
ህከንቤቺች ዎሉቤቹ ኦሮዮቤቺሃ ሁኩ መንቹ
ፈይሾሲሁ እዬት ጎር ደጎበእ እቅ።
14 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ህከን መንቺን መገን
ምኔን ደቀሞ «ቴሱ ፈይቶንት፤ ከኒች ኤተሮን
ባሰኖርቹ አፈኖሄበእገ ጩብ እቶት» ዬሰ።
15 ሁኩ መንቹንኩ ፈይሾሲሁ ኢሰ እሁሰ መር
እይሁድ ሹማተ ኩሎሰ።
16 ህትኔ ጠወ እበ በሬን እዕዮቤቺሃ እይሁድ
ሹመት ኢሰ ሂለ ጠዊን ሆችታሲት እቅ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «እኑኤ ጉዕመረን እእኖት፤
ህትን እኒሁ እኣሚት» ይ ፈንቀሼሰ።
18 ኢሰ ህት ዬሰ እይሁድ እዎንሳኑት እሱ ሸቶተ
እበ ኬሰንሴሰ፤ መስንትሰ እሰ እበ በሬን ጠለዕል

4:44 ማቶ. 13፥57፤ ማር. 6፥4፤ ሉቃ. 4፥24። **4:45** ያህ. 2፥23። **4:46** ያህ. 2፥1-11። * **5:4** መት-መቱ ወክት ቀርች መላይኬቹ ድር ህከ ዋሃ ሌንቁቅሰኖ እቅ፤ ሁኩን ሌንቁቁች ኤተሮን ሄጭ ህከ ዊ ኣዝ ኣጎ መንቹ ጥዘናችሰ ፈየኖ፦ የናሃ ብርተ ሄኦ ሉህ ኪታበት ዎሊንሸ 4 ዮኢሃ በርግታበእ። **5:10** ነህ. 13፥19፤ ኤር. 17፥21።

ሆጉተ እኤ እሁዕነ «መገኑ እናኤ» የን ገዉሰ መገኒን ቅጥ አዕዮቤቺሃት።

መገን ቤት ዳኝነቱ

19 ኢሰን ፈንቀሸ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ እኑ እእን ለዕዮሃ እእ ቤሉ ቤቱ ገይንከሰ መቱርቹሃ እእኖበእ፤ እኑ እእናሃ ቤቱሁ ህትን እሰገን እእኖ።
20 መሰንትሰ እኑ ቤቱሰ ኢተኖ፤ ህትን እእኖሃ ጉዕመንከ እሲሃ ለሊሰኖ፤ አዕኑን አጀብሲጭቶኖተ ከኒች በተእኖሃ ለሊሰናሰ።
21 እኑ ሬሆች ኬሸ ሄኤ ኣሰናሰገን ቤቱሁ ህትን ኣሶተ ሀሾ መኒሃ ሄኤ ኣሰኖ።
22 እኑ እዬ እሌኒ ፈረደናበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ፈረዶተ አታለኖ ዎልቀተ ጉዕመንከ ቤቲሃ ኣሰዮሰ።
23 ካን አዕዮሁ መኑ ጉዕሙንኩ እነ ኬዕምሰናገን ቤቱሃ ኬዕምሶታት፤ ቤቱ ኬዕምሰባሁ ሶኮሰ እነሃ ኬዕምሰናበእ።
24 «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ላገእ ሞጮጨናሀኒሃለከ ሶኮኤሃ አመዕነኖሀኒሃ ዘላለሚሃ ሄአኖ ሄኤ ሄእናሰ፤ እሰ ሬሆች ሄኑን ህጎ ቤሉ ፈረደመኖሰበእ።
25 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ሬቶእሩ መገን ቤት ላገተ ሞጮጭታ ወክቱ አሜተኖ፤ ወክቱንኩሰ ከኒት፤ ሞጮጭታእሩ ፎልን ሄኣእ።
26 መሰንትሰ እኑ ሄእ ቡቁተ እኮገን ቤቱሁ ሄእ ቡቁተ እህኖገ አዕዮሰ።
27 ህትን እኑ ዊመ ዎልቀተ ኣሴሰ ቤቱሰ እሰን መንች ቤቱ የመመኖሁ ፍርደ ፈረዶተ ሹምነቱ ኣሰዮሰ።
28 ከኒን አጀብሲጭቶኖቺ፤ ሎድ ኣዜን ሄኦእሩ እሰ ላገተ ሞጮጭት ሎዲች ፉልታ ወክቱ አሜተኖ።
29 ጡመ ሆጉተ እቶእሩ ሬሆች ኬእ ፎሊን ሄኣእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሂለ ሆጉተ እቶእሩ ሬሆች ኬኣን እሌሰ ፈረደመኖሰ» ዬሰ።
30 ህትን ኢሰ «እን ገይእ ዎልቃን መቱርቹሃ እኦተ አታላምበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ አኒችኤ ሞጮጩሚሃ ፈረዶም፤ ሶኮኤህን ሃሸኣቶ ቤሉ ገይኤ ሃሸኣቱተ ዊንሻምበእቤቺሃ ፍርዱእ ህንቅሃን።

ኢሰተኔ መሰከርቶ መነ

31 «እን ገይኤተኔ መሰከሮም ጎሬ ምሰክሩሰ ህንቅ እሁሰ ለለኖበእ።
32 ጠዉ እኮጎሬ ኢተኔሃ መሰከረናሁ ዎሉ ዮኤ፤ እሰን ኢተኔሃ መሰከረኖ ምሰክሩ ህንቅ እሁሰ ደጋሙ።
33 አዕኑ ያህይቤቹ ሶቀማኑተ ሶኬንታአ እቅ፤ እሰን ህንቅተኔሃ ኩሎህዕኔ።
34 እን መን ምሰክር ቶጉ ሀሰሰናኤበአ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ጡሞቶኖተ ይ ከ ጠወ ያሞ።
35 ያህይ ቡበኖለከ ለሊሰኖ ኩራዝጋት፤ አዕኑ ቀዎ ወክቲሃ እሰ ኑሬን ሙንደኤነንተ።
36 ጠዉ እኮጎሬ ኤሳሃ ያህዬች በተአኖ ምሰክሩ ዮኤ፤ ሁኩንን ሹል እኦተ እኑኤ ኣሰዮኤተ ሆጉ፤ ሁኩ እን እኣም ሆጉት እኑኤ ኤሳሃ ሶሁሰ ለሊሳእተ።
37 ኤሳሃ ሶኮ እኑኤ ገዉንኩሰ ኢተኔሃ መሰከሮኤ፤ እኮጎሬሁ አዕኑ ላገሲ ሞጮጭቴንታበእ፤ ህትን ገዉሲ ለኤንታበእ።
38 እሰ ሶኮሀኒን አመዕንቴነንተበእቤቺሃ እሰ ላገት ክዕኔቤችን ሄኣበእ።
39 አዕኑ ዘላለሚ ሄኤ ጠሊለ መጸፋች ደዕቴነንታሃ አጉጀንክዕኔ እስተ መረመርቴነንታት፤ እሳሁ ኢተኔ መሰከርታእራን።
40 እኮጎሬሁ አዕኑ ሄኤ ደዕቶኖተ ኢቤቹ እሜቱ ግቤንታእ።
41 «እን መኑ ኬዕምሶኤተ ሀሳምበእ።
42 እኮጎሬሁ ክዕኔኤ ቀልቤን መገን ኢተት ዮበኢሃ እሁሰ ደጎሙ።
43 እን እንኤ ሱዕሚን አሜቾምጎሬሁ ቶጌንታኤበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ዎሉሰ ገይሰ ሱዕሚን አሜቻን ቶጌነንተሰ።
44 አዕኑ መት-መቱክዕኔ ኬዕምሴንተሩለከ ሜጡዋ መገኒች ኬዕሞች ሀሴንበሩ ሀት እኬን ኢን አመዕንቶኖተ አታልቴነን?
45 እን እንኤ ብሬን ኦዳሚሃ አጉዱንከህዕኔ፤ ኦደናህዕኔሁ አዕኑ ተቢሳ አቴነንተ ሙሳት።
46 አዕኑ ሙሰ አመዕንቴንተ እቃ ኤሳሁ አመዕንቴነንተ እቅ፤ መሰንትሰ እሰ ኢተኔሃ ከተቦኤ።
47 እሰ ከተቦሃ አመዕንቴንባች ኢ ላጋን ህት እኬን አመዕንቶኖተ አታልቴነን?» ዬሰ።

6

ኢሰ ኦንቱ ኩሜ መነ እትሱሰ

(ማቶ. 14፥13-21፤ ማር. 6፥30-44፤ ሉቃ. 9፥10-17)

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «ጥባሮሰ ህከረንገ ገሊለ» ዬኖ ባር ዉድ እደ ቶሎ።
2 ኢሰ ጥዘናመተ ፈይሻን አጀብሲሰኖ ጠወ ለኦ ልግቡ መኑ እዎንቶሰ።
3 ኢሰ ቆተ አል ፉል አሳባንተሰን ሜጡበ አፉዕሌእ።
4 አይሁድ ሻሸግ ከበጀቱ ሆንጠኮ እቅ።
5 ህከ ወክት ኢሰ ልግቡ መኑ እሰበ አሜተን ለዕይ እልሰ አሌ ዋሸ ፍልጾሴ «ካን ጉዕማንከ መኒሃ እታ እቸተ ህከን አዲች ህዕርኖተ አታልናም?» ዬእ።
6 ኢሰ ህት ዬኢሁ ፍልጾሰ የኖሃ ለኦታት ቤሉ እሰ አኤ ሀሰሰናሲሃ ገዉንኩሰ ደገኖ እቅ።
7 ፍልጾሰን «መት-መትሀሰ ቀዉ ቀዉ እልሲሃ ለሜ ጥቤ ዲናር * እቸቲ እካሰበእ» ዬእ።
8 እሳባች መቱ ሰሞን ጴጥሮሴ አመቤቱ እንድርያስ
9 «ከኔ ኦንቶ ሶእ ጣብተለከ ለም ቁርጩሜተ አፎ መቱ ጩሉ ዮኤ፤ ጠው እኮጎሬ ኩን ከን ጉዕማንከ መኒሃ ሀት እክ እሀኖ?» ዬእ።
10 ኢሰን «መኑ አፉዕለኖገ እዕዬ» ዬሰ፤ ህከን ቤቾን ልግቡ ህጥት ሄኦ እቅ፤ ኦንቶ ኩሜ ጌሱ ጎኑ ህከኔ አፉዕልዮ እቅ።
11 ህከኒች ኤተሮን ጣብተ ኬሸ መገኑ ገለትጭ አፉዕሌ መኒሃ ኣሴእ፤ ህትን ቁርጩሜተ ጉዕሚንከሰ ሀሰሰኖሰ ጌሰ ኣሴእ።

5:29 ዳን. 12፥2። **5:33** ያህ. 1፥19-27፤ 3፥27-30። **5:37** ማቶ. 3፥17፤ ማር. 1፥11፤ ሉቃ. 3፥22። * **6:7** ዲናር፦ ዩ መቱ በር ዊመ እእኖ መንቺሃ መቶ በሬሃ ባቴኖ ብርየ ጌሰ።

12 ጉዕሙንኩ እት ዱቦች ኤተሮን ኢሰ አሳባተሰ
«መቱርቹሁ ፈቁዕናን ፈቆ ቍርቍሩ መጢን
ጭምአዕዬ» ዬሰ።
13 እሰን ኦንቶ ሶእ ጣብቲች መኑ እች ዱባን ፈቆ
ቍርቍሩ ቶነ ለሙ መሶበ ዊመ ኬሶኡ።
14 መኑንኩ ኢሰ አዕዮ እጀብሲሰኖ ጠወ ለኦ
ወክት «ሀንቅንከ ኩን ኣዱንያ አል አሜተኖሃ
ነቢዬቹ» ይቶኡ።
15 እኮጎሬ ሁኩ መኑ ዎመ እቶተ ሰውይቶገ ደግ
ኢሰ ሜጥሀሰ ቆተ አል ዋል እሳች ገበጭ ዬእ።

ኢሰ ባር አሌን ሃመን ኦሮዕዮገ
(ማቶ. 14፥22-33፤ ማር. 6፥45-52)

16 ሀዋሬ ወክት አሳበሰ ገሊል ባር ቤቹ
ድርቶኡ።
17 እሰን ጀልባን ኣግ ቅፍርናሆመ መርቶተ
ኬኦኡ፤ ሁኩ ወክቱ ኡለት ቱንሰቹሃ እቅ፤ ህትን
ኢሰ እሰበ አሜቾበእ እቅ።
18 ቦብሩ አበ ቦብርሰኖቤቺሃ ባሩ ሌንቄቀኖት
እቅ።
19 አሳበንት ኦንቱ ህከረንገ ሌሁ ኪሎ ሜትረ
ባር አሌን ሃንቶኢች ኤተሮን ኢሰ ባር አሌን ሃመን
ህከ ጀልብ ቤቹ ሆንጠኮ ወክት ለእ ዋጅቶኡ።
20 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ «እኔት! ዋጅቶኖቼ» ዬሰ።
21 እሰን ሙንዲኖን ጅልብ ኣዝ ኣግሶሰ፤
ጀልቡንኩ ወክትንከሰ እሰ መርታቤቹ ኢልሾሰ።

ኢሰ ሄእ እቸተ እሁሰ
22 ለንክ በር ባር ዉድ አዲን ፈቆ መኑ ባር
አሌን ጠለዕል መቱ ጀልቡ ፈቆገ ለኦ እቅ፤ ህትን
ሜጢሃሰ አሳበት መሩሰለከ ኢሰ እሳን ሜጡበ
መርከባን ኣጉዕነ ፈቁሰ ደጎ እቅ።
23 ጠዉ እኮጎሬ ዋሉ መርከቡ ጥባሮሰ
ከተሚች ኬዕይ ኢሰ መገኑ ገለትጩለከ ኡመቱ
ጣብተ እቶ ቤቹ መድሰ እሜቶኡ።
24 ሁኩ መኑንኩ ኢሰ ህከረንገ እሰ አሳበት
ህከን ቤችን ሄኡ ሆጉሰ ለኦ ወክት ህከን
መርከባን ኣግ ኢሰ ሀሶተ ቅፍርናሆመ መርቶኡ።
25 ባር ዉድ አዲን ደጎሰ ወክት «አሰተማርቾ!
መ ወክት ከቤቹ ኢልት?» ይቶሰ።
26 ኢሰን ፈንቀሸ «ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ አዕኑ
ኤሳሃ ሀሴነንታሁ ጣቢተ እትሾንክዕኔቤቺሃትለከ
ዱቤንተቤቺሃት ቤሉ አን ለሊሾንክዕኔ
አጀብሲሰኖ ጠውሃበእ።
27 መንች ቤቱ ኣሰናህዕኔ ዘላለሚሃ ሄኣ ሄእ
እቻተ አዕዬ ቤሉ በኣ እቻተ አቶናቼ፤ እሰን አኑ
መገኑ ቤቲህሰ አዕዮ ሀንቅተ መላ» ዬሰ።
28 ሁኩ መኑንኩ «መገን ሆጉተ አዕናተ መ አኡ
ሀሰሰናኔ?» ይቶሰ።
29 ኢሰን ፈንቀሸ «መገን ሆጉት መገኑ ሶኮሀኒን
አመዕኑሃን» ዬእ።
30 እሰን ፈንቀሸት «ነኡ ለእን ኪን አመዕንኖተ
መ መላተ አሰተን? ህትን መ አተን?
31 ‹እቶተ ሰሜች እቸተ ኣሴእ› የመሞ
ከተበሞገን እናከኔ ኡለ ኡድማን ‹መና› ዬኖ እቸተ
እቶኡ» ይቶሰ።
32 ኢሰ «ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ሰሜች እቸተ
ኣሰናሁ ሙሳበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሀንቅ እቸተ ሰሜች
ኣሰናህዕኔሁ አናኡ።
33 መሰንትሰ መገኑ ኣሰኖ እቸተ ሰሜች
ድርታእተለከ ኣዱንያ አሊሃ ሄኡ ኣሰታእታን» ዬሰ።
34 እሰን «ቀርቾ! ከ እቸተ ጉዕመ ወክትንከ
ኣሰኔ» ይቶሰ።
35 ኢሰን ፈንቀሸ «ሄእ እቸት እኔት፤ ኢቤቹ
አሜተኖሁ ሆሮን ጎሩ አፈናሰበእ፤ እን አመዕነናሁ
ሆሮን ሰገበናበእ።
36 ጠዉ እኮጎሬ ‹አዕኑ ኤሳሃ ለኤን
አመዕንቴንታበእ› ዬንክዕኔ።
37 እኑኤ ኣሰናኤሁ ጉዕሙንኩ ኢቤቹ እሜተኖ፤
እንን ኢቤቹ እሜተኖሃ ጉዕመንከ አብል ዋሸ
ቶቻንሰበእ።
38 እን ሰሜች እሜቾሚሁ ሶኮኤሀን ሃሸኣቱተ
ዊንሾታት ቤሉ ገይኤ ሃሸኣቱተ ዊንሾታበእ።
39 ሶኮኤሀን ሃሸኣቱት ኣሴኤ መኒች መቱሃ
ቤሱዕናን ቂያመ በር ሬሆች ኬሶታት።
40 እንኤ ሃሸኣቱት ቤቱሰ ለዕይ እሲን
አመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ ዘላለሚሃ ሄእኖ ሄኡ
ደኦታት፤ እንን ቂያመ በር ሬሆች ኬሳንሰ» ዬእ።
41 ኢሰ «ሰሜች ድርቶ እቸት እኔት» ዬቤቺሃ
አይሁዱ እሰ አሌን ቁንቁቶኡ።
42 እሰን «ኩን ነኡ እነሰለከ አመሰ ደንጋም
ዩሱፍሃ ቤቱ ኢሳበእንዶ? እሰ ሀት ‹እን ሰሜች
ድርዮምሃን› የኖት?» ይቶኡ።
43 ኢሰን ፈንቀሸ «መት-መቱክዕኔ ቁንቁቶኖቼ።
44 ኤሳሃ ሶኮ እኑኤ ኢ አደ ኤቦሀን ቤሉ አዪሁ
ኢቤቹ እሜቶተ እታለኖበእ፤ ኢቤቹ አሜተኖሃ አንን
ቂያመ በር ሬሆች ኬሳንሰ።
45 ነቢያካ መጸፋን ‹ጉዕሙንኩሰ መገኒች
ተማርቶረ እካኡ› የመሞ ከተበሞኡ፤ ህካን
እኮቤቺሃ መገኒች ሞጮጩኢሁለከ ተማርሁ
ጉዕሙንኩ ኢቤቹ እሜተኖ።
46 ጠዉ እኮጎሬ አነ ለዕዮሁ አዪሁ ዮበእ፤ መገን
አዲች እኮሁ ጠለዕሉ አነ ለዕዮሃን።
47 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ እን አመዕነናሀኒሃ
ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ ሄእኖ ሄኡ ዮሰ።
48 ሄእ እቸት እኔት።
49 እናከክዕኔ ኡለ ኡድማን ‹መና› ዬኖ እቸተ
እቶኡ፤ እሰን ሬቶኡ።
50 ሰሜች ድርቶ እቸት ተኒት፤ ከኒች እተናሁ
አዪሁ ሆሮን ሬሀናበእ።
51 ሁኩ ሰሜች ድርቶ ሄእ እቸት አኔት፤ አዪሁ
ህከን እቻች እቾሬ ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ ሄእኖ፤
አንን ኣዱንያ አሊሃ ኣሳም እቸት ገግኤ ማላኤ»
ዬእ።
52 ህከ ወክት አይሁዱ «ኩ መንቹ ማለሰ
እንቶተ ኣሶተ ሀት አታለኖ?» ይተን መት-መትንከሰ
ኦደቁንቶኡ።
53 ኢሰን «ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ መንች ቤት ማለ
እቴንባችለከ ቄጉሰ አጌንባች ክዕኔሃ ሄኡ ኣዜክዕኔ
ዮህዕኔበእ።
54 ኢ ማለ እተናሀኒሃለከ ቄጉእ አገኖሀኒሃ
ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ ሄእኖ ሄኡ ዮሰ፤ አንን ቂያመ
በር ሬሆች ኬሳንሰ።
55 መሰንትሰ ማሉኤ ሀንቅተ እቸ፤ ህትን
ቄጉንኩኤ ሀንቅሃ አጌኖሃን።
56 ማላኤ እተናሁለከ ቄጉኤ አገኖሁ እን ሄእኖ፤
አንን እሲን ሜጡበ እሃም።

6:31 ቍል. 16፥4፤ 15፤ መዝ. 78፥24። **6:45** ኢሳ. 54፥13።

57 ሄእኖ እኑኤ ሶኮኤቤቺሃ እን እሲን ሄኣሚሃ
እኮምገን ህትን ማላኤ እተኖሁ ኢ አዲን ሄእኖ።
58 ሰሜች ድርቶ እቸት ተኒት፤ ሁኩንን
እናከክዕኔ እቶኢሃ አጉድበሃን፤ መሰንትሰ ህከ
እቸተ እቶእሩ ሬቶኤ፤ ከ እቸተ እቶእሩ ዘላለሚሃ
ጉዕሚንከ ሄኣእ» ዬሰ።
59 ኢሰ ህካን ዬኢሁ ቅፍርናሆማን ሄዕዮ
ጭምት ምኔን ተማርሰኒት።

ዘላለሚሃ ሄእ ላገተ

60 እሳባች ልግቡሰ ህካን ሞጮጭቶ ወክት
«ኩ ትምርቱ አበ ኬዕመኖሃን፤ ከ ትምርት አይ
ቶጎተ አታለኖ?» ይቶኡ።
61 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ አሳበሰ ከን ትምርትተኔሃ
ቁንቁቶገ እያኒንከሰ ደግ «ኩን ሉሲሰኖህዕኔንዶ?
62 መንች ቤቱ ወዕና ሄዕዮቤቹ ፈንቀል ፉለን
ለኤንተጎር መ ይቶኖታት?
63 ሄኡ ኣሰኖሁ መገንየ እያነ፤ ጠዉ እኮጎሬ ማሉ
ሜጡራ ደግለለኖበእ፤ እን ክዕኔሃ ጠወዕዮም
ላገት እያነለከ ሄኦሃን።
64 ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔ በሊች አመዕንትቡሩ
ዮኡ» ዬሰ፤ ኢሰ ካን ዬኢሁ ወዕኔችን ኬሽ
አመዕንትበሩ አዬኤታጎሬ ህትን ህግሽ ኣሰኖሁ
አዬት ጎሬ ደገኖቤቺሃት እቅ።
65 ህትን ኢሰ « ‹አኑኤ እሜተኖገ አዕዮህን ቤሉ
ዎሉ ኢ አደ እሜቶተ አታለኖበእ› ዬሚሁ ከኒሃት»
ዬሰ።
66 ህካን እኮቤቺሃ እሳባች ልግቡ ፈንቀልት
መርቶኡ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ እዎኑ እጉርቶኡ።
67 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ቶነ ለሙንከ እሳበተ
«አዕኑሁ መርቶኖተ ሀሴነንንዶ?» ዬሰ።
68 ሰምዖን ጴጥሮሰን ፈንቀሽ «ቀርቾ ነኡ
ህከቤቹ መርናም? ኬሳሃ ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ
እካ ሄእ ላገት ዮሄ።
69 ነኡ እት መገን ጠሊለ እሁክ አመዕንን
ደንጎም» ዬእ።
70 ህትን ኢሰ «እን ክዕኔተ ቶነ ለሙንከክዕኔ
መጠርበህዕኔንዶ? ክዕኔች መቱ እልቢሰሃ» ዬሰ።
71 ካን ዬኢሁ ሰሞኔ ቤት እሰቆሮንቶ
ይሁድተኔሃት፤ መሰንትሰ ይሁድ ቶነ ለሞንከ
እሳባች መቱሰ እኮጎሬሁ ኢሰ ህግሽ ኣሰኖሁ እሱ
እኮቤቺሃት።

7

ኢሰ ዳሰ ከበጀቲሃ ዬሩሳሌመ መሮተ ጠዕሜመሰገ

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ገሊለ ባዶን ሃመኖት
እቅ፤ መሰንትሰ እይሁድ እዎንሳኑት ሸቶተ
ሀሶሰቤቺሃ ይሁድ ባዶን ሃሞተ ሀሾበእ።
2 ህከ ወክት እይሁድ ዳሰ በአሉ ሆንጠኮ እቅ።

3 ህካን እኮቤቺሃ አመሰኡት «አዎንታሄሩ እት
አታንት ሆጉተ ለኦተ ከንቤቺች ኬእ ይሁድ ባዱ
ኦሮእ።
4 መሰንትሰ ለሎተ ሀሰኖ መንቹ ሆጉሰ ማጭ
እኦተ ሀሰኖበእ፤ እት ካን ጉዕመንከ እተን ገዉክ
መኒሃ ጉዕሚንከ ለሊሱ ሀሰሰኖሄ» ይቶሰ።
5 ህካን ይቶኢሁ ዎሉ ፈቅ አመሰ ኦሱንት እሲን
አመዕንትበቤቺሃት እቅ።
6 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ «ኢ ወክቱ ኢልዮበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔሃ ጉዕሙንኩ ወክቱ
መክዮእሃን።
7 ኩ ኣዱንያ እሉ ክዕኔተ ግቦህዕኔተ
አታለኖበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኤሳሃ ግበኖ፤ መሰንትሰ
እን ሆጉሰ ሂለ እሁሰ ኩላሞቤቺሃት።
8 እዕኑ ህከ ከበጀተ ከበጄኖቤቹ አሌ ዋልቴን
መሬ፤ ወክቱእ ኢልበቤቺሃ እን ህከ ቤቹ መሮተ
አታላምበእ» ዬእ።
9 ኢሰ ህካን ይ ገሊለን ፈቆ።

ኢሰ ዳሰ በኣሌን ደገሙሰ

10 ጠዉ እኮጎሬ አመሰ ኦሱት ህከ ከበጀት
ከበጄኖቤቹ መርቶች ኤተሮን እሰ ህከ ቤቹ
ለሉዕናን ማጠም ኦሮዕዮ።
11 ህከን ከበጀ ቤቾን አይሁድ ሹመት «እሰ
ሀከበ ዮኡ?» ይተን ሀሳሲት እቅ።
12 አይሁድ ኤመቱ ህከን ቤቾን እሰተኔ
ኩሽኩሽይተን መት-መቱሰ «እሰ ጡማ መንቹ»
ይተን ዎሉሰንገ «ህትጎተበእ እሰ መነ ሉሲሰኖሃን»
ይታሲት እቅ።
13 ጠዉ እኮጎሬ አይሁድ ሹመት ዋጅቶቤቺሃ
አዬሁ እሰተኔሃ ለሊሽ ጠወዕዮበእ።
14 ህከ ከበጀት ከበጅተን ደሩ እኮህኒን ኢሰ አሌ
ዋል ዱእ ምኒ መር ተማርሴእ።
15 ህከንቤቾንን አይሁድ ሹመት «ኩ መንቹ
ተማርባሃ ከ ጉዕመንከ ሀት ደጎተ አታሎ?» ይተን
አጀብሲጭታኢት እቅ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ፈንቀሽ «እን
ተማርሳሚሁ ኢች እሁዕነ ኤሳሃ ሶኮኤህኒቺት።
17 መገን ሃሸኣቱተ ኢኦተ ሀሰኖሁ አዬሁ ኩ
ትምህርቱ መገኒች እሜቾሃ እሁሰ ህከረንገ እን
ገይችኤ ጠወእምጎሬ መለል ደገኖ።
18 ገይችሰ ጠወእኖሁ ገይሀሰ ኬዕምኛ ሀሰኖ፤
ጠዉ እኮጎሬ ሶኮሰህን ኬዕምኛ ሀሰኖሁ ህንቅየ
መንቹ፤ ክዝቡንኩ እሲን ዮሰበእ።
19 ሙሰ ሕገ ኣሰዮህዕኔበእንዶ? እኮጎሬ
ክዕኔኤች መቱክዕኔሁ ሕገ አገርቴንበረ፤ ሚሃት
ሸቶኖኤተ ሀሴነንተኤሁ?» ዬሰ።
20 ኡመቱንኩ ፈንቀሽ «ኬሳሃ ዱሩ እፎሄ፤
ኬሳሃ እይ ሾሄተ ሀሾሄ?» ይቶሰ።
21 ህትን ኢሰ «እን መት ሆጉተ አዕዮም፤ እዕኑ
ጉዕሙንኩ ህከኒን አጀብሲጭቴንታእ።
22 ሙሰ ጡርከም ሴረ ኣሰዮህዕኔ፤ ሁኩንን
እናካቺት ቤሉ ሙሲችበእ፤ እዕኑ አበ በሬን
ጡርከንቴነንታት።
23 ሙሲ ሕጉ ድጀምበገ መኑ አበ በሬን
ጡርከመኖ እኮች እን አበ በሬን መንች
ዊመንከሰ ጅሰመ ፈይሾምቤቺሃ ኢን ሚሃት
ኡሙዕርቴነንታት?
24 ሀንቅ ፍርደ ፈረጄ ቤሉ መን እልተ ለኤን
ፈረዶኖቼ» ዬሰ።

መሲህተኔሃ ኬኦ ኦደተ

25 ዬሩሳሌም ከተማን ሄኡ መኒች መት-መቱሰ
«ኩን ሸቶተ ሀሳሰየ መንቹበእንዶ?

6:69 ማቶ. 16፥16፤ ማር. 8፥29፤ ሉቃ. 9፥20። **7:2** ሌዊ 23፥34፤ ዘዳ. 16፥13። **7:22** ክል. 17፥10፤ ሌዊ 12፥3። **7:23** ያህ. 5፥9።

26 ሁኩዕኑን እሰ ኢልባሸ ጠወእኖት፤ እሰን መቱርቹሃ ይቶሰበእ፤ ሹመት ኩ መንቹ መሲህ እሁሰ ህንቅንከ ደግትንደ ጨለይቶኢሁ?
27 ጠዉ እኮጎሬ ኩ መንቹ እሜቾቤቹ ነኤ ደንጋም፤ መሲሁ እሜተኖ ወክት እሰ ህከን አዲች እሜቾንዶ አዪሁ ደገኖበእ» ይቶኡ።
28 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ መገን ምኔን ተማርሰን ላገሰ ጎት አዕይ «እን ህከን አዲች እሜቾምጎሬ ኤሳሃ ደጌነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን ገይንከኤ እሜቾምበእ፤ ኤሳሃ ሶኮኤንኩ ህንቅሃ፤ አዕኑ ደጌነንተሰበእ።
29 እን እሰ እዲች እሜቾምቤቺሃለከ እሰን ኤሳሃ ሶኮኤቤቺሃ እን እሱ ደጋም» ዬእ።
30 ህካን እኮቤቺሃ እሰን አፎሰተ ሀሶኡ፤ እኮጎሬ ወክቱሰ ኢልበቤቺሃ አዪሁ እፎሰበእ።
31 እኮጎሬሁ ኡመቲች ልግቡሰ እሲን እመዕንት «መሲሁ እሜቾረ ኩ መንቹ አዕዮ እጀብሲሰኖ ጠዊች በተእኖሲሃ አእኖሃንዶ?» ይቶኡ።

ኢሰ እፎተ ወታደረ ሶሄመገ

32 ፈርሳውት መኑ ኢሰተኔሃ ኩሸኩሸ ይት ጠወእን ሞጮጭቶኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ ቂሰ አዎንሳኑትለከ ፈርሳውት ኢሰ አፍሲሶተ ወታደረ ሶኮኡ።
33 ኢሰን «እን ክዕኔን ሜጡበ ቀዉ ወክት ዱንካም፤ ህከኒች ኤተሮን ሶኮኤሀኒቤቹ መራም።
34 አዕኑ ኤሳሃ ሀሴነንተ፤ እኮጎሬሁ ደጌነንተኤበእ፤ እን ዮም ቤቹንከ አዕኑ አሜቶኖተ አታልቴነንተበእ» ዬእ።
35 ህካን እኮቤቺሃ አይሁዱ መት-መትህሰ «ነኡ ደንግበሰገ ኩ መንቹ ህከቤቹ መሮታት? ህከረንገ ግሪክ መን በላን ሄኣ አይሁድቤቹ መር ግሪክ መነ ተማርሶታትንዶ?
36 ህትን ኤሳሃ ‹ሀሴንተኤ ጎሬ ደጌነንተኤበእ፤ እን ዮም ቤቹ አሜቶኖተ አታልቴነንተበእ› ዩሰ መ ዩሃሰ?» ይቶኡ።

ሄእ ዊ ቡቁተ

37 ህከ ከበጀት ከበጁን ሹሌኖ ጎፍሜሰ ሎረ በሬን ኢሰ ኡር ላገሰ ጎት አዕይ «ውሁ ሰገቦሲሁ ዮ ጎሬ ኢቤቹ አሜች አጉን።
38 እን አመዕነኖህኒች ጠሊለ መጸፋን የኖገን ሄእ ዊ ቡቁት ኣዚችሰ ቡቃእ» ዬእ።
39 ህት ይ ጠወዕዮንኩ እሲን አመዕንቶሩ ኣእታ ጠሊለ አያንተኔሃት እቅ፤ መሰንትሰ ኢሲ ኬዕምኝ ወክቱ እሉዕነ ዮቤቺሃ ጠሊሉ አያኑ ኣሰሞበእ እቅ።

ኡመት በላን መለዕለንሹ እሁሰ

40 መኒች መት-መቱ ህከ ጠወ ሞጮጭቶ ወክት « ‹አሜተኖ› የመሞ ነቢዬቹ ህንቅንከ ከኒት» ይቶኡ።
41 ህትን ዎሉሰንገ «ኩን መሲህት» ይቶኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ መት-መቱሰ «መሲሁ ገሊለ ባዲች አሜተኖንዶ?
42 መሲሁ ደዉዴ ዘሬች እለመኖገለከ ደዉድ እለሞ ቤተልሔም ከተሚች አሜተኖገ ጠሊለ መጸፋን ከተበሞበእንዶ?» ይቶኡ።
43 ህካን እኮቤቺሃ መን በላን እሰ መሳን መለዕለንሹ እኮኡ።
44 እሳችን መት-መቱሰ እሱ አፎተ ሀሶ እቅ፤ እኮጎሬ አዪሁ አፎሰበእ።

አይሁድ አዎንሳኑት አመዕኑ ሆጉሰ

45 ህከኒች ኤተሮን ወታደሩንኩ ቂሰ አዎንሳኖበለከ ፈርሳዊቤቹ ፈነቀልት መርቶኡ፤ እሰን «እሱ ሚሃት ኤቤንታበኢሁ?» ይቶኡ።
46 ወታደሩንኩ «ህከን መንችገ አዪሁ ጠወዕዮበእ» ይት ፈነቀሸቶኡ።
47 ጠዉ እኮጎሬ ፈርሳውት «ክዕኔታሁ ሉሰሾህዕኔንዶ?
48 ሹማች ህከረንገ ፈርሳዊች እሲን አመዕኔኢሁ ዮጎር ደጌንታእንዶ?
49 ጠዉ እኮጎሬ ኩ ሙሰ ሕገ ደግቡ ኡመቱ ቦሮረሞእሃን» ይቶኡ።
50 ህካን መኒችን መቱሰ ከኒች ብርንተ ኢሰቤቹ መሮ «ንቆድሞሴ» ዬኖ ፈርሳውቹ
51 «ሕግኔ ሃሊን መቶ መንች ጠወ ሞጮጩዕነለከ መ አዕዮ ጎሬ ደጉዕነ ፈረዱ ሀሰሰኖንዶ?» ዬሰ።
52 እሰን «አቲሁ ገሊለ ባዲችትንዶ? ነቢዬቹ ገሊለ ባዶን ነጾተ አታለኖበእገ መረመርት ለእ» ይቶሰ።
53 እሰን መት-መቲን ምነሰ መርቶኡ።

8

ዝነተ አተን አፈመሴ መንቹተ

1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ዘይት ሀቁ ነጸኖ ቆተተ ኦሮዕዮ።
2 ለንክ በር ሱጽተ ዱእ ምኒ ፈንቀል እሜቾ፤ ኡመቱ ጉዕሙንኩ እሰበ እሜች ጭምዬሃን እሰ እፉዕል ተማርሱ ጀመሮ።
3 ሕገ ተማርሰታእሩለከ ፈርሳውት ዝነተ አተን አፎሴ መት መንቹተ ኤብ በላንከሰ ኡርሶኡ።
4 እሰን ኢሰ «አሰተማርቾ! ት መንቹት ዝነተ አተን አፈንቶእተ።
5 ህትኔ ጠወ እታ ሜንቱ ክኒን ቀሴን ሼኖገ ሙሰ ሕጋን አዘዙኔ፤ አትንገ እሴተኔሃ መ ይተን?» ይቶኡ።
6 እሰን ህት ይቶኢሁ እሱ ኦደ ጠወ ደግ ፌተንቶተ ሀሶቤቺሃት እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ ሙግይ ዙሩዕሜንከሰ ኡለ አሌን ከተቡ ጀመሮ።
7 ፈንቀላንሰት ጠዕሞቶሰ ወክት ሙግ ዬቤቺች ጎበሰ ኬሽ «ክዕኔ በሊች ጩቡ ዮሰበእ መንቹ ሄጭ ክኒን ቀሱን» ዬእ።
8 ህከኒች ኤተሮን ለንኪሃ ሙግይ ኡለ አሌን ከተቡ ጀመሮ።
9 እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት ባሊቂች ኬሽ ሀርድ ኢለ መት-መትን ፉልት መርቶኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ብሬሰ ኡርቶ መንቾን ሜጥሃሰ ፈቆ።
10 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጎበሰ ኬሽ ለዕይ «ቴ መንች! ከሰሰኖሄ መኑ ህከበ ዮኡ? አሌክ ፈረጀሁ መቱሁ ዮበእንዶ?» ዬሴ።

7:37 ሌዊ 23፥36። **7:38** ሕዝ. 47፥1፤ ዘካ. 14፥8። **7:42** 2 ሳሙ. 7፥12፤ ሚክ. 5፥2። **7:50** ያህ. 3፥1-2። **8:5** ሌዊ 20፥10፤ ዘዳ. 22፥22-24።

11 [እሴን «ቀርቾ! መቱሁ ዮበእ» ይቶኡ፤ ኢሰን
ፈንቀሸ «አኒሁ ፈረዳንኬበአ ኦሮእ፤ ከኒች ኤተሪሃ
ጩብ አቶት» ዬሴ።]*

ኢሰ ኣዱንያ አል ኑር እሁሰ

12 ለንኪሃ ኢሰ «እን ከን ኣዱንያ አልሃ ኑርሃን፤
ኤሳሃ እዎነኖሁ ጉዕሙንኩ ሄእ ኑር ደአኖ ቤሉ
ቱንሰቾን ሃመኖበእ» ይ ጠወዕዮሰ።
13 ፈርሳውት «እት ገይክተኔሃ መሰከርታንቲት፤
መሰከርቶንቲሁ ሀንቅሃበእ» ይቶኡ።
14 ኢሰን «መቱርቹሃ እን ገይሀእ መሰከሮም
ጎሬ እን ሀከን አዲች እሜቾም ጎሬ ህትን ሀከ እደ
መራም ጎር ደጋምቤቺሃ ምሰክሩእ ሀንቅሃን፤ ጠዉ
እኮጎሬ አዕኑ እን ሀከን አዲን እሜቾም ጎር ህትን
ሀከ እደ መራም ጎር ደጌነንተበእ።
15 አዕኑ መኬህዕኔገ ፈረዴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ
እን እዬ አሌኒ ፈረዳምበእ።
16 ፈረጀም ጎሬ ፍርዱእ ሀንቅሃን፤
መሰንትሰ ፈረንዳሚሁ እኔትለከ እናኤ ቤሉ እን
ሜጦሃኤበእ።
17 ለሙ መንቹ መሰከሮች ጠዉሰ ሀንቅ እሁሰ
ሕጋንከክዕኔ ከተበሞኡ።
18 ህካን እኮቤቺሃ እን ገይኤተኔሃ መሰከራም፤
ህትን ኤሳሃ ሶኮኤ ኢ እኑሁ ኢተኔሃ መሰከረኖ» ይ
ፈንቀሼእ።
19 እሰን «እኑክ ሀከበ ዮኡ» ይት ጠዕሞቶሰ፤
ኢሰን «ኤሳለከ እነኤ ደጌነንተበእ፤ ኤሳሃ ደጌንታ
እቃን ኢ እነሃ ደጌነንተ እቅ» ይ ፈንቀሼእ።
20 ኢሰን ህካን ጠወዕዮሁ መገን ምኔን ብረ
ቶጌኖ ሳጥን መዴን አፉዕል ተማርሰኒት እቅ፤
እኮጎሬ ወክቱሰ ኢልበቤቺሃ አዪሁ አፎሰበእ።

አመዕነቱ ሆፈዕዮቤቺሃ ኣሴመ ሸዘነተ

21 ለንኪሃ ኢሰ «እን ኦሮኣም፤ አዕኑ ኤሳሃ
ሀሴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጩቢንከክዕኔን ሬቴነንተ
ቤሉ እን ኦሮኣምቤቹ መርቶኖተ አታልቴነንተበእ»
ዬሰ።
22 አይሁድ እዎንሳኑት «እሰ ‹እን ኦሮኣምቤቹ
አዕኑ አሜቶኖተ አታልቴነንተበአ› ዩሰ ገዉሰ
ሾታትንደ?» የቀንቶኡ።
23 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «አዕኑ ወሮን ከን
ኣዱንያ አሊቺት፤ እኮጎሬ እን አሊቺት ቤሉ ከን
ኣዱንያ አሊችበእ።
24 እን ክዕኔተ ‹ጩቢንከክዕኔን ሬቴነንተ›
ዬሚሁ ከኒሃት፤ መሰንትሰ እን ኤሳሃ እሁኤ ደጌን
አመዕንቴንባች ጩቢንከክዕኔን ሬቴነንተ» ዬሰ።
25 እሰን «እት አዬት?» ይቶሰ፤ ኢሰን «እን
ወዕኔችን ኬሸ ኩሎንክዕኔጋት።
26 እን ክዕኔተኔሃ ያምርቹለከ ፈረዳምርቹ
ልግቡ ዮኤ፤ እኮጎሬ ሶኮኤሁ ሀንቅሃን፤ እን ኣዱንያ
አሊሃ ጠወኣሚሁ እሲች ሞጮጩሚሃት» ዬሰ።
27 እኮጎሬ እሰ እሰ አኒተኔሃ ጠወዕዮሰገ
ሰውይቶበእ እቅ።
28 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ «መንች ቤቱ መሰቀላን
አሌ ዋሸቴን አፉሸቴነንተ ወክት እን ኤሳሃ እሁኤ
ደጌነንተ፤ ህትን ጠለዕል አኑኤ ተማርሴኤሃ
ጠወዕዮምጋት ቤሉ ገይኤ ዋልቃን መቱርቹሃ
አኣምበእገ ደጌነንተ።
29 ኤሳሃ ሶኮሁ ኢኒንት፤ እን ጉዕመ ወክትንከ
አኣም ጠዉ እሱ ሙንዲሲሰኖቤቺሃ ኤሳሃ ሜጡእ
አጉሮኤበእ» ዬሰ።
30 ኢሰ ህካን ጠወዕዮ ወክት ልግቡ መኑ እሲን
አመዕንቶኡ።

ጩብ ሮሰማች ሰዋልድማን ፉልተኔሃ

31 ኢሰ ህከን አመዕንቶ አይሁዲሃ «አዕኑ
ላጋንታኤ ሄኤንተ ጎር ሀንቅንከ አዎንቴነንተኤረ።
32 አዕኑ ሀንቅንከ ደጌነንተ፤ ሀንቁንኩ
ሰዋልድማን ፉሸኖህዕኔ» ዬሰ።
33 ጠዉ እኮጎሬ እሰ «ነኤ እብራሂሞተ ዘር፤
ኬንከ ኢለ አዬሁ ሮሰ እንኮምበእ፤ አትንገ
‹ሰዋልድማን ፉልቴነንተ› ይታንቲሁ ሚሃት?» ይት
ጠዕሞቶኡ።
34 ኢሰን «ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ጩብ አእኖሁ
ጉዕሙንኩ ጩብሃ ሮሰቹ።
35 ካዲንቹ ቀርችሰ ምኔን ዘላለሚሃ ሄአኖበእ፤
እኮጎሬ ቤቱ ዘላለሚሃ ምኔን ሄአኖ።
36 ህካን እኮቤቺሃ ቤቱ ሰዋልድማን
ፉሼህዕኔች ሀንቅንከ ሰዋልድማን ፉልቴነንተ።
37 አዕኑ እብራሂም ዘርተ እሁክዕኔ ደንጋም፤
ጠዉ እኮጎሬ ኢ ላገተ ቶጌንበቤቺሃ ኤሳሃ ሸቶኖተ
ሀሴነንታት።
38 እን እንኤቤቾን ለዕዮምርቹ ጠወኣም፤ አዕኑ
አኒችክዕኔ ሞጮጭቴንታሃ አቴነንተ» ዬእ።
39 እሰን «እኑኔ እብራሂማት» ይቶኡ፤ ህትን ኢሰ
«እብራሂም እለተ እኬንተ እቃን እብራሂም አዕዮሃ
አቴነንተ እቅ።
40 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ መገኒች ሞጮጩም
ሀንቅ ኩሎንክዕኔረ ሸቶኖኤተ ሀሴነንታት፤
እብራሂም ህት አዕዮበእ።
41 ህትን አዕኑ እንክዕኔገን አቴነንታት» ዬሰ፤
እሰን «ነኤ ህንጨረበሃበእ፤ መቱ አኑ ዮኔ፤ እሰን
መገኑሃ» ይቶሰ።
42 ህትን ኢሰ «መገኑ እነክዕኔ እኮ እቃን
ኤሳሃ ኢትቴነንተ እቅ፤ መሰንትሰ እን መገን አዲች
አሜቾም፤ ኤሳሃ እሰ ሶኮኤ ቤሉ እን ገይንከእ
አሜቾምበእ።
43 ሚሃት ጠወእ አጥራመቴነንተበኢሁ? ላገኤ
ቶጎኖተ ሀሴንበቤቺሃበእንደ?
44 አዕኑ እልቢሰተ እለ፤ እንክዕኔ ሰውት
አቶኖተ ሀሴነንተ፤ እሰ ዎዕኔችን ኬሸ መነ ሸኖሃን፤
ሀንቁንኩ እሲን ዮሰበእቤቺሃ ሀንቁን ኡርዮበእ፤
እሰ ክዝበኘለከ ክዝብ አነ እኮቤቺሃ ክዝብ
ጠወእኖሁ ገይችሲት።
45 ጠዉ እኮጎሬ ሀንቅ ጠወኣምቤቺሃ
አመዕንቴነንተኤበእ።
46 ክዕኔ በሊች ኤሳሃ ‹እት ጩበኛ› ይ
ጠወእኖሁ አዬት? አን ሀንቅ ጠወኣሚሃ እኮች
ሚ አመዕንቴነንቲኤበእ?
47 መገን አዲች እኮሁ መገን ላገተ ሞጮጨኖ፤
አዕኑ መገን አድረ እኬንበቤቺሃ መገን ላገተ
ሞጮጭቴነንተበእ» ዬሰ።

---

* **8:11** ልግቡ ሉህ ኪታበት ሄጭት ሄኑ ፈሰሬመ አኔን 7፥53—8፥11 ዮእሃ በርግታእ፤ መት-መቱ ያህ. 21፥24 ኤተሮን ኣግሳእ፤ ዋሉስንገ ሉቃ. 21፥38 ኤተሮን ኣግሳእ፤ መቱ ሉህ መጻፉ ያህ. 7፥36 ኤተሮን ኣግሶኡ። **8:12** ማቶ. 5፥14፤ ያህ. 9፥5። **8:13** ያህ. 5፥31። **8:33** ማቶ. 3፥9፤ ሉቃ. 3፥8።

ኢሰ እብራሂሚች ሄጭ ሄኡሰ

48 እይሁዱ ፈንቀሸት «ነኡ ‹አት ሰምራውቹሃን፤ ህትን እልብሱ እፎሄ› ዩኔ ህንቅሃበእንዶ?» ይቶሰ።
49 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ «ኤሳሃ እልብሱ እፎኤበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እን እነኤ ኬዕምሳሚት፤ አዕኑ ኬዕምሴንታኤበእ።
50 እኮጎሬ እን ገይኤ ኬዕምኛ ሀሳምበእ፤ ኢ ኬዕምኛ ሀሰኖሁለከ ፈረደኖሁ ዎሉ ዮኡ።
51 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ላገእ አገረኖሁ ዘላለሚሃ ሪሀኖበእ» ይ ፈንቀሼእ።
52 አይሁዱ «ዱሩ አፎሄገ ቴሱ ደንጎም፤ እብራሂምለከ ነቢያከት ሬቶኡ፤ እኮጎሬ አት ‹ላገኤ አገርታእሩ ሆሮን ሬታበእ› ይታንቲት።
53 ህንቅንከ አት እናኔ እብራሂሚች በተእንንዶ? እብራሂምለከ ነቢያከት ሬቶኡ፤ እኮጎሬ አት ገዉክ አዬት ይቶታት?» ይቶሰ።
54 ህትን ኢሰ ፈንቀሸ «እን ገዉኤ ከበጀም ጎር መቱርቹሃ ደግለለኖበእ፤ ኤሳሃ ከበጀኖሁ አኑኔ ‹መገኑሃኔ› ይቴነንተ እናኤ።
55 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ እሱ ደጌንታበእ፤ እን ደጋንሰ፤ እን ‹እሱ ደጋምበእ› ዬም ጎሬ ክዕኔገን ክዝበኘ እሃም፤ እኮጎሬ እን እሱ ደጋም፤ ላገሲ አገራም።
56 እንክዕኔ እብራሂም ሃሸኣቱተ እን አሜታም በር ለዕይ ሙንደኦታት እቅ፤ እሰን ህካን ለዕይ ሙንደዕዮ» ዬሰ።
57 ህከ ወክት አይሁዱ «አት እለንቶንቲች ኦንታሁ ዘማን እኮሄበኢሁ ‹እብራሂመ ለዕዮም› ይተንዶ?» ይቶሰ።
58 ህትን ኢሰ «ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ እብራሂም እለሙዕነ ዎዕናከ እን ዮምሃ» ይ ፈንቀሼሰ።
59 ህካን እኮቤቺሃ አይሁዱ ኢሰ ቀዖተ ክኑ ኬዖኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ እሳች ገበጭ ይ መገን ምኒች ፉል ኦሮዕዮ።

9

ኢሰ ቆቀ መንቹ ፈይሱሰ

1 መቱ በር ኢሰ ዎቃን ሃመን ቆቀ እክ እለሞ መንቹ ለዕዮ።
2 ህከንቤቾንን አሳበንት ኢሰ «አሰተማርቾ! ኩ መንቹ ቆቀ እክ እለሞሁ አይ አዕዮ ጩቢሃት? ገዉሰ አዕዮ ጩቢንትንዶ አኑሰለከ አመሰ አቶ ጩቢኒት?» ይት ጠዕሞቶሰ።
3 ኢሰን ፈንቀሸ «ኩ መንቹ ቆቀ እኮሁ ገዉሰ አዕዮ ህከረንገ አኑሰለኪ አመሰ አቶ ጩቢሃበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ መገን ሆጉት እሰ አሌን ለሊቶታት።
4 በሩ ዮ ጌሳን ሶኮኤ ሆጉተ እኡ ሀሰሰኖኤ፤ መሰንትሰ አዪሁ አኦተ አታለኖበእ ህንከዕርት አሜታእ።
5 እን ከን ኣዱንያ አሌን ሄዕዮም ጌሳን ከን ኣዱንያ አሊሃ ኑርሃን» ዬእ።
6 ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን አነጀ ቱይ ትበ ቁፍሸ ጭቀሰ ህከን ቆቀ መንች እሌን ቡር
7 «መርት ሰልሆም ዋን ኣዕል» ዬሰ፤ «ሰልሆመ» ዩ «ሶቀሞሃ» ዩሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ መንቹንኩ መር ኣዕል ፈይ ለእን ፈንቀል አሜቾ።
8 ኦሌሰ መኑለከ ከኒች ብርተ እቍዕል ኡጩን ለዕዮ መኑ «ኩን እቍዕል ኡጩኖሃ መንቹበእንዶ?» ይቶኡ።
9 መት-መቱሰ «ኤ እሶት» ይቶኡ፤ ዎሉሰንገ «እሱ አጉደኖት ቤሉ እሶበእ» ይቶኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ መንቹንኩ «ኤ አኔት» ዬእ።
10 መኑንኩ «እልክ ሀት እክ ፈንተኦኡ?» ይቶሰ።
11 እሰን « ‹ኢሰ› ዬኖ መንቹ ጭቀ ቁፍሸ እሌንከእ ቡር ‹ሰልሆም ዋን መርት ኣዕል› ዬኤ፤ አንን ህከ ቤቹ መር ኣዕል ፈዬም» ይ ፈንቀሼእ።
12 እሰን «መንቹሰ ህከበ ዮኡ?» ይቶሰ፤ እሰን «እን ደጎምበእ» ይ ፈንቀሼእ።
13 እሰን ህከ ቆቀ እክ እለሞ መንቹ ፈርሳዊቤቹ መሰቶኡ።
14 ኢሰ ጭቀ ቁፍሸ መንች እልተ ፈይሾ በሩ ፎሎጭየ በር እቅ።
15 ፈርሳውት ህከ መንቹ «ሀት እክ ለኦተ አታልት?» ይት ጠዕሞቶሰ፤ እሰን «እሌንተእ ጭቀ ቡራን ኣዕል ለዕዮም» ዬሰ።
16 ህከ ወክት ፈርሳዊች መት-መቱ «ኩ መንቹ ፎሎጭ በር ከበጅበቤቺሃ መገንየ መንቹበእ» ይቶኡ፤ እኮጎሬ ዎሉሰ መኑ «ጩበኘ መንቹ ህትኔ እጀብሲሰኖ ጠወ ሀት እኦተ አታለኖ?» ይቶኡ፤ ህከን መሳን በላንከሰ አደዶመት እኮኡ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ህከ ቆቀ መንቹ «ኩ መንቹ እልክ ፈይሾች አት እሰተኔሃ መ ይተን?» ይት ለንኪሃ ጠዕሞቶሰ፤ እሰን «ነቢዬቹሃን» ዬሰ።
18 እይሁድ አዎንሳኑት ሁኩ መንቹ ብርተ ቆቀ እኮሃ እሁሰ ቴንገ እልሰ ፈይት ፈንተኦገ አነሰለከ አመሰ ገእት ጠዕሞቶተ ኢለ አመዕንቶበእ እቅ።
19 ህካን እኮቤቺሃ እሰን « ‹ቆቂ እለሞኡ› ይቴነንተ ቤቱክዕኔ ከንትንዶ? ቴሱ ሀት እክ ለኦተ አታሎ?» ይት አነሰለከ አመሰ ጠዕሞቶኡ።
20 አኑሰለከ አመሰ «ኩ መንቹ ቤቱኔ አሁሰለከ ቆቀ እክ እለሙሰ ደንጋም።
21 ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ሀት እክ ለአኖት ጎሬ፥ ህትን አይ እልሰ ፈይሾሰ ጎር ደንጋምበእ፤ እሰ ገውሰ ደጎ መንቹ እኮቤቺሃ ገዉንከሰ ጠዕሞዬሰ፤ እሰ ገይሰተኔሃ ኩሎተ አታለኖ» ይቶኡ።
22 እሰን ህት ይቶኢሁ አይሁድ ሹመተ ዋጅቶቤቺሃት፤ መሰንትሰ ኢሰ «መሲህ» ይ መሲከረኖሁ ሄዕዮጎር ጭምትሰ ምኒች ፉሸቶተ ከኒች ብርተ አይሁድ ሹመት እማዕለንቶቤቺሃት።
23 ህካን እኮቤቺሃ አኑሰለከ አመሰ «እሰ ገውሰ ደጎ መንቹ እኮቤቺሃ እሱንከ ጠዕሞዬሰ» ይቶኡ።
24 ህከን መሳን ቆቀ እክ እለሞ መንቹ ለንኪሃ ገእት «አት መገኒሃ ኬዕምኛ ኣሰ፤ ኩ መንቹ ጩበኘ እሁሰ ነኡ ደንጋም» ይቶኡ።
25 እሰን «ጩበኛ እሁሰ ደጋምበእ፤ እን ዎዕነ ቆቀ እሁእለከ ቴንገ ለኣምገ ጠለዕል ህካን ደጋም» ይ ፈንቀሼእ።
26 እሰን «እሰ መ አዕዮሄ? እልክ ሀት አዕይ ፈይሾሄ?» ይቶሰ።
27 እሰን ፈንቀሸ «እን ዎዕናንከ ኩሎንክዕኔ እቅ፤ እኮጎሬ አዕኑ ሞጮጭቶኖተ ሀሴንታበእ፤

9:5 ማቶ. 5፥14፤ ያህ. 8፥12።

ቴንገ ሚሃ ሞጮጪ ሀሴነንታት? አዕኑ እሱ
አዎንቴነንተረ እኮኖተ ሀሴነንታትንዶ?» ዬሰ።
28 እሰን እሱ ቦሮርተን «እሱ አዎንታንቲሁ
አቴት፤ እኮጎሬ ነኤ ሙሰ አዎናሞረ።
29 መገኑ ሙሲሃ ጠወዕዮገ ነኤ ደንጋም፤ ጠዉ
እኮጎሬ ኩ መንቹ ሀከንቤቺችት ጎር ደንጋምበእ»
ይቶሰ።
30 ሁኩ መንቹ እሳሃ «ኩ መንቹ ሀከንቤቺችት
ጎር አዕኑ ደጉ ሆጉክህኔ አበ እጀብሲሰናሃን!
ጠዉ እኮጎሬ እልኤ ፈይሾሁ እሶት።
31 መገኑ ጨበኞኑት ይታ ጠወ ሞጮጨናሮበእገ
ደንጋም፤ ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ዋጀናሁለከ እሰ
ሃሸኣቴተ እእናሁ ሄዕዮጎር ሁኩን የኖ ጠወ መገኑ
ሞጮጨናሮ።
32 ‹ቆቀ እክ እለሞ መንች እልተ ፈይሾሁ ዮኤ›
ዬን ጠወኤነን ከበሬ ኢሊ ሆሮ ሞጮጨሞበእ።
33 ኩ መንቹ መገኒች እህበእቃን መቱርቹሃ
እኦተ አታለናበ እቅ» ይ ፈንቀሼሰ።
34 እሰን «አት ጉዕሙርቹንኩክ ጨቢን
እለንቶንቲሁ ኔሳሃ ተማርሰተንንዶ?» ይት ጭምት
ምኒች ፉሸቶሰ።

ቀልብ ቆቅመቲኔሃ

35 ህከ መንቹ እይሁዱ ጭምት ምኒች
ፉሸቶሰገ ኢሰ ሞጮጨእ፤ ኢሰ ህከ መንቹ ደግ
«መንች ቤቶን እመዕንተንንዶ?» ዬሰ።
36 እሰን ፈንቀሸ «ቀርች! እን እሶን እመዕናተ
እሰ እዬት?» ዬእ።
37 ኢሰን «እት እሱ ከኒች ዋዕናንከ ለኦንት፤
ህትን ቴሁ ኪን ጠወእናንኩ እሶት» ዬሰ።
38 እሰን «ቀርች! እመዕናሞ» ይ ሰገጆሰ።
39 ኢሰን «ለእበሩ ለኦተለከ ለኣእሩ ቆቆተ እን
ፈረዶተ ከን ኣዱንያ አል አሜቾሞ» ዬእ።
40 ህከ ወክት ኢሰ መዴን ሄኦ ፈርሳውት ህካን
ሞጮጭት «ነኤ ቆቃኖተንዶ?» ይቶሰ።
41 ኢሰ እሳሃ «ቆቃኑተ እኬንተ እቃን ጨብ
እሀናህዕኔበ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ለዕናሚት
ይቴነንተቤቺሃ ጨብ እሀናህዕኔ» ዬሰ።

10

ኢሰ ጡመ ዜማንቹ እሁሰ

1 ኢሰ «ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ሆለ ጎረንች ኡሮን
እሁዕነ ዎሎ አዲን ኣገኖ መንቹ ሞጋንቹሃለከ
ዘራፌተ።
2 ጠዉ እኮጎሬ ኡሮን ኣገኖሁ ሆላተሰ
ዜማንቹሃን።
3 እሲሃ ኡሮ አገራንቹ ኡሩተ ፈነናሰ፤
ሆለንት ላገሰ ሞጮጭታአ፤ እሰን ገይሰ ሆለተ
ሱዕሚንከሰ ገእን አዎንሰ አብል ፉሸናሰ።
4 ገይሰረ ጉዕመንከ ገእ ፉሼች ኤተሮን
ብሬንከሰ ሃመን አዎንሰናሰ፤ ሆለንትሰ ላገሰ
ደጋቤቺሃ አዎንታሰ።
5 ጠዉ እኮጎሬ ዎሊች ሁንታ ቤሉ አዎንታሰበእ፤
መስንትሰ ዎል ላገተ ደጋበእቤቺሃት» ዬእ።
6 ኢሰ ህከ ምሳልተ ኩሎሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ
ኩሎሳሁ መሃጎሬ አጥራመቶበእ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ለንኪሃ «ሀንቅንከ
ያንክዕኔ፤ እን ሆለት ኣጋታ ኡሩ።
8 ኤሳሃ ሄጭት አሜቶእሩ ጉዕሙንኩ
ሞጋናተለከ ዘራፌታ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሆለት
ሞጮጭቶሰበእ።
9 እን ኣጌኖ ኡሩተ እኮምቤቺሃ ኢ አዲን ኣገኖሁ
አዪሁ ጡመና፤ ኣገናለከ ፉለኖ፤ ህትን ዜሜ ቤቹ
ደእኖ።
10 ሞጋንቹ ሞጎተ፥ ሾተለከ ቤሶተ አሜተና፤
እኮጎሬ እን አሜቾሚሁ ልግብ ሄኤ ኣሶታት።
11 «ጡሙ ዜማንቹ እኔት፤ ጡሙ ዜማንቹ
ሆላተሰ ነብሳሰ ህግሽ ኣሰና።
12 ጠዉ እኮጎሬ ሆለት ገይሲረ እኩዕነ ባቴናንሰ
አገራና ዜማንቹ ሆልት እሜተን ለዕዮ ወክት እጉር
ሁነና፤ ሆልንት ሆለተ ብንእዕይ ደመቅሽ ኣእና።
13 ሁኩ ዜማንቹ ሁነናሁ ብረ ባቴናንሰ አገራናሃ
እኮቤቺሃትለከ ሆላተሰ እሙዝበቤቺሃት።
14 ጡሙ ዜማንቹ እኔት፤ እን ሆለእ ደጋም፤
ሆለንትኤ ኤሳሃ ደጋእ።
15 እን እሰተ ደጋሚሁ እኑኤ ኤሳሃ ደገናኤገለከ
እኒሁ እነኤ ደጋምህንጋት፤ እን ሆላተኤ ነብሳእ
ህግሽ ኣሳም።
16 ከን ዜሜ ኣዜን ዮበእ ዎልት ሆለት ዮኤ፤
እሰንተ ኤቡ ሀሰሰናኤ፤ ላገእ ሞጮጭታኣ፤ ህትን
መቱ ዜሞሃ እካን ዜማንቹሰ መቱ እህና።
17 «ህካን እኮቤቺሃ እኑኤ ኤሳሃ ኢተና፤
መሰንትሰ እን ፈንቀሸ ኣኦተ ነብሳእ ህግሽ
ኣሳምቤቺሃት።
18 ነብሳእ እን ገይኤ ኢታን ህግሽ ኣሳም ቤሉ
ኢች ከም ኣእናሁ አዪሁ ዮበእ፤ ነብሳእ ህግሽ
ኣሶተለከ ፈንቀሸ ኣኦተ ዎልቀት ዮኤ፤ ከ ትዛዝ
ኣኤሚሁ እኒችኤት» ዬእ።
19 ህከን ጠዊች ኬዕዮህንን አይሁድ በላን
ለንኪሃ እደዶመት እኮኤ።
20 እሳችን ልግቡሰ «እሱ ዱሩ እፎሰ፤
እሰን በርገጎኤ፤ እሰ ጠወእና ጠወ ሚሃት
ሞጮጭቴነንታቲሁ?» ይቶኤ።
21 ህትን ዎሉሰንገ «ኩ ጠዉ ዱሩ እፎሰ
መንች እፌች ፉለናበእ፤ ዱሩ ቆቀ መንች እልተ
ፈይሰናንዶ?» ይቶኤ።

እይሁዱ እመዕኑ ሆጉሰ

22 ዬሩሳሌማን ዱእ ምኒ ሙጩሩ እኤና
ከበጀት ከበጄና ወክቱ ኢልዮ እቅ፤ ወክቱንኩሰ
ከርምሃ እቅ።
23 ኢሰን መገን ምኔን «ሱላይማን ሃመና ዎቃ»
ዬናቤችን ሃመናት እቅ።
24 ህከ ወክት እይሁድ አዎንሳኑት ኢሰ እጀብ
ኡርት «ሄንኩ በሩ ኢሎተ ኢለ ሸክናሞገ አተኔ?
አት መሲህ እኮንትጎር ለሊሰ ኩልኔ» ይቶኤ።
25 ኢሰ «እን ከኒች ብርንተ ኩሎንክዕኔ፤ እኮጎሬ
አዕኑ እመዕንቴነንተበእ፤ አንኤ ሱዕሚን እኣም
ሆጉት ኢተሄሃ መስከርታእ።
26 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ሆለኤ እኬንበቤቺሃ
እመዕንቴነንተበእ።
27 ሆለኤ ላገኤ ደጋእ፤ እኒሁ እሰተ ደጋም፤
እሰን እዎንታኤ።
28 እን እሳሃ ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ ሄእኖ ሄኤ
ኣሳንሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰን ሆሮን በኣበእ፤
ህትን ኢ እንጋች አዪሁ ዎልቀሽ መስኖሰበእ።

10:14 ማቶ. 11፥27፤ ሉቃ. 22፥33፤ ሌዊ 24፥16።

29 እሰንተ ኤሳሃ ኣሴ እኑኤ ጉዕሚችን ሎረሃን፤
እንኤ እንጋች እሰተ ዎልቅሽ ኣኑተ እታለኖሁ እዪሁ
ዮበእ።
30 እንለከ እኑኤ ሜጡሃን» ዬሰ።
31 ህከ ወክት እይሁዱ ለንኪሃ ኢሰ ቀሶተ ክኑ
ኬሶኤ።
32 እኮጎሬ ኢሰ ፈንቀሸ «እን ልግብ ጡመ ሆጉተ
እኒችኤ ለሊሾንክዕኔ፤ ህከረ እዕኑ ኤሳሃ ክኒን
ቀሴነንታሁ ህከኑኤች ሀተን ሆጎታት?» ዬሰ።
33 እሰን «ነኤ ቀንሳንኬሁ መገን እሌን
ቦሮር ላገተ ጠወኑንትቤቺሃት ቤሌ ጡመ
ሆጎተክበእ፤ ህትን እት መንቹ እከን ገዉክ መገኑ
እቶንትቤቺሃት» ይት ፈንቀሸቶኤ።
34 ኢሰ «ሕጋንከክዕኔ ‹ክዕኔተ ሸርኬተ
ዬንክዕኔንዶ› የኖሁ ከተበሞበእንዶ?
35 መገን ላገት ህግባሃ እኮኢችለከ ሁኩ መገን
ላገት አሜቶሰረ ‹ሸርክተ› ይ ገእኖ ሰርኘ
36 ህካን እኮች እኑ መገኑ መጠሮሃለከ ከን
ኣዱንያ እል ሶኮኤሃ ‹እን መገንየ ቤቱ› ዬምቤቺሃ
‹መገን እሌን ቦሮር ላገተ ጠወኑንት› ይቴነንንዶ?
37 እን እነኤ ሆጉተ እእባች እመዕንቶኖቺኤ።
38 እን እነኤ ሆጉተ እኣሚሃ እኮች ኢን
እመዕንቴንበ ጎር ሆጎንተኤ እመዕንዬ፤ ህከኒን
እኑኤ ኢን ሄኤሰለከ እን እኒንከኤ ሄኤእ
ደጌነንተለከ አጥራመቴነንተ» ዬሰ።
39 እሰን ህከ ወክት አፎሰተ ሀሶኤ፤ እኮጎሬ እሰ
እንጋችሰ ፉሸእ ኦሮዕዮ።
40 ኢሰ ለንኪሃ ዮርዳኖሰ ዋሃ ቶል ያህይ ዎዕነ
ጠመቀኖ ቤቹ እሜቾ፤ ህከኔን ዲንኬእ።
41 ልግቡ መኑ እሰበ እሜት «ያህይ መቱ
እጀብሲሰኖ ጠወሃ እዕዮበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ያህይ ከን መንችተኔሃ ጠወዕዮ ጠዉ ጉዕሙንኩ
ህንቅሃን» ይቶኤ።
42 ህከንቤቾንን ልግቡ መኑ ኢሳን እመዕንቶኤ።

11

አልኣዛሬ ሬሁተ

1 መቱ በር «ቢታንያ» ዬኖቤቾን ሄእኖ
«አልዓዛሬ» ዬኖ መንቹ ጥዦ እቅ፤ ቢታንዩ
መርየመለከ እመሴ ቤቱት ማርታ ሄኣእተ ቀእ እቅ።
2 ህት መርየመ ቀርኾ ሎካን ሸቱተ ቡርት
ሙሚንከሴ ሺንሸቶእተ፤ ሁኩ ጥዦ አልዓዛር
እመሴሃ ቤቱ።
3 ሁኩ ለሙንኩ እመኦሱት ኢሰበ «ቀርኾ!
ጀሉክ ጥዦኤ» ይት ሶኮኤ።
4 ኢሰን ህካን ሞጮጩ ወክት «ኩ ጥዘነት
ሸትበተ፤ ጠዉ እኮጎሬ መገን ኬዕምኙ ለሎተ
መገን ቤቱንኩ ከን ጥዘነ መሳን ኬዕሞተ
እኮእሃን» ዬእ።
5 ኢሰ ማርተለከ እመሴ ቤቱተ መርየመ ህትን
እመሰ ቤቱንከ አልዓዛሬ ኢተኖ እቅ።
6 እኮጎሬ አልዓዛር ጥዦገ ሞጮጩ ወክት
ዮቤቾን ለሙ በር ዲንኬእ።
7 ህከኒች ኤተሮን አሳበንት «ለንኪሃ ይሁድ
ባዲ መርኖ» ዬሰ።
8 አሳበንት «አሰተማርቾ! አይሁድ አዎንሳኑት
ግደኖ በሬች ብርተ ኬሳሃ ክኒን ቀሶሄተ ሀሳሄት እቅ፤
ቴሱንገ ህከ ቤቹ ፈንቀልት መርተንንዶ?» ይቶሰ።
9 ኢሰን ፈንቀሸ «ሱጴች ኬሸ እሩ ኣጎተ ኢለ ቶነ
ለሞሃ ሰኣትበእንዶ? በራን ሃመኖሁ ከን ኣዱንያ
እል ኑር ለአኖቤቺሃ ቆዕለኖበእ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ህንከዕሬን ሃመኖሁ ኑሩ እሲን
ዮበእቤቺሃ ቆዕለኖ» ዬእ።
11 ኢሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን «ጀሉኔ
አልዓዛር ግሾኤ፤ እኮጎሬ ግሰኞች ኬሶሰተ
መራም» ዬሰ።
12 እሳበንት «ቀርኾ! ግሾ ጎር ቆሀኖሰ» ይቶሰ።
13 ኢሰ ህካን ጠወዕዮሁ አልዓዛሬ ሬሆተኔሃት
እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ግሰኞተኔሃ ጠወዕዮሃ አጉጀሰ።
14 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ እሳሃ ለሊሸ «አልዓዛር
ሬዮ።
15 አዕኑ እመዕንቶኖተ እን ህከን ቤቾን ሄኤ
ሆጉኤ ክዕኔተኔሃ ሙንዲሲሾኤ፤ እኮጎሬ ቴሱ ነኤ
እሰቤቹ መርኖ» ዬሰ።
16 ህከ ወክት «ዲዲሞሰ»* ዬን ገኤኖ ቶማሰ
ዎሎ እሳባን «ነኤ እሲንን ሬኖተ መርኖ» ዬሰ።

ኢሰ ሬሆች ኬኤለከ ሄኤ እሁሰ

17 ኢሰ ህከ ቤቹ ኢለኖ ወክት አልዓዛር
ሞገሞች ሾሉ በር እኮሰ እቅ።
18 ቢታንዩ ዬሩሳሌም ከተሚች ሰኣት ደሬ ጌሰ
ሃምሲሰኖሃ እቅ።
19 ማርተለከ መርየመ እመሰ ቤቱ ሬዮቤቺሃ
ሻዛበእገ ልግቡ እይሁዱ እልፋቴን እቍዕልቶተ
እሰቤቹ እሜቶኤ እቅ።
20 ማርተ ኢሰ እሜቾገ ሞጮጭቶ ወክት
ቶጎሰተ መርቶኤ፤ እኮጎሬ መርየመ ምኔን ፈቆኤ
እቅ።
21 ማርተ ኢሰ «ቀርኾ! እት ከንቤቾን ሄኦንት
እቃን እመኤቤቱ ሬሀኖበእ እቅ።
22 ጠዉ እኮጎሬ ቴሁ እት ጠዕሞቶንት ጠወ
ጉዕመንከ መገኑ ኣሰኖሄገ ደጋሞ» ይቶኤ።
23 ኢሲን «እመክቤቱ ሬሆች ኬእኖ» ዬሴ።
24 ማርተን «ቂያመ በር ሬሆች ኬኤኖ ወክት
ኬእኖገ ደጋሞ» ይቶሰ።
25 ኢሰን «ሬሆች ኬኤለከ ሄኤ እኔት፤ እን
እመዕነኖሁ ሬዮ ጎሬሁ ሄእኖ።
26 እን ሄእኖሁለከ እመዕነኖሁ እዪሁ ሆሮን
ሬሀኖበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ እመዕንተንንዶ?»
ዬሴ።
27 ማርተን «ኤ ቀርኾ! እት ኣዱንያ እል እሜተኖ
ዬመ መሲህ መገን ቤቱ እሁክ እመዕናም» ይቶሰ።
28 ማርተን ህካን ጠወኦች ኤተሮን «መርየመ»
ዬኖ አመሴ ቤቶቤቹ መርት «አሰተማርቹ
እሜቾኤ፤ እሰን ኬሳሃ ገእኖሄት» ይት ማጥ
ኩልቶሴ።
29 እሴን ህካን ሞጮጭቶ ወክት ደዕልት ኬእ
እሰቤቹ መርቶኤ።
30 ኢሰ ህከ ቀእተ ኣጉዕናን ማርታን ደቀንቶ
ቤቾን ሄዕዮ እቅ።
31 መርየመ ምኔን እሴንን ሜጡበ አልፋቴን
እቍዕልቶ እይሁዱ መርየመ ደዕልት ኬእ
መርተንን ለኦ ወክት አልዓዛሬ ሎድበ መርት
ኦኣኢሃ እጉጀንሰ እሴንተ እዎንቶሴ።

10:34 መዝ. 82፥6። **10:40** ያህ. 1፥28። * **11:16** ዲዲሞስ፦ ዩ መልተተ ዩሃን።

32 መርየማን ኢሰ ሄዕዮቤቹ ኢልት ለኡ ወክት
ሎከሰ ኡብ «ቀርቾ! አት ከንቤቾን ሄኦንት እቃን
አመኤቤቱ ሪሀኖበእ እቅ» ይቶሰ።
33 እሴለከ እሴን ሜጡበ እሜቶ አይሁዱ ኦእን
ኢሰ ለዕይ አበ ሻዣን ጎደቡሰ ሌንቄቄእ።
34 እሰን «ህከንቤቾንት ሞጌንታሁ?» ዬእ፤
እሰን «ቀርቾ! እሜት ለእ» ይቶሰ።
35 ኢሰን እንጂጀተ ፉሸ ኦዕዮ።
36 ህካን እኮቤቺሃ «ሄንከ ኢተኖሰ ጎር ለዕዬ»
የቀንቶኡ።
37 ጠዉ እኮጎሪ እሳች መት-መቱ «ኩን ቆቀ
መን እልተ ፈኞሁ ከ መንቹ ሪህበገ አኦተ
አታለኖበእንዶ?» ይቶኡ።

ኢሰ አልዓዛሪ ሪሆች ኬሱሰ

38 ኢሰ ቀልቤንከሰ አበ ሻዚን ሎድቤቹ መሮ፤
ጆናዘሰ አፉሼማንኩ ሎረ ክኒች ሸሄን መክሴመ
ሎዳን ክኡ እፍሰሞ ሻንቃንት እቅ።
39 ህትን ኢሰ «ክኡ ኬሼ» ዬእ፤ ሪዮ መንች
እመቤቱት ማርተ «ቀርቾ! ሪዮች ሾሉ በር
እኮሰቤቺሃ ከ ወክት ቦበኖ» ይቶሰ።
40 ኢሰን « ‹አመዕንቶንትጎር መገን ኬዕሞኝ
ለኣንት› ይበሄንዶ?» ዬሴ።
41 መኡ ህከ ክኡ ኬሾ፤ ህከኒች ኤተሮን ኢሰ
አሌ ዋሸ ለዕይ «ኢ አነ! ሞጮጭቶንቴኤቤቺሃ
ገለትጫንኬ።
42 ጉዕመረን ሞጮጭታንቴኤገ ደጋሞ፤ ጠዉ
እኮጎሪ ካን ዬሚሁ ከኔ ኡርቶ ኡመቱ አት ኤሳሃ
ሶኮንትገ አመዕንታገ ይዬት» ዬእ።
43 ኢሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን «አልዓዛሪ!
አሞ ፉል» ይ ላገሰ ጎት አዕይ ጠወዕዮ።
44 ሪዮ አልዓዘርን አንገሰለከ ሎከሰ ከፈኒን
ጣጠሞገን ሎድ ኣዚች ፉሎ፤ ሚንሰ ከፈኒን
ጣጠሞ እቅ፤ ኢሰ «ሂርቴን አኑሪሰ፤ ሃሙን» ዬሰ።

ኢሰ ሾኖተ አማዕለሜመገ

(ማቶ. 26፥1-5፤ ማር. 14፥1-2፤ ሉቃ. 22፥1-2)

45 መርየመቤቹ አልፉቴን አፉዕልቶተ አሜቶ
አይሁዲች ልግቡሰ ኢሰ አዕዮሃ ለእ አመዕንቶኡ።
46 ጠዉ እኮጎሪ እሳችን መት-መቱሰ
ፈርሳዌቤቹ መርት ኢሰ አዕዮ ጠወ ኩልቶኡ።
47 ህካን እኮቤቺሃ ቂሰ አዎንሳኑትለከ
ፈርሳውት ኦገት ባሊቅ ገእት ጭምእት «ኩ መንቹ
ልግብ አጆብሲሰኖ ጠወ አእናቤቺሃ መ አዕኖም
ጎር ቆሀኖ?
48 ህትን እኦተ ሰዕሞ ይኖሞ ጎር መኡ
ጉዕሙንኩ እሲን አመዕነኖ፤ ሮም ባድ መኡንኩ
አሜት ከ ቤቹለከ ኡመት ጉዕመንከ ቤሳእ»
ይቶኡ።
49 ጠዉ እኮጎሪ እሳች መቱ ህከን ዘማን
ሎሩ ቂሰቹ «ቀያፈ» ዬኖሁ «አዕኑ መቱርቹሃ
ደጌንታበእ።
50 ኡመቱ በእኖሀኒች መቱ መንቹ
መንተኔሃ ሪዮጎር ክዕኔሃ ቆሀኖሃ እሁሰ
ሰውይቴነንተበእንዶ?» ዬእ።
51 እሰን ህካን ጠወዕዮሁ ገይሰ ቀልቢቺበእ፤
እኮጎሪ ህከ ወክት እሰ ሎረ ቂሰቹ እኮቤቺሃ ኢሰ
መንተኔሃ ሪህኖገ ራገ ጠወዕዮ።
52 ጠዉ እኮጎሪ እሰ ሪህኖሁ ጠለዕል ኡመቲሃ
እሁዕነ ብንይቶ መገን እለተ ሜጡበ ጭም
አኦታት እቅ።
53 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ህከን በሪች ኬሰ ኢሰ
ሸቶተ አማዕለንቶኡ።
54 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አይሁድ መን በላን
አልባሸ ሃሞበእ፤ ጠዉ እኮጎሪ ህከንቤቺች ፉል
ኡለ ኡድም መዴን ሄዕዮ «ኤፍሬመ» ዬኖ ከተመ
ኦሮዕዮ፤ ህከን ቤቾን አሳባን አፉዕሌእ።
55 አይሁድ ሻሸግ ከበጀቱ ሆንጠኮ እቅ፤
ልግቡሰ ሻሸግ ከበጀቱ ኢለኖህኒች ሄጭት ገዉሰ
ነጠ አቶተ ሄኣ ቤቺች ጉዕሚችን ዬሩሳሌም
ከተመ መርቶኡ።
56 እሰን ዱእ ምኒ ኣዜን ኡርት ኢሰ ህሰን «እሰ
ከ ከበጀት ከበጄኖቤቹ ሆሮን አሜተኖበእንዶ?
መ ሰውይቴነን?» የቀንተን መት-መቲንከሰ
ጠወኣኢት እቅ።
57 ህትን ቂሰ አዎንሳኑትለከ ፈርሳውት ኢሰ
አፎተ ሄአኖ ቤቹ ደገኖ መንቹ ሄዕዮ ጎሬ ኢሰ
ለሊሶሰተ መነ ጉዕመንከ አዘዞ እቅ።

12

ኢሳን ሸቱተ ቡርቶ መንቹተ

(ማቶ. 26፥6-13፤ ማር. 14፥3-9)

1 ሻሸግ ከበጀቲሃ ሌሁ በሩ ፈቆህኔን ኢሰ
ቢታንያ ኦሮዕዮ፤ ሁኩ ቢታኑ ኢሰ ሪሆች ኬሾሰ
አልዓዛር ሄአኖተ ቀዕየ እቅ።
2 እሰን ህከኔን እሲሃ ሁርባት ቅጥ አታን ማርተ
ሆንጠህሳኢት እቅ፤ አልዓዛርን ኢሲን ሜጡበ
ማዳን እፉዕልቶህኑኤች መቶሃሰ እቅ።
3 ህከ ወክት መርየመ ዋጉሰ አበ ጤአተ
እኮ ነጠ «ናርዶሰ» ዬኖ ሀቂች መክቶ መቶ
ብልቃጥ ሸቱተ ኤቦኡ፤ ህካንን ኢሰ ሎካን ቡርት
ሙሚንከሴ ሺንሸቶኡ፤ ህከን ሸቶ አንጀነት ምኒ
ኣዝ ዊንቶኡ።
4 ጠዉ እኮጎሪ አሳባች መቱ ኢሰ ህግሸ ኣሰኖ
አሰቆርንቶ ይሁድ፥
5 «ከ ሸቱተ ሰሴ ጥቤ ዲናረ ህሬን ሚሃ
ቡጥቻኖተ ኣሴኖበእ?» ዬእ።
6 እሰ ህካን ጠወዕዮሁ ቡጥቻኖተ ሻዥ እሁዕነ
ሞጋንቹ እኮቤቺሃት፤ ህትን ብር ከረጢትተ እፈናሃ
እኮቤቺሃ ህከን ከረጢቴን ዋሬኖ ብሪች ኣኡ
ሮሾቤቺሃት።
7 ኢሰ «ሞገማም በሬተ ተቃጠባቤቺሃ
አጉሬሴ።
8 ቡጥቻኑት ጉዕመ ወክትንከ ክዕኔኤን ሜጡበ
ሄኣእ፤ ጠዉ እኮጎሪ እን ክዕኔኤን ጉዕመ ወክት
ሄኣምበእ» ዬእ።
9 ህከ ወክት ልግቡ አይሁዱ ኢሰ ቢታንያን
ሄዕዮገ ደግ ህከ ቤቹ አሜቶኡ፤ እሰን ህከ ቤቹ
አሜቶኢሁ ጠለዕል ኢሰ ለኡተ እሁዕነ ኢሰ ሪሆች
ኬሾ አልዓዛሪሁ ለኡታት እቅ።
10 ቂሰ አዎንሳኑንት አልዓዛሪ ሸቶተ
አማዕለንቶኡ።
11 መሰንትሰ ልግቡ አይሁዱ ሰውትሰ ዶርተን
አልዓዛሪ መሳን ኢሳን አመዕንቶቤቺሃት።

12:3 ሉቃ. 7፥37-38። **12:8** ዘዳ. 15፥11።

ኢሰ ሎረ ኬዕምኟን ዬሩሳሌመ ኣጉሰ (ማቶ. *21፥1-11*፤ ማር. *11፥1-11*፤ ሉቃ. *19፥28-40)*

12 ህከኒች ኤተሮን ሻሸግ ከበጀት ከበጅቶተ
እሜቶ ልግቡ መኑ ኢሰ ዬሩሳሌመ እሜተናገ ሞጨጭቶኡ።
13 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ኢሰ ቶጎተ ዘሞባብ
ሀበረ እፍ ላገሰ ጎት እት «ሆሳና! ቀርች ሱዕሚን
እሜተኖ እሰራኤል ዎሙ ማስእሞእሃን» ይቶኡ።
14 ኢሰ ሀሩች ዎተረ ደግ እሶን ቆጾ፤ ሁኩን
እኮሁ፥
15 «እት ጽዮን ከተሙ! ዋጅቶት፤
ሁኩዕኑን ዎሙክ ሀሩች ዎተራን ቆጽ እሜተኖት»
የመሞ ከተበሞ ራጉ ዊሞታት።
16 ሁኩ ጠዉ ሄጭ እሳባቲ ኣጎሰበእ እቅ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ኢሰ ኬዕምኟን ኣጎች ኤተሮን ኩ ጠዉ
እሰተኔ ከተበሙሰለከ ጠወሰ እሲሃ እኤመገ
ሰውይቶኡ።
17 ኢሰ አልዓዛሬ ሎዲች ገእ ሬሆች ኬሰን
ኢሰን ሜጡበ ሄኦ መኑ እሲሃ መሰከርቶኡ።
18 ሁኩ ኤመቱ ኢሰ ቶጎተ ፉሎሁ እሰ ህከ
እጀብሲሰኖ ጠወ አዕዮገ ሞጨጭቶቤቺሃት እቅ።
19 ህከ ወክት ፈርሳውት «ከለዕዬ ኣዱንያ አሉ
ጉዕሙንኩ እሱ አዎነኖት፤ ነኡ መቱርቹሃ አዕኖተ
አታልናምበአ» የቀንቶኡ።

ግሪክ መኑ ኢሰ ለኦተ ሀሶገ

20 ህከን ሻሸግ ከበጀ ወክቴን ሰገዶተ
ዬሩሳሌመ እሜቾ መን በላን መት-መቱ ግሪክ መኑ
ሄኦ እቅ።
21 እሰን ገሊለ ባዶን ሄዕዮ «ቤተ ሳይዳ» ዬኖ
ከተሚች እሜቾ ፍልጾሴቤቹ መርት «ቀርች! ነኡ
ኢሰ ለዕኖተ ህንሳም» ይቶኡ።
22 ፍልጾሰን መር እንድራሴሃ ኩሎ፤
እንድራሰለከ ፍልጾሰ መርት ኢሲሃ ኩልቶኡ።
23 ኢሰ ፈንቀሸ «መንች ቤቱ ኬዕምሴናሰ
ወክቱ ኢልዮኡ።
24 ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ አለሰ መትት እሌት ኡላን
ኡብ ሬትባች ጠለዕለ ፈቃአ፤ እኮጎሬ ሬቶች ልግብ
ላልቹ ላልታአ።
25 ነብሳሰ ኢተናሁ ነብሳሰ ቤሰኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ከን ኣዱንያ አሌን ነብሳሰ ግበናሁ ዘላለሚሃ
ጉዕሚንከ ጎፍበ ሄኡ አገዕረኖ።
26 ኤሳሃ ካደሞተ ሀሰናሁ ዮ ጎሬ እዎኑዕኔ፤ እን
ዮምቤቾን ካድንቹእ ህከን ቤቾን ሄእኖ፤ ኤሳሃ
ካደመኖሃ እኑኤ ሎርሰናሰ» ዬእ።

ኢሰ ኢልታሰ ኦርሸተለከ ሬሁሰ ጠወዕዮገ

27 ህትን ኢሰ «ነብሴቹእ ጨነቀንቶኡ፤ ቴንገ መ
ዩ? ‹ኢ እነ! ከን ወክቲች ጡምሴኤ› ዩንዶ? ህት
ይበገ እን አሜቾሚሁ ከን ወክቲሃት።
28 ኢ እና! ሱዕመክ ሎርሰ» ዬእ፤
ሰሜችን «ሱዕመኤ ሎርሰዮም፤ ህትን ቴሁ
ሎርሳም» ይታ ላገት አሜቶኡ።
29 ህከን ቤቾን ኡሬ መኑ ህካን ሞጨጩ ወክት
«ኩን ጉገኛተ ላገ» ይቶኡ፤ ዎሉሰንገ «መላይኬቹ
ጠወእኖሲት» ይቶኡ።
30 ኢሰ ፈንቀሸ «ኩ ላገት ክዕኔተኔሃ አሜቶኡ
ቤሉ ኢተኔሃ አሜቶበእ።
31 ከን ኣዱንያ አሌን ፍርዱ እሀኖሁ ቴሶት፤
ህትን ከን ኣዱንያ አል ዳኙ ሼይጣንቹ አብል ፉል
ኡበኖ ወክቱ ቴሶት።
32 እን ኡለ አሊች እሌ ዋሎም ወክት ጉዕመንከ
መነ ኢ አደ እኣም» ዬእ።
33 ኢሰ ህት ዩሰ ህት እክ ሬሀኖ ጎር ለሊሶታት
እቅ።
34 ህትን ኡመቱ ፈንቀሸት «ሕግ ላገች
ሞጨጭኖሚሁ ‹መሲሁ ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ
ሄእኖ› የኖሃ እቅ፤ እት ህት ‹መንች ቤቱ እሌ ዋሉ
ሀሰሰኖሰ› ይታንትት? ኩ መንች ቤቱ እዬት ጎር?»
ይቶሰ።
35 ኢሰን «ቀዋ ወክቲሃ ኑሩ ክዕኔን ሜጡበ
ሄእኖ፤ ቱንሰቹ አፈኖህዕኔበእገ ኑሩ ሄዕዮ ጌሳን
ሃሜ፤ ቱንሰችን ሃመኖሁ ህከቤቹ መረኖጎር
ደገኖበእ።
36 ኑር እለተ እኮኖተ ኑሩ ዮ ጌሳን አመዕንዬ»
ዬሰ፤ ኢሰ ህካን ዬች ኤተሮን እሳች እደ እክ ገበጭ
ዬእ።

አይሁዱ አመዕኑ ሆጉሰ

37 ኢሰ አበ መላተ ብሬንከሰ አዕዮ ጎሬሁ
አይሁዱ እሲን አመዕንቶበእ።
38 ሁኩንን ነቢዬቹ እሰያሰ
«ቀርች! ኩልኖም ጠወ አይ አመዕንዮኔ?
ህትን መገን ዎቀልት አዬሃ ለልቶኡ?»
ይ ጠወዕዮ ላገት ዊንቶታት።
39 ህካን እኮቤቺሃ አመዕንቶተ አታልቶበእ፤
መሰንትሰ ነቢዬቹ እሰያሰ ለንኪሃ
40 «እሌንከሰ ለኣበእገለከ
ቀልቤንከሰ ሰውይታበእገ
ኢ አደ ፈንቀልታን እን ፈይሳንሰበእገ
እልሰ ቆቅሾኡ፤
ህትን ቀልብንከሰ ዱድሾኡ» ዬቤቺሃት።
41 እሰያሰ ህካን ዬኢሁ እሰ ሃጭን
መሲህ ኬዕምኟ ለዕዮቤቺሃት፥ ኢሰተኔሃ
ጠወዕዮቤቺሃት።
42 አይሁድ ሀለቃች ልግቡሰ ኢሳን
አመዕንቶጎሬሁ ጭምትሰ ምኒች ፉሸታሰበእገ
ፈርሳውተ ዋጅቶቤቺሃ አመዕኑሰ ለሊሶበእ እቅ።
43 መሰንትሰ እሰ መገኑ ኬዕምሰኖ ኬዕምኟች
መኑ ኬዕምሰኖ ኬዕምኟ ኢትቶቤቺሃት።
44 ህትን ኢሰ ላገሰ ጎት እዕይ «ኢን
አመዕነኖሁ ጠለዕል ኢን እሁዕነ ኤሳሃ ሶኮኤህኒን
አመዕንዮእሃን።
45 ኤሳሃ ለእኖሁ ኤሳሃ ሶኮኤሃ ለእኖ፤
46 ኢን አመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ ቱንሰችን
ሄእኖበእገ እን ኑር እክ ከ ኣዱንያ እል አሜቾም።
47 ላገኤ ሞጨጭ አገርበሀን አሌን እን
ፈረዳምበእ፤ መሰንትሰ እን አሜቾሚሁ ከን
ኣዱንያ እል ጡምሶታት ቤሉ ፈረዶታበእ።
48 ኤሳሃ ግበኔኤሁለከ ላገኤ ቶግባኤሃ
ፈረደኖሁ ዮኡ፤ እን ጠወዕዮም ላገት ገይንትሴ
ቂያመ በር ፈረዳሰ።

12:13 መዝ. 118፥25-26። **12:15** ዘካ. 9፥9። **12:24** ማቶ. 10፥39፤ 16፥25፤ ማር. 8፥35፤ ሉቃ. 9፥24፤ 17፥33። **12:34** መዝ. 110፥4፤ ኢሳ. 9፥7፤ ሕዝ. 37፥25፤ ዳን. 7፥14። **12:38** ኢሳ. 53፥1። **12:40** ኢሳ. 6፥10።

49 መሰንትሰ እን ገዬንከኤ ጠወዕዮምበእ፤ እን
ያሚሃለከ ጠወኣሚሃ ኣሴኤሁ ኤሳሃ ሶኮኤ አናኤ
ገዋንከሰ።
50 እሰ ትዛዙ ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ ሄእኖ ሄኤ
እሁሰ ደጋም፤ ህካን እኮቤቺሃ እን ጠወኣሚሁ
እኑኤ ኩሎኤሃት» ዬእ።

13

ኢሰ እሳበሰ ሎከተ ኣንሹሰ

1 ኢሰ ሻሸግ ከበጆች ሄጭ ከን ኣዱንያ አሊች
እኒሰ ቤቹ ኦሮእኖ ወክቱ ኢሌገ ደጎ፤ እሰን
ከን ኣዱንያ አሌን ሄዕዮ ገይሰ መነ ጉዕመንከ
መጨረሸ ኢለ ኢቴሰ።
2 ኢሰለከ እሳበሰ ሁርባት እታኢት እቅ፤ ሰሞኔ
ቤቱ እሰቆሮንቶ ይሁደ ቀልብሰ እልብሱ ኢሰ
ህግሸ ኣሰኖገ አዕዮሰ።
3 እኑ ጉዕመርቹንከ አንጋንከሰ ኣሴገለከ መገን
አዲን አሜቾገ ህትን መገን አደ ፈንቀል ኦሮእኖገ
ኢሰ ደገኖ እቅ።
4 ህካን እኮቤቺሃ ማዲች ኬዕይ ኦድኑሰ አፉሸ
ፎጠ ኣእ ረመዞንተሰ ቆዕሬእ።
5 ህከኒች ኤተሮን ኣዕሌኖ ኦዳን ዊች ዎር አሳበ
ሎከተ ኣንሸን ረመዞንተሰ ቆዕሬ ፎጢን ሞሼእ።
6 ኢሰን ሰሞን ጴጥሮሴቤቹ ኢሌ ወክት ሰሞን
ጴጥሮሰ «ቀርቾ! እት ኢ ሎከተ ኣንሸተንንደ?»
ዬሰ።
7 ኢሰን ፈንቀሸ «እን ቴሱ እኣሚሃ እት
ደጋንትበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኤተሮን እጥራመታንት»
ዬሰ።
8 ሰሞን ጴጥሮሰ «እት ኢ ሎከተ ሆሮን
ኣንሸታንትበእ» ዬሰ፤ ኢሰን ፈንቀሸ «እን ሎከተ
ኣንሸበጎሬ ኢች ወጡ ዮሄበእ» ዬሰ።
9 ሰሞን ጴጥሮሰን ፈንቀሸ «ቀርቾ! ህት እኮች
ጠለዕል ሎከእ እሁዕነ እንገእለከ ቡዕለእ ሜጡበ
ኣንሼኤ» ዬሰ።
10 ኢሰን «እልሰ ኣዕልሀን ጉዕሙ ጅሰሙንኩሰ
ሙጩሩ እኮቤቺሃ ሎከሰ ኣዕል ቤሉ ዎሉ
ሀሰስኖሰበእ፤ አዕኑ ሙጩራኖታን፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጉዕሙንኩክዕኔ ሙጩራኖተበእ» ዬሰ።
11 ኢሰን «አዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ ሙጩራኖተበእ»
ዬኢሁ ህግሸ ኣሰኖሲሁ አዬት ጎር ደገኖቤቺሃት
እቅ።
12 ኢሰ ሎከተ ኣንሸ ሹሎች ኤተሮን ኦድኑሰ
ኦደዕይ ቤቾሰ ፈንቀል አፉዕል «እን ክዕኔሃ
አዕዮሚሃ አጥራመቴነንንደ?
13 አዕኑ ኤሳሃ ‹አሰተማርቹ› ‹ቀርቹ›
ይቴነንተኤ፤ እን አሰተማርቹለከ ቀርቹ እኮምቤቺሃ
ይቴንታሁ ሀንቅሃን።
14 ቴሱ እን ክዕኔሃ ቀርቹለከ አሰተማርቹ
እሀን ሎከክዕኔ ኣንሼሚች አዕኑሁ መት-መትክዕኔ
ሎከተ ኣንሹ ሀሰስኖህዕኔ።
15 እን ክዕኔሃ አዕዮምገን አዕኑሁ አቶኖተ
ምሳልተ ኣሰዮንክዕኔ።
16 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ካዲንቹ ቀርቺች ህትን
ሶቀመኖሁ ሶኮሰህኒች በተእኖበእ።
17 ከ ጠወ ደጌን ሆኀ አሌን ሆሰሴንተ ጎር
ማሰእንቴንታእረ እኬነንተ።
18 እን ካን ያሚሁ ጉዕመንከክዕኔበእ፤ እን
መጠሮም መነ እን ደጋም፤ ጠዉ እኮጎሬ መጸፋን
‹እቾተ እን ሜጡበ እቾሁ ኤሳሃ ባለጋረ እኮ›
የመሞሁ ዊሞታት።
19 እን ኩ ጠዉ እሁዕናን ሄጭ ኩላንክዕኔሁ
ኩ ጠዉ እኮ ወክት አዕኑሁ እን ኤሳሃ እሁኤ
ደጌነንተጋት።
20 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ እን ሶሃሚሃ ቶገኖሁ
ኤሳሃ ቶገኖ፤ ህትን ኤሳሃ ቶገኖሁ ኤሳሃ ሶኮኤሃ
ቶገኖ» ዬሰ።

ኢሰ ህግሸ ኣሰኖሲሁ አዬት ጎሬ ሄጭ ጠወኤሰ (ማቶ. 26፥20-25፤ ማር. 14፥17-21፤ ሉቃ. 22፥21-23)

21 ኢሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን ቀልቤሰ ሻቹ
«ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ክዕኔች መቱ ኤሳሃ ህግሸ
ኣሰኖ» ይ ጠወዕዮ።
22 እሳባችሰ እሰ ከ ጠወ ጠወዕዮሁ አዬሃት ጎር
ደግበቤቺሃ መት-መቱሰ ለኦኤ።
23 እሳባች ኢሰ ኢተኖሁ ኢሰ መድ ጠምበቅይ
አፉዕልዮ እቅ።
24 ሰሞን ጴጥሮሰ እሱ ቀቀሸ «አዬተኔሃ
ጠወእናት ጎር ጠዕምሰ» ዬሰ።
25 ህካን እኮቤቺሃ እሰን ጎበሰ ኢሰቤቹ
ሆንጠህሸ «ቀርቾ! ህግሸ ኣሰኖሄሁ አዬት?» ይ
ጠዕሜሰ።
26 ኢሰን «ከ ጣቢተ ወጤን ቀሸ ዱሳንሰሃን»
ዬእ፤ ህካን ጠወዕይ ጣቢተ ወጤን ቀሸ
አሰቆሮንቶ ሰሞኔ ቤቲ ይሁዲሃ ዱቅሾሰ።
27 ይሁዲን ህካን ዱቆች ኤተሮን ቀልቤንከሰ
ሼይጣኑ ኣጎ፤ ኢሰን ይሁደ «አቶተ ሰውይቶንቲሃ
ደዕልት እእ» ዬሰ።
28 ህከኔ ማዳን አፉዕሌ መኒች አዪሁ ኢሰ ህካን
ሚሃ ዬጎር ደጎበእ።
29 ይሁድ ብረ እፈኖሃ እኮቤቺሃ አሳባች መት-
መቱሰ ኢሰ ይሁደ «ሻሸግ ከበጆት ከበጅኖተ
ሀሰስኖ ብረ ህከረንገ ቡጥቻኖተ ሰደቀተ ኣሰ»
ዬኢሃ አጉጆሰ እቅ።
30 ይሁድን ዱቆች ኤተሮን ደዕለንሰ አጉር
ኦሮዕዮ፤ ሁኩ ወክቱንኩ ህንከዕሬተ እቅ።

ሃዕሮ ትዛዝ

31 ይሁድ ህከንቤቺች ፉል ኦሮዕዮ ወክት ኢሰ
«ቴሱ መንች ቤቱ ኬዕምኛ ደዕዮኤ፤ መገኑንኩ እሰ
መሳን ኬዕምኛ ደእኖ።
32 መገኑ ቤቲ መሳን ኬዕምኛ ደኤኢች መገኑ
ገዉንከሰ ቤቲሃሰ ኬዕምኛ ደዕልን ኣሰኖ።
33 ኢ ኦሶ! ክዕኔን ሜጡበ ቀዉ ወክት
ዱንካም፤ አዕኑ ሀሴነንተኤ፤ እይሁዲሃ ‹እን
ኦሮኣምቤቹ አዕኑ መርቶኖተ አታልቴነንተበእ›
ዬምህኒገን ቴሁ ክዕኔሃ ህት ያም።
34 ገገዉንኩክዕኔ ኢተቀንቶኖተ ሃዕሮ ትዛዝ
ኣሳንክዕኔ፤ እን ክዕኔተ ኢታምገ ገገዉንኩክዕኔ
መት-መቱክዕኔ ኢትዬ።
35 ገገዉንኩዕኔ ኢተቀንቴንተ ጎር እዎንቴነንተኤረ
እሁክዕኔ መኑ ጉዕሙንኩ ደገኖ» ዬእ።

13:12 ሉቃ. 22፥27። **13:16** ማቶ. 10፥24፤ ሉቃ. 6፥40፤ ያህ. 15፥20። **13:20** ማቶ. 10፥40፤ ማር. 9፥37፤ ሉቃ. 9፥48፤ 10፥16። **13:33** ያህ. 7፥34። **13:34** ያህ. 15፥12፤ 17፤ 1 ያህ. 3፥23፤ 2 ያህ. 5።

ጴጥሮስ ለገአናስገ ኢሰ ሄጭ ጠወኡስ
(ማቶ. 26፥31-35፤ ማር. 14፥27-31፤ ሉቃ. 22፥31-34)

36 ሰሞን ጴጥሮስ ኢሰ «ቀርቾ! ሀከቤቹ መርተን?» ዬእ፤ ኢሰን «እን መራምቤቹ ቴሱ እዎንቶኤተ አታልታንትበእ፤ ኤተሮን እዎንታንቴኤ» ይ ፈንቀሼሰ።
37 ጴጥሮሰን ፈንቀሸ «ቀርቾ! ሚሃት ቴሱ እዎኖሄተ አታላምበኢሁ? እን ፎልኤ ኪተኔሃ ህግሸ ኣሳም» ዬእ።
38 ኢሰን «አት ፎልክ ኢተኔሃ ህግሰ ኣተንንደ? ሀንቅንከ ያንኬ፤ ከበር ሀንጠቦ ዎዶተ ኢለ ሰሶረ ለገኣንቴኤ» ይ ፈንቀሼሰ።

14

መገን ቤቹ መሰኖ ዎቆሁ ኢሰ እሁሰ
1 ኢሰ «ቀልቡክዕኔ ህልቁንከ፤ መገኖን እመዕንዬ፤ ህትን እን እመዕንዬ።
2 እንኤ ምኔን ልግቡ ቤቹ ዮኤ፤ ህካን እኮበእቀ ‹ቤቹ ቅጥ እኦህዕኔተ መራም› ያምበእ እቅ።
3 እን መር ቤቹ ቅጥ እዕዮንክዕኔ ወክት ፈንቀል እሜች እን ሄኣም ቤቾን እዕኑ ሄኦኖተ ኢቤቹ መሳንክዕኔ።
4 እን መራም ዎቃሃ ደጌነንተ» ዬሰ።
5 ቶማሰን ኢሰ «ቀርቾ! እት መርታንትቤቹ ደንጎምበእሃ ሀት እንክ ዎቃሰ ደንጎተ አታልናም?» ዬእ።
6 ኢሰን ፈንቀሸ «እን ዎቃሃ፥ ሀንቂሃለከ ሄኦሃን፤ ኢ አዲን እህባች እዪሁ እነ መገን ቤቹ መሮተ አታለኖበእ።
7 ኤሳሃ ደጌነተ እቃን እነኤ ደጌነንተ እቅ፤ እኮጎሬ ከ ኤተሩ ደጌነንተሰ፤ ህትን ለኤንተሰ» ዬሰ።
8 ፍልጶሰን «ቀርቾ! እነ መገኑ ለሊሰኔ፤ ሁኩን እሀኖኔ» ዬሰ።
9 ኢሰን «ፍልጶሴ! እን ኬንከ ዘማን ክዕኔኤን ሜጡበ ሄእን ኤሳሃ ደጌነንቴኤበእንዶ? ኤሳሃ ለዕዮሁ እነ መገኑ ለዕዮሃን፤ ህካን እኮች እት ሀት ‹እነ መገኑ ለሊሴኤ› ይተን?
10 እን እነ መገኖን ሄዕዮምገ ህትን እኑ መገኑሁ ኢን ሄኤሰ እመዕንታንትበእንዶ? እን ክዕኔሃ ጠወኣም ላገት ገይኤ ዎልቃኒበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢን ሄእኖ እኑ መገኑ ሆጉሰ እእኖ።
11 እን እነ መገኖን ሄዕዮምገን ህትን እኑ መገኑ ኢን ሄዕዮገ እመዕንዬ፤ ሁኩን ዮበእ ጎሬ ሆጎእተኔሃ እመዕንዬ።
12 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኢን እመዕነናሁ እን እኣም ሆጉተ እእኖ፤ ህትን እን እነ መገን ቤቹ መራምቤቺሃ ህከኒች በተእናሃ እእኖ።
13 እኑ መገኑ ቤቲንከሰ ከበጀሞተ ሱዕሚንከኤ ኤጭቴነንተ ጠወ ጉዕመንከ እኣም።
14 እኮሰ ጠወሃ ሱዕሚንከኤ ኤጭቴንተ ጎር እን እኣም» ዬእ።

ኢሰ ጠሊለ አያንተኔሃ ኣሴ ተቢሳሃ
15 ኢሰ «ኢትቴነንተኤጎር ትዛዝኤ አገሬ።
16 እኑ መገኑ ዘላለሚሃ ክዕኔኤን ሜጡበ ሄእኖ ዎሉ ጠራኝሳንቹ ኣሶህዕኔተ እን እሱ ኤጫም።
17 እሱንከ ከን ኣዱንያ አል መኑ ቶጎሰበእ፤ መሰንትሰ ለእበሰቤቺሃለከ ደጉሆጎሰቤቺሃት፤ እኮጎሬ እሰ ክዕኔኤን ሜጡበ ሄአኖቤቺሃለከ ኣዜንከክዕኔ እሀኖቤቺሃ አዕኑ ደጌነንተሰ።
18 «እኑለከ አመት ዮበእ እለገ ህትን አጉራንክዕኔበእ፤ ክዕኔቤቹ ፈንቀል አሜታም።
19 ቀዎ ወክቲች ኤተሮን ከን ኣዱንያ አል መኑ ሆሮን ለእናኤበእ፤ እኮጎሬ አዕኑ ለኤነንተኤ፤ እን ሄኣምቤቺሃ አዕኑሁ ሄኤነንተ።
20 እን አኒንከኤ አዕኑ ኢን ህትን እን ክዕኔኤን ሄኡኤ ህከ በር ደጌነንተ።
21 «ትዛዙኤ እሰቤቾን ዮኢሁለከ ትዛዝኤ አገረኖሁ ኤሳሃ እተኖ፤ ኤሳሃ ኢተኖንከ እኑኤ እተኖሰ፤ ህትን እኒሁ ኢታንሰለከ ገዉእ እሲሃ ለሊሳንሰ» ዬእ።
22 እሰቆሮንቶ ይሁደ እሁዕነ ዎሉ ይሁድ ኢሰ «ቀርቾ! ገዉክ ከን ኣዱንያ አል መኒሃ እሁዕነ ኔሳሃ ለሊሳንቲሁ ሀትዬት?» ዬእ።
23 ኢሰ ፈንቀሸ «ኤሳሃ ኢተኖሁ ላገእ አገረኖ፤ እኑኤ ኢተኖሰ፤ ነኤን እሰቤቹ እሜንት እሲን ሜጡበ ሄዕናም።
24 ኤሳሃ ኢትባሁ ላገኤ አገረኖበእ፤ ኩ ሞጮጭቴነንተ ላገንት ኤሳሃ ሶኮኤ እኒኤተ ቤሉ ኢታበእ።
25 «እን ቴሱ ክዕኔኤን ሜጡበ ሄእንን ከ ጠወ ኩሎንክዕኔ።
26 እኮጎሬ እኑኤ ኢ ሱዕሚን ሶህኖ ጠራኝሳንቹ ጠሊሉ እያኑ ጉዕመርቹንከ ተማርስኖህዕኔ፤ ህትን እን ኩሎንክዕኔ ጠወ ጉዕመንከ ሰውይቶኖተ እእኖህዕኔ።
27 «ወገሬቱኤ ክዕኔን ሄእኖ፤ እን ወገሬትኤ ኣሳንክዕኔ፤ እን ኣሳንክዕኔ ወገሬቱ ከን ኣዱንያ እሉ ኣሰኖ ወገሬትጋበእ፤ ቀልቤክዕኔ ሻዞናቹ፤ ህትን ዋጅቶኖቹ።
28 እን ‹ኦርኣም፤ ፈንቀል ክዕኔቤቹ አሜታም› ዬሚሃ ሞጮጭቴንታአ፤ ኢትቴነንተኤ እቃን እንኤቤቹ መሪሃኤ ሙንደኤነንተ እቅ፤ መሰንትሰ እኑኤ ኢች ሎረሃን።
29 ኩን እኮ ወክት እመዕንቶኖተ ቴሱ ሄጭን ጠዉሰ እሁዕነ ኩሎንክዕኔ።
30 ከኒች ኤተሮን ክዕኔኤን ልግብ ጠወኣምበእ፤ መሰንትሰ ከን ኣዱንያ አል ሸይጣኑ አሜተኖ፤ እኮጎሬ ኢ አሌን እሲሃ መት ዎልቀቲ ዮሰበእ።
31 ጠዉ እኮጎሬ እን እነ ኢታምገ ከን ኣዱንያ አሉ ደጎተ እኑኤ አዘዙኤገን እኣም፤ ኬዕዬ ከንቤቺች መርኖ» ዬሰ።

15

ኢሰ ሀንቅ ወይን ላልቹ እሁሰ
1 ኢሰ «ሀንቅ ዎይን ላልቹ አኔት፤ ካሾኤንኩ አናኤ።
2 ላልቹ ላልቡ ኢ አሌን ዮ ሀመ ጉዕመንከ እኑኤ ሙር ከመኖ፤ ላሊቹ ላለናሃ አበ ላሎተ ጠር መክሰኖ።
3 አዕኑ እን ኩሎንክዕኔ ላገ መሳን ነጠ እኬንታእራን።
4 አዕኑ ኢን ሄዕዬ፤ እኒሁ ክዕኔኤን ሄኣም፤ ሀሙ ዎይን ላልችን ሄአበ ጎር ጠለዕል ገዉሰ ላሊቹ ላሎተ አታለኖበእገን አዕኑሁ ኢን ሄኤንባች ላሊቹ ላልቶኖተ አታልቴነንተበእ።

5 «እን ወይኒሃ ላልቹ፤ አዕኑንገ ሀመሃን፤
እን እሶን እስንገ እን ዮኢሁ ልግብ ላልቹ
ላለኖ፤ መስንትሰ እን ሄእባሃ መቱርቹሃ አቶናተ
አታልቴነንተበእ።
6 እን ሄእቡ እዪሁ ሀምገ አብል ቶረም ሞለኖ፤
ህካንን ጭምአእን ጊራን ዋሬን ቡሴኖ።
7 አዕኑ እን ሄኤንተ ጎሬ ኢ ላገንት ክዕኔእን
ሄኑ ጎሬ ሀሴንተርቹ ጉዕመንከ ኡጭዬ፤
ኣሰመኖህዕኔ።
8 አዕኑ ልግብ ላልቹ ላልቴንተ ጎር እኑኤ
ከበጀመኖ፤ ህትን አዕኑ ኤሳሃ እዎንታረ እሁክዕኔ
ለሊሴነንተ።
9 እኑኤ ኢቴኤገን እኒሁ ክዕኔተ ኢቴንክዕኔ፤
ኢተኤ ኣዚን ሄዕዬ።
10 እን እንኤ ትዛዝ አገር ኢተሰ ኣዚን ሄዕዮምገን
አዕኑሁ ትዛዝኤ አገርቴን ኢተኤ ኣዚን ሄኤነንተ።
11 ካን ኩሎንክዕኔሁ ሙንዲኑኤ ክዕኔእን
እኮተለከ አበ ሙንደኑኖታት።
12 ኢ ትዛዙ እን ኢቴንክዕኔገን አዕኑሁ መት-
መቱክዕኔ ኢትቶኖታት።
13 መንቹ ፎልሰ ጀላተሰ ህግሽ ኣሲች በተኣ
ኢተት ዮበእ።
14 አዕኑ እን አዘዙንክዕኔሃ አቴንተጎሬ ኢታ
ጀለ።
15 ቀርቹ አእኖ ጠወ ካዲንቹ ደገናበእቤቺሃ
እን ከ ኤተሩ ክዕኔኤተ ‹ካዲመኤ› ያምበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ እኒችኤ ሞጮጩሚሃ ጉዕመንከ
ለሊሾንክዕኔቤቺሃ ‹ጀለኤ› ዬንክዕኔ።
16 እን መጠሮንክዕኔ ቤሉ አዕኑ መጠርቴንታኤበእ፤
እን ሶኮንክዕኔሁ ልግብ ላልቹ ላሊቶኖተለከ
ላሊቹንኩ ሄእኖሃ እሆተ መጠሮንክዕኔ፤ ህካን
እኮቤቺሃ አዕኑ ሱዕሚንከኤ ኡጭቴነንተርቹ
ጉዕመንከ አኑኤ ኣሰኖህዕኔ።
17 እን አዘዛንክዕኔ ትዛዙ መት-መትንከክዕኔ
ኢተቀንቶኖታት» ዬእ።

ኢሰ ኣዱንያ አሉ ግበኖህዕኔገ ጠወኡሰ

18 ኢሰ ኩ ኣዱንያ አሉ ግቦህኔጎሬ ክዕኔኤች
ብርተ ኤሳሃ ግቦሃ እሁሰ ደጌ።
19 አዕኑ ከን ኣዱንያ አሊች እኬንተ እቃን
ኩ ኣዱንያ አሉ ኢተኖህዕኔ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ
አዕኑ ከን ኣዱንያ አሊች እኬንበቤቺሃለከ እን ከን
ኣዱንያ አሊች አደ አዕይ መጠሮንክዕኔቤቺሃ ኩ
ኣዱንያ አሉ ግበኖህዕኔ።
20 እን ክዕኔሃ ካዲንቹ ቀርቺችሰ በተእኖበእ
ይ ኩሎንክዕኔ ላገተ ሰውይዬ፤ ኤሳሃ ሸርቶኢች
ክዕኔታሁ ሸርታእ፤ ኢ ላገተ አገርቶ እቃን ክዕኔ
ላገታ አገርታ እቅ።
21 እኮጎሬ ኤሳሃ ሶኮሃ ደግበቤቺሃ ኢ መሳን ከ
ጉዕመንከ ጠወ አታህዕኔ።
22 እን እሜች ኩሎንሰበእቃን ጨብ እሀኖሰበ
እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ጨቢሀሰ ደባቡርታርቹ
ዮበእ።
23 ኤሳሃ ግበኖሁ እነኤ ግበኖ።
24 እዪሁ እእበ ሆጉተ እን እሰ በላን አዕዮምበ
እቃን ጨብ እሀኖሰበ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ካን
ጉዕመንከ ለእ ኤሳለከ ኢ እነ ግቦኡ።
25 ኩን እኮሁ እሰ ሕጋን ህትን ግቦኤ የመሞ
ከተበሞሁ ዊሞታት።
26 ጠዉ እኮጎሬ «እኒችኤ እሜተኖሁለከ
እኒሁ እኒችኤ ሶሃንክዕኔ ጠራኝሳንቹ ህንቅ እያኑ
እሜቾጎር እሰ ኢተኔ መሰከረኖ።
27 ህትን አዕኑ ዋዕኔችን እን ሜጡበ
ሄኤነተቤቺሃ መሰከርቴነንተ» ዬሰ።

16

1 ኢሰ «እን ካን ጉዕመንከ ኩሎንክዕኔሁ
አመዕነቲችክዕኔ ኡቤነንተበእገ ይዬት።
2 ጭምት ምናች ፉሸት ሸርታህዕኔ፤ ህንቅንከ
ክዕኔኤተ ሸኖሁ ጉዕሙንኩ መገኒሃ አእኖሃ
አጉደኖ ወክቱ እሜተኖ።
3 እሰ ህካን እታኢሁ ኤሳለከ እነኤ
ደጋበእቤቺሃት።
4 ጠዉ እኮጎሬ እን ካን ክዕኔሃ ኩሎንክዕኔሁ
ወክቱሰ ኢሌረ ከን ጠውተኔሃ መ ዬንክዕኔጎር
ቃጎኖታት፤ እን ካን ከኒች ብርተ ኩልበህዕኔሁ እን
ክዕኔኤን ሜጡበ ሄዕዮምቤቺሃት» ዬሰ።

ጠሊለ አያን ሆጎተኔሃ

5 ኢሰ «ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ሶኮኤህንበ ኦሮኣም፤
እኮጎሬ ክዕኔች አዪሁ ‹ህከቤቹ መርተን?› ይ
ጠዕምዮኤበእ።
6 እኮጎሬ እን ካን ኩሎንክዕኔቤቺሃ
ቀልቤንከክዕኔ ሻዙት ዊንቶኤ።
7 እሁን ቤሉ እን ህንቅንከ ያንክዕኔ፤ ኢ
ኦሮኡ ክዕኔኤሃ ደግለለኖህዕኔ፤ መስንትሰ እን
ኦሮእባች ጠራኝሳንቹ ክዕኔቤቹ እሜተኖበእ፤ እን
ኦሮዕዮሚች እሱ ክዕኔቤቹ ሶሃም።
8 እሰ እሜቾ ወክት ከን ኣዱንያ አል
መኒሃ ጨብሰ ኩሎች ኤተሮን ጨብተኔሃ፥
ጠሊልመተኔሃለከ ፍርድተኔሃ መሃጎር ለሊሽ
ኩለኖ።
9 ጨብተኔሃ ኩለኖሳሁ ኢን እመዕኑ
ግቦቤቺሃት።
10 ፈይመተኔሃ ኩለኖሁ እንኤቤቹ ኦሮኣምቤቺሃትለከ
ከኒች ኤተሪሃ ለኤነንተበእቤቺሃት።
11 ህትን ፍርድተኔ ኩለኖሁ ከን ኣዱንያ አል
ዳኝ እሌን ፈረደሞቤቺሃት።
12 «ዋሉ ኩላንክዕኔ ልግቡ ጠዉ ዮኤ፤ እኮጎሬ
ቴሱ ጠወሰ ቀልቤክዕኔ አፌን እታልቴነንተበእ።
13 ህንቅ እያኑ እሜቾ ወክት ህንቅ ጉዕመንከ
ደጌነንተገ እእኖህዕኔ፤ መስንትሰ እሰ ጠወእኖሁ
ሞጮጩኢሃት ቤሉ ገዪችሰ መቱርቹሃ
ጠወእኖበእ፤ እሰን ከ ኤተሩ እሜተኖ ጠወ
ኩለኖህዕኔ።
14 እሰ ኢች ኣእ ኩለኖህዕኔቤቺሃ ኤሳሃ
ሎርሰኖ።
15 ኢ እኒሃ እኮሁ ጉዕሙንኩ ኢሃን፤ ‹ኩ ኢች
ቶግ ክዕኔሃ ኩለኖህዕኔ› ዬሚሁ ከኒሃት።

ሻዙክዕኔ ሙንዲኖን ዶረሙሰ

16 «ቀዋ ወክቲሃ ለኤነንተኤበእ፤ ህትን ቀዋ
ወክቲች ኤተሮን ለኤነንተኤ» ዬሰ።
17 እሳባችሰ መት-መቱ «ኩ ‹ቀዋ ወክቲሃ
ለኤነንተኤበእ› ህትን ‹ቀዋ ወክቲች ኤተሮን
ለኤነንተኤ፤ እንኤቤቹ ኦሮኣም› የኖኔሁ መ ዬሃሰ?»
የቀንቶኡ።

15:12 ያህ. 13፥34፤ 15፥17፤ 1 ያህ. 3፥23፤ 2 ያህ. 5።
15:20 ማቶ. 10፥24፤ ሉቃ. 6፥40፤ ያህ. 13፥16።

18 ህትን «ኩ ‹ቀዎ ወክቲች ኤተሮን› የኖ ጠዉ መርቹሃን? መ ዬሃሰጎሬ ደንጎምበእ» ይቶኤ።
19 ኢሰ እሰ ጠዕምቶሰተ ሀሱሰ ደግ «ገገዉንኩክዕኔ ‹ቀዎ ወክቲሃ ለኤነንተኤበእ› ህትን ‹ቀዎ ወክቲች ኤተሮን ለኤነንተኤ› ዬምቤቺሃትንደ መት-መቱክዕኔ ጠዕምቴነንታሁ?
20 ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ እዕኑ ኦኤነንተ፤ ጠው እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አል መኑ ሙንደኣእ፤ እዕኑ ሻዘነንተ፤ እኮጎሬ ክዕኔ ሻዙት ሙንዲኖን ዶረንታእ።
21 መንቹንት እልታ ወክቱ ኢሌ ወክት ንዕጠን ሻዛእ፤ እልት ኬኦች ኤተሮን ከን ኣዱንያ አሌን ጨሉ እለሞ ሙንዲኖን ዎኔ ኦርሸተ ሀባእ።
22 ህትን እዕኑ ቴሱ ሻዘነንተ፤ ጠው እኮጎሬ እን ለንኪሃ ለኣንክዕኔ፤ ክዕኔ ቀልቡንኩ ሙንደእኖ፤ ሙንዲኑክዕኔ ክዕኔች ኣእኖሁ ዮበእ።
23 «ህከ በር እዕኑ መቱርቹሃ ጠዕምቴነንተኤበእ፤ ሀንቅንከ ያንክዕኔ፤ እኑኤ ሱዕሚንከኤ ጠዕምቴነንተርቹ ጉዕመንከ ኣሰኖህዕኔ።
24 ቴሱ ኢለ ሱዕሚንከኤ መቱርቹሃ ጠዕምቴንታበእ፤ ሙንዲኑክዕኔ ዊመ እኮተ ዱአ አዕዬ፤ ደዕቴነንተ።
25 «ቴሶ ኢለ ከ ጠወ ምሳሌን ኩሎንክዕኔ፤ ከ ኤተሩ ምሳሌን ኩላምበእ ወክቱ እሜተኖ፤ ጠው እኮጎሬ እንኤተኔሃ ጉዕመርቹንከ ለሊሸ ኩላንክዕኔ።
26 ህከ በር እዕኑ እነኤ ሱዕሚንከኤ ኤጭቴነንተ ቤሉ እን ‹ክዕኔ ወጥ ኤጫምበእ›
27 መሰንትሰ እኑኤ ገዉንኩሰ ኢተኖህዕኔቤቺሃት፤ እኑኤ ኢተኖህዕኔሁ ኤሳሃ ኢትቴንተኤቤቺሃትለከ እን መገን እዲች እሜቾምገ እመዕንቴንተቤቺሃት።
28 እን መገን እዲን ኣዱንያ አል እሜቾም፤ ቴሁ ፈንቀል ኣዱንያ አል እጉር እንኤቤቹ ኦሮኣም» ዬሰ።
29 እሳበንት «ምሳሌን እሁዕነ ለሊሰ ኩልቶንትኔ።
30 እት ጉዕመንከ ደጋንትገለከ እዬሁ ጠዕሙ ሀሰሰኖበእገ ቴሱ ደንጎም፤ ህካን እኮቤቺሃ እት መገን እዲን እሜቶንትገ እመዕንናም» ይቶሰ።
31 ኢሰ ፈንቀሸ «ቴሱ እመዕንቴንታንዶ?
32 ጉዕሙንኩክዕኔ ኤሳሃ ሜጢሃእ እጉርቴን ብን ይቴነንተ ወክቱ እሜተኖት፤ ወክቴንኩሰ ቴሱ ኢልዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ እኑኤ እን ሜጡበ ሄዕዮቤቺሃ እን ሜጧኤበእ።
33 ካን ክዕኔሃ ኩላሚሁ እን ሜጡበ ሄኤነተ ወክት ወገሬቱ እሆህዕኔታት፤ ከን ኣዱንያ አሌን ሄኤነተ ወክት ኦርሸት ዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ዋጅቶኖቼ፤ እን ከ ኣዱንያ አል ቄሎም» ዬሰ።

17

ኢሰ ዱአ አዕዮገ

1 ኢሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን ሰማ ዋሸ ለእን «ኢ እና! ወክቱ ኢልዮኤ፤ ቤቱክ ኬዕምሶሄተ እት እሱ ኬዕምሲሰ።
2 ህካን እኮቤቺሃ እት ኣቶንትሰ መኒሃ ጉዕሚንከ ዘላለሚሃ ሄኢኖ ሄኤ ኣሶተ ጉዕማንከ መን አሌን ሹምነቱ እቶንትሰቤቺሃት።
3 ዘላለሚሃ ሄኤኖ ሄኤ ዩ እት ሜጥቹክ ሀንቅ መገኑ እኮንት ኬሳለከ አት ሶኮንት መሲህ ኢሰ ደጉሃን።
4 እን አኦተ ኣቶንቴኤ ሆጉተ ሹል አዕይ ኤለ አሌን ኬዕምሾንኬ።
5 ኢ እና! ኣዱንያ አሉ ከለቀሙዕነ ሄጭ ኪቤቾን ሄዕዮኤ ኬዕምኚን ቴሱ ብሪክ ኬዕምሴኤ።
6 «ከን ኣዱንያ አሊች ኣቶንቴኤ መኒሃ ሱዕመክ ለሊሾም፤ እሰን ኪራን፤ አት እሰንተ ኤሳሃ ኣቶንቴኤ፤ እሰን ላገክ አገርቶኤ።
7 አት ኤሳሃ ኣቶንትርቹ ጉዕሙንኩ ኪች እኮገ እሰን ቴሱ ደጋእ።
8 እት ኣቶንት ላገተ ኣሰዮንሰ፤ እሰን ቶጎኤ፤ እን ኪ አዲች እሜቴእ ሀንቅንከ ደጎኤ፤ እት ኤሳሃ ሶኮንትገን እመዕንቶኤ።
9 «እን ኤጫሚሁ እሰተኔሃት፤ ኩ ኣቶንቴኤሁ ኪሃ እኮቤቺሃ እሳንከ ዱአ እኣም፤ ጠዉ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አል መኒሃ ዱአ እኣምበእ።
10 ኢሃ እኮ መኑ ጉዕሙንኩ ኪረ፤ ህትን ኪሃ እኮ መኑ ጉዕሙንኩ ኢሃን፤ እን እሳን ኬዕሜም።
11 እን ከኒች ኤተሮን ከን ኣዱንያ አሌን ሄኣምበእ፤ እኮጎሬ እሰ ዮኢሁ ከን ኣዱንያ አሌኒት፤ እን ክቤቹ እሜቶታት፤ ጠሊለ ኢ እና! ንገን ሜጡ እኮተ ኣቶንቴኤ ሱዕሚንከክ አገርሰ። *
12 እን እሳን ሜጡበ ሄዕዮም ወክት እት ኣቶንቴኤ ሱዕሚንከክ አገሮንሰ፤ † ህካን እኮቤቺሃ መገን ላገት ዊንቶተ ህከን በእ ጨል ቤሉ ሆሮን እሳች እዬሁ በዕዮበእ።
13 እኮጎሬ እን ቴሁ ኪቤቹ እሜቶታት፤ እን ከን ኣዱንያ አሌን ሄእን ከን ጠወዕዮሚ ሙንዲኑእ ቀልቤንከኤ ዊንቶታት።
14 እን ላገክ ኣሰዮንሰ፤ እን ከን ኣዱንያ አሊች እህበገ እሰ ከን ኣዱንያ አሊች እኮበእቤቺሃ ከን ኣዱንያ አል መኑ ግቦሰ።
15 ሂለርቺች አገርቶታት ቤሉ ከን ኣዱንያ አሊች ዎሉ አደ መሰቶተ ኤጫንኬበእ።
16 እን ከን ኣዱንያ አሊች እህበህንገን እሰ ከን ኣዱንያ አሊችበእ።
17 ሀንቅንከክ ጠሊላኑተ እእሰ፤ ላገክ ሀንቅሃን።
18 እት ኤሳሃ ኣዱንያ አል ሶኮንቴኤገን እኒሁ እሰተ ከ ኣዱንያ አል ሶኮንሰ።
19 እሰን ሀንቂን ጠሊላኑተ እኮተ እን ገዉእ እሰተኔሃ ጠሊለ እሆተ አደ አእም።
20 «እን ጠለዕል እሰተ እሁዕነ እሰ ላገተ ሞጨጭት እን አመዕንተሀኑኤተ ዱአ እእም።
21 ዱአ እኣሚሁ ጉዕሙንኩሰ ሜጡ እኮታት፤ ህትን ኢ እና! እት እን እንን ኪን ሄዕዮምገን እሰ ኒን ሄኦታት፤ እት ኤሳሃ ሶኮንቴኤገ ኣዱንያ አሉ አመዕኖታት።
22 ነኤ ሜጡ እንኮምገን ሜጡ እኮተ ኤሳሃ ኣቶንቴኤ ኬዕምኝ ኣሴንሰ።
23 እን እሳን እት እን ሄኦንትገን እሰ ሹልት ሜጡ እካን ኣዱንያ አሉ እት ኤሳሃ ሶኮንትገለከ ኢትቶንት ጌሰ እሰንተ ኢትቶንትገ ደጋእ።

---

* **17:11** ኤሳሃ ኣቶንቴኤ ሱዕሚን አገርሰ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ኤሳሃ ኣቶንቴኤሃ ጉዕመንከ ሱዕሚንከክ አገርሰ» ይታእ።
† **17:12** ኣቶንቴኤ ሱዕሚን አገሮንሰ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ኣቶንቴኤ ጉዕመንከ ሱዕሚንከክ አገሮንሰ» ይታእ። **17:12** መዝ. 41፥9፤ ያህ. 13፥18።

24 «ኢ እና! ኣዱንያ እሉ ከለቀሙዕነ ሄጭት
ኢትቶንቴኤቤቺሃ ኣቶንቴኤ ኬዕምኻ ለእ ኩ እት
ኣቶንቴኤሃ እን ሄዕዮም ቤኾን ኢን ሜጡበ ሄኦተ
ሀሳም።
25 ፈየ ኢ እና! ኣዱንያ እሉ ደጎሄበእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እን ደጋንኬ፤ ኩ መኑ ኤሳሃ ሶኮንቴኤገ
ደጎኤ።
26 እት ኤሳሃ ኢትቶንት ኢተት እሳን ሄኦተለከ
እን እሳን እሆተ እስን ሱዕመክ ደጋገ ኣዕዮም፤ ከ
ኤተሩሃ ደጋገ እኣም» ይ ዱእ ኣዕዮ።

18

ኢሰ አፈመገ

(ማቶ. 26፥47-56፤ ማር. 14፥43-50፤ ሉቃ. 22፥47-53)

1 ኢሰ ህካን ጠዕወዮች ኤተሮን ኣሳባንተሰን
ሜጡበ «ቄድሮነ» ዬኖ ሀጨሬች ዉድ እደ
ኦሮዕዮ፤ ህከኔን ካሴመ ሀቅ ኣዝ ኣሳባንተሰን
ሜጡበ ኣጎ።
2 ኢሰለከ ኣሳበት ህከን ቤቾን ልግብ ወክት
ጭም ይታቤቺሃ ህግሽ ኣሰኖ ይሁድ ህከ ቤቹ
ደገኖ እቅ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ይሁድ ልግብ ወታደረ፥ ቂሰ
እዎንሳናችለከ ፈርሳዊች ሶህንቶ ዘበኻ ሀለቀተ
እዎንሰ ህከ ቤቹ እሜቾ፤ እሰን ፋኖሰ፥ ችቡተለከ
በገዝ ኦደተ እፍ እሜቶኤ።
4 ኢሰ እሌሰ እሜተኖ ጉዕመንከ ጠወ ደግ እሰበ
መር «እዬ ሀሴነንታት?» ዬሰ።
5 እሰን «ነዝሬት ኢሰ ህንሳሚት» ይት
ፈንቀሸቶኤ፤ እሰን «እኔት» ዬሰ፤ ኢሰ ህግሽ ኣሴ
ይሁድ እሳን ሜጡበ ኡርዮ እቅ።
6 ኢሰ «እኔት» ዬሰ ወክት ኤተሩ ዋልት ኡለ
እሌን ኡቦኤ።
7 ለንኪሃ ኢሰ «እዬ ሀሴነንታት?» ዬሰ፤ እሰን
«ናዝሬት ኢሰ ህንሳሚት» ይቶሰ።
8 እሰን ፈንቀሸ «‹እኔት!› ይ ኩሎንክዕኔ፤
ሀሴነንታሁ ኤሳሂት ጎር እሰ መርቱን» ዬሰ።
9 ህካን እኮሁ ኢሰ «እት ኣቶንቴኤ መኒች መቱሃ
ቤሾምበእ» ዬ ላገት ዊንቶታት።
10 ሰሞን ጴጥሮሰን ብስ እፎ እቅ፤ እሰን ብስ
ፉሸ ሎረ ቂሲች ካዲንች መኬ እድ መጨተ ሙሮ፤
ህከን ካዲንች ሱዕሙንኩ «ማልኮሴ» ዬኖሃ እቅ።
11 ኢሰ ጴጥሮሴ «ብሰክ ኮቦንተክ ዎር፤ እኑኤ
ኣሴኤ ኦርሸ ጠበቴሃ ቶጉ ሀሰሰናኤበእንዶ?»
ዬሰ።

ኢሰ ሃና ዬኖ ቂሲችበ መሴመሰገ

12 ህከኒች ኤተሮን ዎታደሩለከ አዛዡ አይሁድ
ዘበኻ ሀለቀንት ኢሰ አፍ ኡሱርቶኤ።
13 እሰን ሄጭት ሃነቤቹ መሰቶሰ፤ ሃነ ህከ
ዘማን ሎረ ቂሲቹ እክ ሄዕዮ ቀያፍየ በሉ እቅ።
14 ቀያፍን «መቱ መንቹ መንተኔሃ ሬዮጎር
ጡመሃን» ይ አይሁድ መኒሃ ሸዡሃ መንቹ እቅ።

ጴጥሮሰ ኢሰ ለገኤሰ

(ማቶ. 26፥69-70፤ ማር. 14፥66-68፤ ሉቃ. 22፥55-57)

15 ሰምዖን ጴጥሮሰለከ መቱ ዎሉ ኣሳበንት
ኢሰ እዎንቶኤ፤ ህከ ዎሉ ኣሳቤቹንከ ሎሩ ቂሲቹ
ደገኖሰ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰ ኢሲንን ሜጡበ
ሎረ ቂሲች ግቤ ኣዝ ኣጎ።
16 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰ ብትም ኤተር አዲን
ኡርዮ እቅ፤ ሁኩ ሎሩ ቂሲቹ ደገኖሰ ኣሳቤቹ
ፈንቀል ፉል ብትመ አገርታ ሀፍቶን ኩል ጴጥሮሴ
ኣዝ ኣግሾ፤
17 ህት ብትመ አገርታ ሀፍቱት ጴጥሮሴ «አት
ከ መንች አሳባች መቶሃሰበእንዶ?» ይቶሰ፤
እኮጎሬ እሰ «አን አሳባችበእ» ዬእ።
18 ወክቱሰ ቂዘኖ ቤቺሃ ካዲመትለከ ዘበኙ
ከሰል ጊረተ ቡሰት ኡርት ኢብጭታኢት እቅ፤
ጴጥሮሰን እሳን ሜጡበ ኡር ኢብጨኖት እቅ።

ሎረ ቂሰቺች ኢሲሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቱተ

(ማቶ. 26፥59-66፤ ማር. 14፥55-64፤ ሉቃ. 22፥66-71)

19 ሎሩ ቂሰቹንኩ ኢሰ ኣሳበተኔሃለከ ተማርሰኖ
ትምርትተኔሃ ጠዕሜሰ።
20 ኢሰ «እን ጉዕማንከ መን ብሬን ጠወዕዮም፤
አይሁድ መኑ ጉዕሙንኩ ጭምይታ ቤችን
ጭምትሰ ምኔንለከ መገን ምኔን ተማርሴም፤ እን
ገበጭ አዕይ ጠዕወዮም መቱ ጠዉሁ ዮበእ።
21 ኤሳሃ ሚሃ ጠዕሞተን? እን ጠወእን
ሞጨጭቶረ ጠዕም፤ እን ጠወዕዮሚሃ እሰ ደጋእ»
ይ ፈንቀሼሰ።
22 ኢሰ ህካን ጠወዕዮ ወክት ህከኔ ኡርቶ
ዘበኚች መቱ «ሎረ ቂሰቺሃ ፈንቀሸታንቲሁ
ህትጎተንዶ?» ይ ኢሰ መጫለ ዎቀሮ።
23 ኢሰ ፈንቀሸ «ሂለ ላገተ ጠወዕዮም ጎር
ሂለ ላገተ ጠወዕዮምገ መሰከር፤ እኮጎሬ ጡመ
ጠወዕዮሚሁ ህንቅ እህን ሚሃ ዎቀርተዕኔ?»
ዬእ።
24 ህከኒች ኤተሮን ሃነ ኢሰ ኡሱረሞገን ሎረ
ቂሰች ቀያፍቤቹ ሶኮ።

ጴጥሮሰ ኢሰ ለንኪሃ ለገኤሰ

(ማቶ. 26፥7-75፤ ማር. 14፥69-72፤ ሉቃ. 22፥58-62)

25 ህከኔን ሰሞን ጴጥሮሰ ኡር ጊረተ
ኢብጨኖት እቅ፤ ህከኔ ሄዕዮ መኑንኩ ጴጥሮሴ
«እት ህከ መንች እሰባች መቶሃሰበእንዶ?»
ይቶሰ፤ እሰን «አን አሳባችበእ» ይ ለገዕዮ።
26 ጴጥሮሰ መጨሰ ሙሮ መንች እሉ እህኖሁ
ሎረ ቂሲች ካዲማች መቱሰ «ህከን ሀቅ ኣዜን
እሲን ሜጡበ ለዕዮንኬበእንዶ?» ዬሰ።
27 ጴጥሮሰ ለንኪሃ ለገዕዮ፤ ህከ ወክትንከ
ህንጠቦ ዎጀ።

ኢሰ ጵላጦሴበ መሴመሰገ

(ማቶ. 27፥1-2፤ 11-14፤ ማር. 15፥1-5፤ ሉቃ. 23፥1-5)

28 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ቀያፍ ምኒች ሮም ባድ
ገሻንች ግብተ መሰቶሰ፤ ወክቱሰ ገሰመ ሱጴተ
እቅ፤ አይሁዱ ሻሸግ ከበጆተ ጎረጤኖ ሆልቹ
እታቤቺሃ ንጀሳበእገ ይት ባድ ገሻንች ግቤ ኣዝ
ኣጎበእ።

18:11 ማቶ. 26፥39፤ ማር. 14፥36፤ ሉቃ. 22፥42።
18:14 ያህ. 11፥49-50።

29 ህካን እኮቤቺሃ ጲላጦስ እሰበ ፉል «ከን መንች አሌን ክሰ ሆንጠህሴንታሁ መርቾሃን?» ይ ጠዕሜሰ።
30 እሰን «ኩ መንቹ ሂለ ጠወ ኢዕዮበእቀ ኬሳሃ ህግንሰ ኣሰናምበ እቅ» ይት ፈንቀሸቶኡ።
31 ጵላጦስን «እዕኑ መስቴን ሕግንከክዕኔ ፈረጁ» ዬሰ፤
እሰን «ነኡ መነ ሸናም ዳኝነቱ ኣሰሞኔበእ» ይቶሰ።
32 ካን እኮሁ ኢሰ ሀትኔ ሬሁተ ሬሀኖ ጎር ጠወዕዮ ላገት ዊንቶታት እቅ።
33 ጵላጦስን ፈንቀል ምንሰ ኣግ ኢሰ ገእ «እት አይሁድየ ዋመንዶ?» ይ ጠዕሜሰ።
34 ኢሰን «እት ካን ይታንቲሁ ገይችክትንደ ህከረንገ ዋሉ መኑ ኢተኔሃ ኩሎሄ?» ይ ጠዕሜእ።
35 ጵላጦስ ፈንቀሸ «እን አይሁድቾሃንዶ? ኬሳሃ ኤሳሃ ህግሰ ኣቶሄሩ ዘሬተክለከ ቂሰተ እዋንሳኑ፤ እት መ እቶንት?» ይ ጠዕሜእ።
36 ኢሰ «ኢ ዋምነቱ ከን ኣዱንያ አሊችበእ፤ ዋምነቱኤ ከን ኣዱንያ አሊች እኮ እቃ አይሁድ እንጋን ኣጋምበእገ ካዲመኤ ኦለንተ እቅ፤ እኮጎሬ ዋምነቱእ ከን ኣዱንያ አሊችበእ» ይ ፈንቀሼእ።
37 ጵላጦሰን «ህከረ እት ዋማንዶ?» ዬእ፤ ኢሰ «ዋመ እሁኤ እት ይቶንቴኤ፤ እን ከለቀሞሚሁለከ ከ ኣዱንያ አል እሜቾሚሁ ሀንቅተኔሃ መሰከሮታት፤ ሀንቅ እዲን እኮሁ ጉዕሙንኩ ላገኤ ሞጮጨኖ» ይ ፈንቀሼእ።
38 ጵላጦሰን «ሀንቁ መርቾሃን?» ዬሰ፤ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን ጵላጦሰ ለንኪሃ ፉል «እን ከን መንቾን መቱ ቤሾርቺሃ ደጎምበእ።
39 ጠዉ እኮጎሬ ሻሸግ ከበጀ ወክት ኡሱሬመ መኒች መቱ ሂራንክዕኔ ሴሩ ዮቤቺሃ አይሁድ ዋመ ሂሮተ ሀሴነንንዶ?» ዬሰ።
40 እኮጎሬ እሰ «ባርባኔ ሂር ቤሉ እሱ ሂርቶት!» ይተን ሎረ ላጋን ጨንጭቶኡ፤ ባርባን ወንበዴቾሃ እቅ።

19

ዋታደሩ ኢሰ አሌን ቀለዶገ
(ማቶ. 27፥27-32፤ ማር. 15፥15-21)

1 ህከኒች ኤተሮን ጵላጦሰ ኢሰ መሰ ኦልሲሾ።
2 ዋታደሩንኩ ኤት እክሊለ መክሰ ኢሰ ቡዕላን ዋርቶኡ፤ ህትን ሰመ እጉደኖ ቢሸተ ኦድኑተ ኦዲሶሰ።
3 እሰን መድሰ ሆንጠክ «አይሁድ ዋመ! ወገሬቱ ኬሳሃ እሁን!» ይተን መጫለሰ ዋቀርታኢት እቅ።
4 ጵላጦሰ ምኒችሰ አብል ፉል «ሁኩዕኑን እን ከን መንቾን መቱ ቤሱሃ ደጉ ሆጉኤ ደጎኖተ እሱ አብል ፉሻንክዕኔ» ዬሰ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ኤት እክሊለ ቡዕለሰ አዕይ ሰመ እጉደኖ ቢሸ ኦድኑተ ኦደዕይ ፉሎ፤ ጵላጦሰን «መንቹሰ ሁኩዕኑን» ዬእ።
6 ቂሰ አዎንሳኑትለከ ዱእ ምኒ ዘበኙ ኢሰ ለኦ ወክት «ሰቀል! ሰቀል!» ይተን ሎረ ላጋን ጨንጭቶኡ፤
ጵላጦሰን «አዕኑ ገዉክዕኔ መስቴን ሰቀሌ፤ መስንትሰ እን እሰ አሌን መቱ ቤሱሃ ደጎምበእ» ዬሰ።
7 አይሁዱንኩ እሲሃ ፈንቀሸት «ኔሳሃ ሕጉ ዮኔ፤ ኩ መንቹ ገዉሰ መገን ቤቱ አዕዮቤቺሃ ህከን ሕግኔገ ሬሁ ሀሰስኖሰ» ይቶሰ።
8 ጵላጦሰ ህከ ጠወ ሞጮጩ ወክት እበ ዋጀእ።
9 እሰን ምኒሰ ፈንቀል ኣግ ኢሰ «እት ሀከንቤቺችት?» ይ ጠዕሜሰ፤
ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ መቱርቹሃ ፈንቀሸዮበእ።
10 ህካን እኮቤቺሃ ጵላጦሰ «መቱርቹሃ ጠወኣንትበእንዶ? ኬሳሃ ሂር ገፈሮተለከ ሰቀሎተ ሹምነቱ ዮኤገ ደጋንትበእንዶ?» ዬሰ።
11 ኢሰን ፈንቀሸ «መገን እዲች ሹምነቱ ኣሰሞሄበእቀ እት ኤሳሃ መቱርቹሃ አቶተ እታልታንትበእ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኬሳሃ ህግሸ ኣሴሀን ጨቡሰ በተእኖ» ዬሰ።

ኢሰ አሌን ሬሆ ፍርዱ ፈረደሙሰ
(ማቶ. 27፥15-31፤ ማር. 15፥6-20፤ ሉቃ. 23፥13-25)

12 ጵላጦሰ ኢሰ ህካን ጠወእን ሞጮጩ ወክት ሂር ገፈሮተ ሀሾ እቅ፤ እኮጎሬ አይሁዱ «ከ መንቹ ገፈርቶንት ጎሬ እት ሮም ዋሚሃ ጀለበእ፤ መስንትሰ ገዉሰ ዋመ እእኖሁ ጉዕሙንኩ ሮም ዋሚሃ ዲነሃን!» ይተን ጨንጭቶኡ።
13 ጵላጦሰን ህካን ሞጮጩ ወክት ኢሰ አብል ፉሽ «ሻምባቀ ክኑ» የመሞ ቤቾን ፍርድ ቦርጭማን አፉዕሌእ፤ ሁኩ ቤቹ እብራዌ መን አፎን «ገበተ» የመመኖ።
14 ሁኩ በሩንኩ ሻሸግ ከበጀቲሃ ተቃጠቤኖሃ በር እቅ፤ ወክቱሰ ሌሆ ሳኣትሃ ጌሰ እቅ፤ ጵላጦሰን አይሁዲሃ «ዋሙክዕኔ ሁኩዕኑን» ዬሰ።
15 ጠዉ እኮጎሬ እሰን «እሱ ከሞ! እሱ ከሞ! ሰቀል!» ይቶኡ፤ ጵላጦሰን «ዋመክዕኔ ሰቀሉንዶ?» ዬሰ፤ ቂሰ አዎንሳኑንት «ሮም ዋሞ ቤሉ ኔሳሃ ዋሉ ዋሙ ዮኔበእ» ይት ፈንቀሸቶሰ።
16 ህከ ወክት ኢሰ ሰቀሎኖተ ጵላጦሰ ህግሸ ኣሴእ፤ እሰን እፍ መሰቶኡ።

ኢሰ ሰቀለሙሰ
(ማቶ. 27፥32-44፤ ማር. 15፥21-32፤ ሉቃ. 23፥26-43)

17 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ገይሰ መሰቀለ እጅ «ቡዕል ቁላሃ» ዬኖቤቹ ፉሎ፤ ሁኩ ቤቹ እብራዌ መን አፎን «ጎልጎተ» ዬኖሃን።
18 ህከንቤችንን እሱ ሰቀልቶኡ፤ ህትን ዋሉ ለሙ መንቹ መቱ መኬ አዲን መቱሰ ጉራ አዲን አት ኢሰ በለሰ ሰቀልቶኡ።
19 ጵላጦሰን «እይሁድ ዋመ፤ ናዝሬት ኢሰ» የኖሃ ከተብ ሰቀለሞ መሰቀል ቡዕል አዲን አኦኖተ አዘጉ።
20 ኢሰ ሰቀለሞ ቤቹ ከተሚሃ ግደኑ እኮቤቺሃ ልግቡ እይሁዱ ከተበሞሲሃ አነበቦኡ፤ ሁኩንን እብራዌ መን አፎን፥ ላቲን አፎንለከ ግርክ አፎን ከተበሞእሃ እቅ።

18:32 ያህ. 3፥14፤ 12፥32።

21 እይሁድ ቂሰ እዎንሳኑት ጵላጦሴ « ‹እን እይሁድያ ዎመ› ዬገ ከተብ ቤሉ ‹እይሁድ ዎመ› ይት ከተቦት» ይቶሰ።
22 ጵላጦሰን «ከተቦሚንከ ከተቦሞ» ይ ፈንቀሼሰ።
23 ዎታደሩንኩ ኢሰ ሰቀልቶች ኤተሮን ኦድኑሰ መሰት ቡዕለ ቡዕለሰ መት-መቱ እሎሰተ ቀምቢሰሰ ፌሰ ሾሉ ቤቹ ቤኮእ፤ ጠው እኮጎሬ ቀምቢሱሰ እሌች ዎሮ ኢለ ጎበሙዕነ ሜጡበ ደደሞእሃ እቅ።
24 ህካን እኮቤቺሃ ዎታደሩ «እዬሃ እለኖ ጎሬ ለዕኖተ እጠ ኡጅኖ ቤሉ ቀምቢሰ ፊልኑንከ» ይቶኡ፤ ሁኩንን እኮሁ
«ኦድኑኤ ቤቀንቶኡ፤
ቀምቢሰኤ እጠ እቶኡ»
ይታ ጠሊለ መጸፍ ላገት ዊንቶታት፤ ዎተደሩንኩ ህትን እቶኡ።
25 ህከ ወክት ኢሰ መሰቀል መዴን እመሰ፥ እመሰ እመ ቤቱቲ፥ ቀሎጼ መንቹት መርየመለከ መግደል ከተም መርየመ ኡርቶ እቅ።
26 ኢሰ እመሰለከ እሰ ኢተኖሰ አሳበሰ መዴንከሰ ኡርታን ለዕዮ ወክት እመሰ «ቴ መንቾ! ቤቱክ ሁኩዕኑን» ዬሴ።
27 ህትን እሳቤችሃሰ «እመክ ትዕኒን» ዬሰ፤ ህካን ወክቲች ኬሸ ሁኩ እሳቤቹ ኢሰ እመተ ምንሰ መሴእ።
28 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጉዕሙርቹንኩ ዊሞገ ደጎ፤ መጸፋን ከተበንቶ ላገት ዊንቶተ «ሰገቦኤ» ዬእ።
29 ህከኔን ሆለጮ ዎይኑ ዊሞ ኦደት ሄኑ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ህከኔ ዮ መኑ ህከን ሆለጮ ወይነ ጥጢን ጨፍ አገደ እጉደኖ ሀቂን አፌሰቤቹ ሆንጠህሶኤ።
30 ኢሰን ህከ ሆለጮሃ ፊጭ ዬች ኤተሮን «አበቀዕዮ!» ዬእ፤ እሰን ቡዕለሰ ሙግ አዕይ ሬዮ።

ኢሰ ምዛሹሰ በገዚን ቀሴመገ

31 ህከኒች ኤተሮን እይሁዱ ሰቀለንቶ መነ ጋለ ቢጤን ድሪሶኖተ ጵላጦሴ ኤጭቶኤ፤ መሰንትሰ አበተ ተቃጠቤኖ በር እኮቤቺሃለከ ሁኩ ፎሎጭ በሩ አበ ከበጁኖሃ እኮቤቺሃ ህከን አባን ሬሹሰ መሰቀል አሌን እህኖበእጋት እቅ።
32 ህካን እኮቤቺሃ ዎተደሩ መርት ኢሲን ሰቀለንቶ መን ጋለ ቢጦኤ።
33 ኢሰቤቹ አሜታ ወክት እሰ ሬዮገ ለእ ጋለሰ ቢጦበእ።
34 ጠው እኮጎሬ ዎታደሪች መቱ ኢሰ ምዛሹ በገዚን ቀሻን ህከ ወክትንከ ምዛሺችሰ ቄጉለከ ውሁ ፉሎ።
35 ህካን ለዕዮሁ እዕኑ እመዕንቴነንተገ መሰከሮ፤ ምሰክሩንኩ ሀንቅሃን፤ እሰ ጠወእኖሁ ሀንቅ እኮገ እሰን ደገኖ።
36 ሁኩን እኮሁ መጸፋን «እሲች መቱ ምቀሃ ቢጤኖበእ» የመም ጠሊለ መጸፋን ከተበሞሁ ዊሞታት።
37 ህትን መጸፋን ዎሎ ቤቾን «እሰን ቀሶኢሃ እሌንከሰ ለኣሰ» የኖ።

ኢሰ ሞገሙሰ

(ማቶ. 27፥57-61፤ ማር. 15፥42-47፤ ሉቃ. 23፥50-56)

38 እይሁድ ሹመተ ዋጀቤቺሃ ማጠሞ ኢሰ እዎነኖ እርማት ከተም ዮሱፍ ኢሰ ጀናዘተ ኣኑተ ጵላጦሴ ኡጩእ፤ ጵላጦሰን «ኣእ» ዬሃንሰ ዩሱፍ መር ጀናዘተ ድርሽ መሴእ።
39 ዎዕኔ ሀዎሮን ኢሰበ ኦሮዕዮ «ንቆድሞሴ» ዬኖ መንቹ ሰጅኔ መት ክሉተ እህኖ ህንቀፍቱተ አጉደኖ ካርቤተለከ ቁዕረንደ ልቀለቄማሃ እእ አሜቾ።
40 እሰ ለሙንኩሰ ኢሰ ጀናዘተ መሰት እይሁድ ሴርገ ሸቱተ ቡርት ጥጥ ኦድኖን ከፈንቶሰ።
41 ኢሰ ሰቀለሞ መዴን ሀቀ ካሴኖ ቤቹ ሄዕዮ እቅ፤ ህከንቤቾንን እዪሁ ሞገሞቡ ሃዕሮ ሎዱ ሄዕዮ እቅ።
42 ሁኩንን እይሁዱ አባተ ተቃጠበ በር እኮቤቺሃለከ ህከን ሎድቤቹ ግደኑ እኮቤቺሃ እሰ ኢሰ ጀእዘተ ህከን ሎዳን ሞጎኡ።

20

ኢሰ ሬሆች ኬኡሰ

(ማቶ. 28፥1-8፤ ማር. 16፥1-8፤ ሉቃ. 24፥1-12)

1 ሳሞንት ወኔ በር ገሰመ ሱጵተ እሩ ፉሉዕነ መግደል መርየመ ኢሰ ሎድቤቹ መርቶኡ፤ ህከ ቤቹ ኢልቶገን ሎዱሰ ጡፈሞ ክኑ ሎድ ኡሮች ፈንተዕዮሃ ለኦኡ።
2 ህካን እኮቤቺሃ እሴ ሰሞን ጼጥሮሴቤቹለከ ኢሰ ኢተኖሰ ዎሎ አሳባቤቹ ደጉደን መርት «ቀርቹ ሎዲች ፉሸት መሰቶሰ፤ ህከቤቹ መሰቶሰ ጎሬ ደንጎምበእ» ይቶሰ።
3 ህከ ወክት ጼጥሮሰለከ ዎሉ አሳባት ፉልት ሎድቤቹ መርቶኡ።
4 ለሙንኩሰ ሜጡበ ደጉደንን ዎሉ አሳቤቹ አበ ደጉጅ ጼጥሮሴ ሄጭ ሎድቤቹ ኢሌእ።
5 ሙግይ ሎድ ኣዝ ለእኖ ወክት ከፈኔመ ከፈኑ ህከኔ ዮኢሃ ለዕዮ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኣዝ ኣጎበእ።
6 ሰሞን ጼጥሮሰ እዎኛሰ እሜች ሎድ ኣዝ ኣጎ፤ እሰን ከፈኔመ ኦድኑት ህከኔ ዮኢሃ ለዕዮ፤
7 ህትን ኢሰ ቡዕላን ጣጤማ ከፈኑ ዎሎ ከፈኒች አደ እክ ዎሎ ቤቾን ጣጠሞ ኡቦሃ ለዕዮ።
8 ህከኒች ኤተሮን ሁኩ ሄጭ ሎድቤቹ ኢሌ ዎኔ አሳቤቹ ሎድ ኣዝ ኣግ ለዕይ እመዕኔእ።
9 መሰንትሰ እሰ «ሬሆች ኬኡ ሀሰሰኖሰ» ይታ ጠሊለ መጸፍ ላገተ እጥራመቶበእ እቅ።
10 ህከኒች ኤተሮን ለሙንኩ አሳበት ፈንቀልት ምንሰ መርቶኡ።

ኢሰ መግደል ከተም መርየማሃ ለሉሰ

(ማቶ. 28፥9-10፤ ማር. 16፥9-11)

11 መግደል መርየመ ኦእን ሎዲች አብል እዲን ኡርቶ እቅ፤ ኦእንን ሙግይት ሎድ ኣዝ ለኦኡ።
12 እሴን ኢሰ ጀናዘት ሄኑ ቤቾን ዋጁተ ኦድኑተ ኦደኡ ለሙ መላይካት መቱ ቡዕል አዲን መቱንገ ሎከ አዲን አቍዕልቶኢሃ ለኦኡ።

19:24 መዝ. 22፥18። **19:28** መዝ. 69፥21፤ 22፥15። **19:36** ፉል. 12፥46፤ ዘኍ. 9፥12፤ መዝ. 34፥20፤ 119፥37፤ ዘካ. 12፥10፤ መና. 1፥7። **19:39** ያህ. 3፥1-2።

13 እሰን መርየመ «ቴ መንቾ! ሚሃት ኦኣንቲት?» ይቶሴ።
እሴን «ቀርቹኤ መሰቶሰ፤ መ አቶሰጎሪ ደጎምበእ» ይቶኡ።
14 ህካን ይት ኤተር አደ ፈንቀልት ኢሰ ኡሪኢሃ ለኦኡ፤ ኢሰ እሁሰ ደጎበእ።
15 ኢሰን «ቴ መንቾ ሚሃት ኦኣንቲት፤ አዬ ሀሳንቲት?» ዬሴ።
እሴን ህከኔ ሆጉተ አእኖ መንቹ ኣጉጃንሴ «ቀርቾ እት መሰቶንትሰ ጎሪ አፉሸቶንት ቤቹ ኩሌኤ፤ እን መሳንሰ» ይቶሰ።
16 ኢሰን «መርየመ!» ዬሴ። እሴን እሰ አደ ዘህት ዕብራዊ መን አፎን «ረቡኒ» ይቶኡ፤ ፍሳረንትሰ «አሰተማርቾ» ዩሃን።
17 ኢሰ «እንኤቤቹ መሩዕነ ዮምቤቺሃ ኡልቶቴኤ፤ ጠዉ እኮጎሪ እመኤ ኦሶቤቹ መርት ‹እን አንኤለከ አንክዕኔበ መገንኤለከ መገንክዕኔበ አሌ መራም ይዮኡ› ይት ኩልሰ» ዬሴ።
18 ህካን እኮቤቺሃ መግደል መርየመ አሳበበ መርት ቀርቹ ለኡሴለከ እሰን መ ዬሴ ጎሪ ኩልቶሰ።

ኢሰ አሳባተሰ ለሉሰ
(ማቶ. 28፥16-20፤ ማር. 16፥14-18፤ ሉቃ. 24፥36-49)

19 ህከን ሳምንት ዋኔ በሬን ሀዋሮን አሳበት አይሁድ ዳኛኑተ ዋጅት ኡሩተ ጡፍ ምኒ ኣዜን ጭምይቶ እቅ፤ ኡሩት ጡፈንቶሀኔን ኢሰ አሳበሰ ጭምይቶ ምኒ ኣጎ፤ በለሰ ኡር «ወገሬቱ ክዕኔኤሃ እሁን» ዬሰ።
20 ህካን ይ አንገለለከ ምዛሹሰ ለሊሾሰ፤ አሳበንትሰ ቀርቹ ለኦ ወክት ሙንደኦኡ።
21 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ለንኪሃ «ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን! አኑኤ ኤሳሃ ሶኮገን እኒሁ ክዕኔተ ሶሃም» ዬሰ።
22 ህካን ይ እሰ አሌን ፎገለሰ ኡፍ አዕይን «ጠሊለ አያነ ቶጎኡ፤
23 አዕኑ ዋሎ መን ጩብ ፈቁን ይቴንታጎሬ ክዕኔ ጩቡሁ ፈቁን የመመኖህዕኔ፤ ህትን አዕኑ ዋሎ መን ጩብ ፈቁን ይቴንባች ክዕኔ ጩቡሁ ፈቁን የመመኖህዕኔበእ» ዬሰ።

ኢሰለከ ቶማሴ
24 ኢሰ አሳበሰበ አሜቾ ወክት ቶና ለሞ አሳባች መቱ ዲዲሞሴ ዬኖ ቶማሰ እሳን ሜጡበ ሄዕዮበ እቅ።
25 ህካን እኮቤቺሃ ዋሉ አሳበንት ቶማሴ «ቀርቹ ለዕኖንሰ» ይት ኩልቶሰ። እኮጎሬ እሰ «ሙሰማሪን ቀሴመ አንገሰ ለእባችለከ ቤቾንከሰ ዙሩዕማኤ ኣግሰባች ህትን አንገኤ ምዛሾንከሰ ዮ ጡላን ኣግሰባች አመዕናምበእ» ዬሰ።
26 ሳምንቲች ኤተሮን አሳበሰ ለንኪሃ ምኔን ሄኦህኔን ቶማሰ እሳን ሜጡበ ሄዕዮ እቅ፤ ኡሩት ጡፈንቶሀኔን ኢሰ አሜች በለሰ ኡር «ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን!» ዬሰ።
27 ህከኒች ኤተሮን ቶማሴ «ዙሩዕማክ ከቤቹ ኤብ አንገኤ ለእ፤ አንገክን ኤብ ምዛሾንከኤ ኣግሰ፤ አመዕን ቤሉ አመዕንባሃ እኮት» ዬሰ።
28 ቶማሰን «ኢ ቀርቾ! ኢ መገኖ!» ይ ፈንቀሼእ።
29 ኢሰን ቶማሴ «አት ለኦንቴኤቤቺሃ አመዕንቶንት፤ ለኤዕናን አመዕንታእሩ ማሰአንቶእራን» ዬሰ።

ከን መጸፍ ሰውት
30 ኢሰ ከን መጸፋን ከተበሞበእ ልግብ አጀብሲሰኖ ጠወ አሳበሰ ለአን አዕዮኡ፤
31 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ መሲህ መገን ቤቱ እሁሰ አመዕንቶኖተለከ አመዕንቴን እሰ ሱዕሚን ሄኡ ደእቶኖተ ኩን ከተበሞኡ።

21

ኢሰ ለመላንከ አሳባተ ለሉሰ
1 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ ጥብራዶሰ ባር መዴን አሳባተ ለንኪሃ ለሌእ፤ ለሌኢሁ ህትዬት፤
2 ሰሞን ጴጥሮሰ፥ «መልተተ» የመሞ ቶመሰ፥ ገሊል ባዶን ሄዕዮ «ቃነ» ዬኖ ቤች ናትናኤል፥ ዘብድዮሴ ኦሱትለከ ዋሉ ለሙ አሳበት ሜጡበ ሄኡ እቅ።
3 ሰሞን ጴጥሮሰ «ቁርጩሜተ ዎሻዶተ መሮታት» ዬሰ።
እሰን «ኪን ሜጡበ መርናሞ» ይት መርት ጀልባን ኣጎኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከ ህንከዕርተ መት ቁርጩሜተ አፎበእ።
4 ኡለት ሶዘን ኢሰ ባር ገበላን ኡሬእ፤ እኮጎሬ አሳበት ኢሰ እሁሰ ደጎበእ።
5 ኢሰ «ኢ ኦሶ! ቁርጩሜት ዮህዕንዶ?» ዬሰ፤ እሰን «መቱርቹሁ ዮኔበእ» ይቶሰ።
6 እሰን እሰንተ «ወሻደ ጀልብ መኬ አዲን ኡጅዬ፤ ደእቴነንተ» ዬሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ወሻደ ባር አሌን ኡጅቶኡ፤ ልግብ ቁርጩሜተ አፎቤቺሃ ወሻደሰ ጎሾሸት እታልቶበእ።
7 ህከ ወክት ኢሰ ኢተኖሰ አሳቤቹ ጴጥሮሰ «ቀርቹሃን!» ዬሰ። ሰሞን ጴጥሮሰ «ቀርቹሃ» ዬኢሃ ሞጮጩ ወክት ሆጉተ እኦተ ኦድኑሰ ፉሼቤቺሃ ወክትንከሰ ኦድኑሰ ኦደዕይ ባር ኣዝ ኮርጅ ኣጎ።
8 እኮጎሬ ዋሉሰ አሳበት ኡላች ጠለዕል ጥቤ ሜትር ጌሰ ቄዕርቶቤቺሃ ቁርጩሜት ዊንቶ ወሻዳ ጎሾሸተን ጀልባን አሜቶኡ።
9 እሰን ጀልቢች ድርቶ ወክት ከሰል አሌን ዮ ቁርጩሜተለከ ጣቢተ ለኦኡ።
10 ኢሰን «ቴሱ እፌንተ ቁርጩሜች ኤቤ» ዬሰ።
11 ህካን እኮቤቺሃ ሰሞን ጴጥሮሰ ጀልባን ኣግ ጥብተ ኦንታይኔ ሰሱ ሎርሎሩ ቁርጩሜት ዊሞ ወሻደ ጎሾሸ አብል ፉሼእ፤ ልግብ ቁርጩሜተ አፎጎሬሁ ወሻዱሰ ፊልተዕዮበእ።
12 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ «እሜ እቼ» ዬሰ፤ እሰ ቀርቹ እሁሰ ጉዕሙንኩሰ ደጎቤቺሃ አሳባች መቱሁ «እት እዬት?» ይት ጠዕሞቶተ መለልቶበእ።
13 ህከኒች ኤተሮን ኢሰ አሜች ጣቢተለከ ቁርጩሜተ ኬሽ ኣሴሰ።
14 ኢሰ ሬሆች ኬዕዮች ኤተሮን አሳባተሰ ለሎተ ኩን ሰቅሃ ወክት እቅ።

ኢሰ ጴጥሮሴሃ ሆንጠህሾ ጠዕሞቱተ

20:23 ማቶ. 16፥19፤ 18፥18። **21:3** ሉቃ. 5፥5። **21:6** ሉቃ. 5፥6።

15 እቸተ እቶኢች ኤተሮን ኢሰ ሰሞን ጴጥሮሴ
«ዮነ ቤቶ ሰሞኔ! እሰ ኢትታኤሀኒች በትሰ
ኢትተዕኔንዶ?» ዬሰ። እሰን «ኤ ቀርቾ! እን
ኢታንኬገ እትን ደጋንት» ይ ፈንቀሼሰ።
16 ኢሰን «ዉዕላኑኤ እላል» ዬሰ። ለንኪሃ «ዮነ
ቤቶ ሰሞኔ! ኢትተዕኔንዶ?» ዬሰ፤ እሰን «ኤ
ቀርቾ! ኢታንኬገ እትን ደጋንት» ዬሰ፤ ኢሰን
«ቆርባበኤ አገር» ዬሰ።
17 ሰቂሃ «ዮነ ቤቶ ሰሞኔ! ኢትተዕኔንዶ?»
ዬረ ሰቅ ወክት «ኢትተዕኔንዶ» ዬሰቤቺሃ ጴጥሮሰ
ሻዥ «ቀርቾ! እት ጉዕመርቹንከ ደጋንት፤ ህትን
እን ኢታንኬገ ደጋንት» ዬሰ፤ ኢሰን «ሆለኤ እላል።
18 ህንቅንከ ያንኬ፤ እት ዋደልማን ዮንት
ወክት ቀበቱተ ገይክ እንጋን ቆዕርት ሀሶንትቤቹ
መርታንት እቅ፤ እኮጎሬ ባልቆንት ወክት እት እንገክ
አሌ ዋሸት ኬሳን ዋሉ መኑ ቆርሰሴናሄ፤ መርቶተ
ሀሰበቤቹ መሰናሄ» ዬሰ።
19 ህካን ዬኢሁ ጴጥሮሰ ህትኔ ሬሆን መገኑ
ሎርሰኖገ ለሊሶታት፤ ህከኒች ኤተሮን ጴጥሮሴ
«እዎኔኤ!» ዬሰ።

ኢሰለከ ዋሉ አሳቤቹ

20 ጴጥሮሰ ኤተሩ ዋል ለአኖረ ኢሰ ኢተኖሰ
አሳቤቹ እዎነናሃ ለዕዮ፤ ሁኩ አሳቤቹ መጨረሽ
ሁርባት ወክቴን ኢሰበ ሆንጠክ «ቀርቾ! ህግሽ
ኣሰናሄሁ አዬት?» ይ ጠዕምዮሰሃ እቅ።
21 ጴጥሮሰ እሱ ለዕዮ ወክት «ቀርቾ! ኩ
መንቹ መ እህኖ?» ይ ኢሰ ጠዕሜእ።
22 ኢሰን «እን አሜቶተ ኢለ ሄኦተ ሀሳምረዕኑ!
ኬሳሃ ም ኦርሾሄ? እት አዎኔኤ» ዬሰ።
23 ህከን መሳን አመዕናኖ በላን «ኩ አሳቤቹ
ሬሀኖበእ» ዬኖ ዱዱቡ ኢሌእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ
«አን አሜቶተ ኢለ ሄኦተ ሀሳምረዕኑ! ኬሳሃ ም
ኦርሾሄ?» ዬ ቤሉ «ሬሀኖበእ» ይዮበእ።
24 ከን ጠውተኔሃ ጉዕመንከ መሰከሮሁለከ ከ
ጠወ ከተቦሁ ህከን አሳቤቹ፤ እሰ መሰከሮንኩ
ሀንቅ እሁሰ ደንጋሙ።
25 ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ አዕዮ ልግቡ ዋሉ ጠዉ
ዮኤ፤ ኤሳሃ አጉደናኤሁ እሰ አዕዮ ጠወ ጉዕመንከ
መት-መትን ከተቤማ እቃን ከተቤመ መጸፋተ
ኣዱንያ እሉ እህኖሰበእ እቅ።

ሶቀማኖ ሆጉተ ኣጉሰ

ሶቀማኖ ሆጎ መጻፉ ሉቃስ እንጂሊች ኤተሪን ዮእሃን፤ መጻፍሰ ቡዕለ እኮ ጠዉ ዎዕኔ ኢሰ ኣባበት መገን ኢያኒን ኣዎንት እሰተኔሃ ጠወእኖ ተሸት ላገተ «ዬሩሳሌማን፥ ይሁድ ባደን ጉዕማን፥ ሰማርያንለከ ኤለ ገበለ ኢለ» (1፥8) እንጂለ ሀት እት እልሶጎሬ ኩሊሃት፤ መጻፉሰ እመዕነቱ ኣይሁድ በላን ጀመር ጉዕመ ኣዱንያ ኣል ኤመት እመዕናኖ ሀይመኖተ እሆተ ኢለ ሀት እክ ኣልባዕሌጎሬ ጠወኣእተ ሄሱ። ከተቦሲሁ እመዕናኑት ሮም ዎመ ግብ ኣዚን ሂለ ጠወ ኣታ መነ እሁ ሆጉሰለከ እመዕናኖ ሀይመኖቱ ኣይሁድ ሀይማኖተ ዊመ ኣእኖሃ እሁሰ ኩሎታት።

ሶቀማኖ ሆጉት ኢሰተኔሃ ጠወኣ ተሸት ላገት ኢልታ ቤቹ ወክቲን ወክቲን ኣልባዕለን መሩሰለከ እመዕናኑት በተእነ መሩሰ ለሊሳኢሁ ሰሱ ቡዕለ እኮ ጠዋኒት፦

1. እመዕናኖ እመዕነቱ ኢሰ ሰማሃ ኦሮዕዮች ኤተሮን ዬሩሳሌማን ጀመሩሰ።
2. እመዕናኖ እመዕነቱ እሰራኤል ባዱ ጉዕመንከ ኢሉሰ።
3. እመዕናኖ እመዕነቱ ሮም ባዱ በርግ ሜድቴራን ባር ኣዝጋጌን ዮ ባደን ኣልባዕሉሰ።

ሶቀማኖ ሆጎ መጻፍ ኣዜን ብዝ ይ ለለኖሁ ጠሊለ ኢያን ሆጉተ እህን ጴንጤቆሰጤ በር ዬሩሳሌማን ሄኑ እመዕናኖ ኣሌን ወልቃን ድሩሰለከ ህትን መጻፍሰ ኣዜን ጠወእሞ ጠዉ ጉዕሙንኩ ለሌ ጠሊለ ኢያንገ እመዕናኑተለከ ኣዎንሳኑት ኣዎንሱሰለከ ጠረኝሱሰ በርገኖ። ዎዕኔ ዘማን ሆንጠህኖ እቅ እመዕናኖ እመዕነት ሶህኑት እደደ ዱዱብሰ ኣዜን ደግለለኖ ሃሊን ሆንጠኮኡ፤ ሶቀማኖ ሆጎ መጻፍ ኣዜን እኮ ጠው ሶህኑት እመዕናኖ ሄኑንለከ ሜጡ እሆን ሄኑ ወልቀት ሄንከ ሎረ እሁሰ ኩለኖ።

መጻፉሰ ኣፎሃ

ምሰክርነትሰ ተቃጠቡ *(1፥1-26)*
ኢሰ መጨረሻን ኣሴ ትዛዝለከ ተብሳሃ *(1፥1-14)*
ይሁድ ቤቾን ኣጎ መንቹ *(1፥15-26)*
ዬሩሳሌማን ኢሰተኔሃ ዱዱብሴመገ *(2፥1—8፥3)*
ይሁዳንለከ ሰማርያን ዱዱብሴመገ *(8፥4—12፥25)*
ጳዉሎሴ እንጂል ሶቀም ክድመተ *(13፥1—28፥31)*
ጳዉሎሰ ወዕኔ ወክት እንጂለ ዱዱብሶተ ሃሙሰ *(13፥1—14፥28)*
ዬሩሳሌም ኦገት *(15፥1-35)*
ጳዉሎሰ ለምቅ ወክት እንጂለ ዱዱብሶተ ሃሙሰ *(15፥36—18፥22)*
ጳዉሎሰ ሰቅ ወክት እንጂለ ዱዱብሶተ ሃሙሰ *(18፥23—21፥16)*
ጳዉሎሰ ዬሩሳሌማን፥ ቂሳርያንለከ ሮም ባደን ኡሱረሙሰ *(21፥17—28፥31)*

1 ቴዎፍሎሴ!
ዎኔኤ መጻፏን ኢሰ ኣዕዮህለከ ተማርሴኢሃ ጉዕመንከ ከተቦሞ። ከተቦሚንኩ ኢሰ ሆጉሰ ጀመሮ ወክቲች ኬሸ
2 ሰማሃ ኦሮዕዮ በር ኢለ ኣዕዮሃት፤ ሰማሃ ኦሮዕዮሁ መጠሮ ኣሳባተ ትዛዝሰ ጠሊለ ኢያኒን ኣሴሳች ኤተሮኒት፤
3 ልግብ ኦርሸተ ቶግ ሪዮች ኤተሮን ልግቤ ለልዮ ምሰክርን ፎሊን እክ ኣሳባተ ገዉሰ ለሊሾሰ፤ ሸይሉ በር ዊመ ለለንሰ መገን ዎምነትተኔሃ ጠወዕዮሰ።
4 መቴ ወክት እሳን ሜጡበ እተንለከ ኣገን ሄዕዮ ወክት ኢሰ «እን ኩሎንክዕኔ እኑኤ ኣሴ ላገተ ኣገሬ ቤሉ ዬሩሳሌሚች ፉልቶኖቼ፤
5 መሰንትሰ ያህይ ዊን ጠመቆ፤ እኮጎሬ ኣዕኑ ቀወ በሬች ኤተሮን ጠሊለ ኢያኒን ጠመቀንቴነንተ» ይ ኣዘዙሰ።

ኢሰ ሰማ ኦሮኤሰ
(ማር. 16፥19-20፤ ሉቃ. 24፥50-53)

6 እሰን ሜጡበ ጭምይቶሀኔን «ቀርቾ! ዎምነቱክ እሰራኤሊሃ ፈንቀሸት ኣታንት ወክቱ ቴሶትንዶ?» ይት ጠዕሞቶሰ።
7 ኢሰን ፈንቀሸ «እኑ መገኑ ገይሰ ዎልቃን ዬ ወክትለከ በር ኣዕኑ ደጎኖተ ኣታልቴነንተበእ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ጠሊሉ ኢያኑ ክዕኔ እሌን ድሬ ወክት ዎልቀተ ደእቴነንተ፤ ህከ ወክት ዬሩሳሌማን፥ ይሁድ ኡላን ጉዕማን፥ ሰማርያንለከ ኡለ ዳንገ ኢለ ምሰክር እኬነንተ» ዬእ።
9 ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን እሰን ለእንሰ ኢሌ ዋል ሰማሃ ኦሮዕዮ፤ ጎመንት እሌችሰ ቴልቶቤቺሃ ለኦሰበእ።
10 እሰን ኣሌ ዋል ኦሮእን እሰ ሰማሃ ቱክ ይት ለእንን ዎጁተ ኦድኑተ ኦደኡ ለም መናከት መዴሰ ኡርት፥
11 «እዕኑ ገሊለ መኑ ሚሃት ሰማ ዋሸቴን ለኤነን ኡርቴንታእ? ኩ ሰማ ኦሮእን ለኤነንሰን ፈንቀል ኣሜተኖ» ይቶሰ።

ይሁድ ቤቾን ማትያሰ መጠረሙሰ
(መዝ. 109፥8)

12 ህከኒች ኤተሮን እሰ ደብረ ዘይተ ዬኖ ቆታች ዬሩሳሌም ከተመ ፈንቀልቶኡ፤ ሁኩንን ዬሩሳሌሚች እበ በሬን ሃሞኖተ እታሌኖ ዎቂሃ ጌሰ።
13 ዬሩሳሌመ ኣሜት ሄኣ ፉቅ ምኒ ኢሌ ክፍል ፉልቶኡ፤ እሰን «ጴጥሮሴት፥ ያህዪት፥ ያቁባት፥ እንድራሴት፥ ፍልጶሴት፥ ቶማሴት፥ በርቴሌሜዎሴት፥ ማቶሴት፥ እልፍዮሴሃ ቤቱ ያቁባት፥ ባዱሰ ኢተኖ * ሰሞኔትለከ ያቁብሃ ቤቱ ይሁዳት።»

1:1 ሉቃ. 1፥1-4። **1:4** ሉቃ. 24፥29። **1:5** ማቶ. 3፥11፤ ማር. 1፥8፤ ሉቃ. 3፥16፤ ያህ. 1፥33። **1:8** ማቶ. 28፥19፤ ማር. 16፥15፤ ሉቃ. 24፥47-48። **1:9** ማር. 16፥19፤ ሉቃ. 24፥50-51። * **1:13** ባዱሰ ኢተኖ፦ ማር. ፎሎጭ 3 ዎሊንሸ 18 ዮኢሃ ለዕዬ። **1:13** ማቶ. 10፥2-4፤ ማር. 3፥16-19፤ ሉቃ. 6፥14-16።

14 ሁኩ ጉዕሙንኩ ኢሰ አማን መርየማን፥ ለቤ
አመሰ ኦሶንለከ ዎሎ ሜንቲን ሜጡበ መቶሃ
ቀልቢን ኡርሱዕናን ዱአ አታኢት እቅ።
15 ህከ ወክት ጴጥሮሰ መት ጥብተ ለሞድም
ጌሰ እሀኖ አመዕናኖ ጭምት በላን ኡር
16 «አመኤ ኦሶ! ኢሰ እፎ መኒሃ እዎንሳንቹ
እኮ ይሁድተኔሃ ጠሊሉ እያኑ ሄጭን ደዉዴ እፎን
ጠወእንቶ ጠሊለ መጸፍ ላገት ዊሙ ሀሰሰኖሴ።
17 ይሁድ ከን ሆጎ ቤቀማንቹ እሆተ ኒንን
ሜጡበ ዎለእሞኤ እቅ።
18 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ መንቹ ሂለ ሆጎሰ ብሪን
ኡለተ ህዕሬእ፤ እሰን ብርተ ዋል ጎምብሰም ኡባን
ጎደቡሰ ፍልተዕያን ህሌሰ ፉልቶኡ።
19 ሁኩ ጠዉንኩ ዬሩሳሌማን ሄእኖ መንቤቾን
ጉዕማንን ለሌእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ሁኩ ቤቹ እሰ
እፎን ‹አኬልዳመ› ዬን ገኤመ፤ ፍሳረንትሰ ‹ቄግ
ኡለተ› ዩሃን።
20 ሁኩን እኮንኩ «ደውድ መጸፋን
«‹እሰ ሄእኖ ቤቹ ኦነ እሁን፤
ህከን ቤቾን እዪሁ ሄኡንከ›
ህትን ‹እሰ ሹምነትሰ ሆጉተ ዎሉ መኑ ኣኡን›»
የመም ከተበሞኡ።
21 «ህካን እኮቤቺሃ ቀርቹ ኢሰ ኒ በላን
ፈንቀላመን ሄዕዮ ዘማን ጉዕመንከ ኒን ሜጡበ
ሄኦህኑኤች
22 ህትን ያህይ ጥምቀቲች ኬሽ ቀርቹ ኢሰ
ሰማሃ ኦሮዕዮ በር ኢለ ኒን ሜጡበ ህከን
መኒች መቱሰ ኒን ሜጡበ ኬእህሰ ምሰክር እሆተ
ሀሰሰኖ» ዬእ።
23 «ኢዮሰጦሴ» ህከረንገ «በርሳባሴ» ዬኖ
«ዩሱፈለከ» «ማትያሴ» ዬኖ ለሙ መንቹ
ቅጥአቶኡ።
24-25 እሰን ዱአ አተን «መን ቀልብ ጉዕመንከ
ደጋንት ቀርች! ከን ለምችሰ አዬሰ መጠርቶንት
ጎር ይሁድ አጉር ሬዮ ክድመተለከ ሶቀም ሆጉተ
ቶግ ቤቾሰ እህኖሃ ለሊሶኔታት» ይቶኡ።
26 እጠ ኡጄናን እጡ ማትያሴሃ እሌእ፤ ህካን
እኮቤቺሃ እሰን ቶና መቶንከ አሳባን ሜጡበ
ዎለእሞ።

2

ጠሊሉ እያኑ አሳበሰ አሌን ድሩሰ

1 ጴንጤቆሰጤ ከበጀት ዬን ከበጄኖ ከበጀ
ወክቱ እሌ ወክት አሳበሰ ጉዕሙንኩሰ መቶ
ቤቾን ጭምይቶ እቅ።
2 ድንገቴን ጠረኘ ቦብርገ ዮ ላገት ሰሜች
አሜት እሰ አቍዕልቶ ምኒ ዊሞ።
3 ህከንቤቾንን ጊረ ለበነተ እጉደኖ መት-መት
አረብት ለልቶሰ፤ እሰን ቤቀንት መት-መትሰ አሌን
አቍዕልቶኡ።
4 ጉዕሙንኩሰ ጠሊለ እያኒን ዊንቶኡ፤ እሰን
ጠሊሉ እያኑ አዕዮሰገን ዎሎ እፎን ጠወኤ
ጀመርቶኡ።
5 ኣዲንያ አሌን ዮ ኡመቲች ጉዕሚችን እሜቶ
መገኑ ዋጅታ አይሁዱ ዬሩሳሌማን ሄኣኢት እቅ።
6 ህከ ላገተ ሞጨጭቶ ልግቡ መኑ ጭምይት
አሜቶኡ፤ እሰን መት-መቱሰ ገይሰ እፎን ጠወእን
ሞጨጭት እጀብሲጭቶኡ።
7 ሁኩ መኑንኩ እበ እጀብሲጭት «ኩሩ ህት
ጠወኣእሩ ጉዕሙንኩ ገሊለ መነበእንደ?
8 ነኡ ገዉኔ ከለቀሞም ባድ አፈን ጠወእን
ሞጨጭናሚሁ ኩን መርቹሃን?
9 ነኡ ጳርቴ ባድ መኑሁ፥ ሜድ ባድ መኑሁ፥
ኤላሜ ባድ መኑሁ፥ መሰጴጦም ባድ መኑሁ፥
ይሁድ ባድ መኑሁ፥ ቄጳደቅ ባድ መኑሁ፥ ጳንጦሰ
ባድ መኑሁ፥ እሰይ ባድ መኑሁ፥
10 ፍርግ ባድ መኑሁ፥ ጵንፍል ባድ መኑሁ፥
ግብጽ ባድ መኑሁ፥ ሊብይ ባደን ቄሬን ከተም
መዴን ሄዕኖምሩ፥ ሮም ባዲች እሜንቶም
አይሁዱለከ አይሁድ እዳ ደረሞምሩ ዮም።
11 ህትን ቀርጤሰለከ እረብ ባድ መኑሁ መገን
ሎረ ሆጉተ ገይኔ እፎን ጠወእን ሞጨጭናሚት»
ይቶኡ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ጉዕሙንኩ እጀብሲጭትለከ
ይታኢሃ ሆግ መት-መቱሰ «ኩ ጠዉ መርቹሃን?»
የቀንታኢት እቅ።
13 ጠዉ እኮጎሬ ዎሉሰ መኑ ቀለደን «ሰከርሰኖ
አጌኖሃ እግ ሰከርቶኡ» ይቶኡ።

ጴጥሮሰ ጠወዕዮገ

14 ህከ ወክት ጴጥሮሰ ቶነ መቶንከ አሳባን
ሜጡበ ኡር ላገሰ ጎት እዕይ «እዕኑ እይሁድ
መኑለከ ዬሩሳሌማን ሄኤነንተሩ ጉዕሙንኩ ከ
እኮ ጠወ ደጎኖተ ጠወኣሚሃ ሞጨጭዬ።
15 ክዕኔሃ አመሰሎህዕኔ ቤሉ ኩ መኑ
ሰከሮበአ፤ መሰንትሰ ቴሱ ገሰሜ ሰሶሃ ሰኣት።
16 ጠዉ እኮጎሬ ኩን ነብዬቾ ኢዮኤላን ህት ይ
ጠወእሞ ጠዉ ዊሞታት።
17 « ‹እሰን መገኑ
መጨረሽ ዘመኔን ህት እህኖ፤
መናን ጉዕማንን፤
ጠሊለ እያኒችኤ አሌሰ ዱናም፤
ጎኑለከ ሜኣ ኦሱክዕኔ ራገ ጠወኣእ፤
ዎደለት መናመተ ለኣእ፤
ባልቀንት ሀቄተ ሀቃቅታእ።
18 ህትን ህከ ዘመን ለቤለከ ሜንት ካዲመኤ
አሌን
ጠሊለ እያኒችኤ አሌሰ ዱናም፤
እሰን ራገ ጠወኣእ።
19 አን እጀብሲሰናርቹ ሰሜ አሌን
መላተ ኡለ አሌን ለሊሳም፤
ቄጉ፥ ጊረትለከ ዉሊሌ ጎመት እካእ።
20 ሎሩለከ እጀብሲሰኖ ቀርች በሩ አሜቱዕናን
ሄጭ
አሩ ቴንሰቹ እህኖ፤
አገንቹንኩ ቄጉ አጉደኖ።
21 ቀርች ሱዕመ ገአናሁ እዪሁ ጡመኖ፤›
22 «እሰራኤል መነ! ተ ላገተ ሞጨጭዬ፤ እዕኑ
ገዉንኩክዕኔ ደጌነንተገን ናዝሬት ኢሰ መገኑ
በላንከክዕኔ እሰ አዲን አዕዮ ሎርሎረ ሆጎን፥
እጀብሲሰኖ ጠዊንለከ መላን መገን አዲን ክዕኔሃ
ለልዮእሃ መንቹ እቅ።

1:18 ማቶ. 27፥3-8። **1:20** መዝ. 69፥25፤ 109፥8። **1:22** ማቶ. 3፥16፤ ማር. 1፥9፤ 16፥19፤ ሉቃ. 3፥21፤ 24፥51። **2:1** ሌዋ 23፥15-21፤ ዘዳ. 16፥9-11። **2:17** ኢዩ. 2፥28-32። **2:23** ማቶ. 27፥35፤ ማር. 15፥24፤ ሉቃ. 23፥33፤ ያህ. 19፥18።

23 እሱንከ መገኑ ሰውይ ቅጥአዕዮ ሰውቲንለከ
ዎዕናንከ ዮሰ ኤንኬዕኒን ክዕኔሃ ህግሴን ኣሴመ፤
አዕኑን ሕጉ ዮበእ መን እንጋን ሰቀለመኖገለከ
ሪሀኖገ አቴንተሰ።
24 ጠዉ እኮጎሪ መገኑ ሪሆ ኦርሸተ ቤሸ
ሪሆች ኬሾሰ፤ መሰንትሰ ሪሁት እሱ እፍ ፌሶተ
አታልቶበእ።
25 ደዉድ እሰተኔሃ
« ‹ቀርቹኤ ጉዕመ ወክት ብሪንከኤ ለኣም፤
መሰንትሰ ጨነቀምበገ እሰ መኬንተኤ
እኮቤቺሃ
እን ሌንቄቃምበእ።
26 ህካን እኮቤቺሃ ቀልቡኤ ሙንደዕዮ፤
አረብንትኤ ሙንደእ ጠወኣእ፤
ህትን ሪሀኖ ጅሰሙኤ ተብሴን ፎሎጨኖ።
27 መሰንትሰ ፎልኤ ሪዮ መን በላን ሎድ ኣዜን
አጉርታንትበእ፤
ህትን ጠሊለ እኮሃ ሎዳን ሸም ፈቆተ አታንትበእ።
28 ቴሱ ሄእ ወቃሃ ለልሶንቴኤ፤
እን ሜጡ እሆንከክ ሙንዲኑኤ አበ እካእ፤›
29 «እመኤ ኦሶ! ወዕኔ እነ እኮ ደዉድ ሪዮገ፥
ሞገሞገለከ ሎዱንኩሰ ከበሪ ኢለሬተ ኒቤቾን
ሄኤሰ ለሊሸ ኩላንክዕኔ።
30 ጠው እኮጎሪ ዳዉድ ካን ጠወዕዮንኩ
ነብዬቹ እኮቤቺሃ መገኑ ‹ዘሬችክ መቱሰ
ኬዕሞኛክ ቦርጭመ አሌን እፉሻም› ይ ጤሌዕል
ኣሴ ተብሴ ላገተ ደገኖሃ እኮቤቺሃት እቅ።
31 ህከን መሳን መሲሁ ሪዮ መን በላን
ፈቀኖበእገለከ ማሉሰ ሎዳን ሸም በእበገ ሄጭ
ለዕይ መሲሁ ሪሆች ኬእተኔሃ ጠወዕዮ።
32 ህከ ኢሰንከ መገኑ ሪሆች ኬሾሰ፤ ህከን
ጠዊሃ ነኤ ጉዕሙንኩኔ ምሰክረታን።
33 መገን መኬን እፉዕሎተ ኣሌ ዋል ጠሊለ
እያን ተብሳሃ መገኒች ቶግ ከ ለኤነንተለከ
ሞጨጭቴነንተ ጠሊለ እያነ ዱቾ።
34-35 ደዉድ ሰማሃ ኦርዕዮበእ፤ ጠዉ እኮጎሪ
እሰ
« ‹ቀርቹ ቀርቺሃኤ
ባለጋረክ ሎካችክ ዎሮን እኦተ ኢለ
መኬንከኤ እፉዕል› » ይ ጠወዕዮኤ።
36 «ቴሱ መገኑ ከ አዕኑ ሰቀልቴንተ ኢሰ
ቀርቹለከ ቡረሞኢሃ አዕዮሰገ እሰራኤል አድ
ኤመቱ ጉዕሙንኩ ጠረኻሸ ደጉን» ዬእ።
37 እሰን ህካን ሞጨጭቶ ወክት ቀልቡሰ ሻዞን
ዊማን ጴጥሮሴለከ ዋሉ ሶቀማኑተ «ኒ አመኦሶ!
መ አዕኑ?» ይት ጠዕሞቶኤ።
38 ጴጥሮሰን «ጨቡክዕኔ አጉረሞተ
ጨብክዕኔ ቶበቴን መት-መቱክዕኔ መሲህ ኢሰ
ሱዕሚን ጠመቀሜ፤ መገን ኣሰቱተ እኮ ጠሊለ
እያነ ቶጌነንተ።
39 ተብሴሰ ላገት ክዕኔሃትለከ እላተክዕኔት፤
ህትን መገኑ ቄዕራሺች ገኤህኑኤታት» ዬሰ።
40 ጴጥሮሰን ዎሉ ልግብ ጠወ መሰኪረን «ከን
ሾከ ክልቀቲች ገዉክዕኔ ጡምሼ» የን ሸዅሰ።
41 ህካን እኮቤቺሃ ላገሰ ቶጎእሩ ጠመቀንቶኤ፤
ህከ በር ሰሱ ኩምተ እካ መኑ እሳን ሜጡበ እኮ።
42 እሰን ሶቀማኑት ተማርሰታኢሃ ሞጨጭተን
ሜጡበ ሄእን እቾተ ሜጡበ እተንለከ ዱአ አተን
ጠረኻታኢት እቅ።

አመዕናኑት ሜጡበ ሄኤሰ

43 ህከ ወክት አሳበ እንጋን ልግቡ እጅበተለከ
መላት እካቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ ዋጂእ።
44 አመዕናኑት ጉዕሙንኩ ዮሰርቹ ጉዕመንከ
ሜጡበ እት ሄኣኢት እቅ።
45 ህትን ኤለሰለከ ዮሳሃ ጉዕመንከ ህርተን
ብረሰ መት-መትንከ ህሰሰናሰ ጌሰ ቤካኢት እቅ።
46 ጉዕመንከ በር መቶ ቀልቢን መገን
ምኔን ጭም ይተን መት-መትሰ ምናን እቴኖሃ
ሙንዲኖንለከ ጡመ ቀልቢን ሜጡበ እታኢት
እቅ።
47 እሰን መገኑ ገለትጭታኢት እቅ፤ ህትን
ጉዕሙንኩ ከበጀናሳት እቅ፤ ቀርቹንኩ በሬን በሬን
አመዕንት ጡምታ መነሃ በርገናሳት እቅ።

3

ናፉ መንቹ ፈዩሰ

1 መቱ በር ጴጥሮሰለከ ያህይ ዱአ አኤኖ
ወክቴን ዱእ ምኒ መርታኢት እቅ፤ ሁኩንን ሆንሶሃ
ሰኣት እቅ።
2 ህከኔ «ምልካምተ» ዬኖ ዱእ ምኒ ኤሮን
መኑ እጅ ጉዕመንከ በር ኤበኖ መቱ መንቹ ሄዕዮ
እቅ፤ እሰን አመሰ ጎደቢች ኬሸ ናፈ እኮቤቺሃ
አፉሼናሲሁ ዱእ ምኒ ኣገኖ መኒች ሰደቀተ
ኤጮታት እቅ።
3 እሰን ጴጥሮሰለከ ያህይ ዱእ ምኒ ኣጎተ
አሜቱሰ ደጎ ወክት ሰደቀተ ኣቶሰተ ኤጩሰ።
4 ጴጥሮሰ ያህዬንን ሜጡበ ህከ መንቹ ቱክ ይ
ለዕይ «ኒ እደ ለእ» ዬእ።
5 እሰን ሰደቀተ ኣታሲሃ እጉጃንሰ እሰበ ለዕዮ።
6 ጠዉ እኮጎሪ ጴጥሮሰ «ብሩለከ ዎርቁ
ዮኤበእ፤ እኮጎሪ ኤሳሃ ዮኤሃ ኣሳንኬ፤ ሁኩንን
ናዝሬት መሲህ ኢሰ ሱዕሚን ኬእ ሃም!» ዬሰ።
7 እሰን መኬሰ እንገተ እፍ ኬሾሰ፤ ህከ ወክት
ሎከሰለከ ሴዝ ምቁሰ ጠረኜእ።
8 ሾት ይ ኤሬእ፤ ህትን ሃሙንከ ጀመሮ፤ ህትን
ሃመን፥ ቱጽ-ቱጽ የንለከ መገኑ ገለትጨን እሳን
ሜጡበ ዱእ ምኒ ኣጎ።
9 እሰን መገኒሃ ገለት ኣሰንለከ ሃመን መኑ
ጉዕሙንኩ ለዕዮሰ።
10 ህትን «ምልካምተ ኤሩተ» ዬኖ ዱእ ምኒ
ኤሮን እቱዕል ሰደቀተ ኤጨናሃ እሁሰ ደጎቤቺሃ
እሰን እኮ ጠዊች ኬዕይ መኑ አበ እጀብሲጩእ።

ጴጥሮሰ መገን ምኔን ጠወዕዮገ

11 ሁኩ ፈዬ መንቹንኩ ጴጥሮሴችለከ ያህዬች
መለዕለሙ ግብ እንገሰ እፍ ሄዕዮገን መኑ
ጉዕሙንኩ ሜጡበ እክ እጀብሲጨን እሰቤቹ
ደጉደን «ሱለይማን ሃመኖ ዎቃሃ» ዬኖቤቹ
እሜቶኤ።
12 ጴጥሮሰ ህካን ለዕይ መኒሃ «እሰራኤል
መነ! ከኒን ሚሃ እጀብሲጭቴነንታት? ነኤ ህትን
ገይኔ ዎልቃን ህከረንገ መገኑ ዋጅንከኔ ኩ መንቹ

2:24 ማቶ. 28፥5-6፤ ማር. 16፥6፤ ሉቃ. 24፥5። **2:30** መዝ. 132፥11፤ 2 ሳሙ. 7፥12-13። **2:34-35** መዝ. 110፥1። **2:44** ሶቀ. 4፥32-35።

ሃመኖገ አዕኖምሀንገ አቴን ሚሃት ቱክ ይቴን ለኤነንታት?
13 እብራሂም፥ ኢሳቅለከ ያቁብ አናከኔ ሰገዳ መገኑ አዕኑ ህግሴን ኣቴንተለከ ጵላጦስ ሂሮስተ ሀሾ ወክት ጵላጦሴ ብሬን ለገኤነተ ቤቱስ ኢስ ከበጄስ።
14 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ጠሊለለከ ፈየ እኮሃ ግቤን መነ ሼ መንቹ ሂረሞህዕኔተ ኡጭቴንተ።
15 ሄኤ ኣስኖሃ ሸቴንተ፤ እኮጎሬ እሱ መገኑ ሪሆች ኬሾስ፤ ህከን ጠዊተኔሃ ነኤ ምስክርሃን።
16 ኩ ለኤነንተለከ ደጌነንተ መንቹ ፈይ ጠረኜኢሁ ኢሰ ሱዕሚን ደገሞ ኣመዕነቲኒት፤ ኢሰ ሱዕሚን ኣመዕኒከሰ ጉዕሚክዕኔ ብሬንን ዊመ ፈይመተ ደኤእ።
17 «ቴሁ ኣመኤ ኦሶ! አዕኑ ኢሰ እሌን አቴንተ ጠዉ ሹመክዕኔገን ደጉ ሆጊን አቴንተገ ደጋም።
18 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ሄጭ ነብያኖ እፎን ‹መሲሁ ኦርሸተ ቶገኖ› ዬ ላገት ከን ሃሊን ዊንታገ አዕዮ።
19-20 ቴሱ ቀርቺች ሃዕሮ ወገሬት ዘማኑ ኣሜቶተ ዎዕናንከ መጠሮ መሲሁ ሶሆተለከ ጨብክዕኔ መገኑ ኣጉሮተ ቶበቴን ፈንቀሌ።
21 መገኑ ወዕኔችን ኬሸ ጠሊላኖ ነብያኖሰ እፎን ጠወዕዮገን ኣዱንያ እሉ ጉዕሙንኩ መኮተ ኢለ ኢሰ ሰማን ዱንኩ ህስስኖሰ።
22 ሙሰ ‹ቀርቹ መገኑ ኤሳሃ ኬሾህንገን አመክዕኔ ኦሶች ነብዬቹ ኬሰኖህዕኔ፤ እሰ ኩለኖህዕኔሃ ጉዕመንከ ሞጮጭዬ።
23 ሁኩ ነብዬቹ የናሃ ሞጮጩ ግበናሁ ጉዕሙንኩ መኒች እደ እክ በእና› ዬእ።
24 ህትን ሳሜሊች ኬሸ እሲች ኤተሮን አሜቶ ነብያኑት ጉዕሙንኩ ከን ወክትተኔሃ ጠወኦኤ።
25 አዕኑ ነብያኖተ ረገኣኑታን፤ ህትን መገኑ እብራሂሚሃ ‹ኣዱንያ አል መኑ ጉዕሙንኩ ኪ ዘሬን ማሰአመኖ› ይ ወዕኔ እናካተክዕኔ ሜጡበ ኣጎ ወኣድ ላገተ ረገኤነንተረ።
26 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ ቤቱስ ኬሸ ሶኮሁ ሄጭ ክዕኔሃት እቅ፤ ህካን አዕዮሁ መት-መቴክዕኔ ሂለ ዎቼች ፈንቀልቴናን ማስኦህዕኔታት» ዬእ።

4

ጴጥሮሰለከ ያህይ አይሁድ ኦገት ባሊቀበ ሆንጠሁሰ

1 ጴጥሮሰለከ ያህይ ኡመቲሃ ጠወእንን ቂሰትለከ ዱእ ምኒ ዘበኛኖ ሀለቅቹ ህትን ሰዱቃውት እሰቤቹ እሜት *
2 ለሙንኩ አሳበት ኢሰ ሪሆች ኬኡሰ ኡመቲሃ ተማርሲንከሰለከ ህከኒንን ሪሆች ኬኤ ኩልቶቤቺሃ ኡሙዕርቶኤ።
3 ህካን እኮቤቺሃ አፍሰ ኡለት ሀዋርቶቤቺሃ ሶዞተ ኢለ ኡሱር ምኔን አገርታገ አቶሰ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ላገሰ ሞጮጭቶ መኒች ልግቡሰ አመዕንቶኤ፤ አመዕንቶ ጎን ዎሊንሹ ኦንቶ ኩሜ ጌሰ በተዕዮ።
5 ለንክሰ በር ይሁድ ዳኛኑት፥ ባልቀትለከ ሕግ አሰተማረት ዬሩሳሌም ከተማን ጭምይቶኤ።
6 ህከን ጭምይቶ መን በላን ሎሩ ቂሰቹ ሃነ፥ ቀያፍ፥ ያህይ፥ እሰክንድሮሰለከ ሎረ ቂሰች አበሮሱ ጉዕሙንኩሰ ሄኦኤ።
7 እሰን ጴጥርሴለከ ያህይ በላንከሰ ኤርሰ «አዕኑ ከ ጠወ መ ወልቃን ህከረንገ አዬ ሱዕሚን አቴነንታት?» ይት ጠዕምቶኤ።
8 ህከ ወክት ጴጥሮሰ ጠሊለ አያኒን ዊም «አዕኑ ኤመት ገሻኑትለከ ባልቀት ሞጮጭዬ።
9 ኔሳሃ ከበር ጠዕሜኖኔሁ መቶ ናፎ መንቺሃ አኤመሰ ጡመ ሆጎተኔሃለከ ኩ መንቹ ሀት እክ ፈዩሲት።
10 ኩ መንቹ ፈይ ብሬንከክዕኔ ኤሬኢሁ አዕኑ ሰቀልቴንተለከ መገኑንገ ሪሆች ኬሾ ናዝሬት መሲህ ኢሰ ሱዕሚን እሁሰ ክዕኔሃ ጉዕሚንከክዕኔለከ እሰራኤል ኤመቲሃ ጉዕሚንከ ደገሞሃ እሁን።
11 አዕኑ ግምበ እጀርቴነንተሩ ህንቄን ኤጅቴንተ ክኑ ግምበሰ ሙረበ ቡዕል ክኑ እኮ።

12 ህካን እኮቤቺሃ ጡሙ ዎሎን አዬኒ ዮበእ፤ ጡምኖተ መን በላን ኤለ አሌን ጉዕማንን ዎሉ ኣሰሞ ሱዕሙ ዮበአ» ይቶሰ።
13 ጴጥሮሰለከ ያህይ መለልት ጠወኣገ ኦገት መኑ ለኦ ወክት ተማርቶበእ ገወ መነ እሁሰ ደግ እጀብሲጭቶኤ፤ እሰ ኢሲን ሜጡበ ሄኦእረ እሁሰ ደጎኤ።
14 ሁኩ ፈዬ መንቹ እሳን ሜጡበ ኤሬኢሃ ለእ እሰ አሌን ይታኢሃ ሆጎኤ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ህከን ኦገት በሊች ቍልታገ አት ገገዉንኩሰን
16 «ከ መነ መ አዕኑ? ሎረ መላት እሰ እንጋን አሰንታኢሃ ዬሩሳሌም መኑ ሄኣ ጉዕመ ቤቾንን ደገሞቤቺሃ ካንዶተ አታልናምበእ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ኤመት በላን አልባዕለን መረኖበእገ ከኒች ኤተሮን ከን ሱዕሚን አዬሃ ጠወኣበእገ ጠረኝንሰ ዋጅሲንሶ» ይት አማዕለንቶኤ።
18 ህከኒች ኤተሮን እሰተ ገእት ኢሰ ሱዕሚን ሆሮን ጠወኣበእገለከ ተማርሰታበእገ አዘዞኤ።
19 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰለከ ያህይ ፈንቀሸት «መገን ትዛዝ ቶጉ ህከረንገ ክዕኔ ትዛዝ ቶጉ መገን አኔን ቆሀኖ እኮጎሬ ህንዴ አዕኑ ፈረጀ።
20 ነኤ ሞጮጭኖሚሃለከ ለዕኖሚሃ ጠወኤ አጉሩ አታልናምበእ» ይቶሰ።
21 እሰን ጴጥሮሴለከ ያህይ ቀጠእሲሰኖ ጠወ አሌሰ ሆጎቤቺሃ መነ ዋጅት ለንኪሃ ዋጅሲሰ ገፈርቶሰ፤ መስንትሰ መኑ ጉዕሙንኩ እኮ ጠውተኔሃ መገኑ ገለትጭታኢት እቅ።
22 ከን እጀብሲሰኖ ዎቄን ፈዬ መንቹ እለሞች ሸይሎ ዘማኒች በተዕዮሰ እቅ።

አሳበትለከ አመዕናኑት ሸረንቶ ወክት አቶ ዱእ

23 ጴጥሮሰለከ ያህይ ሂረንቶች ኤተሮን ጀለሰቤቹ መርት ቂሰ አዎንሳኑትለከ ባልቁ ይቶሰ ጠወ ጉዕመንከ ኩልቶሰ።

3:13 ቁል. 3፥15። **3:14** ማቶ. 27፥15-23፤ ማር. 15፥6-14፤ ሉቃ. 23፥13-23፤ ያህ. 19፥12-15። **3:22** ዘዳ. 18፥15፤ 18። **3:23** ዘዳ. 18፥19። **3:25** ክል. 22፥18። * **4:1** ቂሰ፦ የናሁ መት-መቴ ሉህ ክታበት «ቂሰ አዎንሳኑተ» ይታእ። **4:11** መዝ. 118፥22።

24 እሰን ህከ ጠወ ሞጮጭቶ ወክት ቀልብሰ
ሜጡ አት ላገሰ መገን ቤቹ ኬሰ «ሰማሃ፥ ኡለተ፥
ባረለከ ኣዜንከሰ ዮእረ ጉዕመንከ ከለቆንት ቀርቾ
መገኖ!
25 ጠሊለ እያኒን ካዲንቾንተክ አናኔ ደዉዴ
እፎን
« ‹መገኑ ደግቡ መኑ ሚሃ ኡሙዕሬእ?
መኑ ሚሃ ደግለልበ ጠወ አቶተ ሰውይቶኡ?
26 ኡለ እል ዋመት ኬእ
ህትን ገሻኑት ሜጡበ ጭምይት
ቀርችለከ መሲህ አሌን ኬኦኡ› ይት
ጠወኦንት መገኑ አቴት።
27 «ህንቅንከ ዋሙ ሄሮዲሰለከ ጰንጦሰ ባድ
ጵላጦሰ፥ አይሁደ እህበ መኒንለከ እሰራኤል መኒን
ሜጡበ ከን ከተማን ጭምይት መሲሁ ኣቶንት
ጠሊለ ካዲንቾንተክ ኢሰ አሌን ኬኦኡ።
28 ህት እኮሁ አት ሄጭት ገይክ ዋልቃንለከ
ሃሸኣቶን ሰውይቶንቲሃ አቶታት፤
29 ህትን ቀርቾ! ፎከሩሰ ለእ፤ ካዲመክ ላገክ
ዋጅቱዕናን መለልት ጠወኣገ አእሰ፤
30 ጠሊለ ቤትክ ኢሰ ሱዕሚን ጥዘናመት
ፈይቶተ፥ አጅበተለከ አጀብሲሰኖ ጠዉ አሰሞተ
አንገክ ሂር» ይተን ዱአ አቶኡ።
31 እሰን ዱአ አቶች ኤተሮን ጭምይቶ ቤቹ
ሌንቄቄእ፤ ጉዕሙንኩሰ መገን አያኒን ዊንቶኡ፤
መገን ላገተ ዋጅቱዕናን መለልት ጠወኦኡ።

ዋዕኔ አመዕናኖ ሄእተኔሃ

32 መገን መኑ ጉዕሙንኩ መቶ ቀልብንለከ
ሰውቲን ሄኦኡ፤ እኮሰ መንቹሁ «ኩን ኢሃን»
የኖርቹ ዮበአ እቅ፤ በላንከሰ ጉዕሙርቹንኩ
ቅጤሳሃ እቅ፤
33 አሳበት ቀርቹ ኢሰ ሪሆች ኬኡሰ ሎረ ወልቃን
መሰከርታኢት እቅ፤ ጉዕምሰ አሌኒን ሎረ መገን
አያኑ ሄዕዮ እቅ።
34 እሰ በላን ኦርጨቀሞሁ መቱሁ ዮበአ፤
መሰንትሰ ኡለት ዮሲሁ ህከረንገ ምኑ ዮሲሁ
ጉዕሙንኩ ህረን ብረ ኤበኖት እቅ።
35 ህከ ብረ ኤበን ሶቀማኖ ብሬን አፉሸተን
አዬሁ ሀሰሰኖሰ ጌሰ ቤሄነን ኣሴኖሲት እቅ።
36 «ቆጵሮሰ» ዬኖ ባድ መቱ መንቹ ሌዊ እዲሁ
«ዩሱፈ» ዬኖሁ ሄዕዮ እቅ፤ እሱንከ ሶቀማኑት
«በርናባሴ» ይት ገእታሰ እቅ። ህት ዩሁ «ቦረሸተ
ከመኖሃ» ዩሃን።
37 ሁኩ መንቹንኩ ኡለሰ ህር ብረሰ ሶቀማኖተ
ቶግሰሾሰ።

5

ሀናንየለከ ሰጲረተኔሃ

1 መቱ «ሀናንየ» ዬኖ መንቹ «ሰጲረ» ዬኖ
መንቾንከሰን ሜጡበ ኡለተ ህሮ።
2 ጠዉ እኮሬ ምንሰ መንቹሰ ደገን ኡለሰ ህሮ
ብሪች መቱ ጌሰ ፌሸ ፈቆሰ ጌሰ ኤብ አሳባተ
ቶግሰሾሰ።
3 ጴጥሮሰን «ሀናንየ! ጠሊለ አያን አሌን
ክዝቦተለከ ኡለተ ህርቶንት ብሪች መቱ ጌሰ
ፌሶተ ሼይጣኑ ቀልቤንከክ ሚሃ ኣጎ?
4 ህርቱዕነ ዋዕናሃ ኪሃበእንዶ? ህርቶንቲች
ኤተሮኒሁ ብሩሰ ኪሃበእንዶ? ከ ጠወ ሚሃ
ቀልቤንከክ ሰውይት? እት ክዝቦንቲሁ መነ
እሁዕነ መገኑሃት» ዬሰ።
5-6 ሀናንየን ህከ ላገተ ሞጮጬ ወክት
ኡብ ሬዮ፤ ዋደለት ኬእ ከፈንት እጅት ፉሸት
ሞጎሰ፤ ህከ ጠወ ሞጮጭቶእሩ ጉዕሙንኩ አበ
ዋጅቶኡ።
7 ሰሱ ሰኣት እሀኖ ወክቲች ኤተሮን እኮ ጠወ
ደጉዕነ መንቹሰ አሜት ኣጎኡ።
8 ጴጥሮሰን እሴተ «ህንዴ ኩሌኤ! ኡለክዕኔ
ህርቴንታሁ ከን ጌሰ ብርሃትንዶ?» ዬሴ፤ እሴን
«ኤ! ከን ጌሲሃንት ህርኖሚሁ» ይቶኡ።
9 ጠዉ እኮሬ ጴጥሮሰ «ቀርች ጠሊለ እያኒን
ፌተንቶኖተ ሚሃ እማዕለንቴን? ምንክ መንቹ ሞጎ
መኑ ኡሮን ዮኡ፤ ኬሳሁ ፉሸት ሞጋሄ» ዬሴ።
10 ወክትንከሰ ሎከሰ መዴን ኡብ ሬቶኡ፤
ዋደለት ኣጋ ወክት ሬቶኢሃ ለእ መሰት ምንሴ
መንች ሎድ መዴን ሞጎሴ።
11 ህካን እኮቤቺሃ አመዕናኑት ጉዕሙንኩለከ
ህከ ጠወ ሞጮጬ መኑ ጉዕሙንኩ አበ ዋጄእ።

አሳበት እቶ አጀብሲሰኖ ጠወለከ አጅበተ

12 አሳበት ልግብ አጅበተለከ አጀብሲሰኖ
ጠወ መን በላን አታኢት እቅ፤ ጉዕሙንኩ መቶ
ቀልቢን እክ «ሱላይማን ሃመኖ ዋቃሃ» ዬኖቤችን
ጭምይቶኡ።
13 ዋሉ እዪሁ እሳን በርገሞተ መለሎበእ፤
እኮሬ መኑ ከበጀኖሳት እቅ።
14 እሁን ቤሉ ቀርችን አመዕንቶ ጎንለከ ሜንት
ዋሊንሹ ብሪች አበ በተእን መረኖ እቅ።
15 አሳበት አቶህኒች ኬዕዮህኒን ጴጥሮሰ ህገን
ዋሉ ፈቅ ሀሎሰ መት-መቶ መን አሌን ኢሎተ መኑ
ጥዘናመተ ዋቃ ፉሸን መዕነ አሌንለከ ዴሰ አሌን
ኦሲሳኢት እቅ።
16 ህትን ዬሩሳሌም እዝጋጌን ሄኦ
ከተሚች ጥዘናመተለከ ዶሮረኖ ዱሩ አፋንሰ
ኦርጨቀንታእረ ኤቤናን ልግቡ መኑ ጭምየኖት
እቅ፤ እሰ ጉዕሙንኩሰ ፈይታኢት እቅ።

አሳበተ ሸሬመሰገ

17 ጠዉ እኮሬ ሎሩ ቂሰቹለከ እሲን ሜጡበ
ሄኦ ሰዱቃዌ አድ መኑ ምቀችት አሌሰ ኬኦኡ።
18 አሳበተ አፍ ኡመት ኡሱር ምኒ ኣግዮኡ።
19-20 ጠዉ እኮሬ ቀርች መላይኬቹ ኡሱር
ምኒ ኡሩተ ሀዋሮን ፈኝ እሰተ አብል ፉሸ «መሬ፤
መገን ምኔን ኡርቴን ኡመቲሃ ከ ሄእ ላገተ ሆርንተ
ኩሌ» ዬሰ።
21 ህከ ላገተ ሞጮጭቶ ወክት ሶዘ ሱጵተ
መገን ምኔን ኣግ ተማርሰታኢት እቅ፤ ጠው እኮሬ
ሎሩ ቂሰቹለከ እሲን ሜጡበ ሄኦእሩ እሜት
ኦገት መነለከ አይሁድ ባሊቅ ጉዕመንከ ሜጡበ
ጭምእት ኡሱረንቶእረ ኤቦተ ኡሱር ምኒ ሶኮኡ።
22 ሶሄመ ዘበኙ እሜት አሳበተ ኡሱር ምኔን
ደጎሰበእ፤ እሰን ፈንቀልት አሜት
23 «ኡሱር ምኑ ጠረኝ ቆለፈሞቤቺሃ አገርታእሩ
ኡሮ ብሬን ኡርቶኢሃ ደንጎም፤ ኡሱር ምኒ ኡሩተ
ፈኖም ወክት ኣዜንከሰ አዬሁ ደንጎምበእ» ይቶኡ።

4:24 ፉል. 20፥11፤ ነህ. 9፥6፤ መዝ. 146፥6። **4:26** መዝ. 2፥1-2። **4:27** ማቶ. 27፥1-2፤ ማር. 15፥1፤ ሉቃ. 23፥1፤ 7፥11፤ ያህ. 18፥28-29። **4:32** ሶቀ. 2፥44-45።

24 ዱእ ምኒ ዘብ ሀለቅቹለከ ቂሰ እዎንሳኑት
ህካን ሞጮጭቶ ወክት «ኩን መርቾሃን?» ይት
ጉረተ እጎስ።
25 ህከ ወክት መቱ መንቹ እሜች «ሁኩዕኑን!
እዕኑ ኡሱር ምኒ ኣግሴንተ መኑ መገን ምኔን ኡርት
ኡመት ተማርሰታኢት» ይ ኩሎስ።
26 ህከ ወክት ዱእ ምኒ ዘበኝ ሀለቁለከ
ካዲመስ መርት ኤቦኡ፤ ኤቦሳንኩ ዎልቃንበእ፤
ህካን አቶኢንኩ ኡመቱ ክኒን ቀሰኖሰበእገ
ዋጅቲት።
27 ኤቦሳች ኤተሮን ኦገት ብሬን ኡርሶስ፤ ሎሩ
ቂሰቹንኩ
28 «ኢሰ ሱዕሚን ተማርሰቴነንተበእገ
ጠረኚነስ እዘንዝበእንዶ? ሁኩዕኑን ዬሩሳሌም
ከተመ ጉዕመንከ ትምርቲንከክዕኔ ዊንሸቴንታእ፤
ህትን ኪን መንች ቄግ ኒ እሌን ኤቦኖተ
ሀሴነንታት» ዬሰ።
29 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰለከ ዎሉ እሳበት
ፈንቀሸት «መን ትዛዝ ቶጊች መገን ትዛዝ ቶጉ
ሀሰስኖኔ።
30 እዕኑ መሰቀል እሌን ሰቀልቴን ሸቴንተ ኢሰ
እናከኔ መገኑ ሬሆች ኬሾሰ።
31 እሱንከ መገኑ እሰራኤል መኑ ቶበታን ጩቡሰ
እጉረሞተ ቡዕለለከ ጡምሳንቹ መኬሰ እዲን
ኬዕሞኚን አፉዕለኖገ እዕዮሰ።
32 ነኡ ከን ጠዊሃ ምሰክርሃን፤ መገኒሃ
እዘዘንታህኑኡተ ጉዕሚንከ ኣሴሰ ጠሊሉ እያኑ
ምሰክርሃን» ይቶኡ።
33 እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት እበ
ኡሙዕረንት ሸቶሰተ ሀሶኡ።
34 ጠዉ እኮጎሬ መኑ ጉዕሙንኩ ከበጀሞለከ
መገን ሕገ ተማርሰኖ «ገማልያሌ» ዬኖ ፈርሳውቹ
ኦገት በላን ኡር አሳበተ ቀዎ ወክቲሃ አብል
ፉሸታሰገ አዘዙ።
35 እሰን «እሰራኤል መነ! ከን መን አሌን መ
አቴነንተጎሬ ገዉክዕኔ ኣገዕርዬ።
36 መሰንትሰ ከኒች ዎዕናሃ ‹ቴዎዳሴ› ዬኖ
መንቹ ‹እን ሎረሃን› የን ኬዕዮ እቅ፤ ሾሌ ጥቤ
ጌሱ መኑ እሲን ሜጡ እኮኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሱሃ
ሼመሰ፤ ህትን እሱ እዎንቶእሩ ጉዕሙንኩ ብንት
ተሰ እክ በኦኡ።
37 ህከኒች ኤተሮን መነ ዎለኤመ ዘማን ገሊለ
ዬኖ ቤቺች ‹ይሁይ› ዬኖ መንቹ ኬዕዮ፤ ልግብ
መነ ሸፍጠ አዕይ አዎንታሰገ አዕዮ፤ እሲሁ ሬዮ፤
አዎንታሰሩንኩ ብንይቶኡ።
38 ህካን እኮቤቺሃ ቴሁ እን ያንክዕኔሁ ከ መነ
ኡልቶናቼ፤ ኩ ሰውቱ ህከረንገ ኩ ሆጉት መኒች
እኮጎሬ በኣእ።
39 ጠዉ እኮጎሬ ኩ ጠዉ መገኒች እኮጎሬ
ቤሶኖተ አታልቴነንተበእ፤ ህከኒችን በትሸ ኩ ጠዉ
መገኒን ብተሙ እሀኖህዕኔበእገ» ዬሰ፤ ህከን
መንች ሸዘነተ ሞጮጭቶኡ።
40 አሳበንተ እሰበ ገእት ገረፎሳች ኤተሮን ኢሰ
ሱዕሚን ለንኪሃ ጠወኣበእገ አዘዝ ሂርቶሰ።
41 እሰን እሰ ሱዕሚን ህንቀሙ ሀሰስኖሃ
እኮቤቺሃ ኦገቲች ሙንደእን ፉልቶኡ።
42 ህካን እኮቤቺሃ በሬን በሬን መገን ምኔንለከ
ምኔንከሰ ኢሰ መሲሁ እሁሰ ተማርሱለከ ተሸት
ላገተ ተማርሱ ሆሮ አጉርቶበእ እቅ።

5:28 ማቶ. 27፥25።

6

ለመሉ ሆጉተ አታ መኑ መጠረሙሰ

1 ህከ ወክት አመዕናኖ ዎሊንሹ በተእን መረን
ግሪክ አፎሃ ጠወኣ አይሁዱ እሰ አድ ምንሰ
አናከት ሬቶ ሜንቲሃ በሬን በሬን ኣሴኖሰ እቸተ ብዝ
እኤን ኣሴማሰበእ ይት እብራይሰጥ አፎ ጠወኣ
አይሁድ እሌን ቁንቁቶኡ።
2 ህካን እኮቤቺሃ ቶነ ለሙንኩ አሳበት
ጉዕመንከ አመዕናኑተ ጭምእት «እቴኖርቹ
ቤንኮተ ይን መገን ላገተ ተማርሱ አጉሩ
ሀሰስኖበእ።
3 ህካን እኮቤቺሃ አመኤ ኦሶ! መኑ
‹ጡማናተ› የኖሰ ለመለ መነ ጠሊሉ እያኑ ዊሞሰረ
በሊችክዕኔ ሀይቹ መነ መጠሬ፤ ተን ሆጎንተ
ሹምነቱ ኣሰናንሰ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ነኡ ዱእ አኦንለከ ላገሰ
ተማርሶን ጠረኝናም» ይቶኡ።
5 ሁኩ ጠዉንኩ ጉዕመንከሰ ሙንዲሲሾ፤
ህከኒች ኤተሮን አመዕነቲንለከ ጠሊለ እያኒን
ዊሞ እሰጥፋኖሴ መጠርቶኡ፤ ህትን ፍልጾሴ፥
ጵሮኮሮሴ፥ ንቃሮነ፥ ጢሞነ፥ ጸርሜነለከ አይሁድ
አመዕነት ቶጎ አንጾክ ባድ መንቹ ኒቆላዎሴ
መጠርቶኡ።
6 እሰንተ አሳበ ብሬን ኡርሶስ፤ አሳበንት ዱእ
አቶች ኤተሮን አንገሰ አሌሰ ኡጅቶኡ።
7 ከን ሃሌን መገን ላገት አልባዕልተን መርቶኡ፤
ህትን ዬሩሳሌማን አመዕናኖ ዎሊንሹ በተእን
መሮ፤ አይሁድ ቂሳች መት-መቱሰ ኢሳን አመዕንት
ትምርቲንከሰ ቶጎኡ።

እሰጥፋኖሴ አፈመሰገ

8 እሰጥፋኖሰን ኣሰቶንለከ ጠሊለ እያንሰ
ዎልቃን ዊሞ መን በላን እጀብሲሰኖ ጠወለከ
እጅበተ አእናት እቅ።
9 ህከ ወክት «ሰዎልድማን ፉሎ መን ጭምት
ምኒ» ዬኖ አይሁድ ጭምት ምኒ መኑ፥ ቄሬንለከ
አለክሰንድር ከተም መኑ፥ ክልቅይለከ እሰይ ባድ
መኑ እሰጥፋኖሴን ኦዳኢት እቅ።
10 ጠዉ እኮጎሬ እሰጥፋኖሰ ጠወእን ሄዕዮ
ሀይመተለከ ጠሊለ እያነ ኦድተ አታልቶበእ።
11 ህከ ወክት «ኩ መንቹ ሙሲንለከ መገን
አሌን ቦሮር ላገተ ጠወእን ሞጮጭኖም» ይታ መነ
ማጥ ኬሶኡ።
12 ከን ሃሊን ኡመት፥ ባልቅለከ ሕግ
አሰተማረተ ኬሶኡ፤ እሰጥፋኖሴቤቹ መርት ኣእት
ኦገትቤቹ ሆንጠህሶሰ።
13 እሰ አሌን ክዝብ መሰከርታ መት-መት
መናከተ ኤቦኡ፤ ሁኩ መናከንት «ኩ መንቹ ከን
መገኒሃ አደ እኮ ቤቾንለከ መገን ሕግ አሌን ቦሮር
ላገተ ጠወኡ ሆሮ አጉሮበእ።
14 ‹ኩ ናዝሬት ኢሰ ከ ዱእ ምኒ ድጀኖ፤ ሙሰን
ኣሴኔ ሴረ ዶረኖ› የን ሞጮጭኖም» ይታ ክዝብ
ምስክር ኬሶኡ።
15 ህከ ወክት ኦገቴን አፉዕልቶእሩ ጉዕሙንኩ
እሰጥፋኖሴ ቱክ ይት ለእን ሚኔሰ አዱ መላይከ
ሚንተ አጉጅ ለሌሰ።

7

እስጥፋኖስ ጠወዕዮገ

1 ሎሩ ቂሰቹ እስጥፋኖሴ «ኩ የመሞ ጠዉ ሀንቅሃንዶ?» ይ ጠዕሜሰ።

2 እስጥፋኖስን «እመኤ ኦሱትለከ እናከኤ! እን ያሚሃ ሞጮጭዬ!፤ እኑኔ እብራሂም ካራን ባዶን ሄኦተ መሩዕነ ብርተ መሰጼጦምያን ሄእን ኬዕምኛ መገኑ እሲሃ ለልኬዕይ

3 ‹ባዲችክለከ እሊችክ እደ እክ ፉልት እን ለሊሳንኬ ባዱ ኦሮእ› ዬሰ።

4 ህከ ወክት ከላድ ባዲች ፉል ‹ካራነ› ዬኖቤቾን እፉዕሌእ፤ እኑሰ ሬዮች ኤተሮን ህከንቤቺች ከበር እዕኑ ሄኤነንተ ከ ባዱ መገኑ ኤቦሰ።

5 ከን ባዶን መት ብኩታ እሀኖ ጌሰ ኡለት ርሰተ እዕይ ኣሰዮሰበእ፤ እብራሂምሃ እለት ሄእበሰጎሬ እሲሃለከ እሲች ኤተሮን ዘሬተሰ ርሰተ እዕይ ኣሶተ ላገተ ኣጎ።

6 መገኑ እብራሂም ዘርት መን ባዶን ቶቸንት ሄእን ሮሰ እኤን ሾሌ ጥቤ ዘማኒሃ እብዳዴኖሰገ ኩሎሰ።

7 ህትን መገኑ ‹ህከ ዘርክ ሮሰ እት ጠቅታ ኡመት እሌን እን ፈረዳም፤ ህከኒች ኤተሮን ህከን ባዲች ሰዋልድማን ፉሼሃን ከንቤቾን ኤሳሃ ሰገዳኤ› ዬእ።

8 ጡርከም ወኣድ ሴረ መላተ እሆተ ኣሴሰ፤ እብራሂም ኢሳቀ እሎ ህዜትቅ በር ጡርከሞሰ፤ ህትን ኢሳቅን ጨልሰ ያቁበ ጡርከሞ፤ ያቁብን ደቦተ ወዕኔ እናከተ እኮ ቶነ ለሙንከ እለሰ ጡርከሞ።

9 «ያቁብ ኦሱት እመሰ ቤቱ ዩሱፈ ምቀኛት ግብጽ ባዶን ሮሰ እሆተ ህርቶሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ መገኑ እሲን ሜጡበ ሄዕዮ እቅ።

10 ህካን እኮቤቺሃ ኦሪሻችሰ ጉዕሚችን ፉሸ ግብጽ ባድ ዎም ፍራኦን ብሬን ኬዕምኛለከ ሀይመተ ኣሴሰ፤ ዎሙንኩ ግብጽ ባዶንለከ ምኔንከሰ ሹምነቱ ኣሴሰ።

11 ህከ ወክት ግብጻንለከ ከነኣን ባዶን እቡ ጎሩለከ ኦሪሸት እኮኤ፤ ወዕኔ እናከኔን እቸተ ደእቶተ አታልቶበእ።

12 ጠዉ እኮጎሬ ያቁብ ግብጽ ባዶን ዉጠት ሄኤሰ ሞጮጩ ወክት ወዕኔ ወክት እናከኔ ህከቤቹ ሶኮ።

13 ለንኪሃ ፈንቀልት ግብጽ ባዱ መርቶ ወክት ዩሱፍ ገዉሰ እመሰ ኦሶተ ለልሾ፤ እሉሰን ግብጽ ዎምቤቾን ኤንኬዕነንቶኤ።

14 ህከኒች ኤተሮን ዩሱፍ እነሰ ያቁበለከ እሉሰ ጉዕመንከ እሰቤቹ ሶክ ኤብሲሾ፤ እሉሰ ጉዕሙንኩ ለመላይኔ ኦንቶ መነ እቅ።

15 ህካን እኮቤቺሃ ያቁብ ግብጽ ባዱ ኦሮዕዮ፤ እሰለከ ወዕኔ እናከኔ ህከን ቤቾን ሬቶኤ።

16 ምቀሰ ሴኬመ ዬኖቤቹ ፈንቀሸት መሰት እብራሂም ሴኬም ከተማን ኤሞሬ ኦሶች ብሪንከሰ ህዕሬ ሎዳን ሞጎኤ።

17 «ጠዉ እኮጎሬ መገኑ እብራሂሚሃ ኣሴ ተብሳሃ ዊንሸኖ ወክቱ ሆንጠካን ግብጽ ባዶን ኤመትኔ ዎሊንሹ በተእን ኦሮዕዮ።

18 ህካን እኮንኩ ዩሱፈ ደግቡ ዎሉ ዎሙ ግብጽ ባዶን ኬኦተ ኢላት።

19 ሃዕሮ ዎሙንኩ ኤመቲኔ አሌን ተንኮን ኬዕይ ወዕኔ እናከኔ እብዳዱ ጀመሮ፤ ሰብያኑተ አብል ፉሼን ቶቼናን ሬታገ ወዕኔ እናከኔ ግዳጅሾሰ።

20 ህከ ወክት ሙሰ እለሞ፤ እሰን መገን ብሬን ምልካሙሃ ጩል እቅ፤ እነሰ ምኔን ሰሱ እገነ ነጼእ።

21 ምኒች ፉሸት እብሌን ቶችቶሰ ወክት ፍራኦኔ ቤቱት ኬሰ ቤትሴገ እት ነሰቶሰ።

22 ሙሰ ግብጽ ባድ ሀይመተ ጉዕመንከ ተማሮ፤ እሰን ጠወእኖ ላጋንለከ ሆጎንተሰ ጠረኘ እኮ።

23 «ጠዉ እኮጎሬ ሙሰ ሸይሉ ዘማን እኮሰ ወክት አመሰ ኦሱተ እሰራኤል መነ ለኦተ ቀልቤንከሰ ሰውዬእ።

24 እሰ እሊች መቱሰ ግብጽ ባድ መንቹ ሚዕረንሰ ለዕይ ሀዕሌሰ፤ ህከን ሚርተዕዮ መንቺሃ ሀዕል ግብጽ ባድ መንቹ ዎቀር ሸ ገዱተ ፉሎ።

25 ሙሲን እመሰ ኦሱንት መገኑ እሰ አዲን ዎዥ ፉሸናሰገ እጥራመታኢሃ አጉጀሰ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ህካን እጥራመቶበእ።

26 ለንክ በር እሰራኤል ኦሶች ለሙ ብተንተን ለዕዮ፤ ሀራርሶተ ሄዕላች ‹ኮ መነ! አዕኑ እመተ ኦሱ፤ ሚሃ መት-መቲንከክዕኔ ብተንቴነንታት?› ዬሰ።

27 ሁኩ ጀለሰ ዎቀረን ሄዕዮ መንቹንኩ ሙሰ ካጳ ሀንበል ‹ኒ አሌን ኬሳሃ ገሻንቹለከ ፈረዳንቹ እኮተ ዳኘ አዕዮሄሁ እዬት?

28 ቤሬተ ግብጽ ባድ መንቹ ሸቶንትገን ኤሳሁ ሸቶኤተ ሄዕላቶንትንዶ?› ዬሰ።

29 ሙሰን ህካን ሞጮጩ ወክት ግብጽ ባዲች ሁኝ ሚድያም ባዶን ሄዕዮ፤ ህከኔን ለም ለቤ እለተ እሎ።

30 «ህከኔን ሙሰ ሸይሉ ዘማን ሄዕዮች ኤተሮን መገን መላይኬቹ ሲና ዬኖ ቆተ ኡድማን ሀቅ ሸፎ በላን ጊረ ለበነ ኣዜን እሲሃ ለሌሰ።

31 ሙሰን ህካን ለዕዮ ወክት ለዕዮርቾን እጀብሲጩእ፤ እሰን ለኦተ መድ ሆንጠኮ ወክት ቀርቾሃ መገን ላገት

32 ‹እን ወዕኔ እናከክሃ መገኑ፤ እን እብራሂሚሃ፥ ኢሳቅለከ ያቁብሃ መገኑ› ይተን ሞጮጩእ፤ ሙሰን አበ ዋጀእ፤ ለኦንተ መለሎበእ።

33 ህትን ‹አት ኡርቶንት ቤቹ ጠሊለ እኮቤቺሃ ሎካችክ ጫዕመተ ፉሸ።

34 ሀንቅንከ ግብጽ ባዶን ሄኦ ኤመትኤ ኦርሸተ ለዕይ ያርታኢንከ ሞጮጭ ነጠ ፉሾህዕኔተ

7:3 ክል. 12፥1። **7:4** ክል. 11፥31፤ 12፥4። **7:5** ክል. 12፥7፤ 13፥15፤ 15፥18፤ 17፥8። **7:6** ክል. 15፥13-14። **7:7** ፉል. 3፥12። **7:8** ክል. 17፥10-14፤ 21፥2-4፤ 25፥26፤ 29፥31—35፥18። **7:9** ክል. 37፥11፤ 28፤ 39፥2፤ 21። **7:10** ክል. 41፥39-41። **7:13** ክል. 45፥1፤ 16። **7:14** ክል. 45፥9-10፤ 17፥18፤ 46፥27። **7:15** ክል. 46፥1-7፤ 49፥33። **7:16** ክል. 23፥3-16፤ 33፥19፤ 50፥7-13፤ ኢያ. 24፥32። **7:18** ፉል. 1፥7-8። **7:19** ፉል. 1፥10-11፤ 22። **7:20** ፉል. 2፥2። **7:21** ፉል. 2፥3-10። **7:23** ፉል. 2፥11-15። **7:29** ፉል. 18፥3-4። **7:34** ፉል. 2፥14።

አሜቾም፤ ቴሁ አት ከቤቹ አም፤ አነ ኬሳሃ ግብጽ ባዲ ሶሃንኬ› ይታ መገን ላገት እሰቤቹ አሜቶኡ።
35 «እሰራኤል ኡመቱ ሙሰ ‹ገሻንቹለከ ፈረዳንቹሃ እኮተ ዳኘ አዕዮሄሁ አዬት?› ይት ለገኦሰ ህከ ሙሰ ህከን ሸፎ ኣዜን ለሌሰ መላይኬች አዲን መገኑ ገሻንቹለከ ፌሳንቹ አዕይ ሶኮሰ።
36 ሁኩ ሙሰ ግብጽ ባዶንለከ ቢሸ ባራን ሸይሉ ዘማን ኡለ ኡድማን አጅበተለከ አጀብሲሰኖ ጠወ አእነ ግብጽ ባዲች አዋንሰ ፉሼሰ።
37 ‹ቀርቹ መገኑክዕኔ ኤሳሃ ኬሾገን ህትን እመክዕኔ ኦሶ በሊች ነብዬቹ ኬሰኖህዕኔ› ይ እሰራኤል ኦሶተ ጠወዕዮሁ ህከን ሙሳንት።
38 ኡለ ኡድማን ጭምዬ ኡመቲን ሜጡበ ሲና ቆተ እሌን ጠወዕዮ መላይኬቺንለከ ህትን እናካንተክዕኔ ሜጡበ ሄዕዮሁ እሶት፤ መገን ሄእ ላገንተ ኔሳሃ ኣሴኔሁ ህከን ሙሳት።
39 «ወዕኔ እናከኔ ግቦሰ ቤሉ ትዛዝሰ ቶጎበእ፤ ቀልቤንከሰን ግብጽ ባዲ ፈንቀልቶተ ሰውይቶኡ።
40 ሀሩነን ‹ኩ ኔሳሃ ግብጽ ባዲች አዋንሰ ፉሼኔ ሙሲሃ ም እሌሰጎሪ ደንጋምበእቤቺሃ ብሪን ሃንተን እዋንሰታኔ ሸርክተ መክሰኔ› ይቶሰ።
41 ህከ ወክት ወዕየ አጉደኖ ሸርክተ መክሰ ክትም ሆንጠህሶኡ፤ አነገሰ ሆጎንን ሙንደኦኡ።

42 ጠዉ እኮጎሪ መገኑ እሳች እደ እኮ፤ ሰሜ
ቤዜተ መገኑ አት ዱአ አታገ ህግሸ ኣሴሰ፤ ሁኩንን
ነብያካን
« ‹አዕኑ እሰረኤል መነ!
ሸይሉ ዘማን ኡለ ኡድማን
ጎረጤመ ግዘለከ ክትም ሆንጠህሴነንተኤትንዶ?
43 ሰገዶኖሰተ መክሴንተ ምሰልለከ
እሰን ሞሎከ ዬኖ መገንክዕኔ ዱካነለከ
ሬፋነ ዬኖ ቤዜ ክዝብ ሸርኬ ምሰለ
እጅቴን ሃንቴንተ፤
አነ ባብሎነ ዬኖ ባዲች
ካጽ እደ ቄርሳንክዕኔ› የመም ከተበሞቤቺሃት።
44 «ወዕኔ እናከኔ ኡለ ኡድማን መገኑ ገዉሰ ለሊሰኖ ዱካኑ ሄዕዮሰ እቅ፤ ሁኩ ዱካኑንኩ መገኑ ሙሲሃ ኩሎሰለከ ለሊሾሰ ሃሊን መክዮእሃ እቅ።
45 መገኑ ብሪችሰ ሸር ፉሼ አይሁደ እክቡ መን ኡለተ ኦለንት ረገኡ ወክት እናከኔን ተ ቶጎ ዱካንቹተ ኢያሱንን ሜጡበ ህከ ባዱ ኣግሶኡ፤ ደዉዴ ዘማን ኢለ ህከኔ ሄኦኡ።
46 ደዉድን መገን ብሪን ኬዕምኛ ደእ ያቁብ ዘሬ በላን መገኑ ገለኖ ምኒ እጀሮተ ዱአ አዕዮ።

47 ጠዉ እኮጎሪ ዱእ ምኒ እጀሮሁ ሱላይማናት።
48 «ጠዉ እኮጎሪ ሎሩ መገኑ መን አንገት እጀርቶ ምኔን ሄእኖበእ፤ ሁኩንን ነብዬቹ ጠወእን
49 « ‹ሰሞሁ ዎምነትኤተ ቦርጭመ፤
ኡለት ሎከእ ፎሎሲሳምሃ ቤቹ፤
ኤሳሃ ሀትኔ ምኒ እጀርቴነን?
ህከረ እን ፎሎጫም ቤቹ ሀትናሙሃን? የኖ
ቀርቹ።
50 ህካን ጉዕመንከ አንገእ አቶሃበእንዶ?› የኖ
መገኑ።
51 አዕኑ «ጢቃመት ቀልቡክዕኔ ዱጆእሩ! መጨክዕኔ ሞጮጭትቡሩ! እናከክዕኔ ጠሊለ አያነ ቶጉ ግቦገን አዕኑሁ ቶጉ ግቤነንታት።
52 ነብያካች ወዕኔ እናከኔ ያይትቡ ነብዬቹ አዬት? እሰን ፈዩ እሜቱሰ ሄጭት ኩልቶእረ ሸቶኡ፤ ህትን ህከ ፈየ ኢሰን ህግሴን ኣሰቴን ሸቴንታሰ።
53 ህትን መላይከ አዲን መገን ሕገ ቶጌነታ እቅ፤ እኮጎሬ አገርቴንታበእ» ዬሰ።

እሰጥፋኖሴ ክኒን ቀሴን ሼመገ

54 ኦገት መኑ ህካን ሞጮጭቶ ወክት አበ ኡሙዕርት እሰጥፋኖሴ አሌን እንኩተ እጦኡ።
55 ጠዉ እኮጎሬ እሰጥፋኖሰ ጠሊለ እያኒን ዊም ሰማሃ ዋሸ ቱክ ይ ለእን መገን ኬዕምኛለከ መገን መኬ አዲን ኡሬ ኢሰ ለዕዮ፤
56 «ሁኩዕኑን ሰሞሁ ፈንተዕያን መንች ቤቱ መገን መኬ እንገ አዲን ኡሬኢሃ ለኣሚት» ዬእ።
57 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ሎረ ላጋን ያርተን መጨሰ እፍሰ ሜጡበ እክ እሰቤቹ ደጉዶኡ።
58 ከተሚች አብል ፉሸት ክኒን ቀሶሰ፤ ምሰክር እኮእሩ ኦድኑሰ «ሳኦሌ» ዬኖ መቱ ወደልቹ አገሮተ ሎኪሰቤቾን አፉሸቶኡ።
59 እሰን ክኒን ቀሰንን እሰጥፋኖሰ «ቀርቾ ኢሳ! ሩህኤ ቶግ» ይ ላገሰ ጎት አዕይ ዱአ አዕዮ።
60 እሰን ጉሉጽ «ቀርቾ! ጩብሰ አጉር» የን ሎረ ላጋን ያሮ፤ ህካን ይ ሬዮ።

8

ሳኦል አመዕናኑተ ያዩሰ

1 ሳኦል እሰጥፋኖሴ ሼመ ወክት አማዕለሞ እቅ፤ ህከ በር ዬሩሳሌማን ሄኦ አመዕናኖ አሌን አቡ ያየሙ እኮ፤ ህከ ወክት አሳበ ቤሉ አመዕናኑት ጉዕመንኩ ይሁድ ባዱለከ ሰማር ባዱ ብንይቶኡ።
2 አመዕነቶን ጠረኛቶ መት-መቱ መኑ እሰጥፋኖሴ ሞግ ላገሰ ጎት አት ቡብ ኦኦኡ።
3 ጠዉ እኮጎሬ ሳኦል አመዕናኑተ ቤሶተ አጸመኖት እቅ፤ ህትን ምኒች ምኒ ኣገን አመዕንቶ ሜንቱለከ ጎነ ጎሾሸ ፉሸን ኡሱር ምኒ ኣግሰኖሳት እቅ።

ተሸት ላገት ሰማር ባዶን ተማርሴመገ

4 ሁኩ ብንይቶ አመዕናኑት ተሸት ላገተ ዘህተን ተማርሰቶኡ።
5 ፍልጾሰን ሰማር ከተመ ኦሮዕይ መሲህተኔሃ ተማርሰኖት እቅ።
6 መኑንኩ ፍልጾሴ ላገተ ሞጮጭትለከ አዕዮ አጅበተ ለኦ ወክት መቶ ሰውቲን ሞጮጭታኢት እቅ።
7 ዶሮረኖ ዱሩ አበ መነች ሎረ ላጋን ያረን ፉለኖት እቅ፤ ህትን ልግቡ ናፎሩለከ ድናኑት ፈይቶኡ።

7:36 ፉል. 7፥5፤ 14፥21፤ ዘኁ. 14፥33። **7:37** ዘዳ. 8፥15፤ 18። **7:38** ፉል. 19፥1-20፤ 17፤ ዘዳ. 5፥1-33። **7:40** ፉል. 32፥1። **7:41** ፉል. 32፥2-6። **7:43** አሞ. 5፥25-27። **7:44** ፉል. 25፥9፤ 40። **7:45** ኢያ. 3፥14-17። **7:46** 2 ሳሙ. 7፥1-16፤ 1 ዱዱ. 3፥1-17። **7:47** 1 ነገ. 6፥1-38፤ 2 ዱዱ. 3፥1-17። **7:49** ኢሳ. 66፥1-2። **7:51** ኢሳ. 63፥10። **8:3** ሶቀ. 22፥4-5፤ 26፥9-11።

8 ህካን እኮቤቺሃ ህከን ከተማን አቡ
ሙንዲኑት እኮኡ።
9 ጠዉ እኮጎሬ ህከን ከተማን ሄአኖ መቱ
«ሰሞኔ» ዬኖ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን «ኢን
ሎረሃን» የን ሲረ አእን ሰማር ባድ ኡመት
አጀብሲሰኖት እቅ።
10 ከተምሰ መኑ ሎሪች ቀዉ ኢለ ህከ መንቹ
«ኩ መንቹ ሎረ ዬን ገኤኖሲሁ መገንተ ዎልቀ»
ይተን ጉዕሙንኩ ሞጮጭታሲት እቅ።
11 ልግቤ ዘማኒች ኬሽ ሲርንከሰ
አጀብሲሾሰቤቺሃ የኖርቹ ሞጮጭታሲት እቅ።
12 ጠዉ እኮጎሬ ፍልጾሰ መገን ዎምነትተኔሃለከ
መሲህ ኢሰ ሱዕሞተኔሃ ዱዱብሴሰ ተሸት
ላጋን እመዕንቶህኒች ኤተሮን ጎኑለከ ሜንቱ
ጠመቀንቶኡ።
13 ሰሞን ገዉንኩሰ እመዕን ጠመቀሞ፤ እሰን
ፍልጾሴን መለዕለሙ ግብ ሜጡበ እኮ፤ ህትን
ፍልጾሰ አእኖ መላተለከ አጀብሲሰኖ ጠወ ለእን
አጀብሲጨኖት እቅ።
14 ህከ ወክት ዬሩሳሌማን ሄኡ ሶቀማኑት
ሰማር ባድ መኑ መገን ላገተ ቶጎገ ሞጮጭት
ጴጥሮሴለከ ያህይ እሰቤቹ ሶኮኡ።
15 ጴጥሮሰለከ ያህይ ህከ ቤቹ ኢልቶ ወክት
ሁኩ መኑ ጠሊለ እያነ ቶጎተ ዱአ አቶሰ።
16 መሰንትሰ ሰማር መኑ ጉዕሙንኩ ቀርቾ
ኢሰ ሱዕሚን ጠለዕል ጠመቀንቶ ቤሉ እሳች
መትሰ አሌኒ ጠሊሉ እያኑ ሜጦረ ሜጥሰ አሌን
ድርዮሰበ እቅ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ጴጥሮሰለከ ያህይ እሰ
አሌን አንገሰ አቶ ወክት ሁኩ መኑ ጠሊለ እያነ
ቶጎኡ።
18 አሳበት አንገሰ መን አሌን አተን ጠሊሉ እያነ
ኣሰመኖሰገ ሰሞን ለዕዮ ወክት ብረ እሳሃ ኤብ
19 «እኒሁ አንገኤ አሌሰ አኣሚሁ ጉዕሙንኩ
ጠሊለ እያነ ቶጎተ ኤሳሃ ከ ወልቀተ ኣሰዬ» ዬሰ።
20 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰ «መገን ኣሰቱተ ብሪን
ደዕቶተ ሰውይቶንትቤቺሃ ብሩክ ኪን ሜጡበ
በኡን።
21 ቀልቡክ መገን ብሬን ጌጥ ዬእሃ እህበቤቺሃ
ከን ጠዋን ኬሳሃ ቤቀንሹ ህከረንገ ወጡ ዮሄበእ።
22 ቴሁ ከን ሂለ ሆጎተክ ሻዝ ቶበት፤ እይደጎ
ቀልብክ ሂለ ሰዉትክ አጉረናሄጎሬ ቀርችቤቹ ዱአ
አእ።
23 መሰንትሰ እት አበ ሂለ ምቀኛማንለከ ጩብ
ኡሱሮን ሄኡክ ለለናኤት» ዬሰ።
24 ሰሞን «ቴሁ ጠወኤንተህኒች መቱርቹሁ
አሌንከኤ ኢለናበእገ አዕኑ ቀርችቤቹ ዱአ አዕዬ»
ይ ፈንቀሼእ።
25 ጴጥሮሰለከ ያህይ ቀርች ላገተ
መሰከርትለከ ጠወእኒች ኤተሮን ሰማር ባደን
ዮ ልግቤ ኦሎን እንጂለ ተማርሰተን ዬሩሳሌመ
ፈንቀልቶኡ።

ፊልጾሰ መቱ እቶጵያውቹ ጠመቁሰ

26 መገን መላይኬቹ ፊልጾሴ «ኬእ
ዬሩሳሌሚች ጋዛ መሰኖ ዎቄን ካአጻ ዋልት ኦርእ»
ዬሰ፤ ሁኩ ዎቆንኩ ኡለ ኡድማን ዮእሃ እቅ።
27 እሰን ህከንቤቺች ኬዕይ ኦሮዕዮ፤
«ሕንዳኬ» ዬኖ እቶጵየ ባድ ዎማን ዮሴ ዱንየ
አሌን ጉዕማንን ሹመለከ ገሸኖሃ እኮ መቱ
ቃሬመሰ እቶጵያውቹ መንቹ መገኒሃ ሰገዶተ
ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮ።
28 እሰን ፈንቀል ኦርእን ኬዕሞኛ ጋሬን * አቍዕል
ነብዬቾ እሰያሴ መጻፈ አነበበኖት እቅ።
29 ህከ ወክት ጠሊሉ እያኑ ፍልጾሴ «መርት
ህከ ኬዕሞኛ ጋሪቤቹ ሆንጠክ ደቀሞ» ዬሰ።
30 ህካን እኮቤቺሃ ፍልጾሰ ህከ ቤቹ
ደጉጅ መርክና ኢቶጵያውቹ ነብዬቾ ኢሰያሴ
መጻፈ አነበበኖሃ ሞጮጭ «አነበባንት ፍሳረሰ
ኣጋሄትንደ?» ዬሰ።
31 ኢትዮጵያውቹንኩ «ሮሰሰኖኤ መንቹ ዮበኢሃ
ሀት እክ ኣጎኤተ አታለኖ» ይክነ ፍልጾሴ «ኬዕሞኛ
ጋሪ አል ቆጽ ኢን ሜጡበ እቍዕል» ዬሰ።
32 እሰን እነበበን ሄዕዮ ጠሊለ መጻፍ ቤቹ
«እሰን ጎረጢሃ መሴኖ ሆልችገ፤
ኦርዘሰ ኣኢሃ ሆንጠኮ መን ብሬን ሰዕሞ የኖ
ቆርባብገ
እሰ ጠወኦተ እፎሰ ፈቾበእ።
33 እሰን ገዉሰ ሆፍሾ፤
ሀንቅ ፍርዱ ኣሰሞሰበእ፤
ሄኡሰ ኡለ እሊች ኬዕዮቤቺሃ
ደቦስተኔሃ እይ ጠወኦተ አታለኖ?»
34 ሁኩ ቃሬመሲንኩ ፊልጾሴ «ነብዬቹ ካን
ጠወዕዮሁ እዬተኔሃት? ገይሰተኔሃትንደ ዎሎ
መንተኔሃት? ሀዕይ ኩሌኤ» ዬእ።
35 ፊልጾሰን ህከን ጠሊለ መጻፊች ኬሽ
ኢሰተኔሃ ተሸት ላገተ ኩሎሰ።
36 ህንተንን ዉሁ ዮ ቤቹ ኢልቶ ወክት ሁኩ
ቃሬመሲሁ «ዉሁ ኩዕኑን፤ ኤሳሃ ጠመቀሙ
ከመናኤሁ መርቹሃን?» ዬእ።
37 [ፊልጾሰ «ዊመ ቀልብንከክ አመዕንቶንትጎር
ጠመቀንቶተ አታልታንት» ዬእ፤ ሁኩ ቃሬመሲንኩ
«መሲህ ኢሰ መገን ቤቱ እሁሰ አመዕናም» ዬእ።]†
38 ሁኩ ቃሬመሲንኩ ኬዕሞኛ ጋርተ ኡርሳገ
አዘዙ፤ ለሙንኩሰ ዊቤቹ መርታን ፊልጾሰ ህከ
ቃሬመሲንከ ጠመቆሰ።
39 ዊ ኣዚች ሑልቶች ኤተሮን ቀርች አያኑ
ፊልጾሴ መሴሰ፤ ሁኩ ቃሬመሲንኩ ለንኪሃ
ፊልጾሴ ለዕዮሰበእ፤ እኮጎሬ ሙንደእን ዎቃሰ
ኦሮዕዮ።
40 ጠዉ እኮጎሬ ፊልጾሰ «እሸዶደ» ዬኖ
ከተማን ደገሞ፤ እሰን ቂሳር ከተመ ኢሎተ
ኢለ ከተማን ጉዕማንን ሃመን ተሸት ላገተ
ዱዱብሰኖት እቅ። ‡

9

ሳኦል መሲሂን እመዕኔገ
(ሶቀ. 22፥6-16፤ 26፥12-18)

1 ህከ ወክት ሳኦል ቀርችን እመዕንቶእረ ሾተ
ፎከሮ፤ ሎረ ቂሰችቤቹ ኦሮዕይ
2 ቀርች ዎቃሃ እዎንታ ጎነለከ ሜንቱ ደገኖረ
ጉዕመንከ ኡሱረን ዬሩሳሌመ ኤቦተ አታልሲሰኖ

---

* **8:28** ኬዕሞኛ ጋርተ፦ ዩ ፋርሶ ጋርተ እጉደናሃ እክ ጠረኘለከ እሰራኤላውያኑት በገዚሃ ደግለሸቀንታእሃን። **8:33** ኢሳ. 53፥7-8።
† **8:37** መት-መቱ ሉህ ክታበት ወልንሽ 37 ዮኢሃ በርግታበእ፤ ‡ **8:40** አሸዶደ የመመኖሁ፦ አዞጦስ ዬኖቤቺን ሜጡሃን።

ደብዳቤተ ደማሰቆን ሄኣ ጭምት ምናተ ከተብ ኣሶተ ጠዕሜእ።
3 ኦሮእንን ደማሰቆ ኢሎተ ሆንጠኮ ወክቴን ድንገቴን እሰ ዮቤቾን ሰሜች ኑሩ በለቆ።
4 ህከ ወክት ኤላን ኤቦ፤ «ሳኦሌ! ሳኦሌ! ሚ ሸርታንቴኤት?» ይታ ላገተ ሞጮጩእ።
5 ሳኦልን «ቀርቾ! እት እዬት?» ዬ ወክት «እን እት ሸርታንቴኤ ኢሳት፤ ቀሰኖ ብረት ሃንቶንት ጎሬ ሂለኖሄ ዬሰ። *
6 ቴሱ ኬእ ከተመ ኣግ፤ ህከኔ መ አታንት ጎሬ ህከጼ ኩሌኖሄ» ዬሰ።
7 እሲን ሜጡበ ሃንተን ሄኦ መኑ ጠወእኖሲሁ እዬት ጎሬ ለኤዕነ ጠለዕል ላገተ ሞጮጭተን ይታርቹ ሆግ ኤርቶ እቅ።
8 ሳኦል ኤቦቤቺች ኬዕይ ለእኖ ወክት እልሰ መቱርቹሃ ለኦተ አታልቶበእ፤ እሲን ሜጡበ ሄኦ መኑ እንገሰ አፍ መሰገን ደማሰቆ ከተመ መሰቶሰ።
9 ህከኔን እልሰ ለኤዕነ፥ እቱዕነለከ አጉዕነ ሰሱ በር ዱንኬእ።
10 ደማሰቆን «ሀናንየ» ዬኖ መቱ ቀርች አሳቤቹ ሄዕዮ እቅ፤ ቀርቹንኩ እሱ መናማን «ሀናንየ» ዬሰ፤ እሰን «ቀርቾ! እን ከቤቹ ዮም» ዬእ።
11 ቀርቹንኩ እሱ «ኬእ ‹ጌጥዬ› ዬኖ ዋቃሃ ኦሮእ፤ ህከኔን ይሁድ ምኔን ዮ ‹ሳኦሌ› ዬኖ ጠርሴሰ ባድ መንቺን ደቀም፤ መሰንትሰ ሁኩዕኑን! እሰ ህከጼ ዱእ እእኖት።
12 እሰን ለኤ አታሎተ ‹ሀናንየ› ዬኖ መንቹ ኣግ አሌሰ እንገተ አእን መናማን ለዕዮ» ዬሰ።
13 ጠዉ እኮጎሬ ሀናንይ ፈንቀሸ «ቀርቾ! ኩ መንቹ ዬሩሳሌመን ሄኣ አመዕናኖ አሌን ሄንከ ሂለ ሆጉተ አእኖት ጎሬ ልግብያ መኒች ሞጮጭዮም።
14 ከንቤችን ሱዕመክ ገእታእረ ጉዕመንከ ኡሱሮተ ቂሰ እዎንሳኖች ዳቾመት ኣሰንቶሰ» ዬሰ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ቀርቹ ሀናንየ «እሰ ሱዕመኤ መገኑ አመዕንበ መኒሃ፥ ዎማተለከ እሰራኤል ኦሶተ ደግሲሰኖ እን መጠሮንሰ ኦዳተ እኮቤቺሃ እሰቤቹ ኦሮእ።
16 መሰንትሰ ሱዕሞኤተኔሃ ሄንከ ኦርሸተ ቶጉ ሀሰሰኖሰገ እን እሲሃ ለሊሳንሰ» ዬእ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ሀናንየ ኦሮዕይ እሰ ሄዕዮ ሞኒ ኣጎ፤ እንገሰ ሳኦሌ አሌን አዕይ «አመኤ ቤቶ ሳኦሌ! ሁኩ አሜተን ዎቃን ለሌሄ ቀርቹ ኢሰ ለንኪሃ ፈንቀሸት ለኤ አታልቶተለከ ጠሊሉ አያኑ ዊሞሄተ ሶኮኤ» ዬእ።
18 ህከ ወክት እሌሰ አሊች ኦሞለ እጉደኖርቹ ኤባን ወዕኔገን ለኦተ አታሎ፤ ኬዕይን ጠመቀሞ።
19 እቸተ እች ጠረኜእ፤ ደማሰቆን ሄኣ አሳባን ሜጡበ ቀዉ በር ዱንኬእ።

ሳኦል ደማሰቆ ከተማን ተማርሱሰ

20 ወክትንከሰ ሳኦል ደማሰቆን «ኢሰ መገንየ ቤቱ» የን አደደ አይሁድ ጭምት ምናን ተማርሱ ጀመሮ።
21 ሞጮጭቶሩ ጉዕሙንኩ «ኩ መንቹ ዬሩሳሌማን ከ ሱዕመ ገእታእረ ጉዕመንከ ቤሰን ሄዕዮሃበዕንዶ? ከ ቤቹንከ አሜቾሁ እስተ ኡሱረን ቂሰ እዎንሳኖቤቹ መሶታበእንዶ?» ይተን አጀብሲጭቶኡ።
22 ጠው እኮጎሬ ሳኦል ወዕኔች በትሸ ጠረኘን ኦሮዕዮ፤ ኢሰ መሲሁ እሁሰ ደማሰቆን ሄኣ አይሁዲሃ መሰለ ከመኖሳት እቅ።
23 ልግብያ በሬች ኤተሮን አይሁዱ ሳኦሌ ሸቶተ አማዕለንቶኡ።
24 ጠዉ እኮጎሬ ሳኦል ተንኮ አማልሰ ደጎ፤ እሰን ሳኦሌ ሸቶተ ከተሚች ሀንከዕርተለከ በራሃ ፉለኖ ኡሩተ ጉዕመንከ አገሩ ጀመርቶኡ።
25 ጠዉ እኮጎሬ አሳበት እሱ ቀርጫታን ዎርት ሀንከዕሬን መሰት ግንብ ኦተ መሰኮቲን ኤተሩ ዎሸት ፉሸቶሰ።

ሳኦል ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮገ

26 ሳኦል ዬሩሳሌመ ኢሌ ወክት ህከኔ ሄኦ አሳባን ሜጡበ ሄኦተ ሀሾ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ጉዕሙንኩሰ እሰ አሳቤቹ እሁሰ አመዕንትበቤቺሃ ዋጅቶሰ።
27 ጠዉ እኮጎሬ በርናባሰ ሳኦሌ አሳበቤቹ ኣእ መር ዎቃን ቀርቹ ሀት እክ ለሌሰገለከ ጠወዕዮሰገ ህትን ደማሰቆን ኢሰ ሱዕሚን ሀት መለል ተማርሴገ ኩሎሰ።
28 ህካን እኮቤቺሃ ሳኦል እሳን ሜጡበ እክ ዬሩሳሌማን ሃመኖት እቅ፤ ቀርች ሱዕሚን መለል ተማርሰኖት እቅ።
29 ግርክ አፎ ጠወኣ አይሁዲን ጠወእን ኦደኖት እቅ፤ እኮጎሬ እሰ ሸቶሰተ ሀሶኡ።
30 ህካን አመዕናኑት ደጎ ወክት ቂሳር ከተመ መሰቶሰ፤ ህከንቤቺች ተርሴሰ ከተመ ኦሮእኖገ አቶሰ።
31 ይሁድ ባዶን፥ ገሊለ ባዶንለከ ሰማር ባዶን ጉዕማንን አመዕናኑት ጠረኚት ወገሬቲን ሄኦኡ፤ ህትን መገኑ ዋጅተን ጠሊሉ አያኑ ጠረኘሰንሰ ዎሊንሺን በተእን መርቶኡ።

ጴጥሮሰ ልዳለከ እዮጼ ከተመ ኦሮዕዮገ

32 ጴጥሮሰ ቤቺች ቤቹ ፈንቀላመን ልዳን ሄኣ አመዕናኖቤቹ ኦሮዕዮ።
33 ህከኔን ህዜቲ ዘመን ዊመ መዕናን ኦሰዕዮ ኤኒያ ዬኖ ናፈ መንቹ ደጎ።
34 ጴጥሮሰን «ኤኒያ! መሲህ ኢሰ ፈይሰኖሄ፤ ኬዕ መዕነክ ዌሰ!» ዬሰ፤ እሰን ወክቲንከሰ ኬዕዮ።
35 ልዳለከ ሳሮን ከተማን ሄዕዮ መኑ ጉዕመንኩ እሱ ለእ ቀርች እደ ፈንቀልቶኡ።
36 እዮጼ ከተማን «ጠቢተ» ዬኖ መትት ኢሰ አዎንታእት ሄኦ እቅ፤ እሴን ግርክ መን አፎን «ዶርቃ» ዬኖ እቅ፤ ፍሳረሰ «ጉሜተ» ዩሃን፤ እሴ ጡመተ ሆጉተ አታኢተለከ ቡጥቻኖተ ደግለልታእተ መንቹ እቅ።
37 ህከ ወክት እሴ ጥዝ ሬቶኡ፤ እሰን ጀናዘሴ እነሸት ፉቅ ምኔን አፉሸቶኡ።
38 ልዳ ከተሙ እዮጼ ከተሚሃ ግደኡ እኮቤቺሃ እዮጼ ከተማን ዮ ኢሰ አሳበት ጴጥሮሰ ልድ ከተማን ሄኡሰ ሞጮጭት እሰቤቹ ለሙ መነ «ኒቤቹ ደዕልት እም» ይት ሶኮኡ።

---

* **9:5** መት መቶ ፈሰረጎቶ ክታባን «እጻሸ ሲፍ እሌን ኡርቶንት ጎሬ ገዉክ ምርታንት» ይታእ፤- 9፥6 ሳኦል ሁጠን ዋጅ ገረምሲጨን «ቀርች! መ እኦተ ኢትተን?» ዬሰ ይታኢሃ በርግታእ፤ ሁኩንን ፎሎጭ 22፥10—26፥14 ኢለ ከተበሞኡ። **9:23** 2 ቆሮ. 11፥32-33።

39 ጴጥሮሰን ህከን ሶቀንቶሀኑኤንን ሜጡበ እሜኛ፤ እሰን ኢሌ ወክት ፉቅ ምኒ ፉሸቶሰ፤ ህከኔን ምንሰ እኑ ሪዮ ሜንቱ ጉዕሙንኩ ብሬሰ ኤርት ዶርቃ እሳን ሜጡበ ሄኑ ወክት ደዶ ቀምብሰተለከ ኦድኑተ ቶገን ኦኦኤ።
40 ጢዉ እኮጎሪ ጴጥሮሰ እሰቲ ጉዕመንከ አብል ፉሸ ጉሉጵ ዱአ አዕዮ፤ እሰን ጀናዘት ዮ እደ ፈንቀል «ጠብተ! ኬእ» ዬእ፤ እሴን እልሴ ፈንት ጴጥሮሴ ለእ ኬእ አፉዕልቶኤ።
41 እሰን አንገሰ ሂር አፍሴ ኬሾ፤ ምንሰ እኑ ሪዮ ሜንቱለከ ዋሉ አመዕናኑተ ገእ ሩሁሴ ፈንቀላን ኣሴሰ።
42 ሁኩ ጠዉ እዮጴ ከተማን ጉዕማንን ሞጮጨሞ፤ ልግቡ መኑንኩ ቀርቾን አመዕኔእ።
43 ጴጥሮሰን እዮጴ ከተማን ጎገ ዙገኖ «ሰሞኔ» ዬኖ መንቺን ሜጡበ ልግብ በር አፉዕሌእ።

10

ጴጥሮሴለከ ቆርኔሌዎስ

1 ቄሳር ከተማን ሄአኖ «ቆርኔሎሴ» ዬኖ መቱ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ እሰን ሮም በገዝ ጎጎት ኣዜን «ጣልያን ብርጌደ» ዬኖህኒሃ ጥቤ ሀለቀ እቅ።
2 እሰን ምንሰ አበሮሲን ሜጡበ መገኒሃ ሰገደን መገኑ ዋጀኖ እቅ፤ ህትን ቡጥቻኖተ ሰደቀተ ኣሰኖ እቅ፤ መገን አደንከ ጉዕመ ወክት ዱአ አእኖ እቅ።
3 መቱ በር ሆንሶ ሰኣት ጌሳን መገን መላይኬቹ «ቆርኔሎሴ» የን እሱ ገእን መናማን ለሌሰ።
4 እሰን መላይኬቹ ቱክ ይ ለእን ዋጅ «ቀርኞ መርቹሃን?» ዬእ፤ መላይኬቹንኩ «ዱኡክለከ ቡጢቻኖተ ሰደቀ ሀዕልታንቲሁ መገንህኔን ቃገንታንትገ አዕዮሄ።
5 ቴሁ እዮጴ ከተማን ሄዕዮ ጴጥሮሴ ዬኖ ሰሞኔቤቹ መነ ሶክ ገእሲሰ።
6 እሰ ቴሱ ምኑሰ ባር መዴን ሄዕዮ ጎገ ዙገኖ ሰሞኔ ምኔን ኮህነቱ አፉዕልዮኤ» ዬሰ።
7 እሲን ሜጡበ ጠወእን ሄዕዮ መላይኬቹ እሲች አደ እክ ኦሮዕዮች ኤተሮን ቆርኔሎሰ እሰ ካዲማች ለሙሰለከ ጉዕመ ወክት እሱ አገርታሀኑኤች መገኑ ዋጀኖ መቱ ወታደርቹ ገእ
8 ጉዕመንከ ጠወ ኩሎሳች ኤተሮን እዮጴ ከተመ ሶኮሰ።
9 ለንክ በር ገሰመ እሰ መርት ከተመሰ ሆንጠኮ ወክት ሌሆ ሰኣት ጌሰ ጴጥሮሰ ዱአ እኑተ ሀንሸርገ ዮ ቤቹ ፉሎ።
10 እሰን ጎሩ አፏንሰ እቸተ እቶተ ሀሾ እቅ፤ እቸተ ቅጥ አኤነኒን መናመተ ለዕዮ።
11 ህከ ወክት ሰሞሁ ፈንተዕየን ሾሉ ሙረበሰ ኡሱረሞ መጋረጀ አጉደኖርቹ ሰሜች ኡለተ ድረን ለዕዮ።
12 ህከን ኣዜንን አደዱ ሾል ሎከት ዮሰ ቡሳዉ፥ ወዘንከሰ ሹርይታ ክልቀቱለከ ሰማን ብርይታ ጪኡት ሄኑ እቅ።
13 ህከ ወክት «ጴጥሮሴ! ኬእ ካን ጎረጥ እት» ይታ ላገተ ሞጮጨእ።
14 ጠዉ እኮጎሪ ጴጥሮሰ «ቀርኞ! እህኖበእ፤ እን ህትኔ ንጀሾ ህከረንገ ነጠ እህባሃ እቾም በሩ ዮበእ» ዬእ።
15 ህትን ለንኪሃ «መገኑ ሙጨሩ አዕዮሃ እት ንጀሰሶት» ይታ ላገት አሜቶኤ።
16 ሁኩን ሰሱ ወክት እኮች ኤተሮን ሁኩ መጋረጀ አጉደኖርቹ ሰማ ዋል ኦሮዕዮ።
17 ጴጥሮሰ መናመገ ለዕዮ ጠወ «ኩን እኮሁ ሚሃት?» የን ቀልቤንከሰ ጨነቀመን ቆርኔሌዎሰ ሶኮ መኑ ሰሞኔ ምኒ መነ ጠዕምት ደጎኢች ኤተሮን ኡሮን ኡርቶ እቅ።
18 እሰን ላገሰ ጎት እት « ‹ሰሞኔ› ዬን ገኤኖ ጴጥሮሰ ከበ ዮእንዶ?» ይት ጠዕሞቶኤ።
19 ጴጥሮሰን ህከን መናማን ለዕዮ ጠውተኔሃ ሰውየን ሄዕዮገን ጠሊሉ እያኑ «ሁኩዕን ሰሰ መናከት ሀሳሄት።
20 እሰን እን ሶካንሰ አሜቶረ እኮቤቺሃ ኬእ ለሞሱዕናን እሳን ሜጡበ ኦሮእ» ዬእ።
21 ጴጥሮሰን ህከን መንቤቹ ድር «እዕኑ ሀሴነንተ መንቹ እኔት፤ አሜቴንታሁ መ መሳኒት?» ዬሰ።
22 እሰን «አይሁድ መኑ ሎርሰኖ መገኑ ዋጀኖ ሀንቅ መንቹ ‹ቆርኔሌዎሴ› ዬኖ ጥቤ ሀለቁ ሶካኔት፤ ኬሳሃ ምንሰ ገእሲሸ እት ይታንቲሃ ሞጮጮተ ጠሊሉ መላይኬቹ ኩሎሰ» ይቶኤ።
23 ጴጥሮሰን እሰተ ምኒ ኣግሸ ካደሞሰ፤ ለንክ በር ገሰመንከ እሳን ሜጡበ ኦሮኑተ ፉሎ፤ እዮጴ ከተማን ዮ አመዕናኖች መት-መቱ እሲን ሜጡበ መርቶኤ።
24 ለንክ በር ገሰማን ቄሳር ከተመ ኢልታ ወክት ቆርኔሎሴ እሉሰለከ ሆንጠካሰ ጀለሰ ገእ እሳን ሜጡበ አገረኖት እቅ።
25 ጴጥሮሰን ህከ ቤቹ ኢል ምኒ ኣጎ ወክት ቆርኔሎሰ ጴጥሮሴን ደቀሞ ሎከሰ ኡብ ሰገጀሰ።
26 እኮጎሪ ጴጥሮሰ «ኬእ! እን ኪገን መንቹሃን» ይ ኬሾሰ።
27 ጴጥሮሰ እሲን ጠወእንን ምኒ አገኖ ወክት ልግቡ መኑ ጭምዬኢሃ ለዕይ
28 «አይሁድ መንቹ አይሁደ እህባ ዋሎ ዘሬን ጭምዬ ህከረንገ ምኒ ኣጉ ሕጋን ፈቀደምባሃ እሁሰ አዕኑ ገዉክዕኔን ደጌነንተ፤ እኮጎሪ ኤሳሃ አዬሁ ‹ነጠ እኮበእሃ ህከረንገ ንጀሾእሃ› ዩ ሀሰሰኖኤበእገ መገኑ ለሊሾኤ።
29 ህካን እኮቤቺሃት እቤቹ ሶኬንተ ወክት ግቡዕነ እሜቾሚሁ፤ ‹ቴሱ ገእቴንተኤሁ ሚሃት?› ይ ጠዕማንክዕኔ» ዬሰ።
30 ቆርኔሌዎሰ «ሾሎ በሬች ብርተ ህትኔ ወክቴን ሆንሶ ሳቴን ምኔንከኤ ዱአ እእን እበ በለቀ ኦድኑተ ኦደዕዮ መቱ መንቹ ብሬንከእ ኡር
31 ‹ቆርኔሌዎሴ! ዱእክ መገኑ ሞጮጭዮኤ፤ ህትን ቡጢቻኖተ ኣቶንት ሰደቀተ መገኑ ቃጎኤ።
32 እዮጴ ከተመ መነ ሶክ «ጴጥሮሴ» ዬን ገኤኖ ሰሞኔ ገእሲሰ፤ እሰን ጎገ ዙገኖ ሰሞኔ ምኔን ኮህነቱ አፉዕልዮ፤ ሰሞኔ ምኑ ባር መዴን ዮእሃን› ዬእ።
33 ህካን እኮቤቺሃ ህከ ወክትንከ ኪቤቹ ሶኮም፤ እት አሜቲንከክ ጡመ አቶንት፤ ቴሱ መገኑ አዘዡሄርቹ ጉዕመንከ ሞጮጭኖተ ጉዕሙንኩኔ ከንቤችን መገን ብሬን ጭምይኖም» ዬእ።

ጴጥሮሰ ጠወዕዮገ

10:34 10፥17።

34 ጴጥሮሰን «መገኑ መነ መኒች በትሽ ጎልባሃ
እሁሰ ሀንቅንከ ቴሱ ደጎም ዬእ።
35 ጠዉ እኮጎሬ ሀከን ደቦ ዘርተ እሁነ መገኑ
ከበጀኖ እኮች መገኑ ቶገኖሰ።
36 መገኑ እሰራኤል ኡመቲሃ ላገሰ ሶኮ፤ ጉዕሞ
ቀርቼ መሲህ ኢሰ እሰ አዲነ እሜተኖ ወገሬት
እዋጀሰ።
37 ያህይ ጥሞቀትተኔሃ ተማርሴኢች ኤተሮን
ገሊለ ባዲች ጀመር ይሁድ ባደን ጉዕማንን እኮ
ጠወ እዕኑ ደጌነንተ።
38 «ህትን መገኑ ናዝሬት ኢሰ ጠሊለ እያኒን
ቡር ወልቀተ ኣሴሰገ ደጌነንተ፤ መገኑንኩ እሲን
ሜጡበ ሄዕዮቤቺሃ እሰ ጡመ ጠወ እእነለከ
እልቢሱ እፎሃ ጉዕመንከ ፈይሰን ፈንቀላሞ።
39 «እሰን ይሁድ መን ባደንለከ ዬሩሳሌም
ከተማን እዕዮ ጠዊሃ ነኤ ምሰክርሃን፤ እሱ
መሰቀል አሌን ሰቀልት ሸቶሰ።
40 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ሰቅ በር ሬሆች ኬሸ
ለለኖገ እዕዮሰ።
41 ሁኩ እሲን ለሌኢሁ ሄጭ መገኑ መጠሮ
ምሰክር እንኮም ኔሳዬት ቤሉ መኒሃ ጉዕሚሃበእ፤
እሰ ሬሆች ኬዕዮች ኤተሮን እሰን ሜጡበ
እንቶሚሁለከ እንጎሚሁ ነኑት።
42 ኢሰን ሬቶሀኑንለከ ፎሊን ሄኣሀኑኤ አሌን
ፈረዶተ መገኑ እዕዮሁ እሱ እሁሰ መሰከርኖተለከ
መኒሃ ጉዕሚንከ ተማርሰኖተ እዘጉኔ።
43 እሲን እመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ እሰ ሱዕሚን
ጨቡሰ ፈቁን የመሞተ ነብያከት ጉዕሙንኩ
መሰከርቶሰ» ዬእ።

መገኑ እመዕንትቡ መኑ ጠሊለ እያነ ቶጉሰ

44 ጴጥሮሰ ህከ ጠወ ጠወእንን ላገሰ
ሞጨጭቶ መን አሌን ጉዕማንን ጠሊሉ እያኑ
ድሬእ።
45 ጴጥሮሴን ሜጡበ አሜቶ ጡርከመንቶ
እይሁድ እመዕናኑት እይሁደ እክበ መን አሌን
ጠሊለ እያነ ኣሴሰገ ለኦ ወክት እጀብሲጭቶኤ።
46-47 እጀብሲጭቶኢሁ እሰ ዎሎ ላጋን
ጠወእንለከ መገኑ ሎርሰተን ሞጨጭቶቤቺሃት።
ጴጥሮሰን «ቴ ኒገን ጠሊለ እያነ ቶጎ መኑ ዊን
ጠመቀንታበእገ ከመኖሳሁ እዬት?» ዬእ።
48 እሰን መሲህ ኢሰ ሱዕሚን ጠመቀንታገ
ጴጥሮሰ አዘጉሰ፤ ህከኒች ኤተሮን ቀዉ ጌሰ እሳን
ሜጡበ አገሮተ ኡጭቶሰ።

11

ጴጥሮሰ እይሁደ እኮበእ መን ምኒ ኣጉሰ

1 እሳበትለከ ይሁድ ባደን ዮ መገኑ እመዕንቶ
መኑሁ እይሁደ እህቡ መኑሁ መገን ላገተ ቶጎገ
ሞጨጭቶኤ።
2 ህካን እኮቤቺሃ ጴጥሮሰ ዬሩሳሌመ ፈንቀል
መሮ ወክት ጡርከመንቶ እይሁድ እመዕናኑት
3 «ጡርከመንቶበእ መን ምኒ ኣግ እሳን
ሜጡበ እቶንቲሁ ሚሃት?» ይት ዎቀሶኤ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ጴጥሮሰ ወዕኔችን ጀመር እኮ
ጠወ ጉዕመንከ ሮሰሾ።
5 እሰን «እን እዮጴ ከተማን ዱአ እእን ገዉእ
ዛኛምገ እእኖ ሰዉት ኣዜን ሄዕዮምገ መናማን
ለሌኤ፤ ሁኩንን መጋረጀ እጉደኖሁ ሾሉ ሙረበሰ
ኡሱሬማሁ ሰሜች ኢቤቹ እሜቾ።
6 ህካን ሆንጠክ ቱክ ይ ለኣም ወክት መጋረጅ
እሌን ሾል ሎከት ዮሰ ግዘ፥ ቆጥ ቡሳወ፥ ኡለ
እሌን ወዘኒነከሰ ሹርይተን ሃንታ ክልቀቱለከ
ሰማን ብርይታ ጪኤት ዮኢሃ ለዕዮም።
7 ህትን ‹ጴጥሮሴ! ኬእ ካን ጎረጥ እት› ይታ
ላገተ ሞጭጩም።
8 ጠዉ እኮጎሬ ኢን ‹ቀርቾ! እህኖበእ፤ ነጠህ
እኮበእሃ ህከረንገ ንጃሰ እኮሃ ከበሬ ኢሎተ ኢለ
አፎንከኤ እፎምበእ› ዬም።
9 ለንኪሃ ‹መገኑ ነጠ እዕዮሃ እት ንጃሰሶት› ይታ
ላገት ሰሜች እሜቶኤ።
10 ኩ ጠዉ ሰሱ ወክት ህት እኮች ኤተሮን ሁኩ
መጋረጀ አጉደናርቹ ሰማ ዋል ጣጠሞ።
11 ህከ ወክት ቁሳር ከተሚች ኢቤቹ ሶህንቶ
ሰሰ መናከት እን ሄዕዮም ምኒ ኢልቶኤ።
12 ጠሊለ እያነ ሸኩዕናን እሳን ሜጡበ
ኦሮኣምገ ኩሎኤ፤ ኩ ሌሁ መኑንኩ ኢን ሄኦኤ
እቅ፤ እሳኒን ሜጡበ ቆርኔሌዎሴ ዬኖ መንች ምኒ
ኣንጎም።
13 ቆርኔሎሰን መላይኬቹ ምኔሰ ኡር
ለዕዮገለከ ‹እዮጴ ከተመ መነ ሶክ ጴጥሮሴ ዬኖ
ሰሞኔ ገእሲሰ፤
14 እትለከ ምንክ አበሮሱ ጉዕሙንኩ
ጡሞቴነንተ ጠወ ኩለኖሄ› ዩሰ ኩሎኔ።
15 ህከኔን እን ጠወኤ ጀመሮም ወክት ጠሊሉ
እያኑ ወዕና ኒ አሌን ድሬገን እሰ አሌን ድሬእ።
16 ህከ ወክት ‹ያህይ ዊን ጠመቆ፤ እኮጎሬ እዕኑ
ጠሊለ እያኒን ጠመቀንቴነንተ› ዬ ቀርች ላገት
ቃገንቶኤ።
17 ነኤ ቀርቾ መሲህ ኢሳን እመዕንኖም ወክት
ኔሳሃ ኣሴ ህከ ኣሰቱተ እሳሃ ኣሴሳች መገኒን
ሀንበዕለሞተ እን አዬት?» ዬእ።
18 እሰን ህካን ሞጨጭቶ ወክት መሰለ ሆግ
ጨለ ይቶኤ፤ ህትን «መገኑ እይሁደ እህበ መኒህ
ነብሴህሰ ቶበት ፈንቀልታገ እዕዮሰ» ይተን መገኑ
ገለትጭቶኤ።

እመዕናኑተ አንጾካን «መሲሂን እመዕንቶ መነ» ዬማገ

19 እሰጥፋኖሴ ሼመች ኤተሮን ኬዕዮ ያህይ
መሳን ብንይቶ እመዕናኑት ዎሎ መኒሃ እሁዕነ
ጠለዕል እይሁድ መኒሃ መገን ላገተ ኩልተን
ፍንቄ ባዲ፥ ዊን ረበንቶ «ቆጵሮሰ» ዬኖ ባዲለከ
አንጾክ ከተመ ኢለ ዘህተን ኩልታኢት እቅ።
20 ጠዉ እኮጎሬ እሳች መት-መቴ ዊን ረበንቶ
«ቆጵሮሰ» ዬኖ ባዲለከ ቀሬን ከተም መኑ አንጾከ
መርቶ ወክት ቀርቾ ኢሰ ተሸት ላገተ ግርክ ባድ
መኒሃ በርግት ኩልተን ተማርሰታኢት እቅ።
21 ቀርቹንኩ እሳንከ ደግለለን ሄዕዮቤቺሃ
ልግቡ መኑ እመዕንት ቀርች እደ ፈንቀልቶኤ።
22 ህከን ጠው ዱዱቡንኩ ዬሩሳሌማን ሄኦ
እመዕናኖተ ሞጭጨሞ፤ እሰን በርናባሴ አንጾክ
ከተመ ሶኮኤ።
23 እሰን መር መገን ኣሰቱተ ለዕዮ ወክት አበ
ሙንደዕዮ፤ ዊመ ቀልብንከሰ ቀርችን ጠረኝት
እመዕነንቶረ እክ ሄኣገ ሰጉሰ።

11:16 ሶቀ. 1፥5። **11:19** ሶቀ. 8፥1-4።

24 መሰንትሰ እሰ ጠሊሉ እያኑለከ አመዕነቱሁ
ዊሞሰቤቺሃ ጡመ መንቹ እቅ፤ ልግቡ መኑንኩ
አመዕንት ቀርች አደ ፈንቀልቶኡ።
25 ህከኒች ኤተሮን በርናባሰ ሳኦሌ ሀሶተ
ተርሴሰ ከተመ ኦሮዕዮ።
26 እሰን ደጎሰ ወክት እንጾክ ከተመ ኣእ ኦሮዕዮ፤
ለሙንኩ ዊመ ዘማን ህከኔ ሄኦ አመዕናኖን
ሜጡበ ልግብ መነ ተማርሰቶኡ፤ አሳበንት
ዋኔሳንከ እንጾካን «ክርሰታነ» ዬን ገኤመሰ።
27 ህከ ወክት መት-መቱ ነብያኑት ዬሩሳሌሚች
እንጾክ ከተመ መርቶኡ።
28 እሳችን መቱ «እጋቦሴ» ዬኖ መንቹ ኬዕይ
ኡር ዱንየ አሌን ጉዕማንን ጎሩ እሀኖገ ጠሊሉ
እያኑ ለሊሻንሰ ኩሎ፤ ሁኩ ጎሩንኩ ሮሞ ባድ ዎሞ
ዎማ ቀላዉዶሴ ዘማኔን እኮእሃ እቅ።
29 ህካን እኮቤቺሃ እንጾካን ሄኣ አመዕናኑት
ገገዉንኩሰ ወልቀሰ ጌሰ ፉሸት ይሁድ ባዶን ዮ
አመዕናኖተ ሶኮተ ሙርሰጭቶኡ።
30 እሰን ብረ ጭምእት በርናባሴለከ ሳኦሌ
እንጋን ዱእ ምነ ባልቀቤቹ ሶኮኡ።

12

አመዕናኖ አሌን እኮ አቡ ያየሙ

1 ህከ ዘማን ዎሙ ሄሮድሰ መት-መቱ
አመዕናኑተ ያዩ ጀመሮ።
2 እሰን ያህይ እመቤቱ ያቁበ ሲፊን ሸሲሾሰ።
3 ሁኩ ጠዉ አይሁደ ሙጎደእሲሾገ ለዕዮ
ወክት ጴጥሮሴ በርግ ኡሱርሲሾ፤ ሁኩን እኮሁ
ጦሮሹ እቴነን ከበጀኖ ከበጀን ዊመ ሳምንት ኣዜን
ዮ በሬኒት እቅ።
4 ሄሮድሰ ጴጥሮሴ አፍ ኡሱር ምኒ ኣግሾሰ፤
እሰን ሻሸግ ከበጀቲች ኤተሮን መን ብርተ ፉሾተ
ሰውይ ሾሉ-ሾሉ እክ ተሪን-ተሪን አገርታገ ቶነ ሌሆ
ወታደሪሃ ህግሰ ኣቶኡ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ጴጥሮሴ ኡሱር ምኔን
ጠረኜን አገሬኖት እቅ፤ ጠዉ እኮሬ አመዕናኑት
ሜጡበ እክ እሰተኔሃ ጠረኚት ዱእ አታኢት።

መላይኬቹ ጴጥሮሴ ኡሱር ምኒች ፉሸገ

6 ሄሮድሰ ጴጥሮሴ ኡመት ብርተ ገሰመ
ሆንጠህሶተ ሰውዬ በሬን ህንከዕርተ ጴጥሮሴ
ለሞ ሰንሰለቲን ኡሱሬርን ለሞ ዎታደር በላን
ኦሰዕዮ እቅ፤ ዎሉ ዎታደሩ ኡሱር ምኒ ኡሮን ኡርት
አገርታኢት እቅ።
7 ድንገቴን ቀርች መላይኬቹ ለሌእ፤ ምንሰ
ኣዙ አበ ዋቅ ዬእ፤ ጴጥሮሴ ምዛሹሰ ኡል ኬሸ
«ደዕልት ኬእ» ዬሰ፤ ጴጥሮሴ አንገተ ኡሱሬመ
ሰንሰለቱ አንጋችሰ ኡቦ።
8 መላይኬቹንኩ «ቀበቱክ ቆዕር! ጫዕመክ
ዎዕር!» ዬሰ፤ እሰን መላይኬቹ ዬሰገ አዕዮ፤
መላይኬቹንኩ ቴሁ «ጋብክ ኦደእ አዎኔኤ» ዬሰ።
9 ጴጥሮሰን አብል ፉል አዎቾሰ፤ ጠዉ
እኮሬ ጴጥሮሰ መናመተ ለእኖ እጉደኖሲት ቤሉ
መላይኬቹ አእኖ ጠዉ ህንቅ አጉጆሰበእ።
10 ዎኔ አገሬኖቤቹለከ ለንክ አገሬኖቤቹ ህግ
ከተመ ፉሸኖ ብረት ሳንቁ ዮ ቤቹ ኢልቶኡ፤ ሁኩ
ብረት ሳንቁ ገዉንኩሰ ፈንተዕዮ፤ እሰን ፉልት መቶ
ሩካሸ ዎቄን ህጎኡ፤ ወክትንከሰ መላይኬቹ እሲች
አደ እክ ኦሮዕዮ።
11 ጴጥሮሰን ቀልቡሰ ፈንቀላን «ቀርቹ
መላይኬቹሰ ሶክ ሄሮድሴ እንጋችለከ አይሁድ
ኤመቱ አገርታ ጠዊች ጉዕሚችን ፌሾኤሃ እሁሰ
ቴ ደጎም» ዬእ።
12 እሰን ህከ ጠወ አጥራመቾች ኤተሮን ልግቡ
መኑ ሜጡበ ጭምይ ዱአ አእኖ መርየማ ምን
ኦሮዕዮ፤ እሴን «ማርቆሴ» ዬኖ ያህዬሃ አመተ እቅ።
13 ጴጥሮሰ አብል ሳንቀ ቆጩ ወክት «ሮደ»
ዬኖ ህከን ምን ገረዴቹት ለኦተ ብትም ኡሩተ
አሜቶኡ።
14 እሴን ጴጥሮሴ ላገተ እሁሰ ደጎ ወክት አበ
ሙጎደኦቤቺሃ ሳንቀ ፈንቱዕናን ምን ደጉደን ኣግ
ጴጥሮሰ አብሌ ኡሩሰ ኩልቶኡ።
15 እሰን እሴተ «በርገጎንት» ይቶሴ፤ ጠዉ
እኮሬ እሴ «ሀንቅንከ እሶት» ይተን ጠረኚሰ
ኩልቶሰ፤ እሰን «ጴጥሮሴ አገረናሃ መላይኬቹ»
ይቶኡ።
16 ጠዉ እኮሬ ጴጥሮሰ ሳንቀ ሰዕሞይ
ቆጩእ፤ እሰን ፈንት ለኦሰ ወክት አበ
ገረምሲጭቶኡ።
17 ጴጥሮሰ እሰንተ አንጋን ቀቀሸ ጨለ ይታገ
አዕይ መገኑ ኡሱር ምኒች ሀት አይ ፉሼሰ ጎር
ኩሎሰ፤ እሰን «ከ ጠወ ያቁብለከ ፈቆ አመዕናኖተ
ኩሌ» ይኬዕይ እሳች እደ እክ ዎሉቤቹ ኦሮዕዮ።
18 ኡለት ሶዞ ወክት ዎታደሩ «ጴጥሮሰ መ
እኮ?» ይተን አበ ጨነቀንቶኡ።
19 ሄሮድሰን ጴጥሮሴ ሀሴኖገ አዕይ ሆጎች
ኤተሮን ህከ ወክት አገርታ ዎታደረ መረመር ሹል
ሾኖተ አዘዦ፤ ህከኒች ኤተሮን ሄሮድሰ ይሁድ
ባዲች ቄሳር ከተመ ኦሮዕይ ህከኔ አፉዕሌእ።

ሄሮድሰ ሬዮገ

20 ሄሮድሰ ጢሮሰለከ ሲዶን ባድ መኒን
ኤሙዕርዮ እቅ፤ ሁኩ መኑንኩ ሜጡበ አሜት
ዎም ምን ሀላፌቹ ብላሰጦሴ ዎሚን እተቀንሶተ
ኤጭቶኡ፤ መሰንትሰ ባዲሰ እቸተ ደአኖ ህከን
ዎም ባዲች እኮቤቺሃት።
21 ዝኜ በር ሄሮድሰ ዎም ኦድኑተ ኦደዕይ
ኬዕሞኛ ቦርጭማን አፉዕል ኤመቲሃሰ
ጠወእኖሳት እቅ።
22 ኤመቱንኩ «ቲን መገንተ ላገ ቤሉ መንተ
ላገበእ!» ይተን ጨንጭቶኡ።
23 ሄሮድሰ መገኒሃ ኬዕሞኛ ኣሱ ሆጎቤቺሃ
ወክትንከሰ ቀርች መላይኬቹ ዳፋን አሉሰ
ዘቡዕለዕይ ሬዮ።
24 ጠዉ እኮሬ መገን ላገት ጉዕመ ወክት
ነጽተንለከ አልባዕልተን መርታኢት እቅ።
25 ህከ ወክት በርናባሰለከ ሳኦሊ ሆጉሰ ሹልት
ዬሩሳሌሚች እንጾከ ዬኖቤቹ ፈንቀልቶኡ፤ እሰ
ፈንቀልት እሜተን «ማርቆሴ» ዬኖ ያህዬ እሳንን
ሜጡበ ኣእት እሜቶኡ።

13

በርናባሴለከ ሳኦሌ ተማርቶተ ሶሄመገ

1 «እንጾክ» ዬኖ ከተማን አመዕናኖ ኦገት በላን
ነብያኑትለከ አሰተማረት ሄኦ እቅ፤ እሰን በርናባሰ፥

11:28 ሶቀ. 21፥10። **12:4** ፉል. 12፥1-27።

«ገንበለ» ዬኖ ሰሞን፥ ቀሪን ባድ ሉክዮሰ፥ ባድሰ ሾልቅ አፎ ገሸኖ ሄሮድሴን ሜጡበ ነጼ ምናሔትለከ ሳኦሌት እቅ።
2 እሰን ቀርቹ ካደንተንለከ ሶመንተን ዮህኔን ጠሊሉ እያኑ «በርናባሴለከ ሳኦሌ አነ መጠሮም ሆጎተ አደ አዕዬ» ዬሰ።
3 ህከኒች ኤተሮን ሶመንትለከ ዱአ አት አነገሰ አሌሰ አቶች ኤተሮን ሶኮሰ።

በርናባሰለከ ሳኦል ዊን ረበንቶ «ቆጵሮስ» ኢልቶገ

4 በርናባሰለከ ሳኦል ጠሊለ እያኒን ሶህንት «ሴሌውቅያ» ዬኖ ከተመ ኢልቶኤ፤ ህከንቤቺች መርከባን ኣግ «ቆጵሮሰ» ዬኖ ባዱ ኢልቶኤ።
5 እሰን «ሰላሚስ» ዬኖ ከተመ ኢልቶ ወክት አይሁድ ጭምት ምናን መገን ላገተ ተማርሰታኢት እቅ፤ ያህይን እሳን ሜጡበ እክ ሀዕለኖሳት እቅ።
6 ህከ ዊን ረበንቶ ኤለተ ጉዕመንከሰ ዘህተን «ጳፉ» ዬኖ ከተመ ኢልቶ ወክት «ባርየሱሰ» ዬኖ መቱ አይሁድቹ ኪላንቹ ደጎኤ፤ ሁኩ መንቹንኩ ክዝብየ ነብዬቹ እቅ።
7 እሰን «ሰርግዮሰ ጳዉሎሴ» ዬኖ ገሻንቺን ሜጡበ ሄኣ እቅ፤ ሁኩ ገሻንቹንኩ መገን ላገተ ሞጨጭተ ህሸ በርናባሴለከ ሳኦሌ እሰቤቹ ገእሲሾ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ግሪክ መን አፎን «ኤሊማሴ» ዬን ገኤኖ ኪላንቹ ባርየሱሰ ሁኩ ገሻንቹ አመዕንበገ ህሸ በርናበሴንለከ ሰኦሌን ህንበዕለሙ ጀመሮ።
9 እኮጎሬ «ጳዉሎሴ» የመሞ ሳኦል ጠሊለ እያኒን ዊም ህከ መንቹ ቱክ ይ ለእን
10 «እት ተንኩትለከ ሂሉ ጠዉ ጉዕሙንኩ ዊሞሄ እልቢሰ ቤቱ፤ ጡመርቺሃ ጉዕሚንከ ዲኑ፤ ቀርችኔ ጌጥዬ ዎቀሃ ሾክሱ እጉርታንትበእንደ?
11 ቴሱ ሁኩዕኑን ቀርች አንገት ዎቀርታሄ፤ ህካን እኮቤቺሃ ቆቀ እክ ቀዎ ወክቲሃ አር ኑር ለኣንትበእ» ዬሰ።
ወክትንከሰ ጉንጄገለከ ቱንሰችገ ዮርቹ እልሰ እፍሾ፤ እሰን አነገሰ አፍ መሰገኖሰ መነ መዲሰ ሀሱ ጀመሮ።
12 ሁኩ ገሻንቹንኩ ቀርችተኔሃ ተማርሰቶ ትምርቲን አጀብሲጩቤቺሃ ህከ ጠወ ለዕዮ ወክት መገኖን አመዕኔእ።

በርናባሰለከ ጳዉሎሰ ጲሰድያን ሄኣ «አንጾከ» ኦሮኤሰ

13 ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎሰለከ ጀለሰ መርከባን ኣግ «ጳፎስ» ዬኖ ከተሚች «ጵንፍልየ» ዬኖ ባዶን ሄኣ «ጴርጌ» ከተመ መርቶኤ፤ ያህይ እሳች እደ እክ ዬሩሳሌመ ፈንቀል ኦሮዕዮ።
14 እኮጎሬ እሰ ህከን ጴርጌ ከተሚች «ጵሰድያ» ዬኖ ባዶን ሄዕዮ ዎሉ «አንጾከ» ዬኖ ከተመ ኢልቶኤ፤ ሰምበት በሬን መቶ አይሁድ ጭምት ምኒ ኣግ አፉዕልቶኤ። *
15 ሕግለከ ነብያኖ መጻፈ አነበቦች ኤተሮን ጭምት ምኒ ገሸታእሩ «አመኤ ኦሶ! መነ ሸዘኔንንተ ጠዉ ዮህዕኔ ጎር ኩሌ» ይት እሰቤቹ ሶኮኤ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ ኬዕይ ኡር ኤመት አንጋንተሰ ቀቀሸ ጨለየኖገ አዕይ «አዕኑ እሰራኤል መኑለከ መገኑ ዋጅቴነንተ ኤመቱ! ከበ ሞጨጭዬ!
17 ከን እሰራኤል ኤመት መገኑ ዋኔ አናኑኔ መጠር ግብጽ ባዶን ኮህ እክ አፉዕልቶ ወክት ልግብ ኤመት አዕይ ሎረ ዎልቃንከሰ ህከንቤቺች ፉሼእ።
18 ሸይሉ ዘማን ኢለ ኤለ ኤድማን አታዕሌሰ። †
19 ህከኒች ኤተሮን ከነአን ባዶን ለመለ ደቦ ኤመት ቤሸ ኤለሰ እሳሃ ረገእሲሾ።
20 ህከኒች ኤተሮን ሾል ጥብተ ኦንታዮ ዘማን ጌሰ ነብዬች ሳሙኤሌ ወክቱ ኢሎተ ኢለ ዳኛኑት ገሸታገ አዕዮሰ።

21 «እሰን ህከኒች ኤተሮን ዎመ ኣሶሰተ ጠዕምቶኤ፤ መገኑ ቢንያሜ ደቦች ቂሰ ቤቱ ሳኦሌ ሸይሉ ዘመን ዎመ አዕዮሰ።
22 ሳኦሌ ዎምነቲች ድሪሾች ኤተሮን ዳዉዴ ዎመ አዕዮሰ፤ መገኑ ዳዉዴተኔሃ ‹ገይኤ ቀልብገ ዮኢሃ አን ዬም ጠወ ጉዕመንከ አእኖ እሴዬ ቤቱ ደዉዴ ደኤም› ይ መሰከሮሰ።
23 ህከን መንች ዘሪች መገኑ ተብሴሰ ላገ ሃሊን እሰራኤል መኒሃ ጡምሳንቹ ኢሰ ኤቦሰ።
24 ኢሰ አሜቱዕነ ብርተ ጠመቃንቹ ያህይ እሰራኤል መኒሃ ጉዕሚንከ ጩብ ቶበት ፈንቀልት ጠመቀንታገ ተማርሰዮ እቅ።
25 ያህይ ሆጉሰ ሹሎች ኤተሮን ‹ኤሳሃ አዬት ይቴን ሰውይቴነንታት? አነ አሜተኖ ይቴን አገርቴነንታሃበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ አነ ጫመሰ ወደሩ ሂሮተ በቀእባሃ ኢች ኤተሮን አሜተኖ› ዬእ።

26 «አዕኑ እብረሂም ዘሬች ከለቀንቴንታ አመኔ ኦሱትለከ መገኑ ዋጅቴነንተ ኤመቱ! ጡም ሶህኑት ሶሃንቶኢሁ ኔሳህት።
27 ጠዉ እኮጎሬ ዬሩሳሌማን ሄኣእሩለከ ሀለቃሰ ኢሰ ጡምሳንቹ እሁሰ ደጎበእ፤ ሰምበት በሬን እነበቤኖ ነብያከ መጻፈተ እጥራመቱዕናን እሰ አሌን ፈረዶ ወክት ራጉሰ ዊመኖገ አቶኤ።
28 ኢሰ ሬሆተ ኢልሰኖሰ መስተ ደግባጎሬሁ ገሻንቹ ጵላጦሰ ሾሰተ ኤጭቶኤ።
29 እሰተኔሃ ከተበሞሃ ጉዕመንከ እት ሹልቶች ኤተሮን ሰቀለሞ መስቀሊች ድሪሰ ሞጎኤ፤
30 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ እሱ ሬሆች ኬሾሰ።
31 ኢሰ እሰን ሜጡበ ገሊላች ዬሩሳሌመ አሜቶሀኑኤተ ልግብ በር ለሌሰ፤ እሰን ቴሱ ኤመት ብሬን እሰተ ምሰክረ።
32 ኣእን አሜንቶም ሃዕሮ ተሸት ላገት መገኑ እናካተኔ ኣጎ ተብሴ ላገት

---

* **13:14** ሰንበት በር፦ ዩ አይሁዳን ሆፍቹተ ዩሃን። **13:17** ፉል. 1፥7፤ 12፥51። † **13:18** አታዕሌሰ የኖሁ፦ መት-መቱ ሉህ ክታበት «አገሮሰ» ይታእ። **13:18** ዘጉ. 14፥34፤ ዘዳ. 1፥31። **13:19** ዘዳ. 7፥1፤ ኢያ. 14፥1። **13:20** መሳ. 2፥16፤ 1 ሳሙ. 3፥20። **13:21** 1 ሳሙ. 8፥5፤ 10፥21። **13:22** 1 ሳሙ. 13፥14፤ 16፥12፤ መዝ. 89፥20። **13:24** ማር. 1፥4፤ ሉቃ. 3፥3። **13:25** ማቶ. 3፥11፤ ማር. 1፥7፤ ሉቃ. 3፥16፤ ያህ. 1፥20፤ 27። **13:28** ማቶ. 27፥22-23፤ ማር. 15፥13-14፤ ሉቃ. 23፥21-23፤ ያህ. 19፥15። **13:29** ማቶ. 27፥57-61፤ ማር. 15፥42-47፤ ሉቃ. 23፥50-56፤ ያህ. 19፥38-42። **13:31** ሶቀ. 1፥3። **13:33** መዝ. 2፥7።

33 ኢሰ ሬሆች ኬሲንከሰ ህከ ተብሳሃ ኒን
ኦሶንተሰ ዊንሸዮኤ፤ ሁኩንን ደውድ መጸፏን ለንክ
መዝሙራን
‹አት ቤቱሃኤ፤ እን ከበር እሎንኬ!›
የመም ከተበሞጋት።
34 ህትን ሸሙዕነ መገኑ ሬሆች ኬሸ ለልሶተ
‹ጠሊለ እመዕነንቶ በረከተ
ደዉዴ ኣሴሚሃ ኣሳንክዕኔ› ይ ጠወዕዮኤ።
35 ህትን ደውድ መጸፏን ዋሎ ቤቾን
‹ኪ ጠሊሉ ካዲንቹክ ሎድ ኣዜነ ሸሞተ ሰዕም
ይታንትበእ› የኖ።
36 ጠዉ እኮጎሬ ደዉድ ሄዕዮ ዘማኔን መገኑ
ኢተኖገ ሆጉሰ ሹሎች ኤተሮን ሬይ እናካንተሰን
ሞገሞ ሸሞኤ።
37 እኮጎሬ መገኑ ሬሆች ኬሾሲሁ ሸሞበእ።
38 ህካን እኮቤቺሃ እመኤ ኦሶ! ጩብ እጉረሙ
ደገሞሁ ህከን ኢሲን እሁሰ ተማርሴማህዕኔገ
ደጌ።
39 ህትን እሲን እመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ ሙሲን
ኣሰሞ ሕጊን ነጠ ፉሎተ እታልበ ጩቢች
ጉዕሚችን ነጠ ፉለኖ።
40 ህካን እኮቤቺሃ ነብያኖን ህት የመሞ
ጠወእሞሁ ኢለኖህዕኔበእገ እገዕርዬ፤
41 እሰን
‹አዕኑ ቀለዴነንተሩ! ለዕዬ! ገረምሲጭዬ!
በዕዬሁ!
መሰንትሰ እይ ኩሎህዕኔጎሬ
እመዕንቴንበ ሆጉተ
ዘማኔንከክዕኔ እኣም›» የኖ ዬእ።
42 ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ጭምት ምኒች
ፉልተን ከ ጠወ እሜተኖ ሰምበት በሬተ ፈንቀሸት
ኩልታገ መኑ ኤጭቶሰ።
43 ጭምት ምኒ መኑ ፉሎ ወክት ልግቡ
እይሁዱሁ እይሁድ እምነቴን ፈንቀልቶእሩ
ጳዉሎሴለከ በርናባሴ እዎንቶኤ፤ ጳዉሎሰለከ
በርናባሰ ህከ መነ መገን ኣሰቶን ጠረችት ሄኣገ
ሸዞሰ።
44 ሳምንትሰ ሰንበት በር ከተማንከሰ ሄእኖ
መኒች ልግቡሰ ቀርች ላገተ ሞጮጮተ ጭምዬእ።
45 ጠዉ እኮጎሬ እይሁዱ ኡመትሰ በትኝ
ለኦ ወክት ጢቅሰ ጳዉሎሰ ጠወእኖ ጠወ ግብ
ጳዉሎሴ ቦሮርቶኤ።
46 እኮጎሬ ጳዉሎሰለከ በርናባሰ መለልት
«መገን ላገተ ሄጩን ክዕኔሃ ጠወኤ ሀሰሰኖ፤
ጠዉ እኮጎሬ እዕኑ ‹ቶንጋምበእ› ይቴን ዘላለሚሃ
ጉዕሚንከ ሄኤኖ ሄኤ ገበእባሃ እቴን ገጎንከክዕኔ
ፈረዴንተቤቺሃ ነኤ ጌኝእዕን እይሁደ እህበ
መንቢቹ መርናሞ።
47 መሰንትሰ ቀርቹ ‹ኡለ ዳንገ ኢሎተ
ኢለ ጡሙ ኤቦኖተ እይሁደ እህበ መኒሃ ኑሪ
እዕዮንኬ›» ይ እዘጉኔ ይቶኤ።
48 እይሁደ እህበ መኑ ህካን ሞጮጭቶ ወክት
ሙንደኦኤ፤ ቀርች ላገንተ ሎርሰቶኤ፤ ዘላለሚም
ሄኢሃ መጠረንቶእሩ ጉዕሙንኩ እመዕንቶኤ።
49 ቀርች ላገት ህከን ባደን ጉዕማንን
እልባዕልቶኤ።
50 እይሁድ እዎንሳኑት እይሁድ እመዕነቱ ቶጎ
መገኑ ዋጅታ ቀባጣሙ ሜንቱለከ ሎርሎሩ መኑ
እደሜኖገ እት ጳዉሎሴሃለከ በርናባሴሃ ኦርሸት
ኢልታገ እት ህከን ባዲች ሸርት ፉሸቶኤ።
51 ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ህከን መኒሃ ጡር
እሆተ ሎከሰ ትበ ግግሸት እቆንዮም ከተመ
መርቶኤ።
52 እመዕናኑት ሙንዲኖንለከ ጠሊለ እያኒን
ዊንቶኤ።

14

ጳዉሎሰለከ በርናባሰ «እቆንዮነ» ከተመ መርቶገ

1 ህከኒች ኤተሮን ወዕና ሮሶገን ጳዉሎሰለከ
በርናባሰ እቆንዮናን ዮ እይሁድ ጭምት ምኒ
ኣጎኤ፤ ህከን ቤቾን ልግቡ እይሁዱለከ ግሪክ መኑ
እመዕንቶተ ኢለ ተማርሰቶኤ።
2 ጠዉ እኮጎሬ እመዕንትበ እይሁዱ እይሁደ
እህበ መነ ኬሰ እመዕናኖ እሌን ብተተ ኬሶኤ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ቀርች
ላገተ መለልት ጠወእን ልግብ ወክት ህከኔ
እገርቶኤ፤ ቀርቹ እጅበተለከ እጂብሲሰኖ ጠወ
እንጋንከሰ እታገ ወልቀተ ኣሰ እሰ እሰቶ ላገት ሀንቅ
እሁሰ ለሊሰኖት እቅ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ከተማንከሰ ሄዕዮ መኑ ለሙ
እደ እክ መቱሰ እዱ እይሁድ እደለከ ደሩሰ እዱ
ኣሳበ እደ እኮኤ።
5 ጠዉ እኮጎሬ እይሁዱለከ እይሁደ እህቡ
ዋሉ መኑ ሀለቃንከሰ ሜጡበ እክ ጳዉሎሴለከ
በርናባሴ እበ ኦሪሶተለከ ክኒን ቀሶተ ሀሶኤ።
6 ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ህከ ጠወ ሞጮጭቶ
ወክት «ልሰጥረለከ ደርቤታ» ዬኖ ልቃኦን ባድ
ከተመተለከ እዝጋጌንከሰ ዮ ባዱ ሁንት መርቶኤ።
7 ህከን ቤቾን ተሸት ላገተ ዱዱብሰቶኤ።

ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ልሰጥራንለከ ደርቤ ከተማን ተማርሰቶገ

8 ልሰጥራን ሎከሰ ናፎ መቱ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤
ኩ መንቹ እለሞች ኬሸ ናፈ እኮቤቺሃ ሎካንከሰ
ሃም ደገኖበእ።
9 ኩ መንቹ ጳዉሎሰ ጠወእናሃ እቍዕል
ሞጮጨኖት እቅ፤ ጳዉሎሰ ህከ መንቹ ቱክ ይ
ለዕይ ጡሞተ አታልሲሰኖ እመዕነቱ ዮሰገ ለዕዮ
ወክት
10 ሎረ ላጋን «ጌጥ ይት ሎካንከክ ኡር!» ዬ
ወክት መንቹንኩ ኬዕይ ሃሙ ጀመሮ።
11 መኑ ጳዉሎሰ እዕዮ ጠወ ለዕዮ ወክት
ልቃኦን እፎን «ሸርኬ መገናከት መነ አጉድ ኒቤቹ
ድርቶኤ» ይት ሎረ ላጋን ጠወኦኤ።
12 እሰን በርናባሴ «ድያ»* ይቶኤ፤ ህትን ልግብ
ወክት ጠወእናሃ እኮቤቺሃ ጳዉሎሴ «ሄርሜነ»
ይቶሰ።
13 ከተሚች አብሌን ሄዕዮ ድያ ሰገዴኖሰ ምኒ
ቂሰቹ ዋርጀመተለከ ሸፎገ መክሴመ ቦብሉተ
ከተመ ኣጌኖ ኡሮቤቹ ኤብ ኤመቲን ሜጡበ

13:34 ኢሳ. 55፥3። **13:35** መዝ. 16፥10። **13:51** ማቶ. 10፥14፤ ማር. 6፥11፤ ሉቃ. 9፥5፤ 10፥11። * **14:12** ዲያ፦ «ድያ» ዬኖሁ ግሪክ መን እፎን ግሪክ ባደን ሄኣ ልግብየ ኪላኖች ጉዕሚችሰን ሎረሃን። «ሄርሜነ» ዬኖሁ ግሪክ ባድ መን እፎን «ድያ» ዬኖ ሎረ ኪላንቺሃ ሶቀመኖሃ እቅ።

ጳዉሎሴሃለከ በርናባሴሃ ክትም ሆንጠህሶተ ሀሾ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ህከ ጠወ ሞጮጭቶ ወክት ህልቅ ኦድኑሰ ፊልት ያርተን መንቤቹ ደጉደን መርት
15 «ኮ መነ! ከ ጠወ ሚሃ አቴነንታት? ነኤ ክዕኔገን ዮምሃ መነ፤ ነኤ ከቤቹ አሜንቶሚሁ አዕኑ ከን ተሰ ጠዊች ገበላ ዋልቴን ሰማ፥ ኤለተ፥ ባረለከ ኣዜንከሰ ዮርቹ ጉዕመንከ ከለቆለከ ሂአኖ ካሊቅ አደ ፈንቀልቴነንተገ ተሸት ላገተ ኩልኖህዕኔታት።
16 ህጎ ዘማኔን ኤመቱ ጉዕሙንኩ ገይሰ ሃሸኣቶገ ሄኦተ መገኑ ጌኝ አዕይ አጉሮሰ።
17 እሁን ቤሉ እሰ ጎደበ ላፈ መገኑ እሁሰ መሰከረኖ ጡመ ሆጉተ አኤ አጉሮበአ፤ መሰንትሰ ሰሜች ጤነ ኤበኖገ አዕዮህዕኔ፤ ጡመ አቶተ ኣሴህዕኔ፤ እቻንለከ ሙንዲናን ቀልብክዕኔ ሰገብተ ዊንሼእ» ይቶኤ።
18 አሳበት ኬንከ ጠወኦጎሬሁ ኤመቱ እሳሃ ክትም ሆንጠህሳበእገ ከንቶኢሁ አበ ኦርጨቀንቲት።
19 እኮጎሬ አይሁዱ አንጾክለከ እቆንዮን ከተሚች ህከ ቤቹ አሜት ኤመት ሂለ አድመተ አማልሲሰ ጳዉሎሴ ክኒን ቀሰ ሬዮ አጉጁንሰ ጎሾሸት ከተሚች አብል ቁሸቶኤ።
20 ጠዉ እኮጎሬ አዎንታሰሩ አሜት መዴሰ ኡርቶ ወክት ኬዕይ ከተመ ኣጎ፤ ለንክ በር በርናባሴንን ሜጡበ «ደርቤ» ዬኖ ከተመ ኦሮዕዮ።

ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ሶርይ ባዶን ዮ አንጾክ ከተመ ፈንቀልት መርቶገ

21 ጳዉሎሰለከ በርናባሰ «ደርቤተ» ዬኖ ከተማን ተሸት ላገተ ተማርሰ ልግብ መነ ኢሰ አዎንታረ አቶኤ፤ ህከኒች ኤተሮን ልሰጥረለከ እቆንዮነ ህግ «አንጾክ» ዬኖ ከተመ ፈንቀልት መርቶኤ።
22 ህከን ከተማን ዮ አመዕናኖ ቀልብ ጠረኚሰን፥ አመዕነቶንከሰ ጠረኚት ሄኣገ ሸዘንለከ «መገን ዎምነቱ ኣጎኖተ ልግብ ኦርሸተ ቶጉ ሀሰሰኖ» ይተን ተማርሰታኢት እቅ።
23 እሰን ቤቾን ቤቾን ዮ አመዕናኖተ ባልቅ ሾንቶኤ፤ ሶመንቶችለከ ዱአ አቶች ኤተሮን እሰ አመዕንቶ ቀርቺሃ ኤገተ ህግሰ ኣቶኤ።
24 እሰን «ጵሰድየ» ዬኖ ባዲን ህግ «ጵንፍልየ» ዬኖ ባዱ አሜቶኤ።
25 «ጴርገ» ዬኖ ከተማን መገን ላገተ ተማርሰቶች ኤተሮን «አጣልየ» ዬኖ ከተመ መርቶኤ።
26 ህከንቤቺች መርከባን ኣግ ሶርያን ዮ አንጾክ ፈንቀልቶኤ፤ ሁኩ አንጾክ ከተሙ ቴሱ አት ሹልቶ ሆጎተ ፉልቶ ወክት መገን ኣሰቶተ ህግሴን ኤገተ ኣሴመሰሃ ቤቹ እቅ።
27 ህከ ቤቹ ኢልቶ ወክት አመዕናኑተ ጉዕመንከ ሜጡበ ጭምአት መገኑ እሳን ሜጡበ አዕዮ ጠወ ጉዕመንከለከ አይሁደ እህቡ መኑ መገኑ አመዕንቶተ ሀት አዕይ ዎቃ ፈቾሰጎር ኩልቶኤ።
28 እሰን ህከኔ አመዕናኖን ሜጡበ ልግብ ወክት አፉዕልቶኤ።

15

ዬሩሳሌማን እኮ ኦገትተኔሃ

1 መት-መቱ መኑ ይሁድ ባዲች አንጾክ ከተመ መርት «ሙሰ ሕግገ ጡርከመንቴንበጎሬ ጡሞቴነንተበአ» ይት አመዕናኑተ ተማርሱ ጀመርቶኤ።
2 ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ህከን ጠውተኔሃ መኒንከሰ እበ ብተንት ኦደንቶቤቺሃ እሰለከ ህከን ባድ አመዕናኖች መት-መቱ ዬሩሳሌማን ዮ ሶቀማኖቤቹለከ ባልቅቤቹ መርታገ ወሰነሞ።
3 ህካን እኮቤቺሃ እሳንከ አመዕናኑት ዎቂሃሰ ሸንቅተ ኣት ሶካንሰ እይሁደ እህቡ መኑ ኢሰ አደ ፈንቀሉሰ ኩልተን ፍንቄንለከ ሰማርይ ባዲን ህጎኤ፤ ሁኩ ጠዉ አመዕናኑተ ጉዕመንከ እበ ሙንዲሲሾ።
4 እሰን ዬሩሳሌመ ኢልቶ ወክት አመዕናኑት፥ አሳበትለከ ባልቀት «ሀበይ ወገሬቲን እሜቴን» ይት ቶጎሰ፤ ህትን መገኑ እሳን ሜጡበ አዕዮ ጠወ ጉዕመንከ ዬሩሳሌማን ዮ መኒሃ ኩልቶኤ።
5 ጠዉ እኮጎሬ ፈርሳዌ አዲች አመዕንቶ መኒች መት-መቱ ኬእ «ህከ እይሁደ እህበ መነ ጡርከመንታገለከ ሙሰ ሕገ አገርታገ አኤ ሀሰሰኖኔ» ይቶኤ።
6 አሳበትለከ ባልቀት ህከን ጠውተኔሃ አማዕለንቶተ ጭምይቶኤ።
7 አበ ኦዶኢች ኤተሮን ጴጥሮሰ ኬዕይ «አመኤ ኦሶ! አይሁደ እህቡ ኤመቱ ኢ አፌች ተሸት ላገተ ሞጮጭት አመዕንቶተ መገኑ ሄጭ ኤሳሃ ክዕኔ በሊች መጠሩሰ ደጌነንተ።
8 መን ቀልብ ደገኖ መገኑ ጠሊለ አያኒን ኔሳሃ ኣሴ ሃሊን እሳሃ ኣሲን መሰከሮኤ።
9 ቀልብሰ አመዕነቲን ነጠ አዕዮቤቺሃ እሰለከ ኒ በላን መት አደዶመታ አዕዮበአ።
10 ህካን እኮች እናከኔለከ ነኤ እጅኖተ አታልንበ እጅነተ አመዕናኖተ እጅሲሴነን ሚሃት መገኑ ፈተንቴነንታት?
11 ጠዉ እኮጎሬ ነኤ ጡሞናሚሁ እሰገን ቀርቾ ኢሰ አያኒን እሁሰ አመዕንናም» ዬሰ።
12 ህከ ወክት ጭምዬ መኑ ጉዕሙንኩ ጨለ ዬእ፤ ህትን በርናባሰለከ ጳዉሎሰ እይሁደ እኮበእ መን በላን እሰ አዲን መገኑ አዕዮ አጅበተለከ አጀብሲሰኖ ጠወ ጉዕመንከ ኩልተን ሞጮጭታኢት እቅ።
13 እሰን ጠወእ ሹልቶች ኤተሮን ያቁብ ፈንቀሸ «አመኤ ኦሶ! ህንዴ ሞጮጭዬ!
14 መገኑ አይሁደ እህበ መኒች ሱዕሚንከሰ ገእመኖ ኤመት በሊችሰ መጠር ወዕና ዳንዴሰገ ሰሞን ኩሎኤ።
15 ከን ሰውቲን ነብያከ ላገት መቱ እክ ኣገንቀንታአ፤ እሰን ህት የመሞ ከተበሞሃን፦
16-17 «‹ከኒች ኤተሮን ፈቆ መኑለከ ሱዕሚንከኤ
ገእንቶእሩ
አይሁደ እኮበእሩ ኤመቱ ጉዕሙንኩ ኤሳሃ
ሀሳገ ፈንቀል አሜታሞ፤
ድጀሞ ደዉዴ ምኒ እጁራሞ፤
ድጀሞሲንከ ለንኪሃ ፈንቀሸ ኡርሳሞ።

14:15 ፉል. 20፥11፤ መዝ. 146፥6። **15:1** ሌዊ 12፥3። **15:8** ሶቀ. 2፥5፤ 10፥44። **15:18** አሞጸ 9፥11-12።

18 ወዕኔችን ጀመር ካን ጉዕመንከ ለሊሾም አን
መገኑ ህት ያሚት»።
19 «ህካን እኮቤቺሃ ኢ ሰውቱ መገን አደ
ፈንቀልቶ አይሁደ እህበ መነ ኦርንሱንከ።
20 ህከን ወጥ ‹ሸርኬተ ክትሜመ እቸተ
እቶናቼ፤ ዝነተ ኢኢች፥ ለንገቅ ሬዮ ለል ማለ
እቲችለከ ቄጉ አኒች አገዕርዬ› ይን ከተንባሰ።
21 መሰንትሰ ልግብያ ዘማኒች ኬሸ ሙሲ ሕጋን
ሰምበት በር ጭምት ምናን አነበበመኖት እቅ፤
ከተማን ጉዕማንን ዱዱብሰመና» ዬእ።

አይሁደ እኮበእ አመዕናኖተ ሶሄመ ደብዳቤተ

22 ህከኒች ኤተሮን አሳበትለከ ባልቀት
አመዕናኖን ጉዕሚንን ሜጡበ ጭምይት በሊችሰ
ቀዉ መነ መጠርት ጳዉሎሴንለከ በርናባሴን
ሜጡበ አንጾክ ከተመ ሶኮተ አማዕልንቶኤ፤ ህካን
እኮቤቺሃ አመዕናኖ በሊች ጡመ እዎንሳኖች
«በርሳባሴ» ዬኖ ይሁደለከ ሲላሴ መጠርቶኤ።
23 ከተበንቶ ደብዳቤተ እሰ አንጋን ሶኮኤ፤
ደብዳቤሰን «ነኤ አመክዕኔ ኦሱት አሳበትለከ
ባልቁ፦ አንጾክ ከተማን፥ ሶርይለከ ክልቅይ ባደን
ሄኤነንተ አይሁድ አህቡ መን አድረ እኬንተ
አመኔኦሱተ ወገሬቴ ይናንክዕኔ።
24 ኒ በሊች መት-መቱ መኑ ነኤ
ሶንኩዕነ ክዕኔቤቹ መርት ኩልቶህዕኔ ላጋን
ኦርሶህዕኔገለከ ሻዝሶህዕኔገ ሞጨጭኖም።
25 ህካን እኮቤቺሃ ሜጡበ ጭምይኖሚች
ኤተሮን መጠርን ኢተንቶ አመኔኦሶች በርናባሴለከ
ጳዉሎሴ ሜጡበ ክዕኔቤቹ ሶንኮተ ኢተቀሞም።
26 በርናባሰለከ ጳዉሎሰ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ
ሱዕምተኔሃ ገዉሰ ህግሰ ኣቶእረ።
27 ይሁድለከ ሰላሰ ነኤ ከተንቦሚሃ ገይሰ አፎን
ኩልታህዕኔገ ሶንኮም።
28 ህካን እኮቤቺሃ ከኒች ዎሮ አዲን
ዮ ሀሰስኖ ጠወ ቤሉ ዎሉ ኬዕመኖ ጠወ
እጅሲንሳንክዕኔበእገ ጠሊሉ እያኑለከ ነኤ
ኢተቀሞም።
29 ሸርኬተ ክትሜመ ማለ እቶናቼ፥ ዝናች፥
ለንገእ ሬዮ ለል ማለ እቲችለከ ቄጉ አኒች
አገዕርዬ፤ ካን ጉዕመንከ አገዕርቴንተጎር
ጡመሃን፤ ቴሱ ወገሬቲን ሄዕዬ» ይት ከተቦኤ።
30 ህከኒች ኤተሮን ሶሄመ መኑ ወገሬቲን ሄዕዬ
ይት አንጾክ ከተመ መርቶኤ፤ እሰን አመዕናኑተ
ጭምእት ደብዳቤተ ኣቶኤ።
31 አመዕናኑት ደብዳቤተ አነበቦ ወክት ሶሄመ
ሸዘናን አበ ሙንደኦኤ።
32 ህትን ይሁድለከ ሰላሰ ነብያከተ እኮቤቺሃ
አመዕናኑተ ልግብየ ጠዊን ሸዝ ጠረኝሶኤ።
33 እሰን ህከኔ ዮ አመዕናኖን ቀዉ በር ሜጡበ
አፉዕልቶች ኤተሮን «ወገሬቲን ሄዕዬ» ይት ሶኮ
መንቤቹ ፈንቀልት መርቶኤ። *
34 [ጠዉ እኮጎሬ ሲላሰ ህከኔ ፈቆተ ሄዕላቾ።]†
35 እኮጎሬ ጳዉሎሰለከ በርናባሰ ቀዉ በር
አንጾክ ከተማን ዱንክት ዎሎ ልግብየ አመዕናኖን
ሜጡበ ቀርች ላገተ ተማርሰተን ተሸት ላገተ
ዱዱብሰቶኤ።

ጳዉሎሰለከ በርናባሰ አደ እሁሰ

36 ቀዎ በሬች ኤተሮን ጳዉሎሰ በርናባሴ «እም
ከኒች ብርተ ቀርች ላገተ ተማርሰኖም ከተማን
ጉዕማንን ዮ አመዕናኑት ሀት ዮ ጎሬ ዳንድኖ» ዬእ።
37 በርናባሰ ህትን «ማርቆሴ» ዬኖ ያህይ እሳን
ሜጡበ መሮተ ኢቴእ።
38 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ እሳን ሜጡበ መሮተ
ሀሾበእ፤ መሰንትሰ እሰ «ጵንፍልያ» ዬኖቤቾን
እሳች አደ እክ ሆጎቤቹ መሩዕነ ፈቆቤቺሃት እቅ።
39 ህከን ጠዊን አበ ኦዶኢች ኤተሮን
መለዕለንቶኤ፤ ህካን እኮቤቺሃ በርናባሰ ማርቆሴ
ኣእ መርከባን ኣግ ዊን ረበንቶ «ቆጵሮሰ» ዬኖ ባዱ
መርቶኤ።
40 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ ሰላሴ መጠሮ፤
አመዕናኑት ጳዉሎሴ ቀርች ኣሰቶተ ኤገተ ኣቶኢች
ኤተሮን ኦሮዕዮ።
41 እሰን «ሶርየለከ ክልቅየ» ዬኖቤቾን ዮ
አመዕናኑተ ጠረኝሰን ሃመኖ እቅ።

16

ጥማቶሰ ጳዉሎሴንለከ ሰላሴን ሜጡበ እሁሰ

1 ጳዉሎሰ «ደርቤተለከ ልሰጥረ» ዬኖቤቹ
እሜቾ፤ ህከኔን «ጥማቶሴ» ዬኖ አመዕናንቹ ሄዕዮ
እቅ፤ አመሰ አይሁድተ አመዕናንቹ እቅ፤ እኮጎሬ
አኑሰ ግርክቾሃ እቅ።
2 እሲንከ «ልሰጥረለከ እቆንዮነ» ዬኖቤቾን ሄኣ
አመዕናኖ አኔን ጡሙ ሱዕሙ ሄዕዮሰ እቅ።
3 ጳዉሎሰ ጥማቶሴ ኣእ ሃሞተ ሀሾቤቺሃ
ጡርከሞሰ፤ መሰንትሰ ህከን ቤቾን ሄኣ አይሁዱ
ጉዕሙንኩ ጥማቶሴ አኑ ግርክቹ እሁሰ
ደጋቤቺሃት እቅ።
4 ጳዉሎሰለከ ሲላሰ ከተመ ዘህተን ዬሩሳሌም
ከተማን ዮ አሳበትለከ ባልቀተ ጠወእ ኤርሶ
ትዛዝ አመዕናኑት አገርታገ ሸዛኢት እቅ።
5 ህካን እኮቤቺሃ አመዕናኑት ጠረኝተን በሬን
በሬን ወሊንሹሰ በተአን መረኖት እቅ።

ጳዉሎሰ መቄዶን ባዱ ኦሮኦተ ገእሙሰ

6 ህትን እሰ እሰይ ባዶን መገን ላገተ ኩልታበእገ
ጠሊሉ አያኑ ከማንሰ ፍርግይለከ ገለትይ ባዲን
ህጎኤ።
7 «ሚሰየ» ዬኖ ባዱ ኢልቶ ወክት ቢታንየ ባዱ
መርቶተ ሰውይቶኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢሰ አያኑ ህከበ
መርታበእገ ከሞሰ።
8 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ሚሰይ ባዲን ህግ
ጢሮኣድ ከተመ መርቶኤ።
9 ህካን እኮቤቺሃ ሀንከዕርተ መቱ መቄዶን
መንቹ ኡር «መቄዶነ አሜት ሀዕልኔ» የን ኡጨኖሃ
ጳዉሎሰ መናማን ለዕዮ።
10 ጳዉሎሰ መናማን ለዕዮች ኤተሮን ነኤ ህከ
ወክትንከ መቄዶነ መርናተ ቅጥይኖም፤ መሰንትሰ
ነኤ ህከኔ ዮ መኒሃ ተሸት ላገት ኩልኖተ መገኑ
ገኤሰ ደንጎምቤቺሃት እቅ።

«ሊድያ» ዬኖ መንቹት መሲሂን አመዕንቶገ

11 ጢሮአዲች መርከባን ኣንግ «ሳሞትራቄ»
ዬኖቤቹ ኢልኖም፤ ለንክ በር «ናጹሌ» ዬኖቤቹ
መርኖም።

15:20 ሩል. 34፥15-17፤ ሌዊ 17፥10-16፤ 18፥6-23።
† **15:34** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዋሊንሽ 34 ዮኢህ በርግታበእ።
* **15:33** መት-መቱ ሉህ ክታበት ዋሊንሽ 33 ዮኢህ በርግታበእ።
15:38 ሶቀ. 13፥13።

12 ህከንቤቺች ኬዕን ፍልጵሰዩሰ ከተመ
ኢልኖም፤ ፍልጵሰዩሱ መቄዶን አዉራጂሃ ሎረ
ከተመለከ ሮም ባድ ዎም እንጋን ጠገሞሃ እቅ፤
ነኤ ህከን ከተማን ቀዉ በር ዱንክኖም።
13 ህትን ሰምበት በር ከተሚች አብል ዱአ
አቶተ ጭምይታቤቹ ዮኢሃ አጉጀኔቤቺሃ ፉልን
ዛዘኖ ዊ መድ መርኖም፤ ህከኔ አፉዕልን ጭምይቶ
ሜንቲሃ መገን ላገተ ተማርሰኖም።
14 ህከኔ ሞጮጭታ ሜንቲች መት ትያጥሮን
ከተሚች እሜቶ ሰመ አጉደኖ ብሸ ኦድኑተ
ነገዲ መገኒሃ ሰገዲ «ሊድየ» ዬኖ መንቹተ
እቅ፤ ጳዉሎሰ ጠወአኖርቹ አጥራመቶተ መገኑ
ቀልብሴ ፈቹ።
15 እሴን ምንሴ መኒን ጉዕሚንን ሜጡበ
ጠመቂንቶች ኤተሮን «ቀርቾ መገኖን ኢመዕኔሚሃ
እኮሚች ምኒኤ አሜቴን አፉዕልዬ» ይት ጠረኻሰ
ኤጭቶኔቤቺሃ መርናም።

ጳዉሎሰለከ ሲላሰ ፍልጵሰዩሰ ከተማን ኡሱረንቶገ

16 ነኤ መቱ በር ዱአ አኤኖ ቤቹ መርነኒን
ኪልታገ እአኖ ዶሮረኖ ዱሩ ዮሴ መት ካዲንቹት
ሀፍቱት ዎቃን ደቀንቶኔ፤ ህት ሀፍቱት ኪልተን
ገሸታሴሀኑኤተ ልግብ ብረ ኤባእተ እቅ።
17 እሴን ጳዉሎሴለከ ኔሳሃ አዎንተን «ኩ መኑ
ሎረ መገንተ ካዲመ፤ እሰ ጡሜኖ ዎቃሃ ክዕኔሃ
ኩልታህዕኔረ» ይተን ያርታኢት እቅ።
18 ህካንን ልግብ በር እቶኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጳዉሎሰ ኤሙዕር ኤተሩ ፈንቀል ለዕይ ዶሮረኖ
ዱሩ «መሲህ ኢሰ ሱዕሚን እሴች ፉልቶተ
አዘዛንኬ» ዬእ፤ ህከ ወክትንከ ዶሮረኖ ዱሩ
ፉሎ።
19 እኮጎሬ ገሻኑሴ ብረ ደዕተ ዎቆሁ ሙርተኤሰ
ደኀ ወክት ጳዉሎሴለከ ሲላሴ እፍ ጌቤበ
ጎሾሸተን መሰት ሹመ ቤቹ ሆንጠህሶኤ።
20 እሰን ሮም ዳኞኖ ብርተ ሆንጠህሰ «ኩ መኑ
አይሁድ መነ እከን ከተማንከኔ ብተተ ኬሳኢት።
21 ነኤ ሮም ባድ መኑ ቶንጎተለከ አዕናተ ሴሩኔ
አዘዝባሃ ሮሰሳኔት» ይቶኤ።
22 ኤመቱ እሰ አሌን ጭምይት ኬኦኤ፤ ዳኞኑት
ጳዉሎሴለከ ሰላሴ ኦድኑተ ቃርቶሳች ኤተሮን
በርቲን ዎቀርታገ አዘዞኤ።
23 አበ ዎቀርቶች ኤተሮን ኡሱር ምኒ ኣግሰ
ኡሱር ምኒ ዘበኘ ጠረኻ አገረኖገ አዘዞኤ።
24 ሁኩ ኡሱር ምኒ ዘበኙ ትዛዝ ቶጎች ኤተሮን
ኣዝ ክፍለ ኣግሸ ሎከሰ ሀቃን ኡሱሮ።
25 ህንከዕሬ በላን ጳዉሎሰለከ ሰላሰ
ዱአ አተንለከ መዝሙረ ዘመርተን መገኑ
ገለትጭታኢሃ ዎሉ ኡሱሬመ መኑ ሞጮጨኖሳት
እቅ።
26 ድንገቴን ኡሱር ምኒ ቀበቡ ሌንቂቀኖ ኢለ
አቡ ኡለ ሌንቂቁ እኮ፤ ህከ ወክት ኡሱር ምኒ ጡፉ
ጉዕሙንኩ ሜጦረ ፈንተዕዮ፤ ህትን ጉዕምሰ
ሰንሰለቱ ሂርተዕዮ።
27 ኡሱር ምኒ ዘበኙ ግሰኛች በቅይ ኡሱር ምኒ
ጡፉ ፈንተዕያን ለዕዮ ወክት ኡሱረኙ ፉሸኢቶኢሃ
አጉጀንሰ ገዉሰ ሾተ ብሰ ኬሾ።
28 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ «ጉዕሙኩኔ ከኔ
ዮምቤቺሃ ገዉክ ሚርቶት» ይ ሎረ ላጋን ያር
ከሞሰ።
29 ህትን እሰ መብራት አፍሲሸ ኣእ ኣዝ ጠጡተ
ደጉጅ ኣግ ሁጠን ጳዉሎሴለከ ሰላሴ ብሬን ኤቦ።
30 እሰንተ አብል ፉሸ «ቀርቻኑኤ! አን ጡሞተ
መ እኤ ሀሰስኖኤ?» ይ ጠዕሜሰ።
31 እሰን «ቀርቾ ኢሳን አመዕንቶንትጎር አትለከ
ኪ ምኒ መኑሁ ጡሞቴነንተ» ይቶሰ።
32 ህትን እሰ ቀርች ላገተ እሲሃለከ ምኔሰ ዮ
አበሮሲሀሰ ኩልቶኤ።
33 እሰ ህከ ወክትንከ ሀንከዕሬን እሰተ
መሰኬዕይ ጡላሰ ኣንሸ አበሮሰንከሰ ሜጡበ
ጠመቀሞ።
34 ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎሴለከ ሲላሴ ምንሰ
ኤብ እቸተ ሆንጠህሾ፤ ህትን እሰለከ ምንሰ መኑ
መገኖን አመዕንቶቤቺሃ ሙንደኦኤ።
35 ጠዉ እኮጎሬ ለንክ በሬ ሱጵተ ከተመሰ
ገሸታሩ «ህከ መነ መርቶተ ገፈሬ» ይት ፖሊሰተ
ሶኮኤ።
36 ኡሱር ምኒ ዘበኛቹ «እዕኑ ገፈረንቶኖተ
ዳኞኑት መነ ሶኮኤ፤ ህካን እኮቤቺሃ እዕኑ ቴሱ
ፉልቴን ወገሬቲን ኦሮዕዬ» ይ ጳዉሎሴሃ ኩሎ።
37 እኮጎሬ ጳዉሎሰ «ነኤ ሮም ባድ መነ እንከን
መቱርቹሃ ቤንሱዕነ ፍርድ ቤሌ ኤመት ብሬን
ዎቀርት ኡሱር ምኒ ኣግሶኔ፤ ህትን ቴሱ ማጠም
ፉልናምገ አታኔትንዶ? ፉልናምበእ! እሰ ገዉሰ
አሜት ፉሸቴኔ» ዬሰ።
38 ፖሊሰት እሰ ይቶ ላገተ ዳኞኖተ ኩልታንሰ
ዳኞኑት ጳዉሎሰለከ ሰላሰ ሮም ባድ መነ እሁሰ
ሞጮጭቶ ወክት ዋጅቶኤ።
39 ህካን እኮቤቺሃ ዳኞኑት አሜት «ቤንሶም»
ይት ኡሱር ምኒች ፉሸት ከተሚች ፉልት መርታገ
ኤጭቶኤ።
40 ጳዉሎሰለከ ሰላሰ ኡሱር ምኒች ፉልት
ሊድያ ምኒ ኣጎኤ፤ ህከኔን አመዕናኑተ ሸዝ
ጠረኻሰ አጉርት መርቶኤ።

17

ተሰሎንቄን ኬኦ ብተተ

1 ህከኒች ኤተሮን እሰን «አንፊጶሊሰለከ
አጶሎኖ» ዬኖ ከተሚን ህግ ተሰሎንቄ ከተመ
አሜቶኤ፤ ህከኔን አይሁድ ጭምት ምኑ ሄዕዮ እቅ።
2 ጳዉሎሰ ወዕና ሮሾገን አይሁድ ጭምት ምኒ
ኣጎ፤ እሰን እሳንከ ሰሱ ፎሎጭ በር መገን ላገተ
ጠሊለ መጸፊ ኣዚች አነበበን እሳን ሜጡበ
ኩለኖሳት እቅ።
3 ህትን መሲሁ ኦርሸተ ቶጉለከ ሬሆች ኬኤ
ሀሰስኖሰገ ሀንቅ እሁሰ ለሊሸ ኩለን «ኩን አን
ኩላንክዕኔ ኢሰ መሲህት» የኖ እቅ።
4 ህካን እኮቤቺሃ አይሁዲች መት-መቱሰ
ላገሰ ኣጋንሰ አመዕንት ጳዉሎሴንለከ ሲላሴን
ሜጡበ እኮኤ፤ ህትን መገኒሃ ሰገዲ ልግቡ ግሪክ
ባድ መኑለከ ከተማንከሰ ለሊቶ ሜንቴ ላገሰ
ሞጮጭት እሳን ሜጡበ እኮኤ።
5 ጠዉ እኮጎሬ አመዕንትቡ አይሁዱ ምቀኝት
ሆጉት ዮበእ መነ ዎቄች ጉዕሚችን ጭምእት
ልግብ መነ ሂለ አማልተ አማልሲሰ ከተማንከሰ
ብተት ኬኣገ አቶኤ፤ ጳዉሎሴለከ ሲላሴ ፉሸት
ኤመቲሃ ኣቶተ ሀሰ «ኢያሶን» ዬኖ መንች ምኒ
ረቦኤ።
6 ጠዉ እኮጎሬ እሰተ ሀሰ ሆጎ ወክት ኢያሶኔለከ
መት-መቱ አመዕናኑተ ከተም ሹማተ ሆንጠህሶተ

ጎሾሽተን መሰቶኤ፤ ህትን «ኩ መኑ ጉዕመንከ ባዲ ኦርሳእረ፤ ህትን ቴሱ ኒ ከተመ እሜቶኤ።
7 ኢያሶንን ምኔንከሰ ቶጎሰ፤ ህትን ‹ኢሰ ዬኖ ዎሉ ዎሙ ዮኔ› ይት ሮም ባድ ዎም ትዛዝ ግቦእረ» ይት ያርቶኤ።
8 ኤመቱለከ ከተም ሹመት ህከ ጠወ ሞጮጭቶ ወክት አበ ጨነቀንቶኤ።
9 እሰን ኢያሶኔለከ ዎሉ መነ ሩብት ገእሲሰ ገፈርቶሰ።

ጳዉሎሰለከ ሲላስ «ቤርየ» ዬኖ ከተማን ተማርሰቶገ

10 ህከ ወክት አመዕናኑት ጳዉሎሴለከ ሲላሴ ህንከዕሬን «ቤርየ» ዬኖ ከተመ ህርሲሶኤ፤ እሰን ህከ ቤቹ ኢልቶገን እይሁድ ጭምት ምኒ ኣጎኤ።
11 ህከኔ ሄኦ እይሁዱ ተሰሎንቄ ከተማን ሄኣ እይሁዲች በትሰ ጡሙ ቀልቡ ዮሰቤቺሃ ጳዉሎሰ ዬ ጠዉ ሀንቅያ ጎሬ ደጎተ በሬን በሬን ጠሊለ መጸፈ መረመርተን ላገሰ እበ ሙንዲኖን ቶጎኤ።
12 ህካን እኮቤቺሃ እሳች ልግቡሰ አመዕንቶኤ፤ ልግቡ ግሪክ ቀባጣሙ ሜንቱለከ ልግቡ ግሪክ ጎኑ አመዕንቶኤ።
13 ጠዉ እኮጎሬ ተሰሎንቄ ከተማን ሄኦ እይሁዱ ጳዉሎሰ ቤርይ ከተም መኒሃ መገን ላገተ ኩሎገ ሞጮጭቶ ወክት ህከ ቤቹ አሜት መነ ሂለ አማልተ አማልሲሰ ኤመቱ አሌሰ ኬአኖገ አቶኤ።
14 ህከ ወክትንከ አመዕናኑት ጳዉሎሰ ደዕል ባር መድ ኦሮአኖገ አቶኤ፤ እኮጎሬ ሲላሰለከ ጥማቶሰ ቤርያን ፈቆኤ።
15 ጳዉሎሴ ህርሲሰ አቴን ከተመ ኢልሶ መኑ «ሰላሰለከ ጥማቶሰ ደዕልት ኢቤቹ እሜቱን» ዬ ጳዉሎሴ ሶህኑተ ኣእት ቤርየ ፈንቀልቶኤ።

ጳዉሎሰ አቴን ከተም መኒሃ ጠወዕዮገ

16 ጳዉሎሰ አቴን ከተማን እቍዕል ሲላሴለከ ጥማቶሴ አገረን ከተማንከሰ ሸርኬተ ሰገዴኖርቹ ዊሞሀ ለዕዮ ወክት ቀልቤንከሰ አበ ኡሙዕሬእ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ጭምት ምኔን እይሁዲንለከ መገኒሃ ሰገዳ መኒን ጉዕመ በር ጌባን ደቀመኖ መኒን ጠወእኖት እቅ።
18 «ኤፒኮሮሰለከ እሰቶይኮ» ዬኖ ኤንኬዕናመት ጳዉሎሴቤቹ አሜተን ኦደንታኢት እቅ፤ መት-መቱሰ «ኩ ዛንቁራንቹ መ ዮተ ሀሾኤ?» ይታኢት እቅ፤ ህትን ዎሉሰ ፈንቀሸት «ደገሞበእ መገኒሃ ጠወእኖ አጉደኖት» ይታኢት እቅ፤ ህካን ይቶ መሰት ጳዉሎሰ ኢሰ ሬሆች ኬእ ጡመ ዱዱቡ ኩሎሰቤቺሃት እቅ።
19 እሰን ጳዉሎሴ ኣእት «አርዮሰቍጎሰ» ዬኖ ቆሮን ሄአኖ ኦገትቤቹ ኤብ «ኩ እት ኩልታንትኔ ሃዕሮ ጠዉ መርቹሃጎሬ ደንጎተ አታልናምንደ?
20 ኩ እት መጫተኔ ሃዕሮ ጠወ ጠወእንቲሁ መሃጎሬ ደንጎተ ህንሳምቤቺሃ መሃጎሬ ኩልኔ» ይቶኤ።
21 መሰንትሰ አቴን ከተም ጉዕሙንኩ መኑለከ ህከን ቤቾን ሄኣ ዎሎ ባድ መኑ ሃዕሮ ጠወ ጠወእንለከ ሞጮጭተን ሆሰ ቤሉ ዎሉ መቱርቹሃ አታበእረ እቅ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ «አርዮሰቍጎሰ» ዬኖ ኦገት ብሬን ኡር «አቴን መነ! ጉዕማንከ አዲን ሀይማኖቱ ዮህዕኔ መነ እሁክዕኔ ደጎም።
23 ከተመክዕኔ ዘሀን እዕኑ ሰገዴነንተ ቤቹ ለዕዮም ወክት ‹ደገሞበእ መገኒሃ› የመም ከተበሞሃ ክትም ጠረጴዘ ደጎም፤ ቴሱ ህከ ደጎኑዕናን ሰገዴነንታሃ አን ኩላንክዕኔ።
24 «መገኑ ኤለተለከ ኤለ አሌን ዮኢሃ ጉዕመንከ ከለቆእሃን፤ እሰን ሰሜለከ ኤለ ቀርቹ እኮቤቺሃ መኑ አንጋን እጀሮ ምኔን ሄአኖበእ።
25 እሰን ነብሳለከ ፎገል ዎሉርቹ ጉዕመንከ መኒሃ ኣሰኖሃ እኮቤቺሃ መቱርቹሁ ሆፈዕዮሰህንገ መን አንገተ ሄዕላተኖበእ።
26 እሲን ኣዱንያ አሌን ሄኣ አደደ ኤመት ጉዕመንከ መቶ መንቺች ከለቆ፤ ኤለ አሌን ጉዕማንን ሄኣገ አዕዮሰ፤ እሳንከ ሄኣ ዘማንለከ ሄኣ ቤቹ መደቦሰ።
27 ህካን አዕዮንኩ መኑ መገኑ ሀሶተለከ መረመርት ሀሰ እሱ ደጋጋት፤ እሁን ቤሉ እሰ ኒች ጉዕሚችኔን ቂዕራሻበእ።
28 መሰንትሰ ‹ሄኤ ደእናሚሁለከ ሌንቂቅናሚሁ
ህትን ሄዕናሚንኩ እሲኒት›
ሁኩንን ክዕኔ መት-መቱ ሴነፋሩ
‹ነኤ ጉዕሙንኩኔ እሰተ እለ› ይቶጋት።
29 ቴሱ ነኤ መገን ኦሱተ እንኮሞጎሬ ‹መገኑ መን ሀይማንለከ ሰውቲን ዎርቂን ህከረንገ ብሪን ህከረንገ ክኒን መክሴመ ምሰለ እጉደኖ› ይን ሰውዩ ሀሰሰኖኔበእ።
30 ህካን እኮቤቺሃ መኑ ወዕኔ ዘማን ደጉ ሆጊን አቶኢሃ መገኑ አጉሮሰ፤ እኮጎሬ ቴሱ ባደን ጉዕማንን ዮ መኑ ጩቢች ቶበት ፈንቀልታገ አዘዦኤ።
31 መሰንትሰ መገኑ መጠሮ መንች እዲን ጉዕማንከ መን አሌን ጌጥ አዕይ ፈረደኖ በር ወሰቾኤ፤ ህካን ሀንቅ እሁሰ መን ጉዕሚንከ ለሊሾሁ ህከ እሰ መጠሮ መንቹ ሬሆች ኬሲንከሲት» ዬእ።
32 እሰ «ሬሆች ኬኤ» ዬኖ ላገተ ሞጮጭቶ ወክት መት-መቱሰ ቀለዶኤ፤ መት-መቱሰ «ከን ጠውተኔሃ ዎሉ ወክት ሞጮጭናም» ይቶኤ።
33 ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎሰ ኦገቲችሰ ኬዕይ ኦሮዕዮ።
34 ጠዉ እኮጎሬ መት-መቱ መኑ አመዕንት እሲን ሜጡበ እኮኤ፤ እሳንን ሜጡበ «አርዮሰቍጎሰ» ዬኖ ኦገት መኒች መቱ «ዲዮናሰዮሰ» ዬኖ መንቹ፥ «ደማሪሰ» ዬኖ መት መንቹትለከ ዎሉ ልግቡ መኑ ሄዕዮ እቅ።

18

ጳዉሎሰ ቆሮንቶሰ ከተመ ኦሮዕዮገ

1 ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎሰ «አቴና» ዬኖ ከተሚች ኬዕይ ቆሮንቶሰ ከተመ ኦሮዕዮ።
2 ህከኔን ጳንጦሰ ባዲሃ «አቂለ» ዬኖ መቱ አይሁድቹ ደጎ፤ እሰን ቀዎ ወክቲች ብርተ መንቾንከሰ ጵርሰቅላን ሜጡበ ጣሊያን ከተሚች አሜቾሃ እቅ፤ መሰንትሰ አይሁዱ ጉዕሙንኩ ከተሚችሰ ሱልቶተ ሮም ባድ ዎመ ሀለቁ ዎሙ ቀላዉዴዎሰ አዘዦቤቺሃት እቅ፤ ጳዉሎሰን እሰንተ ለኦተ ኦሮዕዮ።

17:25 1 ነገ. 8፥27፤ ኢሳ. 42፥5፤ ሶቀ. 8፥47።

3 እሰ ሆጉት እሰገን ዱካነ ጎቡ እኮቤቺሃ እሳጎን
ሜጡበ ሄአን እሲሁ ዱካነ ጎቡ ጀመሮ።
4 እሰን ሰምበት በር ጉዕመንከ አይሁዲለከ
ግሪክ መኒሃ ጭምት ምኔን ደገመን ተማርሰን
እመንሲሰኖሳት እቅ።
5 ህከኒች ኤተሮን ጥማቶሰለከ ሲላሰ መቄዶን
ባዲች አሜቶ ወክት ጳዉሎሰ ኢሰ መጠረሞ
መሲሁ እሁሰ አይሁዲሃ ጉዕመንከ ወክት ጠረኛሽ
ኩለኖሳት እቅ።
6 ጠዉ እኮጎሬ አይሁድ መኑ እሱ ግቦሰለከ
ቦሮርቶሰ ወክት ኦድኖሰ ትበ ግግሽ «ቴሱ
ፈረደሞህዕኔ ጎሬ ገይክዕኔ ቤሲን እኮቤቺሃ ኤሳሃ
ከን ጠዊሃ ኣግሰኖኤበእ፤ ቴሱ እን አይሁደ እህበ
መንቤቹ ኦሮኣም» ዬእ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ ህከንቤቺች ኬዕይ
መገኒሃ ሰገደኖ «ቲቶሰ ኢዮሰጦሰ» ዬኖ መንች
ምኒ ኦሮዕዮ፤ ምኑሰ አይሁድ ጭምት ምኒሃ መድ
እቅ።
8 አይሁድ ጭምት ምኒ ዳኙ «ቀረሰጶሰ» ዬኖ
መንቹ ምንሰ አበሮሲን ሜጡበ መገኑ አመዕኔእ፤
ህትን ልግቡ ቆሮንቶሰ ከተም መኑ ጳዉሎሴች
መገን ላገተ ሞጮጭት አመዕንት ጠመቀንቶኡ።
9 ቀርቹ መት ህንከዕርተ መናማን ጳዉሎሴ
«ዋጅቶት ሰዕምይት ጠወእ።
10 እን ኪኒት፤ አዪሁ ኬሳሃ ሚዕሮሄተ
እታለኖበእ፤ መሰንትሰ ከን ከተማን ኤሳሃ ልግቡ
መኑ ዮኤ» ዬሰ።
11 ህከን ቤቾን ጳዉሎሰ መገን ላገተ ኡመቲሃ
ተማርሰን መቱ ዘማን ደሬን እሰቤቾን ዱንኬእ።
12 ጠዉ እኮጎሬ «ጋልዮሰ» ዬኖ መንቹ እካይ
ባድ ሹመ እኮ ወክት አይሁድ መኑ ሜጡበ እክ
ጳዉሎሴ አሌን ኬእ አፍ ፍርድ ምኒ መሰቶኡ።
13 ህከን ቤቾን «ኩ መንቹ ሕጉ አዘዝበ ሃሌን
መኑ መገኒሃ ሰገደናገ አእናት» ይቶኡ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ ህከን ጠውተኔሃ
መሰለ ፈንቀሾተ ቅጥ ይዮሀኔን ጋልዮሰ አይሁደ
«አዕኑ አይሁድ መኑ! ክዕኔ አሌን ኬዕማሸ ጠወ
ህከረንገ ሂለ አኤማህዕኔ እቃን ክሰክዕኔ እደቢን
ሞጮጫም እቅ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ኩ ጠዉ ጠለዕል ላገተኔሃ፥
ሱዕሞተኔሃለከ ገይክዕኔ ሕግተኔሃ ኦዴነንታሃ
እኮጎሬ ኤሳሃ ኣግሰኖኤበ፤ እን ከን ጠው አሌን
ፈረዶተ ሀሳምበእ» ዬእ።
16 እሰን ህት ይ ፍርድ ምኒች እብል ቱሼሰ።
17 ህከኒች ኤተሮን እሰ ጉዕሙንኩ ጭምት
ምኒ ዳኛ «ሶስቴንሴ» ዬኖሃ አፍ ፍርድ ምኒ
ኦገት ብሬን ኦልቶሰ፤ እኮጎሬ ሁኩ ጠዉ ጋልዮሴሃ
መቱርቹሃ አጉጀሰበእ።

ጳዉሎሰ እንጾክ ከተመ ፈንቀሉሰ

18 ጳዉሎሰ ልግብ ወክት ቆሮንቶሰ ከተማን
ዱንኬእች ኤተሮን አመዕናኑተ «ወገሬቲን ሄእዬ»
ይ ሶርይ ባዱ ኦሮዕዮ፤ ህትን ጽርሰቅልለከ አቂል
እሲን ሜጡበ ሄኦ እቅ፤ እኮጎሬ ሁንዱር ኣጎቤቺሃ
ኦሮእኖህኒች ሄጭ ሙምሰ «ክንክሪያ» ዬኖቤቾን
ሜጀ።

19 እሰን ኤፌሶን ከተመ ኢልቶ ወክት እሰ
ጽርሰቅለለከ አቂለ ህከኔ አጉር አይሁድ ጭምት
ምኒ ኣግ አይሁድ መኒሃ ጠወእኖት እቅ።
20 ጳዉሎሰ ልግብ ወክት እሰቤቾን ዱንኮተ
ኡጭቶሰ ወክት ቶጉ ግቦሰ።
21 ጠዉ እኮጎሬ «መገኑ ዬጎሬ ዎሉ ወክት
ክዕኔቤቹ ፈንቀል አሜታም»* ይ ኤፌሶኒች
መርከባን ኣግ ኦሮዕዮ።
22 እሰ «ቂሳርያ» ዬኖ ከተመ ኢል ህከኒች
ኤተሮን ዬሩሳሌመ ኦሮዕይ አመዕናኑተ
ወገሬትሾች ኤተሮን ዘህ እንጾክ ከተመ ኦሮዕዮ።
23 እሰን ቀዉ ወክት እንጾክ ከተማን ዱንኬች
ኤተሮን ህከንቤቺች ኬዕይ «ገለትየለከ ፍርግየ»
ዬኖ ባዶን ቤቺች ቤቹ ዘሀን አመዕናኑተ ጉዕመንከ
ጠረኛሰኖሳት እቅ።

አጵሎሰ ኤፌሶንለከ ቆሮንቶሰ ከተማን ተማርሴገ

24 «አጵሎሴ» ዬኖሁ አሌክሰንደር ከተማን
እለሞ አይሁድቹ ኤፌሶን ከተመ አሜቾ፤ እሰን
ጡመገ ጠወአናሃለከ ጠሊለ መጻፈ አጥራመች
ደገኖሃ እቅ።
25 እሰን ቀርች ዎቄተኔሃ ጡመገ ተማሮሃለከ
ህትን እበ ቡብ ኢሰ ሀንቅ ጠወ ጌጥ አዕይ
ጠወአናለከ ተማርሰኖ እቅ፤ እኮጎሬ እሰ ጠለዕል
ያህይ ጠመቆ ጥምቀት ደገኖ እቅ።
26 ህትን እሰን መለል አይሁድ ጭምት
ምኔን ጠወአናሃ ጽርሰቅልለከ አቂል ሞጮጭቶ
ወክት ምንሰ መሰት መገን ዎቃሃ ወዕኔች ባሰ
ተማርሰቶሰ።
27 ህትን አጵሎሰ አካይ ባዱ መሮተ ሀሾ ወክት
አመዕናኑት ጠረኛቦሰ፤ እሰን አካይ ባዶን ሄኦ
አመዕናኑት ቶጎሰተ ደብዳቤተ ከተቦሰ፤ እሰን ህከ
ቤቹ ኢሌ ወክት መገን አያኒን አመዕንቶእረ አበ
ሀዕለኖሳት እቅ።
28 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ቡረሞሃ እሁሰ
ጉዕማንከ መን ብሬን አይሁድ መኒሃ ጠሊለ
መጻፊች አነበበን ጠረኛ ኦደን ገረኖሳት እቅ።

19

ጳዉሎሰ ኤፌሶን ከተማን ተማርሴገ

1 አጵሎሰ ቆሮንቶሰ ከተማን ሄዕዮ ወክት
ጳዉሎሰ አል ባዲን ህግ ኤፌሶን ከተመ አሜቾ፤
እሰን ህከን ቤቾን ቀዉ አመዕናኑተ ደግ
2 ጳዉሎሰ «አመዕንቴንተ ወክት ጠሊለ አያነ
ቶጌንታእቅንዶ?» ዬሰ፤ እሰን «ቶንጎምበእ፤
ጠሊለ አያነ ሄኡሰ ሆሮ ሞጮጭን ደንጋምበእ»
ይቶኡ።
3 ህትን ጳዉሎሰ «ህከረ ሀትኔ ጥምቀቲሃት
ጠመቀንቴንታሁ?» ዬሰ፤ እሰን «ያህይ
ጥምቀትኒት ጠመቀሞሚሁ» ይቶኡ።
4 ጳዉሎሰን «ያህይ ‹ኡመቲሃ ጩብክዕኔ
ቶበቴን ፈንቀልቴን ኢች ኤተሮን አሜተኖ ኢሳን
አመዕንቴን ጠመቀሜ› ዬእ» ዬሰ።
5 እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት ቀርቾሃ ኢሰ
ሱዕሚን ጠመቀንቶኡ።

18:18 ዘኁ. 6፥18። * **18:21** መገኑ ዬ ጎሬ ዎሉ ወክት ክዕኔቤቹ ፈንቀል አሜታም፦ የኖሁ መቱ-መቱ ክታበት አሜተኖ ከበጆት ዬሩሳሌማን ከበጅናም ይታ ላገተ በርግታእ። **19:4** ማቶ. 3፥11፤ ማር. 1፥4፤ 7—8፤ ሉቃ. 3፥4፥16፤ ያህ. 1፥26-27።

6 ህትን ጳዉሎሰ አንገሰ እሰ ኢሌን አዕዮ ወክት ጠሊለ አያነ እሰ አሌን አሜቻን አደደ አፎን ጠወኦኤ፤ ራገሃ ጠወኤ ጀመርቶኤ።
7 እሰ ጉዕሙንኩሰ ቶነ ለሞ መንየ ጌሰ እቅ።
8 ጳዉሎሰ አይሁድ ጭምት ምኒ መር ሰሶ አገን ጌሰ መገን ዎምነትተኔሃ ኦደን መለል መኒሃ ተማርሰኖት እቅ።
9 ጠዉ እኮጎሬ መት-መቱ ጢቃመተ እኮቤቺሃ ኢሰ ዎቃሃ ኤመት ብሬን ቦሮርተን አመዕኑ ግቦ ወክት እሰንተ ጌኝ አዕዮ፤ እሰን አመዕናኑተ አደ አዕይ እሰበቼ መሰ «ጢራኖሴ» ዬኖ መንቼ ተማርሰኖ ቤቾን መኒሃ በሬን በሬን ተማርሰኖት እቅ።
10 እሰይ ባደን ሄኣ አይሁዱለከ ግርክ መኑ ጉዕሙንኩ ቀርች ላገተ ሞጮጭት ቶጎተ ኢለ ጳዉሎሰ ህከን ቤቾን ለሙ ዘማን ተማርሴእ።

መገኑ ጳዉሎሴ አንጋን አዕዮ አጅበተ

11 ህትን መገኑ ጳዉሎሴ አንጋን አበ አጅበተ አእኖት እቅ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሴ ጅሰመሰ ኤለቶ ኦድኑተለከ ማረበ ኣኤን ጥዘናመ አሌን እኤኖ ወክት ጥዘናችሰ ፈይታ እቅ፤ ዶሮረኖ ዱሩንኩ ፉለኖት እቅ።
13 መኒች ሩሃንየንከ ፉሸተን ዘህታ አይሁዲች መት-መቱ ቀርቾሃ ኢሰ ሱዕመ ገእተን «ጳዉሎሰ ዱዱብሰኖ ቀርች ኢሰ ሱዕሚን ፉልቶኖተ አዘንዛንክዕኔ» ይተን መኒች ሩሃንየ ፉሸቶተ አጸንታኢት እቅ።
14 አይሁድ ሎረ ቂሳች መቲሃሰ አሰቄዋ ዬኖህኒሃ ህት አታ ለመል ለቤ እለት ሄኦሰ እቅ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ዶሮረኖ ዱሩ ፈንቀሸ «ኢሰ ደጋሞ! ህትን ጳዉሎሴተኔሃ ደጋሞ፤ ህከረ አዕኑ አዬኤታን?» ዬሰ።
16 ዶሮረኖ ዱሩ አፎሰ መንቼንኩ እሰንተ ኬዕይ አለግሸ ጉዕመንከሰ ቄል ጡላይሸ ኦድኑሰ ፊላን ከልሰ ምኒች ሁንት ፉልቶኤ።
17 ሁኩ ጠዉ ኤፌሶን ከተማን ሄኣ አይሁድለከ ግርክ መኒሃ ጉዕሚንከ ሞጮጨሞ ወክት አበ ዋጅቶኤ፤ ህከንቤቾንን ቀርች ኢሰ ሱዕሙ ሎረ እኮ።
18 አመዕንቶ መኒች ልግቡሰ አሜት ሂለ ሆጎችሰ ቶበታኢት እቅ።
19 ህትን አሰማእ አታሩ አሰማእ መጸፈተ ጭምኣት ጉዕማንከ ኡመት ብሬን ቡሰቶኤ፤ መጸፉሰ ህሬማ እቃን ፉሸኖ ጌሰ ገመቴኖ ወክት አበ ጤእተ እኮ ብረቲን መክሴመ ኦንታሁ ኩሜ ጠገር ብር ጌሰ እኮ።
20 ህካን እኮቤቺሃ ቀርች ላገት አልባዕልተንለከ ነጽተን መርታኢት እቅ።

ኤፌሶን ከተማን ኬኦ ብተተኔሃ

21 ሁኩን ጉዕሙንኩ እኮች ኤተሮን ጳዉሎሰ ሜቄዶንለከ አካይ ባድ አዲን ህግ ዬሩሳሌም ከተመ መሮተ ጠሊለ አያኒን ሰውይኬእ «ህከ ቤቹ ኢሌምህኒች ኤተሮን ህትን ሮም ከተመ መር ለኡ ሀሰሰኖኤ» ዬእ።
22 ጳዉሎሴ ሀዕልታህኑኤች ለሙ ጥማቶሴለከ ኤራስጦሴ ሜቄዶን ባዱ ሶክ እሰ ገዉሰ እሰይ ባደን ቀዉ ጌሰ ዱንኬእ።
23 ህኪ ወክት ኢሰ ዎቄተኔሃ ኤፌሶን ከተማን አቡ ብተት ኬኦኤ።
24 ህከኔ ብረ ሸልሰ መክሰኖ «ድሜጥሮሰ» ዬኖ መቱ መንቼ «አርጤምሴ»* ምኒሃ ምሰለ ብሪን አሲሰን መክሳህኑኤተ ልግብ ብረ ደእታገ አእኖት እቅ።
25 ህካን እኮቤቺሃ እሲን ህከ ብረ አታ መነለከ ህትን ሆጉተ አታእረ ጭምአዕይ «ኮ መነ! ነኤ ብረ ደእናሚሁ ከን ሆጎን እሁሰ ደጌነንተ።
26 ህትን ኩ ጳዉሎሰ መን አንጋን መኬ ምሰለ ‹ሸርኬተበእ› የን ጠለዕል ኤፌሶን ከተማን እሁዕነ ቀዎ ባድ ቤሉ እሰይ ባደን ጉዕማንን ልግቡ መኑ እመዕነኖገ አኤሰለከ ሉሲሱሰ አዕኑን ገውንኩክዕኔ ለኤንታእሃለከ ሞጮጭቴንታእሃን።
27 ህካን እኮቤቺሃ ጠለዕል ኒ ሆጉት ህንቀንቶኢተ እኩዕነ እሰይ ባድ መኑ ጉዕሙንኩ ኣዱንያ አል መኑ ሰገደኖ ሎረ ‹አርጤምሴ› ዬኖ ሜኣ መገን ምኑ ኦነ እክ ፈቀኖ፤ ህትን እሴ ኬዕምኙሴ ሻረሞንከሰበእንዶ?» ዬሰ።
28 እሰን ህካን ሞጮጭቶ ወክት አበ ኡሙዕርት «ኤፌሶን ከተም አርጤምሰ ሎረታን» ይተን ያርቶኤ።
29 ህካን እኮቤቺሃ ኤፌሶን ከተማን ልግቡ ብተት እካን መቄዶን ባዲች አሜቶ ጳዉሎሴ ጀለተ ጋዮሴለከ አርሰጣርኮሴ አፍ ጎሾሸተን ኤመቱ ጭምየኖ ቤቹ ሜጡበ እክ ደጉደን አሜቶኤ።
30 ጳዉሎሰ ህከን ጭምዬ መንቤቹ መሮተ ሄዕላቾረ አሳበት ከንቶሰ።
31 እሰይ ባድ ገሻኖች ጳዉሎሴ ጀለተ እኮእሩ ጳዉሎሴቤቹ ሶክ መኑ ጭምዬ ቤቹ መረኖበእገ ኤጭቶኤ።
32 ኡመትሰ በላን አበ ብተት እኮቤቺሃ መቱ መቱርቹንከ ህትን ዎሉንገ ዎሉርቹ የን ያረኖት፤ እኮጎሬ ልግቡሰ ሚሃ ጭምይቶ ጎሬ ደጎበእ እቅ።
33 መት-መቱ አይሁድ አድሩ «አለክሰንድሬ» ዬኖ መንቼ ኡመት በሊች ህንበልተን መን ብርተ ፉሸቶኤ፤ ኡመት በሊች መት-መቱሰ ጡመገ ኦድሰተ ሸዞሰ፤ አለክሰንድርን ኡመቱ ጨለ ዮተ አንገሰ ቀቀሸ ኦደኖ ጠወ ጠወኦተ ቅጥዬእ።
34 ጠዉ እኮጎሬ እሰክንድር አይሁድቼ እሁሰ እሰ ደጎ ወክት «ኤፌሶን ከተም አርጤምሰ ሎረታን» ይተን ለሙ ሳኣት እህኖ ጌሰ ጉዕሙንኩሰ ሜጡበ እክ ያርቶኤ።
35 ህትን ኤፌሶን ከተም ዋኑ ከተባንቼ ኡመት ሰዕምየኖገ አዕይ «ኤፌሶን ከተም መነ! ኤፌሶን ከተም መኑ ሎረ ‹አርጤምሴ› ሜኣ ሸርኬተ ሰገዴኖ ምኒለከ ሰሜች ድሬኢሃ ጠሊለ ክኑ አገርታእረ እሁሰ ጉዕመ ቤቾንን ደገሞኤ።
36 ህካን እኮቤቺሃ ካን ለገአናሁ ሄዕባሃ እሁሰ ደጌነታች ሰዕምይዬ ቤሉ መቱርቼሃ ደዕልቴን አቶኖቼ።
37 መሰንትሰ አዕኑ አርጥምሴ ምኒ ኦዳተ ሞግትበረለከ እሴተ ቦሮርችበ መነ አፌን ከቤቼ አሜቴንታእ።

* **19:24** አርጤምሴ፦ ዩ ኤፌሶን ከተሚሃ ሸርኬተ መገንቼ።

38 ህትን ዴሜጥሮሰለከ እሲን ሜጡበ ብረ
ሸልሰ መክሰኖ መንቹ ዮ ጎሬ ኦዲን፤ ፈረዴኖ
በሩለከ ኦዳገ አታ ዳኛኑት ህከኔ ዮቤቺሃ ኦዲን።
39 እኮጎሬ ዎሉ ሀሴነንተ ጠዉ ዮ ጎሬ ሕግ
ኦገቴን ለኤኖ።
40 ህካን እህበጎሬ ነኡ ‹ከበር እኮ ጠዊ ብተተ
ኬሶእረ› ዬን ኦዴኖኔበእገ ዋጅናም፤ መስንትሰ ‹ኩ
ብተት ኬኦኢሁ መርቹሃን› ዬን ጠዕሜመኔ ጎሬ
ይናምርቹ ዮበእ» ይቶኡ።
41 እሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን ኦገቾ መኑ
ብንየኖገ አዕዮ።

20

ጳዉሎሰ መቄዶነለከ ግሪክ ባዱ ኦሮዕዮገ

1 ብተተ ኡርቶች ኤተሮን ጳዉሎሰ እመዕናኑተ
ሜጡበ ገእ ሸዥ «ወገሬቲን ሄዕዬ» ይ ሜቄዶን
ባዱ ኦሮዕዮ።
2 እሰን ህከን ባዲን ህገን እመዕናኑተ ልግቤ
ሸዘናን ጠረኚሰን ግርክ ባዱ ኦሮዕዮ።
3 ህከንቤቾንን ጳዉሎሰ ሰሱ አገነ ዱንኬች
ኤተሮን መርከባን ሶርይ ባዱ መሮተ ሰውዬእ፤
እኮጎሬ አይሁድ መኑ እሰ አሌን ተንኩተ እቶተ
ሰውይቶገ ደጎ ወክት ሜቄዶን ባዲን ህጎተ
ሰውዬእ።
4 እሲን ሜጡበ ሄኦእሩ ቤርይ ከተም
ጵርሁሴ ቤቱ ሶጳጥሮሰ፥ ተሰሎንቄ ከተም መኒች
አርስጥሮኮሰለከ ሰኮንዱሰ፥ ደርቤ ከተሚች
ጋይዮሰ፥ እሰይ ባድ ቲኪቆሰለከ ጥሮፊሞስ ህትን
ጢማቶሰ እሳን ሜጡበ ሄዕዮ እቅ።
5 እሰን ብርተ ህግ ጢሮኣድ ከተማን አገርቶኡ።
6 ጠዉ እኮጎሬ ነኡ ጦሮሹ እቴነን ከበጀኖ
ከበጀቲች ኤተሮን ፍልጵሰዩሰ ከተመ መርከባን
ኣንግ ኦንትቅ በር ጢሮአድ ከተመ እሰቤቹ
ኢልኖም፤ ህከን ቤቾን ለመለ በር ዱንክኖም።

ጳዉሎሰ መጨረሻን ጥሮአደ ኦሮዕዮገ

7 ሳምንት ወዕኔ በሬን * ጭምይኖምህኔን
ጳዉሎሰ ለንክ በር ገሰመ ዎሉቤቹ መረኖቤቺሃ
ህከኔ ሄዕዮ መኒሃ ጠወኡ ጀመር፤ እሰ ጠወሰ
ጠወእንን ህንከዕሬ ሜሬሩ እኮ።
8 ነኡ ጭምይኖም ፉቅ ምኔን ልግቡ መብራቱ
ሄዕዮ እቅ።
9 ኤውጤኪሰ ዬኖ መቱ ዎደልቹ መንቹ
መሰኮት አሌን አፉዕልዮ እቅ፤ ጳዉሎሰ ጠወ
ቅራርሴሃን ሁኩ ዎደልቹ እበ ግሾቤቺሃ ሰቅ ፉቂች
ዎሮ ዋል ኡቦ፤ መኑ ኬሰኖ ወክት ሬዮ እቅ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ ድር ዎደልች አሌን
ሙግይ አንጋንከሰ ህንቀፍ «ህልቆኖቺ ፎሊን ዮኡ»
ዬሰ።
11 ጳዉሎሰ ፉቅ አል ፈንቀል ፉል እሳንን እቸተ
ሜጡበ እች ኡለት ሶዞተ ኢለ ኩሎች ኤተሮን
ኦሮዕዮ።
12 ህትን እሰ ፈዬ ዎደልቹ ምኒ ኣእት መርት እበ
ሙንደእ መት-መቱሰ ጠረኚሶኡ።

ጳዉሎሰ ጢሮኣዲች ሚሊጢተ ኦሮዕዮገ

13 ጳዉሎሴ ቶንግ ህርሲንሶተ ሄጭን መርከባን
ኣንግ አሶሰ መርኖም፤ መሰንትሰ እሰ ህከ ከተመ
ሎከ መሮተ ሀሸ ነኡ ህት አዕኖተ አዘዞኔቤቺሃት።
14 ህትን ነኡ እሲን አሶሰ ከተማን ደቀም
እሱ ቶንግ መርከባን ኣግንሰ ሚጢሊኒ ከተመ
መርኖም።
15 ነኡ ለንክ በር መርከባን ኣንግ ዊን ረበንቶ
«ኪዮሴ» ዬኖቤቹ ኢልኖም፤ ህትን ለንክ በር
«ሳሞስ» መድን ህንግ ሰቅ በር ሚሊጢ ከተመ
ኢልኖም።
16 ጳዉሎሰ እሰይ ባደን ልግብ ወክት ዱንኩዕነ
ኤፌሶን ከተመ አጉር ህጎተ ሀሾ፤ መሰንትሰ
አታልሲሾሰጎሬ ጴንጠቆሰጤ ከበጀት ዬሩሳሌም
ከተማን ከበጀተ ሀሾቤቺሃት እቅ።

ኤፌሶን ከተም አመዕናኖ ባልቃተ ጳዉሎሰ ጠወዕዮ መጨረሽ ጠውተኔሃ

17 ጳዉሎሰ ሚሊጢን ከተሚች መነ ሶክ
ኤፌሶን አመዕናኖ ባልቀተ ገእሲሾ።
18 እሰን እሰበ አሜቶ ወክት «እን እሰይ ባዱ
መር አፉዕሌም በሬች ጀመር ጉዕመ ወክትንከ
በላንከክዕኔ ሀት እክ ሄዕዮምጎሬ አዕኑ ገዉክዕኔ
ደጌነንተ።
19 ህትን አይሁድ ሂለ ሰውት መሳን
ኦርጨቀሞምጎሬ ጉዕመንከ እታለን ገውእ ሙግ
አዕይ እንጅጀእን ቀርቹ ካደማም እቅ።
20 ኦገትቤቾን እኮ ምኒች ምኒ ሃመን ተማርሳም
ወክት ደግሊለኖህዕኔሃ ጉዕመንከ ኩሎንክዕኔ
ቤሉ መቱርቹሃ ኩሉዕነ ፌሾምበእ።
21 እይሁድ መኑለከ ግርክ መኑ ጩብችሰ ቶበት
መገን እደ ፈንቀልት ቀርቾ ኢሳን አመዕንቶተ
ኩሎንሰ።
22 ጠሊለ እያኒን አዘዘም ዬሩሳሌም ከተመ
መራሚት፤ ህከን ቤቾን መ እህም ጎሬ ደጎምበእ።
23 ጠዉ እኮጎሬ ኡሱረሙለከ ኦርሸት እልታኤገ
ከተማን ጉዕማንን ጠሊሉ እያኑ ኩሎኤ እቅ።
24 እኮጎሬ እን ቀርቾ ኢሲች ቶጎም ሆጉተ
ሹሎተ ኢለ ገይኤ ፎሊሃ እሙዛምበእ፤ እሰን
መገን ኣሰቱተ ተሸት ላገተ ኩሉሃን።
25 «ህትን ከበሬ ኢሎተ ኢለ ክዕኔ
ጉዕምክዕኔ በላን ፈንቀላመን መገን ዎምነትተኔሃ
ተማርሳንክዕኔ፤ ከኒች ኤተሮን ክዕኔ በሊች እዪሁ
ለእኖኤበእገ ደጋም።
26 ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔ በሊች መቱ መንቹ
በዕዮ እቃ ሩበት እህንክዕኔበእገ ኩላንክዕኔ።
27 መሰንትሰ መገን ሰዉት ጉዕመንከ
ኩሎንክዕኔ ቤሉ ኩሉዕነ ፌሾምርቹ መቱርቹሁ
ዮበእ።
28 መገኑ ገይሰ ቤት ቄጊን ዎጉህዕኔ አመዕናኖ
ጭምት አገርቶኖተ ጠሊለ አያኒን ክዕኔተ
ዜማንቹ እዕይ መጠሮህዕኔ መገን ሆለ ዜሜሃለከ
ገይሃክዕኔ አገዕርዬ።
29 እን ኦሮዕዮሚች ኤተሮን መገን ሆለ ዜሜሃ
አሙዝቡ ሆሌገ ጎደበ ጠረኞኑት ሂሉ መኑ እሜት
ክዕኔ በለ ኣጋገ ደጋም።
30 ህትን መት-መቱ መኑ ክዕኔ ገይክዕኔ
በሊች ኬእ ሉሲሰኖ ትምርት ተማርሰተን ልግብ
አመዕናኑተ እሰ እደ ፈንቀሸታኡ።

---

* **20:7** እቸተ ሜጡበ እንቶተ፦ የኖሁ ግሪክ መጻፏን ጦሮሹ ቢጡ የኖ፤ ፍሳርሰ ቀርች ሁርባት ዩ እሆተ አታለኖ። **20:24** 2 ጢሞ. 4፥7።

31 ህካን እኮቤቺሃ እን ጉዕማንከ መኒሃ
ህንከዕርተለከ በራሃ እንጅጆተ ዱነን ሰሱ ዘማን
ሸዅጉንክዕኔገ ቃጌነን አገዕርዬ።
32 «ህትን ቴሁ መገኒሃለከ ጉዕመንከ ጠሊላኖ
በላን ጠረኻሰኖህዕኔ መገን ርሰተ ኣሶተ እታለኖ
ኣሰቶ ላጋተ ኤገተ ኣሰዮንክዕኔ።
33 እን እዬ ብረ ህከረንገ ዎርቀ ህከረንገ
ኦድኑተ ሄዕላቾምበእ።
34 ኤሳሃለከ ኢን ሜጡበ ዮህኑኤተ ሀሰሰኖርቹ
እንጋንከኤ እእን ደግለሎምገ አዕኑ ገዉንኩክዕኔ
ደጌነንተ።
35 ‹ኣእኖህኒች በትሸ ኣሰኖሁ ማሰእሞእሃን› ዬ
ገይሰ ቀርቾ ኢሰ ላገተ ቃጊነ እንጋንከኔ እዕነን
ሆጎህኑኤተ ደግለሉ ሀሰሰኖ እሁሰ ልግብያ ዎቄን
ለሊሾንክዕኔ» ዬስ።
36 ጳዉሎሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን
ጉዕሚንከሰ ጉሉጵ ዱእ አዕዮ።
37 እሰ ጉዕሙንኩሰ ኦእን ጳዉሎሴ ሀንቀፍ
ሱንቅቶኤ።
38 በትሰ እበ ሻዞ መስት «ከኒች ኤተሮን ለንኪሃ
እልኤ ለኦኖተ ሆሮን እታልቴነንተበእ» ዬሰቤቺሃት
እቅ፤ እሰን መርከቡ ዮ ቤቹ ኢሎተ ኢለ ህርሲሶሰ።

21

ጳዉሎሰ ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮገ

1 እሳች መለዕለሞሚች ኤተሮን መርከባን ኣንግ
ጌጥይን «ቆሰ» ዬኖ ባዱ መርኖም፤ ህትን ለንክሰ
በር ዊን ረበንቶ «ሩደ» ኢልኖም፤ ህከንቤቺች
ኬዕን «ጳጥራ» ዬኖ ከተመ መርኖም።
2 ህከን ቤቾን ፍንቄ ባዱ ኦሮእና መርከበ ደእን
እሲን ኣንግ መርኖም።
3 ዊን ረበንቶ «ቆጵሮስ» ዬኖ ኤለተ ለእነ ጉረ
እዲን እጉርን ሶርይ ባዱ መርን «ጥሮስ» ዬኖ
ከተመ ኢልኖም፤ ሁኩ ቤቹ መርከቢች ኦደተ
ድሪሴኖሃ ቤቺ እቅ።
4 ህከን ቤቾን እመዕናኑተ ህንሰ ደንጎም ወክት
እሰቤቾን ለመለ በር ዱንክኖም፤ እሳንከ ጠሊሉ
እያኑ ለለሾንሰ «ጳዉሎሴ! ዬሩሳሌም ከተመ
መርቶት» ይት ኩልቶሰ።
5 እኮጎሬ ነኤ ህከን ቤቾን አገርናም ወክቱ
ጎፋን ሃሞተ ኬዕኖም፤ እሰ ጉዕሙንኩሰ
ሜንቲንከሰለከ እላንተሰ ሜጡበ ከተሚች አብል
ኢሎተ ኢለ ህርሲሶኔ፤ ባር መዴን ጉሉጵን ዱእ
አዕኖሚች ኤተሮን «ወገሬት ሄዕዬ» ይን እደ
እንኮም።
6 ህከኒች ኤተሮን ነኤ መርከባን ኣንጎም፤ ህትን
እሰን ምንሰ ፈንቀልት መርቶኤ።
7 ነኤ ጢሮሲች ኬዕን «ጴጤሌማይሰ» ዬኖ
ከተመ ኢልኖም፤ ህከን ቤቾን እመዕናኖን ደቀም
ወገሬትጨቀሞሚች ኤተሮን እሳን መቱ በር
አገርኖም።
8 ለንክሰ በር እሳች መለዕለሞሚች ኤተሮን
ቄሳር ከተመ ኢልኖም፤ ህከኔን መጠረንቶ ለመለ
ዳቆናች «ፍልጶሴ» ዬኖ መንች ምኒ ኣንግ እሲን
ሜጡበ እቍዕልኖም፤ ፍልጶሰን መገን ላገተ
ተማርሰኖ እቅ።
9 እሲንከ ራገ ጠወኣ ሾልት ሀፍታኑት ሄኦሰ
እቅ።
10 ህከን ቤቾን ልግብ በር አቍዕልኖሚች
ኤተሮን «አጋቦሴ» ዬኖ ነብዬቹ ይሁድ ባዲች
አሜች።
11 ሁኩ ነብዬቹ ኒቤቹ እሜች ጳዉሎሴ ኢቱተ
ኣእ ገይሰ ሎከተለከ ገይሰ እንገተ ኡሱር «ጠሊሉ
እያኑ ‹ከን ኢቶ መንቹ ዬሩሳሌማን ዮ አይሁዱ ህት
ኡሱርት እይሁደ እህበ መን እንጋን ህግስ ኣታእ›
የኖት» ዬእ።
12 ህከ ጠወ ሞጮጭኖም ወክት ነኤለከ ህከኔ
ሄኣ መኑሁ ጳዉሎሴ «ዬሩሳሌመ መርቶት» ይን
ኡጭኖም።
13 እኮጎሬ ጳዉሎሰ «ህት ኦኤነን ኢ ቀልብ ሚ
ዶርቴነንታት? እን ቀርቾ ኢሰተኔሃ ዬሩሳሌማን
ኡሱረሙ እሁዕነ ሬሆታ ቅጥ ይዮም» ይ
ፈንቀሼእ።
14 ጳዉሎሰ ሸዘነኔ ቶጉ ግቦ ወክት «ቀርቹ
ዬኢሁ እሁን» ይን አጉርኖም።
15 ህከኒች ኤተሮን ነኤ ኦዳኔ ቅጥ አዕን
ዬሩሳሌመ መርኖም።
16 ህትን ቄሳር ከተማን ዮ እመዕናኑት መት-
መቱ ኒን ሜጡበ እክ እሜቶኤ፤ እሰን ምናዮኔ ምኔን
ፎሎጭኖተ እሰ ምኒ መሰቶኔ፤ ሁኩ መንቹ ዊ በላን
ዮ «ቆጵሮስ» ዬኖ ባዶን ዱንክዮእሃ አመዕናንቹ
እቅ።

ጳዉሎሰ ያቁበ ለኦተ ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮገ

17 ነኤ ዬሩሳሌመ ኢልኖም ወክት እመዕናኑት
ሙንዲኖን ቶጎኔ።
18 ለንክሰ በር ጳዉሎሰ ኒን ሜጡበ እክ
ያቁብቤቹ መርኖም ወክት ጉዕሙንኩ ጭምት
ምኒ ባልቁ ህከኔ ሄኦ እቅ።
19 ጳዉሎሰ እሰንተ ወገሬትሾች ኤተሮን መገኑ
እይሁደ እህበ መን በላን እሰ ክድማን አዕዮሃ
መት-መቲን ኩሎሰ።
20 እሰን ህካን ሞጮጭት መገኑ ገለትጭት
«ኒ እመቤቶ ጳዉሎሴ! እመዕንቶ ልግቡ ኩሜ
መኑ እይሁድ በላን ሄኤሰለከ ጉዕሙንኩሰ ሕጊሃ
አዘዘንታኢሃ እሁሰ እትን ደጋንት።
21 እሰን እት ‹እይሁደ እህበ መን በላን
ሄኣ እይሁዲ ጉዕሚንከ እለሰ ጡርከንትበገለከ
ሴረ አገርትበገ ተማርሰተን ሙሰ ሕገ ሻርታገ
አታንቲት› ዬኖ ጠወ ሞጮጭቶኤ።
22 ህከረ መ አዕኑ? እሰ እት እሜቱክ ሀንቅንከ
ሞጮጭታእ።
23 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ ይናሚሃ እእ፤ ኒ በላን
ሁንዱር ኣጎ ሾሉ መኑ ዮኤ።
24 ከ መነ ኣእት መርት እሳንን መገን ብሬን
ገዉክ ነጠ እእ፤ እሰን ነጠ እኮተ ብረ እት ባትሰ፤
ህከኒች ኤተሮን ሙምሰ ሜዳኣ፤ ህካን እቶንትጎሬ
ኪተኔሃ ጠወእሞ ጠዉ ክዝብ እሁሰለከ እት ገዉክ
ሕገ አገርተን ሄኣንትገ ጉዕሙንኩሰ ደጋእ።
25 እኮጎሬ እይሁደ እህበ መን እዲች
አመዕንቶእሩ ክትም ክትንታን ንጆሾ እቸተ
እታንትበእገ፥ ቄጉ እጋንትበእገ፥ ለንገእ ሬዮ
ለል ማላ እትበገለከ ዝነተ አትበገ አገዕርቶተ
ኢተቀሞም ጠወሃ ደብዳቤን ከተንቦክዕኔ»
ይቶሰ።

21:8 ሶቀ. 6፥5፤ 8፥5። **21:21** 11፥28። **21:23** ዘኁ. 6፥13-21። **21:25** ሶቀ. 15፥29።

26 ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎሰ ለንክ በር ህከ መነ ኣእ እሳንን ሜጡበ ነጠ እኮ፤ እሰን ሁኩ መኑ ሄንኩ በሩ ኢሎተ ኢለ ነጠ እክ አገርታጎሬ ህትን ገገዉሰ ኣታ ሰደቀተ መ ወክት ኣታጎሬ ኤንኬዕንሶተ ዱእ ምኒ ኣጎ።

ጳዉሎሴ መገን ምኔን አፈመገ

27 ለመሉ በሩ ጎፎተ እካን እሰይ ባዲች አሜቶእሩ አይሁዱ ጳዉሎሴ መገን ምኔን ለእ ኤመት ጉዕመንከ አድመተ እት አፎሰ።

28 እሰን «እሰራኤል መነ! ሀዕልዬኔ! ከለዕዬ ኩ መንቹ ኤመትኔ፥ ሕገኔለከ ዱእ ምኒ ጥቅሽ ጉዕመንከ ቤቹ መረን ኤመት ተማርሰኖሃን፤ ሁኩንን ሆፈዕያንሰ ግሪክ ባድ መነ ዱእ ምኒ ኣግሸ ፈየ እኮቤቹ ንጀሰሾእሃን» ይት ያርቶኤ።

29 እሰን ህካን ይቶኢሁ ሄጭት ጳዉሎሴ ኤፌሶን ከተም ጥሮፊሞሴንን ሜጡበ እክ ዬሩሳሌም ከተማን ዮኢሃ ለኦሰቤቺሃ እሱ ዱእ ምኒ እፍ ኣጎሃ አጉጆሰቤቺሃት እቅ።

30 ከተሙሰ ጉዕሙንኩ ሌንቄቄእ፤ ህትን መኑ ጉዕሙንኩ ሜጡበ እክ ደጉደን እሜት ጳዉሎሴ ኣእት ጎሾሸተን ዱእ ምኒች አብል ፉሸቶሰ፤ ህከ ወክትንከ ዱእ ምኒ ኡሩት ጡፈንቶኤ።

31 ህትን እሰ ጳዉሎሴ ሸቶተ ሀሶ ወክት ሮም ባድ በገዝ ሀለቂሃ «ዬሩሳሌም ከተሙ ጉዕሙንኩ ጨነቀንቶኤ» ዬኖ ዱዱቡ ሞጮጨሞ።

32 እሰን ህከ ወክት ወታደረለከ ጥቤ ሀለቀ ኣእ ደጉደን መንቤቹ ኢሌእ፤ ሁኩ ጳዉሎሴ ኦልታእሩ በገዝ ሀለቀለከ ዎታደረ ለኦ ወክት ዎቀሩ አጉርቶኤ።

33 ህከ ወክትንከ ሀለቁ ኢል ኬዕይ ጳዉሎሴ አፍሲሸ ለሞ ሰንሰለቲን ኡሱሪኖገ አዘዥ «ኩ መንቹ አዬት? ህትን መርቹሃን አዕዮሁ» ይ ጠዕሜእ።

34 መኒች ደሩሰ መቱርቹ ደሩሰ ህትን ዎሉርቹ ይተን ጨንጭቶቤቺሃ በገዝ ሀለቁ ሀንቅ እኮ ጠወ ደጎተ አታሉ ሆጎ ወክት ጳዉሎሴ ዎታደር ቀእተ መሰታገ አዘጉ።

35 ህከቤቹንከ መሴነን ጳዉሎሰ እል ፉሌኖ ቤቹ ኢሌ ወክት ኤመቱ እበ ኤሙዕር እሰ እሌን አደገ ኢልሶተ ሀሶገ ደግ ዎታደሩ እሱ እጅት መሰቶሰ።

36 ሁኩ ልግቡ ኤመቱ «ሸዬ» ይተን ጨንጭተን ዘክሳሲት እቅ።

ጳዉሎሰ ኤመት ብሬን ገይሰተኔሃ ጠወዕዮገ

37 ጳዉሎሴ ዎታደሩ ገልታቤቹ ኣግሶተ ሆንጠኮ ወክት ጳዉሎሰ በገዝ ሀለቀ «እን መቱርቹ ኩሎሄተ ፈቀደዕኔን?» ዬእ፤ ሁኩ በገዝ ሀለቁ «ግሪክ ባድ እፎሃ ደገንንዶ?

38 ግደኖ በሬን ብተተ ኬሰለከ ሾሎ ኩሜ ሸብር ኬሶረ ኣእት ኡለ ኡድመ ሁንቶንቲ ግብጽ ባድ መንቹ አቴበእንዶ?» ዬሰ።

39 ጳዉሎሰ በገዝ ሀለቀ « ‹ኪልቅየ› ዬኖ ባዶን ኤንኬዕነንቶ ጠርሴሰ ከተማን እለሞምየ አይሁድቹ፤ ሀዕይ ኤመቲሃ ጠወኦተ ወክት ኣሴኤ» ይ ኡጩሰ።

40 ህትን እሰ ጠወኦተ ወክት ኣሰያንሰ ጳዉሎሰ ጎትዬ ቤቾን ኡር መኑ ሰዕምዮተ እንጋንተሰ ቀቀሸ መኑ ጨለ ዬ ወክት እብራዌ መን አፎን መኒሃ ጠወኤ ጀመሮ።

22

1 ጳዉሎሰ «እመኤ ኦሱትለከ እናከኤ እን ኣሳንክዕኔ መሰለ ሞጮጭዬ» ዬእ።

2 እሰን እሰ እብራዌ መን አፎን ጠወእን ሞጮጭቶ ወክት ወዕኔችን በትሰ ጨለ ይቶኤ፤

3 እሰን «እን ኪልቅይ ባዶን ዮ ተርሴሰ ከተማን እለሞምሃ አይሁድቹ፤ ተማሮሚሁ ከን ዬሩሳሌም ከተማኒት፤ ተማርሴኤሁ ገማልያሌት፤ እሲች እናከኔ ሕገ ጠረኛሽ ተማሮሚሁለከ ከበር እዕኑ ጉዕሙንኩ ደጌነንተገን መገኒሃ ቡብ ገዉእ ኣሰ ካደማሚሃ መንቹ እቅ።

4 ኢሰ ዎቃሃ እዎንታ መነ ጉዕመንከ ሬታኢሃ ኢለ ሸረን ጎነለከ ሜንቱ አፈን ኡሱር ምኒ ኣግሾሞሃ እቅ።

5 ኩን ሀንቅ እሁሰ ቂሰ እዎንሳኑትለከ አይሁድ ኦገት ባልቀት ጉዕሙንኩ ኤሳሃ ምሰክረተ፤ ደማሰቆ ከተማን ዮ ህከ መነ ኡሱር ዬሩሳሌመ ኤቦተለከ ቀጠእሲሶተ አታልሲሰኖኤ ደማሰቆን ዮ አይሁዲሃ ከተቦ ደብዳቤተ ቶጎሚሁ እሳችት።

6 «እንን ደማሰቆ ከተመ መረን ኢሎተ ሆንጠኮምህኔን መቱ በር ሌሆ ሰኣት ጌሳን ድንገቴን ሰሜች ሎሩ ኑሩ አዳንከኤ በለቆ።

7 ህትን ኤለ ኤብ ኤሳሃ ‹ሳኦሌ! ሳኦሌ! ሚሃት ሸርታንቴኤት?› ይታ ላገት ሞጮጩሞ።

8 እንን ፈንቀሽ ‹ቀርቾ አት እዬት?› ዬም፤ እሰን ‹አት ሸርታንቴኤ ናዝሬት ኢሳት› ዬኤ።

9 እን ሜጡበ ሄኦእሩ ኑርሰ ለኦ ቤሉ አይ ጠወአና'ኤት ጎሬ ላገሰ ሞጮጭቶበእ።

10 እንን ‹ቀርቾ! መ እኤ?› ዬም፤ ቀርቹንኩ ‹ኬእ ደማሰቆ ከተመ መር፤ አታንቲሁ ጉዕሙንኩ ህከን ቤቾን ኩለመኖሄ› ዬኤ።

11 ህከን ኑር በለቅ መሳን ለኦተ አታሉ ሆጎምቤቺሃ ኢን ሜጡበ ሄኦ መኑ እንገኤ እፍ መሰግ ደማሰቆ ከተመ ኢልሶኤ።

12 «ህከን ከተማን ‹ሀናንየ› ዬኖ መቱ መንቹ ሄዕዮ እቅ፤ ህከ መንቹንከ ደማሰቆ ከተማን ሄኣ አይሁዱ ጉዕሙንኩ ገለትጭታሲሁ ሕገ ጡመገ አገረኖለከ እያኑ ዮሰየ መንቹ እቅ።

13 እሰን ኢቤቹ እሜች መዴንከኤ ኡር ‹እመኤ ቤቶ ሳኦሌ! ቴሱ ለእ› ዬእ፤ እንን ህከ ወክትንከ ለኦተ አታሎሞ።

14 እሰን ‹እናከኔ መገን ሰዉት እት ደጎተ፥ ፈየ ለኦተለከ ላገሰ ሞጮጭቶተ ሄጭ መጠሮሄ።

15 እሰን ለኦንትለከ ሞጮጭቶንት ጠወ ጉዕመንከ መን ብሬን እሰተኔሃ ምሰክር እኮታት።

16 ህከረ መ አገርታንቲት? ቴሱ ኬእ ሱዕመሰ ገእት ጠመቀሞ፤ ጩብችክ ነጠ እህ› ይ ኩሎኤ።

17 «ህከኒች ኤተሮን ህከ ዬሩሳሌመ ፈንቀል አሜቾሚች ኤተሮን መገን ምኔን ዱእ እእን መናመተ ለዕዮሞ።

18 ቀርቹንኩ ኤሳሃ ለልኤ ‹እት ኢተኔሃ ጠወኣንት ጠወሃ እሰ ቶጋበእቤቺሃ ዬሩሳሌሚች ደዕልት ፉል› ዬኤ።

21:29 ሶቀ. 20፥4። **22:3** ሶቀ. 5፥34-39።

19 አንን ቀርቾ! ‹ጭምት ምኒ ጉዕመንከ መረን ኪን አመዕኔ መነ ኦላምገለከ ኤሱራምገ እሰ ገዉንኩሰ ደጋእ።
20 ኬሳሃ ምሰክር እክ ሄዕዮ እሰጥፋኖሴ ቄጉሰ ዱንቶ ወክት አን ጠዋንከሰ ኢተቀም ሸታ መን መዴን ኤር ኦድኑሰ አገራም እቅ› ዬእ።
21 ቀርቼንኩ ‹ቄዕራሽ ዮ አይሁደ እህበ መንቤቹ ሶሃንኬቤቺሃ ከንቤቺች ኬእ ኦሮእ› ይ ኩሎኤ» ዬእ።

ጳዉሎሰ ሮም ባድ መንቹ እሁሰ ኩሎገ

22 እሰ ከ ጠወ ኩሎተ ኢለ ሞጮጭታሲት እቅ፤ እሰ ላገሰ ጎት አት «ህትናሙ መንቹ ፎሊን ሄኤ ሀሰሰኖሰበእቤቺሃ ዱንየ አሊች ከም» ይት ያርቶኤ።
23 ህትን እሰን ያርተን ኦድኑሰ ኤጅተን ትበ ሰማ ዋሸት ብን አታኢት እቅ።
24 በገዝ ሀለቁንኩ ጳዉሎሴ ወታደሩ ገልታቤቹ መሰታገ አዘዙ፤ ህትን እሰ አሌን መኑ ሚሃ ጨንጨኖጎር ደጎተ «ኦልቴነን መረመሬ» ዬሰ።
25 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ጠፍሪን ጠረኛሰ ኤሱርቶ ወክት ጳዉሎሰ መዴንከሰ ዮ ጥቤ ሀለቀቹ «ሮም መንቹ ፍርዱ ዮበኢሃ ኦልቶኖተ ፈቀደሞህዕኔንደ?» ዬሰ።
26 ህከ ወክትንከ ጥቤ ሀለቁ ሞጮጭ በገዝ ሀለቀቤቹ መር «መ አቶታት? ኩ መንቹ ሮማውቹሃ» ዬእ።
27 ሁኩ በገዝ ሀለቁንኩ ጳዉሎሴቤቹ መር «ህንዴ ኩሌኤ! አት ሮማውቹሃ መንቹንደ?» ይ ጠዕሜሰ፤ እሰን «ኤ! አን ሮማውቹሃ መንቹ» ዬእ።
28 በገዝ ሀለቁንኩ ፈንቀሸ «አን ኪ ሮማውቹ እሆተ ህዕሬሚሁ አበ ብሪንት» ዬሰ ወክት ጳዉሎሰ ህትን «አን እለሞሚሁ ሮማውቹ እክት» ዬሰ።
29 ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሴ መረመርቶተ ቅጥይቶሩ ህከ ወክትንከ እሲች እደ እኮኤ፤ በገዝ ሀለቁንኩ ጳዉሎሰ ሮም ባድ መንቹ እሁሰ ደጎ ወክት ኡሱርሲሾሰቤቺሃ ዋጁእ።

ጳዉሎሰ አይሁድ ኦገት ብርተ ሆንጠኮገ

30 ለንክ በር ገሰመ በገዝ ሀለቁንኩ አይሁዱ ጳዉሎሴ ከሰሶ መሰት መርቹሃጎሬ ጠውሰ ሀንቅ ደጎተ ሀሾቤቺሃ ቂሰ አዎንሳኑትለከ ኦገት መነ ጉዕመንከ ጭምይታገ አዘዙ፤ እሰን ጳዉሎሴች ሰንሰለተ ሂር ኡሱሮ ምኒች ኤቤኖገ አዕይ ብሬንከሰ ኡርሾ።

23

1 ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎሰ አይሁድ ኦገት ባለቀተ ቱክ ይ ለዕይ «እመኤ ኦሶ! ከበሬ ኢሎተ ኢለ ጡመ ቀልቢን ጉዕሚንን መገን ብሬን ሄዕዮምሃን» ዬእ።
2 ህትን ሎሩ ቂሰቹ «ሀናንየ» ዬኖሁ ጳዉሎሴ መዴን ኡርቶእረ ጳዉሎሴ እፎሰ ዎቀርታገ አዘዙ።
3 ህከ ወክትንከ ጳዉሎሰ ሀናንየ «እት ለኤኖሄረ ጡመ አጉዳንቲሁ ቀልቡክ ሂሉ! ኬሳሃ መገኑ ዎቀረኖሄ፤ ሕጊን ፈረዶተ አፉዕልት ሕጉ ዮበኢሃ ዎቀሮናኤተ አዘዘንደ?» ዬሰ።
4 ህከኔ መዴንከሰ ኡርቶእሩ ጳዉሎሴ «መገን ሎረ ቂሰቹ ቦሮርተንንደ?» ይቶሰ።
5 ህትን ጳዉሎሰ ፈንቀሸ «አመኤ ኦሶ! ሎረ ቂሰቹ እሁሰ ደጎምበአ እቅ፤ መሰንትሰ ‹ኤመትክ ገሸኖሀን አሌን ሂለ ላገተ ጠወኑት› የመሞ ከተበሞኤ» ዬሰ።
6 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ ህከን መኒች መት-መቱሰ ሰዱቃውተ ህትን ዎሉሰ ፈርሳውተ እሁሰ ደግ «አመኤ ኦሶ! አን ፈርሳውቹሃን፤ አኑኤ ፈርሳውቹሃን፤ ቴሱ ፍርድቤቹ ሆንጠኮሚሁ ሬቶእሩ ሬሆች ኬኣገ ተብሳሃ አዕዮምቤቺሃት» ይ ላገሰ ጎት አዕይ ኦገት ባለቃተ ጠወዕዮ።
7 ጳዉሎሰ ህካን ጠወዕዮ ወክት ፈርሳዊለከ ሰዱቃዊ በላን ብተት ኬኣን ኦገቱሰ ለሙ ቤቹ እኮ።
8 ሰዱቃውት «ሬዮ መኑ ሬሆች ኬአኖበአ፤ መላይከንት ዮበአ፤ እያኑንኩ ዮበአ» ይታእረ፤ ህትን ፈርሳውት «ሁኩን ጉዕሙንኩ ዮኤ» ይት አመዕንታእረ።
9 ህከ ወክት አበ ጨንጨነተ እኮ፤ ፈርሳዊ አዲች መገን ሕግ አሰተማራች ኬእ «ነኤ ከን መንቾን ሂለ ጠወ መቱርቹሃ ደንጎምበአ፤ እያኑ ህከረንገ መላይከት ጠወኑሲሃ እህና?» ይት ኦደኤ።
10 ብተት በተአን መርቶ ወክት መኑ ጳዉሎሴ ሀንፈጣሰበእገ በገዝ ሀለቁ ዋጅ ወታደረ «መርቴን ጳዉሎሴ መን በሊች ዎልቅሴን ዎታደሩ ገለኖቤቹ ኤቤ» ይ አዘዙ።
11 ለንክሰ በር ህንከዕርተ ቀርቹ ጳዉሎሴ መዴን ኤር «ዬሩሳሌም ከተማን ኢተኔሃ መሰከርቶንትገን ሮም ከተማኒ መሰከሩ ሀሰሰኖቤቺሃ ዋጅቶት» ዬሰ።

ጳዉሎሴ ሺቶተ እማዕለሙሰ

12 ለንክ በሬ ገሰመ አይሁዱ ጭምይት እማዕለንትኬእ «ጳዉሎሴ ሸኖተ ኢለ እቸተ እንቱንከ፤ ዋሃ እንጉንከ» ይት ጤሌዕልቶኤ።
13 ህከን አድማን እማዕለንቶእሩ ሸይልች በተአኖሃ መነ እቅ።
14 ህትን እሰ ቂሰ አዎንሳኖበለከ ባልቀቤቹ መርትኬእ « ‹ጳዉሎሴ ሸኑዕናን መቱርቹሃ እንታምበአ› ይን ጤሌዕልኖም።
15 ህከኒሃ ቴሱ አዕኑ ኦገት ባለቃን ሜጡበ እማዕለንቴን መረመርናም ጠዉ ዮኤ ይቴን ጳዉሎሴ ኦል ሀለቁ ክዕኔቤቹ ኤቦተ ጠዕምዬ፤ እኮጎሬ ነኤ ክዕኔቤቹ ኢሉዕነ ሄጭን ሸኖተ ቅጥይኖም» ይት ኩልቶሰ።
16 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሴ አመቤቶ ቤቱ ህከ እማዕለንቶ ጠወ ሞጮጩ ወክት ዎታደሩ ገልታቤቹ መርኬዕይ ጳዉሎሴሃ ኩሎሰ።
17 ህትን ጳዉሎሰ ጥቤ ሀለቀ መቱ ገእ «ኩ ጩሌ በገዝ ሀለቂሃ ጠወእኖ ጠዉ ዮሰቤቺሃ እሰቤቹ መሰ» ዬሰ።
18 ጥቤ ሀለቅቹንኩ ጩልሰ በገዝ ሀለቅቤቹ እፍ መር «ኩ ጩሌ ኩለኖ ጠዉ ዮሰቤቺሃ ኡሱር ምኔን ዮ ጳዉሎሴ ኤሳሃ ገእ ከ ጩል ኪቤቹ ኤቦተ ኡጭዮኤ» ዬእ።

22:20 ሶቀ. 7፥58። **23:3** ማቶ. 23፥27-28። **23:6** ሶቀ. 26፥5፤ ፋል. 3፥5። **23:8** ማቶ. 22፥23፤ ማር. 2፥18፤ ሉቃ. 20፥27።

19 በገዝ ሀለቁንኩ ጩል አንገተ አፍ መድ ዋል
«ኩልታንቴኤ ጠዉ መርቹሃን?» ይ ገበለ ዋሽ
ጠዕሜሰ።
20 ሁኩ ጩሉንኩ «አይሁድ እዎንሳኑት
ጳዉሎሴ ዎዕኔችን ባሳ ጠረኻሰ መረመርቶተ
ጋቴተ ኦገትቤቹ ሆንጠህሶተ ኬሳሃ ጠዕሞቶተ
ኢተቀንቶኤ።
21 ጠዉ እኮጎሬ አት እሳሃ ኤኩ ይቶት፤
መሰንትሰ እሰ ጳዉሎሴ ሸቶተ ኢለ እቸተ
እታበእገለከ ዋሃ አጋበእገ ጤሌዕልት ሸይልች
በተአ መኑ ማጠንት አገርታኢት፤ ቴሱ እሰ
አገርታኢሁ ጠለዕል ኪ መሰለህት» ዬእ።
22 በገዝ ሀለቁንኩ ህከ ጩል «ከ ጠወ ኤሳሃ
ኩሉክ አዬሃ ጠወኦት» ይ ጩል ህርሲሾ።

«ፊልክሴ» ዬኖ ባዱ ገሸኖ መንች ብርተ ጳዉሎሴ ሆንጠህሴመገ

23 ህከኒች ኤተሮን ኦል ሀለቁንኩ ጥቤ ሀለቃች
ለሙ ገእ «ህንከዕሬ ስሶ ሳቴን ቂሳር ከተመ መርታ
ለሜ ጥቤ ዎታደረ፥ ለመላዩ ፋሻንቹለከ ለሜ
ጥቤ በገዝ መነ ቅጥአዕዬ።
24 ህትን ጳዉሎሰ ቆጸኖ ገማሙ ቅጥ አቴን
ባዱ ገሸኖ ፍልክሴበ ወገሬቲን ኢልሳሰገ አዕዬ»
ይ አዘዙ።
25-26 ህትን እሰን «ቀላዶሰ ሉሰዩሲች፤ አበ
ከበጀንቶንት ባዱ ገሸታንት ፊልክሴ! ወገሬቱ
ኬሳሃ እሁን!
27 ከ መንቹ አይሁዱ አፍ ሸቶተ እከንን እሰ
ሮማውቹ እሁሰ ደጎምቤቺሃ ዎታደርንከኤ መር
ኢል ጡምሾንሰ።
28 ህትን እሰን እሱ መ መሳን ከሰሳሰጎሬ ደጎተ
ኦገትሰቤቹ ሆንጠህሾም እቅ።
29 እሰን እሱ ከሰሶኢሁ ገይሰ ሕግተኔሃ እሁሰ
ደጎም፤ ጠዉ እኮጎሬ ሬሆተ ህከረንገ ኡሱረሚሃ
ኢልሰኖ ጠዉ መቱርቹሁ ዮበእ።
30 አይሁዱ ከ መንቹ ሸቶተ አድመተ አት
አማዕለንቶገ ህከ ወክትንከ ሞጮጭ ኪቤቹ
ሶኮም፤ ኦደን ሄኡ መኑንኩ ኪ ብሬን ኦዳገ
አዘዙም» ይ ሶኮ።
31 ህካን እኮቤቺሃ ዎታደሩ አዘዘንቶ ሃሌን
ጳዉሎሴ እፍ ህንከዕሬን መሰት «እንቲጳጥርሰ»
ዬኖ ከተመ ኢልሶኤ።
32 ለንክ በሬ ገሰማ ጳዉሎሴ ፋርሱተ ቆጸ መኒን
ሜጡበ መረኖገ እት ወታደሩ አጉርት ገልታቤቹ
ፈንቀልቶኤ።
33 ሁኩ ፋርሱተ ቆጸ መኑንኩ ቂሳር ከተመ
ኢልሶ ወክት ደብዳቤተ ባዱ ገሸኖህኒሃ ኣት
ጳዉሎሴ ብሬንከሰ ኡርሶኤ።
34 ባዱ ገሸኖንኩ ደብዳቤተ እነበቦች ኤተሮን
ጳውሎሴ «እት ህከን ባድየ?» ይ ጠዕሜሰ፤
ኪልቅይ ባድ መንቹ እሁሰ ደጎ ወክት
35 «ከሰሳሄሩ አሜቶ ወክት ጠወክ
ሞጮጫም» ዬሰ፤ ህትን ሄሮድሰ ግንብሲሾ ዎም
ግቤ ኣዜን አገርታሰገ አዕዮ።

24

አይሁዱ ጳዉሎሴ ፍልክሴ ብሬን ኦዶገ

1 ኦንቶ በሬች ኤተሮን ሎሩ ቂሰቹ ሀናንይ መት-
መቶ ባልቃንለከ «ጠርጠሉሴ» ዬኖ ጠበቂን
ሜጡበ ቄሳር ከተመ ኦሮዕዮ፤ እሰ ጳዉሎሴ ጠወ
ባዱ ገሸኖ ፊልክሴ ብርተ ሆንጠህሰ ከሰሶኤ።
2-3 ህትን ጳዉሎሴ ገኤን ኤቤመ ወክት
ጠበቅቹ ጠርጠሉሰ «ከበጀንቶንት ፊልክሴ! ኪ
መሳን ልግብ ወገሬት ደእኖም፤ ጡመገ ገሸንተክ
ገይሃኔ ሃዕሮ ጡመርቹ ደእኖም፤ ጡመ ሆጉክ
ጉዕመ ወክት ቶንጋሚሁ አበ ገለትኒት።
4 ጠዉ እኮጎሬ ወክትክ ቤሱዕናን ገበንቾን
ኩላንኬ ጠወ መረርሲጭት ሞጮጭቶተ
ኤጫንኬ።
5 ኩ መንቹ ኔሳሃ ሂለ ጥዘነተ እክ ዱንየ
አሌን ጉዕማንን ዮ አይሁድ በላን ብተተ ኬሰን
‹ናዝራውያኑተ› ዬኖ ክዝብ ትምርት አዎንሳኖች
መቱሰ እሁሰ ደንጎም።
6 እሰን ዱእ ምኒ ንጀሲሶተ ሰውየን ደንግ አነፍ
[ሕግኔ ሃሊን ፈረንዶተ ሀንሶም እቅ።
7 ጠዉ እኮጎሬ በገዝ ሀለቁ ሉሰዮሰ አሜች
አንጋችኔ ዎልቅሸ መሴእ።
8 ከሰሳሩ ኪቤቹ አሜቶተ አዘዙ] ኩ ነኤ
ከሰንሶም ክሱ መርቹሃጎሬ አት ገዉክ እሱ
መረመርት ደጎተ አታልታንት» ዬእ።
9 አይሁዱ «ኩ ጠዉ ጉዕሙንኩ ሀንቅሃን»
ይት ክሳንከሰ ኢተቀንቶኤ።

ጳዉሎሰ ፊልክሴ ብሬን ኦጀገ

10 ገሻንቹ ፊልክሰ አንገሰ ቀቀሸ ጳዉሎሰ
ጠወእኖ ወክት ኣሴሃንሰ ጳዉሎሰ «ልግቤ
ዘማኒች ኬሸ ከን ኤመት አሌን ፍርድ ዳኘ እሁክ
ደጎምቤቺሃ ኤሳሃ ከሰሶኤ ክሲሃ መከላከየ
ኪቤቹ ሆንጠህሳም ወክት አበት ሙንዲኑት
ሞጮጪንታኤ።
11 አን ዬሩሰሌመ ሰገዶተ መሮሚች ቶነ ለሞ
በሬች በተአኖበእገ እት ገዉንኩክ እጥራመቶተ
አታልታንት።
12 እሰን ኤሳሃ መገን ምኔን ኦደንለከ ጭምት
ምኔን ህከረንገ ከተማን ኤመት ጭምአዕይ ብተተ
ኬሰን አፎኤበእ።
13 እኮጎሬ እሰ ኤሳሃ ኦደ ጠዊሃ ማሰረጀ
ሆንጠህሶሄተ አታልታበእ።
14 ጠዉ እኮጎሬ እን ካን ኩላንኬ፤ እሰ ክዝብየ
ይታ አመዕነት ዎቃሃ አናኖኔ መገኒሃ ሰገዳም፤ ህትን
ሕጋንለከ ነብያኖ መጻፋን ከተበሞሃ ጉዕመንከ
አመዕናም።
15 እሰ ፈያኑትለከ ጩበኛኑት ሬሆች ኬኣእ ይት
ተብሳሃ አታገን ኤሳሃ መገኖን ተብሶሁ ዮኤ።
16 ህካን እኮቤቺሃ እን መገንለከ መን ብሬን
ነጡ ሰውቱ ሄኦኤተ ጉዕመ ወክት እጸማም።
17 ዬሩሳሌም ከተሚች ፉሎምች ልግብ ዘማን
እኮች ኤተሮን ኢ ባድ መኒሃ ሀዕላም ብረለከ
መገኒሃ ኣሰም ብረ እፍ ፈንቀል አሜችም።
18 እን መገን ምኔን ነጠ እሄየ ሴረ ሹሎሚሃ
ለኦኤ ወክት ህከን ቤችን ኢን ጭምዬ ኤመቱለከ
ብተት ዮበእ እቅ።
19 ጠዉ እኮጎሬ እሰየ ዬኖ ባዲች አሜቶ
አይሁዱ ህከን ቤችን ሄኦኤ፤ እሰ ኤሳሃ ከሰሳ
ጠዉ ዮሰጎሬ ኪ ብርተ ሆንጠክ ጠወኤ አታልታእ።

24:18 ሶቀ. 21፥17-28።

20 ህከረንጋ ኦገት ብርተ ሆንጠኮም ወክት
አዕዮንሰ ጠዉ ዮ ጎሬ ህንዴ ኩ መኑ ኩልቱን።
21 ሀንቅንከ በላንከሰ ኡር ሎረ ላጋን ‹ሬቶእሩ
ሪሆች ኬኣእ ይ ጠወዕዮምህኒሃ ከበር ብርክዕኔ
ሆንጠኮም› ይ ጠወዕዮምቤሉ ዋሉ አዕዮም ጠዉ
መቱርቹሁ ዮበእ።»
22 ጠዉ እኮጎሬ ፍልክሰ አመዕነት ዋቀሃ
ደገኖቤቺሃ «በገዝ ሀለቁ ሉሰዮሰ እሜቾ ወክት እን
ጠወክዕኔ ሹላም» ይ ዝኚተ ህግሾ።
23 እሰ ጸዉሎሴ አገረኖ ጥቤ ሀለቀ «እበ
ጨነቁዕነ አሙዘን ጡመገ አገርሰ፤ ጀለሰ
ሀሰስኖሰርቹ ኤባሰ ወክት ከንቶትሰ» ዬእ።

ጸዉሎሰ ፊልክሴለከ ድሩሲላ ብርተ ሆንጠሁሰ

24 ቀወ በሪች ኤተሮን ፊልክሰ «ዱሩሲላ»
ዬኖ እይሁድቾ መንቾንተሰን ሜጡበ እክ እሜቾ፤
እሰ ጸዉሎሴ ገእሲሸ መሲህ ኢሳን አመዕንተኔሃ
ጠወእንን ሞጮጩእ።
25 ህትን ጸዉሎሰ ፈይመተኔሃ፥ ገዉ
አገዕርተኔሃለከ አሜተኖ ፍርድተኔሃ ኩለኖ ወክት
ፍልክሰ ዋጅ «ቴሶተሰ እሀኖኤ፤ ቴሱ መር! ሀሾም
ወክት ገእሲሳንኬ» ዬእ።
26 ህከ ወክት ፍልክሰ ጸዉሎሴች ጉቡተ ኣኦተ
ተብሳሃ አእኖት እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ልግብ ወክት
ጸዉሎሴ እሰቤቹ ገእሲሰን ጠዉሲሰኖሰ እቅ።
27 እኮጎሬ ለሞ ዘማኒች ኤተሮን ጾርቅዮሰ
ፊሰጦሰ ፍልክሴ ቤቾን ገሸኖሃ እኮ፤ ፍልክሰ
እይሁደ ሙንዲሲሶተ ሀሾቤቺሃ ጸዉሎሴ ኡሱር
ምኔን እጉሮሰ።

25

ጸዉሎሰ «ሮም ባድ ዋመቤቾን ይግባኘ» ዬሰ

1 ፊሰጦሰ ገይሰ እዉራጆ እሜች ሰሶ በሪች
ኤተሮን ቂሳርይ ከተሚች ዬሩሳሌመ ኦሮዕዮ።
2 ህከን ቤቾን ፊሰጦሴ ብሬን ቂሰ ሀለቀትለከ
አይሁድ ምኒ ሎርሎሩ አዎንሳኑት ጸዉሎሴ ከሰሳ
ጠወ ሆንጠህሶኡ።
3 እሰን ፍሰጦሰ ጸዉሎሴ ዬሩሳሌመ ፈንቀሾተ
ኡጭቶኡ፤ ህካን ይቶ መሰት ዋቃን አገርት ሸቶተ
ሀሶቤቺሃት።
4 ፍሰጦሰን «ጸዉሎሰ ቂሳርየ ኡሱር ምኔን
ዮኡ፤ እን ገዉእ ህከ ቤቹ ፈንቀል ደዕል መራም።
5 ሹመክዕኔ እን ሜጡበ ቂሳረየ መርቱን፤
ጸዉሎሰ አዕዮ ሂሉርቹ ዮሰጎሬ ህከን ቤቾን
ከሰሱን» ዬሰ።
6 ፊሰጦሰ ህዚቱ ህከረንገ ቶኑ በሩ ኢሎተ ኢለ
እሰቤቾን አገሮች ኤተሮን ቂሳርየ ባዱ ኦሮዕዮ፤
ህከ ቤቹ ኢሌ ለንክ በር ፍርድ ቦርጭማን አፉዕል
ጸዉሎሴ ሆንጠህሳገ እዘጉ።
7 ህትን ጸዉሎሴ ሮም ባድ ዋመ ሀለቅቤቹ
ሆንጠህሴመ ወክት ዬሩሳሌሚች እሜቶ እይሁዱ
ረብ ኡርት ምሰክር ደጎተ አታልትበ ልግብ ጠረኘ
ክሰ ሆንጠህሶኡ።
8 ጸዉሎሰን «እን እይሁድ ሕጋን፥ መገን
ምኔንለከ ሮም ዋመ አሌን አዕዮም ሂሉ ጠዉ
መቱርቹሁ ዮኤበእ» ይ ጠዕሜእ።

9 እኮጎሬ ፊሰጦሰ እይሁድ መነ ሙንዲሲሶተ
ሀሸ ጸዉሎሴ «ዬሩሳሌመ መርት ከ ጠወ ኢ ብሬን
ፍርደ እእቶተ ሀሰንንዶ?» ይ ጠዕሜሰ።
10 ጸዉሎሰ «እን ፍርደ እኦተ ሀሰስኖኤሃ ሮም
ዋመ ሀለቅ እሌን ፍርድ ቦርጭመ ብሬን ኡርዮም፤
እኮጎሬ እት ገዉክ ጡመገ ደጋንትገን እይሁዲሃ
አዕዮም ሂሉርቹ መቱርቹሁ ዮበእ።
11 ህትን እን ቤሾም ጠዉ ዮ ጎሬ ህከረንገ
ሬሆተ ኢልሰኖኤ ብድል አዕዮምጎሬ ሬሆች ጡሞ
ያምበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ከሰሳኤ ጠዉ ክዝብ
እኮጎሬ እዪሁ ኤሳሃ ህግሸ ኣሶኤተ እታለኖበእ፤
ሮም ባድ ዋም እሌን ይግባኘ ይዮም» ዬእ።
12 ህከ ወክት ፊሰጦሰ እሰ አማሌ መኒን
አማዕለም «እት ሮም ባድ ዋም አሌን ይግባኘ
ይቶንት ጎሬ ህከ ሮም ዋምቤቹንከ መርታንት»
ዬሰ።

ጸዉሎሰ አግሪጵለከ በርኒቄ ብርተ ሆንጠኮገ

13 ቀዋ በሬች ኤተሮን ዋሙ አግርጵለከ በርኒቄ
ፍሰጦሴ «ሀበይ ወገሬቲን አሜት» ይቶተ ቂሳርየ
መርቶኡ።
14 እሰን ህከን ቤቾን ልግብ በር አፉዕልቶቤቺሃ
ፍሰጦሰ ጸዉሎሴ ጠወ ዋመ አግርጲሃ ኩለን
«ፍልክሰ ኡሱርሲሾ መቱ መንቹ ኡሱር ምኔን
ዮኡ።
15 ህትን እን ዬሩሳሌመ ሄዕዮም ወክት ቂሰ
ሀለቀትለከ አይሁድ ባልቄ እሰተኔሃ ኩልቶች
ኤተሮን አሌንከሰ ፈረዶተ ጠዕሞቶኤ።
16 ጠዉ እኮጎሬ እን ‹ከሰሳም መንቹ ከሰሾ
መን ብሬን ኡር ከሰስሞ ጠዊሃ መከላከይ መሰሉ
ኣሰሙዕነ ከሰስሞ መንቹ ህግሴን ኣሱ ሮም ባድ
መኒሃ ሴረበእ› ይ ፈንቀሼም።
17 ህካን እኮቤቺሃ ከሰሶ መኑ ጭምይት
ከቤቹ እሜቶ ወክት እን አገሩዕነ ለንክ በር
ፍርድ ቦርጭመ አሌን ፈረዶተ አፉዕል ጸዉሎሴ
ሆንጠህሳገ እዘጉም።
18 ሁኩ ከሰሶእሩ መዴሰ ኡርቶ ወክት እን ኩ
መንቹ ቤሾ ይ ሰውዬም ጌሰ እሱ ክሲሃ ኢልሰኖ
ጠወ መቱርቹሃ ሆንጠህሶበእ።
19 ጠዉ እኮጎሬ እሰ እሲን ኦደን ሄኡ ጠዉ
ገይሰ አመዕነትሰተኔሃለከ እኮጎሬ ሬዮ እቅ ጸዉሎሰ
‹ፎልን ዮኡ› ዬ ኢሰተኔሃት።
20 ህትናሙ ጠወ አጥራመች ደጉ ኤሳሃ
ኦርሾኤቤቺሃ ጸዉሎሴ ‹ዬሩሳሌመ መርት ህከን
ቤቾን ፍርደክ ለኦኖተ ሀሰንንዶ?› ይ ጠዕሜሰ።
21 እኮጎሬ ጸዉሎሰ ኦደን ሄዕዮ ጠወ ሮም ባድ
ዋማን ለእሞተ ሀሸ ሮም ባድ ዋሚሃ ይግባኘ
ዮንከሰ ህካጸ ሶሆሰተ ኢለ ኡሱር ምኔን አገረኖገ
አዘጉም» ዬእ።
22 ህትን እግርጵ «እን ገዉእ ኩ መንቹ ኩለን
ሞጮጮተ ሀሳም» ዬ ወክት ፍሰጦሰ «ጋተ
ሞጮጭታንት» ዬእ።
23 ለንክ በር ገሰመ አግርጵለከ ቤርኒቅ
ኬዕምኚ ኦድኑተ ኦደእ በገዝ ሀለቃኖንለከ
ከተም ሎርሎረ መኒን ሜጡበ እክ ፍርድ ምኒ
ኣጎኡ፤ ህከኒች ኤተሮን ፍሰጦሰ ጸዉሎሴ ገእሲሸ
አሜተኖገ አዕዮ።
24 ፍሰጦሰን «ዋመ አግርጸ! አዕኑ ኒን
ከንቤቾን ሜጡበ ዮንተ መኑ ጉዕሙንኩ!

24:21 ሶቀ. 23፥6።

አይሁዱ ‹ኩ መንቹ ከኒች ኤተሮን ፎሊን ሄኡ ሀሰስኖሰበእ› ይተን አሌሰ ፈረዶተ ዬሩሳሌማንለከ ከኔ ቂሳርያን ኤሳሃ ጠዕምቶ መንቹ ከኒት።

25 እን ጳዉሎሴ አሌን ሬሆተ ኢልሰኖ ጠወ ደጎምበእ፤ እኮጎሬ እሰ ገዉሰ ‹ሮም ዎመ አለቂሃ ይግባኘ› ዬቤቺሃ ሶሆተ ወሰቾሞ።

26 እሁን ቤሉ እሰተኔሃ ዎሚሃኤ ከተባም አጥራመቾም ጠዉ ዮበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ መረመረሞች ኤተሮን ከተባም ጠወ ደኤም ጎሬ ይ ብሬንከክዕኔ በትሸን ዎመ አግርጸ! ብርክ ሆንጠህሾሞ።

27 መሰንትሰ ኡሱረሞ መንቹ ዎመ ሀለቅቤቹ ሶሄኖ ወክት መንቹሰ ኦደሞ ጠወ ከተቤን ኤንኬዕንሱ ሆጉሰ ገውመተ አጉጅ ለልዮኤ» ዬእ።

26

ጳዉሎሰ ዎመ አግርጵ ብሬን ጠወዕዮገ

1 ዎሙ አግርጵ ጳዉሎሴ «ገይክ ጠወ ጠወኦተ ወክቱ ኣሰሞሄ» ዬሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ አንገሰ ሂር

2 «ዎመ አግርጸ! አይሁዱ ከሰሶኤ ጠዊ ጉዕሚንከ ከበር ኪ ብሬን መሰለ ኣሳም ወክት አበ ተሸ የኖኤ።

3 መሰንትሰ እት እደደ እይሁድ ወገለከ ኦደሰ ጉዕመንከ አጥራመት ደጋንት፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢ ጠወ አደቢን ሞጮጭታንቴኤገ ኤጫንኬ።

4 «ኦሰማችኤ ኬሸ ሀት እክ ሄዕዮምጎሬ አይሁዱ ጉዕሙንኩ ደጋእ፤ ወዕኔች ኬሸ ገይኤ ኤመት በላንለከ ዬሩሳሌማን ሀት እክ ሄዕዮምጎሬ ሄኤኤ ደጋእ።

5 ህትን እሰ ኢ ጠወ ኩልቶተ ሀሶ ጎሬ አመዕነትንከኔ ዎገ አገሪን አበ ጠረኘ እኮ ፈርሳቄ አዲሃ እሁኤ ወዕኔችን ኬሰ ደጋእ።

6 እን ቴሁ ከኔ አሌንከኤ ፈረደሞኤተ ኡራሚሁ መገኑ ኒ አበናኖተ ኣሴ ላገ ተብሴሃት።

7 ህከ ተብሳሃ ደኢሃ እሰራኤል ቶነ ለሙንኩ ደቡኔ ህንከዕርተለከ በራሃ መገኒሃ ጠረኘት ሰገዳኢት እቅ፤ ዎመ አግርጸ! አይሁዱ ኤሳሃ ከሰሳኤሁ ከን መሳኒት።

8 መገኑ ሬዮ መነ ሬሆች ኬሰኖ እሁሰ ክዕኔሃ ሀት አመዕነቱ ሆፈዕዮህዕኔ?

9 «እን ገዉእ ናዝሬት ኢሰ ሱዕመ አታሎም ጌሲን ቶጉ ግቡ ጡመሃን ይ ሰውያም እቅ።

10 እን ዬሩሳሌማን እዕዮሚሁ ከኒት፤ እሰን ቂሰ ሀለቃች ቶጎም ዳጅማን አመዕንቶ ወገሬት መነ ኡሱር ምኒ ኣግሾም፤ ህትን እሰንተ ሸተን ሸታሀኑኤን ሜጡበ አማዕለሞም።

11 እን ልግብ ወክት ጉዕመንከ ጭምት ምኒ መረን ኦሌኖሰገለከ ቀርች ሱዕመ ቦሮርታገ አዕዮም፤ ህትን እሰ አሌን ኡሙዕር ዎሎ ባድ ከተመ ኢሎተ ኢለ መረን ሸራንሳት እቅ።»

ጳዉሎሰ መገን አደ ፈንቀሉሰ ጠወዕዮገ
(ሶቀ. 9፥1-19፤ 22፥6-16)

12 ህካን እኮቤቺሃ «እን ቂሰ ሀለቃች ዊመ ሹምነቱለከ ትዛዝ ቶግ ደማሰቆ ከተመ ኦሮዕዮም።

13 ዎመ! እን ዎቃን ሃመን ዙር ሰኣት እኮ ወክቴን እር ኑሪች በተእኖ ኑር ለዕዮም፤ ሁኩ ኑሩንኩ ኢለ እን ሜጡበ ሃመን ሄዕዮ መን መዴን ሰሜች በለቆ።

14 ነኤ ጉዕሙንኩኔ ኤለ አሌን ኤንብ እብራዊ መን አፎን ‹ሳኦሌ! ሳኦሌ! ሚሃ ሸርታንቴኤት? ቦረተ እቡሬኖ ሱጠ ብረቲን * ቀሴነን ጌጥ ይት ሃንትበጎር ምርተኣንት› ይታ ላገተ ሞጮጩም።

15 እኒን ‹ቀርቾ! እት እዬት?› ዬም፤ ህትን ቀርቹንኩ ‹እን እት ሸርታንቴኤ ኢሳት።

16 እኮጎሬ ቴሱ ኬእ ሎካንከክ ኡር፤ እን ኬሳሃ ለሌንኬሁ ካዲንቹ እኮተ ህትን ለኦንት ጠዊሃለከ ብርተ ዋሸት ለኣንት ጠዊሃ ምሰክር እኮተ ሾሞሄታት።

17 እን እይሁድ ኤመት እንጋችለከ ህትን እን ሶሃንኬ እይሁደ እክበ መን እንጋች ጡምሳንኬ።

18 እልሰ ፈንቶተለከ ቴንሰቺች ኑርቤቹ ፉሸቶሰተ ሸይጣን ዎልቃች መገን አደ ፈንቀሸቶሰተ እኣንኬ፤ እሰን ጩቡሰ ፈቁን የመመኖሰ፤ ህትን ኢን እመዕንት ኢረ እኮ መን በሊች እሰ ርሰት ቤቀንታእ› ዬእ።

ጳዉሎሰ ሆጎሰተኔሃ ጠወኡሰ

19 «ህካን እኮቤቺሃ ዎመ አግርጸ! ሰሜች ኣሰንቶኤ መናመተ ቶጉ ግቦምበእ።

20 ጠዉ እኮጎሬ እን ሄጭ ደማሰቆ ከተማን ሄዕዮ መኒሃ፥ ህከኒች ኤተሮን ዬሩሳሌም ከተማንለከ ይሁድ ባደን ሄኣእሩ ጉዕሙንኩ ህትን እይሁደ እህቡ መኑ ጩብሰ ቶበት መገን አደ ፈንቀልታገ ተማርሴንሰ፤ ህትን ጩብሰ ቶበት ፈንቀሉሰ ለሊሳ ሆጉተ እታገ ተማርሴንሰ።

21 ህከን መሳን እይሁድ መኑ ኤሳሃ መገን ምኔን ሄዕዮምህኔን አፍ ሸቶኤተ ሀሶኡ።

22 ጠዉ እኮጎሬ ከበሬ ኢለ መገን ሀዕለንሹ ኢች አደ እኮበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ እን ሎሪሃለከ ቀዊሃ ተማርሰን ከንቤቾን ዮም፤ ሙሲለከ ነብያከት ሄጭት ህት እህኖ ይቶኢሃ ጠወዕዮምህንቤሉ ዎሉ መቱርቹሃ ጠወዕዮምበእ።

23 ሁኩ እሰ ጠወኡኢሁ ‹መሲሁ ኦርሸተ ቶገኖ፤ ህትን ሬሆች ኬኢን ዎኔሃ እክ ጡም ኦር እሰራኤል መኒሃለከ አይሁደ እህቡ መኒሃ ለሊሰኖ ይቲት› » ዬእ።

24 ጳዉሎሰ ህት ጠወእንን ፍሰጦሰ «ጳዉሎሴ! ቴዕኑ በርገጎንት፤ ልግብ ተማሩክ በርገጋሸ አዕዮሄ» ይ ላገሰ ጎት አዕይ ጠወዕዮ።

25 ጠዉ እኮጎሬ ጳዉሎሰ «ከበጀንቶንት ፍሰጦሴ! እን ሀንቅለከ ሀቅቀተ እኮ ጠወ ጠወኣሚት ቤሉ በርገጎምበእ።

26 እን ብሬሰ ለሊሸ ጠወዕዮሚሃ ዎሙ ህከ ጠወ ደገኖ፤ ሁኩንን ማጠም አሰምባሃ እኮቤቺሃ ዎሙ ደገኖገ ተሬገጮም።

27 ዎመ አግሪጸ! ነብያኑተ አመዕንታንትበእንዶ? እት አመዕንታንትገ ደጋሞ» ይ ፈንቀሼእ።

26:5 ሶቀ. 23፥6፤ ፍልጵ. 3፥5። **26:9** ሶቀ. 8፥3፤ 22፥4-5። * **26:14** ሱጠ ብረቲን፦ ኒ ሴሪን ቦረተ ጮርቄን ገረፌነን አቡሬኖሀንገን እሰራኤል መኑ ቦረተ አቡርታኢሁ ሱጠ ብረቲን ቀሰኒት። **26:20** ሶቀ. 9፥20፤ 28-29። **26:23** ኢሳ. 42፥6፤ 49፥6፤ 1 ቆሮ. 15፥20።

28 እግርጵ ጳዉሎሴ «አት ኤሳሃ ቀዎ ጌሳን መሲህ ኢሳን አመዕናምገ አቶኤተ ሰውይቶንት» ዬሰ።
29 ህትን ጳዉሎስ «ገበንቾ ወክቴን እሁን ቄራዕሮ ወክቴን ኬሳሃ ጠለዕል እሁዕነ ከበር ኩላሚሃ ሞጮጨኖሁ ጉዕሙንኩ ከን ኡሱረምኤ ቤሉ ዎሎርቾን ጉዕማንን ኢገ እኮተ ዱአ አኣም» ዬእ።
30 ህከኒች ኤተሮን ዎሙ፥ ባድ ገሻንቹለከ ቤርኒቅ እሳንን ሜጡበ አፉዕልቶእሩ ጉዕሙንኩ ኬኦኤ።
31 እሰን ህከንቤቺች ኬእ መርተን «ኩ መንቹ ሬሆተ ህከረንገ ኡሱረሞተ ኢልሰናሰ ጠወ መቱርቹሃ አዕዮበእ» የቀንቶኤ።
32 ህትን እግርጵ ፍሰጦሴ «ኩ መንቹ ሮም ባድ ዎመ ዎም እሌን ይግባኘ ይዮበእቃን ህትን ገፈረመኖ እቅ» ዬእ።

27

ጳዉሎሰ ሮም ከተመ መሮተ ኬኤሰ

1 ህከኒች ኤተሮን ጣልያን ባዱ መርከቢን መርኖተ ወሰነሞ ወክት እሰ ጳዉሎሴለከ ዎሉ መት-መቱ ኡሱረንቶእረ በርግት ሮም ወታደር ኣዜን ሄዕዮ ዩልዮሴ ዬኖ ጥቤ ሀለቅቺሃ ህግሰ ኣቶሰ።
2 እሰይ ባር መዴን ዮ ባዶን ሄዕዮ መርከበት ኡርታ ቤቹ መረኖ አድራሚጥዮን መርከባን ኣንግ መርኖም፤ ተሰሎንቄን ሄአኖ መቄዶን ባድ መንቹ አርስጥሮኮሰ ኒን ሜጡበ ሄዕዮ እቅ።
3 ነኤ ለንክ በር ሲዶን ከተመ ኢልኖም፤ ዩልዮሰ ጳዉሎስ አሙዣሰቤቺሃ ጀለሰቤቹ መር እሳች ሀሰሰኖርቹ ኤቦተ አዕዮሰ።
4 ነኤ ለንክ በር ቦብሩ ጠረኝ ቦብርሰን ሃሙ ከሞኔቤቺሃ ዊን ረበንቶ «ቆጵሮሰ» ዬኖ ኡላን ቴዕልን ባር አሌን መርከባን ሃሙ ጀመርኖም።
5 ክልቅይለከ ጵንፍልየ መዴን ሄዕዮ ባረ ቶልኖሚች ኤተሮን ሊቅየ ባዶን ሄአኖ «ሙራ» ዬኖ ከተመ ኢልኖም።
6 ጥቤ ሀለቁ ጣልያን ባዱ መረኖ አለክሰንደሪ ከተም መርከበ ደግ እሶን ኣግሾኔ።
7 ነኤ ልግብ በር ሎድ ይን መርነን አበ ኦርሻን ቀኒዶሰ ከተም መድ ኢልኖም፤ ቦብሩ ብርተ ዋልን ሃሙ ከሞኔቤቺሃ «ሰልሞና» ዬኖቤቺን ህንግ ዊን ረበንቶ «ቀርጤሰ» ዬኖ ኡላን ማጠም ኦሮዕኖም።
8 ነኤ አበ አርሻን ገበል ገበለ ሃመን ህንግ «ላሰየ» ዬኖ ከተም መዴን ሄኣ ጡመተ ዬኖ መርከቡ ኡረኖ ቤቹ ኢልኖም።
9 ዎቄኔ አሌን ልግቡ ወክቱ በዕዮቤቺሃለከ ሶመን በሩ * ህጎቤቺሃ ህከን ወክቴን ባር አሌን ሃሙ አበ ኦርሰናቤቺሃ
10 ጳዉሎሰ «ኮ መነ! ኪኒች ኤተሮን ዮኔ ዎቃን አበ ኦርሸት ዮኢሃ እሁሰ ለለኖኤት፤ ሁኩንን ሆጎቦንለከ መርከባን ኢልታ ኦርሸተ ጠለዕለ እሁዕናን ኒ ገይኔ ነብሳን አቡ ኦርሸት ኢልቶተ አታልታአ» ይ ጠረኝሽ ጠወዕዮ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ጥቤ ሀለቅቹ ጳዉሎሰ ጠረኝሽ ጠወዕዮ ጠዊች በትሽ መርከበሰ ኦተአኖህንለከ መርከብሰ አኑ የኖሃ ሞጮጨኖት እቅ።
12 ሁኩ መርከቡ ኡረኖ ቤቹ ከርም ህከኔ ህግሲሃ ጡመ እህበቤቺሃ መኒች ልግቡሰ «ሃሚሃ አታልሲሾ ጎሬ ቅልብ ገርብንለከ ከኣጳ ገርብ ኡሮን ዮ ፊንቄ ዬኖ ዊን ረበሞ ቀርጤሳን ሄአኖ መርከቡ ኡረኖ ቤቹ ኢልን ከርም ህከኔ ህግንሶ» ይት አማልሰ ሆንጠህሶኤ።

ባር አሌን ኡንጉሉሎ ቦብሩ ኬኤሰ

13 ከኣጳ አዲን ቦብሩ ሎድ ይ ቦብርሰን ለኦ ወክት እሰ ሰውይቶ ሃሊን እህኖሃ አጉጃንሰ መልሕቀ ኬሰ ሃንቶተ ኬኦኤ፤ ሁኩ መርከቡ ኡረኖቤቺች ኬእ ቀርጤሰ ኡለ ለቾን ህጎኤ። †
14 ጠዉ እኮጎሬ ቀዎ ወክቲች ኤተሮን ቅልቢን ሸርቅ ኡንጉሉሉተ ዬኖ ጠረኙ ቦብሩ ዊን ረበንቶ ኡላች ኬዕይ እሰ ዮ ቤቹ አሜቾ።
15 መርከበ ቦብሩ ሀምበሎቤቺሃለከ ቦብረሰ አታሉ ሆንጎምቤቺሃ ጨለ ይን ቦብሩ ህንበለኔ መርኖሞ።
16 ቀዎ ዊን ረበንቶ ቄዳ ዬኖ ኡለ መዲን ህንግ መርከበ ሀዕለኖ ጀልበ አበ ኦርሻን ኡሱርን ኡርንሶተ አታልናሞ።
17 መርከብ ኣዜን አታ መኑ ጀልበሰ ኣዝ ኣግሰ መርከበሰ ቄደሪን ኡሱርቶኤ፤ ህትን መርከበሰ ሊብየ ባዲች እል እዲን ሄአኖ ሱርቲስ ዬኖ ሸቆሩ ዮቤቾን ኤባበእገ ዋጅት ሸረ ድሪሰ ቦብሩ ሀምበለን መርቶኤ።
18 ኒ አሌን ኡንጉሉሎ ቦብሩ ጠረኘን መሮቤቺሃ መርከባን ሆጎበንቶ ኦዶተ መት-መቲን ለንክሰ በር ድሪሰ ባር ኣዜን ኡጁ ጀመርቶኤ።
19 እሰን ሰቅ በር መርከቢሃ ደግለልታ ኦዶተ ባር ዊ አሌን ኤጅቶኤ።
20 ልግብ በር ጠረኙ ቦብሩ ኬዕይ አሩለከ ቤዜተ ለኤ ከሞኔቤቺሃ ጡሞናምበእ ይን ተብሳሃ ሙርኖም።

21 መኑ እቸተ እቱዕነ ልግብ በር ዲንኬቤቺሃ ጳዉሎሰ በለሰ ኡር «ኮ መነ! ኪኒች ብርተ ሸዣንክዕኔ ሸዘነተ ሞጮጭቴን ዊን ረበንቶ ቀርጤሰ ዬኖ ቤቺች ኬኤንታበ እቃን ኩ ኦርሸትለከ በኤ ኢለኖህዕኔበእ እቅ።
22 ቴሁ መርከቡሰ በእኖ ቤሉ ክዕኔች መትክዕኔ ነብሶሁ በእናበእ፤ ዋጅቶናቹ ይ ሸዛንክዕኔ።
23 መስንትሰ ህጎ ህንከዕርቲ እን እሲሃ ጠገም ሰገዳም መገኑ ሶኮሰ መላይኬቹ መዴንከእ ኡር
24 ‹ጳዉሎሴ ዋጅቶት! ሮም ባድ ዎም ብሬን ኡሩ ዮሄ፤ ህትን ኪን ሜጡበ እክ ሃንታ መነ ጉዕመንከ መገኑ ኪተኔሃ ይ ሬሆች ጡምሰና› ይ ኩሎኤ።
25 ህካን እኮቤቺሃ መነ ዋጅቶናቹ፤ መገኑ ኤሳሃ ኩሎኤርቹ እእናገ አመዕናም።
26 እኮጎሬ ቦብሩ ህንበል መት ዊን ረበንቶ ኡለተ መሰኖኔ» ዬእ።

---

* **27:9** ሶመን በሩ፦ እይሁድ ሶመን በሩ ከበጀመናሁ ጥቅምት አገናኒት፤ ሜዴተራንያን ባር እዝጋጊን ቅዝለከ ጤን ወክቱ ጀመረናሁ ህከን አገናን እኮቤቺሃ ሁኩ ወክቱ መርከባን ሃሚሃ አበ ኦርሰና። † **27:13** መልሕቀ፦ ዩ መርከቡ ኡረኖ ወክት ኡላን ካሰም መርከቡሰ ሃምበገ እእናሃ ሎረ ብረት። ‡ **27:27** አድርያ ባረ፦ የናሁ ሜድትራን ባሪች መቱሃሰ እደ

27 ቶነ ሾልቅ በሬ ሀንከዕሬን አድርያ ባር ‡ አሌን ቦብሩ ሀምበለን ሀንከዕሬ በላን መርከበ ኦተኣእሩ ኡለተ ኢልቶኢሃ አጉጀሰ።
28 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ህከን ቤቺ ጥዕላሸመተ ዋደሪን ክኑ ኡሱርት ኣዝ ዋሸት ብክታ ወክት ህዜታዩ ብኩተ እኮ፤ ህትን ቀወ ወክቲች ኤተሮን ለንኪሃ ብክቶ ወክት ሌሃዉ ብኩተ እኮ።
29 ህካን እኮቤቺሃ መርከቡ ባር መዴን ዮ ክኖን ዎቀዕርበገ ዋጅት መርከብ ኤተር አዲን ሾሉ «ማልሕቀ» ዬኖ ብረት ባር ኣዜን ኡርሶኤ፤ ህከኒች ኤተሮን ኡለት ሶዛገ ዱአ አቶኡ።
30 መርከበ ኦተኣ መኑ መርከቢች ቆልት ሁንቶተ ሄዕላት መርከብ ብሬ አዲን ዮ «መልሕቀ» ዬኖርቹ ኡጅታኢሃ አጉድ መርከብ አሌን ሄዕዮ ጀልበ ባር አሌን ኡጅቶኡ።
31 ጳዉሎሰ ህካን ለዕዮ ወክት ጥቤ ሀለቅቺሃለከ ዎታደሪሃ «ኩ መርከበ ኦተኣእሩ መርከብ ኣዜን ረጀይት እቆዕልትባች አዕኑ ጡሞቶኖተ አታልቴነንተበእ» ዬሰ።
32 ህካን እኮቤቺሃ ዎታደሩ ጀልበ ኡሱሬመ ዎደሩ ሙርት ባር አሊን ሃንታገ አቶኡ።
33 ኡለት ሶዞተ ሆንጠካን ጳዉሎሰ ጉዕሙንኩሰ እቸተ እቶተ «አዕኑ መት-መቱክዕኔ አገርቴነን እቸተ እቶኑዕነ ዱንክቴንታች ከበር ቶነ ሾልቅየ በር።
34 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ እቸተ እቶኖተ ኡጫንክዕኔ፤ እቸት እቴንታች ጡሞቴነንተ፤ ክዕኔ አሌን መት ኦርሸት እካህዕኔበእ» ይ ኡጩሰ።
35 እሰ ህካን ዬች ኤተሮን ጣቢተ ኣእ ጉዕምሰ ብሬን ዱአ አዕይ ቢጭ እቱ ጀመሮ።
36 ህከኒች ኤተሮን ጉዕሙንኩሰ ነሻጥ እቸተ እቶኡ፤ ህትን እሰን ገይሰ አንጋን ጣቢተ ኣእት እቶኡ።
37 መርከብ ኣዜን ሄዕኖምሩ ጉዕሙንኩኔ ለም ጥብተ ለመላይኔ ሌሆ መነ እቅ።
38 እሰን እት ዱቦች ኤተሮን መርከቢሃ ኬዕመኖበእገ አለሱ ባራን ቶርቶኡ።

መርከቡ ቢጠሙሰ

39 እሰን ኡለት ሶዘን ኢልቶ ቤቹ ደጎበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ባር መዴን ዮ ሸፋር ኡለተ ለኦኡ፤ እታልቶ እቃ መርከበ ህከ ቤቹ ሆንጠህሶተ ሰውይቶኡ።
40 ህካን እኮቤቺሃ እሰ መርከበ ኡርሳ መልሔቅ ዌደሩ ሙርት ኡጅቶኡ፤ ህትን መርከበሰ ጉረለከ መኬ አደ አኢሃ ሀዕለኖ ዌደሩ ሂርቶኡ፤ ሸረሰ አሌ ዋሸት ኡሱርታን ቦብሩ ብርተ ዋሸ ሃንሲሰን ባሪች ገበለ ዋል ሃመኖገ አቶኡ።
41 ጠዉ እኮጎሬ መርከቡ ናረሞ ሸቈራን ቆዕል ብሬ አዲን ኡላን ካስሞቤቺሃ ሌንቄቅበገ እኮ፤ ህትን ኤተር አዲን ዊ ሁሉ እበ ሀምበለኖቤቺሃ ቢጠሙ ጀመሮ።

42 ኡሱረንቶህኑኡች እዪሁ ባረ ዘከዕይ ቈሸዕበገ ዎታደሩ ሸቶተ አማዕለንቶኡ።
43 ጠዉ እኮጎሬ ጥቤ ሀለቅቹ ጳዉሎሴ ጡሞሶተ ሀሾቤቺሃ ሰውትሰ ቶጎበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዘከኡ አታለናሁ እዪሁ መርከቢች ኮርጅ ድር ዘከዕይ ገበለ ቈለኖገ አዘዣ።
44 ፈቆሀኑኡች መቱ ጌሱ መርከቢች ቢጠሞህኒን ህከረንገ ዎሎርች አሌን እክ ቈልቶተ አዘዣን ጉዕሙንኩሰ ወገሬቲን ገበለ ቈልቶኡ።

28

ጳዉሎሰ ዊን ረበንቶ «ማልተ» ኢሉሰ

1 ነኡ ዊን ረበንቶ ኡለቤቹ ወገሬቲን ኢልኖሚች ኤተሮን ሁኩ ኡለት «ማልተ» ዬን ገኤኖሃ እሁሰ ደንጎም።
2 ህከ ወክት ጤነ ኡባን ቂዘ እኮቤቺሃ ህከን ዊን ረበንቶ ኡላን ሄአኖ መኑ ጉዕሙንኩ ጊረተ ቡሰት ጡመገ አት ኮህሶኔ።
3 ጳዉሎሰ ሁረ ጭምአዕይ ጊራን ዎሮ፤ ህከን ቈራን ኬዕዮ እኔን መቱ ዎሪቹ ቈል ጳዉሎሴ እንገሰ ከሮ።
4 ማልተ ዬኖ ኡላን ሄኣ መኑ ዎሪቹ ጳዉሎሴ እንገተ ከሩሰ ለኦ ወክት ገገዉንኩሰን «ኩ መንቹ ህንቅንከ መነ ሸዮእሃን፤ ባሪች ወገሬቲን ቈሎጎሬሁ ፍርዲች ጡም ፎሊን ሄኦተ አታሎበእ» የቀንቶኡ።
5 ጠዉ እኮጎሬ እንጋችሰ ዎሪቹ ግግሽ ጊራን ኡጅ ምርተኡዕነ ፈቆ።
6 እሰ «እንገላንገን አሉሰ ደርሸኖ ህከረንገ ወክትንከሰ ኡብ ሬሀኖ» ይት አገርታኢት እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ልግብ ወክት አገርትኬእ ምርተኡ ሆጉሰ ለእ ሰውትሰ ዶርት «ኩን መገኡሃን» ይቶኡ።
7 ህከን ሄዕኖም ቤቾን መዴን ዊን ረበሞ ባዱ ገሸኖ «ፑፕልዮሴ» ዬኖ መንቺሃ ኡለት ሄኦሰ እቅ፤ እሰን ምንሰ መሰ ሰሱ በር ጡመገ አዕይ ቶጎኔ።
8 ህከ ወክት ፑፕልዮሴ እነ ቈረትለከ ጎደበ ኦተዕይ ጥዣንሰ ኦሰዕዮ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ እሰ ምኒ ኦሮዕይ እንገሰ አሌሰ አዕይ ዱአ አዕያን ፈዬእ።
9 ሁኩን እኮች ኤተሮን ህከን ዊን ረበንቶ ባደን ሄኣ መኒች ዎሉ ጥዘናመት እሜት ጥዘናችሰ ፈይቶኡ።
10 እሰ ኔሳሃ ልግብ ሸልማት ኤቦኔ፤ ከበጁሰ ለሊሶኔ፤ ነኡ መርከባን ኣንግ መርኖተ ኬዕኖም ወክት ኔሳሃ ሀሰስኖርቹ መርከባን ሆጎቦኔ።

ጳዉሎሰ ማልታች ሮመ ኦሮዕዮገ

11 ሰሱ አገነ ዊ በላን «ማልተ» አገርኖሚች ኤተሮን ከርም ህከኔ ዊን ረበሞ ባደን ዱንኬ አሌክሰንደር ከተም መርከባን ኣንግ ሃሞተ ኬዕኖም፤ መርከብሰ አሌን «ዲዮሰቆሮሰ» ዬኖ መልተ ሸርኬሃ ለም መላት ሄኦሰ እቅ።
12 «ሰራኩሰ» ዬኖ ከተመ ኢልን ሰሱ በር አቈዕልኖም።
13 ህከንቤቺች ባር መዴን ዘህን «ሬጊዩም» ዬኖቤቹ ኢልኖም፤ መቶ በሬች ኤተሮን ከኣጵ አዲን ቦብረኖ ቦብሩ ቦብርሴቤቺሃ ለንክሰ በር «ፑቲዮሉስ» ዬኖቤቹ አሜንቶም።
14 ህከኔ ሄኦ አመዕናኖን ደቀም እሳንን ሜጡበ ለመለ በር ዱንክኖተ ኡጭቶኔ፤ ህከኒች ኤተሮን ሮም ከተመ መርኖም።
15 ሮም ባድ አመዕናኑት ኒተኔሃ ሞጭጭቶ ወክት «አፍዮሰ» ዬኖ ጌቤበለከ «ሰሱ ኮሁ ገለኖ ምነት» ዬኖቤቹ ኢለ ኔሳሃ ቶጎተ አሜቶኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ እስተ ለዕዮ ወክት መገኡ ገለትጭ ጠረኜእ።

ጳዉሎሰ ሮም ከተመ ኢሌገ

16 ነኡ ሮም ከተመ ኣንጎም ወክት ጳዉሎሴ
ፉሸእበገ አገረኖ መቱ ዎታደርቹ ኣሴናንሰ
ሜጢህሰ ሄአኖገ አኤመሰ።
17 ሰሶ በሬች ኤተሮን ጳዉሎሰ ሮም ከተማን
ሄኣ አይሁድ ሎርሎረ መነ ገእሲሾ፤ መኑሰ
ጭምይቶ ወክት «አመኤ ኦሶ! እሰራኤል ኡመት
አሌንለከ እናከኔ ሴር አሌን እዕዮም ብድሉ ዮበኢ፤
እሁን ቤሉ ዬሩሳሌም ከተማን ኡሱረሞምቤቺች
ሮም መኒሃ ህግሴን ኣሴመኤ።
18 ሮም ባድ መኑ መረመርቶች ኤተሮን ህትን
ገፈርቶኤተ ሰውይቶኡ፤ መሰንትሰ ኤሳሃ ሬሆተ
ኢልሰኖኤ ጠወ ሆጎቤቺሃት።
19 ጠዉ እኮጎሬ አይሁዱ አን ህትን ገፈረሙ
ግባ ወክት ሮም ባድ ዎም አሌን ይግባኘ ዩ ሀሰሾኤ
ቤሉ ኢ ኡመት ከሰሳም ጠዉ ዮኤበእ።
20 ህካን እኮቤቺሃ አን ክዕኔተ ለኡተለከ
ክዕኔን ሜጡበ ጠወኡተ ጠዕሞዮም፤ መሰንትሰ
አን ሰንሰለቲን ኡሱረሞሚሁ እሰራኤልሃ ኣሰሞ
ተብሴሃት» ዬሰ።
21 እሰ ጳዉሎሴ «ኪተኔሃ ኔሳሃ ይሁድ ባዲች
ደብዳቤት ኢልቶኔበእ፤ ህትን ከበ እሜቶ መኒች
አዪሁ ኪ ሂለ ጠወ ኩሎሁለከ ጠወዕዮሁ ዮበእ።
22 እኮጎሬ ነኡ እት አዎንታንት አመዕነቱ
እደደ ቤቾን ዮ መኑ ቶጉ ግበኖገ ደንጋም፤
ህካን እኮቤቺሃ ኪ ሰውቱ መሃጎሬ ሞጮጭኖተ
ሀንሳሞ» ይቶሰ።
23 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ዝኛተ አፎች
ኤተሮን ልግቡ መኑ እሰ ገለኖ ምንቤቹ
እሜቶኡ፤ ጳዉሎሰን ገሰሜች ሀዎሩተ ኢለ
መገን ዎምነትተኔሃ ዮሰ ሰውት ጠወዕዮ፤ ሙሰ
ሕጊችለከ ነብያከ መጻፊች ኢሰተኔሃ ኩሎሰ።
24 ህከኒች ኤተሮን መት-መቱሰ እሰ
ጠወዕዮሰ ላገተ አመዕንቶኡ፤ እኮጎሬ መት-መቱሰ
አመዕንቶበእ።
25 ህካን እኮቤቺሃ ገገዉንኩሰን ኢተቀንቱዕነ
እደ እኮገ ጳዉሎሰ ለዕዮ ወክት «ጠሊሉ
እያኑ ነብዬች እሰያሴን አናካተክዕኔ ጠወዕዮሁ
ሀንቅሃን።
26 « ‹ህከ ኡመት ቤቹ መርትኬእ
ሞጮጨሰ ሞጮጭቴነንተ
ሆሮን ቶጌነንተበእ።
ለኡሰ ለኤነንተ እኮጎሬ ሆሮን አጥራመቴነንተበእ።
27 መሰንትሰ ከን ኡመት ቀልቡ ዱጆኡ፤
መጨሰ ዶንቅቶኡ፤ እልሰን ቆቆኡ፤
ህት እኮበእ እቃን
እሌንከሰ ለእ
መጫንከሰ ሞጮጭት
ቀልቤንከሰ ሰውይት
ኢቤቹ ፈንቀልቶ እቃን
አንን ፈይሳንሰ እቅ›
ዬእ።
28 «ቴሁ መገን ጡምሰ ሶህኑት እይሁደ
እህበ መኒሃ ሶህንቶእተ እሁሰ ደጌ፤ ህትን እሰ
ሞጮጭታእ» ዬእ።
29 [«ጳዉሎሰ ህካን ጠወዕዮች ኤተሮን
እይሁዱ አበ ኦደን ህከንቤቺች አጉርት
ቱልቶኡ»]*

30 ጳዉሎሰ ኬር ምኔን ለሙ ዘማን ዊመ
አቱዕሌእ፤ እሰቤቹ አሜተኖ መነ ጉዕመንከ
ኮህኛተ ቶገኖ እቅ።
31 ጳዉሎሰ መገን ዎምነትተኔሃ ኩለን ቀርኞ
መሲህ ኢሰተኔሃ አዪሁ ከሞሰበኢሃ መለል
ተማርሰኖት እቅ።

28:19 ሶቀ. 25፥11። * **28:29** ወዕኔ ሉህ መጻፋን ዎሊንሽ 29 ዮኢሃ በርግታበእ።

ጳዉሎስ ሮሜ መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉስ

ሶቀማንቾ ጳዉሎሴ ሶህኑት ሮሜ መኒሃ ከተበሞሁ ጳዉሎስ ሮሜን ሄኣ ዱእ ምነተ ለኦተ ያጆቤቺሃ ተቃጠብ ኣገርታገ ኣኦታት። ጳውሎሴ ያደት ሮሜን ሄኣ እመዕናኖን ሜጡበ ቀዉ ጌስ ኣዕዮች ኤተሮን እስ ሀዕልታንስ ሰፔነ ዬኖቤቹ መሮታት እቅ፤ መሲህ ኢሳን እመዕነትተኔሃ ደጎሃለከ አመዕናኑት ሄእንከስ ሆጎን ለሊሱ ሀሰስኖስ መሲህ ኢሳን እመዕን ትምርት መት-መቲን ከተቦኡ፤ ጳዉሎሴ ሶህኑት ዊም ደገመኖሁ ከን ሶህኖኒት።

ጳዉሎስ ሮሜን ደገንታ እመዕናኖተ ወገሬትስ ህግሾችለከ ዱእ እኦስተ ተብሳሃ ኣሴሳች ኤተሮን ሶህኖስ ቡዕለ እኮ ጠዉ (1፥17) «መገኒች ደገመኖ ፈየ እሄን እመዕነቲን፥ እመዕነቲሃ እኮገ እንጂላን ለልዮኡ» ይታ ላገተ እሁስ ለሊስኖ።

ከኒች ኤተሮን ጳዉሎስ ከ ሰውት አልባሽ ከተበኖ፤ አይሁድ መኑሁ አይሁደ እህቡ ጉዕሙንኩ ጩቢሃ ጠገንቶእረ እኮቤቺሃ መገኒን ሀራዕረሙ ሀስስኖስ፤ መኑ መገኒን ሀራዕረሞተ አታለናሁ መሲህ ኢሲን እመዕናኒት፤ ህከን መገኒን ሜጡበ እክ ሃዕሮ ሜጦመ ላሉት ሃዕሮ ሄኡ እሁስ ጳዉሎስ አልባሽ ኩሎኡ። እመዕናንቹ መገኒን ሜጡበ ወገሬቱ ሄአኖሰ፤ መገን ጠሊለ አያኒን ጩብችለከ ሪሆ ዋልቃች ነጠ ፉሸኖ፤ ፎሎጭ 5 ኬሸ 8 ኢለ ጳዉሎስ መገን ሕጉለከ እመዕናኖ ሄኡ አእኖ መገን አያን ዋልቃ እላመስ መሃጎሬ ለሊስኖ፤ ህከኒች ኤተሮን ጳዉሎስ «መገኑ መኒሃ ዮስ አለመ ኣዜን አይሁዱሁ አይሁደ እህቡ መኑሁ ሀት እክ ሜጡ እኮተ አታልታአ?» የኖ ጠዕሞቶተ መስለ ኣስኖ።

ለንኪሃ ጳዉሎስ ጠወዕዮገን አይሁድ መኑ ኢስ ቶጉዕነ ፈቁስ መገንተ ያደ፤ ሁኩንን እኮሁ መሲህ ኢሲ አዲን መገኑ ለልሾ ጡም ኣስቱተ ጉዕመ መን ዘርተ ህንቀፍ እፊሃት። እሁን ቤሉ አይሁድ መኑ ኢስ ቶገ ወክቱ እሜተኖገ ጳዉሎስ እመዕነኖ፤ መጨረሻን ጳዉሎስ መሲህ ኢስ እመዕንት ሀት እክ ሄኡ ሀስስኖስጎሬ በትሸን እመዕናኑት ገገዉንከስ ኢተ ዋቃሃ እዋኑ ሀስስኖስገ ኩለኖ፤ መገኑ ካደምተኔሃ፥ እመዕናኑት ባዲሃስለከ ገይሀሳ ዮስ ኤገተ፥ መት-መቶ ጠውን ኬእ ጠዕሞቱተ ሂር ኩለኖ።

መጻፉስ አፎሃ

መጻፉስ ኣዜን እፎ ቡዕለ እኮ ሰውት *(1፥1-17)*

ጡሙ መኒሃ ጉዕሚንከ ሀስስኖሃ እሁስ *(1፥18—3፥20)*

መገን ጡም ዋቃሃ *(3፥21—4፥25)*

መሲህ ኢሲን ደገመኖ ሃዕሮ ሄኡ *(5፥1—8፥39)*

እስራኤል መኑ መገን ያዳን *(9፥1—11፥36)*

እመዕናኑት ሀት እክ ሄኡ ሀስስኖሳሃ እሁስ *(12፥1—15፥13)*

መጨረሽስ ሰውትለከ ወገሬት *(15፥14 — 16፥27)*

1 መሲህ ኢሰ ካዲንቹ እኮ ሶቀም ሆጎተ ገእሞ መገን እንጂለ ተማርሶተ መጠረሞ ጳዉሎሴች ሶሃሞሃ።
2 ሁኩንን እንጂሉ መገኑ ነብያኖን ጠሊለ መጻፏን ሄጭ ኣሴ ተብሴታ ላገ።
3 ኩ እንጂሉንኩ ደውዴ ዘሬች እለም መንቹ እኮ ቤትስተኔሃ ጠወአኖ።
4 መገኑ ገውንኩስ ጠሊለ አያን ዋልቃን ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ሪሆች ኬሸ ቤቱ እሁስ ዊመ ዋልቃን ደግሲሾ።
5 መሲህ ሱዕሞተኔሃ አይሁደ እክበሩ ጉዕሙንኩ እመዕንቶተለከ አዘዘንታገ አኢሃ እስ መሳን ሶቀሚሃ አበቀኣኔ ኣስቱተ ቶንጎም።
6 ህከን መኒን ሜጡበ አዕኑሁ መሲህ ኢሰረ እኮኖተ ገእንቴንታእራን።
7 መገኑ ኢቴህዕኔለከ ጠሊላኑተ እኮኖተ ገእንቴንተ ሮም ከተማን ሄኢነንተሩ ጉዕሙንኩክዕኔ እናኔ መገኒችለከ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲች ኣስቱትለከ ወገሬቱሁ ክዕኔሃ እሁን።

ገለት ዱእ

8 እመዕነቱክዕኔ ባዶን ጉዕማንን ሞጮጨሞቤቺሃ ጉዕምክዕኔተኔንከ ሄጭ መሲህ ኢሰ መሳን ጉዕሚክዕኔተኔሃ ኢ ቀርቹ መገኑኤ ገለትጫም።
9 ጉዕመ ወክት ዱእ እእን ቃጋንክዕኔገ ቤትስተኔሃ ጠወአኖ እንጂለ ተማርሲን ዊመ ቀልብንከኤ ካደማም መገኑኤ ምሰክርሃን።
10 ቴሱ እበ ዱንኬሚች ኤተሮን መጨረሻን መገኑ ዬጎሬ ክዕኔቤቹ አሜቶተ ዎቆኤ ብዝ ዮተ ጉዕመ ወክት ዱእ እኣም።
11 እመዕነቲን ጠረኝቴነንተገ እእናህዕኔ እያን በረከተ ቤሆህዕኔተ ይ ለኦህዕኔተ ሀሳም።
12 ህት ዬሚንኩ እን ክዕኔ እመዕነቲንለከ አዕኑሁ ኢ እመዕነቲን ገገዉንኩኔ ጠረኝጨቀሞታት።
13 እመኤ ኦሶ! እይሁደ እህበ ዎሎ መንቤችን ልግብ እቶተ ደጎምገን ህትን ክዕኔ በላን እቶተ ደጎተ ሀሾም እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔቤቹ አሜቶተ ልግብ ወክት ያጅ ከበሬ ኢለ መኩ ሆጉሰ ደጎኖተ ሀሳም።
14 ግርክ መኒለከ ግርከ እህበ መኒሃ፥ ኤንኬዕናማተለከ ገወ መኒሃ ግዳጂ ዮኤ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔንከ ሮም ከተማን ዮንተ መኒሃ ተሸት ላገተ ተማርሶተ ሄዕላታም።

እንጂል ላገት መገን ዎልቀተ እሁስ

16 እን እንጂል ላጋን ሙላምበእ፤ ተሸት ላገት አይሁዲሃለከ ግርክ መኒሃ አመዕንታ መኒሃ ጉዕሚንከ መገን ወልቀት ፈይሲሃት።
17 ፈዩ መንቹ እመዕነቲን ሄኡ ደእኖ የመም ከተበሞገን መገኑ መነ ፈየ እሁስ ወለእኖሁ ዎዕኔች ኤተሩ ኢለ ጠለዕል አመዕነቲን እሁስ ህከን ተሸት ላጋን ለሌእ።

መን ሂልመቲኔሃ

18 መኑ ሂልማንተስ ህንቁ ለለኖበእገ አታእ፤ መገኑ ዋጅትበቤቺሃለከ ፈይመት ዮሰበእቤቺሃ እስ አሌን መገን ኡሙዕርት ሰሜች እሜታአ።

1:13 ሶቀ. 19፥21። **1:16** ማር. 8፥38። **1:17** ዕን. 2፥4።

19 መሰንትሰ መገንቲኔሃ ደገሙ ሀሰሰኖሃ ጉዕመንከ መገኑ ለልሾሰቤቺሃ እሳሃ ኑር እክ ለልዮእሃን።
20 ኣዱንያ እሉ ከለቀሞ በሬች ኬሸ መኒሃ ለለኖበእ መገን ሃሉ ሁኩንን ዘላለሚሃ ሄኣ ወልቀሰለከ ቀርቹ እሁሰ እሰ ከለቆ ጠው መሳን ዊመ እክ ለሌቤቺሃ መኑ ቤሳ ቤሲሃ መሰት ዮሰበእ።
21 ህትን እሰ መገኑ ደገን መገኑ እህሃሰ ሀሰሰኖ ኬዕሞኝለከ እሱ ገለትጩ ግቦኤ፤ ሰውቱንኩሰ ተሰ እኮ፤ እጥረመትቡ ቀልቡሰ ቱንሰቹ እኮ።
22 «ነኤ ሀይቻኑተ» ይተንን ገዋኑተ እኮኤ።
23 ሄእኖ መገኑ ከበጅታ ወጥ ሄእበ መን ምሰሊሃ፥ ጭኑተ፥ ሾል ሎከት ዮሰ ግዚሃለከ ኡለ አሌን ጎሾሸንትኣ ግዝ ደኒን መክሴመ ምሰሊሃ ኬዕሞኝ ኣቶኤ።
24 ህካን እኮቤቺሃ ገገዉንኩሰ ገይሰ ጅሰሞ አሌን ሙልሰኖርቹ እቶተ መገኑ ንጃሱ ዊሞ ሂለ ሄዕላቻተሰ ጠገንቶረ እካገ ህግሸ ኣሴሰ።
25 ሁኩን እኮሁ መገን ሀንቅ ክዝቢን ዶርቶቤቺሃቲ፥ ካሊቅ ወጥ ከለቀሞህኒሃ ሰገዶቤቺሃለከ ካደንቶቤቺሃት፤ እኮጎሬ መገኑ ዘማኒሃ ጉዕሚንከ ገለትጨሞሃ እሁን፤ ኣሚዕን።
26 መኑ ህካን እቶ መሳን መገኑ ገበእበ ሙልሰኖ ሄዕላቻተሰ ህግሸ ኣሴሰ፤ ሜንቱሰ ሆሮ ጎንን ኦሰኤ እጉርት ሮሰሞበእ ሃሌን ዶርቶኤ።
27 ህትን ጎኑ ሮሰሞ ሃሌን ሜንቲን ኦሰኤ እጉርት ጎኑ ጎኒን ሜጡበ ሙልሰኖ ጠወ እቶኤ፤ ሉጨንሸሰ መሳን ሀሰሰኖሰ ቅጣት ገይንከሰ ቶጋእ።
28 መኑ መገኑ ደጎተ ሀሱሆጎቤቺሃ እኤ ገበእበ ጠወ እቶተ መገኑ ሂለ ሰውቲሃ ህግሸ ኣሴሰ።
29 ህካን እኮቤቺሃ ብድሊን፥ ሂልማን፥ እዲድማን፥ ተንኮን፥ ምቀኝማን፥ ነብሳሃ ሾን፥ ብታን፥ ጣንሶን፥ ሂለ ሄዕላቻን ጉዕሚን ዊንቶእሩለከ ህትን ሄዕምታእራን።
30 መን ሱዕመ ቤሳእሩ፥ መገኑ ግባእሩ፥ መነ ሆፍሳእሩ፥ ቦንታእሩ፥ ገዋንከሰ ድከኣእሩ፥ ሂለርቹ ሀሳእሩ፥ እኒሃለከ እመታ አዘዘንትበሩ፥
31 ሰውይታበእሩ፥ ዉለ ድጅታሩ፥ ኢተት ዮሰበእሩ፥ ጎደበ ጠረኛኖታን።
32 «ህትኔ ጠወ እታ መኑ ጉዕሙንኩ ሬሁ ሀሰሰኖሰ» የኖ መገን ሕገ ደገን ህካን ጉዕመንከ አታአ፤ ጠለዕል ህካን እኤ እሁዕነ ህት አታ መነ ኬሰንሰታአ።

2

መገን ፍርድተኔሃ

1 እት ዋሎ መን አሌን ፈረዳንት መንኞ! አዪሁ እኮንትጎሬ ደባቡርታንትርቹ ዮሄበእ፤ መሰንትሰ እት ዋሎ መን አሌን ፈረዳንት ሁኩ ፍርዱ መኑ አእናሃ እታንትቤቺሃ ዋሎ መን አሌን ፈረዳንት ወክት ገይክ አሌን ፈረዳንቲት።
2 ህትኔ ጠወ አእኖ መን አሌን መገኑ ፈረደኖ ፍርዱ ሀንቅ እሁሰ ደንጋም።
3 እት ህትኔ ጠወ አእኖ መናን ፈረደን እሰ አታርቹ አታንቲሃ እኮንትጎሬ መገን ፍርዲች ፈቃንቲሃ አጉደናሄትንደ?
4 ህከረንገ መገን ጎደብ ላፍመታ፥ እጀቁሰለከ አታዕልሰ በትኝ ህንቃንቲትንደ? መገኑ አጉሩሰ በትሾሄሁ ኬሳሃ ጩብክ ቶበታንትገ እኑሄተ እሁሰ ደጋንትበእንደ?
5 ጠዉ እኮጎሬ ጎደበ ጠረኛማተክለከ ጩብክ ቶበቱ ግቦ ቀልቢሃክ መገን ኡሙርትለከ ሀንቅ ፍርዱ እሜተኖ በር ገይክ አሌን ኡሙዕርተ ጭምእታንቲት።
6 መሰንትሰ መገኑ መት-መቲሃሰ ሆጎሰገ ኣሰኖሰ።
7 ህትን አታዕሊን ጡመ ሆጉተ እኢን ገለትለከ ኬዕሞኝ በእበ ሄኤ ሀሳህኑኤተ መገኑ ዘላለሞ ሄኤ ኣሰኖሰ።
8 ገይሰ ጥቅሞ ኢትታሩ፥ ሀንቂሃ እዘዘሙ ግብ ክዝብሃ እዘዘንታ መኒሃ መገን ኡሙዕርትለከ በለት አሌሰ እካእ።
9 ወዕና እይሁዳን ህከኒች ኤተሮን ግርካን ሂለርቹ እእኖ መን አሌን ጉዕማንን ኦርሸትለከ ጩነቀሙ እሜተኖሰ።
10 ጠዉ እኮጎሬ እይሁዲሃ እኮ ግሪክ መኒሃ ጡመ ጠወ እእኖ መኒሃ ጉዕሚንከ ገለቱ፥ ኬዕሞኙለከ ወገሬቱ ኣሰመኖሰ።
11 መሰንትሰ መገኑ መን ሚንተ ለዕይ ፈረደኖበእ።
12 ሕጉ ዮበኢሃ ጩብ እዕዮ መኑ ጉዕሙንኩ ሕጉ ሄዕበሰጎሬ በኣእ፤ ህትን ሕጉ ሄእንሰ ጩብ እታ መን አሌን ጉዕማንን ሕጊን ፈረደመኖሰ።
13 መሰንትሰ መገን ብሬን ፈያኑተ እካእሩ ሕገ አገርታእረ ቤሉ ሕገ ሞጮጭት ሆጎ አሌ ሆሲሰበሩ ፈያኑተ የመንት ዋለእንታበእ።
14 ሙሰ ሕጉ ዮሰበእ እይሁደ እኮበእ ኡመቱ ክልቀቲችሰ ሕጊሃሰ አዘዘንታአ፤ ሁኩንን ለሊሰኖሁ መቱርቹሁ እሰ ሙሰ ሕጉ ዮሰበእጎሬሁ ሕጉ የኖሃ እኤ ሀሰሰኖሳሃ እሁሰ ደጉሰ ለሊሰኖ።
15 ሁኩንን ሕጉ የኖሁ ጉዕሙንኩ ቀልቤንከሰ ከተበሞሃ እሁሰ ለሊሰኖ፤ ህትን ቀልቡሰ አሌሰ መሰከረኖ፤ መሰንትሰ ቀልቤሰ ከተበሞሁ መት-መቶረ ዎቀሰኖሰ፤ መት-መቶረንገ እሰንተ ሀዕለኖሰ።
16 ሁኩንን እሀኖሁ እን ዱዱብሳም እንጂል ላገ ሃሊን መገኑ መሲህ ኢሰ እዲን መኑ እዕዮ ማጠሞ ጠው አሌን ፈረደኖ በርዬት።

አይሁደለከ ሕገሰ

17 ጠዉ እኮጎሬ አት ገዉክ «እን እይሁድቹሃን» ይቶንት ጎሬ፥ ሕጋን ድከኦንትጎሬ፥ መገኒሃ እሆንከክ ቦንቶንትጎሬ፥
18 መገኑ ኢተኖርቹ ደጎንትጎሬ፥ ሕጊች ተማርቶንትቤቺሃ ጡመ ጠወ እጥራመት ደጎንትጎሬ፥
19 እት «ቆቃኖተ እዎንሳንቹሃ ይቶንት ጎሬ፤ ቱንሰችን ዮሀኑኤነተ ኑርሃን ይቶንት ጎሬ፤
20 ገዋኑተ ተማርሳምሃን ይቶንት ጎሬ፥ ኦሱተ ተማርሳም ይቶንት ጎሬ» ህትን «ሕግ ሀንቂን ዊሙ ደጉ ዮኤ» ይታንት።

1:21 ኤፌ. 4፥17-18። **1:23** ዘዳ. 4፥16-18። **2:1** ማቶ. 7፥1፤ ሉቃ. 6፥37። **2:6** መዝ. 62፥12፤ ምሳ. 24፥12። **2:11** ዘዳ. 10፥17።

21 አት ዋሉ መነ ተማርስታንቲሁ ገዉክ
ተማርስታንትበእንዶ? ህትን «ሞግቶኖቼ» ይተን
አት ገዉንኩክ ሞግተንንዶ?
22 ዝነተ አቶኖቼ ይተን አት ገዉንኩክ ዝነተ
አተንንዶ? አት ሸርኬተ ሰገዱ እትታንትበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ ክዝብ መገናካተ ሰገዴኖሰ ምነተ
ዘረፈንንዶ?
23 አት መገን ሕጋን ድከኣንት፤ ጠዉ እኮጎሬ
መገን ሕገ ድጅተን መገኑ ቦሮርሲሳንት።
24 ሁኩንን «ክዕኔ መሳን መገን ሱዕሙ
አይሁደ እህበ መን በላን ቦሮረመኖ» የመሞ
ከተበሞጋት።
25 ሕገ ዊንሸታንቲሃ እኮንትጎሬ ጡርከሙ
ደግለለኖሄ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሕገ ድጅታንቲሃ
እኮንትጎሬ ኪ ጡርከመሙ ጡርከመንትበህንገ
ዎለአመኖ።
26 ህካን እኮቤቺሃ ጡርከመሞቡ አይሁደ
እኮበእ ሕግ ትዛዝ አእኖሃ እኮጎሬ ጡርከመሙ
ሆጉሰ ጡርከመሞገ ዎለአመኖበእንዶ?
27 ኬሳሃ ከተበሞ ሕጉ ሄእንኬለከ
ጡርከመንቶንቲሃ እክ ሕገ ድጅታንትረ ማሊን
ጡርከመሞበእህንገ እክ ሕገ ዊንሸኖ አይሁደ
እኮበእ መንቼ ኪ አሌን ፈረደኖ።
28 ሱዕሚን አይሁደ እኮሁ ህንቅሃ
አይሁድቼሃበእ፤ ህትን አብልን ለለኖ ማል
ጡርከሙ ሀንቅሃ ጡርከሙበእ።
29 ሀንቅ አይሁድቼ ኣዚን አይሁድቼ እኮሃን፤
ሀንቅ ጡርከሙንኩ መገን አያኒን እሀኖ ቀልቢሃ
ጡርከመሙሃ ቤሉ ሕጊን ከተበሞ ሃሊን ማልሃ
ጡርከመሙበእ፤ ህትናሙ መንቼ ገለት ቶገኖሁ
መገኒችት ቤሉ መኒችበእ።

3

አይሁድ መኑ አመዕኑ ሆጉሰ

1 ቴሱ አይሁድቼ እሁ ቆህኖሁ ሚሃት? ህከረንገ
ጡርከሙ መ ደግለለኖ?
2 አይሁድቼ እሁ አቡ ጥቅሙ ዮሰ፤ ወዕናንከ
መገኑ ላገሰ ኤገተ ኣሴኢሁ አይሁዲሃት።
3 ህከረ እሳች መት-መቱ አመዕነሙ ሆጋረ
አመዕነሙ ሆጉሰ መገኑ አመዕነሞ እሁሰ
ፌሰኖንዶ?
4 ሆሮ ፌሰኖበእ!
«ጠወኣንት ላጋች ኬዕዮህኒን ህንቅ መንቼ
እካንት፤
ህትን ባለጋራክ ኦዳንት ወክት ገርታንት»
የመሞ ከተበሞህንገን መኑ ጉዕሙንኩ ክዝበኘ
እኮጎሬ መገኑ ህንቀኛሃን።
5 ጠው እኮጎሬ ኒ ህንቀኛ እሁ ሆጉ መገን
ፈይመተ እሁሰ ለሊሰናሃ እኮች መ ይናሞ? መገኑ
ጩብነተኔሃ ቀጠዕዮኔጎር ፈረደናሁ ህንቅያበእ
ይናሞንዶ? ከንቤቾን ጠወዕናሚሁ መን
ሰውትጋት።
6 ህካን መገኑ ኤቡንከ፤ ህት እኮች መገኑ
ኣዱንያ አሌን ዮ መን አሌን ፈረዶተ ህት እክ
አታለኖ?
7 ጠው እኮጎሬ አን ክዝበኘ እሁ መገን
ህንቀቾመተ ለሊሰናሃለከ ኬዕሞኚሰ በርገኖሃ
እኮች ቴሱ ኢለ ጩበኛ መንችገ አሌኤ
ፈረደመኖኤንንዶ?
8 መት-መቱ መኑ «ጡመርቼ ደዕኖተ
ሂለርቼ አዕኖ» ይን ጠወዕናሞህንገ እት ሄሜን
ቦሮርታኔት፤ እሰ አሌን ፈረዴኖ ፍርዱ ህንቅያ
ፍርደ።

መኑ ጉዕሙንኩ ጩበኛ እሁሰ

9 ቴሱ መ ጠወዕናሞ፤ ነኤ አይሁደ እኮበእ
መኒች በትንሰ ደግለሸቀማሞረንዶ? ሆሮ
ህትጎተበእ! ወዕናንከ መኑ ጉዕሙንኩ አይሁደ
እኮ አይሁደ እኮበእሩ ጩብሃ ጠገንቶረ እሁሰ
ሄጫ ኩሎሞ።
10 መሰንትሰ
«መቱ መንቼሁ ፈዩ ዮበእ፤ መቱሁ ሆሮ
ዮበእ፤
11 እጥራመተኖሁ መቱሁ ዮበእ፤
ህትን መቱ መንቼሁ መገኑ ሀሰኖሁ ዮበእ።
12 ጉዕሙንኩሰ ዎቃኤ ገፈርቶኤ፤
ህትን ደግለልታበእረ እኮኤ።
ጡመ ሆጉተ አእኖሁ ዮበእ፤ መቱሁ ሆሮ
ዮበእ።
13 መነ ምዕርታ ሂለ ላገተ ጠወኢሃ
አፎሰ ፈንተዕዮ ሎድጋት፤
አረቤንከሰ ጣንሰታእ፤
የቡሮንከሰ ዎሪች መርዙ ዮሰራ።
14 አፎንከሰ ቦሮሩለከ ቁንቁቱ ዊሞሰ።
15 ሎከሰ መን ቄጉ ዱኒሃ ደዕልታእ።
16 ዎቃንከሰ ቤሱለከ ኦርሸት ዮኤ።
17 ወገሬት ዎቃሃ ደጋበእ።
18 መገኑ ሆሮ ዋጅታበእ» ህት የመሞ ከተበሞኤ።

19 መኑ ጉዕሙንኩ አፎሰ አፎተ ኣዱንያ አሌን
ዮ መኑ ጉዕሙንኩ መገን ፍርድ ኣዜን እኮተ
ሕጉ የናሁ ጉዕመንከ ሕግ ኣዜን ዮ መኒሃ እሁሰ
ደንጋሞ።
20 ህካን እኮቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ መገን
ብሬን ሕገ አገሪን ፈየ እሆተ አታለኖበእ፤ ሕጉ ጩቡ
መሃጎሬ ለሊሰኖ።

ፈይመት አመዕነቲን እሁሰ

21 ቴሱ እኮጎሬ መገኑ መነ ፈየ አእኖ ዎቆሁ
ሕጊች አደደ ዎቄን እሁሰ ለልዮኤ፤ ሁኩንን ሙሰ
ሕጊንለከ ነብያኖን መሰከረሞኤ።
22 ሁኩንን እደደመት ዮበኢሃ አመዕንታህኑኤተ
እኮ መሲህ ኢሰን አመዕኒን ደገመኖ መገንተ
ፈይመ።
23 መኑ ጉዕሙንኩ ጩብ እቶኤ፤ መገኑ ኣሴሰ
ኬዕሞኙ ጤዕይዮሰ።
24 ህካን እኮቤቺሃ መኑ መሲህ ኢሰ ወዝኖ
አዲን መገን ኣሰቶን ህትን ፈየ እኮኤ።
25 መገኑ መሲህ ኢሰ ክትመ አዕይ ኣሴኢሁ
እሶን አመዕንታሩ ጉዕሙንኩ ቄጊንከሰ ጩቢች
መረርሲጩ አመዕነቲን ደእቶታት፤ መገኑ ካን
አኤሰ አታዕሊንከሰ ወዕና ሄዕዮሰ ጩብ እጉሪን
ገይሰ ህንቅ ፍርደ ለሊሶታት።

2:24 ኢሳ. 52፥5። **2:29** ዘዳ. 30፥6። **3:4** መዝ. 51፥4። **3:12** መዝ. 14፥1-3፤ 53፥1-3። **3:14** መዝ. 10፥7። **3:18** መዝ. 36፥1። **3:20** መዝ. 36፥1። **3:22** ገላ. 2፥16።

26 ህትን መገኑ ህካን አዕዮሁ ገዉሰ ፈየ እሁሰ
ለሊሰኖሁ ኢሳን አመዕንታሀኑኡተ ፈየ አእኖሃ
እሁሰ ከን ዘማኔን ለሊሶታት።
27 ቴሱ ገዎንተኔ ድከዕናምርቹ ዮበእ፤
መቶርቾን ድከዕናምበእ! ድከዕናምበእ መሰት
መርቹሃን? ሕገ ኣገሪንትንዶ? ህትጎተበእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እመዕነቲኒት።
28 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ መነ ፈየ እእኖሁ
መኑ ሕግ ሆጉተ አኢን እሁዕነ አመዕነቲን እሁሰ
ደንጋም።
29 ህከረንገ መገኑ አይሁድያ ጠለዕል
መገኑንዶ? አይሁደ እኮበእ መኒሃ
መገኑዋበእንዶ? ሀንቅንከ አይሁደ እኮበእ መኒሃ
መገኑ።
30 መገኑ ሜጥቹሃን? ጡርከመንቶ አይሁደ
እኮ ጡርከመንቶበእ አይሁደ እኮበኢሃ ፈየ እእኖሁ
እሶት።
31 ህከረ እመዕነት መሳን ሕገ ሻርናሞንድ?
ህትጎተበእ! ሕገ ጠረኝነሳም ቤሉ ሻርናሞበእ።

4

እብራሂም አመዕነቲን ፈየ እሁሰ

1 ማልን እበኑኔ እብራሂም «ደኤእ» ይናሞርቹ
መርቹሃን?
2 እብራሂም አዕዮ ሆጎን ፈየ እኮ እቃን
ድከእኖርቹ ሄእኖሰ እቅ፤ እሁን ቤሉ መገንህኔን
ድከእኖርቹ ዮሰበእ።
3 መሰንትሰ ጠሊለ መጸፏን መ የኖ? መጸፏን
«እብራሂም መገኖን እመዕኔእ፤ አመዕነቱንኩሰ ፈየ
እክ ዎለአሞሰ» የመሞ ከተበሞኡ።
4 ሆጉተ አእኖ መንቺሃ ደሞዙሰ አዕዮ ሆጎሰገ
ዎለአመኖሰ ቤሉ ኣሰቶገ ዎለአመኖሰበእ።
5 መኑ ሆጉት ሄዕበሰጎሬ ጨበኛ ፈየ አእኖ
መገኖን አመዕኔ ጎሬ አመዕነቱሰ ፈየ እክ
ዎለአመኖሰ።
6 ህትን መቱርቹሃ አኡዕነ ፈየ እኮህንገ መገኑ
ዎለአኖሰ መንቹ ማሰአሞሃ እሁሰ ደዉድ ጠወእን
7 «ብድሉሰ አጉረሞሰለከ
ጨቡሰ ፈቁን የመሞሰ መኑ
ማሰእንቶእረ!
8 ህትን ቀርቹ ጨብሰ ዎለአኖበእ መንቹ
ማሰአሞእሃን!» ይዮኡ።
9 ህከረ ኩ ማሰት ጡርከመሞ መኒሃትንዶ
ጡርከመምበ መኒሃት? ነኡን « ‹እብራሂም
አመዕነቱ ፈየ እክ ዎለአሞሰ› የመሞኡ» ይኖም።
10 እብራሂም አመዕነቱ ፈየ እክ ዎለአሞሲሁ
ህትጎታን? ጡርከመሞች ኤተሮንትንዶ
ጡርከመሙዕናንት? ጡርከመሙዕናን ብርታት
ቤሉ ጡርከመሞች ኤተሮኒበእ።
11 እብራሂም ጡርከመሙዕናን ብርተ ዮሰ
አመዕነቲን ደኤ ፈይመ መላተ እሆተ ጡርከመሞ፤
ህካን እኮሁ እሰ ፈያኑተ እክ ዎለእንቶተ
ጡርከመንቱዕናን አመዕንታ መኒ ጉዕሚንከ እነ
እሆታት።
12 ህትን እብራሂም ጡርከመሞ መኒሃ እነሃን፤
ጠዉ እኮጎሬ ጡርከመሞ ጉዕሚሃሰ እሁዕነ
እኑኔ እብራሂም ጡርከመሙዕናን ብርንተ ዮሰ
አመዕነት ምሳልተ አዎንታ መኒሃ እነ እሆታት።

እመዕነትተኔሃ ኣሰሞ ተብሳሃ

13 እብራሂሚሃለከ ዘሬተሰ ኣዱንያ አል ረገእኖ
ተብሶ አሜቾሰ ሕገ አገሪን እሁዕናን አመዕነቲን
ደገንታ ፈይማኒት።
14 ተብሳሰ ረገኣሩ ሕገ አገርታ መነ እኮጎሬ
አመዕነቱ ከልበ እሀኖ፤ ህትን ተብሶንኩ ዋጉ
ዮበኢሃ እሀኖ።
15 መሰንትሰ ሕጉ መገን ኡሙርተ ኤበኖ፤ ጠው
እኮጎሬ ሕጉ ዮበእቤቾን ሕገ ድጁ ሄእኖበእ።
16 ተብሶሰ ጀመሮሁ አመዕነት አሌንት፤
ሁኩ ተብሶሁ እብራሂም ዘሬተ ጉዕሚንከ
ህከ ተብሳሃ ረገኣኢሁ መገን ኣሰቶን ኣሰሞሃ
እሁሰ ተሬገጠሞኡ፤ ሁኩንን ሕገ አዎንታ መኒሃ
ጠለዕል እሁዕነ እብራሂምገ አመዕንቶሀኑኡተ
ጉዕሚንካት፤ ከን ሃሊን እብራሂም ጉዕሚንከኔ
እነሃን።
17 አብራሂምተኔ «ልግብያ ኡመቲሃ ኢነ
አዕዮንኬ» የመም ከተበሞኡ፤ እሰ ሬቶእረ ሬሆች
ኬሰኖህኒንለከ ዮበኢሃ ሄእኖገ አዕይ ገእኖ እመዕኔ
መገን ብሬን ጉዕሚንከኔ እነሃን።
18 እብራሂም ዘርክ አበ ፈከንታአ የመሞ
ከተበሞገን ልግብያ ኡመቲሃ እነ እሀኖገ
አመዕኔኢሁለከ ተብሳሃ አዕዮሁ መቱርቹሃ
ተብሳሃ አኤንበ ጠዋኒት።
19 እሰ ጥቤ ዘማን እኮሰቤቺሃ ጅሰሙሰ ሆግ
እሎተ አታለኖበእገለከ ሳረ እልትባተለከ ባልቆኢተ
እኮጎሬ አመዕነቲን ሆጎበእ።
20 አመዕነቲንከሰ ጠረኘ እክ መገኒሃ ኬዕሞኝ
ኣሴ ቤሉ መገኑ ኣሴ ተብሴን አመዕኑ ሆጊን ሆሮ
ሸክዮበእ።
21 መገኑ ኣሴሰ ተብሳሃ እኡ አታለኖገ ዊመ
ቀልቢንከሰ አመዕነኖ እቅ።
22 ከኒች ኬዕዮህኒንት እብራሂም አመዕነቱሰ
ፈየ እክ ዎለአሞሲሁ።
23 ጠዉ እኮጎሬ «ፈየ እክ ዎለአሞሰ» ይታ ላገት
ከተበሞሁ ጠለዕል እብራሂሚሃበእ።
24 ጠለዕል እብራሂሚሃ እሁዕነ ኔሳሃ
በርግይት፤ ቀርቹኔ ኢሰ ሬሆች ኬሾሰ መገኖን
አመዕንናም ኔሳሁ አመዕነቱኔ ፈየ እክ ዎለአመኖኔ።
25 ኩ ቀርቹኔ ኢሰን ጨብኔተኔሃ ሬሆተ ህግሴን
ኣሴመሲሁለከ ኔሳሁ መገን ብሬን ፈየ እኑኔተ
ሬሆች ኬዕዮሃን።

5

አመዕነቲን ደገመኖ ወገሬትለከ ሙንዲኖተኔሃ

1 ቴሱ ነኡ ፈይመተ ደእኖሚሁ አመዕነቲን
እኮቤቺሃ ቀርቾንከኔ መሲህ ኢሰ አዲን መገኒን
ወገሬቱ ዮኔ።
2 መሲህ ኢሰ አዲን ቴሱ ኡርኖም መገን ኣሰቶበ
አመዕነቲን ኣንጎም፤ ህትን ተብሴን መገን ኬዕሞኝ
ቤቀማምረ እንኮምቤቺሃ ሙንደዕናም።
3 ህከንን ጠለዕል እሁዕነ ኦርሸት አታዕሊን
ጠረኜን ኡሩ ደግሲሰኖሃ እሁሰ ደንጋምቤቺሃ
ኦሪሻንከኔ ሙንደዕናም፤

3:30 ዘዳ. 26፥4፤ ገላ. 3፥20። **4:3** ክል. 15፥6፤ ገላ. 3፥6። **4:8** መዝ. 32፥1-2። **4:11** ክል. 17፥10። **4:13** ክል. 17፥4-6፤ 22፥17-18፤ ገላ. 3፥29። **4:16** ገላ. 3፥7። **4:17** ክል. 17፥5። **4:19** ክል. 17፥17። **4:25** ኢሳ. 53፥4-5።

4 አታዕሉ ጠረኻመተ ኤበኖሀንገን ህትን
ጠረኻመት ተብሳሃ ኤባገ ደንጋም።
5 መገኑ ኣሴኔ ጠሊለ እያን እዲን መገን
ኢተት ቀልቤንተኔ እበ ዊንቶቤቺሃ ተብሶሰ
ሙልሰኖኔበእ።
6 ነኤ ላቆኑተ እንኮምገን መገኑ ዬ ወክቱ ኢሌ
ወክት መሲህ ኢሰ ጨበኛኖተኔሃ ሬዮኤ።
7 ፈየ መንች ወጥ ሬሀኖ መንቹ ደጉ እበ ኦሪሰኖ፤
እኮጎሬ ጡመ መንች ወጥ ሬሀኖ መንቹ ደጊሃ
እታሌኖሃ እሀኖ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ነኤ ጨበኛኑተ እንኮምገን
መሲህ ኢሰ ኒ ወጥ ሬዮኤ፤ ሁኩንን መገኑ ሄንከ
ኢተኖኔጎሬ ለሊሰኖ።
9 ቴሱ ነኤ ፈየ እንኮሚሁ መሲህ ኢሰ ቁጊን እኮች
በትንሰን መገን ኤሙዕሬች ጡምናሚሁ ኢሲኒት።
10 መሰንትሰ ነኤ መገን ባለጋረተ እንኮምገን
ቤትሰ ሬሆኒ መገኒን ሀራዕረሞም፤ ሀራዕረሞሚች
ኤተሮን እሲችን እበ ኢሰ ሄኦን ጡምናም።
11 ህካን እሁዕነ ቴሁ መገኒን ሜጡበ ሀራሑተ
ደእናሚሁ ቀርቺንከኔ መሲህ ኢሰ አዲን መገኒን
ሙንደዕናም።

እደመለከ መሲህ ኢሰተኔ

12 መቶ መንች መሳን ጨቡ ከ ኣዱንያ አል
እሜቾ፤ ጨብ መሳንን ሬሁት እሜቶኤ፤ ህትን መኑ
ጉዕሙንኩ ጨብ አዕዮቤቺሃ ሬሁት ጉዕመ መን
አሌን እሜቶኤ።
13 መሰንትሰ ሙሰ ሕጉ ኣሰመኖሀኒች ሄጭ
ጨቡ ኡለ አሌን ሄዕዮ እቅ፤ ጠው እኮጎሬ
ሕጉ ዮበእ ወክት ጨቡ ገዉንኩሰ ጨብገ
ዎለአመኖበእ።
14 እሁን ቤሉ ኣደምገ ሕገ ድጅት ጨብ አቶበእ
መን አሌን ሆሮ ፈቁዕነ ሬሁት እደሚች ኬሸ ሙሰ
ኢለ መን አሌን ጉዕማን ሹምነቱ ደእቶኤ።
15 ጠዉ እኮጎሬ መገን ኣሰቶ ሸልማቱ መን
ጨብጋበእ፤ መቶ መንች ጨብ መሳን ልግቡሰ
ሬቶገን መገን ኣሰቶንለከ መቶ መንች መሲህ ኢሰ
መሳን ደገሞ ኣሰቶ ሸልማቱ ልግቤ መኒሃ ትርፈ
ትርፊን ኣሰሞ።
16 ህትን መገኑ ጠለዕለ ኣሴኔ ሸልሚቱ ኤቦ
ኣሰቱት መቶ መንች ጨቡ ኤቦ ላልችጋበእ፤
መቶ መንች ጨብ መሳን ኣሰሞ ፍርዱ ቅጣት
ኤቦ፤ ልግብያ ጨብ መሳን ኣሰሞ መገን ሸልማቱ
ፈይመተ ኤቦ።
17 መቶ መንች ጨብተኔሃ ሬሁት ህከ መቶ
መንች አዲን ኣሰንቶች ህከኒች አበ መገን ኣሰቱታ፥
ጠሊልመሰ ኣሰቱታ ኣእታ መኑ መቶ መሲህ ኢሰ
አዲን ሄኒን ሄኣኢ፤ መቶ መንች ጨብ መሳን ሬሁት
መን አሌን ጉዕማን ሹምነቱ ደእቶኢች መገን
ትርፈ ትርፊን እኮ ኣሰቱትለከ ፈይመ ሸልማት
ቶጎሩ መቶ መንች መሲህ ኢሰ መሳን በተዕዮ ሄኤ
ደእት ነገሳእ።
18 ቴሱ መቶ መንች ኣደም ጨቡ ቅጣት ፍርደ
መን አሌን ጉዕማን ኤቦገ ህትን መትሰ መሲህ
ኢሰ ፈይመ ሆጉት ልግብ መነ ቅጣቲች ነጠ አዕይ
ሄኤ ኣሰኖሰ።
19 መሰንትሰ መቶ መንች አዘዚሙ ሆግ መሳን
ልግቡ መኑ ጨበኛኑተ እኮገን ህትን መቶ መንች
አዘዘም መሳን ልግቡሰ ፈየ እኮኤ።
20 ጨቡ በተኡተ ሕጉ እሜቾ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጨቡ በተዕዮ ቁድሬን መገን ኣሰቱት አበ በተኡኤ።
21 ኩን እኮሁ ጨቡ ሬሁተ ኤቢን ነገሾገን መገን
ኣሰቱት ፈይመተ ኤቢን ህትን ቀርቾ መሲህ ኢሰ
አዲን ዘላለም ሄኤ ኤቢን ነገሶታት።

6

ጨቢች አደ እሄን መሲህ ኢሲን ሄኤ

1 ቴሱ መ ይናም? መገን ኣሰቱት በተኡተ ጨብ
አዕነን ሄዕኑንዶ?
2 ሆሮ ህትጎተበእ፤ ነኤ ጨብ አኢች ሬኖምሩ ሀት
እንክ ጨብ አዕነን ሄዕናም?
3 መሲህ ኢሰን ሜጡበ እንኮተ ጠመቀሞምሩ
ጉዕሙንኩኔ ሬሁሰ ቤቀማምረ እሁኔ ጠመቀሞንከኔ
ደጌነንተበእንዶ?
4 ነኤሁ እሲን ሜጡበ ጠመቀማም ወክት
ሬሆንከሰ ሜጡበ እንኮተ እሲን ሜጡበ
ሞገሞም፤ መገን እላመት መሲህ ኢሰን መገን
ኬዕመኛ ዎልቃን ሬሆች ኬሾገን ነኤሁ ህትን ሃዕሮ
ሄኤ ሄዕኖተ ኬዕናም።
5 ሬሆንከሰ እሲን ሜጡበ እንኮሚች ህትን
ኬኦንከሲ እሲን ሜጡበ እንካም።
6 ከ ኤተሩ ጨብሃ ሮሰተ እንካምበእገለከ
ጨበኛሙ ጅሰሙኔ ኒች ሸቆተ ኑባጴ ጅሰሙኔ
ኢሰን ሜጡበ ሰቀለሞገ ደንጋም።
7 መሰንትሰ ሬዮ መንቹ ጨቢሃ ጠገሚች
ነጠሃን።
8 ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ኢሰን ሜጡበ ሬኖምጎሬ
እሲን ሜጡበ ሩሂን ሄዕናምገ አመዕንናም።
9 መሰንትሰ መሲህ ሬሆች ኬዕዮቤቺሃ ለንኪሃ
ሆሮ ሬሀኖበእገለከ ሬሁት ከ ኤተሩ እሰ አሌን
ሹምነቱ ዮሰበእገ ደንጋም።
10 እሰ ሬሀን ጨብ ዎልቀተ ቢጦተ ሜጦረን
ሹል ሬዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሩሂን ሄእነ መገን
ኬዕምኚሃ ሄእኖ።
11 ህትን እዕኑ ጨቢሃ ሬቴን መሲህ ኢሲን
መገኒሃ ሩሂን ሄኤነንተገ ገውክዕኔ ዎለዕዬ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ማል ሰውቲሃ
ጠገንቴነንተገ እኑተ ሬሀኖ ማላክዕኔ ጨቡ
ሀላዕሉንከህዕኔ።
13 ጅሰሙክዕኔ ሂለ ሆጎ ኦዳተ አቴን ጨቢሃ
ኣቶኖቼ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሬሆች ሄእ እደ ህጎ መንገ
አቴን ገዉክዕኔ መገኒሃ ኣሰዬ፤ ህትን ጅሰመክዕኔ
ጠሊለ ኦዳተ አቴን መገኒሃ ኣሰዬ።
14 ቴሱ እዕኑ ሄኤነንታሁ መገን ኣሰቶ ኣዜን
ዮንተቤቺሃ ሕጊች ዎሮን እህበቤቺሃ ጨቡ ጠቆተ
ሀሰሰኖበእ።
15 ህከረ መ ይናም? ነኤ ሕጊች ዎሮን እሁዕነ
መገን ኣሰቶች ዎሮን ዮምቤቺሃ ጨብ አዕኑንዶ?
ሆሮ ህትጎተበእ።
16 ገዉክዕኔ መቶ መኒቺሃ ካድንችገ
ጠገንቶኖተ ሆንጠኬንተጎሬ ህከ ጠገንቴነንተ
መንቺሃ ካዲንቹ እሁክዕኔ ደጌነንተበእንዶ? ጨቢ
ካዲመተ እኬንተጎሬ ጨቡ ሬሁተ ኤበኖ፤ ህትን
መገኒ ካዲመተ እኬንተጎሬ መገኑ ፈየ እእኖህዕኔ።
17 አዕኑ ወዕናንከ ጨብ ካዲመተ እኬንታ
እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ቶጌንተ ትምርቲሃ ቀልቢን
አዘዘንቴንተቤቺሃ መገኒሃ ገለቱ እሁንስ።

5:12 ክል. 3፥6። **6:4** ቆላ. 2፥12።

18 ጩብ ሮሶማች ነጠ ፉልቴን ፈይመ ካዲመተ እኬንታአ።
19 አን ህትን መኒሃ ኣገኖ እፌን ጠወኣሚሁ ክዕኔሃ ኣገኖህዕኔገ ይዬት፤ አዕኑ ከኒች ብርተ ጅሰመክዕኔ ኒጃሰ ካዲመ አቴን ሆንጠህሴንተ እቅ፤ ሁኩንን ጠሊለ እኮበእ ዎቃሃ አዎንሰኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ጅሰመክዕኔ ፈይመ ካዲመ አቴን ሆንጠህሼ፤ እሰን ጠሊልመ አደ አዎንሰኖህዕኔ።
20 አዕኑ ጩብ ካዲመተ እኬንተ ወክት ፈይመ ሆጉተ አቴነንተ ግዳጁ ሞጮጨመኖህዕኔበአ እቅ።
21 ህከን ጠዊች ደእቴንተርቹ ሞ ዮኤ? ህከን ጠዊች ኤተሩሰ ሪሁተ እኮቤቺሃ ቴሱ ሙልሰኖህዕኔርች ቤሉ መቱርቹሃ ደእቴንታበአ።
22 እኮጎሬ ቴሱ ጩብ ሮሶማች ፉልቴን መገን ሮሰተ እኬንታአ፤ ህከን ወጥ ጠሊልመተ ደእቴንተ፤ መጨረሹሰ ዘላለሚሃ ሄኤኑሃ ሄኤ።
23 መሰንትሰ ጩብ ዋጉ ሪሁተ፤ ጠዉ እኮጎሬ መገን ሸልማቱ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ መሳን ዘላለሚሃ ሄኤኑሃ ሄኤ።

7

ሕጊች ነጠ ፉሉ

1 አመኤ ኦሶ! አን ሕገ ደጋ መኒሃ ጠወኣሚት፤ ሕጉ መኑ ፎሊን ዮ ጌሳን ገዘአኖሃ እሁሰ ደጌነንተበእንዶ?
2 ምሳሌተ ምኒሃ እኮ መንቹት ምንሴ እኑ ፎሊን ዮ ጌሳን ምንሴ አኒን ሕጊን ኡሱረንቶእተ፤ ጠዉ እኮጎሬ ምንሴ አኑ ሪዮች ምንሴ መንቺች ኡሱረንቶ ሕጊች ገፈረንቶእተ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ምንሴ አኑ ፎሊን ሄአን ዎሎ ጎናን ገልቶጎሬ ዝነተ አቶ ዬኖሴ፤ ጠዉ እኮጎሬ ምንሴ አኑ ሪዮ ጎሬ ምንሴ መንቺን ኡሱረንቶ ሕጊች ገፈርሲጭቶቤቺሃ ዎሎ ጎናን ገልቶጎሬ ዝነተ አቶ ዬኖሴበአ።
4 አመኤ ኦሶ! ህትን አዕኑ መሲህ ጅሰመ እኬንተቤቺሃ እሰ ሪሆን ሕጊሃ ሪቴንታአ፤ ህካን እኮቤቺሃ ነኤ መገን ላልቹ ላልኖተ አዕኑ ዎሎ መንችረ ሁኩንን ሪሆች ኬዕዮ መሲህረ ኤኬንታአ።
5 መሰንትሰ ነኤ ማል ሰውትገ ሄዕናም ወክት ሕግ መሳን ኬአኖ ሂለ ሄዕላቸኔ ሪሆ ላልቹ ላልኖተ ጅሰምኔ ኣዜን ሆጉተ አአኖት እቅ።
6 እኮጎሬ ቴሱ ኡሱር አፎኔ ሕጊች ሪሆን መለዕለሜኖ ጌሰ ጠገሞም ሕጊች ሂረሞም፤ ህካን እኮቤቺሃ ከኒች ኤተሮን መገን አያኒን ሃዕሮ ሄኦን ሄዕናም ቤሉ ኑባቹ ሕጉ የኖ ሃሌን ሄዕናምበአ።

ሕግለከ ጩብተኔሃ

7 ህከረ መ ይናም? ሕጉ ገዉሰ ጩብያንዶ? ሆሮ ህትጎተበአ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሕጉ ሄዕዮበእቃን ጩቡ መሃጎሬ ደንጋምበአ እቅ፤ መሰንትሰ ሕጉ «ሂለርቹ ሄዕላቶት» ይዮበእቃን ሄዕላቱ መሃጎሬ ደንጋምበአ እቅ።
8 ጠዉ እኮጎሬ ሕጉ ዮበእ ጎሬ ጩቡ ሪዮሃ እኮቤቺሃ ጩቡ ትዛዝ አዲን እድለ ደእ ሂለ ሄዕላቸተ ጉዕመንከ ኣዜንከኤ ከለቆ።
9 አን ዎዕነ ሕጉ ዮበእ ወክት ፎሊን ሄኣም እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሕግ ትዛዙ አሜቾ ወክት ጩቢሃ ፎሉ ሄዕዮሰ እቅ፤ እኮጎሬ አን ሪዮም።
10 ሁኩ ፎል ኣሶተ ኣሰሞ ሕግ ትዛዙ ኢ አሌን ሪሁተ ኤቦ።
11 መሰንትሰ ጩቡ ሕግ ትዛዝ አዲን እድለ ደእ ጣንሴኤ፤ ትዛዝ መሳንን ሼኤ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ሕጉ ጠሊለሃን፤ እሲን ከተበሞ ትዛዙንኩ ጠሊለ፥ ሀንቅያለከ ጡመሃን።
13 ህከረ ሁኩ ጡመ እኮ ጠዉ ኤሳሃ ሪሁተ ኤቦኤ ዬሃንዶ? ሆሮ ህትጎተበአ፤ ህከን ጡመ ጠው አዲን ሪሁተ ኤሳሃ ኤቦሁ ጩብየ፤ ሁኩን እኮሁ ጩቡ ጩብ እሁሰ ለሎታትለከ ጩቡ አበ ሂለ እሁሰ ትዛዝ አዲን ደገሞታት።

መን ኣዜን ዮ አጸንሸተኔሃ

14 ነኤ ሕጉ ጠሊለ አያኒሃ እሁሰ ደንጋም፤ ጠዉ እኮጎሬ አን ጠሊለ አያኒሃ እኮምበእ ጩብ ሮሶማተ ህረሞምያ መንቹ።
15 አን እኑተ ኢታም ጠወ እሁዕነ ግባም ጠወ አኣምቤቺሃ ገይኤ ሆጉንተ አጥረመታምበአ።
16 ቴሱ አን ሀሰበርቹ እኣሚሃ እኮምጎሬ ሕጉ ጡመ እሁሰ ህከኒን ኢተቀማም።
17 ህት እኮች ህካን አእኖሁ ኣዜእ ዮእሃ ጩብ ቤሉ አኔበአ።
18 ኢ ኣዜን ህከረንገ ጅሰማንከኤ ጡሙ ጠዉ መቱርቹሁ ሄእበገ ደጋም፤ መሰንትሰ ጡመ ጠወ ሄዕላቾምጎሬ አኑተ አታላምበአ።
19 ህትን አኑተ ሀሳም ጡመ ጠወ እሁዕናን አኑተ ሀሰበ ሂለ ጠወ አኣሚት።
20 ቴሱ አን ሀሾምበእ ሂለ ጠወ አኣሚሃ እኮች ህካን አእኖሁ ኣዜንከኤ ዮእሃ ጩብ ቤሉ አኔበአ ዬሃን።
21 ጡመ ጠወ አኑተ ሀሰን ሂለ ጠወ አኣምገ አአኖኤ ዎሉ ሕጉ አአን ሄዕዮገ ደጋም።
22 መሰንትሰ አን ኣዜንከኤ መገን ሕጊን ሙጎደኣም።
23 ጠው እኮጎሬ አን አኣም ጠው ጉዕሙንኩ ሁኩ ዎሉ ሕጉ አአን ዬገ ለኣም፤ ኩ ሕጉንኩ ቀልቤንከኤ ኣገቀመኖ መገን ሕግን ሜጡበ ኣገቀመኖበአ፤ ኩ ሕጉንኩ ኤሳሃ ጩብ ዎልቃተ ጠገማምገ አአኖኤሃ እሀን ህከን ሕግገን መ አኣምጎሬ ወሰነኖኤ።
24 አን ሄንከ ምርተዕዮምየ መንቹ! ከን ሪሀኖ ጅሰሚችኤ አይ ጡምሰኖኤ?
25 ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲን መገኒሃ ገለቱ ኢሉሰ፤
ቴሱ አን ቀልቤንከኤ መገን ሕጊሃ ጠገማም፤ እኮጎሬ ማሊንከኤ ጩብ ሕጊሃ ጠገማም።

8

ሄኤ ኣሰኖ ጠሊለ አያንተኔሃ

1 ህካን እኮቤቺሃ መሲህ ኢሰን ሄአኖ መን አሌን ቴሱ ፍርዱ ፈረደመኖሰበአ።

7:7 ፉል. 20፥17፤ ዘዳ. 5፥21። **7:11** ክል. 3፥13።

2 መስጎት መሲህ ኢሰጎ ዮ ሄኤ ኣሰኖ ጠሊለ
እያጎ ሕጉ ጨቢችለከ ሬሆ ሕጊች ሰዋልድማጎ
ፉሸዮሄ።
3 ኒ ጨበኘ ሀል ዶሮተ ሕጊሃ ወልቀት ዮሰበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ ሕጉ እኦተ እታልባሃ መገኑ ጨቡ
ዮበእ ቤቱሰ ጨበኘ እንኮም ኒጎ መጎ ማቆጎ መነ
አዕይ ሶክ ጨብ ሀል ፈረጅሰ።
4 ኩጎ እኮሁ ማል ሰውትገ እሁዕነ ጠሊሉ እያኑ
ሀሰኖጊጎ ሄዕናም ኒጎ ሕጉ ጠዕመኖኔሁ ፈይመት
ዊንቶታት።
5 መሰጎትሰ ማል ሰውትገ ሄኣሩ ማል ጠወጎከ
ሰዉ ይታእ፤ ጠሊለ እያኒ ሰውትገ ሄኣእሩ ጠሊለ
እያጎ ጠወጎከ ሰውይታእ።
6 ማል ጠወ ሰውዩ ሬሁተ ኤበኖ፤ ጠሊለ እያጎ
ጠወ ሰውዩ ሄኤለከ ወገሬት ኣሰኖ።
7 መሰጎትሰ ማል ጠወ ሰውየኖ መጎቹ
መገጎ ሕጊሃ እዘዘመኖበእቤቺሃለከ እዘዘሙ
አታለምበሰቤቺሃ መገኒሃ መሰቹሃጎ።
8 ማል ሰውትገ ሄኣእሩ መገኑ ሙጎዲሲሶተ
አታልታበእ።
9 ሀጎቅጎከ መገጎ እያኑ ኣዜጎተክዕኔ ሄዕዮች
አዕኑሁ ህትጎ ዮጎታሁ ማሊጎ እሁዕነ ጠሊለ
እያኒጎት፤ መሲህ እያኑ ኣዜሰ ዮሰበኢሁ እዪሁ
መሲህየበእ።
10 ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ኣዜጎተክዕኔ ሄዕዮች
መሃ ማሉክዕኔ ጨብ መሳጎ ሬሀኖጎሬሁ ፎሉክዕኔ
ፈይማጎ ሄአኖሃጎ።
11 ህትጎ ኢሰ ሬሆች ኬሾሁ መገኑሃጎ፤ እሰ
እያኑ ኣዜጎከክዕኔ ሄዕዮ ጎሬ መሲህ ኢሰ ሬሆች
ኬሾ መገኑ ኣዜጎከክዕኔ ሄአኖ እያጎከሰ ሬሀኖ
ማልሃክዕኔ ሄኤ ኣሰኖ።
12 እመኤ ኦሶ! ኤዶ ዮኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ
ኤዶሁ ማል ሃሸኣቶገ ሄዕናበእ።
13 ህካጎ እኮቤቺሃ ማል ሃሸኣቶገ ሄኤጎተ ጎሬ
ሬቴጎንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጠሊለ እያጎ ወልቃጎ ማል
ሆጉተ ሸቴጎተጎሬ ፎሊጎ ሄኤጎንተ።
14 መገጎ እያኑ እዎጎሰኖሰሩ ጉዕሙጎኩ
መገጎንተ እለ።
15 ህካጎ እኮቤቺሃ አዕኑ «አበ! ኢ አና!»
ይቴጎ ገእቶኖተ እታልሲሰኖህዕኔ መገጎ እለተ አእኖ
ጠሊለ እያጎ ቶጌጎታ ቤሉ ዋጅቴጎ ሄኦኖተ ፈጎቀሸ
ኣግሰኖ ሮሰማ ቀልብ ቶጌጎታበእ።
16 መገጎ እያኑ ኒ እያኒጎ ሜጡበ እክ ነኤ መገጎ
እለተ እሁኔ ገይሃኔ መሰከረኖ።
17 ህትጎ መገጎ እለተ እጎኮሚች መገኒች
ረገዕናም፤ ህትጎ መሲህ ኢሰጎ ሜጡበ ኬዕሞኝ
ደዕኖተ እሰጎ ኦርጨቀሞምጎሬ እሰጎ ሜጡበ
ረገዕናምረ።

አሜተኖ ኬዕሞኝ

18 ኪጎ ወክት ኦርሸት ከ ኤተሩ ኔሳሃ አሜተኖ
ኬዕሞኝጎ ሆሮ ቅጡ እሆተ አታለናበእገ አዕይ
ሰውያሞ።
19 ክልቀቱ ጉዕሙጎኩ መገጎ እለት ለልታ በር
ሄዕላተጎ አገርታእ።
20 ክልቀቱ ተሰ እኮ ጠዊሃ ህግሸ ኣሰሞኤ፤
ሁኩጎን ገይሰ ሄዕላቻጎ እሁዕነ ህትጎ እሆተ መገኑ
ፈቀጆቤቺሃት፤ እኮጎሬ መገኑ ተብሳሃ ኣሰዮኤ።
21 ተብሶሰ ክልቀቱ ገዉጎኩሰ በእ ሮሰማች
ሰዋልድማጎ ፉልኬዕይ መገጎ እለ ኬዕሞኝ
ዎምነቲጎ ቤቀማጎቹ እሆታት።
22 ክልቀቱ ጉዕሙጎኩ ከበሬ እለ ኒጠኛገ ዮ
ኦርሸ ጨነቃጎ ሄኤሰ ደጎጋሞ።
23 ጠዉ እኮጎሬ ኒጠኛ አሌጎ ዮኢሁ ጠለዕል
ክልቀትያበእ፤ መገኑ ዋሉ ኣሰቱተ ኣሰኖገጎ
አጥራመተሞሃ እኮሃ ጠሊለ እያነ ወዕኔሃ ቶጎጎሞ
ነኤ መገኑ ኦሱሰ እሁኔ ለሊሶተለከ ሬሄጎ ሸሚች
ነጠ አዕይ ፉሾኔተ ኢለ ኣዝኔ ጅሰማጎ ኒጎጠጎለከ
አገዕርነጎ ደገማሞ።
24 ጡሞኖሚሃ እጎኮሞጎሬ ጡሙኔ ዊመ
ዊሚጎ ህጎቅ እክ ለሎተ ኢለ ተብሴጎ ሄዕናም፤
ነኤ ጡሞኖሚሁ ህከጎ ተብሴኔት፤ ጠዉ እኮጎሬ
ተብሳ አዕናሞርቹ ለለኖሃ እኮጎሬ ተብሳሃ እሁሰ
ፈቀኖ፤ ለለኖርቹ እይ ተብሳሃ እእኖ?
25 ለዕንበርቹ ተብሳ አዕኖሞጎሬ አታዕሊጎ
አገዕርናሞ።
26 ህትጎ ህት መገኑ ኡጩ ሀሰሰኖኔ ጎሬ
ደጎጋሞበእቤቺሃ ጠሊሉ እያኑ ሆጎጌጎከኔ
ሀዕለኖኔ፤ ላጋጎ ኩሌጎ አታሌጎበ ሃሊጎ ጠሊሉ
እያኑ ዱእ እእኖኔ።
27 መጎ ቀልብ መረመረኖ መገኑ ጠሊለ እያጎ
ሰውቱ መሃጎሬ ደገኖ፤ ጠሊሉ እያኑ መገጎረ
እኮሀኑኡተ ሸፈእኖ መገጎ ፍቃድጋት።
28 መገኑ ኢትታሀኑኡተለከ ሰውትሰገ
ገእጎቶሀኑኡተ መገኑ ጉዕመርቹጎከ ጡሞማተ
እእኖገ ደጎጋሞ።
29 ኩጎ እኮ መሰት ሄጭ ደጎሳሃ ቤቱሰ
አጉዳገለከ ቤቱሰ ልግብያ እመሰ ኦሶ በሊች
ሀጎገፈ እሀኖገ መገኑ ሄጭ ወሰቾቤቺሃት።
30 ወዕና ወሰቾሰረ ገኤሰ፤ ህትጎ ህከ ገኤሰረ
ወሰቾ፤ ህከ ወሰቾሰረ ኬዕሞሾሰ።

መገጎ ኢተተ

31 ህከረ ከ ጠዊሃ መ ይናሞ? መገኑ ኔሳሃ
ሀዕለኖኔሃ እኮች ህጎበዕለመኖኔሁ እዬት?
32 መቱዋሰ ቤቲሃ እሙዙዕነ ጉዕሚጎከኔ
ህግሸ ኣሴ መገኑ ቤትጎከሰ ሜጡበ
ጉዕመርቹጎከ ህትጎ አሰኖኔበእጎዶ?
33 መገኑ መጠሮሰሃ አይ ከሰሶተ እታለኖ? ፈየ
አእኖሁ ገዎጎከሰ።
34 እሰ አሌጎ ፈረደኖ እዬት? መሲህ ኢሰ
እሰ አሌጎ ፈረደኖጎዶ? እሰ ኔሳሃ ሬዮሃ፥ ሬሆች
ኬዕዮሃ፥ መገጎ መኬ አዲጎ እፉዕልዮሃጎለከ ኔሳሃ
ዱእ አእኖሃጎ።
35 መሲህ ኢሰ ኢታች አደ አእኖኔሁ እዬት?
ኦርሸተጎዶ? ጭጎቀተጎዶ? ሸረሙሃጎዶ?
ጎፉዋጎዶ? ከልመተጎዶ? አደጋጎዶ? በገዙሃጎዶ?
36 እሰጎ
«ኪተኔሃ ጉዕመ በርጎከ ሸታኔ፤
ጎረጤኖ ሆለገ ዎለአሞም»
የመሞ ከተበሞጋት።
37 እኮጎሬ ህከጎ ጠዋጎ ጉዕማጎጎ ነኤ ኢቴኔ
እሲጎ ከ ጠወ ጉዕመጎከ ድለ አእጎ ቄልታሁኡች
በተዕናም።
38 መስጎትሰ ሬሆተጎሬ፥ ሄኡሃጎሬ፥ መላይከታጎሬ፥
ሹመተጎሬ፥ ቴሱ ዮ ጠወሃጎሬ፥ ኤተሮጎ አሜተኖሃ
ጠወሃጎሬ፥ ህከጎ ዎልቃሞሃጎሬ፥

8:11 1 ቆሮ. 3፥16። **8:17** ገላ. 4፥5-7። **8:20** ክል. 3፥17-19። **8:23** 2 ቆሮ. 5፥2-4። **8:36** መዝ. 44፥22።

39 ጎት ዩሃጎሪ፥ ሙግ ዩሃጎሪ ሀኩ ክልቀቱሁ እኮጎሪ
ቀርቾሃ መሲህ ኢሰን ደእኖም መገን ኢታች አደ
እኦተ አታለኖ መቱርቹሁ ዮበኢሃ እሁሰ ደጎም።

9

መገኑ እሰራኤል መነ መጠሩሰ

1 መሲሂን ሀንቅ ጠወኣም፤ ክዝባምበእ፤
ጠሊለ አያኒን እዎነኖ ቀልቡኤ ክዝባምበእገ
መሰከረኖኤ።
2 እቡ ሻዙትለከ ሙርተእቡ ጨነቀሙ
ቀልቤንከኤ ዮኤ።
3 መሰንትሰ እሉኤ እኮ ወገኒሃኤ ይ እን መሲሂች
አደ እክ ቦሮሩ እልዮኤ እቃን ኢታም እቅ።
4 እሰ እሰራኤላውያኖታን፤ ህትን መገኑ እሰንተ
እለሰ አዕዮሰ፤ ኬዕሞኛሰ ለሊሾሰ፤ ወኣድ ላገተ
ኣጎስ፤ ሕገ ኣሴሰ፤ ሀንቅ ሰገድ ሴረ ለሊሾሰ፤
ተብሴ ላገት ኣሴሰ።
5 ህትን ወዕኔ እናኖች እሜቶእራን፤ መሲሁ
ማሊን እሜቾሁ እሰ ደቦቺት፤ እሰ ጉዕሚችን
ሎረሃን፤ መገኒሃ ዘላለሚሃ ሹኩሩ ኢሉሰ፤
ኣሚዕን!
6 ጠዉ እኮጎሪ መገን ላገት ሻረንቶኤ ዩሃበእ፤
መሰንትሰ እሰራኤላውያኖ ዘርት ዊመ ዊሚን ሀንቅ
እሰራኤላውያኖተበእ።
7 ህትን እብራሂም ዘርተ እኮሁ ጉዕሙንኩ
ሀንቅ እብራሂም ኦሶተ ዩሃበእ፤ ጠዉ እኮጎሪ
«ዘርክ ገእንታኢሁ ኢሳቂንት» ዬሰቤቺሃት እቅ።
8 ህካን እኮቤቺሃ ሮሰሞ ዎቄን ጠለዕል ማሊን
እለንቶሩ መገንተ እለበእ፤ ጠዉ እኮጎሪ ዘርት እክ
ዎለእንታሩ ጠለዕል ተብሴ ላገተ ኦሱ።
9 ተብሴ ላገንት «እሜተኖ ዘማን ከ ወክት
ፈንቀል እሜታም፤ ሳረ ለባ ጩል እልታእ» ይታእተ
እቅ።
10 ህካን ጠለዕለ እሁዕነ ርብቀ ሜጦ መንቺች
ሁኩንን እነኔ እኮ ኢሳቂች መልተተ እልቶተ ላፈተ
እኮ ወክት
11 መገኑ መጠረኖሁ ለሙንኩ እለት
እለንቱዕናን ሂለ እኮ ጡመ እቱዕነ ሄጭ
12 ሆጎን እሁዕነ እሰ ገእኖ ሃሊን እሁሰ ለልሲሃ
መገኑ ርብቀ «ሀንገፉ ማዕኒሃሰ ጠገመኖ» ዬሴ።
13 ሁኩን እኮሁ «ያቁበ ኢትዮም፤ ጠዉ እኮጎሪ
ኤሳ ግቦም» የመም ከተበሞጋት።
14 ቴሱ መ ጠወዕናም? መገን አዲን ሉጨነሹ
ዮእንደ? ሆሮ ህትጎተበእ።
15 መሰንትሰ መገኑ ሙሰ «መረርሲጩ
ሀሾሞህኒሃ መረርሲጫም፤ እሙዛንሰህኒንከ
እሙዛም» ይዮሰ።
16 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ መነ መጠረኖሁ መኑ
ሀሾ ሃሊን ህከረንገ መን ሆጎን እሁዕነ መገን
መረርሲጪንት።
17 መሰንትሰ መጸፋን ፉራኦኔተኔሃ «ዎልቀኤ
ኪን ለሊሶተለከ ሱዕሙኤን ኣዱንያ እሌን
ጉዕማንን ደገሞተ ዎመ እዕዮንኬ» የመም
ከተበሞኤ።
18 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ ሀሾሃ እዬሁ ማረኖሰ፤
ህትን ሀሾሀ እዬሁ ቀልብሰ ዱድሰኖ።

መገን ኡሙዕርተለከ ማርቱተ

19 ቴሱ «መገን ሰውት ከሞተ አታለኖሁ
ዮበኢች ሚሃ ሉጨነሺሀኔ መገኑ ዎቀሰኖኔት?»
ይቴነንታሃ እሀኖ።
20 ጠዉ እኮጎሪ ኮ መንቾ! መገኒን ኦደሚሃ
አታልታንቲሁ እት እዬት? ትብ ኦዳት መክሾሲሃ
«ህት እት መክሶንቴኤሁ ሚሃት?» ዮተ
እታለኖንደ?
21 ትብ ኦዳት መክሰኖሴሁ መቶ ትቢች መት
ኦዳተ ኬዕሞኚሃ ህትን ዎልት ኦዳንተ ሂለርቺሃ
መክሶተ ዎልቀት ዮሰበእንደ?
22 መገኑ ኡሙዕርሰ ለልሶተለከ ዎልቀሰ
ለሊሶተ ሀሸ በኢሃ ቅጥይቶ ኡሙዕሬ ኦዳተ
ልግብ ወክት እታዕሌሰ።
23 ህካን እዕዮንኩ ዎዕናንከ ኬዕሞኚሃ
ቅጥእዕዮ ማርቶ ኦዳ ኬዕሞኛሰ በትኛ
ለሊሶታት።
24 ኔሳሃ መረርሲጭ ኦዳንተሰ ጠለዕል
አይሁዲች እሁዕነ አይሁደ እህበ መኒች ገእዮኔ።
25 ሁኩንን እኮሁ መገኑ ሆሴ መጸፋን
«እ ኡመትኤ እክበረ ‹ኡመቱኤ› ይ ገኣም፤
ኢተሞበእ ኡመትንከ ‹እን ኢታም ኡመት› ይ
ገኣም፤
26 ህትን ‹አዕኑ ኢሃ ኡመትበእ› ዬመሰ ቤቾን
‹ሄእኖ መገን እለተ› የመንት ገእንታእ» ዩሃን።

27 ህትን እሰያሰ እሰራኤል ኦሶተኔሃ ላገሰ ጎት
አዕይ «ሄንከሃ እሰራኤል ኦሶ ዎሊንሹ ባር ኣዝ
ሸፋር ጌሰ እኮጎሬ እሳች ፈቆሀኑኤች ጠለዕል
ቀዉሰ ጡሞታእ።
28 መሰንትሰ ቀርቹ ደዕል ኡለ አሌን ሹል
ፈረደኖ» ዬእ።
29 ህትን እሰያሰ «ጎጎት ቀርቹ መገኑ መን ዘርተ
ፌሾበእቃን ሶዶምለከ ጎሞር ከተሞገ እንካም
እቅ» ይ ዎዕናንከ ጠወዕዮ።
30 ቴሱ መ ይናም? ፈይመተ ሀሰቡ እይሁደ
እህቡ መኑ ፈይመተ ደእቶኤ፤ ሁኩ ፈይመት
እመዕነቲን ደገንታእታን።
31 ጠዉ እኮጎሬ እሰራኤል መኑ ሕገ አገሪን
ደገንታ ፈይመት ሀሰን ሕገ አገሩ ሆጎቤቺሃ
ፈይመተ ደኢሃ አታልቶበእ።
32 «ሚሃት ፍይመተ ደእቶበእ?» ዬማእቃን
እሰ ፈይመተ ሀሶኢሁ እመዕነቲን እሁዕነ ሆጎን
እኮቤቺሃት፤ ህካን እኮቤቺሃ ቆለኖ ክኖን
ቆዕልቶኤ።
33 ሁኩንን
«ሁኩዕኑ መነ ቆለኖ ክኑ ጽኦናን እፉሻም፤
ሁኩ ክኑ መነ ቆልን ኤጀኖሃን፤
ህከን ክኖን እመዕነኖሁ እዪሁ ሙለኖበእ» የመም
ከተበሞገን ህከን ክኖን ቆዕልቶኤ።

10

እሰራኤል መኑ መገን ዎቃሃ አዎኑ ሆጉሰ

1 እመኤ ኦሶ! እሰራኤል መኑ ጡሞተ
ቀልቤንተኤ እበ ሄዕላታምለከ ዱኤ እኣም።

9:4 ቁል. 9፥4። **9:7** ክል. 21፥12። **9:9** ክል. 18፥10። **9:12** ክል. 25፥23። **9:15** ቁል. 33፥19። **9:17** ቁል. 9፥16። **9:20** ኢሳ. 29፥16፤ 45፥9። **9:25** ሆሴ. 2፥23። **9:26** ሆሴ. 1፥10። **9:28** ኢሳ. 10፥22-23። **9:29** ኢሳ. 1፥9።

2 መሰንትሰ ህንቅ ደጊን እሁ ሆጉሃሰ ቤሉ እሰ
መገኒሃ አዘዘንቶተ ጠረኻሰ ሀሳእረ እሁሰ አን
ገውንኩኤ መስከራንሰ።
3 እሰ መገን ፈይመተ ደጉዕናን ገይሰ ፈይመተ
አዎኑ ሀሰ መገን ፈይማተ አዘዘንቶበእ።
4 ህካን እኮቤቺሃ አመዕናኑት ጉዕሙንኩ
ፈይቶተ መሲህ ሕገ ዊንሼእ።

ጡሙ ጉዕሚንከ እሁሰ

5 ሙሰ «ሕገ አገሪን ደገንታ ፈይመተ አእኖ
መንቹ ሁኩ ሕጉ የኖሃ አእኖ ጉዕሙንኩ ፎሊን
ሄእኖ» ይ ከተቦኤ።
6 ጠዉ እኮጎሬ አመዕነቲን ደጌኖ ፈይመተ
«ቀልቤንከክ ሰማሃ አይ ፉለና?» ይቶት፤ ሁኩንን
መሲህ ኡለተ ድርሲሃት።
7 ህትን ቀልቤንከክ «አዛቤን አይ ድረኖ?»
ይቶት፤ ሁኩንን መሲህ ሬሆች ኤብሃት።
8 ጠዉ እኮጎሬ መ ይታእ? «አፎንከክለከ
ቀልቤንከክ እክ መገን ላገት ሆንጠኮኤ» ይታእ፤
ህትን ነኤ ዱዱብሰናሚሁ አመዕነትተ ላገ።
9 አት ኢሰ ቀርቹ እሁሰ አፈንከክ
መስከርቶንትጎሬለከ መገኑ ሬሆች ኬሾሰገ
ቀልቤንከክ አመዕንቶንትጎሬ ጡሞታንት።
10 መሰንትሰ መኑ ቀልቤሰ አመዕን ፈየ እሀኖ፤
ህትን አፎንከሰ መስከር ጡመኖ።
11 ጠሊለ መጻፋን «እሲን አመዕነኖሁ አዪሁ
ሙለኖበእ» የመሞ ከተበሞኤ።
12 መሰንትሰ መቱ ቀርቹ ኢሰ ጉዕሚንከ
ቀርቹ እኮቤቺሃ አይሁደለከ አይሁደ እህበ መን
በላን አደዶመት ዮበእ፤ እሰን ኤጭታሰህኑኤተ
ጉዕሚንከ በረከሰ በትሸ ኣሰኖሰ።
13 መሰንትሰ «ቀርች ሱዕመ ገእኖሁ
ጉዕሙንኩ ጡመኖ» የመሞኤ።
14 ጠዉ እኮጎሬ አመዕንቱዕናን ሀት አት ገእቶተ
አታልታአ? ህትን እሰተኔሃ ሞጨጭቱዕናን ሀት
እክ አመዕንታአ? ተማርሰኖ መንቹ ዮበኢሃ ሀት
እክ ሞጨጭቶተ አታልታአ?
15 ተሸት ላገተ ዱዱብሰታሩ ሶህንቱዕናን ሀት
እክ ላገሰ ዱዱብሰቶተ አታልታአ? ሁኩንን
«ጡመ ዱዱቡ ኩልታሩ አሜቱሰ ሄንከ ተሸ የኖ?»
የመሞ ከተበሞጋት።
16 ጠዉ እኮጎሬ እሰያሰ «ቀርች! ነኤ ጠወዕኖሞ
ጠወ አይ አመዕንዮኤ?» ዬገን ጉዕሙንኩሰ ተሸት
ላጋተ አዘዘንቶበእ።
17 ህካን እኮቤቺሃ አመዕነቱ አሜተኖሁ
ሞጨጭኒት፤ ሞጨጩንኩ መሲህተኔሃ ኩለንታ
ላጋቺት።
18 ህንዴ ጠዕሞህዕኔ፤ እሰ ሞጨጩ
ሆጎቤቺሃትንደ? ጠሊለ መጻፋን
«ላገሰ ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን ሞጨጨንቶኤ፤
ጠወኦርቹንኩ ኤለ ገበለ ኢልዮኤ»
የመሞ ከተበሞቤቺሃ ሀንቅንከ ሞጨጭቶኤ።
19 ቴሁ ጠዕሞህዕኔ፤ እሰራኤላውያኑት ላገሰ
ደጎበእ ዩሃንደ? ህካን ዬንበሰገ ሙሰ ሄጭ
«ኤመት እክበህኑኤተ ሰጭቴነንተገ እኣንክዕኔ፤
አጥራመትበ ኤመት መሳን ኤሙዕርቴነንተገ
እኣንክዕኔ» ዬእ።
20 ህትን እሰያሰ
«ኤሳሃ ሀሾበእ መኒሃ ደገሞሞ፤
ኢተኔንከ ጠዕሞትበ መኒንከ
ገዉእ ለሊሾሞ»
ይ መለል ጠወእዮኤ።
21 ጠዉ እኮጎሬ እሰራኤልተኔሃ «ሾከለከ
አዘዘሞበ መንበ በር ጉዕመንከ አንገኤ ሂሮሞ»
ዬእ።

11

መገኑ እሰራኤል መኒሃ አሙዙሰ

1 ህንዴ ጠዕማሞ፤ መገኑ ኤመትሰ ኤጀኖንደ?
ሆሮ ህትጎተበእ፤ መሰንትሰ አን ገዉንኩእ
እሰራኤላውቹሃንለከ እብራሂም ዘሬች ቢንያም
ደቦሃን።
2 መገኑ ዎዕነ ሄጭ መረጮ ኤመት ኤጅዮሰበእ፤
እሰራኤልተኔሃ እልያሰ መገን ብሬን ኦጅገ መጸፉ
የኖሃ ደጌነንተበእንደ?
3 ህከን ወክቴን እልያሰ «ቀርች! ነቢያከክ
ሸቶኤ፤ ኬሳሃ ክትመ ሆንጠህሴኖሄ ጠረጴዘ
ጉዕመንከ ድጅቶኤ፤ አን ሜጡንኩእ ፈቆሞ፤ እሰን
ኤሳሃ ሸቶተ ሀሳኢት» ዬእ።
4 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ መ ይ ፈንቀሼሰ?
መገኑንኩ «አን ‹በኣለ› ዬኖ ሸርኬሃ ሰገድቡ ለመለ
ኩሜ መነ ገይሀእ ፌሾሞ» ዬሰ።
5 ከን ዘማኔን መገን ኣሰቶን መጠረንት ፈቆ
ቀዉ መኑ ዮኤ።
6 ምርጩሰ ኣሰቶን እኮጎሬ ሆጎኒበእ ዩሃን፤
ሆጎን እኮጎሬ ኣሰቴት ኣሰቴተ እሁሰ ፈቀኖ።
7 እሰራኤል መኑ ሀሶኢሃ ደሰቶበእ? እኮጎሬ
መገኑ መረጮሰሩ ደሰቶኤ፤ ፈቆሩ ቀልብሰ
ዱድሶኤ።
8 ሁኩንን «መገኑ ቀልብሰ ጀልአዕዮሰ፤ ህከኢሃ
ከበሬ ኢለሬተ እሌንተሰ ለኦበእ፤ መጫንተሰን
ሞጮጭቶበእ» የመሞ ከተበሞጋት።
9 ህትን ደዉድ
«ማዱሰ አፈኖ ዎሻደ
ኤጀኖ ኤሎሃ እክ ኦሪሱንሰ!
አቶ ሂሉርቹ ገይሰ አሌን እሁን!
10 እልሰ ለኣበእገ ቱንሲሱን፤
ረመዙሰ ኦርሻን ጉዕመ ወክት ቁቾሃ እሁን»
ዬእ።
11 ህንዴ ቴሁ ጠዕማሞ፤ እሰራኤል መኑ
ሉሶኢሁ ኬእበ ኡቡ ኡቦታትንደ? ሆሮ
ህትጎተበእ፤ ህከን ወጥ እሰ ሰጭቶተ እሰራኤል
መኑ ጩብ አቶ መሳን አይሁደ እህቡ መኑ ጡሙ
ደኤእ።
12 ጠዉ እኮጎሬ እሰራኤል መን ሉጨንሹ ከን
ኣዱንያ አል መኒሃ በረከተ ደግሲሾችለከ እሰ ኡቡ
አይሁደ እህበ መኒሃ በረከተ እኮች ጉዕሙንኩሰ
ፈቆ እቃን ሄንኩ ልግቡ በረከት ደገንታ እቅ።

አይሁደ እህቡ መኑ ጡሙሰ

10:5 ሌዋ 18፥5። **10:8** ዘዳ. 30፥12-14። **10:11** ኢሳ. 28፥16። **10:13** ኢዩ. 2፥32። **10:15** ኢሳ. 52፥7። **10:16** ኢሳ. 53፥1። **10:18** መዝ. 19፥4። **10:19** ዘዳ. 32፥21። **10:20** ኢሳ. 65፥1። **10:21** ኢሳ. 65፥2። **11:1** ፍልጵ. 3፥5። **11:3** 1 ነገ. 19፥10፤ 14። **11:4** 1 ነገ. 19፥18። **11:8** ዘዳ. 29፥4፤ ኢሳ. 29፥10። **11:10** መዝ. 69፥22-23።

13 ቴሱ ጠወኣሚሁ ክዕኔሃ አይሁደ እኬንበ
መኒሃት፤ አይሁደ እኬንበ መኒሃ ሶህሞሚሃ
እኮምቤቺሃ ክድማተኤ አቡ ኬዕሞኙ ዮኤ።
14 ካን አኤኤ ማል እሉእ እኮእረ አይሁደ
ሰጭታጋ አኢሃት፤ ከን ሃሌን አይደጎ እሳች መት-
መቱሰ ጡምታገ አኦተ አታላሚሃ እሆተ አታለኖ።
15 መሰንትሰ አይሁድ ኤቡ ኣዱንያ አሌን ዮ
መኒሃ መገኒን ሀራዕረሙ ኤቦች እሰ መገን አደ
ፈንቀሉንገ ሀት እሀኖ? ሁኩን ሬሆች ኬእተገ።
16 መቶ ደን ቡኮች ወዕኔ እሰ መገኒሃ ጠሊሎሃ
እኮች ቡኩት ጉዕሙንኩ ጠሊለ እካእ፤ ህትን
መቶ ሀቅ ጠጹ ጠሊለ እኮች ሀሙሰ ጠሊለኦተ
እካእ።
17 አይሁዱ ጋሮ ወርች ሀቅጋት፤ እሰ በሊች
መቱ ጌሱ ሀሙ ሙርተዕይ ኤባንለከ አዕኦ ኤድም
ወርች ሀመ እኬንታሩ እሰቤቾን እኬን *ጠጹሰ
ዱንያተለከ በረከተ ቤቀንቴንተረ እኬንተ ጎር
18 ህከን ቢጠንት ኤቦ ሀማን ቦንቶት፤ እኮጎሬ
ቦንቶንትጎር ጠጹሰ ኬሳሃ እጅዮሄ ቤሉ ጠጸ
እጅቶንቲሁ ኬሳሃ እሁ ሆጉክ ደግ።
19 ጠዉ እኮጎሬ «ሀማከት ቢጠንት ኤቦኢሁ እን
እሰቤቾን እሆታት» ይቴነንታሃ እሀኖ።
20 ሁኩን ህንቅሃን፤ እሰ ቢጠንቶኢሁ አመዕኦ
ሆጎቤቺሃት፤ አዕኦ አመዕነት መሳን አጸቀንቴን
ኡርቴንታአ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዋጅዬ ቤሉ
ቦንቶኖቼ።
21 መሰንትሰ መገኡ ዎዕናሃ ነጼ ሀሚሃ
አሙዝባች ኬሳሃ አሙዘኖበእ።
22 ቴሱ መገን አሙዙሰለከ ዋጅሲሱሲ ለእ፤
ዋጅሲሱንኩሰ ለሊሰናሁ ኤቦ ሀዕኦኤአሌኒት፤
እኮጎሬ መገን አሙዘንከሰ ጠረኝት ሄኦንትጎሬ
ኬሳሃት፤ ሁኩን ዮበእ ጎሬ አዕኦሁ ሙርተኤን
ኤቤነንተ።
23 እሰን አመዕኦ ሆጊች ፈንቀልቶጎሬ ዎዕናሃ
ሙርተኦ ቤቾን ፈንቀልት ኣጋአ፤ መሰንትሰ መገኡ
ወዕኔሰቤቹ ፈንቀሸ ኣግሶሰተ አታለኖ።
24 እት ክልቀቴንከክ ኤድም ወርቹ ሀቀ
እኮሀኒች ሙርተእ ከለቀንቶንትገ እሁዕነ ጡመ
ወርቾን ኣጎንቲች በትሸን ሁኩ ክልቀቴንከሰ ዮሰ
ሀሙ ገይሰ ወርች አሌን ሀት ኣጋበእ።

መገን ማርቱት ጉዕሚንከ እሁሰ

25 አመኤ ኦሶ! ቀልባመተ እኬንታሃ
አጉዱንከህዕኔ፤ ህካን እኮቤቺሃ ማጠሞ ጠወ
ደጎኖተ ሀሳም፤ አይሁደ እክበሩ መሲህ አመዕንት
መገኡ ሀሰኖ ወሊንሸ ኢልቶተ ኢለ ዱድሰኖ አያኦ
መት-መቶ እሰራኤላውያኖ አሌን እኮ።
26 ህትን
«ጡምሳንቹ ጽኦኒች እሜተኖ፤
ያቁብ ዘሬች ጉዕሚችን ሂልመተ ከመኖ፤
27 ጩብሰ ፈቁን ዬም ወክት
ክዕኔኤን ኣጋም ወኢድ ላገት ከኒት» የመም
ከተበሞገን እሰራኤል መኡ ጉዕሙንኩ
ጡምታአ።
28 እሰራኤላውያኦት ተሸት ላገተ ሞጮጩ
ግቢንከሰ ክዕኔተኔሃ መገን ዲነ እኮኤ፤ እኮጎሬ
መጠረሚን አናኖስተኔሃ መገኡ ኢተኖስራን።
29 መሰንትሰ መገን ኣሰቱትለከ መገን መጠሩ
ዶረምበሃን።
30 አዕኦ ዎዕናሃ መገኒሃ አዘዘሙ ግቤንታአ፤
ቴሁ እኮጎሬ እሰራኤል መኦ አዘዘሙ ሆጊን
ማርቱተ ደዕቴንተገን
31 አዕኦ ደእቴንተ ማርቱተ እሳሁ ህከ ማርቱተ
ደእቶተ ቴሁ አዘዘንቶበእ።
32 መሰንትሰ መገኡ ጉዕማንከ መኒሃ ማርቱሰ
ለሊሶተ ጉዕሙንኩ መኦ አዘዘምበገ አዕዮ።

መገኒሃ ሆንጠኮ ገለት

33 መገን ቀባጡትለከ ሀይመት ደጉ ሄንከ
ጥዕላሸሃን? ፍርዱሰ መረመሬን እሌንቡሃን፤
ዎቆንኩሰ ለልበሃን።
34 «ቀርች ቀልብ ጠወ ደገኖሁ አዬት?
እሱሃ ሸዘኖሲሁ አዬት?
35 መገኒሃ ሌቄሰኖሁ
ሌቄሾንከ ኣእኖሁ አዬት?»
36 መሰንትሰ ጉዕሙርቹንኩ እሲች፥ እሲንትለከ
እሲሃት፤ እሲንከ ዘላለሚሃ ኬዕሞኙ እሲሃ እሁሰ!
ኣሚዕን!

12

መገኡ ካደሚሃ ሀት ሄኡ ሀሰሰኖ ጎሬ

1 ቴሁ እመኤ ኦሶ! ጅሰመክዕኔ መገኒሃ
እደ እኮሃ ሙንዲሲሰኖለከ ሄእኖ ክትመ እቴን
ሆንጠህሶኖተ መገን መረርሲጪን ኤጫንክዕኔ፤
ሁኩንን አዕኦ መገኒሃ ሆንጠህሶኖተ ሀሰሰኖሃ
ህንቂን እኮ ሰገዱዋክዕኔ።
2 ህትን ጡመ ሙንዲሲሰኖለከ ንጀሱ ዮበእ
መገን ሰውቱ መሃጎር አጥራመቴን ደጎኖተ
ቀልቡክዕኔ ሃዕሮ እክ ሄኤክዕኔ ዶረሙን ቤሉ ከን
ኣዱንያ አል መነ አጉዶኖቼ።
3 «ክዕኔ በላን መት-መቱንኩክዕኔ መገኡ
ኣሴህዕኔ አመዕነት ጌሲን ጡምማን ሰውዬን ቤሉ
ገይሰተኔሃ ሀሰሰኖህኒች በትሸ ቦኒን ሰውዬንከ» ይ
መገኡ ኣሴኤ ኣሰቶን ሸዛንክዕኔ።
4 መቶ ጅሰማን ልግቡ ብሊቱ ዮኔህንገለከ
ህከን ብሊት ሆጉት ጉዕመንት እደ እኮገን
5 ነኤ ሄንከ ልግብ እንኮምጎሬሁ መሲሁ
መቱሃ ጅሰመ፤ መቶ ጅሰም ብልት እንኮምቤቺሃ
ገገይንከኔ ሜጡ እንኮም።
6 መገኒች ኣሰንቶኔ ኣሰቶገን እደዱ ኣሰቱት
ዮኔ፤ ራገ ጠወኤ እኮጎሬ አመዕነትኔ ጌሲን ራገ
ጠወዕኑን።
7 ካደመኖሁ ክድማንከሰ ጠረኙን፤
ተማርሰኖንኩ ተማርሶንከሰ ጠረኙን።
8 ህትን ሸዘኖሁ ሸዞንከሰ ጠረኙን፤ ኣሰኖንኩ
ቀልቢችሰ ኬሸ ኣሱን፤ ገሸኖንኩ ጠረኝ ገሹን፤
መረርሲጪኖንኩ ሙንዲናን መረርሲጪን።
9 ሰንሰንት ዮበኢ ህንቅ ኢተት ሄኤንክዕኔ፤ ሂለ
ጠወ ግቤ፤ ጡመርቹ እዎኔ።

---

* **11:17** እሰቤቾን እኬን፦ ዩ እቡራኦት መት-መቶረ ጡመ ላልቹ ላለኖ ሀቅ ሀመ ሙርት ጠረኙ ጠጹ ዮ ጌዴላን ፊልት አጉጣቀመኖ ሀቂች ጡመ ላልቹ ላለኖ ሀመ ሙርት ጡሙ ጠጹ ዮሰ ጌዴላን ካሴናን ህከ ካሰሞ ሀመ ገይሰ ሀሞገ አዕይ ጡመ ላልቹ ላለኖገ እእኖ።

11:26 ኢሳ. 59፥20። **11:27** ኤር. 31፥33-34። **11:33** ኢሳ. 55፥8። **11:34** ኢሳ. 40፥13። **11:35** እዩ. 41፥11።
11:36 1 ቆሮ. 8፥6። **12:5** 1 ቆሮ. 12፥12። **12:8** 1 ቆሮ. 12፥4-11።

10 ህትን ገገዉክዕኔ ጠረኻቴን ኢተቀሜ፤ መት-መቱክዕኔ ኬዕምሼ።
11 ዋንክዕሉ ዮበኢሃ ጠረኻቴን ዊመ ቀልቢን ቀርቹ ካደሜ።
12 ተብሴን ሙንደዕዬ፤ ኦርሸተ እጀቅዬ፤ ጉዕመ ወክትንከ ዱአ አዕዬ፤
13 እመዕንቶ እመኦሱተ ኦርሸስ ወክት ሀዕልዬ፤ ኮህ ቶጌ።
14 ሸርታህዕኔረ ማስዕዬ፤ ማስዕዬስ ቤሉ ቦሮርቶኖቼስ።
15 ህትን ሙንደኣህኡን ሜጡበ ሙንደዕዬ፤ ኦኣህኡኡን ሜጡበ ኦዕዬ።
16 ገገውንኩክዕኔ ኢታን ሄዕዬ፤ ገውክዕኔ ሎርሱ አጉርቴን ቡጥቻኖን ሜጡበ ሄዕዬ * «ኢ ቤሉ ዋሉ ደገኖሁ ዮበአ» ይቶኖቼ።
17 ጉዕማንከ መን ብሬን ጡመ ጠወ አዕዬ ቤሉ አዬሃዉ ሂለ አዕዮ ወጥ ሂለ ጠወ አቴን ፈንቀሸቶኖቼ።
18 ህትን አታልሲሾህዕኔ ጎሬ መኒን ጉዕሚንን ወገሬቲን ሄዕዬ።
19 ኢ ጀላ፥ «ቀርቹኔ መገኑ ‹ገዱተ ፉሉ ኢሃን፤ አን ገዱተ ፉላም› ዬእ» የመም ከተበሞቤቺሃ መገን ኡሙዕሬተ ቤቹ ኣሰዬ ቤሉ አዕኑ ገዉክዕኔ ገዱተ ፉልቶኖቼ።
20 ህከን ወጥ ባለጋሩክ ጎራዬጎሬ እትሰሰ፤ ሰገቦሰጎሬ አግሰ፤ ህካን አኦንከክ ሙልሳንት።
21 ህካን እኮቤቺሃ ሂለ ጠወ ጡመ ጠወ አኢን ቁል ቤሉ ሂለ ጠዊን ቁለንቶት።

13

ሹማተ አዘዘሙ ሀሰሰኖሃ እሁሰ

1 ዳኝነቱ ጉዕሙንኩ ኣሰመኖሁ መገኒች እኮቤቺሃለከ ቴሱ ዮ ዳኖኑት መገኑ ዳኛ አዕዮሰረ እኮቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ ገሸታ ሹማተ አዘዘሙ ሀሰሰኖስ።
2 ህካን እኮቤቺሃ ዳኞኖን ሂልማን ኬአኖሁ ጉዕሙንኩ መገን ትዛዝ ቶገኖበአ፤ አዘዘምባሁ ጉዕሙንኩ ገይሰ አሌን ፍርደ ኤበኖ።
3 ሹመት ሂለርቹ አታ መን ቤሉ ጡመርቹ አታ መነ ዋጅሲሳበአ፤ ሹሙ ዋጅሲሰኖሄበዕገ ሀሰንንዶ? ጡመርቹ አእ፤ እሰን ገለትጨኖሄ።
4 መሰንትሰ እስ ሂለ አታረ ቀጠአኖ መገንየ ካድመ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሹሙ ብሰ ቆዕረኖሁ ጠለዕላን እህበቤቺሃ ሂለርቹ አቶንትጎሬ ሹመ ዋጅ፤ ህትን እሰን ሂለርቹ አሰታእረ ቀጠኦን መገን ኡሙዕርተ ለሊሰኖሃ መገንየ ካዲንቹ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ሹማተ አዘዘሙ ሀሰሰኖ፤ ሁኩንን ኡሙዕርተ ዋጅን ጠለዕለ እሁዕነ ቀልቡክዕኔ ቀነጠኖህዕኔቤቺሃት።
6 አዕኑ ግብር ባቴነንታሁ ሹማተ አዘዘሙ ሀሰሰኖህዕኔቤቺሃት፤ መሰንትሰ ሹመት ህካን አኢን መገኒሃ ካደንታእራን።
7 ቴሱ ጉዕማንከ መኒሃ አኡ ሀሰሰኖሃ አዕዬ፤ ግብር ባቱ ሀሰሰኖህኒሃ ግብረ ባቼ፤ ቀረጠ ባቱ ሀሰሰኖህኒሃ ቀረጠ ሙሬ፤ ዋጁ ሀሰሰኖህኒሃ ዋጅዬ፤ ኬዕምኙ ሀሰሰኖሰህኒሃ ኬዕምኛ ኣሰዬ።

መት-መትን ኢተቀምተኔሃ

8 ገገዉክዕኔ ኢተቀሜ ቤሉ እዬ ሌቆሁ አሌክዕኔ ሄኡንከ፤ መሰንትሰ ኦሌቹሰ ኢተናሁ አዬሁ ሕጉ የኖሃ አኢኖ።
9 «ዝነተ አቶት፤ ሸቶት፤ ሞግቶት፤ ዋሎ መንርቹ ሄዕላቶት» የኖ ትዛዙሁ ዋሉ ትዛዙ ጉዕሙንኩ «ኦሌቹክ ገይክገ ኢት» ይታ ላጋን ዊሞኡ።
10 ኢተት ሄኡ ጎሬ ዋሎ መን አሌን ሂለርቹ አእኖበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኢታን ሕጉ ዊመ እሀኖ።
11 ቴሱ ግሰኛች ኬኤነንተ ወክቴ እሌገ ደጌ፤ መሰንትሰ እመዕንኖም ወክቲች ጡምናም ወክቴ ቴሱ ኒቤቹ ሆንጠኮኡ።
12 ህንከዕርት ህጎተ አኬኮኡ፤ በሩሰ ሆንጠኮኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ ቴንሰችን አዕናም ሆጉተ ጌኝ አዕኖ፤ ኦር ኦል ኦድኑተ ኦደዕኖ።
13 ህካን እኮቤቺሃ በራን እንካምህንገ ሀሰሰኖገ ሄዕኖ ቤሉ ሄዕናሚሁ ቦለቺን፥ ሰከሪን፥ ዝነተ አኢን፥ ጅሰመ ሆጎዲን፥ ኦዳንለከ ምቀቼማን እሁንከ።
14 ጠዉ እኮጎሬ ቀርቹ መሲህ ኢሰ ኦደዕዬ ቤሉ ሄዕላተኖርቹ ዊንሾተ ማልሃክዕኔ ሰውይቶኖቼ።

14

መን አሌን ፈረዱ ገበእባሃ እሁሰ

1 አመዕነቲን ሆጎ መንቹ ኢታን ቶጌሰ ቤሉ ሰውትሰ ህንቆኖቼ።
2 ጉዕመርቹንከ እቱ ሀሰሰኖሰገ አመዕነኖሁ ዮኡ፤ እኮጎሬ አመዕነቲን ሆጎሁ ጠለዕል አታክልተ * እተኖ።
3 ህካን እኮቤቺሃ እኮሰርቹ እተኖ መንቹ እትበ መንቹ ህንቁንከ፤ ህትን እትበ መንቹ እተናህን አሌን ፈረዱንከ፤ መሰንትሰ መገኑ እሱ ቶጎሰ።
4 ዋሎ መንች ካዲም አሌን ፈረዶተ እት አዬት? እሰ ኡሬጎሬ ህከረንገ ኡቦጎሬ ቀርቺሃሲቲ፤ እሱ ቀርቹ ኡርሶሰተ አታለናቤቺሃ ኡረኖ።
5 ህትን መቱ መንቹ መቱ በር ዋለኢች ቆሀኖገ ሰውየኖ፤ ህትን ዋሉ በሩ ጉዕሙንኩ ቅጡወ ይ ሰውየኖ፤ ህካንን ጉዕሙንኩ ገግሰ ቀልቢን እጥራመች ደጉ ሀሰሰኖሰ።
6 ህትን በር ከበጀኖ መንቹ ቀርቹ ኢሰ ከበጆተ ይ ከበጀኖ፤ እተናንኩ መገኑ ገለትጨኖሲቤቺሃ ቀርቹ ኢሰ ከበጆተ ይ እተና፤ እትበ መንቹ ቀርቹ ኢሰ ከበጆተ ይ እተናበእ፤ እሰን መገኑ ገለትጨና።
7 ኒች ገይሀሰ ሄአናለከ ገይሀሰ ሬሀኖ መንቹ ዮበእ።
8 ህካን እኮቤቺሃ ፎሊን ሄዕናም ጎሬ ቀርቾ ኢሲሃ ሄዕናም፤ ሬናምጎሬ ቀርች ኢሲሃ ሬናም፤ ህካን እኮቤቺሃ ሬናምጎሬለከ ሄዕናም ጎሬ ነኡ ኢሰራን።
9 መሰንትሰ መሲህ ሬቶሀኑኡተለከ ፎሊን ዮሀኑኡተ ቀርቹ እሆተ ሬይ ሬሆች ኬዕዮኡ።

12:14 ማቶ. 5፥44፤ ሉቃ. 6፥28። * **12:16** ቡጥቻኖን ሜጡበ ሄዕዬ፦ የኖሁ ህንቁመ ሆጉተ አኢሃ ኤኩ ይዬ ዩሃን። **12:16** ምሳ. 3፥7። **12:19** ዘዳ. 32፥35። **12:20** ምሳ. 25፥21-22። **13:7** ማቴ. 22፥21፤ ማር. 12፥17፤ ሉቃ. 20፥25። **13:9** ፉል. 20፥13-15፤ 17፤ ዘዳ. 5፥17-19፤ 21፤ ሌዋ 19፥18። * **14:2** አታክልተ፦ ሀሚሉ፥ ድንች፥ ካሮተለከ ቀይሰርገ ዮእራን። **14:10** 2 ቆሮ. 5፥10።

10 እመክ ቤት አሌን ፈረዳንቲሁ ሚሃት? ህከረንገ አመክቤቱ ህንቃንቲሁ ሚሃት? ነኡ ጉዕሙንኩኔን መገን ፍርድ ቦርጭመ ብሬን ኡርናም።
11 «ቀርቹ መገኑ እን ሄኣሚሃ እኮምቤቺሃ
መኑ ጉዕሙንኩ ኤሳሃ ሰገደኖ፤
አረቤንከሰ እን መገኑ እሁእ መሰከረኖ»
የመም ከተበሞኡ።
12 ህካን እኮቤቺሃ መት-መቱንኩኔ ገይኔተኔሃ መገኒሃ መሰለ ኣሰናም።

መኒሃ ጉፍቹ እሂች አገዕሩ

13 ህካን እኮቤቺሃ መት-መትኔ አሌን ፈረንዱንከ፤ ህከን ወጥ አዪሁ አመሰ ቤቲሃ ጉፍቹ እህበገ ህከረንገ አመሰቤቱ ሉሲሰኖበእገ አገዕሩን።
14 እን ቀርቾ ኢሰሃ እኮምቤቺሃ እቸት ገይንተሴ ኒጀሰ እሁ ሆጉሰ አጥራመች ደጎም፤ እኮጎሬ መቱርቹሃ «ንጀሰየ» የኖ መንቺሃ ሁኩን ንጀሰ እህኖሰ።
15 እት እታንት እቻን አመክቤቱ ሻዘኖ እኮች ኢታን ፈንቀላንቶንትበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ መሲህ እሰተኔሃ ሬዮ መንቹ እታንት እቸ መሳን በእኖገ አቶት።
16 ህትን ክዕኔሃ ዮ ጡመ ጠወ ህንቄኖገ አቶኖቼ።
17 መስንትሰ መገን ዎምነቱ ጠሊለ እያኒን እኮ ፈይመተ፥ ወገሬትየለከ ሙንዲኑተ ቤሉ እቴኖሃለከ አጌኖሃ ጠወበእ።
18 ከን ሃሌን መሲህ ካደመኖ መንቹ መገኑ ሙንዲሲሰኖ፤ ሁኩ መንቹ መንህኔን ማሰእሞእሃን።
19 ቴሱ ወገሬቱ ደገመኖሁለከ ገገዉኔ ጠረኻጨቀማም ዎቃሃ አዎኑን።
20 እቴኖርቺሃ ይቴን መገን ሆጉተ ቤንሱንከ፤ እቸት ጉዕሙንኩ ነጠሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ዎሉ መነ ሉሲሳ እቸተ እቱ ሉጨንሻን።
21 ህካን እኮቤቺሃ ማለ እቱ ግቡ ህከረንገ ወይን ጠጀ አጉ ግቡ ህከረንገ መነ ሉሲሰኖርቹ መቱርቹሃ አኡ ሆጉ ጡመሃን።
22 ህትን ኬሳሃ ዮሄ አመዕነቱ መገንለከ ኪ በላን እሁን፤ ጡመ ይ አእኖ ጠዋን ቀልቡሰ ቀነጠኖ ጠዉ ዮሰበኢሁ ማሰእሞእሃን።
23 ጠዉ እኮጎሬ ሸከኖ መንቹ እቾጎሬ አመዕነቲን እኮበእቤቺሃ እሰ አሌን ፈረደሞኡ፤ መስንትሰ አመዕነቲን እህበርቹ ጉዕሙንኩ ጩብሃን።

15

ዎሉ መነ ሙንዲሲሱ ሀሰሰኖሃ እሁሰ

1 ነኡ አመዕነቲን ጠረኞኑተ እንኮምሩ ላፍ እጅነተ እጁ ሀሰሰኖ ቤሉ ገዉኔ ጠለዕለ ሙንዲሲንሳሞረ እሁ ሀሰሰኖንበእ።
2 መት-መቱንኩኔ አመዕነቲን ጠረኞኖተ ደግለለኖሰ ጠወ እኢን ዎሉ መነ ሙንዲሲንሶ።
3 መስንትሰ «ኬሳሃ ቦሮሬመ ቦሮሩ ኢ አሌን እኮኡ» የመም ከተበሞገን እኮሰ ቤሉ መሲህ ገዉሰ ሙንዲሲሾበእ።
4 ጠሊለ መጸፋች ደንጋም አታዕሊንለከ ሰበሪን ኔሳሃ ተብሶሁ ሄኦኔተ ከኒች ብርተ ከተበንቶሩ ጉዕሙንኩ ተማርሰቶኔተ ከተበንቶኡ።
5 እታዕልለከ ሰብር ቀርቹ ገገውንኩክዕኔ መሲህ ኢሰ ምሳልተ አዎንቴን ሜጡበ ሄኤኖ ሰውት ኣሱንክዕኔ።
6 ህትን ቀርቾ መሲህ ኢሰ እኡ መገኑ መቶ ቀልቢንለከ መቶ ላጋን ኬዕምሴነንተገ አኡንክዕኔ።

እንጂል ላገት እመዕንበ መኒሃ ዱዱብሰሙሰ

7 ህትን መገኑ ኬዕምኛ ደኡተ መሲህ ገይሲሃ አዕይ ቶጎኔገን ገገዉክዕኔ ቶቃቀሜ።
8 ህካንን ጠወእን መገኑ ወዕኔ እናካተ ኣሴ ተብሶሁ እሆተለከ መገኑ ህንቅ እሁሰ ደጎኖተ መሲህ አይሁድ ካዲንቹ እኮ * ዩሃን።
9 መሲህ አይሁድ ካዲንቹንኩ እኮንኩ እኮ ዎልት መሰት አይሁደ እክበሩ መገኑ መረርሲጭሰተኔሃ ገለትጭቶታት፤ ሁኩን፦
«ኡመት በላን ገለትጫንኬ፤
ሱዕምሃክ መዝሙራን ገለት ሆንጠህሳም»
የመም ከተበሞጋት።
10 ህትን፦
«እዕኑ እይሁደ እኬንቡሩ
መገኑ መጠሮ ኡመቲን ሜጡበ ተሸ
ዩንክዕኔ» የመም ከተበሞኡ።
11 ህትን
«እዕኑ እይሁደ እኬንቡሩ ቀርቹ መገኑ ገለትጭዩ፤
ህትን ኡመቱ ጉዕሙንኩ ገለትጩን»
የመም ከተበሞኡ።
12 ህትን እሰያሰ
«እሴዬ ዘሬች ከለቀመኖሁ እሜተኖ፤
አይሁደ እህበ ኡመት ገሸኖ ዋና እህኖ፤
እሰን ተብሳሰ እሰ አሌን አታአ» የመሞኡ።
13 ተብሶክኔ ጠሊለ አያን ዎልቃን ነጸን መሮታ ተብሴ መገኑ እሶን አመዕኒንከክዕኔ ሙንዲኑተለከ ወገሬት ዊንሸ ኣሱንክዕኔ።

ጳዉሎሰ መለል ከተቦ መሰተ

14 እመኤ ኦሶ! አዕኑ ጡምማን ዊንቴንታእረ እኬንተጋ፥ ደጊን ዊንቴንተረ እኬንተገለከ መቱ መቱክዕኔ ተማርሱ አታልቴነንተገ አጥራመች ደጎም።
15 ጠዉ እኮጎሬ መት-መቶ ጠውተኔሃ ቃግሶህዕኔተ ይ መገኑ ኣሴኤ ኣሰቶን መለልን ከተቦንክዕኔ።
16 ሁኩ ኣሰቱት ኣሰንቶኤሁ መገን ተሸት ላገተ አይሁደ እህቡ መኒሃ ዱዱብሲን ቂሰችገ እክ መሲህ ኢሰ ካደሞታት፤ ህካን እኮቤቺሃ አይሁደ እህቡ መኑ ጠሊለ አያኒን ማሰእንቶተለከ መገኑ ሙንዲሲሰኖ ክትመ እክ ሆንጠኩንተ ካደማሚት።
17 ህከን መሳን መሲህ ኢሲን መገኑ ካደሞተ አታዕሊንከኤ ቦናም።
18 አይሁደ እክበሩ አዘዘንታገ አኢሃ መሲህ ኢ ላጋንለከ ሆጎ መሳን አዕዮ ጠው ቤሉ መቱርቹሃ ጠወኢሃ መለላምበእ።

14:11 ኢሳ. 45፥23። **15:3** መዝ. 69፥9። * **15:8** መሲህ አይሁድ ካዲንቹ እኮ፦ የኖሁ ግርኩ ጡርከም ካዲንቹ የኖ። **15:9** 2 ሳሙ. 22፥50፤ መዝ. 18፥49። **15:10** ዘዳ. 32፥43። **15:11** መዝ. 117፥1። **15:12** ኢሳ. 11፥10።

19 ህትን ሎርሎረ እጀብቶንለከ ገረምሲጩኖ
ሆጎን ጠሊለ እያን ወልቃን ዬሩሳሌሚችለከ
አዝጋጊች ጀመር እልዋሪቆነ ዬኖ ባዱ ኢለ መሲህ
እንጂለ ሹል ተማርሰዮም።
20 ህትን ጉዕመ ወክት ሃሸኣቱኤ ዎሉ መኑ
ቀበቦ ቀበብ አሌን እጃሩ እሁዕነ መሲህ ሱዕሙ
ሞጮጨሞበእቤቾን ተሸት ላገተ ዱዱብሱሃን።
21 ሁኩንን፦
«ከኒች ብርተ እሰተኔሃ መቱርቹሁ ኩለሞሰበእ
መኑ ለኣእ፤
እሰተኔሃ ሞጮጭትበሩ እጥራመታአ»
የመም ከተበሞጋት።

ጳዉሎሰ ሮም ከተመ መሮተ ያዱሰ

22 ልግብ ወክት ክዕኔቤቹ እሜቶተ አታሉ
ሆጎሚሁ ዎዕነ ሄጭ ጠወዕዮም መሳኒት።
23 ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ከን ኦሎን ዮ ባዶን እኣም
ቤቹ ዮበእቤቺሃ፥ ህትን አበ ዘመኒች ኬሽ ክዕኔተ
ለኦህዕኔተ እቡ ሃሸኣቱት ዮኤቤቺሃ
24 እሰፔን ባዱ መራም ዎቄ አዲን ለኦህዕኔተ
ያጀም። ቀዎ ጌሲሃ ክዕኔኤን ሜጡበ ተሸ
ይሃዕኔ አገሮሚች ኤተሮን ዎቃኤ ጀመሮተ
አታልሲሰናኤርቹ ህዕልቴነንተኤገ ተብሳ ኣእም።
25 ቴሱ እኮጎሬ አመዕናኖተ ደግለለኖርቹ ኣእ
ዬሩሳሌመ መራም።
26 መሰንትሰ መቄዶንለከ አካይ ባድ
አመዕናኑት ዬሩሳሌም ኢመዕናኖ በላን ዮ
ቡጥቻኖተ ህዕልቶተ ህሶቤቺሃት።
27 እሰ ህካን እቶተ ህሶኢሁ እኤ
ህሰሰኖሰቤቺሃት፤ መሰንትሰ እይሁደ እህቡ መኑ
አይሁድ መኒሃ መገኑ ኣሴ አያን በረከተ ቤቀማኑተ
እኮች አይሁደ እህቡ ዮሰርቺን አይሁደ ህዕሉ
ህሰሰኖሰ።
28 ህካን እኮቤቺሃ ተ ሆጉተ ሹሎሚችለከ
ጭምዬእ ብረ ኣሴንሳች ኤተሮን እሰፔን ባዱ
መራም ዎቃን ክዕኔተ ለዕይ ህጋም።
29 ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔቤቹ እሜታም ወክት
መሲህ በረከተ ዊምማን አፍ እሜታምገ ደጋም።
30 አመኤ ኦሶ! ኢን ሜጡበ እኬን ኢተኔሃ መገኑ
ጠረኘገ ዱአ አቶናተ ቀርቾሃ መሲህ ኢሲንለከ
ጠሊለ እያን ኢታን ኤጫንክዕኔ።
31-32 መገኑ ዬ ጎሬ ሙንዲናን ክዕኔቤቹ እሜች
ክዕኔን ሜጡበ ፎሎጮተ አይሁድ ባዶን ዮ
አመዕንበ መን አንጋች ፌሶኤተለከ ዬሩሳሌም
ከተማን እኣም ሆጉተ አመዕናኑተ ሙንዲሰላኢታ
እኮተ መገኑ ኤጭዬ።
33 ወገሬት መገኑ ጉዕሚንከክዕኔ ሜጡበ
እሁን፤ ኣሚዕን።

16

ጳዉሎሰ ወገሬት ሶሁሰ

1 ፌቤን ክንክሪያ ከተማን ዮ አመዕናኖ ዱእ
ምናን ካደንታ አመዕነንቶ አመኔ ቤቱተ እሁሴ አን
መሰከራም።
2 እሴን ልግብ መነለከ ኤሳሃ ህዕልቶኢተ
እኮቤቺሃ ጠሊላናተ ህሰሰኖ ዎቄን እሴተ
ቀርች ሱዕሚን ቶጌን ህሲሰናሴርቺን ጉዕሚንን
ህዕልዬሴ።
3 መሲህ ኢሰ ሆጎን ኢንን ሜጡበ አተ
ጽርሰቅለለከ አቂለሁ «ወገሬቴ» ይዬሰ።
4 እሰ ኢተኔሃ ፎልሰ ህግሰ ኣቶእራን፤
ህካን እኮቤቺሃ አን ጠለዕለ እሁዕነ እይሁደ
እህበ መኒች መገኑ አመዕኔ መኑ ጉዕሙንኩ
ገለትጭታሳት።
5 ህትን እሰ ምኔን ጭምይታ አመዕናኑተ
«ወገሬት» ይዬ፤
ህትን እሰይ ባዶን ወዕና መሲህ አመዕንቶለከ
እኒሁ አበ ኢታንሰ ኤጼኔጦሴ «ወገሬቴ» ይዬሰ።
6 ክዕኔ በላን ጠረኘት አቶ መርየመ «ወገሬቴ»
ይዬሴ።
7 ህትን አሳበ በላን ደገንቶእረለከ ኢችን
ዎዕነ መሲህ አመዕንቶእረ ህትን ኢንን ሜጡበ
ኡሱረንቶ እሉኤ አንድሮኒቆኔለከ ዩንያሴ *
«ወገሬቴ» ይዬሰ።
8 ህትን ቀርቾ ኢሲን ኢታንሰ አንጽልያጦሴ
«ወገሬቴ» ይዬሰ።
9 ህትን መሲህ ሆጎን ኒንን ሜጡበ እእኖ
ኡርባናሴለከ እን አበ ኢታንሰ እሰጣቆሴሁ
«ወገሬቴ» ይዬሰ።
10 ህትን መሲህ እሁሰ ፌተነም መሰከረሞሰ
አጼሊሴ «ወገሬቴ» ይዬሰ፤ ህትን እርሰጦቡሎሴ
ምኒ መነ «ወገሬቴ» ይዬሰ።
11 ህትን እሉኤ ሄሮድዮነ «ወገሬቴ» ይዬሰ፤
ህትን ነርክሲሰ ምኒ መኒች ቀርችን እመዕንቶእረ
«ወገሬቴ» ይዬሰ።
12 ህትን ቀርቾ ኢሲሃ እታ ካዲመተ
ቱሩፋይናለከ ትርፎሴሁ «ወገሬቴ» ይዬሰ፤ ህትን
ቀርቾ ኢሰ ሆጉተ ጠረኘት አታእረለከ መሲህ
ኢታን አበ ኢታንሴ ጼርሲዴ «ወገሬቴ» ይዬሴ።
13 ህትን ቀርችን መጠረሞ ሩፎሴሃ «ወገሬቴ»
ይዬሰ፤ ኤሳሁ እለሴገ ኢትታኤ እማተሰ ወገሬት
ይዬሰ።
14 ህትን እሰክርጦሴሁ፥ ፍሌጎኔለከ ሄርሜሴሁ
እሳንን ሜጡበ ዮ እመ ኦሶታ «ወገሬቴ» ይዬሰ።
15 ህትን ፊሎሎጎሴ፥ ዩልየሁ፥ ኔሮሴሁ፥
ኔሮሴ እመቤቱተ፥ ኦሉምፓሴ እሳንን ሜጡበ ዮ
አመዕናኑተ ጉዕመንከ «ወገሬቴ» ይዬሰ።
16 ህትን ጡመ ሱንቃቀሚን ወገሬትጨቀሜ፤
መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ ምናተ ጉዕሚንከ
ወገሬት ሶኮህዕኔ።

ጎፍሜ ሸዘነተ

17 አመኤ ኦሶ! አዕኑ ተማርቴንተ ትምርቲን
ኦደንታእረለከ በላንከክዕኔ አደዶመተለከ ጉፍቹ
እህኖርቹ ኤባ መኒች አገዕርቶናተ ኤጫንክዕኔ፤
እሳች ሁኜ።
18 ህትኔ መኑ ገዉሰ ቤሉ ቀርቹኔ መሲህ
ካደንትበራን፤ እሰን አመሰልት ጡመ ጠወእን
ጎደበ ላፈ መን ቀልብ ሉሲሳኣ።
19 አዕኑ እንጂል ላጋተ አዘዘንቴንተረ እኬንተገ
መኑ ጉዕሙንኩ ሞጮጨቤቺሃ ክዕኔተኔሃ እን

15:21 ኢሳ. 52፥15። **15:22** ሮሜ 1፥13። **15:26** 1 ቆሮ. 16፥1-4። **15:27** 1 ቆሮ. 9፥11። **16:3** ሶቀ. 18፥2።
* **16:7** ዩኒያሴ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ዩሊያ» ይታአ። **16:13** ማር. 15፥21።

አበ ሙንደዕዮም፤ ጠዉ እኮጎሬ ጡመ ጠዊሃ
ሀይቻኑተለከ ሂለ ጠዊሃ ገዋኑተ እኮኖተ ሀሳም።
20 ቴሁ ወገሬት መገኑ ደዕል ሸይጣንቹ
ሎካችክዕኔ ዎሮን ደዕል ቀጠቀጠኖ፤
ቀርቹሃኔ ኢሰ ኣሰቱት ክዕኔን ሜጡበ እኩን።
21 እን ሜጡበ አአኖ ጥማቶሰ ወገሬት
ሶኮህዕኔ፤ ህትን እሉኤ እኮህኑኤተ ሉቅዮሰለከ
ኢያሶን ሶሲጳጥሮሰ ወገሬት ሶኮህዕኔ።
22 ህትን አነ ከን ደብዳቤ ከተባንቹ ጤርጦሰ
ቀርቾ ኢሰ ሱዕሚን «ወገሬት ዮንተንንዶ?»
ያንክዕኔ።
23 ኤሳለከ እመዕናኑተ ጉዕመንከ ኮህቹ
ቶገኖ ጋይዮሰ ወገሬት ሶኮህዕኔ፤ ከተምሰ ብረ
አፈኖ ኤርሰጦሰለከ እመኔቤቱ ቋርጦሰ ወገሬት
ሶኮህዕኔ፤ [
24 ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቱት ጉዕሚንከክዕኔ
ሜጡበ እኩን፤ ኣሚዕን።]

ገለት ዱአ

25 መሲህ ኢሰተኔሃ አነ ዱዱብሳም እንጂል
ሶህኖን መገኑ ክዕኔተ ነጠ አኦህዕኔተ አታለኖ፤ ኩ
እንጂሉንኩ አበ ዘማኒሃ ማጠም ሄዕዮ ምሰጥር
ለሊሰኖሃን።
26 ዘማኒሃ ጉዕሚ መገኑ አዘጉገን ምሰጥሩ
ቴሱ ነብያኖ መጻፈ መሳን ለልዮኤ፤ ኩ ጉዕሙንኩ
ኡመቱ እንጂለ ደጎተለከ አመዕነት አደ አዘዘንት
አሜቶታት።
27 ህካን እኮቤቺሃ እሰ ሜጥቹሰ መገኑለከ
ሀይቹ እኮ መገኒሃ መሲህ ኢሰ መሳን ዘላለሚሃ
ኬዕሞኙ እሁነስ፤ ኣሚዕን።

16:21 ሶቀ. 16፥1። **16:23** ሶቀ. 19፥29፤ 1 ቆሮ. 1፥14፤ 2 ጢሞ. 4፥20።

ሶቀማንቹ ጳዉሎሴ ዎኔ ሶህኑተ ቆሮንቶስ መኒሃ

ኣጉስ

ጳዉሎስ ቆሮንቶስ መኒሃ ከተቦ ዎኔ ሶህኑት ከተበንቶኢሁ ቆሮንቶሳን ዱእ ምኒ ኣዜን እመዕነት ሄእ አሌን ኬዕዮ ኦርሻተ ሂሬኖ ዎቃሃ ደግሲሰሃ ሰውዪኒት። ህከ ወክት ቆሮንቶስ ከተሙ ግሪክ ሀዕኑረ ከተመ እህችስ አበ አካይያ ዬኖ ሮም ባዲሃ ወኔሃ ከተመ እቅ። ሁኩ ከተሙ ሎሩ ንግዱ፥ እደዱ ሴሩ አልባዕሌቢቺሃ ሂሉ ኮፍአእኖ ጠዉ፥ እደደ ሀይማኖቲን ደገሞሃ ቤቹ እቅ።

ሶቀማንቹ በትሽ መገኑ ኡጩኖ ዱእ ምኒ ኣዜን ሄኦ እደዶመተኔሃ፥ ሂለ ኮፍአእኖ ጠውተኔሃ፥ ዝነተ እዕለከ ጎጆሃ እህተኔሃ፥ እመዕናኖ ሴርተኔሃ፥ ጠሊለ እያን ኣሰቶተኔሃለከ ሬሆች ኬእተኔሃት እቅ፤ ህትን ሶቀማንቹ ተሸት ላገተ ከን ጠዕምቶ አሌን አዕይ አገዕሪን ሆንጠህሰኖ።

«ኢተቀሙ» መገኑ መን እላተ ኣሴ ኣሰቶች በተአኖሃ እሁሰ ኩለናሁ ቶነ ሰቅ ፎሎጩ ከን መጸፍ ኣዚች በትሽ ደገሞእሃን።

መጻፉሰ እፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-9)*
ዱእ ምነ በላን ኬኦ እደዶመተኔሃ *(1፥10 — 4፥21)*
ኮፍአእኖ ሀልለከ አበሮሰ ሄኡ *(5፥1—7፥40)*
አመዕናኖለከ አመዕንበ መንተኔሃ *(8፥1 — 11፥1)*
አመዕነቱለከ መገኑ ኡጩኖ ሴረ *(11፥2 — 14፥40)*
መሲህ ኢሰለከ አመዕናኖ ሬሆች ኬእተኔሃ *(15፥1-58)*
ይሁድ ባዶን ሄኦ ኦርጨቀንቶ አመዕናኑተ ሀዕሉ *(16፥1-4)*
መጨረሸሰ *(16፥5-24)*

1 መሲህ ኢሰ ሶቀማንቹ እሆተ መገን ሰውቲሃ ገእሞም እን ጳዉሎሴችለከ አመኔቤቲች ሶሰቴኔሴች
2 መሲህ ኢሰ ጠሊለ እዕዮህኑኡተለከ ጠሊላኑተ እኮተ መገኑ ገኤሰ ቆሮንቶሰ ከተማን መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ ምኒሃ፥ እሰለከ ኒ ቀርቹ እኮ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ሱዕመሰ ጉዕመ ቤቾን ገእንቶህኑኡተ ጉዕሚንከ ሶኮሞተ ሶህኑ።
3 እንችኔ መገኒችለከ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲች ኣሰቴትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

ጳዉሎሰ መገኑ ገለትጩገ

4 መሲህ ኢሰ እዲን ኣሰሞህዕኔ መገን ኣሰቶተኔሃ ክዕኔ መሳን እን ጉዕመ ወክትንከ መገኑኤ ገለትጫም።
5 መሰንትሰ እዕኑ ጠወኤነንተ ጠዊን፥ ኤንኬዕኒን ጉዕማንን መሲህ ኢሰን ጉዕመ አዲንን ቀባጣመተ እኬንታኡ።
6 ህትን ነኡ መሲህ ኢሰተኔሃ ኩልናንክዕኔ ጠዉ ክዕኔ በላን ጠረኛዮኡ።
7 ህከኒች ኤተሮን ቀርችኔ መሲህ ኢሰ አሜቱ አገርቴነን መገን ኣሰቶች መቱርቹሁ ሆፈአኖህዕኔበእ።
8 እሰን ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ፈንቀል አሜተኖ በር ህንቄኖህዕኔርቹ ዮህዕኔበእረ እኮኖተ መጨርሸ ኢለ ጠረኛቴን ሄኤነንተገ አሰኖህዕኔ።
9 መሰንትሰ ቤትንከሰ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲን ሜጡበ እሁ ሄኦህዕኔተ ገኤህዕኔ መገኑ አመዕነሞእሃን።

አመዕናኖ በላን አደዶመት ሄኡ ሀሰሰኖበኢሃ እሁሰ

10 አመኤ ኦሶ! መቱ ጠወ ጠወኦኖተ፥ መቱ ቀልቡለከ መቱ ሰውቱ ሄኤክዕኔ ቤሉ በላንከክዕኔ አደዶመት ሄኣበእገ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ሱዕሚን ኤጫንክዕኔ።
11 መሰንትሰ አመኤ ኦሶ! በላንከክዕኔ ብተት ሄኤሰ ቀሎኤ ምኒ መኑ ኩሎኤ።
12 ህካን ዩ መት-መቱክዕኔ «እን ጳዉሎሴሃ» ህከረንገ «እን እጵሎሴሃ» ህከረንገ «እን ጴጥሮሴሃ» ህከረንገ «እን መሲህረ» ይቴነንታት።

13 መሲህ ቤህሞእንደ? ህትን ጳዉሎሰ ክዕኔተኔሃ ሰቀለሞእንደ? ህከረንገ ጠመቀንቴንታሁ ጳዉሎሴ ሱዕሚንትንደ?
14 እን ቀርሰጾሴለከ ጋዮሴ ቤሉ ክዕኔተ መቱክዕኔ ጠመቆምበእቤቺሃ መገኑ ገለትጫም።

15 ህካን እኮቤቺሃ አዪሁ ክዕኔተ «ጳዉሎሴ ሱዕሚን ጠመቀንቴንታእረ» ዮተ አታለኖበእ።
16 ህትን እሰጥፋኖሴ ምኒ መነ ጠመቆም፤ ህከን ቤሉ ዎሉ መነ ጠመቆምጎር ደጎምበእ
17 መሰንትሰ መሲህ ሶኮኤሁ ተሸት ላገተ ዱዱብሶታት ቤሉ ጠመቆታትበእ፤ ዱዱብሳሚንኩ መሲህ መሰቀሉ ተሰ እህኖበእገ መን ሀይማን ደገንቶ ላጋኒበእ።

መሲህ መገን ሀይመተለከ ወልቀተ እሁሰ

18 መሰቀልተኔሃ ኩሌኖ ጠዉ በኣ መኒሃ ገዊመተ እኮጎሬ ኔሳሃ ጡምናም መኒሃ መገንተ ዎልቀ።
19 መሰንትሰ «ሀይኞ መን ሀይመንተ ቤሳም፤
ኤንኬዕናሞ መን ኤንኬዕኑ ከማም» የመም
ከተበሞኤ።
20 ህካን እኮቤቺሃ ሀይቹ መንቹ እዬት? ሕግ አሰተማርቹ እዬት? ከን ኣዱንያ አሌን አጥራመች ደገኖሁ እዬት? መገኑ ከን ኣዱንያ አል ሀይመተ ገዊመተ እሀኖገ አዕዮበእንደ?
21 መሰንትሰ መገኑ ሀይማንከሰ ከን ኣዱንያ አል መኑ ገይሰ ሀይማን መገኑ ደጋበእገ ሀይማን አዕዮሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ ገዊመገ ዎለአመኖ ነኡ ተማርሰናም እንጂሉ አመዕንታእረ ጡምሶተ መገን አምሩ እኮኡ።
22 አይሁድ መኑ መላተ ለኡ ኢትታእ፤ ህትን ግሪክ መኑ ሀይመተ ሃሸኣእ።
23 ጠዉ እኮጎሬ ነኡ አይሁዲሃ ጉፍቹ እኮሃ አይሁደ እህበ መኒሃ ገዊመተ እኮ ሰቀለም ሬዮ መሲህ ዱዱብሰናም።

1:12 ሶቀ. 18፥2። **1:14** ሶቀ. 18፥8፤ 19፥29፤ ሮሜ 16፥23። **1:16** 1 ቆሮ. 16፥15። **1:19** ኢሳ. 29፥14። **1:20** አዩ. 12፥17፤ ኢሳ. 19፥12፤ 33፥18፤ 44፥25።

24 ህትን ገእሞ መኒሃ እይሁዲሃ እካን ግሪክ
እፎን ጠወእኖ መኒሃ መሲህ መገንተ ዎልቀተለከ
መገንተ ሀይመ።
25 መሰንትሰ መገን ገዊመት መን ሀይማች
በተኣእ፤ ህትን መገን ላፍመት መን ዎልቃች
በተኣእ።
26 እመኤ ኦሶ! ክዕኔተ መገኑ ገኤህዕኔ ወክት
ህትኔ መነ እኬንታጎሬ ሰውይዬ፤ መን ሰውቲን
በላንከክዕኔ እኤ ሀይመተ ህከረንገ ልግቡ ጠረች
ህከረንገ ልግቡ ሎርሎሩ መኑ ዮበእ።
27 ጠዉ እኮጎሬ ሀይመተ ሙልሶተ መገኑ ከን
ኣዱንያ አል ገወ መነ መጠሮ፤ ህትን ዎልቃመተ
ሙልሶተ መገኑ ከን ኣዱንያ አል ላፈ መነ መጠሮ።
28 ከን ኣዱንያ አል ሎረ ጠወ ሆፍሶተ መገኑ
ከን ኣዱንያ አል ቀዉ ጠዋሃ፥ ህንቀሞ ጠወለከ
ተሰ እኮ ጠወሃ መጠሮ።
29 ህካን እዕዮንኩ ማለ ኦደዕዮሁ ጉዕሙንኩ
መገን ብሬን ቦነኖበእጋት።
30 እኮጎሬ ክዕኔተ መገኑ መሲህ ኢሲን
ሜጡበ ሜጦመት ሄኣህዕኔገ አዕዮ፤ ህካን
እኮቤቺሃ መገኑ መሲህ ኢሰ ሀይመኔ፥ ፈይመኔ፥
ጠሊልመኔለከ ወዝኑኔ እህኖገ አዕዮሰ።
31 ጠሊለ መጸፋን ከተበሞገን «ድከእኖሁ
ቀርቾን ድከኤን።»

2

ሰቀለሞ ኢሰተኔሃ ዱዱብሰሞገ

1 እመኤ ኦሶ! እን ክዕኔቤቼ እሜቾም ወክት
መገንተኔሃ መሰከሩ * እን ጠወ ደጋምህንገለከ
ጡመገ አዕይ ጠወእሚሃ እሁኤ ለሊሶህዕኔተ
እሜቾምበእ።
2 መሰንትሰ እን ክዕኔን ሄዕዮም ወክት ሰቀለሞ
መሲህ ኢሰ ቤሉ ዎሉ መቱርቼሃ ደጋምበእገ
ሙርሲጭዮም።
3 ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔን ሜጡበ ሄዕዮም
ወክት ላፈ እክ ዋጀን አበ ሁጠኞ አሌን ሄዕዮም
እቅ።
4 ጠዉኤለከ ትምርቱኤ መን ሀይመተለከ ጠወ
መክሲን እሁዕነ መገን አያነለከ ዎልቀተ ለልሲሃት
እቅ።
5 ህካን እዕዮሚሁ እመዕነቱክዕኔ መን ሀይመ
አሌን ኡሬኢሃ እሁዕነ መገን ዎልቃን ድከዕዮሃ
እሆታት።

መገን ሀይመተ

6 ጠዉ እኮጎሬ እመዕነቲን ጠረኞቶሀኑኤተ
ሀይመ ላጋን ጠወዕናም፤ እሁን ቤሉ ጠወዕናሚሁ
ከን ኣዱንያ አል ሀይመተ ህከረንገ መጨረሽ በኤ
እህኖ ከን ኣዱንያ አል ገሸኖ ሀይመተበእ።
7 ነኤ ጠወዕናሚሁ እኮጎሬ መገኑ ሄጭ ጉዕመ
ዘማኒች ብርተ ኬዕምኚሃኔ ቅጥ እዕዮለከ
ማጠሞ እቅ መገን ምሰጥር ሀይመታት።
8 ከን ኣዱንያ አል ገሻኖ በላን ከ ሀይመተ
አጥራመቾሁ አዬሁ ዮበእ፤ ደጎእቃኔተ ኬዕምኚ
ቀርቼ ሰቀልታሰበእ እቅ።
9 እሁን ቤሉ ጠሊለ መጸፋን ከተበሞገን
«መን እልት ለኦበኢሃ፥
መን መጨት ሞጮጭቶበኢሃ፥
መን ቀልቡ ሰውይዮበኢሃ፥
መገኑ ኢትታሀኑኤተ ቅጥ እዕዮኤ» የኖ።
10 ኔሳሃ እኮጎሬ መገን እያን መሳን ምሰጥርሰ
ለሊሾኔ፤ መገን እያኑ ጥዕላሽ እኮ መገን ሰውቱ
ፈቁዕናን ጉዕመ ጠወንከ መረመረኖ።
11 መንተኔሃ እኮእቀ ገይሰ እያን ቤሉ እሶን ሄዕዮ
ሰውት ደገኖሁ እዬት? ህትን መገን እያን ቤሉ
መገን ሰውት ደገኖሁ እዬሁ ዮበእ።
12 መገኒች ኣሰሞኔርቼ ደንጎተ መገን እያነ ቶንጎም
ቤሉ ከን ኣዱንያ አል እያነ ቶንጎምበእ።
13 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ እመዕነት ጠወ
እመዕንቶ መኒሃ ተማርሰናሚሁ መኒች ደገመኖ
ሀይማን እሁዕነ መገን እያኒች ደገመኖ ሀይማኒት።
14 እመዕነቱ ዮሰበእ መንቼ መገን እያኒች
ቶጎተ አታለኖበእ፤ መሰንትሰ ህትኔ ጠው እሲሃ
ገውመተ፤ እያኒን እክ መረመረመኖሃ እኮቤቺሃ
ደጎተ አታለኖበእ።
15 መገን እያኑ ዮሲሁ እኮጎሬ ጉዕመ
ጠወንከ መረመሮተ አታለኖ፤ እሰ ገዉሰ እዬኒ
መረመረመኖበእ።
16 ሁኩንን፦
«ቀርች ሰውት እይ ደገኖ?
ሸዞሰተ አታለናሁ እዬት?» የመሞ
ከተበሞጋት።
ነኤ እኮጎሬ መሲህ ቀልቡ ዮኔ።

3

ቆሮንቶስ እመዕናኖ ኣዜን ኬኦ ብተተኔሃ

1 አመኤ ኦሶ! እን ከን ኣዱንያ አል ሰውቱ
ዮህዕኔገለከ መሲሂን ጩለገ አዕዬት ቤሉ መገን
እያኒን ዮ መንገ አዕይ ጠወኦተ አታሎምበእ።
2 ጠረኘ እቸተ እት አታልትቡ ጩለገ
እኬነተቤቺሃ እን ኢትሾንክዕኔሁ እዙታት ቤሉ
ጠረኘተ እቸበእ፤ ቴሁ እኮጎሬ ጠረኘ እቸተ እቶኖተ
አታልቴነንተበእ።
3 አዕኑ ቴሁ ከን ኣዱንያ አል መን ሰውቱ
ዮህዕኔ፤ ገገዉንኩዕኔ መት-መቲንከክዕኔ
ምቀኚቴነንተቤቺሃለከ ኦደንቴነንተቤቺሃ ከን
ኣዱንያ አል ሰውትገ እሆንከክዕኔበእንዶ?
ህት እሁክዕኔ ከን ኣዱንያ አል መን ሰውትገ
እሆንከክዕኔበእንዶ?
4 ህትን መቱክዕኔ «እን ጳዉሎሴሃ» ዎሉዕኔንገ
«እን እጵሎሴሃ» የኖሃ እኮች አመዕንበ መንገ
እሆንከክዕኔበእንዶ?
5 አጵሎሰ መርቾሃን? ህትን ጳዉሎሰ መሃን?
እሰ አዕኑ አመዕንቶኖተ አቶህዕኔተ ካዲመ፤ መት-
መቱንኩሰ ካደንታሰ ቀርቼ መት-መቲሃሰ መደቦሰ
ሆጎኒት፤
6 እን ካሾም፤ አጵሎሰ ዋሃ አግሾ፤ ነሴኢሁ
እኮጎሬ መገኑሃን።
7 ህካን እኮቤቺሃ ሆጎተሰ ቡዕለ እኮሁ
ነሴ መገኑሃ ቤሉ ካሾሁ እኮ ዋሃ አግሾሁ
መርቼሃሰበኢሁ።
8 ካሾሁ እኮ ዋሃ አግሾሁ ለሙንኩ ቅጦሃን፤
መት-መቱሰ ሆጎሰ ወጥ ዋገ ቶገኖ።

1:31 ኤር. 9፥24። * **2:1** መገንተኔሃ መሰከሩ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «መገን ምስጥር ተማርሱ» ይታእ። **2:9** ኢሳ. 64፥4። **2:16** ኢሳ. 40፥13። **3:2** እብ. 5፥12-13። **3:4** 1 ቆሮ. 1፥12። **3:6** ሶቀ. 18፥4-11፤ 24፥28።

9 ነኡ መገኒን ሜጡበ አዕናምረ ካዲመ፤
አዕኑሁ መገንተ እቡረለከ መገንየ ምኒ።
10 መገኑ ኣሴኤ ኣሰቶ ጌሲን ኤንኬዕናሙ
መንቹ ምኒ እጀረናህንገ ቀበበ መክሸሞ፤ ዎሉንገ
እን መክሸሞ ቀበብ አሌን እጀረና፤ ጠዉ እኮጎሬ
ገገዉንኩሰ ከን ቀበብ አሌን ሀት አዕይ እጀረናጎሬ
አገዕሩ ሀሰስናሰ።
11 ሜጦረ መኬ ቀበብ ቤሉ እዪሁ ዎሉ
ቀበበ መክሶተ አታለናበእ፤ ሁኩ ቀበቡንኩ መሲህ
ኢሳት።
12 ከን ቀበብ አሌን ዎርቂን፥ ብሪን፥ ጡመ
ክኒን፥ ህከረንገ ሀቂን፥ ህጤንለከ ገለቢን ግንበ
እጀረናሁ ሄዕዮጎር
13 መት-መቶ መንችኡ ሆጉት ለልታ ፍርድ በሩ
እሜተና፤ ህከ በር ጉዕምሰ ሆጉት መሃጎር ጊራን
ፌተነም ለለና።
14 መቱ ግንበ እጀረና መንቹ ቀበብሰ አሌን
አዕዮ ሆጉት ጊራን ፌተነም ምርተኡዕነ ጠረኝ
ኡሬጎር ግንበ እጀረሁ ዋገሰ ደእና።
15 ሆጉሰ ጊራን ቡብ በኦጎር ግንበ እጀረናህን
ዋጉ ፈቀና፤ እሁኒ ቤሉ እሰ ገዉሰ ጊረ ኣዚን ህግ
ቡቡዕነ ፈቆ መንችገ ጡመና።
16 መገን ጠሊለ ምኒ እሁክዕኔለከ መገን እያኑ
ኣዜንከክዕኔ ሄኡሰ ደጌነንተበእንዶ?
17 ህካን እኮቤቺሃ እዪሁ ዱእ ምኒ ድጄጎር
መገኑ ገዉንከሰ ድጀና፤ መገን ፎሎጨና ምኑ
ጠሊለሃን፤ ሁኩ መገን ምኑ አዕናት።
18 እዪሁ ገዉሰ ጣንሱንከ፤ ከን ኣዱንያ አሌን
እዪሁ ክዕኔ በሊች ሀይቹ እኮሃ አጉጆሰ ጎሬ ሀይቹ
እሆተ ገዉሰ ገወ አዕይ ዎለኡን።
19 ከን ኣዱንያ አል ሀይመት መገን ብሪን
ገዊመተ፤ መሰንትሰ «መገኑ ተንኮንተሰን አፈናሰ»
የመሞ ከተበሞጋት።
20 ህትን «ቀርቹ ሀይቻና ሰውቱ ተሰ እሁሰ
ደገና» የመሞ ከተበሞኡ።
21 ህካን እኮቤቺሃ ጉዕሙርቹንኩ ክዕኔሃ
እኮቤቺሃ እዪሁ መናን ድከኡንከ።
22 ህትን ጳዉሎሴሃ እኮ አጵሎሰ፥ ጴጥሮሴሃ እኮ
እቃ፥ ኣዱንያ አል እኮ እቃ፥ ሄኡ እኮ እቃ፥ ሬሁተ
እኮ እቃ፥ ቴሱ ዮኢሃ እኮ እቃ፥ ኤተሮን እሜተናሃ
እኮ እቃ ጉዕሙንኩ ክዕኔሃን።
23 አዕኑ እኮጎሬ መሲህተ እለ፤ መሲሁንገ
መገንየን።

4

መሲህ አሳበተኔሃ

1 ቴሱ መኑ ጉዕሙንኩ ኔሳሃ መሲህ አሳበተ
እሁኔለከ መገን ማጠሞ ጠወ ለሊሰ ኤገት
ኣሰንቶኔ መንገ አዕይ ዎለኡ ሀሰስኖኔ።
2 ኤገተ ቶጎ መኑ አመዕነንቶእረ እክ ደገሙ
ሀሰስናሰ።
3 ኢተኔሃ እኮጎሬ አዕኑሁ ፈረዴንተጎሬ ህከረንገ
ዎሉ መኑሁ መኑ ፈረደናገ ፈረጅኤጎሬ ኦርሸት
ዮኤበእ፤ ሀንቅንከ እን ገይኤ አሌን ፈረዶተ
አታላምበእ።
4 እን ደጋሞገን እኮጎር ሂሉርቹ ኢን መቱርቹሁ
ዮበእ፤ ህካን ዩኤ እን «ነጠ እሁኤ ለሊሰና»
ዩሃበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢ አሌን ፈረደናሁ ጠለዕል
ቀርቹሃን።
5 ህካን እኮቤቺሃ ወክቱሰ ኢሉዕነ ቀርቹ
አሜቱዕናን ሄጭቴን እዬ አሌን ፈረዶናቹ፤ እሰ
አሜተኖ ወክት ቱንሰችን ማጠሞ ጠወ ፉሸ
ለሊሰና፤ መን ቀልቤን ማጠሞ ሰውት ለሊሰና፤
ህከ ወክት ገገዉንኩሰ መገኒች ሀሰስኖ ገለት
ቶገኖ።
6 እመኤ ኦሶ! ክዕኔተ ደግለሎተ ይ ከን ጠዋን
ኤሳለከ አጵሎሴ ምሳልተ አዕይ ጠወዕዮም፤
ህካንን አዕዮሚሁ «ከተበሞህኒች ህጎት» ይታ
ሸዘነ ፍሳረሰ ኒች ተማርቶኖተ ይዪት፤ ህካን
እኮቤቺሃ መቱ መንቹ መቶ መንቺች በትሴን ህከን
መንችን ድከኦኖቹ።
7 መሰንትሰ አት ሚን በተኢን? ህትን
ኣእቶንትበእርቹ ም ዮኡ? ህከረ ኣእቶንቲሁ እኮጎሬ
ኣእበ መንገ ሚሃ ገዎንከክ ድከእን?
8 ቴሱ ሀሰስናህዕኔርቹ ጉዕመንከ ደእቴንታእ፤
ቴንገ ቀባጣመተ እኬንታእ፤ ኒች አደ እኬን
ነገሴንታእ፤ ሀንቅንከ ነገሴንታ እቃን ነኡ ክዕኔን
ሜጡበ ነገንሳምቤቺሃ ነገሱክዕኔ ጡመ እቅ፤
9 ኣዱንያ አል ጉዕሚንከ መላይካንተ መኒንከ
ሙሃሌኖኔሃ እንኮም፤ መሰንትሰ መገኑ ኔሳሃ
አሳበሰ ሪሁት ፈረዴመሰ መንገ መኒች ጉዕሚችን
ዎሮን አዕዮኔሃ አጉደናኤ።
10 ነኡ መሲህሃ ይን ገዋኑተ እንኮም፤ አዕኑ
እኮጎሬ መሲህ ሀይቻኑተ እኬንታእ፤ ህትን ነኡ
ሆጎ መነ እንኮም፤ አዕኑ እኮጎሬ ጠረኛኑተ
እኬንታእ፤ አዕኑ ኬዕምኛመተ እኬንታእ፤ ነኡ
እኮጎሬ ሆፍኛመተ እንኮም።
11 ቴሁ እኮጎሬ ከ ሰኣት ኢለ ጎራይናም፤
ሰገምባም፥ ከልናም፥ ኦለማም፥ ምኒ ሆንግ
ኦርጨቀማም።
12 ነኡ ገይኔ እንጋን አዕነን ቆንዶድናም፤ ቦሮቦኔ
መነ ማሰዕናም፤ ሸርታኔ ወክት አታዕልናም።
13 ህትን ቦሮሬመኔለከ ሱዕመኔ ቤሴመ ወክት
ገዉኔ ሆፍንሰ ፈንቀሸናም፤ ቴሱ ኢለ ከን ኣዱንያ
አል ሁረ እንኮም።
14 እን ከ ጠወ ከተባንክዕኔሁ ኢታም እለኤገ
አዕይ ሸዘህዕኔታት ቤሉ ሙልሶህዕኔተ ይዪበእ።
15 መሃ እኮጎሬ መሲሂን ነሰታህዕኔሩ
ሄኡህዕኔጎሬ ልግቡ እነ እህናህዕኔሁ ዮበእ፤
መሰንትሰ እን መሲህ ኢሰ አዲን እንጂል ላጋን
እሎንክዕኔ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ኤሳሃ አጉዴን አዎንቶናኤተ
ኡጫንክዕኔ።
17 ህከን መሳን ኢተሞለከ አመዕነሞ ቀርቺን
ቤቱኤ እኮ ጥማቶሴ ክዕኔቤቹ ሶኮም፤ ቤቾን
ጉዕማንን እመዕናኑተ ተማርሴምህንገ እሰ እን
መሲሂን ደኤም ሃዕሮ ሄእ ሸዘነተ ኩለናሰ።
18 ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔች መት-መቱሰ እን ክዕኔተ
ለኡተ አሜታምበኢሃ አጉጆንሰ ቦንታኢት።
19 እሁን ቤሉ ቀርቹ ዬጎሬ ግደና በሬን ክዕኔቤቹ
እሜታም፤ ህከ ወክት ጠለዕል ህከን ቦንታ መን
ጠወሰ እሁዕነ ዎልቀሳ ደጎተ ሀሳሞ።
20 መሰንትሰ መገን ዎምነቱ ጠለዕል ጠዊን
እሁዕነ መገን ዎልቃኒት።

3:16 1 ቆሮ. 6፥19፤ 2 ቆሮ. 6፥16። **3:19** እዩ. 5፥1። **3:20** መዝ. 94፥11። **4:12** ሶቅ. 18፥3። **4:17** 1 ቆሮ. 11፥1፤ ፍልጵ. 3፥17።

21 እዕኑ ሀሴነንታሁ መርኞሃን? ቅጣት በርተ
እፍ ክዕኔቤቹ አሜቶተ ሀሴነንንዶ? ህከረንገ
ኢታንለከ ገዉ ሆፍሰ እያኒን አሜቶተ ሀሴነን?

5

አመዕናኖ በላን እኮ ሂለ ጠወ

1 ክዕኔ በላን ሙልሳ ዝነት ሄኡሰ ሞጮጭዮሞ፤
ህትኔ ዝነት አይሁደ እህበ መኑሁ አእበሃን፤
ሁኩንን አንሰ ጫተ ገይሰ ምኒ አመገ እዕይ ሄእኖሁ
ዮኡ የመሞኡ።
2 ህካን እክ ህትኔ ሙልሲሰኖ ጠዉ
በላንከክዕኔ ሄእን ሚሃት ቦንቴነንታሁ? ባሰንከ
ከን ጠዋን ሻዙ ሀሰሰኖህዕኔበእንዶ? ህትኔ ሆጉተ
አዕዮ መንቹ በሊችክዕኔ ከሜ።
3 እን መሃ እኮ እቃን ሜጡበ ሄእበ ጎሬ ሰውቲን
ክዕኔን ሜጡበ ዮሞ፤ ሜጡበ ሄዕዮሞህንገ እክ
ህትኔ ሆጉተ አዕዮ መንች አሌን ቀርኞሃ ኢሰ
ሱዕሚን ፈረጀሞ፤
4 ጭምይቴነንተ ወክት አኒሁ ቀርቹሃኔ ኢሰ
ዋልቃን በላንከክዕኔ ሰውቲን ሄኣሞቤቺሃ
5 መሲህ ለምቅ አሜቶን ከን መንች ነብሶሁ
ጡሞተ ህትናሞ መንች ማል ሰውቱ በኦተ
ሸይጣኒሃ ህግሸ ኣሱ ሀሰሰኖ ይ ፈረጀሞ።
6 ህካን እኮቤቺሃ ቦኑክዕኔ ጡመሃበእ፤ ቀቅቹ
ራጭቱ አበ ቡኩተ አቦከናገ ደጌነንተበእንዶ?
7 ቴሱ እኬንተህንገ ራጭቱ ዮበእ ሃዕሮ ቡኮገ
እኮናተ ዱንኬ ራጭተ ክዕኔች ቄርሰዬ፤ መሰንትሰ
ሻሸግ ሆልቹ እኮ መሲህ ኢሰ ጎረጠሞኡ፤
8 ህካን እኮቤቺሃ ተንኩትለከ ሂሉ ጠዉሁ ዊሞ
ዱንኬ ራጭቲን እሁዕነ ራጭቱ ዮበእ ነጠለከ
ሀንቁ ዊሞ ጦሮሸ ከበጀኔ ከበጅኖ።
9 ከኒች ብርተ ከተቦንክዕኔ ሶህኖን ዝነተ አታ
መኒን ሜጡ እኮኖቼ ይዮንክዕኔ እቅ።
10 ህካን ዩእ ጉዕመ ከን ኣዱንያ አሌን ሄኣ
ዝነተ አታ ህከረንገ ጎራይታ መኒች ህከረንገ
ሞጋናች ህከረንገ ሸርከተ አታ መኒን ሜጡ
እኮናቼ ዩሃእበእ፤ ህካን እኮጎሬ ኣዱንያ አሊች ቁሉ
ሀሰሰኖኔ ዩሃን።
11 እን እኮጎሬ ከተቦንክዕኔሁ አመዕናኑተ
እክ ዝነተ አታህኑኡን፥ ህከረንገ ጎራይታህኑኡን፥
ህከረንገ ሸርከተ አታህኑኡን፥ ህከረንገ መን
ሱዕመ ቤሳህኑኡን፥ ህከረንገ ሰከርታህኑኡን፥
ህከረንገ ሞግታህኑኡን ሜጡ እኮናቼ ይይት።
ህትኔ መኒን ሜጡበ እቶናቼ።
12 መገኑ አመዕኔ ጭምቲች አብሊን ዮ
መን አሌን እን ፈረዶተ ም እግሾኤ? መገኑ
አመዕኔ ጭምት ኣዜን ዮ መን አሌን አዕኑ
ፈረዴነንተበእንዶ?
13 አመዕንትበ መን አሌን ፈረደናሁ መገኑሃን፤
ህትን መጸፋን «ሂለ መንቹ በሊችክዕኔ ፉሸቴን
ከሜ» ዬገን አዕዬ።

6

አመዕናኖ በሊች ብተተ ከሙ

1 ክዕኔች መቱ አመዕናንቼ እኮ አመሰ ቤቲን
ብተሞ ጎር ጠወሰ አመዕናኑት ለኣገ አእኖ ወጥ
መገኑ አመዕንቶበእ ዳኛናበ መሮተ ህት መለለና?
2 መገኑ አመዕንቶ መኑ ከን ኣዱንያ አሌን ሄኣ
መን አሌን ፈረዴነንተበእንዶ? ህከረ ኣዱንያ
አሌን ፈረዴነንታሃ እሀን ከን ቀዎ ጠው አሌን
ፈረዱ ቄለኖህዕኔንዶ?
3 ህትን ነኡ መላይከ አሌን ፈረንዳምገ
ደጌነንተበእንዶ? ህከረ ባሰንከሰ ከን ኣዱንያ አል
ጠዋን ፈረዱ ሀት አታልናምበእ?
4 ቴሱ ገገዉክዕኔ ብተንቴንተጎር አመዕንቶበእለከ
ህንቀንቶ መን ብርተ ጠወክዕኔ ሀት
ሆንጠህሴነን?
5 ካን ያሚሁ ሙልቶኖተ ይዬት፤ ሀት አመዕናኖ
በላን ሀራርሶህዕኔተ አታለኖ ባልቁ ዮበእንዶ?
6 ህከረ መቱ አመዕኔ መንቹ ዎሉ አመዕኔ መንቹ
ኦዶተ አመዕንትበ ዳኛናበ መረናንዶ?
7 ህትን ገገዉክዕኔ ከሰጨንቴን ኦደሙ ክዕኔሃ
ቢልኛየ፤ ባሰንከሰ አዕኑ ምርተኡክዕኔ ህከረንገ
ጣንሰሙክዕኔ ቆህናበእንዶ?
8 እኮጎሬ አዕኑ አመዕንቶ አመክዕኔ ኦሱተ
ምርቴነንታትለከ ጣንሰቴነንታት።
9 ሾኩ መኑ መገን ዎምነቱ ዎረሳበእገ
ደጌነንተበእንዶ? ከን ጠዋን ጣንሰንቶናቼ፤
ፎኩተ አታእሩ፥ ህከረንገ ሸርኬተ ሰገዳእሩ፥
ህከረንገ ዝነተ አታእሩ፥ ህከረንገ ጎኑ ጎኒን ዝነተ
አታእሩ
10 ህከረንገ ሞግታእሩ፥ ህከረንገ ጎራይታእሩ፥
ህከረንገ ሰከርታእሩ፥ ህከረንገ መን ሱዕመ
ቤሳእሩ፥ ህከረንገ ዘረፉእሩ መገን ዎምነቱ
ኣጋበእ።
11 ክዕኔች መት-መቱክዕኔ ህትናመተ እቅ፤ ቴሁ
እኮጎሬ ቀርቹ መሲህ ኢሰ ሱዕሚንለከ ኒ መገን
እያኒን ጩቢች ነጠ እኬንታእ፤ መገኒሃ እደ እኮ
ጠሊለ ኡመትለከ ፈየ እኬንታእ።

ጅሰመኔ መገን ኬዕሞኚሃ እኡ ሀሰሰናሃ እሁሰ

12 «ጉዕሙርቹንኩ ፈቀደሞኤ» እኮጎሬ
ጉዕሙርቹንኩ ደግለለናኤ ዩሃበእ፤ ጉዕሙርቹንኩ
ፈቀደሞኤ፤ እሁን ቤሉ እኮሰ ጠዊሃ ሮሰ እክ
ጠገማምበእ።
13 ህትን «እቾት ጎዳቢሃ፥ ጎደቡንኩ እቻታት»
እኮጎሬ መገኑ ለሙንከሰ ቤሰኖ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ጅሰሙኔ ቀርኞ ኢሲሃ፥ ቀርቹ ኢሰን
ጅሰሚሃኔ እኮቤቺሃ ጅሰመኔ ዝናተ ህግንሰ ኣሱ
ሀሰሰኖኔበእ።
14 መገኑ ቀርቹ ኢሰ ሬሆች ኬሾሰ፤ ኔሳሁ
ዋልቃንከሰ ሬሆች ኬሰኖኔ።
15 ጅሰሙክዕኔ መሲህ ጅሰመ እሁሰ
ደጌነንተበእንዶ? ህከረ እን መሲህ ጅሰመ መሰ
ዝነተ አታ መንኞ ጅሰመ አኡ ሀሰሰናንዶ? ሆሮ
ሀሰሰናበእ!
16 ዝነተ አታ መንኞን ደቀመኖ መንቹ እሴን
ሜጡ ጅሰመ እሁሰ ደጌነንተበእንዶ? «ለሙንኩሰ
መቱ ጅሰመ እካእ» የመሞ ከተበሞኡ።
17 ቀርቺን ሜጡበ ገውሰ መቱ እእኖ መንቹ
እሲን ሜጡበ እያኒን መቱ እሀኖ።
18 ህካን እኮቤቺሃ ዝነተ አቶናቼ፤ መኑ እእኖ
ዎሉ ጩቡ ጅሰሚችሰ አብሊን እሀናሃን፤ ጠዉ
እኮጎሬ ዝነተ አእኖ መንቹ ገይሰ ጅሰሞ አሌን
ጩብ አእኖ፤

5:1 ዘዳ. 22፥30። **5:6** ገላ. 5፥9። **5:7** ቁል. 12፥5። **5:8** ቁል. 13፥3፤ ዘዳ. 16፥3። **6:12** 1 ቆሮ. 10፥2። **6:16** ክል. 2፥24።

19 ጅሰሙክዕኔ መገኒች ቶገንታእለከ
ኣዜንከክዕኔ ሄእኖ ጠሊሉ እያኑ ፎሎጨኖ ቤቹ
እሁሰ ደጌነንተበእነዶ? ቴሱ እዕኑ መገንረ ቤሉ
ገይክዕኔረበእ።
20 እሰ ዋጊን ህዕርዮህዕኔ፤ ህካን እኮቤቺሃ
ጅሰምንከክዕኔ መገኑ ኬዕምሼ።

7

ጎጆሃ እህተኔሃ ኣሰንቶ ሸዘነተ

1 እዕኑ ከተቤንተኤ ጠዊተኔሃ እኮጎር መኑ
ሜንቱ ኤቡዕነ ፈቆእቃ ጡመሃን።
2 ጠዉ እኮጎሬ ዝነተ ኢኢች እገዕርተኔሃ መት-
መትህሰ ገይሰ ጫት ሄኤንሰ፤ ህትን ገዬተሴ ገይሴ
ጨዉ ሄኤንሴ።
3 ምንሴ እኑ ገይሰ ጫን ሜጡበ ኦሰእኖ ህንቅሴ
ከሙንከ፤ ህትን ጫንት ጨይንከሴ ሜጡበ ኦሰኣ
ህንቅሰ ከንቱንከ።
4 ጫት ገይሴ ጅሰም እሌን ሹምነቱ ዮሴበእ፤
እሴ ጅሰም እሌን ሹምነቱ ዮሲሁ ጨዊሃሴት፤
ህትን ጨዉ ጅሰምሰ እሌን ሹምነቱ ዮሰበእ፤ እሰ
ጅሰም እሌን ሹምነቱ ዮሴሁ ጫታት።
5 ህትን ዱኢ እቶኖተ ኢተቀንቴን ቀዋ ወክቲሃ
አገሩ እህባች ገገዉክዕኔ ከዕመቀንቶኖቼ፤ ህትን
ገዉ አገዕሩ ሆግን ሼይጣኑ ሉሲሰኖህዕኔበእገ
ፈንቀልቴን ሜጡበ እኬ።
6 ጠዉ እኮጎሬ እን ካን ያንክዕኔሁ ሸዘነገ
ያንክዕኔ ቤሉ እዘዝጋበእ።
7 መኑ ጉዕሙንኩ ኢገ እኮ እቃን ኢታም እቅ፤
ጠዉ እኮጎሬ መገኑ መት-መትህሰ እደደ ኣሰቱተ
ኣሴእ፤ ህካን እኮቤቺሃ መትህሰ መቱ ኣሰቱት
ሄኣሰ፤ ህትን ዎልሀሰ ዎልት ኣሰቱት ዮሰ።
8 ምኒሃ እኮበእሩለከ ህትን ምንሰ እኑ ሬዮ
ሜንቱሁ ኤቡዕነለከ ገልቱዕነ ኢገ እክ ሄኑ እቃን
ጡመ እቅ።
9 ጠዉ እኮጎሬ ሄዕላቴነን ቡቢች ጎጆሃ እሁ
ቆህኖቤቺሃ ገዉሰ እታዕሉ ሆጋ ወክት ጎጆሃ
እኩን።
10 ጎጆሃ እኮህኑኡተ ኣሳም ትዛዙ ከኒት፤ ሁኩ
ትዛዙንኩ ቀርቺሃ ቤሉ እሃበእ፤ ገልቶ ጫት ምንሴ
እኒች መለዕለንቱንከ።
11 መለዕለንቶጎሬ ሜጥሃሴ ሄኤን ህከረንገ
ጨይንከሴ ሀራዕረንት ሄኤን፤ ህትን ምንሴ እኑ
ጫሰ ገፈሩንከ።
12 ዎልሀሰ ቀርቼ ኢሰ እሁዕነ እን ያሚሁ
መቶ እመዕኔ መንቺሃ እመዕንቶበእ መንቼት
ዮሰጎሬ እሴን ምንሴ እኒን ሜጡበ ሄኡተ ሀሶ ጎሬ
ገፈሩንከ።
13 ህትን እመዕንዮበእ ምኒ እኑ ዮሴ መንቼት
ምንሴ እኑ እሴን ሜጡበ ሄኡተ ሀሾ ጎሬ
ገፈርቱንከ።
14 መሰንትሰ እመዕንቡ ምኒ እኑ እመዕንቶ
መንቾ መሳን መገኒሃ እደ እኮሃ እሀኖ፤ ህትን
እመዕንቶበእ መንቼት እመዕንዮ ምንሴ መንች
መሳን መገኒሃ እደ እኮሃ እካእ፤ ህካን እህባች
እለክዕኔ መገኒሃ እደ እኮተ እታልታበእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ከን ሃሊን ሄኤንተ ጎር ኦሱክዕኔ መገኒሃ እደ
እኮሃ እካእ።
15 እመዕናንቼ እኮበእ አዱ እደ እሆተ ሀሾ
ጎር እደ እሁን፤ ጠዉ እኮጎሬ ከን ወክቴን
እመዕናንቼ እኮሁ ምኒ እነ እኮ ምኒ እመተ
መቶርችን ግዳጅሴኖሰበእ፤ መገኑ ገኤኔሁ
ወገሬቲን ሄዕኖታት።
16 እት እመዕንቶንት ጫት እመዕንቡ ምንክ እነ
ጡምሳንትጎር ሚን ደገን? ህትን እመዕንቶንት
ምኒ እኑ! ምንክ እመተ አይደጎ ጡምሶተ እታልታ
ጎሬ ሚን ደገን?

መገኑ ገእኖ ወክት ዮመ ሃሊን ተሬገጡ ሀሲሰኖ

17 መት-መቱሰ መገኑ ሄእ ዬሰ ሃሊንለከ መገኑ
ገኤሰ ሃሊን ሄኤን፤ መገኑ እመዕኔ መን ጭምቲሃ
ጉዕሚንከ ኣሴ ትዛዙ ከኒት።
18 ህትን ጡርከመሞች ኤተሮን እመዕኔ መንቼ
እዪሁ ሄዕዮ ጎሬ ጡርከመሞበእህንገ እሆተ
ሰውዬንከ፤ ህትን ጡርከሙዕናን ሄጭ እመኔኢሁ
ጡርከሚሃ ሀሱንከ።
19 መሰንትሰ መገን ትዛዝ አገሩሃ ቤሉ
ጡርከመሙ ህከረንገ ጡርከመሙ ሆጉ
መቱርቼሃ ደግለለኖበእ።
20 ህካን እኮቤቺሃ ገገዉንኩሰ መገኖን እመዕኔ
ወክት ዮ ሃሌን ሄኤን።
21 ህትን እት መገኑ እመዕንቶንት ወክት ሮሰቼሃ
እቅንዶ? እኮንት እቃ ሆሮ ሰዉ ይቶት፤ እኮጎሬ
ሰዋልድማን ፉልቶተ መኩተ ደእቶንት ጎር ሆሮ
አጉርቶት።
22 መሰንትሰ ሰዋልድማን ሄዕዮገ ቀርቼ
እመዕኔ መንቼ ቀርቺን ሰዋልድቼሃን፤ ህትን
እመዕነኖ ወክት ሰዋልድቼ እኮ መንቼ መሲህየ
ሮሰቼ።
23 እዕኑ መሲህ ኢሰ ዋግን ህዕሬኔቤቺሃ መኒሃ
ሮሰ እኮኖቼ።
24 ህካን እኮቤቺሃ እመኤ ኦሶ! ጉዕሙንኩ
መኑ ገእሞ ወክት ዮ ሀለቴን እክ መገኒን ሜጡበ
ሄኤን።

ጎጆሃ እኮበእ መኒሃለከ ምንሰ እኑ ሬዮ ሜንቲሃ ሆንጠኮ ጠዕሞቴተ

25 ቴሱ ጎጆሃ እኮበእ መንተኔሃ ቀርኞ ኢሲች
ቶጎሞ ትዛዙ ዮኤበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ እመዕነሞሚሃ
እሆተ መገኒች ማርቴተ ደኤም እኮቤቺሃ ገይኤ
ሰዉት ኣሳንክዕኔ።
26 ከን ዘማን ኦርሸተኔሃ መኑ ዮ ሃሌን ሄእኖረ
ጡመ እጉደኖኤት።
27 ህካን እኮቤቺሃ ጎጆሃ እኮንትጎር ሸርቶተ
ሀሶት፤ ጎጆሃ እኩዕነ ዮንት ጎር ኤቦተ ሀሶት።
28 ጠዉ እኮጎሬ እት ጎጆሃ እኮንትጎር ጩብ
እሀኖ ዩሃበእ፤ ህትን መት ሀፍቴት ጎጆሃ እኮ እቃን
ጩብ እሀናሴ ዩሃበእ፤ እሁን ቤሉ ጎጆሃ እካ መኑ
ከን ኣዱንያ አሌን አበ ኦርጨቀንታእ፤ እዕኑ ከኒች
ፈቄንታ እቃን ኢታም እቅ።
29 እመኤ ኦሶ! ዘማኑ ገበንቼ እኮቤቺሃ
ከን ወክቲች ጀመር ምኒ እመት ዮሲሁ ምኒ
እመት ዮሰበእህንገ እክ ሄኤን፤ ምኒ እማኑት ዮሰሩ
ዮሰበእህንገ እክ ሄኤን።
30 ህትን ሻዛሩ ሻዛበእገ እክ ሄኤን፤ ሙንደኣእሩ
ሙንደኣበእገ እክ ሄኤን፤ ኦዳተ ህዕርታሩ ኦዳተ
ዮሰበእህንገ እክ ሄኤን።

6:19 1 ቆሮ. 3፥16፤ 2 ቆሮ. 6፥16። **7:11** ማቶ. 10፥11-12፤ ሉቃ. 16፥18።

31 ህትን ከን ኣዱንያ አሌን ዮኢሃ ገይሳሃ
እታሩ ጉዕሙንኩ ደግለሸቀንታበእገ እክ ሄኡን፤
መስንትሰ ከን ኣዱንያ አሌን ዮኢሁ ጉዕሙንኩ
ህገናሃን።
32 አዕኑ ሻዞኑዕናን ህከኒሃ ሄኦኖተ ኢታም፤
ጎጆሃ እኮበእ መንቹ ቀርቹ ሙንዲሲሰኖ ጠወሃ
ሀሰናቤቺሃ ቀርኹ ጠዊተኔሃ ሰዉ የኖ።
33 ጠዉ እኮጎሪ ጎጆሃ እኮ መንቹ ምንሰ አመተ
ሙንዲሲሰኖ ጠወ ሀሰናቤቺሃ ከን ኣዱንያ አል
ጠዊተኔሃ ሰውየኖ።
34 ህከን መንኾ ቀልቡንኩ ለሙ እደ እኮእሃን፤
ህትን ጎጆሃ እኮበእ መንቹት ህከረንገ ሀፍቱት
ማሉሴለከ ሩሁሴ ጠሊለ እክ ቀርቺሃ እኮተ
ሰዉ ይታቤቺሃ ሰውቱሴ ጉዕሙንኩ ቀርኾ ሆጎ
አሌኒት፤ ጎጆሃ እኮ መንቹት ጫሴ ሙንዲሲሶተ
ሀሳቤቺሃ ከን ኣዱንያ አል ጠዊተኔሃ ሰዉ ይታአ።
35 እን ህት ዬንክዕኔሁ ዎሻዲን እፎህዕኔተ
እሁዕነ ክዕኔሃ ደግለለኖ ይዪት፤ ህትን ሀሰሰኖ
ሃሊን ሄኦኖታትለከ ሰዊቱክዕኔ ብንዩዕናን ዊመ
ቀልቢን ቀርኾ ኢሳን ጠረኻቴን ሄኦኖታት።
36 መቱ መንቹ ኢተቀሞ ጩልተ መዕሲሰንታ
ጌሰ እኮ ወክት ገዉሰ አታዕሉ ሆጊን ኣኦተ ሀሾ
ጎሪ ከመኖሰ ጠዉ ዮበእ፤ እሴንተ ኣኡን፤ ሁኩን
ጩብያበእ።
37 ጠዉ እኮጎሪ እዪሁ ኢተቀሞ ጩልተ ኣኦተ
ግዳጅሰኖሰ ጠዉ ዮሰበእጎሪ ኣኡዕነ ዲንኮተ
አታሎጎሪ ጠወሰ ቀልቤንከሰ ሙርሲጩኢች ሁኩ
መንቹ ጡመ አዕዮኡ።
38 ህካን እኮቤቺሃ ጠዕሜ ጩልተ ኣኡሰ ጡመ
አዕዮኡ፤ ጠዉ እኮጎሪ አኡነ ፈቆሁ ቆሀኖሃ አዕዮኡ።
39 መት መንቹት ጨዉሴ ፎሊን ዮ ጌሳን ንክን
ኡሱረንቶእተ፤ እኮጎሪ ምንሴ እኑ ሪዮ ወክት ገልታ
መንቹ አመዕናንቹ እሁን ቤሉ ሀሶህኒን ገልቶተ
አታልታአ።
40 ጠዉ እኮጎሪ እን ሰውያሞ ሃሌን ህት ጫት
ገልቱዕናን ሄኦ እቃን አበ ሙንዲኖን ሄኣ እቅ፤
ህትን ኤሳሃ መገን አያኑ ዮኤሃ አጉደናኤት።

8

ሸርኬተ ክትመሞ ማልተኔሃ

1 ሸርኬተ ክትመሞ ማልተኔሃ ጉዕሚንኪኔ
ኤንኬዕኑ ዮኔ፤ ኤንኬዕኑ ቦንሲሰኖ፤ እኮጎሪ ኢተት
ጠረኻሳአ።
2 መቱ መንቹ «ኤንኬዕኑ ዮኤ» ይ ሰዉ ዬጎሪ
ሁኩ መንቹ ደጉ ሀሰሰናሰ ጌሰ ሆሮ ደጎበእ።
3 ጠዉ እኮጎሪ መቱ መንቹ መገኑ ኢቴሰጎሪ ሁኩ
መንቹ መገን ቤኾን ኤንኬዕነሞሃን።
4 ህካን እኮቤቺሃ ሸርኬተ ክትመሞ ማለ
እትተኔሃ እኮጎሪ ሸርክተ ጉዕሙንኩ ከን ኣዱንያ
አሌን ሄእባሃ እሁሰለከ መቶ መገን ቤሉ ዎሉ
መገኑ ሄእባሃ እሁሰ ደንጋሞ።
5 መስንትሰ ልግቡ ሸርክትለከ ልግቡ ቀርቹ
እኮእሩ ዮኡ፤ ጠዉ እኮጎሪ ሄንከ ሰማንለከ ኡላን
«መገኑ» ዬኖሰሩ ሄኦ ጎሪ
6 ጠዉ እኮጎሪ ኒ መገኑ ጉዕመርቹንከ
ከለቆለከ ነኡሁ እሲሃ እንኮሞሩ መቱ መገኑ እነ
እኮኔሁ ዮኔ፤ ህትን ጉዕሙርቹንኩ እሰ አዲን
ከለቀሞለከ ነኡሁ እሲን ሄዕናሞ መቱ ቀርቹ
መሲህ ኢሰ ጠለዕል ዮኔ።
7 ጠዉ እኮጎሪ ካን ጉዕሙ መኑ ደገኖበእ፤
መት-መቱ ከበሬ እለ ሸርኬን ሮሰቀንቶቤቺሃ
ማለ እታኢሁ ሸርኬተ ክትሜመሀኒገ እት ሰዉ
ይታቤቺሃት፤ ህካን እኮቤቺሃ ቀልቡሰ ላፈ
እኮቤቺሃ ንጆሳእ።
8 ኔሳሃ መገን አደ ሆንጠህሰኖኔሁ እቸተበእ፤
እንትበጎሪ ጤዕየኖኔርቹ ዮበእ፤ እንቶምእቃ
በርገመኖኔርቹ ዮበእ።
9 ጠዉ እኮጎሪ ሁኩ ሰዋልድመኔ አመዕነቲን
ጠረኻቶበእ መኒሃ ሉሰሰኖሃ እህኖሰበእገ
አገዕርዬ።
10 መሲንትሰ እዪሁ እት ኤንኬዕኑ ዮኤ
ይታንቲሁ ሸርኬ ምኔን ማዳን አቱዕልት እተን
አመዕነቲን ጠረኻቡ መንቹ ለዕዮሄጎሪ ሸርኬሃ
ክትሜመ ማለ እቶተ መለለኖገ እታንትበእንዶ?
«ኤንኬዕኑ ዮኤ» ይት ሸርኬተ ክትመሞ ማለ
እተኖገ ህንበለንሰኖሰበእንዶ?
11 ህካን እኮቤቺሃ መሲህ እሰተኔሃ ሬዮ ሁኩ
አመዕነቲን ላፉ መንቹ ኪ ኤንኬዕኒን በእኖ ዩሃን።
12 ከን ሃሊን አመዕናኖ አሌን ጩብ አቴነንተለከ
ላፈሰ ሰዉት ጡላይሴነንተ ወክት መሲህ አሌን
ጩብ አቴነንታት ዩሃን።
13 ህካን እኮቤቺሃ እቸት አመዕናንቹ
አመኤ ቤቲሃ ጉፍቹ እህኖሃ እኮች አመኤቤቱ
ሉሰሳምህኒች ማለ ሆሮ እታምበእ።

9

አሳበት እኡ ሀሰሰኖ ጠውተኔሃ

1 እን ሰዋልድቹሃበእንዶ? ህትን
እን አሳቤቹሃበእንዶ? እን ቀርቹኔ ኢሰ
ለእዮንሰበእንዶ? አዕኑገ ቀርቹሃ ኢሲን አዕዮም
ሆጎእየ ላልቹበእንዶ?
2 ቀርቹሃ ኢሲን አዕኑ ኤሳሃ አሳቤቹ እህእ
መላተ እኬንተቤቺሃ ዎሎ መኒሃ ሶቀማንቹ
እህበጎሪ እን ክዕኔሃ ህንቅንከ አሳቤቹሃን።
3 ሱዕመኤ ቤሳ መኒሃ ፈንቀሻም መሰሉ ከኒት።
4 ኔሳሃ እቲሃለከ እጊሃ ህንቁ ዮኔበእንዶ?
5 ዎሎ አሳበገለከ ቀርቹሃ ኢሰ እመ ኦሶገ
ህትን ጴጥሮሴገ መገኑ እመዕንቶ ምኒኔ እማኑተ
አዎንሰን ሜጡበ ሃሞተ ህንቁ ዮኔበእንዶ?
6 ህከረንገ ሆጎን እጸመን ሄኡ ሀሰሰኖኔሁ
ጠለዕል እንለከ በርናባሴቲንዶ?
7 ገይሰ ብሪን ዎታደርቹ እክ አእኖ መንቹ
ሄእኖንዶ? ህትን ዎይን ሀቀ ካሸ ላልቹሰ እትባሁ
አዬት? ህትን ለሉ ጠቅ ለልሰ አዙተ አገኖበእሁ
አዬት?
8 እን ከ ጠወ ጠወኣሚሁ መኑ ሰውየኖ
ሃሊንትንዶ? ሕጉሁ ህት የኖበእንዶ?
9 መሰንትሰ «ዉጠተ ዎቀሬኖ ቦር እፎሰ
ኡሱርቶት» የመሞ ሙሲ ሕጋን ከተበሞኡ፤ መገኑ
ህካን ዬኢሁ ቦረተኔሃ ሰውየኖቤቺሃትንዶ?
10 መገኑ ህካን ዬኢሁ ኒተኔሃበእንዶ? ለሙንኩ
ዉጣች ወጥሰ ደእቶተ አቡረኖሁ ተብሴን
አቡረኖቤቺሃ፥ ዉጠተ ዎቀረኖንኩ ተብሴን
ዎቀረኖቤቺሃ ሁኩ ጠወ ከተበሞሁ ህንቅንከ
ኒተኔሃት።

9:9 ዘዳ. 25፥4፤ 1 ጢሞ. 5፥18። **9:11** ሮሜ 15፥27።

11 ነኡ ክዕኔ በላን መገን ጠወ ዉንጣምረ
እንኮሚች ኔሳሃ ማሊሃ ደግለለኖርቹ ኣእኖም ጎሬ
ሁኩን ሎረ ጠወንዶ?
12 ዎሉ መኑ ክዕኔች ሀሰስኖሳሃ ኣእቶተ
እታልታኢሃ እኮች ነኡ በትንሰ ኣኡ ሀሰስኖኔበእንዶ?
ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ተሸት ላገት አልባዕልታቤቹ
ከማምበእገ ይን ጉዕመ ጠወንከ እታዕልናም ቤሉ
ኔሳሃ ሀሰስኖኔርቹሃ ኣእኖተ ሀንሶምበእ።
13 መገን ምኔን እታ መኑ እታኢሃ መገን
ምኒች ደእታገለከ መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ
ጠረጴዚች መኑ ክትሚሃ ሆንጠህሴመርቺች
ቤቀንት እታኢሃ ደጌነንተበእንዶ?
14 ህከንገን ተሸት ላገተ ዱዱብሰታ መኑ ተሸት
ላገ ሆጎች ርሰቀሰ ደእታገ ቀርቹ አዘጉኡ።
15 እኮጎሬ እን ከን ጉዕማንከ ሀንቂች መቶንከሰ
ደግለሸቀሞምበእ፤ ቴሱ ከተባሚሁ ህትኔ ጠዉ
እሆኤተ ሀሸበእ፤ መሰንትሰ እን ድከኣም ጠወ
እዪሁ ተሰ አእኖህኒች ሬሁ ቆህኖኤ።
16 ህትን ተሸት ላገተ ዱዱብሱ ኤሳሃ
ግደ እኮቤቺሃ ተሸት ላገተ ዱዱብሲንከኤ
ቦናምርቹ ዮኤበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ተሸት ላገተ
ዱዱብሰበጎሬ ኤሳሃ ኣዬ!
17 መሰንትሰ እን ገዉእ ኢት እንጂለ
ዱዱብሳሚሃ እኮምጎሬ ዋጉ ዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ግዲን እኣሚሃ እኮምጎሬ ኤገት ኣሰንቶኤቤቺሃ
እኣሚት ዩሃን።
18 ህከረ ሆጎኤ ዋጉ መርቹሃን? ቴሱ ሆጎኤ
ዋጉ ተሸት ላገተ ተማርሴምቤቺሃ ዮኤ ህንቅ
ደግለሸቀሙዕናን እንጂለ ተማርሳም ሆጉኤን
ደሞዝ ቤሉ ተማርሱሃን።
19 መኒች ጉዕሚችን ሰዋልድቹ እኮምጎሬሁ
ልግብ መነ ፈይሶተ ይ መኒሃ ጉዕሚንከ ገጉኤ
ሮሰቹ እዕዮም።
20 ህትን እይሁድ መነ ጡምሶተ ይ እይሁዲሃ
እይሁድገን እኮም፤ ህትን ሕግ ኣዜን ሄዕበጎሬሁ
ሕግ ኣዜን ሄኦእረ ጡምሶተ ይ ሕግ ኣዜን ዮ መንገ
እኮም።
21 ህትን ሕጉ ዮበእ መነ ጡምሶተ ይ መገን ሕጉ
ዮኤሃለከ መሲህ ሕግ ኣዜን ሄዕዮሚሃ እኮምገን
ሕጉ ዮበእ እይሁደ እኮበእ መኒሃ ሕጉ ዮበእ
መንገን እኮም።
22 ህትን እመዕነቲን ላፈ መነ ጡምሶተ ይ ላፈ
መኒሃ ላፈ መንገን እኮም፤ እታልሲሾኤ ጌሲን ቀዉ
መነ ጡምሶተ ይ ጠዋን ጉዕማንን መኒሃ እሰገን
እኮም።
23 እን ተሸት ላገ ማሰተ ቤቀማንቹ እሆተ ይ
ተሸት ላገተኔሃ ህከ ጉዕመንከ ጠወ አዕዮም።
24 ሄጫቀሜኖቤቾን ደጉደኖሁ ጉዕሙንኩ
ሄጫቀመኖገለከ ጠለዕል ሜጥቹሰ ሸልማት
ኣእኖገ ደጌነንተበእንዶ? ህትን ሸልማት ደእቶኖተ
ሄጫቀሜ።
25 ሄጫቀመኖሁ ጉዕሙንኩ ጉዕመርቾንን
ጅሰመሰ ጠረኚሸ ቀጥአእኖ፤ እሰን ህት ሆጋኢሁ
በእኖሃለከ ወክቲሃሰ እሀኖ ሸልማት ደኢሃት፤
እኮጎሬ ነኡ ሆንጋሚሁ በእኖበኢሃለከ ዘላለሚሃ
እሀኖ ሸልማት ደኢሃት።
26 ህካን እኮቤቺሃ እን ሰውቱ ዮበእ መንገ
ደጉዳምበእ፤ ህትን ቦብረ ጡንጤን ዎቀረኖ
መንችገ ጠለዕለ እኣምበእ።
27 ጠዉ እኮጎሬ ዎሎ መኒሃ ዱዱብሴሚች
ኤተሮን ገጉእ ኤቦሚሃ እሃምበእገ አልኤ ቀጠእን
አዘዘመኖኤገ እኣም።

10

ሸርኬተ ሰገዱ ገበእባሃ እሁሰ

1 አመኤ ኦሶ! እናከኔ ጉዕሙንኩ ጎመት እሊን
እክ እዎንሰተንሰ ጉዕሙንኩ ባረ ቶልቶገ ደጎኖተ
ሀሳም።
2 እሰን ጉዕሙንኩሰ ሙሲን ሜጡ እኮተ ይት
ጎማንለከ ባራን ጠመቀንቶኤ።
3 ህትን ጉዕሙንኩሰ መቱ ደነ ሰሜ እቸተ
እቶኤ።
4 ህትን ጉዕሙንኩሰ መቱ ደነ ሰሜ እጌናሃ
እጎኤ፤ እጎእንኩ እዎነንሰ ሄዕዮ ሰሜ ክኒች ቡቆኢሃ
እቅ፤ ሁኩ ክኑንኩ መሲህት እቅ።
5 እኮጎሬ እሰ ኤለ ኤዱማን ጎፎቤቺሃ መገኑ
እሳች ልግብንከሰ ሙንደዕዮበእ።
6 እሰ ሂለርቹ ሄዕላቶገን ነኡ ሂለርቹ
ሄዕላንታምበእገ ኩ ጠዉ ጉዕሙንኩ እገዕርናምገ
ምሳልተ እኮኔ።
7 መጸፋን «መኑ እቶተለከ እጎተ እቆዕልቶኤ፤
ቦሎቸ ከዲሃ ኬኦኤ»* የመም ከተበሞገን እሳች
መት-መቱሰ ሸርኬተ ሰገዳእረ እኮገን እዕኑሁ
ሸርኬተ ሰገዴነንተረ እኮኖቼ።
8 እሳች መት-መቱሰ ዝነተ እት መቶ በሬን
ለሞድሞኔ ሰሶ ኩሜ መኑ ሬቶገን ነኡሁ ዝነተ
አዕኑንከ።
9 ህትን እሳችን መት-መቱሰ ቀርቹ †
ፌተንቶገለከ ዎሪቹ ከር ሼሰገን ነኡሁ ቀርቹ
ፌተኑንከ።
10 ህትን እሳች መት-መቱሰ ቁንቁቶገለከ
ቤሳንቹ መላይኬቹ ቤሾሰገን እዕኑሁ
ቁንቁቶኖቼ።
11 ኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እሰ አሌን እሁሰ
መጨረሸ ዘማኔን ሄዕናም ነኡ አገዕርኖተ ትምርተ
እክ ከተበሞኔ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ጠረኚ ኡሬኢሃ አጉደኖሲሁ
አዪሁ ኤበኖበእገ ገውሰ አገዕሩን።
13 መናን ኢለኖህኒች እደ እኮ ኦርሸት ክዕኔ
አሌን ኢልቶህዕኔበእ፤ መሰንትሰ ዎልቃችክዕኔ
ሎረ እኮ ዎቄን ኦርጨቀንቶኖተ ሰውየኖ መገኑ
አመዕነሞእሃን፤ እሰን ኦርሸሰ አታዕል አታልቶኖተ
ኦርሻንከሰ ሜጡበ ኦርሻችሰ ሱልቴነንተ ዎቃሃ
ቅጥ አዕዮኡ።
14 ቴሱ ኢ ጀላ! ሸርኬተ ሰገዲች አገዕርዬ።
15 ህካንን ያሚሁ ዘህጭቴነንተረ እኬንተቤቺሃት፤
ህካን እኮቤቺሃ ጠወዕዮም ጠውተኔሃ አዕኑ
ገዉክዕኔ ፈረጀ።

9:13 ዘዳ. 18፥1። **9:14** ማቶ. 10፥10፤ ሉቃ. 10፥7። **10:1** ቁል. 13፥21-22፤ 14፥22-29። **10:3** ቁል. 16፥35። **10:4** ቁል. 17፥6፤ ዘጉ. 25፥1-18። **10:5** ዘጉ. 14፥29-30። **10:6** ዘጉ. 11፥4። * **10:7** ዳንሰ ደነሲሃ፦ ዩ ግርክ መጻፋን አለሻተ የኖ፤ ህካን ዩ ሸርኬተ ሰገዱሰለከ ዝነተ እኤሰ ለሊሰኖ። **10:7** ቁል. 32፥6። **10:8** ዘጉ. 25፥1-18። † **10:9** ቀርቹ፦ የናሁ ግርክ መጻፉ «መሲህ» የኖ። **10:9** ዘጉ. 21፥5-6። **10:10** ዘጉ. 16፥41-49።

16 ነኡ መገኑ ገለትጭን እንጋም ማሰእሞ
ጠበቴሁ መሲህ ቄጊን መቱሃበእንዶ? ህትን
ሜጡበ እንታም ዳቡት መሲህ ጅሰሚን
መቱሃበእንዶ?
17 መሰንትሰ ዳቡሰ ሜጥተ እኮቤቺሃለከ ህከን
መቴ ዳቦች ቤቀማሞቤቺሃ መሃ ልግብ መነ
እንኮሞጎሬሁ ነኡ መቶሃ ጅሰመ።

18 ህንዴ እሰራኤል ኡመትተኔሃ ሰውይዬ፤
ክትሜኖርቹ እታ መኑ መገኒሃ ክትሞ ሆንጠህሴኖ
ጠረጴዚን ሜጡበ ዮረበእንዶ?
19 ህከረ ህካን ያሞ ወክት ሸርኬተ ክትሜመ
ማሉ ቆሀኖርቹ ዩሃሰንዶ? ህከረ ሸርክት ቆካእ
ዩሃኤንዶ?
20 ህትጎተበእ፤ ሀንቅ መገኑ ደግቡ መኑ ክትሞ
ሆንጠህሳኢሁ ሩሃንይሃት ቤሉ መገኒሃበእ፤
ህካን እኮቤቺሃ እዕኑ ሩሃንዬን ሜጡ እኮኖተ
ሀሳሞበእ።
21 ህትን እዕኑ ቀርኾ ጠበቴኾ እጌነን
ሩሃንይ ጠበቴኾ እጎኖተ እታልቴነንተበእ፤ ህትን
ቀርኾ ማዲኾለከ ሩሃንይ ማዲኾ ቤቀንቶኖተ
እታልቴነንተበእ።
22 ቴሱ ነኡ መገኑ ኡሙርሲንሱንዶ? ነኡ እሲኾ
አበ ጠረኻናሞንዶ?

23 ጉዕሙርቹንኩ ፈቀደሞኡ፤ እኮጎሬ
ጉዕሙርቹንኩ ደግለለኖበእ፤ ህትን ጉዕመ
ጠወ እኢሃ እታሌኖ፤ እኮጎሬ ጉዕሙርቹንኩ
ጠረኻሰኖበእ።
24 እዬሁ ገይሰ መኩተ ጠለዕል እሁዕነ ዎሎ
መን መኩተ ሀሱን።

25 ቀልቢኾክዕኔ ኬኣ ሸክተ ከንቴን እኮሰ ጌባን
ህሬኖ ማላ ለሞሶኑዕናን እቼ።
26 መሰንትሰ ዱንያ አሌንለከ ኣዜሴዮርቹ
ጉዕሙንኩ ቀርችሃን።

27 መገኑ አመዕንዮበእ መኒኾ መቱ እቴኖሃ
ቅጥ አዕይ ገኤጎሬ አዕኑ መርቶኖተ ሀሴንተ
ጎሬ ኣሴመህኔሃ ጉዕመንከ ቀልቤንከክዕኔ
ለሞሶኑዕናን እቼ።
28 ጠወ እኮጎሬ እዬሁ «ኩ ማሉ ሸርኬተ
ክትመሞኢሃን» ዬህዕኔጎሬ ህከ ኩሎህዕኔ መንች
መሳንለከ ቀልብ ዎቀሸ ሰውትተኔሃ እቶኖቼ።
29 ህካን ዬሚሁ መንች ቀልብ ሰውትተኔሃት
ቤሉ ኪ ቀልብ ሰውትተኔሃትበእ፤

መሰንትሰ ዎሎ መን ቀልብ ሰውትተኔሃ ኢ
ሰዎልድማን ፈረዴኖሁ ሚሃት?
30 ህትን እን መገኑ ገለትጨን እቾምጎሬ ህከ
መገኒሃ ገለት ኣሳም ጠዋን ዎቀሸተ እኤናኤሁ
ሚሃት?

31 ቴሱ እቴንተጎሬ እጌንተጎሬ መሃ እቴንተጎሬ
ጉዕመንከ መገን ኬዕሞኚሃ አዕዬ።
32 እይሁደ እኮ፥ እይሁደ እኮበእ እኮ፥ እመናኖ
ጭምት ምኒ እኮ፥ እዬሁ ቆዕለኖገ አቶኖቼ።
33 እን ጉዕሙንኩሰ ጡምቶተ ዎሎ መን
ጥቅም ቤሉ ገይኤ ጥቅም ሀሱዕነ መነ ጉዕመንከ
እኣም ጠዋን ጉዕማንን ሙንዲሲሳምገን አዕኑሁ
ህትን አዕዬ።

11

1 እን መሲህ እጉዳምገን አዕኑሁ ኤሳሃ እጉጀ።

ዱእ እኤኖ ወክት እኡ ሀሰስኖ ጠዊተኔሃ

2 ጉዕመ ወክት ቃጌነንተኤቤቺሃለከ ክዕኔሃ
ኣሴም ትምርተ ጠረኻቴን አፈነንተቤቺሃ
ገለትጫንክዕኔ።
3 ጠዉ እኮጎሬ ጎንች ቡዕሉ መሲህ እሁሲ፥
መንቾ ቡዕሉ ምንሴ እነ እሁሰለከ መሲህ ቡዕሉ
መገኑ እሁሰ እጥራመቴን ደጎኖተ ኢታም።
4 ህትን ጉንጉዕል ዱእ እእኖሁ ህከረንገ ራገ
ጠወእኖሁ ጎንቹ እዬሁ ገይሰ ቡዕለ እኮ መሲህ
ሙልሰኖ።
5 ህትን ሻሸ ጣጡዕናን ዱእ እታኢሁ ህከረንገ
ራገ ጠወእ መንቹት ሀቲንሴ ገይሴ ቡዕለ እኮ
ምንሴ መንቹ ሙልሳእ፤ ሁኩንን ሙምሴ ሜደገ
ዎለእመኖ።
6 መንቹት ሻሸ ጣጥባች ሙምሴ ሙርሲሱን፤
ጠዉ እኮጎሬ ሙምሴ ሙርሲሱ ህከረንገ ሜዱ
ሙልሰኖሴሃ እኮጎሬ ሻሸ ጣጡን።
7 ህትን ጎኑ መገን ደነለከ መገን ኬዕሞኣ
እኮቤቺሃ ጉንጉዕሉ ሀሰስኖሰበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ሜንቱ ጎኒሃ ኬዕሞኣሃን።
8 መሰንትሰ ሜንቱ ጎኒች ደገንቶ ቤሉ ጎኑ
ሜንቲች ደገሞበእ።
9 ህትን ሜንቱ ጎኒሃ ከለቀንቶ ቤሉ ጎኑ ሜንቲሃ
ከለቀሞበእ።
10 ህከን መሳንለከ መገን መላይከት
ለኣሴቤቺሃ መንቹት ምንሴ እን ሹምነት ኣዜን
እሁሴ ለሊሶተ ቡዕለሴ ጣጡን።
11 ጠዉ እኮጎሬ ቀርችቤቾን ሜንቱ ጎኑ
ዮበኢሃለከ ጎኑ ሜንቱ ዮበኢሃ ሄኑተ አታለኖበእ።
12 መሰንትሰ ሜንቱ ጎኒች ከለቀንቶገን ጎኑ
እለመኖሁ ሜንቲችት፤ ህትን ጉዕሙርቹንኩ
ደገመኖሁ መገኒችት።
13 ህንዴ ገዉክዕኔ ፈረጀ፤ መት መንቹት ሻሸ
ጣጡዕነ ዱእ እኡ ጡመሃንዶ?
14 ጎኑ ሙምሰ ቅራርሰ ነሴጎሬ ሁኩን እሲሃ
ሙልሰኖሃ እሁሰ ክልቀቲች ተማርቴነንተበእንዶ?
15 ጠዉ እኮጎሬ ሙሙ ኣሰሞሴሁ ቡዕለሴ
ጣጦተ እኮቤቺሃ ሙምሴ ነሰቶጎር እሴሃ
ኬዕሞኚያን።
16 ህካን እኮቤቺሃ እዬሁ ኦደሞተ ሀሾ ጎሬ ኔሳሃ
እኮ መገኑ አመዕኔ መኒሃ ከኒች አደ እኮ ጠዉ
ዮኔበእ።

መጨረሽ ጠሊለ ሁርባት ሴረ

(ማቶ. 26፥26-29፤ ማር. 14፥22-25፤ ሉቃ. 22፥14-20)

17 አዕኑ ጭምይቴነንተ ወክት ምዕረኖህዕኔ
ቤሉ ደግለለኖህዕኔርቹ አቴነንተበእቤቺሃ ከኒች
ዎሮን ዮ ትዛዝ ኣሳንክዕኔ ወክት እን ክዕኔተ
ገለትጭህበእ።
18 መሰንትሰ ጉዕመርቺችን ሄጭ መገኑ
አመዕኔ መንቤቾን ጭምይቴነንተ ወክት
በላንከክዕኔ እደደመት ሄኡሰ ሞጭጭዮም፤
ህከን ጠዊች ደሩሰ ሀንቅ እሁሰ አመዕናም።

10:16 ማቶ. 26፥26-28፤ ማር. 14፥22-24፤ ሉቃ. 22፥19-20። **10:18** ሌዊ 7፥6። **10:20** ዘዳ. 32፥17። **10:22** ዘዳ. 32፥21። **10:23** 1 ቆሮ. 6፥12። **10:26** መዝ. 24፥1። **11:1** 1 ቆሮ. 4፥16፤ ፍልጵ. 3፥17። **11:7** ክል. 1፥26-27። **11:9** ክል. 2፥18-23።

19 ህካን እኮቤቺሃ ህንቅ መኑ እዬኤታጎሪ መለዕለንት ለልቶተ በላንከክዕኔ እደዶመት ሄኤስ ግደሃን።
20 አዕኑ ሜጡበ ጭምይቴነንተ ወክት እቴነንታሁ ጠሊለ ቀርች ሁርባትሃበእ።
21 መስንትስ እቴነንተ ወክት መቱ-መቴስ አገሩዕነ ሄጫቀንሺን ገይስ ሁርባት እተኖቤቺሃ መቴስ ጎራዬገን ፈቀኖ፤ ህትን ዎሉስ ስከረኖ።
22 እቶኖተለከ አጎኖተ ምኑ ዮህዕኔበእንደ? ህከረንገ መገኑ አመዕኔ ጭምት ዱእ ምኒ ህንቄነንንደ? ህትን መቴርቼሁ ዮሰበእ መነ ሙልሴነንንደ? ቴሱ እን ክዕኔተ መ ዬ! ከን ጠውተኔሃ ገለትጮህዕኔንደ? ሆሮ ገለትጫንክዕኔበእ።
23 ቀርቺች ቶጎሚሁለከ ክዕኔንከ ኣሴም ትምርቱ ከኒች ዎሮን ዮእሃን፤ ህግሴን ኣሴመ ህንከዕርተ ቀርቼ ኢሰ ዳቡተ ኬሸ
24 መገኑ ገለትጭ ቢጭ «[ህዕዬ እቼ] ኩን ክዕኔተኔሃ ኣሰሞ ጅሰማኤ፤ ካን ኤሳሃ ቃጎኖተ አዕዬ» ዬእ።
25 ህትን ሁርባቲች ኤተሮን ጠበቴሃ ኬሸ «ኩ ጠበቴሁ ቄጊንከኤ እሀኖ ሃዕሮሃ ወኣድ፤ ህካን አጌነንተ ወክት ጉዕመንከ ካን ኤሳሃ ቃጎኖተ አዕዬ» ዬሰ።
26 መስንትስ ከ ዳቡተ እቴነንተ ወክትሃ ከ ጠበቴሃ አጌነንተ ወክት ጉዕመንከ ቀርቼ ኢሰ ፈንቀል አሜቶተ ኢለ ሬሁሰ ዱዱብስቴነንተ።
27 እዪሁ ኣጉዕናንስ ቀርች ሁርባቲሃ ኬዕሞኝ ኣሱዕነ እቾጎሬለከ ቀርች ጠበቴሃ አጎጎሬ ቀርች ጅሰሚሃለከ ቄጊሃ ኤዳሙ እሀኖ።
28 ህካን እኮቤቺሃ መቴ መንቼ ህከን ዳቦች እቶተ ብርተለከ ህከን ጠበቴሃ አጎተ ብርተ ገዉሰ መረመሩን።
29 ሀኩ መንቼሁ ቀርች ጅሰመ መሃጎሬ አደ አዕይ ደጉዕነ እተኖሁለከ ቀርች ጠበቴሃ አገኖሁ ጉዕሙንኩ ፍርደ ገይሰ አሌን ኤበኖ።
30 ክዕኔ በሊች ልግቡ ሆጎኢሁለከ ጥዞኢሁ ህከኒሃት፤ ህትን ልግቡሰ ሬቶኢሁ ህከን መሳኒት።
31 ገይኔተኔሃ አጥራመንት ደንጎም እቃን አሌንከኔ ፈረደመኖበእ እቅ።
32 ጠዉ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ እል መኒን ሜጡበ ኒ አሌን ፈረደመኖንበእገ ቀርቼ ኒ አሌን ፈረደኖንሁ ኔሳሃ ተማርሶኔታት።
33 ህካን እኮቤቺሃ እመኤ ኦሶ! ቀርች ጠሊለ ሁርባት እቶኖተ ጭምይቴነተ ወክት ገገዉክዕኔ አገዕራቀሜ።
34 ጭምይቴነንታሁ ፍርዲሃ እሀኖበእገ ጎራዬኢሁ ዮ ጎሬ ምኔንከሰ እቱን፤ ፈቆ ጠውተኔሃ እኤ ሀሰስኖህዕኔሃ እሜቾም ወክት ኩላንክዕኔ።

12

ጠሊለ እያን ኣስቱተ

1 እመኤ ኦሶ! ጠሊለ እያን ኣስቶተኔሃ ደጎኖተ ሀሳሞ።
2 ህንቅ መገኑ ደጎኑዕናን ሄኤንተ ወክት ደጌንቡ ጠወ አዎንቴን ጠወኢሃ አታልትበ ሸርኬቤቼ መርቴነንተገ ደጌነንተ።
3 ህካን እኮቤቺሃ ቴሱ እዪሁ መገን እያን ዎልቃን ጠወእን «ኢሰ ቦሮረሞእሃን» የኖሁ ሆሮን ዮበእገለከ ጠሊለ እያን ዎልቃን እህባች «ኢሰ ቀርቼሃን!» ዮተ ሜጡሁ አታልበገ አጥራመቴን ደጎኖተ ሀሳሞ።
4 አደዱ ጠሊለ እያን ኣሰቱት ዮኤ፤ እኮጎሬ ጠሊሉ እያኑ ሜጥቼሃን።
5 ህትን አደዱ ክድመት ዮኤ፤ እኮጎሬ ቀርቼ ሜጥቼሃን።
6 ህትን ሆጉተ እኤኖ እደዱ ዎቆሁ ዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህካን ጉዕመንከ ጉዕመ መን አዲን እእኖሁ መቴሃ መገኑ።
7 መት-መቲሃስ ጠሊሉ እያኑ መቱርቼ ለሊስኖሁ ጉዕመንከ ደግለለኖ ጠዊሃት።
8 ጠሊሉ እያኑ መቶ መንቺሃ ሀይማን ጠወእኖ ላገተ ኣስኖሰ፤ ሁኩ ጠሊሉ እያኑንኩ ዎሊሀስ ኤንኬዕኒን ጠወኤ ኣስኖሰ።
9 ህትን ሁኩ ጠሊሉ እያኑ መቲሀስ እመዕነቱ ዎሊሀስንገ ጥዘናሙ ፈይሱ አታለኖ ኣስቱተ ኣስኖ፤
10 ህትን መቲሀስ አጀብሲስኖ ጠወ እኤ ዎሊሀስንገ ራግ ላገተ ጠወኤ ህትን መቲሃ ሀንቅለከ ክዝብ እያነ እደ እኤን ደጌኖ ኤንኬዕኑ ዎሊሀስንገ ሮስሞበእ አፌን ጠወኤ ህትን መቲሀስንገ አደደ አፌን ጠወኤማሀ ፈሰሬኖ ኣስቱተ ኣስኖሰ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ህከ ጉዕመ ጠወንከ ሁኩ ሜጡ ጠሊሉ እያኑ ሃሸዕዮገ አነኒንከሰ ቤክ ኣስኖ።

መቶ መንች ጅሰማን ልግቡ ብሊቱ ሄኤስ

12 ሜጥቾ ጅሰማን ልግቡ ብሊቱ ሄእኖሀንገን መሃ ልግብ እኮጎሬ ጉዕሙንኩ ብሊቱ መቱ ጅሰመ እኮህንገን መሲህ ህትኒንት።
13 መስንትስ አይሁደ እንኮምጎሬሁ ግሪክ አፎን ጠወዕናም መነ እንኮምጎሬሁ ሮሰ እንኮምጎሬሁ ሰዎልድ እንኮምጎሬሁ ነኤ ጉዕሙንኩኔ ሜጡ ጅሰማ እንኮተ መቶ ጠሊለ እያኒን ጠመቀሞም፤ ህትን ጉዕሙንኩኔ ህከን መቶ ጠሊለ እያኒች እንጎም።
14 ጅሰሙ መኬኢሁ ልግቤ ብሊቲቺት ቤሉ መቶሃ ብሊቲቺበእ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ሎከት «እን እንገተ እህበቤቺሃ ጅሰሚሃ ብሊትሃበእ» ይቶጎሬ ህካን ይንከሴ ጅሰሚች መቱ ብሊት እሁ ፈቃእንደ?
16 መጨት «እን እልተ እህበቤቺሃ ጅሰሚሃ ብሊትሃበእ» ይቶጎሬ ህካን ዩንከሴ ጅሰሚች መቱ ብሊት እሁ ፈቃእንደ?
17 ህካን እኮቤቺሃ ጅሰሙ ጉዕሙንኩ ጠለዕል እልተ እኮ እቃን ሞጮጩ ሀከኔ ሄእኖ እቅ? ህትን ጅሰሙ ጉዕሙንኩ መጨተ እኮ እቃን ሀንሱሱ ሀከኔ ሄእኖ እቅ?
18 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ኢቴ ሃሊን ብሊት ጉዕመንከ ጅሰማን ሀሲስኖ ቤችን ሄእኖገ አዕዮ።
19 ህትን ጉዕሙንኩስ ጠለዕል መቱ ብሊት እኮ እቃን ጅሰሙ ሀከኔ ሄእኖ እቅ?
20 ቴሱ ልግቡ ብሊቱ ሄዕዮ ጎሬሁ ጅሰሙ ሜጡሃን።

11:25 ፉል. 24፥6-8፤ ኤር. 31፥31-34። **12:11** ሮሜ 12፥6-8። **12:12** 12፥4-5።

21 ህካን እኮቤቺሃ እልት አንገተ «ሀሳንኬበእ» ይቶተ አታልታበእ፤ ቡዕሉንኩ ሎከተ «ሀሳንኬበእ» ዮተ አታለኖበእ።
22 ጠዉ እኮጎሬ ጅሰማን ላፈ አጉደኖ ብሊቱ እበ ሀሰስኖሃን።
23 ህትን አሌንከኔ ኬዕምኙሰ ቀቅቹ አጉደኖኔ ብሊቲሃ ሎረ ኬዕምኛ ኣሰናንሰ፤ ህትን ለኤንበገ ሙልኖም ብሊቲሃ ሎረ ኬዕምኚን አገርናንሰ፤
24 ብሬን እክ ለለኖ ጅሰሚሃ ጉዕሚንከ ኩን ጉዕሙንኩ ሀሲሰኖሰበእ፤ እኮጎሬ መገኑ ለኢሃ ሙልሰኖ አጉጅ ለለኖ ጅሰም ብሊተ ሎረ ኬዕምኚን አፌኖሰገ አዕይ ጅሰመ ጉዕመንከ ሜጡ አዕይ አጸቀንሴሰ።
25 ካን አዕዮሁ ጅሰመ ጉዕመንከ በላንከሰ እደዶመት ሄኣበእገ ገገዉንኩሰ መቱ መቲንከሰ እጸቀንታጋት።

26 ህካን እኮቤቺሃ ብሊቲች መቱሰ ኦርጨመኖ ወክት ጉዕሙንኩ ብሊቱ ሜጡበ ኦርጨቀመኖ፤ ህትን መቱ ብሊቱ ኬዕምኛሙ እህኖ ወክት ጉዕሙንኩ ብሊቱ ሜጡበ ሙንደእኖ።
27 ቴሱ አዕኑ መሲህሃ ጅሰመ፤ መት-መቱክዕኔ ህከን ጅሰምሃ ብሊተ።
28 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ መት-መቱ መነ መገኑ እመዕኔ መን ጭምት ዱእ ምናን እደደ ሆጎን ሄኣገ አዕዮ፤ ከን ሃሌን ዋዕናሃ እሳበተ ለንኪሃ ነብያኑተ ስቂሃ አሰተማረተ ህከኒች ኤተሮን እጀብሲሰኖ ጠወ አታ መነ ህከኒች ኤተሮን ጥዘናመተ ፈይሳ መነ ህከኒች ኤተሮን መኒሃ ደግለልታ መነ ህከኒች ኤተሮን ገሻኑተ ህከኒች ኤተሮን ሮሰሞበእ አፌን ጠወኣ መነ አመዕናኖ ኣዜነ ኡርሾኡ።
29 እሰ ጉዕሙንኩሰ አሳበተንደ? ህትን ጉዕሙንኩሰ ነብያኖተንደ? ህትን ጉዕሙንኩሰ አሰተማረተንደ? ህትን ጉዕሙንኩሰ እጀብሲሰኖ ጠወ አታእረንደ?
30 ህትን ጉዕሚንከሰ ጥዘናመተ ፈይሳ ኣሰቱት ዮሰረንደ? ህትን ጉዕሙንኩሰ ሮሰሞበእ አፌን ጠወኣእረንደ? አደደ አፌን ጠወኤማሃ ጉዕሙንኩሰ ፈሰርቶተ አታልታእረንደ?
31 ጠው እኮጎሬ አዕኑ ጉዕሚችን በተኣ ኣሰቱተ ደእቶኖተ ጠረኚቴን እጸሜ።

ህትን እን ጉዕሚችን ቆሀኖ ዎቃሃ ለሊሳንክዕኔ።

13

ሀንቅ ኢተተኔሃ

1 መንለከ መላይከ አፌን ጠወዕዮም እቃ ኢተት ሄእበኤች ወደኖ ብረትገለከ ዶልገ እኮም።
2 ህካን እኮቤቺሃ ራገ ጠወኣም ዎልቀት ሄኦኤ እቃ፥ ምሰጥር ጉዕመንከ ደጎም እቃን፥ ኤንኬዕኑ ጉዕመንኩ ሄዕዮኤ እቃ፥ ቆተት ቤቺችሴ ኬእ ዎሉቤቹ መርታገ እኣም አመዕነቱ ሄዕዮኤ እቃ ኢተት ሄእበኤች እን ተሰሃን።
3 ህትን ዮኤሃ ጉዕመንከ ቡጥቻኖተ ቤኮም እቃ፥ ጅሰመኤ ጊራን ቡቦተ * ህግሸ ኣሰዮም እቃ ኢተት ሄእበኤች መቱርቹሃ ደግለለኖኤበእ።
4 ኢተት አታዕልሲሳእተ፤ ኢተት ጡመ ጠወ አታእ፤ ኢተት ምቀኚታበእ፤ ኢተት ዮሴህኔን ድከኣበእ፤ ኢተት ቦንሲሳበእ።
5 ኢተት አለ ቅልበ እካበእ፤ ኢተት ጠለዕል ገይህሴ ይታበእ፤ ኢተት ኡሙዕሪታበእ፤ ኢተት ዮሰ መንቹ በደለሞ እቃን ብድልገ ዎለኣበእ።
6 ኢተት ህንቅ ጠዋን ሙንደኣ ቤሉ ሂለ ጠዋን ሙንደኣበእ።
7 ኢተት ጉዕመ ጠወ አታዕልታእ፤ ኢተት ጉዕመርቹንከ አመዕንታእ፤ ኢተት ጉዕመርቹንከ ተብሴን አገዕርታእ፤ ኢተት ጉዕመ ጠዋን ጠረኚት ሄኣእ።
8 ኢተት ሆሮ በኣበእ፤ ራጉ እኮ እቃ ህገኖ፤ ሮሰሞበእ አፎን ጠወኤ እኮ እቃ ፈቀኖ፤ ኤንኬዕኑ እኮ እቃ ህገኖ።
9 መሰንትሰ ነኤ ደንጋሚሁ ዊመ ዊሚንትበእ፤ ራገ ጠወዕናሚንኩ ዊመ ዊሚንትበእ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ዊመ እኮ ጠዉ አሜቾ ወክት ደሩ እኮ ጠዉ ህገኖ።
11 ጨል እክ ሄዕዮም ወክት ጨለገን ጠወኣም፥ ሰውያምለከ አጥራመታም እቅ፤ ቴሱ ኦሰመኤ ሹሎም ወክት ጨል እክ ሄዕዮም ወክት አኣም ጠወ ጉዕመንከ አጉሮም።
12 መሰንትሰ ቴሱ ለእቃንቺን ለኤኖህንገ ቀቅቹንከ ለዕናም፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከ ወክት ዊመ ዊሚን ለዕናም፤ ቴሱ እን ደጋሚሁ ደሩሲት፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከ ወክት መገኑ ኤሳሃ ደጎኤ ጌሰንከ ዊሙ ኤንኬዕኑ ሄእኖኤ።
13 ህካን እኮቤቺሃ አመዕነቱ፥ ኢተትለከ ተብሶሁ ኩ ሰሱንኩ ጠረኚት ሄኣእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ኢተት ህከኑኤች በተኣእ።

14

ሮሰሞበእ አፌን ጠወእ ኣሰቱተ

1 ቴሱ ኢተተ አወኜ፤ ህትን ጠሊለ እያነ ኣሰቱተ ጡመገ ሀሼ፤ በትሴን ራገ ጠወኢሃ አታሌኖ ኣሰቱተ ሀሼ።
2 መሰንትሰ ሮሰሞበእ አፌን ጠወእኖ መንቹ መገኒሃት ቤሉ መኒሃ ጠወእኖበእ፤ እሰን ጠሊለ እያኒን ማጠሞ ጠወ ጠወእኖቤቺሃ ጠወእኖሰርቹ ደገኖሁ እዬሁ ዮበእ።
3 ጠዉ እኮጎሬ ራገ ጠወእኖ መንቹ ዎሉ መነ ጠረኚሲሃ፥ ሸዚሃለከ ሰብር እእኖገ መኒሃ ጠወእኖ።
4 ህካን እኮቤቺሃ ሮሰሞበእ አፌን ጠወእኖ መንቹ ገዉሰ ጠረኚስኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ራገኖ መንቹ ዱእ ምነተ ጠረኚሰኖ።
5 ህትን ጉዕሙንኩክዕኔ ሮሰሞበእ አፎን ጠወኤንታ እቃን ኢታም እቅ፤ እኮጎሬ በትሸ ሀሳሚሁ ራጎኖታት፤ መሰንትሰ ዱእ ምነት ደግለሸቀንቶተ ጠወዕዮሃ ሂር ኩለኖሁ ዮበእ ጎሬ ሮሰሞበእ አፎን ጠወእኖህኒች ራገኖሁ በተእኖ።
6 ቴሱ እመኤ ኦሶ! ክዕኔቤቹ አሜቾም ወክት ሮሰሞበእ አፌን ጠወእን አሜቾም ጎር ክዕኔሃ መ ደገለለኖ? ህከን ወጥ ደግለለኖህዕኔ መገን ምሰጥር ለሊሱ፥ ኤንኬዕኑ፥ ራገ ጠወኤለከ ትምርት አፍ አሜቾሚሁ ቆሀኖ።

12:28 ኤፌ. 4፥11። **13:2** ማቶ. 17፥20፤ 21፥21፤ ማር. 11፥23። * **13:3** ጊራን ቡቦተ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ቦኒሃ» ይታእ።

7 ዋሉ ፈቅ ሁሉሌገ ክራርጋ ሩሁ ዮሰበእ ኦዳታ
እኮ እቃ ላገሰ አደ እክ ለልትባች ሁሉሌ ላገተ
እሁሰለከ ክራር ላገተ እሁሰ ማን ደጌኖ?
8 ህትን ሞጮጨንቶበእ ላጋን ደገሞበእ ሃሊን
ጡሩምበ ቡሴመጎሬ መርቺሃ ቡሴመገ መኑ ህት
አዕይ ደጎተ እታለኖ።
9 ህከንገን ሮሰሞበእ አፎን መኒሃ ኣግበገ
ጠወኤንተጎሬ ቦብሪሃ ጠወኤነንተሀንገ እኬነንተ
ቤሉ ጠወኤነንተርቹ አይ እጥራመች ደጎተ
አታለኖ?
10 ከን ኣዱንያ አሌን አደዱ ልግቡ አፎሁ ዮኤ፤
ጠዉ እኮጎሬ ፍሳረት ዮበእ አፎሁ ዮበእ።
11 ቴሱ መቱ መንቹ ጠወእኖ አፌ ፍሳረተ
ደግባች እን ጠወእኖሀኒሃ ኮህቹ እሃም፤ እሰን
ኤሳሃ ኮህቹ እሀኖ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ጠሊለ እያን ኣሰቱተ
ሀሴነንተረ እኬነተጎሬ መገኑ አመዕኔ መነ
ጠረኻሲሃ አታልቴነንተ ኣሰቱተ በትሴን ሀሼ።
13 ህካን እኮቤቺሃ ሮሰሞበእ አፎን ጠወእኖ
መንቹ ጠወእኖሰርቹ ፈሰሮተ አታለኖ ዎልቀተ
ደኦተ ዱእ እኤን።
14 መሰንትሰ ሮሰሞበእ አፎን ዱእ አዕዮ
ጎሬ እያኒን ዱእ አእኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቡዕሉኤ
መቱርቹሃ ሆጉተ አዕዮበእ።
15 ቴሱ እኤ ሀሰሰኖኤርቹ መርቹሃን?
እያኒንከኤ ዱእ እእን ሰውቲንከኤ ዱእ
እእም፤ ህትን ቀልቢንከኤ ዘመረን ሰውቲንከኤ
ዘመራም።
16 ህካን እህባች እት እያኒንከክ ሮሰሞበእ
አፎን መገኑ ገለትጭቶንትጎሬ መቱ ኮህቹ
መንቹ ይቶንትርቹ ደግበቤቺሃ እት መገኑ
ገለትጭቶንትሀኒሃ ሀት እክ «ኣሚዕን» የኖ?
17 መሰንትሰ እት መገኑ ገለትጭቶንትጉ
ጡመሃ እቅ፤ እኮጎሬ ሁኩን ዎሉ መንቹ
ጠረኻሰኖበእ።
18 ጉዕሚችክዕኔን ሎረ ሮሰሞበእ አፎን
ጠወኣምቤቺሃ መገኑ ገለትጫም።
19 ጠዉ እኮጎሬ ሮሰሞበእ አፎን ቶኑ ኩሜ ላገተ
ጠወኢች ዎሉ መነ ተማርሲሃ ሮሰሞ አፎን መገኑ
አመዕኔ ጭምት ዱእ ምናን እንት ላገተ ደጌኖ ላጋን
ጠወኤ ኢታም።
20 እመኤ ኦሶ! ሂለ ጠዊሃ ጩለተ እኬ ቤሉ
ሰውቲንከክዕኔ ጩለተ እኮኖቺ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ሰውቲንከክዕኔ አንጀ አጉዕሞቴንታእረ እኬ።
21 ሕጋን፦
« ‹ሮሰሞበእ አፎን ጠወኣ መኒሃለከ
ዎሎ ባድ መን እፎን ከን መኒሃ ጠወኣንሰ፤
ጠወዕዮሞጎሬሁ ሞጮጭታኤበእ› ይዮኤ
ቀርቹ መገኑ»
የመሞ ከተበሞኤ።
22 ቴሱ ሮሰሞበእ አፎን ጠወኤ መላተ እሀኖሁ
አመዕንበ መኒሃት ቤሉ አመዕኔ መኒሃበእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ራገ ጠወኤ አመዕናኖታት ቤሉ አመዕንቡ
መኒሃትበእ።
23 አመዕናኑት ጉዕሙንኩ ጭምይታ ወክት
ጉዕሙንኩ ሮሰሞበእ አፎን ጠወእን ደግቡ
ህከረንገ አመዕንቡ መኑ ኣጎጎሬ «ኩ መኑ
በርገጎኤ» የኖበእንደ?
24 ጠዉ እኮጎሬ ጉዕሙንኩሰ ራገ ጠወእን
ደግቡ ህከረንገ አመዕንቡ መንቹ ኣጎጎሬ ሞጮጩ
ላገት ሆርንት ዎቀሳሰ፤ ህትን ሞጮጩ ላጋት
ሆርንትሰ ፈረዳሰ።
25 ቀልቤንከሰ ቴለሞ ጠዉ ለለኖ፤ ህካን
እኮቤቺሃ ሁኩ መንቹ ኤላን ኤብ «ሀንቅንከ መገኑ
ክዕኔ በላን ዮኤ» የን መገኒሃ ሰገደኖ።

ዱእ እኤኖ ወክት ሄኤ ሀሰሰኖ ሴርተኔሃ

26 እመኤ ኦሶ! ቴሱ መ ይናም? እዕኑ
ጭምይቴነንተ ወክት መት-መቲሃሰ መዝሙሩ
ዮሲሁ ዮኤ፤ ዎሉሰ ተማርሰኖ፤ መቱሰ ማጠሞርቹ
ለሊሽ ኩለኖ፤ መቱሰ ሮሰሞበእ አፎን ጠወእኖ፤
መቱሰ ሮሰሞበእ አፎን ጠወኤማሃ ፈሰረኖሁ ዮኤ፤
እኮጎሬ ሁኩ ጉዕሙንኩ አመዕናኑተ ጠረኻሲሃ
እሁን።
27 ህትን ሮሰሞበእ አፎን ጠወእኖሁ ሄዕዮ ጎሬ
ለሙ ህከረንገ በተዕዮ ጎሬ ሰሱ እክ ተሪን ተሪን
ጠወኤን፤ እሰ ጠወኣእንከ ዎሉ መኑ ፈሰሩን።
28 ጠዉ እኮጎሬ ፈሰሩ አታለኖ መንቹ ሄእባች
መገኑ አመዕኔ ጭምት ምናን ሮሰሞበእ አፎን
ጠወኤንከ፤ ህከን ወጥ ገይሃሰለከ መገኒሃ
ጠወኤን።
29 ራገ ጠወኣእሩ ለሙ ህከረንገ ሰሱ እክ
ጠወኤን፤ ዎሉ መኑ ጠወእሞሰ ጠወ አጥራመት
አደ እት ደጉን።
30 ጠዉ እኮጎሬ አፉዕሌ መኒች መቲሀሰ
ሃሸኣቱት ለልቶሰጎሬ ዎዕናሃ ጠወእኖሁ ጨለዩን።
31 መኑ ጉዕሙንኩ ተማሮተለከ ጠረኾተ
ጉዕሙንኩክዕኔ ተሪን ተሪን ራገ ጠወኦኖተ
አታልቴነንተ።
32 ህትን ነብያካ እያኑ ነብያካተ አዘዘመኖ።
33 መሰንትሰ መገኑ ወገሬትየ መገኑ ቤሉ
ጨንጨነሃ መገኑበእ።
34 ሜንቱ መገኑ አመዕኔ መን ዱእ ምኒ
ኣዜን ጠወኤንከ፤ መሰንትሰ ሕጉ የኖገን እሰ
አዘዘንቶታት ቤሉ ጠወኢሃ ፈቀደሞሰበእ።
35 ህካን እኮቤቺሃ መት መንቹት መገኑ አመዕኔ
መን ዱእ ምናን ጠወኤ ሙልሰኖሃ እኮቤቺሃ
ሜንቱ ደጎተ ሀሳ ጠዉ ሄዕዮ ጎሬ ምንሰ እነ ምኔሰ
ጠዕሞቱን።
36 ህትን መገን ላገት እሜቶኢሁ ክዕኔቺትንዶ?
ህከረንገ መገን ላገት እልቶኢሁ ጠለዕል
ክዕኔቤቹሃትንዶ?
37 እዬሁ «እን ነብዬቹሃን» የኖሁ ህከረንገ
«ኤሳሃ ጠሊለ እያን ኣሰቱት ዮኤሃን» የኖሁ ሄዕዮ
ጎሬ ኩ ከተቦንክዕኔሁ ቀርች ትዛዝ እሁሰ ደጉን።
38 ጠዉ እኮጎሬ ካን ሞጮጫምበእ የኖ መንቹ
ዮ ጎሬ እሰ ጠወእኖሁ ሞጮጨሙንከ።
39 ህካን እኮቤቺሃ እመኤ ኦሶ! ራገ ጠወኢሃ
ጠረኻቴን ሀሼ፤ ህትን ሮሰሞበእ አፌን ጠወኡሃ
ከንቶኖቼ።
40 ጠዉ እኮጎሬ ጉዕሙንኩ ጠዉ ጡመ
ሃሊንለከ ሴሪን እሁን።

15

መሲህ ሪሆች ኬእተኔሃ

1 እመኤ ኦሶ! እዕኑ እን ተማርሲየንክዕኔ ኣእቴን
ጠረኻቴን ኡርቴንተ ተሸት ላገተ ቃግሶህዕኔተ
ሀሳም።

14:21 ኢሳ. 28፥11-12።

2 ህከ ተሸት ላገንተ ጠረኝሴን እፌንተጎሬ ህከን
ላገ አዲን ፈቄነንተ፤ ህካን እህባች እመዕነቱክዕኔ
ተሰሃን።
3 ጉዕመርቺችን በትሸ ሀሰሰኖ ጠወ እንን
ቶጎሚሃ ክዕኔኤ ህግሸ ኣሴም፤ ሁኩንን ጠሊለ
መጸፏን የመሞገን መሲህ ጩብኔተኔሃ ሬዮኤ፥
4 ሞገሞ፤ ጠሊለ መጸፏን ከተበሞገን ሰቅ በር
ሬሆች ኬዕዮ የኖሃን።
5 እሰን ጴጥሮሴሃ ለሌእ፤ ህከኒች ኤተሮን ቶና
ለሞንከ እሳባተ ለሌእ፤
6 ህትን ኦንቴ ጥቤች በተኣ እመዕናኖተ መቱ
ወክት ለሌእ፤ እሳችን መቱ-መቱሰ ሬቶጎሬ ልግቡሰ
ቴሁ ኢለ ፎሊን ዮኤ።
7 ህትን ኢሰ ያቁቢሃ ለሌእ፤ ህከኒች ኤተሮን
ጉዕማንከ እሳባተ ለሌእ።
8 መጨረሻን ጉዕሚችን ሆፈኣም ኤሳሃ ለሌእ።

9 መሰንትሰ መገን ዱእ ምነተ ሸረን ኦሪሳሚሃ
እኮምቤቺሃ እን እሳባች ጉዕሚችን ሆፈኣሚሁለከ
ሶቀማንቹ የመሞ ገእሙ ገበእበኤሃን።
10 ጠዉ እኮጎሬ እን ቴሱ ሄኣም ሀለት ደኤሚሁ
መገን ኣሰቶቺት፤ ህትን ሁኩ ኣሰንቶኤ ኣሰቴት
ላልቹ ዮበኢሃ እኮበእ፤ እንን ዎሎ መኒች ጉዕሚችን
በትሸ ጠረኝ እዕዮም፤ ጠዉ እኮጎሬ እዕዮሁ እን
ሄእኖሃ መገንተ ኣሰቱ ቤሉ እኔበእ።
11 እኒ እኮም እቃ እሳሁ ተማርሰናሚሁ ከኒት፤
እዕኑሁ እመዕንቴንታሁ ከኒት።

ሬዮ መኑ ሬሆች ኬእኖሃ እሁሰ

12 ቴሱ መሲህ ሬሆች ኬኤሰ ተማርሰናሚሃ
እኮች ሀት ክዕኔች መት-መቱ «ሬቶ መኑ ሬሆች
ኬኣበእ» ይታኢት?
13 ሬቶ መኑ ሬሆች ኬእባሃ እኮች መሲህ ሬሆች
ኬዕዮበእ ዬሃን።
14 ህትን መሲህ ሬሆች ኬእባች ኒ ትምርቱለከ
ክዕኔ እመዕነቱሁ ተሰሃን።
15 ህከኒችን በትሸ «መገኑ መሲህ ሬሆች
ኬሾሰ» ይን እሰተኔሃ መሰከርኖምቤቺሃ መገኒሃ
ክዝብ ምሰክር እነኮም ዬሃን፤ ሬቶ መኑ ሬሆች
ኬእባች መገኑ መሲሁ ሬሆች ኬሾሰበእ ዮሃን።
16 መሰንትሰ ሬቶ መኑ ሬሆች ኬእባሃ እኮች
መሲህ ሬሆች ኬዕዮበእ ዬሃን።
17 ህትን መሲህ ሬሆች ኬእባች እመዕነቱክዕኔ
ተሰሃን፤ እዕኑሁ ከበሬ ኢለ ጩቢንከክዕኔ ዮንተ
ዬሃን።
18 መሲሂን እመዕንት ሬቶእሩ በኦኤ ዬሃን።
19 ነኤሁ መሲህ ተብሳሃ እዕናሚሁ ከን ዱንያ
እሌን ሄዕናሞ ሄኢሃ ጠለዕል እኮጎሬ መኒች
ጉዕሚችን በትሴን ሻዝንሳሞረ እንኮም ዬሃን።
20 ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ሬቶሀኑኤተ ዎዕኔሃ እክ
ሀንቅንከ ሬሆች ኬዕዮኤ።
21 መሰንትሰ ሬሁት መቶሃ መንች አዲን
እሜቶገን ሬቶእሩ ሬሆች ኬኤሁ መቶ መንች
አዲኒት።
22 መኑ ጉዕሙንኩ ኣደሞ መሳን ሬሀኖህንገን
መሲህ መሳን መኑ ጉዕሙንኩ ሄኤ ደእኖ።
23 ጠዉ እኮጎሬ መት-መቱንኩ ገገይሰ ተሪን
እሜተኖ፤ መሲህ ሬሆች ኬእን ዎኔሃን፤ ህትን
ኤተሮን መሲህ እሜቾ ወክት እሲሃ እኮእረ ሬሆች
ኬሰኖ።
24 መሲህ ገሹ ጉዕመንከ፥ ደኝነቱ
ጉዕመንከለከ ዎልቀተ ጉዕመንከ ቤሾች ኤተሮን
ዎምነቱ እነ መገኒሃ ህግሸ ኣሰኖ ወክት ዘማን ጎፉ
እህኖ።
25 መገኑ ዲነሰ ሎከሰ ጫዕማች ዎሮን እኦተ
ኢለ መሲህ ዎመ እሁ ሀሰሰኖሰ።
26 መጨረሻን ቄለም በእኖሁ ዲኑ ሬሁታን።
27 «መገኑ ጉዕመ ጠወንከ ሹምነቲችሰ ዎሮን
እዕዮኤ» የኖሁ ከተበሞኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ «ጉዕሙ
ጠዉንኩ ሹምነትችሰ ዎሮን እኮኤ» የኖ ወክት
ጉዕሙ ጠዉንኩ ሹምነቲች ዎሮን እዕዮ እነ መገኑ
በርገኖበእ።
28 ጉዕሙርቹንኩ መሲህ ሹምነቲ ኣዚን እኮች
ኤተሮን እኑ መገኑ ጉዕሙርቹንኩ ጠገመኖሃ
እሆተ ህከ ወክት ቤቱ ገዉንኩሰ ጠቀኖገ እዕዮ
መገኒሃ ጠገመኖሰ።
29 ህካን እህባች ሬዮ መን ወጥ ጠመቀመኖ
መኑ መ እእኖት? ህትን ሬዮ መኑ ሆሮን ሬሆች
ኬእባሃ እኮጎሬ መኑ እሰ ወጥ ጠመቀመኖሁ
ሚሃት?
30 ነኤ ገዉንኩኔ ጉዕመ ወክት እደጊሃ ገውኔ
ኣሰነን ሄዕናሚሁ ሚሃት?
31 እመኤ ኦሶ! ኤሳሃ በሬን በሬን ሬሁት ገንበ
ይታኤት፤ እንን ህካን ያሚሁ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ
አዲን ክዕኔኤን ዮኤ እመዕነቲንት።
32 ህትን እን ኤፌሶን ከተማን እብል ቡሳዊን
ኤጀቀሜኖሀነገን ኤጀቀሞሚሁ መን ሰውቲን
እኮጎሬ መ ደግለለኖኤ? ህትን ሬዮ መኑ ሬሆች
ኬእባሃ እኮች «ጋቴተ ሬናምቤቺሃ እሜ እንቶለከ
እንጎ» ይታገ እሁሃሰ።
33 እዕኑ ሉጨንቶኖቼ፤ «ሂሉ ጃሉ ጡመ እመል
ቤሰኖ» የመሞኤ።
34 ቴሱ ቀልብ እዕዬ፤ ጩብ እኤ እጉሬ፤ መገኑ
ደግቡ መኑ በላንከክዕኔ ዮኤ፤ እን ህካን ያሚሁ
ሙልሶህዕኔተ ይዪት።

ሬሆች ኬዕዮ መንች ጅሰሙ መ እጉደኖ?

35 መቱ መንቹ «ሬቶ መኑ ኬኣኢሁ ሀት እኪት?
ሬሆች ኬኣ ወክት ጅሰሙሰ መ እጉደኖ?» ይ
ጠዕመኖ መንቹ ሄኦተ እታለኖ።
36 እት ኩ ገዉ መንቹ! እት ዉጣንት ዉጠት
ሸንትባች ሙታበእ።
37 እት ዉጣንት እሊሰ ህከረንገ ዎሎርች
ዜሬተህቤሉ ኤተሮን ሙች ነዬኢሃበእ።
38 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ኢተኖ ሃሊን ገይሰ ደነ
ኣሰኖሰ፤ ህትን መት-መቲሃሰ ዘሬትሰ ገይሰ ደነንከ
ኣሰኖሰ።
39 መሰንትሰ ማሉ ጉዕሙንኩ ሜጦሃ ደነበእ፤
እኮጎሬ መን ማሉ ሜጦሃ ደነ፤ ግዝ ማሉሁ ዎሉሃ
ደነ፤ ህትን ጭኦ ማሉ እደደ ደነ፤ ቁርጩሜ ማሉ
ዎሉሃ ደነ።
40 ህትን ሰሜ ጅሰሙ ዮኤ፤ ኡለ እል ጅሰሙሁ
ዮኤ፤ እኮጎሬ ሰሜ ጅሰም ኬዕምኙ መቶሃ ደነ፤
ህትን ኣዱንያ እል ጅሰም ኬዕምኙ ዎሉሃ ደነ።

15:3 ኢሳ. 53፥5-12። **15:4** መዝ. 16፥8-10፤ ማቶ. 12፥40፤ ሶቀ. 2፥24-32። **15:5** ማቶ. 28፥16-17፤ ማር. 16፥14፤ ሉቃ. 24፥36፤ ያህ. 20፥19። **15:8** ሶቀ. 9፥3-6። **15:9** ሶቀ. 8፥3። **15:25** መዝ. 110፥1። **15:27** መዝ. 8፥6። **15:32** ኢሳ. 22፥13።

41 ህትን እር ኬዕምኙ መቶሃ ደነ፤ አገንች
ኬዕምኙንገ ዎሎሃ ደነ፤ ቤዘ ኬዕምኙሁ ዎሎሃ
ደነ፤ መስንትሰ መቶሃ ቤዘ ኬዕምኙ ዎሊችሰ
አደደ።

42 ሬዮ መኑ ሬሆች ኬአኖሁ ህትዪት፤ ዉጠሞ
ጅሰሙ በአኖሃን፤ ሬሆች ኬዕዮ ጅሰሙ በእበሃን።
43 ሁኩንን ሆፍኚን ዉጠም ኬዕምኚን ኬአኖ፤
ህትን ላፈ እክ ዉጠሞ ጠረኘ እክ ኬአኖ።
44 ህትን ማል ጅሰሚን ዉጠሞ ጠሊሉ አያኑ
ሄኤ ኣሴ ጅሰመ እክ ኬአኖ፤ ማል ጅሰሙ ሄኦች
ጠሊሉ አያኑ ሄኤ ኣሴ ጅሰሙ ዮኤ።
45 ህካን እኮቤቺሃ «ዎኔ መንቹ ኣደሞ ሄአኖ
ክልቀት እኮ» የመሞ ከተበሞኤ፤ ኤተር ኣደሞ ሄኤ
ኣሰኖ አያነ እኮ።
46 ጠዉ እኮጎሬ ዎዕናሃ አሜቾሁ ጠሊለ አያኒን
ሄኤ ኣሰሞሲሁ እሁዕነ ማል ጅሰሙ አሜቾ፤
ጠሊለ አያኒን ሄኤ ኣሰሞሰ ማል ጅሰሚች ኤተሮን
አሜቾ።
47 ዎዕኔ መንቹ ከለቀሞሁ ኡለ ትቢች እኮቤቺሃ
ኡላሃን፤ ለንክ መንቹ አሜቾሁ ሰሜቺት።
48 ኡላች እኮእሩ ኡላች እኮሃ አጉዳአ፤ ሰሜች
እኮእሩ ሰሜች እኮኢሃ አጉዳአ።
49 ነኤ ኡላ ትቢች ከለቀሞ መነች ደነ
አጉንደምገን መቱ በር ሰሜች አሜቾ መነች ደነ
አጉንዳሞ።

50 እመኤ ኦሶ! መቱርቹ ኩላንክዕኔ፤ ማሉለከ
ቂጉ መገን ዎምነቱ ዎረሶተ አታልታበእ፤ ህትን
በእኖ ጅሰሙ በእቡ ጅሰመ ዎረሶተ አታለናበእ።

51 ቴሱ መቱ ማጠሞ ጠወ ኩላንክዕኔ፤
ነኤ ጉዕሙንኩኔ ሬናምበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጉዕሙንኩኔ ደረማም።
52 ደረማሚንኩ መጨረሽ ጡሩምበ ቡሴኖ
ወክት እሌ ገለብትገ መቶ ወክቲኒት፤ ጡሩምቡ
ቡሰመኖ፤ ሬቶ መኑ በእበ መነ እክ ኬኣአ፤ ነኤሁ
ደረማም።
53 መስንትሰ ኩ ሸመኖ ማሉ ሸምባሃ ኦደኤ
ህትን ኩ ሬሀኖ ማሉ ሬህባሃ ኦደኤ ሀሰስኖሰ።
54 ኩ በእኖ በእባሃ ኦደዕዮ ወክት ህትን
ኩ ሬሀኖ ሬህባሃ ኦደእኖ ወክት «ሬሁት ቄለንት
በኦኤ» የመሞ ከተበሞሁ ዊመኖ።
55 ህትን

«ሬሆ! ቄሉክ ሀከበ ዮኤ?
ሬሆ! መነ ምዕርታንት ዎልቀክ ሀከበ ዮኤ?»
የመሞኤ።

56 ሬሆ ቄል ዎልቀት ጩብሃን፤ ጩብ ዎልቀት
ሕገሃን።
57 ጠዉ እኮጎሬ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ አዲን ቄሉ
ኣሰኖኔ መገኒሃ ገለቱ እሁንሰ!

58 ህካን እኮቤቺሃ ኢተንቴንተ አመኤ ኦሶ!
ጠረኘቴን ኡርዬ፤ ቀርቾ ኢሲሃ አቴንተ ሆጉት
ጠለዕለ እክበገ ደጌነንተቤቺሃ ሌንቄቅቶኑዕናን
ቀርቾ ኢሰ ሆጉተ ጉዕመንከ ወክት አዕዬ።

16

ዬሩሳሌማን ሄኣ አመዕናኖተ ሀዕሌኖ ብረ ጭም አኤመገ

1 አመዕናኑተ ሀዕላቀሜኖ ብረ ጭምአእተኔሃ
ገለትይ ባደን ሄኣ አመዕናኖተ ኩሎምገን አዕኑሁ
ህት አዕዬ።
2 ሁኩ ብረ ጭምአኤሆሁ እን አሜታም
ወክት እህኖበእገ መት-መቴክዕኔ ደእቴነንተሀኒች
ዎልቀክዕኔ ጌሰ ጉዕመንከ ወክት ሳምንት ዎኔ በር
አደ አቴን አቆሸዬ።
3 እን አሜቾም ወክት አዕኑ አመዕንቴነንተ
መኑ ህከ ጭም አቴንተ ብረ ዬሩሳሌመ መሰቶተ
ደብደቤተ ከተብ ሜጡበ አዕይ ሶሃንሰ።
4 ኢ መሩ ሀሰሾ ጎሬ እሰ ኢን ሜጡበ መርታአ።

ጳዉሎሴ ያደተ

5 መቄዶን ባድ አዲን ህጎተ ሰውዬምቤቺሃ
ህከኒን ህገን ክዕኔተ ለኦተ አሜታም።
6 እን ሀከቤቹሃ መሮም ጎር ዎቄሃእ እካ ሸንቅተ
ኣቶኖኤተ ክዕኔቤችን ቀዉ ጌሰ አቆዕላሚሃ እሀኖ፤
ህትን ከርም ክዕኔቤችን አቆዕላሚሃ እሀኖ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ህግኤ ዎቃን ለኦህዕኔተ
ሀሳምበእ፤ መገኑ ዬጎር ክዕኔን ሜጡበ መቱ ጌሰ
ዱንኮተ ተብሳሃ አኣም።
8 ጠዉ እኮጎሬ ጳንጠቆሰጤ * ከበጀት ኢለ
ኤፌሶን ከተማን ዱንካም።
9 መሰንትሰ ልግቡ ሆጉት ሄኦ አልባዕሉት
ኡሩት ፈንተኦኤ፤ እኮጎሬ ኤሳሃ ግባኤ መኑ
ልግብሃን።
10 ጥማቶሰ አሜቾ ወክት ዋጁዕናን
በላንከክዕኔ አቆዕለኖገ አዕዬሰ፤ መስንትሰ እሲሁ
ኢገን ቀርች ሆጉተ እእኖሃን።
11 ህካን እኮቤቺሃ እዪሁ ህንቁንከሰ፤ እኮጎሬ
አመዕናኖን ሜጡበ አገራምቤቺሃ ኢቤቹ ወገሬቲን
ፈንቀሎተ ዎቄሀሰ እካ ሸንቅተ ኣቴን ህርሲሼሰ።
12 አመኔቤቱ እጵሎሰ ዎሎ አመኦሶን ሜጡበ
ክዕኔቤቹ መሮተ እበ ኤጭዮንሰ እቅ፤ እኮጎሬ እሰ
ቴሱ ክዕኔቤቹ አሜቶተ ሀሾበእ፤ መከኖሰ ወክት
ክዕኔቤቹ አሜተኖ።

ጎፍሜ ሸዘነተለከ ወገሬትሱ

13 በቅይዬ፤ አመዕነቶንከክዕኔ ጠረኛቴን
ኡርዬ፤ አጸሜ፤ ጠረኛዬ።
14 ህትን አቴነንታሃ ጉዕመንከ ኢታን አዕዬ።
15 አመኤ ኦሶ! አካይ ባደን ሄጭት መገኑ
አመዕንቶእሩ እሰጥፋኖሴ አበሮሰ እሁሰለከ
እሰ አመዕናኑተ ሀዕልቶተ ገዉሰ ህግሰ አቶገ
ደጌነንተ።
16 እሰገ ዮ መኒሃለከ እሳንን ሜጡበ አተን
ሆጋ መኒሃ ጉዕሚንከ አዘዘንቴነንተገ ጥሸ አዕይ
ቃግሳንክዕኔ።
17 እሰጥፋኖሰ፥ ፈርዶናጢሰለከ አካይቆሰ
ኢቤቹ አሜቶቤቺሃ ተሸ ይዮኤ፤ አዕኑ ኢን ሜጡበ
ደገንቴንበቤቺሃ እሰ ክዕኔቤችን ሆፈዕዮኤርቹ
ዊንሸቶኤ።

15:45 ክል. 2፥7። **15:52** 1 ተሰ. 4፥15-17። **15:54** ኢሳ. 25፥8። **15:55** ሆሴ. 13፥14። **16:1** ሮሜ 15፥25-26።
16:5 ሶቀ. 19፥21። * **16:8** ጳንጠቆሰጤ፦ ዩ አይሁዳውያኑ እዝመረሰ ጭምእቶች ኤተሮን ኦንታይቅ በሬን ከበጁኖሃ ከበጀት።
16:8 ሌዊ 23፥15-21፤ ዘዳ. 16፥9-11። **16:9** ሶቀ. 19፥8-10። **16:10** 1 ቆሮ. 4፥17። **16:15** 1 ቆሮ. 1፥16።

18 እስ ኢለ ክዕኔ ቀልብ ፎሎሲሶእረ፤ ህካን
እኮቤቺሃ ህትኔ መነ ደጉ ሀሰስኖህዕኔ።
19 እሰይ ባዶን ሄኣ እመዕናኑተ «ወገሬት
ዮንተንዶ?» ይታህዕኔት፤ ህትን አቂልለከ
ጵርሰቅል ምኔንከስ ጭምይታ እመዕናኖን ሜጡበ
ቀርች ሱዕሚን «ጠረኘገ ወገሬት ዮንተንዶ?»
ይታህዕኔት።
20 ህትን እመዕናኑት ጉዕሙንኩ «ወገሬት
ዮንተንዶ?» ይቶህዕኔ፤ ገገዉንኩክዕኔ
እመዕናኖተ ሀሰስኖ ነጠ እኮ ወገሬትጨቀሚን
ዝያዕረቀሜ።
21 እን ጳዉሎሰ ከ ወገሬት ገይእ እንጋን
ከተቦንክዕኔ።
22 ቀርቹ መሲህ ኢሰ ኢትባሁ ሄዕዮ ጎሬ
ቦሮረሞኢሃ እሁን፤ ኒ ቀርች እም!†
23 ቀርችሃ ኢሰ ኣሰቱት ክዕኔን ሜጡበ እኩን።
24 ኢ ኢተት መሲህ ኢሰ አዲን ጉዕሚንከክዕኔን
ሜጡበ እኩን! ኣሚዕን።

16:19 ሶቀ. 18፥2። † **16:22** ኒ ቀርች እም፦ የናሁ ግሪክ እፎን «ማራናታ» የኖ።

ሶቀማንቹ ጳዉሎሴ ለንክ ሶህኑተ ቆሮንቶስ መኒሃ ኣጉስ

ጳዉሎስ ቆሮንቶስ መኒሃ ከተቦ ለንክ ሶህኑት ከተበሞሁ ቆሮንቶሳን ሄኦ መገኑ እመዕኔ መን ጭምት ምናን ሄዕዮስ ሜጡ እሁ ኣበ ሂለ እኮ ወክቴንት እቅ። መት-መቱ እመዕናኑት ጳዉሎሴ ኣሌን መት-መቱ ሂለ ጠወ ጠወኦስ ጎሬ ጳዉሎስ ሀራሩተ ከለቆተ ኣበ ሀሾ፤ ሁኩንን እኮ ወክት ኣቡ ሙንዲኑት ሞጮጨንቶሰገ ኩለና።

ሶህኖስ ዎኔ ክፍላን ጳዉሎስ ቆሮንቶሳን ዮ መገኑ እመዕኔ መን ጭምት ዱእ ምናን ዮስ ጠውቲኔሃ ኩል እመዕናኖ ኣዜን ኬዕዮ ጠዊሃ ጠረኘ መሰለ ሚሃ ኣሴጎሬ ሂር ኩለና። ህከኔን ሜጡ እዕይ ኩ እስ ጠረኙ መሰሉ ቶበት ሀራዕረንቶተ እዕዮሳሃ እኮቤቺሃ ሞጮጨሞስ ሙንዲኑተ ኩለና። ህከኒች ኤተሮን ይሁዳን ሄኦ እመዕናኑተ ሀዕሎኖተ ኒያችስ ኬሰ ኣቶተ ኩለና። መጨረሽ ፎሎጮን ጳዎሎስ ኣሳበ ኣሌን ኬዕዮ ክሲሃ መከላከያ ኣሰና። ቆሮንቶሳን መገኑ እመዕንቶ መን ዱእ ምኒ መት-መቱስ ገውስ ሀንቅ ኣሳበተ ኣት ጳዎሎሴ ክዝብ ሶቀማንቹ ይት ከሰሳሲት እቅ።

መጻፉስ እፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-11)*
ጳዉሎሴለከ ቆሮንቶስ እመዕናኑተ *(1፥12 — 7፥16)*
ይሁዳን ሄኣ እመዕናኖተ ሀዕሌመሰገ *(8፥1 — 9፥15)*
ጳዉሎስ ሶቀሞስ ደኘነቲሃስ ሆንጠህሾ ጠወ *(10፥1—13፥10)*
መጨረሽስ *(13፥11-14)*

1 መገን ሰውቲን መሲህ ኢሰ ኢሳቤቹ እኮም ኣነ
ጳውሎሴ እመኔቢቲች ጢማቶሴች፥
ቆሮንቶሳን ዮ መገን እመዕናኖ ጭምት ዱእ
ምናችለከ ህትን ዊመ ኣካይያን ዮ እመዕናኖተ
ጉዕሚንከ
2 ኣነችኔ መገንቺ፥ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ
ኣሰቱትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

ጳዉሎስ መገኒሃ ሆንጠህሾ ገለት

3 ማርቶ ኣነ እኮሃ ጠረኚመተ ጉዕመንከ ኣሰኖ
ህትን ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣነ መገኒሃ ገለቱ
ኢሉሰ።
4 ነኤን መገኒች ኣእኖም ጠረኚማን ኦርሸ ኣዜን
ዮእረ ጉዕመንከ ጠረኚሱ እታልኖተ መገኑ ኔሳሃ
ኦርሻን ጉዕሚንን ጠረኚሰኖኔ።
5 መሰንትሰ መሲህ ኦርሸተ በትኚሰ
ቤቀሞምገን ጠረኚመታ መሲህ እዲን በትንሰ
ደእናሞ።
6 ህትን ነኤ ኦርሸተ ቶንጋሚሁ ኣዕኑ
ጠረኚቶኖተለከ ጡምቶኖታት፤ ህትን ነኤ
ጠረኚኖምጎሬ ኣዕኑሁ ነኤ ቶንጋም ደኒን ኦርሸተ
ኣታዕሊን ቶጌን ጠረኚቴነንተ፤
7 ህከኒሃ ኒ ኦርሸተ ቤቀንቴነንተህንገን
ሙንዲኑኔ ቤቀንቴነንተገ ደንጋምቤቺሃ ክዕኔ
ኣሌን ዮኔ ተብሶሁ ጠረኘሃን።
8 ኣመኤ ኦሶ! እሰይ ባዶን ኢልቶኔ ኦርሸተ
ደጎኖተ ሀንሳሞ፤ ሁኩንን ኢልቶኔ ኦርሸት
ኣታዕልናም ጌሲች በተኣን ፎሊን ሄዕናም ተብሳሃ
ሙርኖም እቅ።
9 ህትን ሬሁተ ፈረዴመእንገ ኣዕን ቀልቤኔ
ሰውይኖም እቅ፤ እኮጎሬ ሁኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ
ኣሌኔ ኢሌኢሁ ሬቶ መነ ሬሆች ኬሰኖ መገኖን
ድከዕንት ቤሉ ገይኔ ዎልቃን ድከዕንበጋት።
10 መገኑ ሬሆች ጡምሾኔ፤ ቴሁ ጡምሰኖኔ፤
ህትን ከ ኤተሩሃ ፌሰኖኔገ መገኖን ተብሳሃ
ኣዕናም።
11 ኣዕኑሁ ኔሳሃ ዱእ ኣቴነን ሀዕሉ
ሀሰሰኖህዕኔ፤ ህትን ኣበ ዱኢን ነኤ መገን ሀዕለንሸ
ደእናም ወክት ልግቡ መኑ ኒ መሳን መገኑ
ገለትጨኖ።

ጳዉሎስ ዎቃ ሃመኖ ያደተ ዶሩስ

12 ነኤ ድከዕናምርቹ ከኒት፤ ከን ዱንየ
ኣሌን በትሸን ክዕኔን ሜጡበ ዮኔ ደቀንሹ
መገኒች ደዕኖም እመዕነንሺን ሄዕናምገ ቀልቡኔ
መሰከረኖ፤ ሁኩንን መን ህይማን እሁዕነ መገን
ኣሰቶኒት።
13-14 መሰንትሰ ኣዕኑ ኣነበቢሃለከ
ኣጥራመቲሃ ኣታልቴነንተህን ቤሉ ዎሉ መቱርቹሃ
ከተባንክዕኔበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ቀርቹኔ
ኢሰ ኣሜተኖ በር ነኤ ክዕኔን ድከዕኖተለከ
ኣዕኑ ኒን ድከኦኖተ ከኒች ብርተ ኒተኔሃ
ቀዉንከ ኣጥራመቴነንታሁ ኤተሮንገ ሹልቴን
ኣጥራመቴነንተገ ተብሳሃ ኣዕናም።
15 ከን ጠዋን ሀንቀኘ እኮምቤቺሃ ኣዕኑ ኢን
ለሙ ወክት ደግለሸቀንቶኖተ ይ ጉዕመርቺችን
ሄጭ ክዕኔቤቹ እሜቶተ ሀሾም።
16 እንን መቂደን ባዲ መረንለከ ህከንቤቺች
ኣሜተን ክዕኔቤቹ እሜቶተ ሰውይዮም እቅ፤ ህትን
ክዕኔቤቺች ይሁድ ባዲ መራም ወክት ዎቄሃኤ
ሸንቅተ ኣቴን ህርሲሴነንተኤገ ሰውይዮም እቅ።
17 ህትን ኣነ ያጀም ወክት ሸኪምንደ? ህትን
ኣነ ሰውያሚሁ መን ሰውትገ መቱርቹ «እሁን» ይ
ፈንቀሸንገ «እሁንከ» የንትንደ?
18 መገኑ ሀንቅንከ ኣመነሞኢሃ እኮገን ነኤሁ
ኩልናንክዕኔ ላገት «እሁን» ይን «እሁንከ»
ይኖታበእ።
19 ኣን ሰላሰለከ * ጢማቶሰ ተማርስኖህዕኔሁ
መገን ቤቱ መሲህ ኢሰ ጉዕመ ወክት «ኤ
ሀንቄንከ» መቶረ «እሁን» መቶረ «እሁንከ
ዬሃበእ።»
20 መገኑ ኣሴኔ ተብሶሁ ጉዕሙንኩ «እሁን»
እኮሁ መሲህት፤ ነኤ መሲህን መገን ኬዕሞኚሃ
«ኣሚዕን» ይናሚሁ ከኒሃት።
21 ኔሳሃ ክዕኔን ሜጡበ መሲህን ጠረኚናምገ
ኣዕዮኔሁ መገኑሃን፤ ቡሮኔሁ እሶት።

1:1 ሶቀ. 18፥1። **1:8** 1 ቆሮ. 15፥3። **1:16** ሶቀ. 19፥21። * **1:19** ሰላሴ ዎሉ ሱዕሙስ፦ ሰልዋናሴት **1:19** ሶቀ. 18፥5።

22 እሰረ እሁኔ ለሊሰኖ ገይሰ ማተመ ኒ
አሌን አዕዮሁለክ ጠሊለ እያነሰ ሩብት እሆተ
ቀልቤንከኔ አቱሼኢሁ እሶት።
23 እን ቆሮንቶስ ከተመ ፈንቀል እሜቱዕነ
ፈቆሚሁ ኤሙዕር ሻዝሳንክዕኔበእገ ይዪት፤
ህክኒሃ መገኑ ምስክርሃእ።
24 አዕኑ እመዕነቶንከክዕኔ ጠረኻቴን
ኡርቴነንተረ እኬንተቤቺሃ አዕኑ ሙንደኦኖተ
ክዕኔን ሜጡበ አዕናምሀን ቤሉ እመዕነትክዕኔ
አሌን ቀርቻኑተ እንካምበእ።

2

1 ቴሱ ሻዝሶህዕኔተ ሀሳምበእቤቺሃ ለንኪሃ
ክዕኔቤቹ እሜታምበእገ ሙርሰጭዮም።
2 እን ክዕኔተ ሻዝሾንክዕኔጎሬ ሻዝሾንክዕኔ
ክዕኔ ቤሉ ኤሳሃ ሙንዲሲሰኖ እይ ዮኤ?
3 እን ህት ከተቦንክዕኔሁ ክዕኔቤቹ እሜቾም
ወክት ኤሳሃ ሙንዲሲሱ ሀሳ መኑ ሻዛበእገ
ይዪት፤ መሰንትሰ ኢ ሙንዲኑት ጉዕሚክዕኔ
ሙንዲኑተ እሁሰ አመዕናም።
4 መሰንትሰ እን ልግቤ ኦርሻን፥ ቀልብ
ጭንቃንለክ አበ እንጂጅን ከተቦንክዕኔ ክዕኔተ
አበ ኢታንክዕኔገ ደጎኖታት ቤሉ ሻዝሶህዕኔታበእ።

መን ቤሱ «ፈቁን» ይተኔሃ

5 መነ ሻዝሾ መንቹ እዪሁ ሄዕዮጎሬ ሻዥሾሁ
ጠለዕል ኤሳሃ እሁዕነ ቤሱሰ በትሱ እሁንከኤ
ቤሉ ጉዕመንከኔ እህበረ ልግብንከኔ ሻዝሾኤ።
6 ህትኔ መንቺሃ ክዕኔች ልግቡኔ ቀጠኤንተሰ
ቅጣት ጌሱ እሀኖሰ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ሁኩ መንቹ አበ ሻዥቤቺሃ
ተብሳሃ ሙረኖበዕገ አዕኑ እሱሃ ማሮንሰ ዩለከ
ጠረኻሱ ሀሰስኖህዕኔ።
8 ህትን እሶን ዮህዕኔ ኢተተ ፈንቀሸቴን
ጠረኻሶኖተ ኤጫንክዕኔ።
9 እንን ህካን ከተቦንክዕኔሁ ፌተነንቴን ጉዕመ
ጠዋንን እዘዘንቴንተረ እሁክዕኔ ደጎተ ይዪት።
10 አዕኑ ማሮንሰ ይቴነንተሰ መንቹ እዬሁ
እኮጎሬ እኒሁ ማራንሰ፤ ሁኩ መንቹ ቤሾርቹ
ሄዕዮ ጎሬ እን መሲህ ብሬን «ማሮም» ያንሲሁ
ክዕኔተኔሃት።
11 እን ህካን እኣሚሁ ሸይጣን ሂለ ጠወ
ደንጋምቤቺሃ ኔሳሃ ጣንሰናበእገ ይዪት።

ጢሮኣደ ዬኖቤቾን ጳዉሎሰ ጨነቀሙሰ

12 ህከኒች ኤተሮን መሲህ ተሸት ላገተ
ተማርሶተ ጥሮኣድ ከተመ መሮም ወክት ቀርች
ሆጎ ኡሩት ፈንተኦኤ እቅ።
13 እኮጎሬ አመኤ ቤቲን ቲቶን ደቀሙ
ሆጎምቤቺሃ ቀልቡኤ ሻዦ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ
«ወገሬቲን ሄዕዬ» ይ እሳች እደ እክ መቄደን ባዲ
ኦሮዕዮም።

እንጂሉ ቄለኖሃን

14 ጠዉ እኮጎሬ መሲሂን ጉዕመ ወክት ድለ
አዕናምረ አዕይ አዎንሰኖኔለከ ኤንኬዕንሰ እንጀኖ
ፎገል ኒ መሳን ጉዕመ ቤቾን ለሊሰኖ መገኒሃ
ገለቱ እሁንሰ።
15 መሰንትሰ ጡምታህኑኤተለከ በኣህኑኤ
በላን መገኒሃ መሲሂን ጡሙ ፎገሉ ዮሰ እንጀነተ
እንኮሙ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ በእኖ መኒሃ ሬሆተ
እንጀነ፤ እኮጎሬ ፈቀኖ መኒሃ ሄዕተ እንጀነ፤ ህከን
ጠዊሃ በቀእኖ መንቹ እዬት?
17 መሰንትሰ ነኤ መገን ላገቲ ነገዳ ልግቤ
መንጋበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ነኤ መገኒች ሶህሞ መንገ
መሲህ እዲን መገን ብሬን እመዕነሞምረ እንክ
ጠወዕናም።

3

ሃዕሮ ወኣድ ካዲመተኔሃ

1 ገዉኔ ፈንቀሸን ገለትጭናምትንደ? ህከረንገ
መት-መቱ መኑ እታህንገን ክዕኔሃ ህከረንገ
ክዕኔች ገይኔ ጡምመተ ለሊሳ ደብዳቤተ
ሀሰሳኔንደ?
2 አዕኑ መኑ ጉዕሙንኩ ደገኖህዕኔሁለከ
እነበበኖህዕኔሁ ቀልብኔ ኣዜን ከተበንቴንተ
ደብዳቤተኔ።
3 አዕኑ ኒ ክድማን እሜቴንታሁ መሲህ ሶህኑተ
እሁክዕኔ ለሊዮእሃን፤ ኩ ሶህኑት ከተበንቶኢሁ
ሄእኖ መገን እያኒንት ቤሉ ቀለማንበእ፤ ህትን
ከተበሞንኩ መን ቀልቤን ቤሉ ክኒ አሌንበእ።
4 ካን ይናም መሰንት መሲህ መሳን መገን አሌን
እመዕነቴ ዮኔቤቺሃት።
5 ክድመ ሆጉተ አዕኖተ አታልናሚሁ ዋልቀተ
ኣሰኖኔ መገኒንት ቤሉ ነኤ ጠረኖኑተ እንክበእ።
6 ሃዕሮ ወኣድ ላገ ካዲመተ እንኮተ ዋልቀተ
ኣሴኔሁ እሶት፤ ሁኩንን ከተቤመ ሕጊን እሁዕነ
መገን እያን ወልቃኒት፤ ከተቤመ ሕጉ ሬሁተ
ኤበኖ፤ መገን እያኑ እኮጎሬ ሄኤ ኣሰኖ።
7 ክኒ አሌን ከተበሞ ሕጉ አሜቾሁ
ኬዕሞኚንት፤ ሁኩን ሙሰ ሚኔ አሌን ለለን
ሄዕዮ ኬዕሞኙ ሆፈእን ኦሮዕዮ ጎሬሁ ሚንሰ እበ
በለቃኢሃ እኮቤቺሃ እሰራኤላውያኑት ሚንሰ ቱክ
ይት ለኑተ እታልቶበእ፤ ቴሱ ኩን ሬሆቤቹ እዎንሰኖ
ሕጉ ህትኔ ሎረ ኬዕሞኚን አሜቾሃ እኮች
8 ጠሊለ መገን እያን መሳን ደገመኖ ክድመት
በተእኖ ኬዕሞኙ ሄእኖሰበእንደ?
9 መሰንትሰ መን አሌን ፍርደ ኤቦ ሆጎተ ኬንኩ
ኬዕሞኙ ሄዕዮች መኒ ፈይመተ ኤቦ ሆጎተ በተእኖ
ኬዕሞኙ ሀት ሄእኖሰበእ?
10 ወዕና ሄዕዮ ኬዕሞኙ ኤተሮን እሜቾ
ኬዕሞኚን ሜጡበ ለኤኖ ወክት መቱርቹሁ
ኬዕሞኙ ዮሰበእሃ እሁሰ ለዕናም።
11 ሁኩ በእን ኦሮእን ሄዕዮሁ ኬንኩ ኬዕሞኙ
ሄዕዮሲች ዘላለሚሃ ጠረኻ ሄእኖሁ ሀት በተዕዮ
ኬዕሞኙ ሄእኖሰበእ።
12 ቴሱ ህትኔ ተብሶሁ ሄዕዮኔች ነኤ መለልን
ጠወዕናም።
13 እሰራኤላውያኑት ሚኔሰ ኑሩ በእን
ኦሮእናሃ መጨረሸሰ ለኣበእገ ሚንሰ ሻሺን ድቦ
ሙሰጋበእ።
14 እሰ ቀልቡ ዱጆኤ፤ ከበሬ ኢለ ኑባቹ
ወኣድ መጻፈ እነበቤኖረ ቀልቡሰ ህከን ሻሺን
እፍሰሞጋንት፤ መሰንትሰ ሁኩ እፍሰሞሁ ኬእኖሁ
ጠለዕል መሲሂን እኮቤቺሃት።

2:13 ሶቀ. 20፥1። **3:3** ቁል. 24፥12፤ ኤር. 31፥33፤ ሕዝ. 11፥19፤ 36፥26። **3:6** ኤር. 31፥31።

15 ኤ ከበሬ ኢለ ሕግ መጻፈተ አነበበንታ ወክት
ጉዕመንከ ሁኩ ሻሹ ቀልቤንከሰ ሄአኖ።
16 ጠዉ እኮጎሬ መኑ ቀርኾ ኢሲበ ፈንቀሎ
ወክት ሁኩ ሻሹ ሸቀኖ።
17 ህትን ቀርቹ እያነ እኮቤቺሃ ቀርኾ እያኑ
ዮቤኾን ጉዕማንን ሰዋልድመት ዮኤ።
18 ነኤ ጉዕሙንኩኔ ጌረደሞበእ ሚኔን
እንክ ለአቃንቺን ለእናምህንገ ቀርኾ ኬዕምኻ
ለዕናም፤ ነኤ ኬዕምኺኾ ኬዕምኼን እሱ ኣጉዲሃ
ዶረማሚት፤ ሁኩን እኮሁ አያነ እኮ ቀርቺችት።

4

ህንቅ ክድመተ

1 መገን ማርቶን ኩ ሆጉት ዮኔቤቺሃ ተብሳሃ
ሙርናምበእ።
2 ጠዉ እኮጎሬ ማጠሞለከ ሙልሲሰኖ ጠወ
ኤጅኖም፤ ተንኩተ አዕናምበእ፤ መገን ላገተ
ክዝቢን ልቀለንቃምበእ፤ ህከን ወጢ ህንቅ
በነቻን ለሊንሳም፤ ህንቅ ለልሲን እኮጎሬ መገን
ብሬን ጡመ አዕኖሚሃ እሁኔ መኒሃ ጉዕሚንከ
ለሊንሳም።
3 ነኤ ተማርሰኖም እንጂል ላገት እይደጎ
ማጠሞሃ እኮጎሬ ማጠሞሁ በእናሁ መኒሃት።
4 ህትን መገን ምሳልተ እኮ መሲህ ሎርመተኔሃ
ኩለሞ ተሸት እንጂል ላገ ኑር ለኣበእገ ከን ኣዱንያ
አል ሸይጣኑ መገኑ አመዕንቶብእ መን ቀልብ
ቆቅሾኤ።
5 ነኤን መሲህ ኢሰ ቀርቹ እሁሰለከ ነኤ ገወኔ
ኢሰተኔሃ ክዕኔ ካዲመተ እንኮም ቤሉ ገይኔተኔሃ
ተማርሰናምበእ።
6 መሰንትሰ «ቱንሰች ኣዚች ኑሩ ፉሉን» ይ
ጠወዕዮ መገኑ መሲህ ብሬን ለሊሰኖ መገን
ኬዕምኹ ደንጋም ኑር ኣሶኔተ ኑሩሰ ቀልብኔ ኣዜን
ለሊሰናገ አዕዮ።
7 ጠዉ እኮጎሬ ኩ ሎሩ ዋልቀት መገኒሃ እሁንሰ
ቤሉ ኒሃ እሁ ሆጉሰ ለልሲሃ ኩ ሎሩ ጠዉ ትብ
ኦዳገ እንኮም ኒ ኣዜን ዮኤ።
8 ኔሳሃ ጉዕመ አዲንን ኦርሸት እልታኔ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ቄለማምበእ፤ ልግብ ወክት ጉረተ ኣገኖኔ
ቤሉ ተብሳሃ ሙርናምበእ።
9 ህትን ሸሬኖኔ ቤሉ ሜጢሃኔ እንክ
ፈንቃምበእ፤ ዎቀረም ኤንባም፤ እኮጎሬ ሬናምበእ።
10 ኢሰ ሄኤ አሌኔ ለሎተ ጉዕመ ወክት ጅሰምኔ
አሌን ኢሰ ሬሁተ እጅን ዘህናም።
11 መሰንትሰ ኢሰ ሄኤ ሬሀኖ ጅሰማንከኔ ለሎተ
ኔሳሃ ቴሱ ፎሊን ዮምረ ኢሰተኔሃ ጉዕመ ወክት
ሬሆተ ህግሴን ኣሴኖኔ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ሬሁት ኒ አሌን ሆጉተ
አታአ። እኮጎሬ ሄኤክዕኔ አሌን ሆጉተ አእኖት።
13 እሁን ቤሉ «አመዕንዮም፤ ህካን እኮቤቺሃ
ጠወዕዮም» የመሞ ከተበሞቤቺሃ ሁኩ አመዕነት
ቀልቡ ዮኔቤቺሃ ነኤ አመዕንናም፤ ህካን እኮቤቺሃ
ጠወዕናም።
14 ቀርቹ ኢሰ ሬሆች ኬሾ መገኑ ኔሳሃ ኢሲን
ሜጡበ ኬሰኖኔገለከ ክዕኔንን ሜጡበ እሰ ብርተ
ሆንጠህሰኖኔገ ደንጋም።
15 ሁኩን ጉዕሙንኩ እኮሁ ክዕኔተ
ደግለልሃት። ኣሰቱት ልግቤ መኒሃ ኢልቶኢሁ
መገኒሃ ኬዕምኻ እህኖ ገለቱ በተኦታት።

እመዕነቲን ሄኤ

16 አብልን ለኤኖ ጅሰሙኔ በእን መሮ ጎሬ ኣዝኔ
ጅሰሙ በሬን በሬን ሃዕሮሃ እኮቤቺሃ ተብሳሃ
ሙርናምበእ።
17 ከን ቀዎ ወክቲሃ ኦርጨማም ኬዕምትበ
ወክትሰ ኦርሸት ሎረለከ ዘላለሚሃ ሄአኖ
ኬዕምኺሃ ቅጥ እታኔት።
18 መሰንትሰ ነኤ ኦሎንሰን ዮሚሁ ለልባሃት
ቤሉ ለለኖሃበእ፤ ለለኖርቹ ቀወ ወክቲሃት፤ እኮጎሬ
ለልበርቹ ዘላለሚሃ ሄአኖሃን።

5

1 ኩ ዱካንገ ዮ ኣዱንያ አል ምኑኔ ድጀሞች መን
አንጋን እሁዕነ መገኑ እጀሮ ዘላለሚሃ ሄአኖ ምኑ
ሰማን ዮኔሃ እሁሰ ደንጋም።
2 ህንቅንከ ነኤ ሰሜ ምኒኔ ኦደዕናተ አበ
አዛንባሚት።
3 መሰንትሰ ህካን ኦደዕናሚች ኤተሮን ከልን
እንካምበእ።
4 ህትን ከን ዱካናን ዮም ጌሳን ኬዕሜሃኔ
አዛንባም፤ ነኤ ኦርጨቀማሚሁ ሬሀኖ ማሉኔ ሄኦን
ዶረሞተ ሰማን ዮ ምኒኔ ኣንጎተ ህንሲት ቤሉ ከን
ኣዱንያ አል ጠዊች እደ እሂሃ ህንሰበእ።
5 ከን ጠዊሃ ቅጥ እዕዮኔሁለከ ጠሊለ አያነ
ኔሳሃ ሩብት እሆተ ኣሴኔሁ መገኑሃን።
6 ነኤ ማሊን ከን ኣዱንያ አሌን ዮም ጌሳን
ቀርቺን ሜጡበ ሄኤ ሆጉኔ ደንጎምጎሬ ጉዕመ
ወክት እሱ አመዕንን ሄዕናም።
7 መሰንትሰ ነኤ ሄዕናሚሁ አመዕነንት ቤሉ
ለእንበእ።
8 ህትን ከን ማሊች አደ እንክ ቀርቹሃ ኢሲን
ሜጡበ ሄዕኖተ ሄዕላንታምቤቺሃ አመዕነንሺን
ሄዕናም።
9 ህካን እኮቤቺሃ ማሊንከኔ ሄዕኖም ጎሬ
ህከረንገ ማሊችኔ አደ እንኮምጎሬ ሰውቱኔ መገኑ
ሙንዲሲሱሃን።
10 መሰንትሰ መት-መቱሰ ማሊንከሰ እዕዮ
ጡመ ጠዊሃ እኮ ሂለ ጠዊሃ ሆጎሰ ዋገ
ሀሰሰኖሰርቹ ቶጊሃ ጉዕሙንኩኔ መሲህ ፍርድ
ቦርጭመ ብርተ ሆንጠሁ ሀሰሰኖኔ።
11 ቀርቹ ዋጂ ዩ መ ዩሃ ጎሬ ደንጋምቤቺሃ
መኑሁ ደገኖገ አዕናም፤ እኮጎሬ ነኤ ሀትናሞሃ መነ
ጎሬ መገኑ ደገኖ፤ ክዕኔ ቀልቡሁ ህካን ደገኖሃ
እሁሰ ተብሳሃ አዕናም።
12 ቀልብ ኣዜን ዮ ጠዋን እሁዕነ ለለኖ ጠዋን
ድከኣ መኒሃ ፈንቀሸቴነንተ መሰሉ ሄኦህዕኔተ ኒን
ድከኤነንተ ዋቃሃ ደእቴነንተገ አዕኖህዕኔታት ቤሉ
ቴሱ ገዉኔ ክዕኔ ብሬን ገለትጭኖታበእ።
13 ነኤ በርገጋሸ እንኮምጎሬሁ መገኒሃ ይኒት፤
ህትን ኤንኬዕናመተ እንኮምጎሬ ክዕኔኤሃ ይኒት።
14 መቱ ወክት መሲህ መኒሃ ጉዕሚንከ
ሬሁሰለከ መኑ ጉዕሙንኩ እሰ ሬሆተ ቤቃማኑተ
እሁሰ ደንጎምቤቺሃ መሲህ ኢተቲ ሆጎተ
ግዲጅሳኔ።

4:6 ክል. 1፥3። **4:13** መዝ. 116፥10። **5:5** ሮሜ 14፥10።

15 ህትን ፎሊን ዮ መኑ ጉዕሙንኩ እሳሃ ይ
ሬዮለከ ሬሆች ኬዕዮ መሲህሃ ሄኦታት ቤሉ ከ
ኤተሩ ገይሀሰ ይት ሄኣበእገ መሲህ ጉዕሚንከ
ሬዮ።
16 ቴሱ ከ ኤተሩ እዬሁ መኑ ለእኖ ሃሊን
ለዕናሞበእ፤ ነኤ መሲህ ከኒች ብርተ ህት ለእኖሞ
ጎሬ ከኒች ኤተሮን እኮጎሬ ህት ለዕናሞበእ።
17 ህካን እኮቤቺሃ እዬሁ መሲሂን እኮጎሬ
ሃዕሮሃ ክልቀት፤ ኑባቹ ክልቀቱ ህጎኤ፤ እሲንን
ሃዕሮ ክልቀቱ አሜቾኤ።
18 ሁኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እኮሁ ኔሳሃ ገይንከሰ
መሲህ አዲን ሀራርሴኔለከ ሀራሮ ሆጉተ ኣሴኔ
መገኒችት።
19 መገኑንኩ መን ጩብ ዋለኤዕነ መሲህ አዲን
ከን ኣዱንያ አል መነ ገይንከሰ ሀራርሴ ዩሃን፤ መነ
ቀርቺን ሀራርሰ ላገተ ኔሳሃ ኣሴኔ።
20 መገኑ ኒ አዲን መነ ገአኖቤቺሃ ነኤ መሲህሃ
ወከለሞምራን፤ ህካን እኮቤቺሃ ነኤን «መገኒን
ሀራዕረሜ» ይን መሲህ ሱዕሚን ኤጭናንክዕኔ።
21 ነኤ መሲህ አዲን መገኒሃ ፈየ እንክ ዋለእሞተ
ጩቡ ዮበእ መሲሂ መገኑ ኒተኔሃ ጩበኛገ አዕይ
ዋለዕዮሰ።

6

1 ነኤ መገኒን ሜጡበ እዕናሞረ እንኮምቤቺሃ
መገኒች ቶጌንተ ኣሰቱተ ተሰ እቴነንተበእገ
ኤጭናንክዕኔ።
2 መሰንትሰ መገኑ
«እን ኢታም ወክቴን ሞጮጩንሰ!
ጡም በርንከ ሀዕሌንኬ» የናቤቺሃ
«እሰ ኢተኖ ወክቱ ቴሶት፤ ጡሜኖ በሩ ቴሶት።»
3 ኒ ሆጉት ህንቀንታበእገ ይን መ ጠዋን እዬሁ
ጉፉቹ እንካሞበእ።
4 እሁን ቤሉ እዕናሞ ጠዋን ጉዕማንን ገውኔ
መገን ካዲመገ ሆንጠህንሳም፤ ሁኩንን እበ
ኦርሻን፥ ሻዞን፥ ጭንቃን፥
5 ገረፈሚን፥ ኡሱረሚን፥ ረብሻን፥ ሆጎ በትኜን፥
ግሰኛተ ሆጊንለከ ጎሪንት።
6 ህትን ነጢማን፥ ኤንኬዕኒን፥ አደቢን፥ ጎደበ
ላፍማን፥ ጠሊለ እያኒን፥ ህንቅ ኢታን፥
7 ህንቅ ጠወ ጠወኢንለከ መገን ዋልቃን
ሄዕናሞ፤ ፈይመ በገዝ ኦዳተ ጉረለከ መኬ እንጋን
አፊኒት።
8 ኬዕሞኚንለከ ሆፍኚን፥ ገለትጨሚንለከ
ቦሮረሚን ሄዕናሞ፤ ህንቀኛኑተ እንከን ክዝበኛናገ
ዋለእሞሞ፤
9 ደገማሞረ እንከን ደገመበረ እንኮሞ፤ ሬቶ
ዬነን ፎሊን ዮሞረ እንክ ደገማሞ፤ ኦሌመኔጎሬሁ
ሬናሞበእ፤
10 ሻዙት ኢልቶኔጎሬ ጉዕመ ወክትንከ
ሙንደዕናሞ፤ ቡጥቻኑተ እንኮሞጎሬሁ ልግብ
መነ ቀባጣመተ አዕናሞ፤ መቴርቹሁ ዮኔበእረ
እንኮሞጎሬሁ ጉዕሙርቹንኩ ኒሃን።
11 ቆሮንቶሰ ከተማን ዮንተ መኑ! ነኤ
መቴርቹሃ ፈንሱዕነ ኩልኖንክዕኔ፤ ቀልብኔ
አልባሸን ፈኖንክዕኔ።
12 አዕኑ ኢተክዕኔ ኔሳሃ ከንቴንታኔ ቤሉ ነኤ
ኢተኔ ክዕኔሃ ከሞምበእ።
13 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ እለኤ እኬንተቤቺሃ
ያንክዕኔ፤ ነኤ ቀልብኔ ጠወ ማንጡዕነ
ኩልኖንክዕኔገን አዕኑሁ ቀልብክዕኔ ጠወ
ማጦኑዕነ ኩሌኔ።

እመዕንበ መኒን ሜጡ እሁ ገበእባሃ እሁሰ

14 እመዕንበ መኒን ገበእበ ዎቄን ጠመደንቶኖቼ፤
መሰንትሰ ፈይመትለከ ጩቡ ህት እክ ደቀንቶተ
አታልታአ? ህትን ኑሌለከ ቱንሰቹ ህት እክ ሜጡበ
ሄኦተ አታልታአ?
15 ህትን መሰሂሃለከ እልብሲሃ * ም ደቀንሹ
ዮሰ? ህትን እመዕኔኢሁለከ እመዕንቡሁ ሚን
ደቀንታአ?
16 መገን ምኑ ሸርኬን ም ደቀንሹ ዮኤ?
መሰንትሰ መገኑ
«እን እሳን ሜጡበ ሄኣም፤
በላንከሰ ፈንቀላማም፤
መገኑሰን እሃም፤
እሰን ኤመቲኤ እካአ»
ይ ጠወዕዮገን ነኤ ጉዕመንከ አታለኖ መገንያ
ምኒ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ቀርቹ
«እሰ ኣዚች ፉልቴን አደ እኬ፤
ንጀሾሃ መርቹሃ ኤልቶኖቼ፤
እንን ኢረ አዕይ ቶጋንክዕኔ፤
18 ህትን እን እነክዕኔ እሃም፤
አዕኑ ኤሳሃ ጎነለከ ሜኣ እለተ እኬነንተ
የኖ ጉዕመንከ አታለኖ ቀርቹ» ዬእ።

7

1 ቴሱ ኢ ጀላ! ኩ ጉዕሙንኩ ተብሶሁ ኣሰሞሁ
ኔሳሃ እኮቤቺሃ ማለለከ አያነ ንጀሰሰኖ ሀከን
ጠዊች ገዉኔ አገዕርኖ፤ መገኑ ዋጂን ዊመ ዊሚን
ጠሊልማን ሄዕኖ።

ጸውሎሴ ሙንዲኑተ

2 ቀልቢን ቶጌኔ፤ ነኤ ሜጡ መንቹሃ
በደልኖሞበእ፤ መቱ መንቹሃ ምርኖሞበእ፤ መቱ
መንቹሃ ደግለሸቀማሞሃ አዕናሞበእ።
3 ካን ይናሚሁ ክዕኔ አሌን ፈረንዶታበእ። ከኒች
ብርተ ኩሎንክዕኔገን አዕኑ ቀልብኔ ኣዜኒት፤
ህካን እኮቤቺሃ ሄኦን እኮ ሬሆን ጉዕመ ወክት
ክዕኔች መለዕለማሞበእ።
4 ክዕኔ አሌን ዮኤ እመዕነቱ አበሃን፤ ክዕኔን
አበ ቦናሞ፤ ክዕኔን ጠረኛመተ ደኣም፤ ኦርሻንተኔ
ጉዕማኒን ሙንዲኑኔ ዳንጉ ዮሰበእ።
5 ነኤ መቅደን ባዱ አሜንቶም ወክት ጉዕመ
አዲን ኦርሸት አሌንከኔ እልቶኔ ቤሉ ጅሰሙኔ
ፎሎጭዮበእ፤ አብሊን ብተተ ሄኦ እቅ፤ ኣዚን ዋጁ
ሄዕዮኔ እቅ።
6 ጠው እኮጎሬ ሻጉ መነ ጠረኛሰኖ መገኑ ቲቶ
አሜቲን ጠረኛመተ ኣሴኔ።
7 ጠረኛናሚሁ ትቶ አሜቲን ጠለዕል
እሁዕነ አዕኑ እሱ ጠረኛሴንተገ ሞጮጭኒት፤
ህትን አዕኑ ኤሳሃ ለኦናተ ሱንቴንተገ፥

6:2 ኢሳ. 49፥8። **6:5** ዮቀ. 16፥23። * **6:15** እልቢሱ፦ ግሪክ እፎን «ቤልያል» ህከረንገ «ቤልያር» ዕብራይስጥ እፎን «ቤልዐል» ዬኖስ። ፍሳረንትስ «ከልበ እኮሃ» ህከረንገ «ሕጉ ዮሰበኢሃ» ዩ እህን ሻይጣኒሃ ኣሰሞሰየ ሱዕመ። **6:16** ሌዊ 26፥12፤ ሕዝ. 37፥27፤ 1 ቆሮ. 3፥16፤ 6፥19። **6:17** ኢሳ. 52፥11። **6:18** 2 ሳሙ. 7፥14፤ 1 ዱዱ. 17፥13፤ ኢሳ. 43፥6፤ ኤር. 31፥9። **7:5** 2 ቆሮ. 2፥13።

ኤሳሃ ጨነቀንቴንተገለከ እኮ ጠዋን ሰጩሰ ሞጮጭኖም ወክት አበ ተሸ ዬኤ።
8 ከኒች ብርተ ከተቦንክዕኔ ደብዳቤት ሻዝሳህዕኔጎሬ ሚሃ ከተቦም ይ ሰጫምበእ፤ ሰጩም ጎሬ ሰጩም ሶህኖንከኤ ቀዎ ወክቲሃ ሻዝሶህዕኔቤቺሃት።
9 ቴሱ እኮጎሬ ተሸ ይዮኤ፤ መሰንትሰ ኤሳሃ ተሸ ዬኤሁ ክዕኔተ ሻዝሾንክዕኔቤቺሃ እሁዕነ ሻዘነክዕኔ መሳን ቶበቴን ፈንቀልቴንተቤቺሃት፤ ቴሁ ሻዘነክዕኔ መገኑ ዬገ እኮቤቺሃ ነኤ መቱርቹሃ በደልኖንክዕኔበእ ዩሃን።
10 መገን አዲን እኮ ሻዘነት ጡም እደ እዎንሰኖ ቶበቲን ደገመኖ ዶረንሸ ደግሲሰኖቤቺሃ ሰጫቱንት ዮሰበእ፤ እኮጎሬ ኣዱንያ አል ሻዘነት ሬሁተ ኤባእ።
11 ኩ መገን አዲን እኮ ሻዘነት ሀትኔ ጠረኝመተ፥ ሀትኔ መሰለ ኣሱ፥ ሀትኔ ጡመ ኤሙዕርተ፥ ሀትኔ ከበጅ ዋጁ፥ ሀትኔ ሱኑ፥ ሀትኔ ጡመ ሃሸኤ፥ ሀትኔ ህንቅ ፍርዱ እሀን ለኤኖ ሄዕላቸተ ደግሲሾህዕኔገ ጡመገ ቀልቢን ለዕዬ። አዕኑ ከን ጠዋን ነጣኑተ እሁክዕኔ ጉዕመ አዲንን መሰከርሲሴንታእ።
12 እን ከተቦንክዕኔሁ ኔሳሃ ዮህዕኔሁ ጡሙ ሰዉቱ መገንሀኔን ክዕኔሃ ጡመገ ለሉን ይዬት ቤሉ ቤሾ መንችተኔሃ ህከረንገ ምዕርተዕዮ መንችተኔሃበእ።
13 ህካን እኮቤቺሃት ነኤ ጠረኝመተ ደእኖሚሁ ህከን መሳኒት፤ ኒ ጠረኝማች አበ አዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ ቲቶ ቀልብ ፎሎሰሴነን ቲቱ ሙንደዕዮቤቺሃ ነኤ አበ ሙንደዕኖም።
14 እን ክዕኔን ድከኣምገ ቲቶሃ ኩሎም እቅ፤ አዕኑሁ ሙልሴንታኤበእ፤ ነኤ ጉዕመንከ ወክት ሀንቅ ኩልኖንክዕኔ፤ ህከንገን ክዕኔን ድከዕናምገ ቲቶሃ ኩልኖም ሀንቅ እሁሰ ተሬገጠሞኤ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ቲቶ ዋጅቴነንለከ ሁጤነን ጉዕሙንኩክዕኔ አዘዘንቴን ቶጌንተሰገ ሰዉ የኖ ወክት ክዕኔሃ ዮሰ ኢተት አበሃን።
16 እን ክዕኔን አመዕነሙ አታሎምቤቺሃ አበ ተሸ ይዮኤ።

8

ኦርጨንቶ አመዕናኖተ ኣሴመ ሀዕላቀንሸ

1 አመኤ ኦሶ! መገኑ መቄደን ባደን ዮ መገን መኒሃ ኣሴ ኣሰቶተኔሃ ደጎኖተ ሀንሳም።
2 እሰ አሌንን አቡ ኦርሸት እካን ፌተነንቶኤ፤ እሁን ቤሉ ሙንዲኑሰ አበ እኮቤቺሃ እሰ መሃ ቡጥቻኑተ እኮጎሬ ሙንዲኖን አበርቹ አቶኤ።
3 እሰን አታልቶ ጌሰ እሁዕነ አታልታሀኒች አበ ኢትት ኣቶ ኣሰቶገ መሰከራም።
4 ቴሁ እሰ «መገን መኒሃ ሀዕለኖ ብረ ነኤ ጭም አዕናም» ይት ጠረኝሰ ኤጭቶኔ።
5 ህትን እሰ ነኤ አገርኖምሀኒች አበሃት ኣቶኢሁ፤ ወዕናሃ ገውሷ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲሃ ህግሰ ኣቶኤ፤ ህከኒች ኤተሮን መገን ሰውትገ ገውሰ ኔሳሃ ህግሰ ኣቶኤ።
6 ከ ሆጉተ ወዕናንከ ጀመሮሁ ቲቶ እኮቤቺሃ ቴሁ እሰ ገውንኩሰን ህከ ጡመ ሆጉተ ሹል አኑተ ኤጭኖንሰ።
7 አዕኑ ጉዕመርቾንን እሰን አመዕነቲኒ፥ ጠወኤነንተ ጠዊኒ፥ ኤንኬዕኒን፥ ጡመ ሆጎን ጠረኚን፥ ኒን ዮህኔ ኢታን በተኤን ደገንቴንተገን ከን መኒሃ አኤኖ ጡመ ሆጎን በተዕዬ።
8 እን ህት ያንክዕኔሁ ክዕኔተ አዘዞታበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ዋሉሰ ሀዕልቶተ አበ አጸንታቤቺሃ ክዕኔ ኢተተ ሀንቅ እሁሰ አጥራመቶተ ይዬት።
9 አዕኑ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቱተ ደጌነንተ፤ እሰ መሃ ቀባጣሙ እኮጎሬ እሰ ቡጥማን አዕኑ ቀባጣመተ እኮኖተ ክዕኔተኔሃ ቡጥቹ ኢኮኤ።
10 ከን ጠዊተኔሃ ደግለለኖህዕኔ ጠወ ሸዘነክዕኔ፤ ኑሬ ዘማንች ጀመርቴን ጠለዕል ኣሲሃ እሁዕናን ከ ጠወ አቶኖተ ሰዉ ይቴነንተሩ ብሬሩ አዕኖት እቅ።
11 ህካን እኮች ዮህዕኔ ጌሲች ኣቶኖተ ሰው ይቴንተ ሰዊቱክዕኔ ዊሞተ ቴሁ ህከ ሆጉተ ሹልቴን አዕዬ።
12 መቱ መንቹ ዮሰበእ ጌሰን እሁዕነ ዮሰ ጌሰን ኢት ኣሰኖሃ እኮች ህከን ኣሴርቾን መገኑ ሙንደአኖ።
13 እን ካን ያሚሁ ጉዕሙንኩክዕኔ ቅጡ እኮኖታት ቤሉ አዕኑ ኣቴነን ኦርጨቅንቴነን ዋሉሰንገ ፎሎጭቱን ይዮምበእ።
14 አዕኑ ኦርጨቅንቴነንተ ወክት እሰ ዱንያት ክዕኔ ኦርሸተ ሀዕልቶተ ቴሱ ክዕኔሃ ዮህዕኔርቹ እሰ ኦርሻተ ሀዕሉን፤ ከን ሃሌን በላንከክዕኔ ሜጦመት ሄኣእ።
15 ሁኩንን፦ «ልግብ ጭምአዕዮህኒህ ተረፎሰበእ፤ ቀዉ ጭም አዕዮህኒሃ ሆፈዕዮሰበእ» የመም ከተበሞጋት።

ቲቶለከ ጀለሰ

16 እን ክዕኔሃ ሰውያም ጌሰ ቲቱ ክዕኔኤሃ ቀልቢንከሰ ሰውዮተ አዕዮ መገኑ ገለትጨሙን።
17 ቲቱ ክዕኔቤቹ እሜተኖሁ ገውሰ ሃሸዕይ ሙንዲኖን ኬዕይት ቤሉ ነኤ ጠለዕል ኤጭኖሰቤቺሃበእ።
18 ህትን እንጂለ ተማርሰን አመዕናኖቤቾን ገለትጨሞ አመዕናንቹ እሲን ሜጡበ ሶንካም።
19 ህከኒች አበ ሀዕላቀንሸሰ ቶንጋም ወክት ሜጡበ መሮተ አመዕናኖን መጠረሞኤ፤ ሀዕላቀንሸሰ ቶንጋሚሁ ቀርቹ ገውሰ ኬዕምሰኖሃለከ ዋሉሰ ሀዕሊሃ ዮኔ ጡመ ሃሸኢች ኬዕዮህኒንት።
20 ከን መኒሃ ኢልንሶተ ኣሰሞኔ ብርተኔሃ አዬሁ ዋቀሰኖንበእገ አገዕርናም።
21 አላመኔ ቀርች ብሬን ጠለዕል እሁዕነ መን ብሬንን ጡመ እኮ ጠወ አኤሃን።
22 ልግብ ወክት ነኤ አበ ወቄን ፌተነም ጠረኘ እክ ደገሞ እመኔቤቱ ቲቶንን ሜጡበ ሶንኮሚሁ ህከን መሳኒት፤ እሰ ክዕኔ አሌን ዮሰ አመዕነቱ አበ እኮቤቺሃ ከን ሆጎን ሀዕሎተ ዮሰ ጠረኝመት መ ወክቲች አበሃን።
23 ቲቶተኔሃ ደጊሃ ሀሴንተ ጎሬ ክዕኔተ ሀዕሎተ እን ሜጡበ አእኑሃ ጀላኤ፤ እሲን ሜጡበ አሜታሀኑኤተ ዋሎ አመኔ ኦሶተ እኮጎሬ እሰ አመዕናኖ ጭምት ወከለንቶረለከ መሲህ ኬዕምኚሃ ኤርቶእረ።

8:4 ሮሜ 15፥26። **8:15** ፉል. 16፥18። **8:21** ምሳ. 3፥4።

24 ህካን እኮቤቺሃ ኢተክዕኔ ለሊሼስ፤ ከን ሃሊን ኢተኔለከ ክዕኔ አሌን ህትን ድከኡ ተሰ እሁ ሆጉሰ አመዕናኖተ ጉዕሚንከ ለሊሴነንተ።

9

አመዕናኖተ ሀዕሊሃ ጭም አኤመ ብረ

1 ይሁዳን ዮ አመዕናኑተ ደግለሊሃ ጭም አኤመ ብርተኔሃ ክዕኔሃ ከተቡ ሀሰስኖበእ።
2 መስንትሰ አዕኑ ደግለልቶኖተ ቅጥ ይቴንታእረ እኬነተገ ደንጎምቤቺሃ «እካይ ባድ መኑ ህጎ ዘማኒች ኬሰ ደግለልቶተ ቅጥ ይቶእራን» ይ መቅደን ባድ መኒሃ ክዕኔተኔሃ አመዕን ጠወዕዮሚሁ ጠረኛመክዕኔ ደጋምቤቺሃት፤ መነ ደግለልቶኖተ ዮህዕኔ ጡሙ ሰውቱ እሳች ልግብሰ ኬስንሰዮኡ።
3 ጠው እኮጎሬ ከን ጠዊን ክዕኔተኔሃ ቦናም ቦኑኔ ህትን ተሰ እህበገ ከ አመኦሱተ ሶሃም፤ አዕኑ እን ከኒች ብርተ ዬምገን ተቃጠቤን አገሬ።
4 መቅደን ባድ መኑ እን ሜጡበ ክዕኔቤቹ አሜት ቅጥ ይቶኑዕነ ደጎህዕኔ ጎሬ ክዕኔን ድከኤኔ ሙልሰኖኔ፤ አዕኑሁ ሂለ ብከ ሙልቴነንተ።
5 ህካን እኮቤቺሃ ኣቶኖተ ላገተ ኣጌንተርቹ ሄጭቴን ቅጥ አቴነንተገ ቃግሶህዕኔተ ይ ከ አመኦሱት ሄጭት ክዕኔቤቹ መርታገ እኡ ሰውዬም፤ ህትን ግዳጂን እሁዕነ ኢታን ኣቴነንታሁ ቅጥ ዬኢሃ እህኖ።
6 «ቀው ውጮ መንቹ ቀውንከ ምደኖ፤ ህትን ልግብ ውጮ መንቹ ልግብንከ ምደኖ» ህካን ሰውይዬ።
7 ሙንደእን ኣሰኖሃ ጉዕመንከ መገኑ ኢተኖሃ እኮቤቺሃ ጉዕሙንኩ ቀልቤንከሰ ሰውዬገ ኣሱን ቤሉ ሻዘን ህከረንገ ግዲን ኣሱንከ።
8 ጉዕመ ወክት ጉዕመ ጠዋን ገውክዕኔ አታልቴን ጡመ ሆጉተ ጉዕመንከ እኢሃ መገኑ አበ በረከሰ ኣሶህዕኔተ አታለኖ።
9 ሁኩንን፦
«ቡጥቻኖተ ህትን በትሽ ኣሴእ፤
ፈይመሰ ዘላለሚሃ ሄኣእ»
የመሞ ከተበሞጋት።
10 ዜሬተ ዉጠኖህኒሃ ዜሬተ ህትን እተኖህኒሃ እቸተ ኣሰኖ መገኑ ዉጤነንተ ዜሬት በረከሰ ኣሰኖህዕኔ፤ ህትን ፈይመክዕኔ ላልቹ በትሰኖህዕኔ።
11 አዕኑ ኣቴነተርቹ ኒ እዲን ቶገኖ መኑ ጉዕሙንኩ መገኑ ገለትጮተ ጉዕመ ወክት ኣቶኖተ ጉዕማንከ እዲን ቀባጣመተ እኬነንተ።
12 ኩ አዕኑ ኣቴነንታሁ አመዕናኖ ኦርሸተ ፉሹ ጠለዕለ እሁዕነ መኑ መገኑ አበ ገለትጨኖገ አእኖ።
13 ኩ አዕኑ ኣቴነንታሁ መሲህ ተሸት ላገተ አመዕንዮም ይቴን እዘዘሙክዕኔ እሳሃለከ ዋሎ መኒሃ አቴነንተረ እሁክዕኔ ለሊሰኖሃ እኮቤቺሃ መኑ መገኑ ገለትጭታእ።
14 እሰን መገኑ ክዕኔሃ ኣሴህዕኔ አበ ኣሰቶተኔሃ መገኑ ኡጭታህዕኔ ወክት እልክዕኔ ለኦተ ሱንታህዕኔ።
15 መን ላጋን ጠወኦኖተ አታሌንበ ሸልማትሰተኔሃ መገኒሃ ገለቱ ኢሉሰ።

10

ጳዉሎሰ ክድመሰተኔሃ ኣሴ መሰለ

1 እን ጳዉሎሰ ክዕኔ ብሬን ዮም ወክት ሙላሚሃ የመሞም፤ ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔች ቄዕሬም ወክት መለላንቹ የመሞም፤ መሲህ ጎደበ ላፍማንለከ ጡምማን ኡጫንክዕኔ።
2 ኡጫንክዕኔንኩ እን ክዕኔቤቹ እሜቾም ወክት መለል ጠወኣምገ አቶኖኤበእታት፤ ማል ሰውትገ እንክ ሄዕናምገ አቶእሩ መት መቶ መን ብሬን እኮጎሬ መለል ጠወኦተ ሀሳም።
3 መስንትሰ ነኡ መሃ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አሌን ሄዕኖም ጎሬ ከን ኣዱንያ አል መንገ ኦለማምበእ።
4 ኦለንሸኔ ኦዳት ሻንቀ ድጂሃ አታልሲሰኖ መገን ወልቀት ዮሰ ቤሉ ከን ኣዱንያ አል መሳርገ ዮእሃበእ። ክዝብ ኦደተ ድጅናም።
5 ህካን እኮቤቺሃ መን ሰውት መገን ኤንኬዕን አሌን ኬእኖ ቦን ኦደተ ጉዕመንከ ድጅናም፤ ህትን መን ሰውት ጉዕመንከ እንግ መሲህሃ እዘዘመኖገ አዕናም።
6 እዘዘሙክዕኔ ሹልቴንተ ወክት እዘዘንታበእ መነ ገዱተ ፉልኖተ ተቃጠንቦም።
7 አዕኑ ለኤነንታሁ አብልን ለለኖ ጠወዪት፤ ሀኩ መንቹሁ «እን መሲህሃን» ይ አመዕኔኢች ለንኪሃ ሰዉ ዩን፤ ነኡ እሰገን መሲህረ እሁኔ ደጉን።
8 ቀርቹ ኣሴኔ ሹምነቴን አበ ድከዕዮም ጎሬ ሙላምበእ፤ ከ ሹምነቱ ቶንጎሚሁ ክዕኔተ ጠረኛንሶህዕኔታቤሉ ድጅኖህዕኔታበእ።
9 እን ክዕኔሃ ከተቦንክዕኔ ደብዳቤን ዋጅሲሳሚሃ አጉዱንከህዕኔ።
10 መስንትሰ መት-መቱ መኑ «ጳዉሎሰ ከተቦ ሶህኑት አበ ኬዕምታእረ፤ እኮጎሬ እሰ ገውሰ ለኤኖረ አበ ላፈሃን፤ ጠወእኖ ጠውንኩ ህንቀሞእሃን» ይታኢት እቅ።
11 ሁኩ መኑንኩ ነኡ ቄዕራሻን ዮም ወክት ደብዳቤተ ከተቦሚሁለከ ግደኖን ክዕኔን ሜጡበ ሄዕዮም ወክት እዕናሚሁ ሜጡ እሁሰ ደጉን።
12 ነኡ እኮጎሬ መት መቶ ገውሰ ገለትጭታ መኒን ሜጡበ ገውኔ አመሰልኖተ ህከረንገ ገውኔ ለልንሶተ መለልናምበእ፤ እሰ እኮጎሬሁ ገዉሰ መት-መትንከሰ ለኣ ወክት ገውሰ ገገይንከሰ አመሰለንሰት ለኣ ወክት ኤንኬዕኑ ዮሰበእረን።
13 ጠዉ እኮጎሬ ነኡ ክዕኔተ ኢሎተ ኢለ መገኑ ኣሴኔ ሆጎኔ ወጢን ድከዕናም ቤሉ ድከኡ ሀሰስኖኔህኒች አበ ድከዕናምበእ።
14 አዕኑ ዮንታሁ ክድመኔ ሆጎ ኣዜን እኮቤቺሃ መሲህ እንጂለ ተማርሰኖተ አሜንቶም ወክት ኣሰሞኔ ሆጎኔ ወጢች ህንጎምበእ።
15 ዋሉ መኑ ቆንዶዴ ሆጎን ጌሲች አበ ድከኢን የመሞኔ ሆጎኔ ወጢች ህንጋምበእ፤ አመዕነቱክዕኔ ነጸን መሮጌሳን ክዕኔቤቾን መደበንቶኔ ሆጉኔ አልባዕልተን መርታገ ተብሳሃ አዕናም።
16 ቴሁ ከኒች ብርተ ዋሉ መኑ አታ ሆጎቤቾን ኣንግ ቦኑዕነ ክዕኔች ካጽ አዲን ዮ ባዶኒሁ ተሸት ላገተ ተማርሰኖተ ተብሳሃ አዕናም።
17 ጠዉ እኮጎሬ «ድከእኖሁ ቀርቾን ድከኢን።»
18 መንቹ ገዉንኩሰ ገለትጨሞተ በቀእኖሲሁ ቀርቹ ገለትጨናሰራት ቤሉ ገዉሰ ገይንከሰ ገለትጨንበእ።

9:9 መዝ. 112፥9። **9:10** ኢሳ. 55፥10። **10:17** ኤር. 9፥24።

11

ጳውሎሴለክ ክዝብ አሳበተኔሃ

1 አዕኑ ኢ ገውመኤ ቀውንከ አታልቴንታኤ እቃን ጡመሃን እቅ፤ አዕኑ ህንቅንከ እጀቅቴንታኤ።
2 እንን መገኑ ጡመርቹ ሰውየኖገ ጡመርቹ ሃሸዕዮንኬ፤ መሰንትሰ ክዕኔተ ጡመ ህፍቶገ መቶ ጎኒሃ ሁኩንን መሲህሃ ሆንጠህሶህዕኔተ ጠዕምዮንክዕኔ።
3 ጠው እኮጎሬ ዋሪቹ ህዋ ሾክማንተሰ ሉሲሾሴገን ህትን ክዕኔ ሰውቱ በዕያን መሲህ ዮህዕኔ ጡመ ሰውቲችለከ ነጢማች ፉልቴን መርቶኖታትንደ ይ ዋጅዮም።
4 መሰንትሰ መቱ መንቹ ክዕኔቤቹ እሜች ነኤ ተማርሰኖንክዕኔ ኢሲች ዋሉ ኢሰ ተማርሴጎሬ ህከረንገ ቶጌንተ እያኒች እደ እኮ እያነ ቶጌንተጎሬ ህከረንገ ቶጌንተ እንጂሊች እደ እኮ እንጂለ ቶጌንተጎሬ ጠወሰ ጨለ ይቴን ኣእቴነንተ ዩሃን።
5 ጠው እኮጎሬ እን ከን ሎርሎራኖ አሳባች መ ጠዋን ሆፈኣሚሃ አጉጅኤበእ።
6 እኮጎሬ እን ጡመገ ጠወኣም መንቹ እህበጎሬ ኤንኬዕኑ ሆፈአኖኤበእ፤ ህከነሃ ልግብ ወክት ልግቤ ዋቂን ለሊንሰ ኩልኖንክዕኔ።
7 እን መገን ተሸት ላገተ ደሞዙ ዮበኢሃ ክዕኔሃ ተማርሲሃለከ ህትን ክዕኔንተ ጎት አኢሃ ገውኤ ሙግ አዕዮሚሁ ጨብሃንደ?
8 ክዕኔተ ካደሞተ ዋሎ አመዕናኖች ህዕለንሸ ቶጎንከኤ እሰተ ዘረፎም።
9 ክዕኔን ሜጡበ ሄዕዮም ወክት ኦርሸት ኢሊቶኤ ወክት መቅዶኒች እሜቶ አመዕናኑት ህሰሰኖኤርቹ ጉዕመ ጠዊን ህዕልተን ሄኦቤቺሃ አዬ አሌን እጅነተ እኮምበእ፤ ቴሱ ኢለ ክዕኔ አሌን መ ጠዋን እጅነተ እኮምበእ፤ ከኒች ኤተሮኒ እጅነተ እሃምበእ።
10 መሲህ ሀንቁ ኣዘንከኤ ዮቤቺሃ ከን ጠዋን ቦኑ ከመኖኤሁ አካይ ባዶን አዬሁ ዮበእ።
11 ህከን መሰት መርቹሃን? ኢታንክዕኔበእቤቺሃትንደ? ኢርጨቀሞም። ኢታንክዕኔገ መገኑ ደገኖ።
12 ሁኩ ዋልት አሳበት «ነኤን እሰገ አዕናም» ይተን ቦንታ መሰተ ከሞተ ቴሱ አኣሚሃ ከ ኤተሩሃ አእም።
13 መሰንትሰ ህትኔ መኑ መሲህ አሳበተ አጉዶተ ገዉሰ ዶርታ ክዝበኛኑተ ሶቀማኑተለከ ሉሲሰ ሆጉተ አታእራን።
14 ሁኩን እጀብሲሰኖሃ ጠወበእ፤ መሰንትሰ ሸይጣኑ ገዉሰ ኑር መላይኬቹ አጉዶተ ገዉሰ ዶረኖ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ሸይጣን ካዲመት ፍይማ ካዲመተ አጉዶተ ገዉሰ ዶርቶጎሬ አጀብሲሰኖበእ፤ ኤተሮን ሆጎሰ ዋገ ደእታእ።

ጳዉሎሴሃ ክድመሰ መሳን ኢልቶሰ ኦርሸተ

16 «እዬሁ እን ገወ እኮሚሃ አጉዱንከሰ» ይ ቴዉ ጠወኣም። ገወ አጉጅንክዕኔጎሬሁ ቀቅቹ ቦኖተ ገወ መንችገ አቴን ዋለዕዬኤ።
17 ህትን አመዕን ቦኒን ጠወኣሚሁ ቀርች ሰውትገ እሁዕነ ገወ መንቹ እክት።
18 ልግቡ መኑ ከን ኣዱንያ አል ጠዋን ቦንታቤቺሃ አኒሁ ቦናም።
19 መሰንትሰ አዕኑ ኤንኬዕናመተ እኬንተቤቺሃ ገዋኑተ ሙንዲኖን አታዕልቴነንተሳት።
20 ህትን እዬሁ ሮሰገ ጠቂህዕኔጎሬ ህከረንገ ዘረፎህዕኔጎሬ ህከረንገ ደግለሸቀሞህዕኔጎሬ ህከረንገ ህንቆህዕጎሬ ህከረንገ መጫለክዕኔ ዋቀሮጎሬ አታዕልቴነንተ።
21 እኮጎሬ ነኤ ህከኒሃ አበ ላቆኑተ እሁኔ ሙለን ጠወኣም፤
ጠዉ እኮጎሬ እዬሁ ቦኖተ መለሎጎሬ አኒሁ እሰገን መለል ቦናም፤ ካን ያሚሁ ገወ መንችገ እክት።
22 እሰ እብራዊየ መነንዶ? እንን እብራውቹሃን፤ ህትን እሰ እሰራኤልየ መነንዶ? እን እሰራኤላውቹሃን፤ እሰ እብራሂምተ ዘርንዶ? እን እብራሂምተ ዘር።
23 እሰ መሲህተ ካዲመንደ? እን እሳች ባሸ መሲህየ ካዲንቹ፤ ካን የን በርገጋሸጋት ጠወኣሚሁ፤ እሳች በትሸ ልግብ ወክት ሆጎን ቆንዶድዮም፤ እሳች በትሸ ልግብ ወክት ኡሱራሞም፤ በትሸ ልግብ ወክት ገረፈሞም፤ ልግብ ወክት ሬሆተ ኢልዮም፤
24 እይሁዱ ኦንቱ ወክት ሰጅኔ ሆንሶረ ጅራፊን ገረፎኤ።
25 ህትን ሰሱ ወክት በርቲን ዋቀራሞም፤ መቱ ወክት ክኒን ቀሰሞም፤ ሰሱ ወክት መርከቡኤ ባር አሌን ቢጠሞኤ፤ ህትን መት ሀንከዕርተለከ በራሃ በሃር አሌን ዱንክዮም፤
26 እን ልግብ ወክት ዋቂ አሌን ሄእን ድርሲን፥ ሸፍጢን፥ አይሁዲን፥ አይሁድ እህበ መኒን፥ ከተማንለከ ኡለ ኡድማን፥ በሃር አሌን ምዕረት እልቶኤ፤ ህትን ክዝብ አመዕናኖን ምዕርተዕዮም።

27 ህትን ልግቤ ሆጎን ሆጎም እቅ፤ ልግብ ወክት ግስኛተ ሆጊንለከ ጎሪን፥ ሰገቤንለከ እቸተ ሆግ ኦርጨቀሞም፤ ህትን ቂዚንለከ ኦድኑተ ሆጊን ኦርጨቀሞም።
28 ህካን ጉዕመንከ ጠወ ዋለኤዕነ በሬን በሬን ጨነቀማሚሁ አመዕናኖ ጭሚቲሃት እቅ።
29 መቱ መንቹ ሆገኖ ወክት እን እሲን ሜጡበ ሆጋምሃበእንደ? መቱ መንቹ ጨብ አዕዮ ጎሬ እን ኡሙዕራምሃበእንደ?
30 ድከኤ ሀሰሾኤጎሬ እን ድከኣሚሁ ላፈ እሁኤ ለሊሰኖ ጠውኒት።
31 ዘለለሚሃ ማሰአሞ ቀርቾሃ ኢሰ እኑ መገኑ ክዝባምበእገ ደገኖ።
32 እን ደማሰቆ ከተማን ሄዕዮም ወክት ዋመ አርሰጦሴች ዋሮን ሄዕዮ ገሻንቹ አፎኤተ ሀሸ ደማሰቆ ከተሞ ኡራከተ አገርሲሾ እቅ።
33 ጠዉ እኮጎሬ ኤሳሃ ቀርጫታን ዋሬን ከተሞሰ ኦታን ሄዕዮ መሰኮቲን ድሪሴናን ህከን መንች አንጋች ፉሸኤም።

12

ጳዉሎሴሃ ለልቶሰ ሃሸኣቱተ

11:3 ክል. 3፥1-5፤ 13። **11:9** ፍልጽ. 4፥15-18። **11:23** ሶቀ. 16፥23። **11:24** ዘዳ. 25፥3። **11:25** ሶቀ. 16፥22፤ 14፥19። **11:26** ሶቀ. 9፥23፤ 14፥5። **11:33** ሶቀ. 9፥23-25።

1 ቦኑ ደግለለናሃ እህበጎሪ ቦኑ ሀሰሾ ጎሪ
ቀርቾሃ ኢሲች ኣሰሞኤ መናማንለከ መገኑ
ለልሾኤ ጠዋን ቦናሞ።
2 መሲህሃ እኮ መቱ መንቹ ደጋሞ፤ ኩ መንቹ
ቶነ ሾሎ ዘመኒች ብርተ ሰቅ ሰማሃ ኢለ መሰሞ፤
መሰሞንኩ ማልንከሰ እሁን እሁ ሆጉን ደጋንበእ፤
መገኑ ደገኖ።
3 ጠው እኮጎሪ መንቹ መገን ጃነት መሩሰ
ደጋሞ፤ ጠው እኮጎሪ ማልንከሰ እሁን እሁ ሆጉን
ደጋሞበእ፤ መገኑ ደገኖ፤
4 እሰን ህከኔ ኩሎኖተ አታሌንበለከ መኑ
ጠወኑተ አታልቡርቹ ሞጮጩእ።
5 እኒሁ ህትኔ መኒን ድከኣሞ፤ ገዪኤተኔሃ እኮጎሪ
ሆንጌእ ቤሉ ድከኣሞ ጠው ዮኤበእ።
6 ህከኒሃ እን ሀንቅ ጠወኣሞቤቺሃ ድከዕዮሚች
ገወ እሃሞበኢ፤ ጠው እኮጎሪ እዪሁ ኢ አሌን
ለእኖርቹሃ ኢች ሞጮጪኖህኒች ኤሰሃ ሎረ አት
ለኣበእገ ይ ድከኢች አገዕራሞ።
7 ከ ኑር እክ ለሌኤ አበ ጠዊች ኬዕዮህንን
ቦናሞበእገ ማለኤ ኤትገ ቀሳኤ ኦርሸት ኣሰንቶኤ፤
ህት ኦርሸት ሶቀማንቹ ሸይጣንገ እህን ኦርጪመን
ቦናሞበእገ አእኖኤ።
8 ሁኩ ኦርሰኖኤርቹ ኢ አሊች ሸቆተ ቀርቹኤ
ሰሱ ወክት ኡጩሞ።
9 ጠው እኮጎሪ እሰ «ኢ ወልቀት ሎረ እክ
ለልታኢሁ ኪ ሆንጌን እኮቤቺሃ ኣሰቱኤ እካሄ»
ዬኤ፤ ህካን እኮቤቺሃ መሲህ ወልቀት ኢ አሌን
እኮተ መ ወክቲቺ በትሸ ሆንጌንተኤ ተሸ የዕኔ
ድከኦሰተ ኢታሞ።
10 ወልቀተ ደኣሚሁ ሆጎሞ ወክት እኮቤቺሃ
መሲህተኔሃ ቦሮረሙኤ፥ ኦርጪቀሙኤለከ
ሆቸሙኤ ተሸ የኖኤ።

አሳቤቹ ጳዉሎሰ ቆሮንቶስ መኒሃ ሰው ዬሰ

11 እን ገወ መንችገ ጠወዕዮሞ፤ እኮጎሪ
ገወ እሃሞገ አቴንተኤሁ አዕናንት፤ አዕኑ እተኔሃ
ጡመ ጠወ ጠወኤ ገበእኖህዕኔሁ አዕኖት እቅ፤
መሰንትሰ እን መ ቀዉ መንቹሃ እኮሞ እቃ ህከን
ሎርሎራኖ አሳባች መቶርችን ሆፈኣሞበእ።
12 እን ሀንቅ አሳቤቹ እሁኤ ለሊሰኖ ጠዉ እን
በላንከክዕኔ ሄእን እደቢን አዕዮሞተ ሆጉ፤ ህት
መላንት አጅበተለከ ገረምሲሳእታን።
13 እን ክዕኔተ ብረ ጠዕሙ ሆግንከኤ
አሌንከክዕኔ እጅነተ እሁዕነ ፈቆሞ ቤሉ ዎሎ
እመዕናኖ ዱእ ምኒች ሆፍሾንክዕኔሁ ማኒት?
ሁኩን ቤሱ እኮነር ማሪእ።
14 እን ክዕኔበ አሜቲሀእ ሰቅያ ወክት፤ እን
ክዕኔተ ገዉክዕኔት ቤሉ ክዕኔርቹ ሀሳሞበእቤቺሃ
ክዕኔ አሌን እጅነተ እሆተ ሀሳሞበእ፤ ቴሁ እናኑት
ኦሶተሰ ብረ ጭሞእት አቍሹ ሀሰሰናሰ ቤሉ ኦሱት
እናኖተ ብረ ጭሞ እታበእ።
15 እን ክዕኔተኔሃ ብሩኤ ፈቅያን ፎልኤ ህግሸ
ኣሰዮም እቃ አበ ሙንደኣሞ፤ ህከረ እን ኬንከ
በትሸ ኢታንክዕኔሃ እኮች አዕኑ ኤሳሃ ኢቱ
ሀሰሰናህዕኔሁ ቀዉሃትንደ?
16 እሁን ቤሉ እን ክዕኔ አሌን እጅነተ እኮሞበእ፤
ጠዉ እኮጎሪ አዕኑ ይቴንተገን ጣንሰ ተንኮን
አፎንክዕኔሃ አኑደኖ።
17 ክዕኔቤቹ ሶኮሞ መኒች መትሰ አዲኒ እኮዕቃ
ክዕኔች ጣንሰ ኣእዮክዕኔደ?
18 ቲቱ ክዕኔ አደ መሮተ ኡጭዮንሰ፤ ኒ
አመ ቤቱንከ እሲን ሜጡበ ሶኮሞ፤ ቲቱ
ጣንሰ አእዮህእኔደ? አንለከ እሰ አዕናሚሁ
መቶ ቀልብንበእንደ? ህትን ለምኔ ቀልቡንኩ
መቲሃበእንደ?
19 አዕኑ ቴሱ ኢለ ነኤ ክዕኔ መዴን ገዉኔ
ከዕመቀማሚሃ አቴን ሰውይቴነንታት? ነኤ
መሲህን እንክ ጠወዕናሚሁ መገን ብሬኒት፤ ኒ
ጀላ! ጠወዕናሚሃ ጉዕመንከ ጠወዕናሚሁ
ክዕኔተ ጠረኝንሳም ይኒት።
20 እን ክዕኔቤቹ እሜታም ወክት አይደጎ
እኮኖተ ሀሳሞገ እኮኑዕናን እኒሁ አዕኑ እሆተ
ሀሴነንተገ እሁዕናን ደቀሞሞጎር ይ ዋጀም፤ ህትን
ክዕኔ በላን ብተት፥ አቄሸት፥ አሙዕርት፥ ገጉ ኢቱ፥
መን ሱዕመ ቤሱ፥ ሄምት፥ ቦኑ፥ ጨንጨነት ሄኣ ይ
ዋጀም።
21 ህትን እን ለንኪሃ ክዕኔበ እሜቾም ወክት
ኢ መገኑ ክዕኔ መዴን ሙልሰናኤ ጎሬ ይ ዋጀም፤
ህትን ከኒች ብርተ ጩብ እት ህከን እቶ ሂለ
ንጀሲን፥ ዝነተ እእተኔሃ፥ ህትን እለ ቅልቢን ቶበቱ
ሆጎ መን ሻዘ አሌን ኡባም ይ አበ ዋጀም።

13

ጎፍሜ ሸዘነተለከ ወገሬትሱ

1 እን ክዕኔበ እሜቶተ ኩን ሰቅያ ወክት፤ ጠዉ
ጉዕሙንኩ ኡረናሁ ለሞ ህከረንገ ሰሶ ምሰክር
ላጋኒት።
2 ለንክ ወክት ክዕኔቤቹ ለኦህዕኔተ መሮም
ወክት ጠረኝሸ ጠወዕዮም እቅ፤ ቴሁ ህትን
ቄዕራሻን እክ ከኒች ብርተ ጩብ እቶህኑኡተለከ
ወሊሃሰ ጠረኝሸ ጠወኣም፤ ቴሱ ክዕኔቤቹ ፈንቀል
እሜታም ወክት ሜጢሃ እሙዛምበእ፤
3 እዕኑ እን ሄዕይ ጠወእናሁ መሲህ እሁሰ
አጥራመቶናተ ሀሴነንታት፤ ክዕኔቤቾን ለለናንኩ
እሰተ ወልቀ ቤሉ ሆንጌተሰበእ።
4 መሰንትሰ እሰ ሰቀለም ሬዮሁ ሆንጌን
እኮጎሬሁ ቴሱ መገን ወልቃን ፎሊን ሄእና፤ ህትን
ነኤ እሲን ሜጡበ ላቆኑተ እንኮም፤ እኮጎሬ ነኤ
ክዕኔሃ ዮኔ ደቀሺን እኮጎሬ እሲን መገን ወልቃን
ሜጡበ ሄዕናም።
5 እመዕነትንከክዕኔ ሄኤክዕኔ ደጊሃ
ገዉክዕኔ አጥራመቴን ለዕዬ፤ ህትን ገዉክዕኔ
ፌተኜ፤ መሲህ ኢሰ ኣዜንከክዕኔ ሄኤሰ
አጥራመቴንታበእንደ? ህካን እህባች ሀንቅንከ
ፌተናን ኡቤንታ ዩሃን።
6 ነኤ ፌተናን ኡቡ ሆጉኔ ደጌነንተገ ተብሳሃ
አዕናሞ።
7 አዕኑ ሂለርቹ አቴነንተበእገ መገን ቤቹ ዱአ
አዕናም፤ እሰን ነኤ መቱርቹሃ ፌተናተ በቀንዕበረ
እንኮም ጎሬ አዕኑ ጉዕመንከ ወክት ጡመ ጠወ
አቶኖታት ቤሉ ነኤ ፌተናንተሰ ህንጋም ጠረኛኑተ
እሁኔ ለሊንዮታበእ።
8 መሰንትሰ ነኤ ሀንቅ ቤሉ ሀንቅ አሌን
መቱርቹሃ አዕኖተ አታልናምበእ።
9 ነኤ ላቆኑተ እንካን አዕኑ ጠረኛኑተ
እኬንተ ወክት አበ ሙንደዕናም፤ ኒ ዱኤ አዕኑ
አመዕነቲንከክዕኔ ጠረኛኑተ እኮናታት።

13:1 ዘዳ. 17፥6፤ 19፥15።

10 አጎ ከ ሶህኑተ ክዕኔች ቄዕር ዮም
ወክት ከተቦጎክዕኔሁ ክዕኔቤቹ አሜቾም ወክት
ቀርቹጎኩ ጓሴኤ ሹሚነቲጎ ጨነቃጎክዕኔበእጋት፤
መስጎትሰ ቀርቹ ጓሴኤ ሹምነት ወልቀት ክዕኔተ
ጠረኻሲሃት ቤሉ ሆግሲሃበእ።
11 በትሸጎ አመኤ ኦሶ! ወገሬቲጎ ሄዕዬ፤
አመዕነቲጎከክዕኔ ሆፈአኖህዕኔርቹ ዮህዕኔበእረ
እኬ፤ ሸዘነእ አጥራመቹ፤ ገገይጎከክዕኔ ኢተቀሜ፤
ወገሬቲጎ ሄዕዬ፤ ኢተለከ ወገሬት መገኑ ክዕኔጎ
ሜጡበ እሀኖ።
12 አመዕናኖተ ሀሰሰኖ ሱጎቃቀጎሺጎ
ሱጎቃቀሜ።
13 አመዕናኑት ጉዕሙጎኩ «ወገሬት
ዮጎተጎዶ?» ይቶህዕኔ።
14 ቀርኾ መሲህ ኢሰ ጓሰቱቲ፥ መገጎ ኢተቲ፥
ጠሊለ አያጎ ሜጡ እሁ ጉዕሚጎከክዕኔ እሁጎ።

ጳዉሎሰ ገላትይ መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉሰ

ኢሰ ጡምሰተኔሃ ጠወእኖ እንጂል ላገት ጉዕመ ቤቾን ዱዱብሰንተን አይሁደ እህቡ መኑ ቶገንሰ መርቶ ጌሰ «አመዕናኑተ እኮተ ሙሰ ሕገ አኤ ሀሰስኖንዶ ሀሰስኖበአ?» ይታ ጠዕሞቱት ኬኦኤ፤ ቀቅቾ እሰያን ሮም ገሾን እኮእ ገላቲያን ሄኣ አመዕናኖ በላን «መኑ መገን ብሬን ፈየ እሄን ጠለዕል ኢሳን አመዕኑ እሁዕነ ሙሲ አዲን ኣሰሞ ሕገ አኤ ሀሰስኖ» ይተን ጳዉሎሴ ግባ መኑ ሄኦ እቅ።

ጳዉሎሰ ካን ገላትያ መኒሃ ከተቦሁ ከን ትምርቴን ጉረተ ኣጎሰ መነ ጌጥዬ አመዕነት ዋቃሃ አዎንሲሃት፤ ጳዉሎሰ መሲህ ኢሰ አሳቤቹ እሁሰ ተሬገጭ ጀመረኖ፤ አሳቤቹ እሆተ ገኤሲሁ መገን ቤሉ መነ እሁ ሆጉሰለከ እሰ ሶቀሙ አይሁደ እህበ መኒሃ እሁሰ ሂር ኩለኖ፤ መጨረሸ ፎሎጭ ኣዚን አመዕነት ዋቆሁ ኢሳን አመዕኒን ደገመኖ ኢታች ቡቀኖሃ እሁሰ ኩለኖ።

መጻፉሰ አፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1-10)*
ጳዉሎሴ አሳቤቹ እህሰ ሹምነቱ *(1፥11 — 2፥21)*
መገን ኣሰቶ እንጂለ *(3፥1—4፥31)*
አመዕነቲን ነጠ ቱሉለከ ሹምነቱ *(5፥1 — 6፥10)*
መጨረሸሰ *(6፥11-18)*

1-2 እን አሳቤቹ ጳዉሎሰለከ ኢን ሜጡበ ዮ አመዕናኑተ ጉዕመንከ አመኦሱት ገለትይ ባደን ዮ አመዕናኑተ ሶንኮምሃን፤ እን አሳቤቹ እኮም መኒች ህከረንገ መን አዲን እሁዕነ መሲህ ኢሲንለከ ኢሰ ሪሆች ኬሾ እነ መገኒንት።

3 እናኔ መገን እዲችለከ ቀርቾ መሲህ ኢሲች ኣሰቱትለከ ወገሬቱሁ ክዕኔሃ እሁን።

4 ኢሰን ከን ሂለ ዘማኒች ፌሶኔተ እናኔ መገን ሰውቲን ጨብሀኔ ገዉሰ ህግሸ ኣሴእ።

5 ዘላለሚሃ መገኒሃ ኬዕሞኙ እሁንሰ! ኣሚዕን።

ህንቅ እንጂሉ ሜጡ እሁሰ

6 መሲህ ኣሰቶን ገኤህዕኔ መገን አዲች ደዕልቴን አደ እኬን ዋሎ ተሸት ላገቤቹ ፈንቀሉክዕኔ አጀብሲሰናኤ።

7 ህካን ያሚሁ ጉረተ ኣግሶተለከ መሲህ እንጂል ላገተ ሾክሶተ ሀሳ መት-መቱ መኑ ዮቤቺሃት ቤሉ ዋሉ እንጂል ላገት ዮቤቺሃበአ።

8 ጠዉ እኮጎሬ ዋዕነ ዱዱብሰንክዕኔ እንጂል ላጋን ቶቀሞባሃ ዋሉ ነኤ እንኮሞዕቃ ሰሜ መላይከት እኮ እቃ ዱዱብሰቶህዕኔጎሬ ቦሮረንቶኢሃ እኩን።

9 ወዕናሃ ይኖንክዕኔገ አኒሁ ቴሁ ያንክዕኔ፤ አዪሁ አዕኑ ቶጌንተ እንጂል ላጋ ቤሉ ዋሉ ቶቀሞባ እንጂል ላገተ ዱዱብሴህዕኔጎሬ ቦሮረሞኢሃ እሁን።

10 ህከረ እን ሀሳሚሁ መኑ ገለትጮኤታትንዶ? ህከረንገ መገኑ ገለትጮኤታት? ህከረንገ እን መነ ሙንዲሲሶተ ሀሳሚት? ቴሶ ኢለ መነ ሙንዲሲሶተ ሀሾሞ እቃን መሲህ ካዲንቹ እሆተ አታላሞበአ እቅ።

ጳዉሎሰ ገአሞሁ መገን አዲች እሁሰ

11 አመኤ ኦሶ! እን ዱዱብሴንክዕኔ እንጂል ላገት መኒች እሁ ሆጉሴ ደጎኖተ ሀሳሞ።

12 መሰንትሰ ህካን ኤሳሃ ደግሰሾኤሁ መሲህ ኢሳት ቤሉ እን ቶጎሚሁ መኒችበአ፤ ህከረንገ መኑ ተማርሰዮኤበአ።

13 ወዕና እይሁድ አመዕነቶን ዮም ወክት ሀት ዮም ጎሬ ሞጮጭቴንታአ፤ አመዕናኑተ ሸረን ቤሶተ አጸማሚት እቅ።

14 አይሁድ አመዕነቱ አገሪን ዘሬኤ በሊች ኢ ደረቦች ጉዕሚችን በተኣምየ እቅ፤ ህትን አናከኤ ሴረ በአኖበእገ ጠረኻሸ ሀሳሞ እቅ።

15 ጠዉ እኮጎሬ እለሙዕነ ሄጭ መገኑ መጠሮኤ፤ ኣሰቶንከሰ ገኤኤ።

16 አይሁደ እህበ መኒሃ ቤትሰተኔሃ ተሸት ላገተ ዱዱብሶተ መገኑ ቤቱሰ ለሊሶኤተ ኢቴ ወክት አን አዬኒ አማዕለሞምበአ።

17 ህትን ኢች ብርተ አሳበተ እኮህኑኤቤቹ ደቀሞተ ዬሩሳሌም ከተመ መሮምበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሄጭ አረብ ባዱ መሮም፤ ህከኒች ኤተሮን ደማሰቆ ከተመ ፈንቀሎሞ።

18 ሰሶ ዘማኒች ኤተሮን ኬቱ ዬኖ ጴጥሮሴ ለኦተ ዬሩሳሌመ ኦሮዕይ እሲን ሜጡበ ቶነ ኦንቱ በር ዱንኬም።

19 ጠዉ እኮጎሬ ቀርቾ ኢሰ አመቤቲ ያቁብ ቤሉ አሳባች ዋሉ መቴሃ ለዕዮምበአ።

20 ኩ ከተቦንክዕኔሁ ክዝብ እሁ ሆጉሰ መገን ብሬን ተሬገጭ ኩላንክዕኔ።

21 ህከኒች ኤተሮን ሶርይለከ ክልቅይ ባዱ ኦሮዕዮም።

22 ይሁድ ባደን ዮ አመዕናኑት ሚንተ ሚኔን ለእቁንት ከሰበአ።

23 ጠዉ እኮጎሬ እሰ «ወዕና ኔሳሃ ኦርሰኖኔ መንቹ ወዕና ቤሶተ አጸመን ሄዕዮ አመዕነቱ ገዉንኩሰ ዱዱብሰኖት» ዬኖሃ ሞጮጭቶ እቅ።

24 ኢ መሳን መገኑ ገለትጭታኢት እቅ።

2

ጳዉሎሰ አሳቤቹ እሁሰ ዋሎ አሳበቤቾን ደገሙሰ

1 ቶነ ሾሎ ዘማኒች ኤተሮን በርናባሴን ሜጡበ ዬሩሳሌመ ፈንቀል ኦሮዕዮም፤ ቲቶ ኢን ሜጡበ አእ መሮም እቅ።

2 ህከ ቤቹ መሮሚንኩ መገኑ ለልሾኤ አዲንት፤ አን ከኒች ብርተ አዕዮም ሆጉትለከ ቴሁ አኣሚሁ ህትን ተሰ እህኖበእገ ይ አይሁደ እህበ መን በላን ዱዱብሴም እንጂል ላገተ ሎርሎረ አዎንሳኖተ አደ አዕይ ኩሎንሰ።

3 ኢን ሜጡበ ሄዕዮ ቲቱ ግሪክ ባድ መንቹ እኮጎሬሁ ጡርከመሞተ ግድሴማሰበአ።

1:13 ሶቀ. 8፥3፤ 22፥4-5፤ 26፥9-11። **1:14** ሶቀ. 22፥3። **1:16** ሶቀ. 9፥3-6፤ 22፥6-10፤ 26፥13-18። **1:18** ሶቀ. 9፥26-30። **2:1** ሶቀ. 11፥30፤ 15፥2።

4 ጠዉ እኮጎሪ በላንከኔ ሉኩት ማጠንት ኣጎ መት-መቱ ክዝብ አመዕናኑት ቲቱ ጡርከመሞተ ሀሶ እቅ፤ ሁኩ መናከት ዳንድቶተ ኣዝኔ ማጠንት ኣጎኢሁ መሲህ ኢሲን ደዕናም ሰዋልድመተ ወልቅሰ ሮሶማን ፈንቀሸቶተ ሰውይቲት።
5 እኮጎሪ ነኡ ተሸት ላገ ሀንቅ ክዕኔቤቾን ጠረኛት ሄኑተ ቀዋ ጌሲሃ ህከኑኡሃ ቄለሞምበእ።
6 መገኑ መን ሚንተ ለዕይ ሀዕለናበእቤቺሃ ሁኩ አዎንሳኑተ እኮእሩ መ መነሃ እኮጎሪ ኤሳሃ ግዱ ዮኤበእ፤ እስ እን ዱዱብሴም ተሸት ላገ አሌን መቱ ሃዕሮርቼሃ በርግቶበእ።
7 ጠዉ እኮጎሪ ህከን ወጥ ጴጥሮሰ ተሸት ላገተ አይሁዲሃ ዱዱብሶተ ኤገት ኣሰሞሰ ሃሌን ኤሳሃ አይሁደ እህበ መኒሃ ተሸት ላገተ ዱዱብሶተ ኤገት ኣሰንቶኤገ አጥራመቶኡ።
8 መሰንትሰ ጴጥሮሴ አይሁድ መኒሃ አሳቤቼ አዕዮ መገኑ ኤሳሁ አይሁደ እህበ መኒሃ አሳቤቼ አዕዮኤ።
9 ቱቅገ እክ ለልታ አሳበት ያቁብ፥ ጴጥሮሰለከ ያህይ መገኑ አዕዮኤ ኣሰቱተ ደጎ ወክት ነኡ አይሁደ እኮበእ መንቤቼ መርኖተ እሰ አይሁዲቤቼ መርቶተ አማዕለንት ኤሳለከ በርናባሴ ሜጡበ እህኔ መላተ እሆተ መኬ አንጋን ዚያርቶኔ።
10 መቱ ጠወ አዕኖተ ሀሰ ጠረኚሶኔ ጠዉ በለሰ ዮ ቡጥቻኑተ ሰውይኖተ ኤገተ ኣቶኔ፤ ሁኩንን እን አኡተ ኢትዮምየ ጠወ።

ጳዉሎሰ አንጸካን ጴጥሮሴ ግቡሰ

11 ጴጥሮሰ ሶርያን ዮ አንጾክ ከተመ አሜቾ ወክት ቤሾቤቺሃ ብሬሰ አቶንቲሁ ሀንቅያበእ ይዮንሰ።
12 ያቁብ ሶኮሰ መት-መቱ መኑ አንጾክ ከተመ አሜቶተ ብርተ አይሁደ እህበ መኒን ሜጡበ እተኖት እቅ፤ እሰ አሜቶች ኤተሮን «አይሁደ እህቡ መን አዲች አመዕንቶእሩ ጡርከመሙ ሀሰስኖሰ» ይታ አይሁድ አመዕናኑተ ዋጅት ኤተሩ ዋልት አይሁደ እህበ መኒች እደ እኮ።
13 አይሁድ አዲች እኮ አመዕናኑት ጴጥሮሴ ሉሰተ አዎንቶኡ፤ ሁኩን ዋሉ ፈቃን በርናባሴሃ ጣንሰዮ እቅ።
14 ጠዉ እኮጎሪ እሰገ ተሸት ላገ ሀንቂን ሄኡ ሆጉሰ ለዕዮም ወክት ጉዕማንከ መን ብሬን ጴጥሮሴ «እት አይሁዲውቼ እከን አይሁድ ሴሪን እሁዕነ አይሁደ እህበ መን ሴሪን ሄኣንቲት፤ ህከረ አይሁደ እህቡ መኑ አይሁድ ሴሪን ሄኑተ ሀት ግዳጅሳንትሳት?» ይዮንሰ።

አይሁደ እኮሁለከ እህቡ መኑ ጡመኖሁ አመዕነቲን እሁሰ

15 ነኡ እለንሹኔ አይሁዳ ቤሉ ጨበኛ አይሁደ እህቡሃ መነበእ።
16 ጠዉ እኮጎሪ መኑ ፈየ እሀኖሁ መሲህ ኢሳን አመዕኒንት ቤሉ ሕገ አገሪን እሁ ሆጉሰ ደንጋም፤ ነኡ ሕገ አገሪን እሁዕነ መሲሁ አመዕኒን ፈየ እንኮተ መሲህ ኢሳን አመዕንኖም፤ እዪሁ ተዉራት ሕገ አገሪን ፈየ እሀኖበእ።
17 መሲሂን አመዕኒን ፈየ እንኮተ ሀሱኔ ነኡ ገዉንኩኔ ጨበኛኑተ እሁኔ ለሊሰኖ፤ ህከረ ጨብ አዕኖተ አእኖኔሁ መሲሁት ዩሃንዶ? ሆሮን ህትጎተበእ።
18 እን ገዉንኩኤ ድጄም ሕገ ፈንቀሸ መክሳሚሃ እኮምጎሪ እን ገውንኩኤ ሕገ አገርባሃ እሁኤ ተሬገጥሲሳሚት ዩሃን።
19 እን መሲህን ሜጡበ ሰቀለሞምገ ዎለአሞምቤቺሃ መገኒሃ ሄኑተ ይ ሕግ ሬሆን መለዕለም ጌሰ ሕጊች አደ እኮሞ።
20 ከኒች ኤተሮን መሲሁ ኢ ኣዜን ሄእኖ ቤሉ እን ገዪሀኤ ሄኣሞያበእ፤ ቴሁ ጅሰሚን ሄኣሚሁ ኢቴኤለከ ኢተኔሃ ገዉሰ ህግሽ ኣሴ መገን ቤቶን አመዕኒን ደገመኖ ሄእኒት።
21 ህካን እኮቤቺሃ መገን ኣሰቱተ ተሰ ቤሳሞበእ፤ መኑ ፈየ እሀኖሁ ሕገ አገሪን እኮች መሲሁ ከልበንከ ሬዮኡ ዩሃን።

3

መኑ ፈየ እሀኖሁ መሲህን አመዕኒን እሁሰ

1 አዕኑ ኩ ገዋኑት ገለትይ ባድ መኑ! እዬት ሲረ አዕይ ሉሰሾህዕኔሁ? መሲህ ኢሰ መሰቀል አሌን ሰቀለሞ ብሬንከክዕኔ ዮህንገ ኩለሞህዕኔ እቅ።
2 ክዕኔች ደጎተ ሀሳሚሁ ጠለዕል መቱ ጠወዪት፤ ጠሊለ እያነ ቶጌንታሁ ሕገ አገርኒትንዶ ህከረንገ ተሸት ላገተ ሞጮጭቴን አመዕንኒት?
3 አዕኑ መገን እያኒን ጀመርቴን ቴሱ ገይክዕኔ ዎልቃን ሹልቶኖተ ሀሴነንታት፤ እደ ኬንከ ኢለ ገዋኖተ!
4 እንጂል መሳን ቶጌንተ ኦርሸት ጉዕሙንኩ ተሰ እክ ፈቆ ዩሃን? ህካን አቴንተጎሬ ሀንቅንከ ተሰ እክ ፈቆኡ።
5 መገኑ ጠሊለ እያነ ኣሰኖህዕኔሁለከ በላንከክዕኔ አጀብሲሰኖ ጠወ አእኖሁ ሕገ አገርቴንተቤቺሃትንዶ? ህከረንገ ተሸት ላገተ ሞጮጭቴን አመዕንቴንተቤቺሃት?
6 «እብራሂም መገኖን አመዕኔእ፤ ህከ አመዕነትሰ መሳን መገኑ ፈየ አዕይ ዎለዕዮሰ» የመም ከተበሞጋት።
7 ህካን እኮች አመዕንታእሩ እብራሂም እለተ እሁሰ ደጌ።
8 መገኑ አይሁደ እኮበእ መነ አመዕነቲን ፈያኑተ አእኖገ ጠሊሉ መጸፉ ወዕናንከ «ኡመቱ ጉዕሙንኩ ኪን ማሰአመኖ» ይ ሄጭ እብራሂሚሃ ተሸት ላገተ ኩሎሰ።
9 ህካን እኮቤቺሃ አመዕንታሩ ጉዕሙንኩ አመዕኔ እብራሂሚን ማሰእነቶእራን።
10 «ሙሰ ሕግ መጸፋን ከተበሞ ትዛዝ ጉዕመንከ ጠረኛ አገርባሁለከ ሄእባሁ ጉዕሙንኩ ቦሮረሞእሃን» የመም ከተበሞቤቺሃ «ሕገ አገሪን ፈያኑተ እንካሞ» ይታእሩ ጉዕሙንኩ ቦሮረንቶእራን።
11 «ፈዩ መንቼ አመዕነቲን ሄኡ ደእኖ» የመም ከተበሞቤቺሃ እዪሁ ሕገ አገሪን መገን ብሬን ፈየ እሀኖበኢሃ እሁሰ ለልዮእሃን።

2:6 ዘዳ. 10፥17። **2:16** መዝ. 143፥2፤ ሮሜ 3፥20፥22። **3:6** ክል. 15፥6፤ ሮሜ 4፥3። **3:7** ሮሜ 4፥16። **3:8** ክል. 12፥3። **3:10** ዘዳ. 7፥26። **3:11** ዕን. 2፥4። **3:12** ሌዊ 18፥5።

12 ሕጉ እመዕነት አሌን ኡርዮእሃበእ፤ መሲንትሰ «መንቹ ሕጋን ሄኦተ አታለኖሁ ሕግ ትዛዝ ጉዕመንከ አገረኖራት» የመም ከተበሞኤ።
13 «ሀቅ አሌን ሰቀለም ሬሀኖሁ ጉዕሙንኩ ቦሮረሞእሃን» የመም ከተበሞቤቺሃ መሲህ ኒተኔሃ ቦሮረሞ መንቹ እክ ሕጊን አሜተኖ ቦሮሪች ዋጉሄ።
14 ሁኩን እኮሁ መገኑ እብራሂሚሃ ኣሴ በረከተ መሲህ ኢሰ አዲን አይሁደ እህቡ መኒሃ ኢሎተለከ ነኤን መገኑ ኣሳንክዕኔ ዬ ጠሊለ አያነ አመዕነቲን ቶንጎታት።

ሕጉ ተብሴ ላገተ ሻርባሃ እሁሰ

15 አመኤ ኦሶ! ህንዴ ከ ጠወ መንቤቾን ሮሰሞ ጠዊን ሜጡበ ለዕዬ፤ መቴ መንቹ ኣጎ ወኣድ ላገተ ቶጌማች ኤተሮን አዪሁ ቤሶተ ህከረንገ በርጎተ አታለኖበእ።
16 መገኑ እብራሂሚሃለከ እሰ ዘሬተ ልግብ ተብሴ ላገተ ኣሴኢሁ ከን ሃሊንት፤ ተብሴ ላገት ልግብ እኮገ አዕይ «ዘሬተክዕኔ» የኖበእ፤ ጠወ እኮጎሬ መቲሃ እኮገ አዕይ «ዘሬተክ» የና፤ ሁኩን «ዘርክ» የመሞሁ መሲህት።
17 እን ያሚሁ ከኒት፤ ተብሶሁ እብራሂሚሃ ኣሰሞች ሾል ጥብተ ሰጀ ዘመኒች ኤተሮን ኣሰሞ ሕጉ ዎዕናሃ መገኑ ተሬገጭ ኣሴ ወኣድ ላገተ ሻር ተብሴ ላገተ ቤሶተ አታለኖበእ።
18 መቱርቹ ረገኤኖሁ ሕግ መሳን እኮ እቃ ተብሴ ላጋን እሁሰ ፈቀኖ እቅ፤ ጠወ እኮጎሬ መገኑ ረግተ እብራሂሚሃ ኣሴኢሁ ተብሴ ላጋኒት።
19 ህከረ ሕጉ ኣሰሞሁ ሚሃት? ሕጉ በርገሞሁ እብራሂሚሃ ተብሴን ኣሰሞ መት ዘርት እሜቶተ ኢለ ኒ ጩቢች ኬዕይት፤ ሴሩንኩ መላይከ አዲን መንለከ መገን በላን ሄዕዮ መንቺሃ ኣሰሞ።
20 እሁን ቤሉ በላን እክ ሀራርሰኖ መንቹ ለሞ አዲንካት ቤሉ ጠለዕል መቶ አዲሃበእ፤ እኮጎሬ መገኑ ሜጥቹሃን።

ሕጉ ሚሃ ኣሰሞ

21 ህከረ ሕጉ መገን ተብሴ ላገተ ግበኖንደ? ሆሮ ግበኖበእ! ሄኡ ደገመኖ ሕጉ ኣሰሞ እቃኔተ ፈየ እሁ ሕግ አዲን ደገመኖ እቅ።
22 ጠወ እኮጎሬ መሲህ ኢሰን አመዕኒን ደገመኖ ተብሴ ላገት አመዕንታሁኡተ ኣሰንቶተ ጠሊሉ መጸፉ የኖ ሃሊን ኣዲንያ አሉ ጉዕሙንኩ ጩቢሃ ጠገንት ጩብ ኡሱረኝ እኮኡ።
23 አመዕነቱ እሜቱዕናን ብርተ ሕጉ ጠቅዮኔ እቅ፤ ሁኩንን አመዕነቱ ለሎተ ኢለ ሕጉ ጡፍ አፎኔ እቅ።
24 ከን ሃሊን አመዕነቲን ፈየ እንኮተ መሲህ አሜቶተ ኢለ ሕጉ አገራንቹኔ እኮ እቅ።
25 እኮጎሬ ቴሱ አመዕነቱ አሜቾቤቺሃ ሕጉ አገራንቹኔ እሁሰ ፈቆኡ።
26 መሲህ ኢሳን አመዕኒን ጉዕሙንኩክዕኔ መገንተ እለ፤
27 ጠመቀንቴን መሲሂን ሜጡበ እኬንተሩ ጉዕሙንኩ መሲህ ኦድኖገ ኦደኤንታእ።
28 ጉዕሙንኩክዕኔ መሲህ ኢሲን ሜጡ እኬንተቤቺሃ አይሁድችለከ ግርክቺ፥ ሮሰችለከ ሰዎልድቺ፥ ጎንለከ ሜንት በላን አደዶመት ዮበእ።
29 አዕኑ መሲህረ እኬንታች እብራሂሞተ ዘር፤ ተብሴሰ ላገ መሳን ረገኣኑታን።

4

መገን ኦሱተ እህኔተኔሃ

1 ቴሁ ያሚሁ ከኒት፤ ረገእኖሁ ቀዉ ጩል እህኖ ወክት ዱንያተሰ ጉዕሚንከ ቀርቹ እኮ እቃ መቶርቺንከሰ ሮሰቺች አደ እህኖበእ።
2 ጠዉ እኮጎሬ እኑሰ ቀደሮ ወክቱ ኢሎተ ኢለ አገርታሀኑኤለከ ኤገተ ኣሴመ መን እንጋን አገረኖ።
3 ህትን ነኤ እያን ጠዊሃ ጩለገ ዮም ወክት ከን ኣዱንያ እሌን ዮ ሴሪሃ ጠገሞ ሮሰ እንኮም እቅ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ቀደሮ ዘማኑ ኢሌ ወክት መገኑ ቤቱሰ ሶኮኔ፤ እሰ ሕጊች ዎሮን እክ መንቾች እለሞ፤
5 ህካን አዕዮሁ ሕግ ኣዜን ዮእረ ዎዞተለከ ነኤን መገን እለተ እንካሞገ አኑታት።
6 መገን እለተ እኬንተቤቺሃ መገኑ «አበ» የን ገእኖ ቤትሰ አያነ ቀልቢሃኔ ሶኮ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ከኒች ኤተሮን ቤቱሃን ቤሉ ሮሰሃበእ፤ ቤቱሰ እኮንቲች መገኑ ረገኣንቹ አዕዮሄ።

ጳዉሎሰ ገላትየ ባድ መኒሃ ዮሰ ጭንቀተ

8 ከኒች ብርተ መገኑ ደጉ ሆግክዕኔ መሳን ክልቀቲንከሰ መገኑ እኮበእሀኑኤተ ሮሰ እኬን ጠገንቴንታ እቅ።
9 እኮጎሬ ቴሱ መገኑ ደጌንታእ፤ በትሸን መገኑ ክዕኔተ ደገኖህዕኔ፤ ህከረ ሀት ላቆለከ ሂለ ኣዱንያ አል ሴርቤቹ ፈንቀልቴን? ሀት ለንኪሃ እሰ ሮሰ እኮኖተ ሀሴነንታት?
10 አዕኑ በሪሃ፥ አገኒሃ፥ ወክቲሃለከ ዘማኒሃ ጠረኛሴን አበ ኬዕምኛ ኣቴነንታት።
11 ክዕኔ በላን ሆጎን ሆጎሚሁ ጉዕሙንኩ ተሰ እክ ፈቀኖ ይ ዋጀም።
12 አመኤ ኦሶ! አን ክዕኔገ እኮምቤቺሃ አዕኑሁ ኢገ እኬ ይ ኤጫንክዕኔ፤ አዕኑ መቱ ብድልሃ ኢልሴንታኤበእ።
13 ዎዕኔ ወክት ተሸት ላገተ ክዕኔሃ ዱዱብሶተ እድል ደኤሚሁ ጥዘነ መሳን እሁሰ ደጌነንተ።
14 ሄንክ ጥዘነኤ ፌተነተ እኮህዕኔጎሬ ህንቄንታኤበእ ህከረንገ ሸግግ ይቴንታኤበእ፤ በትሸን መገን መላይኬቹ ቶጌነንተሀኒገ አቴን ቶጌንታኤ፤ ህትን መሲህ ኢሰ ቶጌነንተሀኒገ አቴን ቶጌንተኤ።
15 ከኒች ዎዕናሃ ሄኦህዕኔ ሙንዲኑት ሀክቤቹ መርቶኡ? እታልሲሾህዕኔ እቃ እልክዕኔ ቁሸቴን ኣቴነንተኤገ እን ገዉንኩእ መሰከራም።
16 ህከረ ቴሱ ሀንቅ ኩሎንክዕኔቤቺሃ ዲነክዕኔ እኮምንደ?
17 ዎሉ መኑ ክዕኔተኔሃ ጨነቀንት ሰውይታኢት፤ እሁን ቤሉ ህካን አታኢሁ ጡመ ጠዊሃበእ፤ እሰ ሃሸኣቱት አዕኑ ኒች እደ እኮኖታትለከ እሰተኔሃ አበ ሰውይቶኖታት።
18 ሰውቱሰ ጡመ እኮች ጠረኙ ጉዕመ ወክት ጡመሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ኩ ጠረኛመክዕኔ እን ክዕኔን ሜጡበ ሄኣም ወክት ጠለዕል እሁንከ።
19 ኢ ኦሶ! መሲህ ክዕኔ ኣዜን ለሎተ ኢለ ቴሁ ክዕኔተኔሃ ኒጠን አበ ጨነቀማሚት።

3:13 ዘዳ. 21፥23። **3:16** ክል. 12፥7። **3:17** ፉል. 12፥40። **3:18** ሮሜ 4፥14። **3:29** ሮሜ 4፥13። **4:5** ሮሜ 8፥15-17።

20 ክዕኔሃ መ እኡ ሀሲስኖኤጎሬ ደጉ ሆግንከኤ
ጉረተ ኣጋዕኔ እበ ጨነቀሞም፤ ቴሱ በላንከክዕኔ
ደገም አደደ አፎን ጠወዕዮም እቃ ሄንከ ኢታም
እቅ።

አጋረለከ ሣራ ምሳልተ

21 እዕኑ ሕጊሃ ጠገንቴን ሄኢሃ ሀሴነንተሩ
ህንዴ ኩሌኤ፤ ሕጉ የኖሃ ሞጮጭቴነንተበእንዶ?
22 ጠሊለ መጸፋን «እብራሂሚሃ ለሞ እለት
ሄኦሰ እቅ፤ መቱሰ እለሞሁ ሮሰቾ መንቾች
እህን ዎሉሰንገ ሰዋልድቾ መንቾቺት» የመሞ
ከተበሞኤ።
23 ሮሰቾ መንቾ ቤቱ እለሞሁ ማል ሄዕላቸገ
እህን ሰዋልድቾ መንቾ ቤቱ እለሞሁ ኣሰንቶ
ተብሴ ላጋኒት።
24 ኩ ለሙ ሜንቱ ለሞ ወኣድ ላገተ
ለሊሰኖቤቺሃ ኩን ምሳሌገ ለለናሃን፤ መትሴ
ወኣድ ላገተ ሲና ዬኖ ቆታች እከን ሮሶማተ እካ
እለተ እልታእታን፤ እሴን አጋራት፤
25 አጋር አረብ ባዶን ዮ ሲና ቆተተ ምሳልተ እቅ፤
ህካን እኮቤቺሃ ቴሱ ዮ ዬሩሳሌሚን አጉጠንታአ፤
እሴን እላንተሴን ሮሶማን ሄኣእታን።
26 አሊች ሰሜች እኮእ ዬሩሳሌሙ
ሰዋልድቾታን፤ እሴን አመተኔ።
27 «አት ጎደቡ ዮሄበኢት ተሸ ዩንኬ!
አት እልቶተ ኒጥ ከሲባት ‹እልል!› ይ፤
ምኒ አኑ ዮሴ መንቾች በትሸ
ምንሴ አኑ አጉራንሴ ዮ መንቾተ ልግብ እለት
ዮሴ» የመሞ ከተበሞኤ።
28 እመኤ ኦሶ! አዕኑ ቴሱ ኢሳቅገ ተብሴ ላገተ
እለ።
29 ጠዉ እኮጎሬ ህከ ወክት ማሊን እለሞሁ
ጠሊለ አያኒን እለሞሃ ሸሬገን ከበሪሁ ህትዪንት።

30 ጠዉ እኮጎሬ ጠሊሉ መጸፉ የኖሁ
መርቾሃን? ጠሊሉ መጸፉ «ሮሰቹት መንቹት
እልቶ ጩሉ ሰዋልድቹት እልቶሀኒን ሜጡበ
ረገአኖበእቤቺሃ ሮሰቹተ ጩሊንከሴን ሜጡበ
ሸር» የኖ።
31 ህካን እኮቤቺሃ አመኤ ኦሶ! ነኤ
ሰዋልድቾተ እለ ቤሉ ሮሰቾተ እለበእ።

5

መሲህን ደገንታ ሰዋልድመተ

1 መሲህ ሰዋልድማን ፉሼኔሁ ሰዋልድማን
ሄዕኖታት። ህካን እኮቤቺሃ ጠረኚቴን ኤርዬ ቤሉ
ለንኪሃ ፈንቀልቴን ሮሰ እኬን ጠገንቶኖቼ።
2 ቴሱ እን ጳዉሎሰ ያንክዕኔሁ ጡርከመንቴንተ
ጎሬ መሲህ መቱርቺሃ ደግለለኖህዕኔበእ፤
3 ጡርከመመኖሁ ጉዕሙንኩ «ሕገ ጉዕመንከ
እኦተ ግዳጁ ዮሰ» ይ ለንኪሃ ጠረኚሳም።
4 እዕኑ ሕገ አገርቴነን ፈይቶኖተ ሀሴነንተሩ
ጉዕሙንኩ መሲህች እደ እኬንታአ፤ መገን
ኣሰቶችሰ ፉልቴንታአ።
5 ጠዉ እኮጎሬ ነኤ መገን አያኒን ፈይመ ተብሳሃ
አመዕነቲን አገዕሪናም።
6 መሲህ ኢሲን ሄኤማች ጡርከመሙ ህከረንገ
ጡርከመሙ ሆጉ ደግለለኖበእ፤ ደግለለኖሁ
ኢታን ለለኖሃ አመዕነቱ።
7 አመዕነቲን ጡመገ ሃንቴነንታት እቅ፤ ቴሱ
ህንቂሃ አዘዘንቴንበገ ከሞህዕኔሁ አዬት?
8 ህትኔ ሸዘነት ገኤህዕኔ መገኒች አሜቶበእተ።
9 ቀቅቹ ራጭቱ ቡኩቲ ጉዕመንከ አቦከኖ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ከኒች አደ እኮ ዎሉ ሰውቱ
ሄአኖህዕኔበእገ ተሬገጭ ቀርቾን አመዕናም፤ ጉረተ
ኣግስኖህዕኔሁ አዪሁ ፍርደስ ኣእኖ።
11 አመኤ ኦሶ! እን ቴሱ ኢለ ዱዱብሰን
«ጡሚሃ ጡርከመሙ ሀሰስኖ» ይዮም እቃ ቴሱ
ኢለ ሚሃ ሸርታኤ እቅ? ህካን እኮእቀ መሲህ
መሰቀሉ መኒሃ ጉፉተ እሀኖበ እቅ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ኩ ጉረተ ኣግሳህዕኔ
መናከት ሀሶ ጎሬ ጡርከመሙ ጠለዕለ እሁዕነ
ገዉንኩሰ ፎልስ ኤለተ ቃርቶ እቃ ኢታም እቅ።
13 እመኤ ኦሶ! አዕኑ ሰዋልድማሃ ገእንቴንታአ፤
ጠዉ እኮጎሬ መት-መቱሰ ኢታን ካደሙን ቤሉ
ኩ ሰዋልድመክዕኔ ማል ሃሸኣቱተ አቴነንተ መሰተ
እሁንከ።
14 ሕጉ ጉዕሙንኩ «ዎሉ መነ ገይክገ አት ኢት»
የኖ መቲ ላጋን ጎፎኤ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ገገዉክዕኔ ገዕመቀንቴነንለከ
እተቀንቴነን በኤነንተበእገ አገዕርዬ።

ጠሊለ አያንለከ ማል ሰውት ሄኡ

16 ቴሱ ጠሊለ አያነ አዎንቴን ሄኤንተ ጎሬ ማል
ሃሸኣቱተ አቴነንተበአ ያም።
17 ማል ሃሸኣቱት ጠሊለ አያን ሃሸኣቶን
ቶቃቀንታበእ፤ ህትን ጠሊለ አያን ሃሸኣቱት
ማል ሃሸኣቶን ቶቃቀንታበእ፤ ጠሊለ አያን
ሃሸኣቱትለከ ማል ሃሸኣቱት ገገዪሀሰ ባለጋረተ፤
ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ሀሴንተርቼ አቶኖተ
አታልቴነንተበእ።
18 ጠሊለ አያነ አዎንቴንተጎሬ ሕጊሃ
ጠገንቴነንተበእ።
19 ማል ሃሸኣቱት ደገንቶእራን፤ እሰን ዝነተ፥ ሂለ
ንጂሰ ኢኤ፥ ገዉ አገዕሩ ሆጉ
20 ሸርክተ እኤ፥ ኪሉ፥ ዲኖመተ፥ ኦደተ፥
አቄሸተ፥ ኡሙዕርተ፥ ገዉ ኢቱ፥ አደዶመተ፥
አድመ አኤ፥
21 ምቀቾመተ፥ ሰከሩ፥ መጠረቁ ዮበእ
ሙንዲኑተ አጉዳእራን፤ ከኒች ዎዕናንከ ጠረኚሽ
ኩሎምገን ቴሁ በርግ ጠረኚሽ ኩላንክዕኔ፤ ህትኔ
ጠወ እታ መናከት መገን ዎምነቱ ኣጋበእ።
22 ጠዉ እኮጎሬ ጠሊለ አያን ላልቼ ኢተተ፥
ሙንዲኑተ፥ ወገሬት፥ አደብ፥ ጡምመተ፥ ጡመ
ጠወ እኤ፥ አመዕነሙ
23 ጎደበ ላቆለከ ገዉ አገዕሩሃን፤ ህትኔ ጠወ
ግበኖ ሕጉ ዮበእ፤
24 መሲህ ኢሰረ እኮእሩ ማለሰ ሄዕላቻንተሰለከ
ሃሸኣቶንከሰን መሰቀላን ሰቀልቶኤ።
25 ጠሊለ አያኒን ሄዕናሚሃ እንኮሚች ጠሊለ
አያነ አዎኖ።
26 መቱ ዎሉ ሂለ ጠዊሃ ኬሰንሰን ገገዉንኩኔ
ምቀኝነን ተሳን ቦኑንከ።

4:24 ክል. 16፥15፤ 21፥2። **4:27** ኢሳ. 54፥1። **4:29** ክል. 21፥9። **4:30** ክል. 21፥10። **5:9** 1 ቆሮ. 5፥6። **5:14** ሌዊ 19፥18። **5:17** ሮሜ 7፥15-23።

6

ገገዉክዕኔ ሀዕላቀሙ

1 እመኤ ኦሶ! መቱ መንቹ ጨብ አዕይ
ደገሞጎሬ አመዕነቲን ጠረኛኑተ እኬንተሩ ህትኔ
መንቹ ጎደበ ላፍማን ብዝ አዕዬሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ
አቲሁ ህትኔ ፌተናን አጋንትበእገ አገዕር።
2 ክዕኔች መት-መቱክዕኔ ዋልሰ ኬዕሞታ
እጅነተ እጁን፤ ከን ሃሌን መሲህ ሕገ ዊንሸቴነንተ።
*
3 እዪሁ ዋሎ መኒች ቆሀኖርቹ ዮሰበኢንከ
«እን ዋሎ መኒች በተኣም» ይ ሰውዬጎሬ ገዉሰ
ጣንሰኖት።
4 ጠዉ እኮጎሬ ገገዉንኩሰ ገይሰ ሆጉተ
መረመር ለኡን፤ ህከኒች ኤተሮን ገዉሰ ዋሎ መኒን
ሜዛኛ እሁዕነ ጠለዕል ገይሃሰ ድከአኖርቹ ደአኖ።
5 መሰንትሰ ገገዉንኩሰ ገይሰ እጅነተ እጁ
ሀሰሰኖ።
6 ላገሰ ተማረኖ መንቹ አሰተማርቺንከሰን
ሜጡበ ጡመርቹ ጉዕመንከ ቤቀሙን።
7 ገዉክዕኔ ሉሲሶኖቺ፤ መኑ ምደኖሁ ዉጮሃት፤
እዪሁ መገኖን ቀለዶተ አታለኖበአ፤
8 ማለ ሙንዲሲሶተ ዉጠኖሁ ማሊችሰ ሬሁተ
ምደኖ፤ ጠሊለ እያነ ሙንዲሲሶተ ዉጠኖሁ
ጠሊለ እያኒች ዘላለም ሄኡ ምደኖ።
9 ተብሳ ሙርንባች ወክቱ ኢሌሃን ዉጠተ
ጭምአዕናምቤቺሃ ጡመ ሆጉተ እኡ አጉርኑንከ።
10 ቴሱ ጡሙ ወክቱ ዮኔቤቺሃ መኒሃ
ጉዕሚንከ በትንሰ አመዕንቶ መኒሃ ጡመ ጠወ
አዕኖ።

ጎፍሜ ሸዘነተለከ ወገሬት

11 ሀትኔ ሎርሎረ ፍደሊን ገይኤ አንጋን
ከተቦንክዕኔገ ለዕዬ!
12 ጡርከመንቶኖተ ግደጅሳእሩ አብሊን ጡመ
አጉድ ለሊሃ ሀሳእተ መናከ፤ ህካን አታኢሁ መሲህ
መሰቀል መሳን ሸረንታበእገ ሰውይቲት።
13 እሰ ጡርከመንቶኖተ ሀሳኢሁ ጡርከመሞንከክዕኔ
ቦንቶታት ቤሉ ጡርከመንቶሩ ገዉንኩሰ ሕገ
አገርቶበአ።
14 ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ መሰቀል ቤሉ
ዋሎርችን ድከኡ ኢች ቄዕሩን፤ ከን መሰቀል መሳን
ኣዱንያ አሉ አደ እኮኤ፤ እኒሁ ኣዱንያ አሊች አደ
እኮሙ።
15 ህካን እኮቤቺሃ ጡርከመሙ እኮ
ጡርከመሙ ሆጉ መቱርቹሃ ደግለለኖበአ፤
ደግለለኖሁ ሃዕሮ ክልቀት እሆሃን።
16 ከ ትዛዝ እዎነኖህኒሃ ጉዕሚንከለከ መገን
ዋገነ እኮ ህንቅ እሰራኤሊሃ ወገሬቱለከ ማርቱት
እኩን።
17 ጅሰምኤ አሌን ዮ ገረፌመኤ መላት ኢሰ
ካዲንቹ እሁኤ ለሊሰኖቤቺሃ ከኒች ኤተሮን እዪሁ
ኦርሱንከኤ።
18 እመኤ ኦሶ! ቀርችኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቱት
ክዕኔን ሜጡበ እኩን! ኣሚዕን።

---

* **6:2** ዊንሸቴነንተ፦ መት-መቱ እንክሌመ ክታበት «አዕዬ» ይታአ።

ጳዉሎስ ኤፌሶን መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ
ኣጉስ

ጳዉሎስ ኤፌሶን መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ ጉዕሚችን ሄጭ ለለናሁ «መገኑ ያጀሁ እሆተ ሰማንለከ ኡለን ዮ ከልቁ ጉዕሙንኩ ጭምይ ሜጥቾ መሲህ ኢሰ ዳኚነት ኣዜን እሀኖ ወክቱ ኢሌእቺት» (1፥10) የኖ ሰውት እሌኒት። ዎሉንገ መሲህ ኢሰን ሜጡበ እሁ መጠሮ መኑ ጉዕሙንኩ ሜጡበ እኮተ ይት ከ እበ ያደተ ሆጎ አሌን ሆሰሶተ መገን ኡመት ቃግሰኖሃን።

ኤፌሶን ዎዕኔ ሶህኑተ ከተቦሁ ሜጦመተኔሃ ዎኔሰ ኣጉ አልባሸተኔሃት፤ እኑ መገኑ ኡመትሰ ህት መጠሮጎሬ፥ ቤትንከሰ መሲህ ኢሲን ጩብህሰ ፈቁን ዩ ደእት ህት ነጠ እሁሰለከ መገን ሎረ ተብሴ ላገት ጠሊለ እያኒን ህት እጥራመቱሰ ኩለኖ፤ ለንክ ክፍላን ህትን ከተቦሲሁ አነበባእሩ ሜጡበ ሄእንከሰ መሲህ ኢሲን ዮሰ ሜጡ እሁ ሀንቅ እሆተ ህት ሄኡ ሀሰሰኖሰ ጎሬ ኩለኖ።

መኑ መሲህ ኢሲን ዮሰ ሜጡ እሁ ህት ሄአኖሰ ጎሬ ዎሎ አደደ ምሳልት ዮ ጠዊን ኩለኖ፤ መገን እመዕናኖ ዱእ ምኒ ጅሰመ እከን መሲህ ኢሰ ጅሰሚሃ ቡዕለሃን፤ አመዕናኖ ዱእ ምኑ ግንበ እህን መሲህ ኢሰ ሙረበሰየ ክኑ፤ እመዕናኖ ዱእ ምኑ ምኒ እመገ እህን መሲህ ኢሰ ምኒ እንጋት፤ ከተቦሲሁ መሲህ ኢሰ አዲን ለሌ መገን ኣሰቱተ አበ ገለትጩን ጠወእኖ ወክት ጠወእኖሁ አበ ጥዕላሻ እኮ ጠዊንት፤ ጉዕሙ ጠዉንኩ ለለኖሁ መሲህ ኢሰ ኢታን፥ ገዉሰ ህግሸ ኣሲን፥ ፈቁን ዪኒ፥ ኣሰቶንለከ ወገሬት አዲኒት።

መጻፉሰ አፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-2)*
መሲህ ኢሰለከ እመዕናኑተ *(1፥3—3፥21)*
መሲህ ኢሲን ሃዕሮ ሄኡ *(4፥1—6፥20)*
መጨረሸሰ *(6፥21-24)*

1 መገን ሰውቲን መሲህ ኢሰ አሳቤቹ እኮ
ጳዉሎሴችለከ መሲህ ኢሲን እመዕነንቶሀኑኤተ፥

ኤፌሶናን ሄኣ ጠሊለኖ እመዕናኖተ፥
2 እናኔ መገኒችለከ ቀርቾሃ መሲህ ኢሲች
ኣሰቱትለከ ወገሬቱሁ ክዕኔሃ እሁን።

መሲሂን ደገንታ በረከተ

3 ሰሜ ቤቾን ጠሊለ እያኒን ደገንታ በረካን
ጉዕሚንን መሲህ አዲን ማሰዕዮኔ ቀርችኔ መሲህ
ኢሲን እኑኔ መገኑ ማሰእሙን።
4 ጠሊላኑተለከ ኩሌኖርቹ ዮበእረ እንክ ብሬሰ
ደገሞተ ኣዱንያት ከለቀንቱዕነ ሄጭ መሲሂን
መጠሮኔ።
5 መገኑ ሀሰኖ ሃሊን መሲህ ኢሰ መሳን እለሰ
እንኮተ ሄጭ ኢታንከሰ መጠሮኔ።
6 መገኑ ህካንን አዕዮሁ ኢተሞ ቤትሰ
መሳን ኔሳሃ ነጣን ኣሴኔ ኬዕምኝ ኣሰቶተ እሱ
ገለትጭኖታት።
7 መገን ኣሰቶ ዊምማች ኬሸ ቤትሰ ቂጊን
ዎዝኑተ ደእን ጩብሃኔ ማርቱተ ደዕኖም።
8 ኣሰቱሰ በትሾኔ። ሀይማንለከ ኤንኬዕኒን
9 መገኑ ጎደበ ላፍማንከሰ መሲህ መሳን ሄጭ
ያጀገ ምሰጥር ደንጋምገ እዕዮኔ።
10 ወክቱሰ ኢለኖ ወክት መገኑ ሆጎን ሆሰሰኖ
ኩ ያደሰ ሰማንለከ ኡላን ዮ ክልቀቱ ጉዕሙንኩ
ሜጡበ መቶ መሲህ ሹምነት ኣዜን እካጋት።
11 ጉዕመ ጠወንከ ገይሰ ሰውቲን አእኖ መገኑ
ሄጭ ያጀ ሃሊን መሲህ መሳን እሰ ወገነ እንኮተ
መጠሮኔ።
12 ሁኩንን እኮሁ መሲህ ተብሳሃ አኢን ዎኔሃ
እንኮምሩ መገን ኬዕምኝ ገለቲን ለሊንሶታት።
13 አዕኑ ህትን ሀንቅ ላገተ ኩንን ጡሞቲንተ
እንጂለ ሞጮጭቴንተ ወክት መሲሂን
በርገንቴንታአ፤ አመዕንቴን እሰን እህን ተብሳሃ
እክ ኣሰሞ ጠሊለ እያን ማተቢን ዎቀረንቴንታአ።
14 ሁኩ ጠሊሉ እያኑ መገኑ ገይሰረ እኮረ
ጉዕመንከ ዎዞተ ኢለ ርሰቲሀኔ ሩብት እሀኖሃ
ቀብደ፤ ሁኩንን ክዕምኚሀሰ ገለትሃን።

ጳዉሎስ ኤፌሶን መኒሃ ዱእ አዕዮገ

15 ህካን እኮቤቺሃ ቀርቾ ኢሳን ዮህዕኔ
አመዕነትለከ አመዕናኖተ ጉዕሚንከ ዮህዕኔ ኢተተ
ሞጮጩሞ ወክቲች ኬሸ
16 ክዕኔተ ዱኢን ቃገን ክዕኔ መሳን መገኒሃ
ገለት ሆንጠህሱኤ አጉራምበእ።
17 ኬዕምኙ ሀሰሰኖሰ ቀርችሃኔ መሲህ ኢሰ አነ
መገኑ በትሴን ደጎኖተ ሀይመ እያነ ኣሶህዕኔተለከ
ገውሰ ለሊሶህዕኔተ ዱእ እኣም።
18 ሀትኔ ተብሴሃ ገእንቴንታጎሬ ጠሊለኑት
ረገኣ ኬዕምኝ ርሰቱ ሄንከ ልግብየ ጎሬ ደጎኖተ
ቀልብክዕኔ እልት ፈንተኑተ ዱእ እኣም።
19 ዎለእንትበ ሎረ ዎልቀሰ ኔሳሃ አመዕንናምህኑኤተ
ሄንከ ሎረሃ ጎሬ ደጎኖተ ዱእ እኣም፤
20 ህከ ሎረ ዎልቀሰ ሆጎን ለሊሾሁ ሪሆች ኬሸ
ሰማን መኬንከሰ አፉሼ መሲህ አዲንት።
21 እኑ መገኑ መሲህ ሰማን መኬንከሰ
አፉሼኢሁ ጉዕመ ዳኚነቲችለከ ዎልቃች ቀርቻኖች
ሎረ ህትን ከን ኣዱንያ አሌን ጠለዕል እሁዕነ
አሜተኖ ኣዱንያ አሌን ሱዕሚች ጉዕሚችን ሎረ
እኮ ኬዕምኝ ሱዕመ ኣሲንት።
22 ጉዕመ ጠወንከ ዳኚነትሰ ኣዜን አዕይ
ጠገመኖገ አዕዮሰ፤ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒ
ጉዕመርቾንን ቡዕለ አዕዮሰ።
23 መገን አመዕናኖ ዱእ ምኑ መሲህሃ
ጅሰመሃን፤ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኑ ጉዕመ
ጠዋን ዊመ አእኖሴ እሲን ዊመ እኮእተ።

2

ሪሆች ሄእቤቹ ቶሉ

1 አዕኑ ቤሲክዕኔለከ ጩብክዕኔ መሳን
ሬቴንታእረ እቅ፤
2 ህከ ወክት ከን ኣዱንያ አል ሂለ ዎቃሃ
አዎንቴነንተ እቅ፤ ህትን ቦብር አሌን ሄኣ ሂለ
አያን ቀርቻናተ ጠገንቴነንተ እቅ፤ እሰን መገኒሃ
አዘዘንታበእ መን አሌን አእናሃ ሂለ አያነ።

1:1 ሶቀ. 18፥19-21። **1:7** ቆላ. 1፥14። **1:20** መዝ. 110፥1። **1:22** መዝ. 8፥6። **1:23** ቆላ. 1፥18።

3 ነኡ ጉዕሙንኩኔ ከኒች ብርተ እሰ በላን ማልኔ ያደተለከ ቀልብኔ ሰውት እዎነን ማልኔ ሄዕላቻን ሄዕናምረ እቅ፤ ዎሎ አዘዘንትበ መንገን ክልቀትንከኔ መገን ኡሙዕሬ ኣዜን ሄዕናምረ እቅ።
4 ጠዉ እኮጎሬ መገን ማርቱት አበ እህንከሰለከ ኔሳሃ ዮሰ ኢተት ሎረ እህንከሰ
5 ቤሰንከኔ ሬናምረ እንኮም እቃ መገኑ መሲሂን ፎሊን ሄዕናተ አዕዮኔ፤ አዕኑሁ ጡሚቴንታሁ ኣሰቶንከሲት።
6 መገኑ መሲህ ኢሰ አዲን እሲንን ሬሆች ኬሸ ሰማን እሲን ሜጡበ እቁሼኔ።
7 ህካንን አዕዮሁ መሲህ ኢሲን ኔሳሃ ለልሾ ማርቱሰለከ ዎሊንሹ ዮበእ ኣሰቶ ቀባጡተ እሜተኖ ዘማን ለሊሶኔተ ይይት።
8 መሰንትሰ አዕኑ ጡሞቴንታሁ እመዕነት መሳን ኣሰቶንከሰት፤ ሁኩንን መገንተ ኣሰቱ ቤሉ ክዕኔ ሆጎን ደገሞበእሃን።
9 እዪሁ ድከእኖበእገ ጡሙ ደገመኖሁ ሆጎኒበእ፤
10 ነኡ መገኑ ሄጭ ቅጥአዕዮ ጡመ ሆጉተ አዕኖተ መሲህ ኢሰ አዲን ለንኪሃ ከለቀሞምሃ መገኒሃ ክልቀት።

መሲህ ኢሲን ደገንታ ሜጦመተ

11 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ዎዕናሃ ክልቀቲንከክዕኔ አይሁደ እኬንበሩ፥ አይሁድ መኑ መን እንጋን ጡርከመንት ሄኦገን ክዕኔተ ጡርከመንቴንታበእሩ ይተን ቦሮርተንክዕኔ ሄኦገ ቃጌ።
12 አዕኑ እሰራኤል መነ እኬንበሩ ተብሴ ላገ ወኣዲሃ ኮህቹ እኬንተሩ፥ ከን ኣዲንያ አሌኒ መቱ ተብሶሁ ዮህዕኔበእሩ፥ መገኒች አደ ሄኤነንተሩለከ መሲህች አደ እኬነተረ እሁክኔ ቃጌ።
13 ቴሱ እኮጎሬ አዕኑ ከኒች ብርተ ቄዕርቴን ሄኤነተሩ መሲህ ኢሲረ እኬን እሰ ቄጊን ሆንጠኬንታአ።
14 መሰንትሰ አደ አዕዮኔ ብተ ግድግደ ድጄኢሁ፥ አይሁደለከ አይሁደ እክበረ ሜጡ አዕዮ ወገሬቱኔ መሲህት።
15 ለሞንከ ኤመቲች እሲን ሜጡ እኮ መቱ ሃዕሮ ኤመት ከለቆተ አይሁድ ሕግ ትዛዝለከ ሴራ ማሊንከሰ ሻር ወገሬት አዕዮ።
16 እሰን መሰቀል አሌን ሬሆንከሰ ድኖመተ ቤሾ፤ ለሙንከሰ ሜጡ ጅሰመ አዕይ መገኒን ሀራርሴሰ።
17 አሜች ክዕኔሃ ቄዕርቴን ሄኤነንተሀኑኤተለከ ሆንጠክ ሄኦ አይሁዲሃ ወገሬት ተማርሴእ።
18 እሰ አዲን ጉዕሙንኩኔ መቶሃ አያኒን እዎን መገን ቤቹ ሆንጠንካሞ።
19 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ መገኒሃ አደ እኮሀኑኤን መቶሃ ባድሃ መነለከ መገንየ አበሮሰ ቤሉ ከኒች ኤተሮን ኮህቻኑተለከ ዎሎ ቤቺች አሜቴንታእራበእ።
20 አሳበለከ ነቢያኖ ቀበብ አሌን እጀረንቴንታእራን ሙረበ ቡዕል ክኑ መሲህ ኢሳት።
21 ግንቡሰ ጉዕሙንኩ እሲን መክ ቀርች ጠሊለ ምኒ እሆተ ነጸኖ።
22 መገኑ አያኒንከሰ ገለኖ ግንበ እኮኖተ አዕኑሁ በርገንቴን መሲህን መክቴነንተ።

3

ጳዉሎሰ አይሁደ እኮበእ መንቤቾን አዕዮ ሆጉተ

1 ህካን እኮቤቺሃ አን ጳዉሎሰ ክዕኔሃ አይሁደ እኬንበሀኑኤተ ይ መሲህ ኢሰ ካዲንቹ እህንከኤ ኡሱረኘሃን።
2 ክዕኔሃ ደግለለኖገ እኦተ መገኑ ኣሰቶንከሰ ካደሞሰተ እድል ኣሴኤገ ሀንቂንከ ሞጮጭቴንታአ።
3 አነ ሄጭ ገበንቹ አዕይ ከተቦክዕኔገን መገኑ ማጠሞርቹ ለልሾኤ።
4 ህካን እኮቤቺሃ ካን አነበቤነንተ ወክት መሲህ ማጠሞርቹ ሚ ጌሰ ኣጎኤ ጎር ደጎኖተ አታልቴነንተ።
5 ኩ ማጠሞርቹ መገን አያኒን ጠሊለኖ አሳባተሰለከ ነብያኖተሰ ቴሱ ለሌ ሃሊን ህጎ ዘማኔን ሄኦ መኒሃ ለልዮበእ።
6 ኩን ለሊሰኖሁ አይሁደ እህቡ መኑ አይሁዲን ሜጡበ ርሰተ ረገኣእረለከ መቶ ጅሰሞ ብሊተ እክ መገኑ ኣሴ ተብሳሃ እንጂል አዲን መሲህ ኢሰ ቤቀማኑተ እሁሳት።
7 መገኑ ዎልቃንከሰ ኣሴኤ ኣሰቶን እኒሁ ከን እንጂል ካዲንቹ እኮሞ።
8 አን ጠሊለኖች ጉዕሚችን ሆፈኣሚሃ እኮሞጎሬሁ ዳንጉ ዮበእ መሲህ ቀባጦ እንጂለ አይሁደ እህበ መኒሃ ዱዱብሶተ መገን ኣሰቶን ኩ ዕድሉ ኣሰሞኤ።
9 ህትን ህጎ ዘማኔን ጉዕመንከ ከለቆ መገኒን ማጠሞ ሄዕዮ ምሰጥር መገን ያደት መሃጎር ጉዕሚንከ ለሊሶተ ኣሰቱት ኣሰንቶኤ።
10 ሁኩንን እኮሁ ከን ዘማኔን አመዕናኖ ዱእ ምኒ አዲን ሰማን ሄኣ ሹመትለከ ሀለቀት መገን ኤንኬዕኑ አደደ ደኒን ደጋገት።
11 መገኑ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲን ካን አዕዮሁ አበ ዘማኒች ብርተ ያጆ ሃሊኒት።
12 መሲህረ እህንከኔለከ እሲን አመዕኒንከኔ መገን ብሬን መለልን አመዕነትን ሆንጠሁ አታልናሞ።
13 አነ ክዕኔተኔሃ ቶጋሞ ኦርሸት ኬዕሞኝክዕኔ እኮቤቺሃ ኦርሸኤ መሳን ተብሳሃ ሙርቶኖቹ ይ ኤጫንክዕኔ።

መሲህ ኢተተ

14 ቴሁ አነ መገን ብሬን ጉሉቤንከኤ ጉሉጵ ዱአ አኣሚሁ ከን መሳኒት።
15 ሰማንለከ ኤላን ዮ ጉዕሙንኩ አበሮሱ ሱዕመሰ ደአኖሁ መገኒችት።
16 መገኑ ኣዝ ጅሰመክዕኔ ጠረኝሰኖ ዎልቀተ አያንሰ መሳን ኬዕሞኝሰ ሎርመተ ኣሶህዕኔተ ዱአ አኣሞ።
17 ህትን መሲህ አመዕነቲን ቀልቤንከክዕኔ ሄኦተለከ አዕኑሁ ጠጸ አቴን ኢታን ጠረኝቴንተረ እኮኖተ ዱአ አኣሞ።
18 ቴሁ መሲህ ኢተት አልባዕልመሰለከ ቄዕራሸመሰ፥ ጎቴመሰለከ ጥዕላሸመሰ ሄንከ ጎሬ ጠሊላኖን ሜጡበ ሰውዩ አታልቶኖተለከ
19 መን ኤንኬዕኒች በተኣ መሲህ ኢተተ ደጎኖተ መገን ዊምማን ዊመ እኮኖተ ዱአ አኣሞ።

2:5 ቆላ. 2፥14። **2:16** ቆላ. 1፥20። **2:17** ኢሳ. 57፥19። **3:6** ቆላ. 1፥26-27።

20 ህካን እኮቤቺሃ ኒ ኣዚን አታ ዎልቀሰ መሳን
ኤጭናምለከ ሰውይናምህኒች በትሸ ደፈፍሸ ኣሶተ
አታለመኖሰ መገኒሃ
21 እሲሃ አመዕናኖ ዱእ ምኒ መሲህ ኢሰ አዲን
ዘማኔን ጉዕማን ዘላለሚች ዘላለሚሃ ኬዕሞኙ
እሲሃ እሁን፤ ኣሚዕን።

4

መሲሂን ዮ ሜጦመተ

1 ቀርቹ ካደሞንከኤ ኡሱረኛ እኮሞ እን
ገእንቴንተ ገእሚሃክዕኔ ሀሰሰኖ ሄኤ ሄኦኖተ
ኤጫንክዕኔ።
2 ኢታንለከ ገገዊንከክዕኔ አታዕሊን ጉዕመ
ወክት ገዉ ሆፍሲንለከ ጎደብ ላፍማን መት-መቱ
አታዕለቀሚን ሄዕዬ።
3 ወገሬቲን ሜጡ እኬን መገን አያኒን ደገመኖ
ሜጦመተ ጠረኻሴን አገሬ።
4 አዕኑ መቶ ተብሴሃ ገእንቴንተህንገን መቱ
ጅሰሙለከ መቱ አያኑ ዮኤ።
5 ህትን መቱ ቀርቹ፥ መቱ አመዕነቱለከ መቱ
ጠመቀሙ ዮኤ።
6 ጉዕሚችን ሎረ እኮሁ፥ ጉዕማንን አእኖሁ፥
ጉዕማንን ሄአኖሁ፥ ጉዕሚንከ አነ እኮሁ መቱ
መገኑ ዮኤ።
7 ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ኣሶተ ሀሾ ጌሲን መት-
መትሃኔ መገን ኣሰቱት ኣሰንቶኔ።
8 ሁኩንን
«አሌ ፉሎ ወክት ልግብ አገንቶእረ እእ ኦሮዕዮ፤
መኒሃ ሸልማት ኣሴእ» የመሞጋት።
9 ህከረ ሁኩ «አሌ ፉሎ» ይታ ላገት ሄጭ ኤላችን
አበ ጥዕላሸ ቤቹ ድሩ እህባች ዎሉ መ እሆተ
አታለኖ?
10 ኩን ጥዕላሸ ቤቹ ድሬኢሁ ህትን ጉዕመንከ
ዊመ አኦተ ሰሜች ጉዕሚችን አሌ ዋል ፉሎሁ
እሶት።
11 እሰን መት-መቱሰ አሳቢተ፥ መት-መቱሰንገ
ነብያኑተ፥ መት-መቱሰ እንጂለ ዱዱብሰታእረ፥
መት-መቱሰንገ አመዕናኖ ዜማኑተ፥ መት-
መቱሰንገ አሰተማረተ እካገ ሸልማት ኣሴሰ።
12 ካን አዕዮንኩ መሲህ ጅሰመ እኮእ አመዕናኖ
ዱእ ምኒ ነሲሃ አመዕናኑተ አመዕነት ክድማተ
ቅጥ እእሃት።
13 ህትን መገን ቤቱ ደጊን አመዕነቲን ደገመኖ
ሜጦመተ ኢልን መሲህ ዊመ እኮገን ነኤሁ ዊመ
መነ እንክ ነጽኖታት።
14 ከኒች ኤተሮን መን ተንኮ ክዝቢንለከ ጣንሲን
ቅጠሞ ክዝብ ትምርቲን ቦብሩለከ ዊ ሁሉ ከበሃ
ካጸ ህንበለንት መርታ ጩለገ እንካምበእ።
15 በትሸን ህንቅ ኢታን ጠወዕነን ጉዕመ ጅሰሚሃ
ቡዕለ እኮ መሲህበ ጉዕመርቺን ነጽናም።
16 አደዱ መኖመ ጅሰሙ መቱ እህየሁ መሲሂንት፤
ጅሰሙ ጉዕሙንኩ ሜጡ እኮሁ መኖመት ደቀንታ
ቤቾኒት፤ ህካን እኮቤቺሃ መት-መቱ ጅሰም ብሊቱ
ኣሰሞሰ ሆጉተ ብዝ አዕይ አእኖ ወክት ጅሰሙ
ጉዕሙንኩ ነጸና፤ ገውሰ ኢታን ነሰኖ።

መሲሂን ደገመኖ ሃዕሮ ሄኤ

17 ከኒች ኤተሮን ሰውቱሰ ተሰ እኮ አይሁደ
እክበ መንገ ሄኦኖቼ ይ ቀርች ሱዕሚን ጠረኻሸ
ኩላንክዕኔ፤
18 እሰ ቀልቡ ቱንሰዮኤ፤ ህትን ቀልብ ዱድማች
ኬዕዮህኒንለከ ኤንኬዕኑ ሆግሰ መሳን መገኑ
ኣሰኖ ሄኢች አደ እኮኤ።
19 ሙልት ሰውቱሰ በዕዮቤቺሃ ንጀሰ እኮ ጠወ
ጉዕመንከ አኢሃ ገዉሰ ሙልሰኖ ማልሰ ሄዕላቻተ
ህግሰ ኣቶኤ።
20 አዕኑ እኮጎሬ መሲህ ደጌንታሁ ህትናሞ
ዎቄንበእ።
21 ህንቅንከ እሰተኔሃ ሞጮጭቴንታእ፤ ህትን
እሲሃ እኬንተቤቺሃ ህንቁንኩ ኢሳን ሄኤሰ
ተማርቴንታእ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ጣንሰ ጩብቤቹ እዎንሰኖ
ሄዕላቻን በዕዮ ዎዕናሃ ሄኤነንተ ኑባጼ ሃለት
ከሜ።
23 ቀልብክዕኔ ሰውቱ ሃዕሮ እሁን።
24 ህንቅ ፈይማንለከ ጠሊልማን መገን
ምሳሌን ከለቀሞ ሃዕሮ ክልቀት ኦደዕዬ።
25 ህካን እኮቤቺሃ ክዝብ ጠወኦኖቼ፤
ጉዕሙንኩኔ መቱ ጅሰመ እንኮምቤቺሃ
ገገዉንኩኔ ሀንቅ ጠወዕኖ።
26 ኤሙዕርዬ! ኤሙዕርቴንተጎሬሁ ጩብ
አቶኖቼ፤ ህትን ኤሙዕርቴንተገን እሩ ኣጉንከ።
27 ህትን እልብሲሃ ሆሮን ቤቹ ኣቶኖቼ።
28 ህትን ሞገኖሁ ከ ኤተሩ ሞጉንከ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ህከን ወጥ ኦርጨቀሞህኒሃ ኣሶተ ገይሰ
አንጋን ጡመርቹ አኤን።
29 ሆሮ አፌችክዕኔ ሂለ ላገት ፉልቱንከ፤ ጠው
እኮጎሬ ሞጮጨኖህኒሃ ተሸየኖለከ ጠረኻሲሃ
ደግለለኖ ጠወ ጠወዕዬ።
30 ህትን ዎዘንቴነንተ በሬተ ዊመ እሆህዕኔተ
እሌክዕኔ መተብገ ዎቀረሞ ጠሊለ መገን አያነ
ሻዝሶኖቼ።
31 ህትን ቀራርሰጩ፥ ንዴት፥ ኤሙዕርት፥
ጨንጨነተ፥ ያርት፥ ቦሮዕረንሹለከ ሂሉ ጠዉ
ጉዕሙንኩ ክዕኔች ካጸ ሸቁን።
32 ህትን መት-መቲሃክዕኔ ጡማኑተለከ
አሙዜነንተረ፥ ጎደበ ላቈኑተለከ መረርሲጫኑተ
እኬ፤ መገኑ መሲሂን አጉሮህዕኔገን ገገዊንከክዕኔ
አጉዕራቀሜ።

5

ኑር ኣዚን ሄአተኔሃ

1 ኢቴኖ ኦሶገ አዕኑሁ መገኑ አዎንቴነንተረ እኬ።
2 መሲህ ኢቴኔገን መገኑ ተሸ አእኖ ጡሙ ሸቱት
ዮሰ ክትሞ አዕይ ገውሰ ኒተኔሃ ህግሸ ኣሴገን
አዕኑሁ እሰ ኢታን ሄዕዬ።
3 ህትኔ ጠዉ መገን ኡመቲሃ ሀሲሰኖበእቤቺሃ
ዝነት ህከረንገ ዎሉ ንጀሰ እኮ ጠወ እኤ ህከረንገ
ጎራሜቹ እሁ ፈቅ ሞጮጩሁ ሀሰሰኖበእ።
4 ህከን ወጥ መገኒሃ ሹኩሪ ሆንጠህሼ ቤሉ
ሂለለከ ገወ ጠወ ህከረንገ ሂለ ቀልድ ጠወ
ጠወኤ ሀሰሰኖህዕኔበእ፤ ህትኔ ጠዉ ክዕኔሃ
መከኖበእ።

4:2 ቆላ. 3፥12-13። **4:8** መዝ. 68፥18። **4:16** ቆላ. 2፥19። **4:22** ቆላ. 3፥9። **4:24** ክል. 1፥26፤ ቆላ. 3፥10። **4:25** ዘካ. 8፥16። **4:26** መዝ. 4፥4። **4:32** ቆላ. 3፥13።

5 ዝነተ ህከረንገ ጉዕመ ንጀሰ አኤ ህከረንገ
ሸርኬሃ ሰገድገ ዮ ጎራምመተ መሲሂንለከ መገን
ዎምነቴን ቤቹ ደአኖበእገ ደጌ።
6 ከን ጠው መሳን አዘዘንታበእ መን አሌን
መገን ኤሙዕርት አሜታቤቺሃ አዪሁ ተሰ ጠዊን
ጣንሱንከህዕኔ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ከን አዘዘንታበእ መኒን ሜጡ
እኮኖቼ፤
8 ዎዕናሃ አዕኑ ቱንሰቹሃን እቅ፤ እኮጎሬ ቴሱ
ቀርችረ እኬንተቤቺሃ ኑርሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ ኑር
ኣዚን ሄአኖ መኒገ ሄዕዬ።
9 መሰንትሰ ጡሙ ጠዉ ጉዕሙንኩ
ፈይመለከ ሀንቅ ላልቹ ደገመኖሁ ኑርቺት።
10 ህካን እኮቤቺሃ ቀርቺሃ ተሸ አእኖሰ ጠዉ
መሃጎሬ መረመርቴን ደጌ።
11 አዕኑ ህከ ላልቹ ዮበእ ቱንሰች ሆጉተ
ፉሸቴን ለሊሼ ቤሉ ህከን ሆጎን ሀዕላቀንቶኖቹ።
12 ቱንሰችን ሄኣ መኑ ማጥ አታ ጠወ ጠወኤ
ሙልሲሰኖ።
13 ጉዕሙርቹንኩ ኑርቤቹ ፉለኖረ በራ እክ
ለለኖ።
14 በራ እክ ለለኖ ጠዉ ጉዕሙንኩ ኑርሃን፤
ህካን እኮቤቺሃ
«አት ኩ ግሳንቲሁ በቅይ! ሬሆች አደ እክ ኬእ!
መሲህ ኑር ለሊሰኖሄ» የመሞኤ።
15 ቴሱ ሀት እኬን ሄኤነንተጎሬ አጥራመቴን
ሰውይዬ፤ ሀይቾ መንጋት ቤሉ ገዋኖገ ሄኦኖቹ።
16 ኩ ዘማኑ ሂለ እኮቤቺሃ ወክትክዕኔ ከልባን
ቤሶኖቹ።
17 ህካን እኮቤቺሃ ቀርች ያደት መሃጎር
ሰውይዬ ቤሉ ገዋኑተ እኮኖቼ።
18 ህትን ጠሊለ እያኒን ዊሜ ቤሉ ሂለ ዎቃሃ
መሰኖህዕኔቤቺሃ ወይን ጠጂን ሰከርቶኖቼ።
19 ህትን መዝሙራን ገለቲን አመዕናኑት
ዘመርታ ሃሊን ገገዊንከክዕኔ ጠወዕዬ፤
ገለቲንለከ መዝሙርን ዊመ ቀልቢንከክዕኔ ቀርቹ
ገለትጭዬ፤
20 ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ሱዕሚን ጉዕመ
ጠዊንከ እነ መገኑ ጉዕመ ወክት ገለትጭዬ።

ምኒ አነለከ ምኒ አመተኔሃ

21 መሲህ ከበጂሃ ዮህዕኔ ዋጀቶች ኬዕዮህኒን
ገገዉንኩክዕኔ መት-መትክዕኔ ትዛዝ ቶጌ።
22 ምኒ አማኖ! ቀርቾሃ ኢሲሃ አዘዘንቴነንተህንገን
ምኒክዕኔ አናኖተ አዘዘሜ፤
23 መሲህ አመዕናኖ ዱእ ምኒሃ ቡዕለ እኮገን
ምኒ አኑሁ ምንሰ አማተ ቡዕለሃን፤ ህትን
መሲህ ጅሰመ እኮ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒሃ
ጡምሳንቹሃን።
24 አመዕናኖ ዱእ ምኑንኩ መሲህሃ
አዘዘንታገን ህትን ምኒ አማኑት ምኒ አናኖተሰ
ጉዕመ ጠዋንን አዘዘንቱን።
25 ምኒ አናኖ! መሲህ አመዕናኖ ዱእ ምኒ
ኢቴገለከ ገዉሰ ህግሸ ኣሴገን አዕኑሁ ምኒክዕኔ
አማኑተ ኢትዬ፤
26 መሲህ ህካን አዕዮሁ አመዕናኖ ዱእ ምኒ
ጠሊለተ እኑተ ሀሸት፤ ነጠ አዕዮሴንኩ ላገሰ
መሳን ዊን ኣንሸንት።
27 ከን ሃሌን ጡሩ ህከረንገ ሚንተ ኡሱሩ
ህከረንገ ካን አጉደኖ ደገሙዕነ ጠሊለተ፥
ኩሌኖርቹ ዮበኢተለከ ምልካሞተ አዕይ ገይሰቤቹ
ሆንጠህሰኖ።
28 ህትን ምኒ አናከት ገይሰ ጅሰመ ኢትታህንገ
ምንሰ አማኑተ ኢቱ ሀሰስኖሰ፤ ምንሰ አመተ
ኢተኖሁ ገዉሰ ኢተኖ።
29 ገይሰ ጅሰመ ግበኖሁ አዪሁ ዮበእ፤ ህከን
ወጥ መሲህ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒ አእኖ ሃሊን
ገዉሰ እትሰኖ፤ አገረኖሁ።
30 ነኤ መሲህ ጅሰምሃ ብልት፤
31 «ከን መሳን መኑ እነሰለከ አመሰ አጉር
ምንሰ አማን ሜጡ እህኖ፤ ለሙንኩሰ መቱ ጅሰመ
እካእ» የመሞኤ።
32 ኩ ምሰጥሩ ሎረሃን፤ ካን ያሚሁ
መሲህተኔሃለከ መገኑ አመዕንቶ ዱእ ምኒ ምሳልተ
አዕዬት።
33 ጠዉ እኮጎሬ ኩ ጠዉ ክዕኔንተ ለእኖ፤ ህካን
እኮቤቺሃ ምኒ እኑ ምንሰ አማተ ገይሰገ አዕይ
ኢቴን፤ ምኒ አመት ምንሴ አነ ኬዕምሱን።

6

አናከተ፥ አማኖተለከ ኦሶተኔሃ

1 ኦሶ! ሀሰሰኖ ጠወ እኮቤቺሃ ቀርቺን
አናኖተክዕኔለከ አማኖተክዕኔ አዘዘሜ።
2 «ህትን አነክለከ አመክ ኬዕምሰ» የኖ ትዛዙ
ተብሴ ላገት ዮሰ ዎኔሃ ትዛዝ፤
3 ካን አቶንትጎሬ «ጉዕሙ ጠዉንኩ ጡመ
እህኖሄ፤ ከን ኣዱንያ አሌኒ ኤሙሩክ ዱንከኖ»
ይታእታን።
4 አዕኑ አናከትለከ አማኑት! ቀርቾ ኢሲን ጡመ
ዎቃሃ ተማርሰቴነን፥ ሸዘነንለከ ሻቄነን ነሰዬሰ
ቤሉ እለክዕኔ ኤሙርሲሶኖቼ።

ቀርቻኖተለከ ሮሰተኔሃ

5 አዕኑ ሮሰት! ዱንየ አል ቀርቻኑተ
እኮህዕኔህኑኤተ ዋጂንለከ ሁጢን አዘዘሜ፤
መሲህ ካደንቴነንተ ሃሊን ጡመ ቀልቢን
አዘዘሜሰ።
6 አዘዘንቴነንታሁ መገን ሰውት ቀልቢች አታ
መሲህ አሳበገ እኬነት ቤሉ መነ ሙንደእሰሲሃ
ይቴን ለልጪሃ እሁንከ።
7 መነ እሁዕነ ቀርቹ ካደንቴነንተገ አቴን ጡመ
ቀልቢን ካደሜ።
8 ሮሰ እኮ ሰዎልድቹ ገገዉሰ አቶ ጡመ ሆጎን
ቀርቺች ዋጋ ቶጋኢሃ እሁሰ ደጌነንተ።
9 ህትን ቀርቻኑት! መን ሚንተ ለዕይ ጎልበ
ክዕኔለከ እሰ ቀርቹ ሰማን ሄኤሰ ሰውይቴን
ዋጅሲሱክዕኔ አጉርቴን ሮሳተክዕኔ ጡመ አዕዬ።

መገኑ ኣሰኖኔ በገዝ ኦዳተ

10 ቀርችንለከ እሰ ሎረ ዎልቃን ጠረኛዬ፤

5:16 ቆላ. 4፥5። **5:20** ቆላ. 3፥16-17። **5:22** ቆላ. 3፥18፤ 1 ጴጥ. 3፥1። **5:25** ቆላ. 3፥19፤ 1 ጴጥ. 3፥7። **5:31** ክል. 2፥24። **6:1** ቆላ. 3፥20። **6:3** ቁል. 20፥12፤ ዘዳ. 5፥16። **6:4** ቆላ. 3፥22-25። **6:9** ዘዳ. 10፥17፤ ቆላ. 3፥25፤ 4፥1።

11 ሻይጣን ሂለ ሆጉተ ግቦኖተ አታልቴነንተ
መገኑ ኣሰኖህዕኔ በገዝ ኦዳተ ጉዕመንከ
ኦደዕዬ።
12 ኒ ኦሉ መኒን እሁዕነ ከን ኣዱንያ አሌን
አታ ገሻኖኒ፥ ሹማን፥ ከን ኣዱንያ አል ዋልቃንለከ
ኤላች አሌን ሄኣ ሂለ አያኒ ዋታደርኒት።
13 ህካን እኮቤቺሃ ሂለ በር ባለጋር ዋልቀተ
ፈንቀሸቶኖተ አታልቴነንተለከ ጉዕመንከሰ
ሹልቴን ጠረኝቴን ኡሪሃ አታልቶኖተ መገን በገዝ
ኦዳተ ጉዕመንከ ቆዕርዬ!
14 ቴሱ ሀንቅ ዝናርገ ረመዞንከክዕኔ ቆዕርቴን
ወዘናን ኦደኤኖ በገዝ ኦድኖገ ፈይመ በገዝ ኦዳተ
ኦደኤን፥
15 ወገሬት እንጂለ ዱዱብሲሃ ተቃጠቡክዕኔ
ጫዕመገ ሎካንከክዕኔ ዋዕርቴን ኡርዬ።
16 ከኒች ጉዕሚችን እበ ጊረ ለበነገ ቡበኖ
እልብሰ በገዙ ጉዕመንከ አሊችክዕኔ ከዕሙ
አታልቴነንተ አመዕነቱ ጌሬንጌርገ አፌ።
17 ጡሙክዕኔ ብረት ቆሜገ ቡዕላንከክዕኔ
ወዕርዬ፤ ህትን ጠሊለ አያኒች ደገመኖ ሲፈ
ሁኩንን መገን ላገተ አፌ።
18 ጉዕመ ወክት ጠሊለ እያነ እዎንቴነን ዱአ
አዕዬ፤ ከን ሃሊን መገኑ መጠሮስ መኒሃ በቅ
ይቴንለከ ጠረኝቴን ዱአ አዕዬ።
19 እንጂል ምሰጥር መለል ኩሎተ ጠወኣም
ወክት ሀሰሳ ላገት ኣስንታኤገ ኤሳሃ ዱአ አዕዬ።
20 ቴሁ ሰንሰለቲን ኡሱረም ከን እንጂሊሃ
አሳቤቹሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ ሀሰስኖገ መለል
ጠወኦተ ዱአ አዕዬ።

መጨረሸ ወገሬት

21 ኢተሞ አመኔቤቱለከ ቀርቾ ሆጎን እመዕነሞ
ካድንቹ ቲኪቆሰ እን ሀት ዮም ጎሬ መ እኣም ጎሬ
ጉዕመርቹንከ ኩለኖህዕኔ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ነኡ ሀት እንኮምጎር
ደጎኖተለከ ክዕኔተ ጠረኝሶህዕኔተ ይ እሱ
ክዕኔቤቹ ሶኮም።
23 እነ መገንለከ ቀርቾሃ መሲህ ኢሰን
ወገሬቱለከ ኢተት አመዕነቲን ሜጡበ እመ ኦሶተ
እሁን።
24 ሙርተእበ ኢታን ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ
ኢትታሀኡኡተ ጉዕሚንከ ኣሰቱት እኩንስ።

6:14 ኢሳ. 11፥5፤ 59፥17። **6:15** ኢሳ. 52፥7። **6:17** ኢሳ. 59፥17። **6:21** ሶቀ. 20፥4፤ 2 ጢሞ. 4፥12። **6:22** ቆላ. 4፥7-8።

ጳዉሎስ ፍልጵስዩስ መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉስ

ጳዉሎስ ከ ሶህኑተ ከተቦሁ መቄዶንያ ዬኖ ሮም መንግስት ገሸ ኣዜን ዮ ፍልጵስዩሳን ሄኣ መገን እመዕናኖ ዱእ ምኒሃት፤ ሁኩ ዱእ ምኑ ጳዉሎስ አውሮፕ ባደን ዎዕናሃ ኡርሾእታን፤ ሶህኑስ ከተበንቶኢሁ ጳዉሎስ ኡሱር ምኔን ሄዕዮ ወክት ዎሎ እመዕናናን ግበሙ ኢሌስ ወክትለከ ፍልጵስዩስ መገን እመዕናኖ ዱእ ምነ በላን ኬዕዮ ክዝብ ትምርት መሳን ቀልቡስ አበ ሻዙ ወክትዬት። እሁን ቤሉ ጳዉሎስ መሲህ ኢሳን ዮሲ እመዕነቱ አበ እኮቤቺሃ ከን ሶህኖን በትሽ ለለኖሁ ሙንዲኖተለከ ዊመ እመዕነቱ።

ጳዉሎስ ከ ሶህኑተ ከተቦ ዋኔ መስት ኦርሸስ ወክት ሸልማት ሶኮሲሃ እኮቤቺሃ ፍልጵስዩስ እመዕናኑተ ገለትጮታት፤ እስለከ እስ አሌን አደዱ ኦርሸት ኢልቶሳሃ እኮጎሬ መለሉለከ ዊሙ እመዕነቱ ሄኡስተ ከን ገንባቴን ጠረኝስኖስ። ቦኑ አጉርት መሲህ ኢሰገ ገዉ ሆፍሳረ እኮተ አበ ቃግስኖስ፤ መሲህ ኢሰ አያኒን ሜጡበ እሂን ደእቶ ሄኡ መገን ኣስቶች እሜቾኢሃለከ እመዕነቲን ደእቶእሃ ቤሉ ሕገ አገሪን ደገሞእሃበአ የን ቃግስኖስ፤ መሲህ ኢሲን ሜጡበ እክ ሄኣሀኑኡ ጉዕሚንከ መገኑ ኣስኖስ ወገሬትለከ ሙንዲኑተ ከተበኖስ።

ኩ ሶህኑት ደገንታኢሁ ሙንዲኑተ፥ እመዕነሙ፥ ሜጡበ እሁለከ እመዕነት ሄኢን ጠረኙ በትሽ ለሊሶንከሲት፤ በርግን አሳቤቹ ጳዉሎስ ፍልጵስዩስ መገን እመዕናኖ ዱእ ምኒሃ ዮስ አበ ኢተተ ለሊስኖ።

መጻፉስ እፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-11)*
ጳውሎሴሃ ሀለኘስ ሀለት *(1፥12-26)*
እመዕነት ሄእ ምሳልተ *(1፥27—2፥18)*
ጢሞትዎሴለከ ኤጳፍሮዲቱሲሃ ያደተ *(2፥19-30)*
እመዕነቱ ግባሀኑኡሃ ኩለሞስ ጠረኘ ጠወ *(3፥1—4፥9)*
ጳዎሎስ ፍልጵስዩስ እመዕናኖተ ሆንጠህሾ ገለትለከ ሽዘነተ *(4፥10-20)*
መጨረሽስ *(4፥21-23)*

1 ኩ ሶህኑት መሲህ ኢሰ ካዲመተ እኮ ጳዉሎሴችለከ ጥማቶሴች ሶህንቶእተ ሶህኑ፤ ሶሃሞንኩ «ፍልጵስዩስ» ዬኖ ከተማን ሄኣ እመዕናኖ ጭምት እዎንሳኖሃ፥ ድያቆናከተለከ * መሲህ ኢሳን አመዕንት ጠሊላኑተ እኮሀኑኡሃ ጉዕሚንካት።

2 እናኔ መገኒቺ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲች ኣስቱትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

ጳዉሎሴ ገለት ዱእ

3 እን ክዕኔተ ቃጋም ወክት ጉዕመንከ መገኑኤ ገለትጫሚት።

4 እን ክዕኔተኔሃ ዱእ እኣም ወክት ጉዕመንከ ሙንዲኖን ዱእ እኣሚት።

5 ወዕኔ በሬች ጀመር ከበሬ ኢለ ተሸት ላገተ ኢን ሜጡበ እኬን እቴንተቤቺሃ መገኑ ገለትጫም።

6 ከ ጡመ ሆጉተ ክዕኔን እኦተ ጀመሮ መገኑ መሲህ ኢሰ አሜተኖ በር ሹሎተ ኢለ አገረኖገ አመዕናም።

7 ቴሱ ኡሱር ምኔን ዮም ወክትለከ ኡሱረምችኤብርተ እንጂል ሀንቂሃ ከዕመቀሞተለከ እሱንከ ጠረኝሲሃ እኣም ወክት መገኑ ኣሰቶንከሰ ኣሴኤ ዕድሊን ጉዕሙንኩክዕኔ ቤቀማኑተ እኬንተቤቺሃ እዕኑ ጉዕመ ወክት ቀልቤንከኤ ዮንተ። ህካን እኮቤቺሃ ክዕኔተኔሃ ሞጮጨመኖኤሁ ሀንቅሃን።

8 መሲህ ኢሰ ኢታን ጉዕመንከክዕኔ ሄንከ ሱናሚት ጎሬ መገኑ ደገኖ።

9 ኢተክዕኔ ኤንኬዕኑለከ ሀይመተ ሰውዬ ዊሞህ እክ ነጸን መረኖገ ዱእ እኣም።

10 እሰን ጡመ ጠወ እጥራመቴን ደጎኖተለከ መሲህ ፈንቀል አሜተኖ በር ነጣኑተለከ ሙልሲሰኖ ጠዉ ዮህዕኔበእረ እኬን ደገንቶኖታት።

11 ህትን መሲህ ኢሲን ደገመኖ ፈይመ ላልቺን ዊንቴን መገኒሃ ኬዕምኛለከ ገለት ደግሲሴነንታሃ እኬነንተ።

ጳውሎሴ ኡሱረሙ እንጂሉ አልባዕሎተ መሰተ እሁሰ

12 አመኤ ኦሶ! ኢ አሌን ኢሌ ጠዉ ጉዕሙንኩ እንጂሉ አበ አልባዕለኖገ አኤሰ ደጎኖተ ሀሳም።

13 ህካን እኮቤቺሃ እን ኡሱረሞሚሁ መሲህተኔሃ እሁሰ ሮም ዎም ምኒ ዘበኛኑትለከ ዎሉ ህከኔ ዮ መኑ ጉዕሙንኩ ደጋእ።

14 ቀርኞን እመዕንቶ አመኦሶች ልግቡስ ኢ ኡሱረምተኔሃ ቀርኞን እመዕነንት መገን ላገተ ዎዕኔች በትሰ ዎጅቱዕነ መለልት ዱዱብስታኢት።

15 እኮጎሬ መት-መቱ መኑ መሲህተኔሃ ዱዱብስታኢሁ አቄሻንትለከ ዎሉሰ ጢቄኒት፤ ጠዉ እኮጎሬ ዎሉሰ መኑ መሲህተኔሃ ጡመ ቀልቢን ዱዱብስታኢት።

16 እሰ ተሸት ላገተ ፈየ ቀልቢን ዱዱብስታኢሁ ኢታች ኬዕዮህኒንት፤ መሰንትሰ እን ኡሱረሞሚሁ ተሸት ላገተ ሀንቂን ሰበኮተ አጸማምገ ደጋቤቺሃት።

17 ጠዉ እኮጎሬ አቄሻንለከ ጢቄን መሲህ ዱዱብስታኢሁ ሀንቂን እሁዕነ ገዉሰ ኢቲንለከ ኡሱረምኤ አሌን ዎልት ኦርሸተ በርግታኢሃ አጉጀሰቤቺሃት።

18 መሃ እኮጎሬ ሀካንሰ እኮጎሬ ጉዕማንከ ዎቄን አመስሊን እኮ ሀንቂን እኮ እቃ መሲህተኔሃ ዱዱብሰመናቤቺሃ ሙንደኣም።

19 ከኒች ኤተሪሃ ሙንደኣም፤ መሰንትሰ ክዕኔ ዱኢንለከ መሲህ ኢሰ ጠሊለ ኢያኒ ሀዕለንሺን ዮኤ ኦርሻች ፉላምገ ደጎምቤቺሃት።

20 ህካን እኮቤቺሃ መ ጠዊኒ ሙላምበእገ ዊሙ ሃሸኣቱትለከ ተብሶሁ ዮኤ፤ ጠዉ እኮጎሬ ጉዕመ ወክት እኣምህንገን ቴሁ ሄዕዮምጎሬ

---

* **1:1** ድያቆነ ሆጉት፦ ምኒ እኑ ሬዮ ሜንቱ ካደሙሃን። **1:1** ሶቀ. 16፥12። **1:13** ሶቀ. 28፥30።

ህከረንገ ሬዮምጎሬ መሲህ ዊመ ጅሰምኤ አሌን
ሎረ እሀኖገ ዊሙ መለሉ ዮኤ።
21 ህካን እኮቤቺሃ ኢ ሄኡ መሲሂን ሄኡሃን፤
ሬሁተ እኮጎሬ ኤሳሃ ደግለለኖኤሃን።
22 ጠዉ እኮጎሬ ፎሊን ሄዕዮምጎሬ ላልቼ ዮሰ
ሆጉተ ቀርቺሃ አኦተ አታላም፤ እኮጎሬ ሬሆችለከ
ሄኢች ህካንሰ መጠራም ጎር ደጎምበእ።
23 ከን ለሞ ጠዋን ቀልቡኤ ለሙ ቤቼ እኮኤ፤
እሰን መቶ አዲን ከን ሄኢች አደ እክ መሲህን እሆተ
ሀሳም፤ መሰንትሰ ሁኩን ጉዕመርቺችን በተአናሃ
እኮቤቺሃት።
24 ጠዉ እኮጎሬ አነ ሬሁዕነ ፎሊን ሄዕዮምጎሬ
ክዕኔሃ በትሸ ጡመሃን።
25 አነ ከ ጠወ አመዕንዮም፤ ሁኩንን
ሙንዲኑክዕኔለከ አመዕነቱክዕኔ ነጸኖገ ሬሁዕነ
ፎሊን ሄኣምገ ደጎም።
26 ህካን እኮቤቺሃ አነ ክዕኔኤን ለንኪሃ
ደቀሞምጎር ኢ መሳን መሲህ ኢሳን ዮህዕኔ ቦኑ
አበ እሀኖ።
27 ጉዕሚችን በትሴን መሲህ እንጅሊሃ
ሀሰስኖገ ሄዕዬ፤ አሜች ለዕዮንክዕኔጎሬ ህከረንገ
ክዕኔች ቄዕር ክዕኔተኔሃ ሞጮጩምጎሬ መቶ
ቀልቢን እንጂል አመዕነትቴሃ ሜጡበ እኬን
አጸንቴነንተገ ደጋም።
28 ክዕኔተ ግባህዕኔረ መ ጠዋኒ ዋጅቶኖቼ፤
ኩንን እሳሃ በእስተ መላ፤ ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔሃ
ጡሞተ መላ፤ ሁኩንን መገን አዲቺት።
29 መሰንትሰ መሲህን አመዕንቶኖተ ጠለዕል
እሁዕነ እሰተኔሃ ኦርሸተ ቶጎኖተ ኩን ኣሰሞህዕኔ።
30 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ከኒች ብርተ አጸንሸኤ
ለኤንታአ፤ ቴሁ ኢ አጸንሸ ለኤነንታት፤ አዕኑሁ
ህትናሙ አጸንሸ አጸንቴነንተ።

2

መሲህ ገዉሰ ሆፍሾገ

1 መሲህን እኬንተቤቺሃ መት-መቴክዕኔ
ሸዘነን ጠረኚቴንታአ፤ ህትን እሰ ኢታን
ጠረኚጨቀንቴነንተ፤ ህትን ጠሊለ አያኒን ሜጡ
እኬንታአ፤ ህትን መት-መቲሃክዕኔ ጡምመትለከ
ጎደበ ላፍመተ ለሊሴንታች፥
2 ህካን ሰውቲን፥ ኢታንለከ ቀልብን
ሙርሰጭቴን ሜጡ እኬን ሙንዲሲሼኤ።
3 ገዉ ኢቲን ህከረንገ ቦኒን መቱርቼ እቶኖቼ፤
ጠዉ እኮጎሬ ዋሉ መኑ ክዕኔች ቆሀኖገ ገዉ
ሆፍሲን ዋለዕዬ፤
4 ህትን ገገዉክዕኔ ዋሎ መን መኩተ ሀሼ ቤሉ
ገይክዕኔ መኩተ ጠለዕል ሀሶኖቼ።
5 ህትን ኩ መሲህ ኢሳን ዮ ሰውቱ ክዕኔ በላን
ሄኤን።
6 እሰ መገኑ እኮጎሬ
መገኒን ቅጡ አእኖ ሀል አፍ አገሮተ ሀሾበአ
7 ጠዉ እኮጎሬ ሮሰ ደነ አፎ
መነ እኮ
ገውሰ ኦነ አዕዮ።
8 ገዉሰ ሆፍሸ
ሬሆተ ኢለ
መሰቀል አሌን ሰቀለሞ ሬሆተ ኢለ
አዘዘሞ።
9 ህካን እኮቤቺሃ መገኑ ጉዕሚችን አሌ ዋሸ
ኬዕሞኛ ቤቾን አዕዮሰ፤
ጉዕመ ሱዕሚችን ሎረ ሱዕመ ኣሴሰ።
10 ህካን እኮቤቺሃ ኢሰ ሱዕሞ ኬዕሞኛተኔሃ
ኡላን፥ ሰማንንለከ ኡለ ኣዜን ዮሩ
ጉዕሙንኩ
ጉሉቤንከሰ ጉሉጽታአ።
11 ህትን አረቤንከሰን
«መሲህ ኢሰ ቀርቺሃን» ይት መሰከርት
አነ መገኒሃ ኬዕሞኛ ኣታአ።

ዱንያ አል መኒሃ ኑሪ እህተኔሃ

12 ህካን እኮቤቺሃ ኢ ጃላ! ጉዕመ ወክት
አዘዘንቴንተኤገን ክዕኔቤቾን ሄዕዮም ወክት
ጠለዕል እሁዕነ በትሸን ቴሱ ክዕኔች ቄዕሬም
ወክትሃ ጡሙክዕኔ ለሊሳ ሆጉተ ዋጅንለከ
ሁጢን አዕዬ።
13 መሰንትሰ እሰ ጡመ ሰውት ሀሶኖተለከ
አቶኖተ ክዕኔ ኣዜን አእኖሁ መገኑሃን።
14 ጉዕመንከ ሆጉተ አቴነንተ ወክት
ቁንቁቶኖቼ፤ ህትን ኦዶኖቼ።
15 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ከን ሂለ ክልቀት በላን
ሆፍኙለከ ህንቄኖህዕኔርቼ ዮህዕኔበኢሃ ነጣኑተ
መገን ኦሱተ እኬን ዱንያ አል መኒሃ ኑር እኬን
ለሊሴነንተ።
16 ኩን እሀኖንኩ ሄኡ ደገመኖ ላገተ
ሙርቶኑዕናን ጠረኚሴን አፊኒት፤ ከን ሃሌን
ደጉዱኤ እኮ ሆጉኤ ተሰ እክ ፈቃበእቤቺሃ መሲህ
ፈንቀል አሜተኖ ወክት ድከኣም ሄአኖኤ ዩሃን።
17 አዕኑ መገኒሃ አመዕነቲን ሆንጠህሴንተ
ክትምለከ ክድመ አሌን አኒሁ ዱንተአና ክትምገ
ሆንጠኮምጎሬ ክዕኔን ጉዕሚንከክዕኔ ሜጡበ
ተሸ የኖኤ።
18 ህትን አዕኑሁ ኢንን ሜጡበ ሙንደኤነንተ።

ጢሞቴዎሴለከ ኤጳፍሮዲቱሴ ክድመተ

19 ቀርቼ ኢሰ ዬጎሬ ክዕኔተኔሃ ሞጮጭ
ሙንደኦተ ጢሞትዎሴ ደዕል ክዕኔቤቼ ሶሆተ
ተብሳሃ እኣሞ።
20 ክዕኔተኔሃ ጡመ ቀልቢን ሰውየን ሻዘኖሁ
ጢሞትዎሴገ ዮኢሁ እዬሁ ዮበእ።
21 ዎሉ ጉዕሙንኩ ገይሰ ጠው ቤሉ መሲህ
ኢሰ ሆጎተ ሰውይቶበእ።
22 ጠዉ እኮጎሬ ጢሞትዎሰ ቤቱ እነሰ
ካደመኖህንገን ኢን ሜጡበ እክ እንጂለ
ካደሚንከሰለከ አመዕነንሸሰ መሰከርሲሱሰ
አዕኑሁ ደጌነንተ።
23 ኢ ጠዉ መ ደረጀተ ኢለኖ ጎሬ ለዕዮሚች
ኤተሮን ጢሞትዎሴ ደዕል ክዕኔቤቼ ሶሆተ
ተብሳሃ እኣሞ።
24 ህትን እን ገዉንኩእ ደዕል ክዕኔቤቼ አሜቶተ
አታላምገ ቀርቼ ሀዕለኖኤገ አመዕናሞ።
25 ህትን ኤሳሃ ሀሲሰኖኤርቺን ጉዕሚን
ሀዕሎኤተ ሶኬንተ አመኤቤቱ ኤጳፍሮዲቱሴ
ክዕኔቤቼ ሶሁ ሀሲሰኖሃ እክ ደጎም፤ እሰ እን
ሜጡበ ኤሬ ዎታደርቼለከ ሆጎኤ ጃለ እክ አእን
ዱንክዮሃን።
26 እሱ ክዕኔቤቼ ሶሃሚሁ ጉዕመንከክዕኔ
ለኦተ ሱኞገለከ እሰ ጥዙሰ ሞጮጭቴንተቤቺሃ
አበ ጨነቀሞኤ።

1:30 ሶቀ. 16፥19-40። **2:11** ኢሳ. 45፥23። **2:15** ዘዳ. 32፥5።

27 ህንቅንከ እሰ አበ ጥዥ ሪሆተ ሆንጠኮ እቅ፤
ጠዉ እኮጎሬ መገኑ መረርሲጭ ፈይሾሰ፤ ጠለዕል
እሰ እሁዕነ ኤሳሃ መረርሲጨቤቺሃ ሻዙተ ሻዘ
አሌን በርገመኖኤበእገ አዕዮ።
28 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ እሱ ለንኪሃ ለኤን
ሙንደኦኖተለከ ኢ ጨነቀሙ ቢሎተ እን እሱ
ክዕኔቤቹ ደዕል ሶሆተ አበ ሀሾሞ።
29 ቴሱ ቀርች ሱዕሚን አመዕናንቹ እኮቤቺሃ
አበ ሙንዲኖን ቶጌሰ፤ ህትን እሰገ ዮ መነ
ጉዕመንከ ከበጅዬሰ።
30 መሰንትሰ አዕኑ ግደኖን ሄኤን አቶኖኤተ
አታልቴንበ ሀዕለንሸ እሰ ደግለሎኤተ መሲህ
ሆጎተ ነብሳሰ ህግሸ ኣሲን ሪሆተ ኢለ አጸሞኤ።

3

ህንቅ ፈይመተ

1 አመኤ ኦሶ! ቀርቾን ሙንደዕዬ፤ እን
ከኒች ብርተ ከተቦንክዕኔሃ ፈንቀሸ ከተቦንክዕኔ
ጎሬሁ ህፈትሰኖኤበእ፤ ሁኩንን ክዕኔተ አደጊች
ጉዕሚችን አገሮህዕኔተ አታለኖ።
2 ዉሸገ* ንጀሰሳህኑኤችለከ ሂለ ጠወ
አታህኑኤች አገዕርዬ፤ ህትን ህለተ ሆጉተ
አታህኑኤችለከ ክዝብ ጡርከመሚች አገዕርዬ።
3 ነኤ መገን ጠሊለ እያኒን ሰገንዳምረለከ
መሲህ ኢሲን ድከዕናምረ እንኮምቤቺሃ
ሀንቂን ጡርከመሞምረ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ
ህትናመተበእ።
4 ህትን እን ማሊን እኮ እቃ ድከኣሚሁ ዮኤ፤
አዪሁ ማሊን ድከእናሁ ዮሲሃ አጉጆሰእቃ እን
ድከኣም ልግቡ ዎቆ ዮኤ።
5 እን እለሞም ህዜትቅ በር ጡርከመሞምየ፤
ቢንያሜ ደቦች እኮም እሰራኤላውቹሃን፤ ከኒች
ኬዕዮህኒን ነጠ እኮም ዕብራውቹሃን፤ አይሁድ
ሕገ አገዕሪን እኮ እቃ ፈርሳውቹሃን።
6 ሀይማኖትሃኤ ይ መሲህ ኢሳን አመዕንቶረ
ሸራምሃ እቅ፤ ህትን ሙሰ ሕገ አገዕሪን ፈይተኔሃ
እኮ እቃ ኩሌኖኤርቹ ዮኤበእ።
7 ጠዉ እኮጎሬ ከኒች ብርተ ኤሳሃ ደግለለኖኤ
ዬሚሃ ጉዕመንከ መሲህተኔሃ ይ ተሰ ጠውገ አዕይ
ዎለኣንሰ።
8 ጠለዕል ህካን እሁዕነ ቀርቹኤ መሲህ
ኢሰ ደጉ ዎሎርቺች ጉዕሚችን በተአናሃ
እኮቤቺሃ ሁኩን ጉዕሙንኩ ክሳርገ ዎለኣንሰ፤
እስተኔሃ ጉዕመርቹንከ አጉሮም፤ መሲሁ ደኦተ
ጉዕመርቹንከ ቶሬመ ሁርገ ዎለኣም።
9 እን ሕገ አገሪን ደኣም ገይኤሃ እኮ ፈዩት
ዮኤበእ፤ መሲህ አመዕኒንለከ እሲን ሜጡበ እሂን
ደገንታ ፈዩት መገን ቤቺች አሜታ ፈዩት ቴሱ ዮኤ።
10 እን መሲህ ደጎተለከ ሪሆች ኬእሰ ዎልቀተ
ደጎተ ሀሳሞ፤ እን እሰ ኦርሸተ ቤቀሞተለከ
ሪሆንከሰ እሱ አጉደተ ሄዕላታም።
11 ህትን ሪሆች ኬኣምገ ተብሳሃ አኣም።

ኢሉ ሀሰሰኖቤቹ ኢሊሃ ደጉዱ

12 ህካን ጉዕመንከ ደእዮምበእ፤ ህከረንገ
መገኑ ሀሰኖ ሃሊን ሆሮ እን ዊማበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መሲህ ኢሰ ኤሳሃ ገይሲሃ አዕዮኤቤቺሃ ሸልማት
ደኦተ ብርተ ዎሸ ደጉዱ አጉራምበእ።
13 እመኤ ኦሶ! እን ህካን ገይኤሃ አዕዮምህንገ
ዎለኣምበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ መቱ ጠወ አኣም፤
ሁኩንን ኤተርንከኤ ዮኢሃ ሀበን ብሬንከኤ ዮኢሃ
አፎተ ደጉዳም።
14 መገኑ መሲህ ኢሰ አዲን ገኤኤሁ ሰሜች
ደኣም ዋገ ዘማን ጉዕሚንከ ሄኤ ደኦተ ኢሉ
ሀሰሰኖኤቤቹ ኢሎተ ደጉዳም።
15 ቴሱ አመዕነቲን ጠረኛኖምሩ ጉዕሙንኩ
ካን አጉደኖ ሰውቱ ሄኦኔተ ሀሰሰኖ፤ አዕኑ አደ
እኮ ሃሊን ሰውይቴንተ ጎሬ መገኑ በራሃ አዕይ
ለሊሰኖህዕኔ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ቴሱ ኢለ ደዕኖም ሀንቅ
ጠረኛንሰ አንፎ።
17 አመኤ ኦሶ! ኤሳሃ አጉዴነንተረ እኬ፤ ነኤ
ዎልሀሰ ምሳልተ እንኮምገን ህካን አጉደን ሄኣረ
አጥራመቴን ለዕዬ።
18 መሰንትሰ ከኒች ብርተ ልግብ ወክት
ኩሎምገን ቴሁ ኦአን ኩላንክዕኔ፤ ልግቡ መኑ
ሄእንከሰ መሲህ መሰቀሊሃ ዲነ እክ ሄኣገ አእኖሰ።
19 እሳሃ ጎደቡሰ መገኑዋሰ፤ ሙልሲሰኖርቹ
እሳሃ ኬዕሞኛየሰ፤ ሰውቱሰ ዱንየ አልየ ጠወ፤ እሰ
ኤተሩሰ በኤሃ።
20 ጠዉ እኮጎሬ ኒ ባዱ ሰማሃን፤ ህከንቤቺች
እሜተኖ ጡሞሳንቹ ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ
አገርናሚት።
21 እሰ ኒ ህከ ህንቀሞ ጅሰመኔ ዶር
እሰ ኬዕሞኛ ጅሰመ አጉደኖገ እእኖ፤ ህካን
አእኖሁ ጉዕሙንኩሰ ገይሃሰ ጠገመኖገ አእኖ
ዎልቃንተሲት።

4

መጨረሸ ሸዘነ ላገተ

1 አመኤ ኦሶ! ኢታንክዕኔሁለከ ሱናንክዕኔሩ
ሙንዲኑኤ እኬንተሩ ሆጎተኤ አክሊለ እኬንተሩ
ቴሱ ቀርቾን ጠረኚቴን ኡርዬ።
2 ኤዎድያለከ ሲንጢኪ ቀርቺን ሜጡ እኬን
ሄኦኖተ ኡጫንክዕኔ።
3 አት አመዕነንቶንት ሆጎኤ ጃለ! ከ
ሜንቱ ሀዕልቶተ ኡጫንኬ፤ መሰንትሰ ኩ ሜንቱ
ቀሌምንጦሴንለከ ሱዕሙሰ ሄእ መጸፏን ከተበሞ
ሆጎ ጃላን ሜጡበ እንጂል ላገተ ኢልሶተ
ደግለልቶኤረ።
4 ጉዕመንከ ወክት ቀርቾን ተሸ ዩንክዕኔ፤ ቴሁ
ያንክዕኔ ተሸ ዩንክዕኔ።
5 ጡምመክዕኔ ጉዕመንከ መንቤቾን
ለልቶኢተ እኩን፤ ቀርቹንኩ አሜቶተ ሆንጠኮኤ።
6 ሀሰሰኖህዕኔርቺሃ ጉዕሚንከ ሹኩሩ ዊሞ
ዱኢን መገኑ ኡጭዬ ቤሉ መቶርችን ሻዞኖቺ።
7 መን ኤንኬዕኒች ጉዕሚች ሎረ እኮ መገን
ወገሬቴ መሲህ ኢሳን ዮንተቤቺሃ ቀልብክዕኔለከ
ሰውትክዕኔ አገረኖህዕኔ።
8 መጨረሻንን አመኤ ኦሶ! ቀልቡክዕኔ
ከኒች ጉዕሚችን በተአናሃለከ ገለትጭሲሰኖ
ጡመ ጠዊን ዊንቴንታረ እኬ፤ ህንቅ እኮ ጠወ
ጉዕመንከ፥ ኬዕሞች ዮ ጠወ ጉዕመንከ፥ ሀቂቀተ

---

* **3:2** ዉሸተ፦ የኖሁ እይሁድ መኑ መገኑ አመዕንበ መነ «ዉሸተ» ይታቤቺሃት፤ ጠዉ እኮጎሬ ከንቤችን ጳውሎሰ «ዉሸተ የን ጠወአናሁ «ነኤን አመዕናኖተ» ይተን ሃዕሮ አመዕንቶ መነ «ጡርከሙ ሀሲሰኖህዕኔ» ይተን ግዳጅሳ እይሁድተኔሃት። **3:5** ሶቀ. 23፥6፤ 26፥5፤ ሮሜ 11፥1። **3:17** 1 ቆሮ. 4፥16፤ 11፥1።

እኮ ጠወ ጉዕመንከ፥ ነጠ እኮ ጠወ ጉዕመንከ፥
ኢቴኖ ጠውተኔሃ ጉዕሚንከለከ ሙንዲሲስኖ
ጠውተኔሃ ስውይዬ፤
9 ኢች ተማርቴንታሃለከ ቶጌንታሃ፥ ሞጮጭቴንታሃለከ
ለኤንታሃ ጉዕመንከ አዕዬ፤ ወገሬት መገኑንኩ
ክዕኔን ሜጡበ እህኖ።

ጳዉሎስ ሶሄመስ ሸልማትተኔሃ ገለትጩገ

10 ጠዉ እኮጎሬ ልግብ ወክቲች ኤተሮን
ኦርሸኤተኔሃ ሰውዩ ጀመርቴንተቤቺሃ ቀርቾን አበ
ሙንደኣም፤ ወክት ደእቴንታበአ ቤሉ ኢተኔሃ
ስውዩ አጉርቴንታበእ።
11 ህት ያም ወክት ሆፈዕዮኤርቺሃ ሻኹበአ፤
መስንትሰ «ዮኤ ጌሱ ኤሳሃ እህኖኤ» ዩ
ተማሮምቤቺሃ ዮኤህኒን ሙንደኣምሃን።
12 ህካን እኮቤቺሃ ደኤለከ ደኤ ሆጉ ደጋም፤
ጉዕመንከ ጠዋን ጉዕመ ወክት ዱቢን እኮ ጎሪን
ደእን እኮ ደኤ ሆግን «ዮኤሁ እህኖኤ» ዩ ሮሾም።
13 ዋልቀተ ኣስኖኤ መሲሂን ጉዕመንከ እኑተ
አታላም።
14 እኮጎሬ አዕኑ ኦርሸኤ ቤቀማኑተ እኬን ጡመ
ጠወ አቴንታኤ።
15 ፍልጵሱሳን ዮንተ መኑ! ወኔችን ኬሸ
እንጂል ላገተ ተማርሰን መቄደን ባዲች ፉሎም
ወክት ክዕኔ ቤሉ ዋሉ እመዕናኑት ኣሲንለከ ቶጊን
ኤሳሃ ሀዕሉ ሆጉሰ አዕኑ ገዉክዕኔ ደጌነንተ።
16 ህትን ተሰሎንቄ ከተማን ሄዕዮም ወክት
ሀስስኖኤርቹ ሶኬን ልግብ ወክት ሀዕልቴንታኤ።
17 እን ለኤ ሀሳሚሁ ከኒች ብርተ አቴንተህኒች
አበ ጡመ ሆጉት በርገንቶታት።
18 ኤሳሃ ሀስስኖለከ ሀስስኖህኒች በትሸ እኮ
ሸልማትክዕኔ ኤጳፍሮድቱ እንጋች ቶጎም፤ ሁኩ
ክዕኔ ሸልማቱ ጡመ እንጀነተ ዊሞ ክትምገ መገኑ
ሙንዲሲስኖሃለከ መገኑ ቶገኖሃን።
19 ህካን እኮቤቺሃ ኢ መገኑ ዳንጉ ዮበእ
ቀባጦችሰ መሲህ ኢሰ አዲን ሀስስኖህዕኔ ጠወ
ጉዕመንከ በትሸ ኣሶህዕኔ።
20 እናኔ መገኒሃ ዘላለሚሃ ኬዕሞኙ እሁንሰ፤
ኣሚዕን።

መጨረሸ ወገሬት

21 መሲህ ኢሳን እመዕንቶ መኒሃ ጉዕሚንከ
ወገሬት ኢልሼ፤ ኢን ሜጡበ ዮ እመኤ ኦሱት
«ወገሬቴ» ይታህዕኔት።
22 ዋሉ እመዕናኑት ጉዕሙንኩ አደንከ ሮም
ዋም ምኔን ካደንታ አመዕናኑንት «ወገሬቴ»
ይታህዕኔት።
23 ቀርቾ መሲህ ኢሰ ኣሰቱት ጉዕሚንከክዕኔ
ሜጡበ እኩን፤ ኣሚዕን።

4:15 2 ቆሮ. 11፥9። **4:16** ሶቀ. 17፥1። **4:18** ፉል. 29፥18።

ጳዉሎስ ቆላስያስ መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ
አጉስ

ኩ ሶህኑት ከተበንቶኢሁ ቀዉ እሰያ ዬኖ ኤፌሶን ከተማን ሸርቂን ቆላስያስ ከተማን ሄኣ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒሃት፤ ኩ መገን አመዕናኖ ዱእ ምነት ኡርቶኢሁ ጳዉሎሴን እህበጎሬሁ ሮም ግዛት እኮ እሰያ ሀዕኑረ ከተማ እኮ ኤፌሶኒች እንጂለ ተማርሰታእረ ሶኮሃ እኮቤቺሃ ቆላስያስ መኒሃ ሹምነቱ ዮሰ እቅ፤ ቆላስያስ መገን አመዕናኖ ዱእ መን ኣዜን «መገኑ ደጎተለከ ዊመ ጡሙ ደእቶተ ጉዕሙንኩ መኑ ጠሊልመ አያን ዋልቀተለከ ሹምነቲሃ ሰገዱ ሀሰሰኖ» ይታ ክዝብ አሰተማረት ሄኤሰ ጳዉሎሰ ሞጮጭዮ እቅ፤ ሁኩ አሰተማረት ይታ ዋሉ ጠዉ «ጉዕሙንኩ መኑ ጡርከም ሴሪሃ ጠገሙለከ እቸታ ዋሉ ሴረሃ አገሩ ሀሰሰኖሰ» የኖሃን።

ጳዉሎሰ ከ ሶህኑተ ከተቦሁ ሀንቅ አመዕነቲ ሶህኑተ ሆንጠህሲን እሰ ክዝብ ትምርት ቶጉ ግብሃት፤ ሆንጠህሾ መሰሊች ቡዕሉሰ «መሲህ ኢሰ ዊመ ጡሙ ኣሰኖ፤ ሁኩ ዋሉ አመዕነቱለከ አኤኖርቹ እኮጎሬ እሲች ቄርሰታኣ» የኖሃን፤ መገኑ መሲህ ኢሲን ኣዱንያ አል ከለቆ፤ እሰ አዲንን ገይሰቤቹ ፈንቀሸ ኤበኖሰ፤ ኣዱንያ አሉ ጡም ተብሶሁ ሄአኖሲሁ መሲህ ኢሰ ቀልቢን አመዕኒንት፤ ከን ሃሊን ጳዉሎሰ ኩ ሎሩ ትምርቱ አመዕናኖ ሄኦን ሀት አት ሆጎን ሆሰሳጎሬ ኩለኖ።

ከ ሶህኑተ ጳዉሎሴች ቶግ ቆላስያስ ኢልሶተ ሶህሞ ቲቶን ሜጡበ ሄዕዮ አናሲሞሴ እኮገ ለኤ ሀሰሰኖ፤ ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ አናሲሞሴ ዬኖ ሮሰችተኔሃ ፊልሞኒሃ ዋልት ሶህኑተ ከተቦኤ፤

መጻፉሰ አፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-8)*
መሲህ ኢሰ ሀለትለከ ሆጉተ *(1፥9—2፥19)*
መሲህ ኢሲን ሃዕሮ ሄኤ *(2፥20—4፥6)*
መጨረሸሰ *(4፥7-18)*

1 መገን ሀሰሻን መሲህ ኢሲ አሳቤቹ እኮም ጳዉሎሴችለከ አመኔቤቲች ጢሞትዎሴች ሶህንቶእተ ሶህኑ።
2 ቄላሰያሳን ሄኣህኑኤ መሲሂን ጠሊልቶ አመዕነንቶ አመዕናኖተ መገኒች አኒችኔ ኣሰቱትለከ ወገሬቱ እሁንክዕኔ።

ጳዉሎሰ መገኑ ገለትጩሰ

3 ክዕኔሃ ዱእ አዕናም ወክት ቀርችኔ መሲህ ኢሰ አነ መገኑ ጉዕመ ወክት ገለትጭናንሰ።
4 መሲህ ኢሳን ዮህዕኔ አመዕነቱለከ አመዕናኖተ ጉዕሚንከ ዮህዕኔ ኢተተ ሞጮጭኖም።
5 ህንቅ ላገተ እኮ እንጂለ ሄጭ ክዕኔቤቹ ኢሌ ወክት እሲን ዮ ተብሳሃ ሞጮጭቲንታአ፤ ህካን እኮቤቺሃ አመዕነቱክዕኔለከ ኢተክዕኔ እጀረንቶኢሁ ሰማን ተቃጠብ አገረኖ ህከን ተብሴ አሌኒት።
6 አዕኑ እንጂለ ሞጮጭቲንታችለከ መገን ኣሰቶ ሀንቅ ደጌንተ በር ጀመር ኩ ኢንጂሉ ክዕኔ በላን እኮህንገን ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን አቶት አሌንትለከ ነጽ አሌኒት።
7 ህካንን ክዕኔተኔሃ መሲህ አመዕነሞ ካዲንቹ እኮሃለከ ኒን * ሜጡበ አአኖ ኢተሞ ኤጵቆራ ኩሎህዕኔ።
8 ህትን እሰ መገን አያኒን ገገዉክዕኔ ኢተቀሙክዕኔ ኩሎኔ።
9 ህካን እኮቤቺሃ ከ ጠወ ሞጮጭኖም በሬች ጀመር አዕኑ ሀይመተለከ ሰውት ጉዕመንከ መገን ሰውት ደጌነንተ ዊሙ ደጉ ሄኦህዕኔተ ክዕኔሃ ዱአ አኤለከ መገኑ ኤጩ ኤጉርኖሞበእ።
10 ህትን ቀርቺሃ ሀሰሰኖገ ሄኤነንለከ ጉዕማንከ ጠዋን እሱ ሙንዲሲሴነን ጡመ ሆጎን አቶተ አቶቴነን መገኑ ደጊን ነጽቶኖተ ዱአ አዕናሞ።
11 አታዕሊን ጉዕመንከ ጠወ አታሊሃ ተቃጠቤንተረ እኮኖተ ቀርቹ ሎረ ዋልቃን ጠረኛመሰ ጉዕመንከ ኣሱንክዕኔ።
12 ህትን ኑር ዋምነት ኣዜን ጠሊላኖን ሜጡበ ርሰተ ቤቀንቴነንተገ አበቀዕዮህዕኔ መገኑ አነ ሙንዲኖን ገለትጭዬሰ።
13 እሰ ቱንሰች ዋልቃች ጡምሸኔ ኢተሞ ቤትሰ ዋምነቴን ኣንጋምገ አዕዮኔ።
14 እሲን ዋዘሞ ጩብኔ ማርቱተ ደእኖሞ።

መሲህ ሆጎተኔሃ

15 ቤቱሰ ለልበ መገን ህንቅተ ምሳል፤ እሰን ክልቀቲች ጉዕሚችን ህንገፈሃን።
16 መስንትሰ ስማንለከ ኡላን ዮእሩ ጉዕሙንኩ ለለኖሁለከ ለለኖበእሁ ዋልቃመትለከ ገሸታእሩ ሀለቀትለከ ሹመት ጉዕሙንኩ ከለቀንቶኢሁ እሰ አዲንተ፤ ጉዕሙርቹንኩ እሰ አዲን እሲንከ ከለቀሞኤ።
17 እሰን ጉዕመርቺች ብርንተ ሄዕዮ፤ ጉዕሙርቹንኩ አጳቀሞ ኡሬኢሁ እሲንት።
18 እሰን ገይሰ ጅሰመ እኮ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒሃ ቡዕለሃንገ፤ እሰ ጉዕመ ጠዊሃ ብሬተ፤ ጉዕመ ጠዋንን ዋኔሃ እሆተ ሬሆች ኬእንከሰ ዋዕኔሃን።
19 እኑ መገኑ ቤትሰ ኣዜን መገኑ ዊመ ዊሚን ሄአኖገ ኢትዮኤ።
20 መሰቀል እሌን ዱንተዕዮ ቄጊንከሰ ወገሬት አኢን ኡላን እኮ ሰማን ዮ ጠወ ጉዕመንከ እሰ አዲን እሲን ሀራርሴእ።
21 ሰውቲንከክዕኔለከ ሂለ ሆጎንተክዕኔ ባለጋረ እኬን መገኒች ቄዕርቴን ሄኤነንተ እቅ።
22 ቴሱ እኮጎሬ ሆፍኙለከ ቀነጤኖህዕኔርቹ ዮህዕኔበእረ ጠሊላኑተ አዕይ እሰ ብሬን ሆንጠህሶህዕኔተ መሲህ ጅሰምሰ ሬሆ አዲን ሀራርሴህዕኔ።
23 አመዕነቲንከክዕኔ እጀረንቴን ጠጸ ገቴን ኡሪን ሞጮጭቴንተ እንጅሊን ተብሴች ሌንቄቅቶኑዕናን ጠረኛቲን ሄዕዬ። አዕኑ ሞጮጭቴንታሁለከ ሰሜች ዋሮን ዮ ክልቀቲሃ ጉዕሚንከ ዱዱብሰሞ እንጂሉ ከኒት፤ አን ጳዉሎሰ ከ እንጂሊሃ ካዲንቹ እኮም።

ጳዉሎሴ ሶቀም ሆጉተ

---

* **1:7** ኒን፦ የኖሃ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ክዕኔን» ይታአ። **1:7** ቆላ. 4፥12፤ ፍልሞ. 23። **1:14** ኤፌ. 1፥7። **1:18** ኤፌ. 1፥22-23። **1:20** ኤፌ. 2፥16።

24 ቴሁ ክዕኔተኔሃ ቶጎም ኦርሻን ሙጎደኣም፤ መሲህ ጅሰመሰ እኮ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒሃ ኣኤ ኦርሻች ሆፈእኖሃ ማሊጎከኤ ዊጎሻም።
25 መገን ላጋች መቱርቹሃ ፌሱዕናን ክዕኔሃ ኩሎተ መገኒች ኣሰሞኤ ኤጋን መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒሃ ካዲጎቹ እኮም።
26 ኩ ላገት ልግቤ ዘመኒሃ ክልቀቲሃ ጉዕሚጎከ ለሉዕናን ምሰጥር እክ ሄዕዮ እቅ፤ ቴሁ እኮጎሬ መገኑ አመዕንታ መኒሃ ጉዕሚጎከ ለልሾኤ።
27 መገኑ ከ ምሰጥር እሳሃ ለሊሾሰ፤ ሁኩጎን አይሁደ እህበ መን በላን አበተ ቀባጡ፤ ካን ዩ መሲህ ክዕኔ ኣዜን ሄእሃሰ እሰን ኬዕምኚሃኔ ተብሳሃ።
28 ነኤ መሲህ አዋጅናም፤ መኑ ጉዕሙጎኩ ጉዕመንከ መነ መሲሂን አመዕነቲንከሰ ጠረኘ አዕን ሆጎጠህጎሶተ ሀይመተ ጉዕመንከ ተማርሰነን ሸጎዛም።
29 እሰ ሎረ ዋልቃን ኣዜንከኤ አእኖቤቺሃ ህከን ዋልቃን አጸመን ቆንደዳም።

2

1 ክዕኔተኔሃ ሎደቅ ከተማን ዮ መንተኔሃለከ ህትን እልኤ ለእ ደጋበእ መንተኔሃ ጉዕሚጎከ ሄንከ አጸማምጎር ደጎኖተ ሀሳም።
2 አጸማሚሁ ቀልቡሰ ጠረኜሃን ኢታን ሜጡበ እክ ዊመ ቀልብ ደእት መገን ምሰጥር እኮ መሲህ ደጋገት።
3 ሀይመለከ ኤንኬዕን ቀባጡት ማጠንት ዮኢሁ መሲህ ቤቾንት።
4 ካን ያሚሁ አዪሁ ጡመ ላጋን ጠወእን ጣንሰኖህዕኔበእገ ይዪት።
5 ማሊጎ ክዕኔች ቂዕርዮም እቃ ሰውቲን ክዕኔን ሜጡበ ዮምቤቺሃ ጡመ ሴሪጎ ሄኦንከክዕኔለከ መሲህን ዮህዕኔ አመዕነት ጠረኜመተ ለዕይ ተሸ ይዮኤ።

መሲሂን ደገመኖ ዊመ ሄኡ

6 ቴሁ ቀርቾ መሲህ ኢሳን አመዕንቴንተገን እሲን ሜጡ እኬን ሄዕዬ።
7 እሶን ጠጸ አቴንለከ እጀረንቴን ተማርቴንተ ሃሊን አመዕነቶንከክዕኔ ጠረኜቴን ሄዕዬ፤ ዊም ደፈፎ ገለት ሆጎጠህሼ።
8 መሲህ አሌን እሁዕነ መን ሮሲንለከ ከን ኣዱንያ አሌን እጀረሞ ሴሪንለከ ተሰ ጣንሲን አዪሁ እግ መሰኖህዕኔበእገ አገዕርዬ።
9 መገን ጉዕመ ዊምመት ጅሰማን ለልት ሄኣኢሁ መሲሂንት።
10 ህትን አዕኑ ዊመ ሄኡ ደዕቴንታሁ ክልቀት ጉዕሞ አሌን ገሸለከ ሹምነት ጉዕሞ አሌን ሎረ ገሻንቹ እኮ መሲህ አዲኒት።
11 እሲን ሜጡ እህንከክዕኔ ጡርከመንቴንታአ፤ ሁኩ ጡርከሙንኩ ጩበኘ ጅሰመ ከሞተ መሲሂን እኮሃ ጡርከሙ ቤሉ መን አንጋን እኮበእሃን።
12 ጠመቀንቴንተ ወክት መሲሂን ሜጡበ ሞገንቴን ጠመቀሚንከክዕኔ መሲህን ሬሆች ኬኤንታአ፤ ሁኩንን መሲህ ሬሆች ኬሾ መገን ዋልቃን አመዕንቴንተቤቺሃት።
13 አዕኑ ጩብ እእንከክዕኔለከ ጩብክዕኔ ጅሰመ ጡርከሙ ሆግንተክዕኔ ሬቴንታእረ እቅ፤ ቴሱ እኮጎሬ መገኑ ጩብክዕኔ ጉዕመንከ «ፈቁን» ይ መሲሂን ሜጡበ ሄኤነንተገ አዕዮህዕኔ።
14 እሰ ህከ ከሰሰኔለኪ ግበኔ ሄዕዮ ኤዴ ቤሱኔ ለልሶተ ከተበሞ ሕገ ሸንሼእ፤ ህካንን መሲህ ኢሰ መሰቀል አሌን ሰቀል ኒ አልች ከሞ።
15 ህትን ዋልቃመተለከ ዳኛኑተ መሰቀል ዋልቃን ቂል በነቻን ዘህሰን መኑ ጉዕሙንኩ ለእናሰገ አዕዮሰ።
16 ቴሱ እቸተኔሃ እኮ እቃ፥ እግተኔሃ እኮ እቃ፥ በዓል በሬተኔሃ እኮ እቃ፥ አገኑ ኣገኖ በርተኔሃ እኮ እቃ፥ አበ በሬተኔሃ አዪሁ አሌንከክዕኔ ፈረዱንከ።
17 ሁኩን ጉዕሙንኩ አሜቶተ ዮ ጠዊሃ ሀላሃን፤ እኮጎሬ ሀንቁሰ ደገመኖሁ መሲሂንት።
18 ክዝቢን ገው ሆፍሲንለከ መላይካተ ሰገዲን ድከእኖ መቱ መንቹሁ ዋግቤሉ ፌሰኖህኔበእገ አገርዕዬ፤ ህትኔ መንቹ ለእኖ መናማን ጌሲች አበ ገውሰ ቦነን ጩብሰ ሰውቲን ተሳን ቦነኖ።
19 ቡዕለ እኮ መሲህን ህትናሞ መንቺን መቱርቹሁ ደቀንሹ ዮሰበእ፤ ጅሰሙ ጉዕሙንኩ ንጊንለከ ቡጎቺን ሜጡበ እክ መገኑ ነሰኖ ሃሊን ነጽቶተ እቸተ ደእታኢሁ ቡዕል አዲኒት።

ክዝብ ትምርቲች አገዕሩ

20 መሲህን ሜጡበ ሬቴን ከን ኣዱንያ እል ዎጊች ሹልቴን አደ እኬንታች ቴሱ ኣዱንያ አልች አደ እህበ መነገ ሚሃት ህትኔ ትዛዝሃ ጠገንቴነንታት።
21 ትዛዙንኩ አፎት፥ ቀመሶትለከ ኤልቶት የኖሃን።
22 ከ ጉዕመንከ ጠወ ጠወእኢሁ ጥቅም ኣቶች ኤተሮን በእኖ ጠውጋት፤ እሰን መኑ ፉሼሃ ትምርትሃለከ ትዛዝሃ ጠለዕለ።
23 ኩ ትዛዙንኩ ገግሰ ሀሰሻች ሰገደን፥ ገዉ ሆፍሲንለከ ገይ ጅሰመ ሚዕረን ህካን እኦተ አጸሚንከሰ ሀይመት ዮሰሃ እጉደኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩን ጅሰም ሂለ ጠወ አገዕርሃ መቱርቹሃ ደግለለኖበእ።

3

መሲሂን ሃዕሮ ሄኡ ደእተኔሃ

1 ቴሱ መሲሂን ሜጡበ ሬሆች ኬኤነተቤቺሃ አሌ ሰማን መሲህ መገን መኬ አዲን አፉዕል ዮቤቾን ዮ ጠወ ሀሼ።
2 አሌ ሰማን ዮ ጠውተኔሃ ሰውይዬ ቤሉ ኣዱንያ አሌን ዮ ጠውተኔሃ ሰውይቶኖቹ።
3 መሰንትሰ እዕኑ ሬቴንተቤቺሃ ህትን ሄኡክዕኔ መሲሂን መገን ኣዜን ማጠሞኡ።
4 ሄኡክዕኔ እኮ መሲህ እሜተኖ በር አዕኑ እሲን ሜጡበ ኬዕምኚን ለልቴነንተ።

ኑባቹለከ ሃዕሮ ሄኡ

5 ቴሱ ከን ኣዱንያ አሊች እኮ ማልክዕኔ ሄዕላቸተ ጉዕመንከ ሸዬ፤ ሁኩንን ዝነተ፥ ኣዝ ንጀሰመተ፥ ማል ሂለ ሄዕላቸተለከ ሸርኬተ ሰገዱ እኮ ሄዕላቸታን።
6 ከን ጠው መሳን አዘዘምበ መን አሌን መገን ኡሙዕርት እሜታአ።

2:16 ሮሜ 14፥1-6። **2:19** ኤፌ. 4፥16። **3:1** መዝ. 110፥1።

7 እዕኑ ገዉክዕኔ ከኒች ብርተ ህክ ጠወ አቴነን
ሄኤነንተረ እቅ።
8 ቴሁ እኮጎሬ ኤሙዕርተ፥ ንዴቴ፥ ሂልመተ፥
ቦሮዕረንሽ ክዕኔች ከሜ፤ አፌች ቍለኖ ሙልሰኖ
ጠዉሁ አፌችክዕኔ ቍሉንከ።
9 መስንትሰ ኑባጴ መንቹ ሆጎንተሰ ፉሸቴን
ኤጅቴንታች መት-መትሃክዕኔ ክዝብ ጠወኦኖቹ።

10 ካልቅ ደነ አጉዲሃ ኤንኬዕኒን ሃዕሮ እኮ
መንቹ ኦደዕዬ።
11 ህክን ግርክለከ አይሁድ በላን ህክረንገ
ጡርከመሞለከ ጡርከመምበ መን በላን
ህክረንገ ኤንኬዕናሙለከ ገው በላን ህክረንገ
ሰዋልድቹ ህክረንገ ሮሰች በላን አደደመት ዮበአ፤
ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ጉዕመ ጉዕሚኒች።
12 መገን መጠረንቴንተ ጠሊላኑተ
ኢተንቴንታእረ እኬንተቤቺሃ መረርሲጩ፥ ጎደበ
ላፍመተ፥ ጡምመተ፥ ገው ሙግ አኡ፥ አታዕሉ
ኦድኖገ ኦደዕዬ።
13 መት-መትክዕኔ ጠወ አታሌ፤ መቱክዕኔ
መትክዕኔ አሌን ጎደበ አፌንተ ገዱት ዮህዕኔጎሬ
ፈቁን የቀሜ፤ ቀርቹ «ፈቁን» ዬገን አዕኑሁ «ፈቁን»
ዩ ሀሰስኖህዕኔ።
14 ከን ጠውችን አበ ጉዕመንከ ጠወ
ጭምአዕይ አፈኖ ዊመ ሜጦመተ ደግሲሳ ኢተተ
ኦደዕዬ።
15 መቱ ጅሰመ እኬን ገእነቴንታሁ ወገሬቲሃ
እኮቤቺሃ መሲህ ወገሬቱ ቀልብክዕኔ ሀላዕሉን፤
ህትን ገለትጭቴነንተረ እኬ።
16 መሲህ ላገት ኣዜንከክዕኔ ዊንት ሄኡን፤
መት-መቱክዕኔ ሀይማን መት-መቱክዕኔ
ተማርሰዬ ህትን ሸጫቀሜ፤ መዝሙሪን፥
ዝክሪን፥ ጉዕመ መዝሙሪን መገኑ ቀልቢንከክዕኔ
መዝሙሪን ገለትጭዬ።
17 እነ መገኑ እሲን ገለትጭቴነን ላጋን እኮ
እቃ ሆጎን አቴነንተ ጠወ ጉዕመንከ ቀርቾ ኢሰ
ሱዕሚን አዕዬ።

አመዕናኖ ገልቴ ሴረ

18 ምኒ አማኖ! ቀርቾ ኢሲሃ ሀሰስኖሃ እኮቤቺሃ
ምኒክዕኔ እኒሃ አዘዘሜ።
19 ምኒ አናከ! ምኒክዕኔ አማኑተ ኢትዬ፤ ጎደበ
ጠረኚቶኖቼ።
20 ኦሶ! ኩን ቀርቹ ሙንዲሲሰኖ እኮቤቺሃ
ጉዕመርቾንን አናካተክዕኔለከ አማኖተክዕኔ
አዘዘሜ።
21 አናከትለከ አማኑት! ተብሳ ሙርታበእገ
ኦሱክዕኔ አሙዕርት ገዝ ገዝ ይታገ አቶኖቼሰ።
22 ሮሶመ ሴራን ዮንተሩ! መነ ሙንዲሰሲሃለከ
ለሊሃ እሁዕነ ጡመ ቀልቢን ቀርቹ ዋጅቴነን
ኣዱንያ አል ቀርቻኖተ ጉዕመርቺንን አዘዘሜ።
23 አቴነተርቹ ጉዕመንከ መኒሃ እሁዕነ መገኒሃ
አቴነንተህንገ አቴን ዊመ ቀልቢንከክዕኔ አዕዬ።
24 መገን ቤቺች ሌቄገ ኣእቴነንተ ርሰቱ ዮገ
ደጌነንተ፤ ካደንቴነታንኩ ቀርቹ መሲሂት።
25 ሂለ እዕዮ መንቹ ሆጎሰ ወጥ ደእኖ፤ መገን
እኔን ጎልትት ዮበእ።

4

1 ቀርቻኖ! ክዕኔሃ ሰማን ቀርቹ ዮህዕኔገ
ደጌነንተቤቺሃ ካደንታህዕኔረ ጡምማንለከ ቅጡ
እቴን ገሸዬሰ።

ሸዘነተ

2 ገለትጭቴነን ጉዕመንከ ወክት ጠረኚቴን
ዱእ አዕዬ።
3 እን ኡሱረኝ እኮሚሁ መሲህ ምሰጥር እዋጅተ
መገኑ ላገሰ ኤሩተ ፈኖኔተ ኔሳሃ ዱእ አዕዬ።
4 ህትን ጠወኡ ሀሰስኖኤገ ላገሰ መኒሃ ኣጋገ
ጠወኦተ ዱእ አዕዬኤ።
5 አብሌ ዮ መኒን ሜጡበ ዮህዕኔ ደቀንሺን
ሀይማን ሄዕዬ፤ ደገሞ ገንባቴን ጉዕማን
ደግለሸቀሜ።
6 መት-መቶ መኒሃ ሀት እቴን መሰለ ኣሱ
ሀሰስኖህዕኔገ ደጎኖተ ጠወኡክዕኔ መጥኔገ
ጤእኖሃለከ ጉዕመ ወክት ኣሰቶን ዊሞሃ እሁን።

መጨረሸ ወገሬትተኔሃ

7 ኢተሞ እመ ቤቱለከ አመዕነሞ ካድንቹ ኢን
ሜጡበ ቀርች ሆጉተ አእኖ ቲቂቆሰ ኢ ጠወ
ጉዕመንከ ኩለኖህዕኔ።
8 እሱሃ ክዕኔቤቹ ሶኮሚሁ ነኡ ሄዕናሞ ሀል
ክዕኔሃ ኩሎተለከ ቀልብክዕኔ ጠረኚሶታት።
9 እሲንን ሜጡበ ክዕኔ አዲሃ እኮ አመዕነሞለከ
ኢተሞ አመኔቤቱ አናሲሞሰ አሜተኖ፤ እሰ ከኔ እኮ
ጠወ ጉዕመንከ ኩልታህዕኔ።
10 ኢን ሜጡበ ኡሱረሞ አርሰጥሮኮሰለከ
ባርናባሴ ለንካመ ቤቱ ማርቆሰ ወገሬቴ
የኖህዕኔት፤ ማርቆሴተኔንከ ቃግሾንክዕኔ ሶህኑት
ኢልቶህዕኔ፤ ቴሱ ክዕኔቤቹ አሜቾ ወክት ቶጌሰ።
11 «ኢዮሰጦሴ» ዬን ገኤኖ ኢያሱ «ወገሬቴ»
የኖህዕኔት፤ መገን ዎምነትተኔሃ ኢን ሜጡበ አታ
መን በላን እይሁደ እኮእሩ ጠለዕል እሳት፤ ኤሳንከ
ጠረኚሶኤ።
12 ክዕኔ አዲች እኮ መሲህ ኢሰ ካዲንቹ
ኤጳፍራ ወገሬቴ የኖህዕኔት፤ እሰን ሆሮ ጠረኚቴን
ዊመ ዊሚን ረጀ ይቴን መገን ሀሰሻን ጉዕማን
ጠረኚቴን ኡርቶኖተ ጉዕመ ወክት ክዕኔተኔሃ
ዱኢን አጸመኖት።
13 ለንኪሃ እሰ ክዕኔተኔሃ፥ ሎደቅለከ
ሂራፖሊሰ ከተማን ዮ መኒሃ ጠረኝ አእኖገ ገዉእ
መሰከራም።
14 ኢተሞ ሀኪንቹ ሉቃሰለከ ህትን ዴማሲ
«ወገሬቴ» ይታህዕኔት።
15 ሎዶቃን ዮ አመኔ ኦሱተለከ ቴሁ ንምፉነለከ
ምኔንከሴ ዮ * መገን አመዕናኖ ዱእ ምናተ
«ወገሬቴ» ይዬ።

3:9 ኤፌ. 4፥22። **3:10** ክል. 1፥26፤ ኤፌ. 4፥24። **3:12** ኤፌ. 4፥2። **3:13** ኤፌ. 4፥32። **3:17** ኤፌ. 5፥19-20። **3:18** ኤፌ. 5፥22፤ 1 ጴጥ. 3፥1። **3:19** ኤፌ. 5፥25፤ 1 ጴጥ. 3፥7። **3:20** ኤፌ. 6፥1። **3:21** ኤፌ. 6፥4። **3:22** ኤፌ. 6፥5-8። **3:25** ዘዳ. 10፥17፤ ኤፌ. 6፥9። **4:1** ኤፌ. 6፥9። **4:5** ኤፌ. 5፥16። **4:7** ሶቀ. 20፥4፤ 2 ጢሞ. 4፥12። **4:8** ኤፌ. 6፥21-22። **4:9** ፍልሞ. 10-12። **4:10** ሶቀ. 19፥29፤ 27፥2፤ ፍልሞ. 24፤ ሶቀ. 12፥12፤ 25፤ 13፥13፤ 15፥37-39። **4:12** ቆላ. 1፥7፤ ፍልሞ. 23። **4:14** 2 ጢሞ. 4፥10-11፤ ፍልሞ. 24። * **4:15** ንምፉነለከ ምኔንከሴ ዮተኔሃ፦ የኖሁ መት-መቱ ክታበት «ኒምፉሰለከ ምኔንከሰ ዮተኔሃ» ይታአ።

16 ተ ደብዳቤተ አዕኑ አነበቤንታች ኤተሮን
ሎዶቃን ዮ መገን አመዕናኖ ዱእ ምነ በላን
አነበበመኖገ አዕዬ፤ አዕኑ ሎዶቂች ሶህንታህዕኔ
ደብዳቤተ አነበቤ።
17 አርኪጳሴንክ «ቀርቺች ቶጎንት ክድመተ
መጨረሽስ ኢለ ሹል» ይቴን ኩሌ።
18 ከ ወገሬት ገይኤ አንጋን ከተቦሚሁ አን
ጳዉሎሴት፤ ኡሱር ምኔን ዮምገ ስውይዬ፤
መገን ኣሰቱት ክዕኔኤን እኩን።

4:17 ፍልሞ. 2።

ጳዉሎሰ ተሰሎንቄ መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉሰ

ተሰሎንቅት መቄደነ ዬኖ ሮም ባዲሃ ሎረ ከተመ እቅ፤ ጳዉሎሰ ተሰሎንቄን መገን እመዕናኖ ዱእ ምኒ ኡርሾሁ ፍልጵሰዩሰ ባዱ አጉር ኦሮዕዮች ኤተሮንት፤ እሁን ቤሉ እይሁድ ሃይማኖቲ ቶጎተ ሆንጠኮ መገኑ ደግቡ ኡመት ጳዉሎሰ ሆንጠህሰኖ እመዕናኖ ሶህኖን ተሸ ይቶኢሃ እኮቤቺሃ እይሁድ መኑ ጢቅሰ ጳዉሎሴ አሌን ኬኦ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ ጳዉሎሰ ተሰሎንቅተ አጉር ቤርየ ዬኖቤቹ መሮተ ግደ እኮሰ፤ ዱንክ ቆሮንቶሰ ኢሌገን ሆንጠክ ህዕለንሰ ሄዕዮ ጢሞቲዎሰ ተሰሎንቅተ መር ፈንቀሎገን እመዕናኖ በላን ኬዕዮርቹ ሂር ኩሎሰ።

ጳዉሎሰ ዎኔሰ ሶህኑተ ተሰሎንቄ እመዕናኖተ ከተቦሁ እመዕናኑተ ጠረኝሲሃት እቅ፤ እመዕነትሰለከ ኢተሰ ጡመ ዱዱቡ ሞጮጭ መገኑ ገለትጩእ፤ ጳዉሎሰን በለሰ ደገሞ ወክት ህትኔ ሄኡ ሄዕዮጎር ቃግሰናሳት፤ ህከኒች በርግ መሲህ ኢሰ ፈንቀል እሜተኖ ዬኖ ጠው እሌን ኬኦ ጠዕሞቶተ መሰለ ኣሰኖ፤ ህተን ጠዕሞቶች መት-መቱሰ፦

«መሲህ ኢሰ ፈንቀሎተ ብርተ ሬቶ እመዕናኑት መሲህ ኢሲ ፈንቀሊንከሰ ደግሲሰኖ ዘላለም ሄእ ቤቀንታእረ እካእንዶ? መሲህ ኢሰ ፈንቀል እሜተኖሁ መ ወክትዬት?» ይታእታን፤ ጳዉሎሰን ህከን ሃሌን «መሲህ ኢሰ ፈንቀል እሜትሰ ትምርት ተብሴን አገርቴነን ጨለ ይቴን ሆጉክዕኔ አዕዬ» የን ሸዞሰ።

መጻፉሰ እፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1)*

ጳዉሎሴ ሙንዲኑተለከ ገለትጩሰ *(1፥2 — 3፥13)*

አመዕነቲን ሀት ሄኤኖ ጎር ኩለመኖ ትምርት *(4፥1-12)*

መሲህ ኢሰ ፈንቀል አሜቱሰ ኩለኖ ትምርት *(4፥13—5፥11)*

ጎፍሜ ሸዘነተ *(5፥12-22)*

መጨረሸሰ *(5፥23-28)*

1 አነ መገንለከ ቀርቾሃ መሲህ ኢሰረ እኮሀኑኤተ ተሰሎንቄን ዮ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒ መኒሃ ጳዉሎሴች፥ ሲላሴችለከ ጢሞትዎሴች ሶህንቶእተ ሶህኑ፤ ኣሰቱትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

ተሰሎንቄ አመዕናኖ ሄኤለከ አመዕነቱሰ

2 ነኤ ዱእ አዕናሞ ወክት ጉዕመንከ ክዕኔተ ቃንገን ክዕኔተኔሃ መገኑ ገለትጭናሞ።

3 እናኔ መገን ብሬን እመዕነቲን ኢቴንተ ሆጉተ ኢታን ጠረኝቴን እኤክዕኔለከ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሳን ዮህዕኔ ተብሴክዕኔ ጠረኝመተ ጉዕመ ወክት ቃንጋሞ።

4 መገኒን ኢተንቴንተ አመኦሶ! መገኑ ዶዕሬህዕኔገ ደንጋሞ።

5 ነኤ እንጂለ ክዕኔቤቹ ኤንቦሚሁ ጠለዕል ላጋን እሁዕነ ወልቃንለከ ጠሊለ ኢያን እንጂል ሀንቅ አመዕኒንት፤ ህትን ክዕኔን ሜጡበ ሄዕናሞ ወክት ክዕኔተ ህዕልኖተ ሀት እንክ ሄዕናሞ ጎር አዕኑ ገውንኩክዕኔ ደጌነንተ።

6 ልግብ ኦርሸት እልቶህዕኔ ጎሬሁ ጠሊለ ኢያኒን ደገንቶ ሙንዲኖን ላገሰ ቶጌንታእ፤ ኔሳለከ ቀርቹ አጉዴንታእ።

7 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ መቄደናንለከ አካይ ባደን ዮ አመዕናኖተ ጉዕሚንከ ጡመ ምሳልተ እኬነተሰ።

8 ቀርች ላገት ክዕኔች ፉልት ሞጮጨንቶኢሁ መቄደንለከ አካይ ባዶን ጠለዕል እሁዕነ መገኖን ዮህዕኔ እመዕነቱ ጉዕመ ቤቾን ሞጮጨሞቤቺሃ ከን ጠዊሃ ነኤ መቱርቹሃ ጠወኤ ሀሰስኖንበእ።

9 ክዕኔቤቹ እሜንቶም ወክት ጡመገ ቶጌነንተገለከ አዕኑ ሸርክክዕኔ ጌኝአቴን ሀንቅለከ ሄእኖ መገኑ ካደሚሃ ሀት እኬን ፈንቀልቴንተ ጎር እሰ ገውንኩሰ ኩልታእ።

10 ህትን መገኑ ሬሆች ኬሾሲሃ፥ አሜታ መገን ኤሙዕሬች ጡሞሰኖንሃ፥ ቤቱሰ ኢሰ ሰሜች አሜተኖገ ሀት እኬን አገርቴነንተ ጎሬ ኩልታእ።

2

ጳዉሎሰ ተሰሎንቄን አዕዮ ሆጉተ

1 አመኤ ኦሶ! ነኤ ክዕኔቤቹ እሜቱኔ ተሰ እሁ ሆጉሰ አዕኑ ገዉክዕኔ ደጌነንተ።

2 አዕኑ ደጌነንተገን ከኒች ብርተ ፍልጵሱሰ ከተማን ዮም ወክት ኦርሸትለከ ቦሮዕረንሹ ኢሌኔገ አዕኑ ገውንኩክዕኔ ደጌነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ አበ ህንበዕለንሺን መገን እንጂል ላገተ ክዕኔሃ ጠወዕናተ መገኑኔ ጠረኝመተ ኣሰዮኔ።

3 ነኤ ክዕኔተ ሸንዞንክዕኔሁ ሉጨንሺን ህከረንገ ሂለ ያዳን ህከረንገ ጣንሰናህዕኔተ ሀንሰበእ።

4 ጠዉ እኮጎሬ መገኑ እንጂለ ኤገተ ኔሳሃ አመዕን ኣሴኔቤቺሃ ቀልብኔ አጥራመች ደገኖ መገኑ ሙንዲሲሰ ቤሉ መነ ሙንዲሲንሶተ ጠወዕናምበእ።

5 መቱ ወክትሃ ክዝቢን ናንደን ህከረንገ ብር ጎራምመት ሄኣኔ ሆሮ እሜቱ ሆጉኔ አዕኑ ገዉንኩክዕኔ ደጌነንተ፤ መገኑ ምሰክርሃኔ።

6 ነኤ ክዕኔች እኮ ህከረንገ ዋሎ መኒች እዬችሁ ኬዕምኛ ሀንሶምበእ።

7 ነኤ መሲህ አሳበተ እንኮምገን ሀሰስኖኔሃ ክዕኔች ጠዕሞኖተ አታልናም እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ አመት እለሴ አገርታህንገን ክዕኔ በላን ጎደበ ላፍማን ሄዕናሞ።

8 ህትን አበ ኢትናንክዕኔቤቺሃ መገን እንጂለ ክዕኔኤሃ ኩሉ ጠለለ እሁዕነ ነብሳኔ ህግንሰ ኣሰናተ ተቃጠንቦም እቅ፤ አዕኑ ኔሳሃ ጤዕንሻመተኔ።

9 አመኤ ኦሶ! ሆጉኔለከ ሆንግኔ ደጌነንተ፤ ክዕኔሃ መገን እንጂለ ጠወዕናንክዕኔ ወክት ክዕኔተ ኦርንሶህዕኔበእተ ህንከዕርተለከ በራሃ አዕናሞ።

10 ክዕኔ አመዕናኖ በላን ሄዕናሞ ወክት ነኤ ህትኔ ጠሊለማን፥ ፈያኑተለከ ቀነጤናርቹ ዮበእረ እንክ ሄኢሃኔ አዕኑለከ መገኑ ምሰክርሃን።

1:1 ሶቀ. 17፥1። **1:6** ሶቀ. 17፥5-9። **2:2** ሶቀ. 16፥19-24፤ 17፥1-9።

11 አኑ እላተሰ አእናህንገን ነኡሁ ክዕኔሃ መት-
መቲሃክዕኔ አኡኔ ደጌነንቲ።
12 ጉዕመ ወክት ሸንዘንለከ ጠረኛንሰን
ጂነትሰለከ ኬዕምኛሰ ቤቀንቶኖተ ገኤህዕኔ መገኑ
ተሸ የኖ ሃሊን ሄኦኖተ ኤገተ ይኖንክዕኔገ ደጌነንተ።
13 ኒኾ መገን ላገተ ሞጮጭቴንተ ወክት መን
ላገገ እሁዕነ መገን ላገገ አቴን ቶጌንተቤቺሃ መገኑ
ጉዕመ ወክት ገለትጭናም፤ ሁኩ ላገንት ህንቅንከ
መገንተ ላገ እቅ፤ እሴን አመዕንቴንተ ክዕኔ ኣዜን
ቴሁ አታኢት።
14 አመኤ ኦሶ! አዕኑሁ መሲህ ኢሰ አዲን
መገኑ አመዕኔ መን ጭምት ይሁድ ባደን ዮእረ
አጉዴነንተረ እኬነታአ፤ መሰንትሰ እሰ እይሁድ
መኒች ኦርሸተ ቶጎገን አዕኑሁ ገይክዕኔ አድ መኒች
ኦርሸተ ቶጌነታአ።
15 አይሁድ መኑ ቀርቹ ኢሰለከ ነብያከተ
ሺቶእራን፤ ኔሳሁ ሸርቶእራን፤ ህትን እሰ መገኑ
ሻዝሳእረለከ መነ ጉዕመንከ ግቦእረ።
16 ህትን እይሁደ እህቡ መኑ ጡሞቶተ መገን
ላገተ ኩልናምበእገ ከንታኔ፤ ከኒን ጩቢ ጩብ
አሌን በርግተን መርታእረ እኮቤቺሃ ኤተር ገዳን
መገን ኡሙዕርት እሰ አሌን አሜቶኡ።

ጳዉሎሰ ተሰሎንቄ መነ ለንኪሃ ለኦተ ሄዕዮሰ ሄዕላቸተ

17 አመኤ ኦሶ! ሰውቲን እሁዕነ ማሊን አደ እንክ
እልተ እሌን ለአቀሙዕነ ቀዉ ጌሰ አገርኖምቤቺሃ
ለዕኖህኔተ አበ ሄዕላንቶም።
18 ክዕኔቤቹ አሜንቶተ አበ ሀንሳም እቅ፤
አበንከ እን ጳዉሎሰ ክዕኔቤቹ አሜቶተ ልግብ
ወክት ሀሾም እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሼይጣኑ ከሞኔ።
19 ቴሱ ተብሶኔለከ ሙንዲኑኔ ህከረንገ ቀርቹኔ
ኢሰ አሜቾ ወክት ብሪሰ ቦናም ድሉኔ አዬት?
አዕኖትበእንዶ?
20 ኤ ሀንቅያን፤ ኬዕምኙኔለከ ሙንዲኑኔ
አዕኖት።

3

1 ከኒች ኤተሮን አታዕሉ ሆንጎምቤቺሃ ነኡ
ጠለዕል አቴን ከተማን ፈቁ ጡመ አጉጅ ለሌኔ።

2 ኒንን ሜጡበ መሲህ ኢሰ ተሸት ላገተ
ኩለኖ መገን ካዲንቹ እመኔቤቱ ጥማቶሰ ክዕኔተ
ጠረኛሶህዕኔተለከ እመዕነቶንከክዕኔ ጠረኛቶናተ
ሸዘህዕኔተ ሶንኮም።
3 ሁኩንን ኢልቶህዕኔ ኦርሻን ጠረኛቴን
ኡርቴነንተገ አሰኖህዕኔ፤ መሰንትሰ ት ኦሪሸት ኔሳሃ
መገኒች እኮሃ እሁሰ አዕኑ ገዉንኩክዕኔ ደጌነንቲ።
4 ክዕኔን ሜጡበ ሄዕኖም ወክት ኦሪሸት
ኢልታኔገ ሄጭን ኩልናንክዕኔገን ቴሁ ሁኩ
ኦሪሸት ኢልቶኔ፤ ህካንን አዕኑ ደጌነታአ።
5 ህካን እኮቤቺሃ አታዕሉ ሆንጎምቤቺሃ
አይደጎ ሻይጣንቹ ፌተነንክዕኔ ቆንዶዱኔ ተሰ
በዕዮንደ ይ ዋጅ አመዕነቱክዕኔ ደጎተ ጥማቶሴ
ክዕኔቤቹ ሶኮም።
6 ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ጥማቶሰ ክዕኔቤቹ ፈንቀል
አመዕነትክዕኔተኔሃለከ ኢተክዕኔተኔሃ ነኡ ክዕኔተ
ለዕኖተ ሄዕላንቶምገን አዕኑሁ ኔሳሃ ለኦኖተ
ሄዕላቴነንተገለከ ጡመ ጠወ ሰውይቴንተገ
ክዕኔተኔሃ ተሸ የኖ ዱዱቡ ኩሎኔ።
7 እመኤ ኦሶ! እበ ኦርሸለከ ሸረም ኣዜን
ሄዕኖምጎሬሁ እመዕነትክዕኔ መሳን ክዕኔን
ጠረኛኖም።
8 መሰንትሰ አዕኑ ቀርቾ ኢሳን ጠረኛቴን
ኡጉክዕኔ ኔሳሃ ጡመ ሄኢን ሄዕናምገ አእኖኔ።
9 ክዕኔ መሳን መገን ብሬን ሙንደዕናም
ሙንዲኖሃ መገኑ ሄንከ ገለትጭናም።
10 ክዕኔተ ለዕኖህዕኔተለከ እመዕነቶንከክዕኔ
ሆፈዕዮሃ ዊንሸኖተ ህንከዕርተለከ በራሃ
ጠረኛንሰ ዱአ አዕናም።
11 እነኔ እኮ መገኑኔለከ ቀርቹኔ ኢሰ ክዕኔቤቹ
አሜንቶተ ዎቃኔ ብዝ አኡን።
12 ነኡ ክዕኔተ ኢትናምገን ገገውክዕኔ ዮህዕኔ
ኢተትለከ ዎሎ መኒሃ ዮህዕኔ ኢታን ቀርቹ
በትሶህዕኔ ነሶህዕኔ።
13 ቀርቹኔ ኢሰ ጠሊላኖን ጉዕሚን ሜጡበ
አሜተኖ ወክት መገንኔለከ እንኔ ብሬን ኩሌኖርቹ
ዮበኢሃለከ ጠሊላኑተ እኬን ደገንቶኖተ
ቀልብክዕኔ ጠረኛሱን።

4

መገኑ ሙንዲሲሰኖ ሄኡ

1 መጨረሻን እመኤ ኦሶ! መገኑ ሙንዲሰሲሃ
ህት እኬን ሄኡ ህሰሰኖህዕኔጎሬ ኒች ተማርቴንታአ፤
ቴሁ ህትን ሄኤነንታት፤ ቀርቾ ኢሰ ሱዕሚን
ኤጭናንክዕኔሁለከ ሸንዛንክዕኔሁ ከኒች ብርተ
አቴንተሀኒች በትሴን አቶኖታት።
2 ቀርቾ ኢሰ ሱዕሚን ህትኔ ትዛዝ ኣሰኖንክዕኔገ
ደጌነንተ።
3 መገኑ ህሰኖሁ አዕኑ ጠሊላኑተ እኮኖታትለከ
ዝናች ቄዕርቶኖታት።
4 ክዕኔች ጉዕሙንኩ ጎኑ ምንሰ አማን
ጠሊልማንለከ ኬዕምኛን ሄኡ ደጉን።
5 መገኑ ደግበ ኡመትገ ማል ሄዕላቸት
ጠቅቱንከህዕኔ።
6 ከን ጠዋን አዪሁ አመሰ ቤት አሌን ሂለ
ጠወ አኡንከ ህከረንገ ጣንሱንከ፤ ከኒች ብርተ
ጠረኛንሰ ኩልኖንክዕኔገለከ ሸንዛንክዕኔገን ህት
አታ መነ ቀርቹ ቀጠአኖሰ።
7 መሰንትሰ መገኑ ገኤኔሁ ጠሊልማን
ሄዕኖታት ቤሉ ንጀሰ እኮ ጠወ አዕነን ሄዕኖታበአ።
8 ህካን እኮቤቺሃ ከ ሸዘነተ ግበኖሁ አዪሁ መነ
እሁዕነ ጠሊለ አያነ ኣሴኔ መገኑ ግበኖሃን።
9 ገገዉክዕኔ ኢተቀንቶኖተ አዕኑ ገውክዕኔ
መገኒች ተማርቴንታቤቺሃ አመዕናኖ ኢተተኔሃ
አዪሁ ክዕኔኤሃ ከተቦህዕኔተ ሀሰሰኖበአ።
10 መቄደን ባደን ሄኣ እመዕናኑተ ህንቅንከ
ኢትቴነንታት፤ እኮጎሬ አመኤ ኦሶ! ቴሱ
ሸዛንክዕኔሁ ዎዕኔች በትሴን ኢትቶኖታት።
11 ከኒች ብርተ ኩልኖንክዕኔሁ አደቢን
ሄኦኖታቲ፥ ገይክዕኔ ጠወ አገርቶኖታትለከ
አንጋንተክዕኔ አቴን ገልቶኖታት።
12 ህት አቴንተጎሬ አመዕንቡ መኑ
ኬዕምሰኖህዕኔረለከ ቡዕለክዕኔ አታልቴን
ገልቴንተረ እኬነንተ።

2:14 ዖቀ. 17፥5። **2:15** ዖቀ. 9፥23፥29፤ 13፥45፤ 14፥2፤ 5፤ 19፤ 17፥5፤ 13፤ 18፥12። **3:1** ዖቀ. 17፥15። **3:6** ዖቀ. 18፥5።

ቀርቹ ፈንቀል አሜተናሃ እሁሰ

13 አመኤ ኦሶ! ተብሶሁ ዮበእ መንገ
ሻዜነንተበእገ ሀሳም፤ መሰንትሰ ሬዮ መንተኔሃ
ሀንቅሰ ደጎኖተ ሀንሳም።
14 ኢሰ ሬዮገለከ ሬሆች ኬዕዮገ እመዕንኖም፤
ህካን እኮቤቺሃ ኢሳን እመዕንት ሬቶ መነ መገኑ
ኢሲን ሜጡበ ኤበኖሰገ እመዕንናም።
15 ቀርቺች ቶንጎም ላጋን ኩልናንክዕኔ ቀርቹ
እሜቶተ ኢለ ፎሊን ሄዕናም ነኤ ሬቶ መነ
ሄጭናምበእ።
16 ቀርቹ ገዉንኩሰ ትዛዝ ሎረ ላጋን፥ መላይከ
ሀለቅ ላጋንለከ መገን ጡሩምብ ላጋን ሰሜች
እሜተኖ፤ መሲህ እመዕንት ሬቶእሩ ሄጭት ሬሆች
ኬኣእ።
17 ህከኒች ኤተሮን ነኤ ፎሊን ሄዕናምሩ እሳንን
ሜጡበ ጎመ አሌን ጭምይን ቀርቾ ኢሲን ቦብር
አሌን ደቀሞተ ኬዕናም፤ ህትን ጉዕመንከ ወክት
ቀርቺን ሜጡበ ሄዕናም።
18 ህካን እኮቤቺሃ ገገዉክዕኔ ህከን ላጋን
ጠረኻጨቀሜ።

5

ቀርቹ ፈንቀል አሜተናቤቺሃ ጠረኻቴን አገሬ

1 አመኤ ኦሶ! ኩ ጠዉ እህኖ ዘማንለከ
ወክትተኔሃ መቱርቹሁ ከተበሞተ ሀሰስኖበእ።
2 መሰንትሰ ቀርች በሩ አሜተናሁ ሞጋንቹ
ህንከዕርተ ድንገቴን አሜተናህንገ አሜተናሃ
እሁሰ እዕኑ ገዉንኩክዕኔ አጥራመቴን ደጌነንተ።
3 መኑ «ጉዕሙርቹንኩ ወገሬትየለከ እደጉ
ዮበእ» ይተንን ኒጠናት ላፈ ሜንቱ እቆህንገን ህከ
ወክት በኤ ድንገቴን አሜች አፈናሰ፤ ቁሸኢንከ
አታልታበእ።
4 እኮጎሬ አመኤ ኦሶ! በሩሰ ሞጋንችገ እክ
ድንገቴን ኢለኖህዕኔበእገ አዕኑ ቱንሰቾንበእ።
5 ጉዕሙንኩክዕኔ ኑርለከ በሬተ ኦሱ፤ ነኤ
ህንከዕሬ ህከረንገ ቱንሰችያረበእ።
6 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ በቅይን ገዉኔ አገዕሪን
ሄዕኖ ቤሉ ዋሎ መንገ ግንሱንከ።
7 ግሳእሩ ህንከዕሬን ግሳአ፤ ሰከርታእሩ
ህንከዕርተ ሰከርታአ።
8 ነኤ እኮጎሬ ኑር ኦሱተ እንኮምቤቺሃ
አመዕነቱለከ ኢተተ ወዘናን ኦደኤኖ ብረት ኦድኖገ
ኦደዕን ጡም ተብሳ ቡዕላን ዋዕሬኖ ቆሜገ
ዋዕርን ገኤ አገዕሪን ሄዕኖ።
9 መገኑ ገኤኔሁ ኤሙዕሬ እሁዕናን ቀርቹሃኔ
መሲህ ኢሰ አዲን ጡሙ ደእኖታት።
10 ፎሊን ሄዕናም ጎሬ ሬናምጎሬ እሲን ሜጡበ
ሄዕናተ መሲህ ኒተኔሃ ሬዮ።
11 ህካን እኮቤቺሃ ወዕና ኢቴነንተገን
መት-መቱክዕኔ ጠረኻጨቀንቴነን ገገዉክዕኔ
ሀዕላቀሜ።

ጎፍሜ ሸዘነተለከ ወገሬት

12 እመኦሶ! ክዕኔ በላን ቀርቺን እክ
ሆጎን ቆንዶድታረ ሀለቀክዕኔለከ ሸዛህዕኔረ
ከበጅቶኖተ ኤጭናንክዕኔ።
13 ሆጎስተኔ ከበጅዬስ፥ ኢትዬስ፤ ህትን
ገገዊንከክዕኔ ወገሬቲን ሄዕዬ።
14 አመኤ ኦሶ፥ «ሆጉተ ኢትትበረ ሻቂ፤
ዘፉራኑተ መለልታገ አዕዬ፤ ላፉኑተ ሀዕልዬ፤ መነ
ጉዕመንከ አታዕልዬ» ይን ሸንዛንክዕኔ።
15 እዪሁ ሂለ አዕዮህኒሃ ሂለ አዕይ ፈንቀሸበገ
አገዕሩን፤ ህከን ወጥ ጉዕመ ወክትንከ መት-
መቲሃክዕኔ ጡመ ጠወ አቶኖተ ጠረኻዬ፤ ህትን
ጉዕማንከ መኒሃ ጡመ አዕዬ።
16 ጉዕመ ወክትንከ ሙንደዕዬ።
17 ኡርሶኑዕናን ዱአ አዕዬ።
18 ጉዕመ ጠዋንን መገኑ ገለትጭዬ፤
መሰንትሰ መሲህ ኢሰ አዲን ዮህዕኔ ሄኢን መገኑ
ክዕኔች ሀሰኖሁ ካኒት።
19 ጠሊለ እያን ጊረተ ጠእሶኖቼ።
20 ራገ ህንቆኖቼ።
21 ጠው እኮጎሬ ጉዕመ ጠወ ፌተንቴን ደጌን
ጡመ ጠወሰ እፌ።
22 ሂለ ጠዊች ጉዕሚችን ሁኜ።
23 ወገሬት መገኑ ጉዕመ ጠዋንን ጠሊለ
እኤክዕኔ፤ እያኑክዕኔ፥ ፎሉክዕኔለከ ጅሰሙክዕኔ
ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ፈንቀል አሜተኖ በሬተ
ቀነጤኖርቹ ዮበኢሃ አገረም ሄኤን።
24 ገኤኔሁ አመዕነሞሃ እኮቤቺሃ ካን እእኖ።
25 እመኤ ኦሶ! ኔሳሃ ዱአ አዕዬኔ።
26 እመዕናኑተ ጉዕመንከ እመዕናኖተ አጉደኖ
ተሸ የኖ ሃለን ዝያዕረሜ።
27 ኩ ሶህኑት እመዕናኖተ ጉዕሚንከ
እነበበንቶተ ቀርች ሱዕሚን ኤገተ ያንክዕኔ።
28 ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቱት ክዕኔን ሜጡበ
እኩን።

4:17 1 ቆሮ. 15፥51-52። **5:2** ማቶ. 24፥43፤ ሉቃ. 12፥39፤ 1 ጴጥ. 3፥10። **5:8** ኢሳ. 59፥17፤ ኤፌ. 6፥13-17።

ጳዉሎሰ ተሰሎንቄ መኒሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉሰ

መሲህ ፈንቀል አሜትሰ አሌን ኬኦ ጠዕምቱት ብተተ ኬሰን መሮቤቺሃ ተሰሎንቄ እመዕናኖ በላን ኬኦ ኦርሸት ባሰን መርቶኤ፤ ጳዉሎሰ ተሰሎንቄ መኒሃ ከተቦ ለምቅ ሶህኑት «ቀርቹ ፈንቀል አሜተኖ በሩ ሆንጠኮኤ» የኖ ጠዋን ሰመጭሃ እቅ፤ ጳዉሎሰ መሲህ ፈንቀል አሜቱሰ ሄጭ «ሾክ መንቹ» ዬኖ መሲህ ግበኖሁ አዎንሰን ኣዱንያ አሌን ሂሉለከ ሾኩ ጠዉ በተአነ መረኖ የን እሰ አመዕነቱ መክሶተ ዋብ የኖ።

ሶቀማንቹሰ አነበባእሩ ኦርሸት በተኦ ጎሬሁ አመዕነቶንከሰ ጠረኝቶተ እሰለከ ዋሉ ሆጉተ ሀዕልታሰሩ አታ ደኒን ሄኢሀሰ ደግለለኖርቹ ደእቶተ ጠረኝት አቶተ ህትን ጡመ ሆጉተ አቶተ ጠረኝሽ ሸዘኖሰ።

መጻፉሰ አፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1-2)*
መሲህ ፈንቀል አሜቶንከሰ እሀኖ ፍርደ *(1፥3-12)*
መሲህ ፈንቀል አሜቱሰ ኩለኖ ትምርት *(2፥1-17)*
አመዕነቲን ሀት ሄኤኖ ጎር ኩልታ ሸዘነተ *(3፥1-15)*
መጨረሸሰ *(3፥16-18)*

1 ጳዉሎሰ፥ ሰላሰ፥ ጥማቶሰ እናኔ መገንለከ ቀርቾሃ መሲህ ኢሰረ እኮ ተሰሎንቄ ከተማን ዮንተ መገን አመዕናኖ ዱእ ምናተ ሶንኮሞተ ሶህኑ።

2 እና መገኒችለከ ቀርቾሃ መሲህ ኢሲች ኣሰቱትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

መሲህ አሜቶን እሀኖ ፍርደ

3 እመኤ ኦሶ! አመዕነቱክዕኔ ዎዕኔች በትሸ ነጸን አሜቾቤቺሃ መት-መቱክዕኔ ኢተቀንቴነንተ ኢተት በርግተን መርታቤቺሃ መገኑ ገለትጩ ሀሰሰኖቤቺሃ ክዕኔ መሳን መገኑ ጉዕመ ወክትንከ ገለትጭናሞ።

4 ኢልቶህዕኔ ኦርሸተለከ ሸረሙ አታዕሊን አመዕነቲንከክዕኔ ጠረኝቴን ኡርቴንተቤቺሃ ክዕኔተኔሃ መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ ምናን ጉዕማን ጠወኢሃ ሙልናሞበእ።

5 ኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ ለሊሰኖሁ መገን ፍርዱ ሀንቅ እሁሰለከ አዕኑ ኦርሸተ ቶጌንተሲሁ መገን ጄነትተኔሃ አበቀእኖህዕኔሃ እኮቤቺሃት።

6 መገኑ ሀንቅ ፍርደ ፈረደኖቤቺሃ ኦሪሸተ ኤባህዕኔህኑኡ አሌን ፈንቀሸ ኦሪሸተ ኤበኖ።

7 ቀርቹ ኢሰ ሎረ ወልቀት ዮሰ መላይካን ሜጡበ ሰሜች ጊረ ለበናን አሜተኖ ወክት ቴሱ ኦሪሸተ ቶጌነንተ ክዕኔሃ ኒንን ሜጡበ ፎሎጩ ኣሰናህዕኔ።

8 መገኑ ደግበረለከ ቀርቹሃኔ ኢሰ ተሸት ላጋተ አዘዘንትበረ ጊረ ለበናን ቀጠእኖሰ።

9 እሰ ቀርች ብሬችለከ ኬዕምኛሰ ዎልቃች አደ እካን ዘላለሚሃ ቤሲን ቀጠእኖሰ።

10 እሰ ህኪ ወክት ኬዕምኚነከሰ ፈንቀለኖ ወክት ኬዕምኛለከ ገለት ጉዕማንከ ጠሊለኖ ኡመቲችለከ አመዕንቶህኑኡች ጉዕሚች ቶገኖ፤ አዕኑሁ እሲን ሜጡበ እኬነንተ፤ መሰንትሰ ምስክርነቴኔ እመዕነቲን ቶጌንታእ።

11 ካን ሰው ይነን ክዕኔተኔሃ ሙርኑዕነ ዱእ አዕናሚሁ መገኑኔ ገኤኔሀኒሃ በቀዕናሞረ እኡህዕኔተ ጡመ እኢሃ ዮህዕኔ ሀሰሸተለከ አመዕነት ሆጉክዕኔ ጉዕመንከ ወልቃንተሰ እኡህዕኔታት።

12 ህትን ቀርችኔ ኢሰ ሱዕሙ ክዕኔን ከበጀሞተለከ አዕኑሁ መገንኔለከ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቶን እሶን ከበጀንቶኖተ ዱእ አዕናሞ።

2

ሾክ መነ

1 እመኤ ኦሶ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ አሜትተኔሃለከ ነኡሁ እሲን ሜጡበ እንክ ጭምይናሞቤቺሃ ዱእ አዕናሚሁ ህካኒት።

2 ራጊን ህከረንገ ላጋን ጠወእሞህንገ ህከረንገ ኒች ሶህኑተ እክ ከተበሞህንገ አቴን «ቀርች በሩ አሜቾኤ» ዬን ደዕልቴን ቀልብክዕኔ ሆርጥቶኖቹ፤ ጨነቀንቶኖቹ።

3 እዪሁ ህከን እዲን ሉሲሱንከህዕኔ፤ መሰንትሰ ሄጭ ለግት አሜቱዕነ አዛብ ጊረት በቀኣሰ፤ እሰን ኤተር ለገኣንቹ አሜቶተ ኢለ ህከረንገ ሾኩ መንቹ እሰን በኦተ ዮኢሁ ለሎተ ኢለ ሁኩ በሩ አሜተኖበእ።

4 ሁኩ ሾኩ መንቹ ሸርክተ ዬን ሰገዴኖሰህኑኡች ጉዕሚች አሌን ገውሰ ሎረ እእኖ፤ ህትን «እን መገኑሃን» የንን መገን ጠሊለ ምኔን ፈቁዕነ አፉዕሎተ መለለኖ።

5 ክዕኔን ሜጡበ ሄዕዮም ወክት ከ ጠወ ኩሎንክዕኔገ ሰውይቴነንተበእንደ?

6 እሰን ወክቱሰ ኢልያን ለለናሃ ኢለ ቴሱ ለሉ ከመኖሲሁ መሃጎር እዕኑ ደጌነንተ።

7 መሰንትሰ ሂለ ሆጉተ ማጥ አታኢት፤ ሁኩንን ቴሱ ከሚሃ ዮ ሂለ ምሰጥር ዎልቀት ቴሱ ሆጎ አሌኒት፤ ሁኩንን እሀኖሁ ዎቄች ሸቆተ ኢላት።

8 ህከኒች ኤተሮን ሁኩ ሂሉ መንቹ ለለኖ፤ እሱንከ ቀርቹ ኢሰ አፌችሰ ፉለኖ ፎገሊንለከ አሜትሰ ኬዕምኚን ሸኖ።

9 ሁኩ ሂሉ መንቹ አሜተኖሁ ሻይጣን ዎልቃን ሉሲሰኖ አጀብሲሰኖ ጠወለከ መላተ ገረምሲጩኖርቹ ጉዕመንከ አኢነት።

10 ህትን በኣ መነ ጣንሰታኢሁ እኮሰ ሂለርቹ አኢነት፤ ሁኩ መኑ በኣኢሁ ጡምቶተ አበቀአኖሰ ሀንቅ ኢተተ ቶጉ ግባቤቺሃት።

11 ህካን እኮቤቺሃ ክዝቢን አመዕንቶተ መገኑ ሎረ ሉሲሳ ወልቀተ ሶህኖሰ።

12 ሁኩን እህኖሁ ሀንቂን አመዕኑ ግብ ጩብ አሌን ሙንደኣሁኡኡ አሌን ፈረደሞታት።

ጡሚሃ ዶዕሬስ መነ

13 ቀርቺን ኢተንቴንተ አመኤ ኦሶ! እኮጎሬ ነኡ ክዕኔ መሳን መገኑ ጉዕመ ወክት ገለት

1:1 ሶቀ. 17፥1። **1:9** ኢሳ. 2፥10። **2:1** 1 ተሰ. 4፥15-17። **2:4** ዳን. 11፥36፤ ሕዝ. 28፥2። **2:8** ኢሳ. 11፥4።

ኣሱ ሀሰስኖኔ፤ ገለት ኣሰናሚሁ ክዕኔተ ጠሊለ እያኒን ጠሊልቴንተቤቺሃ ሀንቅ እመዕናንከክዕኔ ጡምቶኖተ መገኑ ሄጭ ዶዕሬህዕኔቤቺሃት።
14 ነኤ ኩልናንክዕኔ ተሸት ላገ ኣዲን ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኬዕምኝ ደእቶናተ መገኑ ገኤህዕኔሁ ከኒሃት።
15 እመኤ ኦሶ! ህካን እኮቤቺሃ ቴሱ ጠረኝቴን ኡርዬ፤ እፌችኔ ቍልቶ ላጋን ህከረንገ ሶህናን ተማርሰናንክዕኔ ሀንቅ ትምርት ሀቦናቼ።
16 ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ገውሰለከ መገኑ እኑኔ ኢቴኔሁ ኣሰቶንከሰ ዘላለሚሃ እካ ጠረኝመተለከ ጡመ ተብሳሃ ኣሴኔ
17 ጡመ እኮ ጠወ ጉዕመንከ አቶኖተለከ ጠወኦኖተ ቀልብክዕኔ ሰበርሶህዕኔ፤ ጡመ ጠወ ጉዕመንከ አቶኖተለከ ጠወኦኖተ ጠረኝሶህዕኔ።

3

ዱአ አኤ ጉዕመርቺንከ ጡመ እሁሰ

1 እመኤ ኦሶ! ክዕኔቤቾን እኮህንገን ቀርች ላገት ደዕልት አልባዕልቶተለከ ኬዕምኚን ቶገሙ ደእቶተ ኒተኔሃ ዱአ አዕዬ።
2 ህትን መናን ጉዕማንን እመዕነቱ ሄእበቤቺሃ ሾኪለከ ሂለ መኒች ጡምኖተ ዱአ አዕዬ።
3 ጠዉ እኮጎሬ ጠረኝሰናህዕኔለከ ሸይጣኒች አገረናህዕኔ ቀርቹ አመዕነሞእሃን።
4 አዘንዛንክዕኔ ጠወ ቴሁ እኮ ከ ኤተሩ አቴነንተገ ቀርቺን አመዕንናንክዕኔ።
5 ቀርቹ ቀልብክዕኔ መገን ኢተተ ደጎኖተለከ መሲህ አታዕሉ ደጎኖተ አዎንሱንክዕኔ።

ሆጉተ አኤ ሀሰስኖሃ እሁሰ

6 እመኤ ኦሶ! ኒች ተማርቴንተ ትምርቲን እሁዕነ ሆጉተ ኢትበ አመዕናንቺች እዬቺሁ እደ እኮኖተ ቀርቹሃ መሲህ ኢሰ ሱዕሚን አዘንዛንክዕኔ።
7 ነኤ ክዕኔቤቾን ሄዕኖም ወክት ዋንክዕላመተ እሁ ሆጉኔ አዕኑሁ ደጌነንተቤቺሃ ኔሳሃ አጉዴን ሄኤ ሀሰስኖህዕኔገ ደጌነንተ።
8 እዬ አሌኒ እጅነተ እንካምበእገ ሀንከዕርተለከ በራሃ እጸመን ሆጉተ አዕነን ሄዕኖም ቤሉ እዬቺ ጣብተ ጠለዕለ እንቶምበእ።
9 ሁኩንን አዕኑ ኒ ምሳልተ አዎንቶኖተ ይኒት ቤሉ ሁኩን ኔሳሃ ሀዕለንሸ ደእኖተ መብትት ሄኤዕናኔ ፈንቅትበእ።
10 መሰንትሰ ነኤ ክዕኔቤቾን ዮም ወክት «ሆጉተ አሲሃ ኢትቡ መንቹ እቱንከ» ይን ከ ትዛዝ ኣሰኖንክዕኔ እቅ።
11 መሰንትሰ መት-መቱ ሆጉተ እሲሃ ኢትቡ መኑ በላንከክዕኔ ሄኤሰ ሞጮጭኖም፤ እሰን ኣግሰበሰ ጠዋን ኣገን መቱርቹሃ እቱዕነ ሄኣእራን።
12 ህትኔ መነ ረጀይት ሆጉተ እተን ገይሰ እቸተ እቶተ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ሱዕሚን አዘንዛንሰ፤ ሸንዛንሰ።
13 እመኤ ኦሶ! አዕኑ እኮጎሬ ጡመ ሆጉተ እቶናተ «ቆንዶድኖም» ይቶኖቼ።
14 ተን ዳብዳቤን ክዕኔኤሃ ኩልናም ሸዘነተ ሞጮጭቡ መንቹ ሄዕዮ ጎሬ ህትናሙ መንቹ እጥራመቴን ደጌ፤ እሰን ሙሎተ እሲን ደቀንቶኖቼ።
15 ጠው እኮጎሬ አመቤትገ ኡሙዕርዬሰ ቤሉ ዲንገ እቴን ለኦኖቼሰ።

መጨረሸ ወገሬት

16 ወገሬት ቀርቹ ገውንኩሰ ጉዕመ ወክት ጉዕመ ጠዋንን ወገሬት ኣሱንክዕኔ፤ ቀርቹ ጉዕሚንከክዕኔ ሜጡበ እሁን።
17 ከ ወገሬት ገይኤ እንጋን ከተቦንክዕኔሁ እኔት ጸዉሎሴት፤ እን ሶኮም ዳብዳቤን ጉዕማንን ደገንታ መላት ተኒት፤ ከተባሚንኩ ህትጎታን።
18 ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቱት ክዕኔን ጉዕሚንከክዕኔ ሜጡበ እኩን።

ጳዉሎስ ጥሞትዎሴሃ ከተቦ ሶህኑተ
ኣጉስ

ጢሞትዮሴ ዬኖ አመዕናቹ ዎደልቹ ከለቀንሹስ ቀዉሃ እስይ ባዲች እህን አመስ አዲን አይሁድቹለከ አነሰ አዲን ግሪክቹሃ እቅ፤ ጳዉሎሴ ሆጎ ጀላለከ እንጂል ሆጎ ሶህኖን ሀዕለኖሲሃ እቅ፤ ጳዉሎስ ጢሞትዮሴ ከተቦ ዋኔ ሶህኑተ ሰሶ ቡዕለ እኮ ጠዋን እኮእሃን።

ጉዕሚችን ሄጭ ሶህኑስ አመዕናኖ ኣዜን ኬዕዮ ክዝብ ትምህርተ አገዕርታገ አእኖ እቅ፤ ክዝብ ትምህርቱ ደሩስ አይሁዲሃለከ ደሩስንገ ዋሎ መን ጠወ አፎሃ እህን «ኩ ኣዱንያ አሉ ጩቢን በዕዮሃ እኮቤቺሃ ጡሙ ደገሞተ አታለኖ አደ እኮ ምስጥር ኤንኬዕኒን መት-መቴ እቻቺለከ ቦለቺች አገዕረንት» የኖ ጠዋን ኡርዮእሃን እቅ። ቴሁንገ ሶህኑስ ዱእ ምኒ ገሹሃ፥ መገኑ ኡጩኖ ሴር ትምርተሃ፥ ህትን ዱእ ምኒ እዋንሳኑተለከ ሀዕልታሰሩ ሄኑስተ ሀሰሰኖ ጠወ እፎእሃን። መጨረሻን ጢሞትዎስ መሲህ ኢሰ ጡመ ካድንቹ ሀት እክ እሆተ አታለኖ ጎር አደደ አመዕናኖ ኣዜን ሆጎ ወጥሃ ጳዉሎስ ኣሴ ሸዘነተ ደንጋም።

መጻፉስ አፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-2)*

ዱእ ምንተኔሃለከ ክድመተኔሃ ኣሰሞ ትምርት *(1፥3—3፥16)*

ጢማትዎሴ ክድመተኔሃ ኣሰሞስ ትምህርተ *(4፥1—6፥21)*

1 ፌሳንቹኔ እኮ መገንለከ ተቢሳሃ እኮ መሲህ ኢሰ ትዛዚን መሲህ ኢሰ አሳቤቹ እኮሞ
ጳዉሎሴች፦
2 አመዕነቲን ህንቅ ቤቱእ እኮ ጢማቶሴሃ
ሶሃንቶእተ ሶህኑ፤
አናኔ መገኒችለከ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲች
ኣሰቱቲ፥ ማርቱችለከ ወገሬቱሁ ኪን እሁን።

ክዝብ ትምርቲች አገዕርተኔሃ

3 እን መቄደን ባዲ መሮም ወክት መቴ-መቴ
መኑ ክዝብ ትምህርት ተማርሲታበእገ፥
4 ማቁተለከ ዎለኤናን ጎፍበ እለንሸ ዎሊንሸበ
ፈንቀልታበእገ አዘዘን ኤፌሶን ከተማን
አፉዕልቶተ ኤገተክ ያንኬ፤ ህትናሙ ጠዉንኩ
ኦደተ ኤበኖ ቤሉ መገን አመዕነቲን ነጽኖተ
ደግለለኖኔበእ።
5 ኪን ትዛዚች መሰሰ ጠሊለ ቀልብቺ፥ ጡመ
ሰውቲችለከ ህንቅ አመዕነቲች ደገንታእተ ኢተ።
6 መት-መቴ መኑንኩ ህትናሞ ጠዊች እደ እክ
ደግለሊቶበእ ኦደበ ፈንቀልቶኤ።
7 እሰን ሕገ ሮሰሳእራ እኮተ ሀሰን የኖሰርቹ
ደጋበእ፤ ህከረንገ «ደጊን ጠወዕናሚት» ይተን
ጠወኣኢንከ አጥራመታበእ።
8 መኑ ሕገ ጡመ እሁሰ ደግለሸቀሞ ጎሬ ጡመ
እሁሰ ደንጋም።
9 ህትን ሕጉ ኣሰሞሁ ሕገ ድጅታህኑኤተለከ
አዘዘንትበ መኒሃ፥ መገኑ ዮሰበእህኑኤተለከ
ጩበኛኖተ፥ ጠሊልመት ዮሰበእህኑኤተለከ
አመዕነት ጠወ ግባህኑኤተ፥ አናኖተለከ አማኖተ፥
ሸታህኑኤታትለከ ነቢሳሃ ቤሳህኑኤተ
10 ዝነተ አታህኑኤተለከ ለቦሁ ለቤን ዝነተ
አታህኑኤተ፥ መነ ነገዳህኑኤተለከ ክዝባህኑኤተ፥
ክዝቢን ጤሌዕሊታህኑኤተለከ ሀንቅ ትምህርቲን
ሀንበዕለመኖ ጠወ ጉዕመንከ አታህኑኤታት፤
ጡመ ሴሪን ኦደንታ መኒሃት ቤሉ ጡመ
መኒሃበእ።
11 ኩንን ሀንቅ ትምህርቱ ደገመኖሁ ገለትጩሞ
መገን እዲች ዱዱብስኖ ከበጀሞ እንጂሊቺት፤
ኩ እንጂሉ ኤሳሃ ኤገተ ኣሰሞኤሃን።

ጳዉሎስ መገኑ ገለትጩስ

12 ኤሳሃ ሆጎሃስ ካዲንቹ መጠር አመዕነሞሚሃ
አዕይ ዎለዕዮኤሁለከ ዎልቀተ ኣሴኤ ቀርቹኔ
መሲህ ኢሰ ገለትጫም።
13 እንን ከኒች ብርተ ሸራሚሃ፥ መሲህ ኢሰ
ቦሮሮሚሃለከ ሆፍሸሚሃ እኮሞጎሬሁ ህካን
ጉዕመንከ እዕዮሚሁ ደጉ ሆጊንለከ አመዕኑ
ሆጊን እኮቤቺሃ ማርቱተ ደኤም።
14 ህትን መሲህ ኢሲን ደገመኖ አመዕነቲንለከ
ኢታን ሜጡበ ቀርችኔ ኣሰቱት በተእ ኣሰንቶኤ።
15 «ጩበኛኑተ ፌሶተ መሲህ ኢሰ ከ ኣዱንያ
አል አሜኞ» ይታ ላገት ህንቅያለከ መኑ ጉዕሙንኩ
ኣኤ ሀሰሰኖሃን፤ እንን ጩበኛኖች ጉዕሚችን
ዎዕኔሰሃን።
16 ጠዉ እኮጎሬ መገኒች ማርቱተ ደኤም፤
ማርቱተ ደኤሚሁ መሲህ ኢሰ ዲንጉ ዮበኢሃ
አታዕሉሰ ጉዕሚችን ባሾም ጩበኛ እኮሞ ኢ
አሌን ለሊሸ እሲን አመዕንታህኑኤተ ዘላለሚሃ
ሄኤ ደእታህኑኤተ ምሳልተ እሆታት።
17 ህካን እኮቤቺሃ ዘላለሚሃ ዎመ
እክ ሪሀኖበእለከ ለለኖበእ ሜጦሃ መገኒሃ
ሎርመትለከ ከበጁ ዘላለሚሃ እሁንሰ፤ ኣሚዕን!
18 ኢ ቤቶ ጢሞቲዎሴ! ዎዕናንከ ኪተኔሃ
ኩለሞ ራግገን ጡመ ኦለንሸ ኦለንቶተ፥
19 አመዕነቱሁ ጡሙ ቀልቡሁ ሄኦሄተ ከ
ትዛዝ ኤገተ ኣሳንኬት፤ መስንትሰ መት-መቴ መኑ
መርከበ ሸረኖሁ ዮበእ ጎሬ በእኖሀንገን ቀልብ
ሆጊን አመዕነቱሰ ቤሶኤ።
20 እሰ በላንን ሄሜኖሰለከ እሰክንድር
ደገንታኢ፤ እሰን መገን አሌን ቦሮር ላገተ ጠወኢች
ተማርቶተ ሼይጣኒሃ እን ህግሸ ኣሰዮንሰረ።

2

መገን ምኔን ዱእ እእተኔሃለከ ሴርተኔሃ

1 መኑ ጉዕሙንኩ መገን እደ ኤጭቱተ፥
ዱእሃ፥ ዎሎ መኒሃ ዱእ አኤለከ ገለትጩሁ መኑ
ጉዕሙንኩ እኦተ ሸዛሞ።
2 መገኑ ዋጂን ጡመ ሃሊን እዎነን ወገሬቲንለከ
ጨለዩን ሄዕኖተ በትሸን ዎማተለከ እበ ሆጎ አሌን
ዮህኑኤተ ዱእ እዕዬ።
3 ሁኩንን ፌሳንቹሃኔ መገን ብሬን ጡማለከ
ተሸ የኖሃ ጠወ።
4 መገን ሃሸኣቱት መኑ ጉዕሙንኩ ጡሞተለከ
ህንቅ ደጋጋት።

1:2 ሶቀ. 16፥1። **1:13** ሶቀ. 8፥3፤ 9፥4-5።

5 መገኑ ሜጥቹሃን፤ ህትን መገንለከ መን
በላን እኮ መቱ መንቹ ዮኤ፤ እሰን መንቹ እኮ
መሲህ ኢሳት።
6 እሰን መነ ጉዕመንከ ዎዞተ ገዉሰ ዎዝኑተ
አዕይ ኣሴእ፤ ሁኩንን መገኑ መነ ጡምሶተ ሀሾገ
ሀሰስኖ ወክቴን ሀሴማእሃ ምሰክር።
7 አን አይሁደ እህበ መኒሃ አመዕነቱለከ
ሀንቅ ተማርሶተ ዱዱብሳንቹለከ አሳቤቹ እክ
ሾመሞሞ፤ ህካን ያም ወክት ሀንቅ ጠወኣሚት
ቤሉ ክዝቦሞበእ።
8 ቴሱ ጎኑ ቤቾን ጉዕማንን ኡሙዕርተለከ
ብተት ዮበኢሃ ጠሊለተ አንገተ አሌ ኬሰ ዱአ
አቶተ ሀሳሞ።
9 ህትን ሜንቴ ሙሞሰ ደደን ህከረንገ ወርቂን፥
ናሲን ህከረንገ ጤእተ እኮ ኦድኑተ ሹልምሰን
እሁዕናን ማሌን ጡሞማን ሀሰስኖጊን ጡመተ
ኦድኑተ ኦደኤን፤
10 መገኒሃ ሰገንዳሚት ይታ ሜንቴ እኤ
ሀሰስኖሰገ ጡመ ሆጉተ አቴን።
11 ህትን መንቹት ጉዕመ ጠዋን አዘዘሚን
ሎድት ተማርቴን።
12 ህትን መንቹት ጨለ ይቴን ቤሉ ተማርሰቶተ
ህትን ጎን አሌን ሹመ እኩን ያምበእ።
13 መሰንትሰ ሄጭ ከለቀሞሁ ኣደማት፤ ህከኒች
ኤተሮን ሐዋ ከለቀንቶኤ።
14 ህትን ጣንሰንት መገን ሕገ ድጅቶኢት
ሐዋት ቤሉ ኣደም ጣንሰሞበእ።
15 ጠው እኮጎሬ መንቹት እመዕነቲን፥ ኢታኒ፥
ጠሊለማንለከ ገው አገዕርን ሄኦ ጎሬ እለተ እሊን
ጡምታእ።

3

አመዕናኖ አዎንሳኖተኔሃ

1 «እዬሁ እመዕናኖ አዎንሳንቹ እሆተ ሀሾ ጎር
ሎረ ሆጉተ ሃሸእኖት» ይታ ላገት ሀንቅሃን።
2 አመዕናኖ አዎንሳንቹንኩ ኩሌኖሰ ጠዉ
ዮሰበኢሃ፥ መቴ መንቾተ ምኒ እነ እኮሃ፥ ጌሲን
ሄእኖሃ፥ ገዉሰ አገዕረኖሃ፥ ኬዕምኝሰ አገዕረኖሃ፥
ኮህ ቶገኖሃ፥ ተማርሲሃ እታለኖሃ፥
3 ሰከሪባሃ፥ ኤሙዕሪባሃ፥ ጎደበ ላፈ፥
ብተምባሃ፥ ብረ ኢትባሃ፥
4 ገይሰ ምኒ አበሮሱ ጡመገ ገሾተ እታለኖሃ፥
እለሰ እዘዘንታሲሃ፥ ጉዕመንከ አዲን ኬዕምሳሲሃ
እሁ ሀሰስኖሰ።
5 መሰንትሰ መቱ መንቹ ምንሰ ገሾተ እታልባች
መገኑ አመዕኔ መነ ገሾተ ሀት እታለኖ?
6 ህትን እልቢሰ አሌን ፈረደሞገን ቦኝያን አሌሰ
ፈረደመኖበእገ ሃዕሮ አመዕኔ መንቹ አዎንሳንቹ
እሁንከ።
7 ህትን ሆፍኚንለከ ሻይጣን ዎሻድን
ኣገኖበእገ አመዕንበ መንቤችን ገለትጨሞኢሃ እሁ
ሀሰስኖሰ።

ድያቆናከተኔሃ

8 ህትን ድያቆናከተ * ኬዕምኙ ሀሰስኖሰረ፥
ለሙ ጠወኣበእረ፥ ዎይን ጠጂን ሰከርታበእረ፥
ብሪሃ ጎራይትበረ እሁ ሀሰስኖሰ።
9 ህትን አመዕነቲን ለሌ ሀንቅ ነጠ ቀልቢን
ጠረኚሰ አቱ ሀሰስኖሰ።
10 እሰንተ ሄጩን ፌተኔን ለኤ ሀሰስኖ፤ ህከኒች
ኤተሮን ኩሌኖሰ ጠዉ ዮበእራ እኮኢች ዲያቆነ
እኮተ አታልታእ።
11 ህትን ምንሰ እማኑት ኬዕምሴኖሰረ፥
ሄዕሞታበእረ፥ ገዉሰ አገዕርታእረለከ ጉዕመርቾንን
አመዕነንቶእራ እሁ ሀሰስኖሰ።
12 ህትን ዲያቆነት መቴ መንቾ ምኒ እነ
እኮረ፥ ኦሱሰለከ አበሮሱሰ ጡመገ ገሸታእረ እሁ
ሀሰስኖሰ።
13 መሰንትሰ ዲያቆነት ጡመገ ሆጉተ አታእሩ
ገይሀሰ አበ ኬዕምኝ ደእታእ፤ ህትን መሲህ ኢሲን
ዮሰ አመዕነትተኔ ልግብ መለሉ ደእታእ።

ማጠሞ ሎረ ምሰጥርተኔሃ

14-15 ፎሊን ሄእኖ ዱእ ምኒ በላን መቱ መንቹ
ሀት እክ ሄኤ ሀሰስኖሰ ጎሬ ሀት እክ ፈንቀላመኖ
ጎር ደጋገ ከተቦንኬ፤ ሁኩ መገን ምኑንኩ ሀንቅ
ቱቃለከ ቀበበ።
16 አመዕነትኔ ማጠሞ ጠዉ ሸክሲሰበ
ሎረሃን፤ እሰን
መንቹ እክ ለልዮእሃ፤
ሀንቅ እሁሰ ጠሊለ አያኒን አዋጀሞእሃ፤
መላይካተ ለልዮእሃ፤
መኒሃ ጉዕሚንከ ዱዱብሰሞእሃ፤
ከን ኣዱንያ እል መኑ አመዕንዮሰሃ፤
ኬዕምኚን ሰማሃ ኦሮዕዮእሃ።

4

ክዝብ አሰተማረተ

1 ጠሊሉ አያኑ ለሊሸ «ኤተር ዘማኔን መት-
መቱ መኑ ሉሲሰኖ ሂለ አያነለከ ሩሃንይ ትምርት
አዎንተን አመዕነቲች እደ እክ ቄዕርታእ» የኖ።
2 ሁኩ ትምርቱ አሜተናሁ እታኢሁ ሀንቅ
እሁሰለከ ሀንቅ እሁ ሆጉሰ ደገንን አመሰልታ
ክዝበኛኖችት።
3 እሰን ኤበቀንሸ ከንታእ፤ አመዕንታለከ ሀንቅ
ደጋ መኑ እሱ ገለትጭተን እታገ መገኑ ከለቆሰ
እቸተ «እቶናቼ» ይት ከንታእ።
4 ጠዉ እኮጎሬ መገን ክልቀቱ ጉዕሙንኩ
ጡመ እኮቤቺሃ ገለትጩን ቶጌመጎሬ ኤጄናሁ
መቱሁ ዮበእ።
5 መሰንትሰ ሁኩን መገን ላጋንለከ ዱአ እኢን
ጠሊለ እሀኖ።

መሲህ ኢሰ ጡመ ካድንቹ እህተኔሃ

6 ከ ትምህርት አመዕናናተ ኣቶንትጎር አመዕነት
ላገተለከ አዎንቶንት ጡመ ትምርተሃ እት
ነጽቶንት ጡመ መሲህ ኢሰ ካድንቹ እካንት።
7 ህትን ከን ኣዱንያ አሊች ደግለሊበ
ጠዊችለከ ዱንየ አል ማቁተ አጉደኖ ጠዊች ሁን፤
ገዉክ መገን ጠዊሃ ሮሰሱ።
8 መሰንትሰ ገዉ ጠረኚሰኖ ጠወ ሮሰሱ ቀዉ
ደግለለኖ፤ እኮጎሬ ገዉ መገን ጠዊ ሮሰሱ ከን
ሄኢሃለከ አሜተኖ ሄኢሃ ተቢሶሁ ዮሰቤቺሃ ጉዕመ
ጠዊንከ ደግለለኖ።

2:7 2 ጢሞ. 1፥11። **2:9** 1 ጴጥ. 3፥3። **2:13** ክል. 2፥7፤ 21፥22። **2:14** ክል. 3፥1-6። **3:7** ቲቶ 1፥6-9። * **3:8** ድያቆናከ ሆጉት፦ አመዕናኑተ አዎንስታ ባልቀተ ሀዕልታእራን።

9 ህካን ዩ መኑ ጉዕሙንኩ ሹል ቶጉ ሀሰሰናሰ
አመዕነሞሃ ጠወ።
10 ነኤን መነ ጉዕመንከ አደንከ አመዕንታሀኑኤተ
ጡምሰኖለከ ሄአኖ መገኖን ተቢሳሃ አዕናምቤቺሃ
ሆጎን ሆንጋሚሁለከ አጸማሚሁ * ከ ጠወ
ደኢሃት።
11 አት ከ ጠወ አዘዝለከ ተማርሰ።
12 ህትን ጠወኦንት ጠዊን፥ ሃሊን፥ ኢታን፥
አመዕነቲንለከ ሙጩርማን አመዕናኖተ ምሳልተ
እህ ቤሉ አዪሁ ኦሰመክ ህንቁንከ።
13 ህትን አን እሜቶተ እለሬተ ጠልለ መጸፈ
መኒሃ አነበቡ፥ ዱዱብሱለከ ተማርሱ ጠረኝ።
14 ህትን ባልቀት አሌንከክ አንገሰ አታን ራጉ
ጠወአሞሄ ወክት ኣሰሞሄ ኪን ዮ ኣሰቴት ህንቆት።
15 ነጹክ መኑ ጉዕሙንኩ ደጎተ ወክትክ
ጉዕመንከ ከን ጠዊሃ አእ፤ ከ ጠወ ሆጎ አሌን
ሆሲሰ ገዉክ እሲሃ ኣሰ።
16 ገይሃክለከ ተማርሰታንት ትምርተክ አገዕር፤
ከ ጠወ አተን ጠረኝ፤ ህካን አቶንትጎር ገዉክለከ
ኪች ሞጮጨኖ መነሃ ጡምሳንት።

5

መኒሃ ኣሰንቶ ሸዘነተ

1 ባሊቆ መንቹ አንክገ ሆንጠህ ቤሉ ሻቆት፤
ህትን ዋደልቹ አመክ ኦሱተ ጠውሲሳንትገ
ጠውሲሰ
2 ባሊቅ ሜንቱ አማኖገ ሀርድ ሜንቱ አመክ
ኦሶገ አት ዊመ ሙጩርማን ለእ።
3 ህንቅንከ ምንሰ እኑ ሬዮ ሜንቱ ሀዕልተን
ከበጅሰ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ምንሴ እኑ ሬዮ መንቾ እለት
ህከረንገ እለ እለት ዮሴጎር ሁኩ እለት ሄጭት
ምንሰ መነ ደግለሊን ኤዳሰ ፈንቀሸቱን፤ ህከን
አመዕነቲን ሆጉተ ተማርቱን፤ መሰንትሰ ሁኩን
መገኑ ሙንዲሲሰናሃ ጠወ።
5 ምንሴ እኑ ሬዮ ህንቅ ህዬሸት ሜጢሃሴ ሄኣ
መንቹት መገኖን ተቢሳሃ አታቤቺሃ ህንከዕርተለከ
በራሃ መገኑ ጠዕሚንለከ ዱአ አተን ጠረኝት
ሄኣእ።
6 ጠለዕል ከን ዲንያ አል መኩተ ሀሳ ምንሴ
እኑ ሬዮ መንቹት ነቢሴን ሄኑ ጎሬ ሬቶእታን።
7 እሰን ቀነጤኖሰርቹ ዮበእረ እኮተ ከ ትምርተ
ኣሰ።
8 ህካን እኮቤቺሃ እሊሃሰ አደደንከ ምንሰ
መኒሃ ሰውየኖበእ መንቹ አዪሁ አመዕነቱሰ
ካጀእሃን፤ ህትን ሁኩ መንቹ አመዕንዮበእ
መንቺች ባሰ ሂላን።
9 ዋዕነሃ መቶ መንቾን ገልት እለንቶች ሌሃዉ
ዘማን ዊምበሴ ምንሴ እኑ ሬዮ መንቹት ምንሰ
እኑ ሬዮሀኑኤ መዝገባን ከተበንቱንከ።
10 ህትን እለተ ነሲን፥ ኮህ ቶጊን፥ አመዕናኖ
ሎከተ ኣንሺን፥ ኦርጨሞ መነ ሀዕሊን፥ ጡመ
ሆጉተ ጉዕመንተ አኢን ጡመ ሆጎንከሴ
ገለትጨንቶኢተ እሁ ሀሰሰናሴ።
11 ጠዉ እኮጎሬ ምንሰ እኑ ሬዮ ሀርድ ሜንቱ
ምንሰ እኑ ሬዮ ሜንት መዝገባን ከተቦት፤
መሰንትሰ እሰ ማል ሄዕላቾት ቁልትየንሰ መሲህ
ኢሳን ዮሰ ኢተት በእን ጎናን ገልቶተ ሀሳኢት።

12 ኩ ሜንቱ ዋዕነሃ ይቶ ላገተ ድጅቶቤቺሃ
አሌንከሰ ፍርደ ኤባእ።
13 ህከኒችን አበንከ ሆጉተ ገፈሩለከ ምኒች
ምኒ ዘሁ ሮሳእ፤ ህትን ሆጉተ ገፈሩ እሁዕናን
ሄዕምታእረለከ መን ጠዋን ኣገን ጠወኤ
ገበእበሳሃ ጠወኣራ እካእ።
14 ህካን እኮቤቺሃ እን ምንሰ እኑ ሬዮ ሀርዴ
ሜንቱ ገልቶተ፥ እለተ እልቶተ፥ ምንሰ ጡመገ
ገሸቶተ ሸዘሞ፤ ህት እኦን ዲኑኔ ቦሮረኖ ጠወ
ሆገኖ።
15 መሰንትሰ ከኒች ዋዕነሃ ምንሰ እኑ ሬዮ መት-
መቱ ሜንቱ ሻይጣነ እዋንተን አመዕነት ዋቄች
ፉልቶኤ።
16 መቴ አመዕናንቾ መንቾ ምኔን ምንሰ እኑ
ሬዮ ሜንቱ ሄኦጎር አመዕናኖ ማበሪሃ ኬዕመኖበእገ
እሴ ሀዕልቱንሰ፤ ከን ሃሊን አመዕናኖ ማበሩንኩ
ሀዕለኖሳሁ ዮበእ ምንሰ እኑ ሬዮ ሜንቲሃ ሀዕለኖ።
17 አመዕናኖ ማበረ ጡመገ ገሸታ ባሊቀት
ዱዱብሲንለከ ተማርሲን ጠረኝት እታሀኑኤተ
ለሙ እፎሁ ኬዕሞኙ ሀሰሰናሰ።
18 መሰንትሰ ጠሊሉ መጸፉ «ውጠተ ዋቀርተን
ቦር አፎ ኡሱርቶት» ህትን «ሆጉተ አእናሀኒሃ
ደሞዙ ሀሰሰናሰ» የመሞኤ።
19 ለሙ ህከረንገ ሰሱ መንቹ መሰከርትባች
አመዕናኖ ማበር ባሊቅ አሌን ሆንጠህሴኖ ኦደተ
ቶጎት።
20 ህትን ዋሉ መኑ ዋጅታገ ጩብ አታ መነ
ጉዕመንከ መን ብሬን ኤሙዕር።
21 ህትን መነ እደ እኤ ዮበኢሃ መቴ-መቲች
በትሱዕናን ከ ኩሌመሄ ጠወ አገርቶተ መገን
ብሬንለከ መሲህ ኢሰ ብሬን መጠረንቶ መላይከ
ብሬን ኤገተክ ያንኬ።
22 ህትን አንገክ እዬ አሌኒ ደዕልት አቶት፤ ዋሎ
መን ጩብ ቤቀንቶት፤ ገዉክ ሙጩሩ አት አገዕር።
23 ልግብ ወክት ጎደበክ ጥዘናሄቤቺሃለከ
ጥዘነት ዮሄቤቺሃ ቀዉንከ ወይን ጠጀ አግ ቤሉ
ከ ኤተሩ ጠለዕል ዋሃ አጎት።
24 መት-መቶ መን ጩቡ አገንቹ እክ ለለኖ፤
ሁኩንን ፍርድበ ኢልሰኖ፤ ህትን ዋሎ መን ጩቡ
ዱንክ ለለኖ።
25 ህትን ጡመት ሆጉት ኑሪ እክ ለልታእ፤ ኑሪ
እክ ለልትበጎሬ ማጠንቶገ ሄኣበእ።

6

ሮሳተ ኣሰንቶ ሸዘነተ

1 መገን ሱዕሙለከ ትምርቱ ቦሮረመኖበእገ
ሮሶመ ኣዜን ሄኦሩ ጉዕሙንኩ ቀርቻኖተሰ ዊሙ
ኬዕሞኙ ሀሰሰናሰገ ደጉን።
2 ህትን አመዕናኖ ቀርቻኑት ዮሰ ሮሰት ቀርቾ
መሲህ ኢሲን አመኦሱተ እኮቤቺሃ ቀርቻኑሰ
ኬዕሞሰበረ እሁ ሀሰሰናሰበእ፤ ህከን ወጢ ጡመ
ሆጎንከሰ ሀዕልታእረ አመዕናኑተለከ ኢተንቶእረ
እኮቤቺሃ ዋዕኔች አበ አኤ ሀሰሰናሰ፤ ከ ጠወንከ
ተማርሰተን ሸዝ።

ክዝብ ትምርተለከ ሀንቅ ቀባጦተኔሃ

3 እዪሁ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ ላጋንለከ መገኑ
አጉዲን ትምርታን ህንበዕለመን ዋሉ ትምርተ
ተማርሴጎሬ

---

* **4:10** አጸማም፦ የኖሁ መት-መቱ ኪታበት ቦሮረማሚት ይታእ። 17፥6፤ 19፥15።

5:18 ዘዳ. 25፥4፤ ማቶ. 10፥10፤ ሉቃ. 10፥7። **5:19** ዘዳ.

4 ሁኩ መንቹ ቦኒን ቡሰሞሃ ቤሉ መቱርቹሃ
ደግበሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ወገሬቱ ዮበእ ሄዕላቸት
እፎሰ፤ ሁኩንን ኤበኖሁ ምቀኛመተ፥ ብተተ፥
ቦሮዕረንሸለከ ሂለ ሸክተ
5 ቀልቡሰ በዕዮለከ ሀንቂች ፉልቶ መን በላን
እኮ ተንቅታበእ ኦደተ ኤበኖሃን፤ እሳንከ መገኑ
አመዕኑ ዱንያተ ደኤኖ ዋቃሃ አጉጀሰረን።
6 ጠዉ እኮጎሬ «ዮኤሁ እሀኖኤ» የኖ መንቺሃ
መገኑ አጉጅ ሄኤ ትርፈ ደግሲሰኖ፤ አመዕነቶን
ሀንቅንከ ልግቡ ትርፉ ዮሰሃን።
7 መሰንትሰ ነኤ ኪን ኣዱንያ አል አሜንቶሚሁ
መቱርቹሃ አንፉዕናንት፤ ህትን ኪን ኣዱንያ አሊች
መቱርቹሃ አንፍ መርኖተ አታልናምበእ።
8 ጠዉ እኮጎሬ እንታሚሁለከ ኦደዕናሚሁ
ሄዕዮኔች ሁኩን እሀኖኔ።
9 ህትን ቀባጣሙ እህሃ ሀሳ መኑ ፌተናን፥
ዎሻዶንለከ መኒ በኤ ኤበኖ ገውሰኖለከ ምዕረኖ
ልግቤ ሄዕላቶን ኡባእ።
10 መሰንትሰ ብረ ኢቱ ልግቤ ሂልማተ ጉዕሚንከ
ጠጰን፤ መት-መቱ መኑንኩ ብረ ደኢሃ እበ
ሄዕላቶቤቺሃ አመዕነቺች ኡቦኤ፤ ልግቤ ሻዘን
ቀልቡሰ ቢጠመኖገ አቶኤ።

ጳዉሎሰ ጥማቶሴሃ ኣሴ ሸዘነተለከ ትዛዝተኔሃ

11 ጠዉ እኮጎሬ አት መገን መንቾ! ኪን
ጉዕማንከ ጠዊች ሁን፤ ፈይመተ፥ መገን ጠወሃ፥
አመዕነቱሃ፥ ኢተታ፥ አታዕሉለከ ጎደበ ላፍመተ
እኤሃን።
12 ጡመ አመዕነት ኦለንሸ ኦለም፤ ዘማን
ጉዕሚንከ ሄኤ አፍ፤ ህከ ዘላለም ጉዕሚንከ ሄኢሃ
ገአንት ልግብያ ምሰክር ብሬን ጡመ ምሰክርነቱ
መሰከርቶንት።
13 ህትን ጉዕመርቺንከ ሄኤ ኣሰኖ መገንለከ
ጴንጤናዌቾሃ ጵላጦሴ ብሬን ጡመ ምሰክር
መሰከሮ መሲህ ኢሰ ብሬን
14 ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ፈንቀል አሜቶተ እለ ከ
ትዛዝ ሉጨንሹለከ ህንቄኖሰ ጠዉ ዮበእገ እክ
አገርቶተ እዘዛንኬ።
15 መሲህ ኢሲ አሜቱ ማሰእሞለከ ሜጥሃሰ
ገሻንቹ እኮ ዎመ ዎሙለከ ቀርቻኖ ቀርቹ መገኑ
ለልሾ በሬን እሀኖ።
16 ህትን ጠለዕሉ እሰ ሬሀኖበእሃን፤ እዪሁ
ሆንጠሆተ አታለኖበእ ኑሬን ሄአኖሃን፤ እሱንከ
እዪሁ ለዕይ ከሰበእ፤ ህትን እዪሁ ለኦሰተ
አታለኖበእ፤ እሲንከ ኬዕሞኙለከ ዎልቀት
ዘላለሚሃ እኩንሰ፤ ኣሚዕን!
17 ነኤ ሙንደዕኖተ ጉዕመንከ በትሸ ኣሰኖ
መገን ቤሉ ከን ኣዱንያ አሌን ዮ ቀባጣመት
ቦንታበእገ ህከረንገ እመንሰሾበእ ቀባጦን ተቢሳሃ
አታበእገ አዘዝሰ።
18 ህትን ጡመተ ሆጉተ አቶተ፥ ጡመ ሆጎን
ቀባጣመተ እኮተ፥ መኒሃ ሀዕሊሃ ዮሳሃ ቤኮተ
ተቃጠባገ አዘዝሰ።
19 ህትንን ሀንቅ ሄኤ ደእቶተ ቀበቡሰ ጠረኘ እኮ
ቀባጡተ አሜተኖ ዘማኒሃ ገይሃሰ ጭምእታእ።
20 ጥማቶሴ! ኣሰንቶሄ ኤገተ አገር፤ ህትን
ገገይንከሰ ሀንበእለንሺን ኤንኬዕኒን እሁዕነ
መኑ ክዝብን «ኤንኬዕነኑሃን» ይት ገእታ
ኤንኬዕኒችለከ ደግለለኖበእ ኣዱንያ አል ጠዊች
ሁን።
21 መት-መቱ መኑ «ህትኔ ኤንኬዕኑ ዮኔ» ይተን
እመዕነት ዎቃሃ ሉሶኤ፤ መገን ኣሰቱት ክዕኔን
እኩን!

6:13 ያህ. 18፥37።

ጳዉሎስ ጢሞትዎሴሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉስ

ጳዉሎስ ጥማቶሴሃ ከተቦሁ ኩን ለጎክተ ሶህኑ፤ ጳውሎሴሃ ሆጎስ ጃለ እኮ ዎደልቺሃ ጢማቶሴ ሸዜመስ ሸዘነተ እፎእሃጎ፤ ጠረኛሸ ሸዅሲሁ አታዕሊን ሄኦታት፤ ጢማቶስ ሸዘነለከ ጠረኛሳ ላገተ ደኤኢሁ መሲህ ኢሰተኔሃ አመዕነሺን ዱዱብሶተ፥ ተሸት ላገተለከ ኑባቾ ወኣድ ትምህተ ጠረኛሸ ኣፎተለከ ኦርሸት በተኦሰጎሬ ተማርሶገለከ እንጅለ ዱዱብስኖ ሆጎንተስ እጸሞታት እቅ።

ጢማቶስ በትሸ አገዕሮተ ኣስሞሲሁ ገዊማን እእኖ ጠለዕላን ኦደሚች ቄዕሮታት እቅ፤ ህት እኮ ጠዉ ሞጮጭቶኢሃ ቤሰ ቤሉ ዎሉ ደግለለኖርቹ ዮሰባእ።

ከን ጉዕማንን ጢሞትዮሰ ሰዉ ዩ ሀሰስኖሲሁ ጳዉሎሴ ሄኡለከ ሄእስ ኣለማተ በትሸ እመዕነቱስ፥ እደብስ፥ ኢተስ፥ ጠረኛመሰለከ ቶቸሚን እልቶስ ኦርሸተ ምሳሌን አዎኖታት።

መጸፉስ አፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-2)*
ጢማቶሴ ኣስንቶ ሸዘነተ *(1፥3—2፥13)*
አመዕነሜን ሄኡ *(2፥14—4፥5)*
ወክትስ ሄዕዮ ሃለትለከ ሀሲስኖ መመረ *(4፥6-18)*
መጨረሸስ *(4፥19-22)*

1 መሲህ ኢሰን ደገሞ ሄእ ተብሴ መሳን መገን ሰውቲን መሲህ ኢሰሃ አሳቤቹ እኮም ጳዉሎሴች ሶሃሞእሃን፤
2 ጠረኛሸ ኢታም ቤቲሃኤ ጢማቶሴሃ ሶሄማእተ ሶህኑ፤

እናኔ መገን አዲች ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሲች ኣሰቱት፥ ማርቱትለከ ወገሬቱሁ ኬሳሃ እሁን።

ጥማቶሴ ኣስንቶ ሸዘነተ

3 ጉዕመ ወክት ሀንከዕርተለከ በራሃ ኬሳሃ ዱኢን ሰዉ ያም ወክት እናኑኤ አቶገን እን ነጠ ቀልቢን ካደማም መገኑኤ ገለትጫም።
4 ህትን ኢንጂጀክ ሰውየን ኬሳሃ ለዕይ እበ ሙጎደኦተ ሃሸኣም።
5 ህትን ኪን ዮ ሀንቅ አመዕነቱ ሰውያሚት፤ ሁኩ አመዕነቱንኩ ሄጭ አበመክ ሎይድኒለከ አመክ ኤዉንቄኒ ዮሃ እቅ፤ ኪን ሁኩ አመዕነቱ ዮገ ደጎም።

6 ህካን እኮቤቺሃ እንገእ አሌክ አዕዮም ወክት ኪ ኣዜን ዮ ኣስሞሄ መገን ኣስቱተ ቴሁ ኬሰንሰቶተ ቃግሳንኬት።
7 መሰንትሰ መገኑ ወልቀተ፥ ኢቱለከ ገዉ አገዕር አያን ቤሉ ዋጀኖ አያነ ኣስዮኔበእ።
8 ቴሱ ቀርችሃኔ ዱዱብሱ ሙልቶት፤ እሰተኔሃ ኡሱረሞም እን ሙልቶት፤ ጠዉ እኮጎሬ መገኑ ኣሰኖ ወልቃን እንጂልተኔሃ ኢን ሜጡባ ኦርሸተ ቶግ።

9 ህትን ነኡ አዕኖም ጡመ ሆጎገ እሁዕነ ገይሰ ሃሸኣቶንለከ ኣሰቶ ጠሊልማን ገእ ፌሾኔ፤ ጠሊልማንተ ገኤኔ፤ ከ ኣሰቱንተ ዘመኒች ብርተ መሲህ ኢሰ መሳን ኣሴኔ።
10 ሁኩ ኣሰቱንት ፌሳንቹኔ መሲህ ኢሲ አሜቲንከሰ ቴሱ ለሌእ፤ እሰን ሬሁተ ቤሸ እንጂል ላገ እዲን ሬሁ ዮበኢሃ ዘላለሚሃ ጉዕሚንከ ሄዕናም ሄኡ ለሊሾኔ።
11 እን ህከን እንጂል ላገ ዱዱብሳንቹ፥ አሳቤቹለከ እሰተማርቹ እክ ሾመሞም።
12 ከ ኦርሸተ ቶጋሚሁ ከኒሃት፤ ጠዉ እኮጎሬ እዬ አመዕኔም ጎሬ ደጋምቤቺሃ ሙላምበእ፤ ህትን እን እሲሃ ኣሴም ኤገተ ሁኩ በሩ ኢሎተ ኢለ አገሩ አታለኖገ አመዕናም።
13 እት መሲህ ኢሳን ዮ አመዕነቲንለከ ኢታን ኢች ሞጮጭቶንት አመዕነንቶ ላገተ ምሳልተ እት አገር።
14 ህትን ኒ በላን ዮ ጠሊለ እያኒን ኣስንቶሄ ኤገተ አገር።
15 እሰይ ባደን ዮ አመዕናኑት ጉዕሙንኩ ግብ መርቶኤገ እት ደጋንት፤ እሰ በላን ፊጌሉሰለከ ሄርሞጌኔሰ ደገንታእ።
16 ኡሱረሚንከኤ ሙሉዕናን ኦኖሰፎሮሰ ልግብ ወክት ፎሎሲሾኤቤቺሃ ቀርቹ ኢሰ ኦኖሰፎሮሴ አበሮሲ እሙዙንሰ።
17 ህትን ሮም ከተመ አሜቾም ወክት እበ ሀሸ ኢን ደቀሞ።
18 ህካን እኮቤቺሃ ቀርቹ ኢሰ ህከ በር መገኒች ማርቱተ ደእኖገ እኤነሰ፤ ህትን ኤፌሶን ከተማን ዮም ወክት ሄንከ ሀዕሌኤ ጎር እት ጡመገ እት ደጋንት።

2

መሲህ ኢሳን አመዕነሜን ኦርሸተ ቶጉ

1 ኢ ቤቶ! እት መሲህ ኢሳን ዮ ኣሰቶን ጠረኛ።
2 ህትን ልግቤ ምስክር ብሬን ኢች ሞጮጭቶንቲሃ ዎሉ መነ ተማርሰቶተ አታልታ አመዕነሞ መኒሃ ኤገተ ኣሰ።
3 እት ገዉክ መሲህ ኢሲሃ ጠረኘ ዎታደረ እክ ኦርሸተ ቶግ።
4 ህትን በገዝ እነ ሙጎደእሲሶተ ሀሾ ወታደሩ አዪሁ ወታደር ሆጉተ እኮበእ ሆጎን ሆሰኖበእ።
5 ህትን ደጉደን ሄጫቀሞተ ሀሾ መኑ ሴርሰ ሃሌን ሄጫቀምበጎር ቄል ሸልማት ደእኖበእ።
6 ጠረኛ እቡረኖ ገበሬቹ ዉጣች ወዕኔሰ ላልቹ ደኤ ሀሰስኖሰ።
7 ቀርቹ ኢሰ ጉዕመንከ ጠዋን ደጉ ኣሰኖሄቤቺሃ እን ያንኬ ጠወ ሰውይ።
8 ሬሆች ኬዕዮ ደዉዴ ዘሬች እኮ መሲህ ኢሰ አጥራመት፤ እን ዱዱብሳም እንጂል ላገት ተኒት።
9 ሂለ ሆጉተ እዕዮ መንችገ ከን እንጂል ላገ መሳን ሰንሰለቲን ኡሱረሞተ ኢለ ኦርሸተ ቶጋሚት፤ ጠዉ እኮጎሬ መገን ላገት ኡሱረንታበእ።
10 ህካን እኮቤቺሃ እሰ መሲህ ኢሰ መሳን ደገመኖ ጡሙለከ ዘላለም ኬዕምኝ ደዕቶተ መገኑ መጠሮ መንተኔሃ ይኬዕይ ጉዕመ ጠወንከ አታዕላም።
11 ህትን

1:2 ሶቀ. 16፥1። **1:5** ሶቀ. 16፥1። **1:11** 1 ጢሞ. 2፥7።

«እሲን ሜጡበ ሬኖም ጎር
እሲን ሜጡበ ፎሊን ሄዕናም።
12 አታዕሊን ጠረኝን ሄዕኖም ጎር
እሲን ሜጡበ ዎመ እንካም
ነኡ እሱ ለገዕኖምጎር እሰን ኔሳሃ ለገአናኔ።
13 ህትን ነኡ አመዕነምባ ጎሬሁ
እሰ ገዉሰ ለገኦተ አታለናበእቤቺሃ
እመዕነሞሃ እክ ሄአና» ይታ ላገት
ሀንቅሃን።

ጠረኝ ሆጎ መንቹ

14 ከን ጠውተኔሃ ቃጋገ አእሰ፤ ህትን ሞጮጨኖ
መነ ቤሰ ቤሉ መቱርቹሃ ደግለልባሃ እኮቤቺሃ
ላጋተሰ ኦደንትበገ መገን ብሬን ጠረኝሰ ኩልሰ።
15 ህትን ሀንቅ ላገተ ጌጥ አዕይ ተማርሰኖ
ሙልሰበ ጠረኝ ሆጎ መንቹ እክ መለልት ገዉክ
መገን ብሬን ሆንጠህሶተ ጠረኝ።
16 ህትን ከን ኣዱንያ አሌን መገኑ ዮበእ
ጢውችለከ ገውመተ ጢወኢች ሁን፤ መሰንትሰ
ህትኔ ሆጉት መኑ መገኒች ቄዕረኖገ አታእተ።
17 እሰ ጠወኣ ጠዉ ጠረኝ ጡሌገለከ ሆሰን
ገለን እተን አልባዕለን መረኖሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ
መን በላን ሄሜኖሰለከ ፌለጦሰ ሄኣኣ።
18 ሁኩ መኑንኩ «ሬዮ መን ኬኡ ከኒች ብርንተ
እኮኡ» ይተን ሀንቅ ዎቼች ፉልቶእረን፤ እሰን መት-
መቶ መን አመዕነቱ ሌንቄቅሳእት።
19 ጠው እኮጎሬ «መገኑ ገይሰ መነ ደገኖ፤ እን
ቀርችየ የኖሁ ጉዕሙንኩ ሂለ ሆጎች ሁኑን» የኖ
ማተሙ ዮ ሌንቄቅበ መገን ሀንቁ ምኒ ቀበብገ
ጠረኝ ሄእኖ።
20 መቶ ቀባጣሞ መንች ምኔን ጠለዕል
ዎርቅለከ ብር ኦደተ እሁዕናን ሀቅለከ ትብ ኦደት
ዮኡ፤ እሳችን መት-መቱሰ ኬዕምኚሃ ዎሉሰንገ
ኬዕምኙ ዮበእ ክድማተ እካኢ።
21 ቴሁ እዪሁ ከን ሂለ ጠዊች ገዉሰ ነጠ እዕዮ
ጎሬ ቀርቺሃሰ ደግለልታ ጡመ ሆጎተ ጉዕሚንከ
ቅጥይቶ ኬዕምኝ ኦዳተ እሀኖ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ሂለ ዎደልመ ሄዕላቻች
ሁን፤ ነጠ ቀልቢን ቀርችሃ ኢሰ ሱዕመ ገእታሀኑኡን
ሀንቅ እኮ ጠወ አተን እመዕነቱ፥ ኢተተለከ ወገሬት
ጠረኝት እዎን።
23 ጠዉ እኮጎሬ ብተተ ኤበኖሃ እሁሰ
ደጋንትቤቺሃ ገውመለከ ደግለልትበ ኦዳች ሁን።
24 ቀርቾ ኢሰ ካድንቹ መኒሃ ጉዕሚንከ
ጎደበ ላፈ፥ ተማርሶተ እታለናሃለከ እጀቀኖሃ እሁ
ሀሰሰኖሰ ቤሉ ብተመኖሃ እሁ ሀሰሰኖሰበእ።
25 ህንበዕለንታ መነ ጎደበ ላፍማን ሸዙ
ሀሰሰኖ፤ እይደጎ መገኑ ቶበት ሀንቅ ደግ ሀንቅቤቹ
እሜቶተ ሳመ ኣሰኖሳሃ እሆተ እታለኖ።
26 ከን ሃሌን እልቢሰ ሰውት ዊንሸቶተ
ኡሱረንት ሄኦ እቅ ሼይጣን ዎሻዲች
ገፈርሲጭቶተ ቀልቡሰ ፈንቀለኖሃ እሀኖ።

3

መጨረሸ በሬን እሀኖ ሂለ ጠዊተኔሃ

1 መጨረሸ ዘማኔን ኦርሸ ወክቱ እሜተኖገ ካን
ደግ።
2 መሰንትሰ መኑ ገውሰ ኢትታእረ፥ ብረ
ኢትታእረ፥ ለዕዬኔ ለዕዬኔ ይታእረ፥ ቦንታእረ፥
ቦሮዕረንታእረ፥ እኒሀለከ እማተ አዘዘንትበረ፥
ዉለቱ ዮሰበእረ፥ ጠሊልመት ዮሰበእረ፥
3 ኢተት ዮሰበእረ፥ መ ጠዋኒ መኒን
ኢተቀንትበረ፥ መን ሱዕመ ቤሳእረ፥ ገውሰ
አገዕርትበረ፥ ጎደበ ጠረኛኑተ፥ ጡመርቹ ግባእረ፥
4 ለገኣሰንቻኑተ፥ ደዕለንሰታእረ፥ ቦኒን
ቡሰንታእረ፥ መገኑ ኢቲች በትሰ ተሰቄነጡ
ኢትታእረ እካእ።
5 ህትን እሰን ሀይማኖቱ ዮሰረ አጉዳኢ፤ እኮጎሬ
አመዕነትሰ ዎልቀተ ካዳአ፤ ህትናሞ መኒች ገበጭ
ይት ሁን።
6 ህትን እሰን ምነተ ደጉደን ኣግ ሰውቲን ላፈ
እኮ አደደ ጩቢን ዊንቶረለከ ልግቤ ሄዕላቻን
ቀልቡሰ በዕዮ ሜንቱ እቆአ።
7 ህትኔ ሜንቱ ጉዕመ ወክት ተማርታአ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ህንቅ ደጋ ቤቹ አሜቶተ አታልታበእ።
8 ህትን ኢያኔሲለከ ኢያንበሬሰ ሙሲን
ኦደንቶህንገን ኩ መኑሁ ህንቅ ግባእ፤ እሰን
ቀልቡሰ በዕያን አመዕነቲችሰ ኡባእ።
9 ጠው እኮጎሬ ኢያኔሌለከ ኢያንበሬሴ
ገውመት ለልቶህንገን ከን መን ገውመት ጉዕመ
መን ብሬን ለልታቤቺሃ መከኖሰበእ።

ጎፍሜ ሸዘነተ

10 ጠው እኮጎሬ እት ትምርትኤ፥ እን ሄዕዮምገ፥
ሰውትኤ፥ አመዕነቱኤ፥ እታዕሉኤ፥ ኢተኤ፥
ጠረኛመኤ፥ ሸረሙኤለከ ኦርሸኤ እዎንቶንት።
11 ህትን እንጦከሃ፥ እቆንዮነሃ፥ ልሰጥረሃ ዬኖ
ከተማን አሌንከኤ ኢሌኤ ጠወለከ አታዕሌም
ቶቸሙ ደጋንት፤ ጠው እኮጎሬ ጉዕመርቺችን
ቀርቹ ኢሰ ጡምሾኤ።
12 ህንቅንከ መሲህ ኢሲን መገኑ አጉደን ሄኦተ
ሀሳ መኑ ጉዕሙንኩ ሸረንታአ።
13 ጠው እኮጎሬ ሂሉለከ አመዕነንትቡ መኑ
ሉሰሰን፥ ሉሰን ሂለመ አሌን ሂለመተ በርግተን
መርታአ።
14 እኮጎሬ አት አዬች ተማርቶንት ጎሬ
ደጋንትቤቺሃ ተማርቶንትለከ አመዕንቶንት
ጠዋን ጠረኝት ኡር።
15 አትን ኦሰማችክ ኬሰ መሲህ ኢሳን አመዕኒን
ጡም እደ እዎንሰቶተ አታልታ ጠሊላኑተ መጻፈተ
ደጎንት።
16-17 ጠሊላኑት መጻፈት ጉዕሙንኩ መገን
አያኑ አዎንሰን ከተበንቶእራን፤ እሰን መገን መንቹ
ቀነጢኖርቹ ዮበኢሃ፥ ጡመ ሆጎተ ጉዕሚንከ
ቅጠሞሃ እሆተ ተማርሲሃ፥ ዎቀሻተ፥ ሉጨንሺች
ፈንቀሺሃ፥ ነጥማን ሮሰሲሃ ደግለልታእረ።

4

1 መገን ብሬን ፈንቀል አሜተኖለከ ዎመ እሀኖ
ወክት ፎሊን ዮ መን አሌንለከ ሬዮ መን አሌን
ፈረደኖ መሲህ ኢሰ ብሬን ኤገተ ያንኬ።
2 መገን ላገንተ ዱዱብሰ፤ ወክቴንለከ
አለወክቴን ጠረኝ፤ አታዕሊን ተማርሰተን
ሆጉዕናን ኩልተንለከ ኤሙዕርተን ሸዝ።

2:12 ማቶ. 10፥33፤ ሉቃ. 12፥9፤ ዘጉ. 16፥5። **3:8** ፉል. 7፥11። **3:11** ሶቀ. 13፥14-52፤ 14፥1-7፤ 8—20።

3 መሰጎትሰ መኑ ጡመ ትምርት ሞጮጭቶተ
ሀሰቡ ወክቱ አሜተኖ፤ ጠው እኮጎሬ መጫተሰ ተሸ
የኖ ጠወ ኩልታሰቤቺሃ ገይሰ ሃሸኣቶገ ተሸ የኖሰ
ጠወ ኩልታሰ አሰተማረተ ጭምአታአ።
4 እሰ ሀጎቅ ሞጮጭታሀኒች መጨሰ ማቁተ
ሞጮጭቶተ ፈጎቀሸታአ።
5 ጠው እኮጎሬ አት ጉዕመ ጠዋጎን
አጥራመቶጎቲሃ እህ፤ ኦርሸጎተ አታዕል፤ እጎጂለ
ዱዱብሱ ሆጉክ አእ፤ ሆጉክጎ ዊጎሸት አእ።
6 አጎ ክትሞ እሃሞ ወክቱ ሆጎጠኮኤ፤ ህትጎ ኪጎ
ኣዱጎያ አሊች መለዕለሞ ኦሮኣሞ ወክቱ ኢልዮኤ።
7 ጡመ አጷጎሸ አጀሞሞ፤ ሄጫቀመኖ መጎቹ
ሄጫቀሙሰ ሹሎህጎገጎ ክድመኤ ሹሎሞ፤
አመዕነቱኤ አገሮሞ።
8 ቴሱ ኪችች ኤተሮጎ ፈዩ ሸልማቱ ቅጥይ
አገረናኤ፤ ኩ ሸልማቱ መገኑ እሰ ሃሸኣቶገ
ሄዕዮሞቤቺሃ ኣሰኖኤሃ ሸልማት፤ ህካጎ እኮቤቺሃ
ጡመ ፍርደ ፈረደኖ ቀርቹ ኢሰ ህኪ በር
ኣሰናህዕኔ፤ ህካጎን ጠለዕል ኤሳሃ እሁዕነ እሰ
አሜተኖገ ኢተኖ መኒሃ ጉዕሚጎከ ኣሰናሰ።

ጳዉሎሴ መጨረሸ ሸዘነተ

9 ደዕልት ኢቤቹ አሜቶተ አታልሰሾሄሃ
ጉዕመጎከ አእ።
10 መሰጎትሰ ዴማሰ ኪጎ ኣዱጎያ አል ጠወ
ኢት ኢች መለዕለሞ ተሰሎጎቂ ከተመ ኦሮዕዮኤ፤
ቄርቂሰ ገለትይ ባዱ ኦሮዕዮኤ፤ ህትጎ ቲቶሰ
ድልማጥ ባዱ ኦሮዕዮኤ።
11 ጠለዕል ሉቃሰ ኢጎ ሜጡበ ዮኤ፤ ማርቆሰ
ሆጎተ አበ ሀዕለኖኤቤቺሃ እሱ ኣእት አሞ።
12 ጠዉ እኮጎሬ ትልቆሴ ኤፌሶጎ ከተመ
ሶኮሞ።
13 ህትጎ አሜታጎት ወክት ጢሮአድ ከተማጎ
ካርፑሰ ቤቾጎ ዮ ኮርቦተለከ አደደ ጎጊች
መክሴመሀኔጎ ከተበጎቶ መጸፈተ ኣእት አሞ።
14 ናሰ መክሰኖ አለክሰጎደር ኢ አሌጎ ሂለ አበ
ጠወ አዕዮኤ፤ እሲጎከ ቀርቹ ሆጎሰገ ባተኖሰ።
15 ነኡ ጠወዕናሞ ጠዋጎ እሰ አበ
ሀጎበዕለመኖቤቺሃ አት ገዉክ እሲች አገዕር።
16 ከሰሰሞሞ ጠዊሃ ወዕና መሰለ ፈጎቀሼሞ
ወክት ጉዕሙጎኩ ኢች አደ እኮ ቤሉ ሀዕሌኤሁ
እዬሁ ዮበእ፤ ህካጎ መገኑ እሰ አሌጎ ጩብ አዕይ
ወለኤጎከ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ኢ አዲጎ መገጎ ላገት
ጉዕሙጎኩ ዱዱብሰጎቶተለከ አይሁደ እህቡ
መኑ ሞጮጮተ ቀርቹ ኢሰ ኢ መዴጎ ኡር
ጠረኛሾኤ፤ ዞቤ አፌች ፌሾኤ። *
18 ቀርቹ ኢሰጎ ሂለ ጠዊች ጉዕሚችጎ
አገረናኤ፤ ሰሜ ጀነቲጎከ ኢልሰኖኤ፤ እሲጎከ
ዘላለሚሃ ኬዕሞኙ እሁጎ፤ ኣሚዕጎ!

መጨረሸ ወገሬት

19 ጵርሰቂልለከ አቂላ ኦኔሰፎርሞ አበሮሰ ምኒ
መኒሃ «ወገሬቴ» ይ።
20 ኤራሰጦሰ ቆሮጎቶሰ ከተማጎ ፈቆ፤ ህትጎ
ጥሮፊሞሰ ጥጉቤቺሃ ሚሊጢጎ ከተማጎ
አጉሮሞ።
21 አት ከርሙ ኣጉዕነ አታልሰሾሄ ጌሳጎ
ሄጭት ኢቤቹ አሞ፤ ኤዉብሎሰ፥ ጴዴሰ፥ ሊኖሲ፥
ቅላዉድየለከ አመዕናኑት ጉዕሙጎኩ «ወገሬት
ዮጎትጎዶ» ይታሄት።
22 ቀርቹ መሲህ ኢሰ ኪጎ ሜጡበ እሁጎ፤ መገጎ
ኣሰቱት ክዕኔጎ ሜጡበ እኩጎ።

4:10 ቆላ. 4፥14፤ ፍልሞ. 24፤ 2 ቆሮ. 8፥23፤ ገላ. 2፥3፤ ቲቶ 1፥4። **4:12** ሶቀ. 20፥4፤ ኤፌ. 6፥12-22፤ ቆላ. 4፥7-8። **4:13** ሶቀ. 20፥6። **4:14** 1 ጢሞ. 1፥20፤ መዝ. 62፥12፤ ሮሜ 2፥6። * **4:17** ዞቤ አፌች ፌሾኤ፦ ፍርዲች ፈቆም ዩሃጎ። **4:19** ሶቀ. 18፥2፤ 2 ጢሞ. 1፥16-17። **4:20** ሶቀ. 19፥2፤ ሮሜ 16፥23፤ ሶቀ. 20፥4፤ 21፥29።

ጳዉሎስ ቲቶሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉስ

ቲቱ ሀንቅ መገኑ እመዕንዮበእ ኤመቲች እመዕነት እደ ፈንቀሎሃ እህን ጳውሎሴሃ እንጂል ሆጎን መዴስ እክ ሀዕለናስ ሆጎስያ ጀለ እቅ፤ ጳዉሎስ ከ ሶህኑተ ከተቦሁ ኤምሪን ቀው እኮ ሆጎስ ጀሊሃ ቲቶሃ እኮቤቺሃ ቲቱ ህከ ወክት ዱእ ምኒ ሆጉተ አገረን ቀርጤሳን ሄእኖ እቅ። ሶህኑስ ለልሳኢሁ ሰሱ ቡዕለ እኮ ጠውኒት፦

1. ጳዉሎስ ቀርጤስ ባድ መን ሂለ ሃል ደገኖቤቺሃ ህከን ባዶን እመዕናኖ ጭምት እዎንሳኑት ሀትናሙ እሁ ሀሰስኖ ጎሬ ቲቶሃ ጠረኻሽ ሸዘነተ ኣሴስ።
2. አመዕናኖ ጭምት ኣዜን ባልቆ ጎነለከ ሜንቱ ህትን ወደልቹ ጎነለከ ሜንት ካዲመተ ሀት ተማርሱ ሀሰስኖ ጎሬ ቲቶሃ ሸዘነተ ኣሰዮኤ።
3. መጨረሻን አመዕናኑት ሀት ሄኤ ሀሰስኖስ ጎሬ ወገሬቲንለከ ኢታን ሄእን አመዕናኖ ጭምት በሊኾ ብተተ፥ ኦደተለከ መለዕለንሸ ቤሶተ ጳዉሎስ ቲቶ ሸጕስ።

መጻፉስ እፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-4)*
ዱእ ምኒ እዎንሳኑተ *(1፥5-16)*
መገን ምኔን ካድመ እደደ ሆጎ ወጥ *(2፥1-15)*
ሸዘነተለከ ኤገተ *(3፥1-11)*
መጨረሸስ *(3፥12-15)*

1 መገን ካዲንቹለከ መሲህ ኢሰ አሳቤቹ እኮም ጳዉሎስ መገኑ መጠሮሰ መነ አመዕነትቤቹ ገኢሃለከ መገኑ አጉድ ሀት እክ ሄኤ ሀሰስኖስ ጎሬ ለሊስኖ ሀንቅ ደጎተ ተማርሶተ ሹመ እኮም ጳዉሎሴች ሶህሞእሃ፦

2 ሁኩ ሀንቁ ዘላለሚሃ ሄኤ ተሬገጥሲሽ ኣስኖ፤ ህካንን ዘላለሚሃ ሄኤ ኣስኖኔገ ዘመኒች ብርተ ሄጭ ጠወዕዮሁ ክዝብበሃ መገኑ።

3 ዘማኑስ ኢሌ ወክተ ፌሳንቹሃኔ መገን ትዛዚን እን ዱዱብሶተ ኣስሞኤ ዱዱብስ ኤገ መሳን መገኑ ሶህኑስ ለልሾ።

4 ሜጡበ አመዕንኖም አመዕነቲን ሀንቅ ቤቱኤ እኮ ቲቶ እነ እኮ መገኒችለከ ፌሳንቹ መሲህ ኢሲች ኣስቱትለከ ወገሬቱ ኬሳሃ እሁን።

ቲቱ ቀርጤሳን አዕዮ ሆጉተ

5 ኬሳሃ ቀርጤሳን አጉሮም መስት መክበርቹ መክሶተለከ እን አዘጕንኬገን ከተማን ጉዕማንን አመዕናኖ ባልቀተ ሾንቶታት።

6 አመዕናኖ ባልቁንኩ ቀነጤኖሰርቹ ዮበኢሃ፥ መቲ መንቹ ምኒ እነ እኮኢሃ፥ ማሊተ አኢንለከ አዘዛሙ ሆጊን ዎቀስንትቡ መገኑ አመዕንቶ እለተ ዮሲሃ እሁ ሀሰስኖስ።

7 መስንትሰ አመዕናኖ ዱእ ምኒ እዎንሳንቹ መገን ሆጎ ኤገተ ቶጎሃ እኮቤቺሃ ቀነጤኖሰርቹ ዮበኢሃ እሁ ሀሰስኖስ፤ እስን ቦንባሃ፥ ኡሙዕርባሃ፥ ሰከርባሃ፥ ብተምባሃለከ ብሪሃ ጎራይባሃ እሁ ሀሰስኖስ።

8 ጠዉ እኮጎሬ ኮሃ ቶገኖሃ፥ ጡመ ጠወ ኢተኖሃ፥ ገዉሰ አገዕረኖሃ፥ ሀንቅ ኢተኖሃ፥ መገን ሆጎተ እደ እኮሃለከ ዮሰ ጌሲን ሄእኖ እሁ ሀሰስኖሰ።

9 እሰን ዎሉ መነ ሀንቅ ትምህርት ተማርሰን ሸዘተለከ ህከ ላገተ ኦደ መኒሃ መሰለ ኣሶተ ከኒች ብርተ ተማሮ ትምርት ሃሊን አመዕነንቶ ላጋን ጠረኙን።

10 ልግቡ መኑ በትሸን አይሁድ አድረ እኮእሩ ጡርከሜኖ ሴረ አዎንታሩ፥ አዘዘንትበረለከ ተሰ እኮ ጠወ ጠወእን ሉሲሳእሩ ዮኤ።

11 ከ መናከተ ሰዕሞ ይታገ እኤ ሀሰስኖ፤ እሰን ገበእበ ትርፈ ደእቶተ ገበእበ ጠወ ተማርሰተን አበሮሱ ጉዕመንከ ኩማዳእ።

12 እሳች መቱሰ ገይሰ ራጋንቹ «ቀርጤሰ መኑ ጉዕመ ወክት ክዝበኛኑተ፥ ሂለ ቡሳወ እኮእራ፥ ሆጉተ ኢትቲበለከ ጎራሜቻኖታን» ዬእ።

13 ኩ መስከረሞ ጠዉንኩ ሀንቅሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ ዊሙ አመዕነቱ ሄኦሰተ ከ መነ ጠረኻሰ ኤሙዕር።

14 አይሁድ መን ማቁተ እዎንትበገለከ ሀንቅ ግብ ኦዳ መን ትዛዝ ሞጮጭትበገ ጠረኻሰ ኤሙዕርስ።

15 ነጠ መኒሃ ጉዕሙርቹንኩ ነጠሃን፤ ጠው እኮጎሬ ንጂሶህኑኤተለከ አመዕንትበህኑኤተ መቱርቹሁ ነጣበእ፤ ህትን ቀልቡሰለከ ሰው ይታርቹ ንጀሾእሃን።

16 እሰን «መገኑ ደንጋም» ይተን ሆጎንተሰ እሱ ለገኣእረ፤ ህትን ኮፍ ይታእረ፥ አዘዘንትበረለከ ጡመ ሆጉተ እኤ አታልትበረ።

2

ሀንቅ ትምርትተኔሃ

1 አት እኮጎሬ ሀንቅ ትምህርት ተማርሰ።

2 ኡሙሪን ባልቆ ጎኑ ወልቀሰ ጌሲን ሄኣእራን፥ ኬዕምኻሰ አገርታእረ፥ ገውሰ አገርታእረ፥ አመዕነቲንለከ ኢታን አታዕሊኒን ሂልመት ዮሰበእረ እካገ ሸዝሰ።

3 ህትን ኡሙሪን ባሊቆ ሜንቱ አመዕነቱሰ አገርት ሄኣእረ ሄዕምትበረለከ ሰከርትበረ ጡመ ጠወ ተማርስታእረ እካገ ሸዝሰ።

4 ህትን ባሊቆ ሜንቱ ሀርድ ሜንቱ ምንሰ አናኑተለከ እለሰ እትታእረ፥

5 ገውሰ አገዕርታእረ፥ ነጣኑተ፥ ጉዕመርቾንን ምንሰ አገርታእረለከ ምንሰ አናኑተ ኬዕምሳእረ እካገ ተማርሰቱንሰ፤ ህካንን አታኢሁ መገን ላገት ህንቀንታበእጋት።

6 ህትን ዎደልቹ ገውሰ አገዕር ሄእኖገ ሸዝ።

7 እት ጡመ ጠወ አተን ጉዕመ ጠዋንን ምሳልተ እህ፤ ትምርቲንከክ ህንቅ መንቹ እሁክለከ ደግለለኖ ጠዉ ዮሄ መንቹ እሁክ ለሊሰ።

8 ህንቂኖበእ ጡመ ጠወ ለሊሰስ፤ ከን ሃሌን ኔሳሃ ግባኔሩ ኒ አሌን ጠወእ ሂለ ጠወ ሆጋረ ሙልታእ።

1:4 2 ቆሮ. 8፥23፤ ገላ. 2፥3፤ 2 ጢሞ. 4፥10። **1:9** 1 ጢሞ. 3፥2-7።

9 ካዲመት ቀርቻኖተስ እዘዘንታገ፥
ጉዕመርቾንን ቀርቻኑስ ሙንዲሲሳገ፥ ሂለ መሰለ
ፈንቀሸት ጠወኣበእገ፥
10 ሞግትበገ ሸዝሰ፤ በትሸን ፌሳንቹሃኔ መገን
ትምርቱ ጉዕመ ጠዋንን ኢተሞሃ እሆተ ጉዕመ
ወክት ዊመ ደገንቶእረ እኩን።
11 መገኑ መነ ጡምስኖ ኣስቱስ ጉዕሚንከ
ለሊሾኤ።
12 ሁኩ ኣስቱንት ለግተለከ ኣዱንያ እል
ሄዕላቸተ እጉሬን ገዉ እገዕሪን፥ ጌጥዬለከ መገኑ
እጉዲን ከን ዘማኔን ሄዕኖተ ተማርስኖኔ።
13 ከን ሃሊን ማስእሞ ተብሳኔ ሁኩንን ሎሩ
መገኑኔለከ ጡምሳንቹኔ መሲህ ኢሰ ኬዕምኚን
እሜቱስ እገዕርናም።
14 መሲህ ኢሰ ሾክማች ጉዕሚችን
ጡምሶኔተለከ ጡመ ሆጉተ እዕኖተ ጠረኞኑተለከ
እሲሃ እደ እንኮም ነጠ ኤመት እንኮተ ነጠ እኦኔተ
ኒተኔሃ ገዉሰ ህግሸ ኣሴእ።
15 ቴሱ ከ ጉዕመንከ ጠወ ዊመ ሹምነቲን
ተማርሰ፤ ሸዝ፤ ኤሙዕር፤ እዪሁ ህንቁንከሄ።

3

እመዕናኖ ሄእተኔሃ

1 መኑ ጉዕሙንኩ ገሸታስሀኑኤተለከ ዳኞኖተ
ገዉሰ ሆፍሰ እዘዘንቶተ ጡመ ሆጉተ ጉዕመንከ
እቶተ ተቃጠቦረ እኮተ
2 ህከን መንች እሌኒ ሂለ ጠወ ጠወኣበእገ ሰዉ
ይታገ እእሰ፤ በትሸን መኒን ብተንትበረለከ ጎደበ
ላቈኑተ፥ ገዉ ሙግ እኤን ሄኡ መኒሃ ጉዕሚንከ
ለሊሳእረ እኩን።
3 ነኤን ከኒች ብርተ ገዋኑተ፥ ትዛዝ ቶንግበረ፥
ጡመ ዎቃሃ ሉንሶምረ፥ እደደ ሂለ ሄዕላቻተለከ
ማል ተሸቲሃ ጠገሞምረ፥ ተንኮንለከ ምቀቿማን
ሄዕናምረ፥ ግበሞምረለከ መት-መቲንከኔ
ኢተቀምበረ እቅ።
4 ጠው እኮጎሬ ጩብችኔ ጡምሾኔ መገንኔ
ጎደብ ለፍመትለከ ኢተት ዊንቶ እሙዙ ለሌ ወክት
5 ነኤ እዕናም ፈየ ሆጎንተኔ እሁዕናን ገዉንኩሰ
ማርቶንከሰ ጡምሾኔ፤ ጡምሾኔንኩ ሃዕሮ
እለሚን እዕሊንለከ ጠሊለ እያኒን ደገሞ ሃዕሮሃ
ሄኡ።
6 መገኑ ኣስቶንከሰ ጡምሳንቹሃኔ መሲህ ኢሰ
እዲን እያነሰ ኒ እሌን በትሸ ደፈፍሾኔ።
7 ህካንን እዕዮሁ ኣስቶንከሰ ፈያኑተ
እንክ ተብሴን እገርናም ዘላለሚሃ ሄእኖ ሄኡ
ረገዕናታት።
8 ኩን እመዕነሞእሃ ጠወ፤ መገኖን እመዕንቶ
መናከት ጡመ ሆጎተ ጠረኛቶተ ከ ጠወ
ጉዕመንከ ጠረኛሰ ቃግሶተ ሀሳም፤ ኩ ጠዉንኩ
ጡመለከ ጉዕመ መኒንከ ደግለለኖሃን።
9 ጠዉ እኮጎሬ ተሰ እኮ ኦዳች፥ ደቦ ዎልንሺች፥
ብታች፥ ሕግ መሳን ኬእኖ ጠዊች ቄዕር፤ ህትኔ
ጠዉንኩ ደግለልባሃለከ ተሰሃን።
10 እደደመተ ኤበኖ መንቹ መቶረ ህከረንገ
ለሞረ ሸዘንትሲች ኤተሮን እሲች እደ እህ።
11 ህትኔ መንቹ ሂላለከ ጩበኛሃን፤ እሰ ገይሰ
አሌን ፈረጆ እሁሰ ደግ።

መጨረሸ ሸዘነተ

12 አርጤማሴ ህከረንገ ትኪቆሴ ኪቤቹ ሶሃም
ወክት እን ዮም ቤቹ ኒቆጵልዮነ ደዕልት እም፤ እን
ከርም ህከኔ ዱንኮተ ሙዕርዮም።
13 ሕገ ደገኖ ዜናስለከ እጵሎሰ ዎቃሰ ሃንቶተ
ደግለለኖስርቹ ጉዕመንከ ሀዕልሰ።
14 ኒ መኑንኩ እቶቱ ዮበኢሃ ፈቃበእገለከ
ደግለሸቀም ኦርሻች ጡምቶተ ጡመ ሆጉተ እኤ
ተማርቱን።
15 ኢን ሜጡበ ዮኢሩ ጉዕሙንኩ «ዎገሬቴ
ዮንተንዶ?» ይቶህዕኔ ይስ፤ እመዕነቲን ኒን
ሜጡበ እኮ ጀላተኔ ጉዕሚንከ ወገሬት ኢልሰ።
መገን ኣስቱት ጉዕሚንከክዕኔ ሜጡበ እኩን።

2:14 መዝ. 130፥8፤ ፉል. 19፥5፤ ዘዲ. 4፥20፤ 7፥6፤ 14፥2፤ 1 ጴጥ. 2፥9። **3:12** ሶቀ. 20፥4፤ ኤፌ. 6፥21-22፤ ቆላ. 4፥7-8፤ 2 ጢሞ. 4፥12። **3:13** ሶቀ. 18፥24፤ 1 ቆሮ. 16፥12።

ጳዉሎስ ፍልሞኔሃ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉስ

ፊልሞን ኤንኬዕነሞሃ ኣመዕናንቹ እቅ፤ ቆላስያሲ ዱእ ምኒ መንቹ እሁስ መሌኖሰ፤ ፍልሞን ኦኔሲሞሴ ዬኖ ሮሰቹ ሄዕዮሰ እቅ፤ ሁኩ ሮሰቹንኩ ቀርቹስ ለገዕይ ኦሮዕዮ ወክት ኤሱር ምኔን ሄዕዮ ጳዉሎሴን ደቀሞ፤ ጳዉሎሴ መሳን ኦኔሲሞሰ ኣመዕናንቹ እኮ፤ ጳዉሎሰ ሶኮ ሶህኑተ ፍልሞን እሰቤቹ ኣሜተን ሄዕዮ ሮሰቺንከሰ ሀራዕረሞተ ቃግሳሰተ፤ ጳዉሎሰ ኦኔሲሞሴ ፍልሞኔን ሀራርሶተ ፈንቀሸ ሶሆተ ፍልሞን ሮሰችገ ኣዕይ ቶጎተ እሁዕነ መሲህ ኢሰ ሱዕሚን ኣመሰቤቲገ ኣዕይ ቶጎተ ሶኮ። ት ሶኮ ሶህኑተ ኣመዕኔ መኑ ኢታንለከ ኣጉሪን ሄኦተ ጡመተ ምሳል።

መጻፉሰ ኣፎሃ

ኣጉስ *(1-3)*
ጳዉሎሰ ፍልሞነ ገለትጩሰ *(4-7)*
ጳዉሎሰ ኦኔሲሞሴ ቶጎተ ፍልሞኒሃ ሆንጠህሾ ኤጭቱተ *(8-22)*
መጨረሸሰ *(23-25)*

1 መሲህ ኢሰተኔሃ ኤሱረኛ እኮም ኢች ጳዉሎሴችለከ እመኔቢቲች ጢማቶሴች ኢተሞ እመኔቢቱለከ ሆጎኔ ጀለ እኮ ፍልሞኒሃ
2 እመኔቢቶተ እፍብያሃ፥ ኒን ሜጡበ መሲህ ኢሰ ዎታደረ እኮ ኦርክጳሴለከ ህትን ምኔክ ጭምይቶ አመዕናኖተ፤ *
3 እንችኔ መገኒችለከ ቀርቾ መሲህ ኢሲች ኣሰቱትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

ፍልሞኔ ኢተተለከ እመዕነቱ

4 ዱእ ኣኣም ወክት ኬሳሃ ሰውየን መገኑኤ ጉዕመ ወክት ገለትጫሚት።
5 ቀርቾ ኢሳን ዮሄ እመዕነቱለከ ኢተተ ህትን እመዕናኖተ ዬሄ ኢተክ ሞጨጭዮም።
6 ኔሳሃ ሜጡ እዕዮኔ እመዕነቱ መሲህ ኢሲን ዮኔ ጡመ ጠወ ጉዕመንከ ብዝ እት እጥራመታንትገ እኑሄተ እን ኬሳሃ ዱእ እኣም።
7 ኢ እመቤቶ! ኪ መሳን እመዕናኖ ቀልብ ብዝ እዕይ ጠረኛሾቤቺሃ ኢተክ እበ ሙንዲኑተለከ ጠረኛመተ ኣቶኤ።

ጳዉሎሰ እናሰሞሴተኔሃ ሆንጠህሾ ዱእ

8 ህካን እኮቤቺሃ እኤ ሀሰሰናኤሃ እእ ይ ኬሳሃ እዘዞተ መሲህ ኢሲን መለል ጠወኑተ እታላም እቅ።
9 እኮጎሬ ካን እኣምህኒች መሲህ ኢሰተኔሃ ኤሱረኛ እኮም እን ባሊቆም ጳዉሎሰ ኢታን ኤጩ መጠሮም።
10 እን ኤሱር ምኔን ሄእን ቤቱእ እኮ ኦናሲሞሴተኔሃ ኬሳሃ ኤጫንኬ።
11 እናሲሞሰ ከኒች ብርተ ደግለሎሄበ እቅ፤ ቴሱ እኮጎር ኬሳሃ እኮ ኤሳሃ ደግለለኖኤ።
12 ህትን እሱንከ ኪቤቹ ፈንቀሸ ሶኮም፤ እሱ ኪቤቹ ፈንቀሸ ሶሃም ወክት ገዉኤ ኣዕይ ኢታምህንገ ኣዕይ ወለኣም።
13 ተሸት ላገ መሳን ከኔ ኤሱረሞምህኔን ኪቤችን እክ ሀዕሎኤተ እሰ ኢን ሜጡበ እኮ እቅ ተሸ የኖኤ እቅ።
14 ጠዉ እኮጎሬ እት እታንት ጡመ ሆጉተ ግዳጂን እሁዕነ ኢታን እሆተ ኬሳሃ ጠዕሙዕነ መቱርቹሃ እኑተ ሀሾምበእ።
15 እናሰሞሰ ቀዎ ወክቲሃ ኪች እደ እኮጎሬሁ ከ ኤተሩ ልግብ ወክት ኪን ሜጡበ ሄኑተ እታለኖ።
16 ከኒች ኤተሮን ኪን ሜጡበ ሄእኖሁ ሮሰችገ እሁዕነ ሮሰቺች በተዕዮሃ እክ ኢተሞ እመቤትጋት፤ እሰ ኤሳሃ ኢታም እመኤሃ ቤቱ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ኤሳሃ ኢታም እመኤቤቱ እኮች በትሸን ኬሳሃ ደግለሸቀሜኖ ሄኑገለከ ቀርቺን ሀት ኢተሞ እመክቤቱ እሀኖበእ?
17 ቴሱ ኤሳሃ እመክቤትገ እት ዎለኑኒቴኤች ኢገ እት ቶግሰ።
18 ኢልሾሄ ብድሉ ዮ ጎሬ ህከረንገ ኤዶ ዮሰጎሬ ኢ እሌን ዎለእ።
19 እን ጳዉሎሰ «ኤዳሰ ባታም» ይ ገይኤ እንጋን ከተቦም፤ እኮጎሬ ኪ ሄእተኔሃ እት ገዉክ እኮንት እቃ ኢ ኤዶሁ ዮሄሃ እሁክ ቃግሱ ሀሰሰናበእ።
20 ቴሱ ኢ አመቤቶ! ቀርች ሱዕሚን ከ ጡመርቹ እቶኤተ ኤጫንኬ፤ ሀዕይ ቀልብኤ መሲህ ኢሲን ፎሎጨኖገ አኤኤ።
21 ካን እን ከተቦንኬሃ እታንትገ እመዕናም፤ ሆሮን እን ጠዕሜምህኒች በትሰ እታንትገ ደጋም።
22 ህትን መገኑ ዱእክዕኔ ሞጮጭ ክዕኔቤቹ እሜታምገ እእኖኤገ ተብሳሃ እኣምቤቺሃ ኤሳሃ ፎሎጫም ቤቹ ቅጥ እኤኤ።

ጎፍሜ ወገሬትተኔሃ

23 እን ሜጡበ መሲህ ኢሰተኔሃ ኤሱረሞ ኤጳፍረ «ወገሬት ዮንተንድ?» የኖሄት።
24 ህትን ሆጎእ ጀለተ ማርቆስ፥ እርስጥሮኮስ፥ ዴማሰለከ ሉቃስ «ወገሬት ዮንትንድ?» ይታሄት።
25 ቀርቾ መሲህ ኢሰ ኣሰቱት ክዕኔን ሜጡበ እኩን።

---

* **1:2** ምኔንከክ ጭምይታ እመዕናኖተ፦ የኖሁ ግርክ እፎን «ምኔንከክ ጭምይታ መንተኔሃ» የኖ። **1:2** ቆላ. 4፥17። **1:10** ቆላ. 4፥9። **1:23** ቆላ. 1፥7፤ 4፥12። **1:24** ሶቀ. 12፥12፤ 25፤ 13፥13፤ 15፥37-39፤ 19፥29፤ 27፥2፤ ቆላ. 4፥10-14፤ 2 ጢሞ. 4፥10፥11።

እብራውያን መኒሃ ከተበሞ ሶህኑተ ኣጉሰ

ት ሶህኑት ከተበንቶኢሁ እቡ ኦደንሹ እሌሰቤቺሃ አመዕነቱሰ አጉርቶተ ሆንጠንኮ አመዕናኖታት እቅ፤ ከተቦሲሁ እብራውያኖ አመዕናኖተ ተሬገጥሲሳንክዕኔሁ መሲህ ኢሰ ሀንቀኘለከ መጨረሽ መገን ለሉ እሁሰ ለሊሲኒት። ሁኩ አመዕናኑት አመዕነቲንከሰ ጠረኝታገ አእኖሰ፤ ህካን አእኖ ወክት ሰሱ ሀንቅ እኮ ጠወ ጌጥ አዕይ ለሊሰኖ፦

1. ቶጎ ኦርሻን እኒሃሰ መገኒሃ ሀንቅንከ አዘዘሞ ኢሰ ጉዕመ ዘማኒንከ መገንየ ቤቱ፤ መገን ቤቱ እሆንከሰ ኑባቾ ወኣድ ላገ ነብያኖች፥ ሙሲችለከ መላይካች ሎረሃን።
2. ኢሰ ኑባቾ ወኣድ ላገ ቂሳች በትሽ ጉዕመ ዘማን ቂሰቹ እሁሰ መገኑ ገውንኩሰ ጠወዕዮኤ።
3. ኢሰ አዲን አመዕናኑት ጨብቺ፥ ዋጅችለከ ሬሆች ጡሞታአ፤ ኢሰ ሎረ ቂሰቹ እሆንከሰ እብራውያኖ አፎ ጠወኣ አመዕናኖ ሴሪንለከ ግዝ ክትመ ሆንጠህሱ ሀሌገ ለለኖ ጡሙ ሀንቅ እሆኖገ አዕዮእ።

ከተቦሁ እሰረኤል ሄሶን ሱዕመንቶ መናከተ አመዕነቱሰ ምሳልተ አዕይ (ፎሎ. 11) አነበባእሩ አመዕነቶንከሰ ጠረኝቶተ ቃግሰኖሰ፤ ህትን ፎሎ. 12 አነበባእሩ እልሰ ኢሰ አሌን ቱክ ይት አመዕነቶንከሰ ጠረኝቶተለከ እኮሰ ኦርሸቲ እልቶሰጎሬ አደጵቶተ ሸዘናሰ፤ መጨረሻን ሸዘነተለከ አገዕር ላገተ ኣሲ ጡፈኖ።

መጻፉሰ አፎሃ

መሲህ መገኑ ኑር አዕይ ለሊሰኖሃ እሁሰ *(1፥1-3)*
መሲህ መላይካች ሎረ እሁሰ *(1፥4—2፥18)*
መሲህ ሙሲችለከ ኢያሶች ሎረ እሁሰ *(3፥1—4፥13)*
መሲህ ቂሲች በተኡሰ *(4፥14—7፥28)*
መሲህ ወኣድ ላገት ሎረ እሁሰ *(8፥1—9፥22)*
መሲህ ክትመ ሆንጠህሲች በተአኖሃ እሁሰ *(9፥23—10፥39)*
አመዕነት ሎርመተ *(11፥1—12፥29)*
መገኑ ሙኀዲሰሱ *(13፥1-19)*
መጨረሽ ዱአ *(13፥20-21)*
መጨረሸሰ *(13፥22-25)*

መገኑ ቤትሰ አዲን ጠወዕዮገ

1 ብሬ ዘማኔን መገኑ ልግብ አደደ እኮ ዋቃን
አበናኖተኔ ነብያኖ አዲን ልግብ ወክት ጠወዕዮ
እቅ።
2 እኮጎሬ ከን መጨረሽ ዘማኔን ጉዕመንከ
ረገአኖሃ አዕዮሰ ቤትሰ አዲን ኔሳሃ ጠወዕዮኔ።
ህትን ጉዕመንከ ከለቆሁ እሰ አዲንት።
3 ቤቱሰ መገን ኬዕሞኝ ለሊሰኖሃን፤ እሰን
ዊመ ዊሚን መገኑ አጉደናሃን፤ ወልቀት ዮ
ላጋንከሰ ጉዕመንከ ድክሽ አፎኤ፤ ህትን መነ
ጩቢች ነጠ አዕዮች ኤተሮን ሎረ መገን መኬ
አዲን ሰማን አቱዕልዮኤ።

ኢሰ መላይካች ሎረ እሁሰ

4 መገን ቤቱ መላይከ ሱዕሚች ሎሩ ሱዕሙ
ኣሰሞሰ ሃሊን ኣሳች በትሽ በተዕዮሃ እኮ።
5 መሰንትሰ መገኑ መላይካችሰ መቲሀሲ
«እት ቤቱሃኤ፤ እን እናክ»
ህከረንገ
«እን እነ እሃንሰ፤ እሲሁ ቤቱእ እሀኖ»
ዬኢሁ አዬህት?
6 ህትን ህንገፈ ቤቱሰ ኣዱንያ አል ኤቦ ወክት
«መገን መላይከት ጉዕሙንኩ እሲሃ ሰገዶሰተ»
ሀሰሰኖ።
7 እኮጎሬ መላይከተኔሃ ጠወእን
«መላይከሰ ቦብረ፥ ካዲመተ ጊረ ለበነተ
አእኖ» የኖ።
8 ጠው እኮጎሬ ቤትሰተኔሃ፤
«መገኖ! ዳቾመክ ቦርጭመት ዘላለሚሃ ሄኣአ።
ዋምነቶንከክ ጡመገ እት ገሸታንት፤
9 እት ፈዩተ ኢትት ሂለ ጠወ ግቦንት፤
ህከን መሳን መገኑ መጠሮሄ፤
ሙንዲኑተ ኣሰኖ ዘይተ ቡር ጀላችክ በትሽ ኢቴሄ»
የኖ።
10 ቴሁ ቤትሰተኔሃ ህት የኖ፤
«ቀርቾ! እት ሄጭት ኡለተ ከለቆንት፤
ሰሞንኩ አንገክተ ሆጉ።
11 እሰ ጉዕሙንኩሰ በኣእ፤
እኮጎሬ እት ሄኣንት፤
እሰ ጉዕሙንኩሰ ኦድኖገ ኑባጵታአ።
12 ቡሉኮገን ጣጣንትሰ፤
እሰ ኦድኖገን ዶረንታአ።
2 እት ጉዕመ ወክትንከ እቴት፤
ዘማኑክ ሆሮ ጎፈኖበእ» የኖ።
13 ጠው እኮጎሬ መገኑ መላይከ በሊች፤
«ባለጋረክ ሎካችክ ዋሮን እኦተ ኢለ
መኬእ አዲን አቱዕል» ዬኢሁ አዬት?
14 ህከረ መላይከት ጉዕሙንኩ ጡሙ ደእታ መነ
ካደንቶተ ሶህንቶ እያናከተበእንዶ?

2

ቀርቾን አመዕኔን ጡምተኔሃ

1 አይደጎ ነኤ ሞጮጭኖም ጠዊች ኤተሩ ዋልን
ኤምባምበእገ አገዕሩ ሀሰሰኖኔ።
2 መላይከ አዲን ኩለንቶ ላገት ህንቂተ እኮጎሬ
ህተ ላገተ ቶጉ ግበኖ መንቹ ሀሰሰኖ ሃሊን
ቀጠእመኖሃ እኮጎሬ
3 ነኤ ህከ ሎረ ጡሙ ሀምቦምጎሬ ሀት እንክ
ፉሸእኖተ እታልናም? ከ ጡሙኔ ወዕና ኩሎኔሁ
ቀርቹ ገዋሰ፤ ህካን ጠረኝሰ ኩልቶኔሩ እሲች
ሞጮጭቶእሃ መነ።
4 ህትን መገኑሁ ህከን ጡሞተኔሃ መለተ፥
አበ አጀብሲሰኖ ሆጎን፥ አደደ ገረምሲጩኖ
ጠዊን፥ እሰ ሀሾ ሃሊን ኣሴ ጠሊለ አያን ኣሰቶን
መሰከሮኤ።

1:4 ክል. 2፥7፤ 2 ሳሙ. 7፥14፤ 1 ዱዲ. 17፥13። **1:6** ዘዳ. 32፥43። **1:7** ክል. 104፥4። **1:9** መዝ. 45፥6-7። **1:12** መዝ. 102፥25-27። **1:13** መዝ. 110፥1።

መን ዘሬተ ጡምሳንቹ ኢሰ እሁሰ

5 ነኡ «ከ ኤተሩ እሜታእ» ይን ጠወዕናም
ኣዱንያ አል መገኑ መላይከሰ ጠቅቶተ ኣሰዮበእ።
6 መጸፍ ኣዜን መቶ ቤኾን መቱ መንቹ
«አት እሱ ሰው ይቶተ መኑ መርኾሃን?
ህትን ጨነቀንቶሰተ መን እለት መርኾሃን?
7 እሱንከ መላይካች ቀዋ ወክቲሃ
ሆፍሶንትሰ፤
ኬዕሞኻለከ ገለት ዘዉደሃ ዎርቶንትሰ፤
አንገክ ሆኀ አሌንን መክሶንትሰ፤ *
8 መገኑ ጉዕመርቹንከ ሹሞነቲችሰ ዎሮን አቶንት»
ህት ይ መሰከሮኡ።
ጉዕመርቹንከ ደጅመሰ ኣዜን አእኖረ፤ ዳጅማሰ
ኣዜን አኡዕነ ፌሾርቹ መቲርቹሁ ዮበእ። እኮሬ
ቴሱ ጉዕሙርቹንኩ እሰ ሹሞነት ኣዜን እሁሰ
ለዕኖሞበእ።
9 ጠው እኮሬ መገን ኣሰቶን ጉዕሚንከ መንተኔ
ሪሁተ ለዕኖተ ቀዋ ወክቴን መላይካች ዎሮ እዲን
እክ ለሌ ኢሰ ሬሆ ኦርሸተ ቶጎቤቺሃ ኬዕሞኻለከ
ገለት ዘውደ ዎሮሃ ለዕናሞ። እሰ መገን ኣሰቶን
ጉዕሞኔተኔሃ ሬዮኡ።
10 መገኑ ጉዕመርቹንከ ከለቆ፤ ጉዕሙርቹንኩ
ህትን ሄኦተ አዕዮ፤ ኢሰ ኦርሸ ኣዜን ህግሲን
ጉዕመርቺሃ በቀዕዮሃ እሀኖገ እኡ እሲሃ
ገበእኑሃን፤ መነ ጡምቤቹ እዎንሰናሁለከ ልግብ
ኦሱተ መገን ኬዕሞኝ ቤቀንታገ አእኖሁ ኢሳት።
11 መነ ጠሊላኑተ አእናሳሁለከ እሶን
ጠሊላኑተ እኮ መኑ መቶ አንተ ኦሱ፤ ህከን መሳን
ኢሰ እሰንተ «እመኤ ኦሶ» ይ ገኡተ ሙለኖበእ።
12 ህካን እኮቤቺሃ አን መገኒሃ
«ሱዕመክ እመኤ ኦሶተ ኩላም፤
አመዕናኖ ጭምት በላን ኬሳሃ ገለትጫንኬ» የኖ።
13 ህትን «አመዕነቱኤ እሰ አሌን እኣም»
ህትን «አንለከ መገኑ ኣሴኤ ኦሱት ሁኩዕኑን»
የኖ።
14 ኦሱት ማሉለከ ቂጉ የእረ እኮገን ኢሰሁ
እሰገን መንቹ እኮ፤ ሁኩንን ሬሆንከሰ ሬሆ አሌን
ወልቀት ዮሰ እልቢሰ ቤሶታት።
15 ህትን ሄእኖ ዘማኔን ጉዕማንን ሬሆገ ዋጀኖ
ሮሶመ ኣዜን ጠገንቶረ ጉዕመንከ ዎዝሃት።
16 ሀንቅ እሀናረ ኢሰ ሀሾ መላይከተ ሀዕሎተ
እሁዕነ እብራሂም ዘርተ ሀዕሎታት።
17 ህካን እኮቤቺሃ ማርቱተ አእኖለከ አመዕነሞ
ሎረ ቂሰቹ እክ መገኒሃ አኦተለከ መን ጩብ
አጉሮተ መ ጠዋኒ አመሰ ኦሱተ አጉዱ ገበዕዮሰ።
18 እሰ ገዉንኩሰ ፌተነም ኦርሸተ ቶጎቤቺሃለከ
ፌተነሞቤቺሃ ፌተናን ኣጋእረ ሀዕሎተ አታለኖ።

3

ኢሰ ሙሲች ሎረ እሁሰ

1 ህካን እኮቤቺሃ ሰሜ ጄነትሃ ገእንቴን
ቤቀማኑተ እኬንተ ጠሊላኑት አመኤ ኦሶ!
ጠወዕናም አመዕነት ሎረ ቂሰቹ እሆተ መገኒን
ሶህሞ ኢሰ ሰዉ ይዬ።
2 ሙሰ ዱእ ምኒ ሆኀን ጉዕማን አመዕነሞኢሃ
እኮገን ኢሲሁ እሱ ሾሞሰ መገኒሃ አመዕነሞእሃ
እቅ።
3 ምኒ እጀረኖሁ ምኒች ሎረ ኬዕሞኙ
ሄእኖሰህንገን ኢሲሃ ሙሰ ኬዕሞኚች በተእኖ
ኬዕሞኙ ሀሰሰኖሰ።
4 መሰንትሰ ምኒሃ ጉዕሚንከ መቱ እጀረኖሁ
ሄእኖ፤ ጠዉ እኮሬ ጉዕመርቹንከ እጀሮሁ
መገኑሃን።
5 ሙሰ ከ ኤተሩ ኩለመኖ ጠዊሃ ምሰክር እሆተ
መገን ምኔን ጉዕማን ካድንችገ እክ አመዕነሞእሃ
እቅ።
6 መሲህ መገን ምኔን ጉዕማን ሹሞነቱ ኣሰሞሰ
ቤትገ አመዕነሞሃ እቅ፤ ነኡነ አመዕንናምለከ
ድከዕናም ተብሳሃ ኤተሩ ኢለ ጠረኚንሰ
አንፎምሳሬ እሰ ምኒ እንካም።

መገን ኡመቲሃ ኣሰሞ አገዕርተኔሃ

7 ህካን እኮቤቺሃ ጠሊሉ እያኑ
«ከበር ላገሰ ሞጮጭቴነን
8 አዕኑ ኡለ ኤድማን ፌተንቴንተኤ ወክት
አበናኑክዕኔ ሾክቶኤገን
ቀልብክዕኔ ዱድሶኖቼ።
9 ህከኔን አበናኑክዕኔ ፌተንቶኤሁ፥ አሙዕርሲሶኤሁ፤
አዕዮምርቹንከ ሸይሉ ዘማን ለኦኤ» የኖ
መገኑ።
10 «ህካን እኮቤቺሃ አን ህከን ዘማን መናን
ኡሙዕሪም፤
‹ጉዕመ ወክት ቀልቡሰ ሉጨሞእሃ፥
ዎቃንከኤ ደግበረሁ› ዬም።»
11 አንን አሙዕሬን
«‹እሰ ኢ ፎሎጭቤቹ ሆሮ ኣጋባእ› ይ
ጢሌዕሌም።»
12 ኢ ጀላ! ዘላለሚሃ ሄእኖ መገኑ ለገእሲሰኖ
ሂሉ አመዕንቡ ቀልቡ ክዕኔኤች አዬሃ ሄእኖበእገ
አገዕርዬ።
13 እኮሬ ክዕኔኤች አዪሁ ጩቢን ጣንሰም
ቀልብሰ ዱድቡዕነ «ከበር» የመሞ በሩ ጎፉዕነ
ጉዕመ ወክት ገገዉክዕኔ አማዕለሜ።
14 ወዕና ሄዕዮኔ አመዕነቱ መጨረሸ ኢለ
ጠረኚንሰ አንፎምሳሬ መሲህን ሜጡበ ቤቀማምረ
እንካም።
15 ከኒች ብርተ
«ከበር ላገሰ ሞጮጭቴነን
ህከ ወክት አበናኑክዕኔ ሾክማን አቶገን
ቀልብክዕኔ ዱድሶኖቼ»
የመሞ ከተበሞጋት።
16 ላገሰ ሞጮጭት ሾክቶእሩ አዬኤታን?
ሙሰ አዎንሰ ግብጽ ባዲች ፉሼሰሩ
ጉዕማንከሰበእንዶ?
17 ሸይሉ ዘማን ዊመ መገኑ አሙዕርሰሶሩ
አዬኤታን? ጩብ አቶቤቺሃ ጀናዘሰ ኡለ ኡድማን
ፈቆእረበእንዶ?
18 ህካን እኮቤቺሃ አዘዘንቶበእ መን
ቤሉ «ፎሎጭኤ ቤቹ ኣጌነንተበእ» ይ መገኑ
ጠሌዕሌሰሩ አዬኤታን?
19 ቴሁ እሰ አመዕኑ ሆኀ መሳን ፎሎጭቤቹ
ኣጎተ አታሉ ሆጉሰ ደንጋም።

---

* **2:7** መት-መቱ ፍሳረት «አንገክ ሆኀን ዳኛ አቶንት» የናሃ በርግታእ። **2:8** መዝ. 8፥4-6። **2:13** ኢሳ. 8፥17-18። **3:3** ዘኍኡ. 12፥7። **3:7** መዝ. 95፥7-11።

4

1 ህካን እኮቤቺሃ ኣሰኖኔ ፎሎጭቤቹ ኣጊሃ
ላገተ ኣጎኔሁ ጠረኘ እኮቤቺሃ ክዕኔች እዬሁ
ህከ ፎሎጭቤቹ ኣገኖ ሳመ ደኤዕነ ፈቀኖበእገ
ጉዕሙንኩኔ እገዕርኖ።
2 እሳሃ እንጂል ላገት ኩለንቶገን ኔሳሃ
ኩለንቶኔ፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ ሞጮጭቶ ላገተ
አመዕነቺን ቶጉሆጎቤቺሃ ደግለሎሰበእ።
3 ነኤ እመዕንኖም መኑ ህከ መገኑ ኣሰኖኔ
ፎሎጭቤቹ እንጋም፤ እሰን « ‹እሰ ፎሎጭቤቹ
ሆሮ ኣጋበእ› ይ ኤሙዕሬን ጤሌዕሌም» ዬህንገን
ት ሆጉት ኣዱንያት ከለቀንቶች ኬሽ እክ ጎፎኤ።
4 ቴሁ ጠሊለ መጸፍ ኣዜን መቶ ቤቾን ለመልቅ
በርተኔሃ «መገኑ ለመልቅ በር ሆጎችሰ ጉዕሚችን
ፎሎጨእ» የመም ከተበሞኤ።
5 ህትን ወዕና የመሞገን ለንኪሃ
«ፎሎጭኤቤቹኤ ሆሮ ኣጋበእ» የኖ።
6 ሁኩ ዎዕነ እንጂል ላገት ዱዱብሰንታንሰ
እዘዘሙ ግቦእሩ ፎሎጭኤ ቤቹ ኣጎበእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ህከ ቤቹ ኣጋ መት-መቱ መኑ ሄኤሰ
ህንቅሃን።
7 ሁኩን ሄጭ የመሞገን
«ከበር ላገሰ ሞጮጭቴነን
ቀልብክዕኔ ዱድሶኖቺ»
ይ መገኑ እበ ዘማኒች ኤተሮን ደዉዴን ጠወዕዮ
ላገት «ከበር» ዬኖ መቱ በር ወሰቾኤ።
8 ኢያሱ ፎሎጭሾሰ እቃን መገኑ ለንኪሃ ዎሎ
በርተኔ ጠወእኖበእ እቅ።
9 መገን ኤመቲሃ እበ በሬ ፎሎጩ ኣጉደኖ
ፎሎጩ ከ ኤተሩ እሀኖ።
10 ህትን መገን ፎሎጭቤቹ ኣገኖሁ እዬሁ
መገኑ ሆጎችሰ ፎሎጩገን እሲሁ ሆጎችሰ
ፎሎጨኖ።
11 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ ብሬ ዘማን መኒሃ
እዘዘሙ ግብ ምሳልተ እዎኒን ኤምባምበእገ ህከን
ፎሎጮን ኣንጎተ ጠረኘኖ።
12 መገን ላገት ፎሊን ሄኣኢተለከ ሆጉተ
እታእታን፤ ለሞ እዲን ሙረኖ ብሲች እበ እጳሸታን፤
ነቢሳለከ እያነ መላይመተለከ ሀምቡተ እደ
እኦተ ኢለ ሙረንሰታእታን፤ ቀልብ ኣዜን ማጠሞ
ሰውትለከ ሄዕላቸተ እደ እት ደጋእታን።
13 ከለቀሞርቹ ጉዕሙንኩ መገን ብሬች
ማጠመኖበእ፤ እሰ ብሬን ጉዕሙርቹንኩ
ግልጠለከ ከል እክ ለለኖሃን፤ ነኤን መሰለ
ኣሰናሚሁ እሰ ብሬኒት።

ኢሰ ሎረ ቂሰ ሀለቀ እሁሰ

14 መገኑ ዮ ቤቹ ሰማሃ ኦሮዕዮ ሎሩ ቂሰቹ
መገን ቤቱ ኢሰ ዮኔቤቺሃ አመዕነቱኔ ጠረኝንሰ
እንፎ።
15 መሰንትሰ ኔሳሃ ዮ ሎሩ ቂሰቹ ሆንጋምረ
መረርሲጨኖኔሃን፤ ጉዕመ ጠዋንን ኒገ
ፌተነሞኢሃን፤ እኮጎሬ ጩብ አዕዮበእሃን።
16 መገኒች ማርቱተ ቶንጎተለከ ሀዕለንሹ
ሀሰሰኖኔ ወክት ኣሰቱተ ኣእኖተ ማረኖ መገን ብርተ
አመዕነቺን ሆንጠንኮ።

5

1 ጉዕሙንኩ ሎሩ ቂሰት መን በሊች
መጠረንታኤ፤ ጨብ እቶ መን ወጥ መገኒሃ
ክትሞለከ ሰደቀ ሆንጠህሲሃ መገኒን
መጠረንቶእረ።
2 ሁኩ ቂሰቹንኩ ሆጎሃ እኮቤቺሃ ገዋኑተለከ
ሉሳእረ መረርሰጮተ አታለኖ።
3 እሰ ገውንኩሰ ሆጎሃ እኮቤቺሃ ኤመት ጩቢሃ
ጠለዕል እሁዕናን ገይሰ ጩቢሃለከ መን ጩቢሃ
ክትመ ሆንጠህሱ ሀሰሰኖሰ።
4 ሀሩንገ መገኒን ገእምባች ሎረ ቂሰ እህ
ኬዕሞኛ እዬሁ ደኦተ አታለኖበእ።
5 ህትን መሲህ ሎረ ቂሰቹ እሆተ ገዉሰ
ሎሪሰዮበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ህከ ሎርመተ ደኤኢሁ
«እት ኢሃ ቤቱ፤
እንን ከበር እሎንኬ» ዬ መገኒችት።
6 ህትን መገኑ ዎሎ ቤቾን
«እት መልከ-ጼዴቄገ ቂሶመ ሹምነትገ
ዘላለሚሃ ቂሰሃን» የኖ።
7 ኢሰን መንቹ እክ ዱንያ አሌን ሄዕዮ ዘማኔን
ሬሆች ፌሶሰተ አታለኖ መገን ቤቹ አበ ያረናንለከ
እንጂጆን አበ ዱአ አዕዮ፤ ኢሰን መገኑ ዋጀኖሃ
እኮቤቺሃ ዱኤሰ ሞጮጨሞ።
8 እሰን መገን ቤቱ እክ ኦርሸ ኣዝን ህጎጎሬሁ
ህከ ቶጎ ኦርሻች አዘዘሙ ተማሮ።
9 እሰን ኩሌናሰርቹ ዮበኢሃ እክ አዘዘንታሰህኑኤተ
ጉዕሚንከ ዘላለም ጡሚሃ መሰተ እኮሰ።
10 መገኑ ኢሰ መልከ-ጼዴቄ ቂሶማ ሹምነትገ
ሎረ ቂሰቹ አዕዮሰ።

መኑ እመዕነቱሰ አጉርታበእገ ኣሰንቶ ሸዘነተ

11 ከን ጠውተኔሃ ልግቡ ጠወዕናም ጠዉ ዮኔ፤
ጠዉ እኮጎሬ ቴሱ ገበንቺን ተማሩ ሆጌንተቤቺሃ
ሂሬን ክዕኔሃ ኩሉ ኦርሸተ።
12 ከ ወክት ኢለ አሰተማረተ እኬንታ እቅ፤
እኮጎሬ መቴ መንቹ መገን ላገ ዎኔ ትምርቲሃ
ክዕኔሃ ለንኪሃ ተማርሱ ሀሰሰኖ፤ ህትን እሰገን
ጠረኘ እቸተ እሁዕነ አዙት ሀሰሳህዕኔ።
13 መሰንትሰ አዙተ እዎንሱ ጉዕሙንኩ
ኦሶተ እኮቤቺሃ ጡመርቹ ሂለርቺች እደ አዕይ
ደገኖበእ።
14 ጠረኘት እቸት ሀሲሳኢሁ ጡመለከ ሂለ እደ
አዕይ ደገኖ ሎርሎረ መኒሃት።

6

1 መሲህተኔሃ ዎዕና ኩለሞ ትምርተ አጉርን
ጠረኘ ትምህርትበ ህንጎ፤ ሂለ ሆጉተ አጉርን
ቶበንት መገኖን አመዕን ቀበበ ለንኪሃ እጀርኑንከ።
2 ህትን ጠመቀሞተኔሃ፥ መን አሌን አንገተ
አኤን ዱአ እእተኔሃ፥ ሬዮ መን ኬእተኔሃለከ ጉዕመ
ዘማንከ እሀኖ ፍርድተኔሃ ኩለሞ ትምህተ ለንኪሃ
እጀርኑንከ።
3 ህካን አጉርን መገኑ ዬጎሬ ብርተ ዋልን መርኖ።
4 እመዕነቱሰ ካዶ መኑ ቶበት ሀት እክ
ፈንቀልቶተ አታልታአ? ኩ መኑ ከኒች ብርተ ኑሩ

4:3 መዝ. 95፥11። **4:4** ክል. 2፥2። **4:5** መዝ. 95፥11። **4:7** መዝ. 95፥7-8። **4:8** ዘዳ. 31፥7፤ ኢያ. 22፥4። **4:10** ክል. 2፥2። **5:3** ሌዊ 9፥7። **5:4** ፉል. 28፥1። **5:5** መዝ. 2፥7። **5:6** መዝ. 110፥4። **5:7** ማቶ. 26፥36-46፤ ማር. 14፥32-42፤ ሉቃ. 22፥39-46። **5:13** 1 ቆሮ. 3፥2።

ለልዮስ እቅ፤ ሰሜ ሸልማት ቀመሶ እቅ፤ ጠሊለ
አያኒን ሜጡበ ቤቀማኑተ እኮ እቅ።
5 መገን ጡመ ላገተለከ አሜተኖ ኣዱንያ አል
ዋልቀተ ቀመሶ እቅ፤
6 ፈንቀልት ካዶ ጎሬ ጩብ አጉርታቤቹ እስተ
ፈንቀሹ አታልሲሰበሃን፤ መሰንትሰ እሰ ገውንኩሰ
ገይሰ ቤሲሃ መገን ቤቱ ለንኪሃ ሰቀልቶእረለከ
ሆፍሶእረ።
7 ልግብ ወክት መቱ መንቹ ኡለሰ አሌን ኡቦ
ጤነ እጋን አቡረኖሴ መንቺሃ ውጠተ ኣታ ኡለት
መገኒች ማሰተ ደእታ ኡለተ አጉዳእ።
8 እኮጎሬ ህት ኡለት ኡተለከ ሸርፍቱተ
ነሰቶጎሬ ሀሴንባተ እካእ፤ ደዕልት ቦሮሪሃ እካእ፤
መጨረሹሰ ግራን ቡባእ።
9 ኢተንቴንተ አመኤ ኦሶ! መሃ ክዕኔተኔሃ ህትን
ጠወዕኖምጎሬ ጡሚሃ ሀዕለኖሁ ቆሀኖ ጠው
ዮህዕኔገ ደንጋም።
10 መገን ሱዕምተኔሃ ይቴን ጠሊላኑተ ሀዕሎተ
ዋዕነሃ እኮ ቴሁ ኢቴንተ ሆጉተለከ ለሊሴንተ
ኢተተ ሀቦተ መገኑ ሾካበእ።
11 አዕኑ ጉዕሙንኩክዕኔ ተብሴን አገዕርቴነንተረ
እፎኖተ ኢለ ጠረኛመክዕኔ መጨረሸ ኢለ
ለሊሶኖተ ሄዕላንታም።
12 ነኤ ሄዕላንታሚንኩ እመዕነቲንለከ
አታዕሊን ተብሳሃ ኣሰሞሰ ጠወ ረገኣ መነ
አጉዶኖታት ቤሉ ዋንክዕላሙ መነ እኮኖታበእ።

መገን ተብሶሁ ሀንቂሃ እኮገ

13 መገኑ እብራሂሚሃ ተብሳሃ ኣሴ ወክት
ገዪችሰ ሎሩ ጤሌዕለናርቹ ዮሰበእቤቺሃ እሰ
ገዋንከሰ ጤሌዕለን
14 «ሀንቅንከ አነ ማሰኣንኬ፤ ዘርክን
በትሳንኬ» ዬሰ።
15 እብራሂምን አታዕል አበ ዘማን አገሮቤቺሃ
ተብሳሃ ኣሰሞሰርቹ ደኤእ።
16 መኑ ጤሌዕለን ገይችሰ በተእኖርቾን
ጤሌዕለኖ፤ ሀሳወሰ ቦሮርን ኡርሰ በለሰ ዮ ኦደተ
ጉዕመንከ በሊችሰ ከንታእ።
17 ህትን መገኑ እሰ አላመት እኩዕነ ፈቅባሃ
እሁሰ ለሊሶተ ሀሾቤቺሃ ተብሳሰ ቶጋ መኒሃ
ቦሮርን ጠረኛሾ።
18 እሰ ዶረንትበለከ ክዝቤንበ ለሙ ጠወ
ኣሰዮኔ፤ እሰን ተብሳለከ ጤሌዕሉሃን፤ ከን ለሞ
ጠዊ መሳን ብሬንከኔ ዮ ተብሳሃ ጠረኛንሰ እፉ
እታልኖተ ሆቀንሸ ደእኖተ እሰቤቹ ሁኖምሩ ነኤ
አበ ጠረኛመተ ደእናም።
19 ኩ ተብሶሁ ዌደሩ ኒ አሌን ኡሱሬን ዎሎ
ዌደር ሰኑት መጋረጀ ህግ መገኑ ደገመኖ ኣዝ
ጠሊለ ቤቹ ኣገኖ።
20 ሁኩ መልከ-ጼዴቄ ቂሰ ሹምነትገ ዘላለሚሃ
ሎረ ቂሰቹ እኮ ኢሰ ኒተኔሃ ዎዕኔሃ እክ ኣጎእሃን።

7

ቂሰቹ መልከ-ጼዴቄ

1 ኩ «ሳሌመ» ዬኖ ባድ ዳኘለከ ጉዕሚችን ሎረ
ቂሰቹ እኮ መልከ-ጼዴቅ እብራሂም ዎመተ ቄል
ፈንቀሎ ወክት እሲን ዎቃን ደቀሞ ማሰዕዮሰ።
2 እብራሂምን እሲሃ አግ አፎርቺች ጉዕሚቺን
ቶኒች መቱሰ ኣሴሰ፤ መልከ ጼዴቄ ሱዕምሰ
ፍሳረት ወዕናሃ «ፈየ ዎመ» ዩሃን፤ ህትን ዎሉሰ
«ሳሌም ዎመ» ህከረንገ «ወገሬት ዎመ» ዩሃን።
3 መልከ-ጼዴቂሃ አኑለከ አመት ዮሰበእ፤
እለንሸ ዘርት ዮሰበእ፤ ዘማንህሰ ብርት ሄእህሰ
ኤተሩ ዮሰበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ መገን ቤት ምሳልተ
እክ ዘላለሚሃ ቂሰቹ እክ ሄእኖ።
4 ወዕኔ አኑ እብራሂም አግ ኤቦህኒች ቶኒች
መቱሰ ኣሴሰ ኩ መንቹ ሄንከ ሎረ ጎር ለዕዬ!
5 ሌዌ ዘሬች ቂሰ እኮእሩ ኡመቲችሰ እብራሂም
ዘርተ እኮ እመሰ ኦሶች ቶኒች መቱ ኣእታገ ትዛዙ
ሕጊን አዘዘሞሰ።
6 ሁኩ መልከ-ጼዴቅ ሌዋውያን ዘርተ እህበጎሬ
እብራሂሚች ቶኒች መቱ ኣኤእ፤ ተብሴ ላገተ
ኣሰሞሰ እብራሂመ ማሰዕዮሰ።
7 ህካን እኮቤቺሃ ማዕኑ ህንገፊች ማሰተ
ኣአኖገ ሸክት ዮሰበእ።
8 መቶ እዲን ቶኒች መቱ ቶጋዕሩ ሬታእሃ መነ፤
ህትን ዎሎ አዲን ቶኒች መቱ ቶገኖሁ ህትን ሄእኖሃ
እክ መሰከረሞሲሁ ጠሊለ መጻፋን ከተበሞገን
መልከ ጼዴቄት።
9 ቴሁ ቶኒች መቱ ጭምአእኖ ሌዊ ገውንኩሰ
እብራሂም አዲን ቶኒች መቱሰ ባቾ ዩሃን።
10 መሰንትሰ መልኬ-ጼዴቄ እብራሂምን ዎቄ
አሌን ደቀሞ ወክት ሌዊ እብራሂሚች ከለቀሞበእ
እቅ።
11 ቴሁ ሕጉ እሰረኤል ኡመቲሃ ኣሰሞሁ ሌዌ
ቂሶመ እዲኒት፤ ህትን ቂሶማን ጉዕሙርቹንኩ
ዊመ እክ ደገሞ እቃን ሀሩንገ እሁዕነ መልከ-
ጼዴቄገ ዮእ ዎሉ ቂሰቹ ሚ ሀሰሰኖ እቅ?
12 መሰንትሰ ቂሶመት ዶረንቶች ህትን ቂሶመ
ሕጉ ዶረሙ ሀሰሰኖሰ።
13 ኩ ጠው እስተኔ ኩለሞ ቂሰቹ ዎሎ ደቦቺት፤
ህከን ደቦችን እዪሁ መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ
ጠረጼዝበ ሆንጠክ ካደሞሁ ዮበእ።
14 መሰንትሰ ቀርቹ እለሞሁ እይሁድ ደቦች
እሁሰ ለልዮእሃ ጠወ፤ ሙሰን እይሁድ ዘሬ
ቂሰተኔሃ መቱርቹሃ ኩሎበእ።

መሲህ መልኬ-ጼዴቄገ ዮ ቂሰቹ እሁሰ

15 መልኬ-ጼዴቄገ ዮ ዎሉ ቂሰቹ እሜቾ ወክት
ኩ ጠው ኑር እክ ለለኖ።
16 እሰ ቂሶመ ሹምነቱ መን ዘሬችሰ እሜቾ
ሴሪን እሜቶእተ እኩዕናን ህግበ ሄእ ወልቃን
እሜቶእታን።
17 መሰንትሰ «እት መልከ-ጼዴቅ ቂሶመገ
ጉዕመ ዘማኒንከ ቂሰቹሃን» የመም ጠሊለ
መጻፋን መሰከረሞሰ።
18 ህካን እኮቤቺሃ ወዕኔ ዘማን ሕጉ ላፈለከ
ደግለልባሃ እኮቤቺሃ ድጀሞኤ።
19 እኮጎሬ ነኤ መገን ቤቹ ሆንጠንካም ቆሀኖ
ተብሶሁ እሜቾኤ፤ መሰንትሰ ሙሰ ሕግ እዲን ሀኩ
መንቹሁ መገን ብሬን ነጠ እሆተ አታሎበእ።
20 ኩ ቂሶመት እሜቶኢሁ መገን ወኣድ
ቤሉ እኮበእ፤ እኮጎሬ ዎሉሰ ቂሰ እኮኢሁ ወኣድ
ቤሉሃት።

6:8 ክል. 3፥17-18። **6:14** ክል. 22፥16-17። **6:19** ሌዌ 16፥2። **7:5** ዘኁ. 18፥21። **7:17** መዝ. 110፥4።

21 እኮኀሪ እሰ ቂሶመት ወኣዲን እኮእታን፤
መሰንትሰ
«መገኑ ‹አት ዘላለሚሃ ቂሰቹሃን› ይ ወኣድ
ኣጎቤቺሃ ሰጨኖበእ»
የመሞ እሰተኔ ጠወእሞኤ።
22 ህከን ወኣድ መሳን ኬዕዮህኒን ኢሰ ቆህኖ
ወኣዲሃ ሩበታሰንቹ እኮኤ።
23 ዎኔ ዘማን ቂሰት ሆጉሰ ኣጉርቱዕናን
እታበእገ ሪሁት ከንቶቤቺሃ እሰ ወሊንሹ ልግብያ
እቅ።
24 እኮኀሪ ኢሰ ዘላለሚሃ ሄእኖሃ እኮቤቺሃ
ዶረንትበ ቂሶመት ዮሰ።
25 ኢሰ እሰተኔሃ መገኑ ኡጮሰተ ጉዕመ
ወክትንከ ሄእኖሃ እኮቤቺሃ እሰ አዲን መገንበ
ሆንጠካረ ዘላለሚሃ ጡምሶሰተ እታለኖ።
26 ኔሳሃ ህትናሙ ጠሊሉ፥ ኩሌኖሰርቹ
ዮሰበኢሁ፥ ነጠ፥ ጩበኛኖች እደ እኮሃ፥ ሰሜች
አሌ ዋል ጎት ዬኢሁ ሎሩ ቂሰ ሀለቁ ሀሰሰኖኔ።
27 እሰን ዎሎ ሎረ ቂሰገ ሄጭ ገይሰ ጩብተኔሃ
ኤተሮን ኡመት ጩብተኔሃ በሬን በሬን ክትም
ሆንጠህሱ ሀሰሰናሰበእ፤ ገውሰ ክትም አዕይ
ሆንጠህሾ ወክት ለንኪሃ በርጌኖበእገ ሜጥቾረን
ሹል ቅጥ አዕዮኤ።
28 ሙሰ ሕጉ ላፈ መነ ሎረ ቂሰ አዎንሳኑተ
አዕይ ሾመኖሰ፤ እኮኀሬ ሕጊች ኤተሮን አሜቾሁ
ወኣድ ላጋን እኮኀሬ ዘላለሚሃ ኩሌኖሰርቹ
ዮበኢሃ መገን ቤቱ ሹመ አዕዮሰ።

8

ኢሰ ሃዕሮ ወኣድ ላገ ሎረ ቂሰ ሀለቀ እሁሰ

1 ቴሁ ጠወዕናም ጠዊች ቡዕሌሰ ከኒት፤
ሁኩንን ጉዕሚች ሎረ እኮ መገን ዎመ ቦርጭመ
መኬ አዲን ሰማን አፉዕሌ ህትናሙ ሎሩ ቂሰ
ሀለቁ ዮኔ።
2 እሰ ሀንቅ ዱካነ እኮ ዱእ ምኒ ኣዜን ቂሰ ሀለቀ
እክ ካደመኖሃን፤ ዱካኑሰ መን እንጋን እሁዕነ
ቀርች አንጋን ካሰሞእሃን።
3 ሎሩ ቂሰ ሀለቀት ጉዕሙንኩ ሾመንታኢሁ
መገኒሃ ሰደቀለከ ክትመ ሆንጠህሲሃት፤ ህካን
እኮቤቺሃ ከን ቂሰቺሃ ክትሚ ሆንጠህሴኖ
መቱርቹ ሄኤ ሀሰሰኖሰ።
4 እሰ ኣዱንያ አሌን ሄዕዮእቃን ቂሰቹ እሀኖበእ
እቅ፤ ሁኩንን ሕግጊን መገኒሃ አኤኖርቹ ሆንጠህሳ
ዎሉ ቂሰት ሄኑቤቺሃት።
5 እሰ አቶኢሁ ሰማን ዮኢሃ ምሳልተለከ ሀላሃ
እኮሀን ኣዜኒት እቅ፤ ሁኩን እኮሁ ሙሰ ዱካነ
መክሶተ ቅጥዬ ወክት መገኑ «ቆተ አሌን ለሌሄ
ሃሊን ጉዕመርቹንከ አገርት አእ» ይ አዘዞሰጋት።
6 ቴሱ እኮኀሬ ኢሰ በል መንቹ እኮ ወኣድ ላገተ
ኑባቾ ወኣድ ላጋች ሎረ እኮቤቺሃለከ ቆሀኖ ወኣድ
ላጋን ጀመረሞሃ እኮቤቺሃ እሲሃ ኣሰንቶ ሆጉት
ሎረታን።
7 ዎዕኔ ወኣዴን ሉጨንሹ ዮበእቃን ለንክ ወኣድ
ላገት ሀሲሳሰበእ እቅ።
8 መሰንትሰ ቀርቹ መገኑ እሳን ሉጨንሽ ደግ
«ቴሱ አን እሰራኤልለከ አይሁድ ባድ መኒን
ሃዕሮ ወኣድ ላገተ ኣጋም ወክቱ እሜተኖ» የኖ
ቀርቹ።
9 ኩ ወኣድ ላገተ አን ግብጽ ባዲች ፉሾሰተ
አንገስ አፎም በር እበናኖንከሰ ኣጎም ወኣድ ላጋ
ደነበእ፤ መሰንትሰ እሰ ኢ ወኣድ ላገተ ጠረኚት ሄኤ
ሆጎቤቺሃ አጉሮንሰ።
10 «ህከን ዘማኒች ኤተሮን እሰረኤል መኒሃ
ኣጋም ወኣድ ላገት ተኔት ይ ጠወዕዮ ቀርቹ፤
ኢ ሕገንከ ቀልቤንከሰ እኣም፤
ወዘናንከሰን ከተባም፤
አነሰ መገኑ እሃም፤
እሰን ኢ ኡመት እካእ።
11 እሳችን እዬሁ ዎሉ መነሃ
አመሰቤቱ ‹መገኑ ደግ› ይ ተማርሰኖሰበእ፤
መሰንትሰ ቀዊች ኬሽ ሎረ ኢለ ጉዕሙንኩ
ኤሳሃ ደጋኤ።
12 አን እሰ ሂልመተ አጉረንሰ፤
ጩብሰን ለንኪሃ ሰውያምበእ» የኖ ቀርቹ።
13 ቴሱ «ሃዕሮ ወኣድ ላገተ» የኖ ወክት ወዕኔ
ወኣድ ላገተ ኑባቹ አዕዮኤ ዩሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ
ኑባዬኢሁ በእኖ ወክቱ ኢልዮኤ ዩሃን።

9

ኣዱንያ አሌን ዱእ እኤኖ ምኒ ክድመተኔሃ

1 ዎዕኔ ወኣድ ላገ ሰገዴኖ ሴሩለከ መን አንጋን
እጀረሞ መገኒሃ ሰገዴኖ ምኑ ዮሰሃ እቅ።
2 ለሙ ክፍሉ ዮሰ ዱካኑ ቅጥይዮ እቅ፤ ወዕኔ
አብል ክፍሉ ኩራዘ እፉሼኖሁለከ ጠረዬዙ፥
ክትም ዳቡቲ ሄኑ ዎዕኔ ክፍሉ «ጠሊለተ»
የመንታ እቅ።
3 ለንክ መጋረጂች ኤተር አዲን ደገመኖሁ ኣዝ
ክፍሉ «ጠሊልች ጠሊለ» ዬኖቤቹ ሄዕዮ እቅ።
4 ህከን ክፍል ኣዜን ዎርቂን መክሴመ ህጣነ
አጪሴኖ ጠረዬዙለከ ጉዕመንከሰ ቤቹ ዎርቀ
ቡሬን መክሴመ ወኣድ ላገ ሳጥኑ ሄዕዮ እቅ፤
ህከን ሳጥን ኣዜን «መና» ዬኖ እቸት ሄኑ ዎርቅ
መሶቡ፥ ለቶ ሀሩን በርትቹትለከ ቶኑ ትዛዙ
ከተበሞ ክኑ ሄዕዮ እቅ።
5 ታቦት አሌን ዮ ጩቡ አጉረመኖ ቤቹ ቴለኖ
መዴንከሰ ጌረዳ ጎንት ዮሰ መገን ኬዕምኝ
ለሊሳ ክልቀቱ ሄኑ እቅ፤ ጠዉ እኮኀሬ ከን
ጠውተኔሃ ጉዕሚንከ ቴሱ መቱርቹሃ ጠወዕናተ
አታልናምበእ።
6 ጉዕሙርቹንኩ ህት ቅጥ ዬች ኤተሮን ቂሰት
ሆጉሰ አቶተ ዱካን ዎኔ ክፍል ኣዝ ጉዕመ ወክት
ኣጋ እቅ።
7 ጠዉ እኮኀሬ ዎዕኔ ኣዝ ክፍል ጠለዕል ሎሩ
ቂሰቹ ዘማኔን መቱ ወክት ኣገኖ፤ እሰን ገይሰለከ
መኑ ደጉዕነ አቶ ጩብሃ ቄጉ እፉዕነ ህከ ቤቹ
ኣገኖበእ።
8 ዎዕኔ ዱካኑ ሄከን ቤቾን ኡር ሄእንን ጠሊልች
ጠሊለ ቤቹ መስኖ ዎቆሁ ፈንተኤ ሆጉሰ ጠሊሉ
አያኑ ኩለኖ።

7:21 መዝ. 110፥4። **7:27** ሌዊ 9፥7። **8:1** መዝ. 110፥1። **8:8** ኤር. 31፥31-34። **9:2** ፉል. 26፥1-30፤ 25፥31-40። **9:3** ፉል. 26፥31-33። **9:4** ፉል. 30፥1-6፤ 25፥10-16፤ 16፥33፤ ዘጉ. 17፥8-10፤ ፉል. 25፥16፤ ዘዳ. 10፥3-5። **9:5** ፉል. 25፥18-22። **9:6** ዘጉ. 18፥2-6። **9:7** ሌዊ 16፥2-34።

9 ኩ ጠው ከን ዘማኒሃ ምሳልተ እሀኖ፤ ኩንን
ለሊሰኖሁ ሰደቀተለከ ክትመ ሆንጠህሰኖሰ
መንች ቀልብ መገን ብሬን ነጠ እኦሰተ
እታለኖበእ።
10 ጉዕሙንኩ ጠዉ መገኑ ጉዕመርቹንከ ሃዕሮ
እኦተ ኢለ ጠለዕል ሆጎ እሌን ዱንክታ እትለከ እግ
ህትን ዊን ኣዕሌን ነጠ እሄኖ ሴሪን እኮእራን።
11 ጠው እኮጎሬ መሲህ ቴሱ እሀኖ ጡመ ጠዊሃ
ሎረ ቂሰቹ እክ አሜቾኤ፤ እሰ ኣጎ መገን ዱካኑ
ሎረለከ ዊመ ዊሚን እክ መክዮእሃን፤ ሁኩ ዱካኑ
መን እንጋን መክዮበኢሃለከ ከን ኣዱንያ እሌን
ዮበእሃ።
12 ጠሊልች ጠሊለ ቤቹ ሜጦረን ገይሰ ቄጊን
ኣጎ ቤሉ ፌላእለከ ዋርጀመ ቄጉ እፍ ኣጎበእ፤
ህትን ዘማን ጉዕመንከ ሄኣ ዋዝኑተ ኣሴኔ።
13 ፌዕላእለከ ዋርጀመ ቄጉ፥ ህትን ክትሚሃ
ቡሴመ ሱሉም ጢበሩ ንጀሶ መን አሌን ብን
አኤኖረ ማል ንጀሲች ነጠ አዕይ ጠሊለ አሰኖሳሃ
እኮች፥
14 ጉዕመ ዘማኒሃ ሄአኖ ጠሊለ አያን አዲን
ገውሰ ህንቄኖርቹ ዮበእ ክትም አዕይ መገኒሃ
ሆንጠህሾ መሲህ ቄጉ ሄአኖ መገኒሃ ካደሞተ
ቀልብኔ ሄንከ ሪሁተ ኤበኖ ሂለ ሆጎች ነጠ እእኖ?
15 መገኑ ገኤሰሩ እሰ ተብሴን ኣሴሰ ዘላለሚሃ
ጎፍበ ኡለተ ረገኦተ መሲህ ሃዕሮ ወኣድ ላገ በል
መንቹ እኮ፤ ሁኩንን መኑ ዎዕኔ ወኣድ ላጋ ኣዜን
ጠገሞ ሄዕዮ ወክት አዕዮ ጩቢች ገይሰ ሪሆን
ጡሞሶታት።
16 ሪህኖ መንቹ ወሰያተ ኩዕሌርቹ ሄዕዮ ጎሪ
መንችሰ ሪሁተ አጥራመቴን ደጉ ህሰሰኖ።
17 መሰንትሰ ሪህኖ መንቹ ኩዕሌርቹ ዊመኖሁ
ሪዮች ኤተሮንት፤ ጠው እኮጎሬ ኩዕሌሰ መንቹ
ሪህባች ጠውሰ ዊሞተ አታለኖበእ።
18 ህካን እኮቤቺሃ ዎዕኔሰ ወኣድ ላጋ ቄጉ
ዱንተኡዕነ ህትን ጠረኛዮበእ እቅ።
19 ሙሰን ሕግ ትዛዝ ኡመቲሃ ኩሎች ኤተሮን
ዎርጀምለከ ፌዕላእ ቄጉ ዊን ልቀለቅ ቢሽ ሆለ
ኦርዛንለከ «ህሶጸ» ዬኖ ህሚን ሕግ መጸፋንለከ
ኡመት እሌን ኪፎ።
20 ህካን ኪፎንኩ «ኩን መገኑ አገርቶኖተ
አዘጉህዕኔ ወኣድ ላጋ ቄጉ ከኒት» ዬእ።
21 ህትን ሙሰ ዱካናንለከ ኣዜንከሰ ሄኦ
ጉዕማንከ ደግለሸቀሜኖ ኦዳ እሌን ቄጉ ኪፎ።
22 ህንቅንከ ሙሰ ሕግ ሃሊን ቀዎርች ቤሉ
ጉዕሙርቹንኩ ቄጊን ነጠ እሀኖ፤ ቄጉ ዱንተኡዕነ
ጩቡ አጉረመናበእ።

መሲህ ሪሁት ጩብ ቤሳኢሃ እሁሰ

23 ቴሀ ኩ ሰማን ዮ ምሳልተ እኮ ኦዳት
ጉዕሙንኩ ከን ክትሚን ነጠ እካእ፤ እኮጎሬ
ሰማን ዮ ምሳልት ከኒች በተእኖ ክትሚን ነጠ እሁ
ህሰሰኖሰ።
24 መሲህ ህንቅ ምሳልተ እኮ መን እንጋን
እጀረሞ ጠሊልች ጠሊለ ቤቹ ኣጎበእ፤ ጠው
እኮጎሬ ኒተኔሃ ይ መገን ብሬን ለሎተ እሰ ሰማሃ
ኣጎ።
25 እይሁድ ሎረ ቂሰ ህለቁንኩ ዘማን ዘማኔን
ገይሲሃ እህበ ቄጉ እፍ ጠሊልች ጠሊለ ቤቹ
ኣገኖገን መሲህ ገዉሰ ልግብ ወክት ክትሚ አዕይ
ሆንጠህሶተ ኣጎበእ።
26 ህት እኮች ኣዱንያት ከለቀንቶች ኬሸ ልግብ
ወክት ኦርሸተ ቶጉ ህሰሰኖሰ እቅ፤ ቴሱ እኮጎሬ
ዘማን መጨረሻን እሰ ገዉሰ ክትም አዕይ
ሆንጠህሸ ጩብ ቤሶተ በረገምበ ሃሊን ለልዮኤ።
27 መኒሃ መቶረ ሪሁ ህሰሰኖሰ፤ ህትን ሪሆች
ኤተሮን ፍርዱ ዮኤ።
28 ህትን መሲህ ልግብ መን ጩብ ቤሶተ
መቶረ ክትመሞኤ፤ ህትን ጩብ እጂሃ እሁዕነ እሱ
አገርታእረ ጡምሶተ ለምቅ ወክት ለለኖ።

10

1 ቴሱ ሕጉ ከ ኤተሩ እሜተኖሁ ጡመ ጠዊሃ
ህላሃ ቤሉ ህንቅ ደናሰበእ እቅ፤ ህካን እኮቤቺሃ
ጉዕመ ወክትንከ ዘማን ዘማኔን ክትመንታ
ክትመተ እፍ መገን ቤቹ ሆንጠካ መነ ሆሮን
ነጣኑተ እኦተ ሆሮ እታለኖበእ።
2 አታሎሃ እኮ እቃን ሁኩ ክትም ሆንጠህሳ
መኑ መቶረ ጩብችሰ ነጠ እኮች ኤተሮንነጠ እኮገ
ቀልቡሰ ደገኖቤቺሃ ክትምሰ ሆንጠህሱ አጉርታ
እቅ።
3 ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ክትመት ዘማን ዘማኔን
ጩብ ቃግሳእራን።
4 መሰንትሰ ዎርጀመለከ ፌዕላእ ቄጉ ጩብ
ቤሶተ አታለኖበእ።
5 ህካን እኮቤቺሃ መሲህ ከ ኣዱንያ አል አሜቾ
ወክት
«ክትመለከ መገን ምኒሃ ሆንጠህሴኖርቹ
ሀሶንትበእ፤
ጠዉ እኮጎሬ ጅሰመ ቅጥ አቶንቴኤ፤
6 ህትን ጉዕመንከሰ ቡሴኖ ክትምለከ
ጩብ ነጠ አእኖ ክትሜን
ሙንደኦንትበእ።
7 ህከ ወክት መጸፋን፥
‹ኢተኔሃ ከተበሞገን ሁኩዕኑን ኢ መገኖ!
አን ኪ ሙራድ ዊንሾተ ከቤቹ አሜቾም›
ዬም» ዬእ።
8 ወዕናሃ «ክትመለከ ሰደቀተ፥ ቡሴኖ ክትመለከ
ጩብተኔሃ ክትሜኖ ክትም ሀሶንትበእ፤ እሶኒን
ሙንደኦንትበእ» ኩሩኤት ሕግገ ሆንጠካእረ
ዬእ።
9 ህከኒች ኤተሮን «ኢ መገኖ! አን ኪ ሙራድክ
ዊንሾተ አሜቾም» ዬእ፤ ህትን ዎኔሲሃ ክትመ ከም
ቤቾንከሰ ለምቅ ክትም ጠረኛሾ።
10 ህካን እኮቤቺሃ መሲህ ኢሰ መገን ሰውት እኢን
ሜጦረ ሹል ማለሰ ክትም አዕይ ሆንጠህሲንከሰ
ነኤ ጩብችኔ ጠሊላኑተ እንኮም።
11 ሁኩ ሎሩ ቂሰት ጉዕሙንኩ ህከ ጩብ
ቤሶተ ሆሮን አታልትቡ ህከ ክትማከተ ልግብ
ወክት ሆንጠህሰን በሬን በሬን ኡር ካደመኖ።
12 ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ዘላለሚሃ መቱ
ክትመ ሆንጠህሾች ኤተሮን መገን መኬ አዲን
አቆዕልዮኤ።
13 ከኒች ኤተሮን ዲነሰ ሎካችሰ ዎሮን እኮተ
ኢለ አገረኖት።

9:13 ሌዊ 16፥15-16፤ ዘኁ. 19፥9፤ 17-19። **9:20** ፉል. 24፥6-8። **9:21** ሌዊ 8፥15። **9:22** ሌዊ 17፥11። **9:28** ኢሳ. 53፥12። **10:5** መዝ. 40፥6-8። **10:11** ፉል. 29፥38። **10:13** መዝ. 110፥1።

14 መሰንትሰ መገኒሃ እደ እኮሁ ሜጦረ
ሆንጠህሾ ክትሚን ዘማኒሃ ጉዕሚሃ ሹል ነጣኑተ
አዕዮሰቤቺሃት።
15 ሄጭ ጠሊሉ እያኑ ከን ጠዋን መሰከረኖኔ፤
16 «ህከን ዘመኒች ኤተሮን
እሳን ኣጋም ወኣድ ላገት ተኒት የኖ ቀርቹ፤
ቀልቤንከሰ ኢ ሕገ አፉሻም፤
ቡዕልሰ ኣዜን ከተቦም» ዬእ፤
17 ህትን «ጩብሰለከ ሂለ ሆጉሰ
ሆሮ ሰውያምበእ» የኖ።
18 ህካን እኮቤቺሃ ጩቡ ጉዕሙንኩ አጉረሞች
ኤተሮን ጩብተኔሃ ሆንጠህሴኖ ክትሙ ሆሮን
ሄእኖበእ።

መገን እደ ሆንጠሁ ሀሰስኖሃ እሁሰ

19 እመኤ ኦሶ! ኢሰ ቂግ መሳን ጠሊልች
ጠሊለ ቤቹ ኣንጎተ እታልሲሰኖኔ መለልመተ
ደእኖም።
20 ኣንጋሚንኩ መጋረጅ አዲን ሁኩንን ገይሰ
ጅሰም አዲን ፈቾኔ ሃዕሮ ዘመኒሃ ጉዕሚንከ ሄእኖ
ዋቄኒት።
21 መገን ሞኔን ሹምነቱ ዮሰ ሎሩ ቂሰቹ ዮኔ።
22 ህካን እኮቤቺሃ ሂለ ጠዊች ነጠ እንኮተ
ቀልብኔ መሲህ ኢሰ ቂጊን ነጠ እዕን ጅሰመኔ
ነጠ ዊን ኣዕልን ሀንቅ እመዕነቲንለከ ነጠ ቀልቢን
መገን ቤቹ ሆንጠንኮ።
23 ከ ወኣድ ላገተ ኣሴኔሁ እመዕነሞኢሃ
እኮቤቺሃ ከን እመዕንን መሰከርናም ተብሳሃ
ለሞንሱዕነ ጠረኛንሰ እንፎ።
24 ኢታንለከ ጡመ ሆጎን መት-መቱኔ
ጠረኛጨቀሞ ቤሉ ሀበቀሙንከ።
25 ጉዕመ ወክትንከ ደቀመን መት-መቱኔ
ጠረኛንሶ ቤሉ መት-መቱ መኑ ጭምዩ ሮሶገን
ጭምዩ እጉርኑንከ፤ ዋዕኔች ባሰንከሰ ቀርች እሜት
በሩ ሆንጠኮገ ሰውይቴነን ከ ጠወ አዕዬ።
26 ነኡ ህንቅ ደእኖሚች ኤተሮን ኢትን ጩብ
አዕኖምጎሬ ጩብሃኔ እሀኖ ዎሉ ክትሙ ሄኢኖበእ።
27 ጠዉ እኮጎሬ ከ ኤተሩ እገረመኖሁ ዋጅሲሰኖ
ፍርድ በሩለከ መገኑ ግባ መነ እታ ጠረኘች ጊረት
ዮኡ።
28 ሙሲ ሕገ ህንቆ መንቹ ለሙ ህከረንገ
ሰሱ ምሰክሩ አሌሰ መሰከሮች መረርሲጨ ዮበኢሃ
ሬሀኖ።
29 ህከረ መገን ቤቱ ህንቆሁ፥ ገዉንከሰ ጠሊለ
አዕዮሰ ወኣድ ላገ ቂጉ ንጀሰሾሁለከ መገን
ኣሰቶ እያነ ቦሮቦሁ ሄንከ ጠረኘገ ቀጠአመኖሃ
አጉደኖህዕኔ?
30 መሰንትሰ «ገዱተ ፉላሚሁለከ ሀሰስኖ
ኤዳሃ ባታሚሁ አኔት» ህትን «መገኑንኩ ኤመትሰ
አሌን ፈረደኖ» ዬኢሁ አዬት ጎር ደንጋሞ።
31 ህካን እኮቤቺሃ ሄእኖ መገን አንጋን ኡቡ አበ
ዋጅሲሰኖሃን።
32 መሲህ ኑር ቶጌንታች ኤተሮን ልግብ ኦርሸተ
ኣእቴን ጠረኘ አጸነሺን እጅቴንተ ዋኔ ዘማን
ሰውይዬ።
33 መት-መቱ ወክት መን ብሬን ቦሮሬማህዕኔ
እቅ፤ ጀልጀልይቴንታአ እቅ፤ መት-መቱ ወክት
ህትናሙ ኦርሸት ኢሌሰህኑኤን ሜጡበ አዕኑሁ
መዲንከሰ እኬን ኦሪሸተ ቶጌንታአ።
34 አዕኑ ኤሱረሞ መኒሃ እሙዜነንታ፤ ቆህኖለከ
ጎፊበ ዱንያት ሰማን ዮህዕኔገ ደጌነንተቤቺሃ
ዱንያክዕኔን ዘረፈንቶ ጎሬ ፈረኬን ጠወሰ
ሙንዲኖን ቶጌንታአ።
35 ቴሱ ሎረ ሸልማት ደእቴነንተገ አእኖ
እመዕነሙክዕኔ ኤጅቶኖቼ።
36 መገኑ ኢተኖርቹ አቴን ሹልቴንታች ኤተሮን
መገኑ ኣሶህዕኔተ ወኣድ ኣጎርቹ ደእቶኖተ ፈረኬን
አገሩ ሀሰሰኖህዕኔ።
37 መሰንትሰ
«ሁኩ እሜተኖሁ ቀዎ ወክቲች ኤተሮን እሜተኖ፤
ዱንከኖበእ፤
38 ኢህ እኮ ፈዩ መንቹ እመዕነትን ሄኡ ደእኖ፤
ጠዉ እኮጎሬ ኤተሩ ዋል ፈንቀሎ ጎሬ
አን እሲን ሙንደኣምበእ» የመሞ
ከተበሞኡ።
39 ነኡ እኮጎሬ አመዕነቲን ጡምታህኑኤኒት
ቤሉ ኤተሩ ዋልት በኣህዕኑኒበእ።

11

አመዕነትተኔሃ

1 አመዕነቱ ዩ ተብሴን አገዕርናሞረ
ደእናምገለከ ለዕንበርቹ ሄኤሰ እጥራመች
ኩለኖኔሃን።
2 ዎዕኔ ዘማን መኑ መሰከረሞሳሁ አመዕነትሰ
መሳኒት።
3 ከለቀሞርቹ ጉዕሙንኩሰ መገን
ላጋን ከለቀሞገለከ ለዕናምርቹ ጉዕሙንኩ
ለዕንበርቺች እሁሰ አመዕነቲን ደንጋም።
4 አቤል ቃኤሌ ክትሚች በተአኖ መገኑ
ሙንዲሲሰኖ ክትም አመዕነቲን ሆንጠህሾ፤ እሰ
ሆንጠህሾ ክትም መገኑ ኢት ቶጎ ወክት ኣቤል
አመዕነትሰ መሳን ፈየ እኮገ መገኑ መሰከሮሰ፤
ኣቤል ሬዮ ጎሬ አመዕነቲንከሰ አዕዮ ሆጎን ከበሬ
ኢለ ጠወአመኖት።
5 ሄኖክ ሬሁተ ለኡዕነ ሰማሃ ኦሮዕዮሁ
አመዕነቲኒት፤ እሰን መገኑ መሴሰቤቺሃ
ደገሞበእ፤ ሄኖክን መገኑ መሱዕናንሰ ሄጭ መገኑ
ሙንደእሲሾጉ መሰከረሞሰ።
6 ህትን አመዕነቱ ዮበኢሃ መገኑ ሙንዲሲሱ
አታለመኖበእ፤ መሰንትሰ መገን ቤቹ ሆንጠህኖሁ
ጉዕሙንኩ መገን ሄኡሰለከ እሱ ሀሳህኑኤተ
ሸልማት ኣሰኖ እሁሰ አመዕኑ ሀሰስኖሰ።
7 ኑህ እሌን ለእባንከ እሀናሃ እሁሰ መገኑ
ኩላንሰ መገኑ ዋጅ ምንሰ አበሮሱ ጡምሶተ
መርከበ መክሾሁ አመዕነቲኒት፤ ኑህ አመዕነት
መሳን ኣዱንያ አሉ ጩበኘ እክ ደገሞቤቺሃ
ፈረደሞሰ፤ ኑህ አመዕነቲን ደኤኖ ፈይመተ ደእቶ
መን በሊች መቱሰ እኮ።
8 እብራሂም እርሰተ አዕይ አፈናበ መሮተ ገእሞ
ወክት መረኖሰቤቹ ህከንቤቹጎር ደጉዕናን ትዛዝ
ቶግ መሮሁ አመዕነቲንት።

10:16 ኤር. 31፥33። **10:17** ኤር. 31፥34። **10:22** ሌዊ 8፥30፤ ሕዝ. 36፥25። **10:27** ኢሳ. 26፥11። **10:28** ዘዳ. 17፥6፤ 19፥15። **10:29** ቍል. 24፥8። **10:30** ዘዳ. 32፥35-36። **10:38** ዕን. 2፥3-4። **11:4** ክል. 4፥3-10። **11:5** ክል. 5፥21-24። **11:7** ክል. 6፥13-22። **11:8** ክል. 12፥1-5። **11:9** ክል. 35፥27።

9 እሰገን ተብሴ ላገተ ረገኣኑተ እኮህኑኤች
ይሳቂንለከ ያቁቢን ተቢሴን ኣስሞ ባደን ሆቀንሸ
ኣግ ዱካናን ሄዕዮሁ አመዕነቲንት።
10 መስንትሰ እብራሂም መገኑ እቀጀሁለከ
ጠረኻሸ እጀሮ ጠረኙ ቀበቡ ዮ ዘላለም ከተመ
አገዕረኖሴቤቺሃት እቅ።
11 ህትን ሳራሃ ተቢሳ ኣሴ መገኑ አመዕነሞሃ
እኮገ ደጎቤቺሃ ሄንከሃ ኑባቹተ እሆንከሴ እሉ
አታልትባተ እኮጎሬ ላፈተ እኮተ አታልታ ወልቀተ
ደእቶኢሁ አመዕነቲነት።
12 ህካን እኮቤቺሃ ሬዮ መንገ ዎለአመኖ መቲች
እብራሂሚች ሰሜ ቤዚገ በተዕዮለከ ባር ሸቁርገ
ዎለኤንቡ ዘርት ደገንቶኤ።
13 ሁኩ መኑ ጉዕሙንኩ ሬቶተ ኢለ አመዕነቱሰ
አገርት ሄኦኤ፤ እሰን ኣሰሞሰ ተብሳሃ ደእቶበእ፤
ጠው እኮጎሬ ህካንን ቄዕራሻን ለእ ሙንዲኖን
ኣእቶኤ፤ እሰን ኣዱንያ አሌን ኮሃለከ ዎሎ ባዲች
አሜቶረ እሁሰ ጠወኦኤ።
14 ህት ጠወኣ መኑ ህንቅ እኮ ገይሰ እሀኖ ባዱ
አገርታገ ግልጠ አት ለሊሳእ።
15 ህከ አጉርት ፉልቶ ባዱ ቃጎእቃኔተ ህከ ቤቹ
ፈንቀልቶተ አታልታ እቅ።
16 ቴሱ እኮጎሬ በተእኖሲሃ ሰማን ዮ
ባዱ ሱንታእ፤ ህካን እኮቤቺሃ መገኑ ከተመ
ቅጥ አዕዮሰቤቺሃ «መገኑኔ» ይት ገእቶጎሬ
ሙልሰኖሰበእ።
17 እብራሂም ፌተነሞ ወክት አመዕነቲን
ኢሳቀ ክትሚሃ ሆንጠህሾ፤ ተቢሌ ላገተ ኣኤ
እብራሂምን ሜጥቹሰ ቤቱ ክትሞተ ተቃጠቦ እቅ።

18 ሁኩንን መገኑ «ዘርክ ኢሳቂን ገእንታእ»
ይዮሰ እቅ።
19 እብራሂምን መገኑ ሬሆች ኬሶተ አታለኖገ
ደጎቤቺሃ ሬሆች ኬዕዮህንገ ዎለዕይ ቤቱሰ ኢሳቀ
ደኤእ።
20 ኢሳቅን ብርተ ዋሸ አሜተኖ ጠወ ሰውይ
ያቁበለከ ኤሳ ማሰዕዮሳሁ አመዕነቲንት።
21 ያቁብ ሬሀኖ ወክቱ ኢሌ ወክት ዩሱፍ እለተ
መት-መቱሰ ማሰዕዮሁለከ ሸካንከሰ ሸከዕይ
መገኒሃ ሰገጀሁ አመዕነቲንት።
22 ዩሱፍን ኤተሮን ሬሆተ ሆንጠኮ ወክት
እሰራኤል ኦሱት ግብጽ ባዲች ፉልታገ
ጠወዕዮሁለከ ምቀሰ አጉርት መርታበእገ
አዘጉሳሁ አመዕነቲንት።
23 ሙሰ እለሞ ወክት አበ ተሸ የኖ ጩል
እሁሰ ሙሰ አመስለከ አኑሰ ለኦቤቺሃ ዎም ትዛዝ
ዋጅቱዕናን አመዕነቲን ሰሱ አገነ ገበጭ አቶሰ።
24 ሙሰን ነጼ ወክት «ፍራኦኔ ቤቶ ቤቱ» ዬን
ገኤኖሰበእገ አመዕነቲን ግቦ።
25 መስንትሰ ጩቢን ቀዎ ወክቲሃ ደኤኖ
ሙንዲኖች አበ መገን ኤመቲን ሜጡበ እክ
ኦርሸተ ቶጉ መጠሮቤቺሃት።

26 ሙሰ ብርተ ዋሸ አገረኖሰ ሸልማት ደአኖገ
መገኑ ቱክ ይ ለዕይ አመዕነቤቺሃ ግብጽ ባድ
ቀባጦች በትሸ መሲህተኔሃ ህንቀሙ አበ እሁሰ
ሰውዬእ።
27 እሰን ዎም ኤሙዕርተ ዋጂዕነ ግብጽ ባዲች
አመዕነቲን ፉሎ፤ እሌን ለኤንበ መገኑ ለዕዮህንገ
አዕይ አላማንተሰ ጠረኻ ኤሬእ።
28 ህንገፈ እለተ ቤሰኖ መላይኬቹ እሰራኤል
ህንገፈ እለተ ኤለኖበእገ ሻሸግለከ ጡፋን ቄጉ
ክፍ ሴረ አመዕነቲን አዕዮ።
29 እሰራኤል መኑ ሞልቶ ኤላን ቶልታህንገ እክ
አመዕነቲን ኤርትር ባረ ቶልቶኤ፤ እኮጎሬ ግብጽ
ባድ መኑ «እሰገን ቶልናም» ይት ኬኑ ወክት ባር
ዋን ኣእንቶኤ።
30 ህትን ኢያሪኮ ከተም ግንቡ እሰራኤል ኦሱት
ለመለ በር አመዕነቲን ዘህቶች ኤተሮን ድጀም
ኤቦ።
31 ዝነተ አተ ረኣብ ኤለተ ዳንድታ መነ ወገሬቲን
ቶጎቤቺሃ ህከ መገኒሃ አዘዘንቶበእ መኒን ሜጡበ
በኤዕነ ሬሆች ጡምቶኢሁ አመዕነቲንት።
32 ቴሱ ዎሉ መ ያም? መስንትሰ
ጌድዎኔተኔሃ፥ ባረቄተኔሃ፥ ሶምሶኔተኔሃ፥
ዩፍታሄተኔሃ፥ ደዉዴተኔሃ፥ ሳሙኤሌተኔሃለከ
ነቢያከተኔሃ ኩላምበኢሁ ወክቱ ሄዕበኤቤቺሃት።

33 እሰን አመዕነቲን ዎመተ ቁልቶኤ፤ ጡመ
ሆጉተ እቶኤ፤ መገኑ ኣሴሰ ተብሴ ላገተ ደእቶኤ፤
ዞቤ አፎንከ ጡፎኤ።
34 ህትን ጊረ ዎልቀተ ቤሶኤ፤ ገመጠሞ
ሲፍችን ፉሸእቶኤ፤ ላፍማች ጠረኻማን ህጎኤ፤
በገዞንን ጠረኻቶኤ፤ አብል ዲን በገዙንከ
ሸርቶኤ።
35 ሜንቱንኩ ሬቶ እሉሰ ሬሆች ኬኣን ደእቶኤ፤
ዎሉሰንገ ቆሀኖ ኬኤ ደእቶተ ሰውይት ሬቶተ ኢለ
ኦለንቶኤ፤ ኤሱሮችን ሂረሙ ግቦኤ።
36 ህትን ዎሉሰንገ ህንቂን ኦሌመሰ፤ ህከኒችን
አበ ሰንሰለቲን ኤሱሬን ኤሱር ምኒ ኣግሴመሰ።
37 ህትን ክኒን ቀሴናንሰ ሬቶኤ፤ መጋዚን ለሙ
ቤቹ ፊሌመሰ፤ ሲፍን ሼመ፤ ጉዕመርቹንከ ሆግ
ሸረንተንለከ ጨነቀንተን ሆለ ጎገለከ ፌዕላእ ጎገ
ኦደእ ዘህቶኤ፤ ቡጥቻኑተለከ ሸሬመሰ መነ እክ
ኦርጨቀንተን ሄኦኤ።
38 እሳንከ ኩ ኣዱንያ አሉ ገበእበሰቤቺሃ ኤለ
ኤድማን፥ ቆታን፥ ሻንቃንለከ ክን ረባን ዘህተን
ሄኦኤ።
39 ኩ ጉዕሙንኩ መኑ አመዕነትሰተኔሃ
መስከረሞሰጎሬ ኣስሞሰ ተቢሳሃ ደእቶበእ።
40 መገኑ ኔሳሃ ጉዕመ ቆሀኖርቹ ቅጥአዕዮቤቺሃ
ሁኩ መኑ ነኤ ሄዕንባሃ ዊመ እኮተ አታልቶበእ።

12

መገኑ አነኔ እሁሰ

11:13 ክል. 23፥4፤ 1 ዱዱ. 29፥15፤ መዝ. 39፥12። **11:17** ክል. 22፥1-14። **11:18** ክል. 21፥12። **11:20** ክል. 27፥27-29፤ 39-40። **11:21** ክል. 47፥31—48፥20። **11:22** ክል. 50፥24-25፤ ኖል. 13፥19። **11:23** ኖል. 2፥2፤ 1፥22። **11:24** ኖል. 2፥10-12። **11:27** ኖል. 2፥15። **11:28** ኖል. 12፥21-30። **11:29** ኖል. 14፥21-31። **11:30** ኢያ. 6፥12-21። **11:31** ኢያ. 2፥1-21፤ 6፥22-25። **11:32** መሳ. 6፥11—8፥32፤ 4፥6—5፥31፤ 13፥2—16፥31፤ 11፥1—12፥7፤ 1 ሳሙ. 16፥1፤ 1 ነገ. 2፥11፤ 1 ሳሙ. 1፥1—25፥1። **11:33** ዳን. 6፥1-27። **11:34** ዳን. 3፥1-30። **11:35** 1 ነገ. 17፥17-24፤ 2 ነገ. 4፥25-37። **11:36** 1 ነገ. 22፥26-27፤ 2 ዱዱ. 18፥25-26፤ ኤር. 20፥2፤ 37፥15፤ 38፥6። **11:37** 2 ዱዱ. 24፥21።

1 ህካን እኮቤቺሃ ጎመገ አደጎከኔ ረብ ዮ ሁኩ
ጉዕሙጎኩ ምሰክሩ ዮኔቤቺሃ እጅነገ ኬዕመኖርቹ
ጉዕመነከለከ ኡሱር አፎኔ ጩብ አሊችኔ ከም
ብሬነከኔ ዮ ሄጫቀንሸ ጠረኛን ደጉንዶ።
2 ደጉንዳሚንኩ አመዕነቲሃኔ ቡዕለለከ
ዊንሸኖሃ እኮ ኢሰ ለዕኒት፤ እስን ብሬነከሰ ዮ
ሙጎዲኖተኔሃ ይ መሰቀል አሌን ሬሀኖ ሬሆ
ሆፍኛ መቱርቹሃ ዎለኡዕነ አታዕል መገን ዳኛነት
ቦርጭማን መኬ አዲን አፉዕልዮኡ።
3 ህትን አዕኑ ህፈቶኑዕናንለከ ተቢሳሃ
ሙርቶኑዕናን ጩበኛኖ ኦደተ አታሎ ኢሰ
ሰውይዬ።
4 አዕኑ ጩቢን አጸንቴነን ቂጉክዕኔ ዱንተኦተ
ኢለ ግቤንታበእ።
5 መገኑ ክዕኔተ ገይሰ እለገ
«ኢ ቤቶ! ቀርኞ ሸዘነተ ህንቆት፤
ቀጠእኖሄ ወክትንከ ተቢሳሃ ሙርቶት።
6 መሰንትሰ ቀርቹ ኢተኖሲሃ ሻቀኖሰ፤
ቤትሰገ አዕይ ለእኖሃ ጉዕመንከ ቀጠእኖ»
ዬ ሸዘነተ ሀቤንጎደ?
7 እኑ ሻቅ ሸዝበሰ ቤቱ እዬት? መገኑ ክዕኔተ
እለሰገ አዕይ ለእኖህዕኔቤቺሃ ሻቅ ሸጕህዕኔጎሬ
አታዕልዬ።
8 ህትን እለሰ እኮእሩ ጉዕሙንኩ ቀጠእነተ
ቅጣቲሃ አዕኑ ቀጠእንቶኑዕናን ፈቄንተጎሬ
ህንጨረባሃ ቤሉ እለተሰበእ።
9 ማሊን እልቶህዕኔ እናኑት ቀጠኦህዕኔ እቅ፤
እኮጎሬ ነኡ እሰተ ኬዕምንሳንሰ እቅ፤ ህካን እኮች
ሄኢሃ ጉዕሚንከ እነ እኮ መገኒሃ ሄንከ በትንሰ
ጠገሙለከ ሄኡ ሀሰስኖኔ?
10 እናከክዕኔ ቀዎ ወክቲሃ ጡመ እጉጅ
ለሌሰገ ቀጠኦኔ እቅ፤ እኮጎሬ እሰ ጠሊለ እኮገን
ጠሊላኑተ እንኮተ ኒ መኮተ ይ ቀጠእኖኔ።
11 ቅጣቱ ጉዕሙንኩ ወክቲሃሰ ሻዝሰኖ
ቤሉ ሙጎዲሲሰበሃን፤ ኤተሮንገ ሮሶ መኒሃ
ወገሬትለከ ፈይመ ላልቹ ላልታገ እእኖ።

ሸዘነተኔሃ

12 ህካን እኮቤቺሃ ናፎ እንገክዕኔለከ ሆጎ
ጉበክዕኔ ጠረኝሼ።
13 እዕኑ ድኑ እኮ ሎከክዕኔ ፈይቶታት ቤሉ
ባሰንከ ቡቱከንታበእገ ሎካተክዕኔ ጡመ ዎቃሃ
መክሼ።
14 መኒን ጉዕሚንን ወገሬቲን ሄኢሃለከ
ጠሊልማን ሄኢሃ ጠረኛዬ፤ መሰንትሰ
ጠሊልመት ዮበኢሃ እዪሁ ቀርቹ ለኦተ
አታለኖበእ።
15 ክዕኔኤች እዬሃ መገን ኣሰቱት
ሆፈኣሰበእገለከ ልግብ መነ ንጀሲሰኖ ቀራረኖ
ጠጹ በላንከክዕኔ ሙች ኦርሰኖህዕኔበእገ
አገዕርዬ።
16 ህትን ህንገፎመሰ መቶ ወክት እቻተ ይ
ህሮ ኤሰገ መገኑ ዋጅበለከ ዝነተ አእኖ መንቹ
ደገመኖበእገ አገዕርዬ።
17 ኤሰ አንሰ ማሰተ ደኦተ ኤተሮን መሃ ኦዕይ
ደኦተ አታሉ ሆጎገ ደጌነንተ። * ቶበቶተ ዕድል
ደእዮበእ።
18 አዕኑ አንጋን አፊሃ አታሌኖ ሲና ቆተበ
ኢልቴንታበእ፤ ህት ቆተት ቡባኢት እቅ፤
ህከንቤቾንን ጭልመ ቱንሰቹለከ ኡንጉሉሎ
ቦብሩሁ፥
19 ጡሩምቡለ ሞጮጪሃ ዋጅሲሳ ላገቲ ሄኦ
እቅ፤ ህተ ላገተ ሞጮጭቶ እሰራኤል መኑ ዎልት
ላገት በርገንት ኩለንታሰበእገ ኡጭቶኡ።
20 መሰንትሰ «ዎሉ ፈቅ ግዙ ህከ ቆተተ ኤሎጎር
ክኒን ቀሴናን ሬሁን»
የኖ ትዛዝ እጅቶተ ኬዕሜሰቤቺሃ አታልቶበእ።
21 ለሌኢሁ አበ ዋጅሲሰኖሃ እኮቤቺሃ ሙሰ
«እን አበ ዋጄም፤ ሁጮሚሁ» ዬእ።
22 አዕኑ እኮጎሬ ጽኦን ቆተተ፥ ሄእ መገን ከተመ
ሰማን ዮ ዬሩሳሌመለከ ሙንዲኖን ጭምይቶ
ዎሊንሹ ዮበኢ መገን መላይከበ ሆንጠኬንታእ።
23 ሱዕሙሰ ሰማን ከተበንቶ መገን ህንገፈ
ኦሱተ እኮ እመዕናኖ ጭምትበለከ ዊመ ዊሚን ፈየ
እኮ መን ነብሴበ ሆንጠኬንታእ፥
24 ሃዕሮ ወኣድ በል መንቹ እኮ ኢሲበ፥ ኣቤሌ
ቄጊች ቆህሸ ጠወእኖለከ ጩቢች ነጠ እኦኔተ
ኪፈሞ ቄግቤቹ ሆንጠኬንታእ።
25 ከ ጠወ ኩለናሃ ግቤነንተበእገ አገዕርዬ፤
መሰንትሰ መገኑ ሙሰ እዲን ኣዱንያ እሌን ኩለንሰ
ሞጮጭናምበእ ይቶሩ ሁንት ፉሸእትባች ህከረ
ሰማን እክ ጠወእኖህኒች ገበጭ ይናም ነኡ ሀት
እንክ ፉሸእኖተ አታልናም?
26 ህከ ወክት ላገሰ ኡለተ ሌንቄቅሶኡ፤ እኮጎሬ
ቴሱ እሰ «ህትን መቶረ ጠለዕል ኡለተ እሁዕነ
ሰማሃ ሌንቄቅሳም» ይ ላገተ ኣጎኡ።
27 ጠው እኮጎሬ ኩ «መቱ ወክት በርግ» ይታ
ላገት ሌንቄቅትበ ጠውንኩ ጠረኛ ሄእኖገለከ
ሌንቄቀኖ ህከረንገ ከለቀሞ ጠዉ በእኖ።
28 ህካን እኮቤቺሃ ነኡ ሌንቄቀናበእ
ዎምነቱ ረገዕናምቤቺሃ መገኑ ገለትጭኖ፤ እሰ
ሙንደዕዮገን ዋጅነንለከ ከበጅነን መገኒሃ
ሰገንዶ።
29 መሰንትሰ ኒ መገኑ ቡሰታ ጊረጋት።

13

መገኑ ሙንዲሲሳ ክድመተ

1 እመኦሶ ኢተት ጉዕመ ወክትንከ በላንከክዕኔ
ሄኤን።
2 ኮህ ቶጌነ ካደሙ ህቦኖቼ፤ ካን እኦንከሰ
መት-መቱ መኑ ደጉዕነ መገን መላይከተ ኮህነቱ
ቶጎኡ።
3 ኡሱረንቶህኡገን እሳንን ሜጡበ
ኡሱረንቴንተህንገን ዎለኤነ ሰውይዬሰ፤ አዕኑሁ
እሰገን ማሊንከሰ ኦርሸተ ቶጌነንተ ጌሰ እኬነ
ኦርሸተ ቶጋእረ ሰውይዬ።
4 ቤቱተ ኤቡ ጉዕመንከ መንቤቾን ኬዕሞኙ
ዮሲሃ እሁን፤ ምኒ እኑ ምንሰ እማተ ህትን

12:6 ኢያ. 5፥17፤ ምሳ. 3፥11-12። **12:12** ኢሳ. 35፥3። **12:13** ምሳ. 4፥26። **12:15** ዘዳ. 29፥18። **12:16** ክል. 25፥29-34። * **12:17** ደኦተ እታሉ ሆጎገ ደጌነንተ፦ ቶበቶተ ወክት ደእዮበእ ዩሃን **12:17** ክል. 27፥30-40። **12:19** ቁል. 19፥16-22፤ 20፥18-21፤ ዘዳ. 4፥11-12፤ 5፥22-27። **12:20** ቁል. 19፥12-13። **12:21** ዘዳ. 9፥19። **12:24** ክል. 4፥10። **12:25** ቁል. 20፥22። **12:26** ሐጌ 2፥6። **12:29** ዘዳ. 4፥24። **13:2** ክል. 18፥1-8፤ 19፥1-3።

ምንሰ እመንት ምንሴ እኒሃ እመዕነቀንቶረ እኩን፤
መሰንትሰ ገይሰ ምኒ እኒች ህከረንገ ምንሰ እመ
ቤሉ ዎሎ መኒን ዝነተ አታህኑኤ አሌን መገኑ
ፈረደኖ።
5 ብረ ኢቲች ገዉክዕኔ አገዕርዬ፤ ዮህዕኔሁ
እሁንክዕኔ፤ መሰንትሰ መገኑ ገዉንኩሰ «አነ ሆሮ
ኤጃንኬበእ፤ አጉራንኬበእ» ይዮኤ።
6 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ መለልን
«ቀርቼ ሀዕለናኤ፤
አነ ዋጃምበእ፤ መኑ መ እእኖኤ?» ይናሞ።
7 መገን ላገተ ኩልቶህዕኔ እዎንሳኑክዕኔ
ሰውይዬሰ፤ እሰ ሀት እክ ሄኦገለክ ሬቶገ ለኤነን
እሰ አመዕነትገ ዮ አመዕነቱ እዎኼ።
8 መሲህ ኢሰ ቤሬተለክ ከበር ዘላለሚሃ
ሄእኖሃን፤ ሆሮ ዶረመኖበእ።
9 እደደ እኮ ሂለ ትሞርቲን አገንቶኖቼ፤
ቀልቡክዕኔ መገን ኣሰቶን ጠረኙን ቤሉ
ደግለለኖበእ እቸ ሴረ አገሪን እሁንከ፤ እቸ ሴረ
እዎንቶ መኑ መቱርቼሃ ደእቶበእ።
10 ኔሳሃ መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ ጠረጴዙ
ዮኔ፤ እኮጎሬ መገኑ ደገመኖ ዱካን ኣዜን
ሆጉተ እታ ቂሳከት መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ
ጠረጴዚች ኣእት እቱ ፈቀዴኖሰበእ እቅ።
11 መሰንትሰ ሎሩ እይሁድ ቂሰ ሀለቁ
ጩብተኔሃ ክትመሞ ግዝ ቄጉ ጠሊልች ጠሊለ
ቤቼ ሆንጠህሰኖ፤ እኮጎሬ ግዝሰ ማለ ቀኤች ገበለ
ቍሼን ቡሴኖ እቅ።
12 ህትን ኢሰ ገይሰ ቄጊን ኡመት ጠሊላኑተ
እኑተ ከተሚች ኡሮ ገበላን ኦርሸተ ቶግ ሬዮ።
13 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ ከተሚች ገበለ ቍልን
እሰን ሜጡበ ህንቀሞ።
14 መሰንትሰ ኔሳሃ ከን ኣዱንያ አሌን ዘላለሚሃ
ሄእኖ ከተሙ ዮኔበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ከ ኤተሩ
አሜተኖ ከተመ አገዕርናሞ።
15 ህትን ነኤ ሆሮን ሙረሞበእ ገለት ክትመ
ኢሰ አዲን መገኒሃ ሆንጠህንሶ፤ ሁኩንን
ሱዕሚህሰ መሰከርታ አፌሃ ላልቼ።
16 ጡመ ጠወ እኤለክ ዮህዕኔርቼ ዎሎ መኒን
ቤቀሙ ሀቦኖቼ፤ መሰንትሰ ህትኔ ክትሙ መገኑ
ሙንዲሲሰኖሃን።
17 እዕኑ አዎንሰታህዕኔህኑኤተ አዘዘሜ፤
ሹምነትሃሰ ጠገሜ፤ መሰንትሰ እሰ ፎልክዕኔተኔሃ
መሰለ ኣታእራ እኮቤቺሃ ጠረኛት ክዕኔተ
አገርታህዕኔ፤ አዘዘንቴንተሰጎር ሆጉሰ ሙንዲኖን
አታአ፤ አዘዘንቴንባች ሆጉሰ ሙንዲኖን አታበእ፤
ሁኩንን ክዕኔሃ ጡመሃበእ።
18 እዕኑ ኔሳሃ ዱአ አዕዬኔ፤ ነኤ ነጠ ቀልቢን
ሄኤኔ አጥራመንት ደንጋም፤ ህትን ጉዕመ ጠዋንን
ጡመገ ሄኢሃ ሄዕላንታም።
19 ክዕኔቤቼ ደዕል ፈንቀሎተ በትሴን ዱአ
አቶኖተ ጠረኛሸ ኩላንክዕኔ።

መጨረሸ ዱአለክ ወገሬት

20 ዘላለሚሃ እህኖ ወኣድ ላገ ቄጊን ሆላተሰ
ሎረ ዜማንቼ እኮ ቀርቼ ኢሰ ሬሆች ኬሾ ወገሬት
መገኑ
21 ሰውትሰ ዊንሸቴነንተረ እኮኖተ ጡመ ጠዊሃ
ጉዕሚንከ ቅጥአኤንክዕኔ፤ እሱ ሙንዲሲሰኖርቼ
መሲህ ኢሰ አዲን ክዕኔኤን አኤን፤ መሲህ
ኢሲንከ ዘላለሚች ዘላለመ ኢለ ኬዕሞኙ እሁን፤
ኣሚዕን።

መጨረሸ

22 አመኤ ኦሶ! ኩ ከተቦንክዕኔ ሶህኑት
ገበንቼ እኮቤቺሃ ሸዘነእ ላገተ እታዕሊን ቶጎኖተ
ኤጫንክዕኔ።
23 አመኔቤቱ ጥማቶሰ ኤሱርች ገፈረሙሰ
ደጎኖተ ሀሳም፤ እሰን ደዕል ኢቤቼ እሜቾጎር እኒሁ
እሲንን ሜጡበ ክዕኔተ ለኦተ እሜታም።
24 እዎንሰታህዕኔህኑኤተለክ አመዕናኖተ
ጉዕሚንከ ወገሬትኤ ኩሌሰ፤ ጣሊያን ባዲች
አሜቶ እመዕናኑት ወገሬትሰ ሶኮህዕኔ።
25 መገን ኣሰቱት ጉዕሚንከክዕኔ እኩን፤
ኣሚዕን!

13:5 ዘዳ. 31፥6፤ 8፤ ኢያ. 1፥5። **13:6** መዝ. 118፥6። **13:11** ሌዋ 16፥27።

ያቁብ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉሰ

ኩ ያቁብ ሶህኑት በሬተ በሬተ ደግለለኖ ትዛዝ እፎሃ እህን ከተበሞንኩ ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን ብንይቶ ቶነ ለሞንከ ዘሬተ ጉዕሚንካት። ከተቦሰ መንቹ ሀይመሰ ሆጎ አሌን ሆሰሶተለከ አመዕናኖተ ሀሰሰኖ ሃሊንን ሄኡ ሀሲሰናሃ እሁሰ ለሊሸ ከተቦኡ፤ ህትን ቀባጦለከ ቡጥመተኔሃ፥ ፌተነለከ አመዕናኖተ ሀሰሰኖ ጡመ ሄእተኔሃ፥ ምቀኞመተ፥ አመዕነትለከ ጡመ ሆጎተኔሃ፥ አረቤ ጡምመለከ ሂልመተኔሃ፥ ደግተኔሃ፥ መት-መቲን ብተምተኔሃ፥ ለዕዬኤ ለዕዬኤ ይተኔሃለከ ገው ሆፍሰተኔሃ፥ ዋሎ መን አሌን ፈረድተኔሃ፥ ገዋን ድከእተኔሃ፥ አደብተኔሃለከ ዱእተኔሃ አመዕናኑተ እሁ ሀሰሰናሃ ግዲጀ መቲን መቲን ከተቦኡ።

ሶህኑሰ አመዕናኖ ሄኦን አመዕነቱ ሆጎን ለሊሴናሃ እሁሰ ኩልታእተ።

መጸፉሰ አፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1)*
አመዕነቱለከ ሀይመተ *(1፥2-8)*
ቡጥመተለከ ቀባጡተ *(1፥9-11)*
ፌተነተ *(1፥12-18)*
መገን ላገተ ሞጮጪለከ ሆጎን ሆሰሱ *(1፥19-27)*
አደደመተ ከለቁ ሀሰሰናበእገ ኣሴመ ሸዘነተ *(2፥1-13)*
አመዕነቱለከ ሆጉተ *(2፥14-26)*
አመዕናንቹለከ አረቤሰተኔሃ *(3፥1-18)*
አመዕናንቹለከ ኣዱንያ አል *(4፥1—5፥6)*
አደደ ጠውሃ ኣሰንቶ ሸዘነተ *(5፥7-20)*

1 መገንለከ ቀርቾ መሲህ ኢሰ ካድንቹ እኮም ያቁቢች ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን ብንይቶ ቶነ ለሞሃንከ እሰራኤል ዘሬተ ሶህንቶእተ ሶህኑ፤
ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

አመዕነቱለከ ሀይመተ

2 አመኤ ኦሶ! አደዱ ኦርሸት ኢልቶህዕኔ ወክት ሙንደዕዬ።
3 አመዕነቶንከክዕኔ ኢልታ ኦርሸ መሳን ፈረኬነንተገ ደጌነንተ።
4 እታዕሊን ኡሩክዕኔ መቱርቹሁ ጤዕይዩዕናን ኩሌኖህዕኔርቹ ዮህዕኔበእሩለከ ዊመ እኮኖተ አበቀአናህዕኔሃ እሁን።
5 ክዕኔኤች እዬሃ ሀይመት ሆፈኦሰጎር ህንቁዕነ መረርሲጭ ጉዕሚንከ ኣሰኖ መገኑ ኡጩን፤ እሲንከ ኣሰመኖሰ።
6 ጠዉ እኮጎሬ መኑ ሸኩዕናን አመዕነቲን ዱአ እኡን፤ ቀልቤንከሰ ሸከኖ መንቹ ቦብሪን ሀምበለም ሌንቂቀኖ ዊ ሁለ እጉደኖ።
7 ህትኔ መንቹ ቀርቺች መቱርቹሃ ደእኖሃ እጉዱንከሰ።
8 መሰንትሰ ሸከኖ መንቹ ዋቃንከሰ ከበሃ ካጳ እህኖቤቺሃት።

ቡጥችለከ ቀባጣሞ መንች ሙንዲኑተ

9 ዮሰርቾን ህንቀሞ መንቹ መገኑ ሎርሰኖሰቤቺሃ ሙንደኡን።
10 ቀባጣሙ እክ ገውሰ ሆፍሾ መንቹ ገውሰ ሆፍሲንከሰ ተሸ ዩንሰ፤ መሰንትሰ እሰ ገውንኩሰ ባዳ ቦብሎገ ግግሉ ፈቀኖበእ።
11 እሩ እበ ቡሰን ፉለኖ ወክት ህኪ ባዳ ቦብሉተ ሞሸኖ፤ ቦብሉንትሰ ግግልታእ፤ ህትን ቦብሎሰ ደኑንኩ በእኖ፤ ህትን ቀባጡተ ደጎተ ይ ከበለከ ካጵ እህን ሬህኖ።

መን አሌን ኢልታ ፌተነተኔሃ

12 ኦርሸት ኢልቶሰ ወክት ጠረኛ ኡረኖ መንቹ ማሰእሞእሃ፤ መሰንትሰ ኦርሻን ጠረኛ ኡሬቤቺሃ መገኑ ኢትታሰህኑኡተ ኣሶተ ተቢሳሃ አዕዮ ሄእ አክሊልገ አዕይ ቶገኖ።
13 አዬሁ ፌተነመኖ ወክት «መገኑ ፌተኞኤ» ሆሮ ዩንከ፤ መሰንትሰ መገኑ ሂለ ጠዊን ፌተነመኖበእ፤ ህትን ገዉንኩሰ እዬኒ ፌተነኖበእ።
14 ጠዉ እኮጎሬ አዬሁ ፌተነመኖሁ ገይሰ ሂለ ሄዕላቻን መሰገሚትለከ ጣንሰምት።
15 ህከኒች ኤተሮን ሂሉ ሄዕላቸት ላፈ እክ ጩብ እልታእ፤ ህትን ጩቡንኩ ነጽ ሬሁተ ኤበኖ።
16 ኢተንቴንተ አመኤ ኦሶ! ሉሶኖቼ።
17 ጡሙ ኣሰቱትለከ ፈቁ ዮበእ በረከት ጉዕሙንኩ አሜተኖሁ ሰሜቺት፤ ሁኩን አሜተኖሁ ኦር እነ እኮለከ ዶረምበ ህከረንገ ሀሌገ ዘህበ መገን እዲች ድርታእ።
18 ክልቀቲችሰ ህንገፈ እንኮተ መገኑ ገይሰ ሃሸኣቶገለከ ህንቅሰ ላጋን እሎኔ።

ሞጮጩማሃ ሆጎ አሌን ሆሰሱ

19 ኢተንቴንተ አመኤ ኦሶ! ካን ደጌ፤ መኑ ጉዕሙንኩ ሞጮጪሃ ደዕለኖሃ እሁን፤ ጠዉ እኮጎሬ ጠወኢሃለከ ኡሙዕርሃ ደዕለኖሃ እሁንከ።
20 መሰንትሰ መን ኡሙዕርት መገን ፈይመተ ኤባበእ።
21 ህካን እኮቤቺሃ ንጀሰለከ ሂልመተ ጉዕመንከ ኡጅቴን ቀልቤንከክዕኔ ካሰሞ ነቢሳክዕኔ ፌሲሃ አታልታ ላገተ ገዉ ሆፍሲን ቶጌ።
22 መገን ላገተ ዊንሸቴነንተረ እኬ ቤሉ ገዉክዕኔ ሉሲሴነን ጠለዕል ሞጮጭቴነንተረ እኮኖቼ።
23 ላገሰ ሞጮጭ ሆጎን ሆሰሰባሁ ለአቃንቺን ገዉሰ ለእኖ መንቹ እጉደኖ።
24 መሰንትሰ ሁኩ መንቹ ገዉሰ ለእቀንቺን ለዕይ አብል ፉሎገን መ እጉደኖገር ደዕልን ሀበኖ።
25 ጠዉ እኮጎሬ ነጠ ፉሸኖ መገን ሕገ ለዕይ ህከኔን ጠረኘኖሁለከ እሱንከ ሞጮጭ ሀቡዕነ ሆጎ አሌን ሆሰሰኖሁ ሆጎንከሰ ጉዕማንን ማሰእሞሃ እህኖ።
26 አረብሰ አገዕሩዕናን «መገኑ አመዕንዮም» የኖሁ ጉዕሙንኩ ገዉሰ ሉሰሰና፤ ህትን አመዕነቱንኩሰ ተሰሃን።
27 እነ መገን ብሬን ነጠለከ ንጀሱ ዮበእ አመዕነቱ ከኔት፤ ሁኩንን ህዬሸ ኦሱተለከ ምንሰ እኑ ሬዮ ሜንቱ ኦርጩንቶ ወክት ሀዕሉሃለከ ህትን ከን ኣዱንያ አል ንጀሲች አገዕሩሃን።

1:1 ማቶ. 13፥55፤ ማር. 6፥3፤ ሶቀ. 15፥13፤ ገላ. 1፥19።
1:11 ኢሳ. 40፥6-7።

2

ቡጥቹ ህንቁ ሀሰስናበአ

1 ኬዕምኻ ቀርቹ እኮ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሳን
እመዕንቴንተ እመኤ ኦሶ! እዕኑ መን በላን ሆሮን
እደዶመተ አቶኖቼ።
2 ምሳሌተሰ ለሙ መኑ ጭምይቴንተቤቹ
እሜታአ፤ መቱሰ እንጋንከሰ ወርቅ ጨምባረ እዕይ
ጡመ ኦድኑተ ኦደዕዮሃን፤ ዋሉሰንገ ጡርቶ
ኦድኑተ ኦደዕዮ ቡጥቹሃን።
3 ህከ ወክት ጡመ ኦድኑተ ኦደዕዮ
መንቹ ኬዕምኚን «ከን ጡመ ቤቾን እፉዕል»
ይቴነንተሰ። ጠዉ እኮጎሬ ቡጥቹሰንገ «አት ህከጸ
ኡር» ህከረንገ «ሎከኤ አዲን ኡለ እፉዕል»
ይቴነንተሰ።
4 ህካን እኮች ኩን በላንከክዕኔ አደዶመተ
ከለቁሃለከ እልተ ለኤን ፈረዶሃበእንዶ?
5 ኢተንቴንተ እመኤ ኦሶ! ሞጮጭዬ፤
እመዕነቲን ቀባጣመተ እኮኖተለከ እሱ
ኢትታሀኑኡተ ኣሴ ሰሜ ዋምነቱ ረገኡተ ከን
ኣዱንያ አል ቡጥቻኑተ መጠሮሰ።
6 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ቡጥቻኑተ ህንቁነንተ፤
ጭንፍታህዕኔሩለከ ፍርድ ምኒ ጎሾሸታህዕኔሩ
ቀባጣመተበእንዶ?
7 አዕኑ ገእንቴንተ ከበጀሞ መሲህ ሱዕመ
ቦሮርታሩ ህከን ቀባጣመተበእንዶ?
8 «ገዉክዕኔ ኢትቴነንተገን ዋሉ መነሃ ኢትዬ»
የመሞ ከተበሞ መገን ዋምነት ሕገ ዊንሸቴንተጎር
ጡመ አቴነንታት።
9 ጠዉ እኮጎሬ መን እልተ ለኤን እደዶመተ
አቴነንታሃ እኮጎር ጩብ አቴነንታት፤ መገን ሕገ
ቤሰሃንክዕኔ ዋቀሰንቴነንተ።
10 መኑ መገን ትዛዚች መቱሰ ድጅ ፈቆሲሃ
ጉዕመንከ ዊንሼጎር ጉዕመንከ ድጄህንገ
ዋለአመኖ።
11 መሰንትሰ «ዝነተ አቶት» ዬ መገኑ ህትን
«ሸቶት» ዬቤቺሃ ዝነተ አትበጎሬ ሸቶንትእቀ
መገን ሕገ ድጅቶንት።
12 ጠወኤነን እኮ አቴነን ነጥነቱ ኣሰኖ ሕጉ
ፈረደመኖሰ መንገ እኬ።
13 መገን ፍርደ ማርበ መንቺሃ ማርቱተ
እእኖበእ፤ እኮጎሬ ማርቱት ፍርደ ቁልታእ።

አመዕነቱለከ ሆጉተ

14 አመኤ ኦሶ! መቱ መንቹ «አመዕነቱ
ዮኤ» የን አመዕነቱሰ ጡመ ሆጎን ለሊሰበጎሬ
መ ደግለለኖሰ? ህትን ሁኩ አመዕነቱ ፌሶሰተ
አታለኖንዶ?
15 ምሳሌተሰ ኦደኣኢሁለከ እታኢሁ ዮሰበእ
አመኦሱት ሄኦጎር
16 ክዕኔኤች መቱ ሀሰስኖሳሃ ኣሱዕናንሰን
«ኢቡንክዕኔ፤ ዱቤ፤ ወገሬቲን ኦሮዕዬ» ዬጎር
ሁኩን መ ደግለለኖሰ?
17 ህካን እኮቤቺሃ ሆጉት ዮበእ አመዕነቱ
ገዉንኩሰ ሬዮሃን።
18 መቱ መንቹ «ኩ መንቹ አመዕነቱ ዮሰ፤
እኮጎሬ ሁኩንን ሆጉት ዮሰ» ይዮ እቃ እን ከን
መንቺሃ ያንሲሁ ህንዴ አት አመዕነቱክ ሆጎ ቤሉ
ለሊሰ፤ እን እኮጎሬ አመዕነቱኤ ሆጎን ለሊሳንኬ
ያንሰ።
19 እት መገኑ ሜጡ እሁሰ አመዕንታንት፤ ሁኩን
ጡመሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ አመዕኑሃ ሩሃንዬሁ ሁጠን
አመዕነኖ።
20 እት ገዉ መንቹ! ሆጎች እደደ እኮ አመዕነቱ
ላሊቹ ዮበኢሃ * እሁሰ ደጋንትበእንዶ?
21 አኑኔ እብራሂም ቤቱሰ እሳቀ መገኒሃ ክትም
ሆንጠህሴኖ ጠረጴዛን ክትም አዕይ ሆንጠህሾ
ወክት ፈየ እኮሁ ሆጎንበእንዶ?
22 ህካን እኮቤቺሃ አመዕነቱ ሆጎን ሜጡበ
ሄዕዮገለከ አመዕነቱሰ እሰ አዕዮ ሆጎን ዊመ
እሁሰ ለእንትበእንዶ?
23 ጠሊለ መጸፋን «እብራሂም መገኑ
አመዕኔእ፤ አመዕነቴንኩሰ ፈየ እክ ዋለአሞሰ»
የመንቶ ላገት ዊንቶኡ፤ እብራሂምን «መገን
ኢተተ» የመም ገአሞኡ።
24 ህካን እኮቤቺሃ መኑ ፈየ እሀኖሁ ጠለዕል
አመዕነቲን እሁዕነ ሆጎን ሜጡበ እሁሰ ለእንት።
25 ህትን ዝነተ አታ ረኣብ እሰራኤል ሶቀማኑተ
ምኔንከሴ ቶግ ዋሎ ዋቄን መርታገ አቶ ወክት
ሆጎንከሴ ፈየተ እኮበእንዶ?
26 ነቢሴች አደ እኮ ጅሰሙ ሬዮሃ እኮገን ሆጎች
አደ እኮ አመዕነቱሁ ህትን ሬዮሃን።

3

አረብተ አገዕርተኔሃ

1 አመኤ ኦሶ! ክዕኔኤች ልግቡክዕኔ
አሰተማረተ እኮኖቼ፤ መሰንትሰ እዕኑ ደጌነንተገን
አሰተማረተ እንኮሞሩ ዋሎ መኒች እበ ፍርደ
ኣእናምቤቺሃት።
2 ነኤ ጉዕሙንኩኔ ልግብ ወክት ሉንሳም፤ ጠዉ
እኮጎሬ የኖሃንን ጉዕማንን ሉሰባሁ እሰ ገዉሰ
አገዕሩ እታለኖ ኩሌናሰርቹ ዮሰበእሃ መንቹ።
3 ፋሹ ኔሳሃ እዘዘመኖገ አፎንከሰ ብጣለ
ዎርናም፤ ህከኒች ኤተሮን ሎረ ፋሹ ቀዎ
ብጣሊን ሀንሶም እደ ጉዕመንከ መረኖገ አዕኖተ
እታልናም።
4 ህትን መርከብተኔሃ ሰውይዬ ህንዴ፤ መርከቡ
ኬንከሃ ጠረኙ ቦብሩ ሀምበለን ሃመኖ ሎረ እኮጎሬ
መርከብሰ ኦተኣንቹ ቀቅቾርቺን ሀሾበ መሰኖ።
5 ህትን አረብት ጅሰሚች ጉዕሚችን ቀቅቹተ
እኮጎሬ ቦን ጠወ ጠወኣአ፤ ህትን ህንዴ ጊረተ
ለዕዬ፤ ቀቅቹት ጊረት እበ ሀቅ ቆጠ ቡሰታአ።
6 እረብት ጊረጋት፤ እሴን ጅሰሚችኔ ጉዕሚችን
ሂለተ፤ ጅሰመ ጉዕመንከ ንጀሰሳአ፤ ህትን አዛቢች
ፉልታ ጊረገ ኦሰማች ኬሸ ሎረ እሆተ ኢለ ዮ
ክልቀት ፎል ቡሰታአ።
7 ጉዕማንከ ደን ቡሳወ፥ ጪኡተ፥ ኡላን
ሹርይተን ሀንታእረ፥ ባር ኣዜን ሌንቂቅታ ክልቀት
ጉዕመንከ መኑ ገረኦተ አታለኖ፤ ህትን ገረአንቶኡ።
8 ጠዉ እኮጎሬ አረብተ ገረኢሃ አታለናሁ አዪሁ
ዮበአ፤ ሸኖ መርዙ ዊሞሴተ፤ ህትን ፎሎጩ
ዮበእተ ሂለተ።

2:8 ሌዊ 19፥18። **2:11** ፉል. 20፥13-14፤ ዘዳ. 5፥17-18። * **2:20** ላሊቹ ዮበኢሃ፦ የኖሃ መት-መቱ ሉህ ኪታበት «ሬዮሃ» ይታአ። **2:21** ክል. 22፥1-14። **2:23** ክል. 15፥6፤ 2 ዱዱ. 20፥7፤ ኢሳ. 41፥8። **2:25** ኢያ. 2፥1-21። **3:9** ክል. 1፥26።

9 ህከን አረቤን ቀርቹለከ እነኔ መገኑ
ገለትጭናም፤ እሴንን መገን ደኒን ከለቀሞ መነ
ቦሮርናም።
10 መቶ አፌች ገለቱለከ ቦሮሩሁ ቁለናት፤
አመኤ ኦሶ! ህት እሁ ሀስስናበእ።
11 መቴ ቡቆች ጤአኖ ዉሁለከ ቀራረኖ ዉሁ
ቡቆተ አታለናንዶ?
12 አመኤ ኦሶ! ኦዱ ዋርች ላሊቹ ላሎተ
አታለናንዶ? ህትን ዋይን ላልቹ ኦድ ላሊቹ ላሎተ
አታለናንዶ? ህትን መጥነት ዮ ዊች አጌኖ ጡመ
ዋሃ ደኦኖተ አታሌናበእ።

ሰሜች አሜታ ሀይመተኔሃ

13 ክዕኔ በሊች ሀይቹለከ ደገኖ መንቹ እዬት?
ሀይማንለከ ገዉ ሆፍሰን እዕዮ ጡመ ጠወ
ሄእነከሰ ለሊሱን።
14 ጠዉ እኮጎሬ ሂሉ ምቀቾመትለከ ገዉ ኢቱሁ
ቀልቤንከክዕኔ ሄዕዮ ጎሬ ህከኒን ቦንቶኖቼ፤ ሀንቅ
እኮ ጠዋን ክዝብ ጠወኦኖቼ።
15 መሰንትሰ ህትኔ ሀይመት ደገንታኢሁ ከን
ኣዱንያ አሊች፥ ማሊችለከ ሼይጣንቺት ቤሉ
መገን አዲችበእ።
16 ምቀቾመትለከ ገዉ ኢቱሁ ዮቤቾን
ብተትለከ ሂለት ሆጉት ጉዕመንት ሄኣእ።
17 ጠዉ እኮጎሬ መገኒች ደገንታ ሀይመት
ወዕናንከ ነጠሃን፤ ህከኒች ኤተሮን ወገሬት
ኢታንቹ፥ ጎደበ ላፈ፥ ገው ሆፍሱ፥ ዋሊሃ
መረርሲጨኖሃ፥ ጡሙ ላልቹ ዊሞሃ፥ መቱ አደ
ጎልባሃለከ ለዕዬኤ ዩ ዮሰበእሃን።
18 ወገርት ኢትታ መኑ ወገሬት ዉጥ መገን
ሰውትገ ሄእ ላሊቹ ጭምአታአ።

4

ኣዱንያ ሂልመተ ግቡ

1 ክዕኔ በላን ዮ በገዙለከ ብተት ህከንቤቺች
አሜቶእታን? ኣዜንከክዕኔ ኦለመኖ ማልክዕኔ
ሃሸኣቶችበእንዶ?
2 እዕኑ መቱርቹ ደኢሃ ሀሴነንተ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ደጌነንተበእ፤ ሸቴነንተ፥ አበ ሄዕላቴነንተ ጠዉ
እኮጎሬ ደጌነንተበእ፤
3 ዱእ አቴንተጎሬ ማልክዕኔ ሰውቲን ሆሰሶኖተ
ሂለ ሰውቲን ዱእ አቴነንተቤቺሃ ኡጭቴነንታሃ
ደእቴነንተበእ።
4 እዕኑ አመዕነንቴንቡ መኑ! ከን ኣዱንያ
አል ጠወ ኢትታ መኑ መገኒሃ ዲነ እሁሰ
ደጌነንተበእንዶ? ከን ኣዱንያ አል ጃለት
ጉዕሙንኩ መገኒሃ ዲነ እኮኡ።
5 ጠሊለ መጸፋን «መገኑ ኣዜንከክዕኔ
እቁሼ እያነ ጠለዕል እሲሃ እሆተ ሀሰኖ» ዬኢሁ
ተሳንትንዶ?
6 ህትን መገኑ «ቦንታእራ ግበኖ፤ እኮጎሬ ገዉሰ
ሆፍሳሀኑኡተ ኣሰቴተ ኣሰኖ» የኖቤቺሃ መገን
ኣሰቴት ጉዕሚችን በተእኣ።
7 ህካን እኮቤቺሃ መገኒሃ ጢገሜ፤ ጠዉ እኮጎሬ
እልብሰ ግቤሰ፤ እሰን ክዕኔኤች ሁነኖ።
8 መገን ቤቹ ሆንጠኪ፤ እሰን ክዕኔቤቹ
ሆንጠሀኖ፤ አዕኑ ጩበኛኑት! እንገክዕኔ ነጠ
አዕዬ፤ ህትን ከበሃ ካጳ እኬነንተሩ! ቀልብክዕኔ
ነጠ አዕዬ።
9 ጩብክዕኔተኔሃ ሻጌ፤ ጨነቀሜ፤ ኦዕዬ፤
ኦሰሉክዕኔ አልፋቴን ሙንዲኡክዕኔ ሻዞን
ዶረንቴን።
10 ቀርች ብሬን ገዉክዕኔ ሆፍሼ፤ መገኑ አሌ
ዋሸ ሎርሰኖህዕኔ።

መን አሌን ፈረዱ ገበእባሃ እሁሰ

11 አመኤ ኦሶ! መቱ-መትክዕኔ አሌን ሂለርቹ
ጠወኦኖቼ፤ መቱሃ አመሰ ቤት አሌን ሂለ ጠወ
ጠወአኖሁ ህከረንገ አመሰ ቤት አሌን ፈረደኖሁ
መገን ሕግ አሌን ሂለርቹ ጠወአኖሃንለከ ሕግ
አሌን ፈረደኖሃን፤ መገን ሕግ አሌን ፈረዶንትጎር
አት ሕገ አገራንቹ እኩዕነ ፈረዳንቹሃን።
12 ሕገ ኣሰኖሁለከ ፈረደኖሁ ጠለዕል መቱሃ
መገኑ፤ ህትን ፌሲሃለከ ቤሲሃ አታለኖሁ ጠለዕል
እሶት፤ ህከረ መን አሌን ፈረዳንቲሁ አት እዬት?

መገኑ ዬጎሬ ይኡዕናን ጋቴተ ሰውይተኔሃ

13 አዕኑ «ከበር ህከረንገ ጋቴተ ዋሉ
ባዱ መርን መቱ ዘማን ዱንክናም፤ ነገንድ
ተረፍንሳም፤ ልግብ ብረ ጭም አዕናም»
ይቴነንተሩ ሞጮጭዬ።
14 መሰንትሰ ጋቴተ ም እህኖጎሬ ደጌነንተበእ፤
ነቢሶክዕኔ መርቹሃን? አዕኑ ቀዋ ወክት ለሊ በኣ
ጎመጋት።
15 ህከን ወጥ አዕኑ «ቀርቹ ዬጎሬለከ ሄዕኖም
ጎሬ ካን ህከረንገ ካጽ አዕናም» ዩ ሀስስናህዕኔ።
16 ጠዉ እኮጎሬ አዕኑ ህከን ወጥ ቦኖንተክዕኔ
ድከኤነንታት፤ ህትኔ ቦኑ ጉዕሙንኩ ሂለሃን።
17 ጡመ ጠወ እኡ ሄዕዮሰገ ደገን እእበ
መንቺሃ ጩብ እህኖሰ።

5

ቀባጣማተ ኣሰንቶሰ ሸዘነተ

1 ቴሱ አዕኑ ቀባጣመት ሞጮጭዬ፤ ጠረኘት
ኦርሸት እሌንከክዕኔ አሜታቤቺሃ ያርቴነን ኦዕዬ።
2 ቀባጡክዕኔ ጉዕሙንኩ ሸንቶኡ፤ ኦድኑክዕኔ
ብሉት እቶኡ።
3 ዋርቁክዕኔለከ ብሩክዕኔ ጭቾኡ፤ ሁኩ
ዋርቁክዕኔለከ ብሩክዕኔ ጭቾሁ ክዕኔኤሃ
ምሰክር እህኖ፤ ጅሰመክዕኔ ጊረገ እተኖ፤ ከን
መጨረሸ በሬን ልግብ ቀባጡተ ጭምአቴንታአ።
4 አዕኑ ምዲ መኒሃ ሆጎሰ ዋገ ባቴንታበእ፤ እሰን
ያርታእት፤ ያርታእነከ ጉዕመንከ አታለኖ ቀርቹ
ሞጮጭዮኡ።
5 አዕኑ ኣዱንያ አሌን ናጀንለከ ሙንዲኖኒ
ሄኤንታአ፤ ጎረጥሀ አላሌመ ለልገ ምሴንታአ።
6 ፈየ መንች አሌን ፈረዴን ሸቴንተሰ፤ ጠዉ
እኮጎሬ እሰ ግቦህዕኔበእ።

ቀርች እሜቱ አታዕሊን አገሩ

7 አመኤ ኦሶ! ቴሱ ቀርቹ አሜቶተ ኢለ
አታዕሊን አገዕርዬ፤ አቡራንቹ ዎኔሃለከ ኤተር ጤነ
ደኦተ ኢለ አታዕሊን ጡመ ኡለ አቶተ አገዕረኖ።
8 አዕኑ ህትን አታዕሊዬ፤ ቀርቹ አሜተኖ በሩ
ሆንጠኮቤቺሃ ጠረኘቴን አገዕርዬ።

4:6 ምሳ. 3፥34። **4:14** ምሳ. 27፥1። **5:3** ማቴ. 6፥19። **5:4** ዘዳ. 24፥14-15።

9 እመኤ ኦሶ! ክዕኔ አሌን ፈረደምበገ
መት-መትክዕኔ አሌን ጨቀጨቆኖቼ፤ ሁኩዕን
ፈረደኖሁ አሜተኖ ወክቱ ሆንጠኮኤ።
10 እመኤ ኦሶ! ቀርች ሱዕሚን ጠወኣ ነቢያኑት
ኦርሸተ ኣኢንለከ አታዕሊን ምሳልተ እሁሰ ህንዴ
ለዕዬ።
11 ህትን አታዕሊን ጠረኻቶእሩ «ማስእንቶእራን»
ይናንሰ፤ እዩብ አታዕሌገ ሞጮጭቴንታእ፤
ቀርቹንኩ ኤተሮን አዕዮሰ ጡመ ጠወ ጉዕመንከ
ለኤንታእ፤ መሰንትሰ ቀርቹ አበ መረርሲጨኖሃለከ
ጎደበ ላፈሃን።
12 እመኤ ኦሶ! መ ጠዊች ሄጭቲን
ሰማን ህከረንገ ኡላን ህከረንገ ዎሎ ጠዋን
መቶርቾኒ ጤሌዕልቶኖቼ፤ ጠዉ እኮጎሬ ፍርዱን
ኣጌነንተበእገ ጠወኤነንተ ጠዉ ህንቅ እኮጎሬ
«ህንቅያ ይዬ» ክዝብ እኮች «ክዝብያ» ይዬ።
13 ክዕኔ በላን አበ ኦርጨቀሞሁ ሄዕዮ ጎሬ
ዱኢ እኤን፤ ህትን ሙንደዕዮሁ ሄዕዮ ጎሬ መገኑ
ገለትጨን ዘመሩን።
14 ክዕኔ በላን አዪሁ ጥጉ መንቹ ሄዕዮ
ጎሬ እመዕናኖ ዱእ ምኒች ባሊቀተ ገኤን፤ እሰን
ጥዘናሙሰ ቀርች ሱዕሚን ዘይተ ቡርት ዱአ
አቱን።
15 ህትኔ ዱኡ ጥዘናሙ ፈይሰኖ፤ ቀርቹንኩ
ጥዘናች ኬሰኖሰ፤ አዕዮ ጨቡ ሄዕዮ ጎሬ
ማረመኖሰ።
16 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ፈይቶኖተ
ጨብሃክዕኔ ገገዉክዕኔ ቶበቼ፤ መት-መቲሃክዕኔ
ዱአ አዕዬ፤ ፈየ መንች ዱኡ ዎልቀት ዮሰቤቺሃ አበ
ሆጉተ አእኖ።
17 ኢልያሰ ኒገን መንቹሃ እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ጤኑ ኡበኖበእገ ጠረኻሸ ዱአ አዕዮ ወክት ሰሱ
ዘማንለከ ሌሁ አገነ ኢለ ኡለ አሌን ጤኑ ሆሮ
ኡቦበእ።
18 ለንኪሃ ዱአ አዕዮ ወክት ጤኑ ኡቦ፤ ኡለንት
አቶተ ኣቶኡ።
19 እመኤ ኦሶ! ክዕኔኤ በሊች መቱ ህንቅ ዎቄች
ሉጨሞጎር ዎሉሰ መንቹ ህንቅ አደ ፈንቀሼሰጎር
20 መቱ ጨበኘ መንቹ ጨብ ወቄች ፈንቀሸኖ
መንቹ ጨበኘ ነብሳሃ ሬሆች ጡምሰኖገለከ ልግቡ
ጨቡሰ ፈቁን የመመኖሰገ ደጉን።

5:11 እዩ. 1፥21-22፤ 2፥10፤ መዝ. 103፥8። **5:12** ማቶ. 5፥34-37። **5:14** ማር. 6፥13። **5:17** 1 ነገ. 17፥1፤ 18፥1። **5:18** 1 ነገ. 18፥42-45። **5:20** ምሳ. 10፥12፤ 1 ጴጥ. 4፥8።

ጴጥሮስ ከተቦሃ
ዋኔ ሶህኑተ
ኣጉስ

ዋኔ ሶቀማንቹ ጴጥሮሴ ሶህኑት ከተበንቶኢሁ ሶህኖሰ ኣዜን «መገኑ መጠሮ ኤመቲሃ» የመም ገእመኖለከ ቀዎ እሰይ ቅልብ እዲን ብንይቶ እመዕናኖታት፤ ሶህኖሰ ቡዕለ እኮ ጠዉ እመዕነትሰ መሳን ሸረሙለከ ኦርሸት ኢልቶሰ እመዕናኑተ ጠረኚሲሃት፤ ከተቦሲሁ ህካን ኣዕዮሁ ሬሁሰ፥ ሬሆች ኬኤሰለከ ፈንቀል እሜትሰ ተብሳሃ ኩለኖ፤ መሲህ ኢሰ ተሸት ላገተ እነበባሀኑኤተ ቃግሲሃት፤ መሲህ ኢሰ ሄዕዮ ሃል ምሳልተ እዕይ ኦሪሸተ እታዕሊን ቶጉ ሀሰሰኖገ ቃግሰኖ፤ ህከኒንን በርግ ኦሪሸት እመዕነትሰ ጠረኚመተ ፌተንታኢሃ እሁሰ «መሲህ ኢሰ ለለኖ በር» ሀሰሰኖ ወጥሰ ደእታኢሃ እሁሰ ቃግሰኖሰ፤

ከተቦሲሁ ኦሪሻን እታዕልቶተ ጠረኚሰኖህኒች በትሸ እነበባእሩ መሲህ እዎንታሰሩ ሄኤ ሀሰሰኖሰ ሃሊን ሄኦተ ቃግሰኖሰ።

መጸፋሰ እፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-2)*
መገኑ ጡምሳንቹ እሁሰ ቃግሰኖ ጠወ *(1፥3-12)*
ጠሊለ ሄኤ ሄኦኖተ ኣሰንቶ ሸዘነተ *(1፥13—2፥10)*
ኦርሸ ወክት እመዕናኑት እኤ ሀሰሰኖሰ ጠወ *(2፥11—4፥19)*
እመዕናኖ ገዉ ሆፍሱለከ ክድመተ *(5፥1-11)*
መጨረሸሰ *(5፥12-14)*

1-2 መሲህ ኢሰ ኣሳቤቹ እኮሞ ጴጥሮሴች እኑ መገኑ ሄጭ ደግንከሰ መጠሮህዕኔሀኑኤተ፥ መሲህ ኢሲሃ እዘዘንቶናተለከ ቄጊንከሰ ሄበ መራጨ እኤናን ነጠ እኮኖተ ጠሊለ እያኒን እደ እኬንተሀኑኤሃ ጸንጦሰያን፥ ገላትያን፥ ቀጳደቅያን፥ እሰይ ባዶንለከ ቢታን ባዶን ኮህ እኬን ብንይቴን ሄኤንንተሀኑኤተ ጉዕሚንከክዕኔ ሶህንቶእተ ሶህኑ፤

ክዕኔንከ መገን ኣሰቴትለከ ወገሬቴ በተኤንክዕኔ።

ሄእኖ ተብሳሃ

3 መሲህ ኢሰ ሬሆች ኬእ መሳን ሄእኖ ተብሳ ኣሴኔሁ እበ እሙዚን ለንክ ሃዕሮ እለንሸ ኣሴኔ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ እኑ መገኑ ገለትጨሙን።

4 እሰን በእቡ፥ ሸምቡለከ ባልቅቡ እርሰተ ሰማን ቅጥእዕዮህዕኔ።

5 እዕኑ ጎፍሜ በር ለለኖ ጡሚሃ እመዕነት መሳን መገን ዎልቃን እገረንቴንታእ።

6 ህካን እኮቤቺሃ ቀዎ ወክቲሃ እደደ ፌተነ ኣዜን ህጉክዕኔ ሻዝሰናሃለከ ፈቅባሃ እኮሬሁ ጡሞንከክዕኔ ተሸ ዬንክዕኔ።

7 ሁኩ ፌተነት ኢልታህዕኔሁ እመዕነቴክዕኔ ህንቅ እሁሰ እጥራመትሃት፤ በእኖ ወርቁ ጊራን ፌተነመኖ፤ ህንቅ እመዕነቴክዕኔ በእኖ ወርቂች በትሸ ዋጉ ዮሲሁ ህት ፌተነሙ ሀሰሰኖሰ፤ ሁኩ ህንቅ እመዕነቴክዕኔ መሲህ ኢሰ ፈንቀል እሜተኖ ወክት ገለት፥ ኬዕምኛለከ ናዲ ደግሲሰኖህዕኔ።

8 መሲህ ኢሰ ለኤንበጎሬሁ ኢትቴነንተሰ፤ ቴሁ መሃ እኑ ለኤንበጎሬሁ እሶን እመዕንቴንታእ፤ ላጋን ኩሌን አታሌንበለከ ከበጀሞ ተሸቲን ተሸ የኖህዕኔ።

9 መስንትሰ እመዕነትክዕኔ ጎፍሞሃ እኮ ነብሴክዕኔ ጡሙ ደዕቴንተቤቺሃት።

10 ህካን እኮቤቺሃ ጡምተኔሃ ክዕኔሃ እህኖ ኣሰቴተ ራጎ ነብያከት እበ መረመርቶኤ።

11 እሰን ኣዜንከሰ ሄዕዮ መሲህ እያኑ መሲሁ አሌን ኢልታ ኦርሸተለከ ኦርሻች ኤተሮን እሜተኖ ኬዕምኛተኔሃ ሄጭ ለልሾ እቅ፤ እሰን ሁኩን ጉዕሙንኩ መ ወክትለከ ሀት እክ እህኖጎሬ መረመርቶ እቅ።

12 ከን ጠውተኔሃ ነብያከት ካደንታ እቂሁ ክዕኔታት ቤሉ ገዉሰ እሁ ሆጉሰ ለልዮሰ፤ ከ ጠወ ክዕኔሃ ዱዱብሰቶኢሁ እንጂሊ ክዕኔሃ ኤቦ መናከት ሰሜች ሶህሞ ጠሊለ እያኒንት።

ጠሊለ እሄን ሄዕተኔሃ

13 ህካን እኮቤቺሃ ቀልብክዕኔ ኬሴን ሆጎተ ቅጥ ይዬ፤ መሲህ ኢሰ ፈንቀል እሜተኖ ወክት ደእቴነንተ መገን ኣሰቴተ ዊመ ቀልቢን ተብሳሃ እዕዬ።

14 ትዛዝ ቶጋ እለገ እኬን ደጉ ሆጊን ዎዕነ ዮህዕኔ ሂለ ሄዕላቸተ እዎንቶኖቼ።

15 ጠዉ እኮጎሬ ገኤህዕኔ መገኑ ጠሊለ እኮገን እዕኑሁ ሄኦንክክዕኔ ጉዕማንን ጠሊላኑተ እኬ።

16 መስንትሰ «እን ጠሊለ እኮምቤቺሃ እዕኑሁ ጠሊላኑተ እኬ» የመም ከተበሞኤ።

17 እዬሃ ጎሉዕናን ጉዕሚንከሰ ሆጎሰገ ፈረደኖ መገኑ «ኒ እነ» ይቴን ገእቴነንታሃ እኮች ከን ኣዱንያ አሌን ኮህ እኬን ዮንተ ጌሳን መገኑ ዋጅቴነን ሄዕዬ።

18 እዕኑ እናካችክዕኔ ረገኤንተ ተሰ ሄኢች ወዘንቴንታሁ በእኖ ብሪን ህከረንገ ዎርቂን እሁ ሆጉሰ ደጌነንተ።

19 እዕኑ ወዘንቴንታሁ ጤዕየት ህከረንገ ኩሌኖሰርቹ ዮበእ ነጠ ሆልቹ እኮ መሲህ ኬዕምኛ ቄጊኒት።

20 እሰ ለሌኢሁ ኣዱንያ አሉ ከለቀሙዕነ ብሬን እህን ቴሱ ጎፍሜ ዘማኔን ክዕኔተኔሃ ለልዮኤ።

21 እመዕነቴክዕኔለከ ተብሶክዕኔ መገኖን እክ መሲህ መሳን እኑ ሬሆች ኬሾሰለከ ኬዕምኛ ኣሴ መገኖን እመዕነንቴነንተ።

22 እመዕናኖተ እጉጣቀንሱ ዮበእ ኢተት ሄኦህዕኔተ ህንቂሃ እዘዘንቴን ነብሳክዕኔ ነጠ እቴንታእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ዊመ * ቀልቢንከክዕኔ መት-መቲንከክዕኔ ጠረኚቴን ኢተቀሜ።

23 ለንኪሃ እለንቴንታሁ ሄእናለከ ዘላለሚሃ ኡር ሄእኖ መገን ላጋን በእበ ዘሬቺት ቤሉ በኣ ዘሬቺበእ።

24 መስንትሰ

«መኑ ጉዕሙንኩ ህጤገ፤
ኬዕምኙሰ ጉዕሙንኩ ቦብሎጋት፤
ህጥት ሞልታኢ፤ ቦብሉንት ግግልታኢ፤
25 ጠዉ እኮጎሬ ቀርች ላገት

1:16 ሌዊ 11፥44-45፤ 19፥2። * **1:22** ዊመ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ነጠ» ይታእ። **1:25** ኢሳ. 40፥6-8።

ዘላለሚሃ ጠረኚት ሄኣእ»
ዱዱብሰንቶህዕኔ ተሸት ላገት ተኒት።

2

ሄእኖ ክኑለከ ጠሊለ ኤመት

1 ቴሱ ሾክመተ ጉዕመንከ፥ ጣንሱ ጉዕመንከ፥
ተሰቄነጡ፥ አቄሸተለከ ሄምተ ጉዕመንከ ክዕኔች
ቄርሰዬ።
2 ሃዕሮ እለንቶ ሰብያኑት እዙተ ሄዕላታህንገን
እዕኑሁ ጡምቶኖተ ነጽቴነን መርቴነንተ ነጠ
ትምርት ሄዕላቼ።
3 መሰንትሰ ሄዕላቶኖተ አታልቴነንታንኩ
«ጠለዕል ቀርቹ ጎደበ ላፈ እሁሰ ደጌነንተራት።»
4 ህካን እኮቤቺሃ ሄእኖ ክኑ እኮ ቀርኾ ኢሰቤቹ
ሆንጠኬ፤ ሁኩ ክኑ መኑ ህንቅ አጉሮሰ ጠዉ
እኮጎሬ መገንህኔን ዶዕርዮሰህለከ ከበጀሞ ዋጉ
ዮሰሃን።
5 ቀርኾሃ ኢሰቤቹ ሆንጠኬነንታሁ ሄእኖ ክንገ
እኬን መኪኒት፤ ከን ሃሌን መሲህ ኢሰ መሳን
ተሸ የኖ ክትመ መገኒሃ ሆንጠህሶኖተ ጠሊለኑተ
ቂሰተ እኬነንተ።
6 ጠሊለ መጸፋን
«ሁኩንን ዶዕሬመሰለከ ከበጀሞ
ሙረበ ቡዕል ክኑ ጽዮናን አፉሻም፤
እሶን እመዕነኖሁ ሆሮን ሙለኖበእ»
ይታ ላገት ከተበንት ደገንታእ።
7 ቴሱ ክዕኔሃ እመዕንቴንተህኑኡሃ ሁኩ ክኑ
ኬዕምኙ ዮሰሃንገ፤ ጠዉ እኮጎሬ እመዕንትቡህኑኡሃ
«ግንበኛኑት ህንቅ ኤጅቶ ክኑ
እሰ ሙረበ ቡዕል ክኑ እኮ።»*
8 ህትን
«መኒሃ ጉፍቹ እሀኖ ክኑ
መኑ ቆዕል ኤበኖገ እእኖ ክኑ» የኖ።
እሰ ላገሰ እመዕኑ ሆጎቤቺሃ ቆዕልታእ። ሄጭትን
ከኒሃ መጠረንቶእራን።
9 ጠዉ እኮጎሬ እዕኑ ቱንሰቺች እጀብሲሰኖ
ኑሪህሰ ገኤህዕኔ መገኒሃ እጀብሲሳ ሆጉተ
እዋጅቶኖተ መጠረንቴንተ ክልቀት፥ ዋመ
ቂሰተለከ መገኑ ገይሰሃ እዕዮ ጠሊለ ኤመት።

10 እዕኑ ወዕና መገንየ ኤመትበእ እቅ፤ እኮጎሬ
ቴሱ መገንየ ኤመት፤ ወዕና ማርቱተ ደእቴንበረ
እቅ፤ ቴሱ ማርቱተ ደእቴንታእ።

መገን ካዲመተ

11 ኢ ጀላ! እዕኑ ከን ኣዱንያ እሌን ኮህለከ
መን ባዱ እሜቴንታሃ እኬንተቤቺሃ ነብሴንከክዕኔ
ኦለመኖ ማል ሄዕላቻች አገዕርቶኖተ ኤጫንክዕኔ።
12 ሂለ ጠወ አቴነንተ ይት ሄዕምቶህዕኔጎሬ
መገኑ ኔሳሃ ዳንደተ እሜተኖ በር አመዕንትቡ መኑ
ጡመ ሆጉክዕኔ ለእ መገኑ ገለትጭቶተ እሰ በላን
ሄኤነን ጡሙ ሃሉ ሄኤነክዕኔ።
13 ቀርኾሃ ኢሰተኔሃ ይቴን ሹምነቴ ዮሰ መኒሃ
ጉዕሚንከ አዘዘሜ፤ ጉዕመንከ መኒሃ ህለቀተ
እኮቤቺሃ ዋመ ዎሚሃ አዘዘሜ።
14 ባዱ ገሸታህኑኤተ አዘዘሜ፤ እሰ ሂለ አታ
መነ ቀጠኦተለከ ጡመ አታረ ገለትጭቶተ ዋመ
ዎሚች ሶህንቶእራን።
15 መሰንትሰ ጡመ ጠወ አቴነን ገዉ መኑ
ጠወኣ ጠወ ጨለ ይታገ አቶኖተ መገንተ ሃሸኣቴ።
16 መገን ካድመገ እኬን ሰዋልድማን ሄዕዬ
ቤሉ ሰዋልድመክዕኔ ሂለ ጠወ ድቤነንታሃ
አቶኖቼ።
17 መነ ጉዕመንከ ከበጅዬ፤ እመዕናኑተ ኢትዬ፤
መገኑ ዋጅዬ፤ ዎመ ከበጅዬ።

መሲህ ኦርሸ ምሳሌተኔሃ

18 እዕኑ ካዲመት ቀርቻኖተክዕኔ ከበጀን
ጠገሜ፤ እዘዘንቴነንታሁ ጡማኖተለከ ጎደበ
ላፋኖተ ጠለዕል እሳሃ እሁዕነ ሂላኖተ እዘዘሜ።
19 መንቹ ገለትጨመኖሁ ኢሬን ኦርሸተ ቶገኖረ
መገንተኔሃ ይ ፈረሀኖራት።
20 ሂለ ጠወ አቴን ህከን ጠውተኔሃ ቅጣት
ቶጌን ፈረኬንተጎሬ ም ገለቱ ዮህዕኔ? ጠዉ እኮጎሬ
ጡመ ጠወ አቴነ ህከን ጠውተኔሃ ኦሪሸተ ቶጌን
ፈረኬንተጎሬ መገኒች ገለት ደእቴነንተ።
21 ገእንቴንታሁ ከኒሃት፤ መሰንትሰ እሰ ዋቃሃ
አዎንቶኖተ መሲህ ክዕኔተኔሃ ኦሪሸተ ቶጊን
ምሳልተ እኮህዕኔ።
22 እሰ ሆሮ ጩብ አዕዮበእ፤ አፎንከሰ ክዝብ
ላገት ደገንቶበእ።
23 ቦሮሬመሰ ወክት ፈንቀሸ ቦሮሮበእ፤ ኦሪሸተ
ቶጎ ወክት ፈየ ፈረደኖ መገኒሃ ገዉሰ ህግሸ ኣሴ
ቤሉ ፎከሮበእ።
24 ነኡ ሬሆን አደ እህ ጌሰ ጩቢች አደ
እንክ ፈይማን ሄዕኖተ እሰ ገዉንኩሰ ጩብኔ
ማሊንከሰ መሰቀል አሌን እጄእ፤ እሰ ጡሌን አዕኑ
ፈይቴንታእ።
25 አዕኑ በኡ ሆለገ ጀል ጀል ይቴነንታት እቅ፤
እኮጎሬ ቴሱ ነብሳክዕኔ አገረኖ ዜማንች አደ
ፈንቀልቴንታእ።

3

ምኒ እንለከ ምኒ እመተኔሃ

1 ህትን ምኒ አማኖ! ምኒ አናኖተ አዘዘሜ፤ ከን
ሃሌን መት-መቱ መገን ላጋን አመዕንትበረ እኮጎሬ
ምንስ አማኑት መቱርቹሃ ጠወኤዕናን ጠለዕል
ምንስ አማኖ ሃሊን አመዕንቶተ አታልታእ።
2 ክዕኔቤቹ አሜቶተ አታልታኢሁ ሙጩሩ
እኮለከ መነ ከበጄኖሃ እሁክዕኔ ለእራት።
3 ክዕኔ ደኑክዕኔ ሹሩበ ደዲን፥ ዎርቂን
ሹልምሲንለከ ጤእተ ህዕሬን ኦደኤኖ ኦድኑተ
ኦደኢን አብሌን ለኤኖ ሹልሚን እሁንከ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ደኑክዕኔ መገን ብሬን ዋጉሰ እበ
ከበጀሞለከ በእበ ሹልሚን ጎደበ ላፍማንለከ ገዉ
አገዕሪን ቀልቤን ኬዕምስሞለከ በእቡ መክሲን
ገዉ ሆፍሲንለከ አታዕሊን ሰውቲን ኣዝ ጅሰሚን
እሁን።

2:3 መዝ. 34፥8። **2:6** ኢሳ. 28፥16። * **2:7** ሙረበ ቡዕል ክኑ፦ የኖሁ ምኒ እጃሬነን ኡርሴኖ ቱቅገ ምኒ እጀናሃን። **2:7** መዝ. 118፥22። **2:8** ኢሳ. 8፥14-15። **2:9** ቆል. 19፥5-6፤ ኢሳ. 43፥20-21፤ ዘዳ. 4፥20፤ 7፥6፤ 14፥2፤ ቲቶ 2፥14፤ ኢሳ. 9፥2። **2:10** ሆሴ. 2፥23። **2:22** ኢሳ. 53፥9። **2:23** ኢሳ. 53፥7። **2:24** ኢሳ. 53፥5። **2:25** ኢሳ. 53፥6። **3:2** ኤፌ. 5፥22፤ ቆላ. 3፥18። **3:3** 1 ጢሞ. 2፥9።

5 መሰንትሰ ብሪ ዘማን መገኑ ተብሳ አታ
ጠሊላኑ ሜንቱ መክጨንቶኢሁ ህትዬት እቅ፤
እስን ምንሰ እናኖ ትዛዝ ቶጋ እቅ።
6 እዘዘንቶኢንኩ ሳረ እብራሂሚሃ «ኢ
ቀርቾ» ይተን እዘዘንቶሰ ደኒንት፤ እዕኑ ጡመ
ጠወ አቴነንተረለከ መቱ ዋጅሲሰኖ ጠዉ
ህልቅሰባህዕኔጎሪ እሴተ እለ።
7 ህትን ምኒ እናኖ! ምኒክዕኔ እማኖን
ሜጡበ እጥራመቲን ሄዕዬ፤ ክዕኔች በትሰ ላፈ
ክልቀት እኮቤቺሃለከ ክዕኔን ሜጡበ ሄእ ኣሰቱተ
ረገኣቤቺሃ ኬዕምሼሰ፤ ከን ሃሌን ዱእሃክዕኔ
ጉፍቹ እህኖርቹ ሄአናበእ።

ጡመ አእን ኦሪሸተ ቶጉ

8 ጉዕሙንኩክዕኔ መት-መቲንከክዕኔ ኢታን
ሄዕዬ፤ ዋሎ መን ኦሪሸተ ገይክዕኔህንገ አቴን
ሰውይዬ፤ እመኦሶገ እኬን ኢተቀሜ፤ ጎደበ
ላፋኑተለከ ገዉክዕኔ ሆፍሴነንተረ እኬ።
9 ህትን ማሰዕዬ ቤሉ ሂለርቹ ሂለርቺንለከ
ቦሮሩ ቦሮሪን ፈንቀሸቶኖቺ፤ መሰንትሰ እዕኑ
ገእንቴንታሁ ህካን እቶናታት፤ ህካን እኦንከክዕኔ
በረከተ ረገኤነንተ።
10 ጠሊለ መጸፋን
«ሙንዲኖን ዊሞ ሄኤ ሄኦተ ኢተናሁለከ ጡመ
በር ለኦተ ሀሰኖሁ
እረብሰ ሂለ ጠወ ጠወኢች
እፎሰ ሂለ ተንኩተ ጠወኢች ገዉሰ አገዕሩን።
11 ህትን ሂለ ጠወ እኢች ገዉሰ አገዕሩን፤ ጡመ
ጠወ እኤን፤
ህትን ወገሬት ሀሱን፤ ወገሬትንከ እዎኑን፤
12 መሰንትሰ ቀርች እልት
ጠሊላኑተ ለኣእ፤
መጨንትሰ ዱእሰ ሞጮጭቶተ ፈንተኦእታን፤
ጠዉ እኮጎሪ ሂለ ጠወ እታ መን እሌን
ቀርቹ ኤሙዕሪ ሚኒተ ለሊሰኖ» የመሞኤ።
13 ጡመርቹ እቶናተ ሃሸኤንተጎሪ ምዕረተ
ኢልሰናህዕኔሁ እዬት?
14 ጠዉ እኮጎሪ ጡመ ጠወ አቴን ኦርሸተ
ቶጌንተጎሪ በረከተ ደእቴነንተ፤ መን ፎከረተ
ዋጅቶኖቺ፤ ጨነቀንቶኖቺ።
15 ቀርቹ መሲህ ቀልቤንከክዕኔ ከበጅዬሰ፤
ሄእሃክዕኔ ቀርቹ እዕዬሰ፤ ክዕኔን ዮ ተብሴሃ
ጠዕመናህዕኔህኒሃ ጉዕሚንከ መሰለ ኣቶናተ
ጉዕመ ወክት ተቃጠቤ።
16 ጠዉ እኮጎሪ መሰሉክዕኔ ጎደበ ላፍማንለከ
ከበጅን እሁን፤ መሲህሃ እኬንተቤቺሃ ዮህዕኔ
ጡመ ሃል አሌን ሂለርቹ ጠወኣ መኑ ሂለ
ጠወኢንከሰ ሙልቶተ ጡሙ ሰዉቱ ሄኤንክዕኔ።
17 መገኑ ዬጎሪ እዕኑ ሂለ ጠወ አቴን ኦሪሸተ
ቶጌነንተህኒች ጡመ ጠወ አቴን ኦሪሸተ ቶጉ
ቆህኖ።
18 መሲህ ገዉሰ መገን ቤቹ ሆንጠህሶህዕኔተ
እሰ ፈየ እህን ፈየ እንኮምበእ ኒ ጨብ መሳን
መንተኔሃ ሜጦረን ሪዮኤ፤ እሰ ማሊን ሪይ እያኒን
ሄእኖሃ እኮ።
19 ህከን እያኒን ኡሱር ምኔን ዮ ነፍሴቤቹ መር
ተሸት ለገተ ዱዱብሴሰ።
20 ሁኩ ኡሱር ምኔን ዮ ነብሴቤቹ ሄጭ ኑህ
ዘማን መርከቡ ቅጥየን መገኑ እደቢን አገራንሰ
ሄዕዮገን ትዛዝ ቶጉ ግቦእራን፤ ህከ መርከብ ኣዝ
ኣግ ዊ መሳን ጡምቶእሩ ዎሊንሹሰ ህዜቱሃ መነ
እቅ።
21 ሁኩ ዉሁ ቴሱ ክዕኔተ ፌሰኖ ጥምቀትተ
ምሳል፤ ኩ ጥምቀቱ ጅሰሚች ጡር ከሙ እሁዕነ
ሙጩሩ ቀልብ ደኢሃ መገን ቤቹ ሆንጠህሰናሃ
ዱእ፤ ፌሰናህዕኔንኩ መሲህ ኢሰ ኬእ መሳኒት።
22 እሰ ሰማ ኦሮዕይ መገን መኬን ዮኤ፤ እሲንከ
መላይከት፥ ዳኛኑትለከ ዎልቀት ዮሰሩ ጉዕሙንኩ
ጠገንቶሰ።

4

ጠሊልማን ሄኡ

1 መሲህ ማሊንከሰ ኦርሸተ ቶጎሃ እኮቤቺሃ
እዕኑ በገዝ ኦዳተ ቆዕሬ መንገ ከን ሰውቲን
ጠረኛቴን ተቃጠቤ፤ ማሊንከሰ ኦርሸተ ቶጎ መንቹ
ጩብ እኤ እጉሮኤ። *
2 ከኒች ኤተሮን ፈቆ ኣዱንያ እሌን ሄእንከክዕኔ
ማል ሂለ ሄዕላቸተ እኢን እሁዕነ መገን ሰውት
እቴነን ሄዕዬ።
3 አይሁደ እክበሩ አታህንገ መጠረቁ ዮበኢ፥
ሂለ ሄዕላቻን፥ ሰከርን፥ ጌሱ ዮበእ ሙንዲኖን፥
ጌሱ ዮበኢሃ እጌን ቦሎቸ ከድችለከ ኮፍየኖ
ሸርክተ እቴነን ሄኤንተ ዘማኑ እህኖ።
4 እኮጎሪ ቴሱ ከን ጠዋን እኮበእጌሰ እሳን
ሜጡበ ፍጭርቅ ዩ ሆጌንተቤቺሃ ናዳእ፤ ህትን
ቦሮርታእ።
5 ጠዉ እኮጎሪ ፎሊን ዮህኑኤንለከ ሬዮ መን
እሌን ፈረዶተ ቅጥይዮ መሰለ እሲሃ ኣታእ።
6 ከን ሃሌን ጉዕመ መንገን እሰን ማሊንከሰ
ሬቶተ ፈረደሞሰ፤ ጠዉ እኮጎሪ እያኒንከሰ
ዘላለሚሃ መገንገ ሄኦተ እንጂሉ ሬቶህኑኤተ
ዱዱብሰሞኤ።

መገን ኣሰቶን ጡመገ አታ መንተኔሃ

7 ጉዕማንከ ጠዊሃ ጎፍሞሰ ኢልዮኤ፤
ጠረኛቴን ዱእ እኢሃ እታልቴነንተ ተሬገጮ ቀልቡ
ሄኤንክዕኔ፤ ህትን ገዉ አገዕሪን ሄዕዬ።
8 ኢተት ልግብ ጩብ ማጦተ አታልታቤቺሃ
ጉዕመርቺችን በትሸ ገገዉክዕኔ ጠረኛቴን
ኢተቀሜ።
9 ህትን ቁንቁቶኑዕናን ገገዉክዕኔ ኮህ
ቶቃቀሜ።
10 እደደ እኮ መገን ኣሰቶን ጡመ ሃሊን
ገሸቶኖተ ክዕኔች መት-መቱሰ ኣሰሞሰ ኣሰቶን
ዎሉ ካደሙን።
11 ህካን እኮቤቺሃ ተማርሰናሁ እዪሁ መገን
ላገተ ተማርሰናህንገ ተማርሱን፤ ህትን ካደመኖሁ
እዪሁ መገኑ ኣሴሰ ዎልቃን ካደሙን፤ ከን ሃሌን
መገኑ መሲህ ኢሰ እዲን ጉዕማንከ ጠዋን
ሎዕረኖ፤ ኬዕምኙለከ ዎልቀት ዘላለሚሃ እሲሃ
እሁን፤ ኣሚዕን!

ኦርሸ ወክቴን ጠረኛተኔሃ

3:6 ክል. 18፥12። **3:7** ኤፌ. 5፥25፤ ቆላ. 3፥19። **3:12** መዝ. 34፥12-16። **3:14** ማቶ. 5፥10፤ ኢሳ. 8፥12-13።
3:20 ክል. 6፥1—7፥24። * **4:1** ማሊንከሰ ኦርሸተ ቶጎ መንቹ ጩብ እኤ እጉሮኤ፦ የኖሁ ካን ዎሉ ፍሳረት «መሲህ ማሊንከሰ ኦርሸተ ቶጎቤቺሃ ጩቢሃ ዎልቀት ሄኣሰበእገ አዕዮኤ» የኖሃን። **4:8** ምሳ. 10፥12።

12 ኢ ጀላ! ጊረገ ፌተንታህዕኔ ኦርሸ ኣዜን
እኬንተ ወክት ሮስሞበእ ሃዕሮ ጠዉ አሌንከክዕኔ
ኢሌህንገ አቴን እጀብሲጭቶኖቼ።
13 ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ኬዕምኙ ለለኖ ወክት
አበ ሙንደኦኖተ እስ ኦርሸተ ቤቀንቴነንተረ
እኬንተቤቺሃ ተሸ ዩንክዕኔ።
14 ህትን መሲህ ሱዕምተኔሃ ቦሮረንቴንተጎሬ
ኬዕምኝ ኢያነ እኮ መገን ኢያኑ ክዕኔ አሌን
ፎሎጨኖቤቺሃ ማስእንቴንታእረ።
15 ጠዉ እኮጎሬ ክዕኔች እዪሁ ኦርሸተ
ቶገን ነብሳ ሼህንገ፥ ሞጋንችገ፥ ተንኩተ እእኖ
መንችገለከ መነ ጠዋን ገኦኑዕናንሰ ኣገኖ መንችገ
እሁንከ።
16 አመዕናንቹ እኮቤቺሃ ኦርሸተ ኢልታሲሁ
ሄዕዮ ጎሬ አመዕናንቹ የመሞ ገእሞንከሰ መገኑ
ገለትጩን ቤሉ ሙሉንከ።
17 መሰንትሰ ፍርዱ ጀመረኖ ወክቱ ሆንጠኮኤ፤
ጀመረናንኩ መገን መን አሌኒት፤ ህከረ ፍርዱሰ
ጀመረኖሁ ኒ አሌን እሀኖረ መገኒሃ እንጂሊሃ
አዘዘንታበእ መኒች ኤተሩስ መ እሀኖ?
18 ጠሊሉ መጸፉ
«ፈዩ መንቹ ጡመኖሁ አበ ጭንቃን እሀኖሃ እኮች
መገኒሃ ጠገንትበሩለከ ጩበኛኑት ሀት
እካአ?» የኖ።
19 ህካን እኮቤቺሃ መገን ሰውቲን ኦርሸተ ቶጋ
መኑ ገዉሰ አመዕነሞ ካሊቂሃ ኤገተ ኣቱን፤ ጡመ
ጠወ አኤ አጉርቱንከ።

5

መገን ኤመት ገሺታ መኒሃ ኣሰንቶ ሸዘነተኔሃ

1 ቴሱ ኢነ እሳንን ሜጡበ መገን አመዕናኖ ዱእ
ምናተ ባልቅ እኮሚሁ፥ መሲህ ኦሪሸተኔሃ ምሰክር
እኮሚሁ፥ ከ ኤተሩ ለለኖ ኬዕምኝ ቤቀማም
እኮሚሁ በላንከክዕኔ ዮ መገን አመዕናኖ ዱእ ምነ
ባልቀተ ሸዛንሰ።
2 ኤገተ ኣሴመህዕኔ መገን ዜሞህ አገሬ፤ ዜሞሰ
አገርቴነንታንኩ ዋልቃን እሁዕነ መገኑ ሀሰኖ ሃሊን
ኢታን እሁን፤ ህትን ብረ ኢቲን እሁዕነ ሀዕልቶኖተ
ዮህዕኔ ሃሸኣቶን እሁን።
3 ህትን ክዕኔ ሹምነት ኣዜን ዮ መነ ጭንፍቴን
ጠቅቶኖተ እሁዕነ ዜሜሃሰ ጡመ ምሳልተ
ለሊሲን እሁን።
4 ህካን አቴንተጎሬ ሀንገፉ ዜማንቹ አሜተኖ
ወክት በእቡ ኬዕምኝ አክሊለ ደእቴነንተ።
5 ህትን አዕኑ ዋደለት ባልቂሃ አዘዘሜ፤
ጉዕሙንኩክዕኔ ገው ሙግ አኤ ኦድኖገ ኦደኤን
መቴ ዋሉሰ ካደሙን፤
«መገኑ ቦነኖ መነ ግበኖ፤
እኮጎሬ ገዉሰ ሙግ አታ መኒሃ ኣሰቱሰ
ኣሰኖ» የመሞ ከተበሞኤ።
6 ቴሱ መገኑ ዬ ወክቴን ጎት ጎት እኦህዕኔተ መገን
ዋልቃሜ አንጋች ዋሮን ገዉክዕኔ ሙግ ሙግ
አዕዬ።
7 ህትን መገኑ ክዕኔተኔሃ ሰውየኖቤቺሃ
ሻዝሰናህዕኔርቹ ጉዕመንከ እሰ አሌን ኡድዬ።
8 ህትን ጌሲን ሄዕዬ፤ በቅይዬሁ፤ ዲኑክዕኔ
እልቢሱ አጉዕመኖሃ ሀሰን ዋደኖ ዞቤገ ዘሀኖት።
9 ከን ኣዱንያ አሌን ጉዕማንን ዮ አመዕናኑት
አመክዕኔ ኦሱት ህትኔ ኦሪሸተ ቶጋኢሃ እሁሰ ደጌን
አመዕነቲን ጠረኝቴን እልቢሰ ግቤሰ።
10 ቀዎ ወክቲሃ ኦርሸተ ቶጌንታች ኤተሮን
መሲህ አዲን ዘላለሚሃ ኬዕምኝቤቹ ገኤህዕኔ
ጉዕመ ኣሰቶ መገኑ ገዉንኩሰ ዊማኑተ
አእኖህዕኔ፤ ድክሰናህዕኔ፥ ጠረኝሰናህዕኔ፥
ኡርሰኖህዕኔ።
11 ዘላለሚሃ ኢለ ዎልቀት እሲሃ እኩን!
ኣሚዕን።

ኤተር ወገሬት

12 አመዕነሞ አመኤቤቱ ይ ሰውያሞ ሰላሴ
አዲን ከ ሶህኑተ ገበንቾን ከተቦንክዕኔ፤
ከተቦንክዕኔንኩ ሸዘህዕኔተለከ ኩን ህንቅ መገን
ኣሰቱተ እሁሰ መስከሮህዕኔተ ይዪት፤ ህካን
እኮቤቺሃ ከን መገን ኣሰቶን ጠረኝቴን ኡሪዬ።

13 ክዕኔገን መጠረንቶ ባብሎን ከተንቾን
ሄኣ መገን አመዕናኖ ዱእ ምኒቹት ወገሬት
ሆንጠህሳህዕኔት፤ ቤቱእ ማርቆሲሁ «ወገሬት
ዮንተንዶ?» የኖህዕኔት።
14 አመዕናኖ ኢተ ሱንቃቀንሺን መት-መቱክዕኔ
ዝያዕረሜ፤
መሲህረ እኬንተህኑኤ ጉዕሚንከክዕኔ ወገሬቱ
እሁን።

4:18 ምሳ. 11፥31። **5:2** ያህ. 21፥15-17። **5:5** ምሳ. 3፥34። **5:6** ማቶ. 23፥12፤ ሉቃ. 14፥11፤ 18፥14። **5:12** ሶቀ. 15፥22፥40። **5:13** ሶቀ. 12፥12፤ 25፤ 13፥13፤ 15፥37-39፤ ቆላ. 4፥10፤ ፍልሞ. 24።

ጴጥሮስ ከተቦሃ ለጎክ ሶህኑተ ኣጉስ

ለምቅ ሶቀማጎቾ ጴጥሮሴ ሶህኑት ከተበጎቶኢሁ አደደ ቤቾን ሄኣ ዎዕኔ ዘማን አመዕናኖታት። ሶህኖስ ቡዕለ እኮ ሰውቱ ክዝብ አሰተማረ ሂለ ሆጉተለከ እሰ ትሞርት መሳን ኬዕዮ ሂለ ሆጉሰ ግቡሃን። ኬኦ ኦርሻተ መለ እሀናሁ ኢሰ እሌጎከሰ ለኦእሩለከ ተማርሰን መጫጎከሰ ሞጮጭቶ መኑ ተማርሰቶ ትሞርት መሳን መገጎለከ ቀርቾ መሲህ ኢሰተኔሃ ሀጎቅ ኤጎኬዕኑ ደኤሃን። ከተቦሲሁ በትሸ ጠረኻሾሁ «መሲሁ ፈጎቀል አሜተኖበእ» የኖ ክዝብ ትሞርቲች አገዕርተኔሃት፤ ህካጎን ለሊሸ ጠወእን «መሲህ ፈጎቀል አሜቱ ዱጎከናሁ መገኑ መኑ ጉዕሙጎኩ ጩቢችሰ ፈጎቀሎታት ቤሉ አዪሁ በኦተ ሀሰኖበእቤቿሃት» የኖ።

መጸፉሰ አፎሃ

ኣጉስ *(1፥1-2)*
አመዕናኖ ገአሙ *(1፥3-21)*
ክዝብ አሰተማረተ *(2፥1-22)*
መሲህ ፈጎቀል አሜቱሰ *(3፥1-18)*

1 መሲህ ኢሰ ካዲጎቹለከ አሳቤቹ እኮሞ ሰሞን ጴጥሮሴች መገኑኔለከ ጡምሳጎቾሃኔ መሲህ ኢሲን ደገመኖ ፈይመ መሳን ነኡ ደእኖሞ አመዕነትገ ዮ ከበጀሞ አመዕነት ደእቴጎተሀኑኡተ፤

2 መገኑለከ ቀርቹኔ ኢሰ ደጊን ኣሰቱትለከ ወገሬቱሁ በተኡጎክዕኔ።

መገኑ መነ ገኡሰለከ መጠሩሰ

3 ኬዕሞኚጎለከ ጡምማን ገኤኔ እሱ ደጎጎንሰቤቿሃ እሰ መገኑ እህሰ ዎልቃጎተሰ ሄኢሃለከ ጡመ ሄኢን ሄዕኖተ ሀሰሰኖርቹ ጉዕመንከ ኣሰዮኔ።

4 ኬዕሞኚንከሰለከ ጎደበ ላፍማን ከበጀሞ ዋጉ ዮሰለከ እበ ሎረ እኮ ተብሴ ላገተ ደእኖሞ፤ እሰ አዲን እዕኑ ከን ኣዱጎያ አሌን ዮ ሂለ ሄዕላቻች ፉሸእቴን መገን እህ ሃል ቤቀማኑተ እኬነጎተ።

5 ከን መሳን ኪኒች ዎሮን ዮ ጠዉ በርገሞህዕኔተ ጠረኻዬ፦ አመዕነት አሌን ጡምመተ፥ ጡምመ አሌን ኤንኬዕኑ፥

6 ኤንኬዕን አሌን ገው አገዕፉ፥ ገው አገዕር አሌን አታዕሉ፥ አታዕል አሌን ጡመ ሃሊን ሄኡ።

7 ጡመ ሃሊን ሄእ አሌን አመኦሶ ኢተቀንሸ ኢተቀሙ፥ አመኦሶ ኢተቀንሸ አሌን ኢተተ በርግዬ፤

8 ሁኩፉ በተእ ሄኦህዕኔጎሬ ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ደጎኖተ ደግለልቴንበረ አቶቱ ዮህኔበእረ እኬነንተበእገ አገርታህዕኔ።

9 እኮጎሬሁ ሁኩፉ ዮሰበእፉ ቄዕራሻን ዮርቹ ለኦተ አታልባ ቆቀሃን፤ ዎኔሰ ጩቢች ነጠ እሁሰ ሀቦኡ።

10 ህካን እኮቤቿሃ አመኤ ኦሶ! ገአሙክዕኔለከ መጠረሙክዕኔ አጥራመቲሃ በትሴን ሀሴነንተረ እኬ፤ ካን አቴንተጎር ሆሮ ቆዕልቴነንተበእ።

11 ከን ሃሌን ዘላለሚሃ ሄእኖ ቀርቹሃኔለከ ጡምሳንቹሃኔ መሲህ ኢሰ ዎምነቴን ኣጌነንተገ ዊመ ዊሚን ኣሰመኖህዕኔ።

12 ከ ጠወ ደጌነተጎሬ፥ እፌንተ ሀንቂን ጠረኻቴን ሄኤነተ ጎሬ እሰተ ክዕኔሃ ቃግሱ አጉራምበእ።

13 ዲካንገ ድጀመኖ ከን ጅሰሚንከኤ ፎሊን ዮም ጌሳን ክዕኔተ ጉዕመ ወክት ቃግሱ ሀንቅ አጉጅ ለልዮኤ።

14 ቀርቹኔ መሲህ ኢሰ ለሊሾኤ ሃሊንን ዲካንገ ድጀመኖ ጅሰሚችኤ ደዕል ሬሆን እደ እሃም።

15 እነ ቴሱ እጸማሞቲሁ ሬሆን አደ እኮሚች ኤተሮን ከ ጠወ ጉዕመ ወክትንከ ቃግሱ አታልቴነንተጋች።

መሲህ ኬዕሞኻተኔሃ ለኦ ምሰክር

16 ቀርችኔ መሲህ ኢሰ ዎልቀሰለከ ፈጎቀል አሜትሰተኔሃ ኩልኖክዕኔ ወክት ገዉኔ ኬዕሞኻሰ እሌንከኔ ለዕን መስከርናሞረ ቤሉ መን ተንኮን ያዴመ ማቁተ አዎኒበእ።

17 «እሲን ተሸ የናኤ ኢታሞ ቤቱኤ ከኒት» ይታ ላገት ከበጀሞ መገኒች እሜቶሰ ወክት እና መገኒች ኬዕሞኻለከ ሎርመተ ኣኤእ።

18 እሲን ሜጡበ ጠሊለ ቆተ አሌን ሄዕኖሞ ወክት ህካን ሰሜች እሜቶ ላገተ ነኡ ገዉንኩኔ ሞጮጭኖሞ።

19 ኩን ጉዕሙንኩ ነብያኑት ጠወኦኢሁ ሀንቅ እሁሰ ተሬገጥሲሰ ኩልታኔ፤ ህካን እኮቤቿሃ ቱንሰችን ዮ መብረቲሃ አገዕርቲነንተህንገን ሱጵት ኣጎተ ኢለ ሶዝ ቡዕራትቹት ቀልቤንከክዕኔ ለልቶተ ኢለ ነብያከት ጠወኡ ላገተ ጥሸ አቴን አገዕርዬ።

20 ጉዕመርቺችን ሄጭቲን ሰውዩ ሀሰሰኖህዕኔሁ ጠሊለ መጸፉን ዮ ህከ ራገሃ አዪሁ ገይሰ ሰውቲን ፈሰሮተ አታልባሃ እሁሲት። *

21 ህኩ ራጉሁ መን ሰውቲን ሆሮ አሜቾበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ ራጉ መገን አያኒን አዎንቶ መኑ መገኒች ቶግ ጠወኦእሃን።

2

ክዝብ አሰተማረተኔሃ

1 ጠዉ እኮጎሬ ከኒች ብርተ ክዝብ ራጋኑት ኤመት በላን ሄኦህንገን ህትን ክዕኔ በላኒ ክዝብ አሰተማረት ሄኣእ፤ እሰን ቤሱ ኤበኖ ክዝብ ትሞርት ሎድእት ኣግሳእ፤ እሰ ቤሱ ኤበኖ ክዝብ ትሞርት ማጥቶን አልባዕለናገ አታእ፤ ዎዣሰ ቀርቹንከ ለገእ ደዕለንሰኖ በኡ አሌሰ ኤባእ።

2 ከን ሃሌን ልግቡሰ እሰ ብልኝ ዎቃሃ እዎንታእ፤ እሰ አቶ ሂለ ሆጎች ኬዕዮህኒን ሀንቅ ዎቆሁ ቦሮረመኖ።

3 ሁኩ ክዝብ አሰተማረት ብሪሃ በትበት ዬች ኬዕዮህኒን ገዉሰ ቅጥእቶ ሄሱተ ጠወእን ቦጋህዕኔ፤ እበ ዘማኒች ብርተ ጀመር ፍርዱ ቅጥይዮሰ፤ በኡ ሀንቂንከ አገረናሰ!

1:18 ማቶ. 17፥1-5፤ ማር. 9፥2-7፤ ሉቃ. 9፥28-35።

* **1:20** ህኩ መንቹሁ ገይሰ ሰውቲን ፈሰሮተ አታለኖበእ፦ የናሁ «ህኩ ነብዬቹሁ ገይሰ ቀልቢን ጠወዕዮበእ» የኖ ሰውት ኣሶተ አታለኖ።

4 መላይከት ባሸን ጩብ አቶ ወክት መገኑ
መረርሲጩዕናንስ ቱንሰቾን ጥዕላሸ በዊ ኣዜን
ኡሱረንት ፍርድ በር ኢለ አገርቶተ እዛብ አደ ዋሸ
ኡጄስ፤
5 ህትን ፈይመ ዱዱብሳንቹ እኮ ኑሃ ዋሎ
ለመለ መኒን ሜጡበ ጡምሸ መገኒሃ ሰገድቡ
መኑ ሄኑ ኣዱንያ እሌን ቤሰ ዋሃ ኤቦ ወክት ዋዕኔ
ኣዱንያ አል አሙዥ መረርሲጭዮበእ።
6 ህትን መገኒሃ ጠገንትበረ ጉዕመንከ ቀጠኤኖ
ምሳልተ እኮተ ሰዶምለከ ጎሞር ከተመ ጠበሩ
እካኢሃ ኢለ ቡሰ በኣገ ፈረጅሰ፤
7 ጠዉ እኮጎሬ ሴረ አገርትቡሀኑኤ ቢልኛ ሆጎን
ኦርጨቀመን ሄዕዮ ፈየ ሉጠ ጡምሾሰ፤
8 ሁኩ ፈዩ መንቹ በለሰ ሄዕዮ ወክት በሬን በሬን
ለእንለከ ሞጮጨን ሄዕዮ ቢልኛ ሆጎንከሰ ፈዩ
ነብሶሰ ጨነቀመኖ እቅ።
9 ቴሱ ኩን ጉዕሙንኩ ህት እኮች ቀርቹ
እሲሃ ጠገንተን ሄኣእረ ፌተናች ጡምሰኖሰገ
ጩበኛኑንተ ሀት እዕይ ቀጠእኖጎሬለከ ፍርድ
በሬተ ሀት እዕይ አገረኖሰገ ደገኖ ዩሃን።
10 በትሸን ከ ሂለ ማል ሄዕላቸተ እዋንታእረለከ
መገን ሹምነቱ ህንቃእረ ፍርዱ አገረኖሰ፤

ሁኩ ክዝብ አሰተማረት መለልታእረለከ
ቦንታእረ እኮቤቺሃ ሰሜ ሹምነቱ ዮሰረ ቦሮሩ
ዋጅታበእ።
11 መላይከት እሳች ዋልቃመተለከ ጠረኛኑተ
እኮጎሬሁ ቀርች ብሬን እሰ አሌን ቦሮዕረንሸን
ዊንቶ ላጋን ክሰ ሆንጠህሳሰበእ።
12 እኮጎሬ ኩ ክዝብ አሰተማረት እጥራመት
ደግበርቹ ቦሮርታእ፤ እሰ ዋሻዳን ኣግሃለከ ሬቶተ
ከለቀንቶ ሃሊን ሄኣ ቡዕሉ ዮሰበእ ግዝጋት፤ ሁኩ
ግዙ በእኖህንገን እሳሁ ጡበንከ በኣእ።
13 ሾክመተ እቶቤቺሃ ዋገሰ ደእታእ፤ እሰ
ሙንዲኑት ቡሰኖ እሮን ሰከሩሃለከ ጌሱ ዮበእሃ
ጨፈሩ፤ ህከን ጌሱ ዮበእ ጨፈሮን ክዕኔን ሜጡበ
ድግሲሃ ገኤኖ ወክት ጣንሰኖ ማል ሆጎንተሰ ኮፍ
ይታእረለከ ሙልሲሳእረ።
14 ጩብ አኢች አጉርትቡ ዝናን ዊንቶ እልት
ዮሰ፤ ጩብ እት ሆሮን ሰገብሰ ሙዕርታበእ፤
እመዕነቶን ጠረኛት ኡርትበ መነ ሉሲሳእ፤ ዱንያተ
በትበት ይታእ፤ እሰን ቦሮረንቶእረ።
15 እሰ ህንቅ ዋቃሃ አጉርት በኦኡ፤ ሂለ ሆጉተ
እኢን ደገመኖ ዱንየተ ኢተኖ ቢኦሬ ቤት በለዓሜ
ዋቃሃ እዋንት ሉሶኡ።
16 ጠዉ እኮጎሬ በለዓም ጩብሰተኔሃ
ዋቀሰሞኡ፤ ጠወኡ አታልትቡ ሀሩቹት መን እፎን
ጠወእ በርገጋሸገ ዮ ነብዬች ሆጉተ ኡርሶኡ።
17 ሁኩ መኑ ዉሁ ዮበእ ቡቆገ ዮእረ፤ ህትን
ኡንጉሉሎን ህንበለንት መርታ ጉንጄገ ዮእረ፤
ጭልመ ቱንሰቹ አገረኖሰ።
18 ሉጩንሸ ኣዜን ሄኣ መን በሊች ፉሸእት
እሜቶኢች ልግብ ዱንክትቡ መነ ተሰ እኮ ቦን ላገተ
ጠወእን ማል ሄዕላቻንለከ ዝነተ እኢን ጣንሰት
ለንኪሃ ፈንቀሸት ጩብቤቹ አዎንሰታሰ።
19 «እሰ ገውንኩሰ ሰዋልድማን ፉልቴነንተ»
ይተን ተብሳ እታሰ፤ መኑ ቂለመኖረ ቂሎህኒሃ ሮሰ
እክ ጠገመኖቤቺሃ እሰ ገዉንኩሰ ጩብተ ሮሰ።
20 ቀርቹኔለከ ጡምሳንቹኔ መሲህ ኢሰ ደግ
ከን ኣዱንያ አል ንጀሲች ፉሸእቶች ኤተሮን
ፈንቀልት ህከን ንጀሲን አፈንት ቂለንታረ ዋዕኔች
በትሸ ኤተር ሄኡሰ ባሰ ሂለ እህኖ።
21 ፈየ ዋቃሃ ደጎኢች ኤተሮን ኣሰሞሰ ጠሊለ
ትዛዚች ኤተሩ ፈንቀልታህኒች ፈየ ዋቃሃ ደጉዕና
ፈቆ እቃን ቆህኖሰ እቅ።
22 «ዉሰቹ ሆቅ አዕዮሲሃ እቶተ ሆቅትሰቤቹ
ፈንቀለኖ» ህትን «ቦክት ኣዕልቶኢች ኤተሮን
ፈንቀልት ጭቃን ብርቂቅታአ» ይታ ምሳልት እሰ
አሌን ህንቅ እኮኡ።

3

ቀርቹ ኢሰ ፈንቀል አሜቱሰ

1 ኢ ጀለ! ኩ ቴሱ ከተቦንክዕኔሁ ለንክተ
ሶህኑ፤ ለሙንከሰ ሶህኑተ ከተቦንክዕኔሁ ከ ጡመ
ሰውት ጡመገ ሰው ይቴነንተገ ጠረኛሶህዕኔታት።
2 ከኒች ብርተ ጠሊላኑት ነብያከት ጠወኑ
ላገትለከ ክዕኔ አሳበ መሳን ደእቴንተ ቀርችኔለከ
ጡምሳንችኔ ትዛዝ ቃጎኖተ ሀሳም።
3 ጉዕሚችን ሄጭቴን ካን ሰውይዬ፤ ኤተር
በሬን ቀለዳሩለከ ሂለ ሄዕላቸሰ አዎንታሩ
አሜታአ፤
4 እሰን «ቀርቹ ኢሰ አሜተኖ ዬኖ ተብሶሁ
ኣሰሞእቅበእንደ? ህከረ ሀከቤቹ ዮኡ? ዋዕኔ
ዘማን ኢናከኔ ሬቶ ወክቲች ኬሸ ጉዕሙንኩርቹ
ክልቀቲች ብርንተ ሄዕዮጋት» ይታአ።
5 ሁኩ መኑንኩ እበ ዘማኒች ብርተ ሰሞሁ
መገን ላጋን ከለቀሙሰ ኡለንት መክቶኢሁ
ዊችለከ ዊን እሁሰ ጦንበ እት ካዳኣ።
6 ህከ ወክት ኣዱንያ አሉ ዊን አጉዕመሞ በዕዮ።

7 እኮጎሬ ቴሱ ዮ ሰሞለከ ኡለት መገኒሃ
ጠገንትቡ መኑ በኣ ፍርድ በር ኢለ ጊራተ አገረንት
አገዕርታአ።
8 ኢ ጀለ! መገን ቤቾን መቴ በሩ ኩሜ ዘማንገ
እሁሰለከ ኩሜ ዘማኑ መቶ በሬገ እሁሰ ከ መቴ
ጠወ ሀቦኖቼ።
9 መት-መቶ መኒሃ አጉደኖሰገ ቀርቹ ጠወዕዮ
ተብሴ ላገተ ዊንሾተ ዱንከኖበእ፤ ጠዉ እኮጎሬ
መኑ ጉዕሙንኩ ጩብ ቶበቶተለከ አዪሁ በኦተ
ሀሰበቤቺሃ ክዕኔተኔሃ አታዕለኖ።
10 ጠዉ እኮጎሬ ቀርች በሩ ሞጋንችገ ድንገቴ
አሜተኖ፤ ህከ በር ሰሞሁ ሎረ ላጋን ህገኖ፤ ሰሜ
ክልቀቱ ጉዕሙንኩ ጊራን ቡብ በእኖ፤ ኡለትለከ
አሌሴ እኤመርቹ ጉዕሙንኩ ቡበኖ። *
11 ቴሱ ኩ ጉዕሙርቹንኩ ከን ሃሌን በእናሃ
እኮች እዕኑ ጠሊልማን መገኑ አጉዲን ሄኡ
ሀሰስኔህዕኔበእንደ?
12 ቴሱ መገን በሩ አሜቴሰ ሱንቴን
አገርቴነንተረለከ ደዕል አሜቶተ አቴነንተረ እቅ፤

2:5 ክል. 6፥1—7፥24። **2:6** ክል. 19፥24። **2:7** ክል. 19፥1-16። **2:16** ዘኍ. 22፥4-35። **2:22** ምሳ. 26፥11።
3:3 ይሁደ 18። **3:5** ክል. 1፥6-9። **3:6** ክል. 7፥11። **3:8** መዝ. 90፥4። * **3:10** ኡለትለከ አሌሴ እኤመርቹ ጉዕሙንኩ ቡበኖ፦ የኖሁ መት መቶ ሉህ ክታባን ኡለትለከ አሌሴ እኤመርቹ ጉዕሙንኩ ዋቅ ይ ኑር እክ ለለኖ» የኖ። **3:10** ማቶ. 24፥43፤ ሉቃ. 12፥39፤ 1 ተሰ. 5፥2፤ መና. 16፥15።

ህከ በር ሲሞሁ ጊራን ቡብ በእኖ፤ ክልቀቱንኩ ጊረ ፋራን ሺለኖ፤
13 ጠዉ እኮጎሬ ነኡ እሰ ኣሴ ተብሴ ሃሊን ፈይመ ሆጎተ ኡርታ ሃዕሮ ሰማለከ ሃዕሮ ኡለተ አገርናሞ።
14 ህካን እኮቤቺሃ ኢ ጃላ! ኩ ጉዕሙንኩ ጠዉ እሀኖ በር ኣገዕር አሌን ዮንተረ እኬንተቤቺሃ ቀርቹ ቀነጤኖርቹ ህከረንገ ኩሌኖርቹ ዮበኢሃ እኬን ወገሬቲን ደጎህዕኔተ ጠረኚቴን ሄዕዬ።
15 ቀርችኔ አታዕሉ አዕኑ ጡምቶኖተ እሁሰ ደጌ፤ ኢተሞ አመኔቤቱ ጳዉሎሰ ኣሰሞሰ ሀይማን ከተቦህዕኔሁ ከኒት።
16 እሰ ከን ጠውተኔሃ ከተበንቶ ሶህኖንከሰ ጉዕማንን ከን ሃሊን ከተቦኡ፤ ከተበንቶ ሶህኖ ኣዜን መት-መቱ እጥራመቲሃ ኦርሰኖ ጠዉ ዮኡ፤ ኤንኬዕኑ ሆፈዕዮሰሩለከ ወለ እኮእሩ ዎልተ ጠሊለ መጸፈተ ሾክሳህንገን ህከ ጠወሃ ሾክሳኢት፤ ህካን አታኢሁ በኢሃት።
17 ቴሱ አዕኑ ኢ ጃላ! ከ ጠወ ዎዕናንከ ደጌነንተቤቺሃ ሾከ መን ሉጨንሺን አገንቴን ጠረኚቴን ኡርቴንተቤቺች ኡቤነንተበእገ አገዕሪዬ።
18 ጠዉ እኮጎሬ ቀርቹሃነለከ ጡምሳንቹሃኔ መሲህ ኢሰ ኣሰቶንለከ እሱ ደጊን ነጽዬ፤ እሲንከ ቴሁ ዘላለሚሃ ኬዕምኙ እሁን፤ ኣሚዕን!

3:13 ኢሳ. 65፥17፤ 66፥22፤ መና. 21፥1።

ያህይ ከተቦሃ ዋኔ ሶህኑተ ኣጉሰ

ዋዕኔ አሳባች ያህይ ሶህኑት ለሙ ቡዕለ እኮ ጠዉ ዮሰ። ሁኩንን ካን አነበባእሩ መገኒነለከ ቤቶሃሰ መሲህ ኢሰን ሜጦመት ሄኦሰተ ጠረኻሲሃለከ ከ ሜጦመተ ቤሶተ አታለኖ ክህብ ትምርቲች አገዕርቶታት። ህከ ወክት ኬዕዮ ክዝብ ትምርቱ አሜተኖሁ ከን ኣዱንያ ጠዊች እኮቤቺሃ መገን ቤቱ ኢሰ ሆሮን መንቹ እሆተ አታለኖበእ የኖሃን እቅ። ሁኩ አሰተማረት «ጡሙ ዩ ኣዱንያ ጠዊሃ ጨነቀሙ አጉሩ ዩሃን» ይታ እቅ። ከኒንን በርግት «ጡመ ጠወ አኡለከ ዋሎ መኒሃ ኢተተ ለሊሱ ጡሞን ሜጡ ደቀንሹ ዮሰበእ» ይታ እቅ።

ከተቦሲሁ ከ ትምርት ቶጉ ግብ መሲህ ኢሰ መነ ጡምሶተ ይ መንቹ እኮኡ፤ ኢሳን እመዕንታእሩለከ መገኑ ኢትታእሩ ጉዕሙንኩ ገገዉንኩሰ ኢተቀሙ ሀሰሰኖሰ የን ኩሎኡ።

መጻፉሰ እፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1-4)*
ኑርለከ ቱንሰቹ *(1፥5—2፥29)*
መገን ኦሱተለከ እልቢሰ ኦሱተ *(3፥1-24)*
ሀንቅለከ ክዝብ *(4፥1-6)*
ኢተት ግደ እሁሰ *(4፥7-21)*
ድሉ ዮሰ አመዕነቱ *(5፥1-21)*

ሄእ ላገተ

1 ክልቀቲች ብርተ ዮ ሄእ ላገተኔ ሞጮጭኖሚሃ፥ እሌንተኔ ለዕኖሚሃ፥ እጥራመንት ለዕኖሚሃለከ አነጋንከኔ አነፎሚሃ ኩልናንክዕኔ።
2 ኩ ሄኡ ለልየኡ፤ ነኡን ለዕኖሞ፤ መሰከርናሞ፤ ከኒች ብርተ አናከኔ መገን ቤቾን ዮኢሃለከ ኔሳሃ ለሌኢሃ ዘላለሚሃ ሄአኖ ሄአተኔሃ ኩልናንክዕኔ።
3 ኒን ሜጡበ ሜጦመት ሄኦህዕኔተ ለዕኖሚሃለከ ሞጮጭኖሚሃ ክዕኔንከ ኩልናንክዕኔ፤ ኒ ሜጦመት እነ መገኒንትለከ ቤትንከሰ መሲህ ኢሰን ሜጡባት።
4 ሙንዲኑኔ ዊመ እኮተ ካን ከተንባንክዕኔ። *

መገኑ ኑር እሁሰ

5 ኢሲች ሞጮጭኖሚሁለከ ክዕኔሃ ኩልናሞ ሶህኑት ተኒት «መገኑ ኑር እኮቤቺሃ እሰቤቾን ቱንሰቹ ሆሮን ዮበእ» ይታእተ።
6 ህካን እኮቤቺሃ «መገኒን ሜጦመት ዮኔ» ይነን ቱንሰች ኣዜን ሄዕኖሞ ጎሬ ክዝሞባሚት ቤሉ ሀንቅን ሄዕኖምበእ ዩሃን።
7 ጠዉ እኮጎሬ እሰ ኑሬን ሄዕዮገን ነኡ ኑሬን ሄዕኖሞ ጎሬ ገገዉንኩኔ ሜጦመት ሄኣኔ፤ ህትን ቤትሰ ኢሰ ቄጉ ጩብች ጉዕሚችን ነጠ እእኖኔ።

8 ህካን እኮቤቺሃ ነኡ «ጩቡ ዮኔበእ» ይኖሞጎሬ ገዉኔ ሉሰንሳሚት ቤሉ ሀንቁ ኒ ኣዜን ዮበእ።
9 ህትን ጩብኔ መገኒሃ ኩልናሚች መገኑ እመዕነሞሃለከ ፈየ እኮቤቺሃ ጩብኔ ጉዕመንከ «ፈቁን» የኖ፤ ህትን ጩብችኔ ጉዕሚችን ነጠ እእኖኔ።
10 ነኡን «ጩብ እዕኖምበእ» ይናሚሃ እንኮሞጎሬ መገኑ ክዝበኘ እዕናሞት፤ ህትን መገን ላገንት ኒ ኣዜን ዮበእ።

2

መሲህ ጠበቀኔ እሁሰ

1 ኢ ኦሶ! ካን ከተባንክዕኔሁ ጩብ አቴነንተበእገዪህት፤ ጠዉ እኮጎሬ ሀኩ መንቹሁ ጩብ እዕዮ ጎሬ እናኔ መገን ቤቾን ጠበቁ ዮኔ፤ እሰን ፈዩ መሲህ ኢሳት።
2 ኒ ጩብተኔሃ ኦርሸተ ቶጎሁ እሶት፤ ህትን ኒ ጩብ ጠለዕለ እሁዕነ ኣዱንያ እሌን ሄእኖ መኒሃ ጉዕሚንካንት።
3 እዘጉኔሃ አገርኖሞጎሬ መገኑ ደንጋሞገ እሲን አጥራመንታሞ።
4 «እን መገኑ ደጋሞ» የን እሰ አዘጉሃ አገርቡ መንቹ ክዝበኛ ቤሉ ሀንቁ እሰ ኣዜን ዮበእ።
5 ጠዉ እኮጎሬ መገን ላጋተ አዘዘመኖሁ ጉዕሙንኩ መገኒሃ ዮሰ ኢተት ዊመሃን፤ ሀንቅንከ እሲን ሄኡኔ ደገመኖሁ ከኒንት።
6 እዪሁ «መገኒን ሜጡበ ሄኣም» የኖሁ መሲህ ሄዕዮገ እክ ሄኡ ሀሰሰኖሰ።

ሃዕሮ ትዛዝ

7 ኢ ጆላ! ኩ ከተባንክዕኔ ትዛዙ ዋዕኔችን ኬሽ ዮእሃ ትዛዝ ቤሉ ሃዕሮሃ ትዛዝበእ፤ ኩን ዋዕኔችን ጀመር ዮ ትዛዝ ሄጭቴን ሞጮጭቴንታእተ ላገ።
8 እሁን ቤሉ መሲሂንለከ ክዕኔ ሩሂን ሀንቅ እኮሃ ሃዕሮ ትዛዝ ከተባንክዕኔ፤ መሰንትሰ ቱንሰቹ ህገኖት ቴሁ ሀንቅ ኑሩ ለሊሰኖት።
9 እዪሁ «ኑሬን ሄኣምት» የን እመሰቤቱ ግበኖሁ ቴሱ ኢለ ቱንሰችን ሄእኖት።
10 እመሰቤቱ ኢተኖሁ ኑር ኣዜን ሄእኖ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሲን መነ ቆል ሉሰሰኖርቹ ዮበእ።
11 ጠው እኮጎሬ እመሰቤቱ ግበኖሁ ቱንሰች ኣዜን ሄእኖ፤ ቱንሰች ኣዜንን ፈንቀለመኖ፤ ቱንሰቹንኩ እልሰ ቆቅሾቤቺሃ ኦሮእኖቤቹሃ ደገኖበእ።
12 ኢ ኦሶ! ጩቡክዕኔ ኢሰ ሱዕሚን አጉረሞህዕኔቤቺሃ ከተባንክዕኔ።
13 እናከ! ዋዕኔች ሄዕዮሃ ላገሰ ደጌነንተቤቺሃ ከተባንክዕኔ፤ ወደላ! ሼይጣነ ቄልቴንተቤቺሃ ከተባንክዕኔት፤
14 ኦሶ! መገኑ ደጌነተቤቺሃ ከተቦንክዕኔ፤ እናከ! ወዕናንከ ሄጭ ዮኢሃ ላገሰ ደጌነተቤቺሃ ከተቦንክዕኔ፤ ወደላ! ጠረኘ እኬንተቤቺሃለከ መገን ላገት ቀልቤንከክዕኔ ሄኣቤቺሃለከ ሼይጣን ቄልቴንተቤቺሃ ከተቦንክዕኔ።
15 ኣዱንያ እል ህከረንገ ኣዱንያ አሌን ዮ ሂለ ጠወ ኢትቶኖቼ፤ ኣዱንያ እል ኢተሃ እና መገኑ ኢተኖበእ።
16 ኣዱንያ አሌን ዮኢሁ ጉዕሙንኩ ማል ሄዕላቸተ፥ እሌ ተሸት፥ ቀባጦን ድከኡ ኣዱንያ አልችቤሉ እና መገን አዲችበእ።

1:1 ያህ. 1፥1። **1:2** ያህ. 1፥14። * **1:4** ሙንዲኑኔ፦ መት-መቱ ሉህ ክታበት «ሙንዲኑክዕኔ» ይታእ። **1:7** ያህ. 13፥34። **2:1** ያህ. 1፥12።

17 ዱንያ አሉለከ ሄዕላቸት ህጋአ፤ ጠው እኮጎሬ መገኑ የኖሃ አእኖሁ ጉዕመ ዘላለሚሃ ሄአኖ።

መሲህ ግባሀኑኤች አገዕርዬ

18 ኢ ኦሶ! ኩን መጨረሽሃ ወክት፤ መጨረሽ ወክቴን «መሲህ ግበኖሁ አሜተኖ» ዬኖሃ ሞጮጭቴነንተገን ቴሁ ልግቡ መሲህ ግባሩ አሜቶኤ፤ ሁኩንን መጨረሽ ወክት እሁሰ ደንጋሞ።
19 እሰን ፉልቶኢሁ ኒ በልቺት፤ ጠው እኮጎሬ እሰን ኒረበአ፤ እሰን ኒረ እኮ እቃኔተ ኒን ሜጡበ ጠረኛት ሄኣ እቅ፤ ጠው እኮጎሬ እሰ ጉዕሙንኩሰ ኒረ እሁ ሆጉሰ ደገሞተ ኒ በሊች አደ እክ ፉልቶኤ።
20 መገን ጠሊለ እኮ መሲሁ ክዕኔተ ጠሊለ አያኒን ቡሮህዕኔ፤ ህካን እኮቤቺሃ ጉዕሙንኩክዕኔ ሀንቅ ደጌነንተ።
21 አን ከተባንክዕኔሁ ሀንቅ ደጌነንተበእረ እኬንተቤቺሃ እሁዕናን ሀንቅ ደጌነንተረለከ ሀንቅ ኣዚች ክዝቡ ፉለኖበእገ ደጌነንተቤቺሃት።
22 ኢሰ «መሲሂበአ» ይ ለገአኖህን ቤሉ ክዝበኙ አይ ዮኤ? ህትን አነ መገኑለከ ቤቱ ለገአኖሁ እሰ መሲህ ግበኖሃን።
23 ቤቱ ለገአኖህኒሃ ጉዕሚንከ አኑ መገኑ ዮሰበአ፤ ህትን አን ቤቲንከሰ አመዕናም ይ መስከረኖህኒሃ አኑ መገኑ ዮሰ።
24 ህካን እኮቤቺሃ አዕኑ ዋዕኔችን ሞጮጭቴንታሁ ክዕኔ ኣዜን ጠረኛ ሄኤን፤ ዋዕነ ሞጮጭቴንታሁ ክዕኔ ኣዜን ጠረኛ ሄዕዮ ጎሬ አዕኑ አነ መገኒንለከ ቤቲን ሜጡበ እኬን ሄኤነንተ።
25 ኩን እሰ ኣሴኔ ተብሳሃን፤ ሁኩንን ዘላለምየ ሄኤ።
26 ካን አን ክዕኔተ ሉሰሳህዕኔ መንተኔሃ ከተባሚት።
27 ጠዉ እኮጎሬ እሰች ኣእቴንተ ጠሊሉ እያኑ ኣዜንከክዕኔ ዮቤቺሃ ዋሉ አሰተማርቹ ሀሰሰኖህዕኔበአ፤ እሰ ጉዕመርቹንከ ተማርሰኖህዕኔ፤ እሰ ተማርሰኖህዕኔሁ ሀንቅየ ቤሉ ክዝብሃበአ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰ ተማርሰኖህዕኔ ሃሌን መሲህን ጠረኛቴን ሄዕዬ።
28 ቴሁ ኢ ኦሶ! ኢሰ አሜተኖ በር ዋጅናመበእገለከ ሙልናበእገ እሶን ሄዕዬ።
29 መሲህ ፈየ እሁሰ ደጌነታች ፈይመተ አእኖሁ ጉዕሙንኩ መገኒች እለሞሃ እሁሰ ደጌነንተ።

3

መገን ኦሱተ

1 «መገን ኦሱተ» የመም ገእሞተ እኑ መገኑኔ ኣሴኔ ኢተት ሄንከ ጎሬ ለዕዬ፤ ህትን ሀንቅንከ ነኡ መገንተ እለ፤ ህካን እኮቤቺሃ ኣዱንያ አል መኑ መገኑ ደጉ ሆጎቤቺሃ ኔሳሃ ደጋኔበአ።
2 ኢ ኢተት! ቴሱ ነኡ መገንተ ኦሱ፤ ኤተሮንከሰ መ እንካም ጎሬ ደጎሞበአ፤ ጠው እኮጎሬ ኢሰ አሜቾ ወክት እሱ ገዉንከሰ ለዕናሞቤቺሃ እሱ አጉንዳሞገ ደንጋሞ።
3 ኩን እሁሰ መሲህ ተብሳሃ አእኖሁ ጉዕሙንኩ መሲህ ነጠ እኮገን እሰ ገውሰ ነጠ አእና።
4 ጨብ አእኖሁ ጉዕሙንኩ መገን ሕገ ድጀኖ፤ መሰንትሰ ጨቡ ገውንኩሰ መገን ሕገ ድጁሃን።
5 መሲህ መን ጨብ ቤሶተ አሜቾገ ደጌነንተ፤ ህትን እሲን ጨቡ ዮበእ።
6 እሲን ጠረኛ ሄአኖሁ ጉዕሙንኩ ጨብ አእን ሄአኖበአ፤ ጨብ አእኖሁ ጉዕሙንኩ መሲህ ለዕዮበእ ህከረንገ ደጎበእ።
7 ኢ ኦሶ! እዪሁ ጣንሱንከህዕኔ፤ መሲህ ፈየ እኮገን ፈይመ ሆጉተ አእኖሁ ጉዕሙንኩ ፈየሃን።
8 እብልሱ ዋዕኔችን ኬሽ ጨብ እእኖቤቺሃ ጨብ አእኖሁ ጉዕሙንኩ እብልሰ አዲቺት፤ ህካን እኮቤቺሃ እብልሰ ሆጉተ ቤሶተ መገን ቤቱ አሜቾኤ።
9 መገን ኦሱተ እኮጉ ጉዕሙንኩ ጨብ አቶተ አታልታበአ፤ መሰንትሰ መገን ሃለቱ እሰ ኣዜን ሄአኖቤቺሃትለከ መገኒች ከለቀንቶቤቺሃት።
10 መገን ኦሱትለከ እብልሰ ኦሱት ከኒን አደ እክ ለልታአ፤ ፈይመ ሆጉተ አእባሁለከ አመሰቤቱ ኢትባሁ መገንያ ቤቱበአ።

ገገዉኔ ኢተቀምተኔሃ

11 ዋዕኔችን ጀመርቴን ሞጮጭቴንተ ሶህኑት «ገገዉኔ ኢተቀሞ» ይታእታን።
12 ሸይጣን አድረ እንክ አመሰቤቱ ሼ ቃኤሌ እንኩንከ፤ እሰ አመሰቤቱ ሼኢሁ ሚሃት? ሆጉሰ ሂለ እኮቤቺሃ አመሰ ቤት ሆጉት ጡመ እኮቤቺሃበእንዶ?
13 ህካን እኮቤቺሃ አመኤ ኦሶ! ኣዱንያ አሉ ግቦህኔጎሬ እጀብሲጭቶኖቼ።
14 ነኡ እመኔኦሱተ ኢትናሞቤቺሃ ሬሆች ሄኦን ህጉኔ ደንጋሞ፤ ጠው እኮጎሬ አመሰቤቱ ኢትባሁ ሬሆ ኣዜን ሄአኖ።
15 ህትን አመሰቤቱ ግበኖሁ ጉዕሙንኩ ነብሳሃ ሸዮእሃን፤ ነብሳሃ ሸኖህኒሃ ጉዕሚንከ ዘላለሚሃ ሄአኖ ሄኤ ዮሰበእገ ደጌነንተ።
16 ኢተት መሃጎር ደንጋሚሁ መሲህ ኢሰ ኔሳሃ ነብሳሰ ህግሸ ኣሴቤቺሃት፤ ህካን እኮቤቺሃ ነኡን አመኔ ኦሶተ ነብሳኔ ህግንሰ ኣሱ ሀሰሰኖኔ።
17 ጠዉ እኮጎሬ ከን ኣዱንያ አል ቀባጡት ዮሰ መንቹ ኦርሻሙ አመሰቤቱ ለዕይ አሙዝበሰ ጎሬ መገን ኢተት ዮኤ ዮተ ሀት እክ አታለኖ።
18 ኢ ኦሶ! ሆጎንለከ ሀንቂን ኢተቀሙን ቤሉ ጠለዕል እፎንለከ ላጋን ኢተቀሙንከ።

መገን ብሬን ዮኔ አመዕነንሹ

19 ህካን እኮቤቺሃ ሀንቅ መነ እሁኔ መገን ብሬን ዋጁ ዮበኢሃ መለልን ሆንጠንኮተ አታልናምገ ደንጋሞ።
20 ቀልቡኔ ሂለ ሆጎተኔ ዋቀሰናሃ እኮች መገኑ ቀልቢችኔ ሎረ እኮቤቺሃ ጉዕመንከ ጠወ ደገኖገ ደንጋሞ።
21 ኢ ጀላ! ቀልቡኔ ዋቀሰበኔሃ እኮች መገን ብሬን ሙልናሞበእ።
22 ህትን ነኡ መገን ትዛዝ አገርናምቤቺሃለከ እሱ ሙንዲሲሰኖርቹ አዕናምቤቺሃ ኤጭናምርቹ ጉዕመንከ እሲች ደእናሞ።
23 መገን ትዛዙ ቤትንከሰ መሲህ ኢሰ ሱዕሚን አመዕንናምገለከ መገኑ አዘዣኔገን ገገዉኔ ኢተቀማምጋች።
24 ትዛዝሰ አገረሁ ጉዕሙንኩ መገኒን ሄአኖ፤ ህትን መገኑሁ እሰ ኣዜን ሄአኖ፤ ህካን እኮቤቺሃ

3:5 ያህ. 1፥29። **3:11** ያህ. 13፥34። **3:12** ክል. 4፥8። **3:14** ያህ. 5፥24። **3:23** ያህ. 13፥34፤ 15፥12፤ 17።

መገኑ ኒ ኣዜን ሄኡሰ ደንጋሚሁ እሰ ኣሴኔ እያነንት።

4

ሀንቅ እያንተኔሃለከ ክዝብ እያንተኔሃ

1 ኢ ጀላ! እያኑ ጉዕሙንኩ መገኒሃ እሁሰለከ መገኒሃ እሁ ሆጉሲ ኣጥረመቼ ቤሉ እያነ ጉዕመንከ እመዕንቶኖቼ፤ መሰንትሰ ኣዱንያ አሌን ልግቡ ክዝብ ነብያኑት ኬኦኡ።
2 መገን እያነ እሁሰ እደ ኣቴን ደጌነንታሁ ከኒንት፤ «መሲህ ኢሰ መንቼ እክ ኣሜቾኡ» ይ አመዕን ኩለኖሁ ጉዕሙንኩ መገንየ እያነ።
3 ጠው እኮጎሬ መሲህ ኢሰ ኒገን መንቼ እክ ኣሜቾበእ የኖ እያኑ ጉዕሙንኩ መገንየ እያነበእ፤ «ህትናሙ እያኑ ኣሜተኖ» ዬነን ሞጮጭቴንታሁ መሲህን ኢተቀምባሃ እያነ፤ እሰ ቴሁ ኣዱንያ አሌን ዮኡ።
4 ኢ ኦሶ! እዕኑ መገንረ፤ ክዕኔን ዮ መገኑ ከን ኣዱንያ አሌን ዮህኒች በተእኖበቼሃ ክዝብ ነብያከተ ቄልቴንታእ።
5 እሰ ከን ኣዱንያ አል መነ እኮቤቺሃ ከን ኣዱንያ አል ጠወ ጠለዕል ጠወኣእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ከን ኣዱንያ አሌን ሄእኖ መኑ ሞጮጨኖሰ።
6 ነኡ መገንረ እንኮምቤቺሃ መገኑ ደገኖሁ ጉዕሙንኩ ሞጮጨኖኔ፤ እኮጎሬ መገኒች እህባሁ ሞጮጨኖኔበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ሀንቅ እያነለከ ክዝብ እያነ ከኒን ደንጋም።

መገኑ ኢተታን

7 ኢ ጀላ! ኢተት መገኒች እኮቤቺሃ ገገዉኔ ኢተቀሞ፤ ኢተቀመኖሁ ጉዕሙንኩ መገኒች እለሞእሃን፤ ህትን መገኑሃ ደገኖ።
8 መገኑ ኢተተ እኮቤቺሃ መነ ኢትባሁ ጉዕሙንኩ መገኑ ደገኖበእ።
9 ቤቲሰ አዲን ሄኡ ደእኖተ መገኑ ሜጡ ቤቱሰ ኣዱንያ እል ሶኮኡ፤ ህካን እኮቤቺሃ መገን ኢተት ሄንካጎሬ ለልዮኔ።
10 ኢተት ዩ ህትጎታን፤ ነኡ መገኑ ኢትናሞቤቺሃ እሁዕናን መገኑ ኢቴኔቤቺሃትለከ ቅጣትኔ ኣኦተ ቤቱሰ ሶኮኔቤቺሃት።
11 ኢ ጀለ! መገኑ ህት ኢቴኔሃ እኮቾ ገገዉንኩኔ ኢተቀሙ ሀሰሰኖኔ።
12 መገኑ ለእዮ መንቼ እዪሁ ዮበእ፤ ገገዉንኩኔ ኢተቀሞም ጎሬ መገኑ ኒ ኣዜን ሄእኖ፤ ህትን እሰ ኢተት ኒ ኣዜን ዊመ እክ ሄኣእ።
13 መገኑ እያነሰ ኔሳሃ ኣሴኔቤቺሃ እሲን ሄዕናገ እሰን ኒን ሄእኖገ ህከኒን ደንጋም።
14 እኑ መገኑ ቤቱሰ ኣዱንያ እልሃ መነ ጡምሶተ ሶሁሰ ለዕኖሚሃ መሰከርናም።
15 ኢሰ መገንየ ቤቱ ይ መሰከረኖ መንቾን ጉዕማንን መገኑ ሄእኖ፤ ህትን እሰን መገኒን ሄእኖ።
16 ህከን እኮቤቺሃ መገኑ ኔሳሃ ኢቴሰ ደንጋም፤ እመዕንናም። መገኑንኩ ኢተታን፤ ኢታን ሄእኖሁ መገኖን ሄእኖ፤ ህትን መገኑንኩ እሲን ሄእኖ።
17 ከን ኣዱንያ እሌን መሲህ ሄዕዮገ ሄዕኖሞ ጎሬ ኢተት ኒን ዊመ እካእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ፍርድ በር ብርሰ ዋጅኑዕነ ሆንጠንኮተ አታልናም።
18 ህንቅ ኢተት ዋጁ ፉሸት ኡጅታ ቤሉ ኢታን ዋጁ ዮበእ፤ ዋጁ ቅጣቲን ሜጡበ እክ ዮቤቺሃ ዋጀኖ መንች ኢተት ዊመተበእ።
19 መገኑ ኔሳሃ ሄጭ ኢቴኔቤቺሃ ነኡን ኢትናሞ።
20 እዪሁ «መገኑ ኢታሞ» የን እመሰቤቱ ግበኖሁ ክዝበኛን፤ ለዕዮ እመሰቤቱ ኢትባሁ ለእበ መገኑ ኢቶተ እታለኖበእ።
21 ህካን እኮቤቺሃ መሲህ ኣሴኔ ትዛዙ መገኑ ኢተኖሁ እመሰቤቱሃ ኢቱን የኖሃን።

5

ኣዱንያ አል ሂለርቼ ቄሉ

1 ኢሰ መሲህ እሁሰ እመዕነኖሁ ጉዕሙንኩ መገኒች እለሞእሃን፤ እዪሁ አነ መገኑ ኢተኖሁ ጉዕሙንኩ ቤቱሲ ኢተኖ።
2 መገን ኦሱተ ኢቱኔ ደንጋሚሁ መገኑ ኢትኖሞጎሬትለከ ትዛዝሰ አገርኖሞጎሬት።
3 መገኑ ኢትናም ዩ ትዛዝሰ አገሩሃን፤ ህትን ትዛዙንኩሰ ኬዕሞበሃን።
4 መሰንትሰ መገኒች እኮሁ ጉዕሙንኩ ኣዱንያ አል ቄለኖ፤ ኣዱንያ አል ቄልናሚንኩ አመዕነቲንት።
5 ኢሰ መገን ቤቱ እሁሰ አመዕነኖህን ቤሉ ኣዱንያ አል ቄለናሁ አዬት?

መሲህተኔሃ መሰከረሞ ጠወ

6 መሲህ ኢሰ አሜቾሁ ዊ [ጥሞቀቲንትለከ መሰቀል ሬሆ ቄጊንት]፤ እሰ አሜቾሁ ጠለዕል ዊን እሁዕነ ዊንለከ ቄጊንት፤ ካን መሰከረኖሁ መገንየ አያነ፤ መገን እያኑ ህንቅያን።
7 ሰሱ ምሰክሩ ዮኡ፤
8 እሰን ጠሊለ እያነ፥ ዋሃለከ ቄጎሃን፤ ሰሱንኩ ምሰክሩ ኢተቀንታእ።
9 ነኡ መን ምሰክር ኣእኖሞ ጎሬ መገን ምሰክሩ ጉዕሚችን በተእኖሃን፤ ምሰክሩንኩሰ መገኑ ቤትሰተኔሃ መሰከሮሃ ጠወ።
10 መገን ቤቶን እመዕነኖህኒሃ ቀልብሰ ኣዜን ምሰክሩ ዮሰ፤ መገኖን እመዕንበ መንቼ መገኑ ቤትሲተኔ መሰከሮ ጠዋን እመዕንዮበእቤቺሃ ሁኩ መንቼ መገኑ ክዝበኘ አዕዮኡ።
11 ምሰክርነቱንኩሰ መገኑ ዘላለም ሄኡ ኣሴገለከ ሁኩ ሄኡነኩ ቤቲንከሰ ሄኡሰ መሰከረኖ።
12 መገን ቤቱ ዮሰ መንቺሃ ሄኡ ዮሰ፤ ጠው እኮጎሬ መገን ቤቱ ዮሰበእ መንቺሃ ሄኡ ዮሰበእ።

ዘላለም ሄኡ

13 እዕኑ መገን ቤት ሱዕሚን እመዕንቴነንተሩ ጉዕሙንኩ ዘላለም ሄእኖ ሄኡ ዮህኔሃ እሁሰ ደጎኖተ ከተቦንክዕኔ።
14 መገን ብሬን ሆንጠንኮተ ዮኔ መለልመት ከኒት፤ መቱርቼሃ እሰ ሃሸኣቶሰገ ኡጭኖም ጎሬ ሞጮጨኖኔ።
15 ነኡ ኡጭናምርቼ ጉዕመንከ መገኑ ሞጮጨኖኔገ ደንጎሚች እሲች ኡጭናምርቼ ጉዕመንከ ኣእኖሞገ ደንጋም።
16 ሀኩ መንቼሁ አመሰቤቱ ሬሆተ ኢልሰበ ጩብ እእን ለዕዮሰጎሬ ዱአ እኡን፤ ጩቡሰ ሬሆተ እልሰባሃ እኮጎሬ መገኑ ፌሰኖሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ

4:12 ያህ. 1፥18። **5:11** ያህ. 3፥36።

ሪሆተ ኢልሰኖ ጨቡ ዮኡ፤ ህትናሞ ጨቢሃ «ዱአ አኦን» ያንሰበእ።
17 ሂለ ሆጉት ጉዕሙንኩ ጨብሃን፤ ጠዉ እኮጎሬ ሪሁተ እልሰቡ ጨቡ ዮኡ።
18 መገን ቤቱ መሲህ ኢሰ አገረኖቤቺሃ መገን እለተ እኮሩ ጉዕሙንኩ ጨብ እታበእገ ደንጋም፤ ሼይጣኑሁ ኡለኖሰበእገ ደንጋም፤ *
19 ነኡ መገንረ እሁኔ ደንጋም፤ ጠዉ እኮጎሬ ከን ኣዲንያ አል ጉዕመንከ ሸይጣኑ ጠቅዮሰ።
20 መገን ቤቱ እሜቾገለከ ነኡ ሀንቅ እኮ መገኑ ደንጎተ ሰውየኖ ቀልብ ኣሴኔገ ደንጋም፤ ነኡ ሀንቅ እኮ መገን ኣዜንለከ ቤቲንከሰን መሲህ ኢሰ አዲን እሲን ሀንቅ መገኒን ሜጦመት ዮኔ፤ እሰ ሀንቅያ መገኑለከ ዘላለሚሃ ሄአኖሃ ሄኡ።
21 ቴሱ ኦሶ! ሸርኬን ሰገዲች ገዉክዕኔ አገዕርዬ።

* **5:18** መት-መቱ ግርኪች እነክለንቶሩ ከኒች ዎሮን ዮኢሃ በርግታበእ፤ ሁኩንን መገኒች እለሞሁ ጉዕሙንኩ ገውሰ አገረኖቤቺሃ ጨብ አእኖበእገ ደንጋም፤ ሼይጣኑሁ ኡለኖሰበእ።

ያህይ ከተቦሃ ለንክ ሶህኑተ ኣጉሰ

ያህይ ለምቅ ሶህኑተ ከተበንቶኢሁ «ባልቅቾ» አሳቤቾ ያህይን እሀን ከተበሞንኩ መጠረንቶ መቴ መንቾታትለከ እላተሴት። ህከረንገ መቶ ዱእ ምናታትተለከ ዮሴ አመዕናኖተ እሁዕነ ፈቀኖበእ፤ ት ገበንቹት ሶህኑት ከተበንቶኢሁ ገገዉንኩሰ ኢተቀንታገ ቃግሲሃለከ ክዝብ አሰተማራችለከ ትምርቲችሰ ገውሰ አገዕርታጋት።

መጻፉሰ እፎሃ

ኣጉሰ *(1-3)*
ኢተት ጉዕሚችን በተኣእሃ እሁሰ *(4-6)*
ክዝብ ትምርቲች ገው አገዕሩ *(7-11)*
መጨረሸሰ *(12-13)*

1 መጠረንቶ መንቾተለከ ኦሶተሴ፤ *
ኢች ባልቂቺች መጠረንቶ እማተለከ ኦሶተሴ
ሶኮሞተ ሶህኑ፤ እን ህንቅ ኢታንክዕኔገን ህንቅ
ደገኖ መኑ ጉዕሙንኩ ኢተኖህዕኔ።
2 መሰንትሰ ኩ በላንከኔ ዮ ህንቁ ዘላለሚሃ ኒን
ሜጡበ ሄእኖሃን።
3 እነ መገንለከ እነ መገን ቤቲ መሲህ ኢሰ
ኣሰቴትለከ ማርቱት ወገሬቱሁ ህንቂንለከ ኢታን
ኒን ሜጡበ እሁን።

ኢተተኔሃለከ ህንቅተኔሃ

4 እን እላችክ መት-መቴ እኑ መገኑ እዘጉኔገን
ህንቅን ሄኣእረ ደጎምቤቺሃ አበ ሙንደዕዮም።
5 ኢተንቶንቲት! ኩን ከተባሚሁ ሃዕሮሃ
ትዛዝበእ፤ እኮጎሬ ቴሱ ከተባንኬሁ «ገገዉኔ
ኢተቀሙን» ይ ኤጫንኬ ዋኔችን ኬሸ ዮእሃ
ትዛዝ።
6 ህንቅ ኢተተ ዩ መገን ትዛዝ አገሩሃን፤
ኩ ትዛዙ ዋዕነ ሞጮጭቴንተገን «ኢተቀንቴን
ሄዕዬ» የኖሃን።
7 መሲህ ኢሰ «ማለ ኦደዕይ አሜቾበእ» ይታ
ልግቡ ሉሰሳ መኑ ባዶን ጉዕማንን ኬኦኤ፤ ህትኔ
መኑ ሉሰሳእረለከ መሲህ ግባእረ።
8 እዕኑ እቴንተ ዊመ ሆጉክዕኔ ቶጊሃ ጠረኛዬ፤
አዕኖሚሃ ቤሴነንተበእገ ኣገዕርዬ።
9 መሲህ ተማርሴህኒች ቁዕረኖሁለከ መሲህ
ተማርሴህኔን ጠረኛበ መንቾን መገኑ እሲን
ሜጡበ ዮበኢ። ጠዉ እኮጎሬ መሲህ ተማርሴህኔን
ጠረኘኖ መንቺሃ እኑ መገኑለከ ቤቱ እሲን ሜጡበ
ዮኤ።
10 እዪሁ መሲህ ኢሰ ተማርሰባሃ አፍ ክዕኔቤቹ
አሜቾ ጎሬ ምኔንከክዕኔ ቶጎኖቺ፤ ወገሬትሶኖቺ።
11 እሱ «ወገሬቴ» የኖ መንቹ እሰ ሂለ ሆጎ
ቤቀማንቹ እሀኖ።

መጨረሸ ወክቴን ኣሰሞ ወገሬት

12 ከተቦህዕኔተ ሀሳም ልግቡ ጠዉ ሄዕዮኤጎሬ
ወረቀቴንለከ ቀለማን ከተቦህዕኔተ ሀሳምበኢ፤
ህከን ወጢ ገዉንኩእ ክዕኔቤቹ አሜች
ሀሳዎተለከ ሜጡበ ሙንደዕኖተ ተቢሳ እኣም።

13 መጠረንቶ አመክ ቤቶ ኦሱት «ወገሬቴ»
ይታሄት።

---

* **1:1** መንቾተለከ ኦሶተሴ፦ የኖሁ አመዕናኑተ ለሊሰኖ (ዋልንሽ 4ንለከ 5 አሌን ደገመኖ)። **1:5** ያህ. 13፥34፤ 15፥12፡17።

ያህይ ከተቦሃ
ሰቅ ሶህኑተ
ኣጉሰ

ሰቅ ያህይ ሶህኑት ከተበንቶኢሁ «ባልቆ አሳቤቾ ያህይን» እህን ከተበሞንኩ ጋዮሴ ዬኖ ዱእ ምኒ እወንሳንቺሃት እቅ፤ ከተባንቹንኩ መቶ እዲን ዋሉ አመዕናኑተ ሀዕለን ጋዮሴ ገለትጨኖሰ፤ ዋሎ አዲን ዲዮትሬፊሰ ዬኖሰ ሂለ መንቺች አገዕሮታ ቃግሰኖሰ።

መጻፉሰ አፎሃ

ኣጉሰ *(1-4)*
ጋዮሴ ገለትጩ *(5-8)*
ዲዮትሬፊሰ ዋቀሰሙሰ *(9-10)*
ድሜጥሮሴ ገለትጩ *(11-12)*
መጨረሸሰ *(13-15)*

1 ሀንቅን ኢታንኬ ጋዮሴ፥
ኢች ባልቂቺች ሶህንቶ ሶህኑተ፦
2 ኢተንቶንት አመኤ ቤቶ! እያኒን ፎሉክ ጡመ እሁሰ ደጎም፤ ህትን እን ጉዕሙርቹንኩ ብዝዮሄተለከ አፍያተ ደእቶተ ዱእ እኣሚት።
3 ሀንቂሃ አመዕነንቶንቲሃ እሁክለከ ፈንቀላንታንቲንኩ ሀንቂን እኮገ መት-መቱ አመዕናኑት ኩልታዕኔ አበ ተሸ ይዮኤ።
4 እን ኦሱኤ ሀንቅ እዎንታገ ሞጮጪች በተእኖ ሙንዲሲሰኖርቹ ዮበእ።

ጋዮሰ ገለትጨሙሰ

5 ኢተንቶንት አመኤ ቤቶ! ኬሳሃ ኮሃ እኮጎሬሁ አመ ኦሶተ አታንትርቾን ጉዕማንን አመዕነቶንትሃን።
6 እሰን ኢተክተኔሃ ዱእ ምናን ኩልቶኡ፤ ቴሁ መገኑ ሙንዲሲሰኖ ሃሊን ዎቄሰ ሸንቅተ ሀዕልቶንትጎሬ ጡመ እታንቲት።
7 ሱዕምሰተኔሃ ፉልቶኢሁ አይሁደ እህበ መኒች ሜጡረ ቶጉዕናንት።
8 ህካን እኮቤቺሃ ነኤ ሜጡበ እሂን ሀንቅ ሆጉተ አዕኖተ ህትኔ ኮህነቱ ቶጉ ሀሰሰኖኔ።

ዲዮትሬፊሰ ዋቀሰሙሰለከ ድሜጥሮሴ ገለትጨሙሰ

9 ከኒች ብርተ ዱእ ምኒሃ ደብዳቤተ ከተቦሞ፤ ጠዉ እኮጎሬ ገውንኩሰ አዎንሳንቹ እሆተ ሀሰኖ ዲዮትሬፊሰ ጠወእ ቶጎበእ።
10 ህካን እኮቤቺሃ እን ክዕኔቤቹ እሜታሞረ እሰ ቦሮረኔለከ ሙልሰኔ አዕዮ ሂለ ሆጎሰተኔሃ በነቻን ጠወኣም፤ ካን አዕዮሁ ሆፈዕያንሰ አመኦሱተ ኮህንተ ቶገኖበእ፤ ዎሉሰ ኮህንተ ቶጋበእገ ከመኖ፤ እሰንተ ዱእ ምናች ፉሸኖሰ።
11 ኢተንቶንት አመኤ ቤቶ! ጡመ እጉድ ቤሉ ሂለ እጉዶት፤ ጡመርቹ እእኖሁ ጉዕሙንኩ መገንየን፤ እኮጎሬ ጡመርቹ እእባሃ መገኑ ደገኖሰበእ።
12 ድሜጥሮሰተኔሃ መኑ ጉዕሙንኩ ጡመርቹ መሰከረኖት፤ ህትን ሀንቁ ገዉንኩሰ መሰከረኖ፤ ነኤሁ መሰከርናም፤ ኒ ምሰክሩንኩ ሀንቅ እሁሰ እት ደጋንት።

መጨረሸ ወገሬትሱ

13 እን ከተባንክዕኔ ልግቡ ጠው ሄዕዮኤጎሬ ደብዳቤን ከተቦተ ሀሾምበእ።
14 እን ግደኖ በሬን ደቀሞሄተ ተብሳሃ እኣም፤ ህከ ወክት ሜጡበ እንክ ጉዕመርቹንከ ጠወዕናም።
15 ወገሬቱ ኬሳን እሁን።
እተክ ጉዕሙንኩ «ወገሬቴ» ይታሄት። እቲሁ ኢታተኔ ጉዕሚንከ «ወገሬቲኤ» ኢልሰ።

1:1 ሶቀ. 19፥29፤ ሮሜ 16፥23፤ 1 ቆሮ. 1፥14።

ይሁድ ከተቦ ሶህኑተ ኣጉሰ

ይሁድ ሶህኑት ከተበንቶኢሁ አመዕናኑተ እኩዕነ አመዕናኑተ አጉድ ክዝብ ትምርት ተማርስታ መኒች አመዕናኑት ገዉሰ አገዕርቶተ ቃግሲሃት። ኣዜሰ ሀንቀፎ ጠዊን ለንክ ጴጥሮሴ ሶህኑተ አጉደኖ ከን ገበንኞ ሶህኖን ከተቦሲሁ «ለንኪሃ በርገምበ ሃሌን መገኑ ኤመቲሃሰ ሜጡ ወክት ኣሴ አመዕነቲሃ ጠረኝት አጸንቶተ» አነበባህዕኑኡተ ጠረኝሸ ኩለኖ።

መጸፉሰ አፎሃ

ኣጉሰ *(1-2)*
ክዝብ አሰተማረ ትምርት ሃልለከ ኤቡሰ *(3-16)*
አመዕነቱ አገርቶተ ኣሰንቶሰ ሸዘነተ *(17-23)*
ማሰተ *(24-25)*

1 መሲህ ኢሰ ካዲንቹለከ ያቁብ አመቤቱ እኮ ይሁዲኞ ገእንቴንተሀኑኡተ እኑ መገኑ ኢተኖህዕኔሀኑኡተለከ መሲህ ኢሲን አገረንቴንተሀኑኡተ ጉዕሚንከክዕኔ፥

2 ማርቱት ወገሬቱለከ ኢተቀሙ በተኡህዕኔ።

ክዝብ አሰተማረተ

3 ኢ ጀላ! ጉዕሙንኩኔ ሜጡበ ጡምኔተኔሃ ከተቦህዕኔተ አበ ሀሾም እቅ፤ እኮሬ ቴሱ በርገምበ ሃሊን መገኑ ኤመቲሀሰ ሜጥቾረን ኣሴ አመዕነቲሃ ጠረኝቴን አጸንቶኖተ ሸዘህዕኔተ ከተቡ ግደ እኮኤ።

4 ፈረደመኖሳሃ እሁሰ ልግብየ ወክቲች ብርተ ከተበሞሰ መት-መቱ መናከት ክዕኔ በለ ሉኩት ኣጎኡ፤ እሰን መገን ኣሰቱተ አለ ቅልቢን ዶርት መገኒሃ ጠገንቴዕናን ሄኣእረ፤ እሰ ሜጡሰ ገሻንቹኔለከ ቀርቹኔ እኮ መሲህ ኢሰ ለገኣአ።

5 ካን ጉዕመንከ ሄጭቴን ሜጦረ ደጌነንታሃ እኮ እቃ ቀርቹ ኤመትሰ ግብጽ ባዲች ፉሸ ጡምሾገለከ አመዕንትበረ ኤተሮን ቤሾገ ቃግሶህዕኔተ ሀሳም።

6 ህትን ኣሰሞሰ ሹምነት ኣዜን እሁ ሆግ ቤቹሰ አጉርቶ መላይከተ ቃጌ፤ እሰተ ሎሩ ፍርድ በሩ ኢሎተ ኢለ ዘላለሚሃ ኡሱሮንለከ ጭልመ ቴንሰች ኣዜን መገኑ አገርት ዱንክታገ አዕዮሰ።

7 ከን ሃሌን ሶደሙለከ ጎሞሩ አዝጋጌንተሰ ዮ ከተመት ዝነተ አታእረ እኮኤ፤ ክልቀት ሴሪች አደ እኮ ሃሊን ዝነተ አቶኤ * ህካን እኮቤቺሃ እሰ ዘላለሚሃ ጠእትበ ጊራን ቀጠእንታሀኑኡተ ምሳልተ እኮኤ።

8 ህትን ኩ መኑ ሀቂሰ እዎንተን ጅሰመሰ ንጀሰሳአ፤ ሹማንተ አዘዘንታበእ፤ ሰማን ኬዕሞኙ ዮሰረ ቦሮርታአ።

9 መላይከ ሀለቁ ምካኤል ሙሰ ጀናዘተኔሃ እብልሲን ኦጆ ወክት «ቀርቹ ሻቆሄ» ዬሰ ቤሉ ሆሮን ቦሮር ላገተ ጠወዕዮበአ።

10 ጠዉ እኮጎሬ ኩ መኑ እጥራመቲሃ አታልትበርቹ ጉዕመንከ ቦሮዕረንታአ፤ ቀልቡ ዮበእ ግዝገ ከለቀንሸሰ ሃልጊን ደጋ ጠዉ ሄዕዮሰጎሬሁ ህከን ጠዊንን በኣአ።

11 ቃኤሌ ዋቃሃ እዎንቶቤቺሃ፥ ዱንያተኔሃ ይት ባለኣሜ ሉጨንሺን ኡቦቤቺሃ፥ «ቆሬ» ዬኖ መንቹ መገኑ ግቦህንገን መገኑ ግብ በኡቤቺሃ እሳሃ ቆሀኖሰ!

12 ኩ መኑ ማልት ዮበኢሃ ሹርተን ድግሰ አሌን ሜጡበ ደገንታ ወክት ጉፊቹ እካህዕኔ፤ እሰ ሰውይታኢሁ ጠለዕል ገይሰተኔሃት፤ ቦብሪን ሀምበለመኖለከ ጤኑ ዮበእ ጎመጋት፤ አቶት አገናን አቶቱ ሄእበሰህንገለከ ጠጲን ቡቱከም ሞሎ ሀቅጋት።

13 እሰ አሙዕሬ ባር ሁልገ ሙልሲሳ ሆጎሰ ሁምብ ኩፍ አታእረ፤ ጭልመተ እኮ ቱንሰቹ ዘላለሚሃ አገረኖሰገለከ ጀል ጀል ይታ ቤዜገ ዮእረ።

14 ኣደሚች ኬሸ ለመልቅ እለንሸ እኮ ሄኖክ «ሁኩዕኑን! ቀርቹ ልግቤ ኩሜ ጠሊሊኖ መላይካን ሜጡበ እክ ጉዕም አሌንን ፈረዶተ አሜተኖ።

15 ህከ ቀርቺሃ ጠገንትቡ መነ አቶ ሂለ ሆጎሰ መሳን ቀጠአኖሰ፤ ቀርቹ ሀንቅንከ ከን እሲሃ ጠገንትቡ ጩበኞኑት እሰ አሌን ጠወኑ ሂለ ጠዊሃ ጉዕሚንከ ፈረደኖሰ» ይ ራገ ጠወዕዮኤ።

16 ሁኩ መናከት ጉዕመ ወክት ቁንቁታእረለከ መ ጠዋን ሙኀደእበረ፤ ገይሰ ሂለ ሄዕላቸተ አዎንታእረ፤ እፎሰ ቦን ላጋን ዊሞእሃ፤ ገይሀሰ ደግለሸቀንቶተ ሀሰን መነ ቡልጥጭታአ።

ጠረኘ ሸዘነተኔሃ

17 ጠዉ እኮጎሬ ኢ ጀለኤ! አዕኑ ቀርቹሃኔ መሲህ ኢሰ አሳበት ከኒች ብርተ ጠወኑ ላገተ ቃጌ።

18 እሰ «ኤተር ዘማኔን መገን ሰውቲች ቄዕርቶ ገይሰ ሂለ ሄዕላቸተ አዎንተን ቀለዳ መኑ አሜታአ» ይቶህዕኔ እቅ።

19 እሰን መነ እደ አታእረ፥ ማል ሄዕላቸተ አዎንታእረለከ ጠሊሉ አያኑ ዮሰበእራን።

20 ጠዉ እኮጎሬ ኢ ኢተኤ! አዕኑ ጉዕሚችን በተአኖ ጠሊሎ አመዕነቶንከክዕኔ ገዉክዕኔ ጠረኝሶኖተ አጸሜ፤ ጠሊለ አያን ወልቃን ዱአ አዕዬ።

21 ቀርቹኔ መሲህ ኢሰን ማርቶንከሰ ዘላለሚሃ ሄኑ ኢልሶህዕኔተ አገዕረቀንቴነን ገጉክዕኔ መገን ኢተ ኣዜን አገዕርዬ።

22 መት-መቶ ሸክታ መኒሃ መረርሲጭዬሰ፤

23 መት-መቱ መነ ጊራች ፉሸቴን ጡምሼሰ፤ ዎሊሀሰ ዋጂን መረርሲጭዬሰ፤ እኮጎሬ ጩቢን ንጀሾ ጅሰመሰ ኡልቶ ኦድኑተ ሆሮ ፈቁዕነ ግቤ።

ገለት ዱአ

24 ኡቤነንተበእገ አገሮህዕኔተለከ ሙልሰኖርቹ ዮበእረ አዕይ ሙንዲኖን ኬዕሞኝሰ ብሬን ሆንጠህሶህዕኔተ አታለኖሀኒሃ፥

1:1 ማቶ. 13፥55፤ ማር. 6፥3። **1:5** ፉል. 12፥51፤ ዘኍ. 14፥29-30። * **1:7** ክልቀት ሴሪች እደ እኮ ሃሊን ዝነተ አቶኤ፦ የኖሁ ግርክ እፎን «ዋሎ ጅሰሚን ዝነተ አቶኤ» የኖ። **1:7** ክል. 19፥1-24። **1:9** ዳን. 10፥13፡21፤ 12፥1፤ መና. 12፥7፤ ዘዳ. 34፥6፤ ዘካ. 3፥2። **1:11** ክል. 4፥3-8፤ ዘኍ. 22፥1-35፤ 16፥1-35። **1:14** ክል. 5፥18፤ 21-24። **1:18** 2 ጴጥ. 3፥3።

25 ጠለዕል እሰ ዘቡኔ እኮ መገኒሃ ቀርቹሃኔ
መሲህ ኢሰ አዲን ዎዕኔችን ጀመር ቴሁ ዘላለሚሃ
ኬዕሞኙ፥ ሎርመት፥ ዎልቀትለከ ዳኞመት እሲሃ
እኩንሰ! ኣሚዕን!

ያህይ ለዕዮ መናመተ ኣጉሰ

ያህይ ለዕዮ መናመት ከተበንቶኢሁ አመዕናኑት መሲህ ኢሰ ቀርቹሰ እሁሰ አመዕንሰ መሳን ቶቸሙለከ ኦርሸት ኢልቶሰ ወክትዬት። ከተቦሰሀን ቡዕለ እኮ ጠዉ አነበባእረ ተብቦሰ ዊመ እሆተ ጠረኚሲሃለከ ኢልቶሰ ኦሪሸ ኣዜን አመዕነቶንከሰ ጠረኚታገ አኢሃት።

መጸፍሰ ኣዜን በተአኖሰ አዱ ልግብለከ እዋዕናቁንት ዮእ መገኑ ለልሾሰ ሶህኑተ አፎእሃን፤ መገኑ ለልሾሰ ሶህኑት ህከን ዘማኔን ሄኑ አመዕናኑት ኤንኬዕንታኢሃ እክ ዋሎ መኒሃ እኮጎሬ ምሰጥር ምሰል ሃሊን ሆንጠኮእራን። መዝሙረ ፈንቀላንሴን ዬኖህገን መጸፍሰ ቡዕለ እኮ ጠዉ አደደ መገኑ ለሊሾሰ ሶህኖ መሳን አደደ ደኒን በርጋቀም ሆንጠኮኤ። መጸፈሰ ፈሰርተኔሃ አደ እኮ ሰውቱ ሄዕዮሰጎሬ ቡዕለ እኮ ጠዉ ለልዮእሃን፤ ሁኩንን መገኑ ቀርቾሃ መሲህ አዲን ለንኪሃ በርግበ ሃሊን መቶረለከ ኤተሩ አዕይ ሸይጣኒን ሜጡበ ዲነ ጉዕመንከ ቄለኖ፤ ዲነ ቄሎች ኤተሮን አመዕነንቶሰሀኑኤተ ሃዕሮ ሰማለከ ኤለተ ረገእሲሰኖሰ።

መጸፉሰ አፎሃ

ኣጉሰ *(1፥1-8)*
መገኑ ለሊሾሰ ሶህኑት ፈንተኤለከ ለመለ መገን አመዕናኖ ዱእ ጭምት ምናች ሶህንቶ ሶህኑተ *(1፥9—3፥22)*
መጸፈሰለከ ለመለ ማተበ *(4፥1—8፥1)*
ለመለ ጡሩምበ *(8፥2—11፥19)*
ደህቹለከ ለሙ ግዘ *(12፥1—13፥18)*
አደደ መገኑ ለሊሾሰ ሶህኑተ *(14፥1—15፥8)*
ለመለ መገን ኤሙዕሬ ጠበትተ *(16፥1-21)*
ባብሎን በኤ፥ ቡሳውችቶ፥ ክዝበኘ ነብዬችለከ እልቢሰ ቄልተኤ *(17፥1—20፥10)*
ቂያመ ፍርደ *(20፥11-15)*
ሃዕሮ ሰማሃ፥ ሃዕሮ ኤለተ፥ ሃዕሮ ዬሩሳሌመ *(21፥1—22፥5)*
መጨረሸሰ ሰውት *(22፥6-21)*

1 ኩ መገኑ ለሊሾሰ ሶህኑት ግደኖ ወክቴን እሀናህ እሁሰ ካዲማተሰ ለሊሾተ መገኑ መሲህ ኢሲሃ ኣሰዮሰሃን፤ መሲህ ኢሲን መላይኬቹሰ ሶክ ካዲሚህሰ ያህዬሃ ከ ሶህኑተ ለሊሾሰ።

2 ያህይን መገን ላገተኔሃለከ መሲህ ኢሰ ምሰክር እህሰተኔሃ ህትን ለሊሾሰ ጠወ ጉዕመንከ መሰከሮ።

3 ኩ ጠዉ ጉዕሙንኩ እህኖ ወክቱ ግደኑ እኮቤቺሃ ከ ራግ ላገተ እነበበኖሁ ማሰአሞእሃን፤ ህትን ከ ራግሰ ላገተ ሞጮጭታእሩለከ ከን ራግ ላገ ኣዜን ከተበሞሃ አታእሩ ማሰእንቶእራን።

ለመለንከ እሰይ አመዕናኖ ዱእ ምናች ሶህሞ ወገሬትተኔሃ

4-5 ያህዬች እሰይ ባደን ለመለንከ መገን አመዕናኖ ዱእ ጭምት ምናች ዮህኒች፥ ሄዕዮህኒችለከ አሜተኖ መገኒች፥ ጀነትሰ ቦርጭመ ብሬን ዮ ለመለ አያኒች፥ ህትን ሬሆች ኬኢን ህንገፈ እኮ ኣዱንያ አል ዋመ ዳኞኑተ ገሸኖሃ፥ አመዕነሞ ምሰክር እኮ፥ ኢተኖህዕኔህኒችለከ ቄጊንከሰ ጩቢችኔ ነጠ ፉሼኔ መሲህ ኢሲች ኣሰቱትለከ ወገሬቱ ክዕኔሃ እሁን።

6 መሲህ ኢሰ እና መገኑ ካደሞተ መንግሰትሰ ኤመት ቂሰተ እዕዮኔ መሲህ ኢሲሃ ኬዕምኙለከ ወልቀት ዘማንሃ ጉዕሚንከ ኢለ እሁን! ኣሚዕን።

7 መኑ ጉዕሙንኩ እሱ ቀሶሩ ፈቄዕናን ጎማን አሜተን ለኣእ፤ ህትን ኣዱንያ አሌን ዮ ኤመቱ ጉዕሙንኩ አሜትሰተኔሃ ኦኣእ፤ ሁኩ ጠዉ ሀንቅሃን፤ ኣሚዕን።

8 ጉዕመንከ አታለኖ ዎዕናሃ፥ ቴሁ ዮኢሁለከ አሜተኖ ቀርቹ መገኑ «ዎዕኔሁለከ ኤተሪሁ አኔት!» የኖ። *

መሲህ ያህዬሃ ለሌገ

9 አን እመክዕኔ ቤቱ ያህይ ኢሰተኔሃ ኦሪሸተ ኣኤለከ አታዕሉሃ መገን ጄነት ኣጉሃ ክዕኔንን ሜጡበ ወጡ ዮኤሃን፤ እንን መሲህ ኢሰ ዱዱብሴ መገን ላገተ ጠወዕዮምቤቺሃ ዊን ረበንቶ «ፍጥሞ» ዬኖ ባደን ሄዕዮም እቅ።

10-11 ቀርች በሬን ጠሊለ አያኒን እክ ሄዕዮም ወክት ኤተርኤ አዲን «ከ ለኣንቲሃ መጸፋን ከተብ፤ መጸፈሰ ‹እሰየ› ዬኖ ባደን ዮ ‹ኤፌሶኒሃ፥ ሰምርኔሲሃ፥ ጴርጋሞኒሃ፥ ትያጥሮኒሃ፥ ሰርዴሲሃ፥ ፊላደልፍየለከ ሎዶቅየ› ዬኖ ለመለንከ ከተማን ዮ አመዕናኖ ዱእ ምነ ጭምቲሃ ሶህ» ይታ ጡሩምብገ ዮ አበ ላገተ ሞጮጩሞ።

12 ጠወዕዮኤ መንቹ ለኦተ ኤተር አደ ዘህ ለዕዮም ወክት ዎርቂን መክሴመ ለመለ ኩራዘ አፉሼኖህኒንከሰን ለዕዮም፤

13 ህከን ኩረዘ አፉሼናህን በላን ሎከሰ ኢለ ቅራዕሩ ኦድኑተ ኦደዕይ ወዘነሰ ዎርቅ ቀበቶን ቆዕሬ መንች ቤቱ አጉደኖሃ ለዕዮም።

14 ቡዕሉሰለከ ሙሙሰ በረድገለከ ሱፍገ ዋጁሃ እቅ፤ ህትን እልሰ ጊረ ለበነተ አጉዳ እቅ።

15 ሎከሰ ምዳች ጊረ ክፈሊን መክሴመ ናስ ዬኖ ብረት አጉደኖሃ እቅ፤ ላገሰ ፋማን ዛዘኖ ዊ ላገገ ዮእሃ እቅ።

16 መኬሰ አንጋን ለመለ ቤዜተ አፎ እቅ፤ እሰ አፌች ለሞ አዲን እጳሹ ሲፉ ፉለኖ እቅ፤ ህትን ሚንሰ ዊመ ኑሪን ለሊሰኖ አሪጋት እቅ።

17 አን እሱ ለዕዮንሰ ወክት ሪዮ መንገ እክ ሎከሰ ኣዜን ኡቦም፤ እኮጎሬ እሰን መኬሰ አንገተ አሌእ አዕይ «ዋጅቶት! ብሬሁለከ ኤተሪሁ አኔት።

1:4-5 ቍል. 3፥14፤ መና. 4፥5። **1:4-5** ኢሳ. 55፥4፤ መዝ. 89፥27። **1:6** ቍል. 19፥6፤ መና. 5፥10። **1:7** ዳን. 7፥13፤ ማቶ. 24፥30፤ ማር. 13፥26፤ ሉቃ. 21፥27፤ 1 ተሰ. 4፥17፤ ዘካ. 12፥10፤ ያህ. 19፥34-37። * **1:8** «ዎዕኔሁለከ ኤተሪሁ አኔት!» የመሞሁ አማርሳን አልፈለከ ኦሜገ፦ የኖሁ አማርሳን «ወዕኔ ‹ሀ› ፍደልገለከ ኤተር ‹ፐ› » ፍደልጋት፤ ህትን ግሪክ ባድ ፍደሊን ዎዕኔለከ ኤተር ፍደለ ዩሃን፤ ሁኩን ጉዕሙንኩ መገን ዎልቀ ኣዜን ሄኤሰ ለሊሰኖ። **1:8** መና. 22፥13፤ ቍል. 3፥14። **1:13** ዳን. 7፥13፤ 10፥5። **1:14** ዳን. 7፥9፤ 10፥6። **1:15** ሕዝ. 1፥24፤ 43፥2። **1:17** ኢሳ. 44፥6፤ 48፥12፤ መና. 2፥8፤ 22፥13።

18 እን ሄኣምሃን፤ እን ሬዮም እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ቴሁ ዘላለሚሃ ሄኣምሃን፤ ህትን እን ሬሁተለከ
አዛብ ፈናም ቁልፉ ዮኤ።
19 ቴሱ ለኦንቲሃ ዮኢሀለከ ከኒች ኤተሮን
አሜተናሃ ለኣንቲሃ ከተብ።
20 ዋርቂን መክሴመ ለመለንከ ኩራዘ
አፉሼናሀንለከ መኬ አነጋን አፋን ለኦንት
ለመለንከ ቤዜ ፍሳረት ከኒት፤ ለመሉ ቤዜት
ለመላንከ መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ ምነተ
መላይከ፤ ህትን ለመሉ ኩራዛ አፉሼናሁ
ለመለንከ መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእተ ምነ»
ዬኤ።

2

ኤፌሶን ባዶን መገን አመዕናኖ ዱእ ምናተ

1 ኤፌሶን መገን አመዕናኖ ዱእ ምና
መላይኬቺሃ «ለመል ቤዜተ መኬ አነጋን
አፎሃለከ ለመለ ወርቅ ኩረዘ አፉሼናሀን በላን
ፈንቀላመኖሁ፤
2 ሆጉክ፥ አጸንታንትገለከ አታዕሉክ ደጋም፤
ጠዉ እኮጎሬ ሂላኑተ አታሉ ሆጉክ ህትን አሳበኤ
እኩዕናን ‹አሳበታን› ይታ መነ ክዝበኛኑተ እኮገ
አጥራመት ደጉክ ደጎም።
3 አታዕሊን ጠረኹክለከ ሱዕምኤተኔሃ
ህፈቱዕናን ኦርሸተ ቶጉክ ደጎም፤
4 ጠዉ እኮጎሬ መቱ ግባንኬ ጠዉ ዮኢሁ ወዕና
ዮሄ ኢተተ አጉርቶንት።
5 ህከኔ ኤቦንት ጎር ሰውይት ቶበት! ወዕና አተን
ሄኦንት ሆጉክ አእ፤ ህካን ጉዕመንከ አትበጎሬ
ኪቤቹ አሜታም፥ ቶበትበጎሬ ኩረዘ አፉሼናሃ
ቤቺችሰ ኬሸ ከማም።
6 ጠዉ እኮጎሬሁ እን ግቦምገን ንቆላዉያኑት
አታ ሆጉተ ግቡክ ጡመሃን።
7 «መገን አያኑ መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ
ምናተ የናሃ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን! ‹ድለ
አዕዮህኒሃ መገን ቤቾን ፎሎጩኖ ቤቾን ነጼ ሄእ
ህቁቾ ላልቹ እተኖገ አኣም› የኖት» ይት ከተብ።

ሰምርኔሰ መገን አምዕናኖ ዱእ ምናተ

8 «ሰምርኔሰ መገን አመዕናኖ ዱእ ምነ
መላይኬቺሃ፦

«ዋኔሁለከ ኤተሪሃ እኮ፥ ሬዮህኒችለከ ፎሊን
ዮህኒች ሶህንቶእተ፤
9 ኦርሸክለከ ቡጥመክ ደጋም፤ እሁን ቤሉ እት
ቀባጣሙሃን፤ አይሁደ እኩዕናን አይሁድ አድረ
ይታ ሼይጣን ምኒ እኮእሩ ሱዕመክ ክዝቢን ቤሳገ
ደጋም።
10 ብርተ ዋሸት ኢልታሄ ኦርሸተ ዋጅቶት፤
እልቢሱ አመዕነቱክ ደጎተ ቶኑ በር ኦርሸተ ቶጎኖተ
ክዕኔች መት-መቱክዕኔ ኡሱር ምኒ ኣግሰናህዕኔ፤
እን ሸልማት ኣሴኖህንገ ቄልቴነንተ ወጥ ሄኤ
ኣሳንክዕኔቤቺሃ ሬቶኖተ ኢለ አመዕነንቴንተረ
እኬ።
11 «መገን አያኑ መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ
ምናተ የናሃ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን!
«ድለ አዕዮህኒሃ ለንክ ሬሆን ምርተአኖበአ
የኖት» ይት ከተብ።

ጴርጋሞን ከተም መገን አምዕናኖ ዱእ ምናተ

12 «ጴርጋሞን መገን አመዕናኖ ዱእ ምነ
መላይኬቺሃ

«ለሞንከ አዲን ሙረኖ እጳሽ ሲፈ አፎ መንቹ
13 አት ሼይጣን ኬዕሞኝ ቦርጭመት ዮቤቾን
ሄኤክ ደጋም፤ እሁን ቤሉ ሱዕመኤ ጠረኝሰ
አፎንት፤ ኢ አሌን ዮሄ አመዕነቱ ለገኦንትበእ፤
አመዕነሞ ኢ ምስክር እኮ አንቲጳሴ ሸይጣኑ
ሄአኖቤቾን ክዕኔ ከተማን ሼመ ወክት ኢን አመዕኑ
ሆሮ አጉርቶንትበእ።
14 ጠዉ እኮጎሬሁ ግባንኬ መት-መቱ ጠዉ
ዮሄ፤ ሁኩንን ባለአሜ ትምርት አዎንታ መት-
መቱ መኑ በላንከክዕኔ ዮኤ፤ ኩ ባለኣም እሰራኤል
ኤመት ሸርኬተ ክትሜመ ማለ እቲንለከ ዝነተ
አኢን ቆዕልታገ ባለቄ ሸዅሃን።
15 ህትን ክዕኔ በላን ኒቆላውያኖ ትምርት ኣእት
አዎንታ መኑ ዮኤ።
16 ህካን እኮቤቺሃ ቶበት፤ ህካን እህባች ኪቤቹ
ደዕል እሜች አፌኤ ሲፈን ኦለማንሰ።
17 መገን አያኑ መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ
ምናተ የናህ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን፤ ድለ
አዕዮህኒሃ ማጤመ መና ኣሳንሰ፤ ሃዕሮ ሱዕመ
ከተበሞ ቀዉ ዋጂ ክኑ *ኣሳንሰ፤ ቶገኖ እን ቤሉ
ካን እዬሁ ደገኖበእ የኖት ይት ከተብ።»

ትያጥሮን ከተም መገን አመዕናኖ ዱእ ምናተ

18 «ትያጥሮን ከተም መገን አመዕናኖ ዱእ ምነ
መላይኬቺ

«ጊረ ለበነ እጉዳ እልትለከ ጊራን ሸልሴን
መክሴመ መዳበ እጉዳ ሎከቲ ዮ መገን ቤቲች
19 ‹እን ሆጉክ፥ ኢተክ፥ አመዕነቱክ፥
ክድመክለከ አታዕሉክ› ደጋም፤ ህትን ወዕኔ
ሆጎች ኤተርክ ሆጉት ቆካእ።
20 ጠዉ እኮጎሬ መቱ ግባንኬ ጠዉ ዮኢሁ ‹እን
ራጋንቹተ› ይታ መንቹተ ኤልዛቤል ኢ ካዲመት
ዝነተ አቶተለከ ሸርኬተ ክትሜመ ክትም ማለ
እቶተ ሉሲሰ ተማርሰተን ሰዕምት እጉርቶንት።
21 እን ዝነተ እኤሴ ቶበት ፈንቀልታገ ወክት
ኣሰዮንሴ እቅ፤ እኮጎሬ ዝነተ እጉሩ ግቦኤ።
22 ህካን እኮቤቺሃ እን እሴተ ኦርሸ መዕነ አሌን
ኤጀንሴ፤ ህትን እሴንን ዝነተ አታ መኑ እሴ አታ
ሂለ ሆጎች ቶበት ፈንቀሉ ሆጋረ አበ ኦርጨቀንታገ
እኣም።
23 ኦሱሴ ሬሆን ቀጠኣም፤ † ህካን እኮቤቺሃ
መገን አመዕናኖ ጭምት ዱእ ምነት ጉዕሙንኩ
መን ሰውትለከ ሄዕላቸሰ መረመር ደጋሚሁ ኤሳሃ
እሁኤ ደጋእ፤ እን መት-መቲሃክዕኔ ሆጎክዕኔ ጌሰ
ኣሳም።
24 «ትያጥሮናን ዮንታሁለከ ከ ሂለ ትምርት
ቶጌንበሀኑኤተ ጉዕሚንከ ህትን መት-መቱ

2:7 ክል. 2፥9፤ መና. 22፥2፤ ሕዝ. 28፥13፤ 31፥8። **2:8** ኢሳ. 44፥6፤ 48፥12፤ 1፥17፤ 22፥13። **2:11** መና. 20፥14፤ 21፥8። **2:14** ዘኁ. 22፥5፤ 7፤ 31፥16፤ ዘዳ. 23፥4፤ ዘኁ. 25፥1-3። * **2:17** ቀዉ ዋጂ ክኑ፦ ግርክ ባዶን ብሪ ዘማን ፍርድ ምኒ ዳኖኑት ኦጆ መንቺሃ ዋጂ ክኑ ኣስቶሰጎሬ መንቹሰ ኦዳች ነጠ እሀኖ። **2:17** ፉል. 16፥14-15፤ 16፥33-34፤ ያህ. 6፥48-50፤ ኢሳ. 62፥2፤ 65፥15። **2:20** 1 ነገ. 16፥31፤ 2 ነገ. 9፥22፡30። † **2:23** ኦሱሴ ሬሆን ቀጠኣም፦ የኖሁ ልግቡ መኑ ህት ኦሱት እሴ እልቶእረበእ፤ እሴ ትምርት ኣእት እሴ እካገ እከን ሄኣእረ ይታእ።

‹ሼይጣን ጥዕላሸ ምስጥር› የኖሃ እዎንቶኑዕናን ፈቄንተ ክዕነሃ ዎልት እጅነተ እጅሲሳንክዕነበእ።
25 እኮጎሬ እን እሜቶተ ኢለ ዮህዕነሃ ጠረኻሴን እፌ።
26 መጨረሸ ኢለ ድለ እዕዮህኒሃ ሆጎንተእ ጠረኻኖህኒሃ ኤመት ገሸኖ ሹምነቱ ኣሳንስ።
27 ‹ብረት በርቲን ጠቀኖስ፤ ትብ ኦዳገ ቀጠቀጭ ቀመ እእኖስ› ኩ ሹምነቱ እን እኒችኤ ቶጎምህንጋት።
28 እን እሲሃ ሶዝ ቤዜተ ኣሳንስ።
29 «መገን እያኑ መገን እመዕናኖ ጭምት ዱእ ምናተ የኖሃ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን የኖት» ይት ከተብ።

3

ሰርዴስ መገን እመዕናኖ ዱእ ምናተ

1 «ሴርዴስ መገን እመዕናኖ ዱእ ምነ መላይኬቺሃ

«ለመለ መገን እያነለከ ለመል ቤዜት እፎህኒች ጠወእሞዕሃን፤ ሆጉክ ደጋም፤ ጠለዕል ሱዕሙ ዮሄ ቤሉ እት ሬቶንት።
2 በቅይ፤ ሪሆተ ሆንጠኮሃለከ ፈቆሄ ቀዉ ወልቀክ ጠረኻስ፤ መገን ብሬን ሆጉክ ዊመ እካን ደጎምበእ።
3 ህንዴ መ ተማርሴመሄጎር መ ሞጮጭቶንትጎር ሰውይ፤ እገርሰ፤ ቶበት፤ ጠዉ እኮጎሬ በቅ ይቱዕነ ድንገቴን ሞጋንችገ እሜታም፤ መ ወክት ኪቤቹ እሜታምገ ደጋንትበእ።
4 ጠዉ እኮጎሬ ኦድኑሰ ንጀሰሶበእ ቀዉ መኑ ኪን ሜጡበ ሰርዴስ ከተማን ዮኤ፤ እሰ ዋጁተ ኦድኑተ ኦደኤ * ሀሰሰኖሳሃ እኮቤቺሃ ዋጁተ ኦድኑተ ኦደእ እን ሜጡበ መርታእ።
5 ድለ እዕዮህኒሃ እሰገን ዋጁተ ኦድኑተ ኦድሴኖ፤ እን ሱዕመሰ እንኤለከ መላይከ ብሬን ሙንደዕይ ኩላም ቤሉ ሄእ መጻፊች ሱዕመሰ ቤሳምበእ።
6 «መገን እያኑ መገን እመዕናኖ ጭምት ዱእ ምኒሃ የኖሃ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን» የኖት ይት ከተብ።

ፊሌዴልፍ መገን እመዕናኖ ዱእ ምናተ

7 ፊሌዴልፍ መገን እመዕናኖ ዱእ ምነ መላይኬቺሃ

«ጠሊለለከ ህንቅ እኮህኒቺት፤ ህትን እሲንከ ደዉዴ ቁልፉ ዮሲ እኮቤቺሃ እሰ ፈቾ ኡሩተ እዪሁ ጡፈኖበእ፤ ህትን እሰ ጡፎ ኡሩተ እዪሁ ፈነኖበእ።

8 ሆጉክ ደጎም፤ እዪሁ ጡፎተ እታለኖበእ ኡሩተ ብሬክ እዕዮም፤ ዋልቀክ ቀዉ እሁሰ ደጎም፤ እሁን ቤሉ ላጋኤ እገርቶንት፤ ሱዕመኤ ካደንትበእ።
9 እይሁደ እኩዕናን እይሁድራን ይታእረ ህከ ሼይጣን ምኒ እኮ ክዝበኞኑት እሜት ሎከክ እሌን ኡብ ሰገዳሄገ እኣም፤ እን ኢቱኤ ደጋገ እኣም።
10 ፈረህ ይ እዘዣንኬ ላጋኤ እገርቶንትቤቺሃ ኣዱንያ እሌን ሄእኖሃ ጉዕመንከ ፌተንቶተ እሜታ ኦርሸ ወክቲች እገራንኬ።
11 እን ደዕል እሜታም፤ ህትን እዪሁ ኬሳሃ ዬመ ሸልማት እእኖሄበእገ ዮሄሃ ጠረኻሰ እጽ።
12 ድለ እዕዮህኒሃ ዱእ ምኒ ቱቃ እኣም፤ እሰን ህከኒች ሆሮ ፉለኖበእ፤ መገንኔ ሱዕመለከ መገን ከተም ሱዕመ እሰ እሌን ከተባም፤ ሁኩ ከተሙንኩ ሰሜች መገንኔ እዲች እሜታ ሃዕሮሃ ዬሩሳሌመ፤ ህትን ኢ ገይኤ ሃዕሮ ሱዕመ እሰ እሌን ከተባም።
13 ህትን «መገን እያኑ መገን እመዕናኖ ጭምት ዱእ ምናተ የኖሃ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን የኖት» ይት ከተብ።

ሎዶቅይ መገን እመዕናኖ ዱእ ምናተ

14 ሎዶቅይ መገን እመዕናኖ ዱእ ምኒ መላይኬቺሃ

«እሁን እኮሃ፥ እመዕነሞለከ ህንቅ ምስክር እኮህኒች ህትን መገን ክልቀቲሃ ጉዕሚንከ ቡቁተ እኮሁ
15 እሰን እን ሆጉክ ደጋም፤ እት ቅዘንትያበእ ህከረንገ እቦንትያበእ፤ ህካን እኮቤቺሃ ቂዘ ህከረንገ ኢባቡ እኮንት እቃ ጡመ እቅ።
16 ቂዘ ህከረንገ ኢባቡ እኩዕነ ልብጭ ይቶንትቤቺሃ አፌችኤ ፉሸ ቱ ዮሄታት።
17 እት ‹ልግቡ ብሩ ዮኤ፤ ቀባጣሙሃን፤ ሆፈዕዮኤሁ መቱርቹሁ ዮኤበእ› ይታንቲት፤ ጠዉ እኮጎሬ ኦርሻሙ፥ ላፈ፥ ቡጥቹ፥ ቆቀለከ ከሉ እኮንትገ ደቅቶንትበእ።
18 እት ቀባጣሙ እኮተ ጊራን ሺል መኬ ዎርቀ ኢች ህዕርቶተ፥ ከልመክ ለልትበገ ድቦተ ዋጁ ኦድኑተ ህዕርቶተ ኦደኦተለከ ለኦተ እሌንከክ ቡዕርታንች እሌ ዘቡሃ † ህዕርት ቡዕርታንትገ ሸዛንኬ።
19 እን ኢታም መነ ጉዕመንከ ኤሙዕራም፤ ቀጠእንሰ፤ ህካን እኮቤቺሃ ሰጭትኬእ ቶበት።
20 እን ኤሮን ኡር ጡፈ ቆጫም፤ እዪሁ ላገእ ሞጮጭ ፈቾጎሬ እሰቤቹ ኣግ እሲንን ሜጡበ እታም፤ ህትን እሰን ኢን ሜጡበ እተኖ።
21 እን ድለ እዕዮህኒሃ እኒንከኤ ጀነትሰ ቦርጭማን እፉዕሌምህንገን ህትን ቄሎሁ ጀነቴንኬኤ ቦርጭማን ኢን ሜጡበ እፉዕለኖገ እኣም።
22 «መገን እያኑ መገን እመዕናኖ ጭምት ዱእ ምናተ የኖሃ መጨት ዮሲሁ ሞጮጩን የኖት» ይት ከተብ።

4

ያህይ መገኑ ለዕዮገ

1 ህከኒች ኤተሮን ለዕዮንሰ፤ ሰማን ፈንተኑ ኡሩተ ሄኑ እቅ፤ ወዕና ሞጮጩም ጡሩምብገ ዮ ላገት «እም ከበ ፉል፤ ከኒች ኤተሪሃ እሀኖ ጠወ ለሊሳንኬ» ዬእ።

3:3 ማቶ. 24፥43-44፤ ሉቃ. 12፥39-40፤ መና. 16፥15። * **3:4** ዋጁተ ኦድኑተ ኦደኤ፦ የኖሁ መኑ ኦደእኖ ነጠ ኦድኑተ እሁዕነ ኦርሸተ ቄሎ መኒሃ መገኑ ኣሰኖ መሲህ ኢሲሃ ወገሬት። **3:5** ፉል. 32፥32-33፤ መዝ. 69፥28፤ መና. 20፥12፤ ማቶ. 10፥32፤ ሉቃ. 12፥8። **3:7** ኢሳ. 22፥22፤ እዩ. 12፥14። **3:8** ኢሳ. 49፥23፤ 60፥14፤ 43፥4። **3:12** መና. 21፥2፤ ኢሳ. 62፥2፤ 65፥15። **3:14** መሳ. 8፥22። † **3:18** «እሌህክ ደነ ቀጩ» የመሞ ፈስረሞሁ ሀላብሳን «እሌ ዘቡ» የመሞኤ፤ መሰንትሰ ግሪክ እፎን «እሌ ዘቡ» የኖሃ ቤሉ ደነ ቀሲሃ ቡዕሬኖሃበእ። **3:19** ምሳ. 3፥12፤ እብ. 12፥6።

2 ወክትንከሰ መገን ኢያኒን እክ ሰሜ ኬዕምኝ
ቦርጭመ አሌን መቱ መንቹ አፉዕሌኢሃ ለዕዮም።
3 ኬዕምኝ ቦርጭማን አፉዕሌኢሁ ደኦሰ
ኢያሰጽደለከ ሰርዲኖነ ዬኖ ጤአተ እኮ ክኑ
እጉደኖ፤ ኬዕምኝ ቦርጭመተ ዘህ መርግድ
ጤአተ እኮ ክኑ አጉደኖ ስመንዲቁት ሄኦ እቅ።
4 ህትን ኬዕምኝ ቦርጭመ ገበላን ዘህ
ለሞይዱምኔ ሾልት ኬዕምኝ ቦርጭመት ሄኦ እቅ፤
ህትን ኬዕምኝ ቦርጭማን ዋጁ ኦድኑተ ኦደእ
ቡዕላንከሰ ዎርቅ አክሊለ ጣጦ ለሞይዱምኔ
ሾልት ባልቀት እፉዕልቶ እቅ።
5 ኬዕምኝሰ ቦርጭማች በለቁለከ ላገት
ጉገኖት ፉልታ እቅ፤ ጀነትሰ ቦርጭመ ብሬን ለመሉ
ኩራዙ ለሊሰኖት እቅ፤ ሁኩ ለመሉንኩ ኩራዙ
መገንየ አያነ እቅ።
6 ህትን ጀነትሰ ቦርጭመ ብሬን ለአቃንቹ
አጉደኖ ባሩ ሄዕዮ እቅ፤ ለአቃንቹንኩ ነጠ እኮእሃ
እቅ፤ ጀነትሰ ቦርጭመተ ዘህ ብሬ አዲንለከ ኤተር
አዲን ልግቡ እልት ዮ ሾሉ ፎላሙ ክልቀቱ ሄዕዮ
እቅ።
7 እሰን ዎዕኔ ክልቀቱ ዞቦሃ አጉደኖ እቅ፤ ለንክሁ
ቦረ አጉደናሃ እቅ፤ ሰቂሁ መን ሚንተ አጉዳ ሚንት
ሄኦሰ እቅ፤ ህትን ሾልቂሁ ብር የኖ የብሮ አጉደኖ
እቅ።
8 ህከን ሾሎንከ ፎላሞ ክልቀቲሃ መት-መትሀሰ
ሌህት ጎንት ዮሰ እቅ፤ ህከን ጎኔን ኣዝ አዲንለከ
ገበላን ዘህ ልግቡ እልት ዮሰረ እቅ፤ እሰን

«ጠሊሉ! ጠሊሉ! ጠሊሉ!
ጉዕመንከ አታልታንት ቀርኾ መገኖ!
ዮኢሁ፥ ሄዕዮሁለከ አሜተኖሁ»
ይተን ሀንከዕርተለከ በራሃ ኡርሳበአ እቅ።

9 ክልቀቱንኩ ኬዕምኝ ቦርጭማን
አፉዕሌሀኒሃ ዘላለሚሃ ሄአኖሀኒሃ ሎርመት፥
ኬዕምኙለከ ሹኩር ሆንጠህሳ ወክት
10 ለሞዱምኔ ሾሉንኩ ባልቀት ዘላለሚሃ ሄአኖ
ኬዕምኝ ቦርጭመ አሌን አፉዕሌ አን ብሬን
ምኔንከሰ ኡብ ሰገዳአ፤ ህትን ቡዕላንከሰ ዮ
አክሊለ ፉሸት ኬዕምኝ ቦርጭመ ብሬን አፉሸት
11 «ኒ ቀርኾ መገኖ!
ጉዕመርቹንከ ከለቆንትቤቺሃ፥
ጉዕሙርቹንኩ ከለቀሞሁለከ
ፎል ደእኖሚሁ ኪ እምሬን እኮቤቺሃ
ሎርመት፥ ኬዕምኙለከ ዎልቀት ኬሳሃ
ሀሰሳሄ» ይታ እቅ።

5

መጻፈለከ ሆልችተኔሃ

1 ጀነት ቦርጭማን አፉዕሌሀን መኬ አንጋን ኣዝ
አዲንለከ አብል አዲን ከተቤመ ለመለ ማተቢን
አሸጌመ ጣጠሞ መጻፈ ለዕዮም።
2 መቱ ጠረኙ መላይኬቹ ሎረ ላጋን «ከ ማተበ
ፊሎተለከ ጣጠሞ መጻፈ ፈኖተ ሀሰሰኖሲሁ
አዬት?» የን አዋጀኖሃ ለዕዮም።
3 ጠዉ እኮጎሬ ሰማን፥ ኡላንለከ ኡላች ኣዚን
ጣጠሞ መጻፈ ፈኖተ ህከረንገ ኣዝሰ ለኦተ
አታሎሁ አዬሁ ደገሞበእ።
4 አንን ጣጠሞ መጻፈ ፈኖተ ህከረንገ ኣዝሰ
ለኦተ አታለናሁ ደገሙሆጎቤቺሃ አበ ኦዕዮም።
5 ህከ ወክት ባልቃች መቱ «ኦኦት! ይሁድ
ዘሬች ደዉዴ ደቦች እኮሁ ድለ አዕዮቤቺሃ
ጣጠሞ መጻፈለከ ለመለንከ ማተበ ፈኖተ
አታለኖ» ዬኤ።
6 ህከኒች ኤተሮን ኬዕምኝ ቦርጭመ በላን
ሾሎንከ ክልቀትለከ ለሞድምኔ ሾሎንከ ባልቀ
በላን ጎረጠሞሃ አጉደኖ ሆልቹ ኡሬኢሃ ለዕዮም፤
ሁኩ ሆልቹ ለመሉ ቡዱለከ ለመልት እልት ሄኦሰ
እቅ፤ እሰን ኣዱንያ አል ጉዕመንከ ሶሃንቶ መገንየ
አያነ እቅ።
7 እሰን አሜች ኬዕምኝ ቦርጭማን
አፉዕሌሀኒች መኬሰ አንጋች ጣጠሞ መጻፈ
ኣኤእ።
8 ጣጠሞ መጻፈ ኣኤ ወክት ሾሉንኩ
ክልቀቱለከ ለሞድምኔ ሾሉንኩ ባልቀት ሆልች
ብሬን ሚኔንከሰ ጎምብሰንቶኡ፤ ጉዕሙንኩሰ
ክራረ እፎ እቅ፤ ህትን ጠሊላኖ ዱአ እኮ ህጣነ
ዊሞ ወርቅ ኦደተ እፎ እቅ፤
9 እሰን ሃዕሮ መዝሙረ

«ቄጊንከኪ ደቦች፥ አደደ አፎ ጠወኣ መኒች
ቦክችለከ ኡመቲች
መነ መገኒሃ ዎዚሃ
አት ጎረጠንቶንትቤቺሃ
ጣጠሞ መጻፈ ኣኢሃለከ
ማተበ ፈኒሃ በቀኦንቲሃ እኮንት፤
10 መገኒሃኔ ቂሰተለከ ዎመ
እካገ አቶንትሰ፤
ኡለ አሌን ዎመ እካእ» ይተን ዘመርቶኡ።

11 ህከ ቤቹ ለዕዮም ወክት ኬዕምኝ
ቦርጭመተ፥ ክልቀትለከ ለሞዱምኔ ሾሉንከ
ባልቀተ ዘህ ልግቤ መላይከ ላገተ ሞጩጩም፤
በትኝሰን ዎለኤን አታሌንበ ጌሰ እቅ።
12 ሎረ ላጋኒን

«ጎረጠሞ ሆልቺሃ ወልቀት፥ ቀባጡት
ሀይመተ፥ ጠረኝመተ፥ ሎርመተ፥ ኬዕምኝለከ
ገለት ቶጊሃ ሀሰሰኖሰ» ይቶኡ።
13 ህትን ቴሱ ሰማንለከ ኡላን፥ ኡለች ኣዝ
አዲንለከ ባር ኣዚን ጉዕመ ቤችንን ዮ ክልቀቱ
ጉዕሙንኩ
«ኬዕምኝ ቦርጭማን አፉዕሌሀኒሃለከ ሆልቺሃ
ገለቱ፥ ሎርመት፥ ኬዕምኙለከ ዎልቀት
ዘላለሚሃ እሲሃ እሁን» ይተን ሞጩጩም።
14 ሾሉንኩ ክልቀቱ «ኣሚዕን!» ይቶኡ፤ ህትን
ለሞድምኔ ሾልት ባልቀት ሚኔንከሰ ጎምብሰንት
ሰገዶኡ።

6

ለመሉንኩ መጸፉ ፈንተኡሰ

4:3 ሕዝ. 1፥26-28፤ 10፥1። **4:5** ፉል. 19፥16፤ መና. 8፥5፤ 11፥19፤ 16፥18፤ ሕዝ. 1፥13፤ መና. 1፥4፤ ዘካ. 4፥2። **4:7** ሕዝ. 1፥22፤ 5፥10፤ 10፥14። **4:8** ሕዝ. 1፥8፤ 10፥12፤ ኢሳ. 6፥2-3። **5:1** ሕዝ. 2፥9-10፤ ኢሳ. 29፥11። **5:5** ክል. 49፥9፤ ኢሳ. 11፥1፤ 10። **5:6** ኢሳ. 53፥7፤ ዘካ. 4፥10። **5:8** መዝ. 141፥2። **5:9** መዝ. 33፥3፤ 98፥1፤ ኢሳ. 42፥10። **5:10** ፉል. 19፥6፤ መና. 1፥6። **5:11** ዳን. 7፥10። **6:2** ዘካ. 1፥8፤ 6፥3፤ 6።

1 ህከኒች ኤተሮን ሆልቹ ለመለንከ ማተቢች
ዎኔሲሃ ፈነን ለዕዮም፤ ህትን ሾሎንከ ክልቀቲች
መቱሰ ጉገኛገ ዮ ላጋን «እም!» የን ሞጮጩሞ።
2 ህትን ዋጂ ፋሹ ለዕዮም፤ ፋሾንከሰን ቆጾሁ
በገዙ እፎ እቅ፤ እክሊሉንኩ ኣሰሞሰ፤ እሰን
ቂላንቹ እክ ድሊች ድለ እእን መሮ።
3 ህከኒች ኤተሮን ሆልቹ ለንክ ማተበ ፊል ፈኞ
ወክት ለንክሰ ክልቀቲ «እም!» የን ሞጮጩሞ።
4 ህትን ዎሉ ዳሙ ፋሹ ፉሎ፤ ህከን ፋሾን
ቆጾሀኒሃ ኣዱንያ እሊች ወገሬት ከማን መኑ
ገገዪንከሰ ሸቀንታገ አታ ዎልቀተለከ ሎሩ ሲፉንኩ
ኣሰሞሰ።
5 ህከኒች ኤተሮን ሆልቹ ሰቅ ማተበ ፊል ፈኞ
ወክት ሰቅሰ ክልቀቲ «እም!» የን ሞጮጩሞ፤
ህከኔን ጊለ ፋሾን ቆጾ መንቹ እንጋንከሰ ሜዛነ
እፎሃ ለዕዮም።
6 ሾሎንከ ክልቀት በሊች እሜታኢሃ እጉዳ ላገተ
ሞጮጩሞ፤ ህት ላገንት «ኪሎ ደሬ እለሱ መቶ
በሬ ደሞዘ፤ መት ኪሉተ ደሬን እሀኖ ሶኣ መቶ
በሬ ደሞዘ እሁን፤ ጠዉ እኮጎሬ ወይነለከ ዘይተ
ቤሶት!» የን ሞጮጩሞ።
7 ህከኒች ኤተሮን ሆልቹ ሾልቅ ማተበ ፊል
ፈኞ ወክት ሾልቅ ክልቀት ላገተ «እም!» የን
ሞጮጩሞ።
8 ህከ ወክት ሺሬ ፋሹ ለዕዮም፤ እሰንን ቆጾህን
ሱዕሙሰ ሬሁተ የመመኖ እቅ፤ እዛቡ እዎነኖሲት
እቅ፤ ሬሁትለከ አዛቡ እሰን ኣዱንያ አል መኒች
ሾልቅ እፎሃ ኦሊን፥ ጎሪን፥ ልግቤ ጥዘናንለከ
አብል ቡሳዊን ሸቶተ ሹምነቱ ኣሰሞሰ።
9 ሆልቹ ኦንትቅ ማተበ ፊል ፈኞ ወክት መገን
ላገተለከ ኣቶ ምሰክርተኔሃ ሼመ መን ነብሳሃ
መገኒሃ ክትም ሆንጠህሴኖ ጠረጴዚች ዎሮ አዲን
ለዕዮም።
10 እሰን ሎረ ላጋን «ጠሊለለከ ህንቅ
ጉዕመንከ አታልታንቲ መገኖ! ኡላን ዮ መን አሌን
ፈረዳንትበእሁለከ ቄግኔተኔንከ ገዱተ ፉልትባሁ
መ በር ኢላት!» ይተን ያርቶኡ።
11 መት-መቲሃሰ ዋጂ ቀሞብሰ ኣሴመሰ፤
እሰገን ሬታእሩ፥ እሰገን ካዲመተ እኮ ኢተሰለከ
አመሰ ኦሶ ዎሊንሹ ዊሞተ ኢለ ቀዉ ጌሰ ፎሎጭት
ዱንክታገ ኩለሞሰ።
12 ህከኒች ኤተሮን ሆልቹ ሌህቅ ማተበ ፊል
ፈኖን ለዕዮም ወክት ኡለት እበ ሌንቄቅቶኡ፤
ህትን አሪቹንት ጥጅ ኦድኖገ ትልመ ገሞበለ
እኮኡ፤ አገንቹንኩ ቄግገ ጉዕሙ ቤቹሰ ቢሸዕዮ።
13 ከርሜን ጠረኙ ቦብሩ ኦድ ሀቄቹተ
ሌንቄቅሻን ላልቹ ግግለኖህንገ ሰሜ ቤዜንት ኡለ
አሌን ግግልቶኡ።
14 ሰሞንኩ ጣጠሞ መጸፍገ ጣጠም በዕዮ፤
ህትን ቆተትለከ ዊ በላን ዮ ኡለት ጉዕሙንኩ
ቤቺችሰ ኬእ በኦኡ።
15 ህከኒች ኤተሮን ኣዱንያ አል ዳኖኑት፥
ሎርሎራኑት፥ በገዝ ሀለቀት፥ ቀባጣመት፥
ዎልቃመት፥ ሮሰቹለከ ሰዎልድቹ ጉዕሙንኩ
ሻንቃንለከ ቆተ አሌን ዮ ክን ረበ ኣዜን ገዪሀሰ
ማጠንቶኡ።
16 እሰን ቆተተለ ክነተ «ኒ አሌን ኡቤ!
ኬዕምኛ ቦርጭመ አሌን አፉዕሌሀኒች ብርተ
ሆልች ኡሙዕሬች ማጨኔ!
17 እሰ ሎሩ ኡሙዕሬ በሩ አሜቾቤቺሃ አይ
ኡሮተ አታለኖ?» ይቶኡ።

7

መት ጥብተ ሸይልኔ ሾሌ ኩሜ እሰራኤል መነ

1 ህከኒች ኤተሮን ሾል መላይከት ሾሎንከ ኡለ
ሙረባን ኡርታን ለዕዮም፤ እሰ ኡለ አሌን እኮ ባራን
ህከረንገ ሀቅ አሌን ቦብሩ ቦብርበገ ሾሎንከ አዲን
አሜታ ኡለ እል ቦብረ አፎኡ።
2 ሄእኖ መገን ማተበ አፎ ዎሉ መላይኬቹ
ሸርቂች እሜተን ለዕዮም፤ እሰን ኡለተለከ ባረ
ቤሶተ ዎልቀት ኣሰንቶሰ ሾሎንከ መላይከቤቹ
ላገሰ ጎት አዕይ
3 «መገን ካዲመ ሚኔን ማተበ አዕኖተ ኢለ
ኡለተ እኮ ባረ ህከረንገ ሀቀ ቤሶኖቼ» ይ ያሮ።
4 እሰራኤል ቶና ለሞንከ ደቦች ጉዕሚችን
ሚኔንከሰ መገን ማተበ ዎቀሬመ መን ዎሊንሹ
ጥብታ ሸይልኔ ሾሌ ኩምተ እሁሰ ሞጮጩሞ።
5 ማተቡ ዎቀረሞሰሩ ይሁድ ደቦች ቶነ ለሞ
ኩምተ፥ ሮቤሌ ደቦች ቶነ ለሙ ኩምተ፥ ጋዴ ደቦች
ቶነ ለሙ ኩምቲ፥
6 አሴር ደቦች ቶነ ለሙ ኩምተ፥ ንፍታሌም
ደቦች ቶነ ለሙ ኩምተ፥ ምናሴ ደቦች ቶነ ለሙ
ኩምተ፥
7 ሰሞኔ ደቦች ቶነ ለሙ ኩምተ፥ ሌዊ ደቦች ቶነ
ለሙ ኩምተ፥ ይሳኮሬ ደቦች ቶነ ለሙ ኩምተ፥
8 ዛብሎኔ ደቦች ቶነ ለሙ ኩምተ፥ ዩሱፍ ደቦች
ቶነ ለሙ ኩምትለከ ቢንያሜ ደቦች ቶነ ለሞ
ኩምተ እቅ።

ዋጂተ ኦድኑተ ኦደኦ ልግብ ኤመት

9 ህከኒች ኤተሮን እዪሁ ዎለኦተ አታልቡ
ልግብ ኤመት ለዕዮም፤ እሰን ኤመቲችለከ ደቦች፥
ዘሬችለከ አደደ እፎ ጠወኦሀኒች ጉዕሚችን
መኒች፥ ዘሬች፥ ባዲች፥ እደደ እፎን ጠወኣ
መኒች ጉዕሚችን ጭምይት ዋጁተ ኦድኑተ ኦደእ
አንጋንከሰ ዘምባብ ሀበረ እፍ ዳኝነት ቦርጭመለከ
ሆልች ብሬን ኡርቶ እቅ።
10 እሰን ሎረ ላጋን ጨንጭተን
«ጡምሱ
ዳኝነቲ ቦርጭማን እፉዕሌ ኒ መገኒሃለከ
ሆልቺሃን»
ይታኢት እቅ።
11 መላይከት ጉዕሙንኩ ኬዕምኛ
ቦርጭማንለከ ሾሎንከ ክልቀትሃ፥ ባልቂሃ
ዘህት ኡርት ኬዕምኛ ቦርጭመ ብሬን ሚኔንከሰ
ሙግይት መገኒሃ ሰገዶኡ።
12 እሰን
«ኣሚዕን! ሎርሱ፥ ሎርመት፥
ሀይመት፥ ገለቱ፥ ኬዕምኙ፥
ዎልቀቲለከ ጠረኛመቲ መገኒሃኔ
ዘላለሚሃ ኢለ እሲሃ እሁን! ኣሚዕን» ይቶኡ።

6:4 ዘካ. 1፥8፤ 6፥2። **6:5** ዘካ. 6፥2፤ 6። **6:8** ሕዝ. 14፥21። **6:12** መና. 11፥13፤ 16፥18፤ ኢሳ. 13፥10፤ ኢዩ. 2፥10፤ 31፤ 3፥15፤ ማቶ. 24፥29፤ ማር. 13፥24-25፤ ሉቃ. 21፥25። **6:13** ኢሳ. 34፥4። **6:14** መና. 16፥20። **6:15** ኢሳ. 2፥19-21። **6:16** ሆሴ. 10፥8፤ ሉቃ. 23፥30። **6:17** ኢዩ. 2፥11፤ ሚል. 3፥2። **7:1** ኤር. 49፥36፤ ዳን. 7፥2፤ ዘካ. 6፥5። **7:3** ሕዝ. 9፥4፤ 6።

13 ህከኒች ኤተሮን ባልቂች መቱ ኢ አደ ፈንቀል
«ኩሩ ዋጁ ቀምብስ ኦደኦ መኑ እዬኤታን? እሰን
ህከንቤቺች እሜቶእራን?» ዬኤ።
14 እነን «ቀርቾ! አት ደጋንት» ዬነሰ፤ እሰን
«ህከን እበ ኦሪሻች ፉልት እሜቶእራን፤ እሰን
ኦድኑስ ሆልች ቄጊን ሜጭት ዋጁ እቶእራን።
15 ህካን እኮቤቺሃ መገን ኬዕሞኝ
ቦርጭመ ብሬን ህንከዕርተለከ በራሃ መገን
ምኔን ካደንታኢ፤ ህትን ኬዕሞኝ ቦርጭማን
አፉዕሌኢንኩ ሀላ እሀኖስ።
16 ከኒች ኤተሪሃ እሰ ጎራይታበእ፤ ሰገብት
አፉስበእ፤ አሩ ህከረንገ ፋረት ኡልታሰበእ፤
17 ኬዕሞኝ ቦርጭመ በላን ዮ ሆልቹ ዜማንቹስ
እሀኖ፤ ሄእ ዊ ቡቆበ እዎንሰኖስ፤ መገኑ እሌችስ
እንጂጆተ ሺንሸኖ» ዬኤ።

8

ለመልቅ ማተቡ ፈንተኡስ

1 ሆልቹ ለመልቅ ማተበ ፊል ፈቾ ወክት ሰኣት
ደሬ ብከ ሰሞሁ ጨለ ዬእ።
2 ህከኒች ኤተሮን መገን ብሬን ኡርቶ ለመለ
መላይከተ ለዕዮም፤ እሳንከ ለመለ ጡሩምበ
ኣሴመስ።
3 ወርቅ ህጣን ኦዳተ እፎ ዋሉ መላይኬቹ
እሜች ክትም ጠረጴዝ መዴን ኡሬእ፤ እሲንከ
ኬዕሞኝ ቦርጭመ ብሬን ዮ ዎርቂን መክሴመ
ህጣነ አጪሴኖ ጠረጴዝ አሌን ጠሊላኖ ዱኢን
ሜጡበ ሆንጠህሰኖ ልግብ ህጣነ ኣሴመስ።
4 ህጣን ዉሊልት ጠሊላኖ ዱኢን ሜጡበ
መላይኬች አነጋች መገን ብርተ ፉሎ።
5 ህከኒች ኤተሮን መላይኬቹ ህጣነ ዎሬኖ
ኦዳተ አፍ ክትም ጠረጴዝች ፊመ ዊንሽ ኡለተ
ዋሽ ቶሬእ፤ በለቁ፥ ላገት፥ ጉገኖትለከ ኡለ
ሌንቄቁሁ እኮ።

ጡሩምበ ቡሰተኔሃ

6 ለመለ ጡሩምበ እፎ ለመሉንኩ መላይከት
ጡሩምበሰ ቡሶተ ቅጥ ይቶኡ።
7 ወዕኔ መላይኬቹ ጡሩምበሰ ቡሾ ወክት
በረደለከ ሰቅሜሹ ቄጉ ልቃልቀሞ ጊረተ እኮ፤
ኡለተ ዋል ቶረሞ፤ ኡለ ሰቅሜሹ ቡቦ፤ ሀቅ ሰቅ
እፎሁ ቡቦ፤ ለቶ ህጥት ጉዕሙንኩ ቡቦኡ።
8 ህከኒች ኤተሮን ለንክ መላይኬቹ ጡሩምበሰ
ቡሾ፤ ሎረ ቆተተ አጉደናርቹ ቡበን ባር ኣዜን ኡቦ፤
ባር ሰቅሜሹ ቄጉ እኮ፤
9 ባር ኣዜሰ ሄኣ ነብሶሁ ዮሰ ክልቀቲች ሰቅሰ
እፎሁ ሪዮ፤ ህትን ባር ዊ አሌን ዮ ሰፊናች ሰቅ
እፎሁ በዕዮ።
10 ሰቅ መላይኬቹ ጡሩምበሰ ቡሾ፤ መብራትገ
ለልሳ ሎረ ቤዜት ሰሜች ኡለተ ዋልት ኡቦኡ፤
ኡቦንኩ ዊ ሰቅ እፎንለከ ቡቆ አሌኒት።
11 ህከን ቤዜ ሱዕሙ «ቁዕረንዳ» ዬኖሃን፤
መሰንትሰ ዊ ሰቅሜሹ ቀራረኖሃ እኮ፤ ውሰ
ቀራሮቤቺሃ ህከ ዋሃ አጎ ልግቡ መኑ ሪዮ።
12 ህከኒች ኤተሮን ሾልቅ መላይኬቹ ጡሩምበ
ቡሾ፤ አሪ ሰቅ እፎሁ፥ አገንች ሰቅ እፎሁለከ ቤዜ
ሰቅ እፎሁ ዎቀረሞ፤ ህካን እኮቤቺሃ እሰ ሰቅ
እፎሁ ቱንሰቹ እኮ፤ ከን ሃሌን በሪ ሰቅሜሹለከ
ህንከዕሪ ሰቅሜሹ ኑሩ ዮበኢሃ እኮ።
13 ህከኒች ኤተሮን ለኣምረ መቱ የብሮ ሰሜ
በላን ብርየን ሎረ ላጋን «ፈቆ ሰሱንኩ መላይከት
ጡሩምበ ቡሳ ወክት ኣዱንያ አሌን ሄኣ መኒሃ
ቆሀኖህዕኔ! ቆሀኖህዕኔ! ቆሀኖህዕኔ!» ይተን
ያርተን ሞጮጩም።

9

1 ኦንትቅ መላይኬቹ ጡሩምበ ቡሾ፤ ሰሜች
ኡላን ኡቦ መት ቤዜተ ለዕዮም፤ እሲንከ ሎረ
ጥዕላሽ ኤሎ ፈኔኖ ቁልፈ ኣሴመሰ።
2 እሰ ሎረ ጥዕላሽ ኤሎ ፈቾ፤ ዉሊልት
ምዲቺች ፉልታህንገ እክ ጥዕላሽ ኤሌች ፉሎ፤
ኤሌች ፉልቶ ዉሊሌ መሳን አርቹትለከ ሰሞሁ
ቱንሰቹ እኮኡ።
3 ህከኒች ኤተሮን ከንቸፈሩ ውሊሌ ኣዚች ኡለ
አሌን ፉሎ፤ እሳንከ ኡለ አሌን ዮ ግንጥ * ዎልቀገ
ዮ ዎልቀተ ኣሴመሰ።
4 ኡለ አሌን ዮ ህጥተ እኮ እኮሰ ለቾርቹ
ጉዕመንከ ህከረንገ እኮሰ ህቀ ምዕርታበእገ
ኩለሞሰ፤ ጠዉ እኮጎሬ ምዕሩ ሀሰስኖሰ ሚኔንከሰ
መገን ማተቡ ዮሰበእ መነሃት እቅ።
5 እሰ መነ ሸቱዕናን ኦንቱ አገነ ኦሪሶታትቤሉ
ሸቶተ ፍቃድ ኣሴማሰበእ፤ ከንቸፈሩንኩ
ኢሌሰ ኦርሸት ጊንጡ መነ ከረኖ ወክት
ሞጮጨመኖህኒጋት።
6 ህከ ወክት መኑ ሪሁ ህሰኖ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ሪሁተ ደእኖበእ፤ እሰን ሪሁት ሄዕላታእ፤ ጠዉ
እኮጎሬ ሪሁት እሳች ሁንታኡ።
7 ሁኩ ከንቸፈሩ በገዚሃ ቅጥአኤመ ፋርሱተ
አጉዳ እቅ፤ እሳንከ አክሊለ አጉደኖሁ ቡዕለሰ
ሄዕዮ እቅ፤ ህትን ሚንሰ መን ሚንተ አጉዳ እቅ።
8 እሳንከ ሜንት ሙም አጉደኖ ሙሙ ሄዕዮሰ፤
እንኩሰ ዘቤ እንኩተ አጉዳ እቅ።
9 ወዘናንከሰ ብረቲን መክሴመ ጌሬንጌሩ
አጉደኖ ብረቱ ዮሰ እቅ፤ ህትን ጎነሰ ላገት በገዚሃ
ጅገን መርታ ልግቡ ፋርሱተለከ ኬዕሞኝ ጋርት
ሞጮጭሳ ላገተ አጉደኖ እቅ።
10 እሳንከ ግንጥ ዱብገ ከረኖ ዱቡ ዮሰ፤ ህትን
ዱቢንከሰ መነ ከርተን ኦንቱ አገነ ኢለ ምርታ
ወልቀት ዮሰ።
11 ዎሙንኩ ዮሰ፤ እሰ ጥዕላሽ በውያ
መላይኬቹ፤ ሱዕሙሰ ዕብራይሰጥ አፎን አባዶን
† ግርክ አፎን አጶልዮነ ዬኖ።

7:14 ዳን. 12፥1፤ ማቶ. 24፥21፤ ማር. 13፥19። **7:16** ኢሳ. 49፥10። **7:17** መዝ. 23፥1፤ ሕዝ. 34፥23፤ መዝ. 23፥2፤ ኢሳ. 49፥10፤ 25፥8። **8:3** ኦሞ. 9፥1፤ ፉል. 30፥1-3። **8:5** ሌዋ 16፥12፤ ሕዝ. 10፥2፤ ፉል. 19፥16፤ መና. 11፥19፤ 16፥18። **8:7** ፉል. 9፥23-35፤ ሕዝ. 38፥22። **8:10** ኢሳ. 14፥12። **8:11** ኤር. 9፥15። **8:12** ኢሳ. 13፥10፤ ሕዝ. 32፥7፤ ኢዩ. 2፥10፤31፤ 3፥15። **9:2** ክል. 19፥28። * **9:3** ግንጠ ዩ፦ ዱብገከሰ ከርኖ መርዛሙ ዘቡዕሉተ ዩሃን። **9:3** ፉል. 10፥12-15። **9:4** ሕዝ. 9፥4። **9:6** እዩ. 3፥2፤ ኤር. 8፥3። **9:7** እዩ. 2፥4። **9:8** እዩ. 1፥16። **9:9** እዩ. 2፥5። † **9:11** አባዶን፦ ዩ ኡዲምሳንቹ ዩሃን **9:13** ፉል. 30፥1-3።

12 ዎኔ ኣዬ ዬኖ ኦርሸት ህጎኡ፥ ከኒች ኤተሪሃ ዎሉ ለሙ ኣዬ ዬኖ ኦርሸት እሜታእ።
13 ሌህቅ መላይኬቹ ጡሩምበ ቡሾ፤ መገን ብሬን ህጣነ እጪሲሃ ወርቂን መክሴመ ጠረጴዝ ሾሎ ቡዲች ፉልታ ላገተ ሞጮጩም።
14 ት ላገት ጡሩምበ እፎ ሌህቅ መላይኬቹ «ሎረ ኤፍራጢሰ ዛዘኖ ዋን ኡሱረንቶ ሾሉንከ መላይከተ ገፈር!» ዬሰ።
15 ህከን ሳኣቴንለከ ህከን በሬን፥ ህከን ኣገኒሃለከ ከን ዘማኒሃ ቅጥይቶ ሾሉንከ መላይከት መን ዘርተ ሰቅሜሸ ሸቶተ ገፈረንቶኡ።
16 ፋሻንች ጎጎት ዎሊንሹ ለሜ ጥቤ ምሎነ እሁሰ ሞጮጩም።
17 ህትን ፋርሱተለከ ፋርሶ ኣሌን ፆጾ መነ መናማን ለዕዮሚሁ ህትጎታን፤ ዎዘናንከሰ ኦደኦ ብረቲን መክሴመ ጌሬንጌሩ ኣጉደኖ ጊረ ፊምገ ቢሸ፥ ገንበለ፥ ሰማሃ እጉደናለከ ቡርቱካነ እጉደኖ እቅ፤ ህትን ፋርሶሰ ቡዕሉ ዞቤ ቡዕለ እጉደኖ፤ ህትን አፌችሰ ፉልታ ጊረት ዉሊልትለከ ዲን ‡ ፉለኖ እቅ።
18 እፌችሰ ፉልታ ጊራን፥ ዉሊሌንለከ ዲነን ህከን ሰሶንከ በላን መን ዘሬ ሰቅሜሹ ሬዮ።
19 መሰንትሰ ፋርሶሰ ዎልቀት ዮኢሁ እፎንከሰለከ ዱብንከሳት እቅ፤ ዲቡሰ ዎርቹ እጉደኖ ቡዕላሙ እኮቤቺሃ መነ ምርታኢሁ እሲንት እቅ።
20 ህከን በላን ሬቱዕነ ፈቆ መን ዘርት እንገሰ ሆጎች ፈንቀልት ቶበቶበእ፤ ሩሃንዬችለከ ወርቂች፥ ብሪች፥ ናሲች፥ ክኒችለከ ሀቂች መክሴመረ ለኡ ህከረንገ ሞጮጩ ህከረንገ ኦሮኡ ኣታልታበእ ሸርኬተ ሰገዱ ኣጉርቶበእ።
21 ህትን መነ ሹሃ፥ ኪሉሃ፥ ዝነተለከ ሞጉ ቶበት ፈንቀሉ ግቦኡ።

10

መላይኬቹለከ ቀዉ ሉህን ጣጠሞ መጸፈ

1 ህከኒች ኤተሮን ጎመተ ኦደዕዮ ዎሉ ሎሩ ወልቀት ዮሰ መላይኬቹ ሰሜች ድረን ለዕዮም፤ ቡዕላንከሰ ሰመንዲቁት ሄኡ እቅ፤ ህትን ሚንሰ ኣሩለከ ሎከሰ ጊረ ቱቀ ኣጉዲ እቅ።
2 ፈንተኡ ቀዉ ጣጠሞ መጸፈ እንጋንከሰ እፎ እቅ፤ መኬሰ ሎከተ ባር ኣሌን፥ ጉረሰ ሎከተ ኡለ ኣሌን ኣዕዮ፤
3 ቡርቀኖ ዞቤገ ላገሰ ጎት ኣዕይ ዎጀ፤ ዎጀ ወክት ለመሉንኩ ጉገኖት ላገሰ ሞጮጭሶኡ።
4 ለመሉንኩ ጉገኖት ላገሰ ሞጮጭሶ ወክት እን ከተቦተ እኮሞ፤ ጠዉ እኮሬ «ለመሉንኩ ጉገኖት ጠወኡኢሃ እሸግ ምሰጥርን ማጥ እፍ ቤሉ ከተቦት» ይታ ላገተ ሰሜች ሞጮጩም።
5 ህከኒች ኤተሮን ባራንለከ ኡለ ኣሌን ኡሬኢሃ ለዕዮም መላይኬቹ መኬሰ እንገተ ሰማ ዋሸ ኬሸ
6 ዘማኒሃ ጉዕሚሃ ሄእኖ ሰማለከ እሰ ኣዜን ዮ ኡለተለከ እሴ ኣዜን ዮ ባረለከ እሰ ኣዜን ዮኢሃ ከለቆ መገን ሱዕሚን ጤሌዕለን «ከኒች ኤተሪሃ ዲንከኖበእ!
7 ጠዉ እኮሬ ለመልቅ መላይኬቹ ጡሩምበሰ ቡሸ ሞጮጭሰኖ በር ካዲማተሰ ነብያኖተ ተሸት ላገተ ኩሎሰገን መገን ምሰጥሩ ዊመኖ» ዬእ።
8 ህከኒች ኤተሮን ዎዕናሃ ሰሜች ሞጮጩም ላገት «ባር ኣሌንለከ ኡለ ኣሌን ኡሬ መላይኬች እንጋች ዮኢሃለከ ፈንተዕዮ ጣጠሞ መጸፈ መርት ኣእ» ይ ለንኪሃ ጠወዕዮኡ።
9 ህካን እኮቤቺሃ መላይኬችበ መር «ቀዉ ጣጠሞ መጸፈ ኣሴኤ» ይ ጠዕሜምረ «ኣእት እት፤ እፎንከክ መለብገ ጤእኖ፤ ጠዉ እኮሬ ጎደባንከክ ቀራረኖሃ እህኖ» ዬእ።
10 ህከ ቀዉ ጣጠሞ መጸፈ መላይኬች እንጋች ኣእ እቻን እፌኤ ኣዜን መለብገ ጤዕዮኤ፤ ጠዉ እኮሬ እች ኬዕዮሚች ኤተሮን ጎደቡኤ ቀራረኖሃ እኮ።
11 ህከኒች ኤተሮን «ልግብያ መንተኔሃ፥ ኤመትተኔሃ፥ እደደ ላገተ ጠወኣ መንተኔሃለከ ዎመተኔሃ ለንኪሃ ራገ ጠወኡ ህሰሰኖሄ» የመሞ ኩለሞኤ።

11

ለሞ ምሰክርተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን ኤሳሃ ብኪሃ ደግለለኖ በርትገ ዮ መቱ ብኬኖ ቶመ ኣሴማኤ፤ ኤሳሃ «ኬእ ዱእ ምኒለከ ክትመ ክትሜኖ ጠረጴዘ ብክ፤ ህከን ቤቾን ሰገዳእረ ወለእ፤
2 መገን ምኒች እብል አዲን ዮ ባዳተ ብክቶት፤ ሁኩ ቤቹ እይሁደ እኮበእ መኒሃ ኣሰሞሃ እኮቤቺሃ ብክቶት፤ እይሁደ እህቡ መኑ ጠሊልቹተ ከተመ ሸይልኔ ለሙ እነነ ፈንቀላንታሴ፤
3 ኢ ለሙንኩ ምሰክሩ ጥጅ ኦድኑተ ኦደእ መቱ ኩምተ ለም ጥብታ ሌሃሁ በር ራገ ኩልታገ ወልቀተ ኣሳንሰ» ዬእ።
4 እሰ ኡለ ቀርች ብሬን ኡርታ ለሙንኩ ወርች ሀቃከትለከ ለሙንኩ ኩረዘ አፉሼኖሃን፤
5 እዪሁ እሰተ ምዕሮተ ሀሾ ጎሬ ጊረት እፌችሰ ፉልት ባለጋረሰ ቡሰታእ፤ ህትን እሰተ ምሮተ ሀሰኖሁ ጉዕሙንኩ ሬሀኖሁ ከን ሀለቴኒት።
6 እሰ ራገ ጠወኣ ህከ በር ሰሜች ጤኑ ኤበኖበእገ ሰማሃ ጡፎተ ወልቀት ዮሰ፤ ህትን ዋሃ ቄጉ እት ዶርቶተለከ ሀሳ ወክት ጉዕመ እኮሰ ሃሌን በለት ኡለተ ዎቀርቶተ ወልቀት ዮሰ።
7 ምሰክርነቱሰ ሹልቶች ኤተሮን እቢ ጥዕላሸ በዊች ፉለኖ ቡሳውቹ እሳን ኦለም ቄል ሸኖሰ።
8 ሬሸሰ ሎረ ከተም ዎቄ በላን ኤጀኖ፤ ሁኩ ከተሙ ሶዶመ ህከረንገ ግብጸ ዬን ገኤኖ ከተሚሃ ምሳሌተ፤ ሁኩቤቹንኩ እሰ ቀርቹ ሰቀለሞሃቤቹ።
9 ህከኒች ኤተሮን ወገኒች፥ ደቦች፥ ዘሬች፥ እደደ እፎ ጠወእኖ መኒች፥ ባዲች ጉዕሚች ልግቡ ኤመቱ ሞገምቢገ ከንት ሰሱ በርሃ መቶ በሬ ደርተ ሬሸሰ ለኣእ፤ ሬሸሰ ሞገመኖበእገ ከንታእ።

---

‡ **9:17** ዲን፦ ግርክ እፎን ዲን ክኑ እክ ቡርቱካን ደኑ ዮሰ፤ እሰን እበ ቡበኖሃለከ ሂሉ ቦበኖ ፎገሉ ዮሰሃን። **9:20** መዝ. 115፥4-7፤ 135፥15-17፤ ዳን. 5፥23። **10:7** ፉል. 20፥11፤ ዘዳ. 32፥40፤ ዳን. 12፥7፤ እሞጽ 3፥7። **10:10** ዕዝ. 2፥8-33። **11:1** ሕዝ. 40፥3፤ ዘካ. 2፥1-2። **11:2** ሉቃ. 21፥24። **11:4** ዘካ. 4፥3፤ 11—14። **11:6** 1 ነገ. 17፥1፤ ፉል. 7፥17-19፤ 1 ሳሙ. 4፥8። **11:7** ዳን. 7፥7፡21፤ መና. 13፥5-7፤ 17፥8። **11:8** ኢሳ. 1፥9-10።

10 ሁኩ ለሙንኩ ነብያኑት ኣዱንያ አል መነ
ኦርሶቤቺሃ ኣዱንያ አሌን ሄአኖ መኑ ነብያኑት
ሬቶቤቺሃ አበ ሙንደኣአ፤ ህትን ሙንዲኖ ከበጀት
ከበጅት ገገዉንኩሰ ኣስቱተ ኣስቀንታአ።
11 ጠዉ እኮነሬ ሰሱ በር ደሬን ህነች ኤተሮን
ሄእ ሩሁ መገኒች አሜች ሬሻን ኣነ፤ ሎካንከሰ
ኡሪቶኡ፤ ለኦ መኑ አበ ዋጅቶኡ።
12 ህከኒች ኤተሮን ለሙንኩ ነብያከት አሌ ፉሌ
ይታ ሎረ ላገተ ሰሜች ሞጮጭቶኡ፤ ባለጋሩሰ
ለአነ ጎማን ሰማ ዋልት መርቶኡ።
13 ህከ ወክትንከ ኡለ አሌን አቡ ሌንቄቁ እኮ፤
ከተሚችሰ ቶንቅ አፎሁ ድጀሞ፤ ኡለ ሌንቄቅ
መሳን ለመሉ ሺህ መኑ ሬዮ፤ ሬሆች ፈቆእሩ አበ
ዋጅቶኡ፤ ሰሜ መገኒሃ ሰገዶኡ።
14 ለንክ «ኣዬ» ዬኖ ኦርሸት ህነኡ፤ ህትን ሰቅ
«ኣዬ» ዬኖ ኦርሸት ደዕልት አሜታአ።

ለመልቅ ጡሩምብተኔሃ

15 ለመልቅ መላይኬቹ ጡሩምበሰ ቡሾ
ወክት «ኣዱንያ አል ዋምነቱ ቀርችሃኔ
መሲህሃ እኮኡ፤ እሰን ዘማኒሃ ዋመ እክ
ጠዕቅቶንትቤቺሃ ገለትጭናንኬ» ይታ ሎርሎረ
ላገት ሞጮጨንቶኡ።
16 መገን ብሬን ኬዕምኛ ቦርጭማን አፉዕልቶ
ለሞድምኔ ሾልንት ባልቀት ሚኔንተሰ ሙግይት
መገኒሃ ሰገዶኡ፤
17 «ዮንቲሁ፥ ሄኣንቲሁ፤
ጉዕመንከ አታልታንት ቀርኛ መገኖ!
ሎረ ወልቀክ ገይኪሃ አቶንትቤቺሃለከ
ዋመ እክ ጠዕቅቶንትቤቺሃ ገለትጭናንኬ።
18 አይሁደ እኮበእ መኑ ኡሙዕርቶኡ፤
ጠዉ እኮነሬ ኪ ኡሙዕርት አሜቶኡ፤
ህትን ሬቶ መን አሌን ፈረዳንት ወክቱ
ኢልዮኡ፤
ካዲማተክ ነብያኖተለከ
ጠሊላኖተ ሱዕመክ ሎርሰታሀኑኡተ፥
ቀቀዋኖተለከ ሎርሎራኖተ፥
ዋገሰ አታንትሰ ወክቱ ኢሌዮኡ
ኣዱንያ አል ቤሶረ ቤሳንት ወክቱ ኢልዮኡ»
ይቶኡ።
19 ህከኒች ኤተሮን ሰማን ዮ መገን ምኑ
ፈንተዕያን ወኣድ ሳጥኑ መገን ምኔን ለሌእ፤
ህትን በለቁ፥ ላገቲ፥ ጉገኛት፥ ኡለ ሌንቄቁለከ አበ
በረደሃ እኮ።

12

መንቾለከ ደህችተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን አበ አጀብሲሳ መላት ሰማን
ለልቶኡ፤ ሁኩንን መት መንቹት እሩ ኦደኦኢት
አገንቹ ሎካችሴ ዋሮ አዲን ዮኢት ቶነ ለሞ ቤዜ
አክሊለ ቡዕላንከሴ ኢቶኢት ሄኦ እቅ።
2 እሴን ላፈተ እኮቤቺሃ ኒጠኛት እፋንሴ
ጨነቁንት ያርታኢት እቅ።
3 ህትን ዋልት መላት ሰማን ለሊቶኡ፤ እሰን
ለመሉ ቡዕሉለከ ቶኡ ቡዱ ቡዕላንከሰ ለመሉ
አክሊሉ ዮ ሎሩ ቢሹ ደህቹ ለሌእ።
4 ደህቹሰ ዱቢንከሰ ቤዜ ሰቅሜሸ ሰሜች
ሀጣው ኡላን ኡጄእ፤ እሰን ህት ኒጣ መንቹት
እልቶ ወክት ጩልሴ አጉዕም ከሞተ እልቶተ እኮ
መንቾ ብሬን ኡሬእ።
5 እሴን ኡመት ጉዕመንከ ብረት በርቲን አዘዥ
ጠቀኖ ለባ ጩል እልቶኡ፤ እኮነሬ ቤቱሴ መገን
ቤቹ ሁኩንን መገን ኬዕምኛ ቦርጭመ ቤቹ ቀቡል
አኤን መሴመሰ።
6 ህት መንቹንት መቱ ኩምተ፥ ለም ጥብተለከ
ሌሃዉ በር ክድማተ መገኑ ቅጥ አዕዮሴቤቹ ኡለ
ኡድመ ሁንቶኡ።

7 ህከኒች ኤተሮን ሰማን በገዙ ኬዕዮ፤
ምካኤሊለከ እሰ መላይከት ደህቺን ኦለንቶኡ፤
ደህቹለከ መላይከት ፈንቀልት ምካኤሊንለከ
መላይካን ኦለንቶኡ።
8 ጠዉ እኮነሬ ደህቹለከ እሰ መላይከት
ቄለንቶኡ፤ ቄለንቶች ኤተሮን እሰ ሰማን ሄኣበእገ
ቤቹ ሆሮ ደገሞሰበእ።
9 ህከ ሎረ ደህቹ ዋሮ ዋሼን ቶሬመ፤ እሰን መነ
ጉዕመንከ ሉሲሰኖ እልቢሰ ህከረንገ ሼይጣነ ዬን
ገኤኖ ወዕኔሃ ዋርቹ፤ እሱ ኡለተ ዋሼን ቶሬመ፤ እሰ
መላይከንተ እሲን ሜጡበ ቶሬመ።

10 ህከኒች ኤተሮን መት ሎረ ላገት ሰማን «ቴሁ
መገኑ ገይሰ ጡምሱሰ፥ ዋልቀሰለከ ዋምነቱሰ
ለሊሾኡ፤ እሰ መሲሁ ሹምነቱሰ ለሊሾኡ፤
አመኔኦሱተ መገንኔ ብሬን ህንከዕርተለከ በራሃ
ብተንሰን ሄዕዮ አመኔኦሶ ከሳሹ ቶረሞኡ።
11 እሰ ሆልች ቄጊንለከ ጠወኑ ምሰክር ላጋን
እሱ ቄልቶኡ፤ ነብሴሃሰ አሙዙዕነ ገዉሰ ሬሆተ
ህግሰ ኣቶኡ።
12 ህካን እኮቤቺሃ ሰሞለከ ሰሜ ኣዜን
ሄኤነንተሩ ጉዕሙንኩ ተሸ ዩንክዕኔ፤ ቀዉ
ወክቱ ፈቆሰገ ደኀቤቺሃ እልቢሱ ሎረ ኡሙዕሬን
ክዕኔቤቹ ድሬቤቺሃ ኡለትለከ ባሩ ቆሀኖህዕኔ»
ይተን ሞጮጨሞ።

13 ሁኩ ደህቹ ኡላን ኡጄመሰገ ለዕዮ ወክት
ለባ ጩል እልቶ መንቹተ ሸሩ ጀመሮ።
14 መንቹት ኡለ ኡድማን ቅጥ አኤመሴቤቹ
ብር ይት መርቶተ ሎረ የብሮ ጎንተ እጉደኖ ለምት
ጎንት ኣሰንቶሴ፤ ህከኔን ዋሪች ብሬች ቄዕርት ሰሱ
ዘማን ደሬን * ጡመገ አኤን ካደሜነን አገሬኖሴ
እቅ።
15 ህት መንቹት ድርሱ መሰኖሴገ ዋርቹ አበ
ዛዘኖ ዊ ጌሰ ዋሃ አፌችሰ ኤተርንከሴ ቱፎ።
16 ጠዉ እኮነሬ ኡለት መንቾተ ሀዕልት አፎሴ
ፈንት ደህቹ አፌችሰ ቱፎሃ አበ ዛዘኖ ዋሃ አጎኡ።
17 ህከኒች ኤተሮን ደህቹ መንቾን ኡሙዕር ፈቆ
እሴ ዘሬን ኦለሞተ ኦሮዕዮ፤ እሰን መገን ትዛዝ
አገርታሀኑኡንለከ ኢሲሃ አመዕነንት መሰከርታእረ።
18 ደህቹንኩ ባር ገበላን ሸፋር አሌን ኡሬእ።

11:11 ሕዝ. 37፥10። **11:12** 2 ነገ. 2፥11። **11:13** መና. 6፥12፤ 16፥18። **11:15** ፉል. 15፥18፤ ዳን. 2፥44፤ 7፥14-27። **11:18** መዝ. 2፥5፤ 110፥5፤ 115፥13። **11:19** መና. 8፥5፤ 16፥18፤ 21። **12:3** ዳን. 7፥7። **12:4** ዳን. 8፥10። **12:5** ኢሳ. 66፥7፤ መዝ. 2፥9። **12:7** ዳን. 10፥13፡21፤ 12፥1፤ ይሁደ 9። **12:9** ክል. 3፥1፤ ሉቃ. 10፥18። **12:10** አዩ. 1፥9-11፤ ዘካ. 3፥1። * **12:14** ዘማን ደሬን፦ የኖሁ ግርካን ወክቱ፥ ወክትለከ ወክት ደርተ የኖ፤ ሁኩንን ዳን. 7፥25፤ 12፥7 ከተበሞኡ። **12:14** ዳን. 7፥25፤ 12፥7።

13

ለሞ ቡሳውተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን መቱ ቡሳውቹ ባሪች ፉለን ለዕዮም፤ እሲንከ ቶኑ ቡዱለከ ለመሉ ቡዕሉ ሄዕዮሰ እቅ፤ ቡዳንከሰ ቶኑ እክሊሉ ሄዕዮሰ እቅ፤ ቡዕላንከሰ መገኑ ቦሮርታ ቦሮር ሱዕሙ ሄዕዮ እቅ።
2 ለዕዮም ቡሳውቹ ሰማገ አጉደና እቅ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሎከሰ ድበ ዬና ቡሳውች ሎከተ አፎሰ ዞቤ አፎ አጉደና እቅ፤ ህትን ደህቹ ገይሰ ወልቀተለከ ገይሰ ኬዕምኛ ቦርጭመተ ሎረ ወልቀተ ህከን ቡሳዊቺሃ ኣሴሰ።
3 ቡሳውች ቡዕልች መቱሰ ሬሆታ ኢልሰና ጡሎ ሄኡሰ ለዕዮም፤ ጠዉ እኮጎሬ ሁኩ ሬሆተ አበቀእናሰ ጡሎ ፈይሃን ኣዱንያ አሌን ዮ መኑ ጉዕሙንኩ አጀብሰጭ ቡሳውቹ አዎቾ።
4 ደህቹ ቡሳውቺሃ ዎልቀሰ ኣሴቤቺሃ መኑ ጉዕሙንኩ ደህቺሃ ሰገጀ፤ ህትን «ቡሳውቹ አጉደናሁ አዬት? ህትን እሲንን ኦለሞተ አታለና አዬት» ይተን ቡሳውቺሃ ሰገዶኡ።
5 መገን አሌን ቦንለከ ቦሮረና ላገተ ጠወእና አፎሃ ቡሳውቺሃ ኣሴመሰ፤ ሸይልኔ ለሙ አገነ ገዘእይ ጠቆተ ዎልቀተ ኣሴመሰ።
6 መገኑ፥ ሱዕመሰለከ ሰማን ሄኣእረ መገኑ እሰ ኣዚን ሄኣ መነ ቦሮሩ ጀመሮ።
7 እሰን ጠሊለኖን ኦለሞተለከ ድለ አዕይ ቁለኖገ ሹምነቱ ኣሰሞሰ፤ ህትን ወገኒን፥ ደቦን፥ ኢደደ እፎን ጠወኣእረለከ ኡመት አሌን ጉዕማንን ሹምነቱ ኣሰሞሰ።
8 ዱንየ አሉ ከለቀሞች ጀመር ሱዕሙሰ ጎረጠሞ ሆልች ሄእ መጸፋን ከተበምባሁ ዱንየ አሌን ሄአኖ መኑ ጉዕሙንኩ ቡሳዊሃ ሰገዳአ።
9 መጨት ዮሲሁ ዮ ጎሬ ሞጮጩን!
10 «እዪሁ አግ መሰኖሁ ዮጎር አገሞ ኦሮእኖ፤ እዪሁ ሲፊን ሬሆተ መደበሞሁ ሲፊን ሬሀኖ» ህትን ጠሊለኖ አታዕሉለከ አመዕነቱ ለለናሁ ህከ ወክትዪት።
11 ዎሉ ቡሳውቹ ኤላች ፉለን ለዕዮም፤ እሲንከ ሆለ ቡድገ ዮ ለሙ ቡዱ ዮሰ፤ ጠወእኖሁ ደህችጋት እቅ።
12 ወዕኔ ቡሳውች ቤቾን እሰ ሹምነቲን አእኖ እቅ፤ ዱንየ እሉለከ እሴ አሌን ሄኣእሩ ጉዕሙንኩ ወዕኔ ቡሳውቺሃ ሰገዳገ አዕዮ፤ ሁኩ ቡሳውቹ ወዕና ሬሆተ አበቀአኖ ጡሎ ፈዬሰ ወዕኔሃ ቡሳውቹ።
13 ጠዉ እኮጎሬ ለምቅ ቡሰውቹ መን ብሬን ጊረተ ሰሜች ኡለተ ድርሰና ኢለ ሎርሎረ አጀብሲሰኖርቹ አእኖ እቅ።
14 ዎዕኔ ቡሳዉ ብሬን እኦተ ኣሰሞሰ አጀብሲሰኖርች መሳን ዱንየ አሌን ሄኣ መነ ሉሲሰኖ እቅ፤ ሲፊን ጡላይ ፈዬ ቡሳውቺሃ ኬዕምኛ ምሰለ መክሶተ ዱንየ አሌን ሄአኖ መኒሃ ለንክ ቡሳውቹ አዘጉሰ።
15 ለንክ ቡሳውቹ ወዕኔ ቡሳውቺሃ ምሰሊሃ ሄእ ሩህ ኣሶተ ሹምነቱ ኣሰሞሰ፤ ሄእ ሩህ ኣሶተ ሹምነቱ ኣሰሞሲንኩ ምሰሉ ጠወኦተ አታሎታትለከ እሲሃ ሰገድቡሩ ጉዕሙንኩ ሬታገ አእኖ እቅ።
16 ለንክ ቡሳውቹ ቀቀዋኑተ እኮኡ ሎርሎራኑተ፥ ቀባጣመተ እኮኡ ቡጥቻኑተ፥ ሮሰቹ እኮ ሰዋልድቹ፥ ጉዕሙንኩ መኬሰ አንጋን ህከረንገ ሚኔሰ አሌን መላተ አቶተ ግድሾሰ።
17 ከን ሃሌን ቡሳዉች ሱዕመ ለሊሰኖ መላት ህከረንገ ሱዕምሰ ዎልንሹ ዮበኢሁ ህኩ መንቹሁ ህዕሮተለከ ህሮታ አታለኖበአ።
18 ቴሁ ሀይመት ዮኢሁ ከንቤቾንት፤ ቀልቡ ዮሲሁ ቡሳውች ዎልንሸ ዎለኡን፤ ሁኩ ዎልንሹ መን ዎልንሸ ለሊሰኖ፤ ዎልንሹሰ ሌህ ጥብታ ሌሃይኔ ሌሁሃን።

14

ሆልችለከ መት ጥብተ ሸይልኔ ሾሌ ኩሜ መንተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን ሆልቹ ጽዮን ቆተ አሌን ኡሬኢሃ ለዕዮም፤ እሲን ሜጡበ እሰ ሱዕሙለከ እንሰ ሱዕሙ ሚኔሰ አሌን ከተበሞ መት ጥብተ ሸይልኔ ሾሌ ኩሜ መኑ ሄኡ እቅ።
2 ሰሜች እበ ቆም ዊ ላገገለከ እበ ጉገኞ ላገገ ዮ አበ ላገተ ሞጮጩም፤ ሞጮጩም ላገት ክራረ ዎቀርታ ክራር ላገተ አጉደናሃ እቅ።
3 ኬዕምኛ ቦርጭማንለከ ሾሌንከ ክልቀት ባሊቀ ብሬን መት ጥብተ ሸይልኔ ሾሌ ኩሜ መኑ ሃዕሮ መዝሙረ ዘመርቶኡ፤ ህከ መዝሙረ ኡለ አሌን ዎዚመሰ መት ጥብተ ሸይልኔ ሾሌ ኩሜ መን ቤሉ አዪሁ ደጎተ አታለኖበአ።
4 እሰን እለንቶኢች ዝነተ አት አገኞትበረ እኮቤቺሃ ሜንቲን ዝነተ አኡ ሆግንከሰ ንጀቦበአ፤ ሆልቹ መሮቤቹሃ ጉዕመንከ አዎንታአ፤ እሰ መገኒሃለከ ሆልቺሃ * መን በሊች ሀንገፈ እክ ዎዘንቶእራን።
5 እሰ ክዝብ ጠወኣበአ፤ ሂሉ ኩሌኖሰርቹንኩ ዮሰበአ።

መገን ፍርደ ኩልታ ሰሶ መላይከተኔሃ

6 ህከኒች ኤተሮን ዎሉ መላይኬቹ ኣዱንያ አሌን ሄአኖ ኡመቲሃ፥ ደቦተ፥ ባዲሃ፥ እደደ እፎ ጠወኣ መኒሃለከ ወገኒሃ ጉዕሚንከ ዱዱብሲሃ ዘላለሚሃ ሄኣ ተሸት ላገተ ኩሎተ ሰሜ በላን ብርየን ለዕዮም።
7 እሰን ሎረ ላጋን «መገኑ ዋጅዬ! ከበጅዬሰ! መሰንትሰ እሰ ፈረደኖ ወክቱ ኢሌቤቺሃ ሰማንለከ ኡለተ፥ ባረለከ ዊ ቡቁተ ከለቆ መገኒሃ ሰገጀ!» ዬእ።
8 ዎሉ ለምቅ መላይኬቹ «ሰከርሰና ዝነሴ ዎይን ጠጀ ኡመቲሃ ጉዕሚንከ አግሶ ህት ሎረት ባብሎንቹት ኡቦኡ! ኡቦኡ!» የን ወዕኔሰ መላይኬቹ እዎቾሰ።
9 ዎሉ ሰቅ መላይኬቹ ሎረ ላጋን «ቡሳውቺሃለከ ምሰሊሃ ሰገዳእሩ፥ መላሰ ሚኔንከሰ ህከረንገ አንጋንከሰ አታሩ ጉዕሙንኩ
10 መገን ኡሙዕሬ ወይን ጠጀ አጋእ፤ ሁኩ ወይን ጠጁ ልቃለቀሙዕናን ኡሙዕሬሰ

13:1 ዳን. 7፥3፤ መና. 17፥3፤ 7፥12። **13:2** ዳን. 7፥4-6። **13:6** ዳን. 7፥8፤ 25፤ 11፥36። **13:7** ዳን. 7፥21። **13:8** መዝ. 69፥28። **13:10** ኤር. 15፥2፤ 43፥11። **14:1** ሕዝ. 9፥4፤ መና. 7፥3። * **14:4** ሆልቺሃ፦ የኖሁ ኢሰ ዩሃን። **14:5** ሶፎ. 3፥13። **14:8** ኢሳ. 21፥9፤ ኤር. 51፥8፤ መና. 18፥2።

ጠበቴን እንክለሞሃን፤ ህትን ጠሊለ መላይከ
ብሬንለከ ሆልች ብሬን ጊራንለከ ዲን ዬኖ ፍሚን
ኦርጨቅንታአ።
11 እስተ ኦርጨቅንታገ እታ ጊራች ፉልታ
ዉሊልት ዘላለሚሃ አሌ ሰማ ዋልት ፉልታአ፤
ህከን ቡሳውቺሃለከ እሰ ምሰሊሃ ሰገዳእሩ
ሱዕምሰ መላተ አቶሩ ጉዕሙንኩ ህንከዕርተለከ
በራሃ ፎሎጩ ዮሰበእ» የን እዎቾሰ።
12 መገን ትዛዝ አገርታሀኡንለከ ኢሳን
አመዕንት ጠረኛት ሄኣ ጠሊላና አታዕሉ ለለናሁ
ከኒንት።
13 ሰሜቺን «ካን ከተብ፤ ከኒች ኤተሮን
ቀርቹ አመዕንት ሬታእሩ ማሰአንቶእረ» ይታ ላገተ
ሞጮጨሞ፤ ህትን ጠሊሉ አያኑ «ሆጎሰ ሆንጌች
ፎሎጭቶተ ሆጉሰ አዎንታሰቤቺሃ እሰ ህንቅንከ
ማሰአንቶእረ» የኖ።

ቀርች ኤሙዕርት ኣዱንያ አሌን

14 ህከኒች ኤተሮን ዋጁተ ጎመተ ለዕዮሞ፤
ጎመሰ አሌን መንች ቤቱ አጉደናሁ አፉዕልዮኡ፤
ቡዕላንከሰ ወርቅ አክሊለ አዕዮኡ፤ አንጋንከሰ
እጻሸተ ዘዘረተ አፎኡ።
15 ዋሉ መላይኬቹ መገን ምኒች አሜች ጎመ
አሌን አፉዕሌኢሃ ሎረ ላጋን «ኡለ አሌን እዝመረ
ጭም እኤኖለከ ምዴኖ ወክቱ ሆንጠኮኡ!» ዬእ።

16 ጎመ አሌን አፉዕሌኢሁ ዘዘረሰ ኡለተ ሶካን
ኡለንት ምደንቶኡ።
17 ዋሉ መላይኬቹ ሰማን ዮ መገን ምኒች ፉሎ፤
እሰን እጻሸት ዘዘረት አፎ እቅ።
18 ጊረ አሌን ዋልቀት ዮሲሁ ዋሉ መላይኬቹ
ክትመ ክትሜኖ ጠረጴዝ መዲች ፉል ኢጻሸተ
ዘዘረተ አፎ መላይኬቹ «ወይኑ ላሎቤቺሃ እጻሸተ
ዘዘረክ ሶክ ወይን ላልቹ ጉዕመንከ ኡለ አሊች
ምድ ጭም አእ!» ይ ሎረ ላጋን ያሮ።
19 መላይኬቹንኩ ዘዘረሰ ኡለ አል ሶክ ኡለ
አሌን ዮ ወይን ላልቹ ምጅ ዋይነ ጩንሼኖ ሎረ
ቤችን ዋሮ፤ ሁኩንን መገን ኡሙዕርያቤቹ።
20 ከተሚች አብሌን ዮ ወይነ ጩንሼኖቤችን
ጩንሸሞ፤ ጩንሼኖቤቺች ፋርሶ ብጣለ ኢለኖ
ጌሰ አሌ ዋል ሰሴ ጥቤ ኪሎ ሜትረ † ኢለ ኢለኖ
ቄጉ ፉል ዱንተዕዮ።

15

መጨረሽ በለተ አፎ መላይከተ

1 ዋሉ አጀብሲሰኖ መላተ ሰማን ለዕዮሞ፤
ሁኩንን መገን ኡሙዕርት ጎፋ መጨረሽ ለመለ
በለተ አፎ ለመለ መላይከተ ለዕዮሞ።
2 ህከኒች ኤተሮን ጊራን ልቀለቀሞ ለእቃንች
ባረ አጉደናሃ ለዕዮሞ፤ ህትን ቡሳውችለከ
ቡሳውች ምሰለ፥ ሱዕምሰ ዋሊንሽ መላተ ድለ
አቶረ ለዕዮሞ፤ መገኑ ኣሴሰ ክራረ እፍ ህከን
ቡርጨቅ ባር መዴን ኡርቶኢሃ ለዕዮሞ።
3 እሰን መገን ካድንቾ ሙሰ መዝሙረለከ
ሆልች መዝሙረ
«ጉዕመንከ አታልታንት ቀርቾ መገኖ!
ሆጉክ ሎረተለከ አጀብሲሳእታን፤
ጉዕማንከ ኡመት ዋመ!*
ዋቆክ ጌጥዬሃለከ ህንቅሃን።
4 ቀርች! ኬሳሃ ዋጅባሁለከ
ሱዕመክ ከበጅባሁ አዬት?
መሰንትሰ ጠሊሉ ጠለዕል አቴት፤
ህንቅ ፍርዱክ ለሌቤቺሃ
ኡመቱ ጉዕሙንኩ አሜች ብሬንከክ
ሰገዳአ» ይተን ዘመርታ እቅ።
5 ህከኒች ኤተሮን ምሰክር ዱካኑ ሁኩንን መገን
ምኑ ሰማን ፈንተዕያን ለዕዮሞ።
6 ህከ ለመለንከ በለተ አፎ ለመሉንኩ
መላይከት መገን ምኒች ፉልቶኡ፤ ነጠተ በለቃ
ዋጁተ ኦድኑተ ኦደኦ እቅ፤ ወዘነሰ ዋርቅ ቀበቶን
ቆዕርቶ እቅ።
7 ሾሎንከ ክልቀቲች መቱ ለመለንከ
መላይኬቺሃ ዘላለሚች ዘላለመ ኢለ ሄእኖ መገን
ኡሙዕርት ዊንቶ ለመለ ዋርቅ ጠበትቲ ኣሴሰ።
8 መገን ኬዕምኚችለከ ዋልቃች ፉልታ
ዉሊልት ዱእ ምኒ ዊሞ፤ ሁኩ ለመሉንኩ
መላይከት አፎ ለመሉንኩ በለት እሆተ ኢለ አዪሁ
ዱእ ምኒ ኣጎተ አታሎበእ።

16

መገን ኡሙዕሬተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን ለመለንከ መላይከተ «መሬ!
መገን ኡሙዕርተ ዊንቶ ለመለንከ ጠበቴሃ ኡለ
አሌን ዱኜ» ይታ ሎረት ላገተ መገን ምኒች ፉልተን
ሞጮጨሞ።
2 ዋዕኔሰ መላይኬቹ መር ጠበቴሃ ኡለ አሌን
ዱቾ፤ ቡሳውች መላት ዮሰህኡንለከ ቡሳውች
ምሰሊሃ ሰገዳ መን አሌን ሂሉለከ አበ ጥዥ
ጨነቀሮ ጡሎ ፉሎ።
3 ለንክ መላይኬቹ ጠበቴሃ ባር አሌን ዱቾ፤
ህከ ወክት ባሩንኩ ሬዮ መን ቄግገ እኮ፤ ህትን ባር
ኣዜን ሄእኖ ፎሉ ዮሰርቹ ጉዕሙንኩ ሬዮ።
4 ሰቅ መላይኬቹ ጠበቴሃ ዛዘኖ ዋንለከ ዊ
ቡቆን ዱኖን እሰን ቄጉ እኮኡ።
5 ዊ አሌን ዋልቀት ዮሰ መላይኬቹ «ዮንቲሁለከ
ሄኦንት ጠሊሉ! ህት ፈረዶንትቤቺሃ እት ፈየሃን።
6 መኑ ጠሊላናለከ ነብያከ ቄጉ ዱንቶቤቺሃ
እሳሃ ቄጉ አግሶንትሰ፤ ሁኩንን እሳሃ ሀሰሰናሰ» የን
ሞጮጨሞ።
7 ህትን ህጣነ ሀጪሴኖ ጠረጴዙ «ኤ!
ጉዕመንከ አታልታንት ቀርቾ መገኖ! ፍርዱክ
ሀንቅሃለከ ፈየሃን» ይታ ላገተ ሞጮጨሞ።
8 ህከኒች ኤተሮን ሾልቅ መላይኬቹ ጠበቴሃ
አር አሌን ዱቾ፤ እሪቹንት መነ ፋራንተሴ ቡሰቶተ
ዋልቀት ኣሰንቶሴ።

14:10 ኢሳ. 51፥17፤ ክል. 19፥24፤ ሕዝ. 38፥22። **14:11** ኢሳ. 34፥10። **14:14** ዳን. 7፥13። **14:15** ኢዩ. 3፥13።
† **14:20** ሰሴ ጥቤ ኪሎ ሜትረ፦ የኖሁ መቱ መንቹ ሌሁ በር ሃመኖ ዋቄ ጌሰ እሀኖሃን። **14:20** ኢሳ. 63፥3፤ ሻዞ. 1፥15፤ መና. 19፥15።
* **15:3** ኡመት ዋመ፦ መት-መቱ እንክለንቶሩ «ዘማናከ ዋመ» ይታአ። **15:3** ፉል. 15፥1። **15:4** ኤር. 10፥7፤ መዝ. 86፥9። **15:5** ፉል. 38፥21። **15:8** ፉል. 40፥34፤ 1 ነገ. 8፥10-11፤ 2 ዱዱ. 5፥13-14፤ ኢሳ. 6፥4። **16:2** ፉል. 9፥10።

9 መኑንኩ አበ ፋራን ቡቦኡ፤ ህከን በለ አሌን ሹምነቱ ዮሰ መገን ሱዕመ ቦሮርቶኡ፤ ህትን ቶበቶበእ፤ እሱንከ ከበጅቶሰበእ።
10 ኦንትቅ መላይኬቹ ጠበቴሃ ቡሳውች ኬዕምኻ ቦርጭም አሌን ዱጅ፤ ቡሳውች ዎምነቱንኩ ቱንሰቹ እኮ፤ መኑንኩ አበ ኦርጨቀንቶቤቺሃ እንኩሰ ኢጦኡ።
11 እሰን አበ ኦርጨቀንቶቤቺሃለከ ጡላይቶቤቺሃ ሰሜ መገኑ ቦሮርቶ ቤሉ ሂለ ሆጎችሰ ቶበት ፈንቀልቶበእ።
12 ሌህቅ መላይኬቹ ጠበቴሃ ኤፍራጢሰ ዬኖ ሎረ ዛዘኖ ዋን ዱጅ፤ ዉሁ ሸርቂች እሜታ ዎማተ ወቃሃ መክሲሃ ዛዘኖ ውሁ ሞሎ።
13 ህትን ደህች እፌችለከ ቡሳውች እፌች፥ ክዝበኛ ነብዬች እፌች ጎጅዕኜተ አጉዳ ሰሱ ሂሉ እያኑ ፋለን ለዕዮም።
14 እሰን ሩሃንይ እያነ እኮቤቺሃ እጀብሲሰኖ ጠወ አተን ጉዕመንከ እታለኖ መገን ሎረ በሬን እህኖ በገዚሃ ጭምአቶተ ጉዕማንከ ባድ ዎመቤቹ መርታአ።
15 «አነ ሞጋንችገ ድንገቴ እሜታም፤ ህካን እኮቤቺሃ ከል እካን መኑ ሻይደሰ ለዕበገ ኬዕይ ኦድኑሰ አገዕረኖ መንቹ ማሰእሞእሃን።»
16 ሁኩ እያነንት ዎመተ እብራዌ መን አፎን አርማጌዶነ ዬኖቤቾን ጭምአቶኡ።
17 ህከኒች ኤተሮን ለመልቅ መላይኬቹ ጠበቴሃ ቦብር አሌን ዱጅ፤ ህከ ወክት ዱእ ምኒ ኣዜን ዮ ዳኝነት ቦርጭማች «አበቀዕዮ» ይታ ሎረ ላገት ፋልቶኡ።
18 ህትን በለቁ፥ ላገት፥ ጉገኛትለከ ኡለ ሌንቄቁሁ እኮ፤ ህትኔ ሎሩ ኡለ ሌንቄቁ መኑ ኣዱንያ አሌን ከለቀሞህኒች ኬሸ ሆሮ እክ አገኘኖበእ።
19 ህትን ሎረ ከተንቹት ሰሱ ቤቹ እክ ቤሀንቶኡ፤ ህትን ኡመት ከተመንት ድጀንቶኡ፤ መገኑ ሎረ ባብሎነ ቃጎ፤ ሎሩ አሙዕሬሰ ዋይን ጠጂ ዊሞ ጠበትተ አጋገ አዕዮሴ።
20 ህትን ዊን ረበንቶ ኡለት ጉዕመንት በኦኡ፤ ቆተንት ደገንቶበእ።
21 ህትን መት-መቱሰ ሸይልኔ ኦንቴ ኪሎ ጌሰ እህኖ በረዱ ሰሜች መን አሌን ኡቦ፤ በለሰ አበ ጨነቃቤቺሃ መኑ በረድ በለ መሳን መገኑ ቦሮርቶኡ።

17

ዝነተ አታ መንቾተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን ለመልንተ ጠበትተ አፎ ለመለ መላይካች መቱሰ ኢቤቹ እሜች «ከበ አም! ልግቤ ዊ አሌን አቍዕልቶ ሎረ ዝነተ አታ መንቾ አሌን ኢለኖ ፍርደ ለሊሳንኬ።
2 ኣዱንያ አል ዎመት ዝነተ አቶኢሁ እሴኒት፤ ህትን ኣዱንያ አሌን ሄኣእሩ ዝነተ እእሴ ዋይን ጠጂን ሰከርቶኡ» ይ ኩሎኡ።

3 ህከኒች ኤተሮን መላይኬቹ እያኒን ኡለ ኡድመ መሴኤ፤ ዊሙ ጅሰማንከሰ ቦሮር ሱዕሙ ዊሞ ቢሸ ቡሳውች አሌን ቆጾ መት መንቹተ ለዕዮም፤ እሲንከ ለመሉ ቡዕሉለከ ቶኑ ቡዱ ዮሰየ እቅ።
4 ህት መንቹት ሰመ አጉደኖ ብሸ ኦድኑተ ኦደኡ እቅ፤ ወርቂን፥ ጤአተ እኮ ክኒንለከ ዕንቁኤን መክጨንቶ እቅ፤ አንጋንከሴ ኮፍ ይታ ዝነተ አታ ንጂሱ ዊሞሰ ዎርቅ ጠበቴሃ አንጋንከሴ አፎ እቅ።
5 ሚኔሴ አሌን ምሰጥር የኖ ሱዕሙ «ዝነተ አታሀኑኡለከ ኡለተ ንጂሰሳሀኑኡ አመተ ሎረተ ባብሎንቹተ» የመሞ ከተበሞኡ።
6 ህት መንቹት ጠሊላኖ ቂጊንለከ ኢሰተኔሃ ይት ሬቶ መን ቂጊን ሰከርታን ለዕዮም ወክት አበ አጀብሲጩም።
7 ጠዉ እኮጎሬ መላይኬቹ «ሚሃት አጀብሲጭታንቲሁ? መንቾ ምሰጢርለከ እሴ ቆጾ ለመሉ ቡዕሉለከ ቶኑ ቡዱ ዮሰ ቡሳውች ምሰጥር ለሊሳንኬ።
8 ሁኩ እት ለኦንት ቡሳውቹ ከኒች ብርተ ሄዕዮ እቅ፤ ቴሱ ዮበእ፤ ኤተሮን ጥዕላሸ በው ኣዚች ቆለኖ፤ በእቤቹ መረኖ፤ ኣዱንያ አል ክልቀቲች ጀመር ሱዕሙሰ ሄእ መጸቆን ከተበንትባሁ ኣዱንያ አሌን ሄአኖ መኑ ቡሳውቹሰ ከኒች ብርተ ሄዕዮሁ፥ ቴሱንገ ዮበኢሃለከ ኤተሮን አሜተኖሃ እሁሰ ለኦ ወክት አበ አጀብሲጭቶኡ።

9 «ሀይመት ዮ ቡዕለ ሀሴኖሁ ከንቤቾኒት፤ ለመሉንኩ ቡዕሉለከ መንቹት አቍዕልቶ ለመሌንተ ቆተ፤ እሰን ለመሌንተ ዎመ።
10 እሳችን ኦንቱሰ ኡቦኡ፤ መቱሰ ቴሱ ዮኡ፤ ህትን ዎሉሰ ቴሱ ኢለ አሜቾበእ፤ እሰ አሜተኖ ወክት ቀዉ ጌሰ ዱንኩ ሀሰሰኖሰ።
11 ሁኩ ከኒች ብርተ ዮኢሁለከ ቴሱ ዮበእ ቡሳውቹ ህዜትቅየ ዎመ፤ እሰ ህከን ለመሊችን መቶሃሰ፤ እሰን በእቤቹ መረኖ።
12 «ሁኩ ለዕዮንሰ ቶኑንኩ ቡዱ ዎመ እኩዕነ ዮኢሩ ቶኔተ ዎመ፤ ጠዉ እኮጎሬ ቡሳውቺንን ሜጡበ መቶ ወክቲሃ ዎመ እኮተ ዎልቀት ኣሰንታሰ።
13 ሁኩ ቶኖንኩ ዎመት መቴ ሰውቴ ዮሰራን፤ እሰን ዎልቀሰለከ ሹምነቱሰ ህከን ቡሳውቺሃ ኣታአ።
14 እሰን ሆልች አሌን በገዙ ኬሳአ፤ ጠዉ እኮጎሬ ሆልቹ ቀርቻኖ ቀርቹለከ ዎመ ዎመ እኮቤቺሃ ቂለኖሰ፤ ህትን እሲን ሜጡበ የእሩ ገእንቶእረ፥ መጠረንቶእረለከ አመዕነንቶእረ» ዬኤ።
15 ህትን መላይኬቹ «ህት ዝነተ አታኢት አቍዕልታን ለኦንት ልግቡ ዉሁ፥ ኡመቱ፥ መኑ፥ ወገኑለከ አደደ አፎሃ ጠወኣእረ።
16 ቡሳውቹለከ ለኦንት ቶኑ ቡደት ዝነተ አታኢተ እልሴ ግባአ፤ በኣገ አታሴ፤ ከል እት ፌሳሴ፤ ማለሴ እት ጊራን ቡሰታሴ።
17 ሃሸኣቱሰ ሹልቶተ ከ ሰውት ቀልቤሰ አዕዮሁ መገኑሃን፤ ህካን እኮቤቺሃ መገን ላገት እሆተ ኢለ

16:15 ማቶ. 24፥43-44፤ ሉቃ. 12፥30-40፤ መና. 3፥3። **16:16** 2 ነገ. 23፥29፤ ዘካ. 12፥11። **16:18** መና. 8፥5፤ 11፥13፤ 19። **16:19** ኢሳ. 51፥17። **16:20** መና. 6፥14። **16:21** ፋል. 9፥23፤ መና. 11፥19። **17:1** ኤር. 51፥13። **17:2** ኢሳ. 23፥17፤ ኤር. 51፥7። **17:3** መና. 13፥1። **17:4** ኤር. 51፥7። **17:8** ዳን. 7፥7፤ መና. 11፥7፤ መዝ. 69፥28። **17:12** ኢሳ. 7፥24።

እሰ መቶ ሰውትን ኣገቀንታበእ፤ ዋምነት ሹምነቱሰ ቡሳውቺሃ እታእ።
18 «ህት ለኦንት መንቹት ኤለ እል ዳኛኖ እሌን ዋመ እኮእተ ሎረተ ከተንቹ» ዬኤ።

18

ባብሎን ከተም ኤብተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን ሎሩ ሹምነቱ ዮሰ መላይኬቹ ሰሜች ድረን ለዕዮም፤ ህከን መላይከ ኬዕምኚች ኬዕዮህኒን ኤለት አበ ኑር እክ ለልቶኤ።
2 ሎረ ላጋን «ሎረት ባብሎንቹት ኤቦኤ! ኤቦኤ! እሴን ሩሃንዩ ሄእኖ ቤቹ እኮኤ፤ ሂሉ እያኑ ጉዕሙንኩ ገለኖቤቹ እኮኤ፤ ኮፍይታለከ ግቤመሰ ጪኤትለከ ግዙ ጉዕሙንኩ ገለኖቤቹ እኮኤ።
3 መሰንትሰ ዝነተ እእሴ ዋይን ጠጀ ኤመቲሃ ጉዕሚንከ አግሶኤ፤ ህትን ኣዱንያ እል ዋመት እሴን ሜጡበ ዝነተ አቶኤ፤ ህትን ኣዱንያ እል ነጋድት እሴ ልግቤ ናጠቀንሺን ኬዕዮህኒን ቀባጣመተ እኮኤ» ይ ያሮ።
4 ዋልት ላገንት ሰሜች
«ኢ ኤመቱ! እሴ ጩቢን በርገንቶኖቺ፤
እሴ እሌን እሜታ በላተ ቤቀማኑተ እኬንበገ፤
እሴ ኣዚች ቆሌ!
5 ጩብሴ በትኛት ሰማሃ ኢልቶቤቺሃ
መገኑ ብድልሴ ቃጎኤ።
6 እሴ ኣሰቶ ጌሰ ኣሰዬሴ፤
እቶ ሆጎተሴ ለሙ እፎ በርግቴን ባቺሴ፤
እሴ እደደ እጌኖሃ ልቀለቆ ጠበቴን
ለሙ እፎ ጠረኘ እቴን ልቀለቂ።
7 እሴ ገይሴ ኬዕምኚለከ ናጀተ ኣሰቶ ጌሰ
ኦርሸተለከ ሻዘነተ ኣሰዬሴ፤
እሴን ቀልቤንከሴ
‹እን ዋመተ እክ እቆዕልዮም፤
ህዬሸተበእ፤
ሻዘነት ሆሮ ኢልታኤበእ› ይተን ቦንታኢት።
8 ህካን እኮቤቺሃ በለት ጉዕሙንኩ መቶ በሬን
ኢልታሴ፤
ሬሁት፥ ሻዘነትለከ ጎሩ ኢለኖሴ፤
ጊራን ቡባእ፤
እሴ እሌን ፈረደኖሁ
ቀርቹ መገኑ ጠረኘሃን» የን ሞጮጬሞ።
9 እሴን ሜጡበ ዝነተ እቶእሩለከ ናጀን ሄኦ ኤለ ዋመት እሴ ቡበን ቆልታ ዉሊልተ ለኣ ወክት እሴተኔሃ ያርተን ኦኣእ።
10 እሰን ኦርሸሴ ዋጅት ቄዕራሻን ኤርት «እት ሎረ ከተንቹ! እት ጠረኘ ከተንቾ ባብሎን! ፍርዱክ መቶ ሳኣት ጌሳን እሜቾቤቺሃ ኬሳሃ ቆህኖሄ! ቆህኖሄ!» ይታእ።
11 ሆጎቡሰ ከኒች ኤተሮን ህዕረኖሁ ዮበእቤቺሃ ኤለ እል ነጋድንት እሴተኔሃ ኦኣሴ፤ ሻዛሴ።
12 መርከባንከሰ ሆጎበሞ ዎርቀ፥ ብረ፥ ኬዕሞኙ ዮሰ ክኑ፥ ዕንቁ፥ ጡመ ኦድኑተ፥ ሰሜ ደኑሊከ ብሸ ሊቀለቀሞ ኦድኑተ፥ ሃር ኦድኑተ፥ ብሸተ ኦድኑተለከ ጡሙ ፎገሉ ዮሰ ህቀ ጉዕመንከ፥ ዘኔ እንኩተ፥ እበ ጤአተ እኮ ህቀሃ፥ ነሐሰ፥ ብረቲንለከ እብነ በረድ ክኒን መክሴመ ኦዳታ ጉዕመንከ፥
13 ቀረፋተ፥ እንጀነተ፥ ከርብተ ዬኖ ጡሙገ እንጀኖርቹ፥ ህጣነ፥ ወይን ጠጀ፥ ወርች ዘይተ፥ ሰልቀሞ ቀመ፥ እለሱ፥ ለሉ፥ ሆለተ፥ ቆርሱተ፥ ኬዕምኛ ጋርተ፥ ሮስተለከ ዎሎሃ መነ እቅ።
14 እሰን «እት ሄዕላቶንት ጡሙርቹ ጉዕመንኩ ኪች ቄዕር መሮኤ፤ ቀባጡክለከ ሹልሙክ ጉዕሙንኩ በዕዮኤ፤ ከኒች ኤተሮን ህከረ ጉዕመንከ ሆሮ ደጋንትሰበእ» ይታሴ።
15 ህካን ጉዕመንከ ህዕርተን ቀባጣመተ እኮ ነጋድት ኦርሸሴ ዋጅት ቄዕራሻን ኤርታእ፤ ኦእነለከ ሻዘን
16 «ጡመ ኦድኑተለከ ሰመ አጉደኖ ብሸ ኦድኑተ ኦደኣእት፥ ዎርቂነለከ ጤአተ እኮ ኪን ዕንቁንን በለቃ እቅት ሎረ ከተንቾተ ኣዬ! ኣዬ!
17 ኬንኩ ቀባጡት መቶ ሳኣት ጌሳን በዕዮ» ይታእ።
መርከብ ሀላፌቹ ጉዕሙንኩ፥ መርከቢን ሃንታ መኑ ጉዕሙንኩ፥ መርከብ እሌን እታ መኑ ጉዕሙንኩለከ ባር እሌን ነገዳ መኑ ጉዕሙንኩ ቄዕራሻን ኤርታእ፤
18 እሴ ቡበን ፉልታ ዉሊልተ ለኦ ወክት «ተ ሎረ ከተንቹተ አጉደኖ ዎሉ ከተሙ ሄዕዮንዶ?» ይተን ያርቶኤ።
19 ህትን ቡዕልሰ እሌን ትበ እቶኤ፤ ኦእነለከ ሻዘን «ባር እሌን መርከቡ ዮሰሩ ጉዕሙንኩ እሴ ቀባጦን ቀባጣመተ እኮእሩ ህት ሎረ ከተንቹት መቶ ሳኣት ጌሳን በኦቤቺሃ ኣዬ! ኣዬ!» ይተን ያርታእ።
20 ሰሞሁ! እሴን ተሸ ዬንክ፤ መገኑ ክዕኔተኔሃ እሴ እሌን ፈረጆቤቺሃ እዕኑ ጠሊላኑት፥ እሳበትለከ ነብያኑት ተሸ ዬንክዕኔ!
21 ከኒች ኤተሮን መቱ ጠረኙ መላይኬቹ ሎረ ርትም ክን ጌሰ መቱ ክኑ ኬሸ «ሎረት ባብሎን ከተንቹት ህት ዎልቃን ህንበለንት ኤባእ፤ እሴን ከኒች ኤተሮን ሆሮ ደገንታበእ።
22 ክራረ ዎቀርታህኑኤለከ ሙዚቀኛኖ ላገቲ፥ ሁሌሌተ ቡሳህኑኤለከ ጡሩምበ ቡሳ ላገት ከኒች ኤተሮን ኪን ሞጮጬመኖበእ፤ እኮሰርቹ መክሰኖ ሀይመት ዮሰ መንቹ ከኒች ኤተሮን ኪን ደገመኖበእ፤ ህትን ርትም ላገቲ ከኒች ኤተሮን ኪቤቾን ሞጮጬንታበእ።
23 ኩራዙክ ከኒች ኤተሮን ኪቤቾን ለሊሰኖበእ፤ እዜቾለከ እዜች ላገት ከኒች ኤተሮን ኪን ሞጮጬመኖበእ፤ ነጋድክ ኣዱንያ እል ሎርሎራኑ መኑ ሄኦኤ፤ ሲርንከክ ኤመት ጉዕመንከ ሉሲሶንት» የን ባር እሌን ቶሬእ።
24 «ህትን ራጋኑት፥ ነብያኑት ኣዱንያ እሌን ሼመ መን ቄጉ ጉዕመንከ እሴ ኣዜን ደገሞኤ።» ዬእ።

18:2 ኢሳ. 13፥21፤ 21፥9፤ ኤር. 50፥39፤ 51፥8፤ መና. 14፥8። **18:3** ኢሳ. 23፥17፤ ኤር. 51፥7። **18:4** ኢሳ. 48፥20፤ ኤር. 50፥8፤ 51፥6፤ 45። **18:5** ክል. 18፥20-21፤ ኤር. 51፥9። **18:6** መዝ. 137፥8፤ ኤር. 50፥29። **18:10** ሕዝ. 26፥16-17። **18:11** ሕዝ. 27፥31-36። **18:13** ሕዝ. 27፥12፤ 13፤ 22። **18:15** ሕዝ. 27፥31፤ 36። **18:17** ኢሳ. 23፥14፤ ሕዝ. 27፥26-30። **18:18** ሕዝ. 27፥32። **18:19** ሕዝ. 27፥30-34። **18:20** ዘዳ. 32፥43፤ ኤር. 51፥48። **18:21** ኤር. 51፥63-64፤ ሕዝ. 26፥21። **18:22** ሕዝ. 26፥13፤ ኢሳ. 24፥8። **18:23** ኤር. 7፥34፤ 25፥10። **18:24** ኤር. 51፥49።

19

1 ህከኒች ኤተሮን ሰማን ልግቤ መን ላገተ
አጉደኖ ሎረ ላገተ «መገኒሃ ገለቱ እሁሰ! ፌሱሁ፥
ኬዕምኙለከ ዋልቀት መገንሃን።
2 መሰንትሰ ፍርዱሰ ሀንቅሃለከ ጌጥዬሃን፤
ኣዱንያ አል ዝነተ አኢንከሴ ንጅሲሶ ሎረተ ዝነተ
አታኢተ ፈረጅሴ፤ ህትን ካዲማሴ ቄግ ገዱተ
እሴች ፉሎኡ» ይተን ሞጮጩም።
3 ቴሁ «መገኒሃ ገለቱ እሁሰ! እሴች ኬኣ
ዉሊልት ዘላለሚሃ ሰማ ዋልት ፉልታአ» ይተን
ያርቶኡ።
4 ህትን ለሞይዱምኔ ሾሉንኩ ባልቀትለከ
ሾሉንኩ ክልቀቱ ጀነት ቦርጭመ አሌን አፉዕሌ
መገኒሃ ኡብ «ኣሚዕን! መገኒሃ ገለቱ እሁሰ»
ይተን ሰገዶኡ።

ሆልች ቦሎች ድግሰ

5 ህከኒች ኤተሮን «እሱ ዋጅቴነንተ ካዲመት
ጉዕሙንኩ ቀቀዋኑንት ሎርሎራኑንት መገኑኔ
ገለትጭዬ!» ይታ ላገት ኬዕምኝ ቦርጭማች
ፉሎ።
6 ህከኒች ኤተሮን ልግብየ መን ላገት፥ ዛዘኖ ዊ
ላገት፥ ጠረኘ ጉገኛ ላገገ ዮ ላገት «መገኒሃ ገለቱ
እሁሰ! ጉዕመንከ አታለኖ ቀርቹ መገኑኔ ዋመ
እኮኡ!
7 ሆልች ቦሎቹ ኢሌቤቺሃለከ እዜቹንት ገይሴ
ቅጥ አቶቤቺሃ ሙንደዕኑን! ሙንዲኖን እሱንከ
ከበጅኖ።
8 እሴንከ በለቀኖ ነጠ ኦድኑተ ኦደኦተ
ኣሴመሴ፤ ህት ኦድኑት ጠሊለኖ ፈይመተ ሆጉ»
የን ሞጮጩም።
9 ህከኒች ኤተሮን መላይኬቹ «ህከ ሆልች
ቦሎች ድግሲሃ ገእንቶሩ ማሰእንቶእረ» ይት ከተብ
ዬኤ፤ ቴሁ «ኩሩ መገን ሀንቅተ ላገ» ዬእ።
10 እን መላይኬቺሃ ሰገዶተ ሚኔንተኤ ሎካችሰ
ዋሮን ጎምብሰሞም፤ ጠዉ እኮጎሬ እሰ «እጉር!
ካን አቶት፤ እን ኪነለከ ኢሰ መሰከሮ ጠወ እፎ
ኪ አመኦሶን ሜጡበ ካድንቹሃን፤ እት መገኒሃ
ሰገድ፤ መሰንትሰ ሀንቅ ራጉ ጉዕሙንኩ ኢሰተኔሃ
መሰከርታአ» ዬኤ።

ኮሞቦ ፋሾን ቆጾ ፋሻንችተኔሃ

11 ህከኒች ኤተሮን ሰሞሁ ፈንተዕያን ኮሞቡ
ፋሹ ለዕዮም፤ ፋሸ እሌን ቆጾንኩ አመዕነሞሃለከ
ሀንቂሃ ዬኖሃን፤ እሰን ሀንቂን ፈረደኖ፤ ኦለመኖሁ።

12 እልሰ ጊረ ለበነተ እጉዳእ፤ ቡዕልሰ አሌኒን
ልግቡ እክሊሉ ዮኡ፤ እሰ ቤሉ እዪሁ ደጎተ
አታለኖበኢሁ እሰ አሌን ከተበሞ ሱዕሙ ሄዕዮ
እቅ።
13 እሰ ቄጊን ጩፌመ ኦድኑተ ኦደዕዮ እቅ፤
ሱዕሙንኩሰ «መገን ላገተ» ዬኖሃን።
14 ህትን ዋጁ ነጠ እኮ ኦድኑተ ኦደኦ ኮሞቦ
ፋርሶን ቆጾ ሰሜ ጎጎቱ እዎንታሲት እቅ።
15 ኡመቲንከ ዋቀሬኖ ኢጳሹ ሲፉ እፌችሰ
ፉለኖት እቅ፤ ህትን ብረት በርቲን ጢቀኖሰ፤
እሰን ጉዕመንከ አታለኖ መገን ዋጅሲሰኖ
ኡሙዕርሰ ለሊሰኖ ዋይን ጠጀ ጩንሼኖቤቾን
ዋይነ ጩንሸኖ።
16 ኦድኖሰለከ ጋልሰ አሌን «ዋማኖ ዋመ፤
ቀርቻኖ ቀርቹ» የኖ ሱዕሙ ከተበሞኡ።
17 ህከኒች ኤተሮን አሪ አሌን ኡርዮኢሃ መቱ
መላይኬቹ ለዕዮም፤ እሰን ሰሜ አሌን ብርይታ
ጪኦተ «ሎሩ መገኑ ቅጥአዕዮህዕኔ ድግሲሃ
አሜ! ጭምይዬ!
18 ዋመ ማለ፥ በገዝ ሀለቀ ማለ፥ ጠረኘ
መን ማለ፥ ፋርሶ ማለ፥ ፋርሱተለከ ፋርሱተ ቆጻ
መን ማለ፥ ቀርቻኖለከ ሮሰ ማለ፥ ቀቀዋኖለከ
ሎርሎራኖ ማለ አሜ እቼ» ህት የን ሎረ ላጋን ያሮ።
19 ህትን ቡሳውቹለከ ኤለ አል ዋመት
ዋታደጉንኩሰ ኮሞቦ ፋሸ አሌን ቆጾህንለከ
ጎጎቲንከሰ ሜጡበ ኦለንቶተ ጭምይታን
ለዕዮም።
20 ጠዉ እኮጎሬ ቡሳውቹ አፈሞ፤ ህትን እሲን
ሜጡበ ብሬንከሰ ልግብ አጀብሲሰኖ ጠወ አእን
ሄዕዮ ክዝብ ራጋንቹ አፈሞ፤ እሰን ቡሳውች መላት
ዮሰረለከ ቡሳውች ምሰሊሃ ሰገዳእረ እጀብቱተ
እእን ሉሲሰኖሰ እቅ፤ ኩሩ ለሙንኩ ፎሊን ሄኦገን
ዲን ዬኖ ቡበኖ ጊረ ባር ኣዜን ኤጁመስ።
21 ፈቆእሩሁ ኮሞቦ ፋሸ አሌን ቆጾህን አፌች
ፉልታ ሲፊን ሬታን ጪኤት ጉዕሙንኩ ማለሰ እት
ዱቦኡ።

20

ኩሜ ዘማን ዋምተኔሃ

1 ህከኒች ኤተሮን እበ ጥዕላሸ በወ
ፈኔኖ ቁልፈለከ ሎረ ሰንሰለተ እንጋንከሰ አፎ
መላይኬቹ ሰሜች ድረን ለዕዮም።
2 እሰን ደህቹ እፍ ኩሜ ዘማን ኤሱሮ፤ ሁኩ
ደህቹ እልቢሱ ህከረንገ ሻይጣኑ ወዕኔሃ ዋሪቹ
እቅ።
3 ኩሜ ዘማኑ ጎፎተ ኢለ ኤመት ሉሲሰኖበእገ
መላይኬቹ ደህቹሰ ሎረ ጥዕላሸ በዋን ቶር
አሌሰ ጡፍ ማተበ እዕይ እሸጎ፤ ሁኩ ኩሜ ዘማኑ
ጎፎች ኤተሮን ቀዋ ወክቲሃ ሂረሙ ሀሰሰኖሰ።
4 ህከኒች ኤተሮን ኬዕምኝ ቦርጭመተ
ለዕዮም፤ ህከን ኬዕምኝ ቦርጭመ አሌን
ፈረዶተ ሹምነቱ ኣሰሞሰሩ አፉዕልቶኢሃ ለዕዮም፤
ኢሰተኔሃ መሰከርቶቤቺሃለከ መገን ላገተኔሃ
ቡዕሌሰ ሙርተዕዮ መን ነብሳሃ ለዕዮም፤ እሰን
ህከን ቡሳዊሃለከ ምሰሊሃ ሰገድበረ፥ መላሰ
ሚኔንከሰ ህከረንገ አንጋንከሰ አቶበእረ እቅ፤ እሰን
ሬሆች ኬእ መሲሂን ሜጡበ ኩሜ ዘመኒሃ ዋመ
እኮኡ።
5 ጠዉ እኮጎሬ ዋሉ ሬቶ መኑ ኩሜ ዘማኑ
ጎፎተ ኢለ ሬሆች ኬኦበእ፤ ሁኩን ወዕኔሃ ሬሆች
ኬኤሃን።
6 ዋዕኔ ሬሆች ኬእ ወጥ ደእታሩ
ማሰእንቶእረለከ ጠሊለኖተ፤ መሰንትሰ ለንክ
ሬሁት እሰ አሌን ሹምነቱ ዮሰበእ፤ እሰን መገንለከ
መሲህ ቂሰተ እክ መሲህን ሜጡበ ኩሜ ዘማኒሃ
ነገሳአ።

19:2 ዘዳ. 32፥43፤ 2 ነገ. 9፥7። **19:3** ኢሳ. 34፥10። **19:5** መዝ. 115፥13። **19:6** ሕዝ. 1፥24፤ መዝ. 93፥1፤ 97፥1፤ 99፥1። **19:8** ማቶ. 22፥2-3። **19:9** ማቶ. 22፥2-3። **19:11** ሕዝ. 1፥1፤ መዝ. 96፥13፤ ኢሳ. 11፥4። **19:12** 10፥6። **19:15** 2፥9፤ ኢሳ. 63፥3፤ እዩ. 3፥13፤ መኖ. 14፥20። **19:20** መኖ. 13፥1-18። **20:2** ክል. 3፥1። **20:4** ዳን. 7፥9:22።

ሻይጣኑ ቄለሙሰ

7 ሁኩ ኩሜ ዘማኑ ጎፎች ኤተሮን ሻይጣንቹ
ኡሱርች ሂረመኖ።
8 እሰን ኣዱንያ አሌን ዮ ኤመት ጉዕመንከ
ጎገለከ ማጎገሃ ሉሲሶተለከ ኦሊሃ ቅጥ አኦተ
ፉለኖ፤ እሰ ዋሊንሹንኩ ባር ገበላን ዮ ሸፋሪያ ጌሰ።

9 እሰን ኡለ አል ጉዕመንከ ሆርት ጠሊላኖ
ቀእተለከ ኢተንቶ ከተንቹተ ረቦኡ፤ ጠዉ እኮጎሬ
ሰሜች ጊረት ድርት ቡሰት ሹልቶሰ።
10 እሰተ ሉሲሾ እልቢሱ፥ ቡሳዊቹለከ ክዝበኙ
ነብዬቹ ዮ ቤቹ ዲን ዬኖ ቡበኖ ባር ኣዜን ቶረንቶኡ፤
ህከነን ህንከዕርተለከ በራሃ ዘላለሚች ዘላለመ
ኢለ ኦርጨቀንታአ።

መጨረሽ ፍርድተኔሃ

11 ህከኒች ኤተሮን ሎረ ዋጁ ኬዕሞኝ
ቦርጭመተለከ ቦርጭመሰ አሌን እፉዕልዮኢሃ
ለዕዮም፤ ብሬችሰ ሰሞሁለከ ኡለት ሁንቶኡ፤
ቤቹንኩ ደገሞሰበአ።
12 ህትን ቀቀዉለከ ሎርሎሩ ሬቶእሩ
ጉዕሙንኩ ኬዕሞኝ ቦርጭመ ብሬን ኡርታን
ለዕዮም፤ ህከንቤቾንን መጻፈንት ፈንተኦኡ፤
ህትን ዋሉ መጻፉ ሁኩንን ሄእ መጻፉ ፈንተዕዮ፤
ሁኩ ሬቶእሩ መጻፏን ከተበሞ ሆጎሰ ሃሊን ፍርደ
ቶጎኡ።
13 ባሩንኩ ኣዜሰ ዮ ሬቶእረ ኣሴእ፤ ህትን
ሬሁትለከ አዛቡ እሰ ኣዜን ሬቶእረ ኣቶኡ፤ መት-
መቱንኩ ሆጎሰ ሃሊን ፍርደ ኣእቶኡ።
14 ህከኒች ኤተሮን ሬሁትለከ ጀነሙ ጊረ ባር
ኣዝ ቶረንቶኡ፤ ሁኩ ጊረ ባሩ ለምቅተ ሬሁ።
15 ሱዕሙሰ ሄእ መጻፏን ከተበምባሁ አዪሁ
ጊረ ባር ኣዜን ቶረሞ።

21

ሃዕሮ ሰማለከ ሃዕሮ ኡለተ

1 ህከኒች ኤተሮን ሃዕሮ ሰማለከ ሃዕሮ ኡለታ
ለዕዮም፤ መሰንትሰ ዋዕኔ ሰሞለከ ኡለት ህጎኡ፤
ከኒች ኤተሮን ባሩንኩ ዮበእ።
2 ህትን ጠሊለት ከተንቹት ሃዕሮት ዬሩሳሌም
ጨውሃሴ መክቶ እዜቾገ ተቃጠብ ሰሜች መገን
አዲች ድርተን ለዕዮም።
3 ህትን ሎረ ላገት ኬዕሞኝ ቦርጭማች «መገን
ገልትት መን በላን እኮኡ፤ እሰን እሳን ሜጡበ
ሄእኖ፤ እሰን እሰ ኡመት እካእ፤ መገኡ ገዉንኩሰ
መገኡሰ እክ እሳን ሜጡበ እሆኖ።
4 ህትን እሌችሰ እንጂጀተ ጉዕመንከ ሺንሸኖ፤
ህከኒች ኤተሮን ሬሁት ህከረንገ ሻዘነት ህከረንገ
አልፋቴት ህከረንገ ኦሪሸት እካበእ፤ መሰንትሰ
ከኒች ብሬ ጠዉ ጉዕሙንኩ ህጎኡ» ይተን
ሞጮጨሞ።
5 ህከኒች ኤተሮን ኬዕሞኝ ቦርጭመ አሌን
እፉዕሌኢሁ «እን ጉዕመርቹንከ ሃዕሮ እኣም»
ዬእ፤ ህትን እሰን ኤሳሃ «ት ላገት አመዕነሞኢሃለከ
ሀንቅ እኮቤቺሃ ከተብ» ዬኤ።

6 ህከኒች ኤተሮን «አበቀዕዮ፤ ብሬሁለከ
ኤተሪሁ አኔት፤ ሰገቦሰህኒሃ ሄእ ዊ ቡቁተ ጠለዕል
ዋግቤሉ ህትን ኣሳም።
7 ድለ አዕዮሁ ካን ረገእኖ፤ አንን መገኡሰ እሃም፤
እሰን ቤቱኤ እሀኖ፤
8 ጠዉ እኮጎሬ ዋጅታእሩ፥ አመዕነቱ ዮሰበእሩ፥
ንጂሶእሩ፥ ነብሳ ሸታእሩ፥ ዝነተ አታእሩ፥ ኪላኑት፥
ሸርክተ አታእሩ፥ ክዝበኛኑት ጉዕሙንኩ ወጡሰ
‹ዲን› ዬኖ ቡባ ጊረ ባር ኣዜን እሀኖ፤ ሁኩንን
ለምቅተ ሬሁ» ዬኤ።

ሃዕሮ ዬሩሳሌምተኔሃ

9 ህከኒች ኤተሮን ኤተር ለመሉንኩ መገን
በለት ዊንቶ ለመለ ጠበትተ እፎ ለመላንከ
መላይካች መቱ እሜች «እም! ሆልች ምኒ እመተ
እኮ እዜቹተ ለሊሳንኬ» የን ጠወዕዮ።
10 መገን ኢያኒን መቶ ሎረ ቆተ አል ፉሸ
ጠሊለተ ዬሩሳሌም ከተንቹት መገን አዲች
ሰሜች ድርተን ለልሾኤ፤
11 እሴን መገን ኬዕሞኚን ለሊሳእት እቅ፤ ኑርሴ
በለቁንኩ እበ ጤእተ እኮ ክንገ እያሰዲድ ክንገ
እክ ለአቃንችገ በለቀኖሃ እቅ።
12 ህከን ከተንቾሃ አበ ቂራዕሩት ግንብ
ኦተትለከ ቶነ ለሙ ኡሩቲ ዮሴሃ እቅ፤ ህትን ቶነ
ለሞሃንከ ኡሮን ቶነ ለሙ መላይከት ሄኡ እቅ፤
ህከን ኡሮ አሌንን ቶና ለሞሃንከ እሰራኤል ዘሬ
ሱዕሙ ከተበሞኡ እቅ፤
13 ህትን ሸርቂን ሰሰ ኡሩት ቅልቢን ሰሰ ኡሩት
ከኣጽን ሰሰ ኡሩት ገርቢን ሰሰ ኡሩት ሄኡ እቅ።
14 ህከን ከተም ግምብ ኦታተ ቶነ ለሙ ቀበቡ
ሄዕዮሰ እቅ፤ ህከን ቀበብ አሌን ሆልች ቶነ ለሞንከ
አሳበ ሱዕሙ ከተበሞ እቅ።
15 ህከን ኤሳሃ ጠወዕዮ መላይኬቺ ከተመ፥
ከተምሰ ኡሩተለከ ግንብ ኦተተ ብኬኖ ዎርቅ ቶሙ
ሄዕዮሰ እቅ።
16 ከተምቾሰ ቅራዕርመሴለከ አልባዕልመሴ
ቅጡ እክ ሾሉንኩ ሙረበሴ ቅጡሃን፤
መላይኬቹንኩ ከተመሰ በርቲንከሰ ብክሃን
ቅራዕርመሴ ለም ኩሞተ ሾል ጥቤ ኪሎ ሜትር
* ጌሰ እኮ፤ አልባዕልመሰለከ ኡርሸሴ ህከን ጌሰ
እኮ።
17 ህትን መላይኬቹ ከተምሰ ግምብ ኦተተ
ኡርሸሴ ብኬእ፤ መላይኬቹ መን አንጋን ቅጡ እኮ
አነገሰ ብክሃን መት ጥብታ ሸይልኔ ሾሉ አነገ
ብኩተ እኮ፤
18 ግምብሰ ኦተት ኦተንቶኢሁ ኢያሰዲድ
ክኒንት፤ ህት ከተንቹት ጡመ ለአቃንችገ ዮ ነጠ
ዎርቂን እጀረንቶእተ እቅ።
19 ህከን ከተም ግምብ ኦተ ቀበቡ እደደ ጤእተ
እኮ ክን ደኒን መክዮሃ እቅ፤ ዋኔ ቀበቡ ኢያሰዲድ
ዬኖሃ ክኡ፤ ለምቂሁ ሰንፔር ዬኖሃ ክኡ፤ ሰቂሁ
ኬልቂዶን ዬኖ ክኡለከ ሾልቂሁ መርግድ የኖሃ
ክኡ።
20 ኦንትቂሁ ሰርዶንክሰ ዬኖሃ ክኡ፤
ሌህቂሁ «ሰርድዮን» ዬኖሃ ክኡ፤ ለመልቂሁ

20:8 ሕዝ. 7፥2፤ 38፥2፤ 9፤15። **20:12** ዳን. 7፥9-10 **21:1** ኢሳ. 65፥17፤ 66፥22፤ 2 ጴጥ. 3፥13። **21:2** ኢሳ. 52፥1፤ 61፥10፤ መና. 3፥12። **21:3** ሕዝ. 37፥27፤ ሌዊ 26፥11-12። **21:4** ኢሳ. 25፥8፤ 35፥10፤ 65፥19። **21:6** ኢሳ. 55፥1። **21:7** 2 ሳሙ. 7፥14፤ መዝ. 89፥26-27። **21:10** ሕዝ. 40፥2። **21:13** ሕዝ. 48፥30-35። **21:15** ሕዝ. 40፥3።

* **21:16** *2,400* ኪሎ ሜትር ጌሰ እኮ፦ የኖሁ ግርክ መጻፏን 12,000 እሰታድየ የኖ፤ 1 እሰታድየን 185 የኖሁ ከተበሞኡ። **21:18** ኢሳ. 54፥11-12።

«ክርስቲሎቤ» ዬኖሃ ክኑ፤ ህዜትቂሁ «ቢረሌ» ዬኖሃ ክኑ፤ ሆንሰቂሁ «ወራዉሬ» ዬኖሃ ክኑ፤ ቶንቂሁ «ክርሲጵራሰሰ» ዬኖሃ ክኑ፤ ቶነ መትቂሁ «ያክንት» ዬኖሃ ክኑ፤ ቶነ ለምቂሁ «አሜቴሰጢኖሰ» ዬኖሃ ክኑ እቅ።

21 ሁኩ ቶነ ለሙንኩ ጡፉ ቶና ለሞ ደኒን እጀረሞሃ እቅ፤ መት-መቴሰ ጡፉ መቴ ዕንቁን † መክዮእሃ እቅ፤ ከተምሰ ዋፆ ለእቃንችገ ለሊሰኖ ነጠ ዎርቂን እጀረሞሃን እቅ።

22 ጉዕመንከ እታለኖ ቀርቹ መገኑለከ ሆልቹ ህከን ከተማን መገን ምኒ እኮቤቺሃ ከተም ኣዜን ዎሉ መገን ምኒ ለዕዮምበእ።

23 ህከን ከተማን መገን ኬዕምኝ ኑሩ ለሊሰኖሰቤቺሃለከ ሆልቹ ገዉንኩሰ ኑርሴ እኮቤቺሃ አሩ ህከረንገ አገንቹ ለልሶሴተ ሀሰሰኖሴበእ።

24 ኤመቴንኩ ኑሪንከሴ ፈንቀላንታእ፤ ህትን ኤለ እል ዎመት ኬዕምኝሰ ከተም ኣዝ ኤባእ።

25 ህከን ከተማን ህንከዕርት ዮበእቤቺሃ ኡራከሴ እኮሰበርሃ ጡፈንታበእ።

26 ኤመት ዎመ ሎርመተለከ ኬዕምኝ እሴቤቹ ኤባእ።

27 ጠዉ እኮጎሪ ኮፍየኖርቹ እኮ ጠዉ ሆሮ እሴቤቹ ኣገኖበእ፤ ንጀሰ አእኖሁለከ ክዝብ ጠወእኖ ሆሮ እሴቤቹ ኣገኖበእ፤ እሴቤቹ ኣጋሩ ሱዕሙሰ ሆልች ሄእ መጻፋን ከተበንቶእራን።

22

1 ህከኒች ኤተሮን መላይኬቹ መገንለከ ሆልች ኬዕምኝ ቦርጭማች ፉለኖ ለእቃንችገ ለሊሰኖ ነጠ እኮ ሄእ ዉሁ ዛዘኖ ዋሃ ለልሾኤ።

2 ሁኩ ዛዘኖ ውሁ ህከን ከተም ዎቃሃ ለሙበ አዕይ ህገኖ እቅ፤ ህከን ዛዘኖ ዊ መኬ እዲንለከ ጉረ አዲን አገናን አገናን ላለን ዘማኔን ቶነ ለሙ ወክት ላልቹ ላለኖ ሄእ ሀቁ ሄዕዮ እቅ፤ ህከን ሀቅች ኤመቱ ሀበረሰ ፈይመተ ደኦተ ደግለሸቀመኖ እቅ።

3 ከኒች ኤተሮን ቦሮሩ ሆሮ ሄእኖበእ፤ ከተማንከሰ መገንለከ ሆልች ኬዕምኝ ቦርጭመት ከተምሰ ኣዜን እካእ፤ ካዲመሰን ሰገዲሰ።

4 እሰን ሚንሰ ለኣእ፤ ህትን ሚኔንከሰን እሰ ሱዕሙ ሄእኖ።

5 ከኒች ኤተሮን ህንከዕርት ሆሮን ሄኣበእ፤ ቀርቹ መገኑ ለሊሰኖሰቤቺሃ ኩራዝ ህከረንገ እሪ ኑሩ ሆሮን ሀሰሰኖሰበእ፤ እሰን ዘላለሚሃ ነገሳእ።

ኢሰ ፈንቀል አሜትሰተኔሃ

6 ህከኒች ኤተሮን መላይኬቹ «ኩ ላገት እመዕነንቶእተለከ ህንቅታን፤ ነብያከተ ጠውሲሰኖ ቀርቹ ቀዎ ወክቲን እሀኖ ጠወ ካዲማተሰ ለሊሶተ መገኑ መላይኬቹሰ ሶኮኤ» ዬኤ።

7 ኢሰን «አን ደዕል አሜታም፤ ከን መጻፍ ራግ ላገተ አገረናሁ ማሰእሞእሃን» ዬእ።

8 አን ያህይ ገዉንኩእ ህከረ ለዕዮሚሁለከ ሞጮጩሚሁ፤ ህከ ጠወ ለዕዮምለከ ሞጮጩም ወክት ህካን ለሊሾኤ መላይኬቺሃ ሰገዶተ ሎከሰ አሌን ኡቦም።

9 ጠዉ እኮጎሪ መላይኬቹ «እጉር! ካን እቶት፤ አን ኪን፥ አመክ ኦሶንለከ ነብያካን ሜጡበ ከን መጻፍ ላገታ አገርታ ነብያካን ሜጡበ ካድንቹሃን፤ እት መገኒሃ ሰገድ» ዬኤ።

10 ህትን እሰን «ወክቱ ኢሌቤቺሃ ከን መጻፉን ዮ ራግ ላገተ ማተቢን ጡፎት።

11 ከኒች ኤተሮን ሂሉ ህልማንተሰ ቀጠሉን፤ ንጀሾንኩ ንጀሰ እሁን፤ ነጡንኩ ነጠ እሁን፤ ጠሊሉንኩ ጠሊለ እሁን» ዬእ።

12 ህትን «አን ደዕል አሜታም! ጉዕሚንከሰ ሆኅሰ ጌሰ ኣሳም ዋገ እፎም፤

13 ብሬሁለከ ኤተሪሁ፥ ወዕኔሁለከ መጨረሺሁ እኔት» ዬእ።

14 ሄእ ህቁቾች ላልቹ እትሃለከ ኡሮንከሴን ከተመ ኣጎተ መብቱ ሄኦሰተ ኦድኑሰ ሜጭቶእሩ ማሰእንቶእራን።

15 ጠዉ እኮጎሪ ዉሸገ ንጀሰሳሩ፥ ሲረ አታእሩ፥ ዝነተ አታእሩ፥ ነብሳ ሸታእሩ፥ ሸርክተ አታእሩ፥ ክዝብ ኢትታእሩለከ ክዝብ ዎቄን መርታሩ ጉዕሙንኩ ከተሚች እብል እካእ።

16 «እን ኢሰ ከ ምሰክርነቱ ኣሶህዕኔተ መላይከኤ እመዕናኖ ጭምት ዱእ ምናተ ሶኮም፤ አን ደዉዴ ጠጽሃለከ ዘሬሃን፤ ለሊሳ ሱጼ ቤዜት አኔት።»

17 ጠሊሉ እያኑለከ እዜቹንት «እም!» ይታአ፤ ህትን ሞጮጨኖንኩ «እም!» ዩን፤ ሰገቦንኩ አሜቱን፤ ሀሾንኩ ሄእ ዋሃ ዋግቤሉ ህትን አጉን።

18 ከን መጻፍ ኣዜን ከተበንቶ ራግ ላገተ ሞጮጨኖህሂሃ ጉዕሚንከ ጠረኝሽ ኩላም፤ እዪሁ ከን ላገ አሌን መቱርቹ በርጊጎሪ መጻፉን ከተበንቶ በለተ መገኑ አሌሰ በርገኖሰ።

19 እዪሁ ከን ራግ መጻፉን ከተበንቶ ላጋች መቱርቹ ጤዕይሾጎር ከን መጻፉን ኩለሞ ሄእ ሀቅ ላልቺች ጠሊለ ከተንቾች መገኑ ወጥሰ ጤዕይሰኖ።

20 ከን ጉዕመርቺንከ ምሰክር እኮሁ «ህንቅንከ ደዕል አሜታም» የኖ።

ኣሚዕን! ቀርቾ ኢሰ እም።

21 ቀርቾ ኢሰ ኣሰቱት ጉዕሚንከክዕኔ * ሜጡበ እሁን፤ ኣሚዕን።

---

† **21:21** ዕንቁ፦ ዩ ባር ኣዜን ዮ ቡዳሜ ኣዜን ጨሌገ ዮኢሃ እክ ኣዜንከሴ እደደርቹ ዩንኩ ሸፋርገዮርቹ ኣግ ቀሰኖሴቤቺሃ ቀሰኖሴሃ ከዕምቶተ ይት እታእሃ ኮቡ። **21:23** ኢሳ. 60፥19-20። **21:24** ኢሳ. 60፥3። **21:26** ኢሳ. 60፥11። **21:27** ኢሳ. 52፥1፤ ሕዝ. 44፥9። **22:1** ሕዝ. 47፥1፤ ዘካ. 14፥8። **22:2** ክል. 2፥9፤ ሕዝ. 47፥12። **22:3** ዘካ. 14፥11። **22:5** ኢሳ. 60፥19፤ ዳን. 7፥18። **22:11** ዳን. 12፥10። **22:12** ኢሳ. 40፥10፤ 62፥11፤ መዝ. 28፥4፤ ኤር. 17፥10። **22:13** መኖ. 1፥8፤ 17፤ 2፥8፤ ኢሳ. 44፥6፤ 48፥12። **22:14** ክል. 2፥9፤ 3፥22። **22:16** ኢሳ. 11፥1፤ 10። **22:17** ኢሳ. 55፥1። **22:19** ዘዳ. 4፥2፤ 12፥32።

* **22:21** ጉዕሚንከክዕኔ፦ የኖሁ መት-መቱ ሉህ ኪታበት «ጉዕሚችን» ይተን ዎሉሰንገ «መገን ኤመቲች» ይታአ፤ «መገን ኤመቲች ጉዕሚችን» ይታእሩ ዮኤ።